ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 13, No. 4. YORKTON, SASK. April, 1941

КАЛЄНДАР НА КВІТЕНЬ, 1941

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
1 В ММ. Хризанта і Дарії	1 Преп. Марії Єгипетської
2 С Отців. Сави. (Поклони).	2 С Преп. Тита Чудотворця
3 Ч Преп. Якова	3 Ч Преп. Никити
4 П СвщМ. Василія	4 П ППреп. Йосифа і Георгія
5 С М. Нікона	5 С Суб. Лазарева
6 Н Неділя 5 Великого Посту	**6 Н Нед. Квітна**
7 П Благовіщення Пр. Д. М.	7 П Преп. Георгія Мелет.
8 В Собор Архстр. Гавриїла	8 В Ап. Іродіона, Агави і пр.
9 С Мц. Матрони	9 С М. Евпсихія
10 Ч ППреп. Ілляріона і Стеф.	10 Ч Великий Четвер
11 П СвщМ. Марка і Кирила	**11 П Велика Пятниця**
12 С Преп. Йоана Лістичника	12 С Велика Субота
13 Н Неділя Квітна	**13 Н Воскресення ГНІХ.**
14 П Преп. Марії Египетської	**14 П Світлий Понеділок**
15 В Преп. Тита Чудотворця	**15 В Світлий Второк**
16 С Преп. Никити	16 С Мц. Агафії
17 Ч Великий Четвер	17 Ч Симона і Акакія
18 П Велика Пятниця	18 П Преп. Йоана Декаполіта
19 С Велика Субота	19 С Преп. Йоана Ветхопещер.
20 Н Воскресення ГНІХ.	**20 Н Нед. Томина**
21 П Світлий Понеділок	21 П СвщМ. Януарія
22 В Світлий Второк	22 В Преп. Теодора
23 С М. Евпсихія	**23 С ВМ. Георгія**
24 Ч СвщМ. Антипи	24 Ч М. Сави Стратилата
25 П Преп. Василія	25 П † Ап. Ев. Марка
26 С СвщМ. Артемона	26 С СвщМ. Василія
27 Н Неділя Томина	**27 Н Нед. Мироносиць**
28 П Ап. Аристарха, Пуда і пр.	28 П Апп. Якова і Сосіпатра
29 В Мц. Агафії	29 В ММ. в Кизиці
30 С ППреп. Симона і Акакія	30 С † Ап. Якова

УСТАВ НА КВІТЕНЬ, 1941

6. Нед. 5 В. Посту— Гл. 1, Ев. утр. 9. Ап. 321, Ев. Марка 47.
7. Благовіщ. Пр. Д. М.: Всеноч. Літ. Й. Зол. ап. 306. Ев. Лк. 3.
13. Нед. Квітна: Літ. Й. Зол. Ап. 246, Ев. Йоана 41.
20. Великдень. Всьо Празника. Цей тиждень загальниця.
21. Світлий Понеділок: Антифони Пасхи. Ап. 2. Ев. Йоана 2.
22. Світлий Второк: Прок. 'Вел. душа моя'. Ап. 4, Ев. Лк. 113.
27. Неділя Томина: Глас 1, Ев. утр. 2. Ап. 14, Ев. Йоана 65.

МАРІЙСЬКА ДРУЖИНА ДІВЧАТ, Йорктон, жертвувала $20.00 на малювання образу М.Б.Н.П. в Йорктоні.

ЖЕРТВИ НА МАЛЮВАННЯ ЦЕРКВИ М.Б.Н.П. в Йорктоні:
А. Шилюк, Грей Дір $10.00; Н.Н. Йорктон $5.00; Н.Н. Йорктон $5.00; Н.Н. Йорктон $2.00; Н.Н. Айтуна $2.00.

Щира подяка ласкавим жертводавцям.

оо. Редемптористи.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 13, Число 4. Квітень 1941

ПАСТИРСЬКЕ СЛОВО

ДО ВСІХ ВСЕЧЕСНИХ ОТЦІВ ДУХОВНИХ І ВСІХ ВІРНИХ НАШОЇ ДІЄЦЕЗІЇ

З НАГОДИ ПРАЗНИКА ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ

Христос Воскрес!

Мої Дорогі в Христі,

Переживаємо незвичайно трагічну добу людства. Розбурхані филі людських пристрастий подоптали на довгі літа людину. Сумні та безнадійні настрої закорінюються в серцях многих. Але нам віруючим не годиться упадати в зневіру. Нам треба тепер, у великодному часі, обновити наші серця, вслухатися в радісні великодні пісні та в їх чудовий зміст, з якого віє так много тепла, світла і сили. Великдень для нас, українців католиків, не має лише значіння символічне— але це передовсім свято нашої св. віри, побіди Христа над ворогами і смертю. Це свято духовного воскресення, празник надприродного пробудження.

Великий учитель Церкви, св. Августин, так говорить: "Син Божий показує нам через своє воскресення не лише велике чудо, але й великий примір. Велике чудо, щоби скріпити нашу віру. Великий примір, щоб оживити і утвердити нашу надію. Тому вся наша надія полягає на Тім, що спас нас від темноти, гріха і нужди, який підніс нас до гідности Божих дітий і до вічної щасливости. Господь дав початок для воскресення всіх віруючих в Нього, бо Його воскресення з гробу є образом нашого воскресення, порукою, що ми не останемо мертві на все, але в призначений час оживемо до нового, вічного життя."

Воскресення Ісуса Христа це основа нашої релігії, найбільший доказ божества Ісуса та запорука нашого

воскресення. Тому св. Павло каже: "Аще Христос не воста, тще убо проповіданіє наше, тща же і віра наша." (I. Кор. 15, 13), "а коли Христос не воскрес, тоді марне й наше проповідання, марна й наша віра." Коли однак Христос воскрес, то й ми воскреснемо до нового життя. Тому дійсно треба нам нині тішитися, хочби ми були й в найбільшім горю, бо як недалеко від Великої Пятниці до воскресення, так недалеко від наших терпінь до вічного щастя в небі.

День Христового воскресення це й день нашої надії. Це свято скріпляє нашу віру в кращу будучність.

Нехай радість небес ізза світлої побіди Христа над смертю з могутнім гомоном великодних дзвонів, та зворушливими словами торжественної великодної служби, лине в серця цілого українського народу і всього людства.

По своїм воскресенню Христос поздоровляв своїх учеників словами "Мир вам!" Тими словами вливав в їх душі надземний спокій і радість, що світ ніколи й нікому негоден дати. Той спокій і певність остали в них й серед найбільших переслідувань та терпінь. Той спокій виходив з правдивої любови Божої, що ладнає відносини між Сотворителем а сотворінням. А така любов основується на ласці Божій. Коли чоловік через ласку Божу посідає Боже синівство, посідає також повну свободу та радість. Мир є випливом найкращих відносин між Богом а чоловіком. Де нема Божої ласки, там нема також Божої любови, там нема миру. Коли між нами а Богом пірветься ручність, стаємо найбільш нещасними, тратимо мир, а з ним й щастя. Це відноситься не лише до одиниць, але також до цілих народів.

Нинішний світ у війні. Якщо хочемо мати правдивий і тревалий мир, треба зачинати від основ. Тому св. Отець, Папа Пій XII голосить, що треба віднести побіду над ненавистю, над недовірям, над тою думкою, немовби сила творила право, над господарською нерівністю і над холодним самолюбством. Як дуже конечним це для світа, та для нас, де так много треба взаїмного вирозуміння, любови, терпимости; а воскресні пісні якраз до того нас накликують. "Ненавидящим нас простим всі воскресеніем."

Коли в нас буде те глибоке розуміння правди Великодня, можемо сподіватися й найкращої будучности для нашого українського народу.

Молім Воскресшого, щоби допоміг всім воскреснути

до життя ласки, любови і мира— щоби як найскорше прийшов день побіди правди над злом, побіди світла над темнотою, побіди релігії над безбожністю— побіди вседоброго і вселаскавого Бога.

Цими словами закінчую і бажаю всім нашим вірним —тим, що живуть в містах, що працюють мирно на ріллі, в фабриках, майстернях і копальнях, тим, що в рядах нашої сухопутної армії, нашої фльоти і нашого летунства стоять в обороні рідної Канади тут і за морем на ріжних побоєвищах світа— всім вам, дорогим мойому серцю, хоч може далеко віддаленим, українцям католикам у цей прегарний воскресний день Великдень я бажаю всіх ласк Господніх і всьої небесної радости— нехай воскресший Христос благословить і щастить, амінь.

† **ВАСИЛІЙ**, Епископ.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА КВІТЕНЬ

За Розквіт Парафіяльного Життя.

Цього місяця будемо спеціяльно молитися за ту дрібну галузку, що на могутньому дереві католицизму росте, й називається католицька парафія.

Чого ж тій галузці найбільше потрібно?

Перш за все конче потрібно їй усіми силами держатись дерева, й пильно користати з його життедайних соків. Лиш у тіснійй, свідомій злуці з божественним, католицьким пнем може та галузка буйно розростатись, зеленіти, цвісти й зрілі овочі праведного, християнського життя видавати в свій час.

По друге треба католицькій парафії якнайбільшої єдности: не тільки єдности віри, але ще єдности щирої любови, що з багатьох парафіян творить одну велику родину. Священик, парох— це духовний отець у тій родині, а церковця— це спільний, святий дім, куди всі сходяться, щоб "одним серцем та й одними устами" співати славу Господеві.

Хай усі люблять, шанують свого отця пароха, хай будуть до нього зичливі, й замість колоди кидати йому під ноги, хай завжди будуть готові помагати йому в добрих замислах.

Хай усі добре дбають за свою парафіяльну церковцю, щоб вона була гарно помальована, прикрашена, щоб і чисто й привітно в ній було, щоб хор гарно співав, богослуження якнайкраще відбувались. Тоді мило й любо буде всім у тій церковці мо-

литись.

Побіч церковці хай буде привітна, парафіяльна галя, де парафіяни могли б гарно зійтись, погуторити, порадитись і спільно обмислити пляни під будівлю кращого завтра парафії. Хай у тій галі доросла молодь улаштовує гарні вистави, представлення, та чесні забави, розвеселення. Хай і дітвора дрібна виразно чує, що парафія її любить, за неї дбає. Хай парафія постарається для гої дітвори час від часу спровадити Сестер,Монахинь, щоб дітей добре навчили катехизму, побожних пісень, та гарних, веселих забав. А якщо до того всього ще в парафії поширіться добра преса, та розбудиться охота багато читати добрі, католицькі книжки й часописи, а вкінці як іще заведеться побожний звичай частіше приступати до Христових Тайн, оттоді то вже напевно розквіт парафіяльного життя буде забезпечений.

Такого саме розквіту для наших дорогих парафій у Господа милосердного просім!

ВІРНІСТЬ АЖ ДО...!

Про великого перського царя Кира оповідають, що раз якось казав він ставити перед себе одного князя, його жінку й дітей, що їх забрав у неволю, й так промовив до нього:

"Що даси мені, якщо пущу тебе на волю?

"Половину свого князівства," відповів князь.

"А якщо дам волю твоїм дітям, то що?"

"Другу половину!"— відповів князь.

"А за жінку?"— спитався Кир.

"Самого себе"— сказав без вагання князь.

Кирові так, кажуть, сподобалась ота відповідь, що негайно казав випустити всю княжу родину без ніякого окупу.

Вертаючись у своє князівство, князь по дорозі сказав до жінки:

"Ну, що ти подумала собі про того Кира? Правда, що благородний це чоловік?"

"Я нічого про нього не думала"— відповіда на це княгиня, "я думала тільки про того одного, що хотів себе самого віддати, як окуп за мене".

То так було колись, а сьогодні?

Коли збирає тебе охота відмовити кому своєї помочі, то перенесись у його положення, а потім роби, як тобі твоя второпність наказує.

ВОСКРЕСЕННЯ

Що Христос воскрес, це знаємо головно зо свідоцтва самих апостолів.

1. Про воскресення Ісуса Христа говорили апостоли всім людям, отже жидам і поганам, ученим і простим, приятелям і ворогам, бо це вважали вони за найсильніший доказ, що Ісус Христос не є звичайна людина, а правдивий, всемогучий Божий Син. Обманювати себе самих і других апостоли не могли, бо впродовж сорок днів після воскресення Ісус являвся їм часто. Він поясняв їм святе Письмо, провадив з ними нераз довгі розмови, позволяв їм доторкатись до своїх ран, та засідав з ними до спільного стола. Одного разу, як каже святий Павло, Ісус явився перед громадою, що числила понад пятьсот душ. Отже свідків, як бачимо, зовсім не бракувало. І вважаймо, що го не які будь свідки були. То не були якісь собі люди легковірні, що їх чимнебудь можна здурити, переконати. Апостол Тома, як знаємо, ніяк не хотів повірити в воскресення Христове, аж доки власними очима не побачив зблизька живого Ісуса, й доки руками власними не доторкнувся до Його ран. А й другі апостоли теж не хотіли спочатку вірити, хоч Магдалина й інші мироносиці запевняли їх, що бачили порожній гріб, і ангелів коло гробу, а вкінці й самого воскреслого Ісуса.

—Якуж користь малиб апостоли розголошувати воскресення, як би це не була правда? Ніякої, хиба лиш те, що стягнули на себе напасть, переслідування з боку жидів, а вкінці й страшну мученицьку смерть.

2. А кому проповідували апостоли Христове воскресення? — Фарисеям і ворогам Христовим! І то зараз таки по Зелених Святах, коли память про Ісуса Христа зовсім іще свіжа була, коли ще всі добре пригадували собі Його науку, Його чуда, Його страсти та й смерть кровавy на Голгофті. Якщо отже воскресення не було б дійсним фактом, то проти таких проповідників був би піднявсь увесь Єрусалим. Тимчасом що бачимо? Ані фарисеї, ані садукеї, ані найвищі жидівські достойники не відважились закинути їм брехні та за неї карати їх. Вони тільки заказали апостолам розповідати й учити про Ісуса.

3. Ще сильніше свідоцтво про Христове воскресення дають нам самі таки вороги Христові. Вояки, що коло гробу на варті були, побігли до жидівської старшини, й розповіли про велике й небувале чудо. Тоді жиди дали їм багато грошей та намовили їх розголошувати всюди, що їм коло гробу зібралося на сон і вони здрімалися, а тимчасом апостоли прийшли, й викрали тіло з гробу. Як би фарисеї були не вірили в Христове воскресення, як би були хоч трохи в цім сумнівалися, то були б перевели слідство між вояками, були б оскаржили їх стараючись доказати, що це все видумка, брехня. Та ні: вони того всього не роблять, вони не жадають ніякої кари на вояків, вони добре знають, що Христос таки направду, "во істину" воскрес; вони лиш хочуть затаїти це найбільше чудо Ісуса Христа, тому підплачують вояків. А зрештою, якщо вояки спали, то звідки могли знати вони, що апостоли прийшли й тіло з гробу забрали? Якже це сталося, що ані один з вояків не пробудився, коли апостоли відвалювали тяжкий камінь від дверей гробу?

І чи мали б відвагу Апостоли здобутися на подібний учинок. Прецінь добре знаємо які вони боязливі були і, як то кажуть, своєї власної тіни боялись, аж доки Дух Святий не зійшов на них у Зелені Свята, й не наповнив їх серця геройською відвагою

Вкінці бачимо, що віра в Христове воскресення прийнялася від першого початку Церкви аж по нинішній день, та поширилась по всьому світі. А чи це було б можливе, якщо ця віра опиралася б на звичайній видумці й брехні? Та ж для тієї віри апостоли відреклись своїх жидівських переконань і традицій, а прийняли Христове Євангеліє, хоч знали, що за те чекали їх гонення, переслідування й мученицька смерть.

II.

А тепер спитаємося: як воскрес Христос?

1. Отже перш за все треба знати, що Христос воскрес Своєю власною силою. Лазар теж воскрес, але не своєю власною силою; його піднесла з гробу сила Христова. І ми всі колись воскреснемо з мертвих, одначе не власною силою. То Божа сила оживить наші мертві тіла, і ми встанемо з гробу. Але Христос Господь Своєю власною силою воскрес. Його вороги зробили все можливе, щоб тіло задержати в гробі й не допустити до воскресення. Гріб запечатали, й узброєну сторожу поклали коло гробу. Одначе Христос Господь понівечив усі ті їх хитрі

пляни, вийшов із гробу як переможець смерти, й доказав, що має над нею власть та може свобідно вернутись до життя.

2. По друге треба знати, що Христос воскрес у прославленому тілі. Євангелист оповідає, що в часі преображення на таворській горі, лице Христове було ясне як сонце, а одежа Його була біла як сніг. Та переміна на Таворі була лиш часова, а по воскресенні вона стала трівка, й останеться на віки.

Отже тіло Христове по воскресенні стало світле, ясне, й видавало більший блеск, ніж ясне сонічко в полудне. До того тіла не сміло вже доторкнутись ніяке терпіння. Воскреслий Христос не відчував уже ні болю, ні голоду, ні холоду, ні спраги, ні спеки, ні ніякої втоми. Смерть уже не мала до Нього ніякого права, Він не міг уже вдруге вмирати, й ніхто не був спроможний Його вдруге убити.

Прославлене Його тіло стало бистре та скоре, могло в одній хвилині переноситись з місця на місце, й показуватись одночасно в ріжних місцях.

Вкінці те тіло стало духове, тобто позбулося всього того, що тверде й тяжке, а стало легке й проникливе. Воно без ніякого труду могло проникати крізь матеріяльні перегороди, показуватись людським очам, або зникати зперед них. Тимто читаємо, що Христос явився нагло серед апостолів, хоч і двері і вікна були зачинені, а після появи нагло став невидимий і тихо щез.

3. Хоч Христос воскрес у прославленому тілі, всетаки на своїх руках, ногах і грудях Він задержав виразні знаки пятьох кривавих ран на те, щоб дати наглядний доказ Свого воскресення. Як би був показався без тих знаків, то люди могли б були думати, що це тільки щось таке їм привиділось, або дух якийсь їм з'явився. Але коли Христос розмовляючи з апостолами виразно показував їм свої рани, й навіть запрошував доторкатись до них, то вже ніхто не сумнівавсь, що бачить перед собою воскреслого Спасителя. А святий Тома впавши на коліна закликав з глибини серця: "Господь мой, і Бог мой!" Пан мій, і Бог мій!" (Иоан 20. 29).

Христос задержав знаки ран на прославленому тілі, щоб доказати Свою перемогу над смертю й над пеклом. Тимто святий Павло кличе:

"О, смерте, де твоє жало? О, аде, де твоя побіда? Богові хай буде подяка за те, що дав нам побіду Ісусом Христом" (1 Кор. 15. 55-56).

І ще й на те задержав Христос на Свому тілі знаки пятьох кривавих ран, щоб тими ранами склонювати Свого небесного Отця до милосердя супроти нас, бідних грішників. Після потопу завісив Господь на небі веселку-райдугу на знак, що потопу вже більше не буде. Прославлені рани Спасителя, що на безсмертному Його тілі мов ясні сонця блестять, це теж для нас божественний знак, що Господь Бог нас щиро любить, і навіть найтяжчі злочини готов простити нам, якщо тільки схочемо переблагати Його.

Вкінці й на те задержав Христос Свої пресвяті рани, щоб на страшному суді колись показати їх на втіху й радість праведним, а на страх своїм запеклим, нерозкаяним ворогам.

Споглядаючи на ті преславні рани Спасителя, праведники почують у серці невимовну відвагу й радість, бо пригадають собі ті непонятні заслуги й благодати, що Христос для них зібрав. А прокляті задрижать зо страху та заридають гірко, що з тих заслуг та скарбів Христових не користали, а погордили ними, та й потоптали їх.

III.

Наука про Христове воскресення— це непорушний фундамент, основа нашої віри.

1. Ця наука мусить розбудити віру в Христове божество, бо воскресенням Своїм Ісус ясно доказав, що Він Бог та що Його наука правдива. Відколи світ світом, ніхто ніколи не чував, щоб який обманець вийшов з гробу. В ріжних часах траплялися люди, що подавали себе за божих висланників; і щоб доказати своє посланництво та здобути для себе довіря людий, вони робили нераз великі чуда. Та не було такого, що по смерті вернувся до життя, і разом зо смертю кінчилася вся їх діяльність. Отже Христове воскресення— це найясніший доказ, що Христос направду є той, за кого Він Себе подавав, тобто Божий Син, правдивий Бог, а наука Його— непомильна правда.

2. Наука про Христове воскресення будить у нашому серці надію, що так як Ісус воскрес, так і ми воскреснемо до нового життя, як про це виразно навчає святий апостол Павло (1. Кор. 15. 16). А та гадка, серед смутків і терпінь життя, повинна завжди приносити нам розраду. Нею потішався праведний Йов після втрати маєтку, дітей і здоровля. Нею кріпились апостоли, мученики й визнавці віри, коли їх переслідували й вели на тортури й на смерть. Нею повинен кріпитись кожний праведний християнин у труднощах, у маєткових невдачах, і по втраті дорогих осіб. Що таке маєток, слава, а навіть і життя саме супроти вічности? Чого плакати й сумувати по втраті дорогої особи, що заснувши в Бозі перестановилась із цього світу? Колись усі ми знов побачимось у небі, і там уже ніяка сила нас не розділить.

3. Вкінці наука про Христове воскресення заохочує нас піднестись і встати з гріхів та зачати нове життя з Богом. Як Христос умер і воскрес, а тепер уже більше не вмирає, так і ми повинні вмерти для гріха, й воскреснути до праведного життя, та в ньому витревати аж до смерти.

Тому з Великоднем святим обновляймось до нового життя очищенням совісти, прийняттям святих Тайн і молитвою, а воскреснемо колись до вічного, щасливого життя! Амінь.

ВЕСНА

По снігах і морозах довгої зими радо витаємо дорогу гостю, весну, що приносить зелень і квітки, а також подає неодну спасенну науку.

1. Весна— це символ молодої Церкви. Коли весна надходить, вона застає всю природу немов завмерлою: дерева без листя, поля без зелені, без життя. І співу пташки в лісі ще не чути... Аж ось весняне сонце починає щораз вище підноситись на небі, щораз краще світити й пригрівати. Дивишся, а кругом тебе неначе чари діються: сніг швидко топиться, щезає, рослини будяться до життя й краси, пташки вертаються з вирею й своїм щебетом ліси-гаї звеселяють, а хлібороби беруться за весняну роботу на полях.

Подібно було в часах коли мав появитися Ісус Христос зо своїми Апостолами. Всюди панувала гріховна смерть, всюди був холод у серцях, навіть серед вибраного народу, звідки мав вийти Месія. Люди здебільшого вже ані Бога не знали, ані не вміли любити Його. І щоб нове життя в тих закостенілих серцях розбудити, щоб той мертвецький холод у грішних душах людських поконати, треба було, конче треба було, щоб Сонце Правди зійшло, та світ опромінило.

І ось Ісус у Вифлеємі народжується. Це власне є те

сонічко, що пичнає сходити. Коли Його підносять на хресті, Він немов гаряче, полудневе сонце розпалює застиглі людські серця: "А коли я буду піднесений понад землю, все притягну до себе (Иоан 12, 32)— так заповів Він сам. І ось апостоли проповідають розпятого Христа, і любов до Господа Бога оживає в людських серцях, і буйним квітом розцвітаються християнські чесноти, і дозрівають овочі святих, геройських діл. І по всій землі лунають похвальні пісні вдячности на честь Всевишнього. Від тепер уже буде вічна весна в світі душ: Христова Церква продовжатиме працю Апостолів аж до кінця світа. Гріхом убиті людські душі вона завжди буде відроджувати до нового Божого життя. Слава ж Тобі, Христе Спасителю, за ту чудову весну!

II.—Весна— це також образ християнської парафії на Великдень. Перед Великдонем у парафіях піст. А піст— це зима, це холод великих і страшних правд, це жалоба покути, поклонів, це праця над умертвенням пристрастей.

Та на Великдень сам воскреслий Христос, саме Сонце Правди ясним промінням нас огріває, і наші душі веселить.

У Великий Четвер і Срастну Пятницю Він прошив наші серця гарячим промінем любови з Пресвятої Евхаристії й кровавого Хреста, то ж лід сердець вже розтопився, й життя вернулося до них через віру й щире покаяння. Пасхальне Причастя налило в них нового життядайного соку, й розбудило нові сили сповняти свої обовязки. Добрі постанови немов та многонадійна зелень красуються, заповідаючи багате жниво. І коли на дворі пташки літаючи виспівують свої пісоньки, християнські душі теж співають своє радісне, побідне Аллилуя.

III. Весна— це вкінці образ молодости. Весна— це пора краси, зелені, квітів. Це час, коли в природі все усміхається. Таксамо й молодість— це найкраща пора в житті людини. Вона є, або принаймні повинна бути віком невинности, чистоти, а тим самим віком правдивої краси. Це також час золотих мрій та рожевих, чудових надій.

Та все те минає, й тікає дуже скоро. Швидко щезає весна й робить місце гарячому літові. Так і свіжа краса молодости скоро вяне й блідне. Її мрії мусять покоритись суворій та невмолимій дійсності. Вони мусять розприснутись, мов ті миляні баньки, що ними бавляться діти.

Та так молодість як і весна має свою поважну сторону. Весна —це не тільки пора запашних квіток, та веселих безжурних пісень. Це також пора праці: невсипущою весняною працею підготовляємо гарне жниво на полі й у городі. Треба добре справляти землю, щепити, відчищувати й старанно обтинати молоді деревця, якщо хочемо з них овочу дочекатися.

—Так само, молодий християнине, має бути також із твоєю молодістю. Треба використати її на пильну працю! В молодому віці треба старанно очищувати деревинку твоєї душі, щоб на ній могли порозцвітатись прекрасні християнські чесноти, й дозріти чудові овочі добрих учинків.

Треба обтяти в ній ті дикі парости й галузки, що тільки соки марно в себе втягають, а овочу не родять ніколи. Треба з корінням вирвати із серця самолюбство. Якраз через те самолюбство численні душі, у всім і завжди шукаючи свого власного задоволення й користи, не видають ніяких плодів на життя вічне... Весна це також пора щіплення. Щіплення для твоєї душі, це тісна злука з Ісусом Христом. Ісус Христос, то власне та благородна винна лоза, що в тебе, наче в завмерлу галузку, вливає свого життєдайного Духа. І так здійснюється бажання Пресвятого Христового Серця: "Перебувайте ви в мені, а Я у вас, щоб ви могли приносити плоди." (Иоан 15. 4.)

БАГАЧ І БІДНЯК

Жили раз в одному селі два дуже старі чоловіки: один був великий багач, другий убогий бідняк.

Насамперед помер багач, і пішов просто до неба. Там привитали його радісними піснями й музикою, та справили велику параду.

За якийсь час помер і бідняк, та й той до неба пішов. Одначе там ані не співали йому, ані не грали, ані паради ніякої не робили. Питається він св. Петра:

"По якому це"— каже— "у вас тут робиться? То багачеві таку велику славу віддаєтете, а мене бідного то навіть не завважили?!"

На те йому св. Петро так відповів:

"Знай, чоловіче, що на сто років приходить сюди до неба заледви один багач, тимто й витаємо його так надзвичайно, урочисто. А вас бідняків тут повно,повнісінько що-дня снується, то хто ж міг би вам що-дня параду робити?"

ВІСТУНИ СМЕРТИ

Одного разу, а діялось це дуже, дуже давно, йшов могутній велит широким гостинцем. Нагло напроти нього вискочила якась ніби баба, дуже худа й нужденна, та гнівно кликнула:

"Стій! ні кроку дальше!"

—"Що?!"— закликав велит, "ти смієш мені заступати дорогу?! Та я тебе двома пальцями на мак дрібний розітру!"

"Я смерть," відповіла незнайома, "мені ніхто не зможе опертися, всі мусять піддатися мені."

Одначе велит не настрашився. Він ухопив смерть у свої дужі руки, та як не бебехне нею об камінь так, що довго рушитись бідна не змогла. А сам він пішов далі своєю дорогою.

Лежала смерть якийсь час, лежала, а далі плачучи так стала промовляти: "Ох, лишенько моє нещасливе! що ж там тепер на світі діятиметься, якщо я тут довго отак стану лежати? Ніхто не буде вмирати, земля переповниться людьми так, що для других уже місця не стане, й ніхто не буде лякатися мене."

Та ось надійшов гарний здоровий хлопець співаючи якусь веселу пісоньку. Побачивши стару немічну жінку, він приступив до неї ближче, поміг їй стати якось на ноги, притулив до уст якийсь дуже покріпний напиток, і так довго чекав, поки вкінці вона зовсім опамяталась.

"А знаєш ти, хлопче," спитала по хвилі смерть, "що я за одна, й кому ти тепер поміг?"

"Ні, я тебе не знаю!" відповів хлопець.

"То слухай, я тобі скажу: я є смерть. А що не можу нікого обминути, то й тебе не обмину, і прийду по тебе колись. Одначе знай, що й я умію бути вдячна. За ту прислугу, що ти мені тепер віддав, прирікаю тобі, що не прийду до тебе нагло, та несподівано, але буду заздалегідь посилати до тебе своїх послів-вістунів."

Спасибі й за те," сказав юнак, "принаймні буду мати знак, коли уже ти будеш недалеко, то й приготовлюся як слід."

Так сказавши юнак відійшов собі дальше веселий та безжурний. В пиянстві та розпусті молодість його скоро

відцвила та зовяла, й не оглянувся він, як тут на нього перша недуга прийшла.

"Ну," гадає собі юнак: "умерти я не вмру, бо смерть має мені наперед прислати своїх вістунів. Аби тільки оця слабість скоро проминула, а поза тим нема чого боятись."

Як тільки прийшов до себе й подужав, далі став провадити своє давнє грішне, гуляще життя. Прийшла друга, третя, четверта слабість, а він усе своє: "От, аби тільки ця недуга якось уступилася, то ще якось буду жити: посланців від смерти все іще нема."

Раз якось розсівся він вигідно в фотелі, закурив люльку, взяв ґазету до рух, аж тут несподівано хтось іззаду його в плечі як не штуркне! Зо страху бідачисько мало не вмлів. Дивиться він, хто це такий його штуркнув,— а то та сама баба, що її він колись у дорозі від загибелі врятував, до нього шкіриться й приговорює:

"Ну, ходи вже, ходи, час тобі вже із цим світом розпрощатись."

"Якже ж це так?"— закликав переляканий чоловік— "то ти хочеш зломити свою обітницю?! Тиж мені виразно приобіцяла, що заки прийдеш, будеш посилати мені своїх вістунів."

"А хиба ж не додержала я свого слова?— сказала смерть. "Хиба не посилала я тобі своїх вістунів? Чи не була у тебе пропасниця, що тобою трясла й телепала, аж ліжко по хаті бігало? Чи не приходив заворот голови? Чи не дошкулював тобі гостець по всьому тілі? Чи не боліли тебе зуби так страшно, що треба було мерщій повиривати їх із уст та нові штучні повставляти? Чи не стрикало тобі нераз ув ухах, чи не робилося темно в очах? А тихий сон, мій рідний брат, чи не пригадував тобі щодня, що небавом треба буде заснути на віки? О, ні, брате, не говори, що я не додержала слова. Це все були мої посли-вістуни, яких я тобі по черзі посилала. Ходи!"

Чоловік на те не мав уже що відповідати, й по волі, чи по неволі мусів піти за смертю.

Скажеш, Дорогий Читачу, що це лиш така байка. Правда твоя, Брате: це лиш байка, але ця байка скриває в собі велику правду. Застановися ліпше й спитай себе, чи до тебе вже не навідувалися нераз вістуни смерти. Пильнуй себе й уважай, щоб смерть застала тебе приготованим.

ІКОНА БОЖОЇ МАТЕРІ

Вона упала. Упала нещасливо й зломила ногу. Пропала вже її служба. Лікар сказав, що конче треба ногу відтяти. І відтяли.

Видужавши вона відійшла зо шпиталю підпираючись на купях. Вернулась до своїх давніх господарів подякувати їм за малу запомогу, що обіцяли давати їй щороку. Небагато тої запомоги було: щоб жити— за мало, щоб умерти—за багато. Але що ж? Зробили, що могли, бо й самі були небагаті.

Знайшла собі бідна дівчина хатину за містом, недалеко до церкви. Добрі люди остерігали її й казали, що власник хатини дуже поганий скупар, але бідна дівчина не мала спромоги багато перебирати. Гадала собі: "Якщо на час буду платити комірне, то нічого й боятись мені."

На нове помешкання подарували їй добрі люди дещо, а дещо сама купила собі на складі. Хатина швидко причепурилась і виглядала досить привітно. Одного тільки хибувало їй. Як би то гарно було, як би так ікону Божої Матері можна було завісити на стіні над ліжком! Але не було вже за що купити. А без ікони, без святого образа не буде їй щастя в хатині. Перечислила ще раз свої заощаджені грошенята; не багато того начислила, але все таки образ Пречистої Діви мусить мати.

Зайшла ще раз до старого крамаря, що перепродував старі предмети, й купила у нього за малу ціну стародавній мальований образ Божої Матері. Був трохи за темний і запорошений, але чудові очі Пресв. Діви дивились так лагідно, так любо, а уста, здавалось, так і сміялись, мов живі. Завісила вона той образ на найкращому місці в хатині, й щодня вранці й увечері сердешне молилась перед ним.

Так перебула добра, побожна дівчина-каліка неодин рік спокійно серед молитви й праці. Але мало-помалу прийшла й старість-нерадість. Заробляти руками вже не змагала, бо дрижали, та й очі ослабли так, що всяке шиття вже стало неможливе. Небавом і нужда зайшла в хатину в гості. Попродала бідачка де що тільки ліпше в хатині було, далі не стало вже чого й продавати, та й не було вже чим заплатити комірне. Скупар загрозив їй, що

як до 1. червня не заплатить комірного, то без пардону викине її на вулицю.

Якже молилась небога ввесь місяць травень перед своїм образом! Як сердешне благала помочі в Пречистої! Стільки разів уже знаходила вона тут потіху, то й цим разом чей же не опустить її Божа Мати. А все таки помочі ні звідки не видко було, й надія готова була зовсім завмерти.

Зелений травень так вшидко проминув, і фатальний та страшний день 1. червня уже надійшов.

Скупий, твердосердий господар узявся за роботу. Казав повиносити все що було, перед хату на продаж, щоб уторгувати за комірне.

"О, Пречиста Діво, не покинь мене в нужді... Я все надіялась на Тебе, все вірила Тобі, й любила Тебе"— молилась бідна стара споглядаючи сумним оком на образ.

З розпродажі домашніх предметів прийшло не багато. Вкінці прийшла черга на образ. Поставлено ціну 5 долярів. "Двацять і пять долярів"— закликав хтось із покупців. Якийсь пан приступив ближче, оглянув образ уважно й подав 200 долярів. "Пятьсот долярів"— подав у відповідь той перший. "Тисяча долярів"— закликав другий знову— і так ішло далі аж до десять тисяч долярів.

Показалось, що образ той був твором якогось давнього славного маляра. Бідна стара навіть не підозрівала чогось подібного. Як же дивувалась, і як тішилась тепер! З такими грішми могла вже тепер мріяти про безжурне спокійне життя.

"О, я все немов прочувала, що образ Божої Матері принесе ще потіху"— говорила з сльозами в очах. "Пресвята Діва не опускає нікого, хто на Неї надіється."

Пруський король Фридрих II. сказав раз жартом до якогось ученого: "Ви, бачу, мудра й учена людина; напишіть же мені на куснику паперу найкраще слово, яке лиш є в якій мові." Учений не довго думаючи, взяв кусок паперу й виписав на середині великими буквами слово: "Міра." Король не хотів зразу вірити своїм очам, але вчений сказав: "Я дійсно переконаний, що це слово найкраще, бо у всім, що думаємо, говоримо або робимо, конче треба мати міру. Так, міра в усім!"

ЧОТИРИ РУКИ

ДВІ РУКИ ДЛЯ БОГА, А ДВІ ДЛЯ ДИЯВОЛА

"Що це таке"?!— спитає неодин. "Де ж таке хто коли бачив, щоб людина мала чотири руки, й двома служила Богові, а двома дияволові?!" Питаєте, хто бачив? Отже бачили люди—власними своїми очима бачили. Та й не думайте, що пяні були, або що їм щось таке привиділось. Ні, зовсім не були вони пяні, та й не приснилось їм це, а таки направду бачили ясно, виразно, і могли б на це присягнути, тому нема й найменшої причини їм не вірити.

Подія ця сталася не дуже ще так давно в столиці католицького світу, в Римі. До одної з величавих римських церков, де побожний нарід що-дня горнувся численно на богослуження, правильно приходила день-у-день якась жінка. Кожному, що глянув на неї, могло здаватися, що то якась досить собі багата пані була, бо одежа на ній була вибаглива й коштовна, але чи совість її також по панськи виглядала, це вже інша річ. На перший погляд можна було міркувати, що та жінка була надзвичайно побожна. Ніколи не водила очима по церкві, не роздивлялася по стінах, ні з ким ніколи не балакала, а тихо й смирно ставала собі навколішках між людьми, руки підносила вгору, ще й розпростирала їх, і непорушно, мов та мармурова статуя, довгими годинами молилася. Всі її знали, подивляли, й уважали за правдиву святу.

Але діялось у тій церкві щось дуже дивне й сумне: Майже що-дня траплялося, що багатьом людям гроші з кишені пропадали. Хто ті гроші крав,— годі було довгий час розслідити. Люди вже пильнували себе як могли, стереглися, і тайні полісмени також частенько до тої церкви навідувались, чи не вдасться їм того таємного злодія викрити, але даремний був увесь той їх труд: крадіж далі потворювалась, а злодія всетаки годі було спіймати. Гадали вже деякі, що то сам нечистий із пекла забігає таку псоту людям робити, щоб їх від церкви відстрашити. Нікому навіть і не снилося, що злодійка є власне та сама пані, що так довго й так побожно молилася підносячи руки до Бога.

"А, то раз була собі злодійка!"— погадаєте може. "Не знати, як могла гроші з кишень витягати, коли руки

все держала піднесені вгору?!" Отже слухайте: вона мала чотири руки; двома служила Господу Богу, а двома дияволові. Ті руки, що для Бога, були підроблені з дерева, а ті другі злодійські, то були її власні, правдиві руки. Їх скривала вона під одежею так, що лиш ті деревляні руки можна було бачити.

Але раз таки не вдалася їй штука. Одного вечора в часі богослуження завважила вона в церкві якогось здоровенного мужчину, що на багача подобав. Підійшла отже трохи ближче до нього й приклякнула собі тихенько ззаду. Ну, нічого. Приклякнула, деревляні руки піднесла вгору, а ті другі, правдиві руки легенько всунула в обидві його кишені й шукала мошонки з грішми.

Та мужчина відразу почув незвичайного гостя в своїх кишенях. Сягнувши скоро своїми дужими ручиськами до кишень він в одній хвилі мов зелізними кліщами стиснув злодійські долоні, й уже не випустив їх. В церкві счинилося заворушення. Збіглися люди, прискочили небавом полісмени й жандарми, дивляться і очам своїм не вірять. Ото перед ними бліда як стіна клячить багата дама; штучні руки підроблені з дерева все ще піднесені до Бога, а ті другі, правдиві вже арештовані, вже покарані. Хитру злодійку, розуміється, негайно скували ланцюжками, відставили до суду, й покарали по закону.

Дивіться, яка дивна байка-не-байка, а правдива подія, та ще й не з дуже таких давніх часів! А що з неї виходить для нашої науки?

О, виходить таке, що й тепер ще між нами багато таких, що як капля води подібні до тої безбожної жінки. Та безбожниця на зверх ніби Бога хвалила, устами й руками ніби прославляла Його, але в дійсності вона Бога тяжко зневажала й дияволові служила. Ходила вправді до церкви що-дня, навколішках годинами стояла й молилася, але серце її каменіло в гріхах, за гріхами шукало, й ні трохи не йшло в парі зо зверхніми ознаками святости. І чим те закінчилося? Довголітнім криміналом.

О, як багато, на жаль, таких, що до церкви йдуть, і моляться, і хрестяться, і наче ангели поклони аж до землі перед Богом кладуть, а одночасно гріх далі у серці держать, гріх далі люблять, гріха не вирікаються. Гадають може, що всевідучий Бог лиш на ті руки дивиться, що до Нього піднесені, а тих, що перед молитвою або по молитві щось грішне роблять, не бачить. О, яка велика й страшна є ця помилка! Нічого не поможе тобі молитва, якщо ти

серцем добровільно й свідомо до гріха привязавсь, і не хочеш із нього навернутись. І не тільки не поможе нічого така молитва, а ще й проклін справедливого Бога на себе етягне, бо це попросту ніщо інше як богохульство молитись до Бога устами, а серцем і думками й учинком держатись одночасно гріха, й небесного Отця зневажати.

Отже вважайте добре, Брате, Сестро! Уважайте, й поки час відтягніть свої правдиві руки від усякого беззаконня, а ті другі, підроблені, деревляні руки, тобто всяке фарисейство, облуду й удавання набожности киньте дияволові під ноги, щоб відвернути від себе гнів справедливого Бога й захоронитись перед засудом на вічну пекольну тюрму.

АЕРОПЛЯН СВ. КАТЕРИНИ

В ТРОХ ДІЯХ

Особи: Матрона, Рузя, Клявдія, Леся, Іванна, Катерина.

ПЕРША ДІЯ

(Сальон в безпорядку).

Матрона (мітлою з піря стирає порохи з меблів): А то сказилися ті порохи! Кілько то я навганяюся за ними з цим пірям і негодна їх вигнати з хати. Гони їх дверми а вони тобі вертають вікнами. (Чути дзвінок). На маєш— ще дзвонять. Хто приходить в цю пору? Най би там ліз вікном та не клопотав мене. Гей, хто там?... (Отвирає двері). А добрий день (гуддей) панно Рузю!

Рузя (шторничка, входить обладована пакунками): Гутдей, панно Матроно, чи ваша молода пані є вдома? Я приношу їй капелюхи до вибору.

Матрона: Капелюхи? Знову капелюхи? Моцний Боже, що вона гадає з ними робити? Таж має їх вже щось 36.

Рузя: Алеж панно Матроно, вони вже не в моді. Ви знаєте, що мода зміняється щороку а часом навіть кілька разів до року. Велика дама не може носити такого капелюха, що вже вийшов з моди.

Матрона: Мода? Гм. Мені на ній тільки залежить, скільки на торічнім снігу. Вже від 25 літ я ношу все той сам чіпець. Навіть в найбільші свята я ходжу в ньому і мені з ним добре. Де хто часом сміється і каже, що я ношу шапочку святої Катерини аби бути до смерти старою панною. Та най там сміються, що то є

шапочка св. Катерини, але я собі з того нічо не роблю. Ой, бідний той світ. Кілько він завдає собі кошту й клопоту з тими модами. Зрештою то його діло. Але розгостіться в нас— я піду покличу панну Клявдію (показує рукою). Даруйте, що сальон ще не упорядкований. То ті прокляті порохи цему винні. Ледви я їх вижену дверми а вони вже знова вертають вікном.

Рузя (розпаковує капелюхи): Е, не журіться панно матроно, я не дивлюся на порохи.

Матрона (виходить і нагло вертає незапримічена та хапає за мітлу під паху і каже на бік): Треба спрятати цю мітлу бо ця біда ще моглаби обскубати моє піре щоби прибрати свої капелюхи. З тими чудернацькими модами чоловік ніколи не може бути певний, що може статися. Відколи закладають на капелюхи ті мітли, то треба бути на все готовим. Ох, бідний той світ... (Показує смішні міни за Рузею і виходить).

Клявдія (входить): Ах, що за пакунки. Гейби ярмарок на капелюхи. То до вибору паннунцю?

Рузя: Моя пані кланяється вам, панно, і дійсно посилає вам всі ці капелюхи, щоби пані могли собі вибрати до густу. (Клявдія їх оглядає весь час). Дивіть, який шик, еленганція. Нехай панна заложать на свою головку, а будуть виділи, котрий найліпше пасує (подає їх один по другім і говорить). Ось є "покшап"— остання новість сезону.

Клявдія (закладає його на голову і глядить у зеркало тай каже): Мені здається, що я нім виглядаю за стара.

Рузя: А цей який ладний.... "боншап".

Клявдія (ті самі рухи): Мені цей не конче подобається.

Рузя: А цей.... сейльоршап?... (подає).

Клявдія (закладає і глядить в зеркало): Ні, він не густовний, мені треба щось вищого, щось більше панського, розумієте?

Рузя: Коли так, то цей аероплян буде для панни найвідповідніший (виймає і показує).

Клявдія: Так, він є пишний, він мені дуже подобається.

Рузя: А, бо то є остання париська мода, то щось найкраще.

Клявдія: Отже я бажаю мати аероплян, але коби він не полетів зі мною у воздух. Скажіть своїй пані, що мені треба цього капелюха конче на завтра. То свято святої Катерини. Я справляю для товаришок маленький домашній празник і хочу на цю оказію доконче мати цей аероплян, щоби в нім поїхати на райд.

Рузя: Так певно обслужимо, паню після бажання. Зробимо всьо можливе, щоби завтра капелюх доставити.

Клявдія: А зробіть щось елеганцького, шиковного... має бути чистий аероплян, от що...

Рузя: Пані будуть обслужені і вдоволені. Прошу спустити-

ся на наш густ (пакує свої пакунки).

Клявдія: Я пішлю вам Матрону, щоби помогла вам пакувати ся (виходить по словах Рузі).

Рузя: Дякую красненько, пані є дуже ласкаві.

Матрона (входить): Ну щож паннунцю? Чи годні були ви вдоволити мою молоду панну?

Рузя: А вжеж що так, панно Матроно, Панна Клявдія вибрала собі цей аероплян, що їй чудово пасує.

Матрона: аворо... аворо... якто ви кажете? Ой божечку, що то нині не видумують? Аворохлян, от тобі назва, якийсь аворохлян чи як. Чи вже не ліпше сказати капелюх на голову, як ніби якийсь аворохлян.

Рузя (сміється): Ні. Аероплян або коли хочете, моноплян.

Матрона: Монохлян, монохлян, ай, що то нині кладуть на ту голову. А що то є той монохлян?

Рузя (сміється): Аероплян, моноплян, панно Матроно. То є ... то так називаються ті машини, що літають в горі.

Матрона: Машини, що літають? Хиба хто видів коли, щоби сіпярські енджеї літали? Панно Рузю неберіть мене на сміх. Я ще не є така дурна.

Рузя: Алеж то правда, кажу вам. Дійсно є такі машини, що літають і то ще з трома людьми в середині.

Матрона: Якто? Щей три люда лізуть у той енджей? А то десь птахи сміяться з таких людей що літають. А то бідний світ нині, до чого то ще дійде. То телігентна бесіда, як каже все панна Клявдія. Ану покажіть мені той капелюх такий, як енджей до літання.

Рузя (подає Матроні той капелюх)

Матрона: То це той аворо... аворо... як там ..вжем чистб забула, от тобі мода нині. Ану покладіть мені на голову той енджей, най я бачу себе в люстрі в нім. (Рузя кладе). Абим так здорова була, що я волію таки мій чепець як цей капелюх. Я в своїм чіпці вже 25 літ ходжу, а в цім я виглядаю як машкарада.. ох... ох...

Рузя: Давайте, запакуемо то скоро, панно Матроно, я не маю часу. Панна Клявдія хоче мати завтра такий капелюх, щоби святкувати свято Катерини.

Матрона: То чудасія. Так святкувати свято Катерини. Чи та свята носила такі капелюхи? Вона певно не мала в своїм життю іншого капелюха, як тільки такий (показує свій чепець).

Рузя: Ну, панно Матроно, я спішуся, щоби прибрати цей монохлян та принести завтра панні Клявдії. Вона певно буде з нього сатесфайд. (Виходить). Будьте здорові, панно Матроно.

Матрона (за нею): З Богом панно Рузю. (Вертає, бере своє

пірє). Добре, що пірє не вкрала на ті своєї капелюхи, ох бідний той світ нині, до чого воно йде?

Кінець першої дії.

ДРУГА ДІЯ

(Сальон в порядку. Клявдія співає граючи на інструменті.)

Клявдія: Дарма співати, не годен забути своєї журби. Час минає, вже 2-га година, мої товаришки от, от надійдуть, а мого капелюха св. Катерини ще не принесли. Та модистка Рузя мене завела. Прикра справа (чути дзвін), а вже хтось дзвонить, десь певно вже принесли мені аероплян св. Катерини. Матроно, йди отвори там...

Матрона (за сценою): А я прошу пані, вже йду, йду...

Клявдія (надслухує): Ні, то не є аероплян, то мої товаришки приходять (ті входять, вона йде до них): Витайте, витайте. кажуть: Слава Ісусу Христу!, витаються— Леся, Іванна). Як ся маєте, що чувати ,прошу, прошу, я на вас чекала. (Сідають).

Леся: Але чудна нині погода, добре йти на прохід.

Клявдія: І я так думаю панночки. Я собі замовила на нині капелюх.

Іванна (все збиточниця): А модний капелюх?

Клявдія: Так, дорогенька моя, остання, найновіша мода... що називається тепер аероплян...

Іванна: Аероплян? Літак? То якраз пасує до твого лиця! Ха, ха, ха, ха!

Клявдія: Що ти хочеш тим сказати? Чи моя краса вже так улітає, як аероплян? Я ще не є стара панна...

Іванна: О, ні, ні, моя люба, я так не кажу. Я так розумію, що аероплян сотворений для вільного воздуху, він має купатися в лучах сонця... тому я кажу, що він буде добре пасувати до твого нахилу до широкого, веселого життя... ні, я ще виразилася зле... якбито добре сказати... твоя вдача, знаєш, то є вдача мотиля.

Клявдія: Таке признання мені подобається Але, на жаль, той мій екстра-капелюх ще не прийшов...

Іванна: Не прийшов? О ,то він певно прилетить... ха, ха, ха.

Клявдія: Тобі все жарти. Обіцяли його принести і ще нема.

Матрона (надходить): Чи треба панночкам щось послужити?

Клявдія: Так, Матроно, відбери від пань капелюхи і плащі.

Матрона (бере їх): Чи то це називається той архиклян, чи ворохлян якийсь? Ой, вжем забула...

Івана: Ні, Матроно, це є флетбек (сміється).

Матрона: А на маеш, знова якась мода, якийсь флет. Чи то такий флет-інструмент, що на нім граеться?

Іванна: Ага, на нім грається так, як на бубні... ха, ха,ха....

Матрона: Алежто пусті голови, ті нинішні панни... (до людей): дежби я хотіла брати якийсь флет на голову... чи не ліпше го мати ось такий чіпець, о, о, (показує людям).

Клявдія: Щож ми будемо робити, заким підемо на прохід? Ану, Лесю, заспівай, або заграй нам щось веселого,..

Леся: Дуже охотно, але я нині не маю голосу (грає або співає, Клявдія нетерпелива, все глядить на годинник)

Клявдія (по скінченню пісні): Я дуже боюся, що моя модистка Рузя забула за мене. Щоби мої партнерки не тратили часу через мене то я вийду на прохід у своїм звичайнім капелюсі, хоч правда, він вже не зовсім новий, я вже його кілька місяців ношу..

Леся: Ай, то шкода втратити таку нагоду бачити панну Клявдію в аеропляні, пождім ще троха...

Клявдія: Олрайт, я скажу подати скорше лонч, може підчас того прийде мій аероплян і вийдемо...

Іванна (поволи скандуючи): Принято більшістю голосів, панно Клявдіє, але щось доброго і смачного...

Матрона: О, я пань добре обслужу, я не модистка, щоби на мене чекати. (підчас тих слів вже накриває столик). Ах, ті кравчині, шторнички, кілько вони клопоту вам роблять.

Леся: Матроно, не жалуйте нас. Клопоти зносимо весело...

Матрона: Файно, панно Лесю, ви розумна панночка...

Леся: О, єс, про мене всі так думають і говорять.. ха, ха, ха.

Матрона (до людей): О, та молодь розумніша, як я думала. (Скінчила приготовляти стіл. Здається, що вже нич не бракує, горнятка є, чай є, кейки є. Прошу пань. Панна Клявдія будуть ласкаві налляти чаю, коли вже досить натягне.

Іванна (сміється): Натягати? Кого буде натягати? Може там нечистий сидить в гербаті? І буде нас натягати?... ха, ха, ха.

Матрона: Та я хотіла сказати, що коли гербата намокне, запариться. Ось, чай вже кипить. Не попечіться, мої любі, а що то таке комбінейшен?

Іванна (жартуючи): Який? Кимікал комбінейшен?

Матрона: Кимікал? Ато знов щось нового? Якась киміка? Я не така мудра ,як паннунця, я мало до школи ходила.

Леся: Знаєте, Матроно, кимікал комбінейшен є тоді, коли ви приготовите такі смачні кейки... ха, ха, ха...

Матрона: О, так діти. Зупа і кейки, то моя штука. Дуже тішуся, що ви є з моїх кейків сатисфайд. Їжте на здоровля, а я піду до модистки подивитися, чи капелюх готовий.

Клявдія: Ні, ні, дякую, Матроно, шануйте свої старі ноги...

Матрона: Алеж я ще не є стара дівка. Мені ще бракує три місяці до 45 літ.

Клявдія: Але я обійдуся нині без капелюха: хтось дзвонить.

Матрона: Я піду, піду, подивлюся. (Виходить). Дівчата надслухують.

Леся: Наша витреваліть таки дістане нагороду, панно Клявдіе.

Клявдія: Не говори зарано, Лесю, бо надія може нас знова завести. Говорім про щось інше. Іванно, прошу трохи сметанки. Я знаю, що ти любиш...

Іванна (пишно): Бо я сама як сметанка, чи не правда? Хаха!

(Далі буде).

ДВА СИНИ

Вже давно випробували люди ту правду, що, чим більше дітей у родині, то лекше й ліпше можна їх виховати. А з цього безпосередно слідує, що коли в родині тільки одно або двоє дітей, то звичайно їх виховання буде звихнене, бо родичі вважатимуть їх своїми малими божками.

Деякі боязливі й скупі батьки на виховання дітей глядять по купецьки й вже наперед обраховують, "Коли поділимо свій маєток між більше число дітей—говорять вони —то кожному припаде менша частка, як колиб він лишився при однім або двох дітях.

Хто на виховання дітей так задивляється, себе самого страшно обманює. Він забуває, що не гроші, не маєток творять щастя людини, але Боже благословення. І де воно не переходить зо спадщиною на потомків, там скоро й маєток розплинеться. Нема прецінь нічого лекшого для багатого спадкоємця, як змарнувати свій маєток. Крім цього фальшива й переборщена любов родичів— де є тільки одне або двоє дітей,— засліплює їх нераз так, що вони забувають, або прямо не знають, що для дітей найліпше й найкраще. Що більше, такі засліплені батьки заперечують нераз Самому Богові право до душі й тіла своєї дитини. А це не виходить ніколи на добро й самим родичам.

На доказ вище сказаного, хай послужить цей приклад:

Недавно жила в Франції одна багата дама, а в неї було два сини— тільки два— і за ніяку ціну не хотіла вона бачити більше дітей у своїй хаті. Муж її помер і вона сама робила все, щоб цих двох синів якнайліпше виховати

і ущасливити. Вона сама хотіла заступити їм Боже Провидіння, сама бажала бути початком і кінцем щастя обох синків, своїх маленьких божків. Розуміється ця дама не перестала і на далі вважати себе побожною, хоч не є ще побожним той, хто до церкви ходить і нічого проти віри не робить, але той хто Волю Божу виповняє.

Під благородним впливом побожности післала вона свойого найстаршого сина до школи, де він як морально незіпсутий стався надзвичайно побожним молодцем. І диво, чим більше розвивалася чеснота в душі молодця, тим холоднішою ставалася мати для нього, з тим ніжнішою любовю звернулася вона до другого сина. Виглядало начеб вона була невдоволена, що найстарший її син віддав себе Богові.

Вибухла війна. Старший син, що вступив був в офіцирську карієру, вернувся з цеї нещасної для Франції війни, нераненим та з відзначенням за свою хоробрість. Пару тижнів відпустки "урльопу" хотів перевести в замку своєї мами.

Без жадного передчуття про якесь нещастя, приїзджає він до дому й застає тяжко хворим свойого брата Альберта, тоді щойно девятьлітнього хлопця. Життя дитини висіло на тонесенькому волосочку й на ньому висіла ціла душа його матері. "Коли моя дитина помре— зітхала вона— то й я умру разом з ним! Мій Альберт це моє життя!" Ці слова могли молодого офіцира впершу мить болюче зворушити, і не взяв він їх своїй мамі за зле. Коли б я був такий хворий, як Альберт— подумав собі — то й тоді мама так само говорила б.

Вся штука й знання найрозумніших лікарів здається не могли вже помогти хворому хлопчині. Своїми остовпілими й пришитими очима не бачив він уже ані своєї мами ні свойого брата. А вони стояли коло нього й держали змарнілі й холодні руки вмираючого в своїх долонях. "Ах, Боже,— він умирає, він умирає"— стогнала в повній розпуці мати.

Отець парох напоминав піддатись святій Волі Божій і потішав цим, що діти, котрі вчасно вмирають є щасливі, бо Господь Бог їх зачисляє між своїх ангелів і святих в небі... На ці всі побожні напімнення отця пароха вухо мами було глухе. З неспокоєм наслухувала вона тяжкий віддих свойого Альберта і в повній розпуці наче пєречилася з Богом, що хотів забрати до себе її дитину, над яку для неї не було в цілім світі нічого кращого. На вид терпінь свойого брата й розпуки мами, молодому офіцирові серце з болю краялось.

Нараз лице хворого скорчилось, а присутні зо страху ледви чи сміли віддихати, однак на знак пароха приклякнули до молитви.

Офіцир не отворив своїх уст, але зате тим виразніше говорило його серце. І Бог почув ту щиру молитву. "Всевишній Боже"— говорив він— коли Ти привернеш здоровля мойому братові, то я обітую Тобі посвятитися вихованню малих дітей; навчатиму їх Тебе любити й прославляти. Небесний Отче, дякуватиму Тобі кожного дня через ціле моє життя, коли Ти привернеш здоровля мойому братові й потішиш засумовану маму."

Цей вияв синівської, а заразом братньої любови дійшов до Всевишнього Бога, що деколи тяжко досвідчає, але й уздоровляє. Хорий хлопчина вкоротці виздоровів

Урльоп офіцира скінчився, і він працаючись впав на коліна перед своєю матірю, щоб просити благословення і дозволу сповнити свою обітницю, що він її у смертельній хворобі свойого брата Богові вчинив. Мамі ніколи й на гадку щось таке не прийшло, і тому вона сильно здивувалась, коли її старший син, офіцир, виявив своє бажання. Вчинив він це з глубокою пошаною, але рівнож з певною рішучістю. "Ось передаю вам мою шаблю" — промовив він — "заховайте її для Альберта, і передайте йому коли він виросте. А тепер я Вас полишаю, щоб передовсім вчитися, як навчати дітей любити Бога, любити родичів, вітчину й невинність."

"Ти хочеш покинути світ"— закликала мати— тоном найвищого болю,— "ти хочеш покинути мене, свою рідну маму!? Твій вчинок коштував би мене життя! О лишись при мені, ти найлюбіша моя радосте, найбільша моя розрадо!"

Молоденький офіцир засміявся. "Мамо,—як Альберт зо смертю боровся, тоді він був цілим вашим щастям. За жадну ціну ви не хотіли віддати його Богові. Щоб його від смерти врятувати, я за нього посвятився Богові. Чи ви сміли б мені в тім перешкодити?!"

Мати не могла вже ніщо порадити. Вона згодилася. Щоб покарати її самолюбну впертість і малпячу любов взяв їй Бог найліпшого сина. Задержала зо собою того, що його сама хотіла. Офіцир є нині братом християнських шкіл; він ще жиє і працює ревно й діяльно в свойому покликанні.

А молодший Альберт, що чудом лишився при житті, стався правдивою карою для своєї мами. Погружений в розпусті й безбожності, обтяжив свою совість горою злочинів. Для рідної мами не виявив він ніколи ніжности, хіба лиш тоді, коли просив грошей на забави. Він скінчив своє життя так, як мало хто другий, бо згинув у двобою за якусь, лихої слави, особу.

А мати осталась сама з маленьким маєтком.— Це все, що лишилось їй на цій землі. Але вона тепер віддалась зовсім Божій Волі, побачила та спокутувала свої гріхи, що була колись допустилась.

ЧАРИ

Ще не зоріло, як Олена доходила до Пірявець, де мешкала славна ворожка Кліщиха. Олена йшла навправці полями, лісами, щоб, борони Боже, простою дорогою не стрінутися з ким, бо тоді вся її справа зійшла б ні на що. Вже було недалеко до села. На вигоні, на якімсь камені присіла трохи відпочити, й замислилась. Була немало втомлена. Зробити три старокрасві милі дороги то не дрібниця, а ще до того не виспавшись. Але що ж? Аби тільки до схід сонця бути в ворожки, бо інакше все пропало.

"А Бог би вас побив, вороги мої тяженькі," шепнула тихо й важко зітхнула. "Одну коровчину маю, стільки всього мого мастку, та й ту вороги зачарували. Але я тебе винайду, чарівнице плюгава; не поступишся ти вже ні кроком єдиним на моє обійстя. Буде тебе колоти, шпигати, як і мене тепер у самім серці коле й болить, за мою працю, та за мою кривду."

Довго, довго, сипала отак проклони, та й усякі думки у своїй голові розбирала; але ж бо зачало зоріти, треба було йти дальше в дорогу.

Якраз сонце зійшло, як Олена станула в Кліщишиній хаті.

"Дай Боже, щастя!"— сказала входячи.

"На погибіль, та на загладу відьмам, що молоко коровам відбирають," озвалась ворожка, та й видивилась на Олену. Не одна то кумонька приходила до неї з тим молоком, то вона вже знає, що казати.

А Олена, почувши таке, аж підскочила з радости.

"Ая, ая! Бачите, геть молоко відобрала. Корова, як ляльочка, молока давала по чотири кварти, а від коли вернувся мій син із війська, та відьма зачарувала її, й ані руш не хоче корова припустити молока."

Оттак лебедячи, поставила в куті на лавці курку, трохи покладків, бутельку горівки, а в хустині завинені чотири шустки. Кліщиха глянула бистро оком, та й відразу зміркувала, що є коло чого ворожити.

"Сідайте"— сказала до Олени.

"Най усяке добро сідає в вашій хаті, а я постою", вимовлялась Олена.

"Ворожка розпалила вогник на припічку, наставила віск, закрилася білою хусткою, і давай ворожити.

А промовляла й шептала довго, та так сердешне проклинала, що Олена мимоволі погадала:

"Вже певне десь сконала моя відьма."

Ворожка відцідила воду, зілляла в бутельку, взяла в руки віск та й так говорила:

"Дивіться добре: отут є ваша корова, а тут приходить до вас кума. Вона мало балакає, але зате відбирає коровi молоко. Як вернетесь додому, побачите, що вона до вас прийде, ніби щось позичити, але то тільки на те, щоб відтягнути чари. Та ви її до хати не пустіть, бо як пустите, так усе пропало. Як тільки лиш прийдете додому, візьміть, видійте корову, а варене молоко перецідіть над косою, серпом, ножем і ножицями, то все буде добре."

Олена подякувавши гарно ворожці, наче на крилах полетіла додому.

* * *

В Оленчиної сусідки, у Насті, занедужав тяжко чоловік на зуби. Чого він уже не прикладав, чим не мастив —нічого не помагало. Стогнав цілісенький божий день, і ані що їсти, ані що робити, хоч гинь. Настя цілий ранок бігала по всіх кумах і радилась. Що котра порадить, вона кожної слухає, та й зараз те робить, а тимчасом чоловікові все гірше й гірше.

"Ет, що будете слухати дурних бабів," озвався Оленчин син, Микола, що цілими днями пересиджував у сусіди. "Чекайте, мої мама вернуться від ворожки, принесуть таке лікарство, що до зубів, то я й вам трохи вділю. Вже ж ворожка мудріша ніж проста баба."

Та й Микола був мудрагель не абиякий. Вислуживши свої роки при війську, він прийшов додому, й подався

на пана. Мама спочатку догаджувала синкові, але як побачила, що йому ніяка робота навіть і не в гадці, завзялася й навіть не хотіла дати йому їсти. Тоді мудрий Микольцьо зачав думати над тим, як би то собі порадити. І от береться він на такий спосіб: встає раненько, видоїть гарно корову, напється свіжого молока, і зовсім не боїться, що голод може стане дошкулювати. Те саме повторяється і вполудне, і ввечері, а тимчасом Олена в голову заходить, і не знає, звідки ті чари взялись.

Але ж бо чекайте, що буде далі.

Вернулась Олена від ворожки, та й давай варити молоко, й цідити його понад ніж, серп, косу й ножиці.

"А бодай би то тебе, чарівнице, різало отакими серпами, кололо ножами, стинало косами, й краяло ножицями. Аби тебе до суду віку так чорти чодували гарячою смолою, як ти мою працю мені відбираєш. Аби тебе стільки кольок кололо, скільки зубів у цім серпі!"

Аж тут нараз двері рип, і в хату увійшла Настя. Олена пригадала собі слова ворожки, та й з кулаками до Насті: "А ти, чарівнице пекольна, ти гадюко сороката, ти відьмо ненажерлива, я тебе живої з хати не випущу."

Счинився гамір, крик, і хто зна, чи не були б баби позабивалися на смерть, як би їх не був розборонив Микола та й Настин чоловік, що почувши крик, забув на свій біль зубів, і побіг мов би де горіло. Олена так тяжко була побила Настю, що Настин чоловік мусів її відвезти до шпиталю.

* * *

Темна ніч. В стайні сидить у куті Олена й чекає. Конче хоче вже раз переконатись, коли та чарівниця приходить. Сидить бідна, сидить, а ніч чогось така довга неначе рік. Чекає небога, чекає, а тут ні слиху, ні диху. Вже й кочергу набік відложила, вже й здрімалася, аж тут щось зашипотіло. Олена прокинулась, дивиться, аж тут щось чорне пересунулось їй перед очима. Налякалась немало, але тікати нема як. Стала надслухувати, що далі буде, а серце в грудях зо страху гей би завмерло.

Слухає вона далі й виразно чує: "дзир, дзир"— хтось корову доїть. Не довго думаючи Олена вхопила в руки кочергу та й тарах нею з усеї сили по голові ніби відьми, аж худобина злякалась й стала бити задніми ногами.

"Ой, ой, мамуню, а це що таке!"— застогнав грубий, мужеський голос.

Олена настрашилась. По голосі пізнала свого сина. Мерщій підносить його, а кров цюрком так і ллється з голови.

Небавом потім мусіла Олена явитись перед судом, де їй сказали, що має Насті заплатити за тяжке побиття. Мусіла нещасна продати корову, і так через ворожку змарнувала ввесь свій маєток.

Ах, скільки то лиха наробили вже, та й іще виробляють нашим людям усякого рода забобони! Як би так увесь нарід наш український відчистив свою віру святу від усяких фальшивих домішок, і якби врешті зрозумів, що найкращою ворожкою для нього є свята Католицька Церква, та що тільки вона одна може нам виворожити правдиве щастя й боже благословення, то напевно веселіше стало б на нашій славній Україні, й багато щасливіше билося б серце в грудях кожного українця.

Католицьким Світом

МИТРОПОЛИТ ЖИВЕ І БЛАГОСЛОВИТЬ!— 17 марта ц.р. приїхав до Філядельфії зі Станиславова американський питомець Богдан Олесь, що вчився в Духовній Семінарії в Станиславові і остав там до кінця січня 1941 по приході большевиків. Виїзджаючи вкінці через Львів, Київ, Москву, Сибір до Владивостоку, відвідав у Львові старенького патріярха нашої Церкви Митрополита Андрея Шептицького. Митрополит живе в палаті, селяни довозять їду. 27 січня 1941 Олесь обідав з Митрополитом і сказав йому передати від себе Архієрейське благословення для всіх українців поза совітами— нехай щиро працюють для добра Церкви і Народу а перемога Божої правди і справедливости певна! Митрополитови невільно з ніким зноситися поза совітами. Олесь їхав шість тижнів— через Японію до Сан Франциско. У Львові купив черевики за 500 рублів— це є сто американських долярів. Ці черевики потім фотографували американські репортери і помістили найбільші дневники. — Олесь вернувся щасливо до родичів у Філядельфії і дальше буде продовжувати науку, щоби стати українським католицьким священиком.

ПРЕОСВЯЩЕННИЙ ГОЙДИЧ, ЧСВВ з Пряшева видав Пастирський Лист до своїх вірних, в котрім дослівно каже так: "Дбайте про це, щоб ніодна наша душа не пропала! Та нехай буде світови знане, що і в Пряшівщині живе український нарід!" Як звісно Пряшів опинився тепер під Словаччиною і там переводять тепер спис населення. Це черговий доказ про це, як пра-

цює наша Церква і дбає про кождий случай, де треба забезпечити також національне лице нашого народу.

о. ПРАЛАТ ВЕРГУН зістав іменований Апостольським Візитатором з правами Апостольського Адміністратора для українців католиків в Німеччині.

ПОСОЛ ЖЕРЕБКО ОБСТАЄ за честю українського народу в Канаді!—В часописі "Норт Бетелфорд" 27. II. 1941 появився отвертий лист посла Ореста Жеребка з Блейн Лейк, Саск. до посолки Д. Нілсен в Отаві, котра на вічу в Саскатуні обороняючи ТУРФДім напала на український нарід і назвала "фашистами," котрі мали післати золотий годинник Гітлерови. Що значить така інсинуація в теперішний воєнний час, легко догадатися. На щастя є кому спростувати цей наклеп. І так посол Жеребко пише: "Ви зробили нам кривду і я взиваю вас, щоби ви відкликали своє фальшиве твердження на сторінках преси і так направили шкоду, яку нам завдали, якщо ту шкоду взагалі можна направити, бо фальшиві вісти ширяться наче дикий вогонь на прерії. Або, коли ви дійсно вірите в це, що сказали, ласкаво дайте доказ, що в Канаді істнує якась українська фашистська орґанізація і також повідоміть нас всіх, коли і де канадійські українці сходилися купувати золотий годинник для пана Гітлера, так як ви це сказали в Саскатуні. Ми хочемо правди! Нема потреби нічо прикривати? Ми хочемо фактів і пізнати один другого краще." —Українські виборці з Норт Бетелфорд, котрі своїми голосами помогли вибрати посолку Нілсен, повинні витягнути з того конечні дані і поступити в слідуючих виборах так, як годиться!? А панові послові О. Жеребкові честь і дяка, що явно-славно обстав за честю свого народу!

ФИЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИЙ "ШЛЯХ" подає, що Пр. Сестри Служебниці оснували в лютім ц.р. новий місійний дім у Бофало, Н. И., та будуть провадити рідні школи в обох парохіях у Бофало, а теж у Ланчестер, Лакованній Ніяґара Фалс. Цю нову місійну станицю заложено за стараннем Всеч. о. Ів. Жука та Всеч. о. Вол. Козоріза.

У ФИЛЯДЕЛЬФІ Пр. Сестри Служебниці мають дім для старців, та він уже переповнений. Тому збирають фонди, щоби набути новий величавий дім для старців, положений на границі стейтів Ню Джерсі та Ню Йорку. Нехай Всевишній благословить шляхотні наміри добрих Сестер.

ВАТИКАНСЬКЕ РАДІО передає стало вістки про українське життя в Европі. Подає оповідання очевидців, яким вдалося видістати з совітського пекла. Між іншими подало вістку про др. Воєвідку з Станиславова, котрого большевики вивезли на Соловки.

В "НОВИЙ ШЛЯХ" ч. 18 стор. 3. Михайло Бетонний (псевдонім М. Голинського) в статті "Українська Пісня" так пише: "Я переконаний, що українська нація верне до церкви зєдиненої і одної, як в княжих часах"— знова дальше: "Одної церкви українцям в Канаді треба, тоді й на славу Бога лунати буде українська пісня в повній історичній красі." Це дійсно прегарні правдою і конечністю слова А церква княжих часів— зєдинена і одна, це Українська Католицька Церква!

ОСЕЛ

Купець Гассан їздив що-дня ослом на торг до Бальсори. Осел двигав на хребті здоровенний кіш, а в тому коші було повно всякого добра на продаж. Були там овочі, бараболі, дріб і яйця, що їх Гассан скуповував по сусідніх селах та відвозив на торги до Бальсори. Довгі роки промившляв він отак тим купецьким ремеслом, і чесною та невсипущою працею поволи доробився невеличкого майна.

Одного разу, попродавши свої товари в місті, вертався купець Гассан з ослом та з порожнім кошем додому, аж тут на зустріч йому надходить якийсь чужий, незнайомий чоловік та й каже: "Аллах з тобою! Хай дарує тобі й твоїй родині щастя та втіху." (Турки між собою так поздоровляються. Вони на Господа Бога кажуть Аллах).

"О, я не маю ніякої родини," відповів Гассан.

"То нехай Аллах подарує тобі стільки щастя, скільки я перед хвилею желав для цілої твоєї родини. Через мене власне посилає Аллах тобі щастя. Зараз переконаєшся, тільки мене добре вислухай. Ти все обладовуєш свого старого, нужденного осла говарами, а тимчасом у мене в стайні цілком дурно стоїть прекрасний кінь. Того власне коня готов я тобі продати за пять цехінів. (Цехіни—то такі арабські гроші). Мій кінь великий, сильний, здоровий, то ж на нього можеш навантажити багато більше тягару, ніж на твого старого, немічного віслюка."

"Але ж я не маю звідки годувати двох штук"— відповів Гассан.

"Ну, то я візьму від тебе осла за коня без ніякої доплати."

Гассан став дивитись наперед себе замислений.

"Ні"!— сказав по довшій надумі. "Не годиться мені відкидати від себе старого, вірного осла. Вже стільки років він у мене на службі, й завжди ще може заробити так багато, що це мені цілковито вистарчає."

"Ах, ти нерозумний чоловіче"— закликав незнайомий. "Всякий інший з радістю прийняв би це, ще й подякував би красно.

Ну, уяви собі лиш, як то гарно буде виглядати, коли ти бистрим конем виїдеш на торг у Бальсору. У всіх інших купців тільки осли, а в тебе бистрий кінь, то ж люди побачивши те, всі гуртом кинуться до тебе купувати. Погадай лиш, як то купці будуть лютувати на тебе, а ти собі гордо й безпешно будеш на них споглядати з гори."

Ті слова промовили Гассанові до переконання, й він згодився проміняти свого старого осла на коня. Коли ж на другий день вранці купець хотів покласти коневі на хребет величезний кіш, кінь нагло згорбився, й тупаючи без перестанку ногами, копнув Гассана сильно в коліно. Ледви-не-ледви вдалося якось Гассанові привязати той кіш.

Дорога до міста була нелегка. Кілька разів по дорозі кінь приставав і, не зважаючи на побої, не хотів далі йти. Потім знов, неначе б його яка дурійка напала, біг так швидко, що бідний старий Гассан не здужав за ним поспішати. Тимто й прибули вони до міста так пізно, що інші купці вже давно впорались були зо своїм товаром.

Та ледви що Гассан вїхав у місто, як молодий його кінь, наполохавшись великої товпи народу, та й того великого ярмарочного шуму й гамору, кинувсь шаленим бігом між людей. Люди перелякані стали втікати, де хто міг. Кінь, іще більше наполоханий, поперевертав, порозбивав та поторощив усяку посуду, покалічив багато людей, і щойно з тяжкою бідою вдалося якось його зловити й притримати. Гассана разом із його конем повели до каді, тобто до турецького судді. Каді засудив його на кілька тижнів арешту, а крім цього мусів нещасний звернути всю шкоду, що кінь людям заподіяв. Та шкода була така велика, що всього його невеличкого майна було за мало, щоб ту шкоду сплатити. Решту треба було відсидіти в арешті.

Вийшовши на волю, мусів Гассан наново розпочинати бизнес, але кошики з товарами мусів уже бідачисько двигати на своїх власних плечах.

"Гассане, де ти подів свого осла?"— спитав його раз один знайомий.

"Ой," відповів сумно Гассан, "то Аллах вже так мені присудив, що я сам став на старість дурним ослом."

ПОДЯКА

Сестри Служебниці Інститута Пресв. Серця Христового складають щиру подяку Всеч. о. Парохові П. Каменецькому і парохіянам церкви М. Б. Неустанної Помочі в Торонті, за дар в сумі $14.20 для сиріт. — Йорктон, Саск.

—ШИРІТЬ!—

УКРАЇНСЬКО-КАТОЛИЦЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ МІСЯЧНИК

"ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ"

Місячник "ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ" подає правдиву науку віри й обичаїв, гарні й цікаві оповідання, геройські приклади з життя святих, відповідає на закиди ворогів віри й народу, подає важніші вісти з широкого світу. Виходить кожного місяця на 36 сторін друку. Річна передплата всього один доляр. Для більшої заохоти обіцюємо дати даром осьтакі надгороди:

1) Гарний, великий стінний хрест, що світить у ночі, тому хто приєднає 15 нових передплатників на рік.

2) Великий і солідно оправлений з золотими витисками молитовник "З Нами Бог," тому хто приєднає 10 нових передплатників на рік.

3) Гарний, бронзовий, стінний хрест, тому хто приєднає 5 нових передплатників на рік.

4) Великий і дуже цікавий "Календар Голосу Спасителя" на 1941 р., тому хто приєднає 2-ох нових передплатників на рік.

Час кампанії за приєднуванням нових передплатників "Голосу Спасителя" триває до кінця квітня 1941 р.

Заохотіть і спонукайте до передплати всіх тих, що ще не передплачують "Голосу Спасителя."

Імена й адреси нових передплатників разом із річною належитістю присилайте на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Найсердечнішу подяку складаю Пресв. Родині за вислухані молитви й поміч у великому горю й нещастю. Дякую також св. Терені й душам у чистилищі за поміч в одній дуже важній і прикрій справі. Щиро поручаю всім молитися за душі в чистилищі і помагати їм своїми жертвами. Найкращий спосіб помагати їм, то безкровна жертва Служби Божої. —**В. Гарісон, Еденволд.**

Прилюдну подяку складаю Пречистій Діві Марії Неп. Зачатій, Святій Терені, та Душам в чистилищі, за ласку і поміч в однім критичнім положенню

Сестра Боніфатія, С.П.Н.Д.М. Ріджайна.

НА ПРЕСФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" жертвували:

А. Зубрицька, Відір $1.00; М. Кревінський, Бур $1.00; В. Качковський, Упсаля $1.00.

Щира подяка всім ласкавим жертводавцям.—

оо Редемптористи.

уяви собі лиш, як то гарно буде виглядати, коли ти бистрим
ем виїдеш на торг у Бальсору. У всіх інших купців тільки
, а в тебе бистрий кінь, то ж люди побачивши те, всі гур-
кинуться до тебе купувати. Погадай лиш, як то купці бу-
лютувати на тебе, а ти собі гордо й безпешно будеш на них
глядати з гори."

Ті слова промовили Гассанові до переконання, й він згодився
міняти свого старого осла на коня. Коли ж на другий день
нці купець хотів покласти коневі на хребет величезний кіш,
нагло згорбився, й тупаючи без перестанку ногами, копнув
сана сильно в коліно. Ледви-не-ледви вдалося якось Гассано-
прив'язати той кіш.

Дорога до міста була нелегка. Кілька разів по дорозі кінь
ставав і, не зважаючи на побої, не хотів далі йти. Потім
в, неначе б його яка дурійка напала, біг так швидко, що бід-
старий Гассан не здужав за ним поспішати. Тимто й прибу-
вони до міста так пізно, що інші купці вже давно впорались
ли зо своїм товаром.

Та ледви що Гассан вїхав у місто, як молодий його кінь, на-
охавшись великої товпи народу, та й того великого ярмароч-
го шуму й гамору, кинувсь шаленим бігом між людей. Люди
елякані стали втікати, де хто міг. Кінь, іще більше наполо-
ний, поперевертав, порозбивав та поторощив усяку посуду,
калічив багато людей, і щойно з тяжкою бідою вдалося якось
го зловити й притримати. Гассана разом із його конем пове-
до каді, тобто до турецького судді. Каді засудив його на
ька тижнів арешту, а крім цього мусів нещасний звернути
шкоду, що кінь людям заподіяв. Та шкода була така вели-
що всього його невеличкого майна було за мало, щоб ту
году сплатити. Решту треба було відсидіти в арешті.

Вийшовши на волю, мусів Гассан наново розпочинати биз-
с, але кошики з товарами мусів уже бідачисько двигати на
їх власних плечах.

"Гассане, де ти подів свого осла?" — спитав його раз один
айомий.

"Ой," відповів сумно Гассан, "то Аллах вже так мені прису-
в, що я сам став на старість дурним ослом."

ПОДЯКА

Сестри Служебниці Інститута Пресв. Серця Христового скла-
ють щиру подяку Всеч. о. Парохові П. Каменецькому і парохія-
м церкви М. Б. Неустанної Помочі в Торонті, за дар в сумі
4.20 для сиріт. — Йорктон, Саск.

—ШИРІТЬ!—

УКРАЇНСЬКО-КАТОЛИЦЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ МІСЯЧНИК

"ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ"

Місячник "ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ" подає правдиву науку віри й обичаїв, гарні й цікаві оповідання, геройські приклади з життя святих, відповідає на закиди ворогів віри й народу, подає важніші вісти з широкого світу. Виходить кожного місяця на 36 сторін друку. Річна передплата всього один доляр. Для більшої заохоти обіцюємо дати даром осьтакі надгороди:

1) Гарний, великий стінний хрест, що світить у ночі, тому хто приднає 15 нових передплатників на рік.

2) Великий і солідно оправлений з золотими витисками молитовник "З Нами Бог," тому хто приднає 10 нових передплатників на рік.

3) Гарний, бронзовий, стінний хрест, тому хто приднає 5 нових передплатників на рік.

4) Великий і дуже цікавий "Календар Голосу Спасителя" на 1941 р., тому хто приднає 2-ох нових передплатників на рік.

Час кампанії за приєднуванням нових передплатників "Голосу Спасителя" триває до кінця квітня 1941 р.

Заохотіть і спонукайте до передплати всіх тих, що ще не передплачують "Голосу Спасителя."

Імена й адреси нових передплатників разом із річною належитістю присилайте на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Найсердечнішу подяку складаю Пресв. Родині за вислухані молитви й поміч у великому горю й нещастю. Дякую також св. Терені й душам у чистилищі за поміч в одній дуже важній і прикрій справі. Щиро поручаю всім молитися за душі в чистилищі і помагати їм своїми жертвами. Найкращий спосіб помагати їм, то безкровна жертва Служби Божої. —**В. Гарісон, Еденволд.**

Прилюдну подяку складаю Пречистій Діві Марії Неп. Зачатій, Святій Терені, та Душам в чистилищі, за ласку і поміч в однім критичнім положенню

Сестра Боніфатія, С.П.Н.Д.М. Ріджайна.

НА ПРЕСФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" жертвували:

А. Зубрицька, Відір $1.00; М. Кревінський, Бур $1.00; В. Качковський, Упсаля $1.00.

Щира подяка всім ласкавим жертводавцям.—

оо Редемптористи.

— ПОВІДОМЛЕННЯ —

Від 1. квітня 1941 р. ціни молитовника "З Нами Бог" є слідуючі: 1. Оправлений в полотно з золотими витисками .....$ 1.00
2. Оправлений в наслідування скірки $1.25; 3. Оправлений в скірку $1.75; 4. Оправлений в скірку з золотими берегами $2.25

Видавництво оо. Чина Найсв. Ізбавителя.

— ЧИТАЙТЕ! —

1. **МОЛЕБЕНЬ ДО ПРЕСВ. СЕРЦЯ ХРИСТОВОГО** ..... .05
2. **ДУХОВНА ВЯЗАНКА**— Молебень до І. Христа, Молебень і Параклис до Матери Божої, разом з найкращими молитвами до Серця Христового й Матери Божої та поясненнями святої години в честь Серця Христового ..... .10
3. **ТРОПАРІ ВОСКРЕСНІ**— Прокімени, гласи самогласні, гласи болгарські та подобни сідальні ..... .10
4. **РОЗУМНИЙ МОЛОДЕЦЬ** ..... .05
5. **о. П. Божик— КАНАДІЙСЬКІ ОПОВІДАННЯ,** прекрасні картини з канадійського життя ..... .15
6. **о. Л. Боский—МАРТИН ЛЮТЕР—Патріярх Протестантів** .15
7. **СВІДОЦТВО ВІНЧАННЯ** в українській і англійській мовах. Добрий папір, ясний друк; 100 свідоцтв 1.00
8. **СВІДОЦТВО ХРЕЩЕННЯ І МИРОПОМАЗАННЯ,** в українській і англійській мовах. Добрий папір, ясний друк— 100 свідоцтв 1.00
9. **Св. Альфонс— МОЛИТВА ЯК МОГУЧЕ СРЕДСТВО ДО СПАСЕННЯ ДУШІ** ..... .30
10. **У ХУРТОВИНАХ ЮНАЦЬКИХ ЛІТ** ..... .05
11. **НЕ ДАЙСЯ** ..... .05
12. **ПРО СУПРУЖЕСТВО** ..... .05
13. **О МАРІЄ, Я ХОЧУ БУТИ ЧИСТИМ** ..... .05
14. **КОРОТКІ ЗАСТАНОВИ НАД СТАНОМ СВОЄЇ ДУШІ**.. .05

Чотири послідні книжечки є дуже практичні для молоді.

Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

Johnston and Markham, Ltd.

YORKTON "FORD" DEALERS

У нас дістанете направки й додатки — Газоліну та Оливу — "FIRESTONE" Тайри і повну обслугу в приступних цінах.

Подивіться на новий "Фордсон" трактор, а також на нові "FORD V8" Гари та Троки

BROADWAY — PHONE 514

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 13, No. 5. YORKTON, SASK. May, 1941

КАЛЄНДАР НА ТРАВЕНЬ, 1941

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
18 Ч Преп. Йоана Декаполіта	1 Ч Пророка Єремії
19 П Преп. Йоана Ветхопещер.	2 П С. Атаназія Александр.
20 С Преп. Теодора Тріхіна	3 С † Преп. Теодозія Печер.
21 Н Неділя Мироносиць	**4 Н Неділя Розслабленого**
22 П Преп. Теодора	5 П Мц. Ірини
23 В Вм. Георгія (на нед.)	6 В Праведного Йова
24 С М. Сави Стратилата	7 С **Препол.** Явл. Ч. Хреста
25 Ч † Ап. Ев. Марка	**8 Ч Ап Ев И. Богосл.(на нед.)**
26 П СвщМ. Василія	9 П † Пер. мощ. С. Николая
27 С СвщМ. Симеона	10 С † Ап. Симона Зилоти
28 Н Неділя Рослабленого	**11 Н Неділя Самарянки**
29 П ММ. в Кизиці	12 П СС. Епіфанія і Германа
30 В † Ап. Якова	13 В Мц. Гликерії
1 С Травень. Прор. Єремії	14 С М. Ізидора
2 Ч С. Атаназ. Александр.	15 Ч Преп. Пахомія Великого
3 П † Преп. Теодоз. Печер.	16 П Преп. Теодора Освящ.
4 С ПМц. Пелагії	17 С Ап. Андроніка
5 Н Неділя Самарянки	**18 Н Неділя Сліпородженого**
6 П Праведного Йова	19 П СвщМ. Патрикія
7 В Явлення Чесного Хреста	20 В М. Талалея
8 С Ап Ев И. Богосл.(на нед.)	21 С † РавноАп. Конст. і Єлени
9 Ч † Пер. мощей С. Николая	**22 Ч Вознесення ГНІХ**
10 П † Ап. Симона Зилоти	23 П Преп. Мих. Синадського
11 С СвщМ. Мокія	24 С Преп. Симеона
12 Н Неділя Сліпородженого	**25 Н Нед. Святих Отців**
13 П Мц. Гликерії	26 П Ап. Карпа
14 В М. Ізидора	27 В СвщМ. Терапонта
15 С Преп. Пахомія Великого	28 С Преп. Никити
16 Ч Вознесення ГНІХ.	29 Ч Мц. Теодозії діви
17 П Ап. Андроніка	30 П Преп. Ісаакія
18 С М. Теодора Анкирського	31 С М. Єрмея

УСТАВ НА ТРАВЕНЬ, 1941

4. Неділя Мироносиць: Гл. 2, Ев. утр. 3. Ап. 16, Ев. Марка 69.

11. Неділя Розслабленого і св. Великомученика Георгія: Всеночне. Гл. 3, Ев. утр. 4. Апп. 23 і 63, Ев. Йоана 14 і Марка 23.

18. Неділя Самарянки: Гл. 4, Ев. утр. 7. Ап. 28, Ев. Йоана 12.

25. Неділя Сліпородженого і Евангелиста Йоана Богослова: Глас 5, Ев. воскр. 8. Апп. 38 і 68, Ев. Йоана 34 і 61.

29. Вознесення Господне: Всеночне. Ап. 1, Ев. Луки 114.

"НАША РЕЛІГІЯ" КАТЕХИЗМ В УКРАЇНСЬКІЙ І АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ

Уложив Всеч. о. А. Луговий

Друге справлене й побільшене видання. Понад 30 образків. Сторін 176. Ціна на звичайнім папері ..... 15ц.
Ціна на лучшім папері ..... 20ц. Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 13, Число 5. Травень 1941

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ТРАВЕНЬ

За здержливість і простоту життя.

Знана це річ, що найбільше терпіння на світі завдає людям таки їх власна, непогамована пожадливість. Бо чим більше намагається хто оту свою пожадливість задоволити, наситити, то тим сильніше вона в серці мов несамовита кричить: "За мало! За мало! Я ще голодна!"

Премудрий Соломон каже в Святих Книгах: "Ніколи ще око не наситилось тим, що бачило, ні вухо тим, що чуло."

Іншими словами: нема на цім світі нічого такого, що моглоб серце людини вповні задоволити й успокоїти. Ані багацтва, ані слава людська, ані роскоші земські, не в силі дати людському серцю такого щастя, якого йому потрібно, тобто щастя трівкого, повного, нічим не огірченого, не скаламученого.

Щоб у житті хоч дрібку правдивого щастя знайти, на те іншої ради нема, як тільки свою пожадливість у земських, дочасних річах стримувати й гамувати.

В убогій хатині в Назареті не було ні золота, ні срібла, ні дорогоцінних каменів, а господарі тої хатини, святий Йосиф і Божа Мати не думали ні про найновішу моду, чи то в одежі, чи в умеблюванні кімнат, а все ж таки Вони в своїй простоті задоволені були з того, що мали; направду щасливі були.

Говорячи про здержливість і простоту життя, зовсім не хочемо казати, що треба до всього земського збайдужніти, й опустивши руки потішати себе, що "якось то буде." Ні, зовсім ні! Це не була б ніяка чеснота, а погане лінивство.

Треба рухатись, працювати, давати собі раду, й старатися навіть забезпечити собі матеріяльний добробут, не забуваючи при тім ніколи науки Спасителя: "Шукайте першзавсе царства Божого, а все друге додасться вам. Що поможе чоловікові, як би він світ увесь здобув, а душу свою занапастив."

Нездержувана пожадливість готовить людині постійний неспокій за життя, й вічну катастрофу у смерті.

МАРІЯ, МОРСЬКА ЗІРНИЦЯ

В Парижі, преславній столиці Франції, є одна прекрасна церква, що має назву: Церква Вселюбої Цариці й Побідительки. Назва ця пішла від того, що в тій церкві є чудотворна статуя Пречистої Діви Марії, Божої Матері. Через численні чуда, та статуя стала знана й славна не тільки в самій Франції, але й далеко поза її границями. Свідчать про це премногі обітні дари, що ними обвішана вся ота церква. На одній мармуровій плитці виписано ось що: **"Катастрофа корабля "Атлянтик" 1. квітня 1873 року. О, Маріє, я взивав Тебе в хвилі небезпеки. Я бачив, як шістьсот люда погибло, а мене Ти вратувала. Моя вдячність для Тебе неустанна."**

Чоловік, що своє виратування завдячував Божій Матері, описав свою пригоду ось так:

...У сні, в третій годині над ранком збудив нас нагло сильний удар і потрясення. Що сталось?— питаємо. Корабель, що плив з усією силою пари, зачепив за якусь підводну скелю й заломився. Не минуло навіть десять хвиль, як задня часть корабля пішла в воду. На щастя перед держався ще якийсь час на скелі. Всі пасажири стали збігатись туди. Небавом одначе морські филі відопхали нещасний корабель зо скелі, й він, не маючи вже ніякої запори, став швидко потопати. Лишився ще лиш тільки один однісенький машт, що виставав понад воду. Деяким удалося видрапатись на той машт, інші чіпались грубих корабельних шнурів, що з нього звисали. Я виліз найвище з усіх, бо аж на сам чубок машту.

Вісім годин перебули ми в такім страшнім положенні. Море невмолимо, невблаганно підходило щораз вище, а кожна филя, що кидалась на машт, забирала по кількох із нас, і топила в морській безодні. Про ніяку поміч і гадки не було. Деякі, виснажені довгими зусиллями, не могли вже довше держатись машту, й падаючи в море, пропадали марно на наших очах. О, тої страшної хвилі ніколи не забуду! Один з моїх сусідів нагло збожеволів: я бачив, як филя вхопила його; боровся бідачисько кілька хвилин, і раптом щез. З усіх пасажирів осталась лиш мала горстка обезсилених, закостенілих, живих трупів. Мене самого проймала смертельна студінь, а напів

замерзлі руки корчились, готові зовсім відмовити послуху. Здавалось, що остання хвиля й для мене вже приходить, як для соток інших моїх товаришів вже прийшла.

Але Вселюба Цариця Неба, яку я без упину на поміч сердечно кликав, кріпила мою відвагу.

Перед нами, у віддалені яких може з вісімдесять метрів, мріяв скалистий беріг. Кинутись на воду й пробувати плисти до нього, здавалось, було більш ніж небезпечно. Але іншої помочі годі було придумати, бо наші ратункові човни вже були порозбивані. Провидіння Боже чувало одначе над нами.

У досвіта, раненько один корабельний офіцир, що

був іще між нами, муж безприкладної відваги й самовідречення, постановив пожертвуватися за інших. Він кинувся в море, і по сильній боротьбі з филями удалось йому дійсно доплисти до берега. Тревожно, з запертим віддихом, слідили ми його очима. На березі знайшов він однісеньку хату. Вбіг до середини й побудив мешканців, тобто рибака й дочку його. Рибак негайно спустив лодку на море ,але филі стали накривати її так, що наш спаситель рад-не-рад мусів вертатись до берега. Страшне розчарування! Ми вже зачали й кричати з радости, побачивши несподівану поміч, а тимчасом наша безнадійність стала ще більш.а Аж ось по кількох хвилях показалась на березі велика плита, а на ній великими буквами було виписано: "Прийдуть лодки."

Годі описати ту радість, що огорнула нас усіх на вид тої короткої вістки. Що сталось? Ми довідались потім про це. Старий рибалка побачивши, що його лодка не витримає, побіг мерщій у поблизьке село. Там були лодки багато сильніші.

Рибаки, як тільки довідались про нещастя, негайно виплили на своїх подках по нас. Ратунок був дуже трудний і тревав щось аж пять годин. Люди приймили нас дуже сердечно до себе.

Той страшний припадок постановив я увіковічнити обітною, мармуровою таблицею на стіні церкви "Нашої Вселюбої Цариці й Побідительки."

Я сильно переконаний, що коли морські филі не похолонули мене так, як стільки моїх нещасних товаришів подорожі, то сталось це тільки при помочі Марії, Зірниці безкрайного моря. Так, то Її ласка велика, що я мав силу й відвагу видержати в такому страшному положенні.

В часі тих довгих годин тревоги в ночі з 30. березня на 1. квітня обітував я Пречистій Діві Марії приймити святе Причастя, і то можливо якнайскоріше, в якійсь церкві, що особливо присвячена Її почести. Вже в місті Галіфакс сповнив я свій обіт. Небавом опісля відбув я подорож до "Нашої Любої Цариці й Побідительки" в Парижі. О, коли б той мій обітний дар, що є виразом моєї невисказаної вдяки, був одночасно й для других пригадкою, що треба любити Божу Матір. Дай Боже, щоб був він для всіх заохотою, щоб у всіх небезпеках прибігали під покров Марії та Її материнську опіку.

ВОЗНЕСЕННЯ

Від Воскресення Христового минуло вже сорок днів. Апостоли все ще не розходились з Єрусалиму, але в одному домі збирались на молитву, де часто з'являвся їм Христос.

1. Коли так одного разу зібрались, прийшов до них Ісус, давав їм ріжні вияснення своєї науки, а потім вийшов з ними до Вифтанії на Оливну Гору. На тій горі недавно ще, бо в великий четвер, розпочались були ввечері Його страсти й муки; на тому місці Юда видав Його в руки мучителів. З того самого місця, з Оливної Гори, хотів Спаситель вознестися на небо, щоб апостоли ясно бачили Його славу, так як перед тим бачили Його пониження й муки. Прощаючись зо своїми апостолами Ісус іще раз глянув на них ласкавим оком, підніс над ними руки вгору, й благословляючи їх відступив дещо від них. Нараз небесна ясність окружила Спасителя, й Він, піднявшись понад землю, став возноситись щораз вище й вище, поки вкінці ясна хмара не скрила його цілковито перед очима здивованих апостолів. А коли так апостоли стояли непорушно задивлені в небо, побачили двох ангелів у ризах білих як сніг. І відозвались до них божі ангели кажучи: "Мужі галилейські, чого так стоїте й дивитесь на небо? Той Ісус, що від вас тепер відійшов на небо, так само прийде колись, як тепер ви Його бачили." І почувши це апостоли й учні припали всі лицем аж до землі й віддали пошану Спасителеві.

2. Ісус Христос вознісся на небо з тілом і з душею, як Бог і чоловік, а вознісся не чужою, а своєю власною силою. Також і праведники, вставши на страшний суд із гробу, вознесуться на небо, але не своєю власною силою: божа сила заведе їх туди. Христос увійшов до неба, але не сам один, а в окруженні душ, що їх випровадив із ада. Про це говорить у своїм псальмі (Пс. 67-19) цар Давид кажучи: "Ось вийшов Ти на висоту, й запровадив єси туди всіх тих, що були полонені." Святий Єронім толкує це так, що Христос увільнив душі праведних, які перебували в аді й були з ним злучені вузлами святої любови, й запровадив їх до неба. Були там Адам і Ева, і невинно убитий Авель, і праведний Ной, богобоязні патріярхи, пророки,

судді, царі й священники а до тієї велитенської громади божих вибранців долучились іще й ангельські хори. З якою радістю окружають усі Спасителя, котрий переміг діявола й поконав смерть. І радісно співаючи про ту світлу побіду Божого Сина надійшли вони до небесних воріт, і неначе говорили до ангелів воротарів небесних словами псальмопівця: "Отворіть, небесні князі, ворота ваші! Ото

отворяться ворота вічні, й увійде ними Цар слави!" Хто ж це такий той цар слави, дивуючись питали може ті небесні воротарі. А праведні душі радіючи відповідали їм знов словами святого псальма: "Господь могучий і сильний, у битвах, той є Цар слави." І відчинились небесні ворота, і Христос Спаситель, як переможець, окружений хорами ангелів і святих, у божому маєстаті засів на престолі вічної слави.

3. Може дехто не знає, чого Спаситель до неба вознісся, тому відповідаємо: по перше на те, щоб у небесному царстві перейняти власть і управу, яко чоловік, бо яко Бог Христос ніколи тієї власти не стратив. По друге на те вознісся Христос, щоб бути нашим опікуном і посередником перед Отцем небесним, також яко чоловік, бо яко Бог він є найвища істота й не має перед ким бути посередником. Але яко чоловік Христос у небі повний любови, дбає про наше спасення, вставляється за нас до свого небесного Отця й безупину предкладає йому свої безконечні заслуги, що їх здобув для нас усіх своїми муками й смертю на хресті. Тому так любо говорить святий Йоан: "Мої дітоньки, це вам пишу, щоб ви не грішили. Та коли хто й згрішить, то нехай знає, що маємо заступника й обо-

ронця перед Отцем, Ісуса Христа праведника." Вкінці ще й на те відійшов Христос на небо, щоб там приготовити для нас місце. Якже весело повинно нам тепер плисти наше християнське життя, а навіть яка приємна повинна би бути нам наша смерть, коли ми всі зовсім певно знаємо, що Христос Спаситель своїм скровавленим хрестом нам небо відчинив, і місце вже для нас у тому небі приготовив!

Відмовляючи наше "Вірую" ми кажемо про Ісуса Христа, "сідящаго одесную Отца." Дослівно ті слова означають, що Ісус Христос сидить тепер у небі по правій руці свого Отця. Одначе це треба розуміти так, що Христос, також яко чоловік, має зараз по Божестві найвищу владу над усіми сотвореннями, та що він правдивий Цар неба й землі, ангелів і людей і всіх сотворених істот. Не можуть ті слова дослівно означати, що Христос засів по правій руці небесного Отця, як це між людьми буває, що один сідає праворуч або ліворуч другого, тому що Господь Бог є чистий дух, і яко такий не має ані рук, ані ніг, отже не має ані правого ані лівого боку. Ті слова "сідящаго одесную Отца" означають лиш, що так як між людьми є звичай, що коли кого дуже поважаємо, то даємо йому завжди правий бік, чи то при ході, чи при сидженні,— так само Христос одержав від свого Отця в небі найвищу честь, бо яко чоловік, перейняв найвищу владу й панування в божому царстві. Ми кажемо "сідящаго одесную Отца", а не "стоящаго," щоб зазначити, що та власть Христа в небі буде тривати довго— вічно, а також хочемо цим висказати, що Христос перебуває в небі як цар і суддя.

Суддя, коли судить, звичайно сидить. Про Пилата наприклад читаємо, що коли засуджував Ісуса на смерть, то сидів на судейському стільці, а цар знов, коли виконує свою царську владу, то також засідає на троні. Отже "сідящаго одесную Отца" означає, що Христос одержав від небесного Отця найвищу власть судді й царя.

Коли глибше вдумаємось у значення тих слів, то мимоволі насувається наука, що й ми повинні всіми силами старатись дійти до Христа, й одержати ті всі добра, що їх він для нас у небі наготовив. Святий Бернард Сієненський росказує про одного побожного паломника, що вибрався на прощу до святої землі, та звидів ті місця, що їх колись Спаситель освятив своєю божою приявністю. Вкінці прибув той побожний муж на Оливну Гору, став на

місці, звідки Ісус вознісся на небо, й приглядався до слідів Спасителевих, що були витиснені на камені. Припав отже навколішки й сліди Ісусових ніг, потім підвів очі й руки до неба й так молився: Ісусе, любове моя, звидів я вже всі памяткові місця, то кудиж мені тепер іти? Бачив я і Вифлеєм, і Назарет, і святу річку Йордан, і ту пустиню, де колись диявол до Тебе підступив, щоб спокушувати Тебе; звидів я докладно Єрусалим, і перейшов усю Хрестну дорогу, вкінці зайшов я на оце місце пресвяте, звідкіля Ти на небо відійшов. Кудиж мені тепер іще йти? О, Спасителю, позволь і дай мені ту велику ласку, щоб я звідсіль за Тобою до неба відійшов!— І з надміру любови до Ісуса Христа, серце йому в грудях розірвалося, й він, з того самого місця що Христос, відлетів собі душею на небо. Яка ж це для нас чудова наука, щоб і ми частенько нашу душу й наші гадки звертали й підносили до Бога кажучи зо святим апостолом Павлом: "Хочу розлучитися з тілом, щоб получитись з Христом."

Тимто не привязуймось надмірно до земських, дочасних дібр, і терпеливо несім ті хрести що їх боже Провидіння на нас накладає, бо Христос виразно говорить: "Той, що хоче за мною йти, нехай виречеться самого себе, нехай візьме свій хрест на плечі, і так нехай ступає в мої сліди." Ідучи тою дорогою ми напевно осягнемо ціль нашого життя, й колись побачимо нашого Спасителя "сідящаго одесную Отца", що сидить праворуч свого небесного Отця, на престолі вічної слави. Амінь.

НЕРАЗ УЖЕ СТАВЛЕНО ПИТАННЯ:

Пощо будувати величаві й коштовні церкви, коли ще так багато бідноти й нужди на світі? Чи не краще було б обернути ті величезні суми гроша на те, щоб бодай хоч трохи осолодити долю "страждущих та прагнущих," що нераз так важко, так гірко караються?

Вже Юда Іскаріот поставив був подібне питання тоді, коли Марія Магдалина, розбивши алябастрову посудину, вилляла з неї дорогоцінне й пахуче миро на ноги Христа Спасителя. Так, Юда теж казав, що замісць марнувати таке коштовне миро, краще було б продати його за великі гроші й роздати милостиню між убогих.

Ми одначе знаємо, хто такий Юда. Вже сама злодійська черта його характеру, а ще більше той чорний злочин, якого він допустився за марних тридцять срібняків, кажуть нам, що з Юди дуже непевний, та підозрілий приятель убогих. Тимто всякий

розумний чоловік повинен би стидатися повторяти ті Юдині слова, що замість "марнувати" великі суми гроша на будову церков багато краще було б роздати їх на милостиню бідним. Зрештою Спаситель при тій нагоді гостро й виразно осудив твердження Юди, як зовсім фальшиве.

Воно то правда, що на світі багато, дуже багато бідних людей; правда також і те, що величаві й коштовні церкви по найбільшій части будуються не грішми великих багатирів-міліонерів, а щедрими датками тих бідних людей, що в поті чола здобувають насущний свій хліб. Все ж таки не забуваймо, що величаві, прекрасні церкви збудовані передовсім для бідних людей, і то однаково для тих, що зложили датки на будову, як і для тих, що ні центом єдиним до будови причинитись не могли, бо самі мусять простягати руку по милостиню.

Кожна католицька святиня, це дім, де бідні люди знаходять того доброго Спасителя, що сам добровільно убогий був, і бідним, убогим людям найбільш свого милосердя й любови показав. Зі свого святого кивота Він до кінця віків буде кликати, як колись у Святій Землі, у Палестині кликав: "Прийдіть до мене ви всі, що придавлені важким тягаром життя, а я вам той тягар облегчу, й серце ваше успокою."

Так, в кожній святині католицькій мешкає Бог, і хоч очима Його не видко, то віра наша там Його знаходить. Одначе віра наша потребує якоїсь підпори, потребує видимих знаків і предметів, що постійно пригадували б їй красу й безконечну велич Господа Бога. Коли церква є дуже бідна, порожня, без ніякої прикраси й блеску, то віра вправді може там віднайти свого Бога, але та віра не знаходить ніякої помочі, ніякої піддержки зо сторони змислів. І наьпаки: коли церква є гарно збудована й густовно прикрашена так, як це дійсно належиться домові божому, тоді й очі християнина знаходять там своє шляхотне задоволення й душа лекше пригадує собі на присутність укритого Бога.

Дійсно, з величавих і коштовних церков найбільше користи мають бідні, убогі. Як би так, не дай Боже, пропали із лиця землі, всі прекрасні святині божі, то люди щораз більше забували б на Господа Бога, а через те, і доля бідних, убогих людей ставала б щораз твердша, гіркіша. Бо з хвилею, коли любов до Господа Бога в людських серцях гасне, так само й любов до ближнього, бідного, голодного й нужденного гасне, як полумінь запаленої свічки на сильному вітрі гасне, завмирає.

А кожна гарна, величава, коштовна церква є збудована власне в тій ціли, щоб ту любов до Бога й ближнього у людськім серці роздувати, й не дати їй погаснути, завмерти.

ВЗІР ХРИСТІЯНСЬКОЇ ПОДРУГИ

Нема нічого сумнішого, як перші дні в недібраному подружжі. Кожний день приносить нове розчарування; злуда опадає як листя з дерев, коли осінній вихор повіє. Відкривається невмолима дійсність: труднощі й суперечности характеру, ріжниці вдачі. Лиш віра й жива любов до Господа Бога рятують від розпуки.

Свята Моніка була християнка, вихована в християнській родині й мала двадцять і два роки, коли вийшла замуж за Патрикія, поганина що був два рази старший від неї.

Патрикій був зовсім байдужий до віри, й не дбав про ніякі вищі засади в житті, але Моніка таки вкінці його навернула. Він був дуже нагальний, дразливий, але мав добре серце. Був легкодух, але вже немолодий, отже надмірних вибриків, здавалося, уже не було чого страхатись. Зрештою походив з порядної родини, і сам був досить чесний і шляхотний. Чи цього мало?

Так міркували собі родичі Моніки, коли видавали її заміж, і навіть на гадку не приходило їм, що свою дочку засуджують на гіркі сльози, які буде нераз проливати потайки, ховаючись від людського ока.

Свята Моніка жила досі спокійно в християнській родині; вона зовсім не прочувала, яке нещасне є життя родини без Бога, де непогамовані, дикі пристрасти перемінюють те життя на справжнє пекло. Всі обставини зложились якось так, неначе б змовились, щоб Моніці те життя як найбільш огірчити. Бідна була змушена жити під одним дахом із лютою тещею, що теж іще держалась поганства. Теща була жінка незвичайно горда, нервова й сварлива, а до того ще дуже зависна. Домашня прислуга теж не була ліпша від своїх панів: щоб старій тещі приподобатись, слуги перед нею обмовляли Моніку, й робили всякого рода доноси.

Навіть для подруги, що знаходить опіку й потіху зо сторони любого мужа, подібне положення було б дуже страшне; та багато тяжче було воно для Моніки, що з кожним днем відкривала нову глибоку пропасть між собою й своїм чоловіком. Він ані трохи не розумів життя своєї святої подруги: її молитви лиш дратували його; її

милостині вважав він пересудом, її доброту й любов до бідних невільників, та велику охоту відвідувати убогих і горих називав він попросту дивацтвом. На кожному кроці стрічала св. Моніка нечисленні перепони, що їх завжди стрічатиме жінка в мужеві іншої віри.

Відчула це свята Моніка зараз у перших днях свого подружжя: Молода ще, невинна, запримітила вона з великим здивованням, яке нужденне й слабе є людське серце, недіткнене ще ласкою Христа Спасителя. Одначе це не відобрало їй відваги. Замісць упасти на дусі, як це роблять деякі християнські жінки, замісць покинути злого чоловіка й забратись геть із його дому,— свята Моніка, піднімаючись кожного дня до що-раз вищої чесноти, зрозуміла, що Бог поручив їй ту бідну душу Патрикія не на те, щоб вона її опустила, але на те, щоб намагалась лікувати її, навернути, просвітити. Бо ж християнське подружжя, як велика Христова Тайна, що дає ласку, повинно служити двом полученим душам на те, щоб вони себе обопільно просвічували.

Природна любов, а ще більше любов християнська, надприродна, якої Бог ніколи не відмовляє— має якраз помогти просвічувати душу. Той, хто сильний у вірі,— каже Апостол, хай піддержує тих, що хитаються. Хто має життя, хай воскрешає мертвих. Якщо для тієї ціли треба буде терпіти й плакати, а навіть і кров пролляти, то це буде гарний, мученицький подвиг християнської жінки.

Святий Августин, преславний син св. Моніки, оповідає, як то його свята мати поступала в тому нелегкому ділі: "вихована в християнській мудрості й скромності, та завжди послушна Божій волі й розпорядкам своїх родичів, у подружжі піддавалась з пошаною волі свого вибраного чоловіка. А тому що конче бажала здобути його серце для Тебе, Боже,— старалась показати йому Тебе, Господи, в красоті свого поведення. Отже щоб позискати свого мужа для Бога, не вживала ані багато слів, ані докорів, ані премудрих переконувань.

Замісць учити його чесноти словами, вона воліла ділами своїми показувати йому, яка гарна є чеснота. Завжди була ввічлива, мила, покірна, терпелива, лагідна, скромна, щира; вірила, що прийде час, коли Патрикій не зможе далі опертися їй, і піддасть єдиній, Божій правді. Та треба було на те немало часу й геройської посвяти. Знала вона добре всі слабі сторони свого мужа, але ніколи

йому ні за що не докоряла; терпіла скрито, плакала, коли його не було вдома, й гарячо молила віри в Бога й святої любови для свого слабого чоловіка.

Заховувала ту саму терпеливість і лагідність, покору й мовчанку навіть тоді, коли Патрикій злостився й лютував. Бо що поможе говорити до чоловіка тоді, як він вийшов з рівноваги. Чекала отже поки гнів перемине, й здоровий розум вернеться. А як бачила, що чоловік вже зовсім заспокоївся й навіть прихильний до неї, вона коротенько обговорювала справу, деколи навіть сердечно докоряла йому, але так делікатно, що чоловік приймав її слова прихильно.

Св. Моніка дораджувала всім своїм приятелькам цей спосіб лагідности, секрет мовчання й самовідречення. Коли сусідки, з попідбиваними очима, заплакані й понижені своїми чоловіками, приходили до неї скаржитись, вона завжди їм говорила: "це вина ваших язиків." І мала цілковиту слушність, бо її чоловік Патрикій, був багато більш нагальний і дразливий ніж другі, то всетаки не вдарив її ніколи. Правда, кидався нераз як опарений, грозив і кляв, але ніколи не важився піти далі; все стримувала його своїм тихим, лагідним поглядом.

І не тільки стримувала. Придержуючись вірно й терпеливо того свого мудрого способу, вона по якімось часі заясніла в очах чоловіка якоюсь надзвичайною, для нього досі незнаною красою. Лагідність, ніжність, й тисячні каплі посвяти, що без упину падали на душу Патрикія, вижолобили в ній сліди(котрих глибину пізнав він щойно пізніше. Його любов— бо він по поганськи любив Моніку—поволі й непомітно перетворювалась і ставала що-раз більш благородна.

З любови зродилася з часом і пошана, про яку досі Патрикій немав ніякого поняття. Подруга з кожним днем ставала краща й дорожча в його очах: а джерелом тої краси була її чеснота. І так постепенно здобула собі Моніка повну пошани любов, а навіть подив і захоплення чоловіка.

Минуло сімнадцять років з тої пори, коли Патрикій одружився із Монікою. За цілий той час не проминув ні один день, щоб вона не працювала над його наверненням. Робила це лагідно й терпеливо, з тим чудовим тактом і розсудком, що його мають правдиві християнки. Говорила мало, "казання" йому ніколи не казала, сердечно любила його, й молилась за нього без упину. Своїм серцем почувала, що він таки колись навернеться, й очікувала цього з повним довірям.

Літа плили, а час, вірний союзник терпеливих, робив своє. Ослаблені пристрасти Патрикія позволили йому вкінці пізнати, які марні є ті його поганські божки-ідоли; він відчув красу й велич Христової науки, якою була перенята наскрізь його жінка. Ласці Божій опирався він одначе довго, й навіть присягав собі в душі, що не піддасться и християнином не стане. Вкінці побідила правда, й Патрикій заявив Моніці, що постановив виректись ідолопоклонства. З святою радістю приняла вона цю новину. Сама думка, що чоловік її стане християнином, наповняла її невимовним щастям. Дякувала Богові цілою душею й сльозами благала Його, щоб утвердив Патрикія в його намірі, та приспішив той день, коли Патрикій впишеться вкінці у книгу оглашених, та стане ходити на науку релігії.

В тих часах, коли поганство було ще доволі сильне, й новонавернені християне завжди були виставлені на сильні спокуси й нагоди до відступства від віри, Церква насамперед випробовувала своїх оглашених, заки допускала їх до святого Хрещення; хотіла насамперед добре переконатись, чи вони направду з вільної й непримушеної волі бажають віри, а по друге треба було якогось часу, щоб їх повчити про великі обовязки християнина.

Патрикій рішився на той перший крок. Пішов до церкви, щоб там прилюдно виректись ідолопоклонства й зложити визнання християнської віри. Разом із ним пішла й свята Моніка, дрижачи з великої радости, а за ними пішов їх молодий Августин, що мав пізніше стати великим і славним святим. Було це правдоподібно в 370 році, в перших днях великого посту.

Одначе Патрикій, не зважаючи на той свій публичний акт віри, не одержав іще святого Хрещення. В перших віках християнства нераз бувало так, що деякі люде вирікалися поганства й записувались у книгу оглашених, а всеж таки цілковитими християнами вони не були, бо звопікали й відкладали Хрещення. Нераз навіть довгі, довгі роки. Довгого ще треба було часу й чимало молитов і сліз св. Моніки, щоб Патрикій бодай на смертній постелі рішився прийняти святе Хрещення й цілковито поєднатись із Богом. Святий Августин запевнює, що то сльози й молитви святої Моніки випросили в Бога навернення для батька й для сина. Завдячував Патрикій своє навернення

також і тим чарівним чеснотам своєї святої подруги, бо дивлячись на ті великі чесноти він наче вдихував у себе святу віру. Життя його перетворювалось з року на рік, хоч він і сам добре цього не спостерігав. А від якогось часу таки змінилось цілковито. Свята Тайна Хрещення, до якої приготовлявся ділала на нього завчасу. Патрикій пізнав вартість чистого, християнського життя й красу тихої лагідности, а оплакуючи своє минуле життя, старався затерти в памяті святої Моніки спомини тих прикрощів, що їх він нераз їй заподіяв.

Людське серце має вже таку натуру, що хоч би ціле життя було й не знати як сумне, то за одну каплину правдивої любови, воно легко забуває на все своє горе. Свята Моніка одержала тепер ту дорогоцінну каплю правдивої любови. По сімнадцятьох роках душі недібраних подругів стрінулись у високому й ніжному почуванні.

Не знаємо ближчих подробиць смерти Патрикія; занедужав він у 371 році, а чуючи свій близький кінець попросив святого Хрещення й прийняв його дуже побожно. Небавом потім умер під дбайливою опікою своєї святої супруги. Вона своєю терпеливістю, лагідністю, посвятою, й відважною жертвою привела його з так далека до Бога.

Мощі святої Моніки спочивають в Римі, в церкві-базиліці святого Августина. Папа Евген IV., бачучи масові паломництва матерей до гробу святої Моніки, оснував на їх бажання й просьбу "Товариство християнських матерей імени святої Моніки." Це причинилося до поширення набожности до тої Святої у численних родинах. А надходили часи великих єресей і відступства від католицької Церкви; треба було узброїти всіх матерей до боротьби за душі синів. Впродовж шіснадцятого й сімнадцятого століття мощі святої Моніки розійшлись по Італії й усій Европі, щоби всюди чудесною силою протиставитись протестантській єресі. Святий Франц Салезій ставив святу Моніку всім матерям за взір гідний наслідування. "Моліться, моліться до неї"— говорив він— читайте її життя, що є найкращою наукою до кожної жінки й матері."

"Багато бачив я таких, що впали в гріх через те, що говорили, а ніколи через те, що мовчали; більша це штука мовчати, ніж говорити."
— св. Амброзій.

Останній з Алиловичів

"Ах, ратуйте! ратуйте! Нещастя сталося"— кричав з усіх своіх сил старий слуга Яцко. Три інші слуги, почувши той крик, миттю прибігли до старого.

Молодий пан, ґраф Алядар, лежав на зеленій траві, обидвома руками притискав праву ґрудь і тихо стогнав. Над ним стояв Суйо, величезний, кудладий пес, і не давав нікому приступити до хлопця.

"Ах, відженіть пса! Ратуйте!" —кричав Яцко мов несамовитий. Та до страшного пса годі було приступити, бо показував свої гострі, білі зуби, як тільки хто відважився один крок зробити вперед. Та якось накінець вдалось одному з молодих вхопити пса за вуха, й при помочі других привязати до дуба.

Старий Яцко порався коло хлопця. "Слава Богу, що він живий! Ах, яка рана на грудях! Що тобі сталося, моя дитино? Хто тебе прострілив?"

Суйо скавулів мов скажений, а старий Яцко плакав, як мала дитина. Підніс бліду головку вмираючого хлопця, й непритомно питав: "Що тобі сталося? Хто тобі це зробив? Господи, помилуй нас! Ах, старий пан, як довідається, то нас усіх позабиває."

Хлопчина не відповідав. Крізь горло ледви продиралось смертне харчіння, чорна кров спливала з рани на біленьку, чисту одежину.

"Занесім його до замку"— радив один слуга. "Покличте-но стару Варвару, хай обмиє й перевяже рану!"

Обережне підняли хлопця зо землі, й на руках понесли до замку. Сумна вістка про нещастя блискавкою оббігла всі закутини; повибігала вся служба, й счинився плач, зойк і крик мов на похороні.

Старого ґрафа під ту пору не було вдома. Перебував на полюванні біля Ружиці. Полювання, то одинока його пристрасть на старі літа. Серед звалищ і руїн стародавнього замчища построїв він собі невеличку хатину й бувало пересиджує там цілими тижнями. А зимою, коли замерзне річка Сава, то горе неситим вовкам по всій околиці! Старий вуйко, медвідь, теж мусить матися на бачності. Бо як тільки стрінеться з ґрафом, то вже й по нім. Таким самотником зробився ґраф Алилович. іще від

смерти своєї жінки. Увесь свій жаль, усю свою злість він зганяв на дичині по лісах.

З родини лишився йому лиш молодий син Ялядар, останній з роду Алиловичів. Ось саме тепер думає старий ґраф про свого сина: "Коли б він мені скоро підріс! О, тоді вже мав би я з ким їздити на полювання! Останній вовк мусів би попастись нам у руки!"

Думаючи так, старий з радости аж плаче. Яку велику потіху буде він мати, коли синок виросте!

* * *

Старий ґраф Тибор похилився над ліжечком свого сина. На очах у нього ні одної сльози, а на устах ніодного слова... Очі зовсім сухі, а уста наче онімілі. Серце в грудях за мале, щоб обняти таку велич страшного болю. Старий слуга Яцко трівожним оком позирає на пана, й питається своїх думок: "Коли то вже раз старий почне лютувати й шаліти?"

Але ґраф Алилович лиш непорушно стоїть коло ніг хлопця. Так, наче б його грім приголомшив. Так, наче б із нього життя улетіло. Так, наче б у статую перемінився із білого мармуру. Очі виступили йому якось несамовито з ямок, і він, глянувши на Яцка, зовсім без гніву та без найменшого зворушення запитав: "Хто? Хто це зробив?"

"Пане"— каже Яцко— "ми не знаємо. Молодий пан вийшов до городу, і небавом... " Яцко гірко заплакав, заридав і кинувшись свому панові до ніг, по хвилі дальше говорив: "Небавом потім почули ми голосний вистріл. Та ми цим не журились, бо молодий пан так часто любив стріляти до ворон. Ах, Боже милосердний! Чому ж я відразу не побіг? Ми знайшли його в траві. Суйо стояв над своїм молодим паном."

"Пес стояв над ним?"— запитав ґраф непритомний.

* * *

Ґраф Алилович вислав усіх слуг до городу збирати рожі. Не хоче, щоб його любому одинакові було твердо лежати. А сам позамикав із середини всі двері, й остався зо своїм Алядаром.

На городі при світлі лямп і розпалених факлів слуги збирають рожі й кидають у великі коші. Десь коло півночі скінчили роботу. Ґраф Тибор Алилович казав принести коші до великої кімнати предків. Там уставили рожеві мари для хлопця. Сам ґраф узяв тіло на руки й положив делікатно на мари. Яцко хотів уже світити свічки.

"Не треба!"— сказав ґраф— "похоронна факля вже готова. Тепер станьте разом зо мною й помолимось за нього."

"Отче наш, іже єси на небесіх"— зачав сам. По молитві звернувся до слуг і спитав: "Чи всі тут зібрані? Чи бракує кого?"

Всі були. Ґраф відчинив двері прибічної кімнати, й звідти вискочив вірний Суйо. Станув серед кімнати, очі блиснули нагло мов у вовка, й одним скоком кинувся на одного слугу, та повалив його на землю. Уся пащека пса зачервонілась від крови вбивника.

Нагло ґраф Тибор відганяє пса. Слуга-душогуб вється з болю по землі мов гадюка, й благає помилування. Ґраф Алилович гладить пса, й каже до слуг без ніякого гніву та без зворушення: "Вийдіть, люди, а мене лишіть із цим лотром."

Тибор випровадив Суя до другої кімнати а потім звязав руки й ноги убивникові.

"Чоловіче, кажи правду, чому ти це зробив?"

"Ах, пане, даруйте, помилуйте! Я хотів мати годинник!"

"Ти хотів зрабувати дитині годинник і гроші?"

"Так! Помилуйте, не губіть мене, не вбивайте!"

* * *

Може з годину пізніше відчинились двері старосвіцького замку, і ґраф Тибор вийшов у своїм параднім строю, в якім був недавно на коронації короля. На плечах у нього чудовий плащ із червоного аксаміту, обшитий дорогим футром. Дорогоцінний кафтан зі золотими шнурками вкриває груди, на голові ґрафський колпак, на ньому блистить коштовний рубін зі скарбу останнього Славонського баші, при чоботях золоті шпорна.

"Осідлайте мені мого Гидрана"— закликав до слуг, що трівожно збилися в купу. Всі наче завмерли зо страху, заніміли, лиш Яцко, що знав ґрафа від малої дитини, вишептав тихо: "Він збожеволів."

"Чуєте!?"— крикнув ґраф грізно— "приведіть скоро коня!"

Привели коня; ґраф сів на нього, витягнув блискучу шаблю, якою колись його батько прогнав був Турків зпід Ружиці, й пустився в шалену об'їздку кругом замку. Служба поховалась по корчах, а в замку тимчасом давався чути щораз більший тріскіт.

Нараз роздався страшенний гук, і вогняний стовп вибухнув крізь дах у сторону неба. Луна освітила всю

околицю, й стало ясно як в день. З усіх сторін стали збігатись люди на ратунок.

"Геть, геть із відси!"— кричить божевільний граф — "для кого будете гасити й ратувати? Вже нема Алиловича."

Полумінь обняла всю палату, й чорні хмари диму стали підніматись до неба. Мов одна величезна, могуча факля палахкотить старовинне гніздо Алиловичів. А там у середині звязаний душогуб, і мертве тіло молодого пана на рожами встелених марах.

Тибор далі не пускає нікого до замку, й гонить далі кругом на ошаліпім коні, що ввесь уже покритий піною.

Вранці остались із замку тільки руїни, румовища.

Пропав замок, пропав і їздець.

Три дні пізніше витягнули його трупа з холодних нутрів Драви.

Нещасний! Він більше любив свого сина одинака, ніж Господа Бога!

АЕРОПЛЯН СВ. КАТЕРИНИ

(Продовження)

Матрона (вбігає з пакунком): Мені здається, що тепер певно той якийсь ворохлян чи архиклян чи що... Але він менший як вчера і такий легонький, якби з піря...

Клявдія: То справді дивно, як мігби мій аероплян зміститися в такім маленькім пакунку. (Розпаковують, всі оглядають).

Іванна: Ох, я вже зворушена... поволеньки, Клявдіє!...

Клявдія (виймає чіпець з червоною стяжкою): То це такий аероплян? (Злосна). Та модистка кпить собі з мене. Що це значить? Прислати мені чіпець замість аеропляна! Робітниця не має права жартувати собі з такої пані як я... о, вона заплатить за цього збитка...

Леся: Панно Клявдіє, не знаєш чи це дійсно збитки... може то звичайна помилка...

Клявдія (до Матрони): Хтож то приніс цей пакунок?

Матрона: Якась дівчина, я не знаю її.

Клявдія: Може то ти Матроно замовила собі цей чіпець?

Матрона: Паннунця мені роблять велику честь, коли думають, що я моглаби носити такий гарний капелюх, але де там? Я маю свій чіпець вже 25 літ й іншого не хочу.

Клявдія: То щож це значить? Я цього не розумію...

Леся: А я збитки дуже люблю, але справді хтоби то міг таку штуку втяти?

Іванна: О, то певно св. Катерина, то вона роздає такі чіпці. Так, так, то аероплян св. Катерини, таких аеропляніе багато літає у воздусі (показує на людей) і загрожує не одній голові! (Сміється показуючи на Клявдію.)

Клявдія: Я тобі пригадую що я не є стара панна і не маю потрібних літ, щоби вже такі чіпці натягати...

Леся (все сміється): Алеж жадна з нас не має конечних условин, щоби ставати під прапор св. Катерини...

Клявдія: Лишім дотепи. Треба розвязати цю загадку. Поможіть мені пімститися. Що ви зробилиби в такім случаю?

Леся: Я нічо не зробилаби. Мовчання то найліпша пімста, цим збиточник буде найгірше покараний.

Клявдія: Я інакше думаю. Я хочу щоби та шторничка знала що я на неї моцно гніваюся і щоби мене перепросила.

Іванна: Знаєш, що я зробилаби? Я відповілаби на цей жарт іншим жартом. От наприклад зробимо велику вивіску а на ній напишемо: "Тут продаються чіпці св. Катерини" і поставимо з чіпцем нагорі над верхом до штору.

Клявдія: Твоя гадка є чудесна. Але якто зробити, щоби ніхто не бачив?

Іванна: Нині вечером. Тоді там на вулиці нема ані сліпої, ані кривої малпи. Ходіть.... ніхто нам не перешкодить. (Всі сміються— дехто каже: "а то знаменита штука".)

Леся: А то ви збиточниці, ваш плян геніяльний, він вдоволяє вашу жажду пімсти. Але вірте, що ліпше його покинути. Та ж ви тим розголосилиби цілу цю немилу справу і завтра вже ціле місто зналоби про це.

Клявдія: Ти Лесю все говориш як адвокат.

Леся: Певно. Найліпше сміятись з того всього, люба Клявдіе. Ця комічна пригода з якимсь аеропляном нині нас гарно забавляє.

Клявдія: Ти називаеш це забавою? Для вас це забава але з мене проста модистка насміхається. Я не можу цього дарувати. Я хочу мати вияснення цеї справи. (до Матрони): І щож сказала тобі та дівчина, що прислала пакунок?

Матрона: Вона мені сказала наперед "гуд-дей"—чи то тут мешкає ваша пані? Я їй відповіла, що так, тут є хата моеї пані. А вона каже: "Я собі так думала, моя пані мені добре витолкувала, що стріт "Стрімголов" а нумер десять і перша веранда направо." А я їй відповіла що так є, ти певно приносиш капелюх для моеї пані, тож давай скоро сюди, бо там уже довго на нього чекають.... Тоді вона пішла собі.

Клявдія: Чекай, Матроно, та дівчина сказала тобі, що на першій веранді направо?

Матрона: Так, прошу пані.

Клявдія: Ах, бідна Матроно, таж наші двері не є направо а наліво з вулиці. Ти ще не знаєш де твій лівий бік?

Матрона: Та чо не знаю? А ось де мій лівий бік (показує на свою праву руку).

Клявдія: Алеж ні, то тут лівий бік....

Матрона: Ну, ну, таж я кажу, що тут лівий бік (знова на право. Всі з неї сміються). Зрештою перепрашаю вас панни, тай вас чесні люди (до людей), виж знаете, що я мало до школи ходила, а що навчилася то вже давно забула...

Клявдія: Ну, тепер я вже всьо розумію. Знаете панни, в нас на правім боці є вхід до мешкання Катерини, старої чесної панни. Вона власне носить чіпець такий і я певна, що це було для неї призначене...

Леся: А видиш, я правду казала, що тут є помилка...

Клявдія: Ти добра Лесю, все вмієш на добре вияснити... кобито так всі люди вміли похибки своїх ближніх собі на добре вияснювати, тоді не булоби на світі стільки непорозумінь між людьми...

Кінець другої дії.

ТРЕТЯ ДІЯ

Катерина (сидить на фотелі, читає, замикає книжку, окуляри підсуває на чоло): Яка гарна погода та приемний воздух. Якби так піти на прохід. Нині св. Катерини. Піду трохи помолюся перед її образом. Це буде нагода показатися в тім новім капелюсі, що мені недавно принесли (встає і йде по пакунок, що є на меблі.) Ану вже розпакую його. Але чого він такий великий і такий тяжкий? Що то може бути? (Отвирає пакунок і витягає звідти величезний капелюх і сміється— ха, ха, ха). Цікава якась авантура. (Збентежена). Але що то є? Я ж пречінь замовила малу шапочку а та модистка прислала мені таке страховище. Та то виглядає, як корабель Ноя. Тут моглиби цілі стада горобців гніздитися (кидає набік). Хиба та Рузя хотіла мене вдурні пошити. А якби я його спробувала (кладе на голову і глядить в зеркало). Ха, ха, ха! За моїх молодих літ мода була о много краща як тепер, в нинішних часах! (Дзвінок). А диви, маєш тобі якісь гості. Треба сховати того страхопуда. Якби в мене побачили такий дивоглядний капелюх, то сказалиби, що стара Катерина зачинає з розуму сходити (отвирає): А панночки до мене, прошу, прошу, якто гарно, що ви прийшли мене відвідати. (Дівчата входять і здоровляють її: "Слава Ісусу Христу". Катерина відповідає їм: "На віки слава.")

Іванна: Панно Катерино, ми принесли вам дарунок.

Катерина: Спасибіг, спасибіг, того мені тепер найбільше треба. Ви мені справляєте найбільшу приємність, дівчатка. Сідайте прошу. (Подає крісла, сідають. Потім ніби за чимсь шукає). Перепрашаю вас, я шукаю за окулярами. В моїх літах вже не довиджую.

Матрона: Вибачайте панно Катерино, чи то не ті окуляри, що ви їх маєте на чолі?

Катерина: Спасибіг, Матроно, я вже забуваюся нераз. (Іванна в часі розмови розглядається і бере схований капелюх. Катерина стидається).

Катерина: Та то не мій капелюх, я навіть не знаю як він дійшов до мене (дівчата сміються).

Клявдія (ображена): Будьте спокійні.

Катерина: А, то може ви мені зробили такі збитки і прислали цей страхопуд, а тепер приходите сміятися з мене. О ні, любчики, я собі на таке не позволяю... (Дівчата ще більше сміються).

Катерина (зла): З мене сміятися і то в моїй хаті... я собі то випрашаю, (Клядія успокоює її беручи за руку).

Клявдія: Дорога панно Катерино, не гнівайтеся на дівчат, вони нічо не винні, то звичайно помилка.

Катерина: Добра мені помилка, прислати мені замість капелюха якийсь дивогляд і ще...

Клявдія: Алеж панно Катерино успокійтеся, то дійсно помилка. То я замовила собі цей аероплян, а ви цей капелюх, що я принесла. Та шторничка через помилку прислала вам мій аероплян а мені ваш чіпець.

Леся: От і вже все в порядку. Ви панно Катерино маєте свій чіпець, а ви панно Клявдіє свій аероплян.

Іванна (жалісно): А нас три тепер без капелюха. Мені заздрісно. Я радаби спробувати аероплян святої Катерини.

Катерина (спокійно): О як вам то робить приємність, будете їх мали зараз. В мене є ціла купа чепців, що я їх дістала від святої Катерини. Маєте в чім всі вибирати (отвирає шафку, дівчата глядять).

Іванна: Панно Катерино, я вам поможу відкрити той скарб.

Леся: А буде там який чіпець для мене?

Іванна: А для мене... я також хочу чіпця св. Катерини...

Катерина: Буде, буде для всіх (виймає смішні чіпці зі стяжками і роздає їх). Ось один для панни Іванни.

Іванна (сміхом): А, який він красний, як бабчина папуга, якби мене папуга побачила, то думалаби, що я з її роду походжу.

Катерина: А той для панни Лесі.

Леся (сміється): Він мені так до лиця, як котови гусячий хвіст.

Катерина: А цей для панни Матрони.

Леся: Аж тепер ми вже всі маємо аеропляни св. Катерини! (Всі надягають чіпці і сміються).

Іванна: Яка з нас чудова ґрупа. Сам маляр Кузьма не жалувавби свого пензля, щоби нас відмалювати...

Леся: А під сподом можнаби написати: приготування авіяції 1938 року на оборону Чайнеменії... ха, ха, ха!

Матрона: Що, що, ави, ави... якто....?

Іванна: Авіяції.

Матрона: А що то таке?

Іванна: Щоби полетіти до неба.

Катерина: О що то, то ще ні. Щоби полетіти до неба то треба наперед добре вмерти, в ласці Божій... аякже, треба вмерти в ласці Божій, щоби піти до неба. Я вже старша і може незадовго свята Катерина покличе мене до неба, але і ви молоді можете вмерти і тому мусите бути приготовані, щоби піти до неба. (Підчас того дівчата всі поважніють).

Іванна: А як ми підемо до неба? Може на цих аероплянах?

Катерина: Так, так, Іванно, можна вмерти в кожнім віці і денебудь і треба летіти до неба на своїх власних аероплянах а ними є наші християнські чесноти: побожність, терпеливість, покора, чистота. На цих аероплянах кожний може піднестись в облаки, до світла, до Бога.

Леся: І хтоби то сподівався, що з тої великої авантури вийде така ґарна, поучаюча наука. Панна Катерина дала нам з цеї нагоди дійсно важну науку.

Катерина: Так, мої дорогенькі, ті всякі моди на капелюхи чи на щось інше зміняються так, як вітер щодня, і тому ми не привязуємо до них уваги. Ми пильнуймо того, щоби наша душа була завжди невинна і богата в заслуги на добрі діла а тоді наше серце буде завжди веселе й молоде, хоч літа старі.

Матрона: Браво, паннунцю, а то золоті ваші слова...

Іванна: Ну, коли ми вже погодились, то віддаймо чепці панні Катерині, а берім собі свої капелюхи і гайда на прохід. (Всі беруть чепці в руки і зі сміхом кажуть хором: Най жиють аероплями св. Катерини!— ха, ха, ха, ха.

Кінець комедії.

НА ПРЕСФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" ЖЕРТВУВАЛИ:

Їх Ексцеленція Кир Іван Бучко, Ню Йорк $5.00

Преосв. Владиці Видавництво "Г. Сп." складає сердечну подяку за ласкаву жертву.

ЯКА БУЛА ВІРА УКРАЇНИ ЗА КНЯЗЯ МОНОМАХА?

Князь Володимир Мономах помер в 1125 р. і лишив своє "Поученіе дітям," як належить жити, трудитися і поводитися з усіми. Тому що був могучий, москалі захопили легенду про шапку Мономаха, котрою коронувалися московські царі, а з тим наче й переняли право наслідства й спадкоємства над Україною. Мономаха російські історики зробили своїм улюбленим державником і православним стовпом віри, єдинства "русского народу."

Та відкрито нові факти, що в нівець подають всі ці зазіхання.

Проф. Н. Чубатий в "Шлях" 1941 р. ч. 13, ст. 7 подає про нове відкриття проф. М. Кордуби. Віднайдено "Життя св. Маріяна, опата з міста Регенсбурґа"— в котрім оповідається, як три ірляндські монахи заложили регенсбурґський монастир і не мали гроший на докінчення будови. Тоді пішли просити милостині —аж до Києва, до нашого князя В. Мономаха. Бояри наші й князь в Києві приняли монахів дуже ласкаво, погостили й дали їм в дарі цінні скіри-футра, котрі монахи щасливо довезли до Регенсбурґа, продали й за ці гроші докінчили монастир. Так наш князь В. Мономах став ктитором і благодітелем католицького монастиря далеко на заході.

З того приводу проф. Мирон Кордуба так пише: "Грецька церковна єрархія старалася роздути на Руси ворожнечу та ненависть до латинян. Але українська суспільність не піддавалася гим настроям, вважаючи цю борбу чужою для себе справою. Київський князь та його бояри складаючи жертву на будову регенсбурґського монастиря, вважали, що роблять богоугодне діло. І це не був одинокий випадок.

"Кількадесять літ пізнійше князь Роман Мстиславич, перший володар Галицько-волинської держави, жертвував на монастир Бенедиктинів під покровом св. Петра в Ерфурті 30 гривень срібла й так став його ктитором."

Князь Роман Мстиславич помер 1205 року під Завихостом над Вислою підчас походу, впавши в засідку Поляків. Став основником династії Романовичів, котрих столицею було місто Галич.

Так незбиті історичні факти свідчать, що наші князі, бояри й держава ще до XIII ст. були католицькими, аж грецьким владикам, насиланим з Царгороду вдалося вкінці довести й потягнути за собою в схизму Україну.

Я ПІСЛАВ СВОГО АНГЕЛА ХОРОНИТЕЛЯ

Німецький священик Альбан Штольц видав книжку під наголовком "Рука, що пише на стіні й піску." В тій книжці він між іншим оповідає таке: У Швайцарії, в однім гірськім селі, в бідній хатині жили собі брат і сестра, обидвоє дуже побожні люде. Не молоді вже були: він мав уже вісімдесятку років, а вона мало що молодша від нього. Вже від багатьох років мали вони гарний звичай щодня ходити до церкви на Службу Божу. Він ставав усе на тім самім місці так, що кождий уже знав, що то його місце, й ніхто інший уже туди не пхався.

Та раз якось у неділю по Службі Божій дали знати отцеві парохові, щоб потрудився з Божими Дарами до старенького боднара— бо той старенький колись іще замолоду боднарством занимався— та щоб приготовив його на дорогу до вічности. Старий парох, утомлений довгою відправою в церкві, поручив цю справу свому молодому сотрудникові. Але, як же здивувався сотрудник почувши, що старенький боднар заслаб: та ж він щойно бачив його в церкві на Службі Божій; прецінь стояв на своїм місці там, де завжди стоїть. "Видко, що якась помилка сталась,"— погадав собі, "бо то не може бути, щоб до старого боднара кликали з Паном Богом; може хтось інший заслаб." Так подумавши сотрудник навіть не хотів збиратися, але вкінці, коли люди наставали й твердили, що боднар смертельно хорий, він таки зібравсь і пішов. Приходить— і дійсно старий боднар хорий. Висповідав його отже, запричащав, освятив Єлей, а потім питає, чи не був він сьогодні в церкві на своїм місці, бож він його добре бачив з проповідниці в часі проповіди. "Так, прошу Отця,"— відповів старий боднар— "я післав сьогодні до церкви на своє місце свого Ангела Хоронителя, щоб за мене вислухав Служби Божої."

Так оповідає о. Альбан Штольц, а ми спитаємо, чи то дійсно міг бути Ангел Хоронитель замісць боднара на Службі Божій. Йдучи за наукою святої Церкви, відповідаємо, що так. Ангели то слуги божі дані нам до охорони й помочі. Вони нераз захороняють нас від зла, й звертають на дорогу добра. Так наприклад знаємо з життя святого Ізидора, орача, що коли Ізидор молився, то ангел за нього брав у руки плуг і орав. Так і в тім випадку було, старенький боднар уже не міг до церкви сам піти, то Ангел за нього пішов.

Деякі люди мають той гарний звичай, що коли самі через якусь важну перешкоду не можуть бути на Службі Божій, то просять свого Ангела Хоронителя, щоб такий добрий був і на Службу Божу за них пішов, та щоб їм звідти приніс благословення боже.

ДОБРЕ ВИХОВАНА

На вулиці одного великого міста стрінулися дві дівчині— дві приятельки. З лиця виглядали на 16 літ.

Чи підеш нині вечером до кіна, Маргарето?"

"Ні, Грето, нині не можу йти, бо мама казали, що фільма ця є для мене зла."

"Смішне твоє говорення; я йду кожного вечора й нічого мені не сталося. А впрочім я сама вже досить велика, щоб знати, що для мене добре а що зле. Я тобі кажу, ходи зо мною а не пожалуєш. Побачиш гарну, величаву фільму."

"Ні, Грето, я таки не зможу піти, мама не позволять."

"Ет, що мама," зареготалася Маргарета. "Мама не потребує знати де ти йдеш. Мамі скажеш, що йдеш до мене, а від мене підемо разом до кіна. Бачиш, яка це легка й простенька штучка."

"Дай мені спокій, Грето; ти знаєш, що до тепер я без дозволу матері ані на крок не вийшла з дому й чулася вповні щасливою. І далі хочу таксамо поступати."

"Ха, ха, ха,— засміялася Грета,— що за старосвіцька балачка! Молода дівчина замикається між чотири стіни, й не хоче знати світа! Не будь така зацофана, Маргарето. Не думай, що все що було добре для наших матерей є добре для нас. Молоде покоління, до якого належимо потребує щодня чогось нового—потребує свіжих вражінь і переживань. В кіні я набираю досвіду й вчуся як в пізнішім житті маю поступати. Ось наприклад, нинішня фільма вчить як маю поступати коли вийду замуж. Не буду така наївна й нерозумна, як багато старших. Коли мій муж мені не сподобається, коли він станеться мені неприємним, тоді його покину й пошукаю собі другого. А з тим другим зроблю те саме, якщо життя з ним знудиться мені."

Маргарета зо здивованням і з перестрахом слухала цих слів своєї товаришки, а по хвилині промовила зо смутком:

"Грето, що з тобою сталося? Від коли така руїна в твоїй душі....? Так, ти хочеш бути новомодною, модерною дівчиною! Але грубо помиляєшся, коли невинність, чесність і самопошану вважаєш перестарілими, старомодними річами! Зо своїми поглядами на життя тобі бу-

де видаватись, що ти модерна, але за ту модерність ти заплатиш дорого щастям правдивим на цім світі й може щастям вічним. Бувай здорова Грето!"

ЯК ЧЕСНИЙ ЧОЛОВІК СВЯТКУЄ НЕДІЛЮ

Діялось це в 1844 році. Російський цар Микола 1. подорожував тоді по Англії. Англійське правительство всюди принимало його з якнайбільшими почестями, а нарід теж відносився до нього дуже прихильно. Розуміється, що цар звиджував багато з того, що було цікаве в столиці, але найбільш цікавили його військові заведення. Між іншим забажав звидіти й оглянути велику ковальську фабрику Джеймса Назмита в Патрікрофт, де військовий технік Віртворт робив саме досвіди з новими карабінами.

В неділю вранці явились у кімнаті Назмита камеріер і адютант царя Миколи І.

В цілій фабриці було тихо,— вся фабрика святкувала неділю. Назмит був богобоязний християнин. Жив у страсі божім, й благословення Господне видимо спочивало на ньому. З бідного робітника вибився він на найбільшого власника фабрик в Англії; недармо звали його "найбільшим ковалем на світі."

Як сам був побожний чоловік, так теж дуже вважав на те, щоб і його робітники жили по божому. Хто не держався божих заповідей, такого віддаляв безпощадно. Натомість всякого побожного робітника шанував як свого найкращого друга. Надівсе остро вважав Назмит на святкування неділі; в неділю всяка робота в фабриці мусіла бути здержана.

—Отже в неділю вранці, як уже сказано, явились у помешканні Назмита камеріер і адютант царя Миколи І. Назмит встав і запитав їх, чого приходять. Москаль представився й сказав: "Його Величність Цар бажає оглянути сьогодні Вашу фабрику." —Назмит поклонився й відповів: "відвідини Царя, Вашого Монарха, будуть мені дуже милі. Та на жаль мушу Вам сказати, що сьогодні не багато зможе цар побачити в моїй фабриці." Назмит вимовив те слово "сьогодні" з виразним притиском. Царський адютант глянув на власника фабрики трохи здивований. "Чому ж мавби цар сьогодні мало що побачити?"— спитався. На те йому Назмит бистро й досадно відповів: "Сьогодні в нас неділя, й фабрика стоїть."

Адютант усміхнувсь, і по хвилі сказав: "Але ж Ви дуже легко можете приказати пустити фабрику в рух бодай на годину-дві. Скажіть лиш слово; милість мого володаря буде Вас мати за це в памяти."

"Пане," відповів на це Назмит, коваль із Патрікрофт, "милість Господа Бога миліша мені, ніж милість Вашого царя! А навіть як би я забувся й приказав для царя працювати в неділю, то мої люди не забулися б. Отже шкода навіть пробувати."

Назмит висказав це з гарячим переконанням. Дворянин почувши таке поблід і мимоволі відступив трохи взад споглядаючи з острахом на чоловіка, що більше цінив Божу заповідь, ніж найвищу людську ласку. Тихо було якийсь час у кімнаті. Потім адютант іще відважився на одне питання:

"А чи не працювали б Ви і Ваші люди в неділю, якщо Ваша королева попросила б?"

"Королева ніколи чогось подібного від мене не зажадала б" —відповів Назмит.

Знов настала тиша, й по хвилі адютант відійшов не сказавши ні слова.

З огляду на те, що поворот царя був уже назначений, цар Микола І. мусів відїхати з Англії не відвідавши коваля в Патрікрофт.

"ЛИШ ОДИН БОГ МОЖЕ МЕНЕ ПОТІШИТИ!"

Кілька літ тому один місіонар проповідав місію в церкві в Орлеані у Франції. На місію приходило кожного вечора багато побожних християн. Але увагу проповідника стягнула на себе одна молода дівчина. З проповідальниці бачив він її кожного вечора на колінах перед вівтарем Матері Божої в горячій молитві. На молодому й гарному лиці якийсь глубокий смуток витиснув ясне своє пятно. На проповіди місійні ходила вона точно, а коли проповідь скінчилася і вірні відходили до дому, то та незнана дівчина клячала далі непорушно перед образом Пречистої й ревно-ревно, рясними сльозами заливаючись молилася до Божої Матері.

Одного вечора місіонар приступив до неї і запитався, який смуток тяжить їй на серці.

"Ах, мій отче,"— промовила вона,— "лише один Бог може мене потішити, бо тільки Він один має силу перемінити серце людей."

"Це правда, моя дитино,"— відповів священик,— "але я Його негідний слуга, мігби може в твойому смутку тобі помогти; гільки не бійся, скажи щиро, що тебе так дуже непокоїть."

—"Хай ласкавий Бог вас благословить за вашу доброту, Отче,"— відповіла,— "розкажу вам усе, що лежить мені на серці"

"Дві особи, що мені на цім світі найдорожчі— мій батько й брат є завзятими ворогами Бога. Від давна є вони вільнодумцями й ненавидять усе, що тільки пахне релігією. Я щодня благаю Матір Божу про їх навернення. Але мабуть моя негідність не заслуговує на таку велику ласку."

"Дуже добре робиш, моя дитино, що молишся за них і далі не переставай те робити. Але до молитов своїх ти мусиш щось додати.

Незадовго зачнеться місяць травень. Кожного вечора буде в церкві богослуження до Матері Божої. Добре зробиш коли запросиш батька й брата на таке Богослуження."

"Ах, мій Отче, якби я про щось подібне посміла в хаті згадати, то гнівові їх і проклонам і богохульством не було би кінця."

"Нехай тебе не лякає ані їх гнів ані їх проклони," відповів священик. "Твої лагідні й спокійні слова може не будуть мати відразу бажаного висліду, може батько й син приймуть їх з гнівом і з наругами. Не зражуйся цим ані на хвилину. Коли їх гнів мине говори знова ту саму просьбу, а побачиш, що у відповідному часі ці два закаменілі безбожники тебе послухають."

Побожна дівчина послухала цеї мудрої ради досвідченого місіонаря. На другий день перед вечором назбирала вона в своїм квітнику найкращих квіток, склала їх в гарний букет і подала його чемно батькові, обняла його при тім з більшим, як коли, почуванням любови.

А батько, що любив щиро свою доньку, не міг здержатись від сліз радости на вид такої делікатности своєї дитини. Вийшовши із зворушення по хвилині тихої надуми промовив: "Без сумніву, дорога доню, за ці квіти а головно за таку ніжну любов, що ти мені тепер показала, я повинен чимсь тебе нагородити. Скажи мені дитино, як можу я тобі зробити, якусь приємність."

"Ах, мій найдорощий татку,"— промовила дівчина— "не бажаю я від вас ничі жадних нагород, жадних прикрас і дорогоцінностей. Найбільшою радістю і приємністю буде для мене, коли ви підете зо мною нині вечером на Майське Богослуження."

Почувши ті слова засліплений батько змінився до не розпізнання. Перед хвилиною був спокійний і лагідний як ягня, а тепер стався лютий як лев.

"Як ти сміеш"— закричав він, "щось таке перед мною говорити. Чи ти не знаеш, що своею просьбою ти мене обиджаеш? Забирайся з перед моїх очей— можеш собі ходити до церкви, кільки хочеш, але знай, що моя нога там не буде."

Він продовжав далі зневажати свою доньку за зовсім невинні слова, так що в цілому домі зчинилось заворушення. А брат

вбігаючи в кімнату й довідавшись, що сталось став і собі зневажати невинну свою сестру. А наківець він до того ступіння озвірів, що вдарив її кулаком в лице так сильно, що кров невинна поплила по нім.

"Юліяне, брате мій,"— сказала дівчина лагідно в відповідь на таку зневагу— "зневажай і бий мене як тобі подобається, однак памятай, що жадні терпіння, жадні муки не спинять мене рятувати душу мойого батька й твою"....

Цього вечора дівчина пішла сама на маївку й ніколи так ревно не молилася вона до Небесної Цариці за навернення свойого тата й брата. На другий день в хаті по вчорашній авантурі панував спокій. Лагідність і терпеливість побожної дівчини діткнули невидимим способом закаменілі серця безбожників. На третий день батько й син згодилися ходити з нею на Маєве Богослуження.

Від цеї хвилини зайшла в душах цих вільнодумних безбожників незвичайна переміна, а два місяці пізніше клячали вони в сповідальниці, скинули тягар своїх гріхів, помирилися з Богом і публичним св. Причастям направили згіршення заподіяне дотеперішним безбожним життям.

Католицьким Світом

ВЖЕ ТРЕТИЙ РАЗ підчас свого понтифікату св. Отець Пій XII, з нагоди майських відправ до Пречистої просить і взивае всіх вірних світа молитися о мир.

13-го КВІТНЯ СВ. ОТЕЦЬ промовив через радієву мережу світа через 20 хвилин і благословив всіх усюди наківці. Св. Отець взивав воюючих, щоби "здержалися перед ужиттям ще більше мордуючих знарядів війни" та поводилися "справедливо, людя-

но і дбайливо" з мешканцями тих земель, котрі заняли.

"Як хто поводиться з полоненими і мешканцями занятих земель є найпевнійшим показчиком і доказом цивілізації одиниць і націй."

"Але надівсе тямте, що як ви поводитеся з тими, котрих доля війни віддала у ваші руки, так Бог буде благословити або проклинати вашу вітчину."

Св. Отець унявся за старцями, дітьми і безборонними жінками, котрі часто підчас теперішної війни більше навіть наражені, як жовніри на фронті.

Окремо просив не вживати нових страшних середників винищування, бо це викличе відплату в противника і готово переминити війну "в невимовний жах."

Св. Отець згадав, що він зробив все можливе много разів, щоби довести до справедливого і бажаного миру— але досі даремне. Тому просив всіх молитися в тім наміренню і не переставати.

ПРОТОІГУМЕНОМ оо. Василіян в Канаді став **впр. о. Веняамин Бараник, ЧСВВ.** Має 42 роки, родився в Лютовиських, повіт Новий Самбір. Священиком є 10 літ, в Канаді 8 літ.— Бажаємо Впр. о. Протоігуменові Божого благословення та найкращих успіхів в новому уряді.

ЮВІЛЕЙ 50-ЛІТТЯ НАШОГО ПОСЕЛЕННЯ.— Перші наші поселенці в Канаді були з села Небилова, повіт Калуш, Василь Ілиняк і Іван Пилипівський. Це були українці католики й тому невдовзі по приїзді стали думати про церкву та й будувати її на Стар, Альта. Першими нашими священиками в Канаді були отсі отці: **о. Нестор Дмитрів,** що в 1896 р. приїхав сюди відвідати наших людей, в 1898 р. перебував тут **о. Павло Тимкевич,** від 11. жовтня 1899 почав місіонарювати коло Брендону в Манітобі **о. Ахіль Делярий ЧНІ.,** та **о. Дамаскин Поливка,** що в листопаді 1899 р. розпочав місійну працю в Вінніпегу.

Наш нарід і його священики були в початках бідні на всі земні достатки. Часто не мали найконечніших річий на прожигок. Наші люди мешкали по землянках і часто-густо ходили сотки миль, щоби заробити який цент і на плечах принести міх муки на прожиток для родини.

Але одно мали всі: ЛЮБОВ І ВІРУ! Це були незамінні цінності й їх силою наші поселенці перетривали голод і холод, спрагу і недостатки, здобули прерію, заорали лани, здобули життя собі і дітям. Перше наше покоління в Канаді вело борбу за фізичне істнування. Воно цю борбу блискучо здобуло. Забезпечило життя собі й своїм нащадкам.

—Теперішне— друге покоління— вже на кінці борби за душу! І це покоління блискучо побідило! Не дало видерти собі віри, ні любови, ні Церкви. Остало українським і католицьким! Мимо всіх змагань і зазіхань ворожих чинників остало вірним Богові й Церкві.

Минає 50-ліття першого приїзду до нашої дорогої нової батьківщини — Канади! Минає 50-ліття боротьби за тіло і душу народу. Минає 50-ліття побіди здорового й віруючого народу, що живе й буде жити— все щасливішим життям. **Цю. золоту річницю треба вшанувати як найкраще. Треба намітити вже тепер— підготовити і перевести ряд з'їздів БУК-а по цілій Канаді, а на тих з'їздах вшанувати й відмітити працю наших поселенців і нашої Церкви, що була й все остане остоєю народу, його гвердинею!**

КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ американських українців, що обєднує 2,000 орґанізацій в Америці, з нагоди приїзду ґен. Сікорського до Вашинґтону вислав на руки президента Рузвелта телеґраму, в котрій РІШУЧО зазначив спротив проти влучення Західної України до Польщі по пєршій світовій війни й так само тепер!

Телеґрама зазначує, що **українці всіми силами будуть боротися з тим, щоби їх знова не влучено в будучу незалежну Польщу,—** так само, як тепер противляться заняттю наших земель через совіти.

"Це наш обовязок сповістити вас тепер, коли намічуються нові границі будучої Европи й коли провідники інших націй, як української з Европи, викладають вам свої погляди. Ми робимо це тому, бо український нарід в Старому Краю негоден тепер виразити свобідно своїх поглядів."— так дослівно кажеться в телеґрамі.

НА ЗАКІНЧЕННЯ ВИКЛАДІВ про українство в Колюмбійськім університеті в Ню Йорку британський письменник Гесел Гилтмен, автор книги "Селянська Европа" в котрій дуже прихильно представив наш нарід та його стремління— мав виклад "Мої враження з України." Тилтмен обїхав цілу Европу і побував на місці в многих наших селах та містах. Він каже, що дивним для деяких є, чому вороги за сотки літ панування не знищили нашого народу. Відповідь на це така, що треба знати українців з першої руки, який то твердий і кріпкий нарід. Це "британці сходу"— неугнуті. І тому українці певно здобудуть волю і дістануть для себе це, що їм належиться— своєю власною силою.

БОЛЬШЕВИЦЬКА ВЛАДА вивезла зо Львова, між іншими, Михайла Таранька, видавця діточих українських часописів та книжок. Вивезено його кудись з родиною. З лікарів вивезено д-ра Н. Лукіяновича, одруженого з композиторкою Степанією

Туркевич, а далі: др-а Максимонька, др-а Федейка та др-а Кашубинського. Усі вони, як відомо, працювали довгими роками безплатно в "Народній Лічниці." Далі вивезли большевики директора "Маслосоюзу" Радловського, якому в перших днях по заняттю Львова большевицькими військами, доручено справу апровізації міста. Др. Дмитро Левицький, бувший голова УНДО, та б. посол до польського сойму, має жити десь на засланні, але де, ніхто певно не знає. Таке саме є з б. послом і адвокатом Біляком. Остап Луцький, б. посол і кооператор, теж вивезений. Має находитись в Архангельську.

15-го КВІТНЯ СИЛЬНИЙ ЗЕМЛЕТРУС захитав полудневим Мексиком. Тисячі людий остали без даху над головою— тисячі лягли на вічний спочинок під румовищами домів.

МАНІТОБСЬКІ ВИБОРИ принесли для українців милу несподіванку. Вийшло сім наших послів— найбільше, відколи існує Манітоба.

— ВЕСЕЛИЙ КУТИК —

—Тату, як вам подобається моя гра на фортепяні?
—Я волів би, Марусю, щоб ти грала на скрипці.
— Чому?
—Бо скрипку можна викинути через вікно, а фортепян годі.

—То ви в ніщо не вірите?
—Так, я можу вірити тільки в те що зрозумію.
—О, то ви справді в ніщо не можете вірити.

—Видиш, який ти— собі взяв більшу рибу, а мені лишив меньшу.
—А ти як зробив би?
—Я?... Певне, що взявби меньшу.
—Ну, то чого хочеш, я ж тобі меньшу оставив.

Муж:—Прошу тебе кохана, не кажи мені "мій солоденький" бо то пригадує мені мою цукрову слабість.

—Ну, Лейзор, вирвав тобі лікар зуб?
—Так, тату.
—А чомуж ти приніс гроші назад?
—Бо я кричав, що лікар вирвав мені не той зуб, то він викинув мене за двері.

— ЧИТАЙТЕ! —

1. **МОЛЕБЕНЬ ДО ПРЕСВ. СЕРЦЯ ХРИСТОВОГО** ..... .05
2. **ДУХОВНА ВЯЗАНКА**— Молебень до І. Христа, Молебень і Параклис до Матери Божої, разом з найкращими молитвами до Серця Христового й Матери Божої та поясненнями святої години в честь Серця Христового ..... .10
3. **ТРОПАРІ ВОСКРЕСНІ**— Прокімени, гласи самогласні, гласи болгарські та подобни сідальні ..... .10
4. **РОЗУМНИЙ МОЛОДЕЦЬ** ..... .05
5. **о. П. Божик— КАНАДІЙСЬКІ ОПОВІДАННЯ,** прекрасні картини з канадійського життя ..... .15
6. **о. Л. Боский—МАРТИН ЛЮТЕР—Патріярх Протестантів** .15
7. **СВІДОЦТВО ВІНЧАННЯ** в українській і англійській мовах. Добрий папір, ясний друк; 100 свідоцтв 1.00
8. **СВІДОЦТВО ХРЕЩЕННЯ І МИРОПОМАЗАННЯ,** в українській і англійській мовах. Добрий папір, ясний друк— 100 свідоцтв 1.00
9. **Св. Альфонс— МОЛИТВА ЯК МОГУЧЕ СРЕДСТВО ДО СПАСЕННЯ ДУШІ** ..... .30
10. **У ХУРТОВИНАХ ЮНАЦЬКИХ ЛІТ** ..... .05
11. **НЕ ДАЙСЯ** ..... .05
12. **ПРО СУПРУЖЕСТВО** ..... .05
13. **О МАРІЄ, Я ХОЧУ БУТИ ЧИСТИМ** ..... .05
14. **КОРОТКІ ЗАСТАНОВИ НАД СТАНОМ СВОЄЇ ДУШІ** .. .05

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ЖЕРТВИ НА МАЛЮВАННЯ ЦЕРКВИ М.Б.Н.П. в ЙОРКТОНІ:

Студентки з Інституту Пресв. Серця Христового під проводом Преп. Сестер Служебниць П.Н.Д.М. і студенти з Колегії св. Йосифа під проводом Братів Християнських Шкіл в Йорктоні, з нагоди концерту в честь Т. Шевченка, жертвували $10.00

М. Меренчук, Лавенгем $1.00

Щира подяка всім ласкавим жертводавцям,—

оо. Редемптористи.

ПОДЯКИ:

Сердечну подяку складаю Пресв. Серцю Христовому, Преч. Діві Марії й Святому Йосифові за велику ласку зложення вічних Обітів, а також і за всі інші ласки.

С. Онуфрея, Сл. П.Н.Д.М.

* * *

Прилюдну подяку висказую Божій Матері й святому Антоніеві за дві особливші ласки й за оздоровлення одної особи з дуже прикрої слабости.

С. Йосафата, Сл. П.Н.Д.М.

НОВИЙ І ВЕЛИКИЙ МОЛИТОВНИК: **З НАМИ БОГ**

У цім молитовнику є: Молитви Щоденні, Катехизмові, Ранні, Вечірні, Ріжні. Утреня, Вечірня, Служба Божа. Тропарі й Кондаки воскресні, денні, Чотиридесятниці, Пятдесятниці та на всі свята цілого року. Акафисти. Історія України. Церковні пісні. Коляди. Красні образки. Формат вигідний. Сторін 512. Ціна з почтою $1.00, оправлений в наслідування скірки $1.25; в скірку $1.75; золочений $2.25

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION, YORKTON, SASK., CANADA

Johnston and Markham, Ltd.

YORKTON "FORD" DEALERS

У нас дістанете направки й додатки — Газоліну та Оливу — "FIRESTONE" Тайри і повну обслугу в приступних цінах.

Подивіться на новий "Фордсон" трактор, а також на нові "FORD V8" Гари та Троки

BROADWAY — PHONE 514

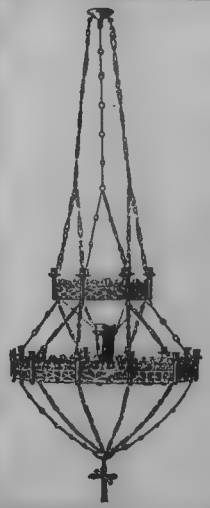

ГУРТОВИЙ СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧЕЙ

Павуки, Статуї Воскресення, Стоячі і Клячучі Ангели, Ріжні Статуї, Фелони, Фани, Хоругви, Ліхтарі, Чаші, Дарохранительниці, Монстранції, Процесійні Хрести і Образи, Кивоти, Свічки, Ладан, Вугля, і всякі інші потреби до наших церков.

Пишіть в рідній мові по катальог.

Левицький-Ґросс, властителі.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main st., Winnipeg, Man.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 13, No. 6. YORKTON, SASK. June, 1941

КАЛЄНДАР НА ЧЕРВЕНЬ, 1941

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
19 **Н св. Отців;** СвщМ. Патрик.	1 **Н Сош. Святого Духа**
20 П М. Талалея	2 П **Пр. Тройці (Загальниця)**
21 В † РавноАп. Конст. і Єлени	3 В М. Лукиліяна
22 С М. Василіска	4 С С. Митрофана
23 Ч Преп. Мих. Синадського	5 Ч СвщМ. Доротея
24 П Преп. Симеона	6 П ППреп. Висар. і Ілляріона
25 С Суб. Задушна	7 С СвщМ. Теодота
26 **Н Сошествіе св. Духа**	8 **Н Всіх Святих.** ВМ. Теодора
27 **П Пресв. Тройці**	9 П С. Кирила
28 В Преп. Никити	10 В СвщМ. Тимотея
29 С Мц. Теодозії діви	11 С † Апп. Вартол. і Варнави
30 Ч Преп. Ісаакія	12 **Ч Пр. Евхар.** (на нед.)
31 П М. Єрмея	13 П Мц. Акилини
1 С М. Юстина фільософа	14 С Прор. Єлисея
2 **Н Всіх Святих** С. Никиф.	15 **Н 2 по Сош.** Прор. Амоса
3 П М. Лукиліяна	16 П С. Тихона Чудотворця
4 В С. Митрофана	17 В ММ. Мануїла, Сав. і Ісма..
5 С СвщМ. Доротея	18 С М. Леонтія
6 **Ч Пр. Евхарист.її (на нед.)**	19 Ч † Ап. Юди
7 П СвщМ. Теодота	20 **П Серця Христ.** (на нед.)
8 С ВМ. Теодора Стратилата	21 С М. Юліяна
9 **Н 2 по Сош.** С. Кирила	22 **Н 3 по Сош.** СвщМ. Евзевія
10 П СвщМ. Тимотея	23 П П Мц. Агріпіни
11 † Апп. Вартол. і Варнави	24гВ **Різдво Йоана Хрестителя**
12 С † Преп. Онуфрія Велик.	25 С Февроніі
13 Ч Мц. Акилини	26 Ч Преп. Давида Солунськ.
14 **П Серця Христ.** (на нед.)	27 П Преп. Сампсона
15 С Прор. Амоса	28 С Перен. мощ. СС. Кира і Й.
16 **Н 3 по Сош.** С. Тихона	29 **Н 4 по С. Апп. Петр. і Павл.**
17 П ММ. Мануїла, Сав. і Ісм.	30 П Собор 12 Апостолів

УСТАВ НА ЧЕРВЕНЬ, 1941

1. Неділя Святих Отців: гл. 6, Ев. утр. 10. Ап. 44, Ев. Йоана 56.

8. Сошествіе Св. Духа: Всеночне. Ап. 3, Ев. Йоана 27. По Отпусті сейчас співається Вечірня з коліноприклонними молитвами.

Загальниця через цілий тиждень.

9. Пресвятої Тройці: Ап. 229 і 197, Ев. Мат. 75 і 116.

15. Неділя Всіх Святих: Глас 8, Ев. утр. 1. Ап. 330, Ев. Матея 38.

16. Початок Петрівки, яка треває до 11 липня включно.

22. Нед. 2 по Сош. і Празник Пр. Евхаристії: Береться лиш службу Пресв. Евхаристії. Ап. 149, Ев. Йо. 23. Обхід з Нсв. Тайнами.

29. Неділя 3 по Сош. і Празник Пр. Серця Христового: Гл. 2, Ев. утр. 3. Всеночне. Недільна служба опускається а береться всьо Празника.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 13, Число 6. Червень 1941

З НАГОДИ ІМЕНИН
ІХ ЕКСЦЕЛЄНЦІЇ ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННОГО ЄПИСКОПА КИР КОНСТАНТИНА БОГАЧЕВСЬКОГО
складають щирі желання й бажання Божого благословення на дальшу ревну й успішну працю серед українців в Злучених Державах

НА МНОГАЯ І МНОГАЯ ЛІТА

оо Редемптористи
й Видав "Голос Спасителя."

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЧЕРВЕНЬ

За хрещення дітей.

Бідне воно, те людське немовлятко, що заледви на світ божий появилось, а вже мусить плакати й скаржитись, що голодне що йому холодно, невигідно, що життя зачинає бути тверде..

Навіть коли те дитя в царській палаті народилось, навіть коли положили його в золоту колиску й окружили всякими можливими вигодами, всежтаки в очах святої віри воно далі ще бідне, дуже бідне.

Те дитятко ще не охрещене й ласки божої не має. На його молоденькій душі пляма первородного гріха ще не обмита, а кривава рана, що її пекольна гадюка всьому родові людському колись у раї завдала, ще не загоєна, ще ятриться.

І як би так те дитя без хрещення померло, то ніколи воно до божого царства не війде, ніколи божого лиця не побачить, і небесні ворота на віки вічні перед ним будуть замкнені. Слово Христа Спасителя є виразне й ясне: "Хто не відродиться водою й духом, той не зможе війти до царства небесного."

Коли якійсь матері дитина неохрещена помре, й та стрівожена мати крізь сльози священика питає: "Отче, чи моя бідна ди-

КАЛЄНДАР НА ЧЕРВЕНЬ, 1941

ИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
св. Отців; СвщМ. Патрик.	1 Н **Сош. Святого Духа**
М. Талалея	2 П **Пр. Трійці (Загальниця)**
† РавноАп. Конст. і Єлени	3 В М. Лукиліяна
М. Василіска	4 С С. Митрофана
Преп. Мих. Синадського	5 Ч СвщМ. Доротея
Преп. Симеона	6 П ПРеп. Висар. і Ілляріона
Суб. Задушна	7 С СвщМ. Теодота
Сошествіе св. Духа	8 Н **Всіх Святих.** ВМ. Теодора
Пресв. Трійці	9 П С. Кирила
Преп. Никити	10 В СвщМ. Тимотея
Мц. Теодозії діви	11 С † Апп. Вартол. і Варнави
Преп. Ісаакія	12 Ч **Пр. Евхар.** (на нед.)
М. Єрмея	13 П Мц. Акилини
М. Юстина фільософа	14 С Прор. Єлисея
Всіх Святих С. Никиф.	15 Н **2 по Сош.** Прор. Амоса
М. Лукиліяна	16 П С. Тихона Чудотворця
С. Митрофана	17 В ММ. Мануїла, Сав. і Ісма..
СвщМ. Доротея	18 С М. Леонтія
Пр. Евхарист.її (на нед.)	19 Ч † Ап. Юди
СвщМ. Теодота	20 П **Серця Христ.** (на нед.)
ВМ. Теодора Стратилата	21 С М. Юліяна
2 по Сош. С. Кирила	22 Н **3 по Сош.** СвщМ. Евзевія
СвщМ. Тимотея	23 П П Мц. Агріпіни
Апп. Вартол. і Варнави	24гВ **Різдво Йоана Хрестителя**
Преп. Онуфрія Велик.	25 С Февронії
Мц. Акилини	26 Ч Преп. Давида Солунськ.
Серця Христ. (на нед.)	27 П Преп. Сампсона
Прор. Амоса	28 С Перен. мощ. СС. Кира і Й.
3 по Сош. С. Тихона	29 Н **4 по С. Апп. Петр. і Павл.**
ММ. Мануїла, Сав. і Ісм.	30 П Собор 12 Апостолів

УСТАВ НА ЧЕРВЕНЬ, 1941

ліля Святих Отців: гл. 6, Ев. утр. 10. Ап. 44, Ев. Йоана 56.

шествіе Св. Духа: Всеночне. Ап. 3, Ев. Йоана 27. По Отпу- ейчас співається Вечірня з коліноприклонними молитвами.

льниця через цілий тиждень.

есвятої Трійці: Ап. 229 і 197, Ев. Мат. 75 і 116.

ліля Всіх Святих: Глас 8, Ев. утр. 1. Ап. 330, Ев. Матея 38.

чаток Петрівки, яка тревае до 11 липня включно.

. 2 по Сош. і Празник Пр. Евхаристії: Береться лиш служ- ресв. Евхаристії. Ап. 149, Ев. Йо. 23. Обхід з Нсв. Тайнами.

ліля 3 по Сош. і Празник Пр. Серця Христового: Гл. 2, Ев. 3. Всеночне. Недільна служба опускається а береться Празника.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 13, Число 6. Червень 1941

З НАГОДИ ІМЕНИН
ІХ ЕКСЦЕЛЄНЦІЇ ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННОГО
ЄПИСКОПА КИР КОНСТАНТИНА БОГАЧЕВСЬКОГО
складають щирі желання й бажання Божого благословення на дальшу ревну й успішну працю серед українців в Злучених Державах

НА МНОГАЯ І МНОГАЯ ЛІТА

оо Редемптористи
й Видав "Голос Спасителя."

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЧЕРВЕНЬ

За хрещення дітей.

Бідне воно, те людське немовлятко, що заледви на світ божий появилось, а вже мусить плакати й скаржитись, що голодне що йому холодно, невигідно, що життя зачинає бути тверде..

Навіть коли те дитя в царській палаті народилось, навіть коли положили його в золоту колиску й окружили всякими можливими вигодами, всежтаки в очах святої віри воно далі ще бідне, дуже бідне.

Те дитятко ще не охрещене й ласки божої не має. На його молоденькій душі пляма первородного гріха ще не обмита, а кривава рана, що її пекольна гадюка всьому родові людському колись у раї завдала, ще не загоєна, ще ятриться.

І як би так те дитя без хрещення померло, то ніколи воно до божого царства не війде, ніколи божого лиця не побачить, і небесні ворота на віки вічні перед ним будуть замкнені. Слово Христа Спасителя є виразне й ясне: "Хто не відродиться водою й духом, той не зможе війти до царства небесного."

Коли якійсь матері дитина неохрещена помре, й та стрівожена мати крізь сльози священика питає: "Отче, чи моя бідна ди-

тина тепер мучиться?"— священик зовсім певно може відповісти: "Твоя дитина живе спокійна, безпечна, задоволена там, де нема смутку, ні плачу, ні болів, ні жадних терпінь." Коли одначе мати поставить виразно питання, чи її дитина піде до неба, то священик мусить відповісти по правді: "Нехрещеній дитині неможливо до неба дістатися." Правда, до пекла вона не піде, бо ж вона особисто нічим не провинилась, нічим Бога не прогнівила, але й до неба не піде тому, що божої ласки не має. Піде вона отже на віки в ту таємну країну, де збираються всі ті, що неохрещені повмирали, заки до розуму дійшли. А буде їх там багато, багато... Світ такий великий, такий широкий— хтож почислить усі ті маленькі людські істоти, що їх смерть невмолимо скошує, поки вони ще вспіли розвинутись?... Там у тій недовідомій країні будуть вони мати спокій, задоволення, а навіть радість і втіху, одначе все те їх щастя, коли його прирівняти до щастя праведних в небі, буде таке маленьке й непоказне, як маленька й непоказна є одна капля води в порівнані з безмежним океаном.

Ісус Христос, що за всіх людей помер і всіх без винятку хотів спасти, післав своїх учнів у світ кажучи: "Ідіть, навчайте всі народи, й хрестіть їх в імя Отця і Сина і Святого Духа."

Тому що хрещення є таке важне й потрібне для душ, тому Ісус Христос подбав, щоб воно було дуже легке й просте. Бо що ж є лекше, як взяти трошки води й, зливаючи її на голову дитини, висказати ті короткі слова: "Крещається раб божий (раба божа) в імя Отца, і Сина і Святаго Духа. Амінь." І щоб святе Хрещення було ще лекше й більш доступне, Ісус Христос зробив так, що кожна доросла людина може важно хрестити, аби тільки зливала воду й вимовляла свідомо слова: "Крещається раб божий, (раба божа) в імя Отця і Сина і Святаго Духа. Амінь".

Що в поганських краях діти нехрещені вмирають, нема чого дивуватися. Бідні ті погани ще непросвічені, й не знають, що треба дітей охрестити. Вони в цім невинні, й Господь Бог за це їх карати не буде.

Але коли християнські родичі легкодушно зволікають хрещення своєї дитини, й відкладають його з тижня на тиждень, виставляють дитину на велику небезпеку померти без божої ласки —то це вже великий, дуже великий гріх. Правда, якщо недбалі родичі стануть щиро каятись, Господь Бог їм той гріх простить, та позволить спокутувати, одначе дитині, що нехрещена померла, ніяка вже покута не поможе, і долі її вічної ніщо вже змінити не всилі. На віки вічні та дитина божого лиця не побачить..

Цього місяця нехай члени Апостольства Молитви своєю гарячою молитвою поспішать на поміч тим маленьким, немічним

людським немовляткам, що самі собі ніяк не всилі помогти. Молімся до Пресвятого Серця Христового, щоб ласка божа просвітила й переконала якнайбільше число людей на світі, що найважніша справа для маленьких дітей, це справа їх хрещення, та що ніза що в світі не вільно допустити до того, щоб (не дай Боже!) дитина померла неохрещена.

Радість

Серед грішного світу поширено багато всіляких дивоглядних понять про релігію, а між іншим і таке зовсім фальшиве поняття, будьто би релігія була ворогом всякої радости й утіхи. Не дивниця отже, що багато людей, маючи таке звихнен поняття, ставиться до релігії якось так холодно й неприхильно. А тимчасом розум, віра й досвід показують виразно й ясно, що правдива релігія ніколи не противиться, ані навіть не може противитись здоровій людській радості й смішному розвеселенню.

1. Насамперед треба добре розріжнити радість тілесну від душевної. Тілесна радість повстає тоді, як тіло одержує все те, що йому потрібне й відповідне. Таку тілесну радість викликує наприклад добрий, смачний обід. Душевну втіху розбуджує в нас те все, що нашу душу насичує, підносить, прикрашує й ублагороднює. Безсмертна людська душа мимоволі рветься до правди, до добра, до краси, до ідеалу, й ніколи не відчує повного, цілковитого задоволення, аж доки того всього не осягне. І от власне релігія приходить людській душі на поміч: подаючи їй правдивого Бога, вона одночасно подає їй найвищу Правду для розуму, та найвище Добро, Красу й Ідеал для серця й волі. Спрямовуючи людину до вічного щастя й радости в небі, релігія вже й на цім світі помагає їй віднайти в Бозі спокій та радість серця. Бо,— як каже святий Августин: "Неспокійне є серце наше, доки не спочине в Тобі, Боже."

2. Сам Ісус Христос обіцяв дати в нагороду своїм вірним учням радість та втіху уже навіть тут на цім світі. Таке було властиве значення тої пісні, що її Ангели співали над вертепом у Вифлеємі: "А на землі мир людям доброї волі." Те саме означали й пізніші слова Спасителя: "Прийдіть до мене, ви всі, що гнетесь під важким тягарем

життя, а я потішу вас." Або згадаймо ще й ті слова, що їх Спаситель уже по воскресенні учням сказав: "Мир мій даю вам, мир мій лишаю вам. Не трівожтеся, я побідив світ."

3. Всі Святі й усі глибоко віруючі й ревні християни однозгідно можуть посвідчити нам, яка велика й чиста радість трискає з релігійного життя. Святий Филим Нерій нераз у своєму серці відчував стільки радости й потіхи, що аж боявся й Господу Богу попросту скаржився й казав: "За багато радости даєш Ти мені тут на землі, радше заховай мені ту втіху на будуче життя. Боюсь, Господи, щоб серед тої радости-втіхи, якою наповняєш Ти серце моє, я не розніжнився надто, та не зопсувсь, як розніжнюється й псується забагато пещена дитина."

Про Святого Франца з Ассізі читаємо, що він нераз із великої радости серця, не міг стриматись від співу. Правда, ревні християне знають із досвіду й практики, що релігія домагається нераз великих жертв від людини, але з другої сторони, чим більше зростає у кого дух жертви, тим більше росте у нього й дух радости. Бо чим більше чоловік віддає себе Богові, тим більше Бог віддає себе чоловікові.

Взявши те все пильно під розвагу, можемо отже сміло заключити, що релігія не лиш не є ніяким ворогом правдивої радости, а навпаки: релігія— то одиноке джерело, з якої випливають чисті, свіжі, нескаламучені й незатроєні води святої радости.

Якби хто всі свої сили й труди цілого свого життя обернув на те, щоб спинити в світі хоч би один смертельний гріх, то можна б сміло сказати, що його життя й труди не були змарновані.

Щоб вогник божої любови в нашому серці завжди ясно горів і ніколи не погасав, стараймося щодня і то багато разів на день повторяти Господу Богу, що Його любимо.

Смерть Мучеників

Йоаким Сільва й Мануїл Меґарейо, два мексиканські студенти, померли як герої-мученики за святу віру.

В останній хвилі перед смертю, коли вже вояки мали стріляти до них, Йоаким звернувсь до свого товариша й закликав: "Мануїле, скинь шапку з голови, бо ото йдемо перед трон Всемогучого Бога!"

Найкращий Хрест

Єсть одна старинна й чудова леґенда про чоловіка, що вічно нарікав на свою гірку долю, та на свій хрест.

Одного разу вхопив він той свій хрест нетерпеливо в руки, закинув собі замашисто на плечі й пустивсь із ним у дорогу, щоб його кинути де в яку пропасть, і так позбутися раз на все гіркого лиха.

Іде він так отже бідачисько, іде, та по дорозі так жалісно скаржиться, так плаче й нарікає, а при тім так страшно клене, що лячно й слухати.

Аж тут нараз назустріч йому сам Ісус Христос, Спаситель світу надходить, і також тяженький хрест на своїх плечах двигає.

"Чоловіче"— каже Спаситель— "скажи, чого так гірко плачеш та нарікаєш, чого так страшенно кленеш?"

"Спасителю"— відповідає чоловік,— "якжеж мені не плакати та не нарікати, як не проклинати, коли доля моя така гірка, а хрест тяжкий мені плечі вже геть поранив і годі вже далі двигати.

О, я це добре розумію, що на цім світі треба терпіти. Я розумію, що кожний чоловік на світі мусить двигати свій хрест, то ж і я хреста не зарікаюся. Але всетаки у людий хрести якісь інакші, якісь гей би лекші та й не такі прикрі як мій. Господи, Ти дав мені хрест, що є зовсім понад мої немічні сили."

На те Господь так до нього відозвавсь: "Ходи"— каже— "чоловіче, я тобі твій хрест відміняю! Ходи за мною, я тебе заведу до такого великого складу з хрестами. Там можеш собі вибрати хрест, який тільки буде тобі до вподоби."

Втішився бідний чоловік, що така йому гарна нагода трапилась позбутися лиха, і радий та веселий пішов він у слід за Спасителем.

І ось зайшли вони до того величезного складу, а там хрестів так багато, так страшенно багато, що й за рік мабуть не перебрав би, не почислив би. Куди не глянеш, всюди тільки хрести та хрести, великі й малі, легкі й тяжкі, всілякі.

Побачивши це наш бідний чоловік скинув із плечей свій прикрий хрест, поставив його в куточку, й став пере-

глядати ті другі хрести, чи котрий із них не підійде під його смак. Ось бере він у руки перший хрест, або радше сказати б хрестик такий, здається, приємний, зграбний та делікатний, так прекрасно вирізблений, що тільки стань та й дивися на нього. Але зате тяжкий, такий тяжкий, що годі з місця рушити. Настрашився чоловік такого незвичайно тяжкого хреста й лишив його.

Бере в руки другий хрест. Цей уже зовсім не тяжкий, і одної руки досить, щоб піднести його, але зате який довгий! Такий страшенно довгий, що кінця годі догляну-

ти, мабуть таки не має кінця ніде. Настрашився чоловік і того другого хреста й лишив його.

Бере третій, випробовує. Цей третій уже й не тяжкий, і не довгий, але зате свої рамена розпростер так широко, що аж страх збирає на таке дивитися. Не злюбив чоловік і того третього хреста й поставив його на місце.

Потім узяв ще четвертий хрест, і пятий, і шостий, і так поволі, поволі всі хрести пообзирав, попереглядав, випробував ,і побачив, що ніодин не припав йому до вподоби. Кожний хрест мав якусь хибу, якийсь великий і прикрий ґанч. Аж накінець вертається наш чоловік знов до дверей, дивиться, а там коло дверей, у куточку якийсь прекрасний хрест стоїть. Бере він той хрест на руки, закладає на плечі, а хрест немов спеціяльно на нього зроблений: не за тяжкий, не за довгий, і рамен за широко не розпростер, і в плечі якось не давить так прикро, як другі, одним словом чудовий, прекрасний хрест.

Втішився чоловік, незвичайно, й каже: "Позволь мені, Господи, я візьму собі оцей хрест, він зовсім підходить під мої сили."

А Господь йому на те: "Чоловіче, чоловіче! Поглянь тільки ліпше, й побачиш, що це власне твій старий хрест, той самий, що ти на нього так гірко нарікав. А тепер бачиш, що він з усіх хрестів для тебе таки найбільш відповідний."

І зрозумів тоді чоловік велику й святу правду, що Господь Бог ніколи не зсилає людині хреста, що був би понад її сили. Господь Бог добре знає, які наші сили! Він знає, що ми можемо двигнути, а чого ні. Він пречінь сам ті наші сили нам дав. І коли Він нам який хрест посилає, то допасовує його якраз до наших плечей. Отже остається нам тільки одне: приняти цей хрест вдячним серцем із рук Господа Бога, й терпеливо двигаючи його на плечах, іти слід-у-слід за Спасителем.

КЛОПІТ ЄПИСКОПА

Про Папу Пія IX. росказують, що він, будучи ще єпископом в місті Імоля, опинився раз якось у такому неприємному положенні, що в цілій своїй єпископській палаті попросту ні одного цента вже не було.

А тут іще, мов на глум та на біду, появилась на порозі якась старенька жебрачка, й простягнула руку по милостиню.

Бідний єпископ дійсно не знав, що їй властиво казати. Але кинувши заклопотаним оком по кімнаті, завважив він на столі одну срібну чарку, що її служниця забула була спрятати. І от, не довго думаючи, бере він ту чарку, дає жебрачці та й каже:

"Візьміть собі хіба оцю срібну чарку, може дістанете де за неї трохи грошей."

Трохи пізніше ввійшла служниця до кімнати, й трівожно стала розглядатись по всіх кутках, очевидно шукаючи тої нещасної чарки. Побоючись може строгої нагани, вона призналась покірно своєму панові, що десь одна срібна чарка пропала.

Але немало здивувалась, коли завважила, що єпископ був тою втратою ще більше заклопотаний, ніж вона.

Дивна річ! Люди звичайно бувають такі дбайливі, пильні, трудящі, коли річ іде про земські, дочасні справи, а в справах духовних, вічних такі недбалі, ліниві, й легкодушні!

ОСЕЛ ПЕРЕД НАЙСВЯТІШИМИ ТАЙНАМИ

Росказують прекрасну історійку про святого Антонія й про осла, що ставши раз навколішки віддав належний поклін Ісусові укритому в Пресвятій Тайні Евхаристії.

Нагоду до того прегарного чуда дав безбожний італійський купець Бонвілло, що вирікся католицької Церкви, й насміхався з великих правд святої віри. А вже з найбільшим завзяттям зневажав він Пресвяту Евхаристію, й казав, що наука про дійсну присутність Ісуса під видами пшеничного хліба, це байка для маленьких дітей.

В часі одної великої місії святий Антоній намагався усіми способами промовити йому до серця й навернути його.

Щоб якось спекатись святого місіонаря, безбожний купець пустився на такі хитрощі:

"Шкода"— каже— "отче, Вашого труду та й Ваших слів. Мене Ви самими словами не переконаєте. Мені треба показати виразне й правдиве чудо. От, у мене, знаєте, є старий осел. Я йому зо три дні не дам нічого їсти, а потім приведу його сюди під церкву й покажу йому здалека оберемок смачного сіна. А ви тимчасом винесете з церкви ваші Найсвятіші Тайни. І якщо мій голодний віслюк відвернеться тоді від сіна й віддасть якусь пошану Евхаристії, то мені вже не треба буде ніяких проповідей, я цілковито навернуся."

Хоч і яка трудна та надзвичайна була пропозиція безбожного купця, всежтаки святий Антоній прийняв її без найменшого вагання, і то навіть при великім числі свідків.

Минули три назначені дні, а четвертого дня вже дуже раненько велика товпа цікавих людей стала окружати церкву з усіх боків. Кожний рад був поглянути, як то Святий буде змагатись із єретиком.

Аж ось і сам Бонвілло привів свого старого віслюка. Бідне, голодне звіря аж затремтіло з радости, коли купець наставив до нього здалека вязочку гарного сіна; але тимчасом відозвавсь срібний голос дзвінка, й Святий Антоній надійшов з Божими Дарами в руках.

І сталося тоді велике й нечуване чудо. Голодний осел без найменшого вагання відвернувся від запашного сіна, з великим трудом зігнув свої передні ноги й ставши на коліна, звісив низенько голову перед своїм Господом і Сотворителем, що перед ним стояв сам особисто, правдивий Бог і правдивий Чоловік прикритий заслоною біленького евхаристійного хліба.

ЩО КРОК— ТО ВОВК, ЩО ДВА— ТО БІДА

Один гумористичний часопис в Америці оповістив між іншим такі спасенні поради та вказівки, як треба забезпечитись на випадок налету ворожих бомбовиків.

1. Тікайте якнайдалі від міста, бо звісна річ, що місто завжди найбільш виставлене на напад бомбовиків.

2. Тікайте якнайдалі від усякої будівлі, що подобає на склад амуніції.

3. Тікайте якнайдалі від мостів, тунелів, залізничих стацій та важніших вузлів комунікації.

4. Тікайте якнайдалі від морської пристані, а також і від усякої більшої річки.

5. Тікайте якнайдалі від фабрик, млинів, та складів живности.

6. Тікайте якнайдалі від шпиталів, бо нинішні терористи й для шпиталів не мають пощади.

7. Тікайте якнайдалі від високих шпилів гірських, та взагалі від усяких горбків, бо інакше стягнете на себе підозріння, що підглядаєте й обсервуєте.

8. Тікайте також якнайдалі і від самітної хатини, що спокійно собі на широкому роздолі стоїть, бо така хатина вже отою самою своєю самітністю звертає на себе увагу ворога.

9. Тікайте якнайдалі й від радія, електрівні, газівні, гереджів, летовищ і більших збірників води.

Чи після таких мудрих вказівок та цінних порад, можна б зовсім слушно сумніватися, чи на кулі земській взагалі є ще якийсь клаптик землі, де можна б безпечно лишитись. Нагадується мимоволі слова Христа Спасителя про страхіття, що при кінці світу будуть грозити людям на кожнім кроці: "Той, що виліз на дах, нехай тоді не злазить уже вдолину, а той, хто на полі працює, хай не відважиться тоді вертатися додому, щоб узяти на себе свій плащ."

Як би спитати проклятих у пеклі, через що попались вони в ту вічну, вогненну тюрму, то по найбільшій части почули б ми відповідь: "Через те, що ми вдавали глухих тоді, як Господь Бог до нас ласкаво промовляв."

ВЕЛИКИЙ ЛИСТ

Один військовий капелян поясняв раз якомусь дуже мало просвіченому воякові, яку велику вартість має Служба Божа.

"Чи вмієш читати?"— питає священик.

"Ні, Отче, ані одної букви не прочитаю."

"А писати вмієш?"

"Писати ще менше вмію, ніж читати, навіть свого власного імені не годен виписати."

"А твоя мама ще жиє?"

"Так, Отче, моя добра, кохана мамуня ще жиє, Богу дякувати."

"Ну, то як же робиш, коли хочеш мамі дати про себе яку добру вістку?"

"Я маю добрих товаришів, Отче, і як тільки котрого з них попрошу, то напише мені все, що тільки скажу."

"Слухай, дорогий хлопче,"— каже капелян— "чи ти коли думав про це: що таке властиво Служба Божа? Отже запамятай собі добре, що тобі тепер скажу: Служба Божа, то такий великий лист, написаний та заадресований до того далекого краю, де Господь Бог зо своїми ангелами й усіми святими перебуває, і де ми всі колись маємо надію по смерти піти. Там уже багато з наших рідних і кревних, з наших приятелів і знайомих зібралися.

Але того великого листа, що має йти аж так далеко й так високо, звичайні християне негодні добре самі написати. Тому існують священики, так гейби такі публичні секретарі на службі в Господа Бога, і вони ті листи можуть писати. Кожний такий лист мусить бути написаний не на простому, звичайному столі, а на святім престолі в церкві, та й не простим чорнилом пише його священик, а пречистою й невинною кровю самого Спасителя. А коли вже письмо готове й вислане на властиву адресу, тоді священик каже радісно всім вірним, що можна спокійно росходитися з церкви. Со миром ізийдім— тобто вийдім собі тепер з церкви з великим спокоєм, бо Служба Божа щасливо добігла до кінця, великий наш спільний лист до Божої Тройці вже висланий, і на крилах Ангелів полетів перед небесний престіл.

ОБІТНИЦІ ІСУСА ХРИСТА
Для Почитателів Його Пресвятого Серця.

1. Дам їм усі ласки потрібні в їх стані.
2. Внесу мир в їхні родини.
3. Потішу їх у всіх їх прикростях.
4. Буду їх безпечним прибіжищем в життю, а особливо в смерти.
5. Наділю обильним благословенством усі їх підприйняття.
6. Грішники знайдуть в мому Серці джерело й нескінчене море милосердя.
7. Душі озяблі стануть ревними.
8. Душі ревні взнесуться скоро до високого совершенства.
9. Моє благословенство спічне на домах, де буде виставлений і почитаний образ мого Пресвятого Серця.
10. Священикам дам силу зворушувати найбільш затверділі серця.
11. Імена осіб, що ширитимуть це набоженство, будуть записаоні в мому Серці й ніколи не затруться.
12. Обіцяю тобі в безмірі милосердя мого Серця, що Його всемогуча любов наділить усіх тих, що приймуть в девять перших пятниць за порядком св. причастя, ласкою розкаяння, що не вмруть в моїй немасці, ні без св. Тайн, і що Воно само стане їх безпечним пристанищем в цій останній годині.

ВОРОЖБИТКА

(Комедійка у трьох діях.)

Особи: Марійка — Гануся — Дорка.

ПЕРША ДІЯ

(Гарна кімнатка. При столику сидять щасливі дівчата й пють каву.)

Гануся: Марійко, я й сказати навіть тобі не всилі, як дуже тішуся, що знов тебе бачу й маю коло себе. Правда, Дорцю, що й ти дуже тішишся?

Дорка: Певно, що тішуся. (До Марійки): Ну, Марійко, здається, що вже копу літ ми тебе не бачили... За той час ти певно багато пережила, багато цікавого досвіду здобула, серед твого поважного звання норси.

Марійка: Справді, дорогенька Дорцю, переживань і досвіду в мене було чимало; про це могла б я вам довго й широко розказувати, але це можна буде зробити іншим разом. Вам, мої кохані дівчатка, прецінь відомо, що я маю тепер відпустку й можу лишитись у вас пару днів. А сьогодні я таки воліла б, щоб ви мені багато дечого доброго розповіли, то буде нам направду весело.

Дорка: Маєш рацію, Марійко. У тебе мабуть не багато знайдеться веселих пригод до оповідання. День-у-день ходити коло хорих, дивитись на їх терпіння й муки, слухати, як вони охкають, стогнуть і нераз нарікають, це зовсім не належить до веселих річей, і серед того всього певно й охота відходить сміятися й веселитись.

Гануся: Ні, Дорцю, ти помиляєшся. Наша Марійка ще не забула сміятися, ще вміє порядно веселитись. Правда, Марійко, що коло тебе ще так зле не є?

Марійка: Правду кажеш, Ганусю. Моє звання є поважне, й не один смуток приносить воно з собою, але всетаки воно мені подобається й чимало приємности справляє мені. Ти, Дорцю, може й не повірила б, яка це радість ходити зо страхом і тривогою коло смертельно хорого, а потім нараз побачити, що небезпека щасливо переминула й недужий поволі зачинає приходити до здоровля.

Дорка: Так, Марійко, вірю тобі, що це велика потіха, але щиро признаюся тобі, що я до такої роботи зовсім нездатна, вона на мою вдачу надто поважна.

Марійка: Ах, моя Дорцю, а якіж то ти маєш пляни на будуче? Правда, не кожна дівчина мусить бути норсою. У тебе може є на думці якесь дуже веселе звання, о скільки взагалі якесь звання може бути веселе. (До Ганусі): Ганусю, чого ж ти так завзято мовчиш? Ану, дівчата, розказуйте мені, які ваші пляни на будуче. Ганусю, зачинай, але гарно, щиро, отверто, нічого не скривай, нічого не крути; я дуже цікава послухати.

Дорка (згірдливо): Ах, та Гануся! Коли вона вже раз відважиться отворити уста, то певно почуємо щось незвичайно інтересне. Глянь лише, як вона гарно почервоніла.

Марійка: Ну, Ганусю, що чувати коло тебе?

Гануся (з вимушеним усміхом): Ет, дівчата, відчепіться від мене, то дайте мені чистий спокій. Я не маю нічого цікавого росказувати. Зрештою, мені здається, що ти, Дорцю, вже й так знаєш, які пляни. А тобі, люба Марійко, роскажу я про все колись іншим разом, як будемо самі.

Марійка (сміється): Згода, Ганусю, згода. А тепер, кохана Дорцю, твоя черга, кажи, як мається справа з тобою.

Дорка (встає й бундючно проходжується по кімнаті): Хочете знати, як мається справа зо мною. О, дуже красненько дякую за ласкаве питання. До тепер ще, як бачите, волосся в мене не посивіло з жури над тим, що робити з собою. Зрештою долею не треба журитися, вона сама прийде.

Гануся (передразнюється): Або радше, Дорцю, кажи: він сам прийде.

Дорка (випирається): О, ти грубо помиляєшся; у моїх плянах і мріях про будучність нема ніяких хлопців.

Марійка (сміється): Ну, ну, тільки не зарікайся, Дорцю, бо хто може знати, що доля з собою принесе.

Дорка (трохи нервово): Нехай приносить, що хоче, а я правду кажу, що мужчин я попросту не терплю. Ти, Марійко, краще зробила б, як би мені дала яку добру й мудру раду, щоб я могла лекше уложити свої пляни на будуче.

Марійка (поважна): Над цим, дорога Дорцю, треба б дещо довше застановитись, бо давати комусь необдуману пораду, то краще ніякої не давати.

Дорка: Скажи, Марійко, чи ти була вже коли у ворожки?

Марійка (здивована): Але ж, Дорцю, бійся Бога, звідки тобі таке питання на голову прийшло?!

Дорка: Я вважаю, що це найпростіший спосіб довідатись докладно, яка буде наша будучність. Ворожка скаже наперед, що нас чекає, що нам грозить, чого можемо сподіватися, чогось побоюватись. А коли людина все вже наперед знає, то може спокійно чекати, а дещо може навіть трохи приспішити.

Марійка: Дивно мені, Дорцю, від тебе таке слухати. Чи ти вже коли може говориш про ці річи з мамою?

Дорка (перелякана): То хіба ж я, Марійко, з розуму зійшла щоб за таке з мамою говорити,! Ах, дали б вони мені за це!

Марійка: А бачиш. І я теж так думаю. Воно багато краще, Дорцю, здатися на Божу Волю, й сказати собі: що Бог дасть те й буде. Пощо сушити собі голову тим, що ще зовсім закрите перед нашими очима?

Дорка (збентежена): Може й правду кажеш, Марійко, але я признаюся, що таки маю велику охоту побачити раз правдиву ворожку й послухати, що вона буде говорити... Ну, але вже пора мені додому йти. Будьте здорові обидві, гарно забавляйтеся, й до побачення взавтра!

Марійка й Гануся: Йди, здорова, Дорцю, до побачення! (відпроваджують її до дверей).

Гануся (виступає з Марійкою знов наперед): Не роби такої поважної міни, Марійко!

Марійка: Ах, Ганусю, я трохи журюся нашою Дорцею. З неї такий вітрогон. Вона так легкодушно дивиться на життя.

Ганусю: Треба признати, що вона ще молоденька, Марійко, ще не зазнала ніякого горя. Згодом і вона зрозуміє вагу життя. Мені, знаєш, охота прийшла пожартувати собі трохи з неї. Але до цього треба мені помочі.

Марійка: Ну, кажи, в чому річ.

Гануся: Знаєш, я хочу їй узавтра порадити, щоб разом зо мною пішла до ворожки. Я недавно обіцяла їй, що буду за це старатися. Ти, Марійко, можеш перебратися за ворожку, і виложити їй усю будучність, як на долоні.

Марійка: О, Ганусю, не легку ти мені ролю призначила. Я навіть не знаю, чи ми маємо право щось подібне робити.

Гануся (весело): Марійко, ми цим разом мусимо втяти штуку неабияку. Побачиш, що все нам піде легко, як по маслі, а наКінець Дорця буде з цього найвеселіше сміятись. —(Завіса.)

ДРУГА ДІЯ

Дуже понура кімната. Посередині на простому стільці сидить Марійка перебрана за ворожку. Її одежа темна, а голова й плечі прикриті сорокатою хусткою. На очах у неї сині окуляри, а на чолі й на щоках вималювані зморщки. Коло старої сидить кіт, на полиці видно випхану сову з розпростертими крилами, а на стінах порозвішувані дивоглядні образи. Все те робить непривітне й прикре враження.

Марійка (пильно мішає карти й говорить сама до себе): Ах, мені навіть ніколи й не приснилося, що буду грати коли в житті

таку важну й таємничу ролю. Зразу якось прикро мені було згодитись на пляни Ганусі, але годі було опертися їй, вона так гарно просила. А зрештою це тільки такий собі невинний жарт, а навіть може й деяку користь принесе Дорці. Аби тільки я часом не зареготала на голос серед цілої отої комедії! Бо й справді не легка це річ держати себе тут зовсім поважно. О! о! вже чую кроки надворі, мабуть це вони обидві йдуть, треба вважати, щоб Дорця нічого не завважила. Ця хата для неї зовсім чужа, і їй навіть не сниться, що тут мешкає добра, стара Варвара, що колись служила у її мами. Варвара дуже радо відступила нам хату на пару годин, але як завважила, яку то ми забаву приготовляємо, стала якась мов не своя й забралася звідси. (Хтось стукає в двері). Тихо, вже йдуть. (Грубим голосом): Прошу! (Входять Гануся й Дорка. Дорка стрівожена й боїться глянути кругом себе. Як тільки що завважить, чи кота, чи сову, чи який образ, трясеться зо страху. Гануся насилу тягне її з собою).

Дорка (дрожить): Ах, Ганусю, пусти мене надвір. Я не можу дивитись на такі несамовиті речі. Я боюся.

Марійка (бурмотить): Боюся... Де той страхопуд? Чи я може людоїд, чи дикий звір? Ану, приступіть ближче, панночки, й повідайте, чого приходите.

Гануся (тягне Дорку ближче): Ах, мудра пані, не гнівайтесь, моя товаришка трохи боязлива, але це якраз вона дуже бажає довідатись дещо про свою будучність.

Марійка: Так, так, заглянути в свою будучність... Так наче б то був собі жарт який, так наче б це було таке легке. Але скажіть-но ви, панночки, що мені заплатите, як я стану вам читати з карт. А заплатити треба, бо інакше смерть. (Останні слова звертає з особливим притиском до Дорки, що зо страху ледви жива стоїть).

Дорка: Ах, Ганусю, говори ти, бо я сама не маю відваги.

Гануся: Добре, Дорцю, скільки маєш при собі?

Дорка (зітхаючи): Пять долярів. Це все, що маю.

Гануся: Ласкава пані, моя приятелька вам радо заплатить три доляри. Ось відразу платимо "кешом." (Вираховує гроші й кладе на стіл).

Марійка (глумливо): Ні, моя дорогенька, так не йде. Заглянути в будучність, і за це дати три доляри, гі, гі, гі. А то був би для нас надто дешевий биснес. Дасьте пять долярів— добре, а ні— то я карти в руки не беру.

Дорка (трохи сміливіше): От, маєте ще два доляри. А тепер прошу вас скоренько мішайте мені карти.

Марійка (скоро мішає): Ходіть уже, паннунцю, ходіть. Але гарно, поволеньки; чого спішитися? Я не позволю на те, щоб ме-

не хто підганяв наче конину.

Дорка: Ганусю, йди ти наперед, я ще дуже боюся.

Гануся: Ні, Дорцю, я ні. Ти заплатила, то й тобі нехай ворожить. І не маєш чого так дуже боятись, таж бачиш, що я коло тебе стою, і ніхто тебе тут не зїсть.

Марійка: Ось, паннунцю, здійміть три рази; так, так, три рази; трійка має завжди таємну силу. (Дивиться на кожду купку карт зокрема, хитає головою, й прибирає на лиці лукавий вираз.) Добре все зачинається: тут серцева дама— то ніби ви, паннунцю. А тут вино і вісімка означають неприємність, а тут до того всього ще на біду й трефова сімка— ой, ой, та це ніщо інше, як сльози, гіркі сльози. Гі, гі, гі... Не рожево складається ваша будучність. Але дивімся ще далі. (Розкладає карти в ряди по сім штук, а останні чотири на споді). Так, так, моя дитинко, тепер будемо читати в картах. Тут по середині стоїте ви, серцева дама; довкола неї тільки самі дами, а королі й хлопці зовсім далеко від вас, навіть серцевий король, що властиво повинен би любити вас, обернувся до вас плечима. Бідна моя паннунцю, любов ви пізнаєте тільки здалека; ваше життя буде самітне, лиш деякі товаришки недолі, мабуть самі старі панни, остануться у вашім товаристві.

Дорка: Але ж, Ганусю, це попросту страшне.

Гануся: Та чому страшне? Та це все так, як ти собі цього бажаєш. Вчора прецінь сказала ти нам виразно, що заміж ніколи виходити не думаєш.

Дорка: Так, але бути старою панною...

Гануся: Ну, то якже ти хочеш? Таж інакше воно й не може бути. Але слухаймо дальше.

Марійка (бурмотить): Тут цей ас означає вашу хату, а коло нього лежить лист, що незабаром до вас прийде. Це означає гроші; так, так, тут є карта, що вам обіцює знаменитий спадок. Якась ваша далека кревна думає про вас у своїм тестаменті.

Дорка (байдужно): Ах, лишіть ту кревну, я вже її добре знаю, аж забагато вже. Ходім, Ганусю, ходім уже, я й так уже їй нічого не вірю.

Гануся: Але ж, Дорцю, вважай на те, що говориш. Те все може бути правда.

Марійка: Що? ви вже хочете собі йти, але я всього вам ще не доповіла. Слухайте до кінця. Небавом коло вас буде весілля, і ви там будете за дружку. Я виразно бачу молоду, вона мов намальована стоїть перед очима моєї душі, й мені здається, що це ніхто інший, як тільки ваша старша приятелька.

Дорка: Чуєш, Ганусю, що вона каже?

Гануся (Трохи збентежена): Нічого про мене не говоріть,

мудра пані, бо в мене нема пять долярів, щоб вам заплатити.

Марійка: О, то я більше нічого не скажу, бо інакше смерть.

Дорка: Ходім, Ганусю, я й так уже страшно розчарована, цілою отою історією. Я собі уявляла, що той погляд у будучність буде багато цікавіший.

Марійка (ніби ображена): Так, так, невдоволена паннунця. Мені прикро, але я цього змінити не всилі. Коли карта виразно показує, що посивіете старою панною, то як же я можу причарувати вам гарного жениха?

Дорка (здливо): Я собі цього навіть і не бажаю, ласкава пані. Ходи, Ганусю, ходім чимскорше. Ґуд бай, і дякую за труд.

Марійка (весело поздвонюючи срібними долярами): О, прошу, прошу, я дуже рада, що могла вам послужити. (Гануся й Дорця відходять).

Марійка: (встає): Слава Богу, все гладко пішло. Але якшо не помиляюся, то нашій Дорці, тому малому ворогові мущин, стара панна таки не подобається. Гі, гі, гі, гі. (Забирається, штигулькаючи.) (Завіса).

ТРЕТЯ ДІЯ

Кімната як у першій дії. Марійка й Гануся сидять із ручною роботою й балакають.

Гануся: Знаєш, Марійко, я мало не гину зо сміху, як тільки згадаю за вчорашній жарт. Але ж бо ти справді по майстерськи відограла свою ролю. Дорка зовсім нічого не підозрівала. Не знати лиш, як їй бідній спалося після такої ворожби. А як вона бідна дрижала, я навіть не могла пізнати нашої Дорці, бо ж вона з природи ні трохи не боязлива.

Марійка (сміється): Так, Ганю, і я потайки тішилась бачучи її невдоволення з моїх пророцтв. Я цікава бачити її зміну, коли їй відкриємо всю правду.

Гануся: Знаєш, Марійко, цього не робім, нехай вона вже на все останеться в переконанні, що раз була у ворожки.

Марійка: Ні, Ганусю, це не буде добре. Ми мусимо визнати перед нею усю нашу махінацію. Колись трапиться може гарна нагода до цього. Я певна, що Дорка буде тоді з нами сердечно сміятись. В кожнім разі про гнів з її сторони нема навіть мови.

Гануся: Чи справді вона ніколи не схоче вийти замуж?

Марійка: Після того, що сказала стара ворожка, то ні.

Гануся: Ах, Марійко, не жартуй. Ти ж сама ні дрібки не віриш в те, що ворожка сказала.

Марійка: О, о, на те вже присягати не можу; принаймні в те, що відносилося до тебе, я вірю без ніякого сумніву. Чи може воно не так?

Гануся (сміється): Так, що до мене, то ти правду сказала, моя добра, мудра, й ласкава пані. (Чути стукіт у двері). Прошу! Приготуйся, Марійко, це ж певно наша Дорка приходить.

Дорка (входить): Добрий день, дорогенькі мої, що ж ви сьогодні поробляєте?

Марійка (сміючись): Дякую, Дорцю, коло нас, як бачиш, усе гаразд, але скажи, як тобі живеться? На твоїм лиці бачу незвичайну радість так, наче б тобі вчорашній страх зовсім нічого не пошкодив.

Дорка: Пошкодити, що правда, не пошкодив. Але одне я тепер знаю цілком певно: всі ті карти дурні, а стара баба, що їх викладає, то злодійка, що від людей задурно гроші витуманює. Шкода мені пятьох моїх долярів. Краще було б їх дати бідним яким людям, ніж отій старій відьмі.

Марійка: Так, правду кажеш, кохана Дорцю.

Гануся (притакує Марійці): Так. А також правда і те, що та стара чарівниця бреше.

Дорка: Брехала стара, наче б з книжки читала. Але ось я хочу вам тепер сказати мою останню новину. Від нинішнього дня я вже заручена; і як щаслива наречена не потребую боятися, що посивію старою панною.

Гануся: Що кажеш, Дорцю?! То ти вже не є завзятим ворогом мущин? Ну, то щиро гратулюю тобі. Знаєш, що тішуся твоїм щастям мов би своїм власним. Желаю тобі веселої, щасливої будучности.

Марійка (обнимаючи Дорку): І я бажаю з усього серця моїй коханій Дорці щастя й божого благословення. Але тепер скажи нам, чому ти позавчора нічого не хотіла чути про те, щоб іти замуж?

Дорка (трохи завстиджена й усміхається): Бо, бачите, я тоді ще не була певна, що він зо мною заручиться.

Марійка й Гануся (сміються сердечно): А! То така була причина! Але ж бо з тебе, бачу, неабиякий хитрун!

Марійка: Знаєш, Дорцю, як би я була хоч трошки чогось подібного догадувалась, то була б тобі вчора цілком інакше з карт ворожила.

Дорка (здивована): Що ти говориш, Марійко?!

Марійка: Так, Дорцю, то я сама була та чарівниця, що тебе так учора обдурила.

Дорка: Так?! То ви собі позволили з мене бідної так жорстоко зажартувати? Ну, але знайте, що я вам це з усього серця дарую. (Задумана). Ну, але якби я була в правдивої чарівниці, чи гадаєте, що була б мені виворожила мої заручини?

Гануся: Може бути, що була б виворожила? Але як би так пророцтво не сповнилося, що тоді?

Дорка (перелякана): А, нехай Господь Бог боронить та заступить! Я з нинішнього погляду в будучність дуже вдоволена.

Марійка: А що з твоїми долярами, Дорцю?

Дорка (подає руку Марійці й Ганусі): Дай їх, Марійко, якомусь бідакові, що їх більше потребує, ніж я. Втрата тих грошей нехай буде для мене бодай малою карою за те, що я, замість здатися на Божу Волю, хотіла віддати свою будучність у руки чарівниці.

Гануся (весело): Добре кажеш, Дорцю. Певно, що якась кара за це мусить бути, (гробовим голосом) бо інакше смерть. (Всі сміються).

КІНЕЦЬ.

СОВІСТЬ

Совість у людській душі, це немов той накручений будильник. Будильник дзвонить, будить, остерігає й голосно кличе до вас, що час уже вставати; та не зважаючи на ввесь отой його репет ви далі преспокійно можете лишигись у ліжку й смачно спати; будильник вас не змусить устати, ні не візьме вас насилу та й не витягне з ліжка.

Подібно й совість: вона остерігає, переконує, накликує, але ви завжди можете поступити так, як вам подобається.

Будильник може дзвонити раз, два, три, чотири й більше разів. Якщо його не будете слухати й далі будете в ліжку спати, то за кожним разом, як він дзвонить, будете його чути щораз слабше, а вкінці вже так до того дзвонення привикнете, що воно на вас не буде робити вже ніякого вражіння.

Так само й совість ваша буде до вас часто відзиватися. Якщо свідомо й добровільно станете нехтувати її й неслухати, то скорше чи пізніше прийде такий день, що вже більше її голосу не почуєте. Будете далі преспокійно спати твердим сном смертельного гріха, і хіба тільки чудо божої всемогучости могло б вас із того страшного сну пробудити. Але чи Господь Бог зробить таке чудо для вас? Чи Він може зобовязаний таке чудо робити?

Яка чудова це річ подумати, що не зважаючи на всю нашу нужденність, ми всетаки можемо подобатись самому Господу Богу!

Кара Смерти

Деякі фільософи кажуть, що держава не має права засуджувати на смерть душогубів, розбійників, та взагалі всяких небезпечних злочинців. Але ми спокійно полишаючи тих фільософів на боці спитаємось тут коротко: яке є становище католицької Церкви в цій важній справі?

1. Католицька Церква завжди признавала державі право видавати кару смерти на тих, що допускаються великих злочинів. Наука ця опирається на повазі Святого Письма старого й нового Завіту, та на християнській моральній фільософії. а) В старому Завіті, що так само як і новий, є надхнений Святим Духом, закон Мойсея виразно назначував кару смерти на злочинців. б) В новому Завіті є виразна наука, що державна влада є на услугах справедливого Бога, і тому має острий меч," щоб ним "карати великих злочинців, і так забезпечувати спокій і лад серед суспільности. в) Християнська фільософія, або радше сказати етика учить, що держава має право боронити себе проти заграничних ворогів війною, а проти внутрішніх, домашніх карою смерти.

2. Фільософи, що відмовляють державі права карати злочинців на смерть, опираються на тій протихристіянській засаді, що злочинці не відповідають за свої злочини. Злочинці, кажуть вони, то такі бідні, нещасливі одиниці, що над ними радше милосердитися треба, а не карати їх. Правда, в скрайній потребі можна відгородити їх від решти суспільности, можна замкнути їх на самоті, але тоді треба їм дати всякі можливі вигоди й приємности.

Католицька Церква признає, що деколи божевілля є причиною "злочину," або радше скажім, нещасливого випадку. Коли наприклад божевільний убє кого, то ані його вчинку не можемо назвати злочином, ані його самого злочинцем, бо він зовсім невідповідальний, а тим самим і невинен.

Поминувши одначе такі випадки, непорушна засада католицької Церкви твердить, що люди назагал мають свобідну волю й відповідають за свої вчинки. Тимто кара смерти наложена на злочинців є оправдана.

3. Хоч католицька Церква признає державі право карати смертю злочинців, то всетаки вона ніколи не домагається щоб держава з того свого права в дійсности користала, бо ж прецінь держава може ще іншими способами карати злочинців, та забезпечувати лад у суспільности. Цю справу Церква полишає волі

горожан і їх представників у державі

Найважніше те, що католицька Церква завжди підкреслює ту велику правду, що людина має свобідну волю й за свої вчинки є відповідальна завжди перед Господом Богом, а часто навіть і перед людьми, що мають над нею власть.

Велике лихо нинішних часів не в тім, що може замало є карних законів та параграфів, а в тім, що за багато повидумувано всяких легальних викрутасів, що дуже часто позволяють злочинцям безкарно висмикнутись, не спокутувавши по заслузі свого злочину.

ПОРІВНАННЯ

Один протестантський сектяр приготовляв кровавий напад на князя Гізея, що був завзятий оборонець католицької Церкви у Франції в шіснадцятому столітті.

Поліція одначе викрила ті жорстокі пляни в сам час, і ось нещасний злочинець явився на суд перед князем.

"Чи я тобі колинебудь заподіяв яку кривду?"— спитав лагідно князь.

"Ні"— відповів злочинець.

"Що ж отже спонукало тебе до такого поганого злочину?"

"Я хотів віддати цінну прислугу своїй релігії, звільняючи її від її найзавзятішого противника."

"Ну, добре"— каже князь Гізей— "якщо твоя релігія наказує тобі вбивати ворогів, то моя каже мені прощати навіть тим, що напосідаються й чигають на моє життя. Я тобі прощаю з усього мого серця. Розсуди отже тепер, котра з тих двох релігій є правдива."

Любов до Бога, то такий великий скарб, що в собі містить усякі інші скарби; але памятаймо, що направду любити Господа Бога, це не є ніщо інше, як точно сповняти святу волю Його.

Звичайно кажуть, що в боротьбі побіду відносять ті, що найбільш відважні й неустрашимі Одначе в боротьбі зо змисловістю й нечистотою є зовсім інакше: в тій боротьбі побіда є по стороні тих, що найменше відважні, тих, що бояться всякої нагоди до гріха й здалека обминають її

ДИТИНА ПОБОЖНОЇ МАМИ

Олександер Берті народився в 1593 р. в місті Фльоренції, в середній Італії. Належав він до тих щасливих дітей, що над їх колискою чуває побожна християнська мати та завчасу спрямовує їх серця до Ісуса , до неба. Вже як пятьлітний хлопчина, не знав він більшої радости, як розважати про страсти Ісуса Христа: про них говорити й других до почитання їх заохочувати, це була роскіш його молоденького серця. Від сьомого року життя старався він добровільними умертвленнями брати участь у Христових терпіннях. На пустих і галасливих забавах ніхто його не бачив, для всіх, чи молодих, чи старших був приязний і услужливий. Виростав він між людьми невинний і чистий, як лелія.

З десятим роком зачав він таке життя, що радше до неба, як до землі належало. Являлись йому тоді часто святі й ангели, що наглядним способом перестерігали його перед тілесними небезпеками. Часто з'являлася йому Сама Преч. Діва Марія і дуже приязно з ним розмовляла.

Нарешті наближався день першого св. Причастя, що за ним він так тужив. Чи ми можемо собі представити, як ревно на прийняття Евхаристійного Ісуса він приготовлявся? Його побожність, совокуплення в молитві і спокій вказували, що хлопчина цей тільки тілом на землі, а душею перебуває з блаженними в небі.

В день першого св. Причастя малий Олександер виглядав, як ангел, а одна побожна жінка бачила, як дійсно два ангели провадили його за руки до св. Причастя. Він сам оповідав, що в хвилині Причастя з'явився йому Сам Христос; а це видіння наповнило його душу такою потіхою, що він не міг цілий день про ніщо іншого думати й говорити. Крім того видіння, бачив він іще двох ангелів по обох боках священика, що роздавав св. Причастя.

Від того часу молоденький Берті переводив усі свої вільні хвилини перед Найсв. Тайнами, так що люди називали його загально "Дитиною Вівтаря." Життя Людвика Гонзаґи (що помер 1591 р. а проголошено його блаженним 1605 р.) читав він так часто, що знав його вже майже на память. Любив Берті св. Людвика, бо він помер молоденький і жив навіть два роки в Фльоренції, його родинім місті. Любив малий, невинний Олександер св. Людвика так, що зачав наслідувати його в усьому й своєю невинністю і умертвленим життям був йому так подібний, що самі люди говорили: "Це другий Людвик." До свойого покровителя і взору уподібнився іще своєю передвчасною смертю; в самому розквіті молодечого життя перенісся у вічність, між блаженних духів у небі.

В році 1608 навістила його смертельна недуга й в ній показався він звершеним взором спокійної терпеливости. З особами, що його відвідували провадив він такі будуючі й зворушливі розмови, що всіх до сліз порушував. Вкінці одного вечора, якраз, коли в церкві на Ангел Господень дзвонили, підвівся він, помимо передсмертної немочі й зо святим одушевленням закликав: "До неба! до неба!".... Неживе тіло повалилося на ліжко, а невинна душа полетіла до неба.

Це маленьке оповідання з життя Олександра Берті показує, як має християнська, побожна мати дітей змалку виховувати. О, як би християнські матері зрозуміли, що від колиски треба дітей для Бога виховувати, а не ждати аж вони до вживання розуму прийдуть. Ніколи не є за скоро призвичаювати дітей до світа наприроднього, молитвою і різними духовними вправами. Така дитина дістане надприродну силу й збереже невинність і чистоту свойого серця. Полюбить її особливійшою любовю Ісус і Марія і блаженні мешканці неба. Її чистеньку й невинну душу окружатимуть вони старанною опікою і поможуть їй сповнити нераз трудну волю божу на землі, так, як вони її сповняють в небі.

Кільки то сліз, терпінь і клопотів заощадили б собі родичі, коли б змалку виховували своїх дітей для Ісуса, для неба. Мали б з них якусь потіху й користь не тільки самі родичі, але Церква й нарід.

Знеохота й пригноблення

Як тобі трапилось нещастя, що ти низько упав і Господа Бога тяжко прогнівив— каже святий Франц Салезій— то не падай духом, не знеохочуйся, й бережись усякого душевного пригноблення, бо така знеохота й пригноблення походять з гордости.

Упокорись тоді як найглибше перед Господом Богом, але за всяку ціну старайся зберегти в своєму серці цілковитий мир і спокій.

Те упокорення твоє й спокійне визнання твоєї немочі й нужди справить Господу Богу більшу приємність, ніж як би ти взагалі був не впав, а твердо витревав у своїх добрих постановах.

ЧОЛОВІК І ЖІНКА

Святий Людвик, французький король, що жив у тринадцятому столітті, належав до тих нечисленних володарів, що своєї королівської влади вживали не на свою власну користь, а на користь своїх підданих. Святий король ніколи не боявсь ніяких трудів та жертв, коли тільки бачив, що з того вийде якесь добро його підданим. Для всіх був ласкавий та привітний, а в гурті своїх близьких вельмож та дорадників обходився як рівний з рівними.

Одружившись у молодости з Маргаретою Провансальською, він уладив своє домашнє життя як лиш міг найпростіше так, що зовсім не видно там було ніяких непотрібних витребеньків та розтратности, як це звичайно по домах великих панів буває.

Нарід, що свого святого короля незвичайно любив та шанував, оповідав собі про нього одну досить забавну історійку, яка дуже влучно малювала не тільки велику простоту, але також і живий дотеп того улюбленого володаря.

"Отже раз"— так росказували собі люди— "королева стала свому чоловікові докоряти за те, що він за себе та й за свою повагу зовсім не дбає; ходить постійно в якійсь старій та витертій одежі, що аж стидно дититися їй на свого чоловіка перед панами. Просила його отже гарно та чемно, щоб трохи більше на себе вважав, та щоб вдягав на себе одежу якусь більше достосовану до королівського достоїнства.

Але бачучи, що король хоче її збути кількома веселими жартами, королева Марґарета поважно пригадала йому, що супруги мають строгий обовязок дбати, щоб одне одному подобались, та сказала йому, що їй дуже, дуже подобалосяб бачити його в трохи кращій та стараннішій одежі.

Цей арґумент, здається, промовив святому королеві до переконання, й він обіцяв жінці подбати, щоб їй у всім подобатись.

"Одначе не забувай, дорога Марґарето"— каже король— "що подібно як мій обовязок є подобатись тобі, так і твій святий обовязок є мені подобатись."

Королева радо притакнула йому й признала повну рацію.

"Отже знай, дорога жінко,"— каже далі король— "що найбільше подобаєшся мені, як надягнеш на себе ті старомодні, прості й витерті лахи, що я їх тепер маю з себе скинути".

Королева на таке сердечно розсміялась, лишила вже свого святого чоловіка в спокою, й ніколи не зачіпала вже більше дразливої справи його одежі.

ПЕРЕПИС НАСЕЛЕННЯ КАНАДИ

Дня 11. червня 1941 пічнеться загальний перепис населення Канади та його матеріяльного стану.

Хочемо звернути увагу, як маємо відповідати на отсі питання: **1) Національність— Nationality, 2) Расове походження— Racial Origin і 3) Релігія— Religion.**

На питання якої ви національности, то значить державної приналежности, треба відповісти:

Канадієць (Canadian) 1) коли ви роджені в Канаді, хіба що пізніше стали ви горожанином іншої держави. **2) коли маєте канадійські горожанські папери.**

На питання про місце уродження, хто вродився в Канаді має відповісти: Канада й подати назву провінції. Колиж уродився поза Канадою, подати назву держави з 1936 р. а не тої, що була як він народився нпр. Австрія. **Галичани повинні відповісти: Western Ukraine, бо це їх рідний край,** хоч насильно належав до Польщі. **Українці,** що не є канадійськими горожанами, **а походять з Буковини, Закарпаття** нехай кажуть, що походять **з бувшої** Румунії, **бувшої** Чехословаччини і т.д. По анґлійськи **"бувший"** значить "former".

На запит якого ви расового походження треба, щоб кожний українець відповів: Українець— Ukrainian без ріжниці, чи він роджений в Канаді, чи приїхав до Канади з котроїнебудь іншої держави. При подаванню расового походження рішає рід батька. В родинах мішаних нпр. батько українець, мати полька всіх дітей треба подавати як українців. Українці не повинні подавати свого походження як австріяки, русини, галичани, буковинці, чехи і т.д.

Вважати, щоб не мішати державної приналежности з расовим походженням.

Як матірну мову всі українці повинні подати українську мову.

На питання про релігію всі українці греко-католики нехай відповідять: Ukrainian Greek Catholic, а не саме Catholic чи Roman Catholic, або ще інакше, бо тоді українців греко-католиків зачисляють до латинників, або до якогось некатолицького віроісповідання.

На повищі питання при переписі відповідати так, як вище було сказано. З цими питанями й відповідями добре познайомить людей, що не читають часописей і не знають як на них треба добре відповісти. Коли при цім доміняльнім переписі якслід зазначимо до якої держави належимо, якого ми расового походження, якої ми віри й обряду та яка є наша матірна мова, тоді він стане великим добром для всего українського народу!

Католицьким Світом

ПЕРША АМЕРИКАНСЬКА БЛАЖЕННА. Матір Франдес Ксавера Кабріні прожила 67 літ, померла в 1917 році. За свое життя вона заснувала в Америці 67 лічниць, сиротинців, монастирів і шкіл. 22 рази переїхала Атлянтик до Европи і назад. Походила з Італії. Церква проголосила її блаженною. Ось взір посвяти, труду і чеснот— ради Христа. Ось взір ласки Божої, що може душа, яка всеціло віддала себе на службу Бога.

ОЧЕВИДЕЦЬ, що щасливо приїхав з Галичини тепер до Америки, пише так: "Міщани та інтеліґенти ходять масово до церкви, сповідаються та піддержують священство на кождому кроці". Так тепер доперва навчилися люди шанувати Бога і Церкву, коли на власнім тілі зазнали, яке добро приносить соціялістичний большевизм. Треба було аж тяжкої кари Божої, щоби інтелігенти отямилися в Галичині і вернули до Бога.

22 ТРАВНЯ ПОМЕР, після довгої й тяжкої недуги, **о. Канонік Йосиф Чаплинський,** проживши 73 роки. Покійний отець був ревним душпастирем і знаменитим проповідником. Через якийсь час душпастирював у Канаді, а потім у Злучених Державах. Похорон бл. п. о. Й. Чаплинського відбувся 26. травня в Елизабет, Н. Дж. В. Й. П.

КУК ВИДАВ КОМУНІКАТ ч. 9 в справі позички і набору рекрутів. Премієрові Кінґові доручено Меморандум КУК-а в англійській мові, в котрім є пять точок. Меморіял написано ізза виступу польського премієра ґен. Сікорского, що заявив в справі будучої федерації Польщі і Чехословаччини що вона обійматиме 50 міліонів населення. Меморіял стверджує, що число поляків, чехів і словаків не переходить навіть 35 міліонів населення разом.

І тому ґен. Сікорскі мабуть має на думці населення Західної України, коли говорить про 50 міліонів населення. Меморіял далі стверджує, що включення Західної України в цю намічену будучу федерацію без виразної волі і згоди українців, стріне рішучий спротив українців і стане зародком постійного неспокою та небеспеки для сталого миру. Канадійські українці звертають увагу, що український нарід в Европі так само допоминається незалежности для 50 міліонів своїх земляків. Меморіял доручив посол Глинка і почесні члени КУК-а, посли анґлійці.

НОВА ЕНЦИКЛЬОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА. Українське Видавництво в Кракові почало видавати Енцикльопедію Українознавства. Виходить вона від квітня, 1941 р. щомісячними зшитками по 5 аркушів друку. Цілість обійматиме: 6 зшитків, разом 30 аркушів друку, біля 500 сторін великого лексиконового формату, кількадесять колірових таблиць, карт і мап, та буде багато ілюстрована. Начальний редактор В-тва др. Іван Раковський, члени редакції: др. Е. Ю. Пеленський і др. Ігор Федів. Енцикльопедія Українознавства обійматиме всі ділянки українознавства, подасть відповідь на всі українознавчі питання й буде коротким але повним підручником українознавства, необхідним для всіх українських товариств, орґанізацій і всіх освічених людей.

З'ЇЗД УКЮ В ВІННІПЕҐУ відбувся в днях 23, 24 і 25 травня. Головою вибрано поновно Полікарпа Божика.

ЕНІ БУЛЕР, винипеґська комуністка, зістала засуджена на 2 роки вязниці за приналежність до забороненої орґанізації. Її чоловіком є Гері Ґуральник, а інший комуніст, що був в тій спілці називається Люї Ґуберман і ще є один Джан МекНіл. Імена самі за себе ґоворять— дякувати Богу, що нема ані одного українського.

ГЕНРІ ФОРД задумує робити самоходи з кукурудзи! Дивне —та правдиве. Вже тепер виробляють з волокон кукурудзи всякі матерії— навіть панчохи, що виглядають наче найкращий шовк. З кукурудзи роблять також кухонне начиння. Самоходи з волокон будуть лекші і сильнійші. Чиж неварта плекати нашу кучеряву кукурудзу?

В ГЕСТИНҐС, НЕБ. впав такий град, що одним камінцем убив пса. Падали градові зерна на 10½ цалів обєму— такі собі ,як наші галки до відбиванки, якими грають добрі школярі..,

УКРАЇНСЬКА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА ПАРОХІЯ в Сифтоні, Ман., під проводом свого пароха, **Впр. о. Мирона Кривуцького** закупила великий і гарний дім, бувшу протестантську твердиню.

ОДИН ГАРНО ПОПРОСИВ— ДРУГИЙ ЩЕ КРАЩЕ ВИСЛУХАВ

В старинній книзі, що має титул "Золоті Правила," є між іншим два цікаві листи: один від Ігумена Ілії до Папи Григорія Великого, а другий від Папи до Ігумена.

Святий Григорій Великий, один із найбільших папів, що колинебудь засідали на престолі Апостола Петра, був широко знаний у світі як щедрий фундатор і добродій манастирів, шпиталів, сиротинців, та всяких інших добродійних та культурних інституцій.

Не диво отже, що й Ігумен Ілия не вагався написати до Папи просто й щиро: "Святіший Отче, прошу Тебе дуже, пришли нашому манастиреві кілька примірників святого Євангелія, а притім пятьдесять талярів."

В дальшому тягу листа добродушний Ігумен говорить Папі про важні справи свого манастиря, аж тут нараз починає переслідувати його думка, що він за багато може грошей зажадав. От він узяв та й поправив своє прохання і висказав його в такій формі: "Ще раз прошу Тебе, Святіший Отче, пришли нам пару книг святого Євангелія, а притім сорок талярів."

Але заки лист добіг до кінця, неспокійна думка знов стала докучати нашому Ігуменові, що він іще за багато попросив. Тому ще раз змінив він свою просьбу й накінець так написав:

"Щодо потреб нашого манастиря, то думаю, що тридцять талярів буде для нас досить."

Відповідаючи на те письмо Папа Григорій так Ігуменові відписав: Ось, посилаю Тобі, Дорогий Отче Ігумене, бажані примірники святого Євангелія. Щодо грошей, то така річ: Ти насамперед просив у мене пятьдесять талярів, але думаючи потім, що це може трохи за багато, Ти обтягнув десять талярів і просив лиш сорок. Вкінці побоюючись, що може ще буде за багато, ти ще раз пожалував мене й подарував мені других десять талярів. На таку гарну щедрість з Твоєї сторони треба й мені відповісти не менше щедро. Отже посилаю Тобі на підпомогу для Твого дорогого манастиря пятьдесять талярів. Та думаючи, що на Твої великі потреби цього буде може трохи за мало, докидаю Тобі ще десять талярів. Одначе я ще не зовсім спокійний і боюсь, що Тобі цих грошей все ще не вистане, тому прийми від мене ще одну десятку, щоб було разом сімдесять талярів. Дякую Тобі за Твою щиру любов і довіря до мене."

СКАРГА НА ПАРОХА

До одного католицького Єпископа зголосилися раз представники якоїсь парафії й дуже жалувались на свого пароха, що він їм вічно одне й те саме на проповіди говорить.

Єпископ терпеливо вислухав усю ту їх жалобу, а вкінці каже до них:

"Ану, панове, будьте такі добрі та роскажіть мені тепер докладно, про що властиво ваш парох вам проповідає."

Та наші панове, на жаль, такого обороту справи не сподівались, і навіть такого звичайного питання не передбачили. Як би були знали наперед, були б хоч трошки приготовили відповідь. А так, то лиш роти широко повідчиняли, і жаден з них не міг собі пригадати, про що властиво парох на проповідниці одне й те саме говорить.

Бачучи це Єпископ сказав спокійно, але рішуче: "Раджу вам, мої панове, підіть-но ви до вашого отця пароха й попросіть його, щоб вам у найближчу неділю ще раз ту саму проповідь повторив, то може вкінці хоч трошки зрозуміете з неї й запамятаете собі."

ЖЕРТВИ НА МАЛЮВАННЯ ЦЕРКВИ М.Б.Н.П. в ЙОРКТОНІ:

В. Яремко, Йорктон 1.00; М. Сохан, Бофало 75ц.

Щира подяка всім ласкавим жертводавцям.

оо. Редемптористи.

ATTENTION:

The Ukrainian Catholic Youth League will hold its Eight Annual Convention at Hotel Casey, Scranton, Penna., USA., under dates of August 1, 2, 3, 1941.

The Ukrainian Catholic Youth Clubs of Scranton and Olyphant are in charge of arrangements. The various committees in charge are leaving nothing undone to make this affair one of the best the Ukrainian Catholic Youth League has had.

Rev. Myron Zalitach, Scranton and Rev. John Ortynsky, Olyphant are Honorary Chairmen and Dr. M. J. Stec, Chairman.

Mary Blasko Kostige, Publicity Director.

В 50-ЛІТТЯ НАШОГО ПОСЕЛЕННЯ В КАНАДІ ВІДБУДУТЬСЯ

ЮВІЛЕЙНІ ЗЇЗДИ БУК-А

1. **КОМАРНО, МАН.** 9-го червня. Парох о. І. Калуський
2. **СЕНДІ ЛЕЙК, МАН.** 14 і 15 червня. Парох о. М. Григорійчук
3. **ПОПЛАРФІЛД, МАН.** 21 і 22 червня. Парох о. І. Перейма
4. **СЕЛКИРК, МАН.** 28 і 29 червня. Парох о. Й. Слуга, ЧО.
5. **ОКБУРН, МАН.** 5 і 6 липня. Парох о. К. Лотоцький
6. **КЕНОРА, ОНТ.** 6-го липня. Парох о. Й. Сеньків ЧСВВ.
7. **КУКС КРІК, МАН.** 6 і 7 липня. Парох о. Ф. Ру, ЧО.
8. **ЕТЕЛБЕРТ, МАН.** 12 і 13 липня. Парох о. І. Колцун
9. **БРЕНДОН, МАН.** 19 і 20 липня. Парох о. Й. Пуляк
10. **МАВНТЕН РОВД, МАН.** 26 і 27 липня. Парох о. Й. Пуляк.

З БОГОМ ДО КРАЩОЇ БУДУЧНОСТИ!

За Пров. Заряд Ман. БУК-а:

Т. Мельничук, голова. — А. Мартинюк, писар.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Складаю прилюдну подяку Пресвятому Серцю Ісусовому й Божій Матері за те, що моєю дитиною заопікувалися в часі поважної операції так, що аж лікар дивувався, як хлопчик міг так скоро подужати.

Марія Головайчук, Ст. Ендру, Альта.

Сердечно дякуємо святому Йосифові за поміч у тяжких операціях двох осіб, а також і за численні інші ласки.

Сестри Служебниці П.Н.Д.М., Веллінгдон, Альта.

ЗАМОВЛЯЙТЕ - ЧИТАЙТЕ

1. **МОЛЕБЕНЬ ДО ПРЕСВ. СЕРЦЯ ХРИСТОВОГО** ..... .05
2. **ДУХОВНА ВЯЗАНКА**— Молебень до І. Христа, Молебень і Параклис до Матери Божої, разом з найкращими молитвами до Серця Христового й Матери Божої та поясненнями святої години в честь Серця Христового ..... .10
3. **ТРОПАРІ ВОСКРЕСНІ**— Прокімени, гласи самогласні, гласи болгарські та подобни сідальні ..... .10
4. **РОЗУМНИЙ МОЛОДЕЦЬ** ..... .05
5. о. П. Божик— **КАНАДІЙСЬКІ ОПОВІДАННЯ,** прекрасні картини з канадійського життя ..... .15
6. о. Л. Боский—**МАРТИН ЛЮТЕР—Патріярх Протестантів** .15
7. **СВІДОЦТВО ВІНЧАННЯ** в українській і анґлійській мовах. Добрий папір, ясний друк; 100 свідоцтв 1.00
8. **СВІДОЦТВО ХРЕЩЕННЯ І МИРОПОМАЗАННЯ,** в українській і анґлійській мовах. Добрий папір, ясний друк— 100 свідоцтв 1.00
9. Св. Альфонс— **МОЛИТВА ЯК МОГУЧЕ СРЕДСТВО ДО СПАСЕННЯ ДУШІ** ..... .30
10. **У ХУРТОВИНАХ ЮНАЦЬКИХ ЛІТ** ..... .05
11. **НЕ ДАЙСЯ** ..... .05
12. **ПРО СУПРУЖЕСТВО** ..... .05
13. **О МАРІЄ, Я ХОЧУ БУТИ ЧИСТИМ** ..... .05
14. **КОРОТКІ ЗАСТАНОВИ НАД СТАНОМ СВОЄЇ ДУШІ** .. .05

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

БЕЗКРОВНА ЖЕРТВА СЛУЖБИ БОЖОЇ

Служба Божа це та сама жертва яку Ісус Христос приніс на Хресті, з тою ріжницею що хрестна жертва була кровавою а жертва яку приносимо на Службі Божій є безкровна. Вартість її є однак та сама.

Якщоб так ти, брате, міг був бути присутним на горі Голгофті і на власні очи бачити умираючого Ісуса, з якою то побожністю ти бувби глядів на цю Жертву!

Ти маєш і тепер це саме щастя бути присутним на цій самій Жертві кождий раз що ти є на Службі Божій.

Жертва Служби Божої є установлена на це, щоби Богові віддавати честь, бо коли, руками священика, приносимо Йому в жертву Його власного Сина, ця Жертва приноситъ Йому більше слави чим колиб жертвував Йому життя усіх людий і ангелів разом.

Жертвою Служби Божої ми можемо надоложити Богові за наші гріхи і провини.

Жертвою Служби Божої можемо найкраще подякувати Богові за одержані від Нього дари і ласки.

Жертвою Служби Божої, вкінці, можемо найскорше випросити у Бога цего чого потребуємо. Служба Божа це найкраща просьба, найуспішніша молитва.

Тому, якщо ви потребуєте якої ласки або помочі Божої; якщо хочете подякувати Богові за отримані ласки; якщо хочете помогти вашим дорогим померщим, які може мучаться в чистилищи і чекаютъ на ваші молитви,—то наймiть Службу Божу, або у вашого отця пароха, або пришліть до нас, на адресу:

Служба Божа читана $1.00 — Співана $3.00

THE UKRAINIAN CATHOLIC MISSION
Catherine Street —o— Yorkton, Sask.

ВІДПУСТ

в церкві Пресвятого Серця Христового
В АЙТУНІ, САСК.

В ДНЯХ 27, 28 і 29 ЧЕРВНЯ

Запрошено Преосвященного Єпископа
Їх Ексцеленцію Кир Василія Ладику ЧСВВ.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ:

ЧЕТВЕР: 26— Вечором: 7.30: Молебен, Суплікація, Сповіди
ПЯТНИЦЯ: 27— Перед пол.: 6.30, 7, 7.30: Читані Служби Божі.
год. 10: Співана Служба Божа, проповідь.
По пол.: 7.30 Молебен, проповідь, Суплікація.
СУБОТА: 28.— Перед пол.: 6.30, 7, 7.30: Читані Служби Божі
год. 10: Співана Служба Божа, проповідь
По пол.: 7.30: Вечірня з Литією, проповідь.
НЕДІЛЯ: 29— Перед пол.: 6, 7, 8: Читані Служби Божі
год. 10: Архієрейська Служба Божа, проповідь Їх Ексцеленції. Водосвяття.
По пол.: год. 5: Молебен, проповідь, Суплікація.

В часі Відпусту заходом Пр. Сестер "ВЕЛИКИЙ БАЗАР" на дохід Українського Католицького Сиротинця.
Пр. Сестри подбають про перекуску для гостей.
В Суботу по Вечірній відправі висвітлення української фільми "Вифлеємська Зоря."

ЧИТАЙТЕ-

о. др. В. Кушнір: **ДІТОЧИЙ КАТЕХИЗМ,** гарно ілюстрований 10ц.
НАРОДНИЙ КАТЕХИЗМ ..... 10ц.
о. А Луговий,**"НАША РЕЛІГІЯ",** катехизм в українській і англійській мовах, з численними образками ..... 15ц.
БОЖА НАУКА, катехизм християнсько-католицької віри на основі Біблії, гарно ілюстрований ..... 30ц.
ПРОСКОМИДІЯ ЛІТУРГІЯМ в церковно-словянській мові .. 50ц.
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

НОВИЙ І ВЕЛИКИЙ МОЛИТОВНИК: **З НАМИ БОГ**

У цім молитовнику є: Молитви Щоденні, Катехизмові, Ранні, Вечірні, Ріжні. Утреня, Вечірня, Служба Божа. Тропарі й Кондаки воскресні, денні, Чотиридесятниці, Пятдесятниці та на всі свята цілого року. Акафисти. Історія України. Церковні пісні. Коляди. Красні образки. Формат вигідний. Сторін 512. Ціна з почтою $1.00, оправлений в наслідування скірки $1.25; в скірку $1.75; золочений $2.25

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION, YORKTON, SASK., CANADA

Johnston and Markham, Ltd.

YORKTON "FORD" DEALERS

У нас дістанете направки й додатки — Газоліну та Оливу — "FIRESTONE" Тайри і повну обслугу в приступних цінах.

Подивіться на новий "Фордсон" трактор, а також на нові "FORD V8" Ґари та Троки

BROADWAY — PHONE 514

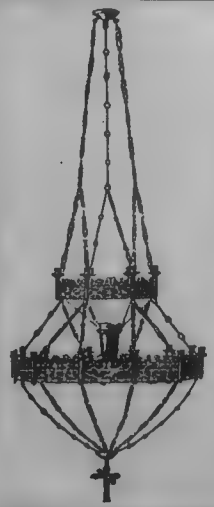

ГУРТОВИЙ СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧЕЙ

Павуки, Статуї Воскресення, Стоячі і Клячучі Ангели, Ріжні Статуї, Фелони, Фани, Хоругви, Ліхтарі, Чаші, Дарохранительниці, Монстранції, Процесійні Хрести і Образи, Кивоти, Свічки, Ладан, Вугля, і всякі інші потреби до наших церков.

Пишіть в рідній мові по катальог.

Левицький-Ґросс, властителі.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main st., Winnipeg, Man.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 13, Nos. 7 & 8 YORKTON, SASK. July & August, 1941

КАЛЄНДАР НА ЛИПЕНЬ, 1941

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
18 В М. Леонтія	1 В Безср. Козми і Дамяна
19 С † Ап. Юди	2 С † Пол. Ризи Пр. Богор.
20 Ч СвщМ. Методія	3 Ч М. Якинта
21 П М. Юліяна	4 П С. Андрея Критського
22 С СвщМ. Евзевія	5 С † СС. Кирила і Методія
23 Н 4 по С. Мц. Агрипіни	**6 Н 5 по С.** † Пр. Атаназія
24 П Різдво Йоана Хрестителя	7 П ППреп. Томи і Акакія
25 В Мц. Февронії	8 В ВМ. Прокопія
26 С Преп. Давида Солун.	9 С СвщМ. Панкратія
27 Ч Преп. Сампсона	10 Ч † Преп. Антонія Печер.
28 П Пер. мощ. СС. Кира, Йо.	11 П Мц. Евфимія
29 С Апп. Петра і Павла	12 С ММ. Прокла і Ілярія
30 Н 5 по С. Собор 12 Ап.	**13 Н 6 по С.** Собор Арх. Гавр.
1 П Липень. Козми і Дамяна	14 П Ап. Акили
2 В † Пол. Ризи Пр. Богород.	15 В † С. Волод. Великого
3 С М. Якинта	16 С СвщМ. Атиногена
4 Ч G. Андрея Критського	17 Ч ВМц. Маріни
5 П † СС. Кирила і Методія	18 П ММ. Якинта і Еміліяна
6 С † Преп. Атаназія Атон.	19 С Преп. Макрини
7 Н 6 по С. Томи і Акакія	**20 Н 7 по Сош., Прор. Ілії**
8 П ВМ. Прокопія	21 П ППреп. Симеона і Йоана
9 В СвщМ. Панкратія	22 В Преп. Марії Магдалини
10 С † Преп Антонія Печер.	23 С ММ. Троф., Теофіля і пр.
11 Ч Мц. Евфимії	24 Ч † ММ. Бориса і Гліба
12 П ММ. Прокла і Ілярія	25 П † Успення Святої Анни
13 С Собор Арх. Гавриіла	26 С СвщМ. Єрмолая
14 Н 7 по С. Ап. Акили	**27 Н 8 по Сош.** † ВМ. Пантел.
15 П † С. Володимира Вел.	28 П Апп. Прохора і Ніканора
16 В СвщМ. Атиногена	29 В М. Калиніка
17 С ВМц. Маріни	30 С Апп. Сили, Сильвана і пр.
18 Ч ММ. Якинта і Еміліяна	31 Ч Правед. Евдокіма

УСТАВ НА ЛИПЕНЬ, 1941

6. Нед. 4 по Сош.: Гл. 3, ев. утр. 4. На літ.: Ап. 93, Ев. Мат. 25.

7. Різдво Йоана Хрестителя: Ап. 112, Ев. Луки 3 (з переступками)

12. Верховних Ап. Петра і Павла: Всеночне. Ап. 193, Ев. Йоана 67.

13. Нед. 5 по Сош.: Гл. 4, ев. утр. 5. На літ. Ап. 103. Ев. Матея 28.

20. Нед. 6 по Сош.: Гл. 5, ев. утр. 6. На літ.: Ап. 110, Ев. Матея 29.

27. Нед. 7 по Сош.: Гл. 6, ев утр. 7. На літ.: Ап. 116, Ев. Матея 33.

Це число "Голосу Спасителя" є вакаційне. Слідуюче число появиться аж за вересень.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 13, Числа 7 і 8 Липень і Серпень 1941

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛИПЕНЬ

За поглиблення християнської науки серед вірних.

"Ідіть в світ і навчайте всі народи"— сказав своїм вірним учням Божественний Учитель, заки відійшов на небо. Цими словами дав Він своїй Церкві власть і вложив на неї великий обовязок навчати людей божої правди.

І свята Церква той свій учительський уряд постійно виконує. Можна сміло твердити, що нема на світі науки кращої, науки вищої й благороднішої, як та, що її свята Церква Христова подає.

Бо це наука не людська, а Божа, та сама наука, що її Божий Син з неба на землю приніс, і людям об'явив.

Кожна людина, що має здоровий розум, бодай від часу до часу питає себе трівожно: "Пощо я властиво на світі живу? Хто я властиво такий? Звідки приходжу? Куди мандрую? До яких таємних, недовідомих берегів причалить слабкий човен мого життя? Що мене чекає там, за гробом, там за тою чорною заслоною смерти?"

Ось питання, що на них розум людський відповісти не вспілі. Наш розум людський за короткий, щоб розвязати найважнішу загадку добра і зла, життя і смерти, часу й вічности.

Тому то Ісус Христос засвітив для нас ясне сонце своєї святої Євангелії.

Те сонце Христової правди в правдивій, католицькій Церкві світить і палає так сильно, що може всяку темряву з людських душ прогнати.

Хто щирим оком у те боже сонце вдивляється, тому свята Правда буде щораз більше до душі промовляти, а серце успокоювати й веселити.

Але хто вперто очі свого духа замикає й на сонце божої правди дивитися не хоче, той буде поринати в густій темряві незнання. Вкінці навіть стане вмовляти в себе, що правди нема, що наука віри, це тільки байки для недорослих дітей.

А тимчасом наука святої Церкви така гарна й чудова, така повна й глибока, що навіть найбільших геніїв може вповні задоволити, як вони тільки її пізнають.

З того безмежного океану божої мудрости свята Церква постійно черпає й всякими можливими способами людям подає, чи го проповідями, чи наукою по школах, чи доброю пресою.

Але що з проповідей, якщо їх люди не мають охоти слухати, що з науки, якщо нема доброї волі її вчитися, що з книжок, якщо їх не читають? Власне тої охоти, тої доброї волі, ми цього місяця для себе й для других у Господа просім, щоб пізнання божої Правди в нашій душі росло, щоб та божа правда нам щораз більше подобалась, щоб направду стала сонцем ясним усього нашого життя.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА СЕРПЕНЬ

Щоб люди більше цінили стан божої ласки.

Щоб вартість божої ласки хоч трошки ліпше оцінити, вистарчить пригадати собі, як дорого Ісус Христос за ту ласку заплатив. Ми віримо й визнаємо, що Божий Син тільки на те на цей світ прийшов, тільки на те мучився, страждав і на кривавому хресті у болях помер, щоб нам ласку божу купити, бо без неї нема спасення, нема вічного життя, нема вступу до божого царства.

Душа, що живе в стані божої ласки— це живий храм Пресвятої Тройці. Отець і Син і Святий Дух перебувають у тій душі, так як приятель в домі приятеля любого перебуває.

Зо звичайної смертної людини божа ласка творить дитину божу, що має право до неба, і поправді до Бога може казати, "Отче наш, Ти що еси на небі."

Усе золото, срібло й дорогоцінні брилянти цілого світу — це тільки порох і болото марне, коли їх прирівняти до божої ласки.

Самі божі ангели з великим захопленням споглядають на ті щасливі душі, опроміненні божою ласкою, що їм надає небесної краси.

Страшно подумати, що всю оту красу, цілий той небесний скарб можна так легко стратити допустившись смертельного гріха!

Душа, що ласку божу втратила, то сумна руїна, що з божого храму осталася, така душа, то сплюгавлена святиня, де замість Бога диявол свою домівку влаштував.

Бідна душа, що ласку божу добровільно відкинула— це наче та галузка, що на деревині всохла, завмерла, й життя в собі немає. Така душа, як каже святе Письмо, виглядає мов жива, а в дійсности вона вонючий труп.

О, як пильно повинні ми зберігати той неоцінений скарб у наших душах! Якими гіркими сльозами повинні б заплакати ми, якщо нам трапилось нещастя через смертельний гріх той скарб утратити!

І як жаждущий олень біжить до джерела чистої водиці, так ми повинні бігти до Христової Тайни покаяння, щоб ласку божу віднайти.

І навіть не чекаймо, поки буде нагода сповідатися, бо дні перебуті без божої ласки, то змароновані дні. Не марнуймо ані одного дня, й негайно Бога Милосердного перепросім, грішне серце щирим, гарячим жалем перепросім і від гріха всіми нашими силами відвернімся. А якщо при тім збудиться в нашому серці бодай іскра правдивої любови до Небесного Отця, то вже навіть і перед сповіддю ласка божа у нашу душу вернеться. А до сповіди при нагоді підемо, щоб ту ласку божу побільшувати й кріпити, та при божій помочі вже більше не тратити її.

Людські суди.

Святий Парох Віянней з Арс одержав раз листа, в якому хтось безлично назвав його обманцем, фарисеєм, крутієм та дураком. Святий спокійно прочитав листа, на всю ту лайку відповів тільки лагідним усміхом, і був спокійним, наче б зовсім нічого прикрого не завважив. Кілька годин пізніше одержав він другого листа, але там уже інший якийсь чоловік прославляв його як святого праведника, чоловіка божого, чудотворця, та поручав себе його молитвам. Святий Парох усміхнувся й звернувшись до тих, що коло нього були, сказав: "Бачите, як то мало можна покладатися на людські суди! Сьогодні рано принесла мені почта цілу купу найгірших лайок, а тепер ось самі тільки похвали й величання. Одначе ані той ранішній лист не зробив мене гіршим, ані цей ліпшим. О, який немічний є людський суд! Сьогодні рано був я такий самий, як і тепер, а тепер я ані не ліпший, ані не гірший, як уранці був.

Гідний пошанівку є сивий волос на голові, якщо притім життя є таке, як на старість пристало; але якщо старий чоловік забажає вдавати молодого й жити як молодий, то він сивий волос свій виставляє тільки на сміх та на наругу всіх молодих. (Св. Лев Великий).

Набожність до Пресв. Богородиці

Раз довелося мені почути за границею одну марійську проповідь, що мене доволі здивувала своїм змістом. Саме старався в ній проповідник боронити й оправдувати почитання Богородиці. В нас подумав я собі, пошана для Богородиці є самозрозуміла. Чейже кожне українське серце, хочби як далеко відстале від церкви, добачує в призиванні Божої Матери ще найменшу трудність. Що більше, можна знайти нераз доми, в яких нема св. хреста, але образ Божої Матери знаходить в них все ще своє почесне місце. Своє здивування висловив я проповідникові. Він був тим мило вражений і старався пояснити мені, чому його проповідь була оправдана, а навіть конечна.

Головною причиною се те, що в околиці є протестанти, що гуртуються довкола свого євангелицького костела. Звідти походять усі закиди, що Богородиці нема за що почитати, мовляв се негідне християнина. Один з поважніших закидів ось-такий: у людий ніколи так не водиться, щоби славу за великі заслуги сина приписувано його матері, подібно не можна відносити почести, належної Христови за його заслуги, до Богородиці й за то Її величати. На се мусять католики знайти вдоволяючу відповідь. Вірним приходять з поміччю свої католицькі священики-душпастирі. Вони звертають їм увагу на се, що лише залежно від згоди Марії стати Божою Матірю— "Се я раба Господня, най мені буде по твому слову"— стався Син Божий чоловіком. Дальше та сама Преч. Діва несла спільно з Христом усі Його терпіння аж на гору Голгофту, де сім мечів болю прошило Її серце. Тому ми почитаємо Богородицю й приписуємо Їй заслуги Христа лише остільки, оскільки Вона брала в них участь своєю свобідною згодою й співтерпінням.

Дальше закидують протестанти католикам, продовжав мій знакомий, що вони поповняють ідолопоклонство, коли віддають Богородиці почесть рівну Божій, себто людину, що в означеному часі прийшла на світ, а передтим ніколи не існувала, ставлять на рівні з відвічним Богом. Але й сей закид уміють вже вірні відперти. Вони свідомі цього, що Богородицю не можна ставити на рівні з Богом. Лише Її гідність, як Божої Матері, так велика, що Вона, хоч сама має тіло, так близько стоїть Бога, що перевисшає Херувимів і Серафимів, чистих духів, що не мають тіла.

Так отже мусять боротися католики з протестантами, де приходиться им спільно жити. Щасливий проте наш нарід, що хоча політично розбитий, заховав ще в собі до Богородиці чисте й невинне чувство дитини й відчуває з глибини свойого серця, що йому треба Богородицю почитати, а не треба йому цього аж доказувати.

Людська природа не має чим так дуже хвалитися. Але якщо конче бажає хвалитися чим, то нехай хвалиться своїм Богом, що її всемогучим словом сотворив, і на світі постійно піддержує. (Св. Августин.)

Заклад із подвійним зиском

В однім селі відбувалась велика місія. З усіх усюдів нарід сходивсь під церкву та слухав місійних наук, тільки один однісенький Михайло Товкач чогось ніякої охоти не мав туди іти, й лишався вдома. Він іще за молодих літ пристав був до партії радикалів, і завжди виступав ворожо проти Церкви.

На другий день місії стрінувся Михайло з сусідами, й стали як звичайно, балакати. Говорили то про це, то про те, а вкінці мова зійшла на віру, на церкву, на місію, на місіонарів і на їх проповіди. Михайло як лиш умів, так усе те болотом обкидав та висмівав,— пробував других відтягати від місії. Аж ось перервав йому ту безбожну бесіду старший сусід Іван: "Бійтеся Бога, Михайле" — сказав до нього: "Що говорите?! Чи вислухали ви вчора бодай одної місіонарської науки? А це напевно вам придалося б! От, знаєте, що: зайдіть-но ви насамперед до церкви, послухайте уважно, що місіонарі проповідують, а потім уже принаймні будете знати, що ганити. А то так говорите на сліпо, самі не знаєте, про що."

Розумне Іванове слово додало смілости й другим господарям, і вони спільними силами стали таки добре притискати нашого премудрого Михайла, як то кажуть, "до муру." Розмова стала незвичайно жива, цікава, й затягнулася довго. А виспід її був такий, що подібне щось нікому було б і на думку не прийшло: Михайло зробив заклад із сусідами. Він при свідках зобов'язавсь ходити щодня на місійні науки. За додержання слова мають йому сусіди дати по одному злотому, але як би хоч одну яку проповідь пропустив, то мусить сусідам заплатити по два злоті.

На другий день вранці Михайло був перший у церкві. Вислухав одну, другу й третю науку уважно. До хати вертався тихо, нікого по дорозі не зачіпав, і так само було й третього дня, і четвертого, і пятого, і аж до кінця місії. З власної волі приступив до сповіді й прийняв аж два рази святе Причастя.

Так отже Михайло виграв заклад. Після місії зійшовся він якось із старим Іваном, та з другими сусідами — й вони хотіли йому виплатити по злотому. Але що? Михайло ні гроша не хотів прийняти для себе від добрих сусідів, а просив їх дуже обернути ті гроші на милостиню для бід-

них. Потім радісно так промовив: "От і пощастило мені, слава Богу, на місії! З одного закладу післав мені милосердний Господь подвійний зиск: насамперед навернув моє серце до Себе, а потім іще наклонив мене до доброго вчинку, щоб я подав милостиню убогим."

Бл. п. о. Ів. Колцун

Бл. п. о. Іван Колцун поїхав до Сифтону в четвер, 19-го червня, щоби взяти участь у Богослуженнях та в евхаристійній процесії й помогти Всеч. о. М. Кривуцькому. Співав Службу Божу, а на процесії ніс Найсв. Тайни. В тім дні було душно й гарячо. Коли ввечері мав о. Колцун іти на вечерю, цілий його лівий бік спараліжувало так, що не міг іти.

Бл. п. о. Іван Колцун
Парох в Етельберт, Ман.

Бл. п. о. Іван Колцун одначе ще висповідався і прийняв тайну св. Єлеопомазання з рук о. Івана Кришталовича. Лікар завіз його до шпиталю в Давфині, де він стратив притомність, та помер з вибуху крови коло 11-ої години вночі в четвер, 19-го червня, в 44-ім р. життя, а в 19-ім р. священства.

Ще перед тим покійний о. Колцун мав сильний біль голови.

Покійний священик мае родичів у Веллій Ривер, Ман., та братів.

Покійний був ревним священиком, молодий, веселої вдачі та охочо помагав сусідам-священикам при ріжних нагодах. Щиро працював для свого українського народу. В Етелберті за його стараннем побудовано гарний мурований український грекокатолицький народній дім.

В Його особі так парохія та околиця як і наша Дієцезія стра-

тила велику і знатну силу, що кріпила наших вірних у святій католицькій вірі.

Бл. п. о. І. Колцун уродився в Милкові, повіт Любачів, Галичина. До Канади приїхав в 1899 році, коли мав всього один рік. Скінчив семинарію в Монтреалі. Рукоположений на священика Преосвященним Н. Будкою 2. липня 1922 р. в Сифтоні, Ман. Тут відправив першу й останню св. Службу Божу. Був парохом у Брендоні, в Кукс Крік, Ман., в Летбридж, Алта., в Брентфорд, Онт., Кичинер, Виндзор, Торонто, Судбури, Онт., а від 1933 року в Етелберт, Ман.

Величаві похоронні Богослуження в намірені бл. п. о. І. Колцуна, в присутности великого здвигу народу, відправлено 23 і 24 червня в укр. кат. церкві в Етелберт, Ман., де Покійник довгий час був парохом. 23 червня вечором 23-ох отців під проводом Всесв. о. др. В. Кушніра відправили Парастас. В часі того Богослуження Впр. о. Ігумен Н. Копяківський ЧНІ. виголосив проповідь про життя і труди бл. п. о. Колцуна.

Через цілу ніч многі віруючі люди молилися біля домовини свого дорогого о. Пароха. Вівторок, 24 червня від год. 4. рано правили отці заопокійні Служби Божі. О год. 9. Торжественну Сл .Б. відправив Впр. о. М. Кривуцький в сослуженні Впр. о. Ігумена Тимочка ЧСВВ. і Впр. о. Ігумена Н. Копяківського ЧНІ. По Євангелії Всесв. о др. В. Кушнір виголосив проповідь про заслуги бл. п. о. Колцуна. По Сл. Б. Всеч. о. Ів. Кристалович попращав о. Колцуна від парохіян. Перед Послідним цілованням, біля домовини Покійника зворушаюче слово сказав Впр. о. М. Григорійчук.

Віруючі люди, з любови до бл. п. о. Ів. Колцуна при "Послідним Цілованії" зложили $80.00— котрі розділено на Сиротинець в Айтуні, що його так жертвенно спомагав бл. п о. І. Колцун і на Дім Старців Сестер в Сифтоні.

Хай Милосердний Господь надгородить Його вічною славою в небі та дасть спочити по трудах місіонарських.

Вічна Йому Память!

Бути з Христом у раю.

О, мудросте наверненого розбійника! Він не жадає ні гроший, ні звільнення від кари, не прагне зійти з хреста; він домагається чогось вищого... Увесь світ для нього тепер такий маленький та пустий, і смерть зовсім йому не страшна. У нього тільки одне на думці тільки одного бажає він усім серцем: бути з Христом у раю. (Св. Іван Золотоустий).

ПЕРЕМОГЛА

Лорд Б. був учений та в різних науках визначавсь, але віри ніякої не мав. І не тільки сам був недовірком, але ще й другим намагався він усіма способами передати оте своє нещасне безвірство. Писав книжки, скликував мітінґи, робив все можливе, щоб людям з серця видерти віру. По одній такій промові він спитав, чи не треба декому яких пояснень або чи не бажає собі хто виступити з якою заміткою, чи закидом, але якось ніхто не відважився такому вченому та й великому панові робити закиди. Аж вкінці виступила вперед якась старенька, згорблена бабуся й каже: "Мій пане, позвольте мені поставити вам одне питання".

"Добре, бабусю"— відповів Лорд радіючи, що матиме нагоду ще щось докинути до своєї науки.

"Давно то вже"— зачала бабуся— "як Господь покликав мого покійного чоловіка до Себе. Я лишилась сама з дрібними діточками. Без нічого лишилась, бо ні хати, ні кусочка поля свого не мала. Поки жив чоловік, то заробляв, а помер, то хоч гинь, та пропадай, так прикро стало.

"Одне, що лишилося мені, то була та свята віра католицька, що її мене навчив був священик у церкві і вчитель у школі. Тільки той один скарб лишився в моїм серці, не пропав. І власне та віра щира й непофальшована додавала мені відваги й потіхи в моїй біді так, що я якось день за днем давала собі раду, та йшла вперед. Тільки та віра свята допомогла мені виховати своїх діточок й вивести їх на людий. Один тільки Бог святий знає, як мені гірко нераз приходилося, але при Божій помочі все якось минулося. Сьогодні я вже немічна стара, над гробом стою, але з надією чекаю того дня, коли милосердний Господь покличе мене до себе на вічне, щасливе життя. Свята віра була мені підпорою й потіхою у всіх горях земського життя, вона буде мені розрадою й потіхою при смерти. Ось, що зробила для мене свята віра за все моє життя! А тепер, спитаю я вас, мій пане, що зробило для вас, оте ваше безвірство?"

"Добре, бабусю"— відповів Лорд— "не хочу вам відбирати вашого спокою але—"

"Не треба ніякого але"— сказала бабуся—"не викручуйтеся, й відповідайте мені виразно, ясно "що зробило для вас ваше безвірство?"

Лорд пробував іще раз викручуватись пустими словами, але люди, що були на мітінгу, бачучи його збентеження, вибухнули таким голосним сміхом, що він бідачисько мусів виноситися, упокорений та поконаний словами простої, старенької бабусі, що

не мала ніякої високої науки, але за те мала в своїм серці велику любов до святої віри.

ДІВИНА

Вечоріло над Єрусалимом,
Божа Мати зачинила хату —
Гей, як бистро дні за днями линуть,
Це ж надходить день вже пятдесятий,
Як встав з гробу Син Божий, Спаситель,
День десятий, як зійшов на небо.
Важко, сумно так без Сина жити
В самоті, а жити ще треба,
Жити треба ще, щоб апостолам
Додавати відваги та сили,
Щоб Господнє голосили слово.
Божа Мати двері зачинила,
Свічку взявши у руки воскову,
Тихо вийшла ген поза городи.
Клались тіні вечірні довкола,
Рік, потоків журкотіли води,
Йде худібка із верхів на доли,
Десь далеко чути вівці блеять.
Божа Мати ступала поволи,
Йшла ясна, як біла лілея.
Вже проходить Діва понад річку,
Щораз важча насідає темінь,
І Пречиста засвітила свічку,
Бо тернина колюча та кремінь
В чорній пітьмі дре одяг і коле.
Йде зо світлом, вже видніє хата,
Де Вона та й учні й апостоли
Мають вкупі Зеленії Свята
Святкувати. Під двері приходить,
Загасила свічку, застромила
Край порога та й пішла на сходи.
В хаті вірних було уже сила.
Спільно з ними всю ніч на молитві
Провела там Пречистая Діва.
Рано вранці чудо превелике:
Серед шуму та янгольських співів
Огняні язики загоріли
Понад ними. І ті, що ніколи

Інших мов крім рідної не вміли,
Голосити стали Боже слово
Всім народам у їх рідних мовах
Відразу вже зараз біля хати.
Дивувались зібрані довкола,
І в Христа увірило багато.
Божа ж Мати зо святим Іваном
Вийшла з хати та свічки шукала.
Але тільки за поріг там гляне,
Бачить квітку, де свічку поклала,
А ця квітка, як свічка Марії,
Тільки цвіття всю її облипло,
Світле, ясне, як язики тії,
Що в їх виді Дух Святий був злинув.
На той спомин квітка ця і досі
Наче свічка росте у нас всюди,
Діви Чистої славу голосить —
Дівиною зовуть її люди.

Почаївська Божа Мати

Нераз доводилося нам почути про чудотворну ікону Божої Матері з Почаєва, так тісно звязану з долею нашого народу. Але ж небагато ще зпоміж нас знає її історію, за виїмком хіба братів наших із Волині, які щороку з найдальших закутків тієї частини землі української ідуть на прощу до Почаєва поклонитися своїй Матінці. А історія Почаївської Богоматері й манастиря, що в ньому переховують ікону цікава— дуже цікава.

Почаївська Успенська Лавра находиться в містечку Почаєві, що лежить між Кремянцем і Бродами. Вона дуже давна. Ще в першій половині XIII. ст. після останнього татарського погрому прийшли з Києва перші жителі Почаєва— київо-печерські монахи. Найшовши захист і охорону в нашого князя Данила Романовича, монахи вибудували в Почаєві на високій горі церкву Успення Пресвятої Богородиці та манастир. Справжній розцвіт Почаївського манастиря починається щойно при кінці XVI. ст., коли то побожна вдова Тихонова Гайська віддала манастиреві в 1597 р. чудотворну ікону Богоматері на вічне збереження. Ікону дістала вона від грецького митрополига Неофіта в 1554 році. Переїзджаючи через Волинь він

задержався в містечку Орли, маєтку Гайської. З вдячности за гостинне приняття подарував митрополит Неофіт Гайській ікону Пречистої, намальовану на дереві. Довгий час тримала вона оцю ікону в себе. Та ікона таки в неї в хаті прославилася чудом. Сліпий від народин брат Гайської, Пилип Козинський, молячися перед іконою, прозрів. Оттоді й передала вона ікону до поблизького Почаївського манастиря, який обдарувала при тому різними добрами.

Від того часу, як ми вже згадували, починається розцвіт манастиря, до якого стали сходитися кожного року тисячі прочан із усієї землі української, щоб помолитися перед іконою Тієї, що вже від самих початків свойого володарювання на Почаївській горі щедро обдаровувала безліччю ласк усіх тих, які з вірою до Неї приходили.

До постійного зросту прочан немало причинився наш земляк із Покуття— Йов — Іван Желізо, тодішній ігумен Почаївської Лаври. За нього то вперше напали в 1607 р. на манастир татари, які стали його облягати. Відступили вони тільки завдяки негайній відсічі козаків, що впору прийшли з поміччю й оборонили манастир хто знає, чи навіть і перед цілковитим знищенням. Та все ж Почаївська Лавра не могла охоронитися перед людською злобою. В 1623 році внук добродійки манастиря Гайської, А. Фірлей, невдоволений її завіщанням напав на манастир, обрабував його та заграбив чудотворну ікону Богоматері. Щойно в 1623 році, переслідуваний мабуть викидами совісти віддав в покорі ікону знову до манастиря. Два роки пізніше Теодор і Ева Домашевські побудували на верху гори храм св. Тройці, до якого перенесено ікону й уміщено над царськими вратами. Незабаром помер і ігумен Желізо в 1651 р., якого Пречиста за вірну службу надгородила тим, що тіло його цілком не псувалося й видавало зі себе чудовий запах, а митрополит Діонізій Балабан відкрив згодом його мощі до прилюдного почитання.

В липні 1675 року нове лихо зустріло Почаївський манастир. Татарська орда під проводом хана Нурредіна підступила під манастир, щоб ізнищити й зрівнати зі землею оце, як казали татари, ненависне гніздо віри й козацтва. Три дні облягали вони Почаївську Лавру, але й тим разом їм не пощастило. Не віддала на поталу ворога манастиря сама таки Небесна Матінка. 23 липня, на третій день облоги зявилася ніччю—в тому часі, коли татарва кинулася до ґенерального наступу, Пречиста над церквою в

товаристві покійного ігумена Желіза й непроглядного числа ангелів. Ворог гадав що це привид і сипнув стрілами на Божу Матір. Та стріли повертались назад і поранили й перебили багато татар. Побачивши таке велике чудо, вороги в переполоху повтікали.

Про оту подію залишилися достовірні історичні описи, а нарід наш ще й досі співає про неї пісні.

З початком XVIII ст. Почаївська Лавра приймає унію. Від того часу манастир стає осередком не лише репігійного, але й національного життя Західньо-Українських Земель. До Почаєва стали сходитися громадно прочани з Поділля, Холмщини, Полісся, Волині й інших земель України. В 1773 році в празник Рождества Пречистої Діви відбулася коронація чудотворної ікони Почаївської Богоматері при участи около тисячі священиків і 100 тисяч вірних.

Такий розвій і вплив Почаївської Лаври був не понутру Московії, яка дістався після розборів Польщі Волинь, звернула теж свою увагу й на Лавру. В 1831 році на приказ царя Миколи І. насильно при помочі війська відібрали москалі Почаївський манастир і ввели туди силою московських монахів.

Почаївська Лавра ще й нині в чужих, ворожих нам руках.

Господарять у ній москалі— брати оцих новітніх татарів, які сплюндрували Східньо-Українські Землі. Але ж від неодного лиха зберегла манастир його Володарка Пречиста. Вона й тим разом увільнить його від московського наїзду й тоді Почаївський манастир знову стане осередком правдивої віри й українства. Вірмо в це свято й молімся, щоб Пречиста випросила в Господа скорий прихід оцего радісного для всієї України дня.

Вода в річці підноситься й упадає, земля якийсь час дрижить і твихомирюється, вітер віє й устає, огонь вибухає й гасне; тільки закаменілому грішникові спочинку ніколи нема, й боротьба в його душі не втихає ніколи. (Св. Іван Золотоустий).

Всі звірята призначені до землі, тому всі вони дивляться в землю; один тільки чоловік свої очі підносить угору: це знак, що призначення його не на землі, а в небі. (Св. Василій).

ЗА КРИВДУ СИРОТИ

На розкішній, зеленій долині, що обступлена з усіх боків горами, по правому березі Дністра розгорнулось село К. Розкинені по горбочках, весело біліються хатки, неначе віночками причепурені зеленими садками, а по той бік річки розпростерся безмежний, квітчастий луг, а ще далі синіються ліси-діброви. Серед села на горбочку стоїть церковця, старенька, деревляна. Між старезними тополями та ясенями блестять проти сонця її похилені хрести, та наче роздивляються на всі боки, як то пильно нарід по своїх полях працює. Сонце вже геть до заходу схилилось. Останні промені його заглянули в бистрі води Дністра, поцілували ще раз похилі хрести на церковці, й сховались за ліси, за гори. Настав чудовий, тихий, сільський вечір. Серце не може налюбуватись його красою, а думка мимохіть летить ген аж там понад зорі ясні, де серед невимовного сяйва і блеску живе Всевишній Творець світу, звідки зсилає мир і благодать своїм людям.

Все вже вернулося додому: і женці, і пастушки, і худібка. Село поволеньки приготовляється до сну, стає щораз тихіше й тихіше. Тільки на війтовій господарці кипить іще робота, чути крики, перекликування, туркіт возів, іржання коней,— видко, що там іще не швидко підуть спати.

Господарка у війта була не абияка. Шість гарних коней стояло в стайні, двадцять штук худібки, а всякого іншого й не почислив би. Багато служби, багато худоби, багато грошей— словом, чого тільки серце забажало, у війта все було.

Старий слуга Мартин був у війта наче права рука. Годі було без нього обійтися в господарці, так на всьому розумівся, такий розумний та практичний був. Всі називали його Мартином, а як писався він, про теє ніхто, навіть сам господар не знав. Малим іще хлопцем, (мабуть мав тоді з десять років) приплентавсь він був до села просити в чужих людей поратунку й хліба, та став у війта на службу.

Хлопчина був працьовитий, запопадливий. Ні до кого бувало й лихим словечком не відізветься. У всьому послушний, вірний, всього догляне, щоб на час було зроблене; а що нераз бувало другим наймитам поможе в роботі,

як тільки свою скінчить, то не диво, що всі полюбили його незвичайно. Щира молитва, й щира праця з Богом, то однаковий дар для Господа Бога— так говорив часто Мартин. Одне тільки смутило його й боліло, а саме, що господар ніколи ні сам до церкви не ходив, ні його не любив пускати. Та Мартин, як прийде неділя, чи свято якесь, вже удосвіта бувало упорається зо своєю роботою, а до церкви бодай крадькома, а всетаки мусить скочити, та хоч коротенько Богу помолитись.

Вже була пізня ніч, заки у війта скінчилась робота й настало тихо. Уся челядь уже поклалась до сну, один гільки Мартин ходив ще по всіх стайнях, та клунях подивитись, чи все в порядку, чи всюди позамикано, а як треба було ще дещо до ладу довести, то він уже сам це робив. Та при кожній роботі, при всякій праці, молитва з уст йому не сходила ніколи. Так і тепер ходить він по подвірю, а серед нічної тиші чути виразно, як він півголосно проказує свої молитви.

"Досить уже, досить того воркотання" відозвавсь господар із хатніх дверей— "ходи-но сюди."

Мартин увійшов у хату. "Слухайно, Мартине, взавтра поїдеш у місто на стацію по новий млинок, що я недавно замовив у фабриці. Але візьми карі коні, бо вони найліпші, а довго не барись, тільки вертайся щоскоріше, бо сам знаєш, яка вдома пильна робота. Тут маєш гроші і оцей папір, а добре сховай, бо без цього урядовець тобі на стації не видасть млинка. Тільки ще раз кажу тобі, швидко мені звивайся."

"Як Бог дасть," відповів старий слуга спокійно й сховав гроші в кишеню.

"Ну, господарка, нівроку, йде як з маслом"— тягне війт далі. "Придбалось усякого добра чимало, словом — щастить мені на кожнім кроці."

"Це все божа ласка"— каже Мартин, "Бог дає, але може й відобрати. Все в Його руках."

"Що ти, Мартине, завжди мені якесь казання торочиш?! От, придбав маєток, то й маю, не бійся, на жебри уже не піду."

"Не говоріть так, господарю. Уважайте, що Бог небесний усе бачить, і чує, і знає. Він напевно чув ті грішні слова, що ви тепер вимовили."

"А ти дурню один," скрикнув розлючений господар, "то ти будеш мене вчити?! Го, го, небоже, ще тобі далеко до того! Добре-то кажуть: прийми ворога в хату, то він

тебе ще під ноги схоче взяти. Не тобі, жебраку, мене розуму вчити."

Побачив Мартин, що війт таки дуже лютий, тому нічого не відповідаючи вийшов з хати, й пішов у клуню спати, а війт своїм звичаєм пішов у коршму, де при горівці залагоджував усі громадські справи.

"Боже!" сказав Мартин кладучись на спочинок, "дай піший розум тому чоловікові! Він занадто вірить у своє щастя, в своє майно, і навіть не хоче подумати, що все те від Тебе, Господи. Наверни його на праву дорогу, не дай пропасти душі його."

Серед таких гадок і заснув старий Мартин.

* * *

На другий день раненько, ще навіть сонічко не зійшло, як Мартин був уже в дорозі. Прудкі коні жваво тягли за собою порожній, легкий віз, а Мартин скинувши шапку з голови шептав свої ранні молитви. До міста було дві старокраєві милі, то ж часу мав доволі. По полях де-не-де вже були люди при роботі, бо то жнива, то кожна година дорога. Ранні пташки до схід сонця стали виводити свої пісні, а звук їх лагідними струями розливавсь по полях, або й летів ген аж під небо віддати славу Всевишньому. Мартин любив слухати співу пташок, і хоч віз туркотів, він чув оту чудову мелодію, що нею нерозумні істоти прославляли Небесного свого Творця. А люди... "Господи!"— погадав собі старий— "Люди за всі Твої ласки, за все Твоє добро, зневажають Тебе, а Ти, Боже, такий добрий, ласкавий, милосердний, так довго терпиш їм оте все й не караєш їх." Так роздумуючи Мартин і не счув ся, коли заїхав у місто. Так йому скоро той час десь пролетів. Заложивши на голову шапку він просто поїхав на стацію. Але там прийшлося йому чекати ще півтора години. Дав коням їсти, припняв їх добре, щоб не сполошились та не втекли, а сам пішов до церкви.

—Саме правилась тоді тиха Служба Божа. Рідко коли траплялось йому таке щастя, що міг так свобідно молитись Богу й слухати Служби Божої. Так! У його житті мало було таких щасливих, соняшних днів, як оцей. І Мартинові зробилося на серці якось так мило, так любо, а чудові мрії та дивні гадки стали ворушитись у старій голові. Він задивився в образ Божої Матері з таким жаром любови, що й сам не знав, коли скінчилася Служба Божа. Ще трохи помолився й пішов до коней. Прийшов саме на час, коли магазин на стації відчиняли. Урядовець видав

йому млинок. Мартин при помочі кількох чоловіків висадив його на віз, та перехрестившись поїхав скоренько додому. В місті розпочинався ярмарок. З усіх усюдів народ на торг шов, а також із села К. чимало людей ішло до міста. Недалеко села дорога йшла понад сам Дністер горою, що була стрімка й скалиста. На роздоріжжі недалеко села стояв високий хрест. Мартин боячись, щоб молоді коні не сполохались та не довели до нещастя, придержував їх міцно, а для безпеки зліз із воза та йшов пішки побіч нього. На зустріч його надійшла громадка людей, що розмовляли голосно, жартували й сміялись весело. Наразі коні, здається наполохані, скочили в бік, та всею силою потягнули за собою віз, а Мартин тільки скрикнув: "Мати Божа, рятуй," і впав на землю. Задні колеса переїхали його. Що дальше сталося, того він не знав, бо стратив память. Люди прискочили рятувати, але вже було запізно. Вдолині коло самої води на скелі лежали побиті коні, поторощений віз і млинок. Люди обступили Мартина, що скривавлений лежав посеред дороги. На щастя недалеко була вода, то ж стали обливати його водою й натирати, і так помалу привели його до свідомости. Потім обмили рану, перевинули якимось платком, і радились, як би то віднести його додому. Тимчасом надіхав якиись господар з села, зпилосердився над бідаком, забрав його на свій віз, та поволеньки відвіз до війта.

* * *

Вістка про нещасну пригоду немов грім поразила війта. Посипались страшні проклони на голову безвинного Мартина. Розлючений війт тяжко побив двох наймитів, та щоб заспокоїти свою злість, накинувся уже був і на слабого Мартина, що ледви живий лежав у клуні на соломі, але добрі люди здержали його. Найбільше однак лютувала війтиха. Торкотіла цілий божий день, падькала, плакала й проклинала. Нещасна! Навіть не подумала, що те все з рук Божих. Не шукала потіхи й розради там, де треба шукати, то й не диво, що не знайшла її. Старого Мартина доглядав молодий війтів пастух Проць. Сам бідачисько не доїдав, від уст собі віднимав, а хорому приносив їсти, бо війт нічого давати не хотів. Малий Проць щодня обмивав рану недужому, перевивав чистими платками, та все просив Бога, щоб хорому полегшало. А бідний Мартин тільки смерти в Бога просив, бо вже й сили не ставало далі так страшно каратися, терпіти. Та видко— Бог інакше хотів.

Минуло літо, й настала осінь. На війтовій господарці не стало доброго робітника, то ж не диво, що господарка почала очевидячки псуватися. Війт, пяниця, замісць доглядати свого добра, як годиться дбайливому господареві, тільки в коршмі любив пересиджувати. Раз якось у Пилипівку заслабла одна корова й згинула, а зараз таки другого дня злодії вкрали щонайкращу пару коней.

І знов проклони, і знов нарікання без кінця. Війт, трохи заляканий тими наглими нещастями, здобувся ще на дрібку милосердя, що позволив хорому слузі лежати в хаті. Та тут було недужому ще гірше, бо над головою вічно воркотіла люта господиня.

Настала зима. Мартинові трохи полегшало. Одного дня спробув якось піднестить із постелі, встав, але щоб до роботи братися, про те навіть і думати годі було. Такий ослаблений був, що ледви за собою ноги волік. З тяжкою бідою вийшов якось на двір, заглянув у стайню, але слабість таки перемогла. Навіть до хати не дійшов— серед подвіря впав без памяти.

Напів мертвого принесли його в хату, і тут знов перележав зо два тижні. Згодом стан здоровля значно поліпшився так, що Мартин уже міг ходити. Одного дня війт вернувшися з коршми крикнув до нього лютий: "Забирайся мені з хати! Чуєш, чи ні?! До кого я говорю?! Геть мені звідси, щоб і сліду по тобі не остало!"

"Бійтеся Бога"— просив крізь сльози Мартин. "Куди ж мені тепер у таку студінь іти, тепер морози такі страшні потиснули! Змилуйтеся, будьте так ласкаві, хоч до весни потримайте мене, а там я уже вступлюся вам." За цим словом він приступив до війта, щоб його в руку поцілувати.

"Здихай, маро, під плотом, але зараз таки забирайся мені з хати, а то силоміць тебе викину на двір!"

Бідний Мартин розплакався мов дитина, але ні той плач, ні ті сльози невинні та гіркі не зворушили камяного серця війтового. Душа пяниці вже оглухла була на крик людського горя, й серце нездібне вже було відчути біль і смуток безталанного сироти.

—Ах, людино, людино, нещасна й засліплена! Як би ти знала хоч трохи, які дивні й незбагнуті є суди Божі!..

Мартин одягнув на себе якусь полатану свитину, бо нової жалували йому, та подякувавши за все добре й лихе —пішов, хоч сам не знав, куди. Дорогу понад Дністром ми вже знаємо. На роздоріжжі хрест високий, а кругом

нього поля та й поля, під грубим покривалом снігу. На дворі лютий мороз. Мартин добре втомився, заки вийшов на гору. Морозний, та їдкий вітер обвіяв його, і йому від того зробилося так слабо, що годі було далі йти. Правда, він не відразу піддався, він силкувався йти вперед, аби трохи дальше від села, але ноги не хотіли слухати його. Зимове сонце скоро стало на захід хилитися. Настав вечір і вже таки добре смерклося, поки Мартин добився до хреста. Далі не годен був уже ніяк іти. Утомлений сів він під хрестом, обняв його закостенілими руками, й заливаючись гіркими сльозами став сердечно молитися. Мимоволі глянув на село, що простягалось ген по широкій долині. По маленьких селянських хатках блимали світла. Ах, як там мусить бути любо, як тепло, як солодко!"— подумав собі Мартин. Ще от пару днів, і там Святий Вечір справлятимуть. Будуть радіти, колядувати, бавитись, веселитися, а він, нещасний та безталанний сирота буде в голоді, холоді, сльозах та нужді пропадати на полі. Такі то невеселі думки мучили бідну душу Мартина. Аж ось нараз усі ті чорні думки кудись поділися. В душу Мартинові нова радість увійшла. "Йому так любо, любо стало, неначе в Бога." І ось він всіми силами пригортається до хреста, обнимає його, цілує, і —дивне диво!— йому здається що він десь у теплій хатині до святої вечері засідає... На дворі лютий мороз, а вихор снігом у вікна мете... Але йому ні трохи не страшно, бо він у теплі, між добрими людьми, між своїми рідними. Тільки війта чогось не видко, нема його. Вже й світло погасили. Він ліг на мягку постіль, засунувся під теплу перину, і йому робиться щораз більше приємно на душі. Не може заснути. Якісь чудові мрії, якісь незвичайні думки зароїлись у його голові, носять його далекими світами, піднімають наче до самого неба. Нарешті всі ті мрії потроху розходяться, незвичайні думки стають щораз більше спокійні, і Мартин поеинає дрімати. Вже заснув... так, на віки заснув, і не пробудиться вже.. Він замерз.

* * *

Прогнавши Мартина з хати, війт своїм звичаєм пішов до коршми запивати своє горе, нудьгу. Пив так довго, аж поки не стратив цілковито памяти. Потім передрімався трохи спершись на стіл, а коли жид, що сам уже хотів спати, викинув його за двері, війт поволікся додому, хапаючись по дорозі людських плотів. Та не пішов до хати, а просто до стодоли, там щось трохи подумав, витягнув

люльку з кишені, закурив, а непогаслий іще сірник кинув у солому. Сам мабуть не знав, що робить. Солома зайнялась вогнем.

"Боже! що я зробив! Де Мартин!" скрикнув у трівозі й розпуці, та й повалився на землю.

"Ратуйте!"— ще раз крикнув, але ратунку для нього вже не було.

Вогняні язики обхопили його з усіх боків. Бухнули клуби диму, а за ними високо вгору вистрілив полумінний стовп, що кривавою луною освітив усе війтове подвіря. Незабаром зчинився галас, крик, зойки, плачі, позбігались перелякані люди, кинулись рятувати, але вже за пізно. На дзвінниці ударив хтось у двони на трівогу. Будинки війтові були досить густо один коло одного розміщені, то ж вогонь без труду все майже нараз обхопив. Ось чути, як по стайнях настрашена худобина жалібно реве, коні іржуть, а полумінь далі бухає й бухає, крокви тріщать, падуть, стіна за стіною валиться. Правдивий образ пекла. І годі ратувати. Товпа людий зійшлась, приглядається до того знищення, тільки дехто відважніший кинеться у те пекло рятувати хоч дещо, але це не багато помагає. Ціле подвіря— одна величезна полумінь. Люди кинулись забезпечувати від вогню сусідні будинки, що іще не були зайнялися, але це було непотрібне, бо вогонь далі не поширювавсь. Над ранком пожар притих. На дзвінниці знов відозвався дзвін, але не на острах, та на трівогу, а на ранішню Службу Божу.

* * *

В сусідській хаті лежить війтиха, в гарячці, без памяти. "Де мій чоловік?"— питає людей від часу до часу. Але ніхто не хоче їй сказати правди, хоч усе село знало вже, яка була правдива причина пожару й страшної війтової загибелі.

До церковці посходились люди, а по богослуженню якось ніхто не спішився йти додому. Люди позбивались у гуртки, й розмовляли між собою, говорили про жахливі події останньої ночі. Надійшов старенький отець парох, та вмішався до розмови про ту незвичайну пригоду. "А що сталося зо старим Мартином?"— запитався священик.

"Дай йому, Боже, царство небесне,"— відповів один господар з сусідного села. Я ось раненько йдучи сюди, щоб подивитись на пожар, бачив, як Мартин закостенілий лежав під хрестом."

"Замерз? Замерз?" посипались з усіх боків питання.

"Видко, що замерз"— відозвавсь близький війтів сусід Максим. "Небіщик війт нагнав його вчора з хати."

"Ну, то ходім дітоньки"— сказав старенький священик—"ходім, та віддамо останню прислугу бідному Мартинові."

І люди товпою пішли разом зо священиком до хреста, що вже нам добре всім знаний. День був гарний, ба навіть досить теплий. Люди спинились біля хреста. Над трупом покійника став отець духовний і так промовив:

"Незадовго надійде святий вечір. Велика це й урочиста хвиля для всіх. Скільки ж то людий нетерпеливо чекають тої хвилі. До св. вечері разом засядуть господарі зо слугами, родичі з діточками, всі рівні перед Божим лицем, всі діти одного й того самого Отця, Бога згоди й любови. Яке любе для всіх є оте свято. Нещасні ті, що їм те свято замість стати днем потіхи, принесе тільки смуток і сльози гіркі. Та сто раз більш нещасні ті, що душею своєю від того свята відвертаються, забувають на правдиве значіння його, й слова Христа Спасителя безбожними ногами топчуть...

"Дивіться, дітоньки, на ці застиглі уста. Чи не бачите, який ангельський усміх прикрашує їх? Дивіться, як ті закостенілі руки міцно держаться хреста. Праведний чоловіче! Усе своє життя приходилось тобі зазнати горя і муки, усе життя двигав ти на своїх плечах хрест не легкий, тяжкий, і під хрестом розпятого Спасителя закрив ти свої очі на віки. О, щаслива тепер, праведна душа твоя, мир Божий та радість небесна вже опустять ті!"

Очі старенького душпастиря зайшли сльозами, і плачучи закінчив він свою коротку промову.

"Боже великий, святий! Не мені грішному слідити недовідомі наміри Твої. Але дай, Спасителю ласкавий, щоб страшні сьогоднішні події потрясли наші душі аж до глибини, й помогли нам усім відродитись з гріхів до кращого життя на Твою честь і славу!"

На другий день були два похорони в селі К. Перед страшним судом Христовим стали дві душі— та не однакові.

А люди в селі одно одним повторяли: "Дивіться, як то Бог справедливий мститься за кривди сироти."

Стережіться фальшивих пророків, що приходять ув овечій одежі, а серцем вони хижі вовки (Мат. 7, 15).

ЧАРІВНИЦЯ

Комедія в Чотирох Діях

ОСОБИ:

Анна, Калина, Славка, Меляся,—сестри.
Настуня,— служниця. Катруся і Зоня,— приятельки. Бідна жінка.

ПЕРША ДІЯ

(Кімната гарно пристроена: три перші дівчині, Анна, Калина і Славка сидять при столі, на котрім є трохи білля до направи, і шиють).

Славка: Деж ділися мої голки? Я вже шукала за ними по цілім столі.

Калина: Ти сама взяла рано на гору своє пуделко з голками.

Славка: Ах, то правда. Знов треба йти тими сходами на гору, а може я візьму ножиці й наперсток Мелясі?

Анна: Коби лиш потім ти то всьо гарно поставила там: Меляся певно не буде противна.

Калина: Це легко тобі, Нусю, сказати, але ти знаєш, що Меляся звичайно лиха, коли має щось пожичати.

Славка (бере деякі річи зі шуфляди): Для мене Месяля є так, як якась відьма...

Анна: Встидайся: як можеш так говорити? Певно Меляся моглаб бути чемнішою, але вона не є злою. Я її знаю ще з малої дитини а тоді можна найліпше пізнати характер. Я памятаю добре, якто Меляся по похороні своїх родичів прийшла до нас як трилітна дитина, як ми тоді всі тішилися своєю сестричкою. Ти Славцю була тоді також ще дуже маленькою. Памятаєш, якто Калина вміла над вами всіми старшувати. Шкода, що ви тепер не є такими приятельками, як колись.

Калина: Давніше Меляся була зовсім інакшою, але відколи вона знає, що є богачкою, від коли її опікун прислав для неї такі гроші, від тоді вона зробилася горда.

Славка: Я ж кажу вам, що Меляся то відьма і я хотілаби...

Анна: Славцю, мовчи,— так не вільно говорити про сестру, ані нікого не можна так називати. Мама були б тебе за це строго покарали. Чи ти думаєш що Меляся не відчує цього, що ти так про неї говориш? Вважай, що деякі характери є дуже вразливі.

Славка: Але коли вона сама тому винна...

Анна: З цеї причини ти не маєш права її ненавидіти. Не забувай, що Меляся сирота, вона багато стратила.

Калина: Це правда, але вона нас не любить. Вона не має для нас серця. Ще нині рано я просила її, щоби пожичила мені одну книжку, що недавно купила і не хотіла пожичити.

Славка: Це певно та книжка про чарівниці та ворожки. Вона нею дуже хвалиться всім.

Калина: Меляся вірить у все, що читає. Я не дивувалася би, коли б вона вірила також в опирів і у відьми.

Анна: Дай їй спокій. Меляся мудріша, як ти думаєш.

Калина: Добре Нусю, ти кажеш, що мудріша, а чому ж вона вечером, коли темно, боїться сама вийти? Але коли прийде якась бідна жінка, то вона виходить до дверий, оглядає її, якби якусь відьму.

Славка: Меляся сама є відьмою.

Анна: Славцю, що тобі нині ? Працюй там тихо...

Славка: А ти нині проповідаєш мені, як якийсь ксьондз. Коби вже скоро мама вернули домів.

(Входить Меляся гарно убрана).

Анна: Мелясю, чи ти підеш на прохід?

Меляся: Так, я йду вже...

Анна: Може би ти пішла годину пізніше. Дивися скільки ми маємо ще роботи: нині то всьо мусимо покінчити. Ми хотілиби, щоби ти нам трохи помогла.

Меляся (підносячи кусень матерії з насміхом): То не є моє убрання. Коли моє підреться, тоді я куплю собі нове: а старе направляти то скучно, а для других робити неварта.

Анна: Мелясю, ти досить марнуєш річей і ще й не хочеш помагати.

Меляся: Я можу собі позволити на то, щоби дещо змарнувалося. А чи я готова помочи чи ні, то що тебе це обходить?

Славка: О, яка ти самолюбна...

Анна: Славцю, це до тебе не належить. А ти Мелясю, сама повинна внати, що ти робиш, коли ти...

Меляся (до Славці зі злістю): Давай мені зараз мої річи. Чи ти думаєш, що я купую для твоєї вигоди? Купуй собі сама.

Славка (кидає їй все): На, маєш всьо. Мені жаль, що я щось твого уживала. Вже нічо не хочу твого...

(Настя показується через на пів отворені двері, фартух при очах, тихо кличе):

Настя: Панно Мелясю! (Всі здивовані глядять).

Меляся: Що там такого? Ходи сюди, коли чого потребуєш від мене.

Анна: Ходи сюди, Настуню, чи ти маєш щось сказати?

Настя: Так, панно Нусю (налякана). Я панни Мел...

Меляся: Вже певно мені щось збила? Га?...

Настя: Так прошу пані, я мала... я була... (плаче).

Меляся: Ну, кажи, кажи, заплатити треба; тим плачем нічо не зискаеш.

Анна (прихильно): Скажи отверто, Настуню, я постараюся, щоби те все направити...

Настя: Збилася одна ваза, з тих гарних... я хотіла, я поставила...

Меляся (лиха): Ти хотіла .. ти поставила.. ти небого заплатиш три доляри відшкодування, розумієш? Ти відучишся від того, щоби нищити мої річи...

Настя: Ах пані, люба пані, я того негодна... я ... я .....

Анна: Іди Настуню, мама то полагодять, як прийдуть, я то постараюся. (Настя відходить, плачучи). (До Мелясі): Мелясю, то за багато; як можна бути так твердою і прикрою?! Ти допровадиж до того, що ціле окруження тебе зненавидить.

Меляся (обоятно): Я не дбаю. Що мене обходить моє окруження? Ніхто не має для мене серця. Всі мені докучають... А ще та дурна служниця... най старається, щоби ще нині вечером була нова ваза (тихо): в пятницю, ще...

Анна: Що кажеш? В пятницю? Що то значить?

(Калина і Славка приходять ближче з цікавости.)

Меляся (тихше): Ну так, коли хтось зібе щось в тебе в пятницю і не відновить того перед заходом сонця, то до тижня буде з тобою якесь нещастя.

(Калина і Славка голосно сміються).

Калина: А видиш, вона вірить в такі дурниці...

Славка: Вона все нерозумно поступае...

Меляся: Не мішайтеся до моїх справ. Ви нічо не знаете про вищі сили. Ви не знаете, що то є ворожки, чарівниці...

Славка: Ти сама як чарівниця...

Анна: Ми вже мали досить неприємностей. Тому в імя любови не зачинай наново сварки. Калино, Славцю, мені зараз треба бавовни. Ідіть принесіть мені... (обі відходять).

Меляся: Я також мушу йти. (Анна глядить на неї покивуючи головою, Меляся зачинае плакати). Ти одна мене любиш.

Анна: Але ж Мелясю, це залежить також від тебе...

Меляся: Ні, так не є. Мене ніхто не хоче розуміти. Світ такий короткозорий, всі мають таку маленьку душу, ніхто не вірить в світ надземський, в то, що є довкола нас тайного, містерійозного...

Анна: Яка ти нерозумна дитина, Мелясю. Вибий собі всі ті дурниці з голови!

Меляся: От і ти не розумієш. Чи ти думаеш, що я була би так злостилася за ту вазу, якби вона була збилася в інший день а не в пятницю?

Анна: Але ж не будь глупою дитиною, будь трохи розумною і даруй це Настуні а побачиш, що нічо злого не буде.

Меляся: Я не можу, я не смію...

Анна: Як не можеш, то зроби це для мене.

Меляся: Але памятай, що ти за це будеш відповідати...

(Входить Настя, коло дверей зі страхом глядить на Мелясю).

Настя: Панно Нусю, є гості, я їх лишила в першім покою.

Анна: То добре. Настуню, ходи сюди (ледви йде неохочо). (Лагідно): Ну, Мелясю, кажи, але будь доброю.

Меляся: Що до тої вази, Настуню, не треба нічо... розумієш...

Настя: О пані, красненько дякую вам, дуже дякую! (Відходить).

Анна (сміючись): А тепер будемо видіти, що буде з тим твоїм нещастям, але я мушу приняти гостей. Зараз вернуся. (Здіймае фартух, поправляе волосся, убрання і виходить).

Меляся: Певно щось буде. Я мушу ще раз то перечитати. (Бере книжку): Про ті нещастя в пятницю...

(Занавіса спадае.)

ДРУГА ДІЯ

(Стіл, обрус, накриття до чаю. Анна приготовляе все.)

Анна: Два, три, пять, то якраз добре. Тепер можна вже чай принести і просити гостей. Я дуже цікава, чи приймуть мій плян. Маю надію, що то вдасться. Так дальше не може бути. Меляся все занята своїми нерозумними мріями і йде за ними на осліп собі на нещастя. Може приятельки Калини мені поможуть. Вони знають про все. (Чути голоси). Ось вони вже йдуть...

(Входять Калина, Славка, Кася і Зоня, говорячи).

Калина: От наші гості...

Всі: Добрий вечір Нусю, як ся маеш (витаються).

Зоня: Нам буде дуже приємно перебути у вас цей вечір.

Анна: А витайте, витайте, прошу сідати, займайте місця без церемоній. Ми не будем себе припрошувати, розгостіться, як в себе вдома. (Всі сідають). Ти Калино, вже будь нині господинею, наливай чаю (наливае, подае).

Зоня: Нусю, а коли мама повернуть?

Анна: Може за який тиждень. Зрештою я дуже вдоволена з моїх трох збиточниць або пустяків... (ха, ха, ха!)

Славка: Прошу, прошу... (ніби ображена).

Зоня: З трох? А правда ще є Меляся...

Зоня: А деж е Меляся?

Кася: Де ділася твоя перва сестричка?

Славка: Нам ліпше й без неї.

Анна: Так не кажи. Славка трохи пересаджує, але ви всі знаєте, що Меляся має особливше успосіблення і треба мати трохи терпеливости з нею

Калина: Так, терпеливости, чі в тім ціла штука: це часом трудно.

Зоня: Я хотілаби раз її дістати в свої руки.

Славка: І щоби ти з нею зробила? (сміючись).

Зоня (поважно): Я положила би її на коліна і... (всі в сміх)

Анна: О, Зоню, ти з тим зайшла би за далеко. Я хотіла би зробити саме навпаки. Це для добра самої Мелясі.

Калина: Чи ти вже видумала щось?

Анна: Так, саме нині я хочу вам представити мій плян. Ви знаєте, що Меляся дуже забобонна.

Славка: Ну, і що з того?

Анна: Ти будь тихо. Представте собі: служниця збила в пятницю її вазу і та нерозумна думає, що через то мусить конче статися якесь нещастя...

Обі: То вона така нерозумна?

Анна: Що ви думаєте про то, якби ми для неї зладили то нещастя і таким способом, щоби вона далася злапати і потім зрозуміла, що ті всі забобони є видумками.

Кася: Знаменито. Треба якихсь збитків. Якби ми забрали всі її коштовности?...

Славка: Хіба ти сама зроби це як зможеш. Не забувай, що Меляся все свої річи тримає під ключем...

Анна: Певно, то булоби трудно. Але я маю інший плян, такий, щоби Меляся зрозуміла, що ми їй не бажаємо зла. Може це малоби вплив на ціле її успосіблення.

Обі: Так, певно, що так.

Славка: Чи я можу також помагати? Може потім я зачалаби її любити?

Калина: Кажи Нусю, якто має бути?

Анна: От якби ми перебралися за ворожок чи відьми і потрафили під покришкою найкращих обітниць обікрасти Мелянію зі всіх її коштовностей, розуміється то тільки на дуже короткий час.

Всі: Славно, це одиноке найліпше... прекрасно...

Анна: Одна з вас буде провідницею чарівниць, старшою. Ану подивімся, котра з нас найвища..., може Калина? (Всі міряються).

Славка: Нусю, позволь, най я буду тою старшою...

Анна: Ти власне будеш мати останню ролю. Калина висша, отже вона буде старша чарівниця...

Калина (сміючись): Я не знаю шо робити, якто чарувати?

Анна: Я над тим вже довго думала і може зробимо так: В середу вечером, коли Меляся буде думати, що ми всі пішли до клюбу, на сходини, то прийдеш сюди але так містеріозно, зачнеш говорити з нею, жалувати її, скажеш їй, що ти можеш дати їй ще пять ворожок до помочі, щоби вона могла знайти щастя.

Калина: Знаменито. Дуже влучно.

Кася: А ми коли покажемося?

Анна: Ви прийдете тоді, коли старша чарівниця вас закличе. Можете співати якусь дивну пісню, щоби зробила на неї враження. Відтак кожда з вас буде давати рецепту, в котрій буде написана якась рада а за ту пораду жадатимете смішно високої ціни.

Всі: А то добре! (затирають руки).

Калина: А як ми переберемося, звідки візьмемо убрання?

Славка: Ми маємо ще повний куфер ріжного старого дрантя, я можу принести...

Анна: Принеси Славко той куфер, най там тобі Настуня поможе. (Славка відходить).

Зоня: Що має бути в тих рецептах? Які ради давати?

Анна: От всілякі небилиці-дурниці. Ми це мусимо разом уложити, але так, щоби вона не могла їх відразу перечитати.

Кася: О, я пригадую собі, що я раз читала про одну чарівницю, що вона дала свої річи варити в баняку...

Анна: Щось подібного ми можемо зробити і так забрати всі її гроші. То добре. Най Меляся думає, що вона стратила все майно: сподіюся, що це її направить...

Зоня: Певно, що так.

Анна: Однак уважайте, що потім ви не можете тим Мелясі докучати. Вистане для неї сам страх. Вона мусить то зрозуміти, що ми це зробили тільки для її добра... (За сценою чути рух і гамір. Славка з трудом тягне великий куфер: всі встають).

Всі: Гура, що за Куфер?

Зоня: Це якийсь американський тенк... (сміються).

Славка: Добре, що вже тут але ж то тягар (відсапується).

Анна (отвираючи куфер). Наперед треба вибрати убрання для старшої чарівниці. От ця довга чорна одіж для неї найліпша.

Зоня: Ану убирайся...

(Калина одягається, дехто помагає їй, інші витягають з куфра і пробують на себе, то одне, то друге).

Зоня: От біла перука. З тебе, Калино, чистий страхопуд.

Славка: Може та плахта трикутна ще на верха...

Кася: О нещастя, це вже тепер ніяк не піде...

Калина: Меляся мене відразу пізнасть...

Анна: Ні, то не йде, шкода нашої роботи. Не виглядаємо на чарівниці.

Зоня: Гм, то треба знати, як Меляся представляє собі тоті чарівниці.

Славка (скаче наперед): Думаю, що так! (сміються).

Анна: Скидайте то дрантя до куфра. Не думаю, щоби ми могли тут щось знайти для Калини. Треба справді знати як має виглядати чарівниця, в уяві Мелясі...

(Меляся впадає на середину, Анна все спихає до куфра).

Меляся: Нусю, Калино, ходіть скоро, якась чарівниця сидить на порозі. (сміються. Меляся побачивши гостей змішалася). Ах, то правда. Тут є гості, то вечера. Я про те не думала.

Зоня: Як ся маєш, Мелясю?

Меляся: Дякую, витаю вас всіх. Ну Анно, послухай, ходи зі мною. Направду там є чарівниця, правдива чарівниця...

Анна: Мелясю, то певно якась бідна жінка просить милостині...

Меляся: Ні, то щось страшного! Я так налякалася...

Славка: Певно, хто має неспокійну совість, може боятися.

Меляся: Сиди тихо, ти малий шкрабе. Я її сюди приведу а побачите, що то є правдива чарівниця.

Калина: Але чому то саме вона має бути чарівницею?

Меляся: О, я розуміюся на них добре. Вона має кота. Коло кождої чарівниці все крутиться чорний кіт. (Відходить).

Кася: О, то певно чарівниця, ще готова нас всіх зачарувати! (сміються).

(Меляся вводить ту стару жінку-жебрачку, що має на голові вовняну хустку а під пахою щось закрите шматою).

Меляся: От маєте її, придивіться добре їй, чи то не...

Анна: Що ви хотіли жінко?...

Жінка: Пані, я така голодна... я ще нині нічо не їла...

Меляся: Наперед показуйте свою чарівницьку штуку...

Анна: Але ж Мелясю (з докором рухом руки).

Жінка: Я? Штуку? Любі паннунцю, не смійтесь зі старої жінки. Я така голодна.

Всі: О, бідна вона...

Меляся: А нащо несете зі собою того кота? Га?

Жінка: Паннунцю, а деж я маю кота?

Меляся: А там під пахою нащо його тримаєте? Га?

Жінка (показує банячок): Я хотіла просити щось зїсти і на то взяла цей банячок. А ви пані думали, що я...

Анна: То вже досить Мелясю тих твоїх дурниць. Ходіть жінко зі мною. Я скажу вам дати добру вечеру, що вистане й за обід і за снідання. (Виходять, всі сміються).

Меляся: Смійтеся, говоріть собі що хочете, але я кажу, що то таки чарівниця. Ви в нічо надземського не вірите.

Калина: Мелясю, коли ти перестанеш бути дитиною? Тиж бачила, що там не було ніякого кота. Нащо ти себе усмішуєш?

Меляся: Ти нічо не знаєш про надземські сили. Та жінка зачарувала того кота і перемінила його в баняк. Вона перед вами не виявить, хто вона є і ви її не розуміете.

Зоня: Мелясю, будь вже раз розумною. Нащо говорити такі дурниці?

Меляся (вимовляється): Розумною... ви самі будьте розумною і не дайтеся ошукувати тим чарівницям. Ви думаєте, що та стара була звичайною жінкою? Вона не хотіла перед вами виявити своєї чародійської сили.

Анна: От вже кінець. Бідна старушка пішла зі своїм повним банячком. Буде мала чим поживитися. На щастя вона не розуміє того, що Меляся про неї говорила...

Меляся: Якби ви були дали мені говорити, тоді бачилибисьте, що я мала слушність. Я булаби взяла її до себе...

Славка: І ти там булаби зробила з неї чарівницю? (сміх.)

Меляся: Для мене це товариство за веселе й за мудре. То вже за багато. Будьте здорові! (відходить).

Зоня: Як це можливе? Що з нею сталося?

Кася: Вона думає, що вона просвічена, очитана...

Славка: А ми всі в неї дурні...

Зоня: Вернімось до нашого пляну. Знаєте, що я думаю? Най Калина вбереться за Мелясину чарівницю...

Калина: Знаменито! Це мені дуже подобається...

Анна: Справді, це вдасться. Честь тобі Зоню...

Калина: Добре, я так переберуся і я так буду говорити, щоби Мелясі здавалося, що я лиш її хочу виявити, хто я є, з вашого невірства я буду сміятися...

Зоня: Дуже добре, але не забудь за кота і то чорного...

Калина: О, це розуміється. Мушу десь такого вишукати.

Славка: А ми не можемо до того вмішатися?

Анна: Чому би ні. Але треба якось так загадочно, містеріозно.

Славка: Славно! О, я люблю такі штуки...

Анна: А щоби нам Мати Божа помогла навернути її то відспіваймо пісню на її честь... (Занавіса спадає.)

ТРЕТА ДІЯ

(Меляся сидить у фотели, читає книжку при темнім світлі, відтак замикає книжку).

Меляся (позіхає): Гм... гм... якось цього вечора ніхто не приходить. Де вони всі поділися? Ага правда. Нині вівторок, нині сходини товариства. Отже я тепер сама як пані в палаті. Тепер саме восьма година. Якби тепер щось сталося, такого надзвичайного... щось тайного... то не булоби зле... я тішилася-би... а другі потім жалувалиби, що їх не було в дома але в якімсь скучнім клюбі. Розуміється, я мусіла би дати їм докази. (Чути стукання. Меляся здивована надслухує). Хтось стукає? (Стукає). Прошу— хто то може бути? Чи може?... Хто там?..

Чарівниця (дивно убрана з палицею в руках, поволи входить): Добрий вечір моя дитино, добрий вечір, не бійся...

Меляся (відскакує на бік): О, та сама чарівниця, що перше.

Чарівниця (підносить в гору палець): Ти чекала на мене, дитино, правда?

Меляся: Так, правда, бабуню, велику честь ви мені зробили.

Чарівниця: Приходжу до тебе бо ти одна вірила в мене.

Меляся: Так це правда, другі вам не вірили...

Чарівниця: Так, то вже на світі діється, я до того звикла вже.

Меляся: Тепер світ земський, невірний...

Чарівниця: Ти сама цього вечора, правда?

Меляся: Так, бабуню, я сама.

Чарівниця: Я хочу тобі нині відкрити тайни які є закриті для звичайних людей. Чи ти готова вислухати правдивої життєвої премудрости з уст пятьох моїх помічниць-ворожок?

Меляся: Даруйте бабуню, я вас добре не зрозуміла.

Чарівниця: О, дитино, ти ще дуже мало розумієш, слухай: я вже за стара відкривати незнані тайни. Ти вимагалаби за багато від мене старої— я покличу пятьох ворожок молодих, пять пророчиць, вони злучені з моїми силами дадуть раду на все, де моя рада не помагає. Можна?

Меляся: Дуже радо, ласкава бабуню, але скільки ви схочете за цю так корисну працю для мене?

Чарівниця: Люба дитино, за це я нічо не жадаю, для мене нагородою є то, що ти можеш бути через мене щасливою. Але мої помічниці вимагають нагороди і то відповідної до вартости тих рад, які вони подадуть тобі.

Меляся: Це зовсім справедливо. Я заплачу їм все, що вони зажадають. (Гордо): Я прецінь є багата.

Чарівниця (звернула палицею в гору торжественно): Приходіть! (Вправий бік звернулася): Приходіть! (В лівий бік): Приходіть! (три рази махає палицею сильно аж свист чути і вітер—

ставить чорного кота на землі— скоро бігає довкола кота кажучи повільно): Тонґере, манґере, екстероманґа, дормітоманґа, хрізероманґа, ейреноманґа ітд... (Потім бере кота під паху і ударяє палицею по землі кілька разів. Най тоді світло погасне або грохи темніше буде— всьо робити дуже дивно і містерно. При вході являються пять ворожок, убрані пестро, дивно білі блюзки ,чорні стяжки, сорокаті хустки, зложені в трикутник. До їх кінців причіплені великі грошеві монети або замасковані. Кожда тримає в руці палицю, коверту а в другій "флешлайт" на червоно. Кожда інакше убрана, розхрістані входячи співають пісню: Ми пять з країн чарів йдем, раду даємо всім. У бідах поміч ми несем, і щастя в кождий дім, жертвуємо срібло, золото, проганяємо зло: 2) на палицях над горами, долами летимо...).

Меляся (цілий час зі здивуванням глядить і слухає): Що за таїнственна пісня. Приходіть ближче. Мої чарівні духи. Я дуже цікава, з нетерпеливістю вижидала вас, щоби вас побачити й почути.

Чарівниця (підносить свою палицю й співає): З циганів країни іду, о так, о так, чарів, ворожб знаття несу (всі): о так, о так! Спізнає кождий власть мою, що лиш захочу те зроблю! (всі): О так, о так. Спізнає кождий її власть, що лиш захоче, те і дасть, вона дає потому рай, о так, о так. На мої сильнії слова, втікає всякая біда, а моя чудна палиця, проганяє журби й зла! (всі): О так, о так, славно, славно, слава нам... (Підчас співу відьми приходять наперед, окружають ту чарівницю. Підчас "славно" танцюють довкола неї, а по скінченні стають в однім ряді до людей).

Меляся: Дійсно то славно. То не звичайний земський спів. Ах, я це чую, чую добре, ви наділені чудесними дарами.

Чарівниця: Радо уділять тобі своєї мудрости, моя дитино, лиш добре слухай і уважай, що вони тобі скажуть. (Вказує палицю на першу ворожку, відтак по черзі на другу).

1. ворожка (виступає на перед і кланяється): Моє імя є Тонґремонґа. Я маю припис проти злих язиків. Чи дати?

Меляся: О нічого мені так не треба як власне того. Кілько за це вимагаєш?

1. ворожка: Лиш три золоті перстені.

Меляся: Власне я їх маю. (Здіймає і дає їй, ворожка дає їй за то коверту).

Чарівниця: Уважай дитино, що ті коверти з приписами можеш отворити аж тоді, коли я над ними проголошу свої ворожбицькі формули. Тимчасом постав їх на цім столі. (Меляся ставить її на столі і потім так кожду іншу.)

Меляся: Я все так зроблю. Ах, яка я щаслива. А що ще?

2 ворожка (виступає і кланяється): Моє імя Екстероманґа. Я

маю припис-рецепту проти нагніток. Чи дати тобі?

Меляся: Так, я того потребую. Кілько за то заплатити?

2. ворожка: Тільки золотий нараменник.

Меляся (дає нараменник і бере коверту): Гм, то багато. А хто ще?

3 ворожка (виступає і кланяється): Моє імя Дормітоманґа. Можу дати тобі рецепту, щобись добре, спокійно спала без журби?

Меляся: Ах, я того дуже бажаю. А скільки коштує така рецепта?

3. ворожка: Я жадаю тільки золотого нараменника з діяментом.

Меляся: Це ж мій найкращий. Але та рецепта того варта. От маєте. (Подає до слідуючої ворожки). Як ви називаєтесь?

4. ворожка (виступає і кланяється): Моє імя Хрізероманґа. Я знаю припис, як робити золото.

Меляся: Ах, такий не може коштувати за багато. Кілько коштує?

4. ворожка: Тільки золотий ланцух.

Меляся: Я радо його даю. Прецінь незадовго матиму стільки золота, скільки забажаю. Візьміть його собі. (Подає і бере коверту). А ви хто така?

5. ворожка (виступає і кланяється): Моє імя Ейреноманґа. Мій припис має найбільшу вартість. Даю припис проти незадоволення і сумнівів.

Меляся: Дійсно це найважніше. Кілько за него?

5. ворожка: Не багато, тільки тую брошку, що ти її носиш.

Меляся (вагається): Ах, то моя найдорожча: з двома жемчугами, з трома діяментами... але хай там... візьміть собі.

Чарівниця (стає з піднесеною палицею перед ворожками): Можете йти. Я зараз прийду. (Ворожки пішли— світло стає ясніше.— До Мелясі): А тепер моя дитино люба, слухай добре, що тобі скажу: щоби ті приписи мали свою вартість і чародійну силу я мушу над ними ворожити. Принеси мені великий баняк і всьо золото, срібло і грошеві папери, що тільки маеш в хаті. Але уважай, щоби не лишити найменшої річи. Бо коли буде щось бракувати, то вся чародійна сила пропала, все страчене.

Меляся: Зараз, зараз, я все принесу. (Відходить).

Чарівниця (сміється голосно): Ах, не видержу. А то дурненька дівчина. Я не думала, що вона дасться так легко злапати. Вона цілком під вражінням своїх забобонних мрій. Я цікава знати, але тихо— вона надходить...

Меляся (з великим баняком і куфром): Тут маєте всьо моє майно.

Чарівниця: А тепер відкрий баняк, отвори куфер і кидай всі свої гроші і прикраси до нього. (Меляся кидає). Ти вже скінчила?

Меляся: Вже всьо. А що тепер?

Чарівниця: Тепер підеш то в печі пражити.

Меляся: Алеж срібло, золото! Воно стопиться!

Чарівниця: А що тобі до того, то моє а не твоє. Зрештою не бійся. Мої ворожницькі сили певні. Чи там палиться в печі?

Меляся: Там погасло, нема служниці. Може розпалите?

Чарівниця: Ні, ні, я не можу навіть дотикатися вогню, мої пальці від того стратилиби всю чародійну силу. Зроби то сама але спішися, бо вже пізно. По опівночі мусимо зникнути.

Меляся (відходить): Добре я то зроблю.

Чарівниця: Тепер я мушуся спішити, скоро заким Меляся верне, треба всьо забрати. (Відкриває баняк і ховає всьо до міха, що мала зі собою. Сміється голосно). Як то можливо, що вона так легко далася здурити! Ха, ха, ха. Вона, котра не хотіла навіть до склепу колись піти купити щось до кухні, вона, та делікатна паннунця тепер сама підпалює в кухні. Ах, яка вона дурненька. Але скілько то таких дурних є у світі, що до ворожок ходять.... га? (Занавіса спадає.)

ЧЕТВЕРТА ДІЯ

(Вже ясне світло. Вбігає Меляся з баняком і ставить).

Меляся: Алеж він горячий, ах.... а тепер що я маю робити? Що казала та чарівниця?.. Ага.... брати коверти одну по другій і сувати нею по баняку заким він ще не застиг і при кождій начислити по сім. Отже тепер треба ті приписи остро по баняку сувати. Мене аж підносить з цікавости, що то з того вийде. Ох, якою я щасливою тепер стану, а якою багачкою на весь світ, а панувати буду над всіми. Чому кріза на світі, чому тілько бідних, нещасних людей— бо не хочуть у ворожки повірити, в їхню чародійну силу, так, як я повірила, я. (Сує по баняку ковертою і числить до сім. Вже можу отвирати. (Отвирає і читає поволи): Припис Танґероманґи— Проти злих язиків: Так жий і поступай, щоби ніхто не міг про тебе нічо злого говорити: тоді вже не будуть тобі докучати. А то що? Що це значить? Ця ворожка мене дурила. То не має значіння. (Отвирає другу коверну). Рецепта Екстероманґи, проти нагніток: Не носи за тісних черевиків. (Злосна): То кпини! І за таку дурницю я дала тій чарівниці свій нараменник?! (Отвирає трету коверту). Рецепта Дормігоманґи, щоби спокійно спати: Ти в день працюй і не марнуй часу читанням романсів та інших дурниць. (Злосна): Що? Ті відьми будуть ще мене вчили? (Отвирає 4-ту коверту). Рецепта Хрі-

зероманґи, як робити золото: Вставай що дня раненько, бо хто рано встає, тому Бог дає.... Це безличність! То ошуканці! (Отвирає пяту коверту). Рецепта Ейреномапґи проти невдоволення і сумнівів: Жий побожно, тоді буде твоє серце завжди щасливе і спокійне. (Дуже злосна). І за це забрали ті безличні обманці всі мої скарби? О, рабівники, злодії.... коби ще хоч... добре, що хоч остали мої гроші. (Встає, отвирає баняк, глядить там і страшно розпучливо кричить): Ох, ох... (паде..... по хвилі встає, ломлячи руки, ходить скоро й нервово по хаті, то беручи себе за голову, уривано говорить, стогне....): Боже, всьо зникло, всі мої гроші щезли.... мене обікрали відьми, ах відьми прокляті... я всьо стратила... ох моє нещастя (плачем), то за багато, як я могла бути такою дурною, так крайно глупою (падає і реве. Входить Анна).

Анна: Мелясю, сестричко, що тобі є

Меляся: О, Нусю, Нусю! (хлипає, закриває очі собі).

Анна (сідає коло неї): Ну кажи, що тобі сталося? Мелясю?

Меляся: О Нусю, нещастя, велике, страшне нещастя стрінуло мене, а всьо то через ту збиту вазу. Ох, яка я нещасна! Мене ошукали і то через мою власну вину, я дала собі всьо відібрати, геть всьо до чиста: через то, що я вірила в дурну чародійну силу, якої дійсно нема ніякої... я вірила в чарівниць-ворожок, а вони всі були обманці і тепер я вже нічо не маю. (Хлипаючи). Я вже не знаю, що мені тепер робити... всі будуть з мене сміятися, ох яка я бідна! (плаче).

Анна: Я певна, що ніхто не буде з тебе сміятися, бо хто ж мавби серце сміятися з чужого нещастя?... а ще коли ти пізнала свій блуд, що ти нерозумно поступила...

Меляся: Але з мене певно будуть сміятися. Зрештою я на це заслугую, тільки на сміх заслугую. Я була для вас всіх завжди така не добра. Я варта цього, що сталося.

Анна: Ну, ну, будь спокійна. Не гризи так себе. Слухай Мелясю (тягне її до себе і говорить поволи): А якби ти все знова дістала, чи ти поправилаєяби?

Меляся: Ох, тоді, тоді я зачалаби нове життя. Я булаби зовсім інакшою, як до тепер. Але всьо пропало. Мені хіба прийдеться іти жебрати кавалок хліба.

Анна: На це ніхто тобі не позволивби. Ти ж наша сестричка.

Меляся: Ви за добрі для мене— я того не варта— я вам роблю в хаті стільки клопоту. Я це тепер добре розумію...

Анна: Але на будуче покажеш, що ти можеш бути інакшою.

Меляся: О я працювала би вам, як служниця. Най Настуня йде собі геть а я буду робити за неї. Я буду слухати всього, що

стрийна скажуть. Хочу направити то, що я злого до тепер наробила.

(Калина й Славка несуть разом великий пакунок).

Калина: Ми найшли при дверах пакунок на адресу Мелясі.

Меляся: На мою адресу?... що це може бути. (Отвирає скоро). Ох, мої золоті річи.... мої гроші.... як ви то дістали?

Славка (обіймає Мелясю): Не гнівайся Мелясю. Це був такий жарт, то всьо ми самі видумали...

Анна: Ми хотіли щоби ти зрозуміла смішність твоїх забобонів, і щоби ти пізнала, що ми тобі нічо злого не бажаємо.

Меляся (здивована): То ви?... жарт?.. тепер я зачинаю розуміти... то ви відіграли ролі чарівниць-ворожок?

Калина: Так, ми дві і дві товаришки (кланяючись) коли смію бути отвертою, то представляю себе, я та чарівниця...

Меляся: Ох, моя люба, як ти потрафила? Ти акторка першої кляси, і я тебе не пізнала. Як ви мене висміяли..., Ох!

Калина: Ні, дорогенька. Ми лиш так грали, щоби ти була під впливом нашої комедії. Думаю, що ніколи не будеш вірити в такі дурниці.

Меляся: Ох, вже ніколи. Хотяйби навіть самі чарівниці мене окружали, тепер я з них сміялася би. Даю тобі на це моє слово (подає руку Калині).

Славка: А від тепер будемо жити зі собою в найліпшій згоді і любові, як чотири сестрички.... правда?

Калина: Ти Мелясю, певно цього бажаеш. Чи не так?

Меляся (поважно): Так, від тепер я навертаюся і будемо жити всі, як чотири сестрички (ловляться за руки і співають: Де згода в семействі...

КІНЕЦЬ КОМЕДІЇ

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Заряд Сиротинця складає сердечну подяку всім жертводавцям котрі зложили свої дари як слідує: Впр. о. В. Осадець (збірка в церкві св. Володимира й Ольги, Віндзор, Онт.)— $23.00. Тов. Апостольства Молитви, Вайт Сенд, $5.00. Пані і Пани: Григорій Кошман 5.00; Дмитро Шутурма 5.00; І. Яремович 3.89; Н. Барили 3.00; Ю. Воробець 3.00; М. Кузмелюк 1.00; Чижик 1.00; Шумей 25ц. Благаєм Ісуса і Його Пресвяту Матір Марію, щоб зволили надгородити стократно за так ласкаву поміч для бідних сиріток.

Сиротинець св. Анни, Айтуна, Саск.

Оролов, Саск., 18 червня 1941.— Складаю сердечну подяку Пресв. Серцю Ісуса й Марії, св. Онуфрієві й Катерині за всі одержані ласки в своїм життю. К. Свистун.

Жниво велике а робітників мало

Одного разу Ісус Христос дивився на громади народу й Його Серце закровавидося з жалю. Чому? Бо Він видів, що цілі громади народу були втомлені й опущені, як вівці без пастиря. Тоді сказав своїм ученикам: "Жниво справді велике, та робітників мало. Моліть отже Господа жнива, щоб виспав робітників на своє жниво."

Коли Христос глядить на громади нашого українського народу в Канаді й Америці, Його Боже Серце певно тяжко болїє над ним, бо замало має провідників - священиків-місіонарів.

Направду жниво велике, а робітників мало!

Нарід без духовнии провідників буває іграшкою несовісних аґітаторів, котрі неначе вовки, що надягнули овечу скіру, працюють над його знищенням.

Одною з найважніших причин нашого народного розбиття в Канаді та Америці, це брак священиків!

Нам треба духовних провідників, котрі вели б наш український нарід дорогою правди, любови, захованння закону Божого до кращого його дочасного й вічно-щасливого будучого життя.

Нам треба робітників у Винограднику Христовім. Нам треба священиків-місіонарів.

Коли б було більше священиків, доля нашого народу в прибраній Батьківщині була б кращою.

До цього духовного стану Христос кличе, бажає, щоб много молодців посвятилося Богу, Церкві й Народові!

Покликання до священичого-місіонарського стану є дуже величне.

Хто піде за покликом Христа?

Хто має великодушне серце?

В Йорктоні, Отці Місіонарі, Чина Найсвятішого Ізбавителя ведуть вищу школу, Ювенат, де приготовляють молодців до стану священика-місіонаря.

УСЛОВЯ ПРИЙНЯТТЯ

1. До Ювенату приймають тілько тих хлопців, що бажають стати священиками-місіонарями Чина Найсв. Ізбавителя.

2. Мусять бути доброго здоровля, чесної родини й грекокатолицького обряду.

3. Повинні мати скінчений 7. грейд і бути в літах 12 до 14.

4. Платять місячно $12. За цих дванацять долярів місячно оплачене ціле удержання хлопця: мешкання, харч, прання, книжки, а також наука.

5. Про одіння й біля дбають самі родичі; також в разі слабости родичі платять лікаря й лікарства.

6. Хто був видалений або сам виступив, не буде принятим другий раз.

7. Кожний має принести з собою: Убрання святочне (найліпше сине або чорне) і буденне, зимовий плащ, светер, дві парі черевиків і "овершус," чотири парі верхного і спідного біля, 4 ковнірці, 6 хустин до носа, 4 краватки, 6 пар панчіх, рукавиці, щітку до зубів, щітку до чищення одежі, щітку до черевиків.

По скінченню Ювенату, де наука треває 5 років, переходять молодці до Новіціяту. По році Новіціяту йде наука фільософії і богословія. На Новіціяті і богословії самі Отці удержують вихованків.

По інформації звертайтесь на адресу:

JUVENATE, Redemptorist Fathers,
Catherine St., Yorkton, Sask.

КАЛАМАР

Як отець катехит увійшов до II кляси на годину релігії, то застав таке: Дануська Сойка, що сиділа в другій лавці, пригнула головку до лавчини, личко їй почервоніло, як бурячок, а з очей капали рясні сльози, як дощик зо стріхи. Як зачала кулачками розтирати очі, то й личко порозмазувала, й з носика пускалися бульки, й на грудях, і на лавчині сочилися сліди.

Встали діти, привітались, змовили молитву, пісеньку відспівали, та й знову всі рядочком тихенько посідали. А

отець катехит тепер питає:

—Данусю! Чого плачеш, дитинко.

—А я не маю каламаря— відказує Дануська, й давай ще дужче заливатися слізьми.

—А де ж твій каламар?

—А хлопець взяв!

—Котрий?

—А Василько Ладанчук!

Тепер глянув отець катехит у сторону хлопців, і питає малого Ладанчука, що сидів в останній лавці:

—Васильку! Нащо ти взяв Данусьці каламар?

—Я не брав! То мій каламар!— відказує Василько, й собі зачав плакати та заливатися ревними слізьми.

Тоді отець катехит знову звернувся до Дануськи, та каже:

—А звідки ти, Данусю, знаєш, що він узяв твій каламар?

Таж ваші каламарі такі подібні до себе?

А Дануська каже:

—Бо як ми виходили на павзу, то Василько лишився на самому останку! Він узяв! То є мій каламар! Я пізнаю! В його каламарі стільки чорнила не було, що в моїм!...

—Ні, прошу отця! Я не брав!— плакав Василько. —Я з дому приніс каламар! Це мого брата, Дмитра!

—Ні, ні! Він вкрав! Це мій каламар!— плакала Дануська.

—Вкрав, украв!— закричали Данусьчині товаришки з лавок.

Заклопотався отець катехит, але каже:

—Діти! Не можна так посуджувати когось, коли не бачили на власні очі! Це гріх! Чи ти, Данусю, бачила, як Василько брав твій каламар?

Дануська мовчала.

—Я бачила! І я бачила!...— вихопилися з лавки дві Данусьчині товаришки: Славка Лобода та Касуня Семенюк.

А Нуська Попович таки не видержала, прискочила до Василькової лавки, вхопила каламар і передала Данусьці в руки.

—А чим я тепер буду писати? Мама мені не куплять, бо бідні!— плакав Василько.

Тоді отець катехит щось подумав, сягнув у кишеню й, добувши пів злотого, каже до Василька:

—На! Ось тобі буде й на каламар!

—Ст..., ст... Йой!... Пів злотого?... Каламар не варта стільки, може 7 грошів!...— заворушилися діти в цілій клясі й завидували Василькові.

Але отець катехит каже:

—Як найдеться Данусьчин каламар, то ти, Василько, назад мені звернеш цього пів злотого!? А тепер діти, увага! Зачинаємо науку!

І йшла наука своїм порядком. Але діточки були неспокійні. Вертілися на місцях і щось нишпорили між лавками. У всіх тепер шибала думка: "А може таки найдеться Данусьчин каламар? І за хвилину Марійка Заповітна вже кликнула:

—А ось Данусьчин каламар! Вона сиділа в третій лавці, а тепер сіла в другій і забула його тут. Ось він! Під лавкою лежав!

І поклала перед Дануською її каламар. Дануська тепер мало не згоріла зо стиду. Почервоніла, як буряк, і знову в плач. А Славка Лобода, Касуня Семенюк і Нуська Попович аж під лавки голови поховали, так їм соромно стало. Тоді отець катехит каже:

—А бачите, діточки! Гріх підозрівати когось у крадежі, як не бачили на свої очі. Не робіть цього ніколи! А ти, Дануську, віддай Василькові його каламар і перепроси за зневагу!

Втішився Василько своїм каламарем і хотів віддати отцеві катеиитові пів злотого. Але отець катехит сказав:

—Сховай, дитинко, та дай мамі на хліб! Нехай це буде надгородою для тебе за нинішній день! А тепер, діти, увага! Будемо вчитися нині про VIII. заповідь Божу: "Не свідчи ложно на ближнього твого!" На весну підете до першої св. Сповіді, то щоб добре порозуміли, як належить визнавати свої гріхи.

А Дануска, Славка, Касуня й Нуська кілька тижнів не могли отцеві катехитові глянути в очі, але зате зробили собі постанову, що вже ніколи в житті не будуть посуджувати свого ближнього, бо це гріх і стид.

Єнс Єргензен

НЕРОЗУМНИЙ ПАВУК

Був золотий весняний ранок. В повітрі повівали ниточки бабиного літа. Одна ниточка повисла на галузі високого дерева. При кінці цеї ниточки була малесенька комірочка, а в ній

сидів малий павук. Тепер він вилів із свойого сховку, причіпив міцно до галузки другу нитку й спустився по ній вдолину. Знайшов там буйно розгалужені корчі та взявся відразу до будови порядної сітки. Вершок сітки прикріпив до цеї довгої нитки, що по ній спустився був вдолину й порозпинав її по галузках охоронного корча.

Незабаром гарна, широка сітка була готова і зачалося полювання. Мушки й комарі впадали в сітку так численно, що павучок з дня на день розростався і замінявся поволі в великого ситого павука. А в свойому добробуті забув він, який маленький і худенький виглядав він на вершку дерева перед кількома тижнями.

Але одного ранку пробудився наш павук злий і смутний. Було холодно й хмурно, не було чути бреніння комах, а в жолудку, що привик усе до обильної поживи, зачав відзиватися голод.

Не маючи жадної роботи постановив павук переглянути, чи сітка є в порядку; чи де ниточки не розпустили, чи деякі очка не пірвалися? Зачав наш господар обходити кожний закуток свойого повислого в воздусі дому, але знайшов все в порядку. Та нитка трималася кінця зломаної галузки, та знова вчіпилася меншої галузки, інша висіла причіплена до колючки сухої терни-ни,— все було прикріплене міцно й доцільно, а трималося складно. Аж дійшовши до вершка сітки, спотеріг нитку, що тягнулася високо, але так високо, що не видко було де вона кінчиться та за що зачіплена. Приглядається павук то з одного боку, то з другого боку, напружуючи всю силу свойого зору, але не годен нічого доглянути: та нитка видавалась йому без жадної цілі й призначення. Забув він зовсім, що по тій нитці спустився був з вершка дерева вдолину й що на ній повисла ціла його майстерна сітка...

"Треба відтяти непотрібну нитку!" Як рішив так і зробив —перервав ту загадкову нитку. Але в тій самій хвилині ціла сітка впала і павук лежав на землі, вкритий рештками так штучної будови, в котрій донедавна блищали чистенькі краплі роси. Нерозумний павук стався бездомним бідаком; одна хвилина вистарчила, щоби знищити ціле діло, тільки тому, що не пійняв значіння одної нитки, що бігла вгору.

Дорогий Читачу! І душа твоя є звязана з Богом одною ниткою, що пнеться вгору. Та нитка це релігія. Хто ту нитку розірве, стається нужденним, бездомним жебраком. А хто цеї нитки, св. релігії, стереже й її міцно тримається, знайде в ній підставу гармонійного життя на тій землі й запевнення вічного щастя.

Абсольвенти Інституту Найсв. Серця Христового в Йорктоні, Саск.
В червні ц.р. вони покінчили 12-ий степень в школі Пр. Сестер Служебниць в Йорктоні. З ліва на право: А. Коваль, О. Івасюк, Ю. Бурдейна, Р. Мародин, К. Стасюк, М. Дорош, Е. Библів і О. Якимишин. Всі ці дівчата належать до Марійської Дружини в Йорктоні, Саск.

Католицьким Світом

ПОКЛІН ЕВХАРИСТІЙНОМУ ІСУСОВІ.—В днях 25. до 29. червня ц.р. в Шикаго, Илл., в церкві св. о. Николая відбувся величавий Евхаристійний Конґрес Східних Обрядів Католицької Церкви. Головою цього Конґресу був Їх Ексцеленція Константин Богачевський, Єпископ українців католиків в Зл. Д. П.А. Їх. Екс. А. Дж. Чіконіяні, Апостольський Делеґат у Зл. Д.П.А. взяв участь у Конґресі. Визначніші члени Почесного Заряду були: Їх Екс. Василій Такач, Єпископ Питсбурґської Греко-католицької Дієцезії, Їх Екс. Василій В. Ладика ЧСВВ., Єпископ українців греко-католиків Канади, Їх Екс. Іван Бучко, Єпископ-Помічник Преосв. Конт. Богачевського, Впр. о. В. Бараник, Протоігумен оо. Василіян і Впр. о. С. Бахталовський, Візитатор оо. Редемптористів.

Головним Предсідателем Виконавчого Комітету був Впр. о. А. Сенишин ЧСВВ., Ігумен і парох церкви св. о. Николая в Шикаго. Інші члени цього Комітету були: Впр. оо. М. Марків, С. Журавецький, Н. Феціца, В. Андрейчук, І. Ричкун, Т. Ґреб, С. Тиханський, А. Крохмальний, Ф. Томей, В. Ф. Кроаркин і Григорій Мелікіян, предсідатель публікації.

Приготовляючись до цього Конґресу обсаджено церкву та шкільну площу гарними деревцями.

Тисячі вірних ріжних обрядів і велике число так духовних як і світських достойників взяло участь в сім Конґресі.— Одержано багато листів, повних похвал і найсердечніших побажань найкращого успіху в цім першім Евх. Конґресі Східних Обрядів від: Президента Зл. Д. П.А., Ф. Д. Рузвелта, Їх Еміненції Кардинала Догерті, Архіеп. Самуїла Стрича, Їх Екс. Апостольського Делеґата з Куби Архіеп. Юрія Коруана, губернатора стейту Иллиной

Д. Ф. Ґріна, мейора міста Шикаго та других визначних осіб.

В часі Конґресу відправлено 3 Архіерейські Служби Божі, виголошено цілий ряд прекрасних докладів і проповідей в українській і англійській мовах, та тисячі вірних приступили до св. Тайн.

В неділю, 29. червня в останній день Конґресу, Архіерейську Сл. Б. відправив Їх Екс. Константин Богачевський в асисті численного духовенства— у ній взяв участь сам Апост. Делеґат з Вашинґтону, виголосив проповідь і уділив всім Апостольське Благословення.

Евхаристійний Конґрес Східних Обрядів у Шикаго, старанно приготовлений, зробив миле враження на всіх учасників і в їх серцях залишив прекрасний спомин.

В НЕДІЛЮ 15 ЧЕРВНЯ Преосвященний В. Ладика ЧСВВ. висвятив в церкві св. Покрови трох нових священиків— о. Михайла Мельника, родом з Винипегу— о. Антона Цимбалістого з Брендону, Ман і о. Николу Кушнірика з Монтреалу. о. Мельник має 27 літ, його родина живе в Торонті. о. Цимбалістий був раньше учителем— о. Кушнірик має 24 роки. Всі говорять крім рідної мови, також по англійськи і по французьки. Покінчили вищі студіїдії фільософії і богословії. При свяченню служив за архідіякона парох о. Семчук. Так число нашого духовенства в Канаді є вже понад 100. Це підчеркнув в своїй промові після свячень Їх Ексцеленція Преосвященний епископ, зазначуючи, що ще недавно було тільки 50 священиків наших в Канаді. Нині радістю нашої Церкви є доріст духовенства, з повною підготовкою до свого тяжкого і відповідального завдання. Підчас архієрейської Служби Божої і свячення співав парохіяльний хор під орудою З. Мороза— гарно і дістав окреме признання від Преосвященного Єпископа. — Всім тром нововисвяченим отцям бажаємо много Господніх ласк у сповненні священичого уряду— на многі літа!

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ДІЄЦЕЗІЯ в Америці минулого року видала десять тисяч долярів на будову перших будинків у Вакаційній Оселі недалеко Стратфорду. Цего року коштом дальших $25,000 будуються там нові будинки з пливальнею, водопроводами, огріванням, електрикою і каналізацією. Так наша дієцезія в Америці досі видала $35,000 для своєї молоді, щоби мала де виїхати літом, була здорова і сильна!

ЕСПАНІЯ І ВАТИКАН заключили договір в справі назначення на Єпископів. Від тепер влада предложить св. Отцеві 6 імен кандидатів на опорожнене владицтво. Св. Отець може всіх відкинути і предложити шість нових імен від себе, або вибрати з даних 6 трох і передати до кінцевого рішення для влади.

ЗАЯВА ПОСЛА ЖЕРЕБКА.—У відповідь на клопоти тих всіх українців в Канаді, що подавалися при переписі за роджених в Австрії і потім мусіли голоситися на поліції, наче ворожі чужинці— посол Орест Жеребко з Блейн Лейк, Саск. подає, що міністер справедливости дост. Ернест Ляпойнт письмом з Отави, 14 мая 1941 С 11-19-5 ствердив, що українці не підлягають зарядженням в справі Оборони Канади щодо регістрації. Коли були з того приводу непорозуміння, то тільки через заподання самих наших людий, що вони австрійці. Відтепер їм не треба більше голоситися на поліції, як ворожим чужинцям.

Послови О. Жеребкові належить признання і подяка за старання в обороні наших тих людий, що досі не навчилися ще і не знають, що вони українці походять з України— а не з Австрії, котра колись панувала над Україною, але Україна все є і остане Україною, навіть якби через лиху долю заняли частину її москалі і румуни, поляки чи мадяри.

НА ПРОСТОРІ ДВОХ ТИСЯЧІВ МИЛЬ— від Білого Озера на півночі до Чорного Моря на полудні— від Фінляндії аж до Українського Кавказу німці наступили на большевиків рано 22 червня 1941, а з ними всі сусідні народи. Фінці шукають відплати за недавну програну— в Естонії зараз вибухнула революція проти Москви, Литовці захопили свою столицю Ковно і проголосили незалежність, в Україні кипить— румуни увійшли до Бесарабії.

Премієр Вел. Британії дост. Чирчил заявив через світову радіеву мережу між іншим таке: "Мушу заявити рішення правительства Їх Величности і я увірений, що великі домінії у свій час з тим співділатимуть."

"Маємо тільки одну ціль і одно одиноке невідкличне стремління. Ми рішені знищити Гітлера і кождий прояв його націстівської влади. Від того ніщо нас не відхилить— ніщо. Ми ніколи не будемо говорити, ані переговорювати з Гітлером, чи котримсь з його людий."

"Кождий чоловік або держава, що машерує з Гітлером, є нашим ворогом."

"Ми дамо Росії всяку можливу поміч і російському народови. Будемо взивати всіх наших приятелів і союзників по світі поступати таксамо і довести справу терпеливо і постійно до кінця."

"Ми предложили правительству совітської Росії всяку технічну і господарську поміч, яка в нашій силі і котра тільки може їм послужити." Згадуючи про загрозу через Індії, сказав:

"Тому російська небезпека є наша небезпека і небезпека для Стейтів, так само як російська борба за огнище і дім є справою вільних людий і вільних народів в кождій частині земної кулі."

Згадуючи про виповідження війни Гітлер сказав через радіо, що Москва постійно нарушувала заключений в 1939 р. договір приязни і удаючи невинних безнастанно посувалася вперед і загрожувала німцям. Закінчив свою промову так: "Тому завданням цього фронту не є лише забезпека поодиноких країв, але забезпека Европи і тим чином спасення всіх. Тому я рішив нині знова долю і будучність німецької держави і нашого народу зложити в руки наших жовнірів. Нехай Бог особливо поможе нам в цій борбі!" Печатаємо це за винипеґською "Фрі Прес" з 23. VI. 1941 ст. 7.

НА ТОРОНТОНСЬКІМ УНІВЕРСИТЕТІ одинадцять наших студентів дістали наукові степені, між ними один лікар, др. Петро Р. Благий з Йорктону, українець католик.

КАТОЛИЦЬКІ УКРАЇНСЬКІ УЧЕНИЦІ школи св. о. Николая виграли побіду мягкого мяча у Винипеґу. Побідили 4 школі в північнім Винипеґу, а в кінцевій грі побідили школу Пр. Марії, котра знова побідила раніше 3 школі в полудневім Винипеґу. Наші дівчата перші!

ПРОФ. СИМПСОН відмічує прибуття Проф. Кошиця до Винипеґу.— З нагоди прибуття проф. Ол. Кошиця до Винипеґу на Курси співу і музики в липні і серпні 1941, проф. Симпсон з Саскатуну написав, що це є "музичною подією, важною не лиш для українців, але для всіх музиколюбителів в Канаді." Проф. Кошиць був диригентом київської опери.

ВІСТИ КОМІТЕТУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ.— Через КУК переслав на воєнні цілі Канади Союз Українок Канади суму $1,867.43 —відділ в Ріджайні, Саск. переслав на фонд КУК-а $25.15.— З Ґлендон, Альта. прислали $6.50 як збірку підчас приняття в честь панства Склянних— з Фішер Бренч, Ман., прислали $6.50— всіх відділів КУК в Канаді є досі 75— нові відділи повстали в Рама, Саск., в Давфин, Ман.— з Торолд, Онт. прислали $14.20— з Айтуни, Саск. $2. на Червоний Хрест.— з Венкувер, Б.К. $20 на фонд КУК.

ПОЗИЧКА ПОБІДИ увінчалася в Канаді небувалим успіхом. Квоту перевищено в многих місцевостях. Манітоба мала означених зібрати $43 міліонів— зібрала понад $51 міліонів.

НА ЕДМОНТОНСЬКІМ УНІВЕРСИТЕТІ одержали стипендії наші лікарі др. Кость Меґас і др. Евгенія Головач. др. Меґас одержав дві медалі за успіхи в науці. Інші надгороди дістали Мих. В. Феняк за успіхи в ґеольогії і Евген В. Шкварок за успіхи в дентистиці.

ЛЕТУНОМ на лінії Виндзор—Торонто—Монтреал є свідомий українець католик Володимир Кабин, родом з Винипеґу, вихованок церкви св. Володимира і Ольги.

РОБЕРТ ОЛ. ВОТСОН ВАТ, 49-літний учений шотляндець, винайшов радієвий прилад для відкривання літаків на далеку віддаль. Цей прилад вже є в ужиттю в Англії і німці не можуть тепер заганятися ночами над Англією, як раніше.

АВТОМАТИЧНИЙ МОЛОТОК.—Винайшли молоток, котрий має при боці магазинок на 150 цвяхів, що автоматично можна вбивати і тим поскорюється праця при будові.

Так силою людської думки—духа безсмертного— твориться поступ і улекшення життя.

ВІДНАЙШЛА ВІСЛЮКА

Вертається раз одна старенька бабуся з Гошева, з великого відпусту та й по дорозі молиться на вервичці.

А якийсь недовірок мудрагель, бажаючи поглузувати собі трохи з неї, так відзивається:

"Звідки, бабусю, так ідете? Чи не з відпусту це?"

"Аякже! з відпусту вертаюся"— каже старенька.

"А що там свята Родина поробляє? Чи жива? Здорова? Чи добре мається?"

І з цих насмішливих слів старенька вмить зміркувала, з ким має діло, але не довго думавши відповіла зовсім поважно:

"О, Свята Родина тепер у великім клопоті й гірко плаче."

Мудрагель, що зовсім такої відповіди не чекав, дуже здивувався, і каже:

"Що говорите, бабусю, плаче? Чого плаче?"

А бабуся на те:

"Ой плаче, паноньку, плаче, бо загубила свого осла й не знає де його шукати. А мені прикро, що не маю сили вернутися до них. Я їм сказала б, що осел тут, та що я його по дорозі віднайшла."

ВАРТІСТЬ ПРОДУКЦІЇ

(Совітська гумореска).

Про вартість совітської продукції— кореспондент московської "Правди" пише:

Мене питають:

Що робити з совітськими електричними залізками до прасування? Відповідаю:

Найкраще вживати їх при вбиванні цвяхів. Але дуже добре також розбивати ними оріхи. А коли нема оріхів— бо це також може трапитися,— залізка в культурних домах служать також як бібулярі або витискачі на столах. Річ ясна, що електричне залізко— це неоцінений знаряд у комунальних галях на мітінгах особливо тоді як доходить до гострих непорозумінь і конфліктів.

Мене питають:

Як найліпше використати совітський ровер (байсикел)?

Нема нічого простішого. Розрубати колесо та повитягати сприхи. З одного й з другого можна зробити прекрасне ліжечко для дитини. З наколесної гуми можна мати прекрасні підошви, ну, сідло, але звичайно найліпші є з неї запятки. Всі інші відламки, особливо металеві, треба віддати в запопадливі руки "Утільторгу."

Мене питають:

"Що робити з вістрям совітських бритов?"

Відповідаю ясно й коротко:

Можна їх поликати, бо залізо дуже скріпляє орґанізм. І нема чого боятися, що буде "різати в середині," бо вістря совітської бритви дуже тупе.

Мене питають:

Як поступити з інжинірами, нововипущеними зо шкіл? Відповідаю:

При нашій недостачі молодих спеціялістів, заняття тих молодих інжинірів може бути дуже різнородне. Інжинір може управляти дитячою шкілкою, видавати перепустки в контрольній будці, приготовляти печені яблока для буфету, старатися про нумеровані білети на залізничій стації для директора, або навіть помагати в канцелярії переписувати викази робітничих платень.

В 50-ЛІТТЯ НАШОГО ПОСЕЛЕННЯ В КАНАДІ ВІДБУДУТЬСЯ — ЮВІЛЕЙНІ З'ЇЗДИ БУК-а —

ОКБУРН, МАН., 5 і 6 липня. — Парох о. К. Лотоцький
КЕНОРА, ОНТ. 6-го липня. — Парох о. Й. Сеньків ЧСВВ.
КУКС КРІК, МАН. 6 і 7 липня.— Парох о. Ф. Ру, ЧО.
ЕТЕЛБЕРТ, МАН. 19 і 20 липня.
БРЕНДОН, МАН. в серпні. Парох о. Й. Пуляк
МАВНТЕН РОВД, МАН. в серпні. Парох о. Й. Пуляк.
ПОРТЕДЖ ЛЯ ПРЕРІ, МАН. 16 і 17 серпня. Парох о. В. Джурман.

З БОГОМ ДО КРАЩОЇ БУДУЧНОСТИ!

За Пров. Заряд Ман. БУК-а:

Т. Мельничук, голова. А. Мартинюк, писар.

На Пресфонд "Голосу Спасителя" жертвували:

К. Ґалан, Ямайка, 1.00; К. Свистун, Оролов, 1.00.

Щира подяка всім ласкавим жертводавцям.

оо. Редемптористи, Йорктон, Саск.

У 50-ЛІТТЯ ПОСЕЛЕННЯ УКРАЇНЦІВ У КАНАДІ

ЮВІЛЕЙ І ВІДПУСТ

В Церкві Матері Божої Неустанної Помочі
ЙОРКТОН, САСК., — 6, 7 і 8 ЛИПНЯ

Субота, 5-го липня.— Год. 7.30 вечером: Акафист до Матери Божої Неустанної Помочі, Наука, Суплікація.

Неділя, 6-го липня.—Перед Полуднем: год. 6.30, 7 і 8: Читані Служби Божі. Год. 10.30: Співана Служба Божа з дияконами. Проповідь. Пополудні: год. 3: Ювілейна Академія в Галі під церквою. Повитання найстарших Піонірів. Промови. Год. 7.30: Вечірня з Литією. Проповідь. Похід з Найсвятішими Тайнами.

Понеділок, 7-го липня, Празник св. Йоана Хрестителя.— Перед полуднем: год. 5.30, 6.30: Читані Служби Божі. Год. 7: Співана Служба Божа (співають діти зо школи Преп. Сестер). Год. 9: Утреня. Мирування. Год. 10.30: Торжественна Служба Божа з дияконами. Проповідь. Пополудні: год. 4: КОНЦЕРТ Української Католицької Школи під проводом Преп. Сестер. Год. 6: Молебень до Матери Божої. Проповідь. Похід під Хрест-Памятник Хрещення України. Водосвяття. Ювілейне Слово. Благословення побожних річей. Суплікація. Дня 7-го липня можна буде дістати снідання у Преп. Сестер. Обід в Українськім Католицькім Народнім Домі заходом У. К. Жіночого Товариства від 1-ої год. пополудні.

Второк, 8-го липня.—Перед полуднем: Год. 6, 7, 8: Читані Служби Божі. Год. 10: Співана Служба Божа за померших Добродіїв йорктонської церкви. Проповідь.

У бурливих часах лихоліття, що його переживає наш український нарід у Старому Краю, спішім усі до Матери Божої Неустанної Помочі, щоб зискати її Покров і заступництво.

Хто в днях від 2—8 липня приступить до св. Тайн, відвідає церкву Матери Божої Неустанної Помочі в Йорктоні, і тут помолиться о поширення св. віри та в наміренню св. Отця, зискає повний відпуст.

ПРЕСВЯТАЯ БОГОРОДИЦЕ, СПАСИ НАС!

Отці Редемптористи в Йорктоні.

КАЛЄНДАР НА СЕРПЕНЬ, 1941

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
19 П Преп. Макрини	1 П ММ. Маковей (Спасівка)
20 С Прор. Ілії (на нед.)	2 С Пер. мощ. ПервМ. Стеф.
21 Н 8 по С. ІПреп. Сим. і Йо.	**3 Н 9 по С.** Преп. Ізаакія і пр.
22 П Преп. Марії Магдалини	4 П ММ. 7 Отроків в Ефезі
23 В ММ. Троф., Теофіля і пр.	5 В М. Евсигнія
24 С † ММ. Бориса і Гліба	**6 С Преображення ГНІХ**
25 Ч † Успення св. Анни	7 Ч ПрепМ. Дометія
26 П СвщМ. Єрмолая	8 П С. Еміліяна
27 С † ВМ. Пантелеймона	9 С † Ап. Матія
28 Н 9 по С. Ап. Прохора і пр.	**10 Н 10 по С.** М. Лаврентія
29 П М. Калиніка	11 П М. Евпла
30 В Апп. Сили, Сильвана і пр.	12 В ММ. Фотія і Анкити
31 С Правед. Евдокіма	13 С М. Максима
1 Ч Серпень. ММ. Маковей	14 Ч Прор. Міхея
2 П Пер. мощ. ПервМ. Стеф.	**15 П Успення Пресв. Богород.**
3 С Ізаакія, Дальмата і пр.	16 С Нерукотвореного Образа
4 Н 10 по С. М. 7 Отрок в Еф.	**17 Н 11 по Сош.** М. Мирона
5 П М. Евсигнія	18 П ММ. Флора і Лавра
6 В Преображення ГНІХ.	19 В М. Андрея Стратилата
7 С ПрепМ. Дометія	20 С Прор. Самуїла
8 Ч С. Еміліяна	21 Ч Ап. Тадея
9 П † Ап. Матія	22 П М. Агатоніка
10 С М. Лаврентія	23 С М. Лупа
11 Н 11 по Сош. М. Евпла	**24 Н 12 по Сош.** СвщМ. Евтиха
12 П ММ. Фотія і Анкити	25 П Відн. мощ. Ап. Вартолом.
13 В Преп. Максима	26 В ММ. Адріяна і Наталії
14 С Прор. Міхея	27 С Преп. Пімена
15 Ч Успення Пресв. Богор.	28 Ч Преп. Мойсея Мурина
16 П Нерукотв. Образа	**29 П Усік. Гл. И. Хр. (на нед.)**
17 С М. Мирона	30 С СС. Алекс., Йоана і Павла
18 Н 12 по С. Флора і Лавра	**31 Н 13 по С.** † И. Пояса Пр. Б.

УСТАВ НА СЕРПЕНЬ, 1941

3. Неділя 8 по Сош. і Пророка Ілії: Гл. 7, ев. утр. 8. Всеночне. На Літургії: Ап. 124 і 57, Ев. Матея 58 і Луки 14.

10. Нед. 9 по Сош.: Гл. 8, ев. утр. 9. На літ. Ап. 128, Ев. Матея 59.

17. Нед. 10 по С.: Гл. 1, ев. утр. 10. На літ. Ап. 131, Ев. Мат. 72.

19. Преобр. Господне: Всеноч. Ап. 65, Ев. Матея 70. Ірмос Празн.

24. Неділя 11 по Сош. і Попразденство Преображення: Гл. 2, ев. утр. 11. Прок., Ап., Аллил., і Ев. лише нед. Ап. 141, Ев. Мат. 77.

28. Успення Пресв. Богородиці: Всеночне. Ап. 240, Ев. Луки 54.

31. Неділя 12 по Сош. і Попразд. Успення: Ап. 158, Ев. Матея 79.

У 50-ЛІТТЯ ПОСЕЛЕННЯ УКРАЇНЦІВ У КАНАДІ

ЮВІЛЕЙ І ВІДПУСТ

В Церкві Матері Божої Неустанної Помочі
ЙОРКТОН, САСК., — 6, 7 І 8 ЛИПНЯ

Субота, 5-го липня.— Год. 7.30 вечером: Акафист до Матери Божої Неустанної Помочі, Наука, Суплікація.

Неділя, 6-го липня.—Перед Полуднем: год. 6.30, 7 і 8: Читані Служби Божі. Год. 10.30: Співана Служба Божа з дияконами. Проповідь. Пополудні: год. 3: Ювілейна Академія в Галі під церквою. Повитання найстарших Піонірів. Промови. Год. 7.30: Вечірня з Литією. Проповідь. Похід з Найсвятішими Тайнами.

Понеділок, 7-го липня, Празник св. Йоана Хрестителя.— Перед полуднем: год. 5.30, 6.30: Читані Служби Божі. Год. 7: Співана Служба Божа (співають діти зо школи Преп. Сестер). Год. 9: Утреня. Мирования. Год. 10.30: Торжественна Служба Божа з дияконами. Проповідь. Пополудні: год. 4: КОНЦЕРТ Української Католицької Школи під проводом Преп. Сестер. Год. 6: Молебень до Матери Божої. Проповідь. Похід під Хрест-Памятник Хрещення України. Водосвяття. Ювілейне Слово. Благословення побожних річей. Суплікація. Дня 7-го липня можна буде дістати снідання у Преп. Сестер. Обід в Українськім Католицькім Народнім Домі заходом У. К. Жіночого Товариства від 1-ої год. пополудні.

Второк, 8-го липня.—Перед полуднем: Год. 6, 7, 8: Читані Служби Божі. Год. 10: Співана Служба Божа за померших Добродіїв йорктонської церкви. Проповідь.

У бурливих часах лихоліття, що його переживає наш український нарід у Старому Краю, спішім усі до Матери Божої Неустанної Помочі, щоб зискати Її Покров і заступництво.

Хто в днях від 2—8 липня приступить до св. Тайн, відвідає церкву Матери Божої Неустанної Помочі в Йорктоні, і тут помолиться о поширення св. віри та в наміренню св. Отця, зискає повний відпуст.

ПРЕСВЯТАЯ БОГОРОДИЦЕ, СПАСИ НАС!

Отці Редемптористи в Йорктоні.

КАЛЄНДАР НА СЕРПЕНЬ, 1941

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
19 П Преп. Макрини	1 П ММ. Маковей (Спасівка)
20 С Прор. Ілії (на нед.)	2 С Пер. мощ. ПервМ. Стеф.
21 Н 8 по С. ІІПреп. Сим. і Йо.	**3 Н 9 по С.** Преп. Ізаакія і пр.
22 П Преп. Марії Магдалини	4 П ММ. 7 Отроків в Ефезі
23 В ММ. Троф., Теофіля і пр.	5 В М. Евсигнія
24 С † ММ. Бориса і Гліба	**6 С Преображення ГНІХ**
25 Ч † Успення св. Анни	7 Ч ПрепМ. Дометія
26 П СвщМ. Єрмолая	8 П С. Еміліяна
27 С † ВМ. Пантелеймона	9 С † Ап. Матія
28 Н 9 по С. Ап. Прохора і пр.	**10 Н 10 по С.** М. Лаврентія
29 П М. Калиніка	11 П М. Евпла
30 В Апп. Сили, Сильвана і пр.	12 В ММ. Фотія і Анкити
31 С Правед. Евдокіма	13 С М. Максима
1 Ч Серпень. ММ. Маковей	14 Ч Прор. Міхея
2 П Пер. мощ. ПервМ. Стеф.	**15 П Успення Пресв. Богород.**
3 С Ізаакія, Дальмата і пр.	16 С Нерукотвореного Образа
4 Н 10 по С. М. 7 Отрок в Еф.	**17 Н 11 по Сош.** М. Мирона
5 П М. Евсигнія	18 П ММ. Флора і Лавра
6 В Преображення ГНІХ.	19 В М. Андрея Стратилата
7 С ПрепМ. Дометія	20 С Прор. Самуїла
8 Ч С. Еміліяна	21 Ч Ап. Тадея
9 П † Ап. Матія	22 П М. Агатоніка
10 С М. Лаврентія	23 С М. Лупа
11 Н 11 по Сош. М. Евпла	**24 Н 12 по Сош.** СвщМ. Евтиха
12 П ММ. Фотія і Анкити	25 П Відн. мощ. Ап. Вартолом.
13 В Преп. Максима	26 В ММ. Адріяна і Наталії
14 С Прор. Міхея	27 С Преп. Пімена
15 Ч Успення Пресв. Богор.	28 Ч Преп. Мойсея Мурина
16 П Нерукотв. Образа	**29 П Усік. Гл. Й. Хр. (на нед.)**
17 С М. Мирона	30 С СС. Алекс., Йоана і Павла
18 Н 12 по С. Флора і Лавра	**31 Н 13 по С.** † П. Пояса Пр. Б.

УСТАВ НА СЕРПЕНЬ, 1941

3. Неділя 8 по Сош. і Пророка Ілії: Гл. 7, ев. утр. 8. Всеночне. На Літургії: Ап. 124 і 57, Ев. Матея 58 і Луки 14.

10. Нед. 9 по Сош.: Гл. 8, ев. утр. 9. На літ. Ап. 128, Ев. Матея 59.

17. Нед. 10 по С.: Гл. 1, ев. утр. 10. На літ. Ап. 131, Ев. Мат. 72.

19. Преобр. Господне: Всеноч. Ап. 65, Ев. Матея 70. Ірмос Празн.

24. Неділя 11 по Сош. і Попразденство Преображення: Гл. 2, ев. утр. 11. Прок., Ап., Аллил., і Ев. лише нед. Ап. 141, Ев. Мат. 77.

28. Успення Пресв. Богородиці: Всеночне. Ап. 240, Ев. Луки 54.

31. Неділя 12 по Сош. і Попразд. Успення: Ап. 158, Ев. Матея 79.

ЧИТАЙТЕ–

о. др. В. Кущнір: **ДІТОЧИЙ КАТЕХИЗМ**, гарно ілюстрований 10ц.
НАРОДНИЙ КАТЕХИЗМ ..... 10ц.
о. А Луговий, **"НАША РЕЛІГІЯ"**, катехизм в українській і англійській мовах, з численними образками ..... 15ц.
БОЖА НАУКА, катехизм християнсько-католицької віри на основі Біблії, гарно ілюстрований ..... 30ц.
ПРОСКОМИДІЯ ЛІТУРГІЯМ в церковно-словянській мові .. 50ц.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

НОВИЙ І ВЕЛИКИЙ МОЛИТОВНИК: З НАМИ БОГ

У цім молитовнику є: Молитви Щоденні, Катехизмові, Ранні, Вечірні, Ріжні. Утреня, Вечірня, Служба Божа. Тропарі й Кондаки воскресні, денні. Чотиридесятниці, Пятдесятниці та на всі свята цілого року. Акафисти. Історія України. Церковні пісні. Коляди. Красні образки. Формат вигідний. Сторін 512. Ціна з почтою $1.00, оправлений в наслідування скірки $1.25; в скірку $1.75; золочений $2.25

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION, YORKTON, SASK., CANADA

ГУРТОВИЙ СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧЕЙ

Павуки, Статуї Воскресення, Стоячі і Клячучі Ангели, Ріжні Статуї, Фелони, Фани, Хоругви, Ліхтарі, Чаші, Дарохранительниці, Монстранції, Процесійні Хрести і Образи, Кивоти, Свічки, Ладан, Вугля, і всякі інші потреби до наших церков.

Пишіть в рідній мові по катальог.

Левицький-Гросс, властителі.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main st., Winnipeg, Man.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 13, No. 9 YORKTON, SASK. September, 1941

КАЛЄНДАР НА ВЕРЕСЕНЬ, 1941

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
19 П М. Андрея Стратилата	1 П † Преп. Симеона
20 В Прор. Самуїла	2 В М. Маманта
21 С Ап. Тадея	3 С СвщМ. Антима
22 Ч М. Агатоніка	4 Ч СвщМ. Вавили
23 П Отд. Успення, М. Лупа	5 П Прор. Захарії
24 С СвщМ. Евтиха	6 С Чудо Арх. Михаїла
25 Н 13 по С. Відн. м. Ап. Варт.	**7 Н 14 по Сош.** М. Созонта
26 П ММ. Адріяна і Наталії	**8 П Різдво Пресв. Богород.**
27 В Преп. Пімена	9 В Правед. Йоакима і Анни
28 С Преп. Мойсея Мурина	10 С ММц. Мінодори і проч.
29 Ч Усік. гл. Й. Хр. (на нед.)	11 Ч Преп. Теодори
30 П СС. Александра, Й. і Пав.	12 П Отд. Різд. і СвщМ. Автон.
31 С † Пол. Пояса Пресв. Бгр.	13 С Обновлення Храма
1 Н 14 по С. † Преп. Симеона	**14 Н 15 по С. Воздв. Ч. Хр.**
2 П М. Маманта	15 П ВМ. Никити
3 В СвщМ. Антима	16 В ВМц. Евфимії
4 С СвщМ. Вавили	17 С ММц. Софії, Віри і проч.
5 Ч Прор. Захарії	18 Ч Преп. Евменія
6 П Чудо Архістрат. Михаїла	19 П ММ. Трофіма, Сават. і пр.
7 С Пр. Різдв. Пр. Б. М. Соз.	20 С ВМ. Евстатія
8 Н 15 по С. Різдв. Пр. Богор.	**21 Н 16 по С.** Отд. В., Ап. Код.
9 П Правед. Йоакима і Анни	22 П СвщМ. Фоки
10 В ММц. Мінодори і проч.	23 В Зач. Йоана Хрестителя
11 С Преп. Теодори	24 С ПервМц. Текли
12 Ч Отд. Різдв. і С. Автоном.	25 Ч Преп. Евфрозинії
13 П Предпр. Воздв. Об. Храм.	**26 П Ап. Ев. Й. Бог.** (на нед.)
14 С Воздв. Ч. Хреста (Піст)	27 С М. Калістрата
15 Н 16 по С. ВМ. Никити	**28 Н 17 по С.** † Пр. Харитона
16 П ВМц. Евфимії	29 П Преп. Кириака
17 В ММц. Софії, Віри, і проч.	30 В СвщМ. Григорія

УСТАВ НА ВЕРЕСЕНЬ, 1941

7. Нед. 13 по С. і Усік. Ч. Гл. Йоана Хр.— Гл. 4, Єв. утр. 2. Всеночне. На літ.: Ап. з. 166 і 33, Єв. Мат. з. 87 і Марка з. 24.

14. Нед. 14 по С., † Преп. Симеона, Соб. Пр. Богор. і початок Церк. Року (Індикта): Гл. 5, Єв. утр. 3. Ап. нед. з. 170, Інд. (з. 282 під зач.) і Симеона з. 258; Єв. нед. Мат. з. 89, Інд. (Лк. 13), Мат. 43

21. Нед. 15 по С. і перед Воздв., і Різд. Пр. Д. Марії: Гл. 6, Єв. утр. 4. Всеночне. Ап. і Єв. Нед. перед Воздв. Ч. Хр. і Празн.

27. Воздв. Ч. Хреста. Всеночне. Ап. з. 125, Єв. Йо. з. 60. **Піст.**

28. Нед. 16 по С. і по Воздв. Гл. 7, Єв. утр. 5. Ап. з. 203, Єв. Марка з. 37. Причастен: Хвалите і Воздв.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 13, Число 9 Вересень 1941

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ВЕРЕСЕНЬ

За малі семінарі для світського й монашого духовенства.

Діти жадали хліба й не було кому подати. Голод, це страшне нещастя. Коли в якій околиці настане голод, люди вимирають сотками, тисячами.

Однак є ще інший голод, це душевний голод, голод Божого слова, голод св. Тайн, голод релігії. І буває, що нема кому подати того духовного хліба Божого слова, св. Тайн... І душі гинуть ... пропадають у безвірстві, далеко від Бога..., гинуть з духовного голоду, а гинуть на віки.

Чи дійсно нема кому подати народові духовного хліба, Божого слова, чи дійсно нема кому уділяти св. Тайн?... дбати о релігійне життя між народом?

Так, на жаль дійсно є. Замало є Христових робітників, замало священиків, за мало місіонарів. Тому шириться безвірство, згіршення, пропадають, гинуть душі.

Наколи де, то між нашим народом українським у Канаді і в Америці дається пекуче відчувати брак священиків, брак місіонарів. У Канаді на величезнім просторі від Сидней у Новій Шкоці до Венкувер у Британській Колюмбії всего 100 українських католицьких священиків. Один священик випадає на 3,000 українців католиків. Подібні відносини є у Злучених Державах П.А., де є всего 250 священиків на більше як 600,000 нашого народу. Цей оплаканий стан, цей брак духовенства можна ліпше зрозуміти, коли порівнати наші відносини, зо станом, який є у інших народів у Канаді й Америці. У Айришів, Німців, Французів у Канаді й Зл. Д. П.А. один священик випадає на 500 душ. А у нас 1. священик на 3,000 душ!

Дійсно діти жадали хліба й нема кому подати.

Ми українці католики тут на американськім континенті потребуємо і то дуже потребуємо далеко більше священиків, місіонарів.

На жаль, замало є покликань до духовного стану. А чому так? Молодь, що ходить до публичних шкіл не розуміє того, як велика є гідність священика, як дуже конечними є священики, місіонарі для добра, щастя, розвою народів. Щоби мати більше покликань до духовного стану, треба конче окремих шкіл, т.зв. малих семінарів, де молодь підготовлялася би до будучого духовного стану. Таких духовних семінарів треба й для духовенства світського й для духовенства монашого.

Наколи хто бажає щастя й кращої будучности для нашого народу в Канаді й Зл. Д. П.А. повинен усіми силами старатися помагати нашим церковним Властям в отворенню таких малих семінарів. О такий семінар стараються Їх Ексцеленція Преосвященний Ладика (Bishop's Chancery, 285 Scotia St., Winnipeg, Man.) Щирий українець католик, якому добро народу лежить на серці повинен також старатися піддержати існуючі вже такі інституції. Піддержується такі інституції з одної сторони датками й жертвами, а з другої сторони даючи добрих, побожних хлопців до таких Інститутів. Такий малий семінар для світського духовенства заложили Їх Ексцеленція Преосвященний Богачевський у Стемфорді, Кон. (Ukrainian Catholic Seminary, Stamford, Conn.) Такий малий семінар для монашого духовенства Чина Найсв. Ізбавителя існує в Йорктоні, Саск., під назвою Ювенат (Juvenate, Ukrainian Catholic Mission, Yorkton, Sask.) Щороку з сих інститутів вступають молодці до духовного стану.

Та їх замало, а потреби так великі! Діти жадають хліба... душі бажають спасення... нема кому те спасення подати!

Христос бажає спасення душ... Він кличе з хреста "Жажду" —і нема кому заспокоїти цю Христову спрагу! Брак священиків, брак місіонарів!

Дорогий читачу! Чи ти можеш бути обоятний на цю жажду?

Слухай поклику св. Отця, молися в тім місяці "За малі семінарі для світського й монашого духовенства."

Спомагай своїми жертвами існуючі вже такі інституції.

Коли в твоїй родині є добрий і здоровий хлопець, відповідний щоби вчитися на священика, на місіонаря, або коли знаєш про такого, старайся, щоби він пішов до такої школи. Ти сповниш прекрасне діло християнської любови, ти причинишся до того, що побільшиться число Христових робітників, священиків, апостолів, і тисячі душ, жадних духового корму дістануть духовний хліб, Боже слово, св. Тайни, а через це спасуться й будуть по віки щасливі в небі.

КЛЮЧИКИ

В дорогу вибралась Пречиста
Відвідати і дядька й тету,
Та змучила її уже так
Гірська дорога кремениста.

Зима ще. Вітер дме холодний,
Мороз в степу, на полі, в гаю,
Весні зима ще повідає:
"Моє ще царство тут сьогодні!"

Пречиста хусту затулила
Та йде, на холод не зважає,
Пройшла гору й уже під гаєм,
А гай чорніє ще безсило.

Вже в гаю. Сумно так Пречистій!
Щоб хоч бодай маленька квітка
По-під кущі, хоча б із рідка
Могла тепер уже зацвисти.

І в цій хвилинці у ліщині
Вже квітка розцвіла дрібная,
І з-під снігу розповвиває
Пелюсточки так ніжносині!

Зраділа квіткою Марія,
Вільні вже віддихають груди,
Це ж певність, що весна прибуде,
Весни це ключики яріють.

Так легко стало на душі Їй,
Немов запахло вже весною:
"Весна рушає вже до бою,
Зимо, марні твої надії!

"Спіши весну вже зустрічати,
Та добровільно, без спонуки
Ключі їй передати в руки!" —
Сказала тихо Божа Мати. —

"Для тебе треба квітку взяти!"
І ніжно викопала квітку.
Йде, тільки увійшла у фіртку,
Стоїть там тета біля хати.

"Благословенна між жінками
Віки всі будеш ти, Маріє!" —
Вітає тета, як лелія
В обіймі Діва йде з квітками.

І відтоді, хоч сніг ще всюди,
Квітки ці перші розцвітають —
Їх "ключики" в нас називають
І "проліски" й "первоцвіт" люди.

ПРОБА

Констанцій Хльор, коли одержав владу над римською імперією, задумав випробовувати тих, що його оточували, й із ким він ділився владою.

Отже скликав їх усіх до себе й наказав, щоб вони відцуралися християнської віри, або інакше нехай ідуть на вигнання.

Дехто з них із жадоби до слави та користей погодився відректися віри, дехто зо слабодухости, дехто з побоювання за своє життя. Але деякі з них сміливо заявили, що краще зречуться слави й користей, навіть життя, аніж зрадять свою віру.

Тоді Констанцій сказав до них:

—Я вам вірю й сміливо на вас можу покластися. Бо коли ви залишилися вірні свому Богові, то будете вірні й мені й не зрадите мене. Від сьогодні спокійно передаю вам справи й керму в державі. А ви— сказав він до тих, що згодилися зректися своєї віри,— ідіть собі! Не можу я на вас покластися. Бо коли ви так легко зреклися свого Бога, то ще скорше в тяжку хвилину зречетеся мене!

І наказав їх з ганьбою прогнати з палацу.

НОВА КНИЖЕЧКА —

-ЦЕРКОВНІ ПІСНІ-

Друге справлене й доповнене видання.

Замовляйте: Ціна 15ц.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

БОЖІ ПРОПОВІДНИКИ

Каже святе Письмо, що Господа Бога ніхто ще на цім світі не бачив. Господь Бог мешкає серед світла ясного, що для наших очей недоступне. Він закрив із перед наших смертних очей свій небесний Маєстат, і наші очі ще недостойні глянути на Його пресвяте лице.

Але хоч ми на цім світі очима нашими Господа Бога не можемо бачити, ми знаємо добре, що Він не далеко. І розум наш і віра свята кажуть нам, що Господь Бог завжди коло нас, та що Його Дух всемогучий нас із усіх боків окружає. Як риба в океані з усіх боків оточена водою, а пташка повітрям, так і ми постійно живемо наче затоплені в безконечности Божества. Так, Господь Бог є завжди близько коло нас, Він живе в нашому серці, і Він гостить у нашій душі. Його всемогуча рука, що небо й землю держить, піддержує також і нашу немічну істоту, захоронюючи її від загибелі.

Як би так Господь Бог випустив нас зо своєї руки, хоч би тільки на хвильку одну, то ми в ту ж саму мить пропали б безповоротно, та й слід по нас загинув би.

Послухаймо притчі про подорожнього, що в пущі безлюдній заблукався. Ось ходить він уже по тій пущі довгі тижні, ба й місяці, блукає крутими манівцями, а ще не стрінув живої людини. Аж ось одного дня дивиться він, а на землі видно сліди людської ноги. Ті сліди зовсім виразні, і на мякій землі пізнати, що ті сліди ще цілком свіжі.

Побачивши це зрадів наш подорожній і каже, "Направду тут десь недалеко звідси мусить бути якийсь живий чоловік. Вправді я його не бачив, але я присягнув би, що він тут є, бо я бачу свіжі й виразні сліди людської ноги на землі."

Як той подорожній серед глухої пущі, так і ми серед широкого світу мандруємо, але досі ми ніколи ще Господа Бога не стрінули. А все ж таки, як тільки уважно кругом очима поведемо, ми можемо бачити Божі сліди. Зовсім виразні сліди Божої Всемогучости. Ті сліди— то небо й земля, й уся вселенна, заповнена несчисленними істотами. Ах, як би то ми вміли ліпше на світ дивитися, і як би нам Господь Бог очі своєю ласкою нараз просвітив, то ми

без найменшого труду побачили б Божі сліди на кожнім кроці— сліди зовсім виразні й свіжі.

Тоді почули б ми велику проповідь про Бога не тільки в церкві, а на кожнім кроці, всюди, куди б не поступилися. Кожне сотворіння у вселенній, то проповідник Божий, що постійно проповідає про свого всемогучого Творця. Але треба вміти слухати. Треба намагатися ту проповідь розуміти.

Як би ми вміли ліпше слухати, то небо й земля, і сонце, і місяць, і зорі ясні, і суша, і море, і високі гори, і ліси й степи безкраї казали б нам могучу проповідь, що вони самі від себе не повстали, а всемогуча Божа рука сотворила їх, та й постійно ще їх існування піддержує.

Якби ми вміли ліпше слухати, то ясні зорі з високого неба кликали б до нас тисячними голосами: "Дивись на нас, християнине—християнко! Дивись як нас тут багато, й як ми всі гарно на небі блимаємо. Памятай, що то Всемогучий Бог нас по небі посіяв, немов пшеницю яру, золоту. Як би не Він—нас би тут не було, як би Він нас не піддержував, ми всі попадали б і слід по нас пропав би."

А повний місяць у гарну погідну нічку кликав би до нас: "Християнине-християнко, не забувай, що то Господь Бог мене на небі засвітив, і приказав, щоб я вам темну нічку розяснював та й розвеселював." Як би ми ліпше вміли слухати то кожна деревина казала б нам: "то Господь Бог дає мені таку силу, що я росту, зеленіюся, листям та квітами вкриваюся, й рясні плоди приношу в свій час." А листок на дереві шелестів би: "Як би не Господь Бог, то в мене сили не було б деревини триматися. Як би не Він, то я зовяв би, тай усох би відразу. Як би не Він, то нічого б на світі не було."

А кожна рожа в садку, та й кожна квітка на полі казала б: "Дивись: я ні сію, ні орю, ні пряду, а як гарно-чудово я зодягнена; навіть преславний Соломон у всій своїй царській пишноті не виглядав так пишно як я. Не забувай, що то Господь Бог так за мене подбав, так прекрасно мене зодягнув."

А дрібна пташка в повітрі теж науку нам дала б, про того Небесного Отця, що для неї мушки й хробачки сотворив і не дає їй з голоду загинути. І кожна пчілка, що у квітистому лузі мід солодкий збирає, бреніла б нам пісеньку свою про того доброго Бога, що маленькій пчілці такі незвичайні здібности дав, такий невтомний запал до праці в її серці розпалив.

—О, як би ми ліпше вміли слухати, то навіть дрібне зернятко маку сказало б нам проповідь прегарну. "'Дивись на мене, яке я маленьке, непоказьне"— сказало б нам те макове зерно— "але в свому нутрі я скриваю такий дорогоцінний скарб, що його за всі скарби цього світу не купити, й тільки Всемогучий Творець його може подати. А скарб той неоцінений—то скарб життя. А ну, поклич усіх найбільших учених з цілого світу й проси їх, щоб зробили тобі таке друге макове зерно, як я. Чи гадаєш, що зможуть зробити? Уся їх ученість і мудрість мусить признати свою неміч, й свої границі, і перед такою маленькою одробинкою, як я, вони мусять покірно визнати свою безсильність. Бо в тій маленькій одробинці скривається страшна таємниця життя, і тільки той вміє розгадати її, хто називається Безсмертний Пан життя і смерти." І коли вже макове зерно, той найменший із усіх проповідників таку глибоку науку нам каже, то чого ж не сподіватися нам від сонечка ясного, того найсильнішого проповідника Божого, що серед неба горить-палає, й своїми огнистими променями нам усім проповідь каже: "Християнине-християнко, дивіться, яке я велике й могуче, як я сильно на небі палаю! Памятайте, що то Господь Бог мене своєю силою розпалив і казав мені світ огрівати й освічувати. І коли я на весну своїми промінями сипну, на землі наче чари діються. Гинуть сніги, топляться леди, і лютий мороз мусить випустити землю з важкої неволі. І коли я далі стану гріти-пригрівати, висихають болота, багна, земля вдягає на себе пишну зелень, закосичується рожами, квітками. Під моїм теплим подихом на широких ланах золота пшеничка доспіває й виноград солодким вином наливається. Дивись, християнине, на мою дивну силу й памятай, що існує ще друге сонце вічне, невидиме: Господь Бог у своїй Тройці Єдиний. Від всемогучого Отця, як від вічного сонця, народжується предвічний Син, як світло від світла, Бог правдивий від правдивого Бога. А від них обох, від вічного сонця й його сяєва, походить несотворене тепло Божої Любови, Дух Святий. І від віків несчисленних світить те несотворене Сонце предвічної Тройці, а під його благодатним променем звичайні земні сотворіння, діти грішного Адама перемінюються на Божих дітей. І коли те проміння пресвяте на яку грішну душу стане ділати, то з тої душі мусить швидко вступитися гріховна зима, і настає там чудова весна праведного християнського життя, і розкаяне серце зачинає покриватись

квітками християнських чеснот, а потім родить спілі овочі добрих діл на славу Божу.

Світить нам ясне сонечко на небі, палає, й огріває нас. Але як вечір надходить, воно ховається на заході за ліси та за гори високі. Одначе воно не хоче покинути нас у безпросвітній пітьмі. Воно лишає трохи свого світла місяцеві небесному, щоб він від нас темряву проганяв. Бо ж кажуть учені астрономи, що місяць сам від себе світла не має. Місяць сам собою є зовсім темний; то сонечко ясне йому свого світла позичає, і він нам те світло відбиває серед ночі, і тому воно так ясно, так весело вночі, коли повня на небі.

І так як те сонце, що за лісами, горами ховається, й не видко його, так само й Господь Бог, те предвічне сонце наших душ, закрив своє лице перед нами, але Він ясного світла уділив своїй Церкві святій, щоб вона розяснювала нам чорну темряву земного життя.

О, як сумно та страшно було б, як би так нараз на небі ясне сонечко згасло! На землі запанувала б пітьма непроглядна, несамовиті морози скували б землю в нерозривні окови ледяні, на землі завмерли б усякі зародки життя, й увесь світ перемінився б на велитенський цвинтар, на кладовище сумне.

Не менше страшно було б, як би так між людьми світло божої науки цілком погасло. Люди не знали б навіть, що вони душу мають людську, безсмертну, й гадали б, що вони тільки такі звірі на двох ногах і жили б як ті звірі без душі, та без сумління...

Світить нам ясне сонечко на небі, і огріває нас, і з нього нераз буває найкращий лікар. Коли грудна недуга розпочинається, найкращий спосіб тоді вигріватися на сонці. Соняшні промені вбивають усякі заразки й баціші.

Подібно можемо лікувати нашу душу грішну. Коли вона бідна вся струпом гріховним покрита, піддаймо її під благодатне ділання того Пресвятого Сонечка, що називається Господь наш Ісус Христос і кажім: "Господи, Ісусе Христе, Сонечко наше тихе, пресвяте! Світи на мою бідну душу, й огрій її. Променем могучим своїм убий усі заразки гріха, й мої криваві рани уздорови!"

Світить нам сонце на небі, і від сходу підноситься вище і вище, а ставши в полудне на найвищому свому щаблі, воно немов кличе до нас: "Християнине, християнко, йди за моїм прикладом, і підноси свою душу й своє серце вгору. Горі імієм серця! Так, піднеси своє християнське

серце в гору, понад землю, понад порох земний, понад болото земне, понад всі твої клопоти й журби земні, піднесися духом угору, до Бога й Сотворителя твого, до Ісуса Христа й Його Пресвятої Матері, до тої країни вічної, де Божі Ангели вічного Царя прославляють, де й ти колись повинен стати, щоб на віки ясніти як сонце на славу Божу. Бо каже святе Письмо зовсім виразно, що праведники будуть в небі мов ті сонця ясні блистіти. А покищо старайтеся вже на цім світі бути сонцем ясним одні для одних. Нехай священики будуть для своїх вірних таким ясним сонцем доброї науки, й праведного життя й доброго прикладу. Хай родичі будуть сонцем ясним для своїх дітей, учителі для своїх учнів, настоятелі для підвладних своїх. Хай ніхто з вас не буде сином пітьми чорної, темної,—не забувайте, що ви християни, католики, та що сонце божої правди просвітило вас. Те сонце в Вифлеємі юдейськім зійшло, і в Назареті неначе хмарою покори та й пониження прикрилося, і довгі роки ясні промені свої від людий ховало; потім три роки на апостолів лагідно світило воно, і теплом своїм надприродним у холодних людських серцях любов до Бога розбуджувало. На таворській горі перед очима здивованих Апостолів, Петра, Якова і Івана заблисло те сонце на мить своїм надземським, небесним сяєвом, а потім уже до заходу свого стало хилитися, і на Голгофті померкло воно, і в темному гробі ховалося три дні. Але на Великдень вийшло славно із темряви, щоб на небо відійти й ніколи вже більше не затьмаритись, а розвеселювати своїм промінням безконечну вічність."

Отаку то науку може нам сказати ясне сонечко з високого неба, і то кожного погідного дня. Стараймося уважно її слухати й розуміти, і думка наша на крилах сердечної молитви хай до того Невидимого Бога підноситься, що на цім світі тільки виразні сліди своєї всемогучости нам полишив, а в вічності відслонить нам своє пресвяте Лице.

ВІДНОВІТЬ ПЕРЕДПЛАТУ!

Приєднуйте "Голосові Спасителя" нових Передплатників!

ЗА КРАЩУ БУДУЧНІСТЬ!

(Просьба о поміч)

Українців католиків **в Канаді є 300,000 і** мають сто священиків. Значить, **один священик припадає на 3,000 душ.**

В Західній Канаді (Альберті, Саскачевані і Манітобі) римо-католиків є 422,000, а священиків мають 856. Значить один священик припадає на 491 вірних.

У Злучених Державах Півн. Америки є після статистики в обох українських дієцезіях 567,867 греко-католиків і мають 240 священиків. Значить, один священик припадає на 2,366 вірних.

Тимчасом римо-католиків в Зл. Дер. Півн. Америки є 20,838,640 душ і мають 33,300 священиків. Або один священик на 626 вірних.

Іншими словами, наших священиків до числа вірних є шість разів менше чим у других народів в Канаді і в Америці.

Ті числа самі вимовно говорять і кличуть— **Український нарід має тут на американськім суходолі замало священиків!**

Ось одна з найважніших причин нашого народного недомагання, нашого розбиття і слабости. Числом нас богато— однак брак духовних провідників, **брак священиків,** брак місіонарів. А нарід без священиків, то корабель без керми, стадо без пастирів.

Щоби цему зарадити, щоби ми мали більше священиків, місіонарів, **треба шкіл,** де молодь приготовляласьби до духовного стану.

Таку школу— ювенат— провадять від кількох літ оо. Редемптористи (Місіонарі Чина найсв. Ізбавителя) **в Йорктоні, Саск.** Тут молоді хлопці приготовляються до будучого стану священика-місіонара. Та тепер, коли за Божим благословенням збільшилося в Йорктоні число отців і відколи новики, бувші учні ювенату, знайшли тут приміщення, йорктонський дім став замалий і показалася конечна потреба нового дому, в котрім поміщено би школу-ювенат. Мимо тяжких часів, дня 10 липня ц.р. з Божою поміччю **Отці Редемптористи розпочали будову такої нової школи-ювенату в Роблині, Ман.** Теперішний час до будови невідповідний. Та отці зачинають будову уповаючи на Божу поміч і особлившу опіку Матері Божої Неустаючої Помочі. Числять також на попертя всіх щирих українців католиків.

Цього року, коли якраз припадає 50-літний ювілей поселення українців в Канаді, **будова цеї школи буде найкращим і трівким памятником ювілею.**

Ця будова, це діло незвичайно важне. Тут ходить о будучих Христових місіонарів, що мають поширяти Христове царство на землі і вести український нарід до кращої будучности.

Так, **Бог хоче цего діла!** Положення українського народу в Канаді і в Америці цего вимагає. Нині на рідних землях за морем наші заведення знищені. Тут, на вільній землі, мусимо будувати нашу будучність—школи!

Тому звертаємося до всіх свідомих українців католиків і просимо:

Поможіть своїми щедрими жертвами довершити це діло!

За кожду жертву вже наперед щире спасибіг — нехай Христос стократно надгородить!

За всіх добродіїв буде щороку відправлятися в наших монастирях Служба Божа.

За всіх добродіїв будуть молитися кождого дня в наших монастирях всі наші отці і братя.

Виказ жертв буде поміщений в нашім часописі.

Всі ласкаві жертви просимо слати на адресу:

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION, YORKTON, SASK.

Чудодійне Зерно

(Народній переказ)

Прийшов до мельника жебрак й просить його, щоб той, чим би міг, йому допоміг. А мельник був скупий і безсердечний.

—Іди, іди з Богом!— розгнівано відпроваджував мельник жебрака.— Чимало вашого брата тут вештаєтся-

ся! Всіх не нагодуєш! Іди собі!

Так нічого й не дав він.

Але на цей час підіхав до млина селянин, який привіз решту зерна, що ще мав змолоти. Побачив він убогого жебрака, жалко йому стало цієї людини, зупинив його та й каже:

—А йди но сюди, Божа людино! Хоч сам небагато маю, а чимсь знайдеться поділитися. Відчини свою торбу!

Жебрак відчинив. Селянин відсипав йому добру мірку зерна. Але жебрак став ще просити. Селянин ще додав йому, й у самого залишилося дуже мало.

—Ото дурний,— думає про себе мельник, поглядаючи, як селянин віддає майже все, що мав. Як я заберу від нього за перемелення, так що ж у нього й залишиться? Ліпше був би для себе та для родини залишив, аніж невідомому жебракові віддати.

Засипав мельник зерно селянина на перемелення... Здивувався дуже, коли побачив, що мука все сиплеться та сиплеться. Сам на власні очі бачив, що засипав до перемелення яку третину мішка, а вже ось засипалося декілька мішків, а мука все сиплеться та сиплеться. Заглянув до жорнів, а там зерна ані трохи не зменшилося... Тоді лише зрозуміли мельник і селянин, що то сам Бог був перебраний за жебрака, щоб пересвідчитися, хто має чуле до людського горя серце, а хто замісць серця має холодний, бездушний камінь...

За своє добре серце довелося селянинові декілька разів возом їздити до млина по муку так, що не тільки на цілу зиму забезпечений був із родиною хлібом, але й ще чимало її продав та направив своє вбоге господарство. Мельник просив його, щоб він залишив йому чудодійне зерно, багато грошей обіцяв йому за те, але селянин не погодився. Забрав його до себе й беріг, як святиню, й лише в тяжку хвилину, в неврожайний рік, коли самому не було що їсти, або треба було іншим допомогти, віз він те зерно до млина, намолював, скільки потребував муки, та й знову приховував те зерно на чорний день. Нікому з того часу він не відмовлював у допомозі, навіть сам старався допомогти в злиднях іншим людям.

ПЕРЕМОГА ХРИСТОВОЇ ВІРИ

Вечеріло. Сонце клонилось до заходу. Приглядалось іще востанне до розбурханих вод безкрайого моря. Вся природа приготовлялась до сну. Дрібні квітки хилили маленькі свої голови, ступювали листочки. Вечірній сумерк прикривав землю темним покривалом ночі. Повіяв легкий, милий вітрець, прохолодив гаряче повітря, прогнав нестерпну спеку дня.

Берегом моря йшов невеличкий гурток людий. Був це старий Полідор зо своєю десятилітньою дочкою Клімено й дорогими приятелями. Переходячи попри статую поганського божка Нептуна батько звернувся до своєї донечки й сказав: "Дивись, дитино, на оцю статую. Забобонний нарід перед нею поклони бє, думає, що це його правдивий Бог, а тимчасом це тільки звичайний собі камень, що ні руху, ні життя в собі не має. Навіть сонце ясне, що йому нарід божу честь віддає, не є ніяким богом. Дивись, воно вже хилиться до заходу й світло його для нас уже гасне. А правдивий Бог усюди присутній, завжди все бачить і чує, й ніщо перед Ним сховатись не в силі. Він своєю всемогучою волею видвигнув небо і землю з нічевости. Він керує хвилями на розбурханому морі. Він землю нашу обсипав запашними квітками, а блакитні поля високого неба Він золотими зорями обсіяв."

"Так, дорога Клімено, куди тільки поступишся, куди тільки поглянеш, Господь Бог всюди присутній. Його можеш душею доглянути в премудрому правлінні світом, а навіть і в собі самій, у свому серці, в своїй душі. Він, як добрий батько веде чоловіка посеред тисячів усяких небезпек, але треба конче стерегтися злого, втікати від гріха, бо той добрий Бог є також справедливий. Він читає всі думки в твоїй душі, бачить усі порушення твого серця, й ніколи не карає без причини. То ж люби Його щиро й будь Йому вірна..." Іще щось хотів казати люблячий батько, але нагло обскочили його морські розбишаки, звязали, й разом із дочкою повели на корабель.

Зрозумів старий Полідор, яка чекає його доля, але

своїй донечці нічого не хотів казати, щоб їй жалю не додавати.

Щасливо переплили вони море, й причалили вкінці до якихось незнаних берегів. Негайно приплили до корабля менші човни, й перевезли їх усіх на беріг. Тут уже чекали купці на живий, людський товар. Розбишаки скоро продали свою здобич, й вернулись знов до свого злочинного ремесла. Старий Полідор зо своєю дочкою Кліменою далі були разом, але яка страшна була тепер їх доля!...

Недавно ще були вільні, й проходжувались берегом моря, а тепер обоє мусять двигати важке ярмо гіркої неволі. Прикро було дивитись старенькому батькові на муки рідної дитини, що так тяжко мусіла працювати, щоб уникнути дротяної нагайки.

Вже близько рік двигали вони обоє гірке ярмо неволі, а пана свого, що йому вони служили, не знали. Тільки від інших слуг і невільників наслухались вони багато, що він дуже щедрий і великодушний.

Раз якось Полідор із Кліменою працювали в городі. Аж ось зовсім несподівано приступає до них їх пан, а називався він Альтамор, і так зачинає казати:

"Мої боги дали мені велике майно, і я радо ділюся ним із моїми ближніми. Гадаю, що й вам тут нічого не бракує. Не забувайте отже, що маєте бути вдячні насамперед моїм богам. За пару днів буде велике свято моїх богів, тому й ви разом із усіма моїми людьми мусите їм глибокий поклін віддати."

"Пане"— сказав Полідор— "я признаю тільки одного, правдивого Бога. Тільки Йому одному покланяюся, тільки Йому одному дякую за великі ласки й добродійства."

"Слуго нікчемний та зухвалий"— несамовитим голосом зверещав лютий Альтамор— "це тобі не промине безкарно! Даю тобі два дні до надуми; потім чекає тебе або спокійне життя, або люта смерть. Надумайся отже, що вибирати."

Так промовивши Альтамор вийшов з городу. Обличчя Полідора, що досі завжди таке погідне, таке спокійне було, покрилось глибоким смутком. Він зовсім такого не сподівався: йому так багато наговорили про доброту пана Альтамора, а тут бач, яка доброта. І зрозумів він страшну небезпеку, що грозила йому, але не тратив надії на Бога.

Надійшов назначений день. Серед великої площі виставлено фіґури поганських божищ, і товпи народу обступили їх з усіх боків. Недалеко стояли величезні огнища приготовані для упертих, що не хотіли віддати чести поганським божкам, і міцно держались своєї віри. Всі дожидали Альтамора. Вкінці й він прибув зо своїми невільниками. Засів на приготованому сідалищі, і звернувшись до Полідора й його дочки, так промовив:

"Не на те купив я вас за такі великі гроші, щоб бажати вам смерти. Та ви самі мене до цього змушуєте, бо не хочете поклонитись нашим богам, а свого бога тримаєтесь."

"Правдивий Бог, то наш Бог"— відповів Полідор. — "Він дає вічну надгороду тим, що його вірно визнають, а твої боги дають своїм поклонникам тільки марну, дочасну заплату. Не хочемо міняти вічного щастя, на хвилеву втіху та вдоволення."

На приказ Альтамора, кількох Полідорових приятелів поклали кати на огнище. Крик і стогін палених жертв ослабили віру й відвагу інших. Клітон, один із найстарших невільників, закликав в імени всіх: "Великі Альтаморові боги, я вас визнаю й віддаю вам славу й честь!"

З Клімона негайно зняли кайдани, й він приступив до жертівника поклонитись поганським божкам. За його прикладом пішли й інші невільники опріч малої Клімени. Пішов і старий Полідор, хоч недавно ще такий завзятий був, такий хоробий. Поганський нарід побачивши це, став голосно кричати й плескати в долоні з великої втіхи та радости.

Альтамор завважив, що Клімена осталась сама; він бажав намовити й її, щоб пішла за прикладом свого батька, тому дав знак, і нарід втихомирився. Але Клімена, користаючи з тої тиші, стала перша говорити:

"Великий християнський Бог може навіть серед огню дати прохолоду тим, що в Нього вірять, що Його визнають. Не тішся, Альтаморе, що твої огнища зможуть знищити мою віру. Я дуже радо віддаю своє життя, свою кров за честь і славу мого правдивого Бога."

Так промовивши Клімена, побігла швидко до найближчого огнища, щоб геройським ділом потвердити свої відважні слова. Старий Полідор запримітив, та задрижав усім тілом. Кожне слово Клімени пекло його дошкуль-

ним вогнем. Стид і сильне почуття ганьби обілляли його наче холодною водою, а докори сумління й неспокій серця з кожною хвилею росли, більшали. Бачучи як радо й охоче його донечка Клімена пішла на муки, старий Полідор відчув велику охоту й собі піти за її прикладом. Тому побіг за нею кличучи:

"Клімено, дитино моя, почекай! Я завжди був разом з тобою, я тобі не дам ніколи злого прикладу. Сьогодні ти з великою славою для себе, а з великим упокоренням для мене, випереджаєш мене. Альтаморе, знай, що я ніякого іншого бога не визнаю, опріч одного, правдивого, всевишнього Господа, що Йому досі я служив і честь належну віддавав. Доню моя дорога, люба, ходім разом на той страшний вогонь. Боже мій, Тебе й дитини моєї рідної я ніколи не виречусь, ніколи не покину!"

Промовивши це старий Полідор узяв на руки свою доню й підійшов до огнища.

Інші невільники, бачучи такий прекрасний приклад геройської відваги й любови до Бога, стали один за другим відступати від поганських божків, та гуртуватись кругом Полідора. Тоді Клітон виступив з поміж них і так промовив:

"Мені першому годиться йти ув огонь, бо ж я перший згіршив вас своїм нікчемним прикладом. Не відмовте мені отже цеї великої чести й ласки. Нехай таки на ваших очах знищу я свою ганьбу, й покажу вам правдиву дорогу християнина."

Всі інші невільники почувши ці слова, заплакали з радости. Всі згодились на просьбу Клітона.

Тоді приступив до них Альтамор, і взявши Клімену з рук батька, так промовив:

"Чого ж ви плачете? Сльозами вашими вже зложили ви жертву правдивому християнському Богові. Від сьогодні не визнаю вже іншого Бога крім правдивого Бога християнського. Вашими устами той Бог так сильно заговорив до моєї душі, що я не всилі довше Йому опиратись. Жийти собі отже, мої дорогі християни, а мене між себе прийміть як рідного брата. Навчайте нарід правдивої вашої віри. Нинішній день хай буде великим днем перемоги Христового світла над поганською темрявою."

Так то один добрий приклад і відвага малої дитини здобули так багато душ для Христа Спасителя.

ЗАБУТА МОЛИТВА

Умирала одна мати. А мала вона пятнадцятилітнього сина, що мав добре серце, але притім був дуже легкодушний. Тяжко було на серці бідній матері, що мусіла покидати сина сиротою. Стала надумуватись, яку б то науку дати йому, що мала остатись у його памяті на все життя. Вкінці крізь сльози сказала йому: "Сину дорогий, одну науку хочу тобі оставити на ціле життя: завжди памятай, що найважніший обовязок чоловіка на світі— то молитва до Бога. Ніколи не занедбуй отже молитися!"

Небавом потім померла мати.

Син покинув рідне село й пішов у широкий світ між чужих людий. Там вивчився ремесла, й зразу велося йому несогірше. Весела його вдача з'єднала йому багато людських сердець. Але ті надзвичайні успіхи радше пошкодили йому ніж помогли. Його втягнули в злі товариства, і там він навчився багато всякого зла. Притім став він марнувати гірко запрацьовані гроші. Небавом попав у цілковиту нужду так, що мусів попросту жебрати між добрими людьми, щоб мати сякий такий кусок хліба. Одначе ніде не знаходив він спокою. Спокій утік із його серця.

Минуло тридцять років з тої пори, як мати йому померла. Він постарівся, посивів зовсім, і сили вже стали його опускати. Тоді огорнула його велика туга за рідним селом. Якась таємна сила тягнула його заглянути в рідні сторони.

Вибрався отже в дорогу.

Що ближче до села, то міцніше стискалось йому серце в грудях.

Була саме неділя. Вже сонце своїми променями позмітало росу на зелених левадах, коли він, похилий, немічний жебрак із костуром в руці, став на горбочку, звідки добре видко ціле його рідне село. На дзвініці голосно відозвалися дзвони. Скликали людий на Службу Божу до церкви. Старий почувши голос дзвонів зупинився. На серці було йому так тяжко, наче б хто каменем груди привалив.

Он там у долині стоїть його рідна хатина, де він родився, де виростав. Там, немов квітистий килим розсте-

лилась широка левада, де він колись малим хлопцем так любив бігати, бавитись. Там знана йому капличка при дорозі між старезними липами, а там знов тополі високі —здається, головою неба хочуть досягнути, а трохи далі церковця, та сама, де колись маленьким охрестили його, де нераз він із мамою побожно Богові молився.

Щось неначе говорило тепер в глибині його душі: "Стань на коліна й молися." Він відчув сильне бажання молитися, але неміг. Хотів плакати, але серце холодне було як під, бо погасло вже в ньому святе огнище віри.

Там он коло церкви видно цвинтарок, де стоїть гріб його мами.

Серце в грудях з болю защеміло. Здавалось йому, що почув голос своєї матері: "Сину мій бідний, нещасний! Ти забув молитися!" І він закрив очі руками, й важко, гірко заплакав.

"Господи!" подумав собі:

"Який я був колись,— а який тепер!"

Ця гадка гострим ножем краяла йому серце. Він увесь дрижав. Холодний піт обілляв йому чоло. Він став шептати: "Ах, який же я нещасний! Тридцять років жив я без молитви. Я зовсім забув молитву."

Підніс очі вгору до неба, і став неначе надслухувати. Здавалось йому, що в ту хвилю слухає його і рідна мати— і Бог.

На серці трохи полегшало. Зложив руки, як до молитви, й став навколішки.

Дзвони вдруге голосно залунали.

Дрижучими устами став шептати молитву, перший раз по тридцятьох роках молився.

* * *

Як люди вертались із церкви додому, знайшли на горбочку напів мертвого жебрака. Але на обличчі у нього видно було радість. Занесли його до села, де він увечері, поєднавшися з Богом— спокійно помер.

"Боже мій, Боже," були його останні слова.

ЧИ ВИ ВЖЕ ВІДНОВИЛИ ПЕРЕДПЛАТУ

"ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"?

СЕРЦЕ ІСУСОВЕ — ПРИБІЖИЩЕ ГРІШНИКІВ

Чи знаєш, що таке магнетна стрілка? Вона мало що коштує, а неодному дуже придається в дорозі. Називають її також бусолею.

Лежить собі та магнетна стрілка сперта на гострій підставочці, трясеться наче жива, а все її щось наче тягне, обертає, і то все одним кінцем тільки на північ, а другим тільки на полудне. Колись давно, як іще люди бусолі не знали, дуже небезпечно було пускатись у далеку дорогу, особливо на широке море. Ще доки погода гарна так, що видно вночі на небі місяць і зорі, то ще не так страшно: по зорях можна розпізнати, де північ, а де полудне. Але коли хмари небо закриють, коли темна пітьма землю окутає— як можна на морі розпізнати, куди корабель їде, чи в добру сторону, чи в злу? І ось магнетна стрілка, бусоля віддає морякам неоцінену прислугу: чи вдень чи серед темної ночі вона не помиляється, і краще, ніж не знати хто, показує їм, чи добре пливуть.

І приходить мені мимоволі думка до голови, що та магнетна стрілка то прекрасний образ Ісусового Серця. Так, Серце Ісусове має подібну схильність, як і та ніжна стрілка бусолі. І воно теж у пресвятих грудях Христових ніжно б'ється, дрижить, і все щось тягне його, щось обертає його, але не в сторону півночі, чи полудня, а в сторону наших грішних, людських сердець. Так, Серце Ісусове— то для нас небесний магнет, чудовий магнет для наших бідних сердець.

О, пригадай собі, християнине, скільки разів тобі вже притрапилось таке нещастя, що ти на дорозі життя заблудив, і замість в сторону вічного щастя, ти пустився на дорогу загибелі. Ну, і скажи мені щиро: хто завернув тебе з фальшивої дороги, хто показав тобі правдивий напрям? Мусиш признати, що то милосердний Ісус, той добрий Пастир вирятував Тебе, блудну овечку; так, то Пресвяте Його Серце, повне любови до всіх людий, було для тебе тою магнетною стрілкою, що показала тобі дорогу до неба.

Від найдавніших часів, завжди, коли хто лиш у гріхах блудив, і хотів рятуватися мусів звернути свої запла-

О Святіше Серце Ісуса, помилуй нас.

кані очі на те Пресвяте Серце Ісусове, мусів у нього шукати помочі.

Ось розгорнім на хвильку святу Євангелію: Перечитаймо наприклад, як то святий Матей навернувся. Святий Матей, то один із чотирьох євангелистів. Він колись був великий грішник, лихвар, і багато людської кривди мав на сумлінні. І ось одного разу, як Матей у своому офісі на рогачці сидів, Ісус надійшов зо своїми учнями. І що гадаєте? Чи може Спаситель погордив бідним грішником, та відвернувсь від нього? Ні, не погордив, а лагідно сказав: "Ходи за мною." І тим ласкавим словом притягнув його до себе, покликав до преславного гуртка своїх дванадцятьох апостолів. І щоб іще виразніше показати йому свою любов і пошану, Ісус зайшов у його хату й разом із ним засів до спільного стола. А правовірні жидівські фарисеї з дива не могли вийти бачучи це; вони були сильно згіршені, обурені, й звернувшись до Ісусових учнів, спитали їх: "Чому ваш учитель їсть і пє разом із митарами й грішниками?"

Апостоли на те нічого не відповіли. Вони самі не знали ще добре, як треба цінити ласкавість Пресвятого Серця Ісусового, тому мовчали. Аж ось Ісус сам вияснив їм це, і сказав: "Не треба лікаря тим, що здорові, а тим, що хорі, недужі. Я не прийшов призивати до себе праведників, а грішників прийшов я кликати, щоб покаялись." Чи чуєш, брате- сестро? Чи розумієш тепер, чому ми кажемо, що Пресвяте Серце Христове— то прибіжище бідних грішників?

Одного разу— каже св. Іван, Євангелист,— коли Ісус стояв посеред церкви й учив, фарисеї привели до Нього грішну жінку, і в присутности всього народу так сказали: "Учителю, оцю жінку приловили в грісі чужолоства; в законі Мойсея виразно стоїть, що таку грішницю треба каменувати. А Ти, що на це кажеш?"

Отже послухай, що Пресвяте Серце Ісусове на це відповіло. Чи може Ісус позволив каменувати грішницю? О, ні! Святий Євангелист каже, що Ісус якийсь час не відзивався, мовчав, та схилившися додолу, щось пальцем по піску писав, і нічого не відповідав.

Тимчасом бідна грішниця там між людьми стоїть, та зо стиду й зо страху завмирає. Ніхто милосердя для неї не має, фарисеї гадючими своїми очима прошивають її, і вона напевно воліла б у ту прикру хвилю під землю запаститися, ніж там стояти, й дожидати засуду на себе.

Ісус одначе нічого не відповідає, тільки пальцем на долівці, на піску щось таємне пише. Дивляться фарисеї, що це таке, а то їх власні гріхи там на піску виписані. О, Ісус знає всі їх гріхи, всі страшні секрети їх грішного сумління... І в ту хвилю, коли вони зрозуміли, що Він бачить їх сумління наскрізь, Ісус сказав їм виразно: "Хочете каменувати її? Нехай отже той, хто між вами не має гріха, перший візьме камень у руки й кине на неї!" А фарисеї, почувши таку відповідь, застидалися й стали мерщій виходити зо святині. Тоді Ісус милосердно глянув на бідну грішницю, і так лагідно, так ласкаво до неї заговорив, що й найтвердіше серце було б сокрушилося, було б навернулось. Він сказав: "Жінко! Де ж ті, що тебе оскаржували? Чи ніхто тебе не осудив?" А вона відповіла: "Ніхто, Господи." Тоді Ісус: "І я тебе не осуджую; йди, й більш уже не гріши!"

Чи бачиш, брате-сестро, яке ласкаве й милосердне Пресвяте Серце Христове для бідного грішника?

Не бійся отже приступати до Нього. Коли зблудиш, коли тяжкий гріх закує твою душу в кайдани, звернись до Христового Серця. Воно напевно не відкине тебе, не погордить тобою. Ісус сказав Петрові, а через Петра усім духовним пастирям, що треба відпускати провини не лиш по сім разів на день, а по сімдесять сім разів по сім, тобто завжди. А в Євангелії від святого Івана виразно стоїть "Того що до мене приходить, від себе я не віджену." То ж приступай, християнине, завжди сміло до Того ласкавого Ісусового Серця. Воно направду— прибіжище бідних грішників.

Дагер і Набек

(Арабський переказ)

Араб Набек мав чарівного коня, що славу мав на цілу Арабію. Бедуїнові Дагерові дуже хотілося набути цього коня й він давав Набекові за нього цілий табун верблюдів, коней і дуже, дуже багато грошей. Але все було надаремно. Набек так любив свого друга-коня, що ні за які багатства не хотів із ним розлучитися. А Дагер і вдень і вночі тільки мріяв про цього коня. Врешті рішив його

вкрасти. Для цього він ужив лукавства. Перебрався за жебрака, вимастив своє обличчя болотом і сів при дорозі, якою їздив Набек.

Раптом надіздить Набек. Дагер знесиленим, ледви чутним голосом звертається до нього:

—Зупинися! Я бідний подорожній. Уже три дні не можу зійти з місця, три дні нічого не їв і примираю з голоду. Допоможи мені! Бог тебе нагородить за це!

—Сідай позаду мене,— каже Набек— і поїдемо разом.

—Я не маю сил піднестися з землі— каже подорожній.

Тоді чулий до чужого горя Набек зіскочив із коня й з великим зусиллям усадив на коня жебрака. Ошуканець всадив у коня гострі остроги та й понісся по дорозі. Відїхавши кусник дороги, обернувся й крикнув:

—Я— Дагер, увожу твого коня!

—Зупинися!— закричав до нього Набек.— Вислухай мене!

Дагер, знаючи, що Набек не має можности його переслідувати, зупинився, все ж на далекому віддалі, бо Набек мав спису.

Та Набек, не рухаючись із місця, сказав:

—Ти оволодів моїм конем. Така воля Аляхова, й я бажаю тобі щастя. Але одного благаю в тебе: Нікому не оповідай, як ти здобув коня!

—Чому?

—Бо чутка про це пронесеться по цілій пустелі. А тоді хтось справді може колись буде валятися при дорозі хворий, буде благати допомоги, а ніхто йому її не дасть, побоюючись ошуканства. Отже ти станеш причиною, що на землі щезне співчуття й чулість до чужого горя.

Дагер на хвилину замислився. Потім зліз із коня, віддав його власникові й поцілував його.

—Твоя правда!— милосердя більше варта над найкращого коня.

Набек запросив Дагера до себе в гості, й вони від того часу стали побратимами.

У ЛІСІ

(Сценічна картина).

Сцена: Густий ліс—сумерк— крізь гилля продирається проміння заходячого сонця. (На сцену входить Катря та Одарка).

Одарка: Знаєш, Катре, наші дідуньо оповідали про капличку в цьому лісі. Кажуть, що Божа Мати таки справді з народом у ці ліси прибула в часі воєн. Кажуть, що й тепер у її капличці можна все дістати, про що тільки попросиш. Тому я й сюди вибралась! Пошукаємо каплицю— там образ Пресвятої Княгині приберемо та, Катре, знаєш, про що будемо її просити? Про долю Батьківщини, для народу.

Катря: Добре, Одарко, що мене ти взяла з собою. Матуся кажуть, що мій стрийко ще дуже молоденький був, як погиб у війні за долю-волю України. Помолимось за його душу, й за душі всіх поляглих наших героїв.

Одарка: Кажуть старі люди, що Божа Мати перебуває саме в цьому нашому лісі на могилах, де поховані білі кістки героїв із великої війни. Щодня молиться Марія за їх душі, бо ж Вона наша Мати-Княгиня!

Катря (Поспішно й нетерпеливо): Збираймо квітки й ходім прикрасити її образ.

Одарка (радо й здивовано): А дорогу до каплиці знаєш?

Катря: Ти певно знаєш! Бо ж ти перша туди вибралась!

Одарка: Помолімся, то певно знайдемо.

(Дівчатка стають навколішки: обидві голосно й побожно моляться). Маріе, Діво— світло зірниць,
Ти найсвятіша з усіх дівиць,
До Тебе, Мати, йдемо з мольбами,
Молись за нами!

(Відгомін у лісі)... Молись за нами...

Одарка (перелякано—здивовано): Катре, ти чула? Мов увесь ліс молився з нами...

Катря: Чула! (показує в бік): Але, що це?

(Входить Марія).

Марія (лагідно): Що ви тут робите, мої любі діти?

Одарка: Ми, прошу Пані, хочемо гарно прибрати каплицю Марії.

О Маріе, Мати Божа, молися за нами!

Катря: Бабуся оповідали, що тут є каплиця, а в ній образ Пресвятої Богородиці. Так ми прийшли заквітчати той образ.

Одарка: Дідуньо казали, що Пречиста Діва щодня молиться за душі поляглих героїв, то ж і ми йдемо просити в Неї кращої долі для народу.

Марія: Щасливий нарід, що має такі діти!

(Чути голос дзвону— входять ангели, діти клякають— за кулісами чути: Ангел Господень і т.д.)

Кінець.

Жниво велике а робітників мало

Одного разу Ісус Христос дивився на громади народу й Його Серце закровавилося з жалю. Чому? Бо Він видів, що цілі громади народу були втомлені й опущені, як вівці без пастиря. Тоді сказав своїм ученикам: "Жниво справді велике, та робітників мало. Моліть отже Господа жнива, щоб вислав робітників на своє жниво."

Коли Христос глядить на громади нашого українського народу в Канаді й Америці, Його Боже Серце певно тяжко болїє над ним, бо замало має провідників - священиків-місіонарів.

Направду жниво велике, а робітників мало!

Нарід без духовних провідників буває іграшкою несовісних агітаторів, котрі неначе вовки, що надягнули овечу скіру, працюють над його знищенням.

Одною з найважніших причин нашого народного розбиття в Канаді та Америці, це брак священиків!

Нам треба духовних провідників, котрі вели б наш український нарід дорогою правди, любови, захована закону Божого до кращого його дочасного й вічно-щасливого будучого життя.

Нам треба робітників у Винограднику Христовім. Нам треба священиків-місіонарів.

Коли б було більше священиків, доля нашого народу в прибраній Батьківщині була б кращою.

До цього духовного стану Христос кличе, бажає, щоб много молодців посвятилося Богу, Церкві й Народові!

Покликання до священичого-місіонарського стану є дуже величне.

Хто піде за покликом Христа?

Хто має великодушне серце?

В Йорктоні, Отці Місіонарі, Чина Найсвятішого Ізбавителя ведуть вищу школу, Ювенат, де приготовляють молодців до стану священика-місіонаря.

УСЛІВЯ ПРИЙНЯТТЯ

1. До Ювенату приймають тілько тих хлопців, що бажають стати священиками-місіонарями Чина Найсв. Ізбавителя.

2. Мусять бути доброго здоровля, чесної родини й грекокатолицького обряду.

3. Повинні мати скінчений 7. грейд і бути в літах 12 до 14.

4. Платять місячно $12. За цих дванадять долярів місячно оплачене ціле удержання хлопця: мешкання, харч, прання, книжки, а також наука.

5. Про одіння й біля дбають самі родичі; також в разі слабости родичі платять лікаря й лікарства.

6. Хто був видалений або сам виступив, не буде принятим другий раз.

7. Кожний має принести з собою: Убрання святочне (найліпше синє або чорне) і буденне, зимовий плащ, светер, дві парі черевиків і "овершус," чотири парі верхного і спідного біля, 4 ковнірці, 6 хустин до носа, 4 краватки, 6 пар. панчіх, рукавиці, щітку до зубів, щітку до чищення одежі, щітку до черевиків.

По скінченню Ювенату, де наука треває 5 років, переходять молодці до Новіціяту. По році Новіціяту йде наука фільософії і богословія. На Новіціяті і богословії самі Отці удержують вихованків.

По інформації звертайтесь на адресу:

JUVENATE, Redemptorist Fathers,
Catherine St., Yorkton, Sask.

ВЗОРИ, ГІДНІ НАСЛІДУВАННЯ.— Українська дівчина зі Смоки Лейк, Альта.,— Анна Житарук дістала першу надгороду за писання на машинці. В змагу взяли участь 4,000— з того 220 осіб з Канади. Твір мусів бути писаний на машинці Андервуд.

Інша дівчина Анна Слемко з Блейрмор, Альта., скінчила десятий степень і має 15 літ. Коли другі дівчата ходили вечорами на танці— вона заходила до уряду телєграфіста і вчилася телєграфувати. Це було тому рік і Анна поволі навчилася добре володіти знаками. Нині дістала місце торговельного телєграфіста в Трейл, Б.К. От маєте відповідь, чому інші нарікають, будьто негодні знайти заняття, а чому Анна знайшла заняття дуже скоро..

Треба вчитися і працювати!

Жниво велике а робітників мало

Одного разу Ісус Христос дивився на громади наро-
й Його Серце закровавилося з жалю. Чому? Бо Він
ців, що цілі громади народу були втомлені й опущені,
вівці без пастиря. То-
сказав своїм ученикам:
Жниво справді велике,
робітників мало. Мо-
ь отже Господа жнива,
б вислав робітників на
є жниво."

Коли Христос глядить
громади нашого укра-
ького народу в Канаді
Америці, Його Боже
оце певно тяжко боліє
ним, бо замало має
відників - священиків-
іонарів.

Направду жниво вели-
а робітників мало!

арід без духовних про-
иків буває іграшкою
овісних аґітаторів, ко-
неначе вовки, що на-
нули овечу скіру, працюють над його знищенням.

Одною з найважніших причин нашого народного
биття в Канаді та Америці, це брак священиків!

Нам треба духовних провідників, котрі вели б наш
аїнський нарід дорогою правди, любови, заховання
ону Божого до кращого його дочасного й вічно-щас-
ого будучого життя.

Нам треба робітників у Винограднику Христовім. Нам
а священиків-місіонарів.

Коли б було більше священиків, доля нашого народу
ибраній Батьківщині була б кращою.

До цього духовного стану Христос кличе, бажає, щоб
о молодців посвятилоея Богу, Церкві й Народові!

Покликання до священичого-місіонарського стану є
е величне.

Хто піде за покликом Христа?

Хто має великодушне серце?

В Йорктоні, Отці Місіонарі, Чина Найсвятішого Ізбавителя ведуть вищу школу, Ювенат, де приготовляють молодців до стану священика-місіонаря.

УСЛІВЯ ПРИЙНЯТТЯ

1. До Ювенату приймають тілько тих хлопців, що бажають стати священиками-місіонарями Чина Найсв. Ізбавителя.

2. Мусять бути доброго здоровля, чесної родини й греко-католицького обряду.

3. Повинні мати скінчений 7. ґрейд і бути в літах 12 до 14.

4. Платять місячно $12. За цих дванацять долярів місячно оплачене ціле удержання хлопця: мешкання, харч, прання, книжки, а також наука.

5. Про одіння й біля дбають самі родичі; також в разі слабости родичі платять лікаря й лікарства.

6. Хто був видалений або сам виступив, не буде принятим другий раз.

7. Кожний має принести з собою: Убрання святочне (найліпше синє або чорне) і буденне, зимовий плащ, светер, дві парі черевиків і "овершус," чотири парі верхного і спідного біля, 4 ковнірці, 6 хустин до носа, 4 краватки, 6 пар панчіх, рукавиці, щітку до зубів, щітку до чищення одежі, щітку до черевиків.

По скінченню Ювенату, де наука треває 5 років, переходять молодці до Новіціяту. По році Новіціяту йде наука фільософії і богословія. На Новіціяті і богословії самі Отці удержують вихованків.

По інформації звертайтесь на адресу:

JUVENATE, Redemptorist Fathers,
Catherine St., Yorkton, Sask.

ВЗОРИ, ГІДНІ НАСЛІДУВАННЯ.— Українська дівчина зі Смоки Лейк, Альта.,— Анна Житарук дістала першу надгороду за писання на машинці. В змагу взяли участь 4,000— з того 220 осіб з Канади. Твір мусів бути писаний на машинці Андервуд.

Інша дівчина Анна Слемко з Блейрмор, Альта., скінчила десятий степень і має 15 літ. Коли другі дівчата ходили вечорами на танці— вона заходила до уряду телеґрафіста і вчилася телеґрафувати. Це було тому рік і Анна поволі навчилася добре володіти знаками. Нині дістала місце торговельного телеґрафіста в Трейл, Б.К. От маєте відповідь, чому інші нарікають, будьто негодні знайти заняття, а чому Анна знайшла заняття дуже скоро..

Треба вчитися і працювати!

Католицьким Світом

ЮВІЛЕЙ І ВІДПУСТ В ЙОРКТОНІ, Саск., 6, 7 і 8. липня ц.р. в 50-ліття поселення українського народу в Канаді відбулися з великим успіхом. Присутних 4,000 людей. З них 1,200 приступило до св. Тайн. **Ювілейна Академія** відбулася в церковній галі, гарно, відповідно до хвилі, прибраній Преп. Сестрами Служебницями П.Н.Д.М. Взяли участь у ній найстарші піоніри українців з Йорктону та його округу. Точки співу з вправами, деклямаціями та жеданнями виконали діти під проводом Сестер. Зворушаючі промови й спомини в часі цеї Академії виголосили: Пр. о. Іван Бала, ЧНІ., 46-літня піонірка А. Деницук із Голар, Саск., 42-літній піонір Н. Цюрко з Пленвю, Саск., 40-літній піонір Ст. Абрамець з Йорктону, Саск., п. А. Кіндракевич, адвокат з Йорктону, п. П. Рута, крамар з Айтуни, Саск., і Впр. о. Ст. Бахталовський, Візитатор оо. Редемптористів. Відспіванням многоліття закінчено Академію. В часі Відпусту через голосник проповідав Пр. о. Гр. Шишкович, ЧНІ., співав хор укр. кат. молоді під проводом п. А. Войтаса з Модельфарм, Саск. В часі Відпусту гостили в Йорктоні: Впр. о. Ігумен Н. Копяківський, ЧНІ. з Айтуни, Саск. і Всеч. о. В. Гуменюк, парох з Кадворт, Саск.

Торжественні Богослуження, многі проповіди оо. місіонарів, промови в часі Академії, прекрасне розмальовання церкви Матери Божої Неустанної Помочі і множество віруючих людей зробили сильне враження на учасників Ювілею й Відпусту в Йорктоні.

7 і 12 ЛИПНЯ 1941 Преосвященний Богачевський висвятив у Філядельфії **о. діякона Семена Фецка** на священика,— **Н. Волянського і Богдана Олеся** на діяконів **а Вол. Дудяка** на піддіякона. Всі новосвячені е уроджені в Америці. Студії кінчили в Европі і в Америці.

МОНАШІ ТОРЖЕСТВА.—Дня 28. липня, 1941 р., в день св. Володимира Великого, рівноапостольського й великого князя України, після торжественної Служби Божої, що її відправив Пр. о. Степан Олійник, ЧНІ. в церкві Матери Божої Неустанної Помочі в Йорктоні, відбулося торжество: **облечини чотирох молодців.** Того дня Павло Малюга, Степан Явний, Григорій Козакевич і Симен Іваночко, учні Ювенату Отців Редемптористів, з рук Впр. о. Степана Бахталовського, Візитатора оо. Редемптористів, прийняли монашу рясу, хрест і вервицю та розпочали однорічний новіціят. В часі облечин о. Візитатор виголосив слово про ласку покликання до монашого життя та щастя душі, що ревно служить Богові.

Дня 29. липня, 1941 р. відбулося друге торжество: **зложення обітів братів-новиків.** О 9. год., після торжественної Служби Божої, що її відправив Пр о. Володимир Краєвський, ЧНІ., в церкві Матери Божої Неустанної Помочі в Йорктоні, сімох братів-новиків: Йосиф Денищук, Іван Сирота, Василь Ґлют, Дмитро Библів, Іван Лаптута, Мирон Созанський і Григорій Новак зложили дочасні обіти: убожества, послуху й чистоти на руки Впр. о. Візитатора Ст. Бахталовського ЧНІ.* Перед зложенням обітів зворушаючу проповідь про велич і радість цього торжества виголосив Пр. о. Григорій Шишкович ЧНІ. В часі обох торжеств були присутні отці й брати ЧНІ., Преп. Сестри Служебниці, родичі, знакомі й приятелі братів-новиків та йорктонські парохіяни, що не зважаючи на робучий день, прийшли своєю приявністю звеличати оба ці торжества.

Дай Боже, щоб ці юнаки могли витривати в монашому покликанні, стати місіонарями в Чині оо. Редемптористів, та трудитись на Божу славу й добро українського народу.

ПОДАЮТЬ З КРАКОВА, що при відступі большевики убили у Львові таких наших діячів: о. др. Конрада, о. др. Іщака (професора Богословської Академії), о. Чемеринського, о. Харину (звісного орґанізатора львівського робітництва), о. Ол. Боднара, о. Ждана, Юрка Шухевича і Дан. Костецького. Після непровірених ще вісток убили також др. Кирила Студинського (горячого комуністичного приклонника), Ореста Радловського (директора Центросоюзу і маг. Богдана Хамулу. о. др. Сліпий живе. Проф. Василь Сімович е ректором львівського університету, проф. Дорошенко став директором Наукового Тов. ім. Шевченка і Осолінею. Поет В. Пачовський є на чолі Тов. Укр. Письменників, а редактор Осип Боднарович видає щоденник "Український Щоденний Лист" у Львові. В Дрогобичі виходить "Вільне Слово." Музики М. Колесса і Ів. Охримович живі. Охримович збирає наново свій славний хор "Сурму." В Кракові помер 26 липня славний

поет, письменник, патріот, і проф. університету Богдан Лепкий, проживши 68 літ. В.И.П.

ЖНИВА в Галичині були дуже добрі—місцями однак все знищене. Життя поволі наладнується і прибирає правильний хід.

УНЕВАЖНЕННЯ ПОДРУЖЖЯ в Квебеку.—Суддя Альфред Форест уневажнив подружа знеред 14 літ, тому, що одна сторона була католицька, однак подружжа заключено перед некатолицьким духовником, що противиться правним вимогам католицької Церкви. Геральд С. Брей, католик, одружився з Марією А. Б. Федерстон, що була методисткою, а шлюб дав в Монтреалі духовник Злученої Церкви, Ар. Вилкинсон, ще 25 липня 1927 р. Тепер це подружжа суд в Монтреалі уневажнив дня 14 серпня 1941. Це вже не перший раз, коли той суддя в Монтреалі уневажнює подружжа католика, заключене перед некатолицьким духовником, стаючи на основі Канонічного Права Католицької Церкви. Католицька Церква вимагає, щоби шлюб католика все був заключений перед католицьким священиком під загрозою неважности. Коли це не станеться, тоді Церква уважає таких людий за постійних грішників і відмовляє їм святих Тайн. Такий не може висповідатися, доки не поправить подружжа.

СУМНА СТАТИСТИКА.—Винипеґський Шкільний Заряд якраз видав звіт за рік 1940. В тім звіті на стороні 35 поданий статистичний перегляд дітий, що ходили до винипеґських шкіл від 1871 року. Бачимо, що з маленьких початків одного учителя, одної школи і перших дітий в 1871 році стан шкіл зростав і достиг найбільшого зросту в 1931 році, коли всіх шкільних дітий у Винипеґу було 41,980. Відтоді стан дітий зачинає упадати і тепер пересічно щорічно паде на тисячу дітий. В 1939 році було у Винипеґу ще 35,541 шкільних дітий, а в 1940 вже тільки 34,660. Значить, що року не стає дітий до шкіл і Шкільний Заряд поволі зачинає навіть випродувати шкільні лавки. Ось до того дійшло велике місто серед своїх достатків і вигідного життя. Родичі не мають дітий, родини пустіють, книги метрикальні світять білими листками з року на рік. Гріх поширюється між всіми верствами населення і на жаль також наші родини, що досі мали много дітий, тепер мають пусті стіни порожних домів. А це є противприродне і протирелігійне. Перша ціль подружа є родження і виховання дітий. Хто свідомо в родині нехтує ту ціль, зривае присягу і нищить подружа. Той найбільший шкідник народу і краю.

ЗНАННЯ КАТОЛИЦЬКИХ МОНАХИНЬ.— Тихі католицькі Сестри непомітно для світа роблять в своїх робітнях і шкільних заведеннях великанську працю. В 1935 р. заснували в Синсинаті Інститут св. Томи, під наглядом Сестер. Досліди над недугою рака в цім Інституті стали тепер загально признані в Америці як одні з найбільших і найхосеннійших для помочі людям. А зробили ту працю тихо і без великих видатків католицькі монахині, про котрих світ мало чує.

УКРАЇНСЬКА ДРУЖИНА ДІВЧАТ, що грають мягкий мяч, у Винипеґу, побила всі інші дружини підчас многих виступів. Це примір, що життя треба здобути— не нарікати і не плакати, але взятися до праці, труду і терпеливо здобувати місце за місцем. В життю числяться з побідниками, а не з покривдженими і прибитими, хочаби їхня справа була чиста як сльоза. Вчімся побіджувати і здобувати!

ПОДАЮТЬ, ЩО В БУДИНКУ СОВІТСЬКОЇ АМБАСАДИ в Парижі найшли кімнати, виложені сталевими плитами і піч до палення людий з приладами.

МИТРОПОЛИТ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ в північній Америці Теофіль видав послання, щоби всі російські православні церкви в Америці і в Канаді молилися за перемогу Сталіна над німцями.

МОСКОВСЬКИЙ МИТРОПОЛИТ СЕРГІЙ видав послання до всіх православних священиків, щоби молилися за побіду большевицької влади. Котрі відказалисьби, тим грозить клятвою і карами.

В МАНІТОБІ шириться зараза діточого параліжу. До 11 серпня зголошено 379 случаїв— діти дістають високу горячку а потім терпне карк або ноги. Знова на полудне від Манітоби в Стейтах шириться зараза спячки.

Є ВЕЛИКИЙ БРАК УЧИТЕЛІВ І УЧИТЕЛЬОК в степових провінціях. Дівчата, що мають скінчений 12 степень, повинні конечно піти тепер до Учительської Семінарії (Normal School) і кінчити науку, щоби вчити дітий. Котрі не мають гроший на покінчення наук, дістають державну допомогу. Це повинні взяти на приміт родичі і дівчата українських хліборобів на прерії.

В СКРЕНТОНІ БУВ З'ЇЗД української католицької молоді 1, 2 і 3 серпня з великим успіхом. Прибули 550 відпоручників нашої молоді в Америці— гостий на кінцевім бенкеті було 700. Головою Ліги УКМ вибрали Богдана Катамая.

КАНАДА ПЛАТИТЬ тепер місячно $11 міліонів долярів близьким своякам своїх жовнірів. Ту допомогу дістає 117,000 жінок жовнірів і 17,000 материй.

ПОДАЮТЬ З ЄРУСАЛИМУ, що там в російській церкві молилися спільно давні вигнанці з Росії і грецький князь Петро з женою Іриною (що є російського походження) за побіду большевиків.

КУМ ТА ЙОГО КАБАН

(Сербська народня казка)

Один селянин попросив багатшого від себе сусіда, щоб той купив маленького кабанця, бо він зараз це не в стані зробити. За це він того кабанця вигодує, а як той виросте й вбереться в сало, то вони ним поділяться. Сусід пристав на його умову й купив для нього кабанця.

Ось прийшов і час, коли кабанець добре вбрався в сало й можна було його бити. Але селянинові було жаль віддавати половину вигодованого кабанця.

—Несправедливо буде, коли я, що годував, давав цілий час кабанцеві їжу, доглядав його, мусітиму віддавати половину кабанця— подумав бідний селянин. Та він не знав, якби йому то так зробити, щоб нічого не дати й залишитися чесним про людське око—що, мовляв, він додержав умову поміж ними.

Ото пішов він тоді за порадою до свого кума. Кум порадив йому:

—Забий кабана перед вечором, а скажи своїому спільникові, нехай він прийде на другий день зрана й тоді, мовляв, ви поділитеся з ним. Коли ж прийде ранок, почни плакати та нарікати, що тобі вночі вкрали кабанця. А кабанця на всякий випадок через ніч залиши підвішеним у стодолі.

Бідний селянин зрадів, що залишиться йому цілий кабан. Ото він усе так і зробив, як радив йому кум. Коли забитого кабана вивісив бідний селянин у стодолі, його кум уночі підкрався до стодоли й украв того кабана. Прокинувся рано селянин та й пішов подивитися на свого кабана. Приходить до стодоли, а по кабанові й слід прохолонув. Як ударив він об поли та як почне голосити... А потім побіг до свого кума та й каже йому:

—Куме, друже, про Бога! Сьогодні в ночі мені вкрали кабана

—Так, так, о ти добре кажеш! Чудесно вдаєш! Молодець! Ото добре!— каже кум.

—Та ж справді, куме,— запевняє він свого кума,— присягаюся Богом, що кажу правду. Ій-Богу вкрали мого кабана!

А кум одне:

—Добре, добре, тільки це цілий час ти й так кажи!

—Та я не жартую, куме, а щиру правду кажу. Дійсно мені вкрали його!— казав бідний селянин, але кум усе своє:

—Так, так, добре, добре, добре, куме! Так і роби дальше й усе добре буде!

Так поплатився за свою жадобу та нечесність бідний селянин. І сам нічого не дістав та й перед спільником залишився в підозрінні злодійства.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"

См. Л. А., 12. липня, 1941.

"Високопреподобні Отці,

Дякуємо Вам за постійну Вашу щедрість, що її виявили Ви висилаючи нам знову примірники "Голосу Спасителя," котрі цього тижня одержали. Літературу, яку від Вас дістали, радо розбирали й читали многі з тих, до котрих в жадний інший спосіб не могли доступити. Позвольте подати один случай:

Минуло кілька місяців як до містечка приїхала одна українська родина. Мати й донька є практикуючі українці греко-католики. Батько ходить до т.зв. свистунської церкви. Син, учень Гай Скулу ходив до Злученої Церкви, (Юнайтед Чорч). Однак, коли мати й донька взяли додому декілька з Ваших видань, відтоді хлопець почав правильно ходити до катол. церкви й завсіди бере з собою додому більше католицьких книжок, бо каже— батько хоче їх читати....." С. Ф.

ЖЕРТВИ НА МАЛЮВАННЯ ЦЕРКВИ М.Б.Н.П. в ЙОРКТОНІ

Йорктон, Саск.— Укр. катол. Жіноче Товариство з обіду в часі Відпусту $115.07; пані В. Семанців 6.00; пані М. Половачук 2.00; Гр. Сніданко 2.00; пані М. Хруник 2.00; пані Р. Могила 2.00; Ст. Абрамець 2.00; Н.Н. 1.50;пані Ст. Клепак 1.00; пані Т. Комас 1.00; пані П. Лощук 1.00; пані А. Стефанишин 1.00; пані А. Чорний 1.00; Гр. Баран 1.00; пані А. Жибчин 1.00; П. Броцький 1.00; пані Довгосир 1.00; А. Кіндракевич 1.00; НН. 1.00; Т. Проць 1.00; пані И. Чабан 50ц.; П. Лесько 50ц. пані М. Шкільник 50ц.; пані М. Скалуба 50ц.; пані Панагапко 50ц.; Н.Н. 35ц.; Н.Н. 30ц; П. Хавар 25ц; Н.Н. 25ц.; пані Г. Пристай 25ц.; Н.Н. 25ц.; Н.Н. 25ц.; Н.Н. 15ц; Н.Н. 10ц. Н. Івонус, Мелвил, Саск., 1.00.

Щира подяка всім ласкавим жертводавцям.—

оо. Редемптористи, Йорктон.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Від довшого часу я так слабував на груди, що мені тяжко було щонебудь робити. Я скоро мучився. Одначе я постійно просив помочі в Матери Божої Неустанної Помочи, в св. Ґерарда та в св. Терені від Дитятка Ісуса. Вони вислухали мої молитви. Нині я зовсім чуюся здоровий. Із вдячності складаю їм прилюдну подяку в "Голосі Спасителя". Нехай всі моляться в терпіннях і їх молитва буде вислухана. НН., Йорктон, Саск.

— —

Леніген, Саск.

Складаю найсердечнішу подяку Пресвятому Серцю Ісусовому й Пречистій Діві Марії за вислухання молитов. Я перебула тяжку операцію й тепер зовсім здорова.

Оксана Гуцуляк.

ЧИТАЙТЕ-

о. др. В. Кушнір: **ДІТОЧИЙ КАТЕХИЗМ,** гарно ілюстрований 10ц.
НАРОДНИЙ КАТЕХИЗМ ..... 10ц.
о. А Луговий,**"НАША РЕЛІГІЯ",** катехизм в українській і англійській мовах, з численними образками ..... 15ц.
БОЖА НАУКА, катехизм христіянсько-католицької віри на основі Біблії, гарно ілюстрований ..... 30ц.
ПРОСКОМИДІЯ ЛІТУРГІЯМ в церковно-словянській мові .. 50ц.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

НОВИЙ І ВЕЛИКИЙ МОЛИТОВНИК: З НАМИ БОГ

У цім молитовнику є: Молитви Щоденні, Катехизмові, Ранні, Вечірні, Ріжні. Утреня, Вечірня, Служба Божа. Тропарі й Кондаки воскресні, денні, Чотиридесятниці, Пятдесятниці та на всі свята цілого року. Акафисти. Історія України. Церковні пісні. Коляди. Красні образки. Формат вигідний. Сторін 512. Ціна з почтою $1.00, оправлений в наслідування скірки $1.25; в скірку $1.75; золочений $2.25

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION, YORKTON, SASK., CANADA

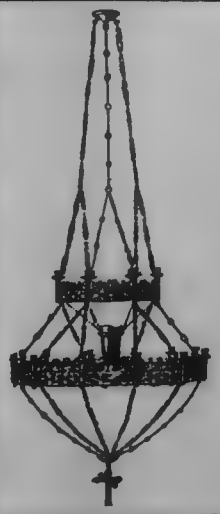

ГУРТОВИЙ СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧЕЙ

Павуки, Статуї Воскресення, Стоячі і Клячучі Ангели, Ріжні Статуї, Фелони, Фани, Хоругви, Ліхтарі, Чаші, Дарохранительниці, Монстранції, Процесійні Хрести і Образи, Кивоти, Свічки, Ладан, Вугля, і всякі інші потреби до наших церков.

Пишіть в рідній мові по катальог.

Левицький-Гросс, властителі.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main st., Winnipeg, Man.

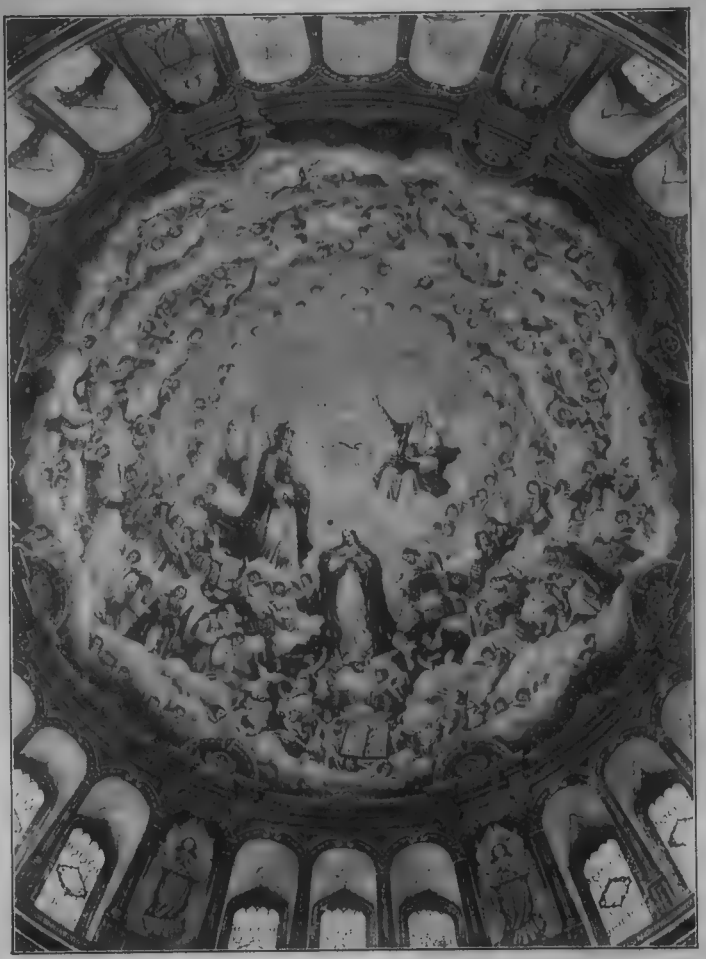

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 13, No. 10 YORKTON, SASK. October, 1941

КАЛЄНДАР НА ЖОВТЕНЬ, 1941

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
18 С Преп. Евменія	1 С **Покр. Пр. Бгр. (на нед).**
19 Ч ММ. Трофіма, Савват. і пр.	2 Ч СвщМ. Кипріяна
20 П ВМ. Евстатія	3 П СвщМ. Діонізія
21 С Отд. Воздв. і Ап. Кодрата	4 С СвщМ. Єротея
22 Н 17 по Сош. СвщМ. Фоки	**5 Н 18 по Сош.** Мц. Харитини
23 П Зачаття Йоана Хрест.	6 П † Ап. Томи
24 В ПервМц. Текли	7 В ММ. Сергія і Вакха
25 С Преп. Евфрозинії	8 С Преп. Пелягії
26 Ч. Ап. Ев. И. Бгсл. (на нед).	9 Ч † Ап. Якова Алфеїва
27 П М. Калістрата	10 П ММ. Ерлампія і Ерлампії
28 С † Преп. Харитона	11 С Ап. Филипа
29 Н 18 по С. Преп. Киріяка	**12 Н 19 по С.** ММ. Прова і пр.
30 П СвщМ. Григорія	13 П ММ. Карпа і Папили
1 В Жовт. Покр. Пр. Б. (нед).	14 В ММ. Гервазія і Протазія
2 С СвщМ. Кипріяна	15 С Преп. Евтимія
3 Ч СвщМ. Діонізія	16 Ч М. Лонгина Сотника
4 П СвщМ. Єротея	17 П Прор. Озії
5 С Мц. Харитини	18 С † Ап. Єв. Луки
6 Н 19 по С. † Ап. Томи	**19 Н 20 по С.** Прор. Йоіла
7 П ММ. Сергія і Вакха	20 П ВМ. Артемія
8 В Преп. Пелягії	21 В Преп. Іляріона
9 С † Ап. Якова Алфеїва	22 С С. Аверкія
10 Ч ММ. Ерлампія і Ерлампії	23 Ч † Ап. Якова, Брата Госп.
11 П Ап. Филипа	24 П М. Арети
12 С ММ. Прова, Тарах. і пр.	25 С ММ. Маркіяна і Мартирія
13 Н 20 по С. ММ. Карпа і Пап.	**26 Н 21 по С. ВМ. Димитрія**
14 П ММ. Гервазія і Протазія	27 П М. Нестора
15 В Преп. Евтимія	28 В Мц. Параскевії Пятниці
16 С М. Лонгина Сотника	29 С ПрепМц. Анастазії
17 Ч Прор. Озії	30 Ч ММ. Зиновія і Зиновії
18 П † Ап. Ев. Луки	31 П Апп. Стахія, Амплія і пр.

УСТАВ НА ЖОВТЕНЬ, 1941

5. Нед. 17 по Сош.— Гл. 8. Ев. утр. 6. На літ.: Ап. з. 182, Ев. Мат. з. 62.

12. Нед. 18 по С. і Ап. і Ев. Йоана Богослова:— Всеночне. Гл. 1, Ев. утр. 7. Ап. з. 188 і 73, Ев. Луки з. 17 і Йоана з. 61.

14. Покров Пресв. Богор.:— Служба ця зі всечночним переноситься на неділю 19 жовтня, а нині береться служба †. Ап. Томи з 19-го жовтня. Коли ж де е храм Покрови, тоді там нині треба брати службу Покрови, а Ап. Томи тоді коли припадае. (19го)

19. Нед. 19 по С. і Покр. Пресв. Богор.— Всеночне. Гл. 2, Ев. утр. 8. Ап. з. 194 і 320; Ев. Луки з. 26.

26. Нед. 20 по Сош., Празн. Христа Царя.— Воскресна служба опускається. Всеночне. На утр. Ев. 95 з переступками. На літ: Ап. з. 250 і 251. Ев. Івана з. 59.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 13, Число 10 Жовтень 1941

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЖОВТЕНЬ

За поширення святої вервиці.

Царство Христове на землі й царство діявола, це два царства собі взаїмно ворожі, як світло й тьма, як вогонь і вода, як правда й обман.

Між цими двома царствами миру ніколи не було, та й не буде. Як світло ніколи не погодеться з темнотою, ні вогонь з водою, ані правда з фальшом, так Христос ніколи не погодиться з сатаною. Між ними буде невгаваюча війна, аж поки вона не закінчиться світлою й оконечною побідою Христа Спасителя на страшнім суді.

Були хвилі в життю Христового царства, значить в життю Церкви, що здавалося, що "врата адова одоліють Її." Така хвиля була тоді, коли турок, найзавзятіший й найлютіший ворог християнства, зачав поглочувати один християнський край за другим. Якби йому було вдалося захопити під свою власть цілий християнський світ, чого він собі так дуже бажав, тоді після людської рахуби царство Христове на землі було би знищене.

Тодішний Папа Пій V. спостеріг ту страшну небезпеку в якій опинилася Церква Христова. Він зрозумів, що від зломання турецької сили залежить існування св. Церкви. Тому він звернувся до всіх християнських володарів того часу, щоби вони спільними силами відперли турецьку небезпеку. Однак всі володарі відмовлялися; лиш кількох слабих володарів згодилося, щоби спільними силами стати против страшного ворога.

Прийшло до морської боротьби коло грецького міста Лепанто 8. вересня 1571 року, на саме Різдво Матері Божої після нового стилю. Турки мали понад 300 кораблів, а християни понад 200; Турки мали коло 40,000 жовнірів, християни несповна 8,000. Це була отже боротьба Давида

против Голіята, карлика проти великана. Папа зрозумів, що коли тут не вмішається вища сила, то боротьба безнадійсно пропала. І Папа вдався о поміч до Заступниці християн, до Пр. Діви Марії.

На його росказ роздано всім християнським жовнірам вервиці. В день битви по всіх монастирях міста Риму вірні відмовляли вервиці за розпорядженням Намісни-

Св. Антоній і Теодозій Печерські моляться на вервиці.

ка Христового. Що більше: в той критичний день всі товариства св. вервиці відбули публичні процесії. І Господь просьбу вислухав—Християни виграли. За пять годин боротьби турки стратили 224 кораблів— 30 тисяч жовнірів і 15 тисяч невільників. Що більше: турки стратили свою славу непобідимости, й від того часу їх сила постійно упадає.

Так то Папа духовним мечем-вервицею зломив силу ворога Христового.

Нині ми переживаємо подібні часи,

Місце турка, місце магометанізму зайняв комунізм, націзм, та й інші "ізми." Якби тим безбожним "ізмам" вдалося захопити власть над цілим світом, о чім вони безнастанно мріють, тоді загибіль для християнства.

Теперішний Папа Пій XII бачить ту страшну небезпеку, в котрій знову опинилася Христова Церква. Не маючи в руках залізного меча, значить фізичної сили, він наслідує свого попередника Пія V. і бере за духовний меч, за вервицю. Тому св. Отець розпорядив, щоби в місяці жовтні всі члени апостольства молитви штурмували небо своїми молитвами, щоби те небо натхнуло якнайбільше людей набожністю до святої вервиці. Коли нам лежить на серці добро Христової Церкви, й тим самим добро безліч душ, то молімся ревно, щоби якнайбільше людий взяло до рук духовний меч— вервицю й спільними силами стали проти страшного ворога, безбожного "ізму."

Впрочім тут не ходить лиш о побіду над загальним ворогом, але також о побіду над особистим ворогом, а лучше кажучи, особистих ворогів душевних. Ми тих ворогів знаємо аж надто добре. Це наші пристрасти, це примани цього світу, це діявол, що ходить навколо нас як той лев і шукає за нагодою, якби нас пожерти. Якби ці вороги взяли верх над нами, тоді пропало царство Христове в нашій душі. Тож борімся, борімся, коли нам миле наше спасення. Та знаючи добре, як ми занемічні, щоб голими руками побідити так численних і могутніх ворогів, то берім до рук меч, духовний меч— вервицю. Цим мечем віднесемо побіду!

Умирав раз один грішник— крайний безбожник. Приходить до нього священик і напоминає його, щоби висповідався. На те відповідає той нещасник: "Я не буду сповідатися, я хочу вмерти як проклятий, щоби Ісусові прикрість зробити!" На це священик: "А я хочу тебе навернути, щоби Ісусові приємність зробити!" По тім звертаючися до присутних людей, священик сказав: "Вклякнім і відмовмо одну вервицю за навернення цего грішника." І щож? Ледво вервицю відмовлено, а вже вмираючий просить з сльозами в очах: "Отче, я бажаю сповіди!"

Так! духовний меч—вервиця—побідив ворога того конаючого, він побідить і твого.

Най ніхто не відмовляється від святої практики відмовлювання вервиці.

Не кажи: "Я встидаюся!" Особливо ви мущини сте-

режіться цего нерозважного слова. Були й є на світі люди не такі як ми, а відносилися до св. вервиці з найбільшою пощаною. Одного разу Наполєон Великий, імператор французький пішов до театру в товаристві одного князя. Представлення було плитке, Наполєон нудився. Дивиться він на свого товариша князя, а той навіть не вважає на представлення, лиш совокупившися в собі держить руку в кишені. Наполєон бере за ту руку, витягає її з кишені, а в тій руці вервиця. Князь замішався, а Наполєон сказав успокоюючо: "Нічого, нічого, ви в мене чоловік!" Так отже навіть імператори й князі відносяться з пошаною до вервиці, а чи ти щось більшого?

Не скажи також: "мене нудить повторювати те саме: Богородице Діво та Богородице Діво!"

Слухай ти брате-сестро! Скажім, що ти впав у воду, або знайшовся в горіючій хаті й не можеш видістатися з неї. Що ти тоді робиш? Ти кричиш: "Рятуйте,— рятуйте —рятуйте!" Чого ж ти чоловіче повторяєш все те саме, чого вічно те саме: рятуйте? Це тому, щоби звернути на себе увагу людей, щоб їм дати пізнати небезпеку, в якій ти знайшовся, й щоби їх склонити, щоб помогли тобі.

Бачиш брате-сестро, ти може топишся в гріхах, може вогонь вічний загрожує тобі, то ти кричи, потворюй те саме Богородице Діво, щоби звернути на себе увагу Матері Божої й склонити Її помогти тобі.

Най отже ж заклик святішого Отця Пія XII. не буде даремний. Берім до рук меч духовний—вервицю; просім Бога, щоби й другі те саме чинили. Тоді спільними силами станемо проти ворога спільного й особистого, щоби в такий спосіб оборонити царство Христове так у світі, як і в нашім серці. То ж сміло вперед— побіда певна, а та побіда буде вінець слави, вінець, що ніколи не зівяне.

УВАГА: На окладинці цього числа "Голосу Спасителя" є образ Прославлення Преч. Діви Марії, Цариці України. Цей образ вималював український артист-маляр, п. Ст. Меуш в бані церкви Матері Божої Неустанної Помочі в Йорктоні, Саск.

ЙОСИФЕ ОТЧЕ

Йосифе Отче, серцем ми чуєм:
В Бога Ти молиш дітям своїм
Щастя спокою, тим то жертвуєм
Серця вітцівським рукам Твоїм.
В злиднях, покусах просим опіки:
Мремо душею, згинем на віки,
В злиднях, покусах просим опіки.

Отче, в обіймах Твоїх Ісуса
Не досягнула Ірода лесть,
Скоро й нам грозить смертію покуса,
В Твоїм могутстві най знайде вна месть.
В злобі покуси просим опіки,
Мремо душею згинем на віки.
В злобі покуси— просим опіки!

Слине, наш Отче, в Божій родині
Чистість Марії, віра Твоя,
В сімях же наших сіє вже нині,
Розлад, невіру— зрада своя.
Зразу здусити просим опіки,
В ночи невіри згинем на віки.
Отче від зради— просим опіки!

о. Гр. Шишкович, ЧНІ.

ЖОВТЕНЬ, МІСЯЦЬ СВ. ЙОСИФА

Місяць май, цей найкращий й наймилїший місяць в році, є в католицькій Церкві посвячений на честь і славу Пречистої Діви Марії.

Слідуючий місяць, червень, що відзначається лагідним теплом, це місяць лагідного й люблячого Серця Христового.

Зате спокійний, поважний і богатий у всякі плоди місяць жовтень, це царство св. Йосифа, обручника Пр. Ді-

ви Марії.

Це розположення святих місяців має глибоке символічне значіння.

Місяць червень, значить місяць Ісуса, держиться посередині між маєм і жовтнем, це значить, що осередком—

О Святий Йосифе, Покровителю св. католицької Церкви, моли Бога о нас грішних!

головним предметом нашого почитання має бути Ісус, Господь й Бог наш.

В безпосередній злуці з місяцем червнем, гейби по правиці місяця Ісуса, стоїть місяць май, місяць Марії, що значить, що по Ісусові наше серце має належати до Марії. Доперва кілька місяців по червні слідує жовтень, місяць св. Йосифа. Йосиф святий не дорівняє Ісусові й

Марії, він під духовним взглядом віддалений від них; однак всетаки Церква свята, проваджена Духом Святим, посвятила на честь св. Йосифа аж цілий місяць, подібно як Ісусові й Марії, підчас коли на почитання інших Святих Церква свята назначила тільки по одному дневі в році.

Це отжеж очевидно воля Христової Церкви, щоби по Ісусові й Марії, св. Йосиф дізнавав найбільше пошани від всіх вірних.

Та воля, те бажання Церкви святої має свої глибокі рації.

Памятаймо передовсім о тім, що св. Йосиф, то **обручник Пр. Діви Марії**, а це така велика честь для св. Йосифа, котрої ми немічні люди ніколи гаразд не зрозуміємо.

Адже ж Марія, то особа незрівнана, то особа, що ніколи пари не знайшла собі, та й не знайде. Вона одинока була особлившим декретом Божим винята від ганебного закону діявольської панщини, в котру попалися були всі люди в наслідок нерозуму свого прадіда Адама.— Вона одинока, яко "єдина чистая й благословенная" сталася матірю Божого Сина! Вона одинока сталася матірю без страти свого дівицтва.— Тільки Вона була достойною в очах Божих дати Ісусові свою кров, котрою Він викупив рід людський з діявольської панщини. І осьто, ця незрівнана особа, ця особа, котрій нема пари в цілій вселенній, це обручниця св. Йосифа. Тому ввесь блеск слави Марії падає на Її мужа Йосифа так, що коли Марію можна порівняти з сонцем, то св. Йосифа треба порівнати з місяцем. І так як погідної ночі наш зір мимоволі падає перше на місяць, бо передовсім він стягає на себе нашу увагу, так між всіми Святими св. Йосиф повинен бути предметом нашої найбільшої уваги. Іншими словами, по Ісусі й Марії, св. Йосиф повинен бути в нашім найбільшім ушанованню.

Як обручник Пр. Діви Марії, св. Йосиф був тимсамим і опікуном Іс. Христа. Це Бог Отець відступив св. Йосифові своє батьківське право над своїм єдинородним Сином; це Дух Святий обдарив св. Йосифа батьківським серцем взглядом Ісуса, значить Дух Святий дав св. Йосифові серце з найблагороднішими чувствами, які лиш добрий батько може мати відносно своєї рідної дитини.

О, якою святою радістю наповнилося серце св. Йосифа, коли він почув всі ті великі річи, які предсказав старець Симеон про Ісуса Христа! О, як сильно засмутило-

ся серце св. Йосифа, коли Ісус згубився десь у святині й не можна було зараз віднайти Його.

Як опікун Ісуса Христа, св. Йосиф перебрав ролю небесного Отця щодо І. Христа, неначе зрівнався з Небесним Отцем.

Колиб це не було фактом, дійністю, то це було би богохульство лиш подумати про щось подібне. Люцифер і його приклонники лиш хотіли вирівнатися з Богом, а вже Г. Бог покарав їх так, що вони на вічні віки тої кари не позбудуться, а коли Адам, послухавши того самого люцифера, з'їв заказаний овоч, щоби статися як Бог, то Г. Бог покарав його й ціле його потомство смертю.

Але ось, що не вдалося люциферові— ні Адамові, це вдалося св. Йосифові. Блеск Бога Отця відбився на св. Йосифові.

Боже милий! Чи є на цім широкім і далекім світі, чи є в небі якесь сотворіння, що могло би зрівнатися зо св. Йосифом?

Направду—направду! Якби ми вповні поняли велич достойнства обручника Пр. Д. Марії й опікуна Ісуса Христа, ми тоді з пошани не відважилися би очей своїх піднести до його святого образа.

Як обручник Марії та опікун Ісуса, св. Йосиф був **головою св. Родини.** Г. Бог узнає його як такого. Бо кождий раз, що Г. Бог має якусь справу до св. Родини, він звертається до св. Йосифа, як до голови тої Родини. Святому Йосифові являється Ангел і приказує йому втікати зо св. Родиною до Єгипту; св. Йосифові наказує Ангел вертати до своєї батьківщини; св. Йосифа перестерігає Ангел, щоби не замешкати в Єрусалимі, але в Назареті.

Так то в очах Божих, св. Йосиф то голова св. Родини. Пр. Д. Марія узнає те головство свого обручника, вона покірна стосується до всіх його розпоряджень. Також Христос Спаситель повинується св. Йосифові. Св. Євангеліє запевнює нас, що Ісус "був їм послушний," значить, що Він слухав Йосифа як свого опікуна, а Пр. Д. Марію як свою матір.

Дивна то річ! Марії слухають Ангели, а св. Йосиф приказує їй; перед Ісусом дрожить небо й земля, а св. Йосиф розкази Йому дає! Тому питаюсь, чи є в небі або на землі якесь сотворіння, що може зрівнатися зо св. Йосифом? Чи є по Пр. Д. Марії якесь сотворіння, що заслугує на більшу пошану, як св. Йосиф?

Однак тут треба зазначити, що всі ті високі достойнства св. Йосифа, про котрі досі була бесіда, всі вони причиняються лиш до зовнішного блеску св. Йосифа. Це не дало б йому ще права до надзвичайного почитання, якби зовнішному блескові не відповідав внутрішний блеск, значить блеск святий. Так на приклад нещасний Юда також блестів про око людське. Адже ж він був вибранцем Ісуса, був учеником, апостолом Ісуса. Це не який небудь блеск. На жаль Юда не мав внутрішного блеску, він був захланником-зподієм-Воговбійником. Тому ніхто його не почитає, й не сміє навіть почитати. Інакше мається справа зо св. Йосифом. Св. Євангеліє називає св. Йосифа **праведником.** Кращого свідоцтва про внутрішний блеск —про святість св. Йосифа не можна мати. Дух Святий, то сама святість. Око Духа Святого так безмірно вразливе на гріх, що воно навіть на Ангелах небесних знайшло шляму. Коли ж той сам Дух Святий каже, що Йосиф то праведник, то вже та праведність, та святість св. Йосифа мусить бути направду велика. Інакше вона й не може бути. Щоби наприклад Пр. Д. Марія була гідною статися Матірю Ісуса, то Г. Бог в особливіший спосіб вийняв Її зпід права первородного гріха, і за Її співділанням освятив Її так, що Вона блеском своєї святости затемнює Святих. Йосиф мав бути опікуном того самого Ісуса. Чи то отже можливо, щоби Г. Бог цим разом так забувся, що назначив до того найсвятішого уряду якогось скверного грішника? Розум буриться против такої гадки. Тому треба це приняти за неспориму правду, що внутрішний блеск Йосифа вповні відповідає його зовнішному, і вслід за тим, св. Йосиф є достойний найвищого почитання. По Ісусові й Марії, наше серце повинно належати до св. Йосифа, значить до опікуна Ісуса й обручника Марії.

Однак віддавши св. Йосифові ту честь, що йому належиться, ми ще не сповнили всіх своїх обовязків щодо нього. Окрім почитання ми винні св. Йосифові ще й вдячність.

Віра свята вчить нас, що в наслідок первородного гріха отворилася пропасть між Богом, а людьми. По людськи говорячи та пропасть мала тривати вічно; ніколи, ніколи більше нещасні діти Адама не мали мати приступу до Г. Бога.—Ніколи, ніколи більше небесний Отець не мав глянути ласкавим оком на своїх земських дітей. Бо гріх смертельний, то зло так страшне, так безмірне, що жаден чоловік з осібна, ні всі люди разом не могли перепросити Бога за зневагу. Коли отже раз поповнено смертельний

гріх, раз повстала пропасть між Богом а людьми, то та пропасть мала вічно тривати.

Одначе милосердному Богу дякувати, Ісус Христос поправив те страшне лихо. Його мученича смерть на хресті поєднала Бога з людьми. В цей спосіб Ісус Христос стався найбільшим добродієм людства! Без Ісуса ми були би найнещасливіші сотворіння на світі. Коли б Ісуса Христа не було, лучше булоби для нас, що б ми не родилися на світ. — Без Ісуса Христа ми були би паливом для вічного вогню, жиром для пекольної звірюки. Тому Ісусові належиться така вдячність, що ми й не всилі виявити її.

А побіч Ісуса— Спасителя нашого, ми бачимо ще одну постать. Це св. Йосиф. Він чував над Ісусом Христом, оборонив Його перед убійчим мечем лукавого Ірода, працював для Його виховання, виховував Його— приготовляв Його до великого діла Відкуплення нас із діявольської неволі. Чи ми можемо отже, чи ми сміємо забути те все св. Йосифові?

А хто з нас не знає, яку участь в нашім Відкупленню брала Пр. Діва Марія! Адже ж Вона дала Ісусові те тіло, котре Він для нас позволив розпяти, Вона дала Йому ту кров, котру Він для нас проляв; Вона виховувала Його, а коли виховала, то Вона на Голгофті віддала Його Богові на жертву за наше спасення. Марія то отже ж співвідкупителька світу. По Ісусові належиться Їй найбільша подяка.

Та при Марії бачимо знову св. Йосифа. Він Її обручник. Він уратував Її честь, а може й життя. Бо як Марія була би привела на світ Ісуса в дівочім стані, тоді були би Її взяли за особу впавшу, а після закону Старого Завіту були б Її закаменували. Однак св. Йосиф заощадив Її всі ті прикрости. Він також опікувався нею як добрий муж опікується своєю женою. Це він знайшов Її притулок, коли Ісус мав прийти на світ; це він був Її Ангелом Хоронителем, коли Вона мусіла скритися з Ісусом аж у Єгипті, це він працював тяжко, щоб Її дати удержання. Тому знову питаюся: Чи можемо, чи сміємо забути те все св. Йосифові? О, хто віру має, цей відчуває, цей розуміє, що по Ісусові й Марії св. Йосифові належиться найбільша пошана й вдячність. Тут не сміємо забути про одну преважну для нас річ.

Ми християни творимо одно духовне тіло, головою котрого є сам Ісус Христос. Це є наука св. Письма.

Коли отже ж св. Йосиф, як опікун Ісуса Христа, опікувався головою духовного тіла, чи він не буде опікуватися членами того тіла, себто нами? Ми повинні отже ж добачувати в св. Йосифові батька нашого рідного, приятеля найщирішого, опікуна найвірнішого, й тому ми повинні прибігати до нього з найбільшим довірям у всіх наших потребах так духовних як і дочасних.

В часі лихоліття, що слідувало по першій світовій війні, сталося таке, що один молодий урядник стратив свою посаду. В слід за тим він попав у велику матеріяльну нужду так, що він мусів продавати свої меблі, щоб удержати при життю свою родину й себе. Це невигідне положення смутило його тяжко й знеохочувало його до життя. Його побожна жена все потішала його словами: "Рука св. Йосифа спасе тебе".

Одної ночі вертає він домів по цілоденнім даремнім пошукуванню за працею. В його умі зродилася гадка положити кінець нужді цього життя через самогубство. Вертаючи домів тої ночі, він хотів ще написати прощальний лист до своєї жени. а відтак був рішений положити руку на себе.

Жена й діти вже спали, коли він вступив до хати. Тихо, без гамору засвітив свічку й поставив її на малий столичок, на котрім стояла фіґура св. Йосифа. Написавши кілька прощальних слів він ще злегенька поцілував свою жену й свої діточки й забирається вийти з дому, щоби виконати свій розпучливий замір самовбійства.

В тій хвилі щось стукнуло й свічка загасилася; на добавку він в темноті ще й крісло перевернув. Галас збудив жінку, й пізнавши, що то її муж, вона привитала його радісним окликом: "Мужу ми вратовані! Нині прийшов лист до тебе, в котрім тобі офірують знаменито платну роботу!"

Молодий урядник остовпів; такого щасливого обороту положення він не сподівався. В радіснім зворушенню, він зрадив жені свій злочинний замір. Обоє не могли надякуватись Г. Богу, що він не попустив до того страшного злочину.

Та як то сталось, що свічка згасла в так критичнім моменті? Як було сказано, той молодий чоловік поставив був свічку на столик, на котрім стояла фіґура св. Йосифа. Рука фіґури була відбита та лиш воском приклеєна. Тепло свічки розтопило віск, рука відлетіла, впала на свічку й загасила її. Так сповнилося приречення тої

жінки: "Рука св. Йосифа спасе тебе."

Дорогі читачі, візьміть під розвагу те все, що ви тут прочитали про св. Йосифа! Обручник Пр. Діви Марії, опікун Ісуса Христа й голова св. Родини не сміє бути обоятний для вас.—Почитайте його, будьте йому вдячні, а що може найважніше для вас моліться до нього з довірям. В нім знайдете щирого й могучого опікуна й вірного приятеля, котрий стане вам в пригоді в найтящих хвилях життя й котрий передовсім поможе вам осягнути діло життя— спасення душі.

КАТЕХИТИЧНА НАУКА

ПРО ЦЕРКВУ

Що це є Церква?

Церква це збір усіх христіян на світі, що визнають ту саму науку, приймають ті самі св. Тайни та признають св. Вітця папу римського головою Церкви.

Слово "Церква" не означає цього будинку, де вірні збираються на молитву, тільки збір усіх христіян на світі. Такий збір бере свій початок від Ісуса Христа. Хто ввірив в Ісуса Христа, той або пішов за Ним, або лишився на місці, але вже був Христовим приклонником і належав до першої христіянської громади. Першими такими членами були: 12 апостолів, 72 ученики й багато інших і чоловіків і жінок, прихильників Христа. Всі вони були злучені з собою, бо мали ту саму віру, той самий закон і одного наставника Христа, одним словом— творили Христову громаду. Щоб її побільшити, приказав Христос апостолам розійтися по світі й голосити св. Євангеліє.

Вони так і зробили по Зелених Святах. Найперше проповідували слово Боже в Єрусалимі, потім у Самарії і в інших містах в поганських краях.

Коли апостоли навчали та хрестили людей в якомусь місці, творили там негайно віддільні збори, неначе громади або партії й самі управляли ними. Першу таку христіянську парохію оснувано в Єрусалимі, а її наставником був св. Апостол Яків молодший. Опісля в Антіохії, де наставником був св. Петро, котрий пізніше перенісся до Риму й там оснував велику христіянську громаду. Небаром поширилося христіянство так сильно й так багато

повстало нових громад, що апостоли не могли їх обслужити, тим більше, що були зобовязані дальше голосити св. Євангеліє. Тому вони вибирали поодиноких парохіян старших і поважніших мужів, висвячували їх на єпископів, віддавали їм управу христіянської громади й уповажнювали, щоб і вони наставляли та висвячували священиків і єпископів в міру потреби (Тит. 1. 5). І так св. Павло висвятив на єпископів Тимотея й Тита, котрому віддав у заряд острів Крету. Павло і Варнава поставляли єпископами та священиками положенням рук багато побожних мужів у Малій Азії (Діян. 14. 22). До того приготовлялися молитвою і постом. Отже так вже в часах апостольських було багато христіянських громад, в яких провід мали єпископи й священики. Ті громади називали церквами, а всі вони між собою були звязані в одну велику христіянську громаду або соборну католицьку Церкву.

Всіх христіян у тій Церкві вязала з собою та сама віра, ті самі св. Тайни й послух одному наставникові. Між ними не було ніякої ріжниці. В що вірив один, в те вірив другий, а всі вірили в те, що голосили апостоли. Хоча їх ділили нераз краї й моря, то всеж таки всі вірили однаково в ті самі правди. Ніхто не перечив, що є сім св. Тайн, що св. Отець папа римський є наставником Церкви, установленим Ісусом Христом, а хто заперечив би це, того ждало виключення зо збору вірних. Такий закон треває в Церкві до нині. Хто не вірить в те, що Церква навчає й обстає при блудній науці, отверто, цей перестає бути членом Церкви. Хто перечить, або відкидає св. Тайни, одну або більше, перестає бути членом Церкви. Хто не признає того, що св. Отець папа римський є наспідником св. Петра та що є видимою головою вселенської, або католицької Церкви, цей також перестає бути членом Церкви.

ДО НАШИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Просимо всіх наших Передплатників, що відновляють свою передплату, щоби в листі долучували ЗАВСІДИ картку, яку одержують на цю ціль. Це нам улегчить роботу, а Вам знова дасть більшу запоруку, що не зайде ніяка помилка.

ПОКРОВ ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІЇ

Був собі хлопець, що називався Петрусь. Він мав тільки пять літ, коли його мама, побожна й чесна запровадила його до церкви Матінки Божої. Там вона кляк-нувши, припала всім своїм материнським серцем до образу небесної Матінки; по горячій молитві, тримаючи свого синка перед ним і показуючи йому образ Преч. Діви, так промовила до нього: "Бачиш Її добре, синку, бачиш Її? Це Вона, це твоя мама: я хочу тепер тебе Їй віддати, я хочу тебе Їй посвятити на завсігди. Розумієш мене?— Не забудеш?— Я тебе віддаю Їй на завжди. Люби Її завжди цілим твоїм серцем як твою матусю й молися до Неї щиро, а Вона тебе покриє і охоронить від усякого зла."

Ці слова вирили таке глибоке враження в серці цього малого хлопчика, що він не міг їх ніколи забути. Зіставши малим сиротою, мусів піти на роботу до свого стрийка, що був шевцем і мав багато завжди замовлень. Хлопчина пильно працював зо всіх своїх сил і вчився того ремесла, а за ту пильність діставав що суботи від стрийка по пару центів. І що робив Петрусь з тими грішми? З повною радістю свого дитинячого невинного серденька він бім до торговця за квітами і казав: продайте мені якнайкращі квіти, такі що продається якнайбільшій пані. Заплативши за них, спішив до церковці, та ставив їх на престолі Преч. Діви.

Таку ніжненьку набожність до Матінки Божої своєї Покровительки він заховав на все своє життя, а Матір Божа зо своєї сторони показалася гідною того довіря й чувала над ним особлившим способом. Серед преріжних небезпек в людському житті, а головно в молодості, Вона помогла йому заховати святу невинність і ніжну побожність так, що він удостоївся великої ласки, найбільшої по тайні св. Хрещення, ласки покликання до монашого життя, де імя його Петро змінили йому на імя Крисп. Як монах він жив так свято й примірно, що св. Церква зачисляє його тепер до лика блаженних.

Мати Божа є нашим покровом,—охороною в ріжних земських випадках. Ось один з безчисленних, подібних пригод. Цей сам Петрусь, що його історію коротко вище розказано, виліз з трома іншими хлопцями на дерево по овочі. Та нагло галузка, на котрій вони всі чотири бу-

ли, зломилася й всі попадали згори на купу каміння. Один зломив собі ногу, інші два були тяжко поранені, а Петрусеві нічого не сталося. Чому? Бо Петрусь навчений сво-

О Маріе, Діво і Мати Божая, причинися за нами!

єю мамою, часто взивав Преч. Діву о поміч і охорону й в цім випадку також закликав на ратунок Пресвяте Імя "Маріє ратуй." За таку вірну й щиру молитву Мати Божа охоронила його від каліцтва, а може й життя вратувала.

Ось ще один примір як Мати Божа любить помагати

й рятувати тих, що Її о те просять: Блаженний Герман, будучи ще хлопцем при своїх родичах, мав звичай часто ходити до церкви й там перед престолом Матінки Божої молитися. Однак родичі були дуже бідні й не могли йому купити черевичків, а коли надійшла зима й йому було в церкві дуже зимно в ноги, він з плачем закликав на молитві: Матінко Божа! мені дуже зимно, бо я босий— я не маю черевиків. Матері Божій певно були його відвідини дуже приємні й Вона певно також не хотіла, щоб через зимно він їх переривав, тому простягла до нього свою правицю і промовила: "Там під каменем знайдеш гроші й купиш собі черевички." Хлопчина послухав і знайшов якраз стільки грошей, що міг собі купити черевички. Так наша небесна Матінка охороняє нас і спомагає, коли ми Її о те витревало й вірно просимо.

Та Мати Божа спомагає нас передовсім в потребах душі. Вона помагає нам побороти покуси, проганяє діявола та промощує й облекшує нам дорогу освячення й спасення душі.

Пречиста Діва не пускає навіть грішників. Св. Євангелист Іван пише в своїм обявленню, що видів престіл у небі, з якого вибухали громи й блискавки, але довкола престола була веселка. Власне тою веселкою є Пречиста Діва Марія, що здержує громи Божого гніву. Вона покриває грішників від Божої кари, заступається за ними перед Богом, щоб не карав їх сейчас по упадку в гріх, але щоб дав їм час опамятатись і навернутись.

Особливо в годині смерти Пречиста Діва не опускає чоловіка, бо ця година рішає про вічну долю— або вічне спасення, або вічне прокляття, тому ця година найважніша з цілого життя. Не тільки що тілесні болі тоді докучають і не дають спромоги подумати про поєднання з Богом, але що гірше— діявол ставить тоді перед очі гріхи цілого життя, щоб довести умираючого до розпуки. В тій найтяжчій хвилині Пречиста приходить на поміч, проганяє сатану, усмиряє тілесні болі, усуває страх і трівогу, виєднує ласку щирого жалю й покаяння. Не даром то каже св. Вернард: "Як нема нікого на світі хто не тішився би промінням сонця, так нема нікого, кого не огрівали би проміння Марії."

Тому спішім всі в цей місяць жовтень, місяць Покрови Пречистої, під материнський покров Пресв. Богородиці, нашої Посередниці й Заступниці перед Богом. До Неї, Цариці України взносім свої руки, благаймо та по-

кладаймо на Неї всю свою надію. Вона уздоровлення хорих, Вона увільнення увязнених, Вона потіха зажурених гіркою недолею, Вона прибіжище грішних, бо Вона Мати милосердя. Вона наша правдива й добра співчуваюча Мати, а ми будьмо Її добрими, чесними дітьми. Почитаймо Її, любім Її, й величаймо Її по всі дні нашого життя, щоби ми удостоїлись колись величати Її в небі.

Як Вона Навчилася Молитви

Мати вмерла.

Перед трумною своєї дорогої матері стояла одинока дочка і плакала. З болем придивлялася чертам помершої матері, яка мимо того, що не давала знаку життя всетаки була для неї дорога. Щось мимоволі тягнуло її до помершої, яка усміхалася до своєї одинокої донечки.

На столі лежала гарна скриночка. Дівчина приступила до стола й взяла її у свої руки. На ній побачила напись: "Памятка для моєї дочки. Отворити щойно по моїй смерти." Коли дівчина отворила скриночку випав з неї звій пожовклого паперу. Папір був записаний. Що на нім стояло довідається читач зо слідуючого оповідання. Воно оповідає нам як померша навчила молитися. Ось історія:

—Я мала якраз двацять літ як мій батько, великий купець і фабрикант, подорожував зо мною по Швайцарії. Були то гарні літні дні. Мене захоплювала краса і велич швайцарських гір, які я перший раз оглядала.

Тоді я ще нічим не журилася, бо ж чим мала журитися молода, здорова дівчина, одинока дочка багатого купця? Моя мати померла як я ще була дитиною, і я виросла сама, добре вихована, образована в усіх науках і штуках свого часу. Цілий дім включаючи і майно батька стояв під моїм проводом.

Одної річи, що я не навчилася а іменно "молитися!"

Ніхто не навчив молитися моєї матери і моя мати мене не навчила. Я ходила до школи, але наука релігії була там цілком побічною, маловажною річчю. Я, що-

правда, приняла перше св. Причастя, але я сама не розуміла того всього, що я робила.

Що правда, я завсіди старалася заховуватися якнайкраще. Мусіло це так бути, бо таке було моє окруження, а зрештою саме природне чувство боронило мене перед гріхом. Від послідних шістьох років не була я в жадній церкві; ніколи не приймала Найсв. Тайн. Не робила я того, щоправда, зо злоби, але з незнання. Я вірила своїому батькові, старшому чоловікові, який казав мені, що не треба йти до Церкви, що в Церкві за зимно, що воздух завогкий і нездоровий. Він сповняє свій обовязок як чесний чоловік: То є його молитва й його Служба Божа. Більше йому не потреба.

В то все я щиро вірила, і тому я жила як чиста поганка. У моїй хаті не було ні хреста, ні образу Божої Матері. Не було там ніякої побожної книжки, бо то все батько старанно усував.

Я жила з дня на день без Бога, без віри, а притім була весела, працювала, але не думала про будучність. Все, що мені пригадувало про Бога, було далеко від мене й мені видавалося, що я мусіла би вмерти, коли б я вступила до церкви.

В Раґац у Швайцарії ми перебували майже два тижні. Я бавилася добре. Одного дня зробила я поїздом подорож до Хур, а пополудні вертала до Раґац до батька.

Ваґон, яким я їхала, був сильно переповнений. Мені прийшлося заняти місце напроти чоловіка, котрий, як я відпершої хвилі спостерегла, був сильно пяний. Я затягнула заслону на своє лице і звернулася до вікна, щоби уникати його поглядів. Та він не давав мені спокою, а противно зачинав говорити погані слова. На моїм лиці появилися слези, я не знала як дати собі раду, як вийти з того положення, а чоловік ставав ще гірший.

Нагло коло мене став молодий чоловік після всякої правдоподібности католицький священик і чемно промовив: "Я сиджу кілька павок далі. Є там кілька пань, може що хочете заняти моє місце. Я радо займу Ваше місце."

Чоловік той був для мене ангелом з неба. Я подала йому руку, подякувала якнайсердечніше за це освобожденння й пішла на його місце. Там я була цілком спокійна.

Тоді піяка огорнула правдива злоба. З початку почав кричати проти священиків, а потім зачав виговорювати ріжні неприємні слова. Священик сидів неначе в пеклі. Дехто сміявся з піяка та ніхто не посмів взяти священика в оборону. Всі встидалися його одіжи та його стану.

Священик не сказав ані слова, лиш спокійно дивився у вікно.

Вкінці ми доїхали до Раґац. Я вийшла з поїзду. Рівнож і священик вийшов з поїзду. Я щераз йому подякувала і жалувала, що задля мене мусів так богато натерпітися. Та він показався так спокійний і задоволений, що я бачила, що в нього нема найменшої тіни ненависти, або пімсти до того чоловіка.

Від нього я довідалася, що він лишається пару днів у Раґац, а навіть в цім самім готелі має намір замешкати, де я мешкала з батьком. Сталося так, що мій батько запросив його одного дня взяти з нами участь до недалекого міста. Ми вибралися раненько, час скоро минав на оглядданню чудової швайцарської природи.

Підчас дороги я йому сказала, що ми були в Ніренберґу, Реґенсбурґу, Бамберґу і Мінхен. Тоді він мене спитав "А чи бачили ви катедру в Бамберґу? "Ні,— сказала я— з засади я не ходжу до ніякої церкви. Я не люблю церкви, церковного воздуху."

Ніколи не забуду того перестрашеного обличчя, ані тої зміни, яку я на нім спостерегла по тих словах. Він намагався лишитися спокійним, але я виразно бачила, яка глибина болю показалася в тих очах. Те все на мене зробило сильне враження. Я почала думати, чому то я не вірю і задля чого я те чиню. Мене почав огортати неспокій. Священик питав мене, чому я те чиню, я майже його не чула і давала йому виминаючі відповіди. Одного, що я не могла забути а саме: переляканого погляду молодого священика.

Одного дня сказав нам, що має виїхати з Раґац. Коли ми прощалися я йому подарувала дорогоцінну вазу. За це він просив мене приняти малий гарний образок, на котрім було представлене Розпяття. . Христос витягнув рамена, неначе би хотів грішника до себе притягнути. В долині молодий священик сильним почерком написав слова:

"Для Тебе сотворив Ти нас Боже. Неспокійне наше серце, доки не спічне в Тобі." (Св. Августин).

Ті слова мені дуже припали до серця. У мене розбудилося бажання, я сама не знаю за чим. Я почала заста-

новлятися над своїм життям і побачила,що воно виглядало дуже мізерне.

Ми далі подорожували і приїхали до Бреґенц. Там в тому прекрасному місті ми рішилися так довго перебувати як нам сподобається. Я часто виходила на гори, підчас коли батько, якому було за тяжко лишався дома.

До церкви однак я ані раз невступила. Одного дня по полудні ішла я через місто, попри церкву оо. Домініканів. Я завернула дорогу, без памяти пішла кілька кроків наперед і стала перед великою брамою. Я була певна що йду до якоїсь церкви, або каплиці; я ж могла не йти, мене тягнула якась невидима сила.

Каплиця була цілком пуста. В середині панував спокій. Я почула, що я тут цілком відірвана від світа; якесь дивне почування мене огорнуло, як тут було спокійно, мирно, щасливо.

Як тут все наклонювало чоловіка до побожности. А там на бічнім престолі який чудовий образ! В долині Страдаюча Мати, на горі Спаситель в ризах Архієрея вказуючи пальцем на своє Пресвяте Серце. Я сіла перед тим образом і не могла від нього відвернути своїх очей.

В тім на горі далися чути кроки. Це були монахині, що ішли на хори відмовляти Вечірню. Нагло зачав співати чистий жіночий голос. Інші помагали і серед чудової тишини піднеслася прегарна пісня до Бога. Я не бачила їх як вони молилися, та я прислухувалася молитві перший раз в мойому життю.

Що властиво спричинило, що той чистий, сильний і виразний голос став для мене так притягаючий? Мені здавалося, що я чую Ангела. Хор зачав співати: "Радуйся Царице."

Пригадую собі, що я дещо памятала зміст тої молитви, котру я колись чула в школі. Коли почала підноситися молитва до неба щось у моїм внутрі закричало: "А ти чому не молишся?" А коли дійшли до слів "О щедрая, о милостивая, а спадкая Діво Маріє" я не могла здержати сліз. Я почала плакати цілим єством, я була зворушена до глибини душі. Я чулася так нещасливою, так безмірно нещасливою, що я бажала собі смерти. Спокій зник цілком від мене. Я почула, що цілий світ мене опустив, покинув. Моє серце всіми силами почало шукати за Тим, що його сотворив. Ласка Божа почала працювати в моїй душі і я перший раз відчула її силу.

Я сама не могла собі помогти, тому кинулася на землю, розпростерла обі руки і сказала на голос:

—Так Господи, Ти сотворив мене для себе, і неспокійне моє серце, аж доки не спічне в Тобі. Потім зачала я молитися, плакати! Я сама не знала як я молилася і що я я казала, та се мені дуже помогло, що я могла вилляти свої скарги перед Бозконечно добрим Богом. І подібно як вода розливається з озера, коли гребля знищена, подібно і з мого серця виривалися безнастанно просьби, подяки, тяжкі зітхання. Як довго то все тревало, не знаю.

Коли я встала й прийшла до себе, на серці мені зробилося лекше. Мені стало ясно, що я мушу змінити своє життя. Та що я маю робити, як зачати?

Коли я вийшла з каплиці на дворі стрінула я бідну жінку, що просила о милостиню. Коли я її дала вона сказала: "Коли ще щось маєте, будьте так добрі поможіть монахиням, бо вони нічого не мають." Ті слова на мене зробили враження.

Я підійшла до дверей, задзвонила, а коли показалася монахиня, я їй віддала всі свої гроші. Вона взяла їх майже зі страхом і подякувала, а коли мала відійти, я сказала до неї: "Не забудьте за мене помолитися." "О, напевно не забудемо! Ще нині розпічнемо девятницю до Матері Божої."

З тим ми розійшлися. Молитва монахинь довершила того, що розпочав погляд священика. Я навернулася до Бога. Я вернула до Реґенсбурґу, там лишилася місяць. Підчас того часу вивчилася катехізму, зробила духовні вправи та приняла св. Причастя.

Це був початок нового життя. Від того часу я лишилася вірною Богові й св. Церкві.

А тепер моя дитино я кажу тобі перед Богом: Найкращі хвилі мого життя були ті хвилі, які я перевела на Службі Божій і на молитві.

Ти також це пізнаєш. Я бажаю тобі щастя, а заразом прошу тебе і заклинаю як мати, щоби ти молилася й не переставала молитися, бо від того залежить ціле твоє щастя. Нема більшої правди як та, котра є підставою всіх інших правд: "Для Тебе сотворив Ти серце наше, Боже, і доти не знайде спокою доки не спічне в Тобі!"

ЧИ ВИ ВЖЕ ВІДНОВИЛИ ПЕРЕДПЛАТУ

"ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"?

Надгороджене Довіря

Французький цісар Наполеон був безперечно чоловіком великих спосібностей, але й неменших апетитів. Він поглочував один европейський край за другим, як той голодний циган пироги, але "досить" він ніколи не сказав. Він мріяв про власть над цілим світом, і то не лиш світом матеріяльним, але й духовним.

Він нераз думав собі: "Ех, якби то було добре, якби римський Папа мешкав тут десь у Франції, так близько мене. Я так взяв би його у свої керми, що то властиво я був би папою, а не він. Тоді в моїх руках була би найвища власть, як світська так і духовна."

Таке мріяв собі тоді ненажертий властилюбець. Тому він і нудив Папу, щоби він з Риму до него перенісся. Коли Папа на таке не погоджувався, то він його силою взяв до Франції. Там він переконував заступника Христового як міг, щоби він на все у Франції позістався. Розуміється, що Папа такого й слухати не хотів. Розлючений тим спротивом, Наполеон вдарив Папу по лиці. За цю зневагу Христового Намісника, Папа виключив Наполеона з Церкви—екскомунікував його. Однак той злобний безбожник кпив собі з тої екскомуніки, кажучи: "через ту екскомуніку моїм жовнірам оружжя з рук не впаде."

Але таки впало!

В році 1812 Наполеон зібрав більше як пів мілионову армію й пішов воєнним походом на Росію.

Того року запанував в Росії такий страшний мороз, що самі Москалі ще такого дива не видали. А тоді сповнилося те, в що Наполеон не вірив: його делікатним французам буквально випадало оружжя з закостенілих рук! Що гірше: Господь Бог так поблагословив Наполеона й його армію, що з поверх півмілионової армії вернуло до Франції лиш 12 сот, а сам Наполеон вернув домів на простих санях, перебраний за хлопа.

В часі ганебного повороту мізерних решток французької армії, склалася така будуюча подія:

В однім містечку, що лежало на границі Росії й України, довідалися тамошні мешканці, що одної ночі має перемаршувати через їх місто французьке військо. На свій превеликий страх ті нещасні люди довідалися також, що Французи страшно рабують— палять... Повстав в містечку плач і ридання як на страшнім суді. Найбільш затрівожилася одна вбога вдовиця, що мешкала зо своїм сином-одинаком край міста, якраз з тої сторони, звідки мало прийти французьке військо.

"Нема для нас життя— синоньку мій, пропадемо ми, згинемо як роса на сонці— бо ж будемо в першім огні!"— так ридала бідна вдовиця. В тім своїм горю шукала потіхи в молитві: "Господи, окружи мене муром— Господи окружи мене муром!"— кликала безнастанно так, що аж син знетерпеливився. "Що то за мур просите ви мамо в Господа Бога?"— говорив син— "Преціньь Господь Бог вам ангелів не пришле, щоби обмурувати вашу хату муром." Мама не зважала на свого синка, але дальше з великим довірям до Господа Бога кликала: "Господи окружи мене муром— окружи мене муром!"

І вже наступила та ніч, коли Французи мали перейти через згадане містечко. Мати й син пішли на спочинок в тім переконанні, що ранка не дочекаються. Та яке було їх здивування, коли вона рано пробудилася й побачила себе при житті! Рівночасно обоє завважали, що в їх хаті якось так понуро й глухо гейби в гробі. Отворяють двері, хочуть вийти на двір— та деж там. З хати не вийдеш!

Що ж сталося?

Що сталося?— Їх мала хатчина стояла при головнім шляху. Шлях був високо висипаний, а хата знаходилася о много нище. В ночі сипнуло густим снігом; при тім зірвався сильний вітер, що позмітував увесь сніг з дороги в низину, де стояла хата. Через ніч навалилося на малу хатчину тільки снігу, що й даху не було видко. Чужинцеві не було би прийшло й на гадку, що там під снігом має бути хата.

Тимчасом Французи перейшли через місто, зрабували його, спалили, а мешканців змасакрували в страшний спосіб.

"Видиш сину!"— сказала тоді мати до свого сина — "видиш, ти сміявся з мене, коли я просила Бога, щоби він окружив нас муром. А бачиш тепер, яким то чудесним муром милосердний Бог обгородив нас? Сину, затям собі моє слово: Серед найтящої трівоги ніколи не упадай на дусі, але з великим довірям удавайся до Бога, а Боже Провидіння ніколи в світі тебе не опустить!"

ЗА КРАЩУ БУДУЧНІСТЬ!

(Просьба о поміч)

Українців католиків **в Канаді є 300,000 і** мають сто священиків. Значить, **один священик припадає на 3,000 душ.**

В Західній Канаді (Альберті, Саскачевані і Манітобі) римо-католиків є 422,000, а священиків мають 856. Значить один священик припадає на 491 вірних.

У Злучених Державах Півн. Америки є після статистики в обох українських дієцезіях 567,867 греко-католиків і мають 240 священиків. Значить, один священик припадає на 2,366 вірних.

Тимчасом римо-католиків в Зл. Дер. Півн. Америки є 20,838,640 душ і мають 33,300 священиків. Або один священик на 626 вірних.

Іншими словами, наших священиків до числа вірних є шість разів менше чим у других народів в Канаді і в Америці.

Ті числа самі вимовно говорять і кличуть— **Український нарід має тут на американськім суходолі замало священиків!**

Ось одна з найважніших причин нашого народного недомагання, нашого розбиття і слабости. Числом нас богато— однак брак духовних провідників, **брак священиків,** брак місіонарів. А нарід без священиків, то корабель без керми, стадо без пастирів.

Щоби цему зарадити, щоби ми мали більше священиків, місіонарів, **треба шкіл,** де молодь приготовлялась би до духовного стану.

Таку школу— ювенат— провадять від кількох літ оо. Редемптористи (Місіонарі Чина найсв. Ізбавителя) **в Йорктоні, Саск.** Тут молоді хлопці приготовляються до будучого стану священика-місіонара. Та тепер, коли за Божим благословенням збільшилося в Йорктоні число отців і відколи новики, бувші учні ювенату, знайшли тут приміщення, йорктонський дім став замалий і показалася конечна потреба нового дому, в котрім поміщено би школу-ювенат. Мимо тяжких часів, дня 10 липня ц.р. з Божою поміччю **Отці Редемптористи розпочали будову такої нової школи-ювенату в Робліні, Ман.** Теперішний час до будови невідповідний. Та отці зачинають будову уповаючи на Божу поміч і особлившу опіку Матері Божої Неустаючої Помочі. Числять також на попер я всіх щирих українців католиків.

Цього року, коли якраз припадає 50-літний ювілей поселення українців в Канаді, **будова цеї школи буде найкращим і трівким памятником ювілею.**

Ця будова, це діло незвичайно важне. Тут хочить о будучих Христових місіонарів, що мають поширяти Христове царство на землі і вести український нарід до кращої будучности.

Так, **Бог хоче цего діла!** Положення українського народу в Канаді і в Америці цего вимагає. Нині на рідних землях за морем наші заведення знищені. Тут, на вільній землі, мусимо будувати нашу будучність—школи!

Тому звертаємося до всіх свідомих українців католиків і просимо:

Поможіть своїми щедрими жертвами довершити це діло!

За кожду жертву вже наперед щире спасибіг — нехай Христос стократно надгородить!

За всіх добродіїв буде щороку відправлятися в наших монастирях Служба Божа.

За всіх добродіїв будуть молитися кождого дня в наших монастирях всі наші отці і братя.

Виказ жертв буде поміщений в нашім часописі.

Всі ласкаві жертви просимо слати на адресу:

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION, YORKTON, SASK.

ОПОВІДАННЯ СТАРОГО ЛІКАРЯ

Хочу вам оповісти одну коротку подію з мого життя —говорив одного вечора старий лікар до молоді. "Одного дня, а був це горячий, довгий день, я стрінув свого тата, як він ішов дорогою до села.

"Яцку, чи не міг би ти мені занести цей пакунок до села,"— сказав він з певним ваганням.

"Я був тоді дванацять літним хлопцем, ще не вправлений до праці, а до того якраз я покінчив був роботу коло сіна, де я працював від досвітку. Я був змучений, запорошений і голодний. До села було дві милі. Я бажав чим скорше повечеряти, обмитися, вбратися, щоби ще піти

на пробу співу.

"Першою моєю думкою було: відмовити і то мене дуже діткнуло що тато хотів сего від мене по моїй дневній роботі. Коли б я був відмовив, він був би мусів йти сам. Мій тато був терпеливий старець. Щось мене спинило і я не відмовив, думаю, що се був один з добрих Божих ангелів.

"Розуміється, тату," я сказав сердечно, віддаючи мою косу одному з моїх товаришів.

"О, дякую тобі, Яцку,— відповів тато,— я йшов би сам, однак якось, я не чуюся нині досить сильний."

"І він відпровадив мене аж до дороги, що звертала до села,, розстаючися зі мною, він поклав свою руку на моє рамя і ще раз сказав: "Дякую тобі, мій сину! Ти Яцку завсігди був для мене добрим хлопцем."

Я поспішив до села, а відтак вертав назад. Коли я зближався до дому, я зобачив на нашій фармі товпу народу не далеко дверей хати, один з людий приступив до мене; з його очей спливали по лиці сльози.

Твій тато,— сказав він— упав неживий якраз, коли ти доходив до хати. Послідні слова які він сказав,— були за тебе.

"Тепер— мої молоді— я старий чоловік, але я заєдно дякував Богу протягом всіх моїх літ від тої памятної години... за тії послідні слова: "Ти був для мене все добрим хлопцем..."

Нема людини, що колинебудь жалувала би того, що оказувала другим любов і чемність; але з другої сторони нема так прикрих викидів як тоді, коли нам совість пригадує акесь з нашої сторони занедбання, або обоятність відносно дорогих нам осіб, що вже тепер померли.

Не відмавляй вчинків любови, жичливости але збирай їх...

У многих родинах наліг сваритися, сперечатися, уживати ущипливих слів і кпин закриває постепенно дійсне чувство любови, що лежить глибоко в серці. А прецінь дорога життя коротка й можемо лиш дуже коротку дорогу разом відбувати.

ВІДНОВІТЬ ПЕРЕДПЛАТУ!

Приєднуйте "Голосові Спасителя" нових Передплатників!

Католицьким Світом

УКРАЇНСЬКІ НАЦІОНАЛЬНІ ЗБОРИ проголосили віднову української Держави.— 30 червня в годині 8 вечір в салях матірної "Просвіти" у Львові УНЗборі проголосили відновлення Української Держави на західних землях України з урядом, на чолі котрого станув Ярослав Стецько.

ПОСЛАННЯ МИТРОПОЛИТА.— Пастирський Лист Митрополита.: "З волі Всемогучого і Всемилостивого Бога в Тройці Єдиного зачалася нова епоха в житті Державної Соборної Самостійної України. Народні Збори, що відбулись вчорашнього дня ствердили і проголосили ту історичну подію.

"Повідомляючи Тебе, Український Народе, про таке вислухання наших благальних молитов, взиваю Тебе до вияву вдячности для Всевишнього, до вірности для Його Церкви і послуху для влади.

"Воєнні часи вимагають ще многих жертв, але діло розпочате в імя Боже і з Божою благодаттю буде доведене до успішного кінця. Жертви, яких конечно потреба до осягнення нашої цілі полягатимуть передусім на послушному піддавані справедливим Божим законам, непротивним росказам влади.

"Український Нарід мусить в тій історичній хвилі показати, що має досить почуття авторитету, солідарности і життевої сили, щоб заслужити на таке положення серед народів Европи, в якім міг би розвинути усі Богом собі дані сили. Вірністю, солідарністю, совісним сповненням обовязків, докажіть, що Ви дозрілі до державного життя. (Тут слідує одно випущене речення).

"Установленій владі віддамо належний послух. Узнаємо головою Краєвого Управління Західних Областей України Пана

Ярослава Стецька. Від Уряду ним покликаного до життя очікуємо мудрого, справедливого проводу та заряджень, які узгляднили би потреби і добро всіх замешкуючих наш Край громадян, без огляду на це, до якого віроісповідання, народності і суспільної верстви, належать. Бог нехай благословить усі Твої праці, Український Народе і нехай дасть усім нашим Провідникам святу мудрість з Неба.

† АНДРЕЙ,

"Дано у Львові, при храмі св. Юра, 1. липня, 1941."

ПОДАЮТЬ З ЕВРОПИ, що коли чекісти прийшли на святоюрську гору перед самим відступом зі Львова, щоби поморду-вати мешканців і Митрополита, відділ українських червоноармейців випередив їх, зі скорострілами заняв площу перед церквою св. Юра і не допустив туди чекістів. Цей відділ стеріг місця аж до останної хвилі відступу і вратував життя Митрополита.

ЯК ПРЕЗИДЕНТ Ради Сеніорів у Львові, Митрополит видав заклик до всіх українців, де між іншим так взивае: "Усі, що почувають себе українцями і хочуть працювати для добра України, нехай забудуть про якібудь партійні роздори, нехай працюють в єдности і згоді над відбудовою так дуже знищеного большевиками економічного, освітного і культурного життя."

"Тоді в Бозі надія, що на підвалинах солідарности та усильної праці всіх українців повстане Соборна Україна...!"

В НЕДІЛЮ, 31 СЕРПНЯ, відбулось посвячення угольного каменя під новий будинок Українського Каледжа у Стемфорді, Конн. У святі взяли участь Ексцеленція Кир Константин Богачевський, Ексцеленція Кир Іван Бучко, Впр. о. Канцлер Филимон Тарнавський і інші. Пляни нового будинку були виконані інж. К. Ю Ястремським. Ректором Каледжу е Впр. о. Павло Процько.

БОЛЬШЕВИКИ перед відступом зі Львова змасакрували 4,000 українців. В Бригідках були гори трупів.

НІМЦІ прилучили Західну Україну до польського генерал губернаторства в Кракові, настановили у Львові губернатора Ляша і німецьку мову проголосили урядовою.

МІЛІОНОВІ ШКОДИ наробив вогонь у Філядельфії, де загорілись склади деревних матеріялів Г. Сайкса. Заходить можливість підпалу. Підчас гашення зранено 18 членів вогневої сторожі.

ЗАДУМУЮТЬ БУДУВАТИ літаки з дерева і гнучкого матеріялу в Белевій, Онт. Дерево складають серед страшного натиску воздуху.

СКУПЕНДЯГА.—Оноді помер у Винипегу 84 літний старець Джан Смит в Загальній Лічниці. Коли вже помер, тоді стали перешукувати його штани, а мав на собі аж три парі, як його привезли до лічниці. Жив із старечої пенсії. В кишені третих штанів, що були при тілі, найшли стару панчоху, а в ній готівкою цілих $2,500. Старець жив дуже бідно, впав зі сходів і розбив голову, у висліді чого помер. Хто візьме тепер ці гроші, не подають. Але зі скупаря все е користь тільки по смерти (наче з безроги), як каже св. Бонавентура. За життя з такого тільки клопіт.

НОВИЙ САМОХІД ФОРДА.—В Дірборн, Мич. Форд виставив перший пластичний самохід, котрого тільки машина, колеса і рами є зі заліза— все проче з гнучкого матеріялу, котрий однак мае бути 10 разів сильнійший від сталі. Самохід рожевий. Річно задумують робити один міліон таких возів. Цей самохід дешевший, лекший і кажуть—сильніший. На виріб пластики уживають рільничих плодів і хемікалій. Головно кукурудзи і пшениці. З шальок кукурудзи вже тепер виробляють всякі матерії, полотна і замістні шовку.

Дніпрельстан, збудований коштом $110 міліонів, большевики на росказ Сталіна висадили і залили водою лиман Дніпра.. Це околиця, де колись панами були запорожці.

ПОДЯКА СИРОТИНЦЯ В АЙТУНІ

Сестри Служебниці П.Н.Д.М. з Сиротинця складають щиру подяку Всеч. о. Кушніреві і нижче поданим жертводавцям, котрі своїми щедрими дарами справили для Сиротинця гарну статую св. Анни, патронки цього дому.

Жертви зложили:

По $1.00: Анна Дерешовська, Анна Чайковська, Анна Василишин, Анна Маніла, Анна Шаламай, Евдокія Помаран, Розалія Кудляк, Катерина Кудляк, пані Баблюк, пані Бращук, Марія Кушнір, Петруня Трупіш, Матрона Чорненька, А. Малофій, Анна Гулі, Марія Козлова, Петруня Гринишин, п-во Лукинчуки, Марія Грошко.

По 50ц.: І. Владика, Марія Чорній, Катерина Семенюк, Анна Заблоцька, Марія Івчук, Н. Крутіш, панна Хмара, Палагна Добронська. Анастазія Гавриш 35ц. Дмитро Добенька, Марія Ворощук по 30ц.

По 25ц.: Панна Паньків, Дмитро Дідич, Параскевія Ставничка, панна Лисчинська, Ксеня Рикита, Анна Струпчак, Марія Купчинська, Ева Скиба, Катерина Гоменюк, Т. Обтінський, Марія Михалюк. Ева Боднарчук 15ц.

Разом збірка виносить $28.35. Крім повищих жертв до Сиротинця прислали: По $2.00: Всеч. о. М. Данилович з Нюарку, Зл. Держави, п. В. Василишин з Вінніпеґу, Ман. П-во І. А. Лаптута, Боффало, Н.Й. прислали $1.00. Це разом виносить $5.00

Сестри Служебниці П.Н.Д.М. з Сиротинця складають щиру подяку всім відділам і членам Українського Запомогового Братства св. Николая в Канаді, які зложили свої жертви для Сиротинця.

Верховна Управа Брацтва з народного фонду $25.00. Відділ 1-ий $15.00. п. Т. Стефанюк, п. В. Косован, п. Ів. Бабійчук по $1. Разом $18.00.— Відділ 4-ий Форт Рудж, Ман. $5.00. Відділ 5-ий Кукс Крік, Ман. з відділової каси $2.15. Члени жертвували: п. М. Ячинський 1.00; По 50ц.: п. М. Кулик, К. Кулик, Ів. Кливецький, М. Киркевич, П. Труш, С. Головатий, Т. Щербій, Ю. Шпільчак, А. Щербій 40ц.; А. Гриник 25ц.; П. Попадинець, М. Сулима, Анна Лучка, Анна Кікуш, П. Порич, Ів. Кирніцький, Н. Слота. По 20ц.: К. Боднар. Разом $10.00

Відділ 8-ий з відділової каси, Вест Форт Віліям, Онт. $2.00 Відділ 14-ий Калгарі, Алта. збірка $2.55. Відділ 15-ий, Вінніпеґ, Ман. з відділової каси $5.00; Відділ 16-ий, Гамілтон, Онт. збірка між членами. Жертвували слідуючі: По $1.00: П-во Стасюк, П-во Олійничук, В. Поплавський, Ів. Гладун, П-во Сай, П-во Комар, П-во Гладун, П-во Ткач, П-во Палійчук, П-во Сеньчук, П-во Лащук, П. Чернець. По 50ц.: Ів. Лащук, М. Чернець, В. Чепига, П-во Тимчишин, П-во Ярема. По 25ц.: С. Токальський, С. Кудринський, Т. Марусяк. Разом $15.25.

Відділ 15-ий, Роза, Ман. з відділової каси $15.08. Відділ 27-ий, Згода, Ман., збірка між членами $1.95. Разом $100.00

Сироти щоденно будуть молитися і просити благословення Божого для всіх добродіїв. Нехай Предобрий Ісус винагородить всіх своїми щедрими ласками.

Заряд Сиротинця.
ST. ANN'S ORPHANAGE, ITUNA, SASK.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

о. М. Данилович, Нюарк, Н.Дж., складає подяку Найсв. Серцю Христовому й Матері Божій за вислухання молитов моїх і моїх парохіян, що болі страшні в ногах устали. Засилаю на Сиротинець в Айтуні $2.00.

Всеч. о. П. Божик, парох церкви св. Андрея у Вінніпеґу отсим дякує щиро Пречистій Діві Марії Неустаючої Помочі і клонить перед Нею низько свою голову за отримання одної поважної справи і з тої події жертвує $5.00 на укр. католицький Сиротинець в Айтуні.

Складаю подяку **бл. п. Сестрі Стефанії Дякович Служ. П.Н. Д.М.** за одну велику ласку та за успіх в науці.— Бл. п. Сестра Стефанія померла в жовтні 1940 р. За життя Сестра Стефанія любила всім помагати й такою лишилась на далі.

Йорктон, Саск., С. Венедикта С.П.Н.Д.М.

Сердечну подяку складаю Св. Тересі від Дитяти Ісус за успіх в науці.

Йорктон, Саск., С. Модеста С.П.Н.Д.М.

Складаю сердечну подяку Пресв. Серцю Христовому, Матері Божій Неустанної Помочі та св. Йосифові за виздоровлення мого братчика по тяжкій операції. Ні лікар, ні доглядачки не мали надії на його виздоровлення.

Норквей, Саск., А. Мартинюк.

ЧИ ВИ ВЖЕ ВІДНОВИЛИ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ?

ШИРІТЬ "ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ"!

Преса це велика сила. Сила її в тім, що преса потрафить так незамітно втискати в душу свої погляди, свої думки, що часто читач і не запримітить того, що він стає думати, говорити, а навіть ділати як йому каже той часопис.

Преса є дуже успішним чинником ширити світогляд, але вартість її залежить від того, які погляди вона втискає в душі своїх читачів. Впоює вона в душу людини шляхотні думки, вчить її поступати морально, словом добре впливає на своїх читачів, це добра преса.

І противно— преса, що впоює в душі своїх читачів фальшиві погляди, легковажить мораль, ширить брехню, ненависть, роздори між людьми та нарушує людську честь, це зла преса.

Місячник "ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ" подає правдиву науку віри й обичаїв, гарні й цікаві оповідання, геройські приклади з життя святих, прекрасні драми, відповідає на закиди ворогів віри й народу, подає важніші вісти з широкого католицького світу. Виходить кожного місяця на 36 сторін друку. Річна передплата всього один доляр. Оказове число висилаємо даром.

Нам усім повинно лежати на серці, щоб побідила правда й добро! В тій ціли поширюйте **"Голос Спасителя"! Здобувайте йому нових передплатників!** Таким способом Ви зробите прекрасне діло та станете апостолами правди й добра.

Для більшої заохоти обіцюємо дати даром осьтакі нагороди:

1). Великий і солідно оправлений в скірку з золотими берегами молитовник "З Нами Бог" тому, хто приєднає 15 нових передплатників на рік.

2). Гарний, великий, стінний хрест, що світить у ночі тому, хто приєднає 10 нових передплатників на рік.

3). Гарний, бронзовий, стінний хрест тому, хто приєднає 5 нових передплатників на рік.

4). Великий і дуже цікавий "Календар Голосу Спасителя" на 1942 р. тому, хто приєднає 2-ох нових передплатників на рік.

Час кампанії за приєднуванням нових передплатників "Голосу Спасителя" триває до кінця марта 1942 р.

Заохотіть і спонукайте до передплати всіх тих, що ще не передплачують "Голосу Спасителя."

Імена й адреси нових передплатників разом із річною належитістю присилайте на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

ВЖЕ ПРОДАЄТЬСЯ....

КАЛЄНДАР

ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ

НА 1942 РІК

ДУЖЕ ГАРНИЙ, ЦІКАВИЙ І ПОВЧАЮЧИЙ!

Містить історичні статті, описи подорожей до св. Землі й Рідного Краю, образки з місіонарського життя в Арґентині, многі та цікаві оповідання, представлення, вірші, жарти, адресар укр. катол. духовенства в Канаді й Америці, повний устав Богослужень, спис добрих книжок і часописей, оголошення та дуже багато красних ілюстрацій, стор. 160.

Почтою Календар коштує 30ц.

Хто приєднає двох нових передплатників на рік для українського місячника "Голос Спасителя" та пришле їхні адреси, даром одержить Календар Голосу Спасителя.

Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

НА ПРЕСФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ."

Вест Торонто — 5-го серпня ц.р. була мила несподіванка для панства Мительських під числом 223 Аннет вул., з нагоди набуття їх власного дому й роковин їх донечки Наталії. Того дня зійшлися знакомі, приятелі й гості, котрі підчас забави не забули своєї преси й на пресфонд Г. Сп. зібрано $5.60. Пані К. Джурман перевела збірку, а пані Анастазія Капуста її переслала.

Панству Мительським і їх донечці Наталії бажаємо многих і щасливих літ прожити в новім домі. Усім жертводавцям сердечно дякуємо за ласкаву память і жертви. Нехай Ісус стократно надгородить.

Всечесніші отці в часі реколєкцій в Йорктоні $4.00
Н.Н. 40ц.; Н.Н. 25ц.

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ – Друге справлене й доповнене видання ..... 15ц.

ПРОСКОМИДІЯ ЛІТУРГІЯМ – у церковно-словянській мові ..... 50ц.

Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

НОВИЙ І ВЕЛИКИЙ МОЛИТОВНИК: **З НАМИ БОГ**

У цім молитовнику є; Молитви Щоденні, Катехизмові, Ранні, Вечірні, Ріжні. Утреня, Вечірня, Служба Божа. Тропарі й Кондаки воскресні, денні, Чотиридесятниці, Пятдесятниці та на всі свята цілого року. Акафисти. Історія України. Церковні пісні. Коляди. Красні образки. Формат вигідний. Сторін 512. Ціна з почтою $1.00, оправлений в наслідування скірки $1.25; в скірку $1.75; золочений $2.25
UKRAINIAN CATHOLIC MISSION, YORKTON, SASK., CANADA

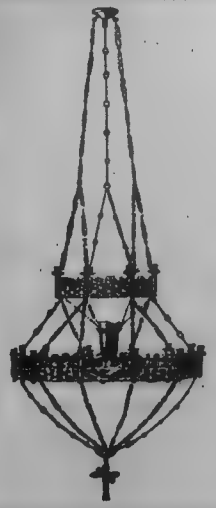

ГУРТОВИЙ СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧЕЙ

Павуки, Статуї Воскресення, Стоячі і Клячучі Ангели, Ріжні Статуї, Фелони, Фани, Хоругви, Ліхтарі, Чаші, Дарохранительниці, Монстранції, Процесійні Хрести і Образи, Кивоти, Свічки, Ладан, Вугля, і всякі інші потреби до наших церков.

Пишіть в рідній мові по каталъог.

Левицький-Гросс, властителі.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main st., Winnipeg, Man.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 13, No. 11 YORKTON, SASK. November 1941

КАЛЄНДАР НА ЛИСТОПАД

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
19 С Прор. Йоіла	1 С Безср. Козми і Дамяна
20 Н 21 по С. ВМ. Артемія	**2 Н 22 по С.** ММ. Акинтини
21 П Преп. Іляріона	3 П М. Акепсима
22 В С. Аверкія	4 В Преп. Йоанікія
23 С † Ап. Якова, Брата Госп.	5 С ММ. Галактіона і Епістим.
24 Ч М. Арети	6 Ч С. Павла Царгород.
25 П ММ. Маркіяна і Мартирія	7 П М. Єроніма
26 С ВМ. Димитрія	**8 С Архістратига Михаїла**
27 Н 22 по С. М. Нестора	**9 Н 23 по С.** ММ. Онис. і пр.
28 П Мц. Мараскевії Пятниці	10 П Апп. Ераста, Олимпа і пр.
29 В ПрепМц. Анастазії	11 В ММ. Міни, Вікт. і Вінк.
30 С ММ. Зиновія і Зиновії	**12 С СвщМ. Йосафата (нед.)**
31 Ч Апп. Стахія, Амплія і прч.	13 Ч † С. Йоана Золотоуст.
1 П Листопад. Козми і Дам.	14 П † Ап. Филип. **(Пилипівка)**
2 С ММ Акинтина, Пігас. і пр.	15 С ММ. Гурія, Самона і Авів.
3 Н 23 по С. М. Акепсима	**16 Н 24 по С.** † Ап. Ев. Матея
4 П Преп. Йоанікія	17 П С. Григорія Чудотворця
5 В ММ. Галактіона і Епістим.	18 В ММ. Плятона і Романа
6 С С. Павла Царгородського	19 С Прор. Авдія
7 Ч М. Єроніма	20 Ч Преп. Григорія Декапол.
8 П Архістратига Михаїла	**21 П Вхід в Храм Пресв. Бгр.**
9 С ММ. Онисифора і Порфір.	22 С Ап. Филимона
10 Н 24 по С. Апп. Ераста і пр.	**23 Н 25 по С.** СС. Амфіл. і пр.
11 П ММ. Міни, Вікт. і Вінк.	24 П ВМц. Екатерини
12 В СвщМ. Йосафата (нед.)	25 В СвщМ. Климентія
13 С † С. Йоана Золотоуст.	26 С Преп. Алипія
14 Ч † Ап. Филип. **(Пилипівка)**	27 Ч ВМ. Якова Персянина
15 П ММ. Гурія, Сам. і Авіва	28 П ПрепМ. Стефана
16 С † Ап. Ев. Матея	29 С ММ. Парамона і Філум.
17 ■ 25 по С. С. Григорія Чуд.	**30 Н 26 по С.** † Ап. Андрея

УСТАВ НА ЛИСТОПАД

2. Нед. 21 по С.—Гл. 4, Ев. утр. 10. На літ.: Ап. 203, Ев. Лук. 35.
8. ВМч. Димитрія:—Всеноч. Ев. утр. 36. На літ. Ап. 292, Ев. Йо. 52.
9. Нед. 22 по С.:— Гл. 5, Ев. утр. 11. На літ.: Ап. 215, Ев. Луки 83.
16. Нед. 23 по С.:— Гл. 6. Ев. утр. 1. На літ. Ап. 220, Ев. Луки 28.
21. Архистр. Мих.—Всеноч. Ев. утр. Матея 52. Ап. 305, Ев. Лук. 51.
23. Нед. 24 по С.:— Гл. 7, Ев. утр. 2. На літ.: Ап. 221, Ев. Луки 39.
27. Початок ПИЛИПІВКИ.— Піст до Різдва Христового.
30. **Нед. 25 по С. і Св. СвщМ. Йосафата:** —Гл. 8, Ев. утр. 3. Всеночне. На літ.: Ап. зач. 224 і 311, Ев. Луки зач. 53 і Йоана з. 36.

УВАГА: На окладинці цього числа "Голосу Спасителя" є образ, що представляє горішну часть святилища і долішну часть бані в церкві Матери Божої Неустанної Помочі в Йорктоні, Саск. Цю прекрасну орнаментику виконав український артист-маляр, п. Ст. Меуш.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 13, Число 11. Листопад 1941

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛИСТОПАД

За моряків і за подорожніх на морі.

Полюбив Ісус Христос свою святу Церкву католицьку, й поблагословив її несчисленним потомством так, що по всіх кінцях землі, між усіма народами світу вона має багато діточок.

І дав Ісус Христос своїй святій Церкві католицькій таке серце тепле, материнське, що вона всіх своїх дітей щиро любить, і за них Господа Милосердного благає.

Щодня на Службі Божій вона каже своїм священикам молитись за живих і за мертвих, за дорових і за недужих, особливо за тих, що сумні, нещасливі, що важким хрестом придавлені, або в якійсь великій небезпеці обертаються.

"О плавающих, путешествующих," молиться Христова Церква за тих, що в дорогу вибираються далеку й небезпечну, на морські хвилі пускаються.

Бо не зважаючи на ввесь поступ модерної техніки, океан далі остається страшний, повний усяких небезпек...

Ах, скільки він уже тих людських істот у своїх безоднях поховав, скільки крови напився, скільки трупів проковтнув, і далі безперестанку проковтує! Особливо тепер підчас війни, коли людська злоба й ненависть йому на поміч прийшли, й на його водах жахливі міни посіяли!

Та не лише тілесна, дочасна смерть загрожує морякам і подорожнім на безкраїх водах океану... Між тими подорожніми може чимало таких, що за Господа Бога, Пана й Сотворителя свого забули, й своє серце, голодне й спрагнене щастя, гріхами годують, гріхами й напувають...

О, не доведи, Господи, щоб із таким серцем безбожним, окаянним пірнули вони в морську глибінь, і на суд Твій праведний явились! Промов до них, Господи, своєю ласкою всемогучою, заговори грізним голосом морської бурі, й клекотом скажених, запінених вод, і диким ревом урагану! Нехай принаймні в грізну

хвилю тривоги схаменуться вони, й серце своє від гріха відвернувши, Тобі, всемогучому Володареві вселенної, хай поклін віддадуть покірний. А тоді пішли, Господи, своїх ангелів світлих, і нехай їх щасливо до безпечного берега допровадять, де дожидає їх стрівожена рідня, де й Ти Сам, Милосердний Господи, їх ласкаво очікуєш, щоб їм у сповідальниці гріхи простити, а в хвилі святого Причастя Хлібом анґельським покріпити, небесним Вином розвеселити. Але якщо вже така Воля Твоя свята, щоб на морі їх смерть захопила, то благаємо Тебе, Господи, пішли їм бодай в останню мінуту такий могутній подих своєї благодати, щоб їх камінне серце сокрушилось, щоб слізьми досконалого жалю очистилось, та й святим вогнем щирої любови до Тебе спалахнуло. Так, вислухай, Господи, милитву своєї Церкви святої, вислухай і особливе прохання членів Апостольства Молитви цього місяця, й ласкавим Оком, свого батьківського Провидіння поглянь на всіх, що в цей грізний час на морських водах загрожені.

СПОКУСИ

Всякий, що родиться на цей світ у стані первородного гріха, буде нераз у своїм житті мати ріжні спокуси. Від спокус ніхто на цім світі не є цілковито забезпечений. Хочби людина й не знати, яка праведна була, хочби дійшла до найвищої святости, то доки вона ще на світі живе, спокуса може до неї підступити.

Про великого Христового Апостола Павла зовсім певно знаємо, що це був один із найбільших Святих. В його серці горіла така сильна любов до Ісуса Христа, що він тільки для свого Спасителя жив, для Нього працював, для Нього страждав, і тільки тої хвилі очікував, коли зможе получитись зо своїм Божественним Приятелем на віки в небі. А всежтаки навіть святий Павло в своїх посланнях покірно признає, що йому нераз докучали спокуси.

Одного разу так страшно напастували його, що святий Апостол сльозами Господа благав, щоб від нього ті докучливі спокуси зволив відвернути. А Господь відповів йому: "Моя ласка тобі вистарчає." Якщо отже таких надзвичайних святих спокуси не минають, то не дивуймося, що й до нас вони приходять і нераз може дуже прикро докучають. Святий Апостол Петро остерігає нас усіх

кажучи: "Браття! Пильнуйте себе й будьте тверезі, бо ворог ваш, диявол, постійно крутиться довкола вас, і лиш нагоди шукає, щоб вас прожерти."

І. Користаймо з наших спокус.

Коли скажемо, що спокуси—це річ прикра й небезпечна, то напевно всякий нас зрозуміє дуже легко. Але як станемо твердити й казати, що зо спокус можна мати також і великі користи, то це вже для неодного буде темне й зовсім незрозуміле. А тимчасом так воно дійсно є: зо спокус ми можемо нераз дуже багато скористати. Каже святий Павло: "тим що люблять Господа Бога, все виходить на користь." Коли отже хто Господа Бога щиро любить, то навіть спокуси можуть йому вийти на користь, тобто можуть причинитись до того, щоб він Господа Бога ще сильніше любив і в тій любові безперестанку робив поступи. Які ж отже користи можемо мати з наших спокус?

а). Перша користь є та, що в спокусах ми легко можемо навчитися покори. В часі спокус ми виразно бачимо свою неміч. Чуємо, що нас тягне до гріха. Чуємо, що ми порох і земля, та що без Божої піддержки ми не встоїмося. Як Господь Бог нас не підтримає, ми напевно впадемо, навіть дуже низько впадемо. Тоді відпадає нам охота задирати голову до гори, та знаходити в собі самих наше вподобання та приємність. Ми покірно визнаємо тоді перед Богом нашу нічевість, і просимо Його, щоб нам свою всемогучу руку на поміч простягнув. В часі спокус Господь Бог поступає з нами подібно як мати, що учить свою маленьку дитинку ходити. Мати ставить дитятко своє на ноги, віддаляється від нього на пару кроків, а потім наставляючи руки до нього кличе його до себе. Дитина чує свою неміч, тому якнайскоріше старається кинутись в обійми своїй матері. Так само Господь неначе віддаляється від нас у часі спокуси, і бажає, щоб ми, покірно визнавши свою безпомічність, з довірям кинулись у Його батьківські обійми. І якщо ми це робимо, то це знак, що ми покірні, а покірних, як знаємо, Господь Бог благословить, від гордих же відвертається.

б). Друга користь, що її можемо мати зо спокус, є та, що в спокусах, ми легше розуміємо, яким страшним ворогом нашим є гріх, і ми той гріх щораз більше ненавидимо, а через те наше серце щораз більше очищується.

Коли озеро спокійне, й ніщо його хвиль не ворушить,

тоді воно дуже легко занечищується. Але як буря зірветься й сильно хвилями озера потрясе, тоді те озеро викидає зо свого нутра на беріг всяку погань, всякий бруд, що був там у часі погоди призбирався. Таксамо, коли буря спокус серцем християнським сильно сколихне, те серце, чуючи напад запеклого ворога, зачинає того ворога всіми силами ненавидіти, й зо свого нутра викидає навіть ті напів свідомі, напів добровільні симпатії до нього, що в часі тихого спокою там були в серці причаїлися. В часі тої небезпечної хуртовини спокус, серце може сильно очиститись.

в) Третя користь зо спокус є та, що в часі спокус наші чесноти набирають більше сил. Коли молоденька деревина чує, що над нею буря реве, а шалений вихор хоче її вирвати з корінням, вона всіми силами хапається, бідна, землі, запускає своє коріння углиб. Наша християнська чеснота спочатку така слабенька деревина. Пекольний вихор спокус хоче її вирвати з нашого серця. Ставлячи опір тому ворогові немічна деревинка нашої чесноти кріпиться й запускає своє коріння глибше у наше серце.

г). Чеверту велику користь зо спокус маємо тим, що набираємось бойового завзяття й привикаємо до постійної чуйности й постійного поготівля. Коли на фронті довго ніякої стрілянини нема, коли вже довго ніякої атаки не було, вояки стають повільні, байдужі, а вістря їх колишнього боєвого завзяття щораз більше тупіє. Навпаки, коли на фронті неспокій, коли ворог ворушиться, атакує, тоді вояки привикають до постійного поготівля, а їх здатність до завзятого бою щораз більше загострюється. Так само буває і на фронті нашої душі: коли довго пекольної атаки не було, душа може стати недбала, легкодушна, або навіть цілком може зледащіти й заснути небезпечним сном тупої байдужности. Зате в завзятих боях зо спокусами сталиться завзяття душі, і мужність християнська набирає тоді великої сили.

ґ). Є ще одна, а саме пята велика користь, що про неї мало хто думає, а саме: що за кожну спокусу, яку ми на цім світі поборемо, чекає нас велика надгорода в небі.

Спокуса, це неначе камінь, що ним диявол кидає на нас, бажаючи нас покалічити, поранити. Але якщо ми спокусу відкинемо й поборемо, то камінь той диявольський переміниться в дорогоцінний диямант, що буде нашу небесну корону прикрашувати в небі колись, і нашу вічність буде розвеселювати. Колись в небі може й самі здивуємось, за що Господь Бог нам так безмежно платить, хоч ми нічого надзвичайного для Нього не зробили. Тоді Він сам може скаже до нас: "Це за ваші спокуси така надгорода. Я бачив: ті спокуси до гріха манили вас, тягнули вас. Вони так гарно, так принадно вам гріх захвалювали, малювали, але ви не піддалися, тому належиться вам велика заплата за це."

II. Що нас потішає в спокусах?

Не зважаючи на всі оті вичислені користи, треба признати, що спокуси—це річ прикра й сумна. Бувають нераз побожні душі, що хотіли б Господу Богу якнайкраще служити, а тут спокуси цілими роями обсідають їх та напастують без милосердя. Буває таке, що годі помолитися спокійно, бо всякі гадки в голову лізуть, деколи навіть такі погані, такі безбожні, проти самого Господа Бога, проти Ісуса Христа й Пречистої Діви, проти віри й надії, що душа бідна ради собі з ними дати не вміє. Тоді може на неї найти великий смуток, пригноблення, а навіть найчорніша розпука. Бо погадає собі така душа: видко, що я вже Богом позабута, або проклята, коли такі страшні гадки в моїй голові ворушаться, і то навіть тоді, коли я в в церкві молюся, навіть у часі Служби Божої, навіть коли до святого Причастя приступаю. Мабуть Господь Бог уже відступив від мене... Чим таку стрівожену та застрашену душу потішити?

1. Насамперед згадаймо, що навіть серед найстрашніших наших спокус ми ніколи не є самі: Господь Бог є коло нас; Ісус Христос, що за нас невинну свою кров пролляв, постійно на нас дивиться оком щирої любови. Колись і до Нього спокуса наблизилася. Так, диявол, це такий ворог підлий та безличний, що він до самого Божого Сина не стидався приступити, щоб Його аж три рази спокушувати. Своєю божественною перемогою над дияволом Спаситель здобув для нас такі великі скарби ласк, що ми навіть найстрашнішим спокусам можемо опертися, й не згрішимо, хіба що самі цього схочемо. І власне згадка на ласкавого Спасителя, що нас своєю ласкою кріпить і піддержує, то наша перша потіха в спокусах.

2. Не забуваймо також, що спокуси дають нам прекрасну нагоду показати Господу Богу виразно й ясно, що ми його направду любимо. Не штука плисти морем, коли погода гарна, а вітер тихо спить і морська поверхня мов

зеркало гладка. Перший ліпший потрапить тоді судном покерувати. Але коли буря зірветься й гураґан дикий зареве, а запінене море застогне та закипить, оттоді трапляється керманичеві золота нагода показати, що він властиво вміє.

Не штука служити Богові, коли ніяких труднощів нема, і життя, вільне від усяких спокус, пливе собі тихо, спокійно мов річка.

А тоді штука на службі у Господа Бога вірно витривати, коли гріх нас до себе манить, коли пристрасти немічним серцем заколишуть, коли грішні гадки, мов бісове гайвороння, довкола стрівоженої душі крякають, спокою їй не дають. Оттоді трапляється дорогоцінна нагода показати Господу Богу ясно й виразно, що наша любов до Нього не є собі лиш таке слово пусте, а щира та жива дійсність.

3). Єсть іще одна гадка, що для душі, стрівоженої спокусами, може бути дуже спасенна, а саме, що диявол звичайно найбільше напастує тих, що Господу Богу вірно хочуть служити. Земські царі й королі не йдуть війною на своїх власних підданих, а вибираються походом на чужих, щоб їх підбити, завоювати.

Подібно робить і диявол, князь пекольної темряви: він не йде воювати проти своїх власних підданих, тобто тих, що йому тілом і душею вірно служать, і в багно гріхів залізли по самі вуха, спокійно вже в ньому сидять. Він найбільше атакує всякими спокусами тих, що Ісусові Христові принесли в дарі своє щире серце християнське й хочуть за всяку ціну захоронити його від тяжкого гріха.

В часі отже великих та численних спокус християнська душа може потішити себе кажучи: видко, що я ще до диявола не належу, коли аж так сильно він проти мене воює. Видко, що я ще до Ісуса Христа належу, коли ворог пекольний такими сильними спокусами намагається мене від Нього відвернути. Видко також, що в моїй душі є ще ласка Божа й дари Святого Духа, коли той злодій пекольний до мого серця так пильно підкрадається, щоб ті небесні скарби мені викрасти. Бо ж звісно, що злодії до порожньої комори не закрадаються, а до тої, що в ній усякого добра повно, бо там можуть гарно поживитися. Подібно й диявол не дуже вже ласий на те серце порожнє, де вже Ісуса Христа нема, де ласки Божої нема, де гріх

уже сумно панує. Туди нема чого підкрадатись, бо там пустка, там сама тільки руїна.

Як боротися зо спокусами?

Не забуваймо одначе ніколи, що спокуса—річ небезпечна, й мусимо з нею бути дуже обережні. Ісус остерігав своїх апостолів перед спокусами кажучи: "Пильнуйте й моліться, щоб ви не попали в спокусу." Ось подвійний лік проти спокус: обережність і молитва,— лік приписаний самим Небесним Лікарем, що дборе знає, чого душі нашій хорій потрібно.

1). "Пильнуйте"— каже Господь, тобто будьте обережні, вважайте на себе. Якщо знаєте, що там і там, у тій хаті є для вас нагода до гріха, не йдіть туди, обминайте ту хату здалека. Якщо якась особа, чи книжка, чи газета, чи яканебудь інша річ є небезпечна для вашої душі, поступіть тоді так, як вам здоровий ваш розум диктує: з тою особою не приставайте, тої книжки, чи ґазети в руки не беріть, до хати не допускайте, й всякої іншої небезпечної речі стережіться. Як від їдовитої змії— тікайте від нагода до гріха.

"Пильнуйте, будьте обережні"—каже Ісус, а святий Єронім поясняє: "Убивайте ваших ворогів, поки вони ще маленькі, поки ще не попідростали, бо коли вже сили наберуться, тоді запізно буде з ними боротися, тоді вже їм ради не дасте." Ті вороги, що про них святий Єронім тут говорить—то власне наші спокуси. Вони спочатку бувають малі й тоді їх легко поконати, але якщо ми їм позволимо в наших змислах, в уяві й серці розростатися, тоді вже за пізно буде з ними боротися.

"Лікуйте ваші недуги в самих початках"— каже далі святий Єронім— "бо коли недуга застаріється, то і найкращий лікар не поможе." Коли сухоти розпочинаються, ще можна їх лікувати, але коли вже в грудях добре загніздяться, тоді шкода вже труду, ніякі ліки не поможуть.

"Гасіть вогонь, поки він не розгорівся"— упоминає нас іще раз святий Єронім— "бо як уже пожар будівлю з усіх боків обхопить, за пізно буде гасити."

Коли іскра на одежу нашу впаде, то дуже легко можна її стріпати, або задушити, але коли б ми тій іскрі позволили розгорітися, коли полумінь із усіх боків нас обійняла, годі вже годі гасити. Спокуса—це власне така іскра пекольна, що на нашу душу падає. Спокуса, це насамперед якась небезпечна гадка, що в нашій голові заклюну-

лась, це якийсь поганий образ, що в нашій уяві повстав, це якесь невладнане заворушення в наших пристрастях.

Ту грішну гадку з нашої голови, чи той поганий образ з нашої уяви можна легко прогнати, те невладнане порушення змисловости можна легко поконати, бо це лиш тільки іскра. І якщо ми так зробимо, то не тільки, що гріха не було, але до того ще й заслуга була перед Господом Богом, що колись нам у небі за кожну поконану спокусу буде вічно платити.

2). Опріч обережности, ще треба конче молитви. "Пильнуйте й моліться." Наші сили самі собою невеликі, тому в Господа Всемогучого сили й помочі просім. Господь Бог не далеко, він не глухий, він нашу молитву напевно почує, і якщо вона щира, то Він напевно нам свою руку на поміч простягне. Святий Петро, потопаючи раз на морі ґенезаретському, кликав до Ісуса Христа з глибини стрівоженої душі: "Господи, рятуй, бо я топлюся." А Ісус узяв його тоді за руку, витягнув із води, поміг у човен сісти й щасливо до берега доплисти. Подібно й ми в спокусах наших до Ісуса, Спасителя нашого кличмо: Господи Ісусе, рятуй, бо небезпека велика, й у ній готов я пропасти. І як своєму апостолові колись милосердний Ісус своєї помочі не відмовив, так і нам напевно не відмовить.

3). Одначе вважаймо, щоб у спокусах ми не тратили рівноваги, й не дали себе надто застращити. Коли пливак, пустившись на глибоку воду, застрашиться і, як то кажуть, стратить голову, то він напевно втопиться. Але якщо заховає холодну кров і рівновагу духа, то хоч би навіть і добре пливати не вмів, може якось вирятуватись. Диявол якраз хоче, щоб ми в спокусах занепокоїлися й голову стратили; тоді він легко може нас перемогти.

4). З рівновагою духа получім також і наше зусилля, щоб спокусу побороти. Те зусилля нераз може мусить бути дуже велике й тяжке, але Господь Бог варт того, щоб на Його честь і славу той труд прийняти. Наша душа також варта, щоб її перед гріхом боронити, навіть хочби це нераз дуже дорого нас коштувало.

5). Вкінці не занедбуймо виявити в сповідальниці наші трудности й наші спокуси, й попросити у священика-сповідника поради. Диявол—то дух темряви: він хотів би нас обмотати своїми сітями, але так, щоб те все скрите було, щоб ніхто про це не знав, щоб ніхто нам на поміч не

приходив. А ми перехитрім нашого ворога, що любить темряву, й виявляймо ясно й отверто стан нашої душі перед Христовим священиком на сповіди, то напевно пляни диявольські не вдадуться, і сіти його порозриваються.

Якщо будемо в практиці придержуватися оцеї науки, то напевно з усіх спокус будемо виходити ціло, й не тільки що не згрішимо, а ще й великі користи й великі заслуги будемо мати з тих наших спокус.

Св. Мартиніян

Недалеко міста Кесарії в Палестині простягається велика пустиня, де на початку пятого століття дуже багато пустельників вели життя покути й геройства. Між тими дійсно Божими мужами Мартиніян відзначався великою святістю та чистотою життя так, що Господь Бог дав йому надзвичайний дар творити чуда. Будучи ще вісімнадцятилітнім юнаком Мартиніян зайшов був у ту пустиню й прожив серед неї двадцять і пять років. Розголос про його геройську святість розійшовся широко й далеко, притягаючи до нього багато людей убогих, хорих, калік, а він усім помагав, усім болі й смутки осолоджував в імя Спасителя Ісуса Христа.

З кожним днем слава Мартиніяна росла й росла, але також і ненависть пекла супроти нього ставала все більша й більша. Диявол ніколи не давав йому спокою. Раз навіть явився йому у видимій постаті та хотів зруйнувати його келію. Але Мартиніян не налякався Сатани, а ще дужче кепкував собі з його немочі. Це іще більше озлобило диявола, й він утікаючи з келії закликав: "Пожди, пожди! Знайду я на тебе, небоже, такі сіти, що в них попадешся мені колись. А тоді віддячу я тобі за оце твоє кепкування."

Відповідаючи ворогові людських душ Мартиніян заспівав пятдесят третій псалом, що розпочинається словами: "На ворогів моїх гляділо око моє."

Побоюючись пустої людської слави й нечистоти (бо до тих гріхів намагавсь диявол його довести) Мартиніян забажав відійти десь у таке самітне місце, де вже ніхто не мав би до нього доступу. Вийшов отже на морське побе-

режжя, до знайомого рибака й каже:

"Чи не чув ти коли про який самітний острів серед моря, де ніякої людини нема? Бо я хотів би мати таке місце, де вже ніхто не перебивав би моїх розважань, і де не було б ніяких небезпек пустої людської слави."

"Я знаю таке місце,"— відповів рибак. "Є серед моря така самітна скеля, але щоти там вдієш, коли вона зовсім пуста, а ще до того висока й стрімка. Чим будеш харчуватися?"

"Зробімо з собою угоду"— каже Мартиніян. "Я буду робити кошики й плетінки, а ти попродавши їх між людьми привезеш мені яких два або три рази до року трохи хліба й солодкої води."

"Згода!"—каже на це рибак.

"Але тобі треба там буде поставити яку хатчину, бо якже будеш жити?"

Не треба! Маю над головою небо, а під ногами землю, це вже мені вистарчає"—відповів Мартиніян.

Живучи сам на пустій скелі серед моря, мав він, що правда, цілковитий спокій від людий, але зате диявол не забував про нього ніколи. Безперестанку робив йому всякі пакости й псоти, а Мартиніян звичайно відганяв його співаючи псальми царя Давида.

Але вкінці порішив Сатана закинути на Мартиніяна свої найбільші пекольні сіти. Коли вже проминув Мартинові шестий рік такого самітного життя, одного дня сталася надзвичайна подія. От недалечко від тої скелі розбився великий корабель, що віз багато подорожніх, а між ними чимало жінок. Одна з тих жінок, потопаючи, вхопилась за якусь дошку, і так, бідна, з дошкою якось доплила до скелі та стала благати рятунку. Мартиніян витягнув дошку й жінку на скелю, але одночасно й розпізнав страшні сіти диявольські, бо жінка та була молода й напричуд гарна.

Одначе певний, що Господь його не опустить, Мартиніян без найменшого вагання так промовив до незнаної жінки:

"Для нас обоїх тут місця на острові нема. Тому оставайся тут сама. Маєш хліб і воду. За два місяці приїде сюди рибак, роскажи тоді йому свою нещасну пригоду, то він напевно порятує тебе й забере до себе додому."

Сказавши це святий Мартиніян перехрестився і закликав голосно: "Господи Боже! Тобі служить суша й мо-

ре. Тебе прославляють запінені морські хвилі. Помилуй мене й не дай пропасти мені. З любови до Тебе, щоб утекти від сітий диявола, я кидаюсь у морську глибінь."

І дійсно святий кинувся в море.

Але подібно, як колись невірного Йону морський кит вирятував від загибелі, так і тепер свому вірному слузі Господь Бог післав велику рибу, що взяла його на свій дужий хребет і безпечно занесла на беріг. Дивилась на це із високої скелі дівиця пустельниця та молилась за Мартиніяна, свого добротворця.

А він тимчасом щасливо дістався на сушу. І пригадавши собі слова Христа Спасителя: "Коли вас будуть переслідувати в одному місті, ви утікайте до другого," Мартиніян постановив собі не оставати на однім місці, але скриваючи свою святість, ходити від села до села, від міста до міста, як Христос Спаситель колись по Палестині ходив разом зо своїми апостолами.

Заледви проминули два роки, як Мартиніян обійшов уже понад сотню ріжних міст як звичайний, убогий жебрак, що простягає руку по кусок чорного хліба, аж укінці дійшов до славного грецького міста Атен. Тут, прийнявши Святі Тайни з рук єпископа, віддав він свою чисту душу в руки Господа Бога.

Щоб усе росказати до кінця, згадуємо ще й за Фотину, тобто дівицю, що осталась була на самітній скелі серед моря. Вона, бачучи геройську посвяту й глибоку віру Мартиніяна, й сама постановила віддатись усіма силами на службу Господеві. Росказала отже рибакові всю свою нещасну пригоду, й просила його, щоб дав їй яку працю, а за те має доставляти їй два-три рази до року хліб і воду. Добродушний рибак на це дуже радо пристав, і Фотина, живучи на острові як пустельниця, дійшла до великої святости. Дійсно, нема такого зла, що під оком Божого Провидіння, не могло б вийти на добро.

Память святої Фотини Христова Церква святкує того самого дня, що й память святого Мартиніяна.

Дивні дороги Твої, Господи!

В історії святого Мартиніяна криється спасенна наука для нас усіх. Святий Мартиніян виразно вчить нас, як маємо боронити чистоти душі й тіла. Він уживає подвійної зброї: молитви й утечі від нагоди до гріха. Хоч і як довго й запопадливо докучав диявол Мартиніянові, то всетаки ні в чім йому не пошкодив, хіба тільки допоміг

йому зібрати більші заслуги й добути більшу славу в небі. Є люди на світі, що хотіли б бути чисті, але не вживають тих двох великих способів, тобто молитви й утечі від нагоди до гріха, і тому низько падають і марно гинуть. Користаймо з великої науки й прикладу й святого Мартиніяна, то збережемо й заховаємо той великий скарб, що називається: чиста душа.

ЯКУ ВЛАСТЬ ДАВ ІСУС ХРИСТОС АПОСТОЛАМ І ЇХ НАСЛІДНИКАМ У ЦЕРКВІ?

Ісус Христос лишив апостолам таку власть, що її мав сам, себто вчительську, священичу й пастирську.

1. Ісус Христос був сам найбільшим учителем, але жив на землі коротко, а треба було, щоб увесь світ пізнав його науку. Тому, коли мав відійти з цієї землі, мусів здати цей учительський уряд на своїх заступників апостолів, щоб вони продовжали Його працю й виясняли людям правди віри. Тому сказав до них: "Шедше убо научите вся язики, учаше їх блюсти вся, єлика заповідах вам" (Мат. 28, 18). А в іншім місці: "Шедше во мір весь, проповідати євангеліє всей твари" (Мар. 15.15). Крім цього обіцяв бути з ними все до кінця світа та зіслати їм св. Духа, щоб їх навчив всякої правди й охоронив від блуду. В цей спосіб передав Христос апостолам учительський уряд. Мали вони право й обовязок голосити Божу науку, стерегти від блудної науки, а в разі непорозуміння в справах віри рішати, що правдиве, а що неправдиве. І апостоли так сповняли цей уряд. Проповідали насамперед в Єрусалимі, потім у Самарії, опісля між поганами, а коли найвища жидівська рада забороняє їм це, то вони рішуче противляться, кажучи: "Бога радше мусимо слухати, як вас" (Діян. 5. 29).

Апостоли уважали своїм найвищим обовязком проповідування євангелії. І від цього обовязку не відстрашували їх ані переслідування, ані муки.

Надхнені світлом св. Духа, діяли як непомильні вчителі правди, виклинали всяку противну науку, мирили всякі спори, справляли блудну віру й наставали на те, щоб усі вірили, вчили так, як вони. Тому пише св. Павло до Галатів: "Коли б хто вам проповідував більше того, що ми проповідали, або інакше, нехай буде виклятий— навіть тоді, коли б це був і ангел з неба" (Гал. 18-9).

2. З учительським урядом вложив Христос на Апостолів також уряд священичий, значить, що зо скарбу заслуг Ісуса Христа апостоли мали право брати й уділяти людям тілько, кілько треба було до їх спасення. Дав їм власть продовжати безкровну жертву Нового Завіта словами: "Сіє творите во моє воспоминаніє" (Лук. 22. 20). — христити віруючих: "Шедше убо научите вся язики, крестяще їх во імя Отца і Сина і св. Духа" (Мат. 28, 19).— відпускати гріхи: "Прийміте Дух свят; імже отпустити, отпустяться їм, імже держите, держаться" (Йоан 20. 22), —і власть дійствувати св. Тайни. Цей уряд священичий апостоли ревно сповняли, як про це згадують Діяння апостольські й багато Вітців Церкви (Діян. 2. 4.) Насамперед ходили вони до єрусалимської церкви й там спільно молилися. Опісля громадилися по приватних домах, де з вірними молилися, проповідували їм слово Боже, потім відправляли Службу Божу, на якій всі вірні причащалися, а вкінці разом із найбіднішими й найбагатшими споживали спільно скромну перекуску.

3. Вкінці вложив Христос на апостолів уряд пастирський, себто дав їм власть поставляти закони, карати неслухняних, а вірних провадити до неба. До них говорив Спаситель: Якоже посла мя Отець і аз посилаю ви" (Йоан 20. 21), а в іншому місці: "Хто вас слухає, мене слухає, а хто вами погорджує, погорджує тим, котрий мене послав" (Лука 10. 16). Тими словами перепляв Христос ту власть, яку мав сам, на апостолів, а вірним приказав їх шанувати, як себе самого, як Бога.

Дав Христос апостолам власть видавати закон, коли говорив: "Що звяжете на землі, буде звязане на небі, а що розвяжете на землі, буде розвязане на небі" (Мат. 18, 18). Дав їм Христос власть карати переступників, коли казав найперше напімнути брата, що переступив закон, в чотири очі, потім при двох свідках, а вкінці сказати церковній власті, а колиб її не послухав, то "нехай буде як язичник і митар" (Мат. 18, 15), себто нехай буде відлучений від церкви.

Так лишив Христос апостолам власть пастирську й вони її сповняли. Установляли всякі розпорядження, потрібні до спасення й видавали закони. Вони то зібралися в Єрусалимі й рішили, що жидівський закон не обовязує вже християн. Також пильнували, щоб усі заховували ті закони, а хто не заховував їх, того карали, як це зробив св. Павло в Коринті.

Користаймо з тієї власти, яку лишив Христос апостолам і їх наслідникам, це є католицьким єпископам, щоб ми при так могутній помочі осягнули щастя.

ЯК ТРИВОГА—ТО ДО БОГА

В одному гуцульському селі в наших чудових українських Карпатах сталася раз доволі забавна, хоч притім поважна, навіть дуже поважна пригода.

У село, як це звичайно в передвоєнних часах бувало, понаїздило повно всякого "паньства" з найдальших околиць Польщі, тобто з Лодзі, Познані, Кракова й Варшави. Були між ними здебільшого жиди, але було теж багато й поляків. Поприїздили, щоб провести веселі вакації серед величавої гірської природи, налюбуватись таємним шепотом ялиць і шумом бистрих потоків, надихатись чистим повітрям.

Між тими літниками був один панок, що дуже любив хвалитися своєю безбожністю. Бувало зайде з яким гуцулом у розмову, то завжди зверне на релігію, що мовляв Бога нема, що пекло й небо то ксьондзівська вигадка, що чоловік від малпи походить, що душі немає, і таке інше. Деякий гуцул, хоч в душі був обурений на такі богохульства, всеж таки покірно слухав, а навіть потакував, бо не смів такому "вченому" панові противитись. Але траплялись і відважніші християни між гуцулами, що свого слушного обурення не боялись показати перед тим "паном" назверх. Деякі навіть задумували засістися де на нього в лісі й порядно змастити киями, бо гадали, що "на таку худобу іншої ради нема." Може навіть щиро були переконані, що за такого безбожника й гіршителя ніякого гріха не буде.

Аж одного дня трапилась панкові така пригода, що він її мабуть до смерти не забуде. Він вибрався на довшу прогульку в гори й узяв собі одного молодого гуцула за провідника. Як переходили попри хрест, що при дорозі стояв, молодий легінь зняв із голови "крисаню," тобто капелюх, і побожно перехрестився.

"А то нащо?"— питає панок, таким ніби здивованим тоном, наче б перший раз доводилось йому щось подібне на світі бачити.

"Це, прошу пана, у нас такий християнський звичай з діда-прадіда,"— відповідає спокійно гуцул.

"Ах, дурний ти, хлопче, разом із твоїми забобонними звичаями..."— каже далі безбожник, і давай тоді виговорювати всі свої "мудрощі" проти релігії. Говорив, що хрест, то звичайна собі зрубана й обтесана ялиця, що нічим не ріжниться від других ялиць, та що вже час би людям очі відкрити й позбутися тих нісенітниць і байок, що до наших часів уже зовсім не надаються.

Злість закипіла в серці християнського юнака, коли почув ті страшні богохульства з уст безбожника. "Ех," гадає собі, "замість водити тебе нашими чудовими горами, замість показувати собі нашу рідну Чорногору, я ще найліпше зробив би, як би тоді в твоє безбожне лице наплював, і геть пішов собі... Але ні, почекай, я з тобою ще краще й мудріше розправлюся."

І легінь опанував свою злість так гарно, що панок нічого навіть не завважив. А тимчасом у молодій та бистрій гуцульській голові дозрівав прекрасний плян, як провчити раз на все того підлого безбожника.

Ішли вони так разом кілька годин, то лісом, то зеленими гуцульськими "царинами," й квітистими та запашними "плаями," перескакували маленькі гірські потічки, спинались що-раз вище вгору, аж опинились накінець у такій дикій та глухій закутині, що вже на сам її вид робилось на серці моторошно.

І раптом сталося щось несподіване, страшне. Молодий легінь ,що досі так спокійно заховувався, підняв у гору свій гострий, сталевий топірець, і зручно, мов дикий кіт, прискочивши до панка, зверещав страшним голосом: "Давай гроші,"

"Бійся Бога, хлопче, а тобі що сталося?!— ледви зміг промовити застрашений недовірок.

"Якого Бога маю боятися?"— скрикнув грізний гуцул. "Ти ж мені виразно казав, що Бога на небі нема. Давай гроші, а ні, то пропадеш мов собака."

По голосі лютого леґіна й по тих заіскрених його очах панок зміркував, що жарту нема. Тому дрижачою рукою витягнув із кишені мошонку з грішми й віддав гуцулові. Але тому, видно, ще було за мало, бо знов гостро закликав: "Давай годинник!"

"Чоловіче," —каже панок— "схаменися! Таж у тебе також якесь сумління в душі, опамятайся, що робиш!"

"Ха, ха, ха!"— зареготавсь гуцул усім горлом, аж відгомін в лісі відізвався,— "сумління?! Тиж нас навчав, що людина від малпи походить, що душі ніякої нема. Якщо так, то напевно й сумління нема. Малпі сумління непотрібно... Давай годинник!"

Рад-не-рад мусів панок і годинник свій відопняти й віддати.

А гуцул злобно підсміхаючись каже йому:

"Чи ти гадаєш, що я тебе звідси випущу живим? Чи думаєш, що я аж такий дурний?! Чи я не знаю, що перша твоя робота була б видати мене в руки поліції!" Ні, я не такий дурний, як ти думаєш. Тому приготовляйсь на смерть!"

Нещасний панок на коліна впав, руки наче до молитви зложив, став плакати як дитина, став проситися, й присягався, й Бога на свідка кликав, що гуцула на поліцію не завдасть, що тільки жити хоче й більш нічого.

Слухай,"— каже до нього леґінь— "як би я в Бога не вірив, то ні на що не здалися б усі твої плаксиві просьби. Оцей топірець розколов би тобі череп на голові аж до самого мозку, й у цій гущавині запорпав би я тебе в землю так, що ніхто тебе не віднайшов би. Як малпа, то малпа. Більшої паради їй не треба... Але так зле воно не є. Я вірю в Бога Небесного, вірю в Його суд справедливий. Не потрібно мені ані твоїх грошей, ані твого годинника. Сховай собі їх, і... гони!!! Гони далеко звідси, щоб і слід твій у наших чесних, гуцульських горах пропав. Знай, що тут край християнський у нас, знай, що тут християне, що тут католики живуть. Ми не позволимо, щоб перший ліпший зайда, волоцюга наші святі хрести зневажав, нашу віру підкопував. Запамятай собі це добре, й десятому це перекажи!"

Не знаємо, що сталося потім із тим панком. Не знаємо навіть, чи живе. Але якщо живе, то напевно цеї науки ніколи не забуде.

А Совість Обрушилась...

КОМЕДІЯ В ТРЬОХ ДІЯХ ДЛЯ ДІВЧАТ

ДІЄВІ ОСОБИ:

Пані Єлисавета Дідицька
Іренка, літ 12
Любка, літ 11:— її дочки
Пані Черемош, її тітка
Юстина, покоївка
Катерина, кухарка
Пані Тетяна, огородничка
Евгенка, дочка Тетяни
Василинка, " "
Пані Винницька
Урядничка театру

Тема сучасна—Торонто.

Декорація: Кімната з фотелями, бюрком і т.п. Сцена та сама в усіх діях.

ПЕРША ДІЯ

Ява перша.

(З піднесенням заслони, пані Єлисавета сидить у фотелі й гаптує: коло бюрка сидить Любка й читає книжку. Іренка сидить насуплена й бурчить собі під носом).

Єлисавета: Ти ще не скінчила плакати, Іренко?

Іренка: Ні, ще не скінчила.

Єлисавета: Про мене можеш собі бурчати, тобі це дуже до лиця.

Люба: А ну усміхнися і подивись у дзеркало, яка ти гарна?

Іренка: Лиши мене в спокою, бо...

Єлисавета: Лиши її Любко, хай собі вередує. Я її більше не люблю.

Іренка: Я о вашу любов не дуже стою. (мовчанка).

Єлисавета: Ірено, вчися лекції! Ти зачинаєш мене сильно злостити.

Люба: Я вже вивчилася свою лекцію, мамо.

Єлисавета: Дуже гарно, ти чемна дитина. (до Іренки, що сидить далі насуплена): Ти чула Іренко?

Іренка (бере книжку з невдоволенням): Так, вона працює, бо сподівається надгороди від вас. Вона хоче вам приподобатись.

По голосі лютого леґіна й по тих заіскрених його очах панок зміркував, що жарту нема. Тому дрижачою рукою витягнув із кишені мошонку з грішми й віддав гуцулові. Але тому, видно, ще було за мало, бо знов гостро закликав: "Давай годинник!"

"Чоловіче," —каже панок— "схаменися! Таж у тебе також якесь сумління в душі, опамятайся, що робиш!"

"Ха, ха, ха!"— зареготався гуцул усім горлом, аж відгомін в лісі відізвався,— "сумління?! Тиж нас навчав, що людина від малпи походить, що душі ніякої нема. Якщо так, то напевно й сумління нема. Малпі сумління непотрібно... Давай годинник!"

Рад-не-рад мусів панок і годинник свій відопняти й віддати.

А гуцул злобно підсміхаючись каже йому:

"Чи ти гадаєш, що я тебе звідси випущу живим? Чи думаєш, що я аж такий дурний?! Чи я не знаю, що перша твоя робота була б видати мене в руки поліції!" Ні, я не такий дурний, як ти думаєш. Тому приготовляйсь на смерть!"

Нещасний панок на коліна впав, руки наче до молитви зложив, став плакати як дитина, став проситися, й присягався, й Бога на свідка кликав, що гуцула на поліцію не завдасть, що тільки жити хоче й більш нічого.

Слухай,"— каже до нього леґінь— "як би я в Бога не вірив, то ні на що не здалися б усі твої плаксиві просьби. Оцей топірець розколов би тобі череп на голові аж до самого мозку, й у цій гущавині запорпав би я тебе в землю так, що ніхто тебе не віднайшов би. Як малпа, то малпа. Більшої паради їй не треба... Але так зле воно не є. Я вірю в Бога Небесного, вірю в Його суд справедливий. Не потрібно мені ані твоїх грошей, ані твого годинника. Сховай собі їх, і... гони!!! Гони далеко звідси, щоб і слід твій у наших чесних, гуцульських горах пропав. Знай, що тут край християнський у нас, знай, що тут християне, що тут католики живуть. Ми не позволимо, щоб перший піпший зайда, волоцюга наші святі хрести зневажав, нашу віру підкопував. Запамятай собі це добре, й десятому це перекажи!"

Не знаємо, що сталося потім із тим панком. Не знаємо навіть, чи живе. Але якщо живе, то напевно цеї науки ніколи не забуде.

А Совість Обрушилась...

КОМЕДІЯ В ТРЬОХ ДІЯХ ДЛЯ ДІВЧАТ

ДІЄВІ ОСОБИ:

Пані Єлисавета Дідицька
Іренка, літ 12
Любка, літ 11:— її дочки
Пані Черемош, її тітка
Юстина, покоївка
Катерина, кухарка
Пані Тетяна, огородничка
Евгенка, дочка Тетяни
Василинка, " "
Пані Винницька
Урядничка театру

Тема сучасна—Торонто.

Декорація: Кімната з фотелями, бюрком і т.п. Сцена та сама в усіх діях.

ПЕРША ДІЯ

Ява перша.

(З піднесенням заслони, пані Єлисавета сидить у фотелі й гаптує: коло бюрка сидить Любка й читає книжку. Іренка сидить насуплена й бурчить собі під носом).

Єлисавета: Ти ще не скінчила плакати, Іренко?

Іренка: Ні, ще не скінчила.

Єлисавета: Про мене можеш собі бурчати, тобі це дуже до лиця.

Люба: А ну усміхнися і подивись у дзеркало, яка ти гарна?

Іренка: Лиши мене в спокою, бо...

Єлисавета: Лиши її Любко, хай собі вередує. Я її більше не люблю.

Іренка: Я о вашу любов не дуже стою. (мовчанка).

Єлисавета: Ірено, вчися лекції! Ти зачинаєш мене сильно злостити.

Люба: Я вже вивчилася свою лекцію, мамо.

Єлисавета: Дуже гарно, ти чемна дитина. (до Іренки, що сидить далі насуплена): Ти чула Іренко?

Іренка (бере книжку з невдоволенням): Так, вона працює, бо сподівається надгороди від вас. Вона хоче вам приподобатись.

Єлисавета: Ти не смієш так говорити! Розумієш?

Ірена: Я тільки правду сказала й ще раз її повторяю: Ви Любі нічого не відмовите.

Єлисавета: Чи може я тобі коли що відмовила?

Ірена: Чи раз!

Єлисавета: Що? Коли?

Іренка: А йти на шов до театру.

Єлисавета: Ти знов те саме.

Іренка: Нині вечером такий гарний шов у театрі, а ви не хочете мене туди пустити.

Єлисавета: Там нема місця для таких малих дівчат як ви.

Іренка: А чому всі мої шкільні товаришки там ходять?

Єлисавета: Це неможливе.

Іренка: Але ж так, мамо! Аделя, Оля і Рузя перед хвилею нам це сказали. Правда, що так, Любко?

Любка: Так, то правда, мамо. Деяких навіть самі мами на шов провадять.

Єлисавета: Однак ви знайте, що я вас туди не попроваджу ніколи.

Іренка: Чому ні? ....

Єлисавета: Тому, що не хочу. Чи ясно вам?

Іренка: Ми з Любою вже досить великі, то можемо самі йти. І дорогу до театру вже знаємо.

Єлисавета: Ах, Боже мій, які ті діти докучливі! Вони й святого розлютили б! Забирайтесь до своєї кімнати, і не забирайте мені дорогого часу на свої дурниці. (Діти виходять на право).

Ява 2.

Пані Єлисавета сама.

Єлисавета: Добре, що забралися! Хоч тепер буду мати спокій. (Мовчки працює хвилину, глядить на годинник). Восьма година. Мій чоловік ще не вернувся. Може що сталося? Може, не дай Боже який припадок, яке нещастя. (Хтось стукає): Прошу! Увійдіть до середини!

Ява. 3.

Пані Єлисавета. (Входить Юстина й Катерина).

Юстина (кланяється): Кланяємось низенько пані!

Катерина (кланяється): Кланяємось низенько!

Єлисавета: Що скажете, дорогі?

Катерина (по тихо до Юстини): Говори ти, бо я не смію зачати.

Ютина (по тихо до Катерини): Ти боягузе!

Єлисавета: Чого хочете? Говоріть.

Юстина: Ми, прошу пані, приходимо висказати деякі наші

невдоволення.

Єлисавета: Як то, Юстино? Та ж я вам підвищила платню ще минулого тижня. Не розумію чому ви мали б бути невдоволені?

Катерина: То не про платню нам іде.

Єлисавета: А може жалуетесь на поживу?

Юстина: О, ні прошу пані.

Єлисавета: То чого ж хочете?

Юстина: Ми хотіли б мати трохи більше свободи.

Єлисавета: Але ж я вам на карку не сиджу. Виконуете обовязки після власного розуму. Добре служите.

Юстина: Та нам не про це іде, прошу пані.

Єлисавета: Я вас не розумію. Говори ясно, чого хочеш?

Юстина: Мій Боже! Та ж це ясне! Ми хочемо бути свобідні кожного вечора о пів до девятої.

Катерина: Так, кожного вечора.

Єлисавета: Але ж це неможливе.

Юстина: Ну, то ми підемо собі від вас.

Катерина: Ми покинемо службу, прошу пані.

Єлисавета: Пождіть, почекайте, не пакуйтеся так скоро... Ви жадаєте від мене річей неможливих.

Юстина: Річей актуальних, прошу пані.

Єлисавета: Річей нечуваних. Ніколи, хтось колись, перед тим.

Юстина: Е, що мене обходить, що було колись. Ми живемо тепер—нині, а нині треба свободи.

Єлисавета: Я не перечу. Тільки ви, здається, трохи переборщуете.

Катерина: Але ж зовсім ні, прошу пані.

Юстина: Ми тільки не хочемо бути тими, що не мали молодости... Зрештою шов і танці доповняють виховання.

Катерина: І це не спричиняє нікому жадного зла.

Єлисавета: Хай буде, даю вам два вечорі в тижні.

Юстина: Зовсім ні, ми хочемо всі вечорі.

Катерина: В порядних домах слуги мають свободу виходити з дому кожного вечора.

Єлисавета (на бік): Ах, кози, кози!! Вони прикладають мені острий ніж до горла... В такий час кризи... В такий час війни їм тільки забави в голові.

Юстина: Чи пані годяться?

Єлисавета: Очевидно! Мушу згодитися, коли не годна інакше поступити.

Юстина: Пані розуміють наше положення; ми вам, пані, дуже дякуємо за це.

Катерина: І можуть пані бути певні, що робота на цім не потерпить.

Єлисавета: Приємно мені від вас це почути.

Катерина і Юстина (хочуть обидві вже йти, тому кланяються й кажуть): Гуд бай!

Єлисавета: Та чекайте, не відходіть іще, я вам ще маю щось сказати.

Юстина: Ми, прошу пані, вже хотіли зачинати.

Єлисавета: Що?! Коли?!

Юстина: Хочемо йти на шов таки нині, цього вечора.

Єлисавета: Але ж бо ви нетерпеливі! Я саме тепер очікую мужа. Кожної хвилини може надіхати.

Катерина: О, ми це передбачили. Вечера для пана вже готова в кухні.

Юстина: І стіл в їдальні вже накритий.

Єлисавета: Ну, якщо так, то можете йти. Довше сперечатись з вами не буду.

Катерина: Дякуємо пані.

Юстина: Дякуємо красненько (виходять на ліво).

Ява 4.

Пані Єлисавета, опісля Юстина.

Єлисавета (сама): От, до чого воно вже дійшло! Пані дому мусить покірно піддатись своїм служницям, та сама оставати вдома за кухарку... (Чути дзвінок): Хто це в таку пізню пору?

Юстина (входить із ковертою в руках): Перепрошую паню, але тут якась важна телеґрама прийшла.

Єлисавета: Давай сюди! (Юстина виходить. Єлисавета гарячково роздирає коверту й читає). Ах, Боже! Нещасливий випадок з ґарою! І ніяких подрібних відомостей про це нема! Ах, як я серцем відчувала, що якесь нещастя буде! (Дзвонить на служницю). Але я мушу щось більше про це дізнатись.

Ява. 5.

Пані Єлисавета, Юстина, Катерина.

Юстина (входить): Пані дзвонили?

Катерина (входить): Пані дзвонили?

Єлисавета: Так, мені вас дуже потрібно. Сталося страшне нещастя, і я мушу негайно вибратись у дорогу.

Катерина: Що таке сталося, пані?

Єлисавети: Мій муж упав жертвою якоїсь катастрофи...

Катерина: Хто? Пан?! Наш добрий, ласкавий пан?! Ах, Боже! Нашому доброму панові нещастя сталось!

Юстина: Коли це сталось?

Єлисавета: Нині пополудні.

Катерина: А чи дуже пан поранилися?

Єлисавета: Чи я знаю? З телеґрами не багато довідаешся. Телеґрама коротко каже про нещастя. А яке те нещастя, і як сталося, того не виясняе.

Юстина: Ну, якщо пан могли надати телеґраму, то це добрий знак. Видко, що так дуже зле ще не е.

Єлисавета: То не він. То мій брат телеґрафував. Щастя, що катастрофа сталась коло братової віллі, коло Коммерс Банку, в Наеґере Фалс. Мій чоловік мав ще правдоподібно досить сили й притомности, щоб подати свое імя й адресу, і його занесли до брата, але в якім стані?... (заломлює руки): Боже! В якім стані?... (плаче).

Катерина: Прошу пані! Не плачте! Не попадайте в розпуку.

Єлисавета: Я не можу далі видержати в тій непевности. Першим поїздом туди поїду. Мушу все оглянути власними очима.

Юстина: Чи пані думають виїхати на кілька днів?

Єлисавета: Не знаю.

Катерина: Чи молоденькі панночки також поїдуть з панею?

Єлисавета: Ні, вони не поїдуть. Їх батько тяжко ранений, може навіть умирає... Неможна так нагло, без ніякого приготовлення поставити їх в обличчі такого великого нещастя. Це було б дуже нерозумне наразити таких молодих дітей на такі сильні душевні потрясення.

Юстина: Ну, то якже ж буде, прошу пані?

Єлисавета: Я оставляю їх на твою опіку, дорога Юстино, й тобі, кохана Катерино, їх поручаю.

Катерина: Пані нам роблять велику честь.

Єлисавета: І благаю вас, мої любі дівчатка, не виходіть нікуди з дому в часі моеї неприсутности.

Юстина: Але ж розуміється! Це зовсім ясне!

Єлисавета: Зрештою я вам за це гарний презент привезу.

Катерина: Пані аж надто добрі для нас.

Єлисавета: Передовсім, прошу вас, пильнуйте добре дітей.

Юстина: Щодо цього, то пані можуть бути цілковито спокійні. Ми даємо слово чести!

Єлисавета: І вважайте, з дому ані на крок!

Катерина: О, ні за що в світі!

Єлисавета: Бідні мої діти! Мої ангелята... вони такі боязливі!

Юстина: Під нашою опікою нічого їм не треба боятися.

Єлисавета: А всетаки я чогось дуже неспокійна.

Юстина: Але ж прошу пані, прошу пані, прошу заспокоїтись. У нас обовязок усе на першім місці, а щойно потім забави й роз-

веселення.

Катерина: О, ми дуже пильнуемо свого обовязку.

Єлисавета (на бік): Мені мило чути таку бесіду.

Юстина (на бік): Але ж бо та наша басиха докучлива сьогодні! Годі вже довше витримати...

Єлисавета: Юстино, приведи но мені сюди Іренку й Любку.

Юстина: Зараз, прошу пані. (Юстина виходить).

Єлисавета: А ти, Катерино, візьми на себе що, й біжи по тексі.

Катерина: Зараз, прошу пані. (Катерина виходить).

Ява 6.

Пані Єлисавета, потім Іренка й Любка.

Єлисавета (шукае в бюрку): Де мій тайм тейбл подівся?! Ага, є. Поїзд до Наеґере Фалс в годині девятій, сорок пять. Добре... треба за всяку ціну зловити ще той поїзд на стації. Гроші... так є... все в порядку... Ага, ця нещасна телеґрама.. (ховае телеґраму в торбинку).

Іренка: Ви нас кликали, мамцю?

Любка: Чого ви нас кликали?

Єлисавета: Так, я вас казала покликати, мої кохані діточки, бо мені кінче треба вибратись у дорогу.

Любка: Коли?

Єлисавета: От за пару хвилин.

Любка: Ах!

Іренка: Якже це так! Без нас?

Єлисавета: Без вас.

Любка: Чому не берете нас із собою мамусю?

Єлисавета: Бо ви ще за молоденькі, щоб вибиратись у дорогу вночі.

Ірена: Чи на довго їдете, мамцю?

Єлисавета: Вернуся можливо якнайшвидше.

Любка: Чи вернетеся взавтра?

Єлисавета: Можливо взавтра.

Любка (сумно): І ми останемось самі?

Єлисавета: Але ж ні. Юстина й Катерина остають з вами.

Любка: Ну, то добре.

Єлисавета: Але обіцяйте мені, що будете чемні.

Ірена: Обіцяемо.

Єлисавета: Та що будете гарно вчитись.

Любка: Обіцяемо.

Єлисавета: І що самі нікуди не будете виходити з дому.

Ірена: О, мамцю! Де ж нам могло б щось подібне до голови прийти!...

Любка: Ніколи в світі...

Єлисавета: Ну, добре. А тепер гарно помоліться, й до ліжка!

Ірена: Зараз мамо. Добраніч і щасливої дороги.

Єлисавета: А не будеш уже більше вперта й вередлива, Іренко?

Ірена: Ні, мамусю.

Єлисавета: Ну, то ти добра дитина.

Любка: До побачення, мамусю, щасливої дороги.

Єлисавета: До побачення, Любко моя золотенька. (цілуе її).

Ірена: До побачення, мамцю.

Єлисавета: До побачення, Іренко... Цього вечора не забудьте особливо помолитися за вашого дорогого татуся.

Ірена: З усього серця.

Любка: І за вас також, мамцю. Але вертайтеся скоро, мамцю, якнайскоріше!

(Діти виходять на право).

Ява 7.

Пані Єлисавета ,опісля Катерина.

Єлисавета: Бідні мої ангелики! (До Катерини, що входить): А що, Катерино?

Катерина: Тексі, прошу пані, вже перед порогом чекає.

Єлисавета: Добре, дякую тобі. Зараз іду. А де Юстина?

Катерина: Вона вже понесла валізку до тексі.

Єлисавета: Дуже добре. (Виходить на ліво).

Ява 8.

Катерина, опісля Юстина.

Катерина: Видко, що ми на цім світі Божім немов ті мушки дрібні. Ось пан відїхав учора ґарою— веселий, здоровий, а сьогодні?... З ґари певно тільки кавалки дрібні, а з ним теж хто зна, що там сталося... Хоч він людина мені й зовсім чужа, то всетаки на серці так прикро чогось. Бідний... А добрий пан був, нема що нарікати: і при виплаті щедрий, і щодо обслуги вирозумілий.

Юстина (входить): Пані тут нема?

Катерина: Хіба ж ти сліпа? Та ж бачиш, що нема.

Юстина: Але нас довго мучила та біда...

Катерина (з обуренням): Юстино! Бійся Бога!

Юстина: Катерино, а тобі що? Виглядаеш, наче б тобі збиралося на плач.

Катерина: Я згадала саме за нашого бідного пана.

Юстина: Про пана? Ха, ха, ха.

Катерина: Та ж це зовсім природне.

Юстина: Слово чести, що тобі щось у голові помикитилось?

Слухай: Чи пан про тебе думав би, хоч би по тобі сто гар переїхало?

Катерина: Ах, Юстино, дай спокій.

Юстина: Не журись. Під цю пору він десь певно лежить на мягеньких подушках, а з пів дозена докторів звиваються коло нього, щоб загоїти якусь там маленьку ранку.

Катерина: Ага, ранку! Пан може де руку зломив.

Юстина: Ну, а хочби навіть і руку зломив. Чи твої сльози йому що тепер поможуть?

Катерина (побачивши Єлисавету, що входить, прикладає до уст палець): Пст... Пані!

(Далі буде).

ДЗВІН

Був гарний літній вечір. Сонце хилилось уже до заходу, рясними променями золотило лани, поля, сіножати й село, й наповняло всю землю якоюсь дивною радістю. Кругом панувала тиша, спокій.

Нараз у сусідньому селі відозвався дзвін і голос його залунав по всій околиці. Величавий то був голос. Гомонів у повітрі раз сильніше, раз слабше, гойдався на крилах легкого, вечірнього вітру, й наливав серце людини якимось дивним, надземсвким спокоєм. Своїм маестатичним гомоном неначе хотів усьому свїтові звістити, що "Взавтра неділя, день Господній, святий."

Здається, що навіть найтвердіше, найбільш закамеліле серце мусіло б здрігнутися в грудях почувши в ту пору такий урочистий голос дзвона.

Дзвін —це вірний звістун церкви.

Як колись на дворі могучого царя, чи короля був герольд, що сповіщав усьому народові, яка є воля володаря, так тепер дзвін сповіщає вірним християнам те, що святкує, або чим радіє Христова Церква на землі. І тільки в велику Пятницю й Суботу він замовкає на знак жалоби, щоб потім на Великдень з іще більшою силою проголосити світові радісну новину, що Божий Син воскрес із гробу.

Така то вже природа наша людська, що ми радо ділимося чи то радістю, чи смутком з другими; то ж не дивно, що й Церква Христова поступає подібно, й ділиться своєю радістю й смутком зо своїми діточками. Опріч цього дзвін росказує всьому

світові про славу божу, й видзвонює похвальні пісні Всевишньому. І хоч у тих піснях не чути виразно ніяких слів, то всежтаки промовляють вони сильніше, ніж людина словами може промовити, й проникають до глибини душі, щоб пригадати їй на науку нашого Спасителя.

Дзвін, це невідступний приятель християнина.

Від дитячих літ, аж до глибокої старости, добрий християнин іде за голосом того приятеля, чи то тоді, коли дзвін до школи школярів кличе, чи тоді, як до церкви на Службу Божу взиває. А нераз у житті, коли важка журба серце придавлює, голос дзвона приносить певну розраду, і солодку потіху в душу вливає. Коли ж надійдуть для людини веселі, радісні дні, голос дзвона немов перестерігає його, щоб не піддавався чоловік надмірній радости, бо все на світі йде, все минає, нема нічого сталого, безпечного, опріч одного: служити Господу Богу, любити Його, й святу Його волю вірно сповняти. Бо тільки так можна знайти на світі крихітку правдивого щастя й спокій серця.

Голос дзвона нераз опамятує чоловіка, завертає з блудної дороги на добру, з темряви провадить до ясного світла. І навіть найбільший злочинець, у котрого сумління, здається, вже зовсім заснуло, нераз на голос дзвона стрепенеться, згадає гріхи й великі злочини свої, бодай на хвилю призадумається й запитає себе, чи є справедливий Бог, чи є вічність, пекло й вічна кара для нерозкаяних злочинців.

Одним словом—дзвін робить чоловікові велику прислугу ціле його життя, а й по смерти не забуває на нього, ридаючи голосно на його похороні.

По смерти доброго, вірного християнина, як і по смерти недбалого, байдужого грішника—дзвін, здається, однаково дзвонить. Але в дійсности по смерти праведника дзвін інакше гомонить. У його звуках побіч сумовитої ноти, можна дослухатись також якогось надземського, радісного голосу: ото дзвін звіщає радісну новину, що душа праведника вже на віки щаслива.

Якщо дзвін є таким добрим, вірним нашим приятелем, то невдячно було б, як би ми були глухі та байдужі на його голос. Коли чоловік так радо та охоче приймає від своїх приятелів поради, що відносяться до марних дібр цього світу, то багато більше повинні ми слухати голосу такого приятеля, що нам пригадує найважніші справи,— справи вічности, справи нашої душі. А таким добрим приятелем для чоловіка, є дзвін, що на церковній дзвініці, урочисто, величаво гомонить.

ЗА КРАЩУ БУДУЧНІСТЬ!

(Просьба о поміч)

Українців католиків **в Канаді є 300,000** і мають сто священиків. Значить, **один священик припадає на 3,000 душ.**

В Західній Канаді (Альберті, Саскачевані і Манітобі) римо-католиків є 422,000, а священиків мають 856. Значить один священик припадає на 491 вірних.

У Злучених Державах Півн. Америки є після статистики в обох українських дієцезіях 567,867 греко-католиків і мають 240 священиків. Значить, один священик припадає на 2,366 вірних.

Тимчасом римо-католиків в Зл. Дер. Півн. Америки є 20,838,640 душ і мають 33,300 священиків. Або один священик на 626 вірних.

Іншими словами, наших священиків до числа вірних є шість разів менше чим у других народів в Канаді і в Америці.

Ті числа самі вимовно говорять і кличуть— **Український нарід має тут на американськім суходолі замало священиків!**

Ось одна з найважніших причин нашого народного недомагання, нашого розбиття і слабости. Числом нас богато— однак брак духовних провідників, **брак священиків,** брак місіонарів. А нарід без священиків, то корабель без керми, стадо без пастирів.

Щоби цему зарадити, щоби ми мали більше священиків, місіонарів, **треба шкіл,** де молодь приготовлялась би до духовного стану.

Таку школу— ювенат— провадять від кількох літ оо. Редемптористи (Місіонарі Чина найсв. Ізбавителя) в **Йорктоні, Саск.** Тут молоді хлопці приготовляються до будучого стану священика-місіонара. Та тепер, коли за Божим благословенням збільшилося в Йорктоні число отців і відколи новики, бувші учні ювенату, знайшли тут приміщення, йорктонський дім став замалий і показалася конечна потреба нового дому, в котрім поміщено би школу-ювенат. Мимо тяжких часів, дня 10 липня ц.р. з Божою поміччю **Отці Редемптористи розпочали будову такої нової школи-ювенату в Роблині, Ман.** Теперішний час до будови невідповідний. Та отці зачинають будову уповаючи на Божу поміч і особлившу опіку Матері Божої Неустаючої Помочі. Числять також на попертя всіх щирих українців католиків.

Цього року, коли якраз припадає 50-літний ювілей поселення українців в Канаді, **будова цеї школи буде найкращим і трівким памятником ювілею.**

Ця будова, це діло незвичайно важне. Тут ходить о будучих Христових місіонарів, що мають поширяти Христове царство на землі і вести український нарід до кращої будучности.

Так, **Бог хоче цего діла!** Положення українського народу в Канаді і в Америці цего вимагає. Нині на рідних землях за морем наші заведення знищені. Тут, на вільній землі, мусимо будувати нашу будучність—школи!

Тому звертаємося до всіх свідомих українців католиків і просимо:

Поможіть своїми щедрими жертвами довершити це діло!

За кожду жертву вже наперед щире спасибіг — нехай Христос стократно надгородить!

За всіх добродіїв буде щороку відправлятися в наших монастирях Служба Божа.

За всіх добродіїв будуть молитися кождого дня в наших монастирях всі наші отці і братя.

Виказ жертв буде поміщений в нашім часописі.

Всі ласкаві жертви просимо слати на адресу:

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION, YORKTON, SASK.

НА ПРЕСФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"

Д. Цьопик, Бофало, 2.00.

Дніпро, Саск., 5 жовтня ц.р. з нагоди 50-ліття поселення на заклик о. Володимира Корби ЧНІ. вірні жертвували на пресфонд Г. Сп. $5.40.

о. Вол. Корбі та всім ласкавим жертводавцям сердечно дякуємо за ласкаву память і жертву.

Адміністрація "Голосу Спасителя."

ЧИ ВИ ВЖЕ ВІДНОВИЛИ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ?

Католицьким Світом

30-ЛІТТЯ СВЯЩЕНИЧОЇ ПРАЦІ о. РУ, ЧО. 2 жовтня 1941 р. сім винипегських отців під проводом свого епископа приїхали до Кукс Крік, Ман., щоби зложити побажання для о. П. Ру, ЧО., з нагоди 30-ліття його ревної і успішної священичої праці. Трудився весь час ревно, збудував богато монументальних церков і тепер викінчує прекрасну мурована церву в Кукс Крік.

о. П. Ру, ЧО.

Нехай Господь благословить всі труди ревного місіонаря та увінчає його працю найкращими успіхами для слави Божої й добра українського народу!

ЛЬВІВ, ЗАХІДНА УКРАЇНА,—Крім многих інших червоні замордували 24. червня ц.р. **о. Зеновія Ковалика, редемптористa.** Уроджений 18. серпня, 1903 р. в Івачеві Горішнім, повіт Теребовля. Монаші обіти зложив 28. серпня, 1926 р., рукоположений на священика 19. серпня, 1932 р. Був добрим бесідником і ревним місіонарем. Визначався невичайним гумором і все вмів так оповісти, що можна було його годинами слухати й не сприкрилося.

Втікаючи з Західної України, червоні забрали з собою **другого редемптористa о. Михайла Перетятка,** директора ювенату оо. Редемптористів у Збойсках, **і трьох домашніх братів ЧНІ. взяли** до військової служби.

о. П. БОЖИК ІМЕНОВАНИЙ КАНОНІКОМ.— 2. жовтня 1941 р. Їх Ексцеленція Преосвященний епископ Ладика іменував о. Пантелеймона Божика задля заслуг на полі релігійнім і народнім каноніком. о. Божик богато трудився над орґанізацією і будовою наших церков у Винипегу, а також написав книгу "Церков українців в Канаді," що є незамінна для нашої Церкви.

о. П. Божик

Нехай Всевишній обдарить Впр. о. Каноніка сильним здоровлям та позволить прожити ще многі й благі літа.

В ДНЯХ 11, 12 і 13 ЖОВТНЯ ц.р. відбувся в Саскатуні 10-ий З'їзд Брацтва Українців Католиків. В ювілейнім з'їзді взяли участь много учасників. Головою Саскачеванської Секції БУК-а вибрано п. Якова Д. Стратійчука з Канори, Саск. Намічено ряд праць до виконання.

ПРАЦЯ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ в Дітройті. Давніше тяжко було зібрати потрібні гроші на утримання парохії—тепер є дві парохії і досить гроша. **В Гемтремку** будують нову величаву церкву в українськім стилю—зібрали вже $100,000. При парохії є цілоденна Рідна Школа, шкільний власний автобус, довозить і відвозить шкільні діти перед і по науці. Недалеко Дітройт парохія закупила фарму з усіма будинками, там є озеро і ліс, там буде вакаційна оселя нашої молоді. Це все купили за готівку $15,000. Парохом є о. Ст. Тиханський.

При Клиперт евеню є друга наша праохія, в котрій парохом є о. Ст. Побуцький. Тому рік купили будинок на помешкання для Сестер учительок, а тепер купили новий будинок на школу., коштом $10,000. Школа цілоденна—ще недавно на парохії були

такі довги, що перевищали вартість церковного будинку. Тепер довги сплачуються, гроші є— все в порядку.

ПРАВИТЕЛЬСТВО В АРГЕНТИНІ видало розпорядок, що з першим жовтня на кождих дві тони вугля купець має купити одну тону кукурудзи на паливо. Це відноситься також тоді, коли купець купує три тони палива марки дізель, або 15 тон сирої оливи. Всю надвишку кукурудзи зі жнив 1939/40 знищено. Збір зі жнив 1940/41 приніс також надвижку, з котрої на паливо знищено 2 міліони тон. І так—люди в світі гинуть з голоду, а в Аргентині примусово палять поживу і то одну з найкращих і найситніших. Доки люди так будуть поступати на цім Божім краснім світі— не буде добра. Нема пошанування Божого закону і нема милосердія ближнього.

В ІТАЛІЇ виробляють нові дзвони з некрихкого скла. Вони прозорі, голосні і не товчуться, не тріскають. Може по війні будемо й ми тут мати такі дзвони. Вони також дешеві.

ПЕРШІ ШКОЛИ В АМЕРИЦІ заложили католицькі монахи, Отці Францішкани. о. Дон Хуан прийшов перший в околиці Нового Мексика і Фльориди 1598 р. з 7 монахами. Вони будували церкви, а при кождій церкві школу. До року 1800 всі американські школи були церковні. Американці були свідомі того, що без релігійного виховання, взагалі нема виховання. В. Пен, основник Пенсильвенії писав, що державний муж мусить бути второпний і чесний—а це неможливо без релігійного виховання. Державні школи повстали в Америці щойно в 1850 р., отже 250 літ пізнійше від Церкви.

ЗАМОРОЖЕННЯ ЦІН В КАНАДІ з днем 17 листопада 1941. Наш премієр, дост. МекКензі Кінг заповів дуже важну подію з днем 17. XI. 1941. Щоби не допустити до штучної звижки цін, обезцінення гроша і хаосу в загальній народній господарці—це що ми звичайно називаємо одним словом "інфляція"— правительство рішило, що з днем 17 листопада 1941 невільно підносити ціни на жадні товарі ані служебности вище тих цін, що були на ці самі річи між 15 вересним а 11 жовтнем 1941 р. Так само невільно підносити платні, ані найму за помешкання. Від 15 листопада 1941 кождий підприємець мусить платити своїм робітникам воєнний додаток на життя згідно з тарифою, яку визначить уряд. Західні фармарі дістануть воєнний додаток відповідно до скількости засіяних акрів—східним правительство своїм коштом перевезе пашню і пашневе збіжа від Форт Виліям або Порт Артур далі на схід. Ці зарядження далеко ідучі і дуже важні. Вони забезпечують все населення на час війни в Канаді перед спекуляцією і танцем цін—вони дають нам сталу і певну підставу щоденного істнування, кладуть солідні основи для торговлі і промислу —загороджують дорогу всяким несовісним спекулянтам, що хотілиб богатіти нуждою населення через воєнні події. Правительству за це належить признання і вдяка.

НА БУДОВУ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ МІСІОНАРСЬКОЇ ШКОЛИ (Ювенату) в Роблин, Ман. жертвували:

По $50.: п. Роман Задерецький, Тукседо Парк, Н.Й.

По $25.: Впр. о. М. Пелех, Саскатун, Саск., Впр. о. В. Довгович, Елмайра, Н.Й., Впр. о. А. Рудакевич, Факс Чейз, Па., Впр. о. І. Олійник, Комарно, Ман., Впр. о. Д. Добротвір, Бруклин, Н.Й. Н.Н., п. Н. Капій, Роблин, Ман., п. Іван і Анна Лаптута, Бофало, Н.Й.

По $10.: п. І. Сваричевський, Кірклеид Лейк, Онт., М. К., Дніпро, Саск.

По $6.: К. Міколів, Слотсбург.

По$5.00: Впр. о. П. Божик, Вінніпег; Впр. о. С. Семчук, Вінніпег (перша жертва); Впр. о. А. В. Фик, Ріджайна; пані А. Вітів, Форт Віліям, Онт.; пан В. Гаврилів, Вішарт, Саск.; пан М. Дудик, Пітсбург, Па.; пан Г. Федорчан, Пітсбург, Па.; пан Г. Хоронжий, Янів, Ман.; пан Г. Крочак, Бідль, Саск.; п. Д. Равлик, Мунгілс, Саск.

По $3.: Впр. о. М. Колодій, Рама; п. А. Гуменюк, Кірклеид Лейк, Онт.

По $2.: Впр. о. М. Олексів, Шамокін, Па.; п. Юрко Маланчин, Леплесвіл, Па.; С. Маційовський, Пітсбург; Л. Мізун, Куксвіл; Д. Папірник, Портедж Ляпрері; К. Підлужна, Форт Віліям; М. Сенів, Джонсон Сіті; М. Ткачук, Лейк Елма; В. Черепущак, Лонг Лейк, М. Волошанський, Едмонтон, Левандовський, Кіченер; Анна Озаранець, Ню Йорк; Дм. Довбенка, Вінніпег.

По $1.50: п-і А. Малайний, Торонто.

По $1.: Впр. о. Е. Бартош, Апер Дербі; Г. Библів, Шіго; Ю. Бронгіл, Монтреал; М. Віростко, Бруклин; Я. Вовчук, Кован; І. Гринчишин, Бюкенан; П. Демянів, Торгам; А. Дутка, Торонто; В. Лукаш, Дніпро; В. Луцик, Орлов; С. Клепак, Йорктон; М. Коваль, Бівердейл; Г. Ладубець, Арран; Ф. Марч, Ірвуд; Н. Нагорняк, Ошава; П. Остапик, Оттава; В. Поплавський, Гемілтон; І. Прийма, Сифтон, О. Сокіл, Геффорд; С. і А. Темко, Монтреал; Н.Н. Оттава; В. Качковський, Байота; А. Гарасим, Сутерланд; А. Яник, Овкбурн; М. Баранюк, Мавнтенровд; С. Семенчук, Мавнтенровд; В. Войтович, Витків.

По 50ц.: Е. Сеньків.

Всім Шановним Добродіям, що зложили свої жертви на бу-

дову місіонарської Школи (Ювенату) в Роблин, Ман. з цілого серця дякуємо. Нехай Найсв. Серце Христове надгородить усіх жертводавців своїми обильними ласками; нехай Мати Божа Неустанної Помочі має їх заедно в своїй особлившій опіці.

За Божим благословенням, при ласкавій допомозі щирих сердець, будова поступає вперед. Зі зовні вже майже на викінченню. Ще остає дуже много роботи в середині (пластрування, підлога, вікна, плумбер іт.д.), та в Бозі надія, що за пару місяців буде все готове.

Ця школа, це надзвичайно важна інституція для українців Канади; вона з Божою поміччю дуже много причиниться для добра нашого народу в Канаді, бо дасть українському народові численних священиків-місіонарів, духовних, народніх провідників, яких у Канаді й Америці так великий брак.

Щоби будівлю цеї школи докінчити, звертаємося ще з сердечною просьбою о ласкаву поміч усіх, кому будучність і щастя українського народу лежить на серці.

Вже наперед сердечно дякуємо тим, що зволять ще прислати свої лепти на цю будову.

оо. Редемптористи, Йорктон.

Жертви просимо ласкаво слати на адресу:
UKRAINIAN CATHOLIC MISSION, JUVENATE, YORKTON, SASK.

— ВЕСЕЛИЙ КУТИК —

Справедливий.— Видиш, який ти—собі взяв більшу рибу, а мені лишив меншу.

—А ти як зробив би?

—Я... Певне, що взявби меншу.

—Ну, то чого хочеш, я ж тобі меншу оставив.

Нема дома.— Наймичка: Направду це дуже прикро, але панни Ірки нема дома. Забули зовсім, що пан мають прийти нині пополудні!

Гість:—Чи Ви зовсім певні, що панна Ірка забули?

Наймичка:—Певне! Панночка сама це мені говорила, як виходила з дому!

Спочатку сміявся.— Петро завішує на стіні новий образ. Помагав йому синок Микола. По хвилі вибігає з хати плачучи.

—Чому плачеш, Миколо?— питає мама.

—Тато вдарилися молотком у палець.

—То ще не причина, щоб ти плакав.

—Та я спочатку сміявся, але тато мене збили...

ШИРІТЬ "ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ"!

Преса це велика сила. Сила її в тім, що преса потрафить так незамітно втискати в душу свої погляди, свої думки, що часто читач і не зауважить того, що він стає думати, говорити, а навіть ділати як йому каже той часопис.

Преса є дуже успішним чинником ширити світогляд, але вартість її залежить від того, які погляди вона втискає в душі своїх читачів. Впоює вона в душу людини шляхотні думки, вчить її поступати морально, словом добре впливає на своїх читачів, це добра преса.

І противно— преса, що впоює в душі своїх читачів фальшиві погляди, легковажить мораль, ширить брехню, ненависть, роздори між людьми та нарушує людську честь, це зла преса.

Місячник "ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ" подає правдиву науку віри й обичаїв, гарні й цікаві оповідання, геройські приклади з життя святих, прекрасні драми, відповідає на закиди ворогів віри й народу, подає важніші вісти з широкого католицького світу. Виходить кожного місяця на 36 сторін друку. Річна передплата всього один доляр. Оказове число висилаємо даром.

Нам усім повинно лежати на серці, щоб побідила правда й добро! В тій ціли поширюйте **"Голос Спасителя"! Здобувайте йому нових передплатників!** Таким способом Ви зробите прекрасне діло та станете апостолами правди й добра.

Для більшої заохоти обіцюємо дати даром осьтакі нагороди:

1). Великий і солідно оправлений в скірку з золотими берегами молитовник "З Нами Бог" тому, хто приєднає 15 нових передплатників на рік.

2). Гарний, великий, стінний хрест, що світить у ночі тому, хто приєднає 10 нових передплатників на рік.

3). Гарний, бронзовий, стінний хрест тому, хто приєднає 5 нових передплатників на рік.

4). Великий і дуже цікавий "Календар Голосу Спасителя" на 1942 р. тому, хто приєднає 2-ох нових передплатників на рік.

Час кампанії за приєднуванням нових передплатників "Голосу Спасителя" триває до кінця марта 1942 р.

Заохотіть і спонукайте до передплати всіх тих, що ще не передплачують "Голосу Спасителя."

Імена й адреси нових передплатників разом із річною належитістю присилайте на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

ВЖЕ ПРОДАЄТЬСЯ....

КАЛЄНДАР
ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ

НА 1942 РІК
ДУЖЕ ГАРНИЙ, ЦІКАВИЙ І ПОВЧАЮЧИЙ!

Містить історичні статті, описи подорожей до св. Землі й Рідного Краю, образки з місіонарського життя в Арґентині, многі та цікаві оповідання, представлення, вірші, жарти, адресар укр. катол. духовенства в Канаді й Америці, повний устав Богослужень, спис добрих книжок і часописей, оголошення та дуже багато красних ілюстрацій, стор. 160.

Почтою Калєндар коштує 30ц.

Хто приєднає двох нових передплатників на рік для українського місячника "Голос Спасителя" та пришле їхні адреси, даром одержить Калєндар Голосу Спасителя.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

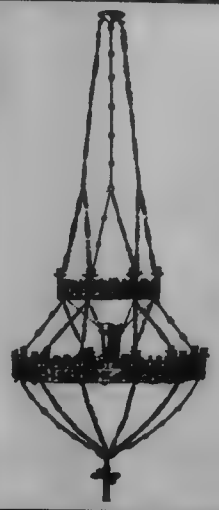

ГУРТОВИЙ СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧЕЙ

Павуки, Статуї Воскресення, Стоячі і Клячучі Ангели, Ріжні Статуї, Фелони, Фани, Хоругви, Ліхтарі, Чаші, Дарохранительниці, Монстранції, Процесійні Хрести і Образи, Кивоти, Свічки, Ладан, Вугля, і всякі інші потреби до наших церков.

Пишіть в рідній мові по катальог.

Левицький-Гросс, властителі.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main st., Winnipeg, Man.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ
THE REDEEMER'S VOICE
Vol. 18, No. 12 YORKTON, SASK. December, 1941

КАЛЄНДАР НА ГРУДЕНЬ, 1941

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
18 П ММ. Плятона і Романа	1 П Прор. Наума
19 В Прор. Авдія	2 В Прор. Авакума
20 С Преп. Григ. Декаполіта	3 С Прор. Софонія
21 Ч Вхід в Храм Пр. Богор.	4 Ч ВМц. Варвари
22 П Ап. Филимона	5 П Преп. Сави Освященного
23 С СС. Амфілохія і Григорія	**6 С С. Николая Чудотворця**
24 Н 26 по С. ВМц. Екатерини	**7 Н 27 по С.** С. Амвросія
25 П СвщМ. Климентія	8 П Преп. Патапія
26 В Преп. Алипія	**9 В Неп. Зач. Пр. Д. Марії**
27 С ВМ. Якова Персянина	10 С ММ. Мини, Ермогена і пр.
28 Ч ПрепМ. Стефана	11 Ч Преп. Даниїла Стовпника
29 П ММ. Ларамона і Філумена	12 П Преп. Спиридіона
30 С † Ап. Андрея Первозван.	13 С ММ. Евстратія і проч.
1 Н Груд. **27 по С.** Пр. Наума	**14 Н Праотців.** ММ. Тирса і пр.
2 П Прор. Авакума	15 П СвщМ. Елевтерія
3 В Прор. Софонія	16 В Прор. Аггея
4 С ВМц. Варвари	17 С Прор. Даниїла
5 Ч † Преп. Сави Освящен.	18 Ч М. Севастіяна
6 П С. Николая Чудотворця	19 П М. Боніфатія
7 С С. Амвросія	20 С СвщМ. Ігнатія
8 Н 29 по С. Преп. Патапія	**21 Н св. Отців і 29 по С.**
9 П Непорочне Зач. Пр. Д. М.	22 П Мц. Анастазії
10 В ММ. Мини, Ермог. і Евгр.	23 В ММ. Десятки в Криті
11 С Преп. Даниїла Стовпника	24 С Навеч. Різдва; Мц Евгенії
12 Ч Преп. Спиридіона	**25 Ч Різд. ГНІХ. (Загальниця)**
13 П ММ. Евстратія і проч.	**26 П Соб. Пр. Богор. і св. Йос.**
14 С ММ. Тирса і Левкія	**27 С ПервМ. Стефана**
15 Н Праотців. СвщМ. Елевт.	**28 Н по Різдві і 30 по Сош.**
16 П Прор. Аггея	29 П Невинних Дітей
17 В Прор. Даниїла	30 В Мц. Анисії і Преп. Зотика
18 С М. Севастіяна	31 С Преп. Меланії

УСТАВ НА ГРУДЕНЬ

4. Введення в Храм Пресв. Богородиці: Всеночне. На утр. Ев. Луки 4. На літ.: Ап. з. 306, Ев. Луки з. 54.

7. Нед. 26 по С.: Гл. 1, Ев. утр. 4. На літ.: Ап. 229, Ев. Лук. 66.

14. Нед. 27 по С.: Гл. 2, Ев. утр. 5. На літ.: Ап. 233, Ев. Лук. 71

19. Св. Николая Чудотворця: Всеночне. Ев. утр. Йоана 36. На Літ.: Ап. 335, Ев. Луки 24.

21. Нед. 29 по С. і Предпр. Непор. Зач.: Гл. 3, Ев. утр. 6. На Літ.: Ап. 250, Ев. Луки 85.

22 Непорочне Зач. Пр. Д. Марії: Всеночне. Ев. утр. 4. На Літ. Ап. 320, Ев. Луки 3.

28. Нед. Праотців: Гл. 4, Ев. утр. 7. Ап. 257, Ев. Лучи 76.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 13, Число 12. Грудень 1941

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ГРУДЕНЬ

За навернення тих, що словом, письмом і ділом зневажають Бога.

Смутно на серці робиться, як подумати, що Господь Бог має в світі так багато завзятих, запеклих ворогів.

Не говоримо тут про звичайних, "бідних" грішників: вони, правда, допускаються гріхів, і під натиском спокус навіть дуже низько падають нераз, але причиною тих їхніх провин є дуже часто людська неміч та людська глупота, а не диявольська злоба й ненависть до Господа Бога. Такі звичайні грішники, що Бога в серці своїм свідомо не вирікаються, на страшну назву "божих ворогів" не заслуговують. Не про них отже мова тепер.

Тепер у нас на думці ті, що Бога в серці своїм зненавиділи й до спілки зо Сатаною пристали, щоб словом, письмом і ділом божу справу нищити—руйнувати. Так, є такі, що це за велику честь уважають собі, коли їх назвати "безбожниками, атеїстами." Є такі, що віру з людських сердець намагаються вирвати з корінцями. Є такі, що з ненависти до Ісуса Христа аж піняться, і зубами скрегочуть бачучи хрест Розпятого Спасителя, а на священика, що з Божими Дарами до недужого йде, готові б кинутись, мов на найбільшого ворога. Так, є навіть такі божі вороги в світі, що з ненависти до Господа Бога записалися до огидної секти сатаністів, щоб божу честь пекольному змиеві віддавати.

О, як смутно на душі стає на саму згадку, що можуть існувати в світі такі дияволи в людській подобі.

І від сильного обурення християнське серце мимоволі в грудях стрепенеться. А на уста тиснуться слова псальмопівця:

"Хай воскресне Бог, і нехай на дрібні кусочки розпадуться вороги його! І нехай буря божого гніву рознесе їх, як вітер пусту полову розносить! І як дим у повітрі щезає, так нехай пощезають, Господи, ті, що Тебе ненавидять! І нехай скапають вони

так, як свічка воскова скапує!"

Отак! Замість молитись за отих завзятих божих ворогів, християнське серце готове спалахнути великим гнівом на них...

А тимчасом члени Апостольства Молитви повинні і над тими нещасними злочинцями змилосердитися й цього місяця спеціяльно за них молитися. Їх диявольську злобу можемо ненавидіти, їх злочини можемо проклинати, але їх самих мусимо признати за наших ближніх. І доки вони ще на світі живуть, вони можуть навернутися. Тільки по смерти навернення нема. А на цім світі ласка божа великі чуда діє. Молім отже Всемогучого Бога, благаймо ласкавого Спасителя й Непорочну Матір Його, щоб світло благодати навіть у ті чорні, темні душі дійшло, щоб замість диявольської ненависти, розгорілося там святе полумя божої любови.

ТРИ ДЗЕРКАЛА

—Одна дівчина, що вчилась у Сестер в Інституті, написала раз додому листа й просила маму прислати їй нове дзеркало, бо старе впало й розбилося на кусочки.

Відповідаючи своїй любій донечці, мати ось як сказала:

Посилаю тобі, дитинко, клуночок, а в ньому три дзеркала: перше дзеркало покаже тобі, яка ти є, друге— яка ти будеш, а третє— яка ти повинна бути."

Минуло кілька днів, і поштар приніс заповіджений клуночок.

Розвинула його нетерпеливо дівчина, дивиться, аж там опріч дзеркала є ще трупячий череп і гарна, невеличка фігурка Божої Матері.

До гарного дзеркала була причіплена картка паперу з написом: "Дивись, дитинко, в оце перше дзеркало, й воно кожний раз покаже тобі, яка ти є."

На трупячому черепі було написано: "Не бійся, дитинко, частенько і в оце друге дзеркало заглядати; воно скаже тобі, яка ти будеш."

А до фігурки Пресвятої Богородиці теж привязана карта паперу була з написом: "Вдивляйся, дитинко, якнайчастіше в оце третє дзеркало, й воно покаже тобі, яка ти повинна бути."

Що поможе чоловікові, коли він світ увесь завоює й здобуде, а душу свою занапастить? (Св. Євангелія).

Працюйте поки день, бо настане така ніч, що тоді ніхто не зможе вже більше працювати. (Св. Євангелія).

ЮДА

Гострий ніж гільотини безперестанку працював. Революція була в повному розгоні, й кровю найкращих синів батьківщини скроплювала нещасну французьку землю. Мов та роз'юшена дика потвора, раз враз простягала вона свої скривавлені кігті по католицьких священиків, що проповідували людям незломність присяги та гидоту душогубства. Вірний нарід по селах і містечках заступався за своїми пастирями духовними, заслонював їх своїми грудьми, ховав їх перед очима ворогів.

Таке було і з отцем Жобером. За намовою своїх парафіян він скрився був у сусідньому селі з кількома вірними хлопцями. Та це нічого не помогло, бо кровожадний ґенерал Ґішей, що мов шалений тигр лютував по всій околиці, довідався про ту криївку священика, й приказав своїм воякам окружити село з усіх боків.

За всяку ціну бажав дістати в свої руки зненавидженого, католицького священика. Велику нагороду приобіцяв дати тому, хто йому видасть Жобера в руки. Він знав дуже дборе, що о. Жобер напевно мусить бути перебраний в світську одежу, тому приказав зігнати на церковну площу всіх людей з того села.

Не минула година, а вже всі мужчини й жінки, що мали понад двадцять років, стояли зібрані коло церкви. Але як же ж тут між ними розпізнати священика? Ґішей знав тільки, що священик називається Жобер, але як виглядає, про це не мав ніякого поняття. Тому став він придивлятися уважно до кожного з окрема. Дивився на руки, чи не завважить де таких рук делікатних, білих, чистих, без ніяких мозолів та без жадних знаків простої, тяжкої праці. Але це ні на що не здалося: всі руки були спрацьовані. Хитрий ворог взявся на інший спосіб: він ставив людям ріжні питання думаючи, що по мові напевно розпізнає священика, але й це ні до чого не допровадило, бо всі відповідали простенько й звичайно, з таким самим акцентом і вимовою, які були в тому селі.

Безбожний Ґішей з досади скреготів зубами. Він добре знав, що та простодушна відповідь селян є тільки вдавана. Він думав собі: "Жобер напевно тут між цими людьми стоїть, і дивиться на мене, і слухає мене, а в гли-

бині душі кепкує собі з моїх вояків і з мене, сміється з моєї безпорадности. О, коли б я тебе зненавиджений попе, міг дістати в свої руки, відплатився б тобі за твій глум!"

Був страшенно лютий. Кинувся мов скажений на зібраних і загрозив їм, що село зруйнує, всі хати попалить і мешканців повбиває, якщо не видадуть йому священика.

Та люди вперто мовчали. А та мовчанка—це нова, дошкульна зневага для нього. Був би може й кинувся зо своїми вояками на безборонних людей, але глянувши на ту велику товпу, та невеличку горстку вояків, пізнав свою неміч. Страшна злість душила його, й говорити вже більше не міг. Не було іншої ради, мусів вернутись до своєї кватири.

* * *

Мов біснований влетів у хату, де була його кватира. По хвилі увійшов слуга й сказав:

"Пане ґенерале! Наші вояки зловили одного дезертира. Він хоче з Вами щось говорити."

"Не треба мені з ним говорити! Хай негайно розстріляють його як собаку!" ревів дико роз'юшений ґенерал Ґішей.

"Пане ґенерале! Дезертер знає, що його мають розстріляти, але перед смертю хотівби з Вами розмовитись. Мабуть має Вам щось сказати про Жобера."

"Про Жобера?!"— скрикнув трохи здивований, а ще більше задоволений ґенерал. "О, так це зовсім інша справа! Прикажи негайно тут його прислати."

Минули заледви пару хвилин, і скований дезертир уже стояв перед ґенералом.

"Чого хочеш?"— запитав його ґенерал. "Чи може маєш який спосіб зловити Жобера?"

"Так, маю на це добрий спосіб"— відповів дезертир.

"Чи ти його бачив? Чи знаєш його?"

"Ні, ані не знаю його, ані навіть не бачив його"— каже дезертир. "Але мені прийшла щаслива ґадка до голови. Ви хочете мене розстріляти, правда?"

"Так, але я тебе помилую, якщо мені поможеш зловити Жобера!"

"Згода! Я напевно поможу. Але Ви, пане ґенерале, вдавайте, що мене направду хочете розстріляти. Прикажіть здерти з мене військовий мундур, звязати мені руки, й на пів нагого провадити мене селом попри церкву на місце страчення. І нехай вістка про мій розстріл розійдеться по всіх хатах у селі, хай усі зацікавляться моєю нещасною долею. А Ви, пане ґенерале, йдіть услід за мною, й уважно розглядайтеся між людьми. Я вам ручу, що заки дійдемо до місця страчення, священик уже буде в Ваших руках."

Обидва злочинці порозумілися. Диявольська усмішка заграла на їх обличчях. Але вважаючи, що шкода кожної хвилі часу, взялись негайно до роботи, й зачали грати свою диявольську комедію.

* * *

В селі счинився незвичайний гамір і неспокій. З кожної хати стали виходити всі, хто де тільки жив, щоб подивитись на сумне та небувале видовище. Головною вулицею села вояки провадили нещасного дезертира. Вслід за ними поступав і ґенерал Ґішей.

"Це зловлений дезертир"— переказували люди одні одним. "Його мають розстріляти." Товпа розступилася, щоб дати вільний перехід воякам.

Дезертир ідучи глибоко зітхав і сльози з очей обтирав, а потім так став голосно промовляти: "Бідний я, бідний! Але сам на себе маю нарікати. Сам я завинив. Не страшна мені смерть, але Бога справедливого боюся, бо Його я нераз так страшно зневажав... Боже! Боже! змилосердися надо мною! Пане ґенерале, будьте ласкаві, позвольте мені висповідатися. Пожалійте моєї бідної душі. Почекайте мені ще пару днів. Вам же все одно— а я принаймні перед Богом очищуся. Боже, мій Боже, вислухай мене!"

Почувши ті слова нещасного дезертира, якийсь досить іще молодий мужчина, зодягнений по селянському, став неспокійно між людьми ворушитись, і дрижав усім тілом. Він стояв позаду серед товпи. Та нараз очі його заблисли незвичайним світлом, і він став протискатись у перші ряди, але селяни не пустили його. Вони стиснулися кругом нього, а один шепотом йому говорив:

"Не рухайтеся з місця, бо готові пізнати вас."

"Пустіть мене, на милість Бога пустіть," благав окружений мужчина.

Але селяни не дали себе вблагати. Ще сильніше стерегли його й потихеньку переконували: "Дайте спокій, Отче. Це був би великий нерозум вірити в цю комедію. Цей злочинець лиш удає каяника. Його плач— це тільки брехня й хитра лапка на вас."

Похід переходив попри саму церкву. Молодий свя-

щеник знову задрижав, і зворушений так до своїх товаришів говорив:

"Так, це може бути брехня, але також може бути і правда. Я не можу на це позволити, щоб християнин у моїй присутності зійшов з цього світу без сповіди. Я не хочу нікого з вас виставляти на небезпеку. Тому прошу вас, відступіть від мене, не говоріть нічого зо мною, і лиш позвольте мені поступати, як я це знаю й розумію. Я не прошу вас, але в імя Ісуса Христа я вам це тепер приказую!"

В його очах і голосі була така сила й повага, що селяни послухали й розступилися. Священик пропхався між товпою в перші ряди, а як уже був близько коло самого вязня, вийняв з під одежини хрест і показуючи його засудженому сказав до нього: "Я священик і хочу тобі дати розріщення від усіх гріхів з цілого твого життя."

Але заледви промовив він оті слова, як вояки голосно заревіли: "Жобер! Жобер! Ловіть його!"

І покинувши свого дезертира, вони кинулись на Отця Жобера, повалили його на землю, сам генерал Гішей ухопив його за шию, а інші вояки стали з гострими багнетами проти селян.

Поволи піднісся о. Жобер із землі і станув перед дезертиром, що спокійно скидав уже свої окови.

"А що, не казав я"— кликав із гумором дезертир— "не казав я, що він дасть себе легко зловити на цей жарт і попаде в лапку?"

Отець Жобер поглянув слізними очима на Юду, обличча вкрилось невимовним смутком, а уста вимовили оці слова доброти:

"Друже! Якщо твоє покаяння було тільки удаване, фальшиве, то жаль мені тебе, невимовно жаль..."

Окружений товпою і гнаний вояками, пішов о. Жобер за село на місце страчення.

А дезертир мов приголомшений остався на місці. Вліпивши очі в землю він безперестанку повторяв:

"Що священик хотів тими словами сказати? Яке значіння мали ті його дивні слова?...."

Стояв отак може з пів години. Раптом рівномірний вистріл за селом немов збудив його із глибокого сну. Він задрижав увесь почувши відгомін того вистрілу, по тілі немов розійшовся мороз, а застрашені уста в розпуці говорили: "Я Юда! Невинний священик вже не живе... Юда, Юда! Юда!...."

Щасливий Хлопець

Оповідає один Місіонар

Буде тому вже близько два роки, як я подорожував широкими прерами західньої Канади. Одного разу задержався я в одному невеличкому містечку в Альберті, щоб там у католицькому шпиталі заночувати.

Ідучи головним шпитальним коридором завважив я, що зараз у сусідстві тої кімнати, де я мав остатись на ніч, лежав якийсь дуже змарнілий хлопець. Міг мати яких двадцять і пять років. Я запитав Сестру, чи він католик. Відповіла, що ні.

"Чи гадаєте, Сестро, що він узяв би мені це за зле, як би я так тепер його відвідав?"

"Ні, Отче," каже Сестра—"я певна, що він буде навіть дуже тішитися Вашими відвідинами."

В першій хвилі, коли я ввійшов у його кімнату, видно було по його очах, що він тою несподіванкою не мало здивований. Але по кількох хвилинах ми вже розмовляли так свобідно, наче б, хто зна, які давні знайомі були. Я, здається, відразу здобув собі його симпатію тим, що поміг йому винайти для його забандажованої руки вигідне положення на подушці.

Я відчував, що він, подібно як і всі хорі взагалі, буде задоволений, коли я зацікавлюся його недугою. Тому й спитав я його, що йому бракує.

От він і став росказувати мені в подробицях свою нещасну пригоду. Тому кілька місяців пішов він шукати якого заробітку, й найнявся рубати дерево в лісі. Якось раз при роботі залізла йому маленька скалка в передне рамя коло ліктя. Він ту скалку негайно витягнув, і зовсім уже більше про неї не думав. Але на другий день рано показалося, що ціле рамя напухло й було два рази грубше, ніж нормально. Це був певний знак, що затроєння крови вже зачинало свою нещасну роботу. З тої пори довелось бідному хлопцеві безперестанку лежати в шпиталі.

Я ще спитав його, де його дім і родичі. Відповів, що це дуже далеко, й назвав мені невеличке містечко в одній із середущих провінцій Канади.

"Бідний мій хлопче"— промовив я— Тобі десь певно

дуже смутно лежати так самому, на чужині, де тебе ніхто не знає, й ніхто не відвідує..."

"О, дуже смутно"— відповів зітхаючи важко. "Дні такі страшенно довгі чогось... так поволи тягнуться...

Але Доктор потішає мене, що за пару тижнів мені вже буде легше, що я зможу вже встати й ходити."

Отак розмовляли ми далі, просто, щиро, й здається мені, що ті мої відвідини трохи його підбадьорили.

Другого дня раненько перед відїздом зо шпиталю зайшов я ще раз відвідати мого молодого приятеля, й сказати йому сердечне "гуд бай." Користаючи з тої останньої нагоди показав я йому маленький образець Божої

Матері Неустанної Помочі, й коротко росказав йому про ту велику набожність, що її католики мають до Пресвятої Богородиці. Бо з моєї попередної розмови з хлопцем, я зміркував, що він цілком не має ніякої релігії.

"Маєш тут, дорогий друже"— сказав я— "образець Божої Матері. Як тобі буде коли дуже прикро й смутно, візьми його в руки й відчитай сердечно ту молитву, що на другій стороні надрукована. Пречиста Діва напевно тебе потішить." Отак ми й розпрощались.

За два тижні одержав я листа від Сестри-Настоятельки згаданого шпиталю. Тому що це буде на славу Пречистої Діви, думаю, що Сестра не візьме мені цього за зле, якщо я подам отут пару речень із її листа. "Отче," писала Сестра— "маю важну новину для Вас: Молодий хлопець, якого ви недавно відвідали в нашому шпиталі, помер учора вночі. Перед тим він цілий день повторяв ту гарну молитву до Матері Божої Неустанної Помочі, що Ви йому оставили разом із образцем. Ми немало були здивовані, коли він, кілька годин перед смертю, заявив нам, що хоче стати католиком. Він був свідомий того, що смерть уже швидким кроком наближається, й хотів померти як віруючий католик. Наш Отець капелян подав йому Тайну святого Хрещення. Умираючи хлопець міцно держав у своїй руці образець Пресвятої Богородиці."

ПРЕЧИСТА ДІВА В КАТАКУМБАХ

Кільканадцять років тому один анґлієць, протестант, відвідував славні катакумби в Римі. Катакумби це великі підземні криївки й коридори, де колись давні християни, ховаючись перед ворожою поганською поліцією, відправляли свої богослуження та хоронили своїх мерців, особливо мучеників. Опріч анґлійця, що про нього тепер згадуємо, було багато інших відвідувачів того дня в катакумбах. Раптом чують вони голосний і радісний оклик: "Тепер і я вже католик!" Здивовані дивляться вони, а наш протестант стоїть навколішках перед образом Пречистої Діви й молиться. Протестанти, як відомо, не хочуть до Божої Матері молитися. Але цей побачивши, що вже від самих початків християни віддавали належну честь Пресвятій Богородиці, бо навіть у підземних катакумбах малювали її образи, щиро сокрушився серцем і навернувся.

Так-то Божа Мати завернула до правдивого стада овечку, що манівцями блукалася.

ТАЙНА СВ. ПОДРУЖЖЯ

Не думайте— каже славний проповідник Тігамер Тот,— що подружжя між християнами, це така собі лиш звичайна світська справа. Ні! Тисяча разів ні! Християнське подружжя, це велика Тайна Христова. І подібно, як із глибокою пошаною говоримо про святе Причастя, так само з глибокою пошаною повинні ми все говорити про святе, християнське подружжя.

І щоб світ увесь цю важну правду наново почув та й зрозумів, свята Церква безперестанку кличе й повторяє:

Християнське подружжя— це одна з тих небесних сімох рік, що ними пливуть цілючі води божого милосердя для нас.

Християнське подружжя— це одно з тих сімох святих джерел, що з них витрискує вічне життя.

Християнське подружжя—це одна з тих сімох дорогоцінних чаш, що по верх наповнені невинною кровю Христовою.

Християнське подружжя— це один із тих сімох божественних столів, що їх заставив сам Спаситель Христос, а на них приготував бенкет своєї ласки, що піддержує й зміцняє життя нашої душі.

Християнське подружжя— це один із тих сімох небесних дзвонів, що сріблистим гомоном своїм розвеселюють серце земного мандрівника, й відваги додають йому на дорозі у вічне життя.

---

1. Бережімся фальшивих пророків, що приходять ув овечій шкурі до вас, а серце в них, як у хижих вовків. (Мат. 7, 15).

Подивись на дрібненьку мурашку, яка вона невтомна, працьовита, як пильно й запопадливо збирає вона собі в літі те все, що її на зиму потрібне. Так і ти, християнине, добрими ділами, молитвою, постом та милостинею збирай собі на цім світі скарби, що тебе будуть веселити всю безконечну вічність.

Св. Августин.

В Залізних Кігтях Морозу

Хто із Шановних Читачів не чув, як то славна французька армія, під проводом цісаря Наполєона, загналась була аж углиб Росії, а потім, відступаючи від Москви, потерпіла страшне, нечуване пораження? Причиною тої катастрофи були передчасні й незвичайно сильні морози.

Сто-тридцять років минуло вже від тої памятної історичної події.

Цар Александер Перший утікаючи перед Наполєоном, казав за собою палити села й міста, пускати з вогнем всякі припаси поживи й одіння так, що французам оставались тільки згарища й руїни серед сумної, безплодної пустині.

А в тих руїнах і згарищах причаїлись були два найпевніші союзники москалів, тобто голод і холод, та лиш дожидали пригожої хвилі, щоб накинутись на ворога.

Аж тоді, як перед очима здивованих французів спалахнула й згоріла Москва, старинна столиця російського государства, Наполєон зміркував хитрі лляни царя Александра, й рішив вертатись мерщій у свою Францію, та як-найдалі втікати від грізної московської зими, що вже от-от надходила.

Французи розпочали свій невеселий відворот із Москви дня 19 жовтня 1812 року, а мороз ухопив їх у свої гострі кігті вже з перших днів листопада. Дня 7-го листопада термометр показував уже 17 ступінів морозу, коли числити на спосіб французького фізика Реомюра, а тут у Канаді на це сказалиб: "сім грейдів білов."

При тім не треба забувати, що французи на мороз не такі тверді як москалі. Французи— це пещені діти лагідного заходу й теплого півдня. А вдобавок іще замість вертатись полудневою дорогою царської Росії, велика армія була змушена вертатись тим самим північним шляхом, що ним була прийшла походом на Москву, тобто через Смоленськ, або точніше кажучи через руїни Смоленська, бо те місто теж було знищене вогнем.

Вслід за нещасними французами безперестанку гна-

лись москалі під проводом ґенерала Кутузова, що за ту свою роботу одержав від царя Александра титул смоленського князя. Шарпана отже москалями, шарпана голодом і морозом, відступала горда наполеонська армія, густо вистелюючи дорогу людськими й кінськими трупами, покидаючи за собою розбиті гармати, поторощені таборові вози, й недогарки, що остались із тріюмфальних прапорів, навмисне спалених, щоб не попались ворогові в руки.

З великим трудом продирались бідні вояки крізь глибокі сніги, курява-метелиця їм очі засліплювала, й виглядали вони багато гірше, ніж ті, що їх бувало московські салдати гнали в далекий Сибір на страшну каторгу-муку.

Деякі з вояків роздобули собі були по церквах богослужбові ризи, тобто стихарі, дальматики, фелони, і так понакривали себе, щоб хоч трохи захоронитись від їдкого морозу. Але ті церковні ризи, і заграблені дорогоцінні одяги московських дам подерлися небавом і поробились із них огидні жебрацькі лахмани. У багатьох чоботи вже геть чисто були розпізлись на ногах, а на повідморожуваних стопах виступала ґанґрена. Зброю давно вже мороз вибив їм зо скостенілих рук.

Рішальна катастрофа стрінула нещасну армію в часі переправи через ріку Березину недалеко села Студенця трохи на північ від міста Борисова.

Саме тоді, як французам був би дуже придався кріпкий мороз, бо був би їм вимостив тверду дорогу через болотнисту ріку, саме тоді, як на біду, прийшла раптова відлига, й лід на ріці стопився. Одинокий міст, що був іще остався під Борисовом, москалі спалили в сам час, і засівшись на західньому березі ріки дожидали повитати його рясним гарматнім вогнем. Самі ж французи ще передніше попалили були свої понтони, як надмірний та непотрібний тягар так, що дійсно не було чим переправитись.

Правда, Наполеонові вдалось на якийсь час перехитрити чуйність московського адмірала Чічаґова, що табором стояв напроти Студенця. Французький цісар пустився на ось які хитрощі: він казав своїм воякам удавати, будім то вони приготовляються будувати мости на південь від Борисова. Вояки отже стали в тій околиці рубати по лісах дерево, але так завзято, так голосно, що луна від того широко кругом розходилась. Вони гатили сокирами й топорами в ті самі колоди дерева, бо їм тільки про те ішло, щоб тою своєю роботою приманити до себе москалів. І дійсно штука вдалася. Адмірал Чічаґов, одержавши від своїх розвідчиків звідомлення, що французи будують мости на південь від Борисова, негайно повів туди всі свої сили, покинувши знамениті позиції під Студенцем. А тимчасом коло села Студенця, французькі сапери, заслонені лісами, приготовляли тихцем матеріял на мости. Мусіли сердеги бродити по шию в ріці, боротись з кригами леду, й коштом своїх геройських, просто надлюдських зусиль удалось їм перекинуди два мости через ріку. Запізно спостеріг Чічагов свою помилку, що дав себе так хитро підійти й обдурити. Одначе спостеріг він ту помилку іще досить на час, щоб решті Наполеонової армії утруднити перехід, та завдати їй смертельний удар.

Стрільна з московських гармат змітали маси вояцькі, що товпою пхалися на ті мости. Вояки мимоволі одні других стягали в холодні води ріки, перескакуючи почерез своїх убитих або ранених товаришів, або спинаючись на кінські трупи й гармати. Завершенням катастрофи було те, що міст під тягарем артилерії заломився в одному місці, а тимчасом вояцькі маси далі тиснулись з лівого берега на міст, і спихали в воду тих усіх, що вже на мості були. Потворились отже на ріці цілі острови з потоплених вояків.

А потім знов потиснув мороз, і дійшов до "40 ґрейдів білов," якщо хочемо по канадійському висловитись.

Накінець, з тої великої, 600 тисячної армії остали заледве дві тисячі здорових вояків, що були здібні держати зброю в руках. А решта врятованих, що переступили пруську границю, (а було їх коло 50 тисяч), то були самі хорі, ранені, каліки, духом і тілом зломані бідолахи, що ледве ноги за собою волочили, правдиві нуждарі покриті брудним, жебрацьким лахміттям— істинний образ виразного Божого прокляття.

Так, нужденно закінчився великий, радісний, тріюмфальний похід на Москву.

Знаємо вже фізичну причину тої нечуваної невдачі, що її зазнав той ґеніяльний войовник Наполеон, якого деякі називали "божком війни." Та матеріяльна, фізична причина нещастя— це передчасні й незвичайні сильні морози.

А моральна причина?...

Ніхто з нас не є пророк, і ніхто не всилі збагнути таємних плянів Божого Провидіння. Але ось сумні факти, що їх записала історія:

Ще перед своїм походом на Москву, Наполеон запо-

діяв тяжку кривду Апостольській Столиці тим, що заграбив Церковну Державу, Рим проголосив цісарським містом. Дня 10. червня 1809 року гарматні вистріли на замку Святого Ангела в Римі сповістили всіх, що панування Римського Папи вже скінчене. Зараз на другий день після того Пій VII проголосив церковну клятву проти грабіжників ненарушної спадщини Апостола Петра, і проти тих, що їх до того злочину уповажнили, або їм у тому злочині помагали, чи заохотою, чи радою, чи ділом. Правда, в своїм екскомунікаційнім декреті Папа не назвав Наполєона по імені, але всякому ясно було, що церковна клятва відносилась особливо до його особи, як до головного справника святокрадської грабежі. Ні трохи в цьому не сумнівавсь і сам цісар. Одначе він глузував собі з папської клятви, вважаючи, що та старомодна зброя вже зовсім "заржавіла," й у наших просвічених часах цілковито безсильна. Покладаючи всю надію на свою власну потугу, що опиралась на непереможну армію, він закликав з обуренням:

"Папа мабуть думає, що від його клятви зброя випаде з рук моїм хоробрим воякам?!"

Розуміється, гордий цісар навіть і гадки не мав, що так воно може статись. А тимчасом так воно дійсно сталось. Зброя таки випала з закостенілих рук нещасних французьких вояків.

Мимоволі пригадуються слова записані в Святому Письмі в книзі Еклезіястика (43, 14): "Приказом своїм він прискорив сніг..."

Як добрий апетит є знаком здоровля, так і охота слухати Боже слово є знаком, що душа людини здорова.

Св. Франц Салезій.

ЦЕРКОВНІ КОЛЯДИ з додатком колядок і щедрівок чисто народних. Ціна 15ц.

Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ЧИ ВИ ВЖЕ ВІДНОВИЛИ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ?

А Совість Обрушилась...

КОМЕДІЙКА В ТРЬОХ ДІЯХ ДЛЯ ДІВЧАТ

(Продовження)

Ява 9.

Єлисавета: Ага, я ще забула вам сказати, що взавтра має приїхати з фармів моя старенька тітка, місіс Черемош. Приготуйте для неї кімнату.

Юстина: Добре, прошу пані: ми це зробимо.

Єлисавета: Якщо мене взавтра ще не було б, то виясніть їй усе гарно, але дискретно.

Катерина: Дуже добре, прошу пані. Ми їй усе розтолкуємо ясно, як на долоні.

Ялисавета: Поручаю вам іще раз моїх дітей; пильнуйте їх.

Юстина: Пані можуть бути цілком спокійні. Ми будемо тут сторожити хочби й до самої півночі.

Єлисавета: Так, але вважайте, щоб не перемучитись.

Юстина: Для таких добрих людей, як пані й пан, не жаль і перемучитись.

Єлисавета: Приємно мені це почути від вас (на бік), що за чудові служниці...! (До них): А не забудьте, що треба добре позачиняти двері.

Катерина: Ні, прошу пані, ми не забудемо.

Єлисавета: І передовсім, прошу вас, не виходіть із дому.

Юстина: Ах, Господи, та де ж ми сміли б про щось подібне й думати! (Катерина відчиняє двері, Єлисавета з Юстиною виходять).

Ява 10.

Катерина, опісля Юстина.

Катерина (сама): На щастя маю чим зайнятись. Знайдеться досить іще непрасованого білля— то це мені поможе забути страчений вечір.

Юстина (входить): Щасливої подорожі, пані Єлисавето Дідицька! Щасливої... (до Катерини): Ну, і щож ти думаєш про всю оту авантуру?

Катерина: Нічого.

Юстина: Як? Нічого?!

Катерина: Ось бачиш: ми тут замкнені з тими двома збиточницями, а тобі ще хочеться балакати, може навіть жартувати.

Юстина: Помалу, помалу! Не кидайся так міцно, бо ще

можеш розхоруватись з того.

Катерина: Що тут можна порадити? Треба піддатись, і годі.

Юстина: А я зовсім інакше гадаю; я не піддаюсь.

Катерина: Що ти говориш?

Юстина: Те що чуеш. Ми тепер, Катерино, свобідніші ніж коли іноді.

Катерина: Хто! Ми?!

Юстина: Так, зовсім певно. Тому не пора нам тепер сидіти в хаті й плісніти.

Катерина: Але ж, Юстино, схаменись!

Юстина: Ходім на танець. Наші товаришки вже десь по кілька разів перетанцювали...

Катерина: Але ж подумай: діти, хата...

Юстина: Хата досить велика, й сама себе буде стерегти. Біда її не візьме. А діти вже десь певно позасипляли.

Катерина: А як побудяться?

Юстина: Ну, то що, як побудяться? То знов позасипляють. Хіба може колисати їх хочеш?

Катерина: Але ж ми обіцяли пані, що нікуди не будемо виходити.

Юстина: Катерино, не будь дитина. Обіцяти— одна річ, а додержати ту обіцянку— друга річ.

Катерина: Я ніколи не кажу, що я ліпша від других, але я люблю робити все совісно, що до мене належить.

Юстина: Ах, яка ж ти, Катерино, ще дурненька! Та ж ми все тут робимо совісно. Скажи: який е твій обовязок? Стерегти дому?

Катерина: Так.

Юстина: І дітей?

Катерина: Так.

Юстина: Ну, то дуже гарно. Я гадаю, що замки в цім домі зовсім безпечні. Вистане раз обернути ключем, і все в порядку. А для забезпеки дому добрі замки напевно більше вартости мають, ніж десять таких немічних жінок, як ми.

Катерина: Ну, а як би розбишаки напали?

Юстина: Як би розбишаки напали, то й ми обидві нічого не вдіємо.

Катерина: Ну, якщо воно так, то чи ми е вдома?

Юстина (підхоплює): Чи нас нема вдома— це зовсім на одне й те саме виходить. Тому можемо цілком спокійно вийти собі. Катеринцю кохана, не тратьмо дорогого часу. Дві мінутки на тоалету, й біжім.

Катерина: То хіба вийдемо бічними сходами від сторони кухні.

Юстина: Маеш рацію. Вийдемо бічними сходами, то нас ніхто навіть не побачить.

Катерина: Ну, то спішімся. Я ось уже замикаю двері (замикає) й гашу світло (гасить).

Юстина (склонюється в сторону правих дверей): А ви мої паннунці дорогі, мої солоденькі ангелята, висипляйтесь спокійно аж до ранку. (Виходять на ліво співаючи тихенько колискову пісню). Люлі, люлі, головко ясна, засни, засни дитинко вчасно.

Ява 10.

Іренка й Любка.

Сцена остає спочатку порожня, опісля правими дверима виходять Іренка й Любка потемки. Убрані як до театру.

Іренка: Ну, Любко, бачиш— чи я тобі не казала?

Любка: Дійсно так: нікого нема.

Іренка (йде обережно до лівих дверей і надслухуе): Тільки послухаймо, чи вони вже вийшли.

Любка: Так, це буде безпечніше.

Іренка: Ось, чую— вже замикають двері від кухні.

Любка: Вже?

Іренка: Так, уже ідуть сходами вдолину.

Любка: То вже можемо бути спокійні.

Іренка: А тому, що мами вдома нема...

Любка: А де ж мама?

Іренка: О, мама тепер десь флаером їде. А ми дійсно були б хіба дурні, щоб не використати такої чудової нагоди.

Любка: Чи знаеш дорогу до театру?

Іренка: Певно, що знаю. Олена й Аделька показали мені ще в понеділок.

Любка: Добре, а чи далеко?

Іренка: Ні, не далеко. А зрештою тепер на вулицях повно людей як у білий день. Нема чого боятись.

Любка: Знаменито! А скажи: чи тикет дуже дорогий?

Іренка: Не журись; я маю все, що потрібне, ось тут у моїй торбинці.

Любка: Ну, а як ми вернемось?

Іренка: А, справді, я за це й не подумала. Але чекай, там у бюрку має бути татів спеціяльний ключ. (шукає в шуфляді).

Любка: Чи засвітити тобі?

Іренка: Дай спокій, дурненька, бо ще готов нас хто підглянути. Я вже знайшла ключ.

Любка: То ходім уже (йде до задніх дверей). Ах, двері замкнені на ключ!

Ірена: Нічого не шкодить. Я їх відчиню, (відчиняє) а за собою знов треба буде зачинити, то ніхто й не догадаеться.

Любка: Браво, Ірена! Аж тепер ми порядно забавимось! ...
(Завіса спадає.— Кінець першої дії).

ДРУГА ДІЯ

Ява 1.
Юстина — Катерина.

Спочатку сцена порожня. По хвилі чути скрегіт ключа в замку. Входить Юстина з Катериною в балевому одязі.

Юстина: Ну, бачиш— усе стоїть на місці.

Катерина: Так, усе.

Юстина: хати, бачиш, біда не взяла, хоч нас і не було.

Катерина: Та певно.

Юстина: Приходимо саме на час, удосвіта. Зовсім розумно, як Бог приказав. Пані повинна бути з нас задоволена.

Катерина: Ах, як би вона так, не дай Боже, тепер зявилася..

Юстина (знімає капелюх і кладе його на бюрко, а плащ на фотель): Ах, як же мені смішно з тебе, Катерино. Цілий час виглядаєш, як та мала школярка, що її переловили на блуді.

Катерина: Я таки дійсно провинилася.

Юстина: Нічого не зашкодить тобі, що визнаєш свою провину. (Хвиля мовчанки).

Катерина: Скінчилося наше свято.

Юстина: О, дай Боже щодня так весело святкувати. (Знов прикра мовчанка).

Катерина: Ах, коли б ти знала, як мені страшно хочеться спати!

Юстина: Спати будеш опісля, а тепер треба нам якнайкоріше перебратись. Вважай, що діти не сміють побачити нашого балевого одягу.

Катерина: Це правда. Вони відразу зрозуміли б, де ми вночі були.

Юстина: І напевно росказали б про все своїй мамі.

Катерина: А тоді був би кінець нашому пануванню.

Юстина (забирає свій капелюх і плащ): То ж хутко перебираймось, і гайда до роботи (виходить на ліво).

Ява 2.

Катерина (знімає капелюх, позіхає, сідає в фотель): Ах, яка мука страшна танцювати так цілу ніч!... А той шум, той ненависний гамір, ще й досі, здається, у вухах не затих... (Позіхає): Боже! як мені хочеться спати! (Схиляє голову): А все здається мені, що я ще там... Музика, танці, гамір... (Засипляє. Плащ падає на підлогу).

Ява 3.
Катерина — Юстина.

Юстина (входить убрана як покоївка): Дивись, не стидаємось уже нічого панночко... Що за чудовий образ: капелюх на столі, плащ на підлозі, а кухарка в балевім строю спить собі смачно в фотелі. Направду, маляр мігби зробити з цього прекрасний образ! От тобі служниця двадцятого століття! Зовсім байдуже їй, чи пані вернеться й побачить її, чи ні. Катерино!... Видко, що совість менше гризе її, ніж чорна ввечері. Бідна дівчина втомилась. Але ми таки, здається, будемо сьогодні голодувати. Треба їй буде трохи в кухні помогти. (Забирає плащ і капелюх Катерини, та приносить їй білий фартух). Ось, і панночка обслужена! Катерино! Ану, вставай, осьтут твої кухарські відзнаки.

Катерина (Замість відповісти, лиш важко зітхає).

Юстина: О, міцно спить. (Кричить їй до вуха): Катерино!!

Катерина: Га? Що Де це я тепер?

Юстина: Як то де? На місяці.

Катерина: Ну, то добрé. Котра година?

Юстина: Пів до семої.

Катерина: Вже? Ах, як ти любиш мені докучати!

Юстина: Спішись, Катерино, спішися.

Катерина: Але ж мені хочеться спати.

Юстина: Годі, Катерино, не пора тепер спати. Тобі навіть і не в голові, що саме тепер стара тітка, місіс Черемош, уже може на стації.

Катерина: Та що мене місіс Черемош обходить?

Юстина: Її кімната ще не готова.

Катерина: Це твій обовязок, ти покоївка.

Юстина: Але ж бо і снідання ще не готове. Чи може це також мій обовязок?

Катерина: Ага, снідання.

Юстина: Не забувай, що тітка Черемош має добрий апетит, а ще до того тепер, коли цілу ніч їхала треном.

Катерина (Встає): Ах, сказилася старуля! Захотілося їй на старість подорожувати.

Юстина: Хто знає? А може це якраз здорово для неї.

Катерина: Старе порохно, що вже не бачить на десять фітів перед собою, а кійоска не годна відрізнити від поліцмена. Ну, і прошу тебе, скажи: що тій старулі може ще вийти на здоровля?

Юстина: Якто, що? Свіже повітря, твоя здорова кухня, ну а притім приємність, що зможе побачити свою сестрінку й її обидві доні. Вже два роки не бачила вона їх.

Катерина: Два роки?

Юстина: Так, точно два роки. Вона приїздить сюди раз у рік.

Катерина: Це правда.

Юстина: А минулого року панночки були виїхали над море, і тому вона їх не бачила.

Катерина: А, справді, вона їх тепер може вже й не пізнає.

Юстина: Зрештою вона й так мусить на них дивитись через побільшаюче шкло.

Катерина: Слухай-но, Юстино, чогось наших панночок не чути.

Юстина: Мені також трохи дивно, що вони сьогодні так чемно так тихо заховуються.

Катерина: Передовсім коли знають, що мами вдома нема.

Юстина: Та й мама звичайно не годна собі дати ради з ними.

Катерина: Аби де хоч, борони Боже, не розхорувалися, а то все на нас, бідних служницях, скропиться.

Юстина: Але ж, Катерино, де їм хорувати! Вони здорові, й міцні, як міст на Наягарі.

Катерина: А все таки, я чогось боюся за них. Від учора ми ще їх не бачили. Хто знає, що могло статись?

Юстина: Питаєш, що могло статись. А я тобі просто скажу, що сталось. От вигрівались цілу ніч у перинах, як коти, а й сьогодні рано терплять іще на смертельну кризу лінивства.

Катерина: Говори свое, а я тобі, Юстино, кажу, що не пошкодило б до них заглянути.

Юстина: Ось двері недалеко, піди й поглянь.

Катерина: Ні, Юстино, ти покоївка, це твій обовязок.

Юстина: Ти мене дійсно бавиш своїми великими фразами.

Катерина: Прошу тебе, йди, подивись, то це мене заспокоїть.

Юстина: О, якщо треба панночку заспокоїти, то я відразу готова.

Катерина: Ах, якаж ти писката!

Юстина: Дякую за похвалу. Але вважай трохи на свої слова, Катерино... (відчиняє двері й виходить, а по хвилі вертається змішана): О, хто подумав би! Цього вже таки за багато...

Катерина: Що таке?

Юстина: Нема нікого.

Катерина: Господи!...

Юстина: Де вони могли подітись?

Катерина: Певно розбишаки вночі прийшли, налякали панночок, і ті біднятка повтікали.

Юстина: Добре, вірю твоїм мудрим словам, але кудою повтікали?

Катерина: Якто кудою? Дверима.

Юстина: Двері зачинені.

Катерина: Ну, то вікном. В таких обставинах...

Юстина: От, плетеш, Катерино, щось таке, що годі слухати.

Катерина (плаче): Боже мій, Боже...!

Юстина: Ні, це не можливе... Нікого тут не було. Ніде найменшого сліду нема. Вікна всі зачинені, ніякого непорядку не видко.

Катерина: А тимчасом панночок нема.

Юстина: Вони напевно мусять десь бути в домі.

Катерина: О, коли б ти висказала ці слова в щасливу годину!

Юстина (Прикладає палець до голови): Ах, де ж подівся мій розум! Вони нас почули й певно поховались, щоби в нас пожартувати собі. Вони напевно поховались.

Катерина: Це не є неможливе.

Юстина: Не тільки не є неможливе, але це певне. Тільки, що той їх жарт трохи за довго тривае.

Катерина: Ану, далі— шукаймо їх.

Юстина: Ти на право, я на ліво.

Катерина (Виходить на право, й за кулісами починае кликати): Панночки! Гей, панночки! Іренко, Любко, виходіть!

Юстина (Виходить на ліво й кличе): Панночки! Гей, панночки, покажіться вже раз! Це нерозумно так рано бавитись у хованки.

Катерина: Панночки! Любко, Іренко, виходіть, а то поскаржимося на вас перед панею, і будете покарані.

(Сцена остае хвильку пуста, опісля входить Юстина й Катерина.)

Юстина: Але ж це поважна історія!

Катерина: Страшна історія!

Юстина: Чи ти добре переглянула все?

Катерина: Певно, що добре, а ти?

Юстина: Я теж усюди заглянула, але нікого там не було. Що за біда!

Катерина: Це твое діло. Ти всьому винна.

Юстина: Я всьому винна?!

Катерина: А хто ж, як не ти? Я вчора не хотіла виходити з хати й оставляти дітей самих...

Юстина: Ну, ну, говори далі, я слухаю.

Катерина: Ще раз тобі кажу: я не хотіла йти. То ти мене витягнула з хати, ти витягнула...

Юстина: Бійся Бога, Катерино! Не оскаржуй мене. Бо якщо зачнемо тепер сваритись, то напевно справи не направимо, а

ще гірше попсуємо.

Катерина: Вони певно вночі викрались із хати.

Юстина: Ну, і хто був би щось подібне подумав! В такім молоденькім віці це щось нечуване!

Катерина: Їм певно сталась нещаслива пригода.

Юстина: От ліпше мовчи. Нічого не знаєш, а плетеш, мов із гарячки.

Катерина: Інакше вони вже були б давно вернулися.

Юстина: От біда! А як би так піти й випитати огородничку?

Катерина: Так, це було б не зле. Це мудра гадка.

Юстина: То мерщій біжи й поклич огородничку сюди.

Катерина: Добре, я зараз таки біжу. (Виходить задніми дверима).

Ява 4.

Юстина, опісля Катерина й Тетяна.

Юстина (Сама): Погані бахорі! В таких молодих літах такі збитки виробляти!... Це попросту неймовірне. Вони обидві завдають нам більше клопоту ніж дві десятки гостей. Ну, і як тепер повідомити про це паню? От змайстрували ми порядну штуку!

Катерина (Входить із Тетяною): Прошу, увійдіть, пані.

Юстина: Дорога пані, ви нам приносите спасення і рятунок.

Катерина: Юстино, виясни пані наше положення, вони мені не хочуть вірити.

Тетяна (Говорить спокійно, поволи й таємничим тоном): Але ж певно, що я вам хочу вірити, нічого іншого не бажаю, як тільки вірити.

Катерина: Чогось тої віри не видко по вас.

Тетяна: Е, ви дуже спішитесь, і не даєте мені часу бодай хвильку подумати.

Юстина: Добре, пані, сідайте, прошу, у фотель.

Тетяна: Сідати? О, в мене на таке часу нема... я зовсім не маю часу, мої паннунці дорогі.

Юстина: Наше положення страшне. Обидві донечки пані Єлисавети десь пропали і...

Тетяна: Чекайте, не треба справи замотувати, зачинайте з самого початку.

Катерина: По що зачинати з початку? Це і так справи не прояснить.

Тетяна: Пані Єлисавета виїхала вчора ввечері, бо одержала сумну телеграму про автомобілевий випадок її чоловіка. А діти остались вдома. Чи не так?

Юстина (Нетерпеливо): Так, так, правда.

Тетяна: Муж пані Єлисавети, це дуже порядна людина. Я

знала небіжчика його батька. Він мав великий магазин новостей недалеко відси, на тридцятій вулиці.

Катерина: Але ж пані, тут річ іде про зовсім іншу справу, а не про покійного батька пана Дідицького.

Тетяна: Розуміється, але те все, що я вам тепер росказую, то чиста правда. Мій покійний батько, хай з Богом спочиває, довгі роки був у нього за сторожа.

Юстина: Але ж ми ніколи не дійдемо до кінця.

Тетяна: Можете спитати мого чоловіка, він вам скаже, чи я правду говорю.

Юстина: Добре, ми його спитаємо іншим разом, а тепер вас питаємо, чи ви не бачили, як виходили наші панночки: Іренка й Любка?

Тетяна: А чи ви вчора ввечері не виходили з дому?

Юстина: Так, виходили, а потім...

Тетяна: Знаєте, що я вам на те скажу? Але не думайте, що я хочу прикрість зробити. Борони Боже!

Юстина: Так, так! (На бік): Шкода, що ми її сюди покликали.

Катерина: Але діти... Що з дітьми сталося?

Тетяна: Як?! То дітей нема вдома?

Юстина: Та ні, хіба ж ми вам ще мало повторяли?

Тетяна: А ви їх шукали?

Юстина: Та певно, що шукали.

Тетяна: Ну, і не знайшли?

Катерина: Ні, не знайшли.

Тетяна: О, як ви їх не знайшли, то слухайте добре, що я вам тепер скажу: як ви їх не знайшли— то це знак, що їх нема, та що вони десь пропали.

Юстина (сердито): Так, так...

Тетяна: Слухайте, я знаю паню Третякову... але то не та...

Катерина: Що знаєте?

Тетяна: Кажу вам, що то не та, бо я думаю про іншу, а та батато молодша. То, знаєте, вони собі, рахувати, рідні сестри і повиходили замуж за двох мужчин, що собі знов, рахувати, рідні брати.

Юстина (Сердито): Ну, і що з того? Що?!

Тетяна: Молодша сестра худа й маленька, а старша зате велика й кремезна. Або радше ні... Що я кажу? То молодша сестра велика й сильна... А зрештою я вам це коротко розтлумачу...

Катерина: Так, так, скоротіть, пані, скоротіть.

Тетяна: Ну, то нехай буде по вашому: Треба скоротити. Отже пані Третякова молодша, а може властиво старша, також має

сина, що раз уночі втік із дому, подібно, як ваші панночки.

Юстина: Ах!

Тетяна: Бо вони напевно втекли. Я їх чула.

Юстина: Що? Ви чули, як вони втікали?!

Тетяна: Певно, що чула, так як вас тепер чую.

Юстина: То чомуж ви відразу нам цього не сказали?

Тетяна: Чого ж вам треба? Та ж я вам тепер це кажу.

Юстина: Але ж бо ви нас при тім і змордували.

Тетяна: Я навіть чула, як то панна Іренка поясняла панні Любці, якою дорогою треба йти на шов.

Катерина: О, то нема вже більше сумніву. Вони певно пішли на шов.

Тетяна: Так, зовсім певно. Я маю дві донечки в таких самих літах, як Іренка й Любка, але вони напевно чогось подібного не зробили б мені.

Катерина: Чи ви їх стережете?

Тетяна: Сповняю обовязки матері. І на мою гадку, мої ви золотенькі панночки, як би ви були сповнили обовязок служниць...

Катерина: То що?

Тетяна: То не було б цього клопоту.

Катерина: Певно, і ми тепер не мусіли б каятись.

Тетяна: Зовсім певно, що так. А тепер до побачення!

Юстина: До побачення, пані Тетяно!

Тетяна: А не гнівайтесь. Я все готова послужити вам. (Виходить на ліво).

Ява 5.

Юстина й Катерина.

Катерина: Отже пішли на шов. Це одна річ, що її знаємо зовсім певно.

Юстина: Так, це правда, але шов уже давно як скінчився.

Катерина: А від тоді?

Юстина: Куди вони пішли?

Катерина: Але як вони вийшли, коли двері були замкнені?

Юстина: Спеціяльним ключем. (Шукає в бюрку). Дійсно нема його тут.

Катерина (Хтось дзвонить у дверях): От маєш!

Юстина: Тітка Черемош!

Катерина: Чорт! (Юстина виходить).

(Далі буде).

Приєднуйте "Голосові Спасителя" нових Передплатників!

Католицьким Світом

З НАГОДИ Евхаристійного Конгресу в Чіле св. Отець промовив через радієву мережу, висловлюючи надію на світовий мир. Остерігає перед блудними науками, неморальністю, безвіррям і відновленим поганством.

НЮ ЙОРК.—КОЛИ ПРЕОСВ. ІВАН БУЧКО пращався зі своєю парохією і громадою українців в церкві св. Юрія по панахиді, в першій мірі напоминав молодь, щоби були памятні на геройські вчинки і жертви борців за волю. Кликав загал шанувати Америку і не забувати на терпіння України, котрої нарід терпить, бо не хоче признати насильства, бо кріпко держиться віри і передань батьків. Преосвященний заявив, що не знає, чи ще коли стрінеться з цими людьми. Але колиб помер, то навіть з другого світа прийшовби, колиб треба було кого ратувати зі злої дороги. Вертає на рідну землю, куди належить— куди кличе його церковна влада... Нарід плакав, як малі діти. Відчули серце щире і віддане. Пращали при відїзді всі— навіть православні, навіть прибули деякі з далеких сторін, щоби раз ще бодай глянути на свого владику. Пращав наш епископ ординарій, Преосв. Богачевський і вірні. Преосв. Бучко відїхав на еспанськім кораблі 6 листопада до Риму, а звідтам на Україну.

КАРДИНАЛ ВІЛЬНЕФ видав пастирський лист до священства, в котрім різко відмежовується від всякої пропаганди і участи соціяльних кредитовців і заборонює священикам та монахам брати участь у зборах кредитовців. Кредитовці підшлись в Квебеку під католицьку релігійність, навіть уживаючи до того образів та імени Пречистої. Кардинал пише так: "Церква повинна відмежуватись від всього такого шарлятанства і я чиню це отверто."

В ЛЬВІВСЬКІЙ нашій архіепархії померло в останнім часі 50 священиків, 40 священиків вивезли і пропащі, 10 замордовано і стверджено понад всякий сумнів їх смерть. Між замордованими є професори Богословської Академії др. Конрад і др. Іщак, а дальше др. Сярок, парох Незнанова ,о. Дурделла, парох Ляцького Вел., о. Федюк, парох Кропивної, о. Боднар, парох Борщева, о. Горчинський, парох Корелич, о. Садовський, парох Полюхова Малого.

ПРЕЗИДЕНТОМ Української Національної Ради у Львові став др. Кость Левицький ,сеніор українських політиків в Галичині. Арештований большевиками старенький Кость Левицький мучився в ославленій Лубянці в Москві, звідки випустили його в половині мая ц.р.

ПРИ ВІДСТУПІ большевики знищили старинний архів і бібліотеку в монастирі в Крехові. Подібно знищено монастирі в Лаврові, Буковій, Золочеві і Погоні. В жовківській друкарні, частинно знищеній, все таки випечатано календар на 1942 р., друкується Місіонар і тижневник "Жовківські Вісти." Львівський монастир і архів св. Онуфрія перебрало на час большевицької влади Наукове тов. ім. Шевченка і так оцілів. Тамошні оо. Василіяни уходили за наукових співробітників Наукового товариства. В такім самім характері збереглися мешканці монастиря, о. Ігумен Віталій Градюк, о. Іриней Назарко, провідник молоді і о. Лукань, що з нараженням життя ратував цінні памятки перед знищенням.

НА УКРАЇНІ з голоду і нужди кинулася холєра. Большевики висадили греблю Дніпрельстану нагло, коли насипом тягнувся вал утікачів і всі погинули. Вибух зірвав в греблі яму на 600 стіп широку, а на 60 стіп глибоку. Вода ринула і залила прибережні села. Люди і скот вигинули. Разом наслідком вибуху згинуло 3,500 осіб.

АМЕРИКАНСЬКІ католицькі епископи вислали поміч для потерпівших від війни в Европі. Папа прислав особливу подяку за ту поміч. Кардинал Догерті відповів на це, що американські католики далі будуть давати поміч для Европи.

ІДЯТЬ ЩУРІВ.—З Европи повернула до Джерзі Сити в Америці лікарка др. Б. Т. Стронгмен, що працювала при розділі допомоги в Европі. Вона заявила, що в Бруксселі продають для їди щурів по двацять франків за штуку. В Марсейль у Франції такий голод, що хто має пса або кота, все припинає і пильнує— інакше зловлять голодні і з'їдять.

ДОСТ. Е. ЛЯПОЙНТ, міністер справедливости, визначний католик, один з найкращих політиків ліберальної партії в Канаді, помер 26. листопада в Монтреалі.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Від довшого часу я так слабувала, що не могла нічого тяжкого робити й їзда мені шкодила. Пізнійше так прийшло, що я вже й легку роботу не могла робити. Всі мені радили піддатися операції, але я її дуже боялася, а думаючи що й лікар буде тої самої думки, я до него не йшла. Але за якийсь час я собі нагадала кілько то я вже читала про Матінку Божу з Люрд, як то Вона уздоровляє водою з Люрд. Тоді я попросила Преп. Сестер з Йорктону, щоби вони мені її дістали. Однак, через війну, це було неможливе та Преп. Сестри дали мені пару кропель, що їх мали в себе. Тоді я зробила девятницю вервичок і вживала тої чудесної води з Люрд. Я пообфірувала дати жертву на Церкву, на читану Службу Божу, за душі в чистилиці й подати подяку до "Голосу Спасителя." І Матінка Божа змилосердилася надомною, бо по якімсь часі мені стало лекше, а тепер я чуюся зовсім здорова. За ту велику ласку, складаю найщирішу подяку Матінці Божій з Люрд, котрої прекрасний образ маю в хаті. У всіх труднощах і прикростях, нехай всі звертаються до Матінки Божої з Люрд, а Вона напевно всім поможе.

Також складаю сердечну подяку Пресв. Серцю Христовому, Матінці Божій і бл. п. о. Дельфоржеві ЧНІ. за поміч в одержанню одної річи, котру тяжко було дістати до Церкви, а також і за інші ласки, які я отримала в своїм життю.

Павліна Библів, Вайтсенд, Саск.

Сердечну подяку складаю св. Йосафатові та св. Терені від Дитяти Ісуса за дві великі ласки, що їх одержала за їх заступництвом.

Виндзор, Онт., С. Аполінарія, П.Н.Д.М.

Сердечну подяку складаю Пресв. Непорочній Діві Марії за вислухання молитов.

Ілля Витрикуш, Едмонтон, Альта.

У нас у Вайтсенд, Саск., побудували церкву ще в 1937 р. Гарно викінчили, і знадвору помалювали ще того самого року — а в середині ні. Всі парохіяни говорили, коби то і всередині помалювати якнайскоріше, але якось то страшно було розпочати. Найбільшу перепону робили ті, що не хотіли звернути позичених церковних грошей. На наших зборах Апольства Молитви в місяцю лютім ц.р. ми постановили зробити девятницю вервичок, до Пресв. Серця Христового і Матери Божої Неустанної Помочі, в тім наміренню, щоби хоч трохи грошей було звернено, а також,

щоби церква була помальована цього року. Подяку обіцяли дати до "Голосу Спасителя." На зборах парохії в червні ц.р., скликаних в справі малювання церкви вже було рішено, щоби залишити малювання цього року через брак грошей. Мені стало жаль і я почала в серцю просити Матінку Божу, щоби Вона прийміла ту девятницю Членів Апостольства Молитви. І ось за пару хвилин встає один з церковних урядників і каже: Ні, таки будемо малювати церкву цього року, хоч грошей нема досить. І так сталося. Трохи грошей було звернено, трохи прийшло з добровільних жертв, так що наша церква св. Покрови є тепер прекрасно вималювана.

За всі ті ласки, в імени Апостольства Молитви в Вайтсенд, Саск., складаю щиру подяку Пресв. Серцю Христовому й Матінці Божій Неустанної Помочі.

Павліна Библів, ревнителька Апостольства Молитви, Вайтсенд, Саск.

НА ПРЕСФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" Зложили:

І. А. Лаптута, Бофало $1.25

Сван-Плейн, Саск.— З нагоди 50-літнього ювілею панства Юрія і Анни Олійник на заклик Всеч. о. пароха Н. Сірого учасники зложили на укр. катол. пресу $15.50. З цеї суми призначено $2.00 на пресфонд "Голосу Спасителя". Жертву переслав Всеч. о. Н. Сірий.

Арран-Весна.— На весіллі молодят Іван Прокопчука, Арран-Весна, і Павліни Лазорук з Глен Елдер— на заклик Всеч. о. пароха Н. Сірого переведено збірку на укр. катол. пресу. На пресфонд "Голосу Спасителя" призначено $1.00. Жертву переслав Всеч. о. Н. Сірий.

П. Гарасимчук, Торонто $1.00

Всеч. о. Н. Сірому та всім ласкавим жертводавцям сердечно дякуємо за ласкаву память і жертву.

Адміністрація "Голосу Спасителя."

ЖЕРТВИ НА МАЛЮВАННЯ ЦЕРКВИ М.Б.Н.П. в Йорктоні—

Ст. Стельмах, Веланд $1.00

Всеч. о. П. Каменецький, Торонто $5.00

Щира подяка всім жертводавцям,

оо. Редемптористи, Йорктон.

ВІДНОВІТЬ ПЕРЕДПЛАТУ!

Українська Католицька Школа
в Роблин, Ман. (в часі будови).

НА БУДОВУ УКРАЇНСЬКОЇ-КАТОЛИЦЬКОЇ МІСІОНАРСЬКОЇ ШКОЛИ (Малого Семинара) В РОБЛИН, МАН., жертвували:

По $50: Впр. о. В. Трембa, Вунсакет.

По $25: п. Ник. Капій, Роблин, (друга жертва).

По $10: А. Т. Василенчук.

$9.25: Впр. оо. Й. Бала і І. Кристалович.

По $5.55: пані Анна Вагалі, Анна Соток.

По $5.50: Збірка п. Н. Кабан. Жертвували: Н. Кабан 1.00; С. Петровський 1.00; Д. Старик 1.00; М. Чоецький .50; М. Грицай .50, В. Кузенько 50ц.; О. Данилюк 50ц.; І. Атаманюк 50ц.

По $5.: Й. Прокопович, Вікторія; Гр. Федьків, Йорктон; Гр. Вочак, Сейнт Клер; С. Новак, Вестбенд; Г. Кошман, Трібюн; М. Лукіл, Грендвю; Д. Пастирнак, Елфрос; Василь Стець, Елмайра, Ілія Крупяк; Олекса Черевик; Р. Сінго; Н. Цюрко; М. Е. Помаран.

По $3.: Анна Запотоцький, Анна Бородай, Пелягія Сташко.

По $2.00:

Всеч. о. В. Джурман, Анна Вахолов, Ник. Кропивницький, Т. Ціж, Гр. Гуцуляк, В. Кінащук, Р. С. Боффман, Павліна Корнак, Наталія Шпирка.

По $1.00: Володимир Рута, Анастазія Калавська, Гр. Івасюк, Ник. Федо, Ф. Ніколот, Параскевія Боднарук, Павло Пристай, Іляр. Сіянчук, І. Карбованець, Анна Бараник, Григорій Козяк, М. Цюрко, Елеонора Братковецька, Катерина Наконечна, Павліна Влосик, Мирон Мальований, Максим Вівчарик,Стефанія Малайна, Н. Грицай, Д. Заневич, А. Коцулима.

Щиро-сердечне Спасибіг усім жертводавцям. Нехай Всевишній винагородить їх щедрість обильними ласками, а Божа Мати нехай має їх усе в своїй всегдашній опіці. Це дуже

мило вражає, що бачимо велике заінтересування сею будовою З усіх сторін присилають щирі жертви. Навіть дехто робить збірки, щоби помогти будові нашої школи.

При Божій помочі будова поступає вперед мимо всіх труднощів, які спричиняють передусім теперішні обставини. Видно, що Боже Провидіння особливішим способом піклується тою справою. Бо тут ходить о будову школи, де мають приготовлятися будучі Христові апостоли.

Зовні будинок майже викінчений, але ще є дуже много роботи всередині.

Маємо в Бозі надію, що ще неодно щире українське серце поможе нам своєю жертвою на цю будову. Всім ласкавим Добродіям уже наперед щиро дякуємо.

оо. Редемптористи, Йорктон.

Ласкаві жертви просимо слати на адресу:
UKRAINIAN CATHOLIC MISSION, JUVENATE,
YORKTON, SASK.

НАРІКАВ НА ДРУГИХ — А САМ НЕЛІПШИЙ

(Веселий Кутик)

Був собі раз убогий дроворуб, що сокирою заробляв на хліб насущний. Праця очевидно була нелегка, заплата теж невелика, але якось можна було прожити. Вже двадцять років минуло з тої пори, коли він найнявся був у багатого пана на роботу в лісах і на тій роботі витревав увесь той час. Якось раз узимі вийшов той багатий пан до ліса, й наблизившись непомітно до рубача, почув, що той важко стогне й зітхає.

"А що вам, Миколо, бракує"?— спитав пан—" що так тяжко зітхаєте?"

"Ет, шкода й говорити, прошу пана"— відповів зарібник. "Через того легкодушного Адама чоловік тепер так тяжко на світі мусить мучитись, поки заробить на той нещасний кавалок хліба. Як би не гріх Адама, то чоловік тепер напевно не гарував би так гірко. Не розумію, як то Адам із Евою могли бути такі немудрі, та навіть такої маленької Божої заповіди не виповнили. Я зо своєю Явдохою напевно ліпше був би поступив."

"О, хто знає, чи ліпше? Це зовсім не таке певне. А зрештою переконаємось, то й побачимо"— сказав пан. "Знаєш, Миколо, що? Ти ось вже в мене на службі двадцять років. За твою вірну роботу я хотів би тобі дати якусь гідну надгороду. От я й постановив забрати тебе разом із жінкою у свою палату. Там тобі буде добре: будеш їсти ті самі страви, що я, будеш одягатися в таку саму панську одежу як я. І як довго будеш мені послушний,

так довго нічого тобі не забракує, й будете обидвоє жити собі на старість безжурно й щасливо, як Адам із Евою колись у раї проживали. Іди мерщій додому та роскажи про це своїй жінці."

Уже на другий день Микола з Явдохою спровадились у панську палату. А пан, що був обіцяв, те й сповнив. Назначив їм гарні, теплі покої, прибрав у вигідні панські одяги, й казав своїм слугам подавати їм їсти й пити так само, як було при панському столі. Одним словом— рай. Тільки жий і будь! Бо чого тільки серце забажало, всього мали доволі.

Аж надійшов празник. До обіду накрили великий стіл та заставили його добірними стравами й напитками. Увійшов у кімнату пан, а за ним слуга приніс невеличку посудину, що була прикрита маленькою покришкою, й поставив на столі. Потім усі засіли до стола, їли й пили, що хотіли. В часі обіду пан встав від стола й каже:

"З усіх страв, що тут маєте на столі, можете їсти, тільки до тої, що в накритій посудині, не доторкайтеся, поки я не вернусь, бо якщо діткнетеся, то скінчиться ваше щастя."

Це сказавши, добрий пан кудись вийшов собі, а старий дроворуб із жінкою остались самі. Сидять вони, сидять, чекають на пана, чекають, аж уже надокучило далі чекати, а його десь нема, й нема. Старі мимоволі все зиркали в ту сторону, де стояла та дивна посудина прикрита невеличкою покришкою. А думка в голові вертілася, переверталася й спокою не давала: "Що там таке може бути в тій невеличкій посудині? Ах, як би так ту покришечку хоч капку піднести та бодай одним оком туди заглянути!"

Спершу старенькі боялися тої думки й відганяли її пильно від себе, але вона вперто верталася все назад так, як та настирлива муха, що скільки ти її не страш і не гони, а вона все із новим завзяттям прилітає. Вкінці старим вже забагато було тої боротьби з небезпечною думкою й вони лишили її в спокою. А думка не переставала питати: "Що там властиво таке може бути під тою покришчиною?"

Нарешті стара Явдоха не втерпіла й каже: "Знаєш, Миколо, що? Я гадаю, що в тім не буде нічого злого, як я трошки піднесу покричешку й подивлюся, що там таке. Пана десь нема, отже нема чого й боятися. Ніхто не буде знати."

"Ей, стара, дай спокій"— вговорював чоловік. "Почекай трошки, а тимчасом пан вернеться, то будемо знати. А так— небезпечно."

Сидять вони далі, чекають, а пана як нема, так нема. Наче під землю запався. Жінка не могла вже спокійно всидіти, а й старого розібрала цікавість. Він стримував її довго й успокою-

вже як лише умів, а далі вже й перестав опиратися.

Стара Явдоха присунулась ближче до посудини, й легенько підвесла малу покришку. Раптом з посудини фуркнула пташка й просто в відчинене вікно!

Наші старі ще не встигли очуняти зо страху, аж тут двері до кімнати відчиняються, входить пан і бачучи, що сталося, каже дуже сердито:

"Бачите, ви нарікали на Адама і Еву, а самі поступили ви не ліпше від них. Я ж вам виразно заповів, що вас із відси прожену, якщо доторкнетеся до накритої посудини на столі. То такої легенької заповіди ви не могли виповнити! Ану, забирайтеся геть із моїх покоїв, щезайте з моїх очей! Ідіть далі працювати в поті чола на кавалок насущного хліба, й не нарікайте на Адама і Еву."

Застиджені й упокорені вернулися старі рубачі в свою нужденну хатину, й забрались знов до простої, важкої роботи.

Дяківська Школа

Всі відчуваємо велику потребу церковних дяків. Старші дяки (а їх тут у Канаді тільки невеличка горстка) служать Церкві й людям, доки їм сил іще стає, а молодших дяків дуже мало.

Правда, є молоді люди, що мають і дар і охоту співати в церкві богослуження з дяком, але здається не мають відваги навчитися богослужебного письма і нот, щоб потім самостійно сповняти дяківський уряд у парафії.

Щоб таким молодим охотникам справу облегшити, в Айтуні отвирається **ДЯКІВСЬКА ШКОЛА** під керівництвом п. Петра Рути, знаного колишнього дяка церкви св. Николая у Виннипегу, а теперішнього дяка в Айтуні.

Дяківський курс буде тривати від 15 грудня до Великодня.

Відправи в айтунській церкві є кожної неділі й свята. Будуть учні мати добру нагоду практично вправитись у співі Служби Божої, Вечірні, Литії, Молебнів, Літургії Преждеосвященних Дарів, Сорокоустів, Парастасів і т.д.

Прошу використати цю прекрасну нагоду, що трапляється! Від 15 грудня до Великодня недалеко. Ті місяці скоренько проминуть, а цінна наука останеться на все життя.

По ближчі інформації прошу зголоситись на адресу:

MR. PETER RUTA, ITUNA, SASK.

ШИРІТЬ "ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ"!

Преса це велика сила. Сила її в тім, що преса потрафить так незамітно втискати в душу свої погляди, свої думки, що часто читач і не запримітить того, що він стає думати, говорити, а навіть ділати як йому каже той часопис.

Преса є дуже успішним чинником ширити світогляд, але вартість її залежить від того, які погляди вона втискає в душі своїх читачів. Впоює вона в душу людини шляхотні думки, вчить її поступати морально, словом добре впливає на своїх читачів, це добра преса.

І противно— преса, що впоює в душі своїх читачів фальшиві погляди, легковажить мораль, ширить брехню, ненависть, роздори між людьми та нарушує людську честь, це зла преса.

Місячник "ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ" подає правдиву науку віри й обичаїв, гарні й цікаві оповідання, геройські приклади з життя святих, прекрасні драми, відповідає на закиди ворогів віри й народу, подає важніші вісти з широкого католицького світу. Виходить кожного місяця на 36 сторін друку. Річна передплата всього один доляр. Оказове число висилаємо даром.

Нам усім повинно лежати на серці, щоб побідила правда й добро! В тій ціли поширюйте **"Голос Спасителя"! Здобувайте йому нових передплатників!** Таким способом Ви зробите прекрасне діло та станете апостолами правди й добра.

Для більшої заохоти обіцюємо дати даром осьтакі нагороди:

1). Великий і солідно оправлений в скірку з золотими берегами молитовник "З Нами Бог" тому, хто приєднає 15 нових передплатників на рік.

2). Гарний, великий, стінний хрест, що світить у ночі тому, хто приєднає 10 нових передплатників на рік.

3). Гарний, бронзовий, стінний хрест тому, хто приєднає 5 нових передплатників на рік.

4). Великий і дуже цікавий "Календар Голосу Спасителя" на 1942 р. тому, хто приєднає 2-ох нових передплатників на рік.

Час кампанії за приєднуванням нових передплатників "Голосу Спасителя" триває до кінця марта 1942 р.

Заохотіть і спонукайте до передплати всіх тих, що ще не передплачують "Голосу Спасителя."

Імена й адреси нових передплатників разом із річною належитістю присилайте на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

ВЖЕ. ПРОДАЄТЬСЯ....

КАЛЄНДАР
ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ

НА 1942 РІК
ДУЖЕ ГАРНИЙ, ЦІКАВИЙ І ПОВЧАЮЧИЙ!

Містить історичні статті, описи подорожей до св. Землі й Рідного Краю, образки з місіонарського життя в Арґентині, многі та цікаві оповідання, представлення, вірші, жарти, адресар укр. катол. духовенства в Канаді й Америці, повний устав Богослужень, спис добрих книжок і часописей, оголошення та дуже багато красних ілюстрацій, стор. 160.

Почтою Калєндар коштує 30ц.

Хто приєднає двох нових передплатників на рік для українського місячника "Голос Спасителя" та пришле їхні адреси, даром одержить Калєндар Голосу Спасителя.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

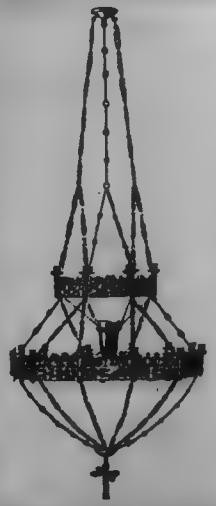

ГУРТОВИЙ СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧЕЙ

Павуки, Статуї Воскресення, Стоячі і Клячучі Ангели, Ріжні Статуї, Фелони, Фани, Хоругви, Ліхтарі, Чаші, Дарохранительниці, Монстранції, Процесійні Хрести і Образи, Кивоти, Свічки, Ладан, Вугля, і всякі інші потреби до наших церков.

Пишіть в рідній мові по катальоґ.

Левицький-Ґросс, властителі.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main st., Winnipeg, Man.

Complete o U. St
1942

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ
THE REDEEMER'S VOICE
Vol. 14, No. 1 YORKTON, SASK. January, 1942

КАЛЄНДАР НА СІЧЕНЬ, 1942

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
19 Ч Мч. Боніфатія	**1 Ч Н. Рік, Обр. ГНІХ. Вас В.**
20 П Сим. Ігнат. Богоносця	2 П Сильвестра папи
21 С Мч. Юліянії	3 С Прор. Малахії
22 Неділя Отців і 30 по С.	**4 Н по Просв. і 31 по Сош.**
23 П 10 муч. на Криті	5 П Нав. Богоявл., Теопемта
24 В Нав. Різдв. прпмч. Евген.	**6 В Богоявлення ГНІХ**
25 С Різдво ГНІХ	7 С Соб. св. Ів. Хрестителя
26 Ч Соб. Пр. Б. і св. Йосифа	8 Ч Прп. Юрія і Емілияна
27 П Первмч. Стефана	9 П Мч. Полієвкта
28 С 20,000 муч. у Нікомидії	10 С Григ. Нис., Дометіяна
29 Н по Різдві і 31 по Сош.	**11 Н по Просв., † Пр. Теодозія**
30 П Муч. Анісії	12 П Мч. Татіяна
31 В Преп. Меланії	13 В Мч. Єрмила і Стратоніка
1 С Н. Рік. Обр. ГНІХ. Вас. В.	14 С Пр. Отців у Син. і Раїті
2 Ч Св. Сильвестра папи	15 Ч Прп. Павла Тив., Ів. Кущн.
3 П Прор. Малахії	16 П Поклін оковам ап. Петра
4 С Собор 70 Апостолів	17 С † Прп. Антонія В.
5 Н 32 по С. і Навеч. Богоявл.	**18 Н 32 по С.** Атаназія і Кирил.
6 П Богоявлення ГНІХ	19 П Прп. Макарія
В 7 † Соб. св. Івана Хрест.	20 В † Прп. Евтимія В.
8 С Преп. Георгія	21 С Прп. Максима
9 Ч Муч. Полієвкта	22 Ч Ап. Тимотея
10 П Григ. Нис., преп. Домет.	23 П Сщм. Климента
11 С † Преп. Теодозія	24 С Прп. Ксенії
12 Н по Просв., Мит. і Фарис.	**25 Н Мит. і Фар. † Гр. Богосл.**
13 П Мч. Єрмила і Страт.	26 П Прп. Ксенофонта
14 В Преп. Отців у Син. і Раїті	27 В † Пер. мощей св. Ів. Зол.
15 С Пр. Павла, Тив. і Івана	28 С Прп. Єфрема
16 Ч Поклін оковам Ап. Петра	29 Ч Пер. мощ. св. Ігн. Богон.
17 П † Преп. Антонія В.	**30 Н Трьох Святителів**
18 С Св. Атаназія і Кирила	31 С Кира і Івана безсребн.

УСТАВ НА СІЧЕНЬ

4. Н. св. Отців; 30 по С. Сл. Б.: Ап. 328 і 258, ев. Мат. 1, Лук. 91.

7. Різдво Христове: Повечеріе Вел. з Всеноч. Сл Б. св Ів. Зол. Все Празн. Ап. 209, ев. Мат. 3. Загальниця до Навеч. Богоявл.

8. Собор Пресв. Богор. і Св. Йосифа Обручника: Всеночне. На Сл. Б. Ап. 306, ев. Мат. 4.

9. Первмуч. Стефана: На Сл. Б. Ап. 17, ев. 87.

11. Нед. по Різдві: Св. Богоотець і 31 по С., Попраз. Різдва. Гл. 6, ев.утр.9. На Сл. Б. Ів. Зол. Ап. 280 і 200; ев. Лук. 93 і Мат. 4.

14. Новий Рік. Обр. ГНІХ. і Св. Вас. На Сл. Б. Вас. Вел. Ап. 254 і 318, ев. Лук. 6 і Мат. 11.

18. Нед. пер. Просв., 32 по С. і Навеч. Богоявл. Гл. 7, ев. утр. 10. На Сл. Б. Ап. 298 і 285, ев. Марк. 1 і Лук. 94.

19. Богоявл. ГНІХ. На Сл. Б. Вас. Вел. Ап. 302, ев. Мат. 6.

25. Н. по Просв. і Мит. і Фар. Гл. 8, ев. утр. 11. На Сл. Б. Ап 224 і 296, Ев. Мат. 8 і Лук. 89. **Загальниця через увесь тиждень.**

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Нсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 14, Число 1. **Січень** **1942**

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

Їх Ексцеленції Кир В. В. Ладиці, впр. і всеч. отцям духовним, всім передплатникам, приятелям і прихильникам "Голосу Спасителя"

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

бажае

Видавництво "Голосу Спасителя."

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА СІЧЕНЬ

За Святішого Отця.

Знаємо зо Святого Письма, що довга й прикра була мандрівка синів Ізраїля, поки добились вони до землі Богом обіцяної, до Канаану.

На тій довжезній мандрівці прийшлось їм багато гарячих сліз виплакати, багато гіркого болю й смутку зазнати, багато разів кривавий бій точити з усілякими ворожими народами й племенами.

Майже на самому початку мандрівки, ще заки Ізраїлеві сини вспіли дійти до синайської гори, в околиці Рафідіми напали на них жорстокі Амаликити, й конче треба було виступити проти них до бою.

Покликав Мойсей хороброго Йошую й каже: "Збирай людей та й іди воювати. А я візьму в руку божественний жезл, і вийду аж на вершок гори молитися за вас".

Вірно виконав хоробрий Йошуя Мойсеїв наказ, і не гаючись виступив зо своїм військом у бій.

Мойсей же, в товаристві Арона й Гурія, вийшовши на шпиль недалекої гори, простягнув обидві руці до неба й сердечно молився за свій рідний, дорогий нарід.

А вдолині тимчасом завзятий бій кипів. Бряжчали гострі мечі об шоломи, тріщали ламаючись списи, розлягались несамовиті крики роз'юшених борців, а смерть без уговку працювала радіючи таким прекрасним жнивом.

І дивне диво: доки Мойсей свої руки вгору простягнуті держав, дотоді Ізраїль незвичайну силу й завзяття в собі чув, і в бою брав верх над ворогами. Але як тільки натомлені руки Пророка спускались униз, так зараз видно було, що сини ізраїльські ослабають, і перемога хилиться на сторону Амаликитів.

Але ж годі Мойсееві безперестанку руки вгору держати; бо хоч він і Богом надхнений пророк, то проте він людина, й сили в нього мають свої границі.

От тоді то Арон із Гурієм пустились на святі хитрощі: взяли й посадили Мойсея на великому камені, а потім помагали йому держати руки вгору, і так Мойсей молився увесь день аж до заходу сонця.

Незвичайно сподобались Господу Богу: і та гаряча молитва пророка, і ті невинні хитрощі його помічників, тим то благословення Його небесне, святе спочило на хоробрих воях ізраїльських.

А як сонечко ясно ввечері за гори високі ховалось, увесь Ізраїль радісним серцем складав подяку Всевишньому за світлу перемогу.

З цієї чудової, старозавітньої події, що докладно записана в другій книзі святої Біблії, випливає спасенна наука для нас усіх.

Ото на узгір'ї Ватикану найвищий Архієрей у молитві руки до Бога простягає й молиться за новий "вибраний нарід," за нарід Христовою Кров'ю відкуплений.

І як Мойсеєва молитва колись, так теж молитва новозавітнього найвищого Вождя, має перед Господом велику силу. Це ж не приватна й звичайна собі людина молиться; то молиться за всю отару Христову найвищий Пастир, що до нього сказав Христос і далі каже: "Паси вівці мої, паси ягнята мої." То Намісник Христовий свій найсвятіший уряд сповняє, уряд Первосвященика, тобто посередника між Богом і людьми.

З висоти Ватикану стривоженим батьківським оком стежить він хоробрих християнських борців, що по всьому світі розсіяні, й мусять точити завзятий бій із ворогами спасення нашого. Бачить він добре, які чорні й страшні хмари нависли над світом християнським, бачить, які страшні напасти й кривди падають на стадо Христове, які жахливі небезпеки загрожують з усіх боків Святій Церкві.

І серце того доброго, спільного Батька усіх християн нераз

великим смутком наповняється.

Двигаючи велетенський тягар відповідальности за ввесь світ християнський, католицький, він теж може деколи мати прикре почуття важної втоми й немочі. Бо не зважаючи на ввесь свій Маєстат Христового Намісника, Святіший Отець всетаки смертна людина, що має сили ограничені.

Але як колись Арон із Гурієм Мойсееві на великій горі помагали Господа благати, так і ми, вірні діти святої Церкви, нашими сердечними молитвами охоче поспішаймо на допомогу Святішому Отцеві.

Особливо члени Апостольства Молитви хай спеціяльним способом цього місяця моляться, щоб Господь Милосердний усі наміреня свого Намісника благословив, щоб Церкві своїй святій, католицькій потіху й осолоду в бурливих сьогоднішніх часах ласкаво послав.

ПРОРОЧИЙ ПСАЛОМ ПРО МЕСІЮ

1. Чого це так заворушились народи,
   І люди задумують нікчемні пляни?
2. Ото піднімаються царі землі,
   І князі зійшлися раду радити
   Проти Господа й проти Христа, Помазанця його.
3. "Порвімо на куски окови їх!"— кажуть вони,
   "И відкиньмо геть від нас їхні кайдани!"
4. Але той, що на небі живе, сміється з цього,
   Господь глузує собі з них.
5. Опісля гнівом своїм промовить він до них,
   І злякає їх своїм роз'яренням.
6. "А мене помазав він на царя
   Над Сіоном, над святою горою своєю.
7. І я оповіщу Господню постанову:
   Сказав до мене Господь: Ти єси мій син,
   Сьогодні породив я тебе.
8. Проси в мене, й віддам тобі народи в спадщину,
   І всі кінці землі у володіння.
9. Жезлом залізним будеш управляти ними,
   І мов посуд череп'яний порозторощуєш їх!
10. А тепер, царі, порозумійте це,
    Опамятайтеся всі судді землі.
11. Служіть Господеві зо страхом,
    І серед радощів ваших дрижіть!
12. Славу і честь віддайте Синові,

Щоб не прогнівався він,
Та й вам щоб не загинути оподалік від правої дороги.
Бо хутко готов спалахнути полум'ям гнів його.
Щасливі ті, що надію свою на нього покладають!

* * *

Оцей надхнений псалом царя Давида вже довгі-довгі сотні років наперед заповідає прихід Месії, Помазанця Господнього на світ. Виразно каже пророк, що той Месія буде Син Божий, і буде всевладний Цар і Пан над усіма народами світу. Гріхи й пристрасти людські будуть воювати проти Нього, але горе тим, що на Нього руку свою піднесуть! Він Цар непереможний! Пророк остерігає всіх людей перед безбожним зухвальством, але всетаки накінець дає слово потіхи людям доброї волі, й заохочує їх до солодкої надії на Спасителя світу.

ЩО НАМ ПРИНОСИТЬ БОЖЕ ДИТТЯ?

Коли Наполєонові Першому народився син, що був призначений на короля Риму, тоді, кажуть, той славний батько, немов п'яний від невимовної втіхи-радости, вхопив на руки маленьке немовля й вибіг на балькон своєї цісарської палати, щоб там перед зібраною товпою похвалитися своїм скарбом.

"Люди! Люди, дивіться: ото будучність моя вже забезпечена!" кликав щасливий батько відчуваючи всю насолоду великого свого тріюмфу.

А ми тепер згадуючи про те тільки дивуємось на безмежну глупоту людської гордости...

З тої радісної хвилі проминуло заледви десять років, і ось той батько, що так голосно тріюмфував, лежить уже мовчазний, закостенілий труп, убитий погубним подихом смерти, на маленькому острові Святої Олени, серед безмежних вод Атлянтійського океану. А потім іще десять років, і сходить до гробу й той син його, що мав продовжати преславний рід Наполєонів.

І хтож тепер на широкому світі пам'ятає про цісарського сина? Кому на гадку приходить тепер шанувати річницю народження короля Риму?

А тимчасом подивімся на те Дитятко вифлеємське, маленьке, що Йому на Різдво такі веселі коляди співаємо. Правда: появилось воно на світ серед дуже бідних обставин. Його Мати— убога дівиця з Назарету, а той, що

йому Бог поручив опіку над Матірю й Дитятком—простий, убогий тесля, що в поті чола здобуває кусок насущного хліба. Замість пишної, царської палати— нужденна стаєнка серед поля. Замість високих міністрів, князів та вельможів—бачимо лиш убогих, простеньких пастушків, навколішках перед яслами.

Правда: трохи пізніше прийдуть багаті царі з далекого сходу й покірно схилять голови свої перед Дитятком, і щедрі дари принесуть: золото, кадило, й миро...

Але поки що, ніякої величі не бачимо. Кругом убожество й пустка.

А всежтаки та скромна дата двадцять і п'ятого грудня, дата народження вифлеємського Дитятка, заворушує цілим світом. І це рік-у-рік так повторяється вже ось понад девятнадцять сот років.

Ах, ми знаємо, чому воно так! Те убоге Дитятко, що в яслах лежить, то божественний добротворець усього людського роду. Те дитятко Пресвяте, то відвічний Син Бога живого, то Ісус Христос, Спаситель грішного світа. Своїм Воплоченням та блаженним Різдвом Він приносить нам світло віри, солодку втіху надії, й святий вогонь божої любови.

1. Ісус Христос приносить нам віру.

Людина, що спочатку була сотворена як дитя ясного світла, через гріх стала дитям чорної пітьми. Так, темрява незнання розсілась у людській душі, й світло правдивої віри померкло. Здоровий розум і сумління людини зайшли густою мрякою. Тяжко стало людині розуміти вищі інтереси душі й морального життя. І накінець упала людина так низько, що затратила й саме поняття одного, правдивого Бога, та й стала творити собі всіляких ідолів-божків на свій власний, людський образ, та й на свою власну, нужденну, людську подобу.

Правда: часами траплялися між людьми надзвичайні мудреці й фільософи, що намагались розвіяти оту страшну темряву, але й вони здебільшого падали жертвою людської гордости. А зрештою наука тих фільософів ніколи не досягала тих широких народніх мас, що наче ті морські хвилі по світі розлились під покривалом темної ночі.

Аж ось наспіла Богом назначена хвиля, й над світом, що в темряві так довго поринав, заблисло Сонечко святої правди. Дитятко, що в стаєнці на сіні лежить, називається Слово. То про нього святий євангелист Іван написав: "На початку було Слово, і Слово те було у Бога, і Богом було теє Слово." Так, то про нього співаємо ми в часі Служби Божої: "Єдинородний Сину, і Слово Боже." Так він є те Слово, що ним відвічний Отець висказує всю свою безконечну мудрість. Він є те народжене, але не сотворене Слово, що відповідає на всі найвищі питання, розв'язує всі найтяжчі загадки буття, що роз'яснює всі найтемніші таємниці. І те відвічне Слово Божої Премудрости сталося тілом, тобто зодягнулось у нашу людську природу, й народилось із Пречистої Діви як маленьке дитятко. Але коли те дитятко підросте, коли той маленький Ісус дійде до своїх літ, він скаже про себе виразно: "Я є світло світа, і той хто слідом за мною йде, не буде блукати в темряві, а буде мати світло ясне." І коли вже Спаситель себе виразно людям об'явить, із Його уст витриснуть води безсмертної правди божої. І всім блудним овечкам стане прояснювати він дорогу. І до всіх промовляти він буде: до багатих і до бідних, до вчених і неграмотних, до великих і до малих.

А Церква свята, що він збудує, аж до кінця віків буде продовжувати його небесне післанництво, рятуючи світ від чорної темряви.

2. Ісус Христос приносить нам надію.

Без Ісуса Христа людський рід був наче той моряк, що темної ночі випустивсь на широке море. Ані зірки на небі не видко, ані ліхтарня морська ніде не показується. Лиш море неспокійне, запінене клекотить, і надія в серці нещасного мореплавця смутно погасає.

Без Ісуса Христа людство було немов той вязень, що кайданами важкими скутий, за ґратою тюремною сидить, і серцем завмирає про волю згадуючи.

Без Ісуса Христа людський рід був наче той вигнанець, що на чужій чужині опинившись за рідним краєм невимовно тужить, сумує.

Так, бідне потомство грішного Адама було наче осліплене й не бачило правди. І було воно погружене в болоті зіпсуття й не мало сили піднестися. Так, бідне людство мучилось, і стогнало в тиранській неволі гріха, а рятунку ніде не видко було.

Аж ось Спаситель народився. Прийшов рятувати нас усіх від загибелі. З любови до нас Він надягнув на себе всі немочі нашої природи людської, щоб ту природу підняти вище й освятити її своїм божеством. Він прийшов, щоб виплатити божій справедливости всі наші великі довги. Прийшов, щоб своєю ласкою покріпити наші бідні серця, і в душах наших розбудити завмерлу надію на божу поміч, на кращу будучність, на рай божий, на вічне, блаженне життя.

3. Ісус Христос приносить нам любов.

Вища від віри й надії є свята, божественна любов. А понад любов уже нічого вищого нема, бо любов то вже властиво сам Бог. Святий євангелист Іван виразно каже: "Бог— то любов."

І та божественна любов, то життя нашої душі. Коли Господь Бог людину сотворив, то в її серце вложив Він той святий вогонь небесної любови. І та любов була немов золотою ниткою, що серце людини з серцем самого Бога тісно лучила. Через гріх людина перервала ту дорогоцінну звязь із Сотворителем. І замість любити Бога всім серцем своїм, людина замкнулась у холодній вязниці вузького еґоїзму, самолюбства.

І щоб поправити зіпсуте людство, треба було насамперед конче направити його серце. І ось власне на те й появилось на світі пресвяте Диття вифлеємське. Приходить воно до нас, і віддає себе цілковито нам. І бачучи такого

1. Ісус Христос приносить нам віру.

Людина, що спочатку була сотворена як дитя ясного світла, через гріх стала дитям чорної пітьми. Так, темрява незнання розсілась у людській душі, й світло правдивої віри померкло. Здоровий розум і сумління людини зайшли густою мрякою. І тяжко стало людині розуміти вищі інтереси душі й морального життя. І накінець упала людина так низько, що затратила й саме поняття одного, правдивого Бога, та й стала творити собі всіляких ідолів-божків на свій власний, людський образ, та й на свою власну, нужденну, людську подобу.

Правда: часами траплялися між людьми надзвичайні мудреці й фільософи, що намагались розвіяти оту страшну темряву, але й вони здебільшого падали жертвою людської гордости. А зрештою наука тих фільософів ніколи не досягала тих широких народніх мас, що наче ті морські хвилі по світі розлились під покривалом темної ночі.

Аж ось наспіла Богом назначена хвиля, й над світом, що в темряві так довго поринав, заблисло Сонечко святої правди. Дитятко, що в стаєнці на сіні лежить, називається Слово. То про нього святий євангелист Іван написав: "На початку було Слово, і Слово те було у Бога, і Богом було теє Слово." Так, то про нього співаємо ми в часі Служби Божої: "Єдинородний Сину, і Слово Боже." Так він є те Слово, що ним відвічний Отець висказує всю свою безконечну мудрість. Він є те народжене, але не сотворене Слово, що відповідає на всі найвищі питання, розв'язує всі найтяжчі загадки буття, що роз'яснює всі найтемніші таємниці. І те відвічне Слово Божої Премудрости сталося тілом, тобто зодягнулось у нашу людську природу, й народилось із Пречистої Діви як маленьке дитятко. Але коли те дитятко підросте, коли той маленький Ісус дійде до своїх літ, він скаже про себе виразно: "Я є світло світа, і той хто слідом за мною йде, не буде блукати в темряві, а буде мати світло ясне." І коли вже Спаситель себе виразно людям об'явить, із Його уст витриснуть води безсмертної правди божої. І всім блудним овечкам стане прояснювати він дорогу. І до всіх промовляти він буде: до багатих і до бідних, до вчених і неграмотних, до великих і до малих.

А Церква свята, що він збудує, аж до кінця віків буде продовжувати його небесне післанництво, рятуючи світ від чорної темряви.

2. Ісус Христос приносить нам надію.

Без Ісуса Христа людський рід був наче той моряк, що темної ночі випустивсь на широке море. Ані зірки на небі не видко, ані ліхтарня морська ніде не показується. Лиш море неспокійне, запінене клекотить, і надія в серці нещасного мореплавця смутно погасає.

Без Ісуса Христа людство було немов той вязень, що кайданами важкими скутий, за гратою тюремною сидить, і серцем завмирає про волю згадуючи.

Без Ісуса Христа людський рід був наче той вигнанець, що на чужій чужині опинившись за рідним краєм невимовно тужить, сумує.

Так, бідне потомство грішного Адама було наче осліплене й не бачило правди. І було воно погружене в болоті зіпсуття й не мало сили піднестися. Так, бідне людство мучилось, і стогнало в тиранській неволі гріха, а рятунку ніде не видко було.

Аж ось Спаситель народився. Прийшов рятувати нас усіх від загибелі. З любови до нас Він надягнув на себе всі немочі нашої природи людської, щоб ту природу підняти вище й освятити її своїм божеством. Він прийшов, щоб виплатити божій справедливости всі наші великі довги. Прийшов, щоб своєю ласкою покріпити наші бідні серця, і в душах наших розбудити завмерлу надію на божу поміч, на кращу будучність, на рай божий, на вічне, блаженне життя.

3. Ісус Христос приносить нам любов.

Вища від віри й надії є свята, божественна любов. А понад любов уже нічого вищого нема, бо любов то вже властиво сам Бог. Святий євангелист Іван виразно каже: "Бог— то любов."

І та божественна любов, то життя нашої душі. Коли Господь Бог людину сотворив, то в її серце вложив Він той святий вогонь небесної любови. І та любов була немов золотою ниткою, що серце людини з серцем самого Бога тісно лучила. Через гріх людина перервала ту дорогоцінну звязь із Сотворителем. І замість любити Бога всім серцем своїм, людина замкнулась у холодній вязниці вузького егоїзму, самолюбства.

І щоб поправити зіпсуте людство, треба було насамперед конче направити його серце. І ось власне на те й появилось на світі пресвяте Диття вифлеємське. Приходить воно до нас, і віддає себе цілковито нам. І бачучи такого

доброго Бога й такого ласкавого Спасителя, людське серце легко зворушується, і в ньому наново розпалюється вигасла божественна любов.

А воскресивши ту завмерлу божественну любов у багатьох людських серцях, Боже Дитятко перемінило й відновило обличчя світа.

* * *

Згадуючи про всі оті ласки, що до нас приходять через Воплочення Божого Сина, ми не смімо оставати далі байдужі, холоднокровні. Отворім наші християнські серця щонайширше, і нехай пресвяте дитятко вифлеємське наповнить їх своїми скарбами найдорожчими: вірою, надією і любовю. А прийнявши ті скарби у своє серце, ми пильно зберігаймо їх, памятаючи завжди, що послугуючись ними ми напевно можемо спастись і з Божим Дитятком, з Ісусом Христом можемо на віки в небі злучитися, щоб там безперестанку Йому пісні веселі співали й колядували разом із Божою Матірю й усіми Божими Ангелами й Святими. Амінь!

Єрихонська Рожа

Легенда

Настала осінь і пусто та сумно скрізь було. Замовкли пташки, й зов'яли запашні квіти троянди. Тільки гайвороння крякало долинами й холодний вітер стрясав із дерев останне листя. Сірі хмари закрили ясну синяву неба. Скрізь було тихо, сіро, непривітно. Запінені морські буруни кидались і шуміли сердито, намагаючись досягнути побережжя, щоб і там нищити й убивати осінне квіття.

На березі бистрої річки, під верховіттям дерев, Пречиста Діва прала дитячу сорочечку, а там у низенькій хатині, в колисочці спало її Дитятко пресвяте, маленький Ісусик.

Щаслива Божа Мати... Коли оглянеться позад себе й крізь відчинені двері хатини побачить, як солодко спить там її любий Ісусик, то—здається їй— що вся пустиня кругом перемінюється на пишний, чудовий рай. У невимовної радости-втіхи серце їй у грудях мов соловейко співає, а ясний, святий погляд її пречистих очей ніжно цілує й пестить Боже Дитятко.

От уже випрала сорочечку, та місця відповідного не може

знайти, щоб її просушити. Аж побачила на стрімкій скелі самітній кущик, одинокий серед пустині.

І Марія подалась нагору до кущика та й так промовила:

"Чи не схотів би ти послужити мені, й помогти мені просушити сорочечку мого Дитятка, що спить онде саме в затишній кімнатці?"

І розстелила на кущику сорочинку, щоб хутко висохла. Ясне сонечко сипнуло добру пригорщу своїх золотих промінчиків, легенький вітрець повіяв, і незабаром сорочечка вже була суха.

Здіймаючи сорочечку, Божа Мати завважила, що сухий кущик ожив, зазеленівся і рясно повипускав свіже листя. А як Пречиста Діва ласкаво на нього глянула, то зараз він покрився гарним та пишним квіттям.

Божа Мати стала навколішках, зложила руки до молитви, а ясні очі підняла до неба й славила небесного Отця.

І як чудом зазеленівся й зацвів давно ізсохлий кущик, так теж і досі є чудом його рожі. Буває нераз, що така зірвана рожа звинеться в малесенький клубок і виглядає немов зовсім завмерла. А як покласти її в воду, вона знову оживає й розгортає свої шовкові пелюстки.

І квітка та присвячена Пресвятій Богородиці є прообразом її краси й її покори. І доки людський рід оглядатиме цю білу квітку, завжди радісним оком буде вітати єрихонську рожу.

Людина родиться на світ працювати, так як пташка літати.

Краще мати чисте сумління без великого знання, ніж велике знання без чистого сумління.

Нема такої людини, що не була б здібна ні до чого, й нема такої, що до всього здібна була б.

Господь Бог нічого неможливого тобі не приказує; Він приказуючи напоминає тебе робити те, що можливе, і благати божої помочі тоді, як бачиш, що якийсь обовязок є понад твої сили й просто для тебе неможливий, а Господь Бог поможе й усе тобі стане можливе. (Наука святого Собору Тридентського).

Не є направду багатий— хто є задоволений.

Гроші не є ні добрі ні злі; все залежить від того, як хто їх уживає.

Навернений Лицар

На вершках апенінських гір спинились іще на мить золоті промінчики заходячого сонця, а глибокими провалами й зеленими долинами вечірня сутінь уже простелює своє чорне покривало, й чути здалека, як шумлять води бистрої річки Арно.

Побожний братчик поспішає зачинити монастирську браму, що над самим берегом річки, бо вже пора йти в церкву, де спочивають мощі святого Міниата, мученика.

"Господи, Боже наш,"— співають вечірню молитву монахи, зібравшись перед святим вівтарем— "і вдень і вночі вірне серце хвалу Тобі віддає. Благослови всі наші діла, щоб за Твоєю поміччю ми все могли радісно їх розпочинати й щасливо до кінця допроваджувати..."

Аж нараз чують: хтось ізнадвору міцно шарпнув за манастирський дзвінок. Мабуть незвичайний випадок якийсь трапився.

Спів монахів затих. А сивоволосий Отець Ігумен промовив зовсім спокійно: "Моліться, браття, далі, а я сам піду поглянути перед ворота."

З церкви подався ігумен на коридор між тісні й грубезні мури, й підійшов до залізних воріт із дзвінком. Голосно заскреготав грубий ключ, і залізні ворота відчинились.

На превелике диво ігумен побачив молодого й напрочуд гарного юнака, що стояв навколішках, і руки простягнувши вгору, покірно благав:

"Прийміть мене, Преподобний Отче, у ваш святий манастир! Позвольте замешкати мені в тихій келії, нехай живу й молюся разом із вами! Серцем я вже цілковито від світа відвернувся й віддав себе невідклично на божу службу."

Підняв старенький ігумен юнака лагідно за руку, й мимохіть задивився на його шляхетний вигляд, на його пишну лицарську поставу: в юнака при боці меч, на грудях панцир, голова вкрита блискучим шоломом, а очі так ясно блищаться, здається, ясніше від золотих перстенів, що на його пальцях.

Замислився на хвильку ігумен, а далі питає:

"А твій батько й ненька твоя? Щиро скажи мені, юначе, чи не маєш ти світового звання, чи не жаль тобі за світом? Скажи, що тебе змушує вступати в манастир?"

Юнак відповів покірно:

"Не кличе мене сюди пуста забаганка! Благородний Отче, послухай, які дивні й чудові дороги Провидіння! Я сердечно любив свого друга (нехай він на віки в мирі спочиває!) Тому три роки убив його в суперечці один лицар, і— заподіявши цей кривавий злочин— утік уночі з міста так, що сліду по ньому не осталось. А я заприсягнув перед Богом, що не спочину, поки вбивника відшайду й помщусь за свого незабутнього друга. Роз'ярений, покинув я батька й неньку, зібрав ватагу вірних товаришів, та й узброївшись наче на воєнну виправу, подався я шукати клятого ворога. Шукав я його по темних пралісах та по безлюдних пущах, розпитував про нього по селах і містах, всюди описував його вірно й докладно, та ніде не міг попасти на його слід.

Аж сьогодні зовсім неспопівано стрінув я вбивника. З диким криком кинувся я на нього добувши меча, а він упав перело мною навколішки й закликав:

"В ім'я Христа Спасителя, що на хресті молився за своїх розпинателів, прошу тебе, прости мені мій лихий учинок, то Бог напевно тебе за це поблагословить. Я ж у ту нещасну хвилю, вбиваючи твого друга, сам не знав, що роблю"....

Сльози струмочками спливали по його обличчі, й від великого зворушення не годен був далі говорити,— "а я вложив свого меча назад у піхву... І як тане сніг під ділланням сонячних променів, так розтанула вся лють мого завзятущого серця.

"Так, прощаю тобі"— сказав я йому дуже тихо— "тільки прошу тебе, відійди з цієї країни. І я теж відійду від неї, й покину всіх друзів своїх."

"Я пішов і побачив перед собою капличку, сповиту зеленню. Я ввійшов туди, скинув шолом, і мій погляд відразу спинився на великому Розп'ятті. На стіні, на дерев'яному хресті висіло тіло мертвецьке, бліде. Очі погаслі й заплющені, уста напів відкриті. Мені здавалося, що з тих уст вийшли виразні слова: "Я простив душогубові." Задивився я на той пресвятий образ Спасителевих страждань, і в серці моєму прокинулось сердечне співчування.

"І в ту незабутню хвилю я всіма силами рішився тільки для Нього жити, тільки на Його честь і славу працюва-

ти, боротись і терпіти. І постановив я собі зректись усякого світового славолюб'я, й серед святих мурів вашого тихого манастиря зодягнутись у чернечу рясу.

"І в ту хвилину я виразно побачив, як Розп'ятий на хресті всміхнувся любо до мене й нахилив голову. О, я певний, що Йому моя постанова подобалась! Я зовсім певний тепер, що Він її прийняв ласкаво.

"Тим то й прийшов я сюди, добрий отче. Твій дух нехай уже сам розсудить спокійно, хто мене зо світа й рідної хати приводить у ваш манастир."

"Любий брате в Христі, вітай!"— закликав зворушений ігумен, і мов рідний батько обняв сердечно юнака. "Ходи, ходи в цей святий затишок монашого життя. Виразна божа воля приводить тебе сюди! Ходи зажити того солодкого спокою, що його світ ні за які скарби не всилі дати!"

Ще кілька хвиль, і вони обидва молились уже в церкві між братчиками.

* * *

Знову злотопромінне сонце цілувало високі шпилі апенінських гір. А на долах молодий ранок тільки що зо сну пробудився, і наче дивувався, чому то бурлива річка Арно так весело шумить, так дуже чогось радіє. А то святий Великдень був. Погасла вже остання зірка на небі, а на вежі Мініятської церкви срібнотонні дзвони залунали, сповіщаючи всій широкій околиці, що "Христос воскрес." І знова монаша братія, зібравшись уся перед вівтарем на святу відправу, потонули в глибокій молитві.

І знову наглий манастирський дзвінок стривожив побожних братчиків, і знов старенький, сідоглавий ігумен подався відчиняти ворота.

Відчинив. Перед воротами стояв лицар у зброї. Подобав на старшу вже людину.

"Мій син, мій син тут певно є у вас"— схвильовано закликав лицар до ігумена. "Я мушу його звідси забрати, або золотом викупити, або гострою шаблюкою відбити! Його товариші сповістили мене, що він у вас. Так, він тут десь мусить бути. Я ввійду до середини, щоб побачити його. Але горе тому, хто хотів би сховати його передо мною! Мій любий син, мій син єдиний!".... і помякшала гостра лицарева мова. "Добрий та милий отче, вір мені, що силою його добуду, коли по доброму не даси."

Лагідно поклав ігумен свою ліву руку на батькове

плече, а праву врочисто піднявши вгору, так сказав:

"Твій син справді є в нашому манастирі, але тут він уже й залишиться назавжди. Прийшов до нас не сам від себе: виразно божа воля привела його в оці мури. Ласкою божою змінений, позавчора зайшов він сюди й навколішках благав прийняти його між братію. От, ми й сповнили гаряче бажання його серця. Ані насилля ані хитрощів ніяких з нашого боку не було.

І став тоді ігумен росказувати лицареві про все, що чув від його сина. Те оповідання зворушило лицаря до глибини душі.

"А нехай він сам роскаже тобі ще більше"— сказав ігумен. Покличу його, нехай прийде до тебе.

Ігумен приязно вклонився, зачинив ворота й відійшов. Небавом перед батьковими очима вже й син стояв. Але як дуже змінився він! Ні трохи не пізнати в ньому недавнього гордовитого боярина... І голова не стреміла так самопевно вгору, як колись, а в погляді чистих очей потухла неспокійна й непевна втіха світова.

Блискучі, чорні кучері не розсипаються вже розкішно по шиї, а струнка постать, що недавно ще від золотих прикрас аж сяяла, тепер уся прикрита чорною рясою. В одній руці у нього хрест, у другій засвічена свічка, а уста з невимовною радістю шепчуть:

"Я здобув спокій, знайшов правдиве щастя на землі!"

"Сину мій!"— закликав батько журливо —"чи це можливе? О, говори, нічого не скривай!"

Потім обняв сина й тихо зіднув:

"Оповідж мені, чого Бог від тебе жадає. Або ліпше ні: ходім усі разом із братчиками в ту чудотворну каплицю, нехай там побачу я пресвяте тіло Того, що Йому твоє тіло віддається на жертву!"

На те ігумен йому радісно так відповів:

"Шляхетний лицарю, не треба нам аж так далеко йти. Вчора принесли ми врочисто те чудотворне Розп'яття з лісової каплички в манастир. Ходім та звеличаймо всі того любого Господа, що дав себе до хреста прибити за нас, і нехай спомин про його ласкаву усмішку переходить із роду в рід!"

І всі вони ставши навколішках довго, довго молились Розп'ятому.

"Отче мій"— сказав потім батькові син— "памятай,

що з цеї пори я вже служу вищому Отцеві, тому всемогучому Отцеві, що на небі вічно панує, де зійдемося всі разом колись."

І батько і син мовчки подали собі руки, наче б уже давно було між ними мирне порозуміння, а в душі у них великодня пісня радісно бреніла: "Христос воскрес."

І хтож це такий був, той святий, шляхетний юнак? Христова Церква по сьогоднішній день не перестає віддавати йому належну честь.

Він називається святий Гвальберт Янез.

Влучний Удар з Неба

В другій пововині вісімдесятого віку скоїлась на атлантійському океані дивна катастрофа; така дивна, що мабуть від коли світ світом, про другу таку ніхто не чував.

Невеличким рибацьким човном відплили від еспанського побережжя й пустились на повне море чотири чоловіки. Три зпоміж них були великі злочинці, що нишком викрались на волю зпоза важкої тюремної ґрати, а четвертий був собі звичайний еспанський риболов, якого ті душогуби змусили помагати їм у їхній утечі.

Погода на ту пору трапилась прегарна, чудова, на небі ні одної хмарки не було, а хвилі на океані лежали тихі-спокійні, наче б міцно позасипляли. Тож утеча наших трьох "побратимів" заповідалась дуже рожево, а про якусь там катастрофу ніхто навіть і гадки не мав. Серед таких щасливих та прихильних обставин катастрофа здавалася просто неможлива.

А тимчасом катастрофа дійсно сталася, і то така дивна, що просто подобає на якусь фантастичну казку.

Саме тоді, як наші мореплавці наближались уже до азорських островів, нагло й несподівано впала на них із небесних просторів величезна каменюка, і в одній хвилі затопила човен разом з утікачами, тільки сам риболов на превелике диво врятувався.

Хтож не бачить, як виразно в тій дивній пригоді об'явився усемогучий Палець Божий? Вистане хвильку лиш застановитись:

Ото на безмежних водах океану невеличкий, рибацький човен хитається немов малесенька лушпинка з оріха, а в лушпинці тій чотири земні хробачки. І нараз падає з неба великий камінь...

Правда: кількадесять подібних камінів рік-у-рік падають на нашу земну кулю. Особливо падають вони на океани, тому що води на землі три рази більше ніж суходолу. Нераз і нам мабуть доводилось бачити, як у гарну, зоряву ніч, одна чи друга зірка очевидячки падала з неба й стрімголов летіла кудись у безвісти.

Це по вченому так званий аероліт або метеор, що мабуть походить із якоїсь розбитої комети.

В світлі сьогоднішньої астрономії такі метеори, що з далеких, усесвітніх просторів на землю в гості прилітають, це річ зовсім природна, й ніякої таємниці в них нема.

Але що такий метеор, падаючи на океан, натрапив саме на трьох душогубів—утікачів— оце власне є й загадкове й таємне.

Колись Питагор, старогрецький фільософ, завваживши, з якою математичною докланістю обертаються на небозводі місяць, зорі й планети, сказав, що Бог на небі все докладно рахує.

Це питагорове твердження дуже добре пасує до нашого дивного випадку. Скільки ж то нераз офіцери артилерії мусять начислитися, щоб гарматна куля досягнула намічену ціль! Бо треба не тільки обчислити, як далеко знаходиться та ціль, але ще й вибухову силу набоїв, і відповідно того також і висоту лука, що його куля має накреслити в часі свого лету в повітрі. Аж по всіх тих докладних обчисленнях можна сподіватися бажаного успіху. Але в практиці такі зовсім докладні й непомильні обчислення бувають майже неможливі.

А тимчасом у нашому випадку метеор, що вилетів з такої страшенної далекої віддалі, відразу без найменшої помилки поцілив у дрібненьку "оріхову лушпинку," що колихалась на морських водах! І то поцілив так мудро, що зпоміж чотирьох людських істот присутніх у човні, залишив одну, саме ту, що її годилося залишити. Бо риболовець мав бути наочним свідком, а потім звістуном того нечуваного випадку й справедливої кари божої.

Так уміє рахувати Той, що з математичною точністю вселенну збудував, і велетенською машиною всесвіту премудро керує.

А Совість Обрушилась...

КОМЕДІЯ В ТРЬОХ ДІЯХ ДЛЯ ДІВЧАТ
(Продовження)

Другої Дії Ява 6.
Юстина, Катерина й Пані Черемош.

Черемош (входить і кидається Катерині на шию): Добрий день, Єлисавето, ось я й приїхала до тебе в гості.

Катерина: Але ж, Пані!

Черемош: Що?! Ти мене панею звеш?! Цураешся мене?! Памятай, що я твоя тітка; тітка, що пишеться Черемош!

Юстина: Ви, Пані, помиляетесь думаючи, що вона ваша сестріниця.

Черемош: Як?! То вона вже не моя сестріниця?! Що ти мені співаеш?! Хіба ? я не знаю добре цеї хати? А може я не трапила до Дідицьких?...

Юстина: Ви, Пані, дуже добре трапили: тут дійсно мешкають панство Дідицьких; тільки...

Черемош (до Катерини): Ну, як так, то ти напевно моя сестріниця.

Катерина: Ні, прошу пані, я Катерина, кухарка.

Черемош: А бодай же ти здорова була! Я зовсім гадала, що ти Єлисавета, моя сестріниця. Мої очі вже геть ослабли — не добачують.

Юстина: Пані Єлисавета виїхали з дому.

Черемош: На довго?

Юстина: Не знати. Пан Дідицький мав якусь нещасну пригоду з автомобілем.

Черемош: Ну, це нічого не шкодить, я тимчасом розгощусь тут у вас.

Катерина: Дуже добре, Пані, ми зараз поможемо.

Черемош: Насамперед я хотілаб побачити маленьких. Покличте мені їх негайно! Ах, як дуже мені хочеться обняти їх, до серця притулити, тих малих моїх котиків коханих, та дорогих!

Катерина (збентежена): Бай ґаш!

Юстина: Ох, лишенько!

Черемош: Що? Не розумієте по українському?

Катерина: Ми, прошу пані...

Черемош: Що вам сьогодні сталося, одній і другій?

Юстина: Нічого, прошу пані.

Черемош: Ну, то покличте їх, це ж не тяжко.

Катерина: Ні, це зовсім не тяжко.

Юстина (До Катерини): Маю щасливу гадку. До Черемош): Вони недалеко звідси, я їх покличу. Але мушу їх приготовити до цеї радісної стрічі. Це, прошу пані, ще молоденькі діти, тож боюсь, щоб ця нагла несподіванка їм не пошкодила.

Черемош: А й справді мудро говориш. Треба їх до цеї несподіванки обережно підготовити.

Юстина: А тимчасом, поки я з дітьми справлюся, Катерина заведе паню в кімнату, й поможе розпакувати багажі. (До Катерини): Знаеш, Катерино, що? Я позичу дітей у нашої Тетяни, огороднички. Євгенка й Василинка дуже подібні до наших панночок. (Юстина виходить задніми дверима).

Катерина (бере клунки тітки Черемош і потиху каже): Юстина позичае дітей у Тетяни! Чи здуріла?! (До старої Черемош): Прошу сюди, пані!

Черемош: Йди, моя кохана, вперед, а я піду слідком за тобою. (Обидві виходять).

Ява 7.
Катерина, Юстина, Василина, Евгенка.

Катерина (вертається): Ох, вже далі не видержу.

Юстина (впроваджуе Евгенку й Василинку). З оцих двох панночок стара тітка Черемош буде аж надто вдоволена.

Катерина: Твоя штука зле скінчиться. Побачиш.

Юстина: Ну, то порадь, що можна інше зробити.

Катерина: Та я й сама гаразд не знаю.

Юстина: Отже мусимо, хоч-не-хоч, далі грати комедію.

Катерина: Якже ці діти відограють ролю, що ти їм призначила?

Юстина: Треба їм лиш гарно пояснити, то напевно відограють.

Катерина: Я чогось дуже сумніваюся.

Юстина: Побачиш. (Показуе дітям на ліві двері). Слухайте, діти: стара дама, що вийде цими дверима— то ваша тітка; запамятайте собі це добре.

Евгенка: Тітка Настуня?

Юстина: Ні, інша, ви її не знаете.

Василинка: А вона нас знае?

Юстина: Так, вона вас знае, тільки вона мішае ваші імена з іменами своїх дітей.

Евгенка: А то чому?

Юстина: От, бідна стара. Вона буде вас кликати: Іренка й Любка.

Василинка: Так само, як ваші панночки.

Катерина: Зовсім так само.

Евгенка: Чи маємо сказати їй, що вона помиляється?

Юстина: Ні! Боже борони! Це її розлютило б, і вона б нічого вам доброго не дала.

Василинка: Ну, то щож маємо казати їй?

Юстина: Нічого.

Евгенка: А як вона нас буде питати?

Юстина: Тоді відповідайте: "так, тіточко," або "ні, тіточко"; більш ані слова. Розумієте?

Василинка: Розуміємо.

Ява 8.

Ті самі— Тітка Черемош.

Черемош (входить): Ну, де ж маленькі, Катерино?

Катерина: Ось, вони, прошу пані.

Черемош: Ходіть, поцілуите свою тітку, мої котятка золоті.

Евгенка (підходить): Так, тіточко.

Василинка (підходить): Так, тіточко.

Черемош: О, які, ніврoку, великі! За два роки... А котра ж то з вас Іренка? (До Евгенки): Може ти?

Василинка (після короткої мовчанки): Ні, це Ев...

Юстина: Ні, це друга, прошу пані, це друга Іренка. Вони, прошу пані, трохи несмілі. А до того ще й зворушенні...

Черемош (до Василинки): То ти Іренка?

Юстина (потиху до Василинки): Кажи, що так.

Василинка: Так, тіточко.

Черемош: Добре. (До Евгенки): А ти, певне, Любка?

Евгенка: Я?

Черемош: Певно, що ти, а хтож? Що тобі, дитинко?

Юстина: Це зворушення, прошу пані, зворушення.

Черемош: Ну, ну, побачиш (До Евгенки): Ну, скажи правду, дитинко. Чи ти Любка?

Юстина (потиху): Кажи, що так.

Евгенка: Так, тіточко.

Черемош: Ах, які ж вони чемні! Боже! які чемні! Це вірний образ їх мами в дванадцятому році життя. Правда, Юстино?

Юстина: Так, вони зовсім подібні.

Черемош: Мені здається, що стрінувши їх перший раз на вулиці в місті, я відразу пізнала б їх.

Катерина: Дійсно?

Черемош: О, моє серце не помиляється ніколи.

Юстина (на бік): Оце наївність!

Черемош: А тепер я піду з ними трохи на прохід.

Катерина: Ну, ще цього бракувало!

Черемош: Зараз прошу дати їм плащики й капелюшки.

Юстина: Але, прошу пані...

Черемош: Тільки без ніякого "але." Я дуже не люблю, як мені хто противиться.

Юстина: Ми готові зробити все, чого пані зажадають. (виходить з Катериною на право).

Черемош: Чи ви вдоволені, що підете зо мною на прохід?

Василинка: Так, тіточко.

Черемош: І ти, Іренко?

Евгенка: Так, тіточко.

Юстина: (приходить із Катериною, несучи плащики й капелюшки Іренки й Любки): Ось, прошу пані.

Евгенка (дивиться на плащ): То не мій плащик.

Василинка: То не мій капелюшок.

Черемош: Що?...

Юстина: Це, прошу пані, зворушення; так, велике зворушення. (До дітей): Ані словечка, бо...

Чемерош: Ви вже готові?

Василинка: Так, тіточко.

Евгенка: Так, тіточко.

Черемош: Отже гайда в дорогу до Квінс парку. (Виходять задніми дверима).

Ява 9.

Катерина й Юстина

Юстина: Тепер, моя кохана, остається нам іще відшукати наших бахурів.

Катерина: Мені вже всього відхотілося...

Юстина: А! то гарно... Ах, ти нездаро, у тебе волі нема й за пів цента. Щастя, що маєш бодай мене коло себе.

Катерина: Ну, нехай буде по твоему. Що ж ти задумуєш тепер робити?

Юстина: Я останусь тут, щоб зарадити на всякий випадок.

Катерина: А я?

Юстина: Ти підеш до шефа поліції й дискретно попросиш його, щоб казав шукати дітей.

Катерина: Добре, зараз піду.

Юстина: Я тимчасом злагоджу хоч яке снідання.

Катерина (виходить і за хвильку вертається убрана): Чи більш ніякого поручення не маєш для мене?

Юстина: Ні... Чекай, хтось іде...

Катерина: Хто?

Юстина: Може вони.

Ява 10.
Ті самі— пані Єлисавета

Катерина: Ах, Господи! Пані!...

Юстина: Пані!

Єлисавета: Ви, бачу, збентежені, що я так хутко вернулась.

Юстина (по хвилі мовчанки): Так...

Єлисавета: Мій муж легко скалічений, приїде сьогодні ввечері.

Катерина: О, Богу дякувати!

Єлисавета: А тут у вас усе в порядку?

Юстина: О, так, прошу пані.

Єлисавета: Дуже мене це тішить; а я так сильно журилась.. Але з вами, бачу, щось є. Чи ви може слабі? В ваших очах бачу гарячку, а обличчя ваші чогось такі втомленні.

Юстина: Трошки мігрена докучає нам, але це, прошу пані, не таке страшне.

Єлисавета: А куди ж ти так вибираєшся, Катерино?

Катерина: Я, прошу пані... я...

Юстина: Вона, прошу пані, йде купити поштових значків.

Єлисавета: А деж діти?

Юстина: Діти, прошу пані, пішли на прохід із тіткою.

Єлисавета: З тіткою? Як?! вона сама їх попровадила?

Юстина: Так, прошу пані.

Єлисавета: Що за нерозум! Таких молоденьких дітей пускати на місто зо старенькою жінкою, що вже майже зовсім сліпа!

Юстина: Ми нічого не могли порадити; пані Черемош...

Єлисавета: Тому я вас і не винюю. Але я мушу побігти, може їх ще здожену. Не знаете, куди вони пішли?

Катерина: Вони, прошу пані, пішли в сторону...

Юстина: Пішли до Сені Сайн Парк.

Єлисавета: Боже! Так далеко?! Дякую. Треба йти. (Поспішно виходить).

Ява 11.
Юстина — Катерина Тетяна

Юстина: Ну, вона їх не скоро віднайде.

Катерина: Ах, яка я схвильована!

Юстина: Поспішай тимчасом до своєї роботи... Чекай... Хтось стукає в двері. Прошу! Увійдіть!

Тетяна: Не журіться, панночки, я вам принесла пошту.

Катерина: О, які ви добрі для нас.

Тетяна: А де мої доні?

Юстина: Пішли на прохід з тіткою Черемош.

Тетяна: Як?! З відкритою головою і без плащиків?

Юстина: Ні.

Тетяна: Якже? Їх плащики й капелюшки в мене в хаті.

Юстина: Не бійтеся, ми їх добре зодягнули на дорогу.

Тетяна: Ну, нехай уже. Ага... Знаете, що?

Катерина: Що таке?

Тетяна: В "Торонто Стар," (а я, знаете, ту газету дуже люблю читати. Від коли я вийшла замуж, завжди її передплачую).

Юстина: Ну, ну, добре, що говорить "Торонто Стар"?

Тетяна: О, він усе подає цікаві історії. А між останніми новинками...

Юстина: Ну, прошу, кажіть, що там таке є.

Тетяна: Там є одна вістка... Так, коротко кажучи, є там одна річ, що могла б вас заінтересувтаи.

Юстина: Побачимо. (Бере газету до рук).

Тетяна: Не думайте, що я вам це приношу зо злоби. Але це вам придасться. До побачення! (Виходить задніми дверима.)

Ява 12.
Юстина — Катерина

Юстина (переглянувши новинку, падає на фотель): Ах, це аж надто страшне!...

Катерина: Що таке? Нещастя?

Юстина: Так, нещастя. Страшніше, ніж ми могли передбачити.

Катерина: Ти мене добиваєш цими словами.

Юстина: (подає їй газету): На читай сама.

Катерина (читає голосно): Дві дівчинки, що мають може одинадцять або дванадцять років, виходячи з кіна попались під колеса авта.

Юстина: Що далі? Що далі?

Катерина: "Ще не прослідженo, чиї це діти, і як називаються, бо нікого іншого при них не було." О, це напевно вони! Напевно вони!

Юстина: Ах, Боже, Боже!

Катерина (читає далі): Їх перенесено до шпиталю, але в безнадійному стані.

Юстина (по хвилі мовчанки): Знаеш, Катерино, що? Не сповнити свого обовязку— це деколи може бути дуже страшне.

Катерина: І може мати такі жахливі наслідки, що годі й подумати про страшніші.

Юстина: Ось ми— здається— не такі дуже злобні... І через один непослух совісти— ми вже злочинці. Так, ми наче убійники... Це ми їх убили... На наших руках їхня кров... (Дивить-

ся в розпуці на свої руки, потім заломлює їх).

Катерина: Боже! Змилуйся! Господи, змилосердися!

ТРЕТЯ ДІЯ

Ява 1.

Юстина — Катерина

(Коли підносять заслону, Юстина сидить коло бюрка й пише. Катерина стоїть біля вікна й невесело споглядає на вулицю).

Катерина: Треба конче сповістити паню про все.

Юстина: Певно, що треба. А що я не почуваюсь на силах сказати їй цю страшну правду в чотири очі...

Катерина: То візьми й напиши.

Юстина: Справді, це буде багато вигідніше (пише).

Катерина: Одначе поспішай, бо тітка Черемош небавом вернеться з дітьми.

Юстина: А ти тимчасом пильно дивись на вулицю, чи нема якої небезпеки. (Далі пише. Хвиля мовчанки).

Катерина: Ах! Мій Боже!

Юстина: Що таке сталося?!

Катерина: Юстино, чи ти віриш у поворот небіжчиків із того світу?

Юстина: У поворот небіжчиків? Ніколи в світі не повірю в це. Але нащо ти мене про це питаєш?

Катерина (перелякана дивиться на вулицю): Ось вони, ось вони вертаються!...

Юстина: Хто, вони?

Катерина: Іренка й Любка.

Юстина: Тобі приснилось певно; Бідна Катерино, ти перетомлена.

Катерина: Ні, не приснилось, я добре бачу. Ходи, й подивись сама. Скоро! (Юстина підходить до вікна): Дивись он-там на другий сайдвок коло барбера.

Юстина: Так, дійсно це вони.

Катерина: Вони з якоюсь панею, що їх провадить.

Юстина: Якась зовсім незнайома.

Катерина: Ось уже дивляться в нашу сторону.

Юстина: Вже переходять упоперек вулиці.

Катерина: Мені страшно робиться. Я боюсь. Я втікаю. Ось уже дзвонять.

Юстина: Не будь дурна. Коли вони дзвонять, то знак, що живі.

Катерина: Ну, а ґазета?

Юстина: Слухай, дівчаток, що мають дванадцять років, у Торонті не мало. В кожнім разі я йду відчини двері. (Виходить).

Ява 2.

Юстина — Катерина.

Катерина (Сама): Серце мені в грудях так страшно беться.. (Підходить до дверей і підслухує). Так, це їх кроки і їх голос. Богу дякувати, що вони живі. Чогож вони спинились в передсінку? (До Юстини, що входить): Ну, і що?

Юстина (прикладає палець до уст): Пст!... Говорім потиху...

Катерина: Чому?

Юстина (дає їй картку): На, читай.

Катерина (читає): Пані Винницька з товариства опіки над молодими дівчатами.

Юстина: Треба, знаєш, так зробити, щоб та пані Винницька вже більше сюди не приходила.

Катерина: Чому?

Юстина: Бо інакше пані Єлисавета довідається про наші збитки.

Катерина: Що ж робити?

Юстина: Нема що багато говорити. Ти будеш пані, господиня дому.

Катерина: Я?

Юстина: А чому ж би ні?

Катерина: Ну, а панночки? Їх же не обдуриш так легко.

Юстина: Не бійся, панночки будуть мовчати як гріб.

Катерина: Звідки це така певність у тебе, що вони нас не видадуть?

Юстина: Лиши це мені— це моя справа.

Катерина: Добре, я за себе не боюсь.

Юстина: Вийди до сусідньої кімнати, і ввійдеш сюди аж тоді, як я закашляю.

Катерина: Добре.

Юстина (виходить і вертається знов): Ага! Треба їй буде дати якусь заплату за труд.

Катерина: Скільки?

Юстина: Пятьдесять доляр'в.

Катерина: Та це ж за багато.

Юстина: Що робити? Треба дати. Потім якось собі це надолужимо.

Катерина: Добре. (Виходить на право):

Юстина (за нею): А передовсім не забувай, що ти пані цього дому й мама панночок. (відчиняє задні двері).

Ява 3.

Юстина, Винницька, Іренка, Любка

Юстина: Пані за хвилю прийме вас у своїому кабінеті.

Винницька: Мені прикро, що мушу їй докучати так зранку. Восьма година— це не пора на візити, одначе думаю, що в таких обставинах краще не зводікати.

Юстина: Зовсім певно, прошу пані.

Винницька (Входить, і до дітей, що не сміють увійти): Ходіть, біднятка маленькі, не бійтеся.

Іренка (крізь сльози): Ой!

Любка (крізь сльози): Ой!

Винницька: Та що вам сталося?

Юстина: Вони так бояться кари за свою провину.

Іренка: Ми вас благаємо, пані, заступіться за нас перед мамою.

Любка: Ми тут зачекаємо, й пізніше прийдемо.

Винницька: Хай буде й так. Лишіться тут якийсь час у передпокою.

Юстина: Так, так, лишіться. (Зачиняє за ними дері, й кашлюючи дає Катерині умовлений знак.

(Далі буде).

СИМПАТИЧНИЙ ЮВІЛЕЙ В. ГАБЕРД, САСК.

Парафійка "Чесний Хрест" у Габерд, Саск. більш менш така сама, як і другі наші парафійки "на фармах' у Західній Канаді: от така собі звичайна, невеличка, скромна парафійка...

Тут фарма, там фарма, там онде далі знов фарма, а там генген (вже таки добре далеко) ще одну фарму можна б із горбка зуздріти, а інших то вже і з горбка не доглянеш.

І поле, і "буші,' і пасовиська, й неужитки-пустарі чергуються рівномірно, поперетинані "лайнами." Але все те чогось таке сіре, нецікаве, одностайне, притрушене пилом невблаганної монотонії.

Лиш кілька здоровенних сипанців, що на обрії бовваніють, додають краєвидові кріхітку рівноманітности. Здалека виглядають вони мов якісь чорні, таємні велетні, що стережуть Саскачеванських скарбів.

А на невеликому горбочку, на відлюдді поміж "бушами" стоїть парафіяльна церковця "Чесного Хреста." Тридцять років минуло вже з тої пори, як поставили її тутешні наші піоніри, і

так вона й досі громаді вірно служить.

Правда: за той час уже трохи поправляли її, "фіксували," поширювали, та проте вона все рахується та сама, що тридцять років тому була, хоч уже й не зовсім така сама. Так про дорослу людину кажемо, що вона та сама, що колись дитиною маленькою була, хоч із того часу багато дечого в неї змінилося, й виразної подібности трудно оком дошукатися. Вона напевно та сама, хоч і не така сама.

Церковця. та знадвору нічим особливішим не замітна. Виставлена на всі ділання тутешнього суворого підсоння, вона досконало пристосувалась до сірого оточення, й сама набралася вигляду суворого, сірого. Своїми стінами, що на них фарба здебільшого вже облізла, церковця наче скаржиться, що сердитий дід, Саскачеван, не вміє з нею делікатно обходитись.

Зате всередині церковця та незвичайно мила й привітна. Всюди тут чисто, біло, ясно, аж на серці весело робиться. Легко тут молитися, легко Службу Божу співати.

І от цього року восени добрі люди в Габерд, Саск. справили своїй любій церковці гарний, тридцятьлітний ювілей. Власгиво хотіли були зробити це минулого року, бо тоді саме скінчила церковця свое тридцятиліття, але через якусь перешкоду мусіли відложити на цей рік.

І от пятнадцятого листопада 1941 року, в будній день у суботу зробили собі парафіяни гарне, врочисте свято. З Айтуни приїхали три Отці Редемптористи: Отець Ігумен Копяківський з двома своїми помічниками: тобто з Отцем Корбою й Отцем Форнальчиком. Була врочиста Служба Божа з Дияконами, була принагідна ювілейна проповідь, була потім соборна панахида за тих, що тому тридцять років помагали церковцю ставити, а ювілею її радісного не діждали, й на цвинтарі біля своеї церковці спочили по трудах земного життя.

Накінець, як добрий канадийський звичай велить, зійшлася святочна громада на гарний, спільний, обід, а дохід з того обіду, само собою, призначено на скромний, та зате щирий, сердечний дар для рідної церковці.

Багато мови на тому ювілею було про нашого дорогого й славного Митрополита Андрея Шептицького, що сам особисто посвятив церковцю 15 листопада 1910 року.

Старенькі люди, що власними очима те посвячення бачили, з приємністю росказують про нього геть із усіма подробицями. Не обійшлося тоді й без веселої пригоди: Митрополит приїхав возом з Айтуни в товаристві покійного Отця Делярого. В шостій годині вранці Архієрей уже був під церквою, а церква ще

була замкнена, а ключі були в хаті у "старшого брата", що досить далеко мешкав від церкви. Треба було щойно по ті ключі післанця посилати і... чекати поки вернеться. Для молодого Митрополита, що тоді мав сорок і п'ять років і був іще повен сили й здоровля, така пригода серед саскачеванської пущі напевно приємна була й весела. Пригадують собі ще старенькі люди, якто Митрополит їдучи возом стріляв дикі кури підчас лету, і показав тоді ясно, що з нього не абиякий мисливець.

Оттаке то було тому тридцять років... З того часу багато води ріками в море переплило, багато листя з дерев пообліталo, багато людей із цим світом розпрощалось. З тої пори світ ось уже другий раз у пожарі страшної війни, а нарід наш дорогий, український стільки страшного лихоліття пережив, стільки сліз гірких виплакав, стільки крови пролляв.

А Митрополит... О, Митрополит за тих тридцять років зібрав собі перед Богом і людьми стільки заслуг, що годі їх словами висловити, та й пером на папері списати. Тільки в книзі небесній усе те може бути докладно зараховане й гідно записане.

Тому тридцять років багато наших людей боялися Митрополита й казали: От, хитрий поляк приходить до нашого обряду, до нашої церкви, щоб і той обряд і церкву і бідний український нарід при нагоді зрадити й знищити. Так думали, й так говорили деякі наші люди тоді.

Але останне тридцятиліття ясно показало, хто такий Митрополит Андрей.

Своїм геройським, праведним життям він здобув собі право на любов і пошану від усього нашого народу. Він напевно одна із найкращих постатей, що ними Україна може повеличатися за ввесь час своєї довгої історії. Він заслужив собі на славне ім'я "Батька й князя" українського народу. А ім'я його буде напевно виписане золотими літерами на найславніших сторінках історії України. І тепер коли той преславний Архиерей і Князь нашої Церкви, перебувши страшне, большевицьке лихоліття на святоюрській горі у Львові свого віку доживає, ми голови свої пошаною похиляємо його згадуючи.

А парафійка "Чесний Хрест" нехай тимбільше свою церковцю любить і шанує, що посвятив її найславніший та найбільший із усіх Архиереїв, що коли небудь засідали на престолі галицьких Митрополитів.

Таке посвячення церкви в Габерд— то надзвичайна подія для цілої околиці тутешньої. Можна сміло твердити, що від початку світа на тих пущах канадийських не трапилась ніколи подія важніша ніж тоді, як великий Архиерей на тій пущі церкву по-

святив і безкровну Жертву Богові Небесному приніс.

Нехай спомин про ту подію буде дорогий усім парафіянам у Габерд, і нехай переходить із роду в рід.

Католицьким Світом

СВ. ОТЕЦЬ уділив епископам ординаріям власть звільнити певні области цілком від посту, крім середопісної середи (Поклонів) і Великої Пятниці.

24 грудня, 1941 р. СВ. ОТЕЦЬ промовив через радіеву мережу до світа і представив, що новий лад світа має опиратися на моральности. Для будучого тревалого і справедливого мира на світі св. Отець начеркнув такі невідкличні услівя:

1). Треба раз на все відкинути всякий рід напасти.

2). Раз на все перестати переслідування меншин.

3). Кождій нації дати рівний доступ до природних богацтв світа.

4). Постепенно перевести розоруження і виключити тотальну війну.

5). Заперестати раз на все переслідування Церкви і релігії, бо чоловік має право на віру.

Безперечно це все можна виконати лиш тоді, коли кождий буде шанувати договори та признасть свободу і рівність прав для всіх народів. Будучий мир залежить у великій мірі від людий, які тепер ведуть провід у світі. Треба людий відваги, передбачення і совісних, щоби перебудувати світ.

Будучий лад по війні має бути справедливим для всіх. Всі у рівній мірі повинні користати з дібр цього світа і ніхто не по-

винен гнобити другого.

Теперішний лад світа полягає на незанузданій сваволі поширити свої впливи без огляду на другого добро і на цій фальшивій засаді, немовби груба сила творила право. Цей лад довів до руїни, що надто вже очевидна. Міліони родин нині розбиті і розділені, терплять, а на світі шаліє буря.

З цього огню і крови по війні зродиться новий лад, де свобода і рівність прав всіх народів будуть признаним законом.

МАРІЙСЬКЕ ТОРЖЕСТВО В ЙОРКТОНІ, САСК.—22 грудня 1941 р., в день Непорочного Зачаття М.Б., в церкві Матері Божої Неустаючої Помочі в Йорктоні, в часі вечірнього богослуження впр. о. Ст. Бахталовський, візитатор оо. Редемптористів, приняли до Марійської Дружини слідуючих 20 дівчат: А. Ісаїв, А. Кукуру, А. Сороку, Е. Шкільник, М. Процевіяк, М. Пшеничку, М. Королюк, Н. Газдевич, Н. Юрчик, Р. Лозінську, О. Орловську, Й. Василишин, О. Гаврилюк, М. Вонітову, Е. Скалівську, Д. Черевик, А. Богдан, І. Баранюк, О. Леник, і М. Наконечну. Всі ці панночки, це учениці Інституту Пресв. Серця Христового, в котрім учать і виховують українську молодь, вже більше як 25 літ Пр. Сестри Служебниці П.Н.Д.М.

Марійську Дружину дівчат канонічно основано в Йорктоні 1923 р., а прилучено до Матірної Дружини в Римі 11 липня, 1925 р. за стараннем о. Ігумена Г. Кінцінгера, ЧНІ. При кінці грудня, 1941 р. Марійська Дружина числила 194 членкинь, з котрих 38 вступило до Сестер Служебниць П.Н.Д.М. і нині працюють як Сестри-монахині по школах, сиротинцях, шпиталях, старечих домах та захоронках українського народу в Канаді й Америці.

Після торжественного приняття в церкві, Марійська Дружина улаштувала в церковній салі академію в честь Пренепорочної Діви, Своєї Покровительки. У програму свята ввійшли: хорові точки, деклямації, відчит і представлення в 3-ох діях: **"Пропала й Найшлася."** Всі точки, передовсім представлення прекрасно виконала Марійська Дружина під проводом Сестри Венедикти П.Н.Д.М.

В часі перерви, учні Колегії св. Йосифа, звеличували торжество смичковими інструментами.

Приняття членкинь у церкві й Академія в салі зробили дуже гарне враження на учасників торжества.

Провідником Марійської Дружини в Йорктоні від вересня, 1940 р. є о. Р. Хомяк, ЧНІ.

БЕЛЬГІЄЦЬ, ЩО СЛУЖИВ УКРАЇНІ.— Дня 21 листопада 1941 р. помер о. Ф. К. Бонн, парох української-католицької парохії в Савт Дірфілд, Масс. Покійний, родом Бельгієць, перейшов як римо-католицький монах Чина оо. Редемптористів на греко-католицький обряд і вивчився української мови, подібно як це вчинили оо. А. Делярий, Г. Бульс, Л. Боский і другі бельгійські отці Редемптористи.

Підчас першої світової війни о. Бонн багато прислужився українському народові ріжними інтервенціями в аліянтів. Він теж відбув небезпечну на революційні часи подорож до Московщини, щоб взідтам визволити Митрополита А. Шептицького, вивезеного Москалями в глиб Росії. Пізніше був Покійний вжитий Урядом Західної України до дипльоматичної служби, через що не міг потім вернути до Галичини, бо польський уряд не дав дозволу. Свого часу поклав о. Ф. Бонн значні заслуги, стаючи в обороні права українського народу на самостійне життя. Опинився Покійний в Америці тоді, коли вже впали його сили й ослабла воля. Тому не бачили його американські українці тим чим Покійний був у Західній Україні, чи в Римі, де боронив української справи. Життя ломило Покійного. Та память про нього остане, бо й його добрі діла записані на сторінках дипльоматичних змагань українського народу до здобуття незалежної України.

ЧЕРЕЗ ШТОКГОЛЬМ прийшли настирливі вісти з Кракова, що по цілій Україні з голоду, холоду й бруду шириться страшна язва плямистого тифу, котрий розносять воші. Нема мила, ані ліків. Нема помочі і нарід вимирає. Ось прямий наслідок "спаленої землі" на Україні— а що буде до весни, один Бог знає. Непричасне до війни і безвинне мирне населення України тепер масово вимирає з голоду і від зарази.

НАЙКРАЩИМ ГРАЧЕМ в совгарстві на цілий Саскачеван признано українця Михайла Шаваґу з Саскатуну. Він має 23 точок побіди за 1941 р.

З того, що вуздечка золота, зовсім іще не виходить, що кінь ліпший.

Всяке лихо прилітає до людей на крилах, а відходить від них пішки, ще й штигулькаючи.

Як би так можна було робити два рази ту саму річ, то кожна річ напевно була б краще зроблена.

Чесна й добра жінка, хоч би й на личку погана— є оздобою свого дому.

НА БУДОВУ ЮВЕНАТУ (Малого Семинаря) в Роблин, Ман. жертвували слідуючі Добродії:

По $10: Впр. о. М. Оленьчук, п. І. Лакоцький.

По $5: Всеч. о. М. Колодій, Всеч. о. М. Мельник, п. І. Федорович, п. А. Киба, п-і Татяна Задорецька.

По $3.30: пані Рудик.

По $3: п. І. Гуска, п. І. Лапчак, пані Ю. Баран.

По $2: пані І. Кобринська, пані М. С. Охоцька, п. М. Деренівський, пані П. Деренівська, пані М. Дудар, п. М. Домбровський, п. Гр. Баран, п. Тухлій, п. Лев й Павліна Корчинські, п. І. Гриценко.

По $1: п. Гр. Бенько, п. В. Гарасим, п. І. Кобринський, п. М. Угрин, пані А. Петранчак, п. І. Блек.

По 50ц.: п. Й. Ірс, Берло. п. Павло Гишка.

Всім тим жертводавцям з щирого серця дякуємо. Нехай Боже Дитятко уділить їм свої обильні ласки любови, радости, мира. Нехай Пречиста Діва Марія і св. Йосиф мають їх у своїй особлившій опіці.

Певно, що ласкаві жертви наших Добродіїв много причинилися, що будова ювенату, мимо всіх перешкод, уже на укінченню. Ще є велика журба, щоби постаратися о внутрішнє уладження (уладження каплиці, лавки до кляс, уладження до спалень, ліжка іт.д.) Але маємо надію, що з Божою поміччю і при ласкавій допомозі наших Добродіїв, буде можна о те все подбати.

Желаємо всім нашим шановним Добродіям Веселих Свят і Щасливого Нового Року.

оо. Редемптористи.

Всякі жертви просимо ласкаво слати на адресу:

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION, JUVENATE, YORKTON, SASK.

Терпеливість—річ прикра й гірка, та овочі її солодкі.

Більше варт жебрак, що держиться ще на ногах, ніж король у могилі.

Нема такого старого, що не міг би пожити ще з рік, і нема такого молодого, що не міг би вмерти ще сьогодні.

Кожна жінка любить ту жінку, що її бачить у дзеркалі.

Не питайте ніколи в сліпого, котра дорога добра.

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Складаю подяку бл. п. Сестрі Стефанії Дякович, Служ. П.Н. Д.М., за одну ласку, що її я одержала від св. Йосифа через її заступництво.

Ріджайна, Саск., С. Боніфатія, П.Н.Д.М.

Складаю подяку Матері Божій Неустаючої Помочі за поміч у тяжкій недузі. Нехай буде прославлене ім'я Матері Божої Неустаючої Помочі, а голос її Сина, Ісуса Христа нехай почують усі люди.

Сирвил, Онт., П. Боднарук.

З нагоди 50-ліття складаю подяку Всемогучому Богові, Пресв. Серцю Христовому й Матері Божій Неустаючої Помочі за всі ласки одержані в моїм життю.

Редберрі, Саск. А. Сенькус.

Сердечну подяку складаю Ісусові Спасителеві Нашому й Пречистій Діві Марії за вислухання просьби моєї й моїх парохіян, що ми дочекалися Парохіяльного Дому.

Не було спромоги будувати новий дім, тому куплено старий, але в добрім стані.

Нюарк, Н. Дж., о. М. Данилович.

НА ПРЕСФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" зложили:

Голар, Саск.: З нагоди Різдва Христового 25 грудня, 1941 р. в хаті п. Н. Сироти колядники: Т. Петришин, М. Качур, В. Янушевський і Ю. Козубай заколядували $2.25 на пресфонд "Г. Сп." Збірку перевів п. Т. Петришин.

А. Сенькус, Редберрі $1.00

Р. Задерецький, Тукседо Парк $1.00

Панові Т. Петришинові, його помічникам-колядникам і всім ласкавим жертводавцям сердечно дякуємо за ласкаву память і жертви.

Адміністрація "Голосу Спасителя."

ДО НАШИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Просимо всіх наших Передплатників, що відновляють свою передплату, щоби в листі долучували ЗАВСІДИ картку, яку одержують на цю ціль. Це нам улегчить роботу, а Вам знова дасть більшу запоруку, що не зайде ніяка помилка.

ОВЕЧКА І ЦАП

Була собі раз овечка. Мала свій власний стіжок сіна. Вдень їла сіно, а вночі румигала. Так жила спокійно, і добре їй було.

Аж раз приходить до неї цап та й каже:

"Чи не скучно тобі, овечко, самій на світі жити?"

"Та скучно!"— каже овечка.

"Так, то жиймо разом! Я пристану до тебе. Вкупі буде нам веселіше."

"Добре, приставай!"— згодилася овечка.

Пристав цап до овечки, та й живуть собі разом.

Разом їдять сіно зо стіжка: Овечка тільки легенько, уважно— стебельце за стебельцем микає: мик та й мик.

А цап жере на ввесь рот: хрусь та й хрусь, аж за вухами тріщить. Ще й половина зими не минула, а вже стіжка не стало.

Тоді каже овечка до цапа:

"Що ж ми тепер зробимо? Як перезимуємо?"

А цап відповідає:

"Я вже знайшов собі другу овечку, то йду до неї. Вона має сіно, то там уже якось зиму перебуду."

"А що ж буде зо мною?"— питається овечка. "Та ж я з голоду загину!"

"Може й загинеш"— відповів цап— "а мені яке до того діло?"

Так сказавши, цап уклонився овечці та й пішов до другої дурненької в гості.

А наша бідна овечка тільки ратичками сплеснула й з розпуки сказала:

"Поки є добро,— поти є теж і приятелі, а в біді— то хоч гинь!"

Батько: Слухай-но, хлопче, коли ти вже раз покинеш ту свою погану звичку брехати! Чую, що ти недавно знов говорив мамі неправду, й хотів обдурити маму. Мені, знаєш, дуже, дуже прикро таке про тебе чути. Бійся ж Бога, синцю, схаменись, поправся вже раз!... Ану, простягни тепер до мене свою руку, й дай мені слово, що з цієї пори вже не будеш ніколи брехати.

Синок подав свою праву руку батькові й каже: "даю слово."

Батько: Ну, то дуже тішуся цим. Я переконаний, що з тебе виросте ще порядна чесна людина. Але... Хто це так у двері стукає голосно? Ану, йди, мій любчику, й подивися. Якщо це той проклятий "текколектор," то скажи йому, що мене нема вдома.

ШИРІТЬ "ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ"!

Преса це велика сила. Сила її в тім, що преса потрафить так незамітно втискати в душу свої погляди, свої думки, що часто читач і не запримітить того, що він стає думати, говорити, а навіть ділати як йому каже той часопис.

Преса є дуже успішним чинником ширити світогляд, але вартість її залежить від того, які погляди вона втискає в душі своїх читачів. Впоює вона в душу людини шляхотні думки, вчить її поступати морально, словом добре впливає на своїх читачів, це добра преса.

І противно— преса, що впоює в душі своїх читачів фальшиві погляди, легковажить мораль, ширить брехню, ненависть, роздори між людьми та нарушує людську честь, це зла преса.

Місячник "ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ" подає правдиву науку віри й обичаїв, гарні й цікаві оповідання, геройські приклади з життя святих, прекрасні драми, відповідає на закиди ворогів віри й народу, подає важніші вісти з широкого католицького світу. Виходить кожного місяця на 36 сторін друку. Річна передплата всього один доляр. Оказове число висилаємо даром.

Нам усім повинно лежати на серці, щоб побідила правда й добро! В тій ціли поширюйте **"Голос Спасителя"! Здобувайте йому нових передплатників!** Таким способом Ви зробите прекрасне діло та станете апостолами правди й добра.

Для більшої заохоти обіцюємо дати даром осьтакі нагороди:

1). Великий і солідно оправлений в скірку з золотими берегами молитовник "З Нами Бог" тому, хто приєднає 15 нових передплатників на рік.

2). Гарний, великий, стінний хрест, що світить у ночі тому, хто приєднає 10 нових передплатників на рік.

3). Гарний, бронзовий, стінний хрест тому, хто приєднає 5 нових передплатників на рік.

4). Великий і дуже цікавий "Календар Голосу Спасителя" на 1942 р. тому, хто приєднає 2-ох нових передплатників на рік.

Час кампанії за приєднуванням нових передплатників "Голосу Спасителя" триває до кінця марта 1942 р.

Заохотіть і спонукайте до передплати всіх тих, що ще не передплачують "Голосу Спасителя."

Імена й адреси нових передплатників разом із річною належитістю присилайте на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

ОВЕЧКА І ЦАП

Була собі раз овечка. Мала свій власний стіжок сіна. Вдень їла сіно, а вночі румигала. Так жила спокійно, і добре їй було.

Аж раз приходить до неї цап та й каже:

"Чи не скучно тобі, овечко, самій на світі жити?"

"Та скучно!"— каже овечка.

"Так, то жиймо разом! Я пристану до тебе. Вкупі буде нам веселіше."

"Добре, приставай!"— згодилася овечка.

Пристав цап до овечки, та й живуть собі разом.

Разом їдять сіно зо стіжка: Овечка тільки легенько, уважно— стебельце за стебельцем микає: мик та й мик.

А цап жере на ввесь рот: хрусь та й хрусь, аж за вухами тріщить. Ще й половина зими не минула, а вже стіжка не стало.

Тоді каже овечка до цапа:

"Що ж ми тепер зробимо? Як перезимуємо?"

А цап відповідає:

"Я вже знайшов собі другу овечку, то йду до неї. Вона має сіно, то там уже якось зиму перебуду."

"А що ж буде зо мною?"— питається овечка. "Та ж я з голоду загину!"

"Може й загинеш"— відповів цап— "а мені яке до того діло?"

Так сказавши, цап уклонився овечці та й пішов до другої дурненької в гості.

А наша бідна овечка тільки ратичками сплеснула й з розпуки сказала:

"Поки є добро,— поти є теж і приятелі, а в біді— то хоч гинь!"

Батько: Слухай-но, хлопче, коли ти вже раз покинеш ту свою погану звичку брехати! Чую, що ти недавно знов говорив мамі неправду, й хотів обдурити маму. Мені, знаєш, дуже, дуже прикро таке про тебе чути. Бійся ж Бога, синцю, схаменись, поправся вже раз!... Ану, простягни тепер до мене свою руку, й дай мені слово, що з цієї пори вже не будеш ніколи брехати.

Синок подав свою праву руку батькові й каже: "даю слово."

Батько: Ну, то дуже тішуся цим. Я переконаний, що з тебе виросте ще порядна чесна людина. Але... Хто це так у двері стукає голосно? Ану, йди, мій любчику, й подивися. Якщо це той проклятий "текколектор," то скажи йому, що мене нема вдома.

ШИРІТЬ "ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ"!

Преса це велика сила. Сила її в тім, що преса потрафить так незамітно втискати в душу свої погляди, свої думки, що часто читач і не завважить того, що він стає думати, говорити, а навіть ділати як йому каже той часопис.

Преса є дуже успішним чинником ширити світогляд, але вартість її залежить від того, які погляди вона втискає в душі своїх читачів. Вповюе вона в душу людини шляхотні думки, вчить її поступати морально, словом добре впливає на своїх читачів, це добра преса.

І противно— преса, що вповюе в душі своїх читачів фальшиві погляди, легковажить мораль, ширить брехню, ненависть, роздори між людьми та нарушуе людську честь, це зла преса.

Місячник "ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ" подає правдиву науку віри й обичаїв, гарні й цікаві оповідання, геройські приклади з життя святих, прекрасні драми, відповідає на закиди ворогів віри й народу, подає важніші вісти з широкого католицького світу. Виходить кожного місяця на 36 сторін друку. Річна передплата всього один доляр. Оказове число висилаємо даром.

Нам усім повинно лежати на серці, щоб побідила правда й добро! В тій ціли поширюйте **"Голос Спасителя"! Здобувайте йому нових передплатників!** Таким способом Ви зробите прекрасне діло та станете апостолами правди й добра.

Для більшої заохоти обіцюемо дати даром осьтакі нагороди:

1). Великий і солідно оправлений в скірку з золотими берегами молитовник "З Нами Бог" тому, хто приєднає 15 нових передплатників на рік.

2). Гарний, великий, стінний хрест, що світить у ночі тому, хто приєднає 10 нових передплатників на рік.

3). Гарний, бронзовий, стінний хрест тому, хто приеднае 5 нових передплатників на рік.

4). Великий і дуже цікавий "Календар Голосу Спасителя" на 1942 р. тому, хто приєднае 2-ох нових передплатників на рік.

Час кампанії за приєднуванням нових передплатників "Голосу Спасителя" тривае до кінця марта 1942 р.

Заохотіть і спонукайте до передплати всіх тих, що ще не передплачують "Голосу Спасителя."

Імена й адреси нових передплатників разом із річною належитістю присилайте на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

ВЖЕ. ПРОДАЄТЬСЯ....

КАЛЄНДАР
ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ

НА 1942 РІК
ДУЖЕ ГАРНИЙ, ЦІКАВИЙ І ПОВЧАЮЧИЙ!

Містить історичні статті, описи подорожей до св. Землі й Рідного Краю, образки з місіонарського життя в Арґентині, многі та цікаві оповідання, представлення, вірші, жарти, адресар укр. катол. духовенства в Канаді й Америці, повний устав Богослужень, спис добрих книжок і часописей, оголошення та дуже багато красних ілюстрацій, стор. 160.

Почтою Калєндар коштує 30ц.

Хто приєднає двох нових передплатників на рік для українського місячника "Голос Спасителя" та пришле їхні адреси, даром одержить Калєндар Голосу Спасителя.

THE REDEEMER'S VOICE. YORKTON, SASK.

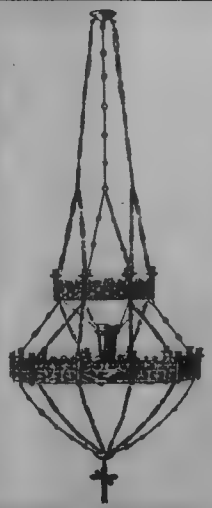

ГУРТОВИЙ СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧЕЙ

Павуки, Статуї Воскресення, Стоячі і Клячучі Ангели, Ріжні Статуї, Фелони, Фани, Хоругви, Ліхтарі, Чаші, Дарохранительниці, Монстранції, Процесійні Хрести і Образи, Кивоти, Свічки, Ладан, Вугля, і всякі інші потреби до наших церков.

Пишіть в рідній мові по катальог.

Левицький-Гросс, властителі.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main st., Winnipeg, Man.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE
Vol. 13, No. 2. YORKTON, SASK. February, 1942

КАЛЄНДАР НА ЛЮТИЙ, 1942

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
19 Н **Бл. Сина,** Макар. Єгипет.	1 Н **Нед. Блудного Сина**
20 П † Преп. Євтимія В.	2 П **Стрітення ГНІХ.**
21 В Преп. Максима, мч. Неоф.	3 В Симеона і Анни пр.
22 С Ап. Тимотея; Анастазія	4 С Прп. Ізидора
23 Ч Сщм. Климента	5 Ч Мч. Агафії
24 П Преп. Ксенії	6 П Прп. Вукола
25 С Суб. Задуш. † Гр. Богсл.	7 С Прп. Партенія і Луки
26 Н **Мясопустна.** Ксенофонта	8 Н **Мясопустна.** Вмч. Теодор.
27 П † Пер. мощ. св. Ів. Золот.	9 П Мч. Никифора
28 В Преп. Єфрема Сир.	10 В Мч. Харалампія
29 С Пер. мщ. св. Ігн. Богонос.	11 С Сщмч. Власія
30 Ч **Трох Святителів**	12 Ч Св. Мелетія
31 П Кира і Івана безсребрен.	13 П Прп. Мартиніяна
1 С Лютий. мч. Трифона	14 С Прп. Авксентія
2 Н **Сиропустна. Стріт. ГНІХ.**	15 Н **Сиропустна.** Ап. Онисима
3 П Симеона і Анни прор.	16 П Мч. Памфила і ін.
4 В Преп. Ізидора	17 В Вмч. Теодора Тирона
5 С Мч. Агафії	18 С Св. Льва папи
6 Ч Преп. Вукола	19 Ч Ап. Архіпа
7 П Преп. Партенія і Луки	20 П Прп. Льва Катан.
8 С Теод. Стратил. прор. Зах.	21 С Пр. Тимотея і св. Евстахія
9 Н **1. Посту.** мч. Никифора	22 Н **1. Неділя Вел. Посту**
10 П Мч. Харалампія	23 П Сщмч. Полікарпа
11 В Сщмч. Власія	24 В † 1 і 2 Найд. Гл. Ів. Хр.
12 С Св. Мелетія	25 С Тарасія
13 Ч Преп. Мартиніяна	26 Ч Св. Порфірія
14 П Преп. Авксентія і Кирила	27 П Прп. і ісп. Прокопія
15 С Ап. Онисима	28 С Прп. і ісп. Василія

УСТАВ НА ЛЮТИЙ

1. Нед. Блуд. Сина.—Гл. 1, ев. утр. 1. На Сл. Б. Ап. 135, ев. Лук. 79.

8. Нед. Мясопустна: Гл. 2, Єв. утр. 2. На Сл. Б. Ап. 140, ев. Мат. 106

12. Трох Святителів: На Сл. Б. Ап. 335, Єв. Мат. 11.

15. Нед. Сиропустна і Стрітення ГНІХ.: Гл. 3, Єв. утр. 3. На Сл. Б. Ап. 112 і 316, Єв. Мат. 17 і Лук. 7.

22. Нед. 1. Вел. Посту.: Гл. 4, Єв. утр. 4. На Сл. Б. Вас. Вел. Ап. 329, Єв. Ів. 5. За Достойно: "О Тебі радується."

ЧИ ВИ ВЖЕ ВІДНОВИЛИ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ?

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Нсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Загранicею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 14, Число 2. **Лютий** **1942**

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛЮТИЙ

За провідників народів.

Вже святий Апостол Павло, в листі до Тимотея, пригадує християнам обов'язок молитись за провідників народів, за королів і тих усіх, що мають владу в руках, щоб під їх охороною можна було "жити тихим і спокійним життям у всякому благочесті й чистоті."

Велика це й неоцінена благодать для народів і держав, коли вони мають добрих та справедливих провідників, але горе їм, коли дадуть себе опанувати провідникам, що Бога в серці немають, що ніякого закону Божого не признають, що всякий голос сумління здушивши, вважають себе просто за хитрих, двоногих звірів, яким удалося запанувати над безмежною масою таких самих звірів на двох ногах як вони...

Але не забуваймо, що все в Божих руках, отже й провідники народів, і царі й королі, і президенти й усякі диктатори.

Не забуваймо теж, що всяке добро походить від Бога, й від Бога можна його щиримн молитвами випросити.

Нехай отже члени Апостольства Молитви сердечно моляться, щоб Господь Бог післав народам добрих та чесних провідників; і якщо вже декуди в світі є такі добрі та чесні провідники, то треба Господа благати, щоб їх своєю ласкою далі просвічував і в добрі утверджував, і якнайдовше зберігав на свою славу, на потіху святої Церкви, й на добро цілих народів і одиниць.

Але й найбільш безбожних тиранів не треба в тих молитвах оминати, бо й для них молитва щира може в Бога випросити неодну добру гадку, що вийде на користь міліонам...

Пригадується мені одне дуже мудре слово, що його почув я від одної Сестри Василіянки в яворівському монастирі 22 вересня 1939 року.

Мандруючи зо Львова на захід, зайшов я до Яворова, та й вступив до монастиря Сестер Василіянок, щоб відпочити й пере-

кусити. Сумно діялось тоді в Яворові; з більшої частини міста тільки руїни й згарища остались. Всюди видко було жахливі сліди війни. І серед отого страшного знищення монастир виглядав немов чудом якимось врятований. А в монастирі, на коридорах і подвір'ї повно німецьких вояків. Приготовлялись у дорогу на захід, бо Східню Галичину мали відступити большевикам.

Та страшна вістка великим смутком і тривогою сповила українські серця. Бо всі ми знали, що не з добром большевики до нас приходять. І в мене на серці немов важкий камінь лежав.. Тому я немало здивувавсь побачивши, що Сестри Василіянки цілковито спокійні, начеб зовсім ніщо не грозило. За вечерою, що її вміли іще якось для мене роздобути, спитав я одної Сестри, чи не боїться большевиків. Відповіла: "Ні, прошу Отця. Треба тепер добре молитися, щоб Сталін навернувся. Він також у Божих руках."

Я навіть не знаю, як та Сестра називається, але того її мудрого слова ніколи не забуду.

Правда: Йосип Сталін ще далі тримається свого безбожництва, та не зважаючи на молитви яворівських Василіянок і багатьох інших душ, він іще й досі не навернувся. Але напевно ті молитви на марне не пішли, і якщо не навернули його, то може спинили його від неодного злочину, що він був спроможний сповнити проти нашого народу й не сповнив. І як би не ті тихі, незнані, але щирі молитви, то хто зна, які страшні руїни був би він полишив по собі на наших дорогих землях Західної України, руїни іще страшніші від тих, що їх він у дійсності полишив. Хто знає?...

Бо так Бог полюбив світ, що Сина Свого Однородного дав, щоб усяк, хто в Нього вірує, не погиб, а мав вічне життя. (Іван 3, 16)

Коли хто любить Мене, зберігає Мої слова: і Отець Мій полюбить його, й до нього ми прийдемо та й влаштуємо собі у нього нашу домівку. (Іван 14, 23).

Небо й земля минуться: а слова Мої не минуться ніколи. (Лука 21, 33).

Господи! До когож нам іти? Ти маєш слова вічного життя. І ми віримо й знаємо, що Ти Христос, Божий Син. (Іван 6, 69-70)

Гірська Капличка

На самому вершку могутньої гори в швайцарських Альпах, на висоті двох тисяч ярдів, стоїть старовинна капличка. Кілька сот років тому побудували її там люди, що мали сильну віру, й ніякої жертви не жалували на Божу славу.

Околиця та одначе вже від давна стала пуста, безлюдна, тим то й каплички вже довгі роки ніхто ніколи не вживав, і вона стояла собі зовсім занедбана, опущена.

Аж зайшов раз туди якийсь турист. Побачивши капличку, він відразу попав на дивний помисл: потягнув за шнурок від невеличкого дзвона, й став що-сили дзвонити.

Давно забутий і проникливий гомін дзвона виполошив із вежі велику хмару горобців, що порозліталися на всі боки. Тепер наш мандрівник уже з самої цікавости дзвонив далі, бо хотів побачити, що з цього вийде.

А тимчасом із усіх дір та щілин стали вилітати цілі рої сонних лиликів, а між ними знайшлась і неодна сова. Турист без уговку дзвонив і дзвонив, поки до останнього не порозлітались всі оті звірята, що закравшись до опущеної вежі на капличі, засмічували її й занечищували від непам'ятних уже років.

Струнка вежа, звільнена від нечистої отої пташні, здається, аж повеселішала, й своїм гострим кінцем вона радісно стріляла в чисте небо.

А турист, надзвонившись до схочу, помандрував безжурно далі. Та заледви тільки щез він поміж скелями, а вже стали вертались на своє місце на вежі—насамперед крикливі горобці, що недалеко чатували а слідом за ними почали згодом стягатись із усіх боків сонні лилики, й наконець сови.

Там на опущеній вежі наново розгосподарились давні її мешканці, й далі засмічували її й занечищували, як від непам'ятних років.

І бідна вежа ніяк не всилі була увільнитись від отих хижаків.

Ах, скільки ж то разів уже прокинувсь у твоїй душі— Дорогий Брате— жалібний дзвінок сумління, щоб відігнати від тебе чорну хмару гріхів! Скільки разів уже по добрих сповідях заблиснув промінь чистої радости в твоїй

очищеній душі!

Та, на жаль, не довго втішалась твоя душа отою святою радістю. Бо може вже в перших годинах після святого Причастя зухвало вернулись назад розігнані горобці, а там уже за ними нишком стали скрадатись пилики й уся погань хижих, темних птахів. І заледви проминуло кілька днів, як твоя бідна душа, очищена в святій сповіді, знову наповнилась поганими гріхами ущерть, як давніше...

Ах, не забувай— Дорогий Брате— що на цім світі треба боротися! Чеснота готова нам із неба не впаде. Треба зусиллями здобувати її. Треба безперестанку поконувати свої грішні нахили: "Бо не кожен, хто каже мені: Господи, Господи, ввійде до небесного Царства; але хто виконує волю Мого Отця, що на небі, той увійде в Небесне Царство." (Мат. 7, 21).

Пам'ятаючи цю спасенну осторогу нашого Господа, ти завзято спинайся вгору, й намагайся йти вузькою доріжкою, що веде до правдивого життя! Не забувай, що така вже доля людської душі на цім світі: або спинатись угору, або скочуватись удолину!

Коли хто хоче за Мною йти, хай виречеться самого себе, й несучи хрест свій день-у-день, хай іде слідом за Мною. (Лука 9, 23)

Не самим тільки хлібом живе людина, а всяким словом, що походить із Божих уст. (Мат. 4, 4).

Старайтесь увійти вузькими воротьми; бо широкі ворота й простора дорога ведуть у загибіль: і багато є таких, що ними йдуть. А тісні ворота й вузька дорога ведуть до життя: одначе мало таких, що їх знаходять. (Мат. 7, 13-14).

Пильнуйте отже: бо не знаєте, в котру годину Господь ваш прийде.—Тому й ви будьте готові, бо тої години, що її не знаєте, Син Чоловічий прийде. (Мат. 24, 42-44).

Хребет твій — але нагайка моя!

Вибираючись походом на Москву, французький цісар Наполєон був уже досягнув, здається, найвищого вершка гордости. Він не тільки думав підбити московське царство й усі інші краї Европи, але ще й на Азію хотів накинутись щоб загарбати далекі й багаті Індії.

Засліплений невимовною пихою, очарований своїми велетенськими успіхами, він приказав вибити пропам'ятну медалю, що мала на собі виразний напис: "Небо Твоє— але земля моя!" Цим блюзнірським словом гордий завойовник хотів сказати, що він Господу Богу полишає тільки небо, а землю всю хоче підбити під свою кормигу.

Знаємо одначе з історії, що ті божевільні пляни ні трохи не сповнились. Невдатна московська кампанія стала початком Наполєонової руїни й загибелі.

Тоді один із московських ґенералів казав вибити другу, але зовсім інакшу пропам'ятну медалю: з одного боку на тій медалі видно було якусь руку, що таємниче висунувшись із-поза хмар, з усієї сили била Наполєона нагайкою по плечех. А на другому боці на медалі виписано було великими літерами: "Хребет твій— але нагайка моя!"

І справді: небавом потім щастя зовсім покинуло Наполєона. Прийшов час, і всі европейські держави, що їх він позавойовував, дочекались волі й самостійности, а його самого, як небезпечного хижака, анґлійський уряд велів арештувати й вивезти на маленький островець святої Олени, що серед атлянтійського океану.

Доживаючи свого віку в неволі, цісар-в'язень мав прекрасну нагоду вже на цім світі переконатись у правдивості євангелъського слова: "Той, хто пнеться вгору, буде принижений, а хто принизиться й упокориться, буде прославлений." (Мат. 23, 12).

Правдиве Покаяння

Швидко проминули веселі дні Христового Різдва, Нового Року й Богоявлення, та й ось уже й великий піст недалеко. Небавом уже треба буде думати про важний обов'язок великодньої сповіди. Дай, Господи, щоб та сповідь була направду добра, щира, свята, бо тільки така сповідь очищує душу від гріха, й серце наповняє святим спокоєм, гідно приготовляючи його до радісного й світлого Великодня.

Але щоб сповідь добра була, не вистане сказати священикові свої гріхи: треба ще конче тих гріхів каятись, треба щиро за них жалувати. Сама сповідь без щирого жалю нічого не поможе. Як хрещення без води не важне, або як Служба Божа без хліба й вина не важна, так само не важна й сповідь без правдивого жалю, без щирого покаяння.

Хоч би священик і не знати, які довгі молитви над маленькою дитиною проказував, хоч би не знати, які гарні церемонії коло неї робив, або чудові богослуження правив, то все таки, якщо нема води, дитина остає неохрещена. Бо воля Ісуса Христа ясна й виразна, що треба хрестити водою.

Хоч би священик разом із дияконами й не знати, як гарно й чудово Службу Божу відправляв, і хочби вправний хор не знати, як величаво на чотири голоси співав, то якщо на престолі нема ні кусочка пшеничного хліба, ні крихітки правдивого вина, то й Служби Божої направду нема. Бо знову воля Ісуса Христа ясна й виразна, що на Службі Божій священик має освятити пшеничний хліб і вино, й усемогучим божим словом перемінити їх на Тіло і Кров Господню.

Так само треба сказати: хоч би грішник не знати, як старанно й довго сповідався, хоч би всі свої гріхи аж до найменшого на папері докладно посписував, і потім цілими годинами їх у сповідальниці відчитував, то якщо в його серці нема правдивого жалю— вся ота довга сповідь ні на що йому не придасться.

Бувають, правда, випадки, де грішник і без сповіди може спастись, але ніколи не було й не буде такого випадку, щоб хтось із гріхів вирятувався, не мавши в серці правдивого жалю.

От візьмім наприклад такий випадок: Кличуть священика до недужого. Та поки священик успів прийти, недужому цілковито мову відняло так, що ані слова промовити не всилі. Розуміється, що визнання гріхів у таких обставинах неможливе. А всетаки священик розрішення дасть, і якщо недужий має в серці правдивий жаль, то всі гріхи будуть йому відпущені, хоч він ні одного з них не виказав. Сповіди в тім випадку не було, але був жаль за всі гріхи, й тому святе розрішення душу з гріхів увільнило.

З цього виходить, що жаль за гріхи, то дуже важна й надзвичайно цінна річ. Але що воно властиво таке— той жаль за гріхи? Що означають ті наші слова, коли ми кажемо, що хтось жалує за свої гріхи?

Коли кажемо, що хтось за гріхи направду жалує, то те означає, що йому прикро, що согрішив. Його серце болить, коли згадає, що своїм гріхом він Бога прогнівив, Ісуса Христа скривдив, свою християнську душу божої ласки позбавив, та втративши своє право до неба, на вічне пекло заслужив. І згадавши це, грішник пізнає, що гріх, то його найбільший ворог, і тому він того ворога ненавидить, і зо свого серця проганяє, й щиро постановляє на будуче пильно його стерегтись, і за Божою поміччю ніколи вже більше його до себе не допустити.

І власне отой смуток і біль, що його душа відчуває, згадуючи свій гріх, і та відраза й ненависть супроти гріха, й постанова на будуче гріха стерегтись— оце все становить правдивий жаль за гріхи.

Але в цій справі, як і в інших справах, люди нераз дуже грубо помиляються. Неодному здається, що він направду за гріхи свої жалує, а тимчасом той жаль його перед Господом Богом ніякої вартости не має, тимто й сповідь із таким жалем неважна. Це щось таке, як із фальшивими грошима: здавалося, великі гроші були, та коли прийшлось розміняти їх у банку, показалось, що вони ні трішки не варті. Важна це річ уміти добрі гроші відрізнити від фальшивих, але ще важніша річ пильнувати, щоб замість правдивого жалю за гріхи, не принести до сповіди жалю фальшивого, безвартного.

По чім же можна розпізнати правдивий, добрий жаль за гріхи?

Перша прикмета правдивого жалю за гріхи є та, що той правдивий жаль не є тільки поверховний, але **внутрішній.**

Нераз може трапитись таке, що грішник на сповіди плаче так, що сльози струмочками течуть, але що з того, коли той жаль тільки поверховний. Буває нераз у декого така вразлива вдача, що плач для нього дуже легкий, й він від чого будь буде плакати, але ті сльози не багато варті.

На сповіди не важне те, чи очі плачуть, а те важне, чи серце плаче.

Коли хтось очей своїх зловживає на гріх, то не думаймо, що то очі грішать. Ні, то серце грішить. Якби серце не хотіло гріха, то й очі в сторону гріха не споглядали б. І коли хтось добро чуже краде, не гадаймо, що то рука грішить. Ні, серце грішить. Як би серце гріха не хотіло, то й рука не простягнулася б по чужу власність. Також коли хто ближнього свого тяжко клене-проклинає, або на Господа Бога блюзнірства висказує, не треба думати, що то язик завинив. Ні, то серце грішне завинило. Бо як би серце гріха не хотіло, то язик спокійно сидів би за зубами, й мовчав би. Серце согрішило, й серце мусить жалувати й каятись. Серце полюбило гріх, і серце мусить гріх зненавидіти. Грішна рана є в серці, тому до серця треба прикладати той цілющий лік, що зветься щирий жаль за гріхи.

Воно то правда, що тільки один Бог бачить людське серце наскрізь і тільки Він один може непомильно осудити завжди, чи те серце жалує за гріхи, чи ні. Одначе бувають випадки, де навіть звичайний священик, сповідник може напевно розпізнати, що грішник не має правдивого жалю за свої гріхи.

От наприклад прийде хтось до сповіди й сповідається, що присвоїв собі чуже добро, або просто вкрав, але на своє оправдання додає таке: "та тепер, Отче Духовний, всі крадуть, бо хто не краде, то той і не має." З тих простих слів можна напевно зміркувати, що грішник жалю не має за свій гріх. Він навіть не хоче признати, що гріх таке велике зло, бо мовляв, "усі крадуть." Але якщо він не вважає гріха за велике зло, то він гріха не бридиться, а через те й не відвертається від гріха, тобто не навертається поправді до Бога. Замість оправдувати себе, грішник у тім випадку повинен би радніше сказати: "Отче, я великого гріха допустивсь, і не варт я навіть, щоб мене земля на собі носила: я посмів переступити сьому заповідь Божу, й скривдити свого ближнього, беручи безправно його добро. Але я щиро каюся, й кривду постановляю цілковито направити."

Або інший наприклад, сповідаючись, скаже: Отче Духовний, я довгі роки прожив з одною жінкою без шлюбу, або як то кажуть "на віру," але я мусів так поступити, бо моя шлюбна жінка покинула мене, ну і якже було мені без господині в хаті жити? Хтож мені мав сорочку випрати, обід зварити, в господарстві ладу пильнувати, і таке інше?" З цеї бесіди також можна відчути, що в серці грішника ніякого жалю нема. Його розум і серце навіть не хочуть признати, що то був направду великий, дуже великий і дуже поганий гріх. Замість оправдуватись, грішник повинен би щиро сказати: "Отче, я дуже тяжко согрішив, і по справедливости належиться мені пекло. Я безлично потоптав ногами святу заповідь Господню, і в нечистоті стільки років прожив, даючи ще й другим велике згіршення. Але хочу щиро спокутувати свої гріхи й усім серцем до Бога навернутися."

З цих двох вище поданих прикладів бачимо, як то нераз із самих слів каянника можна догадатися, що жалю в серці нема. Але припустім, що і в однім і в другім випадку священик спитається: "Чи жалуєте за гріхи?", а каянник і в однім і в другім випадку відповість: "жалую." Священик тоді може дасть розрішення, але те розрішення гріхів не відпустить, бо хоч уста казали: "жалую" то серце зовсім не жалувало, й навіть не хотіло признати, що великого зла допустилося. У тім випадку жаль був тільки на устах, був тільки поверховний, а правдивий жаль за гріхи має бути в серці, тобто має бути **внутрішній.** Така є перша прикмета доброго жалю за гріхи. А друга прикмета є та, що той жаль є **загальний.**

Це знов означає, що той жаль має відноситись до всіх гріхів, принаймні до всіх смертельних гріхів. Інакше кажучи, треба за всі свої смертельні гріхи жалувати, і всі без ніякого винятку зненавидіти, та й усі з серця викинути. Бо кожний смертельний гріх, то велика образа для Господа Бога, й велика шкода для нашої душі. І тому як би хтось за девять гріхів жалував, а за десятий жалувати не хотів, то той жаль не був би добрий, бо він не був би загальний.

Коли наприклад хтось жалує, що п'яний був кілька разів, що Службу Божу занедбав, що ближнього тяжко скривдив, а того що в п'ятницю без ніякої потреби м'ясо їв, зовсім навіть не хоче признати за тяжкий гріх, то його жаль теж не є добрий, і до сповіди зовсім не вистарчає. Бо їсти в п'ятницю м'ясо, коли нема ніякої церковної диспензи, це також смертельний гріх, і за нього також треба щиро жалувати й Господа Бога сердечно перепросити.

Або ще такий випадок: якась старша жінка може сказати: Отче Духовний, прикро мені дуже, що я так чогось тепер опустилася. Колись я так любила Служби Божої слухати, молитися, милостиню давати бідним, а в п'ятницю в нашій хаті ніколи м'ясної страви нізащо в світі не знайшов би був ніхто. Тепер уже на Службу Божу рідше ходжу, й до молитви вже такої охоти нема, й бідними вже не дуже то журюся, а навіть спокійно дивлюся, як невістка нераз у п'ятницю м'ясо варить на обід. І може бути, що старша жінка, таке оповідаючи, аж до сліз зворушиться. Вона жалує, але не за все. Їй цілком байдуже те, що вона зо своєю сусідкою вже довгі роки не говорить, і навіть Божого слова не каже, переходячи попри неї. Їй цього зовсім не жаль. І тому що її жаль не був загальний, і не простягався на всі гріхи, тому ані один гріх не буде їй на сповіди прощений.

Коли в'язень у тюрмі сидить, прив'язаний до стіни сімома ланцюгами, а ми хочемо його на волю випустити, то за мало буде тільки шість ланцюгів порозривати, треба буде й сьомий розірвати, бо інакше нещасний далі буде прив'язаний. Кожний смертельний гріх, це немов тяжкий ланцюг, що ним диявол прив'язує людську душу до пекольної брами. І що більше гріхів, то більше й отих дияволських ланцюгів. І якщо душа хоче знов на волю вирватись, вона мусить щирим жалем усі ті ланцюги попереривати, ні одного не залишаючи.

Іншими словами, за всі тяжкі гріхи треба жалувати. Той жаль наш мусить отже бути **загальний.**

А по третє він іще мусить бути **надприродний**, тобто мусить походити з віри.

Щоб цю важну науку краще зрозуміти, розважмо, що коли нормальна, розумна людина щось свідомо робить, то вона завжди знає, чому так, а не інакше робить. Чи сміється вона, чи плаче, чи сердиться, завсіди має до цього якусь причину. Без причини розумна людина нічого

ніколи свідомо не робить. Так само й не жалує за гріхи без причини. Звичайно священик на сповіди питає каянника: "Чи жалуєш за гріхи?", а каянник звичайно відповідає: "жалую." Але коли б так спитати ще далі: "а чогож ти властиво жалуєш?"— тоді може показалося б ясно й виразно, що жаль той до сповіди зовсім не надається.

Нераз може трапитись таке, що людина сердечно за гріх свій жалує й гріха вирікається, а проте той жаль у сповіди не вистарчає, тому що він не народився з віри, а з чистого людського, природного вирахування. Той жаль, хоч би й не знати, який сильний був, є тільки природний, а цього в сповіди за мало.

Коли каянник жалує, що допустився крадежи, але тільки тому жалує, що добру славу у людей стратив, і в тюрмі мусів відсидіти кару, то такий жаль є тільки природний. Щоб той жаль був надприродний, каянник повинен жалувати, не тільки тому, що в людській тюрмі сидів, а ще й тому, що на пекло, на Божу тюрму заслужив, що ласку Божу втратив, що Бога образив, тощо.

І коли молода особа свій нечистий гріх оплакує, тільки тому, що перед людьми мусіла стиду наїстися, то цього в сповіди за мало. Повинна плакати ще й тому, що Ісуса Христа своїм гріхом засмутила, що на вічну ганьбу заслужила, Божу заповідь під ноги кинула. Тільки тоді той жаль буде надприродний, бо буде походити з віри.

Але той надприродний жаль іще може бути двоякий: **досконалий і недосконалий.**

Коли хтось щиро жалує за свої гріхи, тому що боїться справедливої Божої кари, то його жаль є добрий, надприродний, і до сповіди вистарчає. А все таки, його ще називаємо недосконалим, тому що він зо страху народжується. Багато цінніший від нього є той жаль, що народжується з любови до Господа Бога. Його ми й називаємо досконалим.

Нехай маленька притча нам цю справу краще пояснить: Один багатий батько послав своїх двох синів доглядати стада на гірській полонині. Один із тих синів був уже дорослий юнак, а другий іще маленький хлопчина. Та не послухали сини наказів свого батька, й замість пильнувати овечок і ягнят, вони собі безжурно гуляли по зелених горах та по лісах. Тимчасом вовк підкрався до отари, й наробив багато шкоди. А два брати, вернувши-

ся, тільки руки з болю заломили, й стали дуже журитися, плакати. Обидва вони сильно каялись, жалували, й міцно постановляли собі на будуче краще свого обов'язку пильнувати, але була величезна ріжниця між тими їх жалями.

Молодший брат жалував і плакав, бо дуже боявся, що "тато будуть бити." А старший казав: "це байка, що тато будуть бити; нехай б'ють, я на це заслужив. Не того мені жаль, що батько будуть бити, а того, що я їм таку велику прикрість заподіяв. Вони такі добрі для мене завжди були, так дбали за мене, й любили мене, а я тепер їм ось, яку шкоду зробив." Молодший, бачите, жалував зо страху, а старший з любови. І як би нас хто запитав, котрий із двох синів нам більше подобається, ми не вагавшись відповіли б: "старший."

Така буває також ріжниця й між тими, що за гріхи свої в сповіди жалують. Одні жалують, бо знають, що з Богом не жарт, і бояться вічного пекла, а другі кажуть собі в душі: "люблю Тебе, мій Господи, й сумно мені, що я Тебе, мого найліпшого Отця скривдив, що я Тобі, Спасителю Дорогий, таку прикрість заподіяв." У тих перших є жаль недосконалий, але він у сповіди вистарчає. А в других, що з любови до Бога за гріхи жалують, є жаль такий досконалий, що він навіть уже перед сповіддю душу з гріхів очищує, й ласку Божу душі назад вертає. А коли в якомусь нещасному випадку грішник перед смертю не має нагоди сповідатись, то остається йому ще остання "дошка рятунку," що зветься: "досконалий жаль за гріхи."

От вибрався подорожний у далеку дорогу. Зайшов між високі гори й ліси, і нараз чує, що коло серця йому слабо робиться, а в очех зачинає темніти. Ліг він безпомічний край дороги, й бачить, що нема ради: треба буде вмирати. А на душі гріхи тяжкі, й багато їх, аж страх. Що робити тоді? Священика нема, й сповідатися не можна, а смерть не чекає... Чи мусить той грішник конче до пекла йти? Ні, є ще один р'ятунок для нього. Нехай тільки збудить у серці досконалий жаль, то всі гріхи будуть йому прощені відразу. Нехай тільки скаже собі в своїй душі: "Боже, прости мені, я каюся, що Тебе, мого найліпшого Отця я так тяжко образив. Цілим серцем хочу перепросити Тебе, й хочу до Тебе дійти, щоб там у небі на віки любити Тебе, й прославляти Твою безконечну доброту." І як тільки Господь Бог завважить у серці людини такий щирий жаль і крихітку правдивої любови, Він у тій самій хвилі простить усі гріхи й віддасть назад свою святу ласку. І хоч грішник перед смертю не мав нагоди висповідатись, то всетаки він до щасливої вічности дійшов, бо досконалий жаль, мов золотий, дорогоцінний ключ, йому небесні ворота відчинив.

І не думаймо собі, що той досконалий жаль віддає людині Божу ласку тільки виїмково в небезпеці смерти, коли нема нагоди сповідатися. Ні, той жаль має завжди ту саму спасенну силу, й колинебудь може грішник серце очистити. От наприклад іде хтось із тяжкими гріхами до церкви сповідатись, а йдучи, думає про своє грішне життя. І нараз каже собі: "Боже святий, який Ти добрий і ласкавий, що так довго мені терпиш! Ах, ні за що в світі не хочу вже більше засмучувати Твого Пресвятого Серця, й доки життя мого, хочу служити Тобі, любити Тебе, прославляти Тебе! Ненавиджу гріх, тому що він так тяжко зневажає Тебе, так страшно кривдить Тебе." Заледве грішник собі так у своєму серці щиро подумав, а вже всі гріхи йому прощені там на дорозі, ще заки він до церкви дійшов, щоб сповідатися. І коли потім він до сповідальниці наближається, на його душі ніяких гріхів нема, всі вони відпущені вже, бо в серці грішника всевідуче Око Боже доглянуло було ту неоцінену перлу досконалого жалю. Правда, що ті гріхи, хоч уже відпущені, треба ще буде на сповіди всі до одного висказати, бо така ясна й виразна воля Божа, такий є закон Ісуса Христа.

Оця наука про досконалий жаль незвичайно важна, й може бути дуже практична для нас усіх. Кожному з нас може трапитись велике нещастя Господа Бога тяжко прогнівити. А не кожний має нагоду й спроможність негайно до сповіди йти. На сповідь треба буде нераз довго чекати, а тимчасом гріх тяжкий у душі... Страшно!... В такім випадку намагаймось серце наше сокрушити досконалим жалем і любов'ю до Господа Бога, і якщо той жаль випливає з правдивої, а не з фальшивої, удаваної любови, то гріх наш напевно буде прощений. Правда, нам іще остане обов'язок той гріх при нагоді на сповіди визнати, але поки те станеться, ласка Божа вже в нашій душі перебуває, й хоч би навіть прийшлося нам перед сповіддю нагло вмерти, ми зовсім безпечні, й нема чого боятися.

Користаймо з цієї спасенної католицької науки про досконалий жаль, і якнайчастіше той жаль у нашому серці розбуджуймо. Особливо коли до сповіди приступаємо, пам'ятаймо, що найважніша річ тоді серце розігріти щирим жалем, бо як від холодного заліза ковальський молот відскакує, а до розпеченого добре пристає, так само й святе розрішення від холодного серця відбивається, а в розкаянім серці великі чуда діє.

Не забуваймо одначе, що надприродний жаль за гріхи, особливо той, що називається досконалий— то великий і дорогоцінний небесний дар, і тому треба щиро його в Ісуса Христа й у Пресвятої Богородиці просити. Так, молімся, щоб Ісус Христос і Його Пресвята Мати вложили нам у грішне серце дорогоцінну ласку щирого покаяння, щоб наша великодна сповідь була направду добра, сердечна, свята, щоб полишила у нашій душі той солодкий, чистий, нескаламучений мир, що його воскреслий Ісус так сердечно своїм учням желав, кажучи до них: **Мир Вам!**

ДИВНА НАГОДА НАВЕРНУТИСЯ

—В Даблині, столиці Ірляндії, трапилась раз така пригода:

—В однім готелі занедужав тяжко якийсь подорожний, і просив покликати католицького священика, бо дуже боявсь умерти без сповіди й святого Причастя.

—Завідатель готелю, хоч тротестант, охоче сповнив бажання недужого, й "задзвонив" до парафіяльного уряду.

—Було вже досить пізно (доходила одинадцята година вночі,) а на дворі, як на нещастя, знялась страшна хуртовина, й небо стало чорне як смола, тільки видко було, як блискавиці серед чорної пітьми свої черці виправляли, й земля від частих громів стугоніла.

Та не зважаючи на ту бурю, священик хутко прийшов, подав недужому святі Тайни, й по короткій розмові хотів уже вертатися додому, але завідатель готелю попросив його на "склянку гарячого чаю." Щоб не робити

прикрости чемному панові, священик згодився зайти на хвилину до його кімнати.

За чаєм зав'язалась між ними жива розмова на всякі теми, а накінець протестант став священикові таке казати: "бачите, отче, які то великі пани, ті ваші єпископи, архиєпископи й кардинали!... Простий священик навіть у таку страшну завірюху, як сьогодні, мусить до недужого йти серед темної ночі,—а вони... О, їм і не сниться таке. От візьмім хоч би й вашого тутешнього кардинала: я певний, що він собі тепер спокійно й вигідно в м'якенькому фотелі вдома сидить і, або смачного куба покурює, або винце попиває. Йому там у пишній палаті навіть і в голову не заходить, яку то ви невигоду цієї ночі переживаєте."

"Перепрошую Вас, Добродію," каже на те священик —"але ви дуже помиляєтесь. Я вам ручу, що кардинала тепер удома нема. Ви на початку нашої розмови навіть не спитали мене, хто я такий, то яким правом можете тепер щось подібне казати?"

"То з ким же маю честь говорити?"— спитав завідатель, трохи збентежений.

"Я саме є МкКален, кардинал Ірляндії,"— бренпла відповідь.

Не сподівався протестант аж такої відповіди; тим то й почувши її, він увесь почервонів зо стиду, й спустивши очі вдолину, не знав бідачисько, що й казати. Та згодом охолонувши, став сердечно просити кардинала простити йому ту безосновну клевету, й не гніватись на нього. По тих щирих перепросинах завідатель хотів відвезти кардинала своєю власною каретою додому, але кардинал гарненько подякував кажучи, що він, як пішки прийшов, так теж пішки й відійде, бо до таких проходів він уже привик.

По кількох днях завідатель готелю, бувши на авдієнції, просив кардинала прийняти його до Католицької Церкви. Кардинал охоче назначив йому священика, що його мав навчити католицьких правд, і небавом уже з колишнього завзятого протестанта зробився завзятий і ревний католик.

А ми тепер, згадуючи про те, дивуємось, якими то таємними дорогами нераз Боже Провидіння веде людську душу до святої віри. Якби не те, що наш протестант при-

падково стрінувся з кардиналом та й перед ним наговорив стільки дурниць, то хто зна, чи взагалі був би й навернувся колись...

Дійсно: немає в світі такого зла, що під уселаскавою рукою Провидіння не вийшло б кому на добро та на спасення.

Віра й відвага

Славний французький маршал Фош, найвищий комендант усіх збройних сил аліянтів у першій світовій війні, був загально знаний, як людина глибоко релігійна, й при тім незвичайно відважна, неустрашима.

При нагоді він завжди умів дати виразний доказ і тої глибокої своєї віри, й тої непохитної відваги.

Одного разу був він на одному величавому бенкеті разом із найвищими достойниками військовими й цивільними.

Перед їдою, як звичайно, маршал зробив на собі знак святого хреста, старанно й побожно. Та мимохіть завважив він, що кілька безбожних панків на другому кінці стола стали сміятися з того релігійного знаку, й глузувати весело з релігії.

Не показуючи по собі ніякої нетерпеливости, маршал Фош, зодягнений у свій парадний ґенеральський уніформ, вийняв із-за пояса два набиті револьвери, й спокійно поклав їх на столі біля тарілки, але так, що всі могли їх бачити. А потім звернувшись у бік до тих безбожних глузунів, він удруге зробив на собі великий знак святого хреста, поводі, старанно й побожно.

Та цим разом ні в кого вже охоти не було скривляти уста до глумливої усмішки.

Звичайно безбожники насміхаються й глузують собі з релігії тільки тоді, як бачать, що їм це безкарно минеться. Але коли в кого відвага товаришить релігійним переконанням, тоді звичайно здобуває собі пошану від усіх.

Хто краде чиесь добре ім'я, робить ту людину направду бідною, але сам ні трішки не багатіє.

А Совість Обрушилась...

КОМЕДІЙКА В ТРЬОХ ДІЯХ ДЛЯ ДІВЧАТ
(Закінчення)

Третьої Дії Ява 4.

Катерина і Винницька

Винницька (До Катерини, що входить трохи прибрана): Кланяючись пані, й дуже перепрошую, що так рано до вас, заходжу..

Катерина: Ах, пані!

Винницька: Я вам зовсім незнайома.

Катерина: Ах, пані!

Винницька: Та проте ви легко можете здогадатись, що мене сюди так раненько пригнало.

Катерина (присуває до неї фотель): Ах, пані, я така сьогодні приголомшена! Та вам тяжко буде збагнути всю глибінь мого нещастя. Дві панночки... ах, що це я кажу?— мої дві донечки пропали кудись без сліду, й серед горя й розпуки не знаю, куди мені за ними вдатися.

Винницька: О, пані ласкава, не попадайте в розпуку. Я оце саме приходжу до вас із вісткою, що вас цілковито заспокоїть.

Катерина: О, пані дорога, солодка! Саме небо вас сюди присилає! (на бік): Аби тільки пані Єлисавети тепер біда не наднесла!

Винницька: Правда ваша, пані. Саме небо післало мене вчора ввечері на зустріч вашим донечкам.

Катерина: О, розкажіть, розкажіть, будь ласка: як це властиво сталося?

Винницька: Тобто, як я їх стрінула? Зовсім несподівано. Десь коло півночі верталась я автом із "Централ Стейшен," аж нараз дивлюсь: коло театру велике збіговище людей. Питаюся, що воно таке. Кажуть мені: Якась таксівка переїхала двоє дівчаток.

Катерина: Ах, це страшне!

Винницька: Почувши таке, я зовсім здержала своє авто, пішла між людей, і там відразу натрапила на ваші молоденькі донечки, що сильно плакали.

Катерина: О, мої біднятка маленькі! (на бік) Аби де пані Єлисавета на лихо не надійшла!

Винницька: Жаль мені стало дівчаток. От я й приступила

до них, та й питаю, що їм сталося, а вони аж заходяться від плачу. Заледве вдалося мені видобути від них кілька неясних, незрозумілих слів. Говорили про якесь кіно, про загублений ключ. То я поступила так, як кожна мати в такому випадку повинна б поступити: я взяла їх до себе на ніч, а тепер уранці, приводжу їх назад до вас.

Катерина: О, пані! Добродійко моя люба, ласкава! Як же мені тепер віддячити вам за такий благородний учинок?... А де ж вони— мої біднятка дорогі?

Винницька: Вони остались у передсінку. Ах, які вони смутні, що мамі таку прикрість заподіяли! Вони всім серцем уже каються, що відважились на таку авантуру.

Катерина: І певно заслужена кара їх не мине (На бік): Аби лиш пані Єлисавета не надійшла!

Винницька: Тільки прошу вас, пані, будьте вирозумілі для них. Вони ж іще такі молоденькі!

Катерина: З огляду на ваше добре серце, пані, постановляю собі простити їм усе не караючи. (Підходить до дверей): Ходіть уже, ходіть, панночки.

Винницька (на бік): Що це за мама така, що не кидається обнимати своїх віднайдених дітей? Ні трохи не розумію...

Ява 5.

Ті самі— Іренка— Любка— Юстина

Юстина (Тихо до дітей): Станьте на коліна й повторяйте те, що я вам казала.

Катерина: Ага, діти, чи то гарно виходити так крадькома з дому, й волочитись поночі хто зна куди, а до того ще й розгублювати мамині ключі?

Любка (стає навколішки): Я дуже вас, мамцю перепрошую, й більше ніколи цього не зроблю.

Іренка: Ключ був у моїй торбинці, і разом із торбинкою я його забула в кіні. Але ми, мамцю, вже цього ніколи, ніколи більше не зробимо.

Катерина: О, нечемні діти, що так страшно засмутили серце своєї мами!

Винницька: Пані, даруйте їм усе. Вони тепер так сильно каються. Правда, маленькі— що так?

Іренка: О, так, прошу пані.

Юстина (на бік): О, це дійсно чудове: панночки навколішках перед своєю кухаркою.

Катерина: Ну, добре, я вже їм цим разом дарую (підносить дітей і цілує). Заведи-но їх, Юстинко до кімнати. Але, діточки, ще раз тепер подякуйте ласкавій пані Винницькій, що були такі

добрі для вас. (На бік): Аби тільки який біс пані Єлисавети не привів!

Винницька: Ну, діточки, дайте мені ще один ваш солодкий поцілунок. Це для мене буде найкраща надгорода за все.

Іренка: О, з цілого серця, дорога пані! (цілує її).

Любка: І я сердечно, пані, дякую. Ми нераз будемо за паню молитись. (Цілує її, й виходить разом із Юстиною й Іренкою на ліво).

Ява 6.

Катерина — Винницька

Винницька: От, і моя місія скінчилася Треба буде вертатися додому.

Катерина: Ах, як я вам, пані, зобовязана! Я надзвичайно зворушена!... Я зобов'язана до найглибшої вдячности супроти вас. (На бік): Аби лиш пані Єлисавета не надійшла!

Винницька: О, я щаслива, що могла вам зробити цю прислугу.

Катерина: Тепер, ласкава пані, прийміть, для вашого товариства опіки над дівчатами, цю маленьку жертву (дає гроші).

Винницька: Але ж, пані!...

Катерина: Прошу вас дуже, не відмовте, це ж для вашого добродійного товариства.

Винницька: Ну, добре, для товариства приймаю ваш щедрий дар, і дуже дякую.

Катерина (дзвонить на Юстину, а коли та приходить, каже): Випровадь-но, Юстино, паню добродійку аж до брами.

Винницька: Кланяюсь пані!

Катерина: Кланяюсь і ще раз дякую. До побачення!

(Юстина відчиняє двері, й на сцену входить стара тітка Черемош із дітьми; діти держать у руках забавки).

Ява 7.

Ті самі— пані Черемош— Василинка— Евгенка

Черемош (кидається на шию пані Винницькій): Як ся маеш, дорога Єлисавето? Ось приводжу тобі твої діти.

Катерина: Ах, доле моя! Вже нова біда!

Юстина: Це не ваша сестріниця, пані Черемош.

Черемош: Як же це так?! Ти не моя сестріниця?!

Юстина: Прошу, не гнівайтесь, пані Винницька. Її очі вже дуже слабі й не розріжняють. Вона шукае сестрінки.

Черемош: Так, так, перепрошую. Я не добачую.

Винницька: О, це нічого не шкодить. До побачення.

Черемош: До побачення. (Винницька виходить).

Ява 8.

Ті самі без Винницької

Юстина (до Катерини): А тепер потихеньку заміняймо Іренку за Евгенку, а Любку за Василинку, й усе буде гаразд.

Катерина: Ну, то швидко, бо пані Єлисавета кожної хвилі може надійти.

Черемош (сідає): А що, діточки, ви задоволені?

Василинка: О, так, тітусю!

Евгенка: О, так, тітусю!

Черемош: Тепер маєте чим бавитись. Правда?

Евгенка: О, так, тітусю, дякую.

Василинка: О, так, тітусю, дякую.

Юстина: Прошу пані, діти тепер на хвилину мусять відійти. Треба ж їм передягнутись.

Черемош: О, це дрібничка. Як хочуть, то можуть відійти.

Юстина: О, пані Єлисавета були б сильно незадоволені, що діти гарно не прибрані.

Черемош: Ну, добре, добре. Я ж кажу: нехай діти собі йдуть.

Юстина (до Катерини): Ну, забавляй її тепер. Я скоро звинуся з дітьми.

Катерина: Аби тільки пані не надійшла!

Юстина (До дітей): А ви, бахурі, гайда звідси.

Черемош: Вона дуже нечемно панночок трактує, тота...

(Юстина й діти відходять).

Катерина (на бік): Ну, і як воно те все скінчиться?

Ява 9.

Катерина — пані Черемош

Черемош: Ах, Торонто, Торонто! Який тут страшний рух! Який гамір!

Катерина: Чи пані може чого потребують?

Черемош: А це хто знов до мене говорить?

Катерина: Це я.

Черемош: Хто—я?

Катерина: Я Катерина, кухарка.

Черемош: А, то ти кухарка?

Катерина: Так, я, прошу пані.

Черемош: То ти певне знаєш, по чому тепер морква.

Катерина: Тринадцять центів за два павни.

Черемош: Вони тебе обкрадають.

Катерина: Ні, прошу пані, це такий прайс.

Черемош: Слухай, ніхто не знає краще прайсу, ніж я. Яж сама плекаю моркву в своїх городах. А салери по чому тепер?

Катерина (на бік): Ну, і причепилась старуля. (голосно): По сім центів в'язаночка.

Черемош: Що, що?! Сім центів?!

Ялва 10.

Ті самі — Юстина — Іренка — Любка

(Спочатку Катерина й Черемош сидять праворуч, а потім діти з Юстиною прийшовши сідають ліворуч).

Катерина: Та так, сім центів, прошу пані.

Черемош: Вони тебе обкрадають.

Юстина (до дітей потиху): Ви добре зрозуміли?

Іренка: Так, Юстино. А ти нічого не скажеш мамі?

Катерина: Це такий прайс, прошу пані.

Юстина: Я не скажу, але ви обидві теж ані слова!

Черемош (до Катерини): Та що ти мені говориш? Я сама салери саджу, то знаю, який прайс.

Юстина: Не забувайте, що ви ходили на прохід із тіткою.

Іренка: З тіткою Черемош.

Черемош: А бараболя по чому? О, я знаю також правдивий прайс і на бараболі. У мене й бараболі гарно ростуть.

Юстина: До Квінс Парк.

Катерина: Вісімдесят центів з мішком.

Юстина: А тепер ходім до тітки. (підходить): Панночки вже передягнулись, прошу пані.

Черемош: Ага, ну, то дуже добре.

Юстина: Вони вдягнули на себе домашні дресики.

Катерина (до Юстини): Вона пізнає все.

Юстина: Думаєш— пізнає? Побачимо.

Черемош (підходить до дітей): А це що таке?... Справді цікаве...

Юстина: Що таке, прошу пані?

Черемош: То це діти моєї сестрінки Єлисавети?

Юстина: Так, прошу пані, це вони.

Черемош: Зовсім неподібні.

Катерина (на бік): От, і зловились ми...

Юстина: Це тільки дресики інакші, прошу пані, а діти ті самі.

Черемош: А я, здається, так і присягнула б, що вони підросли.

Юстина: Це тільки дресики змінені, дресики. Воно трохи дивно часом стає, але направду є такі одяги, що зовсім людину зміняють, особливо колір одягу робить чоловіка вищим.

Черемош: Ну, нехай уже. А тепер, мої котики солодкі, скажіть: чи любите слухати казок?

Іренка: О, так тітусю.

Любка: О, так тітусю.

Черемош: Це неймовірне... І голос їх інакший...

Юстина: Вони, прошу пані, трошки перестудились. Там так холодно сьогодні. А вони дуже вразливі на горло.

Черемош: Може... Справді повітря в Торонто нічого не варте.

Юстина (потиху до Катерини): Ми врятовані... Хтось іде..

Катерина: Пані Єлисавета!

Ява 11.

Ті самі й пані Єлисавета

Любка: Мамця! (біжить її обняти)

Іренка: Добрийдень, мамцю! (обнимає її).

Єлисавета: Як ся маєте дітоньки? Ах, моя тіточко! Накінець я вас віднайшла. Бігала за вами щось дві години. (Діти грають чекерс аж до кінця 11 яви).

Черемош: Чи це направду ти, Єлисавето?

Єлисавето: Певно, тіточко, що я.

Черемош: До лиха, я вже два рази сьогодні помилилась.

Єлисавета: Нічого дивного. З вашими очима...

Черемош: Ну, то поцілуймося сердечно. (цілуються). А твій чоловік?

Єлисавета: О, дякую— він здоров.

Черемош: Ну, то слава Богу. Знаєш— твоя кухарка— Продавці її обманюють, обкрадають, а їй ані не сниться.

Катерина: Але ж пані!

Черемош: Знаєш, Єлисавето, я піду з нею взавтра сама на маркет.

Катерина (на бік): Ну, то хіба прийдеться мені скинути свій кухарський фартух. (Хтось стукає).

Єлисавета: Прошу, увійдіть!

Ява 12.

Ті самі — Тетяна

Тетяна: Хай пані простять мені за сміліть.

Єлисавета: Дуже радо, пані Тетяно, чим можу вам прислужитись?

Юстина (на бік): Ще її бракувало тут, до чорта!

Тетяна: Я приходжу властиво сказати вам, пані, що коли хто не знає добрих манерів, то я з таким навіть не хочу й говорити.

Єлисавета: Я цілковито з вами погоджуюсь, пані Тетяно.

Тетяна: Бо хоч я собі й проста огородничка—сторожиха, то признаю те, що має бути признане. Аякже! Мої покійні тату-

ньо,— дай їм, Боже, царство небесне— також розумілись на речах, і знали, що кому належиться.

Черемош (на бік): Що вона росказує.

Тетяна: О, мої татуньо мали те, що називається вдячність, аякже!

Єлисавета: Я зовсім не розумію.

Тетяна: Але я розумію. Я зобов'язана, пані, подякувати вашій тітці.

Юстина (на бік): От біда, зараз вибубнить усе до чиста.

Черемош: А то за що маєте дякувати мені?

Тетяна: За те, що пані справили моїм дітям.

Черемош: Але ж я нічого вашим дітям не справляла.

Катерина (на бік): Чиста зараза!

Тетяна: Ну, а ті ляльки, забавки...

Черемош: Я їх купила для своїх кревних, а не для ваших дітей.

Тетяна: А всетаки вони мають ті забавки.

Юстина: То забавки панни Іренки й панни Любки.

Тетяна: Нічого, я сповнила свій обовязок вдячности. Хай пані вибачать! До побачення!

Єлисавета: До побачення, пані Тетяно.

Черемош: До побачення! (Тетяна виходить).

Юстина (потиху до Катерини): Мені робиться гаряче.

Катерина: Аби тільки гірша яка біда не трапилась, то ми безпечні.

Юстина: Сподіваюсь, що від тепер уже будемо мати спокій.

Ява 13.

Ті самі без Тетяни

Черемош: Ось жінка, що порядно замотує й затемнює свої гадки.

Єлисавета: Вона, здається, затемнила б проміння сонця ясного.

(Чути дзвінок на дверях).

Черемош: Хтось дзвонить.

Єлисавета: Іди, Юстино, подивись, хто це. (**Юстина** виходить).

Черемош: Тут ніколи спокою нема, в цім Торонті.

Єлисавета: До всього можна призвичаїтись.

Юстина (входить): Якась дама хоче з панею бачитись.

Черемош: Ми тебе тут оставимо з нею.

Єлисавета: Ні, тіточко, прошу сидіти. Я з нею розмовлюсь у сальоні.

Черемош: Ні, Єлисавето, прийми її радше тут, а я тимчасом

перейдуся трохи по домі.

Єлисавета: Ну, як це вам нічого не шкодить, то добре.

Черемош: Тільки вважай, не балакай довго.

Єлисавета: Не бійся, тіточко, я з нею хутко справлюся. (Черемош виходить з Іренкою й Любкою, Катерина теж виходить). Юстино, впровадь сюди ту паню.

Ява 14.

Єлисавета— Урядничка театру

Урядничка (входить): Кланяюсь низенько.

Єлисавета: Моє поважання, пані, з ким маю честь говорити?

Урядничка: Моє імя нічого вам не скаже. Я є скромна урядничка кіно-театру.

Єлисавета: Ну, то я певно не належу до ваших кустомерів.

Урядничка: Одначе, прошу пані...

Єлисавета: Я вам іще раз повторяю, що до вашого кіна не ходжу й не думаю ходити. І якщо ви сюди прийшли ширити свою рекляму, то шкода вашого часу й вашого труду.

Урядничка: Але ж, прошу пані...

Єлисавета: Шкода вашого говорення... Ані я, ані мої діти..

Урядничка: Я вам якраз приношу одну річ, що її ваша дочка загубила в нашому театрі.

Єлисавета: Не може бути!

Урядничка: То позвольте, пані, розвязати оцей пакуночок.

Єлисавета: Про мене— можете розвязати.

Урядничка (виймає торбинку): Ось, прошу поглянути.

Єлисавета (бере в руки): Торбинка Іренки, її нотатка й ключ.

Урядничка: О, прошу пані, я не помилилась.

Єлисавета (шукає в своїй торбинці грошей і дає урядничці). Перепрошую вас, пані, вибачте мою гарячковість.

Урядничка: Ви аж надто добрі, пані. Дякую, дякую. (Виходить).

Ява 15.

Єлисавета — Юстина

Єлисавета: Нема сумніву, що вони були в кіні, але як? Це певне справка моїх служниць... Бо інакше... О, я їм цього не подарую. (Дзвонить— входить Юстина). Поклич-но сюди Катерину.

Юстина: Добре, прошу пані.

Єлисавета: І з Катериною вертайся сюди. (Юстина виходить).

Ява 16.

Пані Єлисавета — Юстина — Катерина

Катерина (входить із Юстиною): Прошу пані!...

Єлисавета: Коли я вчора ввечері, серед таких сумних обставин, вибиралась у дорогу, ви мені обіцяли, а навіть дали слово чести, що будете вважати на дітей.

Юстина: Так, прошу пані.

Катерина (на бік): Я дрижу як осиковий лист.

Єлисавета: І що не будете виходити з хати.

Катерина: Так, прошу пані.

Єлисавета: Чи сміете тепер казати, що ви слова додержали?

Катерина (збентежена): Я... я...

Юстина: А чому властиво пані сумніваються?

Єлисавета: Не поможе вам ніяке крутійство. Іренка й Любка були в кіні.

Юстина: Але...

Єлисавета: Прошу не перечити. Я тут маю доказ, і зараз вам його покажу.

Катерина: Ах...

Єлисавета: Ось перед хвилиною принесли мені торбинку, що її Іренка загубила в кіні. Чи пізнаєте?

Юстина: Так, прошу пані.

Єлисавета: І ви, не зважаючи на мою заборону, сміли водити їх до кіна?!

Юстина: О, ні прошу пані, аж так зле воно не є. Правда: ми не багато варті, але аж такі злі ми не є. Цього ми не сміли б зробити, і можемо присягнути, що ми цього не зробили.

Єлисавета: Ах, то вони самі відважились на таке?! Ну, то гірше для них, тим більше кара їм належиться. Вони дістануть своє. Але ви... Як ви сміли пустити їх туди?

Катерина: Нас тоді вдома не було.

Юстина: Ми пішли були на танці.

Єлисавета: Гарно... За одну ніч танців ви все потоптали ногами: обовязки стану, обітницю, слово чести, просто все...

Катерина: На превеликий жаль—так.

Єлисавета: Може ви тепер і жалуєте, але незабаром знову те саме зробите.

Юстина: О, прошу пані! Більше цього не буде.

Єлисавета: Я не маю відваги більше вам вірити.

Юстина: Ми напевно тяжко провинились, але всетаки заслуговуємо на ваше прощення. Ми вже й так доволі покарані.

Єлисавета: Ви?

Юстина (подає Єлисаветі недокінченого листа, що його полишила була на бюрку). Хай пані лиш прочитають оцього листа, що його я писала, заки діти віднайшлись.

Єлисавета (читаючи): Ах... Ви обидві дійсно були в страху

... Ви боялись нещасливого випадку.

Юстина: Так, прошу пані, і під тим страшним ударом я зрозуміла, що в кожному званні людина має відповідальність.

Катерина: Якої не можна легковажити.

Юстина: Накінець я відчула в своїй душі щось таке, що на жаль уже від давна було приспане.

Єлисавета: Що таке?

Юстина: Моя совість. З цеї пори завжди буду її слухати.

(ЗАСЛОНА — КІНЕЦЬ)

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА 1942 РІК

Січень: Загальні й окремі наміри св. Отця.
Лютий: Щоб Дух Святий просвічував і кріпив провідників народів.
Березень: Щоб правда й справедливість усюди запанували.
Квітень: Щоб християни визначались діяльною любовю.
Травень: Щоб християнська обичайність була відома всім людям.
Червень: Щоб гідно винагороджували кривди нанесені Пресв. Серцю в Евхаристії.
Липень: Щоб люди краще заховували заповідь про слухання Служби Божої в неділі й свята.
Серпень: Щоб нехтуючи людський страх люди добре робили, а від зла втікали.
Вересень: Щоб католицька молодь св. Церкву як матір і учительку, з кожним днем чимраз більше шанувала.
Жовтень: Щоб ревніше призивали помочі св. Ангелів.
Листопад: Збереження правдивої віри в Европі.
Грудень: "Щоб усі були одно!"

Більше треба боятися скритої іскри, ніж відкритого вогню.

Легше піднести високу гору тоненьким кінчиком голки, ніж викоренити гордість зо свого серця.

Легше дати добру раду другому, ніж самому пристосуватись до неї.

Більше наловиться мух на ложку солодкого меду, ніж на бочку терпкого оцту.

Хто не закоштував гіркости, не зна́е, що таке солодощі.

Католицьким Світом

РОБЛИН, МАН.—Дня 30 грудня, 1941 р. замешкали оо. Редемптористи в новім монастирі, здвигненім за Божою ласкою та поміччю добрих людей. Впр. о. Володимир Корба є Ігуменом монастиря та Директором малого Семинаря.

Учні переїхали з Йорктону до Роблин 20 січня.

Кожної неділі й свята правиться в монастирській капличці для вірних Богослуження, що його звеличують своїм співом пп. Н. Капій і Варовий. Вірні численно приходять на Богослуження. До помочі впр. о. Володимирові призначено слідуючих отців: Ст. Стеф. Шавля, Ст. Іван. Шавля й Ст. Олійника та двох братів: Онисима й Стефана.

Усім дорогим співбраттям і учням малого Семинаря бажаємо Божого благословення та успіху в праці.—

Видавництво Голосу Спасителя.

Адреса отців є:

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION, BOX 355, ROBLIN, MAN.

ЕПИСКОПОМ бачванських українців, як подає арґентинський "Наш Клич" іменований о. др. Янко Шімрак, ректор загребської греко-католицької Духовної Семінарії. До дієцезії в Бачці належать також греко-католики хорвати. Бачванські українці мають величаві церкви і просвітні доми, свої школи, друкарні і пресу. Вони заможні і дуже свідомі—а рівночасно глибоко релігійні і привязані цілим серцем до нашої Церкви і духовенства.

МІЖ ЧІЛЄ І АРҐЕНТИНОЮ довший час істнувала загроза війни. Вкінці погодилися на замирення. І в доказ цього поста-

вили на границі великанську статую Христа, на верхах Андів. Статую виляли з бронзи канонів, які на цю ціль відступили обі держави на знак згоди і приязни. І стоїть та статуя високо і далеко видна— Христа миротворця і Господа, замість канонів і куль.

МАНІТОБСЬКІ шкільні трости рішили на з'їзді, що в школах провінції треба завести релігійне християнське і моральне навчання для дітий, що буде належати до цілости навчання і буде примусовим для всіх прилюдних шкіл в провінції.

ПОМЕР ДР. КИРИЛО ТРИЛЬОВСЬКИЙ у 78 р. життя в Коломиї. Це батько радикальщини на Покутті й боротьби з духовенством. Своєю передвоєнною діяльністю підривав всюди віру й Церкву. Коли був Сокільський З'їзд у Львові в 1914 р. він загрозив виведенням своїх радикальних Січий з майдану Сокола Батька, колиб священик відправляв там Службу Божу. Він то теж був тим злощасним дорадником в укр. Воєнній Раді, що знова загрозами відігнав від нас пізнішого ген. Льва Шептицького, коли той хотів вступити до Січових Стрільців. Посіяне Трильовським зерно принесло дуже прикрі плоди у хлібоїдщині й він вернувши зо скитальщини до краю, сам побачив шкідливість свого ранішого діяння, став каятися, але не мав відваги визнати того прилюдно—так, як зробив інший радикал— др. Осип Назарук.

16 лютого почнеться нова позичка побіди на $600 міліонів. Кампанія буде аж до 7-гб марта. Це четверта з ряду позичка, остання була в червні 1941 і також на шістьсот міліонів.

ГОЛОСОВАННЯ в справі примусової заморської служби для війська Канади відбудеться при кінці марта, або з початком квітня 1942 р.

Щира любов правдиві чари діе: бідну, нужденну хатину вона всилі перемінити на золоту палату.

Ліпший один доляр зароблений, ніж два одідичені.

Краще смакуе капуста засолоджена любов'ю, ніж печеня заправлена ненавистю.

Навіть найбільша річка мусить плисти до моря.

Три речі проминають на цім світі дуже хутко: жіноча краса, веселка, й відгомін серед ліса.

ПІОНІРСЬКИЙ ДЕНЬ В ЕЛМА, МАН.

Шістьдесять і кілька миль на схід від Винипегу знаходиться одна місцевість іменем Янов на почті, а Елма на залізничій станції. Околиця е трохи низька, за те було колись багато лісів. Через саме містечко пливе ріка Гвайтмавт, викручуючись при кінці містечка коло самої української церкви, щоб так як умисно прикрасити вид.

До Янова приїхали перші українські поселенці вже 45 літ тому назад. Перші з них були: Іван Місюрка, Іван Гілевич та Андрій Качур. Почта тому називається Янів, бо першим почтарем був Іван (Ян) Гілевич. Люди приїздили, поселювалися, і хоч початки були надзвичайно трудні ізза лісів та мочарів, то однак незадовго задумали громадно побудувати церкву. Та перша церква досі стоїть хоч вже має поверх 30 літ, і в ній мають люди богослуження один раз на місяць.

З нагоди 50-ліття українського поселення в Канаді, заряд Церкви Воздвиження Чесного Хреста в Елма постановив також відбути Ювілейні Торжества й в себе. В неділю, 14-го грудня, 1941, якраз мала бути Служба Божа в церкві, тому Заряд запросив отця пароха прибути день на перед і відправити Службу Божу та Парастас за всіх померших Піонірів. За них нема що забувати, бо ж вони причинилися до розвою нашого народу в Канаді. В неділю отже відправилася Благодарственна Служба Божа в наміренню всіх чесних Піонірів. Отець Парох влучно пригадав у науці про видержання у Христовій вірі мимо всяких затій Христових ворогів.

По Службі Божій всі зайшли до Народнього Дому, (в Елмі е дуже гарний та вигідний український Народний Дім). Там вже Сестриці парохіяльні звинулися, щоби скоро видати смачний обід на столи. Всі відспівали молитву "Отче наш..." і засіли до столів. Тут вже був майстром церемонії п. Іван М. Козоріз, учитель з Винипегу, і організатор Української Католицької Молоді (УКЮ).[1] По обіді. п. Козоріз обширно сказав що пошану складаемо піонірам не тому, що приїхали до Канади, але тому, що задержавши свое рідне, увійшли наші піоніри в життя та історію Канади. Парох, о. М. Сирник, іще раз промовляв про здобутки наші в прибраній вітчині... а саме про монастирі, про шпиталі, про конвенти, про колегію, про бурсу, про пресу, про велике число прекрасних нових церков як в Едмонтоні, Саскатуні. Давфині, Кукс Крік, та св. Володимира і Ольги у Винипегу. І запросив отець парох, щоби в той день не забули ми про ті ріжні інституції, а помагали завсігди. Тоді присутні зложили деякі

жертви, котрі розділено на Сиротинець в Айтуні, на Ювенат Отців в Роблині, і на Колегію св. Йосифа в Йорктоні. Задоволені всі, подякували Богу, і в добрім настрою, розійшлися домів.

Учасник ювілею.

ПРЕКРАСНІ РЕЛІГІЙНІ ДРАМИ И КОМЕДІЇ

1. Плащик Ганусі ..... .25
2. Перше Причастя у Вязниці ..... .50
3. Вестальки ..... .50
4. Ангел Хоронитель ..... .40
5. Чудо-Диво ..... .40
6. Міріям з Магдалі ..... .50
7. Розпни Його ..... .25
8. Пастир Пастирів ..... .40
9. В зарання щастя ..... .25
10. Чудо в Люрд ..... .40
11. Медалик ..... .25
12. Аероплян св. Катерини ..... .25
13. Ворожбитка ..... .25
14. Чарівниця ..... .25
15. У лісі ..... .25
16. Вуйцуньо ..... .30
17. Отроена ..... .30
18. Марія Магдалина ..... .30
19. Похорон української незгоди ..... .30
20. Кров за віру ..... .30
21. Ніч у квітках ..... .30
22. Пропала й найшлася ..... .30
23. А совість обрушилась ..... .50

Увага: Отсі представлення висилається лише тим, що вперед надішлють означену належитість. Замовляйте:

The Redeemer's Voice, Yorkton, Sask.

НА ПРЕСФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"

Всеч о. М. Колодій ..... 50ц.

Щира подяка за ласкаву жертву—

Адміністрація "Г. Сп."

— ЧИТАЙТЕ —

Життя й навернення св. Володимира ..... .05
Короткі застанови над станом своєї душі ..... .05
Молитва, як могуче средство до спасення душі, св. Альфонс .30
Найкраща потіха в годині смерти ..... .15
О Покаянню, Митрополит А. Шептицький ..... .20
О Любові, Митрополит А. Шептицький ..... .20
О св. Причастю ..... .15
Потіха для терплячих ..... .05
Пощо сповідатися? ..... .05
Про Христа Спасителя ..... .15
Служба Божа наше життя ..... .10
Сповідь наверненого лікаря ..... .15
Як сповідатися? ..... .05
Чи наука противиться вірі? ..... .25

Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

Приєднуйте "Голосові Спасителя" нових Передплатників!

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Сердечну подяку складаю душам у чистилищі за одну велику ласку.

Йорктон, Саск., С. Онуфрія П.Н.Д.М.

КАРТКИ ДО ВЕЛИКОДНОЇ СПОВІДИ— 100 карток ..... 25ц.

Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ДО НАШИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Просимо всіх наших Передплатників, що відновляють свою передплату, щоби в листі долучували ЗАВСІДИ картку, яку одержують на цю ціль. Це нам улегчить роботу, а Вам знова дасть більшу запоруку, що не зайде ніяка помилка.

— ВЕСЕЛИЙ КУТИК —
ЯК ГОРЩИК КОТИКА ПІДДУРИВ

Був собі в кухні великий, пукатий, чорний горщик. І був там також білий котик. Жили з собою в згоді. Котик частенько заглядав до горщика, а як деколи в ньому було що добре, то горщик охоче позволяв котикові трохи полизати. І нікому про це не говорив.

Аж раз якось горщик чогось дуже згордів. Надягнув на себе високу, округлу покришку, наче шапку, або лицарський шолом, і на білого котика й глянути не хотів.

А бідний котик ходить кругом горщика, обнюхує, допитує: "Що ти там таке маєш, любий горщику? Скажи, покажи!"

А горщик хоч би тобі слово промовив— так ні; стоїть, гордо надувшись, і вдає, буцім котика й не бачить.

Котик, то лапкою хоче піднести покришку, то носиком пручає,— а за кожним разом покришка тільки заскрегоче:

"Не руш! Не руш!"

Нарешті шепнув горщик тихенько:

"Сметану маю—ссмеетану,—але прийди до мене ссмерком, ссмеерком.."

Пішов котик невеселий на піч дрімати, й чекав, поки смеркнеться. Забув, що смерком вертається Маруся з совганки додому.

Заледве смерклося, а котик скакіць до горщика! Як тільки підніс носиком покришку, а вона скочила вгору й покотилась із полиці на землю.

Зиркнув котик миттю до горщика, а там... (ах, краще було б і не бачити:) звичайний, квасний, червоний борщ!— Ніякої сметани ні сліду!

Горщик зареготався, бо саме в ту хвилю відчинились двері, й у хату вбігла Маруся.

Котик, немов опарений, скочив з полиці, а Маруся закликала: "Ах, ти ласуне, то ти знов мені по горшках нишпориш?! Гайда за кару надвір, на мороз!"

Даремне котик пробував висмикнутися. Маруся вхопила його за вушко, й силоміць випровадила за двері. Котик пручався, хапавсь пазурками підлоги— але нічого не помогло.

Цілий вечір сумував котик на дворі, на морозі, жалував, що зайшов собі в дружбу з горщиком, і ввесь час жалісно скаржився: Мяв—мяв!"

Але та прикра пригода навчила його дуже багато. Він пізнав, як то легко й незамітно гордість може прокинутись у серці навіть найкращої людини. То через ту дурну поркишку горщик так нагло згордів, і зо щирого друга— ворогом йому став.

ШИРІТЬ "ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ"!

Преса це велика сила. Сила її в тім, що преса потрафить так незамітно втискати в душу свої погляди, свої думки, що часто читач і не завважить того, що він стає думати, говорити, а навіть ділати як йому каже той часопис.

Преса є дуже успішним чинником ширити світогляд, але вартість її залежить від того, які погляди вона втискає в душі своїх читачів. Впоює вона в душу людини шляхотні думки, вчить її поступати морально, словом добре впливає на своїх читачів, це добра преса.

І противно— преса, що впоює в душі своїх читачів фальшиві погляди, легковажить мораль, ширить брехню, ненависть, роздори між людьми та нарушує людську честь, це зла преса.

Місячник "ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ" подає правдиву науку віри й обичаїв, гарні й цікаві оповідання, геройські приклади з життя святих, прекрасні драми, відповідає на закиди ворогів віри й народу, подає важніші вісти з широкого католицького світу. Виходить кожного місяця на 36 сторін друку. Річна передплата всього один доляр. Оказове число висилаємо даром.

Нам усім повинно лежати на серці, щоб побідила правда й добро! В тій ціли поширюйте "Голос Спасителя"! Здобувайте йому нових передплатників! Таким способом Ви зробите прекрасне діло та станете апостолами правди й добра.

Для більшої заохоти обіцюємо дати даром осьтакі нагороди:

1). Великий і солідно оправлений в скірку з золотими берегами молитовник "З Нами Бог" тому, хто приднає 15 нових передплатників на рік.

2). Гарний, великий, стінний хрест, що світить у ночі тому, хто приднає 10 нових передплатників на рік.

3). Гарний, бронзовий, стінний хрест тому, хто приднає 5 нових передплатників на рік.

4). Великий і дуже цікавий "Календар Голосу Спасителя" на 1942 р. тому, хто приднає 2-ох нових передплатників на рік.

Час кампанії за приднуванням нових передплатників "Голосу Спасителя" тривае до кінця марта 1942 р.

Заохотіть і спонукайте до передплати всіх тих, що ще не передплачують "Голосу Спасителя."

Імена й адреси нових передплатників разом із річною належитістю присилайте на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

КАЛЄНДАР
ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ

НА 1942 РІК
ДУЖЕ ГАРНИЙ, ЦІКАВИЙ І ПОВЧАЮЧИЙ!

Містить історичні статті, описи подорожей до св. Землі й Рідного Краю, образки з місіонарського життя в Аргентині, многі та цікаві оповідання, представлення, вірші, жарти, адресар укр. катол. духовенства в Канаді й Америці, повний устав Богослужень, спис добрих книжок і часописей, оголошення та дуже багато красних ілюстрацій, стор. 160.

Почтою Калєндар коштує 30ц.

Хто приєднає двох нових передплатників на рік для українського місячника "Голос Спасителя" та пришле їхні адреси, даром одержить Калєндар Голосу Спасителя.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

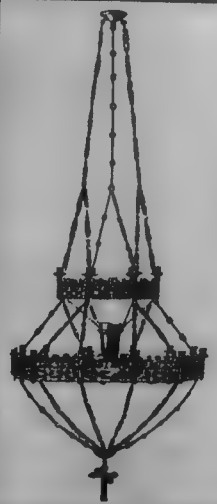

ГУРТОВИЙ СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧЕЙ

Павуки, Статуї Воскресення, Стоячі і Клячучі Ангели, Ріжні Статуї, Фелони, Фани, Хоругви, Ліхтарі, Чаші, Дарохранительниці, Монстранції, Процесійні Хрести і Образи, Кивоти, Свічки, Ладан, Вугля, і всякі інші потреби до наших церков.

Пишіть в рідній мові по катальог.

Левицький-Гросс, властителі.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main st., Winnipeg, Man.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE
Vol. 13, No. 3. YORKTON, SASK. March, 1942

КАЛЄНДАР НА БЕРЕЗЕНЬ, 1942

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
16 Н **2. Нед. Посту.** мч. Памф.	1 **2. Нед. Посту.** Прмч. Евдокії
17 П Вмч. Теодора Тирона	2 П Сщмч. Теодота
18 В Св. Льва папи	3 В Мч. Евтопія
19 С Ап. Архіпа	4 С Преп. Герасима
20 Ч Преп. Льва Катан.	5 Ч Мч. Конона
21 П Пр. Тимотея і св. Євстах.	6 П 42 мч. в Аморії
22 С Найд. мощ. мч. в Евгенії	7 С Сщмч. в Херсоні
23 Н **3. Н. Посту. Хрестп.**	8 Н **3. Н. Посту, Хрестопок.**
24 П † 1 і 2 найд. Гл. Ів. Хрест.	9 П †40 мч. у Севастії
25 В Тарасія	10 В Мч. Кондрата
26 С Св. Порфірія	11 С Св. Софронія
27 Ч Преп. і ісп. Прокопія	12 Ч Прп. Теофана, Гр. Двоесл.
28 П Преп. і ісп. Василія	13 П Пер. мощ св. Никифора
1 С Березень. Препмч. Євдок.	14 С Прп. Венедикта
2 Н **4. Н. Посту.** Теодота	15 Н **4. Нед. Посту.** Мч. Агапія
3 П Мч. Евтропія	16 П Мч. Савина папи
В 4 Преп. Герасима	17 В Прп. Алексія
5 С Мч. Конона. **(Поклони)**	18 С Св. Кирила **(Поклони)**
6 Ч 42 мч. в Аморії	19 Ч Мч. Хризанта і Дарії
7 П Свщм. в Херсоні	20 П Прп. Отців уб. в об. Сави
8 С Преп. і ісп. Теофілякта	21 С Прп. і ісп. Якова
9 Н **5. Н. Посту,** † 40 мч. Сев.	22 Н **5. Нед Посту.** Сщмч. Вас.
10 П Мч. Кондрата і ін.	23 П Прмч. Нікона і ін.
11 В Св. Софронія	24 В Прп. Захарії і Якова
12 С Преп. і ісп. Теоф., Гр. Дв.	25 С **Благовіщення Пр. Богор.**
13 Ч Перен. мощ. св. Никифор.	26 Ч Собор Арх. Гавриїла
14 П Преп. Венедикта	27 П Матрони
15 С Мч. Агапія і ін.	28 С Прп. Іляріона і Стефана
16 Н **Нед. Квітна,** мч. Савина	29 Н **Нед. Квітна.** Марка і Кир.
17 П Преп. Алексія	30 П Пр. Івана Ліств.
18 В Св. Кирила	31 В Прп. Іпатія

УСТАВ НА БЕРЕЗЕНЬ

1. Нед. 2. Посту: Гл. 5, Єв. утр. 5. На Сл. Б. Вас. Вел.: Троп. воскр. Сл. Конд. Тріоди, Ін. Богор. Ап. 304, Єв. Марка 7.

8. Нед. 3. Посту, Хрестопоклінна: Глас 6, Єв. утр. 6. На Сл. Б. Св. Вас. Вел.: Кресту Твоєму. Ап. 311, Єв. Марка 37.

15. Нед. 4. Посту: Гл. 7, Єв. утр. 7. На Сл. Б. Св. Вас. Вел.: Ап. 314, Єв. Марка 40.

18. Середа Вечером: **Утреня з Поклонами.**

22. Нед. 5. Посту і † 40 Муч. у Севастії: Гл. 8, Єв. утр. 8. На Сл. Б. Вас. Вел.: Ап. 321 і 331, Єв. Мар. 47 і Мат. 80.

29. Нед. Квітна. Всеночне. Вся воскр. служба опускається. На Сл. Б. св. Ів. Золот.: Ап. 246, Єв. Ів. 41.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Нсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 14, Число 3. Березень 1942

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА БЕРЕЗЕНЬ

За перемогу справедливости в світі

Господь Бог, справедливий Суддя, що за добро нагороджає, й за зло карає, домагається й від людей справедливости.

І щоб людям легше було той обов'язок справедливости сповнити, Господь Бог вложив їм у серце святий закон, що кожному виразно каже: не кради, не простягай своєї руки по те, що не твоє! Не пожадай чужого добра! Не завдавай шкоди своєму ближньому ні на майні, ні на здоровлі, ні на добрій славі! Бережись людської кривди! Нікому не чини того, що тобі самому немиле, й кожному віддай те, що йому по правді належить!...

Як би так люди послухались того Божого голосу, що в їх сумлінні відзивається, то напевно йнакше виглядало б на світі людське життя, й замість бути сумною долиною сліз, земля переміниласяб у чудовий передсінок неба. Як би так люди послухались... Та вся біда саме в тім, що вони слухатись не хочуть.

Сатана, що між Божими сотвореннями перший збунтувавсь, і в своєму серці несправедливо пожадав такої слави, яка тільки одному Богові належить, той Сатана, що перший посмів накинутись на вічні права свого Творця, навчив також і людей на чужі права, чи Божі, чи людські накидатись.

З тої пори несправедливість замешкала між нещасними синами Адама, й вони, замість жити як діти, що на небі мають зичливого спільного Отця, стали роздумувати, як би то один одному могли видерти хоч би й останній деколи кусок хліба із самого горла. Несправедливість довела до того, що життя стало непевне, бо один другого боїться, один другому не вірить, і навіть батько нераз на

рідну дитину непевним оком споглядає, догадуючись у ній злодія.

Сумно стає, коли подумати, яка то тепер на широкому світі політика між народами запанувала, а саме політика дикого розбишацтва. Могутній хижак, що нафабрикував собі багато тенків, бомбовиків, і гармат, зовсім безцеремонно кидається навіть на такі маленькі, мирні краї, що зовсім "Богу духа винні," бо нікому ані нешкодять, ані не загрожують. Так, кидається на них брутально, з усією силою, щоб їх добробут знищити, зграбувати, ногами потоптати, та ще й зо сліз їхніх гірких, кривавих посміятись. Яка страшна й огидна мусить виглядати та кривда в очах Справедливого Бога!...

Сумно, сумно, на серці робиться, коли подумати, що нераз у приватному, сусідському житті бувають випадки потворної несправедливости, і то між християнами, католиками!

Одначе Христова Церква ніколи надії не тратить, що за Божою поміччю вдасться на світі поширити царство справедливости. Тому вона безперестанку людей упоминає, пригадує їм справедливий божий закон, і молиться за їхнє навернення. І ми, члени Апостольства Молитви, цього місяця особливо молімся до Ісуса Христа, щоб ясним промінням своєї ласки розігнав ту страшну пітьму несправедливости, що світові так дуже загрожує. А коли молимось за те, щоб справедливість у світі перемогла, то передовсім благаймо Господа, щоб та справедливість у нашому власному серці завжди панувала. Не чекаймо, аж поки світ навернеться, а самі від себе зачинаймо, пильнуючи, щоб наша душа на скрізь просякнула тою справедливістю, що кожному віддає те, що йому поправді належить.

Коли говорю мовами людськими й ангельськими, а любови не маю, то став я наче та мідь, що пусто бренить, і мов той бубон, що голосно гуде. Коли маю пророчий дар, і ясно бачу й розумію всі таємниці й усе знання; і коли віра в мене така сильна, що може переносити гори з одного місця на друге, то якщо любови в мене нема,— я нічого не варт. І навіть коли майно своє роздам на милостиню вбогим, і тіло своє на спалення віддам, а любови не маю, то все те ні на що не придасться мені.

(Лист Апостола Павла до Коринтян, 13, 1-3).

---

102. ПСАЛОМ ЦАРЯ ДАВИДА

Пісня Похвали й Вдячности Господеві

1. Благослови, душе моя, Господа!
І нехай усе, що є в мені, благословить святе його ім'я!
2. Благослови, душе моя, Господа,
й не забувай про всі добродійства його!
3. Він прощає тобі всі беззаконня твої,
й лікує всі недуги твої.
4. Він рятує від загибелі життя твоє,
Вінчає тебе благодаттю й милосердям.
5. Він насичує добром бажання твоє,
И мов той орел, ти відновлюєш свою молодість.
6. Господь виконує справедливий суд,
Заступаючись за всіх покривджених.
7. Він об'явив дороги свої Мойсеєві,
И величні діла свої дітям Ізраїля.
8. Господь милосердний і вселаскавий,
Повільний до гніву, й добротою багатий.
9. Він не такий, щоб завжди докоряти кому,
Щоб постійно зберігати на кого свій гнів.
10. Він не поступив із нами по нашим гріхам,
І не відплатив нам по нашим беззаконням.
11. Бо як високо простягнулось небо над землею,
Така велика й милість його над тими, що бояться (його.
12. І подібно як схід далеко стоїть від заходу,
Так далеко відкинув він від нас наші провини.
13. І як батько милосердиться над своїми дітьми,
Так милосердиться й Господь над тими, що бояться
14. Знає бо він добре, з якої глини зліплені ми, (його.
И пам'ятає, що ми порох і земля.
15. Що ж бо таке людина? Її дні мов та трава;
Мов квітка польова—так вона цвіте й відцвітає.
16. От повіє над нею вітець, і вже не стало її,
І місце, де стояла вона, вже не знає її.
17. Милосердя ж у Господа від віку до віку над тими,
що бояться його,
И правда його над дітьми дітей їх,
18. Над тими, що бережуть його заповіт,
І пам'ятають про заповіді його, щоб заховувати їх.
19. Господь утвердив свій престіл на небесах,
І царство його володіє над усім.

20. Благословіть Господа, ви ангели його,
Сильні, могутні, що виконуєте накази його,
Ви, що покоряєтесь голосові слова його!
21. Благословіть Господа, ви збройні сили його,
Ви всі слуги його, що сповняєте волю його!
22. Благословіть Господа, ви всі твори його,
На всіх місцях володіння його!
Душе моя, благослови Господа!

* * *

Дехто думає часом, що правдива молитва є тільки тоді, коли ми в Господа Бога чого просимо. Це одначе велика помилка, бо не тільки "Подай Господи," але також і "Слава Тобі, Господи" є правдива молитва.

Вище поданий 102 Псалом Царя Давида,—це ясний доказ, що може бути прекрасна й сердечна молитва, хоч ніякої просьби в ній нема.

Згадавши, що Господь Бог такий ласкавий для грішника, такий вибачливий та вирозумілий для нашої немічної природи, й такий милосердний для ізраїльського народу, хоч нарід той уже стільки разів віроломний був і від Господа відвертавсь,— згадавши за це все, святий Пророк чує, що серце його наповняється вдячністю супроти того доброго й ласкавого Бога. І от він, послушний надхненню Святого Духа, співає пісню Господеві, безсмертну пісню похвали та вдячности.

Читаймо уважно цей надхнений, святий псалом, читаймо його раз і другий і третій, ба навіть більше разів, та й учімся з нього, як то треба Господу Богу дякувати за всі незчисленні добродійства його. Ніколи не забуваймо, що Господь Бог— то наш найбільший добротворець. Самі від себе ми нічого не маємо; самі від себе ми нужденні жебраки. Всі добра душі й тіла нашого а передовсім наше життя— це Його щедрий дар, Його ласка. Стережімся грубої невдячности тих, що не багато думавши кажуть деколи: "А що мені Бог таке велике дав? Нічого мені з неба готового не скинув. На найменший кусок хліба мусів я сам заробити собі. За що маю дякувати Богові?"

Так говорить нераз, забувшись, невдячна людина, й бесіда її незвичайно дурна. Можна б такому легко відповісти: "Кажеш, що ти сам собі на хліб заробив? А хто ж тобі ту силу дав, що можеш працювати? Хто це такий піддержує твоє життя, так що серце твоє в грудях б'ється, що в жилах кров не ціпеніє, а пливе, що очі бачать, вуха чують, розум розуміє? Хто це все робить? Ти сам?! Бідна ти, короткозора людино, що правди такої ясної й простої не бачиш... Упадь на коліна, й усім серцем своїм подякуй Господеві за все. Скорше можеш почислити волосся на голові, ніж ті ласки, що ними Господь тебе вже обдарив від першої хвилі твого існування аж досі. Так, покажи небесному Добротворцеві свою вдячність, то ще більше ласк від Нього одержиш. Співай частенько в глибині серця свого, подібно як вдячний Давид співав: Благослови, душе моя, Господа!"

МОНАШИЙ ПОСЛУХ

Цісар Генрих II. віддавна бажав зректись усякого світового блеску й віддатись цілковито Господу Богу на службу в манастирі.

Раз якось зайшов він у лавру святого Вана біля Вердену, й став на коридорі голосно проказувати псалом царя Давида: "Оце місце мого спокою, тут я й залишуся, така постанова моя." Зачувши це якийсь монах, побіг скоренько росказати Отцеві Ігуменові, що сталося.

Старенький Ігумен вийшов негайно, й запровадивши цісаря у простору манастирську вітальню, запитав його, чого собі бажає.

Бажаю виректись оцього світського одягу"— промовив цісар крізь сльози— "й я хочу з цієї пори служити тільки Богові вкупі з братчиками."

"Але чи обіцяєш,"— каже Ігумен—"що будеш послушний аж до смерти згідно з нашими правилами й за прикладом Ісуса Христа, нашого Господа?"

"Так, обіцяю"— відповідає цісар.

"Ну, то я приймаю тебе між братчиків як монаха. З цієї пори я вже буду провідником твоєї душі, й що тільки прикажу тобі, ти все богобоязно виповняй. Отже тепер ув ім'я Боже приказую тобі вернутись мерщій у цісарську столицю, й далі виконувати найвищу владу, що її Бог у твої руки зложив; пам'ятай, що твій обов'язок тепер: із усіх сил твоїх та "зо страхом і трепетом" дбати за добро всього цісарства й усіх підданих."

Новому "монахові" не лишилось ніщо інше, як послухати приказу, й остатись на далі цісарем.

Оце моя заповідь, щоб ви любили один одного так, як я вас полюбив. (Іван 15, 12).

Коли хто каже: "Люблю Бога," й брата свого ненавидить,— він неправду говорить; як може хтось любити Бога, що його не бачить, коли брата свого, що його бачить, ненавидить? (Іван І. 4, 20).

— Розпяття —

Велика Пятниця

"Як Мойсей високо підняв змію серед пустині, так треба було й Синові чоловічому піднятись угору, щоб кожний, хто в нього вірує, не погиб, а мав вічне життя." Отаке читаємо в третьому розділі Євангелії від святого Івана. Але щоб ці слова стали для нас ясні й зрозумілі, загляньмо побожно в Старий Завіт, у ті давні часи, коли вибраний нарід за проводом Мойсея мандрував до обіцяного краю, до Канаану.

Правда: мандрівка та не легка була, та зате опіка Божа була видима й надзвичайна. Коли наприклад серед пустині забракло води, й страшна спрага дошкулювала і людям і скотині, тоді Мойсей, на Божий приказ, ударяв своєю палицею в скелю, й чудо-диво діялось тоді велике, прекрасне: з кам'яної скелі відразу трискала чиста, погожа вода так, що ввесь Ізраїль і всі скоти його мали що пити до схочу. Або знов, коли хліба нестало, й голодова смерть стала в вічі заглядати людям, взяв Мойсей перед Господом Богом плакати й молитись, а Господь зіслав манну біленьку, солодку, що й голод цілковито заспокоювала, й сил додавала до дальшої мандрівки. Сорок років день-у-день падала та чудесна манна на пустині, аж доки Ізраїль не перейшов на другий беріг святої річки Йордану, до Палестини. Так то Господь Бог опікувався тим маленьким, жидівським народом, рятував його в усіх пригодах, бо з народу того мав вийти Богом обіцяний Месія, Спаситель грішного світу.

Але нарід жидівський невдячний був, і не зважаючи на всі ті Божі добродійства, нераз нарікав і бунтувався у часі тої довгої блуканини. Тоді Господь Бог посилав на тих людей кару й давав їм відчути Свою справедливу руку. І от одного разу, коли так жиди заворушились і підняли бунт проти свого Пророка Мойсея й Первосвященика Арона, упала на них страшна, нечувана кара. Ото серед пустині з'явились нагло чорні, їдовиті гадюки, й стали кусати людей немилосердно. І кого тільки вкусила така гадюка, той уже мусів пропадати, бо рана від того укушення пекла як вогонь, а на смертельну їдь ні ліку ні масті ніякої не було.

І гинув нарід як мухи, і падав як солома, а гадюки да-

лі гризли, кусали так, що смерть спочинку не мала й мов той невтомний косар—людське життя без уговку косила.

І настрашились люди Господньої кари, й прийшовши до Мойсея, сказали йому: "Тяжко згрішили ми тим, що нарікали на Господа, й проти тебе виступали. Але заступися за нас перед Господом, щоб відвернув від нас оті гадюки." Мойсей помолився за нарід, а Господь так відповів: "Кажи ковалям зробити з міди велику змію, й прибий до високого стовпа, та піднеси її вгору, щоб усі могли бачити. Це буде знак рятунку для вас. І хто з укушених погляне на той знак, буде врятований."

Докладно сповнив Мойсей Господній наказ, і серед пустині поставив той Богом даний знак, що мав рятувати нещасних від загибелі.

Оттака то подія скоїлася колись у давноминулих часах, і записана вона виразно в четвертій книзі святої Біблії.

І ми, християни, можемо з тої чудесної події зачерпнути для себе прегарну науку, що особливо надається на Велику П'ятницю.

У Велику П'ятницю християнська думка мимохіть летить на Голгофту далеку, де колись перед віками стояв скривавлений хрест, а на ньому Божий Агнець за гріхи світу умирав.

Під хрестом тим, разом із Страдальною Матірю, стояв святий Апостол Іван, найбільш улюблений учень нашого Господа. Стояв, бідний, і бачив зблизька, як на хресті його найлюбіший Учитель і Господь страшно мучився, як з болю корчився; а рани пекли, як вогонь, а спрага немилосердно палила уста, а вороги, замість чистої води, давали Йому терпкого оцту й жовчі... Ах, які смутні гадки мусіли тоді тиснутись до голови тому святому Апостолові, коли бачив, як струмочками спливала по хресті невинна Кров Ісусова, а в купі з нею й життя Пресвятого Учителя утікало!

Між іншим прийшло йому тоді на думку, що подібно, як колись мідяна змія, піднесена високо вгору, була знаком рятунку для нещасного Ізраїля, так тепер Ісус піднятий вгору на хресті, є знаком спасення й рятунку для всіх бідних грішників. І коли пізніше по довгих роках Апостол Іван, надхнений Божим Духом, святу Євангелію укладав, то в третьому розділі записав він виразно: "Як Мойсей високо підняв змію серед пустині, так треба було й Синові чоловічому піднятись угору, щоб кожний, хто в

нього вірує не погиб, а мав вічне життя."

Щоб ці євангельські слова ще сильніше заговорили до нашої душі, застановімся над ними трохи довше. "Як Мойсей підняв змію серед пустині..." Ах, яка сумна, яка страшна мусіла бути та пустиня! Куди лиш оком поведеш, усюди піски та піски, та й каменюки пусті, й нічого іншого не побачиш. Широка та пустиня, як те море безкрає! Та в тому морі замість води, тільки піски жовтіються, й збиточний вітер безперестанку ними пересипається. Ах, коли ж уже раз покажуться береги того страшного,

Поцілунком Юда зраджує Христа

піскового океану! Коли зазеленіються ліси й гаї, усміхнуться врожайні ниви, заквітчані сади, городи! Наскучило вже бідним жидам вічно на ті жовті піски на пустині дивитись, і душа їх наповнилась смутком та тугою. А тут іще нове, страшне нещастя: гадюки страшні повзають, смертельні рани завдають, і всюди чути плач і тривожні крики між народом, і трупів уже повно, повнісько, й рятунку не видко нізвідки... Бідний нарід!... Правда: він завинив; він Господа Бога тяжко зневажив і на справедливу кару заслужив. А все ж таки, згадавши на його страшну недолю й нужду, кожен із нас готов подумати собі: "бідний нарід!"...

Одначе не забуваймо, що так само бідний, так,—дуже бідний є ввесь людський рід, що замешкує на земній кулі. Подібно як Ізраїль колись мандрував арабською пустинею до Канаану, так і ввесь людський рід постійно мандрує широчезними пустинями земного життя до Божої вічности. І як колись на бідних Ізраїльських синів їдовиті гадюки кидались, так і тепер по всьому світі тих гадюк повно намножилось, щоб людям життя затроювати. Кожний смертельний гріх, така їдовита гадюка. А гріхів так багато, так страшенно багато! Здається нема такої заповіди Божої, що її люди на світі не потоптали б ногами; нема такого злочину, що його люди не сповнили б. Бо з тої пори, як пекольний змій намовив Прародичів у раю до гріха, вся людська природа стала звихнена. І ми, діти грішного Адама, дуже виразно відчуваємо, що нас більше до гріха тягне ніж до добра. Всі ми чуємо, що легше грішити, ніж добро творити, легше падати ніж вставати, легше повзати в болоті гріха, ніж душею до Бога летіти. Так, усі ми добре це чуємо, що наша бідна людська природа немов надломана, надгрижена, та що в жилах наших немов затроєна кров пливе.

Ах, як багато тих їдовитих гадюк смертельного гріха між людьми повзає! І кожна з них завдає людській душі глибоку рану, нищить життя Божої ласки, убиває спокій сумління. Тим то й правдивого щастя між людьми так мало, так страшно мало...

Коли Адам і Ева в раю тяжко згрішили, прокинувсь у їх сумлінні такий неспокій, що вони просто не знали, що з собою почати, тай поховались у райські кущі. І здавалося їм, що кожна деревина в раю кликала до них: "Що ви зробили?! Ви посміли виразну Божу заповідь під ноги кинути?!" А кожний листок на дереві, здавалося, шелестів: "Ви грішники, ви бунтівники, ви злочинці!"

Коли Каїн рідного брата Авеля замордував, коли кров братню, невинну по землі розілляв, утекло щастя назавжди з його темної душі, й пішов він у широкий світ із плямою душогуба, а слідом за ним, немов невідступна тінь, поволоклась чорна розпука.

Коли цар Давид допустився був раз двох тяжких гріхів, то зранене сумління так страшно боліло його, що сон уночі вже не хапавсь очей його. І тинявся нещасний цар по своїй пишній палаті мов та блудна вівця, й не міг ніде знайти собі спокійного місця. Як їв хліб, то здавалося йому, що то попіл був, а як пив, то здавалося йому, що то

не вино було, а сльози гірки були. Втрачений спокій вернувся до нього аж тоді, коли Пророк Натан в ім'я Боже сказав йому виразно, ясно, що гріхи його вже відпущені.

Ах, як багато в сьогоднішньому світі таких, що здається усього мають доволі, а того їм недостає, що найважніше, тобто щастя! Кілька років перед теперішньою війною подали були часописи дивну звістку, що один із міністрів Франції життя собі відобрав. Чого ж він властиво собі життя відобрав? Чи може не мав що їсти, чи може не мав у що вбратися, чи посади не мав? А деж тоді в Європі була краща посада, як посада міністра в такій могутній та багатій державі, як передвоєнна Франція? А він, нещасний, на себе руку наложив. Видко, що там у нього в душі щастя не було. Там, здається, віри не було, Бога не було, Ісуса Христа не було. Там певне не було Божої ласки, там пустка нужденна була, там гріх загніздився мабуть, а їдовита гадюка так страшно гризла, так кусала, що годі вже було довше видержати...

Бідні діти грішного Адама!... А де ж рятунок? Хто їм рятунок подасть? Хто поможе віднайти той утрачений рай, що називається спокій сумління? Хто?

Коли у грізну хвилю тривоги старозавітні жиди благали Мойсея, щоб за них заступивсь перед Господом. Кого ж їм було іншого просити, як не Мойсея? Він же ж святий, він Богом надхнений пророк, він володар: батько всього народу. Він усі сили свої, всі талани й здібности, й усе своє життя віддав для рідного народу. Він напевно людей своїх у нещасті не опустить, напевно їх перед гнівом Божим оборонить. І не помилились жиди. Бо Мойсеєва молитва дійшла перед престіл Всевишнього, й поміч Божа негайно наспіла. Мідяна змія на високому стовпі піднесена вгору— ось і знак рятунку від загибелі.

А нам тепер хто такий знак спасенний подасть? А за нас, бідних грішників, хто заступиться?

Отже свята віра нам каже, що сам Божий Син із неба на землю зійшов, щоб за нас усіх перед своїм Отцем заступитись. І на горі на Голгофті поставив він для нас той святий знак спасення. Той знак— то хрест високий, а на тому хресті він сам, невинний, Божий Агнець розпятий. Все тіло Його збите, скатоване, ранами кривавими поране. В голову його пресвяту колюче терня глибоко в'їлося, очі кров'ю зайшли, а з отворених ран уся життєва сила випливає.

І коли глянути на це звичайним людським оком, то

нічого не видко опріч людини, що знищена страшними терпіннями марно пропадає.

Але віра свята нам каже, що то Син Бога Живого всі ті терпіння добровільно на себе прийняв, щоб своєю смертю на хресті нас рятувати від вічної загибелі. Там на скривавленому Хресті Божий Син за нас смертельний бій точив із дияволом, що наші душі намагавсь занапастити. І коли в Велику П'ятницю о третій годині пополудні Ісус натомлену голову похилив і пречисту душу віддав, то його

Ісуса Христа бичують

ворогам могло тоді здаватися, що Він уже на віки програв. А в дійсності то була славна, преславна Христова перемога. Перемога над смертю, перемога над пеклом і дияволом, перемога над гріхом. Своєю смертю Ісус нам вічне життя віддав, своїми глибокими ранами він наші рани душевні уздоровив, своїм скривавленим хрестом він нам вічне небо широко відчинив. І тому то ми що-року так побожно святкуємо ту славну пам'ятку Його смерти, і рани Його криваві на плащаниці з любов'ю цілуємо, й хрестові Його святому аж до землі поклоняємось. Той хрест, що на ньому нашого Господа жорстоко замучили; той хрест, що вороги називали його проклятою шибеницею,— той хрест став для нас усіх дорогий і славний.

Він знак тріюмфу Христового, він знак спасення й рятунку для нас і для всього людського роду. Так, Ісус поставив його на Ґолгофті, щоб він усіх рятував, усіх спасав.

Та на жаль, той хрест святий усіх не спасе. Він не спасе тих, що в нього не вірять, що з нього жартують собі, що, не зважаючи на голос свого сумління, на нього плюють і під ноги кидають його. Колись при кінці світу появиться той хрест святий на небі, і буде він ясніший від сонця ясного, і побачать його всі народи землі. І зрадіють праведники, побачивши той знак святий на небі, й закличуть: "Слава Тобі, Хресте Святий! Ми на землі поклонялись тобі, ми тебе щирими устами цілували, й уся наша надія в тобі була! Будь на віки благословенне, ти дерево райське, святе, бо на тобі зацвила квітка надії нашої християнської, і доспів овоч вічного життя."

Так зрадіють усім серцем приятелі Христові, побачивши прославлений знак свого Спасителя на небі; але заплачуть і задрижать усі вороги його зо страху, бо зрозуміють, що той хрест не приходить уже спасати їх, а проклинати на віки вічні.

Сумна це річ, але правдива, що хрест Господній, хоч був поставлений на знак спасення для всіх, одначе всіх він не спасе. Наперед він не спасе тих, що не зважаючи на пересторогу свого сумління, проти нього воювали й висміювали його. А по друге він і тих не спасе, що хоч на нього з вірою дивилися, то все таки ніякого жалю за гріхи свої в серці не мали, й крихітки правдивої любови до Бога в своїй душі не відчували. Вони може навіть що-року до святої Сповіди приступали, але каятись своїх гріхів не думали. Вони хотіли, щоб хрест їх сам рятував, а до того рятунку вони самі ні пальцем не хотіли причинитись. Вони в Велику П'ятницю що-року рани Ісусові цілували, але це тільки з привички робили вони так: їх серце зовсім холодне було, й дальше любило гріх, і гріха держалося завзято. О, не забуваймо, що хрест святий нас сам не спасе; треба, щоб і ми з нашої сторони приклали рук до праці для нашого спасення.

До тої праці нам ніколи сил не забракне. Ту силу душевну Ісус нам на хресті здобув, але треба її вживати, треба нею послугуватись, а не марнувати її.

Якщо хочемо направду спастись, використовуймо ту велику ласку, що з дерева хресного спливає. Дивлячись на знак спасення нашого, розбудім у серці віру й надію нашу, а потім, цілуючи криваві рани Господні на плаща-

ниці, намагаймося серце сокрушити щирим жалем за свої гріхи. Бо пам'ятаймо, що то наші гріхи Його так страшно на хресті мучили, то за наші беззаконня Він, бідний так з болю корчився, й обезсилений умирав. А до жалю щирого додаймо ще й сердечну любов, до того доброго, милосердного Сина Божого, що з любови до нас усю Кров свою невинну на хресті аж до останньої каплі пропляв. І кажім йому в глибині свого серця християнського: "Господи Ісусе, Ти зо свого боку нічого не пожалував, щоб мою бідну душу спасти; тепер прийшла черга й на мене, щоб і я вже більше не лінувався, і взявся щиро працювати над своїм власним спасенням. Так, Господи Ісусе, вирікаюся всіма силами смертельного гріха, й Тобі хочу віддати себе цілковито. А щоб я мав силу оцю постанову додержати аж до смерти, я буду споживати Тіло Твоє пресвяте, буду пити Твою невинну Кров у святій Тайні Евхаристії. А як би ще коли, не дай Господи, гадюка смертельного гріха покусала мене, то знов прибіжу я до Тебе, мій Ісусе, цілющого ліку просити на мою болючу рану. Так Господи Ісусе, Ти одинока моя надія!

Отак до Господа нашого говорім особливо в Велику П'ятницю, коли над гробом Його стоїмо, про Його муки, рани й смерть розважаючи. Тоді може зрозуміємо хоч трошки краще глибокий змисл того таємного слова, що в третьому розділі Євангелії від святого Івана: "Як Мойсей підняв змію серед пустині, так треба було й Синові чоловічому піднятись угору, щоб кожний, хто в нього вірує, не погиб, а мав життя вічне."

ХРИСТОС І СВЯТИЙ ПЕТРО В ДОРОЗІ

(Легенда)

Ісус Христос зо святим Петром ходили по світі та навчали людей.

Раз ішли вони самі-самісінькі широким шляхом. Сонце вже хилилось до заходу, й рожевим промінням пестило високі шпилі гір.

Ідуть наші святі подорожні, ідуть, потонувши в глибоку задуму. Але направду задуманий був тільки Христос. Про що роздумував Він,— про те знав тільки Бог Отець. А святому Петрові надокучило вже так мовчки йти. Він охоче розпочав би якусь розмову.

Аж ось перед ними, край дороги, в рові лежить якийсь чоловік, і міцно спить, аж хропе.

"Гей, п'янюго, вставай!"— закликав святий Петро з обуренням.—"Іди додому, до праці! Твоя жінка напевно не має в хаті ні дров, ні хліба."

Але Христос погрозив святому Петрові пальцем і сказав:

"Поможи цьому бідоласі підвестись на ноги. Правда: він випив трохи вина. А що досі ніколи не пив, то воно звалило його з ніг. Але він чесна й добра душа."

Святий Петро послухав Господа. Обидва вони взяли сонного чоловіка попід пахи, завели в найближчу хату, й віддавши його там жінці в опіку, подались у дальшу дорогу.

Ідуть та й ідуть аж напроти них виходить обдертий та брудний жебрак, увесь покритий струпами й боляками, наче той Йов, що про нього в Біблії стільки мови. І ось Спаситель приступив до нещасного, й поцілувавши його, седречно привітав:

"Ох, бідний брате!"

Побачивши це святий Петро, з великого дива аж ахнув, і став хитати головою.

І знов пустились наші святі мандрівники в дорогу. Пройшли може милю, може дві, дивляться, аж проти них іде якийсь чоловік із дуже святим та благородним виглядом обличчя. Чоловік той має на собі багату та пишну одежу, а на пальцях у нього блищать золоті перстені. Вже здалека кланяється він Христові, й кличе голосно:

"Осанна, Давидовому Синові!"

Святий Петро аж повеселішав від цього, й каже:

"Слава Богу, що нарешті пощастило нам стрінути порядну людину. А то досі доводилось стрічати самих тільки п'яниць та жебраків."

І святий Петро сердечно поздоровив незнайомого багатія.

А Христос?... О, Христос не тільки що не глянув на нього, але ще відвернув своє святе обличчя вбік.

Тепер уже святий Петро дійсно не знав, що властиво має думати. Це була для нього не легка загадка.

"Чому, Господи, погорджуєш цим чоловіком?"— нарешті відважився він спитати Христа.

А Христос відповів:

"На устах у цієї людини завжди ім'я Єгови, зате в серці її панує божок мамони. О, Петре, апостоле мій! Стережись такого святця— це фарисей!"

Дарунок із-поза гробу

Коли святий Вулстен, єпископ англійського міста Ворчестер, зміркував, що його смерть уже зовсім близько, він сповістив про це свого найдорожчого приятеля, Роберта з Лотарингії, та й так йому написав: "Друже! Якщо хочеш побачити мене ще раз живим, то не барись, і хутко приїзджай, бо смерть моя вже надходить."

Одержавши таку сумну вістку, Роберт негайно сів на свого коня, та й пустився в дорогу. Їхав безперестанку день і ніч, аж накінець, як уже був недалеко міста Ворчестер, почув він таку сильну втому, що годі було далі їй опертися. От, він і пустив свого коня на пашу, а сам поклався на зелений муріг, та й запав у міцний сон.

Тимчасом у сні з'явився йому сам друг його Вулстен та й каже: "Дякую тобі, друже, за твоє добре серце. Ти зробив усе, чого домагалась від тебе вірна приязнь; одначе бажання твоє, побачити мене ще раз живим на землі, не сповнилось, бо я вже розпращався із земним життям. Але ми небавом стрінемось разом на тому світі, бо й тобі не довго вже судилося жити на землі. Ще кілька місяців, і ти помреш. А щоб ти певний був, що я тобі тепер говорю чисту правду, я дам тобі ось який знак: узавтра, коли вже моє тіло поховають у землю, хтось до тебе зголоситься, й подасть тобі дарунок, наче б від мене самого, на пам'ятку."

На другий день удосвіта прокинувшись зо сну, Роберт пустився в дальшу дорогу, а коли прибув до Ворчестер, то побачив, що похоронна процесія вже була готова супровожати тіло святого єпископа на місце вічного спочинку.

Після похорону Роберт постановив собі мерщій вертатися додому. Він сів на свого коня, й поклонившись похоронній громаді, вже мав від'їхати, аж тут раптом приступає до нього якийсь зовсім незнайомий чоловік, подає йому якусь шапку з ягнячої шкірки й каже: "Прийми, Достойний Пане, цей маленький дарунок на пам'ятку: це шапка твого покійного Друга, а нашого святого Владики."

Почувши це, Роберт увесь задрижав і став білий як полотно. По хвилі він зліз із коня, й росказав усій громаді свій дивний сон.

Це діялось у місяці січні; а в червні не стало вже Роберта між живими.

ХТО СОТВОРИВ ДИЯВОЛІВ?

Раз один священик поясняв катехизм малим хлопцям і дівчатам у школі.

"Хто сотворив ангелів?"— запитав священик дітей.

"Господь Бог сотворив ангелів," наспіла відповідь дуже швидко.

"Ну, добре, діти"— каже священик—"а тепер скажіть мені, хто сотворив дияволів?"

Мовчанка запанувала в клясі. Діти в першій хвилині не вміли відповісти. Але всі серцем відчували, що не годиться казати: "Господь Бог сотворив дияволів." Бо ж годі подумати, щоб добрий і ласкавий Господь міг сотворити такі підлі й злющі істоти, як дияволи.

Вкінці одна дівчинка підняла руку вгору.

"Чи можеш нам, дитинко, сказати, хто сотворив дияволів?" спитав, усміхаючись, священик.

"Так," промовило дівчатко. "Господь Бог сотворив ангелів, але деякі зпоміж тих ангелів самі поробилися дияволами."

Треба признати, що навіть і найбільший у світі богослов не зміг би був дати кращої відповіди на поставлене питання.

Так само треба сказати, що Господь Бог сотворив тільки добрих людей; але ті добрі люди, піддавшись спокусі, самі добровільно й свідомо поробились грішниками.

Направду, направду, кажу вам: якщо не їсте тіла Сина чоловічого й не п'єте крови його, не маєте в собі життя. Той, хто їсть моє тіло й п'є мою кров, має вічне життя, і я воскрешу його в останній день. Бо тіло моє справжня пожива, й кров моя справжній напиток. Хто їсть моє тіло й п'є мою кров, перебуває в мені, а я в ньому. (Іван 6, 53-56).

Промовив до них удруге: "Мир вам! Як Отець мій післав мене, так і я посилаю вас." По тих словах, він дихнув на них і сказав їм: "Прийміть Духа Святого. Кому відпустите гріхи, будуть відпущені; і кому задержите їх, будуть задержані." (Іван 20,21-23)

У НАС ТВЕРДО ПІД НОГАМИ

Кожний, кому доводилось бувати в столиці Західної України, у Львові, напевно пригадує собі катедру святого Юра. Якщо не з середини, то бодай знадвору, бодай здалека бачив її. Бо й трудно було б не бачити. На святоюрській горі підносить вона високо свою прекрасну ліхтарню з хрестом, і панує над усім Львовом. В оточенні масивних забудовань виглядає вона здалека мов якийсь укріплений замок могутніх володарів. І з котрогонебудь боку станемо до Львова підходити, то вже здалека покажеться нашим очам та славна катедра галицьких Митрополитів.

Та не тільки знадвору, не тільки здалека робить вона таке гарне враження. І в середині, як добре роздивитися, видно, що це не звичайна собі якась будівля, а справжня перла мистецької архитектури.

Щоправда, не видко в ній надзвичайних прикрас із золота, срібла й слонової кости; нема в ній розкішних порфірів і дорогих мармурів, привезених із далеких країв. І навіть, правду сказати б, катедра в середині виглядає трохи бідно. Так і знати, що ця святиня бідного поневоленого народу, якому вороги не дали доробитись. Колись, як український нарід діждеться кращої долі, й стане вільним господарем на своїй власній, рідній землі, то й катедру свою зможе обвішати він розкішними, дорогоцінними прикрасами. Сподіваймося...

Але покищо, святоюрська катедра вже й без тих блискучих прикрас гарна, чудова. Бо, як то кажуть, кому Господь дав гарну вроду, той і в простій одежі, припаде всім до вподоби, а поганому то й пишні одяги не багато поможуть. Львівська катедра вже самою своєю мистецькою архитектурою, своїм високим стилем, та чудовими пропорціями виявляє стільки правдивого чару й краси, що й без отих додаткових прикрас справляє очам велику радість і серце розвеселює, і будить у душі високий, урочистий настрій.

Одного разу, коли я до схочу надивився на її красу з

усіх боків, прийшло мені на думку спитати кого, чи вона міцно збудована, та чи сильні під нею фундаменти. Бо що ж, гадаю собі, з тієї великої краси, коли вона небавом може розлетітись у порох?...

От я, не думавши, зайшов до одного знайомого святоюрського каноніка, та й кажу йому просто, що так і так: катедру я вже оглянув докладно, й "страшенно" мені подобалась, а тепер іще хотілося б знати, чи вона міцно збудована.

Замість відповісти мені словами, Отець Канонік (а ще до того в добрім гуморі був) узяв мене за руку, й повів у глибокі, темні підземелля, де можна виразно бачити могутнє й грубезне мурування, що на ньому, мов на тій скелі, тверди та непорушній, виростає пишна катедра. "Бачите, Отче?"— питає мене Канонік, тріюмфально сміючись— "наша катедра так мудро збудована, що безпечно може стояти тисячі років!" А я від себе зовсім щиро додав: "Дай Боже, щоб до кінця світу безпечно простояла!"

З тої пори ще більше зросла моя пошана до святоюрської катедри; сама свідомість, що вона стоїть на таких непорушних основах, здається, ще сильніш заохочувала мене насолоджуватись її красою.

* * *

Тепер, коли в розлогому Саскачевані про все те мило згадую, ота пригода з святоюрським каноніком (здається) могла б дуже легко послужити нам за притчу, щоб вияснити справу багато глибшу й важнішу, а саме справу **тих вічних, божественних фундаментів, що на них стоїть уся велетенська будівля Христової релігії.**

Уявім собі дорослого, інтеліґентного поганина, наприклад китайця, що перший раз починає цікавитись католицькою релігією. Про якесь навернення у нього ще ніякої бесіди нема. В його очах католицизм, це от така собі европейська релігія, та й годі; релігія білих людей. Нашому китайцеві навіть на думку не йде, що це направду одинока правдива в світі релігія, живим Богом об'явлена на спасення грішних синів Адама. Йому ще й не сниться, що колись і він сам захоче стати католиком. Він покищо тільки цікавий знати, **що це за релігія така, той католицизм,** що для нього Европа за мала, й він аж углиб Азії примандрував; ба не тільки вглиб Азії, він у всі закутини світу пхається, він усім народам землі про себе

знати дає, всіх до себе притягнути намагається, а такий завзятий, що хоч ні гармат, ні тенків, ні бомбовиків на свої услуги не має, то всетаки безперестанку офензиву веде на всіх фронтах широкого світу. Дивна якась релігія..

І от наш китаєць просто з цікавости зачинає збирати інформації про католицизм: читає відповідні книжки, розпитує людей, та й при нагоді сам заходить на католицькі богослуження. Так поволі довідується він про могутню організацію католицизму, про його глибоку науку, про його величезний культ. І дивне диво: що більше він те все пізнає, то більше воно йому припадає до душі. В його серці вже відзивається виразна симпатія, а навіть сердечна любов до католицизму. Тільки одне його непокоїть: чи той чудовий католицизм має під собою сильні фундаменти? Чи може стоїть він тільки на глиняних основах людської видумки?

Раз у розмові з одним католицьким священиком китаєць просто висловлює свій болючий сумнів ось так: "Отче, прекрасна та ваша католицька релігія, і не знаю, якими словами міг би я гідно похвалити її! Прекрасна вона, коли говорить про того Всемогучого Отця, що разом із Сином і Духом небо й землю сотворив, та про всі свої сотворіння з батьківською любовю пам'ятає. Гарна ваша релігія, коли про ласкавого Спасителя росказує, коли на Його Різдво веселі коляди співає, то знов у Велику П'ятницю над гробом Його щиро плаче й сумує, або на Великдень у всі дзвони голосно вдаряє й усьому світові звіщає радість, що Він воскрес. Гарна та ваша релігія, коли блудному синові в сповідальниці гріхи прощає, коли подружжя благословить, коли голодним душам людським ангельський Хліб роздає. Гарна вона, невимовно гарна, коли на своїх вівтарях велику Жертву Небесному Богові приносить, а кругом тимчасом світло чисте, воскове мерехтить, і кадило запашне куриться, і щира молитва з мільйонів сердець до неба лине... Але годі! За мало на те людських слів, щоб усю ту красу, усю ту велич гідно росказати.

"А всетаки, Отче, я неспокійний і боюсь, що може вся та ваша величава будівля спочиває на глиняних основах. Може колись, із поступом науки, вдасться якому вченому вдарити в "слабе місце" вашої релігії, й уся та прекрасна ваша святиня завалиться. Скажіть, Отче, чи ви абсолютно певні, що дійсно в вашій релігії "твердо під ногами," що фундаменти ваші непорушні? Чи ви певні, що вашої

релігії таки ні на чім не можна "злапати"?..."

Щасливий католицький священик, коли має нагоду говорити з такою щирою людиною, як отой наш китаєць, що ні трохи душею не кривить, не лукавить, а правди щирим серцем шукає. На його щире питання, то хоч не жаль відповідати. Щасливий католицький священик, що в такому випадку не потребує ні трохи вагатися, силуватися або вдавати мудрого. Він із якнайглибшим переконанням, та без найменшого удавання може відповісти тій затривоженій людині: "Брате! Фундаменти нашої релігії такі сильні, що ніяка потуга ні ангельська, ні людська, ні диявольська неспроможна захитати їх. Сам усемогучий Бог, що безсмертну святиню нашої релігії збудував, поклав під неї ті непорушні фундаменти своєї вічної правди. Католицизм, це одинока в світі релігія, що за свої фундаменти абсолютно певна. І в отій щасливій певності своїй католицизм на ввесь світ голосно кличе: "Ходіть, ви всі, що шукаєте правди, й подивіться, чи знайдете в основах моїх бодай одну щілину,бодай одне місце непевне, слабе!" Так, католицизм між усіма релігіями в світі одинокий, що ні трохи за себе не боїться, бо певний, що його ні на чім ніколи ніхто не "злапає."

Інші релігії тої певности не мають, та й не можуть мати. Правда: інші релігії можуть у собі мати багато дечого гарного й доброго, а всежтаки в кожній із них знайдеться якесь місце слабе, що за нього та релігія більш або менш неспокійна. Те своє "слабе місце" вона мимохіть закриває, промовчує, й не любить, як другі про нього голосно говорять, бо, як то кажуть, боїться, що "ану ж вилізе шило з мішка..." і буде клопіт.

Святе Письмо росказує нам про один такий "клопіт," що стався в Персії за царя Кира. В ті часи Персія поклонялась великому божкові, що мав на своїх услугах аж сімдесять священиків, і називався Вил. Нарід був переконаний, що божок Вил потребує багато, тим то й ставили перед нього безліч усіляких страв так, що день-у-день виходило дванадцять мішків муки, сорок овець і шість барилок вина. І що бувало ввечері поставлять у святині, так через ніч Вил усе те буцім то поїсть. Навіть сам Кир був у цім сильно переконаний, і поклонявся божкові. Але Даниїл, пророк, і сердечний друг Кира, не хотів ідолові кланятись, і тільки до одного, правдивого Бога молився. От, і каже раз цар пророкові: "Чого це ти не хочеш кланятись Вилові?" А пророк відповідає: "Царю, я кланя-

юсь тільки живому Богові, що сотворив небо й землю." "Як же це так?"— питає цар. "А хіба ж Вил не живий?! Сам же бачиш, скільки він усього їсть, та й скільки п'є щодня..." Усміхнувся пророк, та й став пояснять цареві, що Вил ніколи ще нічого не їв, бо ж він ізверху зроблений з міди, а в середині з глини. Тоді цар покликав до себе Вилових священиків, і каже: "Якщо докажете мені ясно, що наш Вил дійсно їсть усі ті страви, то Даниїл умре за своє блюзнірство; а як не зможете мені цього доказати, то ви самі помрете за свою брехню."

Так промовивши цар, пішов із Даниїлом у святиню, а за ними й священики пішли. От і кажуть священики Кирові: "Царю, ми тепер підемо собі геть ізвідсіль, а ти кажи поставити перед Вилом усі страви, як звичайно. Потім замкни святиню добре на ключ, ще й печатку свою на дверях прибий, щоб ніхто не посмів їх відчинять. А взавтра вранці, як прийдеш у святиню, то сам переконаєшся, чия правда." Подобався цареві той плян священиків, і він його виконав докладно. А Даниїл тимчасом казав собі принести багато попелу. І як уже всі страви були поставлені перед Вилом, і цар уже мав виходити з святині, пророк узяв той попіл, і посипав ним старанно всю долівку. Потім святиню гарно замкнули, царські печатки на дверях прибили, та й розійшлись.

На другий день цар уже вдосвіта казав відчинити святиню, а ввійшовши туди, і побачив, що з усіх страв, ні крихітки не осталося. Тоді закликав він із усього серця: "Великий бог наш Вил, і ніякого обману в ньому нема!"

А пророк Даниїл тільки сердечно засміявсь, і каже: "А подивися-но, царю, на долівку!" Цар глянув на долівку, дивиться, й очам своїм віри не йме: на долівці, що вся посипана попелом, видно чиїсь сліди. Призирається ще краще, а там таких слідів!... Великі, малі, чоловічі, жіночі, дитячі, всілякі... І тоді "вилізло шило з мішка"— бо показалося, що поганські священики мали до святині таємний, підземний вхід. Отим входом позалазили вони вночі до святині разом зо своїми жінками й дітьми, й усі ті страви "стеребили" до кришки.

Великим гнівом закипів тоді цар на тих нещасних обманців, і казав їх усіх повбивати, Даниїлові ж позволив робити з Вилом, що сам захоче, й пророк розторощив того фальшивого божка.

Отак пропала та нікчемна Вилова релігія, що не мала

під собою ніяких солідних фундаментів, а спиралась на людських забобонах, та й на грубій людській брехні.

Я далекий від того, щоб усі чужі релігії порівнювати з тою нужденною релігією Вила. Я добре знаю, що й поза католицизмом є в ріжних релігіях багато дечого доброго, благородного, гарного І було б дуже нечесно казати, що всі ті релігії стоять на такій грубій та недотепній брехні, як Вилова релігія. А все ж таки всі ті релігії, що поза католицизмом, так— усі, усі без ніякого винятку, мають на собі таке "слабе місце," що як би його добре відслонити та виставити на показ широкому світові, то показалося б ясно всім, що релігії ті, хоч би й які гарні були, **від Бога напевно не походять.** Одна тільки в світі правдива релігія має абсолютну певність, що такого "слабого місця" на ній ніяке око, ні ангельське, ні людське, ні диявольське ніколи не догляне, щоб у те "слабе місце" вдаривши, завдати їй смертельну рану.

НЕ СТИДАЙСЯ СВОЄЇ ВІРИ!

Кілька років тому, в одному з більших міст ув Америці, одна молода дівчина одержала уряд завідательки спеціяльного відділу в якійсь великій торговельній фірмі.

Щоб уже на самому вступі познайомити її з цілим "персоналом" фірми, директор скликав усіх урядовців і урядничок разом до великої салі.

Нова урядничка хотіла вже з ними щиро привітатися, подаючи руку всім за порядком, та в ту саме хвилю вервичка, що її вона несамохіть витягнула разом із хусточкою з торбинки, впала на підлогу.

Урядовець, що найближче стояв поспішивсь піднести вервичку, й каже сміючись: "а чия це така гарна забавка?"

"Моя"— відповіла дівчина, ні трохи не збентежена цим питанням.

"То ви ще вірите в такі нісенітниці"?— питає далі панок.

"Не тільки вірю"— каже, не вагавшись, дівчина— "але ще й молюсь на вервичці щодня."

Глибока мовчанка залягла на хвилю в тій просторій салі, й легко було зміркувати, що своїм сміливим визнанням віри молода урядничка здобула собі правдиву пошану у всіх.

Вужі як Домашні Звірята

Дивні бувають нераз ті людські смаки й уподобання.. Як знаємо, між людьми нерідко можна подибати надзвичайних любителів коней, псів, котів, канарків, голубів, та всяких інших тварин.

Та доволі тяжко уявити собі таких, що мали б особливу симпатію до вужів. Звичайно гадюки, вужі й усякі повзуни викликують у людині страх, відразу й обридження. Тому просто не хочеться вірити, що є на світі люди, охочі держати в себе в хаті вужів, як домашні звірята.

Одначе воно дійсно так є. Трапляються між людьми також завзяті аматори й від вужів, особливо від тих більших вужів, що називаються "боа" або давуни.

Такий вуж-давун уже в хвилі свого народження має понад пів ярда довжини, а пізніше буває він сім або й вісім ярдів довгий. Ті вужі дуже легко привикають до людського товариства, швидко розпізнають своїх господарів, і такі лагідні, що дитина може безпечно з ними бавитись, наче з песиком, або котиком. Особливо лагідні є жовтоокі давуни з филипинських островів, і дуже легко можна їх освоїти.

В Середущій Америці й на Антилях живе трохи менший, чорний вуж, що великі прислуги віддає тамошнім плянтаторам. Він доходить до трьох ярдів довжини, і є дуже завзятим ворогом усяких їдовитих гадюк, які винищує й загризає немилосердно. Тим то власники плянтацій цукрової тощі, бававни й тютюну люблять того вужа й плекають його, як свого великого помічника. Правда: він деколи й шкоди трохи наробить, бо любить часом проковтнути курку, гуску або індика, та проте користи з нього багато більше.

Але мабуть найцікавіший із усіх вужів на світі— це так званий "вуж-нянька." Він живе в Південній Америці в Бразилії, й виростає на чотири ярди завдовжки. Звичайно буває дуже зухвалий, і вміє спритно закрадатись до людських осель, де виловлює дріб і менші звірята. На людий він не кидається, але в потребі вміє завзято боронитися. Бразилійські індіяни освоюють того давуна й приучують його колисати маленьких дітей. Такий "вуж нянька" обкручується кругом колиски й зачинає рухати собою як маятник від годинника, та й гойдає колиску, поки дитина не засне. А потім укладається вигідно в колисці й пильнує, щоб дитині яка кривда не сталась, чи від хижого звіра, чи від їдовитої гадюки. Правдива нянька..

Між нашими людьми, здається, небагато знайшов би таких, що своїй маленькій дитині бажали б подібної няньки. Нам уже на саму згадку про таку няньку, якось ніяково стає. Величезний вуж, що в колисці дрімає поруч із маленьким дитям— це для нас щось таке обридливе й несамовите, що аж недобре робиться, коли застановитись про це трошки глибше.

Ах, дякуймо Господу Богу за ту велику ласку, що коло нашої колиски такої "няньки" не було. Нас до сну рідна мама бувало колисала, ще й тихенько приспівувала нам колишучи. А як зо сну в колисці прокидалися ми, то знову бачили ми над собою дороге, миле обличчя рідної мами, що до нас так любо-любо всміхалася. А якщо матері тоді в хаті не було, то батько був, або брат, або сестра, щоб негайно до нас заглянути. Ніякої гадюки ні вужа коло нас не було. А від пекольної змії, що вже з першої хвилі нашого існування нам заґрожувала, святе хрещення нас цілковито забезпечило, й до нашої колиски вона вже приступу не мала ніякого. Не забуваймо дякувати Господу Богу щирим серцем за ту велику Його ласку!

Воно то правда, що й вужі так само Божі сотворіння, як і інші. Одначе з тої пори, як сатана прийняв на себе образ і подобу вужа, та й приповз до раю, щоб там увесь людський рід довести до страшної руїни, з тої пори всяке гаддя, що повзає, стало для людей особливо прикре й осоружне. Зрештою людина, одержавши від Сотворителя душу розумну, вільну, невміручу, є призначена на те, щоб на цім світі заправлятися до духовного лету на крилах молитви, і щоб по смерти відлетіти в Божу вічність. Тим то людина вже, здається, з природи чує велику симпатію до всього того, що має крила й літає, а з обридженням відвертається від тих нижчих тварин, що все своє життя тільки на череві повзаються.

Аматорів від вужів і гадюк можна отже зачислити до людей, що мають ненормальний смак.

Яка користь, браття мої, коли хто каже, що має віру, а добрих діл не має? Чи може віра спасти його? Бо як тіло без душі мертве, так теж і віра без добрих діл мертва.

(Лист Апостола Якова 2, 14 і 26)

о. Канонік П. Божик

ЗАГУБИВ ГОЛОС

В мене голос був,
Голосний мов дзвін,
А тепер нема,
Десь подівся він.

І хрипка мене
Все атакує,
І часто горло
Мене штурмує.

Де ж дівсь мій голос?...
Я його шукав,
Всі закамарки
Попереглядав.

Шукав я його
У своїх книжках,
В хаті роздивлявсь
Я по всіх кутках.

Хоч змучився я,
Його не знайшов;
Всіх питався я:
"Де то він пішов?"

Але хтось з хатних
Так мені пророк:
"Замість нас питать,
Спитай своїх літ!"

І щойно тоді
Я це зрозумів,
Що мій голосок
У світ полетів.

Полетів у світ,
Десь до молодих,
Бо голос дзвінкий
Не любить старих.

Бо спина моя
Вже похилилась,
Голова сріблом
Давно покрилась.

Та горить в мене
Надія свята,
І віра кріпка
В загробне життя.

Що там заживу
Щасливим життям,
Може й стрінуся
З голосом— диттям.

Вінніпеґ, Ман., 31/І/1942

Людина може заперечувати свою людську гідність, але зовсім відкинути її вона не всилі. Бо хоч би й не знати, як низько впала вона, то все ж таки її душа залишається далі безсмертна. І хоч би все життя своє, без ніякого стриму, качалась вона у грішному болоті, й хоч би на цім світі намагалась бути подібною до скотини, то все таки прийде час, і вмре вона, й стане на Божий суд, і буде покарана як людина. (Людвик Вейот).

Католицьким Світом

НА РУКИ о. Протоігумена В. Бараника ЧСВВ в Мондері на діслав телеґраму співчуття від св. Отця Папи Пія XII Апостольський Делеґат в Отаві, Преосвященний Антоніютті.

"Святійший Отець пересилає Апостольське Благословення з вітцівськими побажаннями для Їх Ексцеленції епископа Ладики. Лучимося в молитвах.— Антоніютті, Апостольський Делеґат."

Молімся всі, приступаймо до св. Причастя, зложім в жертві Служби Божі за скоре виздоровлення й здоровля нашого дорогого Епископа й Батька українців в Канаді.

ЧЕРЕЗ АРГЕНТИНУ прийшли вістки про похорон 82 літного першого президента Державної Ради ЗУНР, др. Костя Левицького у Львові, що помер тамже 12 листопада 1941. З тих вісток виходить, що похорон був дуже величавий і взяли в нім участь великі маси народу, представники міст, сіл, установ і чимало духовенства під проводом Преосв. Коциловського з Перемишля і Преосв. Будки зі Львова і Преосв. Чарнецького з Волині. Однак нема згадки про Митрополита на похоронах. Є згадка однак, що Митрополит скликав засідання Української Національної Ради, котрої він є президентом, до себе в хату і там мав промову. Видно Митрополит є хорий і негоден виходити з хати. З опису похоронів виходить, що посадником Львова є українець др. Степан Біляк. Діяльну участь в похороні взяв сотник Палій, котрий занявся порядком походу. Проповідь говорив о. др. Мітрат Сліпий. Грала орхестра мійської ґазівні жалібні марші в поході. Всі ліхтарні по дорозі були ослонені чорною драперіею, так само була прибрана церква св. Юра— на чорнім тлі при вході виднів великий золотий тризуб. Трамваї в місті стали. Участь

взяли в поході діти зі шкіл. Співав хор під орудою дир. Плешкевича. Похоронили покійного в ряді могил між українськими жовнірами, при могилі ген. Тарнавського. Покійний помер принявши найсв. Тайни, в день похоронів рано правилася заупокійна Служба Божа за душу покійного в церкві св. Юра. Відійшов від нас небуденний чоловік і дійсно заслужений. Вічна Йому память!

ЦЕРКВА СВ. ПЕТРА в Римі є найбільша в світі. Вона є 636 стіп довга і займає простір 18,100 квадратових ярдів. В церкві може зібратися 50,000 вірних. Церква збудована на гробі верховного апостола св. Петра і покрита малюнками найбільших мистців світа та має різьби найславнійших різьбарів. Це осередок католицького світа, краса і гордощі кождого християнина. Нема на світі більшої, нема кращої церкви від церкви св. Петра в Римі. Яка радість належати до тої Церкви, котрої основником сам Господь Ісус Христос, котра збудована на скалі— Петрі і котрої не переможуть жадні пекольні ворота!

ЧЕРЕЗ БЕРНО в Швайцарії подають, що німці виселюють українців з північних частий України в полудневу. Так переселено 400,000 селян, щоби тим чином обробити урожайні лани чорнозему. Бідне це населення, котре не є паном на своїй землі і котрим кождий ворог помітує до вподоби.

В ДЕБАТІ над престольною промовою в Отаві виступив з промовою наш посол Глинка. Спокійно і річево він домагався узнання прав України на сході Европи на незалежне життя і на признання руху вільних українців тут нарівні з подібними рухами і урядами інших европейських народів.

ПРЕМІЄР КІНҐ заповів в парляменті 27 січня, що канадійська армія буде побільшена і для Великої Британії Канада дає прямим дарунком один біліон долярів в засобах. Біжучий видаток на воєнні ціли в Канаді буде в цім році на три біліони долярів. Оце взір, як дочерний край клопочеться, помагає і дарує свій материк.

В САРНІ, ОНТ. має станути фабрика, коштом $40 міліонів, в котрій будуть виробляти штучну ґуму з нафти.

З ЧОНКІНҐ, столиці китайців, написала лист пані Дж. С. Метісон і розповіла такі чуда-дива про життя в цій китайській столиці. Діточі черевички коштують там $280, фунт масла $80, фунт кави $75, 50 фунтів мішок муки $138, а одно яйце 60 центів. Той лист прочитали у Винипеґу, він датований 10 серпня.

ДЛЯ ФРАНЦУЗІВ в Парижі прийшли гіркі години. Зима і нема палива для найконечнійшого транспорту. Стали здирати вікові хідники з дерева на Площі Згоди і в других місцях, щоби тільки пустити в рух тягарові самоходи, які гонять опальним деревом. Так Париж поволі пустіє і сходить з міста міліонерів на жебрака. Отак минає слава і богацтво цего світа...

З АРАБСЬКОЇ МУДРОСТИ

1. Не багато поможуть очі, коли розум сліпий.
2. Коли чорний крук стане тобі за провідника, то напевно заведе тебе до якогось стерва.
3. Скупий багатир—бідніший від жебрака.
4. Очисти серце своє від захланности, то й ноги твої остануть вільні від кайданів.
5. Є чотири речі, що їх не можна завернути: висказане слово, випущена стріла, Божа постанова, й минулий час.
6. Паща захланности ненаситна й ненажерлива; одна тільки цвинтарна земля всилі її заповнити.
7. Не кидай каменя в криницю, що з неї воду п'еш.
8. Якщо не хочеш на завжди втратити свого приятеля, муси йому неодну річ стерпіти.

Коли хто між вами нездужає, хай покличе священиків Церкви, й нехай моляться над ним, помазавши його елеєм в ім'я Господне; і молитва віри спасе недужого, й уздоровить його Господь, а коли вчинив гріхи, відпустяться йому. (Яків 5, 14-15).

Звичайно у Велику П'ятницю сильно зворушуються християнські серця, бо в той день святкуємо пам'ятку смерти нашого Спасителя. Та не забуваймо, що у християн кожного дня немов Велика П'ятниця; бо кожного дня на наших святих вівтарях відновляється та сама пресвята Жертва, що була колись Богові принесена на Голгофті кривавій. (Босюет).

ДО НАШИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Просимо всіх наших Передплатників, що відновляють свою передплату, щоби в листі долучували ЗАВСІДИ картку, яку одержують на цю ціль. Це нам улегчить роботу, а Вам знова дасть більшу запоруку, що не зайде ніяка помилка.

— ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ —

Сестра Йосафата складає сердечну подяку св. Антоніеві за одну дуже велику ласку майже чудесним способом осягнену.

Сестра Матея складає щиру подяку Матері Божій за чудесне вирятування від нехибної смерти. Раз їхали Сестри в авті містом, але було дуже слизько й авто тільки сунулось по своїй волі. Нараз авто стало поперек дороги саме тоді, як всі авта і стріттара були в повному розгоні. Холодна смерть вже загляну ла ввічі Сестрам і ми стали голосно благати Пр. Д. Марію о ратунок, якщо така Божа воля. Шофер горячково кидався, сіпався, та гара таки не рушилась наче нарочно напосілась на життя Сестер. Але тількищо Сестри скінчили свою горячу стрілисту молитовку до Матінки Божої, як гара рушилась і поволи просунулась поміж стріттару й інші накопичені авта й так ми перед самим носом стріттари висмикнулись від неминучої смерти, або щонайменше від тяжкого каліцтва. Це було правдиво чудесне уратовання життя й тому на сьому місці складаємо прилюдно сердечну подяку Преч. Діві та кличемо "Най буде благословенне Її Імя од нині і до віка." — Торонто, Онт.

ПРИГОДА ВИВІРКИ

(Веселий Кутик)

Господи, Господи! Що це таке сталося? Чи кінець світа надійшов? Чи буря така сильна піднялась? Чому моя хатка так страшно дрижить? — Отак дивувалась мала вивірка, що жила в дуплі старезної сосни. Боялась, бідна, й носика виставити на двір, бо знала, що там лютий мороз.

Аж тут нараз: трах—трах—трах! Наче ввесь світ перевернувся. Вискочила вивірка на двір, дивиться— аж її житло, старезна сосна, лежить уже зрубана, без життя. Тепле гніздечко в дуплі теж перекинулось до гори коренем, а з нього сипляться всі вивірчині зимові припаси: горішки, жолудь і шишки, падають на землю мов сльози, оплакуючи сосну-покійницю.

Пропало, все пропало! Бідна вивірка плакала, скакала, лапки з великого болю заломлювала, кидалась збирати розсипані горішки, й сама не знала, що з нею діється. На хвильку забувала, що в неї вже хатки не стало, й що не має де подітися.:

Люди ставали, сміялися, полохали нещасну вивірку, а далі стали рубати й різати велику, кріслату сосну. Пропало!...

Зрозуміла наша вивірка своє горе. Обтерла пухастим хвостиком сльози, виломила собі невеличкий сосновий ціпок, та й пішла шукати десь притулку.

Довго-довго блукала вона так лісами, не в одні двері стукала, тай не в одного звірка рятунку просила. Аж нарешті там, де ліс зачинав бути рідший, натрапила вона на велике дубове дупло, а в тому дуплі зимувала якась незнайома, старенька вивірка. Постукала наша бідна вивірочка якось несміливо в двері.

За хвилю почула старечий, сонний голос:— Хто там такий?

Це я, бідна, нещасна вивірка, що осталась без даху над головою. Пусти мене до середини, й позволь трошки загрітися!

Ходи!— ласкаво промовила стара, й відчинила двері.

Вивірка ввійшла до середини, й стала росказувати, яке страшне лихо її спіткало.

Ох, бідна, ти, бідна!— зітхнула старенька господиня.— От, лишайся в мене, то якось зиму перебудемо.

Але ж бо тобі, бабусенько, й самій тут досить прикро, та ще й припасів у тебе не багато— каже молода гостя.

Нічого, якось то буде, якось помістимось! Укупі буде нам веселіше, а їсти буду трохи менше. Замість цілого горішка, буду їсти тільки половину, а другу тобі віддам.

Почувши такі щирі-теплі слова, наша бідна вивірка аж заплакала від сильного зворушення. А потім каже:

Бабусенько-голубко, ти перша надо мною змилосердилась! А я вже так находилась лісами, що й ніг під собою не чую. І не в одні двері я стукала. Ходила я й до палацу багатої пані-медведихи, й просила, щоб бодай коло своєї лапи позволила трошки загрітися, та й щоб подала яку запомогу мені бідній, нещасній. А вона, замість погостити мене, тільки свої гострі кливаки наставила й так страшно заревіла, що мене аж зморозило. І так прогнала мене геть із хати. — Ходила я потім і до ями товстої, заможної борсучихи. Там багатство таке, що вся хата від нього тріщить, а тепло мов у лазні. Ну, гадаєш, порятувала мене? Навіть одної кваснички не хотіла дати, навіть загрітись не позволила. Я до неї з просьбою, з плачем, а вона до мене з рилом та з пазурами.— Ой, заходила я й до їжачихи проситися в комірне. Там,— гадаю собі— в глибокій норі, під копицею сухого, теплого листя, не зле буде й посидіти. А вона, злюка, як не кинеться! Засичала як гадина, напорскала мені в самі очі, ще й гострими колючками поколола мене. Тільки ти, бабусенько золота, змилувалась надо мною нещасною!

Ой, дурненька ж ти ще, дурненька! — каже їй на те вивірка-господиня.

Чого ж бо ти в нещастю просила помочі в чужих? Хіба ти ще не знаєш, що в біді тільки свій порятує тебе, а чужий ніколи!

Та ж не даром каже приповідка, що ::Свій, як не заплаче— то хоч скривиться."— Ти мені рідня, ти моя сестра, бо ти така сама вивірка, як я. І коли тебе рятую тепер, то віддаю прислугу всьому вивірчому родові.

Пригадка й Просьба

Нашим Дорогим і Шановним Читачам пригадуємо, що в Айтуні, Саск., далі стоїть, і (сподіваймося) ще довго буде стояти гарний Сиротинець Святої Анни.

Гарний він не тільки тим, що його будинок уже старанно викінчений та й помальований, а тим, що понад пів сотні діточок постійно знаходять у ньому теплий притулок, добру науку й старанне виховання. Дійсно гарне діло роблять Сестри Служебниці не даючи бідним сиріткам змарнуватись... Одначе не забуваймо, що Сестрам у тому ділі треба по змозі помогти, бо ж тих діточок вони мусять щодня нагодувати, огріти й зодягнути, а це не така легка штука. Тому просимо наших Читачів, щоб були такі добрі, ласкаві й Сиротинцеві в Айтуні якусь бодай скромну запомогу прислали. Адреса:

St. Anne's Orphanage, Ituna, Sask.

НА БУДОВУ ЮВЕНАТУ (Малого Семинаря) В РОБЛИН, МАН. жертвували слідуючі добродії:

По $20.00: Всеч. о. С. Семчук. По $5.00: Всеч. о. І. Перейма, О. Пасник, Всеч. о. К. Лотоцький, Всеч. о. М. М. Сирник. По $3.00: Марія Сидор. По $2.00: Марія Василишин. По $1.00: И. Білецький, Гуменюк, Ів. Біловус, В. Дмоховський, В. Собчук, Т. Чикорлій.

Всім жертводавцям із щирого серця дякуємо. Нехай Ісус і Преч. Діва Марія якнайщедріше їх жертви винагородять.

оо. Редемптористи.

Всякі жертви просимо ласкаво слати на адресу:
UKRAINIAN CATHOLIC MISSION JUVENATE, YORKTON, SASK.

НА МАЛЮВАННЯ ЦЕРКВИ М.Б.Н.П. В ЙОРКТОНІ Зложили:
пані Ю. Шевчук $2.00; пані В. Стратійчук $1.00.
Щиро дякуємо за ласкаві жертви.— оо. Редемптористи.

НА ПРЕСФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"
пані А. Вітів ..... 40ц.
Щира подяка за ласкаву жертву.— Адміністрація "Г. Сп."

МОЖНА НАБУТИ повний річник "Голосу Спасителя" від 1934—1941 р. Поодинкі роки "Г. Сп." можна теж доповнити поодинокими числами. Ціна одного річника "Г. Сп." з пересилкою є $1.25 Річник висилається лиш за попередним надісланням належитости. Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

— ЧИТАЙТЕ —

Життя й навернення св. Володимира	.05
Короткі застанови над станом своєї душі	.05
Молитва, як могуче средство до спасення душі, св. Альфонс	.30
Найкраща потіха в годині смерти	.15
О Покаянню, Митрополит А. Шептицький	.20
О Любові, Митрополит А. Шептицький	.20
О св. Причастю	.15
Потіха для терплячих	.05
Пощо сповідатися?	.05
Про Христа Спасителя	.15
Служба Божа наше життя	.10
Сповідь наверненого лікаря	.15
Як сповідатися?	.05
Чи наука противиться вірі?	.25

Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

НОВІЦІЯТ

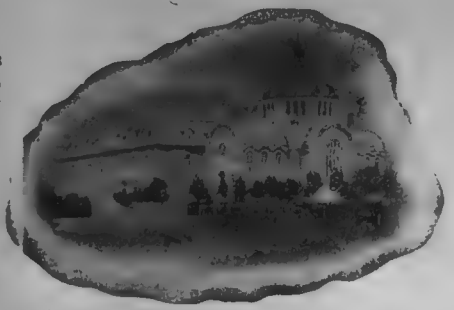

оо. Редемптористів приймає тих, що бажають служити Богу й працювати яко монахи-місіонарі Чина Найсв. Ізбавителя для українського народу в Канаді й Злучених Державах.

УМОВИ прийняття до Новіціяту для кандидатів на священиків-місіонарів є слідуючі: 1) Щире й рішуче бажання служити Ісусу Христу в Чині оо. Редемптористів. 2) Добре здоровля. 3) Добре поведення. 4) Покінчення щонайменше вищої школи (Гай Скул). 5) Відповідний вік. **До Новіціяту приймається теж молодців, що бажають служити Ісусу Христу яко монахи-братчики в Чині Найсв. Ізбавителя.** Умови прийняття для кандидатів на братчиків є ті самі, що на священиків, крім вищих студій. Братчики займаються домашньою працею в монастирі, як господарі, кухарі, кравці, дяки, друкарі і т.п.

По ближчі інформації проситься писати на адресу:

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION NOVICIATE, YORKTON, SASK.

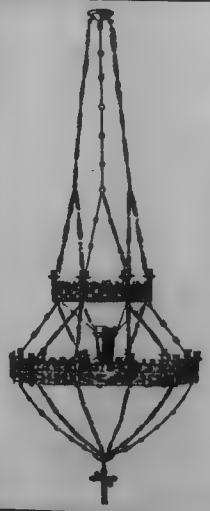

ГУРТОВИЙ СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧЕЙ

Павуки, Статуї Воскресення, Стоячі і Клячучі Ангели, Ріжні Статуї, Фелони, Фани, Хоругви, Ліхтарі, Чаші, Дарохранительниці, Монстранції, Процесійні Хрести і Образи, Кивоти, Свічки, Ладан, Вугля, і всякі інші потреби до наших церков.

Пишіть в рідній мові по катальог.

Левицький-Гросс, властителі.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main st., Winnipeg, Man.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 14, No. 4. YORKTON, SASK. April, 1942

КАЛЄНДАР НА КВІТЕНЬ, 1942

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
19 С Мч. Хризанта і Дарії	1 С Прп. Марії Єгип.
20 Ч Пр. Отців уб. в об. Сави	2 Ч Прп. Тита
21 П Велика Пятниця	**3 П Велика Пятниця**
22 С Велика Субота	4 С Вел. Суб., Пр. Йос. і Геор.
23 Н Воскресення ГНІХ.	**5 Н Воскресення ГНІХ.**
24 П Світлий Понеділок	**6 П Світлий Понеділок**
25 В Світл. Вівтор. Бл. Пр. Д.	**7 П Світлий Вівторок**
26 С Собор Арх. Гавриїла	8 С Ап. Іродіона і ін.
27 Ч Матрони	9 Ч Мч. Євпсихія
28 П Преп. Іляріона і Стефана	10 П Мч. Терентія і ін.
29 С Преп. Марка і Кирила	11 С Сщмч. Антипи
30 Н Нед. Томина. Ів. Ліствич.	**12 П Нед. Томина,** Пр. Василія
31 П Преп. Іпатія	13 П Сщмч. Артемона
1 В Квітень. Пр. Марії Єгипет.	14 В Св. і ісп. Мартина папи
2 С Преп. Тита	15 С Ап. Аристарха і ін.
3 Ч Преп. Никити ісп.	16 Ч Мч. Агапії і ін.
4 П Преп. Йосифа і Георгія	17 П Прп. Симеона і Акакія
5 С Мч. Теодула і Агатопода	18 С Прп. Івана
6 Н Нед. Мироносиць.	**19 Н Нед. Мироносиць**
7 П Преп. Георгія Мел.	20 П Прп. Теодора Тріхини
8 В Ап. Іродіона і ін.	21 В Сщмч. Януарія і ін.
9 С Мч. Євпсихія	22 С Прп. Теодора
10 Ч Мч. Терентія і ін.	**23 Ч Вмч. Георгія (на нед).**
11 П Сщмч. Антипи	24 П Мч. Сави Стратилата
12 С Преп. і ісп. Василія	25 С † Ап. і Єв. Марка
13 Н Нед. Розслабленого	**26 Н Нед. Розслабленого**
14 П Св. і ісп. Мартина папи	27 П Сщмч. Симеона
15 В Ап. Аристарха і ін.	28 В Ап. Ясона і Сосіпатра
16 С Переполовення. Мч. Агап.	**29 С Переполовення,** 9 мч. Киз
17 Ч Преп. Симеона і Акакія	30 Ч † Ап. Якова

УСТАВ НА КВІТЕНЬ

2. Великий Четвер: Сл. Б. Вас. Вел. з Вечірнею: 10 стих., чтення 3, і ап. 149, єв. Мат. 107. "Вечери твоєя Тайни." Вечером Страсти.
3. Велика Пятниця: Царські Часи. По вечірні винесення Плащаниці до Божого Гробу. Вечером Єрусалим. Утреня при Гробі.
4. Велика Субота: Сл. Б. Вас. Вел. з Веч. —ап. 91, Єв. Мат. 115.
5. Великдень: Сл. Б. Ів. Золот. Єв. 12 частей. Тиждень загальниця.
6. Світлий Понеділок: Сл. Б.: Ант. Пасхи. Троп. Воск. Ап. 2, Єв. 2.
7. Світлий Вівторок, Благовіщення Пр. Д. Марії: Сл. Б. Антиф. і Входне Пасхи, Тр. Пасхи і Бл. Ап. 4 і 306, Єв. Лук. 113 і 3.
12. Неділя Томина: Гл. 1, ев. утр. 2. Все Празн. Ап. 14, ев. Ів. 65.
19. Неділя Мироносиць: —Гл. 2, ев. утр. 3. Ап. 16, ев. Марка 69.
26. Нед. Розслабленого: Гл. 3, ев. утр. 4. Ап. 23, еванг. Івана 14.
29. Середа Переполовення: Троп. Сл. Ін. Кн. Пер. ап. 34, ев. Ів. 26.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Нсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Загранцею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 14, Число 4, Квітень 1942

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА КВІТЕНЬ

Щоби християни визначались діяльною любовю.

Заповідь любови, це основа Христової науки. Без любови всі, на позір великі діла, нічим. Ясно про це говорить св. апостол Павло:

"Колиб я говорив язиками людськими й ангельськими, а любови не мав, став би я мов мідь звеняча або кимвал бренячий. І хоч би я мав дар пророцтва і знав усі тайни і все знання, і хоч би я мав усю віру так, щоб гори переносити, а любови не мав, то я ніщо. І хоч би я роздав увесь свій маєток, і хоч би віддав моє тіло на спалення, а любови не мав, ніщо мені не поможе." (1. Кор. 13, 1-3).

Однак ця любов не має бути лиш на устах. Вона має проявлятися ділами. Св. Апостол любови, св. Іван каже (1. Іван. 3, 18): "Дітоньки, не любіть словом, ані язиком; а ділом і правдою." Щойно діла показують, чи хто дійсно любить.

Про любов можна те саме сказати, що св. апостол Яків говорить про віру: (Яків 2, 26) "Як тіло без духа є мертве, так віра без діл є мертва." І дійсно, любов без діл, є також мертва. Це пояснює той сам апостол приміром (Яків 2, 15): "Коли брат, або сестра є нагі і потребують щоденної страви, а хтось із вас сказавби їм: Ідіть в мирі, огрійтесь і наситіться, а не дасть їм, що потрібне для тіла, що за користь?"

Любов має переймати цілу нашу істоту,, ціле життя. Любов має огортати наше серце, і коли дійсно є там любов, то вона мусить проявлятися в ділах.

Нинішні часи, повні зимного, вирахованого самолюбства. Це самолюбство проявляється в відношенню до Бога, і до ближнього.

Лукавий світ є ворогом Бога. Що гірше, многі християни рівнодушні для Божих справ, а взглядом ближнього студенні, без серця, без любови. А прецінь правдива любов, діяльна любов це конечне знамя кождого дійсного християнина. Це про-

голосив сам Христос (Іван 13, 35) "По цім спізнають всі, що ви мої ученики, коли любов матимете між собою."

Нинішній світ, мимо всіх винаходів, усеї надутої вчености і гордої самопевности, представляє так сумний стан, що здається нема ратунку . Чи теперішна страшна війна зо своєю безвзглядністю й жорстокістю, що певно веде до цілковитого винищення, не є цего доказом? Всякі заклики й просьби святішого Отця здаються бути наче "голос покликуючого в пустині"... Одно може оживити цю пустиню, а саме: джерело чистої, діяльної любови, що плине з Христового Серця і бажає ввійти в серця всіх христіян. Одно може спамятати засліплену ненависть, завзяття, а іменно: діяльна любов, готова на всяку жертву, посунена до геройства.

Та діяльна любов перетворила колись гнилий поганський світ у прекрасну ниву христіянських чеснот, яких доказали мільйони мучеників, ісповідників, св. дівиць, великих святих.

Ця діяльна любов це певний лік на всі недуги нинішнього світа. Христос спас світ діяльною любовю аж до хрестної жертви, і лиш така любов може спасти й нинішний світ.

* * *

Цю діяльну любов маємо оказувати найперше взглядом Бога.

Христос каже (Мат. 7, 21): Не кождий, хто каже мені Господи, Господи, увійде в царство небесне, але той, хто творить волю мого Вітця."

Любов, це акт волі. І коли хто дійсно любить Бога, цей старається, щоби його воля була все після Божої волі, з Божою волею згідна. Він буде старатися в усім сповнити Божу волю. Тому він буде ненавидіти гріх і за всяку ціну буде уникати гріха, його стерегтися.

Хто любить Бога, буде заховувати Божі заповіди. Про цей певний знак Божої любови часто говорив Ісус Христос:

Ів. 14, 15: Коли любите мене (каже Христос), мої заповіди заховуйте.

Ів. 14, 21, 23: Хто має мої заповіди і заховує їх, той мене любить. Коли хто мене любить, моє слово заховає, і Отець полюбить його. Коли хто сповняє діла любови, цей дійсно любить Бога.

Лиш ділами любови ми стаємо подібні до самого Бога, що є самою любовю і то діяльною любовю.

Хто любить Бога діяльною любовю, сей не може бути рівнодушним взглядом того, що відноситься до Бога, св. Церкви. Цей буде бажати і старатися, щоб Божа слава ширилася. Такий буде ревним апостолом, що працює над поширенням царства Божого на землі. Католицька Акція, що так тепер гарно розвивається в Церкві, має своє джерело в діяльній любові. На жаль католицька акція, апостольство світських людей, ці могучі прояви діяльної любови, мало знані в нас. Треба з болем признати, що в нас ріжні безбожники, ріжні сектанти часто густо проявляють далеко більше ревности,— щоби нищити Боже царство на землі, католицьку Церкву, чим много христіян-католиків, щоби боронити і поширяти Христову Церкву.

Наколи хто дійсно бажає любити Бога, то нехай діяльна любов оживить його серце і обявляється в ділах католицької акції. Як, спитає хто? Нехай помагає в своїй парохії, свому о. парохові в усім, що відноситься до Божої слави, спасення душ. Нехай буде першим, щоби співділати, коли ходить о щось, що відноситься до загального добра католицької Церкви.

В цей спосіб проявиться також діяльна любов ближнього. Памятаймо, що коли хочемо доступити Божого милосердя, нам треба бути самим милосердним і милосердитися над душевною нуждою многих, нераз нам близьких, на жаль віддалених від Бога, від католицької Церкви, від св. Тайн. Тут дуже широке поле до апостольської ревности. Діяльна любов не спічне, доки не приведе заблудшу овечку до Христового стада. Любов помислова. Вона буде молитися і трудитися, доки лагідністю й любовю не позискає ближнього для Христа.

Спішім з поміччю також і тоді, коли ходить о матеріяльну нужду ближнього. Не забуваймо про убогих і сиріт.

Одною з найважніших причин, чому в перших віках христіянство так скоро поширялося була діяльна, взаїмна любов тодішних христіян. Погани казали: "Дивіться, як ті христіяни любляться! Їх віра мусить бути правдива" й самі ставали христіянами.

Благаймо у цім місяці Пресвяте Серце Христове, щоби за молитвами Богородиці наші серця запалали вогнем правдивої Божої любови, діяльної любови. Серце переняте тим вогнем мусить кликати зо св. Павлом: "Любов Христова наглить нас." (2 Кор. 5, 41).

Любов Божа нас змушує, силує до діл любови взглядом Бога, взглядом ближнього.

Тоді наше життя буде наче золотою ниткою діл любови, що заведе нас до неба, де є вічна любов.

Хто в своєму серці має правдиву любов до Ісуса Христа, той ніколи не скаже, що він уже досить учинив на Його честь і славу.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Умер Христос поганьблений, побитий
І в гріб Його поклали на скалі...
Затьмився день і жах несамовитий
Струснув старі підвалини землі.

Здавалося, що правда вже не встане
І не осяє темряви світів,
Що не Петро, а Юда загетьманить
З ватагою обманців і катів.

Та в третій день, в бліду годину ранню
Хитнулася від грохоту гора.
Воскрес Христос із гробу по писанню
І шлях пробив до правди і добра.

І від тоді ніякий камінь долі
Вже не страшний для націй і людей.
В твердій борні чекають босі й голі
На сповнення леліяних ідей.

Бо кожному стоїть перед очима
Воскресний день розп'ятого Христа,
Коли скала двигнулась недвижима
І з гробу встала Істина свята.

Найглибше Пониження й Найвиций Тріюмф

Довго надумувались єрусалимські архиереї й уся жидівська старшина, яку б то загибіль зготовити Божому Синові. Розуміється, вони всі однодушно й однозгідно бажали Йому смерти, всі намагались покерувати справою так, щоб він за всяку ціну погиб, і то погиб негайно, якнайшвидше.

Одначе тільки самою його смертю задовольнитись вони не могли. Їхня ненависть до Ісуса Христа така завзята, така непримирима була, що навіть смерть видавалась їм карою занадто маленькою для нього. Їм за мало було, щоб Він тільки помер, вони ще бажали, щоб Він умер якнайглибше понижений, потоптаний та зневажлений. Так: ті запеклі вороги тільки про те й думали, як би то ім'я Христове на віки вкрити ганьбою, і всякий спомин про нього зогидити раз на завжди, як спомин про фальшивого пророка та підлого злочинця.

Тим то й постановили вони, що Ісус конче мусить бути розп'ятий на хресті, на шибениці ганебній. Бо треба знати, що хрест то була колись звичайна шибениця. Так, огидна й проклята шибениця, призначена для найпідліших злочинців. Коли бувало який горожанин римської імперії допустивсь великого злочину, й заслужив собі кару смерти, то його не вільно було розпинати на хресті: вільного горожанина карали "гонорово," по горожанському, відрубуючи йому голову гострим мечем. А на хресті можна було вішати тільки невільників, чужинців, і взагалі найпідліше сміття й шумовиння людської суспільности.

Коли наприклад за цісаря Нерона в Римі арештували двох найбільших апостолів Христових, Петра й Павла, та засудили їх обох на смерть одного й того самого дня, то зробили між ними одну дуже велику ріжницю. Бо святий Павло був римський горожанин і, сказати б так по канадійському, мав уже "папери" римської імперії, тому кати пошанували ті його привілеї, та й убили його як вільного горожанина, "гонорово," римським мечем. А святий Пет-

ро, не мав, бідний, того римського горожанства; він, не зважаючи на всю свою величність Христового Намісника, не міг виказатись ніякими "паперами," ні привілеями, тим то кати навіть меча шкодували на нього, й завдали йому смерть ганебну на хресті. Воно й у сьогоднішніх часах так деколи буває, що про дуже підлого злочинця кажуть: "це така погань, що на нього й одної кулі шкода марнувати: на нього тільки закинути кусень шнурка, та й гайда на суху вербу!" І як сьогодні таку смерть на "сухій вербі" вважають люди за найстрашніше пониження, так і колись смерть розп'ятих на хресті вважали за найбільший знак ганьби й обезславлення.

І от такої саме смерти домагались для Божого Сина жидівські архиєреї, коли перед Пилатом на все горло верещали, та ще й другим казали верещати: Розіпни! Розіпни його!...

Ми знаємо, до чого довели ті несамовиті крики диявольської ненависти. Римський прокуратор, Понтій Пилат, хоч і ясно бачив невинність Ісусову, то всетаки побоявсь погроз роз'юшених жидівських проводирів, та й обмивши собі руки перед народом на знак, що за цю несправедливість він на себе відповідальности не бере, — накінець видав невинного Божого Агнця на ганебну смерть, на розп'яття.

Так то Христові вороги осягнули ціль своїх найгарячіших бажань. Ще тільки одна година й вони зможуть уже наситити свої очі Його невимовними стражданнями на хресті...

Ось уже завдають Ісусові на плечі важкий хрест, і сумний похід на Голгофту розпочинається. Одначе Ісус, обезсилений, не годен двигати такого тягару. Він такий збитий, споневіряний та покалічений... З Нього вже стільки крови зійшло, чи то в гетсеманському саді, коли припавши обличчям аж до землі молився в смертній тривозі й кривавим потом обливавсь, чи тоді, як привязавши Його до камінного стовпа, кати бичували Його пречисте тіло так, що кров струмочками текла, чи тоді, як на пресвяту голову Його вінок терновий насадили . Всю ніч із четверга на п'ятницю поневіряли Його, й знущалися над Ним до схочу. Не диво отже, що в п'ятницю коло полудня Ісусові вже сил не ставало так, що Він під важким хрестом, бідний, падав.

Тоді вороги Христові настрашились, що Ісус може на дорозі померти з обезсилення. А до цього вони не хотіли

допустити ні за яку ціну. Їм конче хотілось бачити Його на хресті. Тому спинили вони Симона Киринейця, як вертався з поля додому, й казали йому помогти Ісусові нести

Христос являється Марії— рисунок Плакгорста

тяжкий хрест. Не з милосердя зробили вони це, а з великої жорстокости та ненависти до Спасителя.

І ось накінець осягнули вони те, чого так дуже бажали. Ісус на Голгофті, прибитий до хреста, розп'ятий між двома розбійниками. Яка радість для фарисеїв і садукеїв єрусалимських! Тепер уже не треба їм боятися Його, бо загибіль Його цілком певна. Тепер уже зможуть собі спати, зовсім спокійні за своє взавтра, бо Він уже не прий-

де більше до них говорити їм гірку правду в очі, та п'ятнувати їх беззаконня перед народом. Тепер уже ніхто не буде кликати Йому: "Осанна, Синові Давида!", як у квітну неділю. Ні, тепер уже всім буде ясно, що не слава, а ганьба належиться Йому вічна. Бо ж Він явно перед усім народом був зрівняний з найгіршими злочинцями, і державний суд римської імперії призначив Йому розп'яття на хрестній шибениці. Ще дві-три години помучиться Він на хресті, а потім сконає, й закопають Його в землю, як звичайного, нужденного трупа, й на гробі Його, замість славного пам'ятника, вічна ганьба сидітиме, а майбутні покоління будуть на гріб Його плювати з найбільшою погордою, й ім'я Його насмішливо вимовляти...

Яка радість, яка втіха солодка для тих архиєреїв жидівських дивитись, як Він, той могутній Пророк, що такі великі чуда творив, тепер безпомічний на хресті мучиться, з болю нестерпного корчиться, та серед безмежного смутку кличе до свого Отця: "Боже мій! Боже мій, чому Ти покинув мене?" І замість милосердитись над ним, бачучи ті страшні Його муки, страждання,— фарисеї ще насміхаються з Нього, й кажуть: "якщо Ти Христос, Божий Син, то зроби чудо, й зійди з хреста, то ми повіримо в Тебе." І кепкуючи одні другим говорили: "Дивіться на Нього: інших він рятувати й спасати умів, а себе не може спасти." І так докучали Йому аж до самого кінця, й не давали Йому спокійно вмерти. Але що робити? То була їх година, година їхнього пекольного тріюмфу, година невимовного пониження Сина Божого. Така була Воля небесного Отця, такий був плян Богом із давен-давна заповіджений, плян відкуплення роду людського. Так було в святих книгах написано вже довгі-довгі сотні літ наперед, що Христос через терпіння, наруги й пониження мав спасти людський рід, і ввійти у свою славу.

Та засліплені вороги про все те ні трохи не думали; вони тільки насолоджувались своєю дочасною перемогою. На людське око виглядало тоді, в ту велику й страшну п'ятницю, що Христос цілковито програв, а вороги його на всім фронті виграли.

Ось Він уже мертвий й в темному гробі лежить; вхід до гробу важкою каменюкою привалений, а кругом римські вояки, з гострими списами в руках, сторожу держать день і ніч, щоб Його трупа хто з гробу не викрав, та щоб потім вістки не розпустив, буцім то Він воскрес. Ликують отже фарисеї й садукеї єрусалимські, насолоджуючись своєю

перемогою...

Але не довго тривала та їхня безжурна радість. Бо надійшла, Богом від віків назначена хвиля найвищого Христового тріюмфу. Христос, понижений та упокорений, лежав у темному гробі в п'ятницю, в суботу, а в неділю вдосвіта, (ще ясне сонце не вставало), як уся земля задрижала. Не так, як у п'ятницю дрижала, ні. В п'ятницю, коли Христос на Голгофті свою пресвяту душу віддавав у руки Небесного Отця, земля дрижала немов зо страху й смутку великого, що люди Божого Сина замордували. А в неділю рано вранці земля з радости великої задрижала; бо ото Ангел Божий на землю злинув, і камінь від гробу відвалив, а Христос, мов сонце ясне, вийшов осяяний безсмертною славою так, що римські вояки зо страху до землі поприпадали, наче громом поражені, а очунявши з того переляку, побігли до міста дати знати жидам, що Він воскрес.

І нічого не помогли крутійства й брехливі вигадки жидівської старшини, буцім то сторожа вночі заснула, й апостоли прийшли до гробу та й тіло Його потайки викрали. Нічого не помогли гроші, якими жиди підкупили тих римських вояків, щоб вони ту брехливу вістку поміж народом поширювали. Бо наперекір тій підлій брехні швидко стала ширитись правдива, радісна вістка, що "Христос Воскрес." Одні одним ту вістку передавали, й одні одним відповідали "Во істину воскрес, тобто направду воскрес!"

А Він тимчасом з'являвсь своїм любим учням і апостолам на ріжних місцях, і в ріжних обставинах, пояснявїм великі таємниці своєї євангелії аж до того дня, коли відійшов із землі на небо, щоб там на віки засісти на престолі своєї слави. А тимчасом апостоли по світі широкому розійшлись, як свідки Його славного воскресення, щоб царство Христове по всім усюдам розширювати.

Таким свідкам як апостоли люди давали віру, бо таким свідкам, що за своє свідоцтво дають себе на смерть замучити, варто повірити. І апостоли готові були за своє свідоцтво кожної хвилі життя віддати: бо ж вони воскреслого Христа з близька бачили, оглядали й розмовляли з Ним стільки разів. Вони доторкалися до Нього власними руками й власними вухами голосу Його слухали. Їх певности ніяка сила в світі захитати вже не могла. І от на тій непохитній скелі Христового Воскресення станула між народами світу віра в Христове Божество.

І диво дивне: той хрест, що на ньому був розп'ятий Ісус, із ганебної шибениці, перемінивсь у славний знак тріюмфу й перемоги. І тому хрестові, що колись у римлян такий огидний був та плюгавий, поклонились численні народи землі. І по сьогоднішній день ми той хрест святий цілуємо, квітками вбираємо, й поклоняючись йому аж до землі, співаємо: Кресту Твоєму покланяємся, Владико, і святое Воскресеніе Твоє славим.

І той Христос, що в Велику П'ятницю такий понижений був, став царювати між народами світу. Ніякий володар не мав стільки підданих, що Христос Цар. Йому служили вже мільйони й мільярди людей, і любили Його й надію на Нього покладали. Бо такому Цареві, як Христос, варто служити, варто на службу Його душею й тілом віддатися. Такому Панові, що три дні в гробі лежав, а потім власними силами славно з гробу воскрес, і сорокового дня на небо відійшов, варто віддатись без застереження, аж до загину служити Йому й прославляти Його.

Правда: Христос має в світі також і багато ворогів. Але ми віримо сильно, що вороги Христові всі програють колись. Горе, тим, що проти Нього воюють! Бо так як свічка воскова скапує, так скапають вони, і мов той дим кадильний, що на вітрі щезає, так пощезають вони, а Він буде славний, преславний на віки, і царство Його не буде мати кінця, і корони царської ніхто Йому вже з голови не здійме, і престола Його ніхто вже не захитає. І поки сонце на небі світитиме, поки земля буде стояти, поки на землі будуть люди жити, так довго Церква Його буде Йому честь і славу віддавати й рік-у-рік буде Його Воскресення славно святкувати, аж настане на кінець той день, коли воскреслий і прославлений Христос прийде у всій своїй небесній величі судити "живих і мертвих."

Оці думки про найглибше Христове пониження й найвищий Його тріюмф нехай скріплять віру святу в наших серцях християнських, нехай розбудять нашу надію на Нього, і любов до Нього хай у нас щораз кращим полумям горить!

Перша половина нашого життя звичайно тужить за другою, а друга жалує за першою,

---

Хто мудрий, той і від дурного може часом навчитися, а дурний навіть від найбільших мудреців ніколи нічого не навчиться.

Катехизм у Практиці

Свята Магдалина Софія Барат була ще зовсім молоденька монахиня (мала заледве двадцять і три роки), а вже казали їй брати на плечі великий тягар відповідальности, й прийняти важкий уряд настоятельки. Отець Варен, духовний провідник святої, полишив нам у своїх споминах вельми цікаву записку про той випадок.

"Ото насамперед"— так росказує Отець Варен— "скликав я всіх Сестер у каплицю, й виголосив їм коротку науку про любов до Господа Бога. А по науці каже до них: "Дорогі Сестри, тепер мені треба сповнити один дуже важний обов'язок: я мушу докладно переконатися, чи ви добре знаєте науку нашої святої Віри, бо якщо ви самі не досить легко визнаєтесь у катехизмі, то як же зможете як слід пояснити той катехизм шкільній вашій дітворі? Адже не дурно кажуть, що не багато навчить, хто сам не багато розуміє. Тому не гнівайтесь, та не дивуйтесь, що я кожній із вас поставлю тепер якесь питання з катехизму."

Так сказавши, Отець Варен відразу розпочав той незвичайний іспит монахинь. Одній поставив він питання про сім святих Тайн, другій про Божу ласку, ще іншій про смерть, суд, небо й пекло, і так далі.

Аж накінець прийшла черга на Сестру Магдалину Софію, що між усіма сестрами була наймолодша.

"Ану, Сестро Магдалино Софіє"— каже їй Отець провідник— "ви тут між Сестрами наймолодші, тим то й питання треба вам дати найлегше. Скажіть-но, ви мені, на що нас Господь Бог усіх сотворив?"

А Сестра відповіла:

"На те, щоб ми Його своїм розумом пізнавали, своїм серцем любили, всіма силами Йому служили, та й з Ним колись у небі злучилися на віки вічні."

"Але скажіть, Сестро, як маємо Богові служити. Що це за служба така?"— питає далі Отець Варен.

"Служити Богові, це те саме, що сповняти Волю Його святу"— відповіла Сестра Магдалина Софія, і ще далі хотіла щось пояснять, але Отець Варен дав рукою знак, і вона замовкла.

Кажете отже, Сестро, що служити Богові, це те саме,

що сповняти Його Волю. А тепер щиро скажіть: Чи ви хочете служити Богові?"

"Так, Отче, хочу."

"Дуже добре. Його Воля свята домагається тепер, щоб ви були за настоятельку всього вашого Згромадження."

Почувши це Сестра Магдалина Софія Барат упала на коліна, й залилась гіркими сльозами. Але годі! Воля Божа була зовсім ясна й виразна, то ж треба було покірно піддатися.

НАД МОГИЛОЮ СВЯЩЕНИКА-ГЕРОЯ

В суботу 21. березня ц.р., в церкві М. Б. Н. П. в Йорктоні, о. Д. Гаврилюк ЧНІ., в сему річницю геройської смерти, відправив співану Службу Божу й Парастас в наміренні о. Альберта Дельфоржа ЧНІ.

Бл. п. о. А. Дельфорж, ЧНІ.

В часі Служби Божої, що о неї подбало ЖіночеТовариство йорктонської парохії, вірні та шкільна молодь: учениці й ученики Інституту Пресв. Серця Христового зо своїми учительками Преп. Сестрами Служебницями П.Н.Д.М. приступили до св. Тайн.

Покійний о. Альберт працював між українським народом у Канаді й Західній Україні від 16. жовтня, 1919 до 21. березня, 1935 р. Надзвичайно інтересувався історією України, котру знав знаменито. Визначався ревністю й любовю посвяти цілковитої аж до саможертви. Помер 21. березня, 1935 р. геройською смертю в обороні свого о. Ігумена й українського священика, в 50. р. життя, в 24. році священства, по 10-ох роках праці між українським народом у Канаді. Вічна Йому Память!

Правдива любов не чекає нагоди робити добро, а сама шукає її.

103 ПСАЛОМ ЦАРЯ ДАВИДА
Похвальний Гимн Сотворителеві

1. Благослови, душе моя, Господа!
   Господи, мій Боже, який ти безмежно великий!
2. Величністю й красою зодягнувся ти,
   Покрився світлом ясним, мов плащем.
3. Ти небо розіпняв над нами мов шатро,
   Двори свої збудував ти над водами небес.
4. З вовнистих хмар ти робиш собі колесницю,
   Ти літаєш на крилах легкого вітру.
5. Буйні вітри в тебе за посланців,
   А жерущі вогні— твої слуги.
6. Ти землю утвердив на підвалинах її
   Так, що во вік не захитається вона.
7. Океаном покрив ти її мов одежою
   Так, що вони стануди понад горами.
8. Та перед погрозою твоєю повтікали вони,
   Перелякані голосом твого грому, подалися взад.
9. Тоді гори піднялись високо, а долини позападалися
   Аж до того місця, що їм ти назначив його.
10. Ти накреслив границю, і води не переступлять її,
    Не вернуться вже більше назад покрити землю.
11. Ти посилаєш джерела в долини,
    Ось, пливуть вони шумно поміж горами.
12. Вони напувають усякого звіра польового,
    І дикі осли гасять у них свою спрагу.
13. Птаство небесне гніздиться на їхніх берегах,
    Серед зеленого віття розлягається голос їх.
14. З домівки високої твоєї ти зрошуєш гори,
    Щоб земля наповнилась плодами твоїх творів.
15. Ти кажеш траві рости для скотини,
    И городині для вжитку людей,
    Щоб із нутра землі могли вони добути собі поживу:
16. Вино, що серце людини веселить,
    Оливу, що блистить у неї на обличчі,
    Та й хліб, що її серце підкріпляє.
17. В Господніх деревах повно живучих соків,
    У кедрах ливанських, що їх він понасаджував.
18. На них птахи будують собі гнізда,
    Бусько знайшов собі домівку на кипарисах.
19. Високі гори пригожі для диких козлів,
    В скельних печерах ховаються гірські борсуки.

20. Ти, Господи, сотворив місяць, щоб означувати часи,
І сонце знає добре, коли заходити йому.
21. Ото простелиш чорну пітьму, і робиться ніч,
Серед неї ворушиться вся лісова звірина.
22. Молоді леви ревуть за здобиччу,
Домагаються від Бога собі поживи.
23. А зійде сонце,— вони відійдуть собі геть,
На сон повкладаються в своїх печерах.
24. А людина виходить до роботи своєї,
До своєї праці аж до вечора.
25. О! Несчисленні, Господи, сотворіння твої!
Своєю премудрістю сотворив ти їх усіх,
І земля переповнилась твоїм багатством.
26. Ось, і море широчезне, просторе,
Там ворушить безліч усякої звірини, великої й малої,
27. Тудою перепливають кораблі,
І кит, що його ти сотворив, щоб герцював на хвилях.
28. Всі вони доживають Тебе,
Щоб ти їм дав у свій час їх поживу.
29. Ось даєш їм, і вони збирають її,
Відчинаєш руку свою, й вони насичуються твоїм добром.
30. А відвернеш ти обличчя своє,— вони злякаються враз,
Відбереш духа від них,— вони згинуть і в порох свій повернуться.
31. Якщо духа свого полишеш,—то наново повстануть вони,
Ти обновиш обличчя землі.
32. Слава хай буде Господеві во віки,
Хай радіє Господь своїми творами!
33. Ось він споглядає на землю, й уся вона дрижить,
Він доторкається гір, і вони куряться димом.
34. Співатиму Господеві, поки життя мого,
Буду співати славу моєму Богові, як довго стане мені буття.
35. Хай люба буде йому моя пісня!
Щодо мене, то моя радість уся в Господі.
36. Хай пощезають грішники з землі,
І беззаконних хай уже більше не буде!
Благослови, душе моя, Господа! Аллилуя!

* * *

У Святому Письмі аж у двох місцях читаємо, що "дурень сказав у своєму серці: нема Бога!" В сьогоднішніх часах таких дурнів, на жаль, багато в світі намножилось. Вищеподаний псалом Царя Давида, це найкраща відповідь на їхню нерозумну мову. "Нема Бога," каже дурень, а мудрець, Духом Святим надхнений, з глибини серця кличе: "Благослови, душе моя, Господа!" "Нема Бога, й світ увесь сам від себе повстав," знов каже дурень, а мудрець далі співає: "які несчисленні, Господи, сотворіння твої! Своєю премудрістю сотворив ти їх усіх!" Світ увесь, що його очима нашими оглядаємо, це немов велика книга, а в книзі тій постійно мова йде про Сотворителя. Щасливий той, що здорового розуму свого не вирікся, й у тій книзі ще вміє читати! І небо і земля кличуть йому голосно: Ми самі від себе не повстали, ми тільки твори всемогучих рук Його! То Він нас сотворив, то Він нас у своїй долоні держить і керує нами. Він наш Пан і Цар, Йому слава хай буде во вік!

Читаймо уважно цей святий Псалом Царя Давида, псалом, що його свята наша Церква співає кожний раз на початку Вечірні, і разом зо святим Пророком прославляймо того Всемогучого Творця, що з нічевости світ увесь сотворив, та своєю Премудрістю так прекрасно, чудово його влаштував.

ДУМКИ

Добра Рада

Як ідеш на війну,— помолися раз.
Як пускаєшся на море,— помолися два рази.
Як вибираєшся до шлюбу,—помолися три рази.

* * *

Хоч би все небо папером було,
Хоч би все море чорнилом було,
Зорі б на пера всі перекувать,
Ангели стали б тим пір'ям писать,
То не списали б— (так мудрець пророк),
Мудрости Божої во вік.

* * *

Будь кришталем, коли ти з каміння,
Будь фіялка, коли ти рослина,
Соловейком, коли ти пташина,
А любов'ю, коли ти людина.

Хто шукає свого щастя в сотвореннях, ніколи не знайде його; цілий світ із усіма несчисленними сотвореннями не зможе заспокоїти того голоду, що його відчуває серце людини. Наше серце сотворене для Господа Бога, й тільки Господь Бог, безконечне добро, зможе цілковито задовольнити його.

Надзвичайні Навернення

В другій половині минулого століття було в Парижі багато мови про одного молодого, але дуже талановитого артиста-скрипака, що звався Герман Коген. Батьки його були жиди, і то жиди, як то кажуть, "іще старої дати," що правильно святкували "сабаш," пильно ходили до божниці, й ніколи не їли свинячого м'яса. Одначе Герман, їх син, пішов уже за "новою модою," та й влаштував собі життя зовсім по поганському: без віри, без релігії, без ніяких моральних засад. Виступаючи зо своєю скрипкою на театральних сценах у Парижі й Лондоні, він здобував собі щораз більший розголос і славу між людьми, що очаровані його чудовою музикою, не жалували йому ні рясних оплесків, ні грошей. І так легко й безжурно плили веселі дні тому молодому безбожникові, серед великих достатків, розкошів та забав.

Аж раз якось прийшов до нього його приятель, католик, що служив за диригента хору при одній із більших паризьких церков, та й каже:

"Слухай-но, Германе, мені конче треба буде виїхати з Парижа на один день на провінцію, то може б ти був такий добрий заступити мене в церкві на маївці? Я певний, що тобі це не зробить ніяких труднощів, а для мене вигода буде дуже велика. Буду тобі дуже вдячний за цю прислугу."

На таку несподівану пропозицію наш Герман незвичайно охоче погодився. Раз тому, що годі якось було не порятувати приятеля в потребі, а по друге ще й тому, що для такого безбожного жида як він, це була незвичайно забавна авантура піти раз до католицької церкви на маївку, вилізти на хори, диригувати співаками, та й з гори споглядати з великою погордою на тих "забобонних" католиків, що моляться й навколішки стають перед **"кусочком білого, пшеничного хліба."**

І от, наступного дня ввечері наш безбожний жидок був уже на своїм місці на хорах... І маївка розпочалась як звичайно. Заграли могутні органи, заспівали вправні співаки, й кадило запашне перед престолом закурилось на честь Пресвятої Евхаристії...

А Германові тільки на сміх збиралося, коли на те все дивився; він увесь час думав собі: "Які вони ще темні, які вони дурні, ті католики!" Погорда в його серці дійшла аж до самого вершка, коли священик узяв золоту монстранцію в руки й став благословляти нарід. "Мені"— каже Герман— "тоді навіть на думку не прийшло падати на коліна, тому я далі гордо собі стояв. Аж нараз сталось зо мною щось дуже страшне, щось несамовите: у моїй душі щось наче обірвалося, і якась таємна сила змусила мене впасти на коліна й молитися до того Господа й Бога, що в Евхаристії заслонив себе видами хліба, й поміж християнами безперестанку перебуває." І дивне диво: недовірок і безбожник став сердечно молитись до ласкавого Спасителя. А коли зійшов із хорів на долину, то вже був цілковито навернений. Небавом потім він прийняв святе Хрещення, й покинувши своє артистичне звання, він вступив до Чину Отців Кармелітів, став монахом, а пізніше й священиком. Увесь свій музичний талан обернув він на те, щоб гарні мельодії та пісні укладати на честь Пресвятої Евхаристії, й аж до самої смерти був із нього ревний апостол, тої найбільшої та найсвятішої зпоміж усіх сімох Христових Тайн.

А тимчасом усі Германові знайомі, приятелі, й прихильники не могли з дива вийти, довідавшись про таку несподівану його переміну. Стали отже засипувати його листами й випитувати на всі боки, а деякі просто казали: "Чоловіче, а тобі що сталося?! Чи ти здурів?!"

І от, він усім їм написав отвертого листа, і так більшменш відповів:

"Ви всі, що мене добре знали колись, ви всі, що не жалували мені ваших голосних оплесків та похвал, прийдіть, подивіться на мене й зрозумійте, що звичайний кусок пшеничного хліба не всилі так цілковито змінити грішної людини. Якщо сьогодні не ганяю вже більше за вашими оплесками й не жебраю вінців слави у вас, то це тому, що я знайшов уже самого Господа, що має славу вічну, невмирущу: я знайшов Ісуса, що в Пресвятій Евхаристії перебуває. Якщо не засідаю вже більше з вами до зеленого стола, щоб ваші гроші загортати в кишеню, то це тому, що я відкрив такий великий скарб, що більшого ніде нема, ні на небі, ні на землі: я відкрив Ісуса в Пресвятій Евхаристії. Якщо сьогодні не беру участи в ваших

розкішних бенкетах, то це тільки тому, що я вже маю небесний, ангельський бенкет, тобто Ісуса в Пресвятій Евхаристії. О, ви всі, що не вірите ще, прийдіть, та й самі переконайтесь, який добрий, який безмежно ласкавий Господь!"

Отаке було несподіване навернення Германа Когена. А тимчасом його старенька мати залишилась далі жидівкою. Можемо собі легко уявити, як то нераз мусіло бути прикро тому ревному монахові й священикові, коли подумав, що його улюблена мама, ще далі живе серед густої темряви, позбавлена ясного світла Божої Правди, та далі ще відвертається з погордою від милосердного Спасителя. Отець Герман у кожній Службі Божій згадував за свою матір, і держачи в своїх руках Евхаристійного Ісуса, це божественне Сонце наших душ, він усім серцем молився, щоб те пресвяте Сонце й у душу його старенької мами зійшло та засвітило. О, яка велика радість була б йому побачити, як то його улюблена мама навколішках перед святим вівтарем стоїть, а він, її син, Христовий священик, своїми власними руками подає їй той пресвятий, ангельський Хліб, що родить вічне життя!...

Але дарма. Рік за роком скоро минав, а жидівка далі вперто від Христа відверталась. Могло здаватись, що Герман даремно молився, та що молитви його до Бога не долітали.

Найстрашніший удар для Отця Германа був тоді, як він довідався, що його мати померла, до самої смерти держачись завзято своїх жидівських переконань. Бо доки жила вона, то він усе ще сподівався, і до самого кінця надії не тратив, що Господь його молитву таки вислухає, колись і душу його бідної матері просвітить. А тимчасом його надії так сумно розвіялись... А думка спокою не давала йому: "Що сталося з душею моєї бідної мами?"

Раз якось вибрався він на прощу до села Арс, де жив тоді надзвичайно ревний і святий парох, що звався Іван Віяней. Слава про його надзвичайну святість так голосно лунала тоді, що з найдальших закутин Франції люди масово поспішали на прощу до Арс, щоб на того великого Божого слугу подивитись, а якщо можливо, то й висповідатись у нього, порадитись, і благословення попросити.

Між паломниками було багато монахів, священників, а навіть єпископи й високі церковні достойники заїздили туди, щоб послухати того надзвичайного пароха. Великі чуда Божої ласки діялись у тому селі Арс, що завдяки

своєму парохові стало славне на всю Францію, а навіть на ввесь світ широкий, католицький. Багато недужих ставали там чудесно уздоровлені, багато сумних і знеохочених віднаходили там нову силу й енергію до життя, великі грішники каялись своїх гріхів і, підбадьорені добрим словом Божого слуги, рішуче вступали на добру дорогу чесноти, а неодному недовіркові, що до Арс прибув тільки з простої цікавости подивитись на того надзвичайного "ксьондза," отвиралися нагло душевні очі, й він щиро до Бога навертавсь, кажучи: Вірю, Господи, й визнаю, що Ти Христос, Син Бога живого...

З тої пори минуло вже кількадесять років, і сьогодні вже вся католицька Церква віддає честь тому незвичайному священикові, що називається святий Іван Віянней, або святий "Парох із Арс."

І от саме до того великого Святого прибув наш Отець Герман на прощу, між іншим росказав йому про свій великий смуток через те, що мама померла як жидівка, не навернувшись до Ісуса Христа. Почувши це святий парох, тільки хвильку щось собі подумав, а далі й каже: "Отче, будьте зовсім спокійні: колись пізніше, в сам день Непорочного Зачаття одержите таку добру новину, що вас цілковито задовольнить і потішить." Тільки всього сказав тоді святий Парох. Але, правду сказати, те коротке слово не зробило великого враження на Отця Германа, й він навіть не підозрівав, яке важне пророцтво це було. Тому він і не багато про нього думав, а пізніше й цілковито забув. І так минуло шість років.

Аж одного дня, на саме свято Непорочного Зачаття, принесла пошта ту добру новину, що її святий Парох був виразно заповів. Якийсь священик, монах Чину Отців Єзуїтів прислав Отцеві Германові листа від одної святої особи, що раз після святого Причастя мала багато ріжних об'явлень від Ісуса Христа. Між іншим об'явив їй Ісус Христос, що сталось із матірю Отця Германа. Ось як писала про це та свята особа:

"Коли мати Отця Германа вже мала віддати свій останній віддих, і виглядала немов цілковито позбавлена притомности, тоді Пресвята Богородиця, наша добра Ненька, приступила до свого Сина, і припавши Йому до Ніг, так стала молитися: "Сину дорогий, змилосердись над тою нещасною душею, що лежить над берегом страшної пропасти! Ще хвилька, й вона пропаде, на віки вічні пропаде. Сину мій, прошу Тебе, вчини для матері мо-

го вірного слуги Германа те, що Ти хотівби, щоб він учинив для Твоєї Матері, як би так Твоя Мати була на місці тої бідної, що тепер ось конає. Згадай, Ісусе, що душа його рідної матері, це ж для Германа найбільший скарб. Ах, скільки разів він мені ту дорогу душу присвятив, скільки разів поручив її ніжній, материнській любові мого серця. Як же могла б я байдужим оком дивитись, як та бідна душа гине, пропадає? Ні, ні, вона не сміє пропасти. Ісусе, та душа до мене належить, вона моя, прошу Тебе, дай мені її, як дорогоцінний овоч Твоєї невинної крови, на хресті пролитої, і моїх власних гірких терпінь там на Голгофті, під Твоїм хрестом кривавим."

"Заледви Пресвята Богородиця так помолилась, як із божественного Ісусового Серця, в того пресвятого джерела всіх ласк, витриснув промінь великої, надзвичайної ласки, й упав на серце нещасної жидівки, що вмирала. І чудо сталося тоді: те закам'яніле серце в одну мить сокрушилось, і з якнайбільшим жаром любови, жидівка, звернувшись до свого Спасителя, сказала: "Ісусе, Боже християн! Мій син уже від давна тобі служить. І я теж хочу всіма силами служити Тобі. Ісусе, Сину Божий, я вірю в Тебе, надіюся на Тебе, й люблю Тебе. Змилосердися надо мною!"

Правда, ніхто з людей не чув тих слів, бо вони були висказані в глибині серця, але Господь Бог, що серце людини бачить наскрізь, почув їх, і прийняв ласкаво. У тих словах був правдивий жаль за гріхи з цілого життя, було сердечне бажання прийняти Тайну Святого Хрещення й вести життя згідно з усіма приписами нашої святої релігії, як би так іще Бог позволив їй відзискати мову й одужати з тої страшної недуги. Тими сердечними словами вмираюча висказувала Ісусові Христові свою щиру, полумінну любов. І власне ота любов вирятувала її душу в ту важну останню мінуту. Слабенька нитка її життя увірвалась під ударом смерти, й розкаяна, навернена душа полетіла перед престіл Ісуса Христа, безсмертного Царя й Судді всіх людей. Одначе той суд не був уже для неї страшний, а був милосердний, ласкавий.

Об'явивши мені ці речі, Ісус Христос сказав: дай про це знати Отцеві Германові; по його довгих смутках і сльозах, хочу йому дати цю потіху, щоб він завжди благословив і прославляв уселаскаве серце Моєї Матері!"

Такого то листа одержав Отець Герман в свято Непорочного Зачаття, й добра новина, що в тому листі була,

направду потішила й цілковито успокоїла його засмучене й стривожене серце.

Оця правдива подія, що трапилась не так то ще дуже давно у Франції, ясно показує нам силу Божої ласки. Та ласка Божа не тільки колись, у давні часи творила надзвичайні чуда й наверненя, вона й сьогодні в світі ще далі невпинно великі чуда діє між людьми на широкому світі.

Користаймо отже з цієї дуже великої й важної правди. І якщо маємо когось між нашими чи рідними, чи приятелями, чи знайомими, що на злу дорогу зійшов, і Церкви вирікся, і за Бога забув,—то ніколи не кажім, що вже все пропало, що на це вже рятунку ніякого нема, та що його ніяка сила вже не направить.

Ні, зовсім не пропало ще! Милосердний Спаситель, що мерців із гробу воскрешав, і сам преславно з гробу на Великдень устав, може й найбільшого грішника воскресити з гріховної смерти. А Пресвята Мати Його, що на Голгофті разом зо своїм Сином за всіх нас так люто страждала, ні за кого не забуває, й навіть найбільшого грішника готова кожної хвилі рятувати. Тому молімся постійно, витревало, й ніколи не знеохочуймось тим, що не видко ніяких виразних успіхів нашої молитви. Якщо молитва наша буде покірна, щира, витревала, то вона напевно не пропаде, й блудний син, скоріше, чи пізніше зо злої дороги заверне, й хоч би навіть уже в останню хвилю свого життя з ласкавим своїм Спасителем поєднається.

ПОЖЕЖА В ДРУКАРНІ "УКРАЇНСЬКИХ ВІСТЕЙ"

В ночі, з 19. на 20. ц.м., вибух вогонь в будинку, де приміщується дві друкарні, одна з них "Українських Вістей". Вогонь перенісся й до друкарні "Українських Вістей" і внаслідок того ушкоджені були й деякі машини "Українських Вістей," головно лайнотайп і преса.

Видавництво "Українських Вістей" повідомляє, що з тієї причини чергове число згаданого часопису, яке мало вийти 24. березня, не появилось. Чергове число, Великодне, появиться на 16 сторін 30. березня.

За цю невигоду перепрошуємо всіх наших читачів, а українським часописам, які були ласкаві помістити це повідомлення щиро дякуємо.

Видавництво "Українські Вісти" в Едмонтоні.

Угода з Вовком

В диких лісах недалеко містечка Ґуббіо в Італії був колись давно величезний вовк, що наганяв багато страху всім мешканцям тієї околиці. Багато людей були переконані, що то не був звичайний собі вовк, а якась така кара Божа, що впала на нарід за тяжкі гріхи. Просто не було такого дня, щоб він не наробив кому шкоди, загризши кілька овечок, чи ягняток. А деколи, як біда притиснула, то навіть і на людей кидався й роздирав.

Бідні люди вже на всякі способи пробували братися. Вже бувало й засідаються на нього, й тенета в лісі заставляють поміж кущами,— так усе надармо. Все якось вовчище висмикнеться. Правдива кара Божа...

Аж раз якось зайшов у ті сторони святий Франц із Ассізі проповідувати людям Боже слово. Зараз таки після першої проповіди люди кругом обступили Святого, та й стали росказувати йому про своє гірке лихо, про неситого вовка. Почувши це святий Франц казав себе запровадити в глибину ліса. Там вони й стрінулись небавом із вовком.

А треба знати, що на святого Франца з Ассізі ніяка звірина ніколи не кидалась, і ніяка ніколи від нього не втікала. Подібно як колись невинний Адам у раю міг безпечно гладити левів і тигрів, так і святий Франц був зовсім безпечний серед найбільш драпіжних хижаків. Такий уже надзвичайний дар одержав він від Ісуса Христа, що як коли переходив лісом, то з усіх боків злiталися за ним пташки, й весело щебечучи, сідали йому на рамена, і навіть полохлива вивірочка прибігала, щоб коло нього полеститися. Всяка тваринка Божа почувала себе в його присутності веселою, безпечною. А він сам, дивлячись бувало на ті звірятка, дивувався на їх красу й на їх велику зручність, та всім серцем прославляв доброго Сотворителя, що все так премудро в світі влаштував. Деколи в товаристві звірят святий Франц неначе забував, що вони не мають розуму, й говорив до них, мов до розумних істот, а часом навіть проповідь казав їм прекрасну.

І от тепер, стрінувшись віч-на-віч із неситим вовком серед лісу, святий Франц, замість настрашитись, став хижакові до серця промовляти:

"Вовчику, братіку, ніколи не забувай, що й ти сотворіння Боже. Воно то правда, що голод твій надзвичайно великий, і гострі в тебе кливаки й пазурі. Одначе ти надуживаєш своєї сили, бо не хочеш задовольнитись тим, що конечне для доброго здоровля: ти занадто пажерливий. І хоч як прикро мені про це говорити, то всетаки мушу тобі правду сказати, що ти просто розбійник, та що за твої великі злочини ти повинен би був уже давно пропасти. Та я зовсім не бажаю тобі смерти. Жий, вовче, як довго тільки Господь тебе на світі схоче держати, але пам'ятай, що конче мусиш змінити своє розбишацьке життя, мусиш поправитись. О, я це добре знаю, що ти не годен жити травою, як овечка: я добре знаю, що тобі треба м'яса. А тимчасом дичини в цих лісах буває щораз менше, та й щораз тяжче спіймати її. Одначе слухай, що тобі тепер скажу: З цієї пори ти вже ніколи людям ніякої шкоди не чини... а за те добрі люди будуть доставляти тобі поживи, поки життя твого."

І звернувшись до людей, святий Франц запитав:

"Чи погоджуєтесь на це?"

А люди по довшій надумі відповіли, що пристають на все.

Тоді Святий сказав іще вовку прекрасну проповідь, а той слухав уважно, мов яка побожна людина.

"А тепер"— каже Святий Франц —"щоб затвердити нашу угоду, подай мені, Вовчику, свою дужу лапу й оставаймо завжди добрі друзі."

Почувши це величезний хижак, поклав свою мохнату лапу, на теплу долоню свого святого приятеля.

З тієї пори величезний вовк ходив собі вже безпечно по селі, й нікого не зачіпав, а люди, бачучи таке диво Боже, ніколи не жалували йому потрібної поживи. І такий лагідний зробився отой вовк, що маленькі хлопчики могли годувати його власними руками на вулиці; а чужі люди, як бувало переходили тим селом, не могли досить надивуватись на таке нечуване видовище. А коли довідались, що то за вовк такий, і чому він такий лагідний, то щиро хвалили Бога за те, що людям такий виразний знак своєї ласкавости показав.

Так вовк прожив іще два роки між добрими людьми, й загинув від глибокої старости. Все село сумувало по його смерти, начеб то не звір загинув, а якась добра людина померла.

ДЕЛІКАТНА РОЗМОВА В СТРІТҐАРІ

Ідучи раз стрітґарою один адвокат, недовірок, завважив, що як стрітґара переїздила коло католицької церкви, то кондуктор легко підняв на голові шапку на знак пошани.

"На що ви підіймали вашу шапку?"— запитав він.

"На честь Найсвятіших Тайн,"— сміло відповів кондуктор, ні хвильки не вагаючись.

"О, то ви напевно й у Пресвяту Тройцю вірите,"— каже далі, насмішкувато, безбожник.

"А певно, що вірю. Хоч, правда, для людського розуму це недосяжна таємниця."

"То ви, значить, вірите в щось таке, чого й самі не розумієте?"

"Еге ж, добровію, вірю. А тепер позвольте мені й вас про дещо запитати. Як це діється, що ви наприклад рухаєте вашими пальцями від руки? Чи можете мені це вияснити?"

"О, нема нічого простішого"— каже самопевно наш премудрий лоер, набундючившись.— "Моя воля має на пальці такий вплив, що як вона тільки прикаже, вони відразу рухаються."

"То чому ж ваша воля не може приказати вухам, щоб і вони рухались мов у того вислюка?" далі запитав дотепний кондуктор.

Розмова ця була ведена досить голосно так, що всі подорожні могли її легко чути. І тому не диво, що почувши таке несподіване кондукторове питання, багато з них стали сердечно реготатись на все горло. А бідний лоер, зрозумівши своє смішне становище, тільки носа похнюпив, і на найближчому перестанку покинув стрітґару.

Тоді кондуктор закликав весело до всіх:

"Знаєте, Панство, я дійсно боявся, що він зачне рухати своїми вухами, і так переможе мене. Бо людина що готова вірити тільки в те, що сама своїм слабеньким розумом може зрозуміти й пояснити, від звичайного вислюка мабуть не дуже далеко втекла."

Ніякого добра не сподівайся від того, хто ніколи не молиться.

Подвійно грішний той, хто своїми гріхами хвалиться.

Католицьким Світом

ЧЕРЕЗ ЛЬОНДОН прийшла незвичайно важна й цікава вість про це, що "Краківські Вісти" помістили отвертий лист Митрополита Андрея Шептицького до всіх українських православних владик в Україні, щоб вони з'єдналися з українською католицькою Церквою і узнали одну зверхність Христового Намісника на землі, Св. Отця. Як звісно намісник патріярха в Росії, митрополит Сергій, загрозив українським владикам деградацією за відірвання від московського патріярхату і створення автокефалії— з другої знова сторони німці накинулись на цих владик за попередну льояльність до совітів. І так православна Церква стала знова, як вже много разів це було в історії, мячем політичних сторін і засобою політичної пропаґанди, що в основі підриває релігійне життя вірних. В тих обставинах клич нашого сідоглавого владики Шептицького до повороту до з'єднання є голосом Божим— повороту до сили, єдности віри і любови всіх українців в одній правдивій Церкві Христовій. З того приводу поляки грубо накинулись на Митрополита Шептицького в своїй пресі — найкращий знак, кому ходить о задержання релігійного розбиття в нашім народі.

РІДКЕ ТОРЖЕСТВО В ЙОРКТОНІ.—15. березня ц.р. в церкві Матері Божої Неустаючої Помочі мав свою першу Службу Божу нововисвячений священик, о. Павло(в Чині Полікарп) Матвіїв ЧСВВ, син Петра й Катерини Тхоровської. Родився в Йорктоні, і тут учащав до школи Пр. Сестер Служебниць П.Н.Д.М.. Всі його тут добре знали тому не дивно, що церква було переповнена. В часі Служби Божої були навіть такі українці, що вже довший час до церкви не показувалися. Впр. о.Бахталовський ЧНІ, що ко-

лись учили малого Павлуня й благословили на дорогу до Мондеру, мали дуже гарну проповідь про гідність священика та пошану його. По Службі Божій о. Полікарп благословив і роздавав памятки. По Богослуженню був спільний обід у парохіяльній домівці в честь о. Полікарпа. Обід уладили пані церковного Сестрицтва. Підчас обіду містоголова БУК-а Франко Федорович запрошував бесідників до слова. Перші Впр. о. Візитатор заявили свою радість, що з міста Йорктону вже другий священик-монах, а восьмий український католицький священик з Йорктонського округу, стає до праці у винниці Христовій. Між іншими промовляв також бувший посол йорктонського округу п. адвокат В. Р. Смит, добрий католик. В своїй гарній промові, в англійській мові, представив теперішний світ у крутіжі жорстокої війни, згадав про терпіння України під минувшими займанцями, про свободу, якою тішаться українці в Канаді, треба тільки поглибляти релігійне життя й передовсім молодь українську виховати в правдивій вірі, що одинока дає запоруку на краще завтра для всіх народів; тому дуже тішиться, що отсе новий священик, якого до речі знав ще від маленького хлопчини, посвячує свое життя для праці молоді. Пр.Брат Методій,ЧБХШ., професор Колегії св. Йосифа згадав у своїй промові, що мав тут у місті говариство малих пластунів, а між ними маленький Павлуньо Матвіїв був все примірним для всіх членів, та точно виконував свої обовязки. Все його ставив іншим за взір до наслідування. Останнім промовцем був сам о. Полікарп і тоді мали нагоду всі пізнати, що з нього буде справді добрий і симпатичний бесідник. Він подякував за уладження такого величавого бенкету в його честь, подякував за цінні дарунки, що їх тоді дістав від парохії та Марійської Дружини, а також всім тим добродіям йорктонським, що колись помогли йому в сирітстві й його рідним. Коли згадав про своїх померших родичів в Йорктоні по галі рознісся тихий плач нелиш женщин, але й навіть мужчин.

Родичі о. Матвієва повмирали майже рівночасно, батько 30. жовтня, 1930 р., а мати 30. грудня того самого року.

На це приємне родинне торжество прибули також дві рідні сестри о. Полікарпа з Вінніпегу монахині Полікарпа й Людвіна, П.Н.Д.М.

о. Полікарпові П. Матвієві бажаємо Божого благословення й успіху в душпастирській праці.

СЛАВНИЙ РАДІЄВИЙ ПРОПОВІДНИК о. Шін промовив в катедрі св. Патрика в Ню Йорку і сказав, що не можна молитися в цій війні про це, щоби Бог станув "по нашій стороні"— але ми всі маємо молитися, щоби Бог допоміг нам станути "по Божій стороні." Не треба питати, по чиїй стороні Бог в цій війні, але

треба думати і старатися про це, щоби ми були по стороні Бога! Завданням молитви не є притягати Бога в нашу сторону, але нас самих—до Бога. І колиб ми так молилися на цілім світі, то та молитва булаб однакова. Усі ми тоді просилиб одного— щоб запанувало царство Боже на землі, щоби тут настала така справедливість, яка є в небі. Тоді ніхто з воюючих не просивби для себе особливших дібр і не думавби подібно про мир, але радше всі думалиб, що і як робити, щоби це було по Божій волі.

В ЙОРКТОНІ, САСК., за стараннем о. Гр. Шишковича, ЧНІ. зорганізовано новий відділ БУК-а, котрого рядове число є 78. Основуючі збори відбулися 8 лютого, присутних було 25 мужчин, в члени вписалися 12 і заплатили річну вкладку.

Збори відділу відбуваються кождої другої неділі в місяці.

ЩО БУДЕ ПО ВІЙНІ?— На цю тему промовив арх. МекНиколас з Синсиннаті і намітив пять точок.

1). Треба зберегти віру у найвищу правду особистого, всемогучого і всезнаючого Бога.

2). Треба з'єднатися і спільно судити безбожні науки, котрих навчають в многих вищих школах.

3). Подбати про це, щоби дітям і молоді запевнити релігійне навчання і виховання, як суттєву часть науки і виховання.

4). Подбати, щоби кожда родина мала добробут, забезпеку на час слабости і була так само забезпечена на старі літа.

5). Треба підчеркнути людську гідність і співучасть людини в божественнім через Христа Спасителя.

На тих основах тільки можна збудувати новий і кращий повоенний світ.

о. МИХАЙЛО ПЕЛЕХ, наш парох Саскатуну, на поручення військових властей з Отави перейняв душпастирство наших вояків в Канадійській Армії і Летунстві трох західних провінцій. о. М. Пелех у війську має степень сотника— тимчасово заступає пароха в Саскатуні о. Криворучка, ректор бурси БУК-а.

Віроісповідна статистика наших вояків представляється так: у фльоті—католиків 21%, протестантів 74%, жидів 0.08%. В Армії— католиків 22%, англіканів 35%, жидів 0.62%. В Летунстві— католиків 20%, англіканів 25%, жидів 1.7%— ми подали англіканів з інших протестантів тому, що до них мабуть вчислено по віроісповіданню також православних українців, котрих окремо не зазначено в урядовім звіті. Українці католики вчислені взагалі до католиків. Це статистика віроісповідна вояків, не расового їх походження. Так подано в Отаві 9 марта 1942.

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ у Йорктоні.— Дня 22. березня ц.р. в церковній домівці в Йорктоні з великим успіхом пройшов шевченківський концерт, що складався з деклямацій, сценіч-

них і хорових виступів та промов. Цей концерт, як і всі інші в цій парохії устроїла студентська молодь: дівчата Інституту Пресв. Серця Христового й хлопці Колегії св. Йосифа під проводом професора Колегії Пр. Бр. Методія ЧБХШ. Це вже третій концерт цього року. Справді треба подивляти енергію й завзяття в праці цього покірного монаха, що вже довші літа працює в Йорктоні й все з тим самим молодечим запалом коло виховання української католицької інтелігенції для нашого народу в Канаді. Многі точки програми так студентки як і студенти артистично виконали. На особливу похвалу заслугують ті студенти й студентки, що мимо навалу праці в школі посвятили стільки часу, щоб так пильно вивчитись свої промови про Шевченка: вони їх виголосили наче справжні бесідники, не диво проте, що тим здобули собі невгаваючі оплески. Хай всемогучий Бог кріпить сили Пр. Бр. Методія ще на довгі літа на славу Богові й на хосен українському народові в Канаді.

ДРУГА позичка побіди принесла лучну суму $979,217,100.

ПРАВИТЕЛЬСТВО намітило новий битий шлях через Канаду до Аляски, котрий вскорі зачнуть будувати.

ПОДАЮТЬ ВІСТКУ З УКРАЇНИ, що др. А. Розенберґ, котрий завідує здобутим німцями сходом Европи, рішив повернути бувші совітські колхози селянам і привернути назад приватну власність та господарку на тих областях.

ГУРАҐАН в Америці наробив шкоди на $3 мільйони, убив 132 особи і покалічив близько тисячу. Так мало значить людське життя в обличчу вищих сил— шануймо його і цінім, як величний Божий дар.

ДОЗВОЛЕНО довозити до Канади большевицькі часописі з Москви, як Правда, Московські Новини і Красная Зоря— дозволено також на подібні часописі з Америки. В слід за тим можна сподіватися повені совітської пропаганди в Канаді, яка вже й так сильно поширена тутешною пресою і фільмою.

ТОМУ, що поширилася язва перепродажі поживи без огляду на ціну і були такі, що лакомилися на їду і платили кожду вимагану ціну, уряд в Англії підвищив кару за спекуляцію поживою на 14 літ вязниці і високі грошеві кари. Будуть карати не лишень малих перепродувачів, але також тих, що купують. Можуть арештувати підозрілого і держати у вязниці, хіба докаже свою невинність. Спекуляція поживою в Англії є признана тепер за зраду і колиб ці міри не помогли, наложать ще гострійші кари.

ХРИСТОС І СВЯТИЙ ПЕТРО
(Легенда)

Ісус Христос зо святим Петром ходили разом по світі та робили людям багато добра й давали поміч у всяких пригодах.

Раз якось у вечері прийшли вони в одне село й застукали в двері найбагатішої хати.

"Ми подорожні люди, прийміть нас на ніч!"

Але жінка закликала до них сердито:

"Таких не приймаю! Шукайте собі місця деінде!"

От, і пішли вони далі, й постукали в двері бідної хатини.

"Чи не моглиб ми тут у вас заночувати?"— спитався святий Петро.

Жінка погодилась відразу. Вона хутко зварила їм добру вечерю, принесла в хату соломи, та й узялась стелити постіль. А що бідна не мала для них чистого простирала, то витягнула зо скрині кусень звичайного, ще не вибіленого полотна, та й простелила їм на соломі.

А другого дня вранці, як тільки стало світати, наші святі подорожні прокинулись зо сну, встали, зодягнулись і стали ладнитись у дальшу дорогу.

"Якої заплати бажаєш собі, добра жінко, за те, що нас, подорожніх, так щиро прийняла?"— спитав її Христос.

"Поблагословіть мені моє діло, щоб гарно робилося й добре скінчилося!"— відповіла жінка.

Подорожні відійшли, а жінка взялася застелювати постіль. Винесла з хати солому, та стала звивати полотно.

Звиває вона, звиває те полотно, сонце тимчасом вже геть високо підійшло, а вона все ще звиває та й звиває. І що скрутить один звій, то ножицями відтинає його, й звиває далі. До вечора мала вона вже тих звоїв повнісіньку хату аж під саму стелю.

Саме тоді зайшла до неї сусідка багачка, й побачивши в бідної жінки стільки полотна, вона аж ахнула з превеликого дива.

Бідна вдовиця росказала їй усе по правді, як було. Почувши це багачка, стала сердитись таки на себе саму, що таких подорожніх відігнала від своєї хати; і така взяла її лють, що вона свій власний язик покусала зубами аж до крови.

"Ах, коли б вони ще раз у наше село зайшли, ті подорожні! Вже я їх від своєї хати не віджену, а прийму на ніч гостинно"— так подумала вона собі.

І дивне диво: бажання захланної багачки сповнилося.

Незабаром знову з'явилися Христос і святий Петро в селі,

та й стали проситися на ніч.

"З дорогої душі прийму вас, мої любі гостеньки!"— закликала вже тим разом багачка.

Вона хутко нанесла їм у хату багато свіжої соломи, застелила біленьким простиралом, і погостила смачною вечерею.

Повставали вранці наші подорожні, зібралися, а Христос на відхідньому спитав:

"Якої плати бажаєш собі, жінко, за те, що переночувала нас бідних, натомлених?"

"Ніякої плати не треба мені від вас"— каже багачка— "тільки зробіть мені так, щоб ту роботу, що за неї візьмуся сьогодні зранку, робила я аж до самого вечора."

Святі подорожні відійшли, а багачка, почувши голод, кинулась варити обід, і навіть хати не позамітала та не прибрала.

Варить вона в кухні той нещасний обід та й варить, і що присуне який горщик, то зараз таки знов відсуває, все щось мішає, щось приправляє, й сама вже не знає, що робить. Вже от і полудне, а вона все ще обіду не зварила. Варить бідна до самого вечора. І замість обіду зварила вечерю.

Жалувала захлання багачка, що замість варити той нещасний обід, не взялась робити якусь іншу роботу, але дарма— пропало!

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ – Друге справлене й доповнене видання ..... 15ц.

ПРОСКОМИДІЯ ЛІТУРГІЯМ – у церковно-словянській мові ..... 50ц.

Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ДУХОВНА ВЯЗАНКА – Молебень до І. Христа, Молебень і Параклис до Матері Божої, разом із найкращими молитвами до Серця Христового й Матері Божої та поясненнями святої години в честь Серця Христового... 10ц. Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

Пригадка й Просьба

Нашим Дорогим і Шановним Читачам пригадуємо, що в Айтуні, Саск., далі стоїть, і (сподіваймося) ще довго буде стояти гарний Сиротинець Святої Анни.

Гарний він не тільки тим, що його будинок уже старанно викінчений та й помальований, а тим, що понад пів сотні діточок постійно знаходять у ньому теплий притулок, добру науку й старанне виховання. Дійсно гарне діло роблять Сестри Служебниці не даючи бідним сиріткам змарнуватись... Одначе не забуваймо, що Сестрам у тому ділі треба по змозі помогти, бо ж тих діточок вони мусять щодня нагодувати, огріти й зодягнути, а це не така легка штука. Тому просимо наших Читачів, щоб були такі добрі, ласкаві й Сиротинцеві в Айтуні якусь бодай скромну запомогу прислали. Адреса:

St. Anne's Orphanage, Ituna, Sask.

ТОРЖЕСТВО БЛАГОСЛОВЕННЯ НОВОЇ ШКОЛИ В РОБЛИН, МАН.

відбудеться дня 28. ЧЕРВНЯ, ц.р.

З Божою поміччю покінчено будову Малого Семинаря в Роблин, Ман. В цій Школі-Колегії, що обіймає науку Клясичної Вищої Школи, будуть приготовлятися молодці до будучого стану священиків-місіонарів.

Найбільше пекучою потребою нашого народу в Канаді це брак священиків. На жаль мало є покликань до цего стану серед нашої молоді, а це тому, що дуже мало є відповідних приготовляючих шкіл. Цій недостачі має хоч у части зарадити Малий Семинар, себто українська-католицька колегія в Роблині. Тому це діло першорядної ваги. Від розвою цеї Колегії залежить у значній мірі скількість будучих священиків-місіонарів, будучих народніх провідників.

Щоби зискати Боже благословення для цего так важного діла, відбудеться торжественне благословення цеї будівлі в неділю дня 28. червня ц.р. Того дня буде там співана Служба Божа о 10 год. рано, а відтак торжество благословення.

Блищі подробиці програми подасться пізніше. Та нині вже можемо повідомити, що Їх Ексцеленція Кир Василій вже відавна заявили своє щире бажання, щоби те торжество відбулося величаво й маємо в Бозі надію, що Всевишній позволить Їм брати участь в тім благословенню. **Тому сердечно запрошаємо всіх українців на 28. червня до Роблин, Ман.**

НА БУДОВУ ЮВЕНАТУ (Малого Семинаря) В РОБЛИН, МАН. жертвували: По $25.00: Впр. о. В. Довгович, Елмайра, Н. Й. п.п. Юстин і Марія Воробець. По $15.00: Всеч. о. Н. Сірий, Арран, Саск. Н.Н. По $10.00: п. Роман Гуска. По $5.00: Всеч. о. Т. Коцаба; п. Онуфрій Черевик. По $4.00: пані Сем. Крамар.

Всім ласкавим Добродіям складаємо щиру подяку за їх жертви Нехай Всевишній винагородить якнайщедріше їх жертволюбивість, а Мати Божа Неустаючої Помочі нехай заєдно має їх у своїй опіці.

Ще треба много вкладу, щоби великий будинок ювенату був у середині зовсім викінчений як належить і щоби було в нім відповідне умебльовання. Маємо надію, що з Божою поміччю при щиро-жичливости ласкавих Добродіїв і те все буде покінчене.

Всякі жертви просимо ласкаво слати на адресу:
UKRAINIAN CATHOLIC MISSION, JUVENATE, YORKTON, SASK.

ЖЕРТВИ НА МАЛЮВАННЯ ЦЕРКВИ М.Б.Н.П. В ЙОРКТОНІ: Студентки з Інституту Пресв. Серця Христового під проводом Преп. Сестер Служебниць П.Н.Д.М. і студенти з Колегії св. Йосифа під проводом Пр. Братів Християнських Шкіл у Йорктоні, з нагоди Вечору Сміху, жертвували $6.10.

Щира подяка ласкавим жертводавцям за ласкаві жертви.
оо. Редемптористи.

НА ПРЕСФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" ЖЕРТВУВАЛИ:
В. Іващишин, Парсонс, $1.25; А. Вітів, Форт Виліям $1.00; о. А. Крохмальний, Ембридж $1.00.

Щира подяка всім жертводавцям за ласкаві жертви.
Адміністрація "Г. С."

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАННЯ МОЛИТОВ

Складаю сердечну подяку Пресв. Серцю Христовому за вислухання двох просьб.

Форт Виліям, Онт., А. Вітів.

МОЖНА НАБУТИ повний річник "Голосу Спасителя" від 1934—1941 р. Поодинкі роки "Г. Сп." можна теж доповнити поодинокими числами. Ціна одного річника "Г. Сп." з пересилкою є $1.25 Річник висилається лиш за попередним надісланням належитости. Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

НОВІЦІЯТ

оо. Редемптористів приймає тих, що бажають служити Богу й працювати яко монахи-місіонарі Чина Найсв. Ізбавителя для українського народу в Канаді й Злучених Державах.

УМОВИ прийняття до Новіціяту для кандидатів на священиків-місіонарів є слідуючі: 1) Щире й рішуче бажання служити Ісусу Христу в Чині оо. Редемптористів. 2) Добре здоровля. 3) Добре поведення. 4) Покінчення щонайменше вищої школи (Гай Скул). 5) Відповідний вік. **До Новіціяту приймається теж молодців, що бажають служити Ісусу Христу яко монахи-братчики в Чині Найсв. Ізбавителя.** Умови прийняття для кандидатів на братчиків є ті самі, що на священиків, крім вищих студій. Братчики займаються домашньою працею в монастирі, як господарі, кухарі, кравці, дяки, друкарі і т.п.

По ближчі інформації проситься писати на адресу:

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION NOVICIATE, YORKTON, SASK.

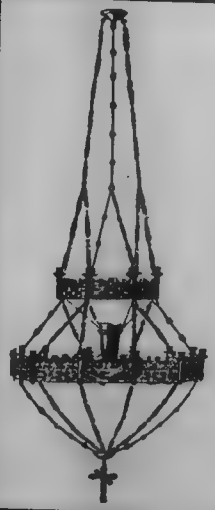

ГУРТОВИЙ СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧЕЙ

Павуки, Статуї Воскресення, Стоячі і Клячучі Ангели, Ріжні Статуї, Фелони, Фани, Хоругви, Ліхтарі, Чаші, Дарохранительниці, Монстранції, Процесійні Хрести і Образи, Кивоти, Свічки, Ладан, Вугля, і всякі інші потреби до наших церков.

Пишіть в рідній мові по катальог.

Левицький-Гросс, властителі.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main st., Winnipeg, Man.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 14, No. 5 YORKTON, SASK. May, 1942

КАЛЄНДАР НА ТРАВЕНЬ, 1942

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
18 П Преп. Івана	1 П Пр. Єремії
19 С Преп. Івана Старопеч.	2 С Св. Атаназія В.
20 Н Нед. Самарянки	**3 Н Неділя Самарянки**
21 П Сщмч. Януарія і ін.	4 П Прмч. Пелагії
22 В Преп. Теодора	5 В Мч. Ірини
23 С Вм. Георгія (на нед).	6 С Йова многост.
24 Ч Мч. Сави Стратил.	7 Ч Явлення Ч. Хреста
25 П † Ап. і Єв. Марка	**8 П Ап. і Єв. Ів. Богосл. (нед)**
26 С Сщмч. Василія	9 С † Перен. мщ. св. Николая
27 Н Неділя Сліпородженого	**10 Н Неділя Сліпородженого**
28 П Ап. Ясона і Сосіпатра	11 П Сщмч. Мокія
29 В 9 мч. в Кизиці	12 В Св. Епіфанія і Германа
30 С † Ап. Якова	13 С Мч. Гликерії
1 Ч Травень. Вознесення ГНІХ	**14 Ч Вознесення ГНІХ**
2 П Св. Атаназія В.	15 П Прп. Пахомія В.
3 С † Преп. Теодозія Печер.	16 С Прп. Теодора освящ.
4 Н Неділя св. Отців	**17 Н Неділя св. Отців**
5 П Мч. Ірини	18 П Мч. Теодота
6 В Йова Многострад.	19 В Сщмч. Патрикія
7 С Явлення Ч. Хреста	20 С Мч. Талалея
8 Ч Ап. і Єв. Й. Богосл. (нед.)	21 Ч † Константина і Єлени
9 П † Перен. м. св. Николая	22 П Мч. Василіска
10 С Суб. Задуш. †Ап. Сим. З.	23 С Суб. Задушна.
11 Н Сошествіе св. Духа	**24 Н Сошествіе св. Духа**
12 П Пресв. Тройці	**25 П Пр. Тройці. З. н. гл. Ів. Хр.**
13 В Мч. Гликерії	26 В Ап. Карпа
14 С Мч. Ізидора	27 С Сщмч. Терамонта
15 Ч Преп. Пахомія В.	28 Ч Прп. Никити
16 П Преп. Теодора Освящ.	29 П Мч. Теодозії
17 С Ап. Андроніка	30 С Прп. Ісаакія
18 Н Нед. Всіх Святих	**31 Н Неділя Всіх Святих**

УСТАВ НА ТРАВЕНЬ

3. Неділя Самарянки: Гл. 4. єв. утр. 7. Сл. Б.: Ап. 28, єв. Івана 12.

10. **Неділя Сліпородженого і св. Вмч. Георгія:** Гл. 5. єв. утр. 8. Сл. Б.: Ап. 38 і 29. Єв. Івана 24 і Марка 52.

14. Вознесення Господне: Всеночне. Ап. 1. Євангеліє Луки 114.

17. Нед. св. Отців і Ап. і Єв. Ів. Богослова: Гл. 6. Єв. утр. 10. Сл. Б.: Ап. 44 і 68, Євангеліє Івана 56 і 61.

24. Сошествіе Св. Духа: Всеночне. Сл. Б.: Ап. 3, Євангеліє Ів. 27.

25. Пресвятої Тройці: Сл. Б. Ап. 229 і 197, Євангеліє Мат. 75 і 116.

1531. Нед. Всіх Святих: Гл. 8, Єв. утр. 1. Сл. Б. Ап. 330, єв. Мат. 38.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Нсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 14, Число 5. Травень 1942

Пастирське Слово

ДО ВСІХ ВСЕЧЕСНИХ ОТЦІВ ДУХОВНИХ І ВСІХ ВІРНИХ НАШОЇ ДІЄЦЕЗІЇ

з нагоди

ПЯТЬДЕСЯТЛІТНОГО ЮВІЛЕЮ
ОСНУВАННЯ ЗГРОМАДЖЕННЯ СЕСТЕР СЛУЖЕБНИЦЬ ПРЕСВЯТОЇ НЕПОРОЧНОЇ ДІВИ МАРІЇ

Христос Воскрес!

Мої Дорогі в Христі:

Сподобалося Господу Богу в своїй любові до нашого українського народу покликати тому 50 літ до існування між нами релігійну орґанізацію українських Сестер Служебниць Пресвятої Непорочної Діви Марії.

Цього 1942 Року Божого, дня 24 серпня минає саме 50 років від тої хвилі, коли перша Сестра Служебниця в церкві оо. Василіян у Львові одягнула під час урочистих облечин посвячену законну одежу.

За 50 літ, від тої памятної хвилі оснування Згромадження Сестер Служебниць, сотні побожних українських дівиць вступили до цього Згромадження, щоб у цілковитій посвяті Господу Богу, своїми молитвами, навчанням і вихованням українських дітей, опікою над нашими сиротами й недужими служити спасенню, а навіть дочасному добру нашого українського народу. Спочатку в Галичині, а потім у Канаді, Бразилії, Карпатській Україні й Злучених Державах Північної Америки наші побожні й трудолюбиві Сестри Служебниці вели успішно свою гарну українсько-католицьку роботу.

За 50 років сотні й тисячі наших українських дітей одержали від Сестер Служебниць науку й виховання по

захоронках і школах, а поруч них незлічиме число старших наших людей скористало з праці й послуг наших добрих Сестер по лічницях, санаторіях, притулках для старців, а з окрема по церквах, семінарях і парохіяльних домах.

Такою роботою служили зокрема наші Сестри Служебниці через 40 літ нашій українсько-канадійській дієцезії від далекого Піс-Риверу аж до Виндзору й Монтреалу.

Коли цього 1942 Божого Року Згромадження Сестер Служебниць Пресвятої Непорочної Діви Марії загадало відсвяткувати для більшої Божої слави й духовного добра так самих Сестер Служебниць, як і широкого загалу наших вірних, свій **"Золотий Ювілей"** у пятьдесяту річницю свого існування й своєї спасенної праці між нашим українським народом, ми цей ювілейний здвиг Сестер Служебниць, всього нашого духовенства й усіх вірних нашої дієцезії радісно вітаємо й надіємося, що він матиме щасливий перебіг і великий успіх.

Просимо всіх Високопреподобних і Всечесних Отців і всіх парохіян нашої дієцезії, щоб із любовю пішли на зустріч нашим Сестрам Служебницям у всіх ювілейних підприйняттях і допомогли їм зо щирого серця відсвяткувати якнайкраще цей гарний і рідкий у нас ювілей. Бо ювілей наших Сестер Служебниць— це ювілей наших парохій, наших дієцезій, усього нашого українського народу.

Нехай Божа Мати, небесна опікунка Згромадження СестерСлужебниць буде особливше ласкавою для всіх нас, учасників цього великого ювілею Її вірних Служебниць і з великими духовними дарами подасть також кращу будуччину нашій канадійській дієцезії, цілій канадійській державі й усьому українському народові.

Дотеперішній духовний, внутрішній поступ Згромадження й зовнішній його розвиток залежав від Божої ласки та вірного співділання з нею Сестер, через життя й працю по думці уставів Згромадження. Щоб від цього ювілейного року Згромадження Сестер Служебниць П.Н.Д. Марії скріпилося ще більшим внутрішнім зростом у всіх християнських чеснотах поодиноких його членів, а своєю працею причинилось якнайбільше до прослави Бога між нами й спасення нашого українського народу, головно через виховання молоді, ми ціле Згромадження Сестер Служебниць благословимо зо щирого серця:

"Благословеніє всемогущаго Бога Отца і Сина і святаго Духа да снидет на ви і пребудет всегда. Амінь."

† ВАСИЛІЙ,
єпископ канадійських українців

Дано в Мондері, дня 21 квітня 1942 Р.Б.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ТРАВЕНЬ

Хай обичайність християнська буде відома всім людям!

Святий Апостол Павло, пишучи до перших християн, дуже часто повторяв їм, що Божа ласка перенесла їх із царства чорної пітьми в країну ясного світла. Християнин, по думці великого Апостола, це зовсім нове сотворіння в Христі Ісусі Господі нашім. Вода святого Хрещення зовсім відродила його, та з дитини людської вчинила з нього дитину Божу, що вже має повне право казати до Всевишнього Бога: "Отче наш," і сміло може сподіватись вічного життя в небі.

Одначе з того високого, надзвичайно високого достоїнства Божих дітей, випливає для християн важкий обов'язок життя своє на землі влаштовувати так, як дійсно личить справжнім Божим дітям.

Християнам не можна вже жити за прикладом поган: у піянстві, розпусті, ненависті, брехні, сварні й кривавих розбоях. Ні! Християнські обичаї мусять бути зовсім інакші. Підо впливом того ясного Сонця Правди, що зветься Ісус Христос, обичаї християн мусять стати лагідні, чисті, гідні, невинні. Там де була колись гниль страшного зіпсуття, там мусять розцвістись чудові квітки християнських чеснот. Нехай кожний придивляється уважно до життя Господа нашого Ісуса Христа, й нехай своє життя старається уподібнити до того божественного взору.

Ось який високий ідеал нашого християнського життя! Правда: не легка, це річ до нього прямувати. Бо ж і християни не ангели, а люди, що мають людські немочі. Вода святого Хрещення хоч і обмила їх первородний гріх, то все таки полишила в них сумні наслідки того гріха, тобто змисловість, що вічно проти духа бунтується. Одначе за Божою поміччю можна її упокорити, й запрягати в ярмо Христового закону.

Саме тієї Божої помочі благаймо в Господа для себе самих і для наших ближніх, щоб так кругом нас, як і серед християн по всьому широкому світі процвітали святі, здорові, чисті, невинні обичаї, що дійсно личать тим, що називаються, і таки направду є дітьми Отця Всевишнього!

8. ПСАЛОМ ЦАРЯ ДАВИДА

1. Господи, Царю наш, яке славне твоє ім'я по всій землі!
   Величність же твоя об'явлена на небесах!
2. Устами малих діточок і немовляток проголосив ти свою (могутність,
   щоб дрижали противники твої,
   щоб замовк усякий ворог і мститель.
3. Коли споглядаю на твої небеса, на діло рук твоїх,
   На місяць і зорі, що їх ти сотворив,
4. То думаю собі: Що таке чоловік, щоб ти про нього пам-('ятав,
   Або син чоловічий, щоб ним ти піклувався?
5. Правда: ти його вчинив трохи меншим від ангелів,
   Та за те славою й честю увінчав ти його.
6. Господарем поставив ти його над ділами рук твоїх,
   І все покорив ти йому під ноги:
7. Отари овець і череди волів,
   Та й усю польову звірину,
8. Все піднебесне птаство й морські риби,
   Та й усе те, що ходить стежками океану.
9. Господи, Царю наш!
   Яке величне твоє ім'я по всій землі!

* * *

Оцей святий, надхненний псалом царя Давида дуже ясно показує нам, яку велику, надзвичайно велику гідність дав Господь Бог людині в хвилі сотворення. Правда: людина трохи нижча від Ангелів, але зате від усіх інших істот вона незрівняно вища. Бо хоч своїм смертним, матеріяльним тілом вона дуже подібна до земної скотини, то зате її душа, розумна, вільна, нематеріяльна, безсмертна,—подібна не тільки до небесних ангелів, але навіть до самого Всевишнього Бога.

Адже виразно стоять Божі слова записані в першій книзі святої Біблії: "Сотворімо людину на образ і на подобу нашу власну. І нехай панує людина над птахами небесними, і над рибами морськими, і над звірями земними, і над усім гаддям, що повзає по землі."

Ціле святе Письмо й ціла наша свята релігія проповідають нам про ту нашу велич Божих дітей, що для них небесний Отець царство вічне збудував, щоб там на віки своїм власним щастям із ними поділитись.

А безбожники тимчасом намагаються в людину вмовити, ніби то вона тільки такий звір на двох ногах, що якийсь час по світі ходить, а згодом старіється, слабне, здихає; і потім у яму закопують його, і він там гниє й у порох розсипається; і так уся його

історія раз на завжди в тій темній ямі кінчиться.

Ось, до чого доводить божевільна гордість, що від Божого світла й мудрости відвернувшись, пірнула в безпросвітну темряву й глупоту!

Дивна річ: Люціфера довела гордість до того, що він зрікся достоїнства світлого Ангела, й перемінився у плюгавого, пекольного змія. А в людині, що спочатку бажала рівнятись із Богом, та сама гордість зродила ненормальне, хоробливе й низьке бажання бути потомством дурної малпи.

ОКРЕМІ ДУМКИ...

а) Щоб краще пам'ятати, що Господь Бог усюди присутній, дуже практично мати завжди коло себе, або в своїй кімнаті, чи то на стіні, чи на столику якийсь побожний предмет, що нам ту Божу всюдиприсутність особливо нагадує, наприклад: образець, хрестик, вервичку, або молитовник.

б) Пречиста Діво! Кому ж легше ніж Тобі втихомирити гнів Відвічного Судді? Ти ж направду Його Пресвята, Пречиста, Рідна Мати!—Слово святого Ансельма.

в) Сумна це річ, невимовно сумна: чоловік безрелігійний та, здається, що безрелігійна жінка,— гірш від самого диявола.

г) Найкраще було б не мати зовсім ніяких зморщків на обличчі. Та коли вже конче мусять у нас бути зморшки, то принаймні подбаймо, щоб поробились вони від щирого, сердечного сміху, а не від захмуреного та й набурмосеного невдоволення й смутку.

б) Хто не багато заробляє, але роботу свою шанує й любить, далеко щасливіший від того, що за свою роботу великі гроші згортає, але роботи тієї ані не шанує, ані не любить. Задовілля, що його хтось має з відповідно виконаної роботи,— це найкраща заплата.

ЯПОНЦІ ІНТЕРНУВАЛИ в Гонґ Конґ католицького епископа К. О'Ґеру, уроженця Отави, що належить до Чину Пасіоністів. Інтернованим дають три рази на день риж на воді.

В ЯПОНІЇ є тепер 2,497 католицьких священиків, Братів і Сестер, з того велика часть туземці. В 1938 році в самій корінній Японії було 416 священиків, з того 117 родовитих японців.

Пресвята Богородиця--Надія Умираючих

"Ах, що сталось із його душею? Куди пішла його бідна душа?..." Такими питаннями день і ніч мучила себе одна побожна жінка після смерти свого чоловіка. І справді не легко було щонебудь розумне придумати на її потіху. Бо її чоловік, хоч і добре серце мав, і нічиєї кривди ніколи не хотів, то всетаки довгі роки жив без ніякої релігійної практики, поки смерть захопила його нагло й несподівано в нещасному випадку.

Хтось порадив бідній жінці вибратись на прощу до села Арс, де парохом був тоді великий Божий слуга, святий Іван Віянней. Вже неодна людська душа, що над пропастю розпуки була опинилась, віднайшла цілковитий спокій, висповідавшись у того святого "Пароха з Арс." Бо він у людському сумлінні читав, немов у розгорненій книжці, й лагідне слово його було мов той цілющий бальсам для наболілого серця.

До нього отже пішла й наша зажурена вдовиця шукати розради й потіхи в гіркім смутку. Та заледви переступила вона поріг церковці, як із захристії вийшов їй на зустріч сам святий Парох, і промовив мов до якої знайомої:

"Чого вам побиватись так, і плакати безперестанку? Хіба ж ви забули про ті його прекрасні букети, про ті запахущі квітки?"

Почувши це, бідна жінка ізжахнулась від великого дива: святий Парох, що ніколи її й на очі не бачив, знав на скрізь усі її справи, навіть ті, що про них вона й словом єдиним нікому ніколи не згадала, а згодом і сама про них уже стала поволі забувати...

Річ у тому, що в місяці травні, недовго перед нещасним випадком, вона поставила була в своїй кімнаті маленький престолик на честь Пресвятої Богородиці, й постійно світила на ньому оливні лямпочки й держала свіжі, запашні квітки. Її чоловік, що частенько виїжджав на провінцію, кожний раз, вертаючись додому, привозив гарний букет на прикрасу престолика Божої Матері.

І от саме про ті букети згадавши, святий Парох додав: "Господь Бог ізглянувся, пані, на вашу сердечну молитву, й помилував того, що власними руками збирав запашні квітки для Його Пречистої Матері. Ваш чоловік ув останню мінуту свого життя одержав ласку досконалого жалю за гріхи, й щиро розкаяний зійшов із цього світу."

Яка незвичайно мила й потішаюча є оця правдива історійка! Вона ясно й виразно змальовує нам невимовну ласкавість Пресвятої Богородиці, що так щедро відплачує людям навіть за дрібничку малу, зроблену на Її честь. Історійка ця показує нам зворушливе милосердя Марії особливо супроти тих, що мають небавом умерти!

1). Марія помагає вмираючим збудити досконалий жаль за гріхи.

Вже на Голгофті, під хрестом кривавим розпочала Вона той свій ніжний, материнський уряд. Бо то напевно Вона помогла розп'ятому розбійникові вирятуватись ув останню хвилю життя. Так, то Марія, Страдальна Мати, виблагала йому велику ласку гарячого досконалого жалю так, що він, своє грішне серце сокрушивши, до Ісуса сердечно навернувсь, кажучи: "Згадай за мене, Господи, коли прийдеш у своє царство!" Так, то Пресвята Богородиця, сама особисто заступилась перед своїм розп'ятим Ісусом, щоб нещасному розбійникові випросити неоцінений скарб щасливої смерти. А Ісус, що просьби своєї Пречистої Матері ніколи не відкидає, звернувшись до розбійника, сказав: "Направду, направду кажу тобі: ще сьогодні будеш разом зо мною в раю."

З тієї пори Божа Мати день-у-день, кожної години, кожної мінути ніжно похиляється над умираючими, щоб у їх серці розбудити гарячий жаль за гріхи всього життя, й затривоженій їхній душі запевнити Боже прощення.

А між тими вмираючими, о! як багато таких, що з віри Христової заледви кілька дрібних та непоказних окрушин задержали!... Та на щастя якась побожна, християнська душа стала за них сердечно до Божої Матері молитись і,—дивне диво: неодин із тих, що для них, здається, вже ніякої надії не було, відчув у серці жаль за всі свої гріхи, й бодай на смертній постелі зачав проказувати святі слова давно забутої молитви: Богородице Діво, радуйся...

А Марія, що ніколи до голосу цієї молитви не може оставати байдужа, негайно поспішила бідній дужі на по-

міч, випросивши їй у Бога ласку останніх святих Тайн.

Справді: яку велику, яку могутню заступницю перед Богом маємо ми в Пречистій Діві Марії тоді, коли важиться вічна доля нашої безсмертної душі!

2). Марія помагає вмираючим цілковито погодитись із Божою волею.

О, які великі болі душевні й тілесні завдає нераз смерть бідній людині!

І в міру того, як люте терпіння своїм гострим зубом щораз глибше і глибше в'їдається в її немічну істоту, людина щораз ясніше зачинає розуміти свою невимовну безпомічність, своє опущення.

В ту жахливу хвилю, все, здається, неначе змовилось, щоб людину, мов того земного хробачка, розчавити під тягарем твердого й безцеремонного слова: "забирайсь, твоє місце не тут!"

У той чорний, критичний момент, коли смерть береться руйнувати чудову домівку життя, брутально розриваючи природний і любий вузол, що в'яже душу з тілом,— у той скрутальний момент людина готова б попасти у розпуку.

Але, на щастя, Божа Мати поспішає на поміч умираючим: Вона помагає їм прийняти терпеливо, а деколи навіть із радістю, ту болючу смерть, що належиться всім людям за первородний гріх; Божа Мати розбуджує в пригнобленому серці умираючих надію на вічну нагороду в небі, і поза невеселими горизонтами земної долини сліз показує їм країну невмірущої радости. Одним словом: Пресвята Богородиця потішає, кріпить, та заспокоює бідну душу, помагаючи їй зійти з цього світу з Божим спокоєм.

3). Марія забезпечує вмираючих від засідок диявола.

Пречиста Діва сказала раз до святої Гертруди таке: "Поки мої слуги здорові на світі живуть, я стараюсь для них про всі ласки, що їм потрібні, але в хвилі їхньої смерти, я сама особливо приходжу до них, щоб своїм ясним поглядом відігнати від них усі сили диявольські."

Не забуваймо, що маємо великого й завзятого ворога пекольного, що всіма силами нашу душу ненавидить і намагається її занапастити. Особливо тоді, як наближається наша смерть, диявол не спочиває: він іще в останню

хвилю хотів би нас застрашити так, щоб ми надію святу, християнську затратили, й у розпуку чорну попали. В тій ціли старається він переконати нас, що Ісус Христос нам гріхів не простив, і в своїй вічності тільки дожидає нас на те, щоб до нас голосом страшним, грізним закликом: закликати—Ідіть, прокляті в вогонь вічний!

Саме в ту хвилю, коли доля людської душі має порішитись на віки, диявол подвоює свої зусиля, й несамовитими підшептами проти віри, в останнє намовляє нещасну душу збунтуватися проти закону Божого.

Одначе не перебільшуймо надто тієї небезпеки. Коли надійде для нас ота важна, рішальна хвиля, ми всіми силами хапаймось непохитної скелі нашої святої віри, й відкинувши всякий страх, засипляймо з великим довірям і любов'ю до Ісуса Христа, та й до Пресвятої Богородиці, що нас напевно зможе оборонити від найлютіших нападів сатани.

4). Марія подає вмираючим правдивий спокій і радість душі

Для тих, що Божу Матір щиро люблять і вірно стараються їй служити, смерть перестає бути страшна, й неодин із таких вірних слуг Марії закликав у хвилі смерти, голосом радісного здивування: "Я навіть ніколи й не думав, що воно так приємно й любо умирати!"

Свята Опортунія, що Божу Матір незвичайно ніжно любила, мала ту велику потіху, що до її кімнати раз уночі дві святі з неба зайшли: свята Лукія й свята Кикилія. Опортунія прокинувшись зо сну, дуже зраділа тими двома небесними гостями й закликала: "Сестри мої любі, дорогі, скажіть, який приказ присилає Цариця Ангелів своїй покірній служебниці?" А святі дівиці відповіли: "Марія дожидає тебе, щоб на віки злучити тебе зо своїм Сином у небі."

Щаслива умираюча, звернувши свій зір у сторону дверей, сказала: "Ось, Вона, моя Цариця, преблагословенна Діва Марія! Під її покров віддаю я всіх тих, що їх тепер мушу залишити на світі."

Так промовивши свята дівиця простягнула свої руки, наче б хотіла обняти Божу Матір, і душа її вирвавшись із тісної домівки смертного тіла, полинула з Небесною Царицею там, де радість безмежна, де щастя вічне, безконечне.

Такої солодкої смерти можуть сміло сподіватись ті,

що Пречисту Діву Марію ніжним серцем любили, й усе своє життя для Неї присвятили.

Буває деколи, що Марія покликує своїх слуг із цього світу до неба якраз у якесь велике, врочисте її свято, так наче б хотіла цим виразно показати на їхнє певне призначення до вічного життя.

"О, який я був би щасливий"— казав святий Григорій із Назіянзу— "якщо в хвилі смерти я мав би на устах ім'я Марії! Ворота небесні передо мною напевно відчинилися б подібно, як відчинилися двері Ноєвого корабля, коли після потопу вернулася голубка, держачи в дзюбі зелену оливну галузку."

* * *

Щоб одначе придбати собі особливу поміч Марії в хвилі смерти, ми вже зазделегідь просім у Неї тієї великої ласки. Так, щодня до Неї сердечно молімся. Молитва "Богородице Діво" нехай нам буде дуже люба й дорога. Пам'ятаймо, що кожне "Богородице Діво"— це немов райська рожа, чудова й запашна, що ми її приносимо перед Її небесний престіл. Не лінуймось приносити Їй багато, якнайбільше тих чудових квіток, особливо тепер, коли травень зелений настав, коли ввесь світ широкий католицький радісним голосом величає Марію, Преславну Царицю Мая!

ҐАНДІЄВА МОЛИТВА

Оце подаємо прекрасну молитву, що її уложив знаний аскет і борець за волю Індій, Магатма Ґанді. Цю його улюблену молитву можна б без найменшого застереження поручити всім християнам:

"Господи, не дай очам моїм дивитися на речі, що від них будяться грішні думки; хай уже краще я стану сліпий!

"Господи, не дай осквернитись моїм устам нечистими словами; хай уже краще я стану німий!

"Господи, не дай моїм вухам прислухуватись до бесіди, що повно в ній клевети й ненависти, хай уже краще я стану глухий!

"Господи, збережи моє серце від безстидного пориву до тих, що для мене повинні бути наче сестри; хай уже краще я умру!"

ВСЬОГО НАСЕЛЕННЯ В КАНАДІ підчас числення в році 1941 біло 11,420,084 душ. З того жінок було менше, як мужчин, в тім відношенню— мужчин 51%, женщин 49%.

НІМЦІ випустили на Україні нові гроші, котрих одиницею є карбованець.

ЩИРИЙ ПРИЯТЕЛЬ

Був собі раз багатий пан, що мав трьох приятелів. Двох перших із них цінив він надзвичайно високо й любив їх сердечно, бо гадав, що їхня приязнь щира мов чисте золото, за що на неї можна йому буде сміло покладатись у всяких пригодах життя.

Зате для третього друга вже не мав він ані тої великої пошани, ні тої теплої, ніжної любови; йому навіть і не гадку ніколи не приходило, що той третій друг міг би колинебудь порятувати його в якій біді.

Аж раз якось трапилось панові велике нещастя. Люті вороги оклеветали його перед самим царем, та фальшиво обвинуватили за дуже великий злочин.

Опинившись несподівано в такому страшному клопоті той великий пан, звернувся до своїх любих друзів, та й каже: "Хто з вас піде тепер зо мною на царський суд, щоб там за мене щиро заступитись, і боронити мене? Бо вороги хитро оклеветали мене, й сам цар на мене сердитий."

Почувши це перший приятель, відмовився спритно, кажучи, що він охоче це зробив би, але, на жаль, не має часу, бо трапилось йому діло надзвичайно важне, й негайно треба його полагодити.

Другий приятель, що правда, згодився піти, але як уже був коло самих судових дверей, нагадав собі, що цареві може це не подобатись, і він, зробившись нагло "хорим," в останній хвилі відступив.

Тоді той третій друг, що на нього великий пан ніякої надії ніколи не покладав, увійшов із ним сміло в судову залю, та так переконливо боронив там свого загроженого друга, що цар вернув обвинуваченому всю свою ласку й прихильність.

У багатьох людей на цім світі є такі три приятелі. Але що котрий із них варт, це ясно й виразно показується в хвилі смерти, коли людина пускається в дорогу на той світ, де має з'явитись на суд справедливого Бога.

Гроші й багатство, той любий, а дуже часто той найлюбіший приятель людини, перші покидають її.

Рідні й знайомі, щоправда, супровожають домовину аж на цвинтар, але звідти мерщій вертаються до своїх домів.

Тільки третій друг людини, тобто все те добро, що його людина сповнила в очах усевідучого Бога, невідступно товаришить умерлому аж перед сам небесний престіл вічного Судді, щоб там його щиро боронити, й милосердя та вічної нагороди для нього в Господа благати.

Тільки Одного Боявсь...

Цариця Євдокія, що в четвертому віці всевладно трясла цілою римською Імперією, вела життя дуже нехристіянське, неморальне, за що святий Іван Золотоуст не переставав їй відважно докоряти, подібно як колись Іван Хреститель докоряв Іродіяді за її підлі беззаконня.

Спалахнувши великим гнівом ображена Євдокія, порішила, що за всяку ціну мусить святого Архиєпископа або занапастити, або якось утихомирити, щоб уже нічого їй прикрого не говорив.

Раз якось стала вона радитись одного старшого дворянина, як би то їй найкраще було здійснити свої пляни щодо Архиєпископа. Дворянин одначе відразу їй відповів, що боротьба зо святим Іваном Золотоустим буде надзвичайно тяжка тому, що той святий, опріч одної однісінької речі, нічого іншого на світі не боїться.

"Чи не вдалося б мені приєднати його золотом-грошима?"— спитала Євдокія.

"Шкода навіть пробувати"— відповів дворянин. "Архиєпископ Іван дивиться на золото, багатство й достоїнства цього світу, мов на звичайне болото."

"То може б налякати його якимись нечуваними карами?"— питає далі цариця.

"Це зовсім ні на що не придасться"— каже знов дворянин. "Серце нашого Архиєпископа навіть не знає що таке страх."

"Ну, то треба його буде прогнати з міста кудись далеко, в пусті та дикі сторони."

"Архиєпископ Іван вигнання напевно не злякається. Він же часто повторяє, що життя на цім світі, це тільки часове вигнання, а справжня наша батьківщина в небі."

"Ну, то я посаджу його в таку глибоку тюрму, що до самої смерти він уже світла Божого не догляне!"

"Роби, як знаєш,"— каже дворянин. Одначе пам'ятай, що духа його ти все таки не уярмиш: бо навіть із найглибшої тюрми він не перестане кликати до тебе на ввесь голос, що життя твоє грішне та беззаконне."

"То я скажу вбити його!"— скрикнула, вже таки сильно подражнена, Євдокія.

"О! Він нічого кращого для себе не бажає, як умерти! Він якнайскоріше хотів би покинути це нужденне життя на землі, щоб дістатись до неба."

Задумалась безбожна цариця, почувши таку відповідь, а згодом каже: "То хіба ж ніякого способу нема на цього чоловіка?! Хіба не можна б придумати щось таке, що для нього було б гірке та прикре?"

"Так,"— відповів протяжним голосом дворянин. "Єсть на світі одне таке зло, що його, і то тільки його Архиєпископ Іван боїться: те зло називається **гріх**. Як би тобі вдалося довести того чоловіка до гріха, то це була б твоя найкраща перемога над ним, а також і найстрашніша пімста. Одначе про щось таке шкода навіть і думати.

МОЄ и ТВОЄ

Російський нарід оповідає собі гарну леґенду про одну старезну жінку, що за страшні злочини свого земного життя каралась у пеклі довгі-довгі сотні років.

Одного разу— каже леґенда— підняла та нещасна жінка свої очі вгору, і там високо на синьому небі побачила вона світлого Ангела, що розпустивши свої сніжнобілі крила, вертався звідкілясь у свою небесну палату.

Побачивши ясного Ангела нещасна жінка, заплакала й заголосила на все пекло, а потім із усіх своїх сил стала голосно, дуже голосно кричати в сторону неба. І стільки гіркого смутку, стільки чорної розпуки мав у собі той її несамовитий крик, що аж сам Ангел здивувався, бо з роду такого ніколи він не чув. Тимто злетів він удолину поглянути, що властиво таке страшне там скоїлося.

"Ангеле Божий"— закликала до нього з пекольної пропасти бідна грішниця— "Ангеле Божий, коли станеш у небі перед Господом Богом, то скажи Йому, що я вже довше каратися тут не всилі, та й проси, щоб мені можна було покинути вже раз оцю безодню розпуки."

Жаль стало Божому Ангелові того нещасного сотворіння, що так страшно мучилось і терпіло, тому негайно дав він своїм бистрим крилам добру роботу, й не багато треба було йому часу, поки опинився із покірною просьбою перед престолом Усевишнього.

"Вертайся мерщій удолину"— кликнув Бог своєму Ангелові— "та спитай у тієї грішниці, чи за час свого земного життя зробила вона колинебудь яке добре діло своїм ближнім."

І знов ізлетів Божий Ангел над безодню вічного огню, й став випитувати нещасну старуху. Довго-довго ломила собі голову бідна грішниця, довго шкребла свій

запечений мозок, щоб нагадати собі хоч один одніський учинок милосердя, але такого вчинку важко було в її пам'яти дошукатися. Аж накінець закликала на ввесь голос:

"Я зробила одне добре діло! Одному голодному жебракові я подарувала раз велику, свіжу моркву!"

Вернувся ясний Ангел до неба й переказав Господу Богу оту відповідь. А Господь каже Ангелові:

"Візьми-но ти в руку велику моркву й простягни її тій нещасній грішниці. Кажи їй хапатися руками за ту моркву. А потім уже можеш піднести її вгору понад безоднею. І якщо та морква досить сильна, щоб удержати такий великий тягар, то грішниця буде врятована."

Докладно виповнив світлий Ангел Господній приказ, і ось незабаром уже старезна жінка міцно держалась руками за один кінець великої моркви. Тоді Ангел зачав підносити її понад жеруще полум'я. Та саме в той мент, коли старезна грішниця вже от-от мала висмикнутись на волю, якийсь інший грішник зміркував, у чому річ, та й ухопив старуху за ноги. А того другого грішника третій за ноги схватив у сам час, а до третього ще й четвертий причепився, а потім п'ятий, шостий, сьомий, і так далі, аж накінець стало їх уже так багато, що годі було нашвидку зрахувати. Один одного, бач, руками за ноги хватав, щоб із доброї нагоди скористати, й на волю з тієї проклятої тюрми уже раз вирватись. Божий Ангел тимчасом усе вище й вище в сторону неба піднімався, тягнучи за собою живий, довжезний ланцюг нещасних грішників. І дивне диво: що та морква така сильна була, що ввесь той велетенський тягар могла безпечно вдержати.

А проте накінець стара грішниця настрашилась. Їй здавалося, що занадто багато грішників хапаються тієї "останньої дошки рятунку" так, що морква готова далі не видержати й прорватись. І ось стала та старуха вирвати свої ноги із рук нещасного, що їх так цупко держався, а це, їй ніяк не вдалося, й довжезний- живий ланцюг піднімався далі вгору, та кожної хвилі ставав довший і довший. Накінець старуха таки не втерпіла й закричала на все горло:

"Відчепіться, прокляті! Це ж моя морква, не ваша!"

Та в ту саму мить, коли вона вимовила те нещасне, самолюбне слово "моя," крихка морква прорвалась по середині, й старезна жінка разом із усіма проклятими полетіла назад у ту вічну пропасть жерущого вогню, звідки вже ніхто не вертається, звідки ніякого рятунку нема.

Да Будет Воля Твоя!

Єсть у всесвіті подвійна воля: воля Сотворителя й воля сотворіння. А ми спитаємо себе: котрій із них належиться панування, а котрій підданство? Котра з них повинна приказувати, а котра слухати? Невже воля Сотворителя мала б упокоритись і піддатися волі свого сотворіння?!... Ні! Навіть мала дитина, що заледве до розуму дійшла й до школи стала ходити, скаже нам, що це неможливе. І простий розум і віра диктують нам ясно й виразно, що всяке сотворіння повинно піддатися Сотворителеві своєму, на кожному кроці кажучи: да будет воля Твоя!

Бо хто ж це властиво такий, той наш Сотворитель? Сотворитель наш— то безконечний і вічний Бог, що завжди був, і завжди є, й на віки вічні буде, а тисячі років перед Ним, це немов один коротенький момент. Наш Сотворитель, то всемогучий Бог, що своїм одним словом і небо й землю з нічевости видобув, що серед неба сонце могутнє розпалив, і срібний місяць повісив, і ясні зорі посіяв, мов пшеницю яру, золоту. Сотворитель наш, то Цар царів, і Володар володарів, а в Його руках життя і смерть усіх сотворінь. Небесні Ангели й Архангели Йому похвальні пісні співають, найвищі Херувими й Серафими зо святим острахом перед Його престолом поклоняються.

А ми? Хто ми властиво такі? Ми тільки сотворіння Божі. Самі від себе ми нічого не маємо, самі від себе ми нічого не можемо, самі від себе ми просто нічевість... У Божих руках ми немов та мушка маленька, той комарик дрібний, що його так легко можна роздушити. То Господь Бог нашу слабеньку істоту піддержує, то Він нам наше життя проводжує, мінуту за мінутою, й годину за годиною. Як би так на хвилину одну Господь Бог відняв від нас свою руку, то ми в ту саму мить пірнули б у нічевість, і всякий слід по нас пропав би раз на завжди.

І от саме тому, що Господь Бог нам дав наше буття, і те буття нам постійно що-хвилини піддержує, саме тому Він наш Пан, а ми слуги Його. Уся наша істота до Нього належить, так як річ належить до свого пана, до властителя свого. Деревина належить до того, хто її засадив, хто нею піклувався. Образ належить до маляра, що його

намалював. Статуя, фігура належить до різьбаря, що її так гарно по мистецькому вирізьбив. Цегла належить до того, що її з глини зліпив. А людина належить усією істотою до всемогучого Бога, що її сотворив та своєю пресвятою долонею її постійно підтримує. Так: Господь Бог має над нами право влади абсолютної; Він може робити з нами що хоче, а наша річ покірно склонити голову й сказати: да будет воля Твоя! Так, Господи, нехай діється воля Твоя на небі, на землі, на кожнім кроці, в кожній обставині, в кожній пригоді! Не наша, слаба, немічна, нужденна, людська воля, Господи, хай сповниться, — а Твоя всемогуча, найвища, та наймудріша!

Ніколи не забуваймо, що **воля Божа завжди наймудріша**, бо нею керує розум наймудріший. Господь Бог— то сама вічна, безмежна мудрість. Господь Бог знає все, що було, перед віками, знає все, що тепер є, і знає, що буде колись упродовж безконечного ряду віків. Ніяких секретів перед Ним нема, ніяка таємниця для Нього не існує, і перед усевідучим оком Його ніщо сховатися не всилі. Він читає в глибині людських сердець, він бачить душу людську наскрізь, і кожне сумління перед Ним— немов розгорнена книга. Його розум направду безмежний, безконечний.

А наш розум? Ах, який він короткий, який немічний! Бо що ж ми властиво знаємо? Чи ми знаємо те все, що було тому тисячі й тисячі років перед нами? Чи знаємо те, що буде за сто, за двісті, чи більше років по нашій смерті? Ах, ми навіть не знаємо напевно, чи до вечора дочекаємо! Кругом нас повно таких таємниць, що для нашого розуму недоступні. Кругом нас повно таких загадок, що їх ми ніяк розгадати не всилі, повно таких питань, що на них ми відповіди не знаходимо. Наш людський розум напевно короткий, напевно ограничений.

І коли наша воля візьме собі той немічний, ограничений людський розум за одинокого провідника, то не диво, що й воля наша буде немічна, хитка й непостійна, й за таким нужденним провідником готова кожної хвилі зійти на манівці, смутні та й невеселі. Щоб перед таким нещастям захоронитись, наклонюймо нашу волю згідно з волею Божою, що завжди має за провідника безконечну й непомильну Мудрість, і тому й сама вона завжди непомильна й наймудріша.

На жаль, людина нерідко про цю велику правду забуває, й до Господа Бога насмілюється казати: нащо Ти,

Господи, так зробив, а не інакше?!! От, наприклад, прийде в хату смерть і забере дитятко мале, що в колисочці лежало собі, й було неоціненим скарбом для молодої матері. І може заломить руки з болю та бідна мати над холодним трупом свого дитятка, і може заллється гіркими сльозами й заплаче на ввесь голос, і скаже: За що Ти, Боже, таку кару на мене послав? Нащо Ти мені дитя моє забрав?! Хіба ж не краще було б забрати в тій або тій бідній хаті, де дітей так багато, де ті нужденні діти з голоду нераз пухнуть, а з холоду синіють, і зажуреним своїм батькам живуть на клопіт, та на безталання. А дитятко моє одиноке в мене було, і його стерегла я мов ока в голові, і колисочка його вигідна, тепла була, і їсти йому не бракувало... Отак, забувшися, говорить нераз бідна людина до всемогучого Бога, а Бог, чуючи ту нерозумну мову її, може й не гнівається, й не дивується. Він знає добре, з якої глини ми зліплені, знає які ми короткозорі, темні й ограничені. Від людини, що смутком гірким сповита, й горем важким придавлена, годі нераз мудрішої бесіди сподіватися. Але все-таки признаймо, що казати до Бога: "на що Ти зробив так, а не інакше,"— це бесіда безмежно нерозумна й божевільна. Замість цього привикаймо до Бога щирим серцем, казати завжди: да будет воля Твоя! Так, Господи: не наша слаба, немічна, нерозумна, людська воля,— а Твоя нехай діється: на небі, на землі, на кожнім кроці, в кожній обставині, та й у всякій пригоді! Хай завжди й усюди сповниться **воля Твоя найвища, всемогуча, наймудріша та й найсвятіша!**

Так. Воля Божа не тільки наймудріша, але також і найсвятіша. Господь Бог,— то сама вічна, безконечна, святість. Господь Бог,—то таке сонце ясне, що на ньому нічиє око ніколи плями не догляне. Господь Бог ніколи ніякого гріха не хотів, і воля Його вічно гріхом бридилась, і воля Його направду найсвятіша.

А наша воля? О, всі ми знаємо, що наша воля ні трохи не свята. Всі ми знаємо, що наша воля до злого схильна. Всі добре відчуваємо, що нас до гріха тягне, що природа наша людська звихнена, зопсута, а воля наша первородним гріхом Адама немов переломана. Сумний досвід нам ясно показує, що легше на світі грішити, ніж добро творити; легше падати, ніж уставати; легше повзати в болоті гріха, ніж, розпустивши крила свого духа, до Бога усім серцем летіти. І людина, що ніколи не хоче свого грішного серця гамувати, своїх пристрастей при-

боркувати, й над змисловістю своєю панувати, а завжди йде за своїми грішними забаганками,— та людина напевно впаде низько, дуже низько. Той хто, на святу божу волю забувши, тільки свою грішну волю завжди хоче виповняти, той так страшно зіпсується, що стане гірший, підліший від найдикішого звіра. Щоб ту велику небезпеку щасливо оминути, вчімся до Господа Бога щиро казати щодня: да будет воля Твоя! Не моя, немічна, слаба, нерозумна, грішна воля, Боже, нехай діється, а Твоя воля, найвища, всемогуча, наймудріша та найсвятіша хай сповниться: на небі, на землі, по всім усюдам, повсякчасно, на кожнім кроці, в кожній обставині, в кожній пригоді!

Отак повинно сотворіння говорити покірно до Сотворителя свого. І тільки така мова до Бога є направду мудра, розумна. І хто, йдучи дорогою свого земного життя, на кожнім кроці вміє до Господа Бога так говорити, той уже має те, що називається **найвища християнська мудрість.**

Декому здається, що найвища мудрість є та, якої люди навчаються з книжок у вищих школах. Одначе це велика, страшенно велика помилка. Багато є таких, що славні університети покінчили, та й між книжками більшу частину свого життя провели,—а мудрости як не було, так і нема. Знання у них є, навіть деколи дуже широке знання є, але мудрости нема, й направду мудрими назвати їх годі. Вони ніколи не зрозуміли, що це таке піддатися волі Божій, не навчились казати щиро до Сотворителя небесного: "да будет воля Твоя," й життя своє на цім світі марнують, постійно проти Божої волі бунтуючись. І навпаки: буває деколи така старенька жінка, що ні читати, ні писати не вміє, а мудрість правдиву християнську має. В своїй хатинці бідній вона ніколи на Господа Бога не нарікає, свій хрест терпеливо двигає, й серед усіх своїх журб, недостатків, клопотів та терпінь вона щиро до Бога каже щодня: да будет воля Твоя! Може бути, що світ старенької тієї бабусі ні за що не має; може бути, що так звані "пани" з погордою на неї споглядають з гори, мов на якесь нижче сотворіння, кажучи: "от, дурна неписьменна баба." А тимчасом, "та дурна баба" в Божих книгах далеко краще записана ніж вони. Вона в своїй простоті здобула те, що направду є найвища християнська мудрість, а вони, нерозумні, в усій своїй гордості, ні крихіточки справжньої мудрости не мають.

Постійно згоджуватись із Божою волею, це отже найвища життєва мудрість. Це також найкраща, найприємніша жертва, що її можемо на цім світі Господу Богу принести. Декому може здаватись, що найкраща жертва Богові є тоді, коли хтось майно своє, поле своє запише на церкву, коли більшу суму гроша на добру якусь ціль віддасть. Одначе це напевно не є ще найкраща жертва. Як би Господь Бог конче нашого майна хотів, то від нас силоміць відібрав би. І наше поле в одну хвилю запалося б у безодню, і гроші наші відразу щезли б так, що всякий слід по них пропав би. Декому знов може гадка прийти, що найкращу жертву робить людина, коли важкими покутами й постами своє тіло впокоряє на славу Божу. Але й це ще не є найкраща жертва, бо як би Господь Бог конче хотів, то нас і без покути, і без посту заморив би на смерть. Як би нашого життя хотів, то в одній мінуті нам його міг би відняти. Найкраща, найприємніша жертва є тоді,коли людина зовсім свідомо й добровільно прийде до свого Сотворителя, й щиро скаже Йому: "да будет воля Твоя!" Оттакої жертви домагається від нас Господь Бог! Така жертва Йому направду люба, дорога. Таку жертву стараймося в нашім житті Богові щирим серцем приносити, піддаючись постійно Його пресвятій волі!

Не забуваймо, що ота покірна згідність із волею Божою, надасть безмежну вартість усім, навіть найменшим нашим ділам, і життя наше, хоч би й яке мізерне й непоказне було в людських очах, напевно буде гарне й дорогоцінне в очах усевідучого Бога. Завжди пам'ятаймо на цей простий і незмінний закон: **Усе те, що з Божою волею годиться, є добре, дуже добре, а те, що з Божою волею не годиться, є зле, дуже зле.** Каже свята Тереза: "Хто в місті замітає вулицю, й робить це з волі Божої, є далеко більший від того, що на золотому престолі сидить, та й над великими народами панує, але проти волі Божої." Оце слово великої Святої варто собі докладно запам'ятати; воно дотепно висловлює глибоку й корисну науку для нас усіх.

Щоб оту спасенну науку ще краще зрозуміти, візьмім кілька простеньких, ясних прикладів. Кожний знає, що молитва, це гарна й свята річ. Так, щира, побожна молитва, тобто розмова з Господом Богом, це дуже гарна, дуже свята річ. Але як би якась мама, що має дрібні діти, хотіла цілими днями сидіти в церкві й молитися; а її діти тимчасом бігали б вулицею, голодні, обдерті, немиті

та й нечесані, то хіба та молитва матері була б Господу Богу приємна?! Напевно ні! Та молитва була б проти волі Божої, бо ж воля Божа ясна й виразна, що мати повинна насамперед подбати, щоб її діти нагодовані, зодягнені, обмиті та й причесані були. Ще один приклад: Постити, це також гарна й свята річ. Постити на славу Божу— це дуже гарна й дуже свята річ. Правдивий християнин ніколи з посту жартувати не буде. Бо ж Ісус Христос, наш Господь і Спаситель, із посту ніколи не жартував, і піст своїм власним прикладом на віки вічні освятив. Ані святий Іван Хреститель, ані Апостоли Христові, ані славетні предки наші в святій вірі, ніколи з посту не сміялися, і завжди мали піст у великій пошані. Християнський піст, це безперечно річ спасенна, свята. Але як би так хтось на сухоти важко занедужав, і тоді гострим постом хотів би морити себе, то хіба ж той піст був би приємний Господу Богу?! Напевно ні! Той піст був би проти волі Божої, бо воля Божа ясна й виразна, що коли хто занедужає, то повинен по змозі рятувати себе. Або ще ось такий простенький приклад: Дати якусь жертву на церкву, це річ напевно гарна й свята. Зложити якийсь дар, якісь гроші на прикрасу Божого дому, з чистим і добрим наміренням, щоб Ісусові Христові зробити приємність і причинитись до Його слави,— це річ напевно дуже гарна й дуже свята. Так із давен-давна робили вірні, ревні християни, ніколи не жаліючи щедрих датків, щоб святиню і престол і кивот Живого Бога прикрасити й убрати відповідно. Щира жертва на таку високу ціль,— річ незвичайно свята. Але як би якісь батьки, що мають багато дітей, захотіли ввесь свій маєток записати на церкву, а діточкам своїм нічого не оставили б, то хіба ж та їхня жертва могла б Господу Богу подобатись?! Напевно ні! Та жертва не була б згідна з волею Божою. Бо воля Божа ясна й виразна, що батьки повинні дбати за своїх дітей, щоб для них дещо пристарати, щоб ті діти через недбалих своїх батьків жебраками й нуждарями не остались.

З оцих простеньких прикладів ми ясно бачимо, що навіть такі святі речі, як молитва, піст і милостиня, можуть бути зовсім зіпсуті, коли вони не згідні з волею Божою. І так було, і так є, і так буде, і так на віки вічні мусить бути, щоб усяке сотворіння піддалось пресвятій волі Сотворителя свого, щоб покірно й щиро казало Йому: да будет воля Твоя!

Тій волі Божій, найвищій, всемогучій, наймудрішій, та найсвятішій мусять піддатися небо, і земля, і сонце, і місяць, і зорі ясні; їй мусять покоритись безмежні океани, й суходоли широкі; її мусять сповняти і буря, і вітер, і холод, і тепло, і вогонь, і вода, і всі сили матеріяльного світу. Тої волі найвищої мають слухати всі люди, що живуть на землі: великі й малі, багаті й убогі, вчені та прості й неписьменні, могутні й безсильні, найвищі монархи,володарі так само, як і найменші з їх підданих. Ту Божу волю пресвяту мусять виповнити на небі Ангели, Архангели, Херувими й Серафими найвищі, її мусять сповнити всі Святі, а з ними разом і Преславна Цариця всіх Святих, Пречиста й Непорочна Діва Марія. Так: навіть Вона, хоч яка славна й велика, хоч направду "чесніша від Херувимів, і славніша, о! без порівнання славніша від Серафимів," так: навіть Вона, рідна Мати Предвічного Божого Сина, навіть Вона мусить піддатися волі Божій, і разом із усіма казати до Господа Бога щиро-сердечно: да будет воля Твоя!

Бо не забуваймо, що й Пречиста Діва, не зважаючи на ввесь свій маєстат Божої Матері, є також Боже сотворіння, і всю свою незрівняну велич і славу Вона від Бога одержала.

Такий є основний, фундаментальний і непорушний закон, що всяке сотворіння, хоч би й найвище, найславніше було, мусить покірно схилити голову перед своїм усемогучим Творцем, кажучи: "да будет воля Твоя!" Небо й земля переміняться колись так, що стануть наче зовсім свіжі й нові, а цей закон про згоду з Божою волею во вік залишиться той сам, і зміни в ньому ніколи ніякої не буде.

Колись, як сповниться надія наша свята, християнська, й ми до неба дістанемось, то неодна річ, що на світі нам конечна була, там у небі вже нам стане непотрібна. І так наприклад віра, що на цім світі нас просвічує й безпечну дорогу нам до Бога показує, та віра буде вже в небі непотрібна. На цім світі ми вірим в Божі Таємниці тому, що їх не бачимо й не розуміємо. А в небі вже будемо ясно Господа Бога бачити, і в Його безсмертному світлі проясниться нам усяка таємниця, й усяка загадка буде розгадана й усяке питання розв'язане. Тим то й віри нам у небі вже не треба. Те саме можна сказати й про надію.

Тепер на світі годі нам без надії обійтись. Надія одна нас на світі веселить, підтримує й кріпить. Ми постійно

потішаємо себе тим, що може пізніше, дасть Бог, буде нам якось легше, вигідніше, краще. Ми завжди чогось ліпшого сподіваємось, бажаємо, очікуємо. А в небі ми вже все від Господа Бога одержимо так, що серце наше вже зовсім буде насичене й заспокоєне, та й нічого вже більше ні сподіватись ні очікувати не будемо. Тому ясно, що й надія в небі зовсім уже непотрібна. Також умертвлення, покута й терпеливість нам будуть у небі непотрібні. На світі нераз треба умертвляти себе, треба гамувати себе, треба покутувати, бо інакше пристрасти грішні візьмуть верх над бідною душею. Нераз так багато несправедливости й підлоти всякої кругом себе бачимо, що мусимо конче вдягнути на себе зброю святої терпеливости й добре держати свій язик за зубами, щоб не розгорівся наш гнів, та й не посипались із уст рясні проклони.

А в небі? О! в небі вже не буде ні спокус, ні пристрастей грішних, ні напасти, ні кривди, ні неправди. Тим то в небі не треба вже ні посту, ні покути, ні умертвлення, ні терпеливости. Одна тільки чеснота буде нам у небі на віки вічні потрібна, та чеснота, що називається **досконала згідність із Божою волею.** Разом із Божими Ангелами й Архангелами, Херувимами й Серафимами найвищими й усіма небесними Хорами, разом із Апостолами, Мучениками й усіма Героями Христовими, разом із Пресвятою Царицею всіх Святих, Преблагословенною Дівою Марією, ми на віки вічні будемо прославляти Всемогучого Нашого Творця, й упоєні невимовним щастям будемо невпинно повторяти Йому: да будет воля Твоя!

Але поки та блаженна радість для нас настане, вчімся вже на цім світі із тою пресвятою Божою волею згоджуватись повсякчасно, бо тільки так, а не інакше здобудемо правдивий спокій свого серця. Святі, що ніколи проти Божої волі не виступають, і завжди своєму Творцеві покірно піддаються, вже в цім житті знаходять стільки святої радости, стільки тихого щастя, що грішному світові про таке навіть не сниться. Одначе незавидна є доля тих, що замість Божу волю сповняти, проти неї вічно воюють, вічно бунтуються. Їх доля,— то доля блудного сина. Блудному синові теж наскучило було сповняти волю свого батька старенького, що для нього такий добрий, такий завжди зичливий був. Він погадав собі: нащо я маю завжди "старого" слухати? Хіба ж я ще дитина? Хіба ж не можна б і мені бути вже раз своїм власним паном, і робити те, що мені подобається? І от забрав він від свого батька ту частину майна, що йому припадала, й вибрався в далеку чужину. Спочатку весело йому було, бо здоровий був, гарно зодягнений був, гроші були, приятелі були, забавна кумпанія була. Одначе це все не довго так тривало. Бо гроші скоро розкотились, убрання панське на ньому подерлось, а приятелі, о! приятелі,— тільки побачили, що в нього пусті кишені, без ніякої церемонії від нього повідрікались. Спочатку недостатки, а згодом лютий голод і невмолима нужда стали дошкулювати йому. Не було іншої ради, як найнятись на службу й стати за пастуха свиней. І такий нещасний був він, такий деколи страшенно голодний був, що навіть свиням завидував, бо вони мали чим напихати своє черево, а він із голоду мусів примирати... Бажав бути своїм власним паном, і замість цього, став свинопасом. Думав, що солодко буде йому сповняти завжди свою власну волю, замість коритись волі свого батька, а тимчасом от як він зле на цьому вийшов. І має щастя, що до рідного батька не за пізно навернувсь, а то загинув би був у світі марно мов собака.

Щоб, не дай Господи, й нам подібне нещастя не трапилось ніколи, ми постійно нагинаймо свою грішну волю в пресвяте ярмо волі Божої. Ідім за прикладом Господа нашого Ісуса Христа, що нераз своїм учням казав: "Я не прийшов на світ, щоб творити волю свою, а волю Отця, що мене післав." В оливному городі, коли кривавий піт пресвяте Його обличчя рясними каплями вкривав, коли Пресвяте Серце, сповите невимовним смутком, у грудях тремтіло та з болю корчилось, Він чолом своїм аж до землі припав і до Отця небесного молився, кажучи: "Отче, не моя, а Твоя воля нехай станеться!"

Ідім також за прикладом Божої Матері, що все своє життя Божу волю послушно виповняла. Коли в незабутній день Благовіщення Архангел Гавриїл сповістив Її, що Вона стане за матір Божому Синові, Марія склонила голову й сказала: "Я слуга Господня, хай станеться зо мною те, що кажеш, те, що Бог хоче." Може дехто скаже, що на Благовіщення не важко було піддатися волі Божій, бо ж на Благовіщення були новини тільки радісні, тільки веселі. Одначе Пречиста Діва Марія уміла й у страшних та прикрих хвилинах те саме слово повторяти: "Я слуга Господня, нехай діється зо мною те, що Бог хоче." Так говорила Вона і тоді, як серед скрайнього вбожества поклала Боже Дитятко в яслах на соломі, і тоді, як перед Іродом свого Ісуса рятувала й у далекий Єгипет мусіла втікати,

на всякі недостатки, невигоди й небезпеки наражуючись. Так само по геройському піддавалась Вона Божій волі тоді, як фарисеї й садукеї жидівські на Її невинного Сина змовлялись, щоб Його вбити, а потім перед Пилатом на все горло верещали: "Розіпни! Розіпни Його!" Марія ні словом єдиним на свою тверду долю не нарікала і тоді, коли з близька дивилась на муки й страждання Ісусові на Голгофті, і прошита сімома мечами болів як Страдальна Мати під скривавленим Його хрестом стояла. Вона до кінця в своїм непорочнім Серці те святе своє слово повторяла: "Я слуга Господня, хай зо мною діється, що Бог хоче!"

Ось, найбезпечніша та найкоротша дорога, що до вічного щастя провадить: дорога згідности з Божою волею. Тією дорогою за прикладом Ісуса й Марії ішли Апостоли, Мученики й усі святі Праведники Христові, кажучи: "да будет воля Твоя!" Тією святою дорогою і ми намагаймося йти, те саме слово до Господа Бога в кожній пригоді кажучи: "да будет воля Твоя!"

Одначе пильнуймо вимовляти те слово не тільки устами, поверховно, а серцем щирим, незлобним. Говорім так до Господа Бога тоді, як нам добре, як ми веселі, здорові, але не забуваймо, що й у нещасті смутку й недузі треба покірно Богові піддатися. Говорім так до свого Сотворителя все наше життя, але передовсім тоді, коли вже смерть буде до нашого серця добиратися, коли останнє волоконце нашого життя буде рватися, ми останками сил до Всемогучого Творця щиро кажім: "Да будет воля Твоя! Так, Господи, не моя слаба, немічна, нужденна, нерозумна й грішна воля хай діється,—а Твоя! Твоя воля найвища, всемогуча, наймудріша та найсвятіша! Хай сповниться вона на небі й на землі, по всім всім усюдам, повсякчасно, на кожнім кроці, в кожній обставині, в кожній пригоді, в часі й у безконечній вічності! Да будет, да будет воля Твоя!

ДУХОВНА ВЯЗАНКА— Молебень до І. Христа, Молебень і Параклис до Матері Божої, разом із найкращими молитвами до Серця Христового й Матері Божої та поясненнями святої години в честь Серця Христового... 10ц. Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

Безсмертність Людської Душі

В однім зо своїх творів святий Августин розказує цікаву історію про Геннадія, картаґенського лікаря, що ніяк не хотів вірити в безсмертність людської душі. Йому просто в голові не могло поміститись, як то та людська душа може зберегти своє життя й свою свідомість, коли вже тіло її завмерло, зогнило й у земний порох розсипалось.

Але одного разу мав він надзвичайно дивний сон, що всі ті труднощі йому відразу гарно вияснив, і сумніви раз на завжди розвіяв. Ото з'явився Геннадієві чудовий юнак у сніжнобілій одежі та й каже:

"Чи ти, Геннадіє, мене бачиш?"

"Певно, що бачу"— каже Геннадій.

"Чи бачиш мене своїми очима?"— питає далі юнак.

"Ні"— відповідає Геннадій. "Мої очі тепер закриті сном."

"Чим же ти отже мене бачиш?"

"Не знаю."

А юнак знов питає:

"Чи ти, Геннадіє, чуєш, як я тепер до тебе говорю?"

"Чую."

"Чи своїми вухами чуєш?"

"Ні, мої вуха тепер також закриті й окутані міцним сном."

"Ну, то чим же ти чуєш мене?"

"Не знаю."

"Скажи, Геннадіє, правду: чи ти тепер зо мною розмовляєш?"

"Так. Розмовляємо."

"Чи своїми устами?"

"Ні."

"Чим, отже?"

"Не знаю."

Тоді той чудовий, світлий юнак став таке лікареві-недовіркові казати: "Ось, ти, Геннадіє, тепер міцно спиш, а проте і бачиш, і чуєш, і говориш. Прийде колись така година, що ти западеш у глибокий сон смерти, а всетаки

будеш далі бачити, і чути й говорити. Душа твоя буде жити на віки."

Прокинувшись уранці зо сну, Геннадій був міцно переконаний, що то Сам Господь Бог свого Ангела вночі йому прислав, щоб йому роз'яснити ту велику й основну правду святої віри, що **людська душа вічна, безсмертна, невмируща.**

СПІЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ В ЙОРКТОНІ, САСК.

Перша неділя по Великодних Святах знаменна тим, що в той день зникли незгоди між Апостолами, що повстали між ними внаслідок невірства й опору Апостола Томи; всі переняті одною вірою й любовю до Ісуса, та одною надією на краще майбутнє, окружили свого божественного Спасителя, як добрі діти свого рідного батька. В такий то спосіб неділю Томину треба називати неділею віри, надії і любови.

В цегорічну Томину неділю ці три прекрасні християнські чесноти заясніли як три прекрасні зірки на духовнім небі йорктонської парохії. На просьбу о. пароха й заходом жіночого товариства та Брацтва Українців Католиків відбулося в неділю св. Томи в парохіяльній домівці спільне свячене.

Щоби послухати свого духовного провідника, та щоби приготовити спільне свячене для півтора сотні людей, то це вимагає доброї волі, вимагає також жертви в часі, трудах і грошах, а це все без віри не обійдеться, бо безбожник свого о. пароха не послухає, а на спільне свячене зломаного цента не дасть. Щоби улаштувати спільне свячене, то до цего треба також спільного порозуміння, згоди й любови; бо де ненависть й роздори, там спільної акції не буде.

Обряду посвячення страв довершив впр. о. Ст. Бахталовський, парох йорктонської парохії. Опісля о. Гр. Шишкович, провідник Брацтва Українців Католиків й Жіночого Товариства, подякував гостям, що зявилися в так гарнім числі, й пояснив людям ціль спільного свяченого. Він згадав, що Великодні Свята, це родинні свята; спільне свячене улаштовується отжеж на те, щоби підчеркнути ту прикмету, що парохія, це одна велика родина й парохіяни повинні бути переняті одним духом взаїмної любови й пошани.

По вступній бесіді й відспіванні "Христос Воскрес," отець парох почастував кождого гостя кусником посвяченого яйця, желаючи кождому духовного відродження, а колись світлого воскресення.

Споживання смачних великодних страв було заправлене річевими бесідами. Першим промовив Пр. Брат Альойзій ЧБХШ, директор Колегії св. Йосифа. Бесіда була така гарна й так переконуюча, що очевидячки зачарувала всіх присутних. Між іншими достойний бесідник сказав таке: "Ви українці повинні наслідувати шотляндців. Ніхто не може закинути шотляндцям, що вони не є добрими канадійськими горожанами; а всеж таки шотляндці були й все будуть шотляндцями. Вони мають свої окремі пісні, свої танці, свої традиції й їм і на гадку не приходить, щоби заміняти своє за чуже. . Через те їх всі шанують й їм довіряють як характерним людям. Коли отжеж, Ви українці, бажаєте, щоби Вас другі шанували й вам довіряли, то будьте добрими канадійцями, а рівночасно добрими українцями. Шануйте все,що Вам дороге, свою релігію,свою народність, свої звичаї, бо хто цурається свого, значить того, що йому є найдорожче, той зрадить й чуже, що для нього є менше дороге. Тому зрадника ніхто не шанує, йому ніхто не вірить!"

По Пр. Братові Директорові, промовляли Пр. Брат Методій ЧБХШ, професор Колегії св. Йосифа, й п. Н. Брик, місцевий крамар. Обидва бесідники старалися пояснити людям, що вони повинні брати участь в голосованні,— що відбудеться 27. квітня, а та заява їх любови Канади буде йти в гарній гармонії з патріотизмом українсько-католицької молоді, що найчисленніше з усіх записалася до канадійської армії.

Ряд бесід закінчив впр. о. парох Ст. Бахталовський ЧНІ, підкреслюючи, що наш український нарід все з великим торжеством святкував Великодні свята, бо вони кріпили його в надії, що релігійні й національні страдання увінчаються світлим воскресенням— релігійним й національним відродженням.

Відспіванням "Христос Воскрес" закінчилася святочна вечера. Однак нарід ще довший час позістав в домівці, а по ясних очах, та вдоволених обличах й по веселій загальній гутірці можна було пізнати, що цей святочний вечір всім подобався.

Це вподобання замаркували присутні щедрою жертвою на віднову підлоги йорктонської церкви $22.00. Честь ласкавим жертводавцям.

ЧИ ВИ ВЖЕ ВІДНОВИЛИ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ?

В Справі Вдячности й Пошани для Родичів

— "ДЕНЬ МАТЕРІ" — "ДЕНЬ БАТЬКА" —

Вже через 15 літ виховую нашу укр. кат. молодь. Через цей час переконався з досвіду, що наша молодь є здібна, добра й склонна до побожности. Якщо є зіпсовані одиниці, то це виїмки, і цему винні самі недбалі родичі, нечесне окруження або безбожні-сектанські школи. Отже, майбутність наша може бути дуже добра, бо маємо добру молодь,—лише треба конечно цю молодь чесно попровадити—дати їй гарний, ідеальний напрям.

Щоби наша молодь любила й вправлялася в небесні-надприродні чесноти, треба щоб вона перше любила й вправлялася в земські-природні чесноти. Щоби однак наша молодь мала ту надприродну-небесну чесноту любови Бога, мусить також надприродно любити своїх ближніх, бо каже св. Іван: "Хто не любить свого брата, котрого бачить, Бога, котрого не бачить, не може любити." А між ближніми—найближчі є родичі,— МАМА, ТАТО!

Кожного року, друга неділя травня (мая) є призначена для пошани й вдячности матерям— "День Матері." Гарний це звичай— взнеслий ідеал. Однак в практиці показується, що діти дуже мало думають про пошану й вдячність для своїх матерей, навіть в "День Матері" — хіба ті, що беруть участь у концертах "День Матері"! А це тому, що на загал—комерційні установи, щоби як найбільше матеріяльно зискати, забули про духовну й моральну сторону "Дня Матері,"—а своїми карточками, солодощами й цвітами зробили "День Матері," днем чисто матеріяльним, комерційним, без жадних релігійних почувань.

Щоби запобігти цему лиху й зробити "День Матері" гідним святом укр. кат. дітей, при помочі й заохоти Вспр. Отців друкарні "Голосу Спасителя," я приготовив відповідні карточки на "День Матері." З цеї української карточки побачите, що наша молодь зможе в дуже гарний спосіб виявити свою пошану й вдячність своїм матерям в "День Матері." Тут дитина не лише купує карточку й посилає своїй мамі, але в тій карточці висказує свою особисту вдячність та жертвує "Духовну Китицю," і то по українськи, і в такий спосіб, що кожна мати буде дорожити цею карточкою та заховає її на довгі літа.

Виховуючи нашу молодь та даючи її здоровий напрям життя, ми повинні звернути увагу, щоби ця молодь шанувала й була вдячна й для свойого батька. Батько є головою, авторитетом і хлібо-давцем родини. Молодь повинна йому оказувати любов, послух і вдячність. **Тому я вибрав другу неділю в червні, як "День Батька."** Це буде один місяць по "Дні Матері," отже легко запамятати, а тому, що при кінці шкільного року, то й більша причина оказувати вдячність батькові за одержання дитини в школі. Також Преп. Сестри, учительки й учителі зможуть пригадати дітям про "День Батька" заки вони розійдуться на літні ферії. Вироблено карточки на "День Батька" подібні як на "День Матері."

Ці карточки на "День Матері" і на "День Батька" можна замовляти в Колегії св. Йосифа, Йорктон, Саск. Замовляючи **десять або більше,** то буде коштувати **по пять центів одна.** А хто замовить **менше, як десять,** то ціна буде по десять центів одної карточки.

Дуже прошу Вас, старайтеся поширити цей релігійний і моральний спосіб вшанування "День Матері" і "День Батька." Розкажіть молоді під Вашою опікою про ці карточки та спосіб їх виповнення, і яку милу приємність діти можуть зробити для своїх родичів. Замовляйте завчасу ці карточки гуртом. Для кращого релігійного й морального виховання нашої молоді, та більшої пошани й вдячности для наших укр. кат. родичів,

Остаюся з поважанням,
Слуга в Христі,

Брат С. Методій, ЧБХШ.

По замовлення карточок прошу ласкаво вдаватися на адресу:
Rev. Bro. S. Methodius, St. Joseph's College, Yorkton, Sask.

В СТАНИСЛАВОВІ, Тернополі і у Львові мали відбутися курси адміністративні для українців, котрих кандидати мають заняти посади посадників, писарів міст і староствів. Подають, що мало бути 245 курсантів і зараз знова мали початися такі курси, на котрі знова зголосилися 365 учасників. У Львові мали відкрити вищу музичну школу українську, котру веде звісний музик Василь Барвінський.

Католицьким Світом

СВ. ОТЕЦЬ в листі до кардинала Маліоне взиває ввесь світ в місяці маю молитися о мир.

БЛИЩЕ ПОДАЮТЬ ВІСТКУ про Лист Митрополита Шептицького з зазивом до єдности до всіх православних владик України. Митрополит просить тих владик, щоби висказалися прилюдно в тій справі. Взиває далі до щирого обговорення богословських засад і практичних даних для переведення злуки. Митрополит опирає свій зазив на конечности опертя української національної єдности на єдності релігійній. "Краківські Вісті" з 15 лютого далі мали дослівно подати ввесь Лист. Там між іншим написано так: "Кождий український патріот повинен співпрацювати в цій ділянці."

В НЕДІЛЮ 12. КВІТНЯ, ц.р. Преосв. Кир Василій рукоположили в Мондері на священиків о. В. Філєвича та о. А. Хорунжого. Новим ереям бажаємо Божого благословення та успіху в душпастирській праці.

ПРЕДСТАВНИК СВ. ОТЦЯ, архієпископ Франческо Дука відвідав полонених в італійських таборах, що здебільша становлять серби, і передав їм дарунки і благословення від св. Отця.

КАМПАНІЯ за придбанням $9,000,000 на канадійський Червоний Хрест пічнеться 11 мая 1942. Від початку війни досі Червоний Хрест в Канаді зібрав 16 міліонів долярів добровільних жертв. Ці гроші видано так: На військові наші потреби 43.68% —поміч полоненим 10.72%— пожива і поміч для англійського населення 6.07% ітд. Цих нових девять міліонів треба на поміч для полонених в Европі 39.45%, поміч для війська і цивільного населення 41.67%—ітд. Віримо, що всі поможуть благородним зусиллям Червоного Хреста.

АРХ. СТРИЧ З ШИКАГО сказав, що теперішна війна то не є діло невчених і темних людий, але просвічених і вчених. Це вказує, до якого нещастя доводить наука без релігійного виховання. Напасники нині покликуються на наукові дані, котрі щойно недавно вчили з університетських катедр і величали як поступ людства. Нині ми бачимо, до чого доводить той "поступ" і яке горе приніс всьому людству.

о. ДР. ЕДМУНД А. ВОЛШ, проф. унів. в Джорджтавн, прилюдно візвав Сталіна, щоби дав в Росії "повну релігійну свободу." "Цілий християнський світ і демократія бажають почути ту радісну новину, що привернено повну релігійну свободу" в Росії.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

Слава Ісусу Христу!

Всечесніші Отці:

Засилаю Вам $2.00; на передплату "Голосу Спасителя" один доляр, а другий для сиріт в Айтуні на паску.

Дорогі Отці: Я мав нагоду прочитати Ваших 3 річники "Голосу Спасителя" й щиро признаю, що це дійсно через Ваші уста говорить наш Божественний Спаситель до людських сердець.

Молюся й прошу нашого доброго Ісуса, щоб поблагословив Вашу працю на церковно-народній ниві, і щоб вона видала обильні плоди для нашого українського народу в Канаді. З нагоди свят Світлого Христового Воскресення желаю всім працівникам у винниці Христовій доброго здоровля, радости й веселости..."

Юліян Михальчук,

Ярослав Ман. 28. березня, 1942,

Сердечно дякуємо за цей лист, признання й побажання. Нехай Ісус і Преч. Д. Марія кріплять Ваше здоровля і поможуть Вам ширити "Голос Спасителя."

БІЛЬШІСТЮ ГОЛОСІВ всенародне голосування, в понеділок 27 квітня, звільнило уряд премієра Кінга від даних приречень перед виборами.

ЛИПОВА ПАСКА

Були раз два брати: один великий багач, а другий бідолаха. Під Великдень багачева жінка напекла пасок багато, а бідному й на одну не стало. От він пішов у ліс, зрубав липу, відрізав малий ковбаник, і обтесав його зовсім на подобу паски. Жінка до того ще помастила її яйцем, і посадила в піч, щоб трохи присмалилася.

Узяв бідняк липову паску та й поніс її святити.

Вподобав собі багач братову паску та став заздрісний, бо його паски чогось поторстріскувались були в печі.

"Поміняймось ми з собою,"— каже до брата— "я тобі за твою гладеньку дам своїх дві. Тобі все одно, а в мене, знаєш, гості, сусіди... будуть дивитись, дивуватись, і трохи стидно..."

Помінялись. Багач запросив багато гостей. Усі дивуються, що паска така гарна вдалася, а далі стали краяти її. Та ба! Ніякий ніж не полізе в неї. Мусів багач аж сокирою розрубувати її, й тоді виявилося все.

Стидно було багачеві признатися, що аж так помилився,— от він і каже:

"Ну й дивіться-но ви, людоньки, які то чуда в світі діються! З паски в одну хвилину зробилось дерево. Мабуть хтось урік"..

ТОРЖЕСТВО БЛАГОСЛОВЕННЯ НОВОЇ ШКОЛИ В РОБЛИН, МАН.

відбудеться дня 28. ЧЕРВНЯ, ц.р.

З Божою поміччю покінчено будову Малого Семинаря в Роблин, Ман. В цій Школі-Колегії, що обіймає науку Клясичної Вищої Школи, будуть приготовлятися молодці до будучого стану священиків-місіонарів.

Найбільше пекучою потребою нашого народу в Канаді це брак священиків. На жаль мало є покликань до цего стану серед нашої молоді, а це тому, що дуже мало є відповідних приготовляючих шкіл. Цій недостачі має хоч у части зарадити Малий Семинар, себто українська-католицька колегія в Роблині. Тому це діло першорядної ваги. Від розвою цеї Колегії залежить у значній мірі скількість будучих священиків-місіонарів, будучих народніх провідників.

Щоби зискати Боже благословення для цего так важного діла, відбудеться торжественне благословення цеї будівлі в неділю дня 28. червня ц.р. Того дня буде там співана Служба Божа о 10 год. рано, а відтак торжество благословення.

Блищі подробиці програми подасться пізніше. Та нині вже можемо повідомити, що Їх Ексцеленція Кир Василій вже віддавна заявили своє щире бажання, щоби те торжество відбулося величаво й маємо в Бозі надію, що Всевишній позволить Їм брати участь в тім благословенню. **Тому сердечно запрошаємо всіх українців на 28. червня до Роблин, Ман.**

НА ПРЕСФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"

Вест Торонто: В неділю 15 березня ц.р. Жіноче Товариство при церкві св. священомуч. Йосафата улаштувало милу несподіванку для панства Струс, з нагоди набуття їх власного дому. Гостей було поважне число. Пані Струс є вже другий рік скарбничкою Жіночого Товариства. В часі приняття **всеч о. парох А. Роборецький** побажав панству Струс Божого благословення, щастя й здоровля та заохотив присутних до жертв на окрасу церкви св. Йосафата й пресфонд "Голосу Спасителя"— **Пані Софія Волошинська,** голова Жіночого Товариства, побажала панству Струс всего найкращого від Товариства і вручила гарний дарунок та перевела збірку. Зібрано $8.15. З того призначено $4.00 на нові вівтарі церкви св. Йосафата, а $4.00 на пресфонд "Голосу Спасителя." Збірку переслала пані А. Капуста. — Всеч. о. А. Роборецькому і всім щедрим жертводавцям за ласкавий труд і жертви сердечно дякуємо.

В. Карпчук, Філядельфія, $1.00; Пані **К. Стець,** Елмайра, $5.75. Сердечно дякуємо за ласкаві жертви.—

Адміністрація "Голосу Спасителя."

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАННЯ МОЛИТОВ

Сестра Філярета Сл. П.Н.Д.М. складає щиру подяку Матері Божій Неустанної Помочі за вилічення руки.

Йорктон, Саск.

НА МАЛЮВАННЯ ПІДЛОГИ В ЦЕРКВІ М.Б.Н.П. В ЙОРКТОНІ— Парохіяни йорктонські, при нагоді "спільного свяченого," зложили, $22.00; Марійська Дружина Дівчат, Йорктон, $10.00; Студенти Колегії св. Йосифа, Йорктон, $7.50; Дмитро Бойчук, Йорктон, $1.00. Щира подяка всім ласкавим жертводавцям.

оо. Редемптористи.

ЧИТАЙТЕ...

ПРОПАМЯТНУ КНИГУ

З НАГОДИ 50-ЛІТТЯ НАШОГО ПОСЕЛЕННЯ В КАНАДІ

Ціна $2.50 за Примірник з Пересилкою

Замовляйте в Епископській Канцелярії, 235 Scotia St., Winnipeg, Man.

або у Всеч. о. Пароха, або в

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

Висилка тільки за попередним надісланням грошей.

НОВІЦІЯТ

оо. Редемптористів приймає тих, що бажають служити Богу й працювати яко монахи-місіонарі Чина Найсв. Ізбавителя для українського народу в Канаді й Злучених Державах.

УМОВИ прийняття до Новіціяту для кандидатів на священиків-місіонарів є слідуючі: 1) Щире й рішуче бажання служити Ісусу Христу в Чині оо. Редемптористів. 2) Добре здоровля. 3) Добре поведення. 4) Покінчення щонайменше вищої школи (Гай Скул). 5) Відповідний вік. **До Новіціяту приймається теж молодців, що бажають служити Ісусу Христу яко монахи-братчики в Чині Найсв. Ізбавителя.** Умови прийняття для кандидатів на братчиків є ті самі, що на священиків, крім вищих студій. Братчики займаються домашньою працею в монастирі, як господарі, кухарі, кравці, дяки, друкарі і т.п.

По ближчі інформації проситься писати на адресу:

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION NOVICIATE, YORKTON, SASK.

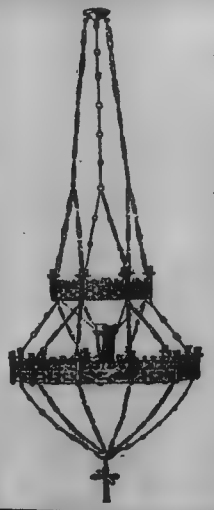

ГУРТОВИЙ СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧЕЙ

Павуки, Статуї Воскресення, Стоячі і Клячучі Ангели, Ріжні Статуї, Фелони, Фани, Хоругви, Ліхтарі, Чаші, Дарохранительниці, Монстранції, Процесійні Хрести і Образи, Кивоти, Свічки, Ладан, Вугля, і всякі інші потреби до наших церков.

Пишіть в рідній мові по катальог.

Левицький-Ґросс, властителі.

WILLIAM GROSS & CO.
822 Main st., Winnipeg, Man.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 14, No. 6 YORKTON, SASK. June, 1942

КАЛЄНДАР НА ЧЕРВЕНЬ, 1942

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
19 П Сщмч. Патр. (Петрівка).	1 П Мч. Юстина
20 В Мч. Талалея	2 В Св. Никифора
21 С † Константина і Єлени	3 С Мч. Лукіяна
22 Ч Пр. Евхаристії (на нед.)	**4 Ч Пр. Евхаристії** (на нед).
23 П Преп. і ісп. Михаїла	5 П Сщмч. Доротея
24 С Пр. Симеона	6 С Прп. Висаріона і Ілляріона
25 Н 2 п. С. † 3 найд. Гл. І. Хр.	**7 Н. 2. по С.,** сщмч. Теодота
26 П Ап. Карпа	8 П Вмч. Теодора Стратилата
27 В Сщмч. Терапонта	9 В Св. Кирила
28 С Преп. Никити	10 С Сщмч. Тимотея
29 Ч Прмч. Теодозії	11 Ч † Ап. Вартолом. і Варнав.
30 П Серця Хр. (на нед).	**12 П Пр. Серця Хр.** (на нед.)
31 С Ап. Єрмія, мч. Єрмея	13 С Мч. Акилини
1 Н 3 **по Сош.** Мч. Юстина	**14 Н 3 по С.,** Пр. Єлисея
2 П Св. Никифора	15 П Пр. Амоса і Прп. Єроніма
3 В Мч. Лукиліяна	16 В Тихона
4 С Св. Митрофана	17 С Мч. Мануїла і ін.
5 Ч Сщмч. Доротея	18 Ч Мч. Леонтія
6 П Преп. Висаріона і Ілляр.	19 П † Ап. Юди Тадея
7 С Сщмч. Теодота	20 С Сщмч. Методія
8 Н 4 по С. Вмч. Теод. Страт.	**21 Н 4 по Сош.** Мч. Юліяна
9 П Св. Кирила	22 П Сщмч. Евзевія
10 В Сщмч. Тимотея	23 В Мч. Агрипіни
11 С † Ап. Вартолом. і Варнав.	**24 С Різдво Ів. Хрестителя**
12 Ч Преп. Онуф. В. і П. Атон.	25 Ч Прмч. Февронії
13 П Мч. Акилини	26 П Прп. Давида
14 С Прор. Єлисея і св. Метод.	27 С Прп. Сампсона
15 П 5 по С. Прор. Амоса	**28 Н 5 по С.,** Пер. м. Кира і Ів.
16 П Тихона	**29 П Ап. Петра і Павла**
17 В Мч. Мануїла і ін.	30 В Собор 12 Апостолів

УСТАВ НА ЧЕРВЕНЬ

7. Нед. 2 по Сош. і Празник Пр. Евхаристії: Береться лиш службу Пр. Евхаристії. Ап. 149, Єв. Ів. 23. Обхід, Єв. при 4 престолах.

14. Неділя 3 по Сош. і Празник Пр. Серця Христового: Гл. 2, Єв. утр. 3. Всеночне. Служба Празника, недільна опускається.

21. Нед. 4 по Сош. Гл. 3, Єв. утр. 4. Сл. Б.: Ап. 93, Єванг. Мат. 25.

28. Нед. 5 по Сош. Гл. 4, Єв. утр. 5. Сл. Б.: Ап. 103, Єванг. Мат. 28.

ВЕЛИКИЙ ВІДПУСТ

В АЙТУНІ, САСК.

РОЗПОЧИНАЄТЬСЯ В ЧЕТВЕР, дня 11. ЧЕРВНЯ

о годині 7.30 ввечері, й буде тривати три дні: **12—13—14 червня.**

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Нсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 14, Число 6. Червень 1942

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЧЕРВЕНЬ

Переблагаймо Серце Христове за кривди і зневаги, заподіяні Йому в Пресвятій Евхаристії!

Коли люблячий батько в силі свого віку мусить умирати, то найбільше докучає йому оце сумне питання: Ах, яка гірка доля чекає моїх дрібних діточок і їх безталанну матір? Хто їх потішить у горю й смутку важкім? Хто їм поміч подасть, коли недостатки, а може й крайня нужда до них у хату загостить? Хто їх оборонить перед тим світом, лихим та безсердечним, що навіть останню скибку хліба готов видерти з рук голодним сиротам, вдовицям?...

Такі сумні, невеселі думки ворушаться тоді в душі того вмираючого батька, й останні його хвилини на цім світі напоюняють нестерпною гіркістю.

Подібні думки колись ворушились і в душі нашого Дорогого Спасителя, й невимовним смутком сповивали те ніжне, пресвяте Його Серце, що так безмежно людей полюбило.

Не забуваймо, що то з любови до нас Ісус, Предвічний Божий Син, із неба на цей світ прийшов, та й у нужденній стаєнці в Вифлеємі народився. Так, то з любови до нас Він тридцять і три роки на землі прожив, і всякі невигоди й тягарі вбогости й пониження на себе прийняв. Так, то з невимовної любови до нас, бідних грішників, згодився Він терпіти всі жахливі наруги, болі й страждання, і накінець умерти на кривавій шибениці хреста, щоб наші безсмертні душі рятувати від вічної руїни.

Ба що більше: Ісус не тільки згодився на жахливу, мученичу смерть,—Він тієї смерти з великою тугою очікував, бо хотів нам усім ясно, виразно показати, як дуже Він нас полюбив.

Одначе в тій бажаній смерти на хресті була одна така обставина, що на неї Він ніяк не міг погодитись. Через смерть Він мав із нами розлучитися. Мав нас покинути сиротами на цім світі.

І саме до тієї сумної розлуки Ісус ніяк не хотів допустити. Тимто Його безмежна любов покликала собі на поміч усю без-

конечну Божу Мудрість і Всемогучість, та й придумала спосіб, дивний, чудовий, щоб Ісус на завжди міг залишитись між людьми, аж по кінець віків. А той божественний спосіб— то Пресвята Тайна Евхаристія.

У тій найкращій, найбільшій із усіх сімох Тайн, під скромними видами пшеничного хліба й природного вина, Ісус, правдивий Бог і правдивий Чоловік, мешкає серед своїх дорогих діточок і ніколи їх не покидає. Зо своїх кивотів на всі боки розсилає Він їм своє благословення, свій мир, свою небесну радість. В хвилі святого Причастя приходить Він до їх бідної, немічної душі, щоб її своїм Пречистим Тілом годувати, Невинною Кров'ю напувати, й додавати їй сил, потрібних до дальшої мандрівки, й дальшої боротьби з завзятим ворогом спасення. А в часі Служби Божої той сам невинний Ісус, руками своїх священиків віддає себе на жертву Небесному Отцеві, щоб рятувати грішний світ від справедливої Божої кари.

За всі ті незлічимі добродійства належиться Йому безмежна вдячність і любов від усіх людських сердець.

Та замість любови й вдячности, Ісус, на жаль, аж надто часто стрічає холодну байдужність, легкодушне забуття й погорду, а навіть запеклу ненависть між людьми. Бувають навіть такі вороги, що кивоти святі розбивають і божественну Тайну під ноги беруть, звірятам на корм кидають, або й самому дияволові на посміховище, та на наругу віддають. А скільки таких, що цю Тайну серцем фарисейським, грішним та нерозкаяним приймають! Ах, хто ж усилі зрахувати всі ті зневаги, кривди, святокрадства, злочини,— що ними негідні люди засмучують Пресвяте Серце Христове, що під видами Евхаристійного Хліба б'еться з такою невимовною любов'ю до нас усіх!

Правда: Ісус на цім світі має також чималий гурт вірних приятелів, що Йому в Пресвятій Тайні Евхаристії належну честь і пошану віддають, і чистим серцем цю Тайну з великою любов'ю приймають. Тією щирою, сердечною любов'ю вони намагаються бодай частинно віддячити Ісусові за Його безмежну любов.

Стараймося ми всі свідомо належати завжди до того чудового гурта, щирих Ісусових друзів! Злучімся особливо в місяці червні з усіма членами Апостольства Молитви, щоб переблагати Пресвяте Серце Ісусове за всі кривди й зневаги, заподіяні Йому в Пресвятій Тайні Евхаристії!

З якнайбільшою любов'ю приступаймо до святого Причастя, і нехай та пресвята, найкраща й найбільша Христова Тайна буде ясним сонцем усього нашого християнського життя!

91. ПСАЛОМ ЦАРЯ ДАВИДА

Вислів безмежного довір'я до Бога.

1. Хто під покровою Всевишнього живе,
   Той відпочиває в тіні Всемогучого.
2. Скажи Господеві: "Ти моя пристань! Ти твердиня моя!
   Ти мій Бог! На Тебе я вповаю."
3. Він бо спасе тебе від сітей птахоловця,
   Та й від подиху злощасної зарази.
4. Опікою своєю він покриє тебе,
   Під його крилами твій безпечний притулок.
   Його правда стане тобі за щит, за панцир охоронний.
5. Ти не злякаєшся ні страхіття темної ночі,
   Ні гострої стріли, що в ясний день летить,
6. Ні зрадливої чуми, що бродить серед пітьми,
   Ні зарази, що нищить і вбиває в білий південь.
7. Хоч би й тисяча трупів упало біля тебе,
   І десять тисяч праворуч від тебе,
   То тебе ніяке лихо не досягне.
8. Ти спокійно очима своїми позиратимеш,
   І будеш бачити помсту над беззаконними.
9. Ти бо сказав: "Господь моя пристань!"
   У Всевишньому знайшов ти свою твердиню.
10. Тимто ніяке нещастя не постигне тебе,
    Ніяке лихо не підступить до твого шатра.
11. Щодо тебе, то він ангелам своїм повелить,
    Берегти тебе на всіх твоїх дорогах.
12. На руки візьмуть тебе й понесуть,
    Щоб нога твоя не вдарилась об камінь.
13. На левів і зміїв ти сміло наступатимеш,
    Левчуків і гадюк будеш топтати ногами.
14. Каже Господь: "За те, що він полюбив мене, я спасу його;
    Поставлю його на безпечному місці, бо він шанує моє ім'я.
15. Він буде кликати до мене, і я вислухаю його,
    А в час тривоги я буду для нього,
    І визволю його, і прославлю його,
16. Довгий вік подарую йому,
    І позволю йому оглядати моє спасення."

* * *

Оцей святий, надхнений псалом—це найкращий вислів дитячого, синівського довір'я, що його людина повинна мати до

Господа Бога. Читаючи уважно цей псалом, ми так і чуємо, що в ньому ні сліду нема якоїсь старозавітної суворости, а віє з нього той сам дух простої дитячої надії, що й із Господньої молитви "Отче Наш." О, коли б ми всі усвідомили собі добре ту солодку й спасенну правду, що ми дійсно маємо на небі доброго, зичливого Отця, що нас сердечно любить, і під теплими крилами свого батьківського Провидіння нас усіх береже! Ніяка небезпека зневіря й розпуки немала б приступу до нас. Читаймо побожно цей чудовий псалом, що його сам Дух Святий вислови устами Царя Давида! Читаймо його раз і другий і третій і навіть більше разів, і нехай підо впливом його зростає в нашому серці безмежне, безоглядне, радісне довір'я до Небесного Отця!

Практична Порада

Михайло Лепов, основник однієї релігійної секти в Франції, прийшов раз до Барраса, свого старого друга, та став гірко жалуватися перед ним на людей, що (мовляв) такі тверді голови в них, і такий тупий розум у тих головах...

"Ти мучся"— каже Лепов— "ти проповідай, ти переконуй, ти груди собі зривай, і кричи, що аж очі тобі з лоба вилазять, а вони,— мов оглухли й не чують... І не зважаючи на всю мою дотеперішню працю й посвяту, покищо тільки не багатьом очі відкрилися, й вони прийняли мою науку."

Вислухавши цієї гіркої скарги свого друга, Баррас, (а він був собі нівроку дотепний і багатого здорового розуму мав у голові,) усміхнувся хитро, та й каже:

"Чи ти, Михайле, таки справді хотів би для своєї релігії здобути ввесь світ?"

"А! То я дам тобі одну практичну пораду"— закликав Баррас. "Насамперед постарайся, щоб твої противники тебе в п'ятницю вбили, щоб усю кров із тебе випустили, аж до останньої каплі, а потім у гробі поховали, й гріб важким каменем привалили. А ти тільки лежи собі спокійно під тим каменем, та чекай поки неділя настане. А в неділю вдосвіта, до схід-сонця, ранопораненьку ти славно з темного гробу вставай, та й іди сміло перед людей домагатись від них непохитної віри в твою науку... Друже! Якщо тобі вдасться ця штука, то слово тобі даю, що нова релігія твоя розійдеться по всіх краях землі, й до кінця світа простоїть безпечно, непорушно.

ПРЕСВЯТЕ СЕРЦЕ ІСУСОВЕ

Коли розважаємо про Господа Бога, Всевідучого Суддю, що за гріхи по справедливости карає, то до серця нашого мимоволі закрадається смуток, а навіть деколи й страх: бо кожний із нас чує, що перед Богом він бідний грішник, якому грозить справедлива Божа кара. Але коли згадаємо, що Господь Бог не тільки грізний, невмолимий Суддя, а передовсім наш добрий, ласкавий Отець, що нас щиро-сердечно любить, і дав нам право казати до Нього щодня "Отче наш, Ти що є на небі!"— коли згадаємо за цю солодку, потішаючу правду, тоді знов у серце наше вертається надія свята й будиться радісне дитяче довір'я до того вселаскавого Бога, нашого Небесного Отця.

Господь Бог уже в Старому Завіті виразно об'явив жидам, що Він має серце добре, ласкаве. В книзі найбільшого старозавітного пророка Ісаії читаємо такі слова: **"Чи може рідна мама відкинути від себе свого сина? Чи може рідна мама бути без серця для своєї дитини? І навіть як би до того дійшло,— то Я, твій Бог, Я тебе від себе не відкину ніколи."**

Ми добре знаємо, що таке рідна мама. Ми знаємо, як ніжно любить мама свою рідну дитину, й хоч би дитина та, не знати, як тяжко провинилась, то материнське серце все знайде в собі стільки вирозумілої любови, щоб дитину оправдати, щоб їй простити, й до себе щиро пригорнути. І дитина це добре відчуває. Дитина знає добре, що навіть як би ввесь світ її від себе відкинув, відігнав,— то рідна мама її всетаки помилує й до серця приголубить. Тому з таким великим довір'ям іде вона до своєї мами, щоб кинутись у її солодкі обійми. О, велику, чудову любов поклав Небесний Сотворитель у материнське серце! Велике й чудове післанництво дав Він матері на цім світі, щоб вона діточки свої ніжно любила, щоб теплом своєї любови їх огрівала й від усякого лиха захоронювала.

Одначе, на жаль навіть найкращі речі на цім світі можуть зіпсутися. Смертельний гріх навіть найкращі

чесноти може понищити. Той страшний ворог навіть чудове серце рідної мами може знівечити, так що замість теплого материнського серця буде там холодне й кам'яне серце лютої мачухи. І та нещасна мати може так низько впасти, що мов та гадина стане вона ненавидіти свого рідного сина, й для своєї власної дитини ні крихіточки милосердя не знайде. Правда, такі виродки, потвори дуже рідко трапляються, але вони можливі. І ось, що каже Господь Бог устами свого великого пророка Ісаії: **"Сину, навіть як би до того дійшло, що твоя рідна мама тебе від**

О Найсвятіше Серце Ісуса,
Помилуй нас!

себе без милосердя відкинула б,—то Я, твій Бог, Я тебе від Себе не відкину ніколи!"

І так уже в Старому Завіті знали люди, що Господь Бог має серце милосердне, ласкаве. А що тепер сказати про Новий Завіт, про той святий Завіт ласки, любови й милосердя, що його сам Божий Син із неба на землю приніс? Наш любий Господь Ісус Христос виразно відкрив нам чудову таємницю тієї безмежної любови, що в Його Божому Серці невгасимо горить-палає.

Розгорнім на кілька хвилин тепер книгу святого Евангелія, приложім наше вухо християнське до тих святих слів, що там посписувані, а може хоч трошки виразніше почуємо, як ніжно б'ється Пресвяте Серце Спасителя нашого з любови до нас усіх.

Святий Евангелист Лука розказує, що на початку своєї публичної діяльности Ісус зайшов був раз до жидівської святині. А була саме тоді субота, й багато жидів посходилось на богослуження. Ісусові подали книгу пророка Ісаії, й просили, щоб їм дещо з неї прочитав та й пояснив. А Він, розгорнувши святу книгу, таке став читати: "Дух Господень зійшов на мене й помазав мене, щоб я проповідував бідним людям радісну новину, щоб я покріпляв тих, у кого серце нещасне, розбите, щоб сліпим я очі відкривав, полонених ласкаво визволяв, ув'язнених, замучених на волю випускав." Прочитавши ці пророчі слова Ісус, віддав святу книгу церковному слузі, та й сів. А всі люди, що в святині зібрались, звернули пильно на Нього свої очі, й були страшенно цікаві, що Він їм скаже. І от зачав Ісус говорити їм свою проповідь. І вияснив їм усім, що ті пророчі слова Ісаії вже сповнилися. Бо то Він саме, Ісус, є той милосердний Месія, що про нього Ісаія Пророк уже сотні років наперед говорив. Так, то Ісус, змилосердившись над грішним, нещасним світом, приходить проповідати добру новину бідним людям, приходить потішати нещасні, розбиті людські серця, просвічувати тих, що засліплені грішними пристрастями, й випускати на волю тих, що стогнуть і важко караються в гіркій неволі гріха. Так, то Він сам, Він, Ісус із Назарету є ласкавий, милосердний Спаситель тих усіх, що їм так дуже Божої ласки й милосердя потрібно.

Трохи далі Евангелист Лука розказує, як то святий Матей навернувся. Святий Матей, як знаємо, це один із чотирох Христових Евангелистів. А був він митар, або як тут в Канаді сказалиб "текскoлектор", і мав свій "офіс" у місті. Одного разу Ісус, переходячи попри той його "офіс", сказав: "Матее, ходи за мною!" І стільки було дивної сили в тих простеньких словах, що Матей їм ніяк не міг опертися, тому відразу встав, та й покинувши все, пішов слідом за Ісусом. І так весело було йому на серці, так солодко, що він з тієї великої радости влаштував у своїм багатім домі величавий бенкет на честь Божественного Вчителя. І понасходилося на той бенкет багато гостей: митарі, купці, банкірі, міняйли. А були це здебіль-

шого великі грішники, що багато людської кривди мали на сумлінні, що обманством доробилися. Ісус отже опинився разом зо своїми першими учнями серед такого грішного товариства.

Жидівські книжники й фарисеї побачивши це, погадали собі: Ісус не є ніякий пророк, бо інакше не заходив би собі з такими великими грішниками. Але бачучи, як Він гідно й ласкаво заховувався між тими людьми, вони не сміли Йому нічого казати, а звернулись до Його учнів, і спитали: "Чому ви їсте й п'єте разом із оцими митарями й грішниками?" Тоді саме Ісус вмішався в ту розмову й відповів фарисеям: **Не потрібно лікаря тим, що здорові, а тим, що недужі. Я не на те прийшов, щоб кликати до себе праведників, а на те, щоб бідних грішників взивати до покути.**

Подібна історія повторилась пізніше в домі Закхея. Як знаємо, Закхей теж митар був і великий грішник. На сумлінні у нього теж не мало тієї людської кривди гіркої лежало. Але й до його грішного серця Божа ласка застукала й він щиро-сердечно навернувся, та й усю кривду людям направив, ще й із додатком. І таке вже йому велике щастя Бог післав, що до його хати сам Спаситель у гості прийшов. Тоді фарисеї знов сердились, і знов зубами скреготіли з досади на того Сина Божого, що бідним грішником не погордив і ласкаво переступив поріг його хати. Але Ісус добре використав і ту нагоду, щоб іще раз виразно заявити, хто Він властиво такий, та й пощо на цей світ прийшов. Тому сказав: **"Син Чоловічий прийшов відшукати тих, що загубилися, й вирятувати тих, що вже були пропащі."**

Так. Тільки таке було завдання Милосердного Спасителя на цім світі.

І коли б ми так над кожним словом Ісусовим глибше застановилися, коли б ми докладніше розважили всі Його науки й розмови, то напевно надія навіть у найбільш нещасне серце вступила б, і безмежне довір'я зросло б у нас до того ласкавого й безконечно милосердного Бога. Із уст Ісусових ніколи не вийшло ніяке слово, що відбирало б у грішника надію. Ні: кожне Його слово було надхнене такою любов'ю до бідних грішників, що навіть найгірший злочинець, слухаючи тих слів, виразно розумів, що й для нього ворота Божого милосердя широко відчинені.

Притча про доброго пастиря.

Одного разу розказав Ісус притчу, цебто цікаву історійку про доброго пастиря, що йому пропала одна овечка. Що робить у такім випадку добрий пастир? О, добрий пастир, що своє стадо ніжно любить, відразу кидається на всі боки шукати пропащої овечки. Він старається віднайти якось її слід, кличе її лагідним голосом, кличе її по імени, довго-довго, аж поки її накінець не віднайде. А віднайшовши свою овечку, він не б'є її, не карає за те, що вона від отари відділилася; ні: він добре знає, яка вона нещасна. Вона бідна застрішалась, до колючого терня покалічилась, та й так зголодніла, що навіть сили не має вже пішки вертатися додому. Тому добрий пастир не жене її брутально наперед себе, а бере її на руки, та й завдає собі на плечі. Він такий радий, що ніякого тягару навіть не чує, він такий веселий, що вернувшись додому, він скликує своїх сусідів, приятелів, знайомих, і каже до них: Тішмося разом і веселімся, бо ось моя овечка, що вже пропаща була, якось, Богу дякувати, віднайшлася.

У цій притчі Спаситель хоче нам сказати, що то Він сам є той добрий Пастир, а пропаща овечка, то людська душа, що на манівцях гріха загубилася. І немов каже нам Ісус: Коли вже простий пастир має стільки любови й делікатности для своєї овечки, для тієї німої тваринки, то як же міг би я бути строгий і страшний для бідного грішника, що є направду Божою овечкою. Якже міг би я його карати, як міг би я з ним гостро поступати, і як міг би я не тішитись тоді, коли він, почувши мій голос, голос свого доброго Пастиря, до мене навертається. Адже ж Я з неба тільки на те прийшов, щоб блудні овечки до себе лагідно кликати!

Притча про загублену драхму.

Ще одну притчу розказав Спаситель, а саме: про загублену драхму. (Драхми, то були колись такі гроші). Була собі бідна жінка, що мала таких десять драхм. То був увесь її маєток; зовсім не багато. І от раз нещастя сталося: бідна жінка з острахом завважила, що одної драхми забракло. Вона відразу стала шукати й роздивлятись у хаті по всіх куточках, взяла мітлу в руки й кинулась замітати долівку, а щоб краще видко було, засвітила лямпу. Слава Богу, робота її на марне не пішла, й срібна драхма накінець віднайшлася. Побачивши свій віднай-

дений скарб, бідна жінка так дуже зраділа, що зараз покликала своїх сусідок і приятельок, та й сказала до них: тішteся й веселіться разом зо мною, бо я вже зовсім думала, що моя драхма пропала, а вона, Богу дякувати, віднайшлася! Там на далекому Сході, в Палестині тоді між добрими людьми такий звичай був, що коли в якійсь хаті щось добре й веселе сталося, то зараз усі сусіди мусіли про це довідатись і разом веселитись і радіти доброю пригодою. До тієї притчі Ісус додав іще ці слова: **Так і в небі будуть радіти й тішитись Божі Ангели, коли бодай один грішник навернеться.**

А значення притчі дуже глибоке: Загублена драхма —це людська душа. Як на срібній драхмі вибитий образ царя чи короля, так і на нашій людській, безсмертній душі є вибитий образ Божий. Бо ж на свій образ і на подобу свою власну сотворив людину Всемогучий Творець. Так, людська душа—то справжній образ Божий. І коли людина допускається тяжкого гріха, то вона той образ Божий немов кидає в болото та в сміття. Грішна душа тоді, немов та загублена драхма. І що робить милосердний Спаситель? О! Ісус тоді поступає так, як та бідна жінка, що своєї драхми шукала! Ласкавий Спаситель насамперед світить свою Божу лямпу в душі грішника. Своїм небесним світлом Ісус нагло просвічує нещасного грішника, й грішник починає ясно бачити своє сумне положення. І він питає себе самого: Куди запровадить мене ця моя грішна дорога? Ах, що чекає мене там при кінці цієї дороги, там поза гробом, там поза чорною заслоною смерти? Ах, що я нещасний відповім на тім страшнім суді справедливого Бога, коли від мене зажадає рахунку з усього мого життя! І грішник зачинає боятись Божої кари, а той спасенний страх— то вже початок його навернення й покаяння. Грішник ясно прозрів— бо милосердний Ісус у його темній душі свою божественну лямпу засвітив. І зовсім так, як та євангельська жінка, Ісус береться замітати в тій грішній душі. Він посилає подих своєї ласки, й вимітає все болото, ввесь порох, усе грішне сміття з тієї нечистої душі. А коли вже ласкавому Спасителеві вдалося ту загублену драхму віднайти, Він обмиває її й очищує своєю пречистою Кров'ю, й радіючи віддає свій дорогоцінний скарб святій Церкві на тимчасове перехування, поки зложить його колись у свою вічну, небесну скарбницю.

Притча про блудного сина.

А хто з нас не чув ще й цієї третьої, найкращої Ісусової притчі, що росказує про блудного сина? У цій притчі, ще виразніше, ніж у двох попередніх, Ісус змалював своє безмежне милосердя для бідного грішника. Ото батько мав сина молодого, але той син не добрий якийсь удався. Скоро тільки підріс, зажадав від старенького батька грошей, та й пішов у далеку чужину, щоб там свобідно пити, гуляти, бавитись, розпустувати. Нічого не помогли просьби, ні плач, ні сльози доброго батька, і блудний син таки свого діпняв.

Одначе добрий батько свого сина не проклинав, не вирікався його раз на завжди, як то деякі вміють робити, —ні: люблячий батько в своїм серці все ще надію солодку заховав, що може син опам'ятається, та й колись іще до нього навернеться. Одначе минали дні за днями, минали тижні за тижнями, й місяці минали, й довгі роки минали, а блудний син не вертався. А бідний батько все таки очікував, все сподівався. Як тільки трохи вільного часу мав, виходив на недалекий горбочок, і звідти своїми старечими очима дивився на битий шлях, чи не вертається часом його нещасний син, його бідна дитина. І от одного дня, як він так із того горбочка на шлях споглядав, його очі спостерегли якогось подорожнього, що здалека тим шляхом надходив. І нагло стрепенулось і забилось сильніше батьківське серце в грудях, прочуваючи надзвичайну радість... Ах! Не тішся надто скоро, бідний, старенький батьку! Даремні твої надії! То не син твій вертається,— ні: то певне якийсь бідний жебрак іде, подертим лахміттям прикритий, порохом присипаний, збідований, голодний; іде поміж добрих людей, жебрущу свою руку простягаючи по милостиню... Одначе батьківське серце не помиляється. Той подорожній, то дійсно навернений син. І як тільки батько його краще розпізнав, то став до нього бігти що сили з горбка, наче б йому молоді літа вернулися, став просто летіти, мов би йому крила виросли, а як уже допав до свого сина, то кинувсь йому на шию, та й став його сердечно цілувати. Ах, нема в людській мові досить гарних слів, щоб гідно описати й змалювати того люблячого батька, що плачучи з великої втіхи, свого блудного сина до грудей пригортає, а син тимчасом слізьми щирого жалю заливається, і плаче, і кається, й перепрошуючи, каже: Отче, я согрішив перед небом і перед Тобою, й не гідний я вже зватись сином Твоїм: прийми мене отже за

одного з наймитів Твоїх!

Саме тоді, як старенький батько так свого сина цілував, повибігали з дому всі слуги подивитись, що там таке діється. А коли зміркували, в чім річ, то мабуть подумали собі: от, нерозумний старий, що так блудного сина ласкаво приймає! Той син для батька серця не мав, на просьби й сльози його не зважав, а тепер, коли вже на голодного жебрака зійшов, коли все своє майно розтратив, прогуляв,—тепер коли біда притиснула його, він вертається. Коли б старий розумний був, то повинен би прогнати його від себе, мов собаку, а він тимчасом плаче з радости, та й тішиться, мов не знати чим...

Так думали собі може слуги, бо вони були люди чужі, не свої, але так не думав рідний батько. У нього в серці радість велика була, у нього в душі велике свято настало. І звернувшись до своїх слуг, він закликав: ідіть додому й принесіть найкращу одежу та вбирайте мого сина; найкраще обув'я принесіть тя взувайте його, і найдорожчий перстень вложіть на руку його, хай усім буде ясно, що то улюблений син багатого батька. А потім вертайтесь мерщій додому, заставляйте столи, приготовляйте величавий бенкет, заріжте годоване теля, варіть смачну вечерю, скликуйте сусідів, знайомих, приятелів: будемо веселитись, співати й танцювати з великої радости, бо син мій, що був уже пропав, щасливо віднайшовся, й уже наче мертвий був, а тепер, Богу дякувати, воскрес, і між живих вернувся!

Оця золота притча, найкраща притча нашого Спасителя, виразно відкриває нам чудову таємницю безмежного Божого Милосердя. Слухаючи цієї притчі, вже неодин великий грішник щиро заплакав, зрозумівши, що той блудний син, то ніхто інший як він сам, а добрий, люблячий батько, то наш дорогий, ласкавий Спаситель. І неодне вже грішне, закам'янеліе серце ця божественна притча сокрушила, неодну сльозу щирого покаяння з грішного ока витиснула...

Одначе не забуваймо, що наш Спаситель не тільки словами, не тільки притчами говорив, що Він добрий,— ні: Він своїми вчинками, своїми ділами виразно показав, яке ніжне, ласкаве й милосердне Його Пресвяте Серце. На своїй дорозі Ісус нераз стрічав таких нужденних і підлих грішників, що по людському кажучи, на них і плюнути не варто, а всетаки ні одному з них Він прикрого, гіркого слова не сказав. Як тільки завважив, що грішник

бодай хоч крихітку доброї волі має, й не ховає в собі фальшивого серця, як фарисей,— то Ісус відразу йому відваги додавав, кажучи: Не бійся, дитино, будь спокійний! Твої гріхи вже прощені, тому відійди в мирі, але вже більше не гріши! Таким ласкавим, милосердним словом Ісус великі чуда в людських душах чинив, і нужденних грішників перемінював на великих Святих.

І так Самарянку, що прийшла до криниці по воду, Ісус своїм лагідним способом навернув, і вона не тільки, що гріх покинула й Богові всім своїм серцем віддалася, але ще й других грішників до Спасителя приводила, щоб і вони попробували, який Він добрий, та щоб полюбили Його.

Милосердний Ісус і над Магдалиною бідною змилувавсь, і своєю ласкою підняв її з болота гріха до великої святости. Коли вона бідна прийшла й плачучи до ніг Його припала, й своїми гарячими сльозами благала в Нього помочі й милосердя, то Симон, фарисей, що те все бачив, сердився в своїй душі на Ісуса за те, що позволив Магдалині до себе так близько приступити. Як би так на нього, на Симона, то він прогнав би ту грішницю далеко від себе, мов пса, ще й каменем на неї кинув би. Так був би гостро поступив фарисей, бо в фарисея серце, мов камінь, тверде, але Ісус, Спаситель, має серце милосердне, ласкаве.

Коли Спаситель ще по землі з Апостолами своїми ходив, Він милосердивсь над усяким людським терпінням: сліпим очі відкривав, глухим слух привертав, німим язики розв'язував, прокаженних очищував, голодним хліб чудесно помножував, і тим, що гірко плакали, карались, Він своїм лагідним словом гіркі сльози з очей осушував, і немов камінь важкий із серця здіймав.

І навіть тоді, коли людська злоба Його невинного до хреста гострими цвяхами прибила, навіть тоді Він не перестав своїх ворогів щирим серцем любити, й молився за них до свого Отця, кажучи: Отче, відпусти їм, бо вони самі не знають, що роблять!

І як би так у ту страшну, велику п'ятницю, коли Ісус висів між небом і землею, як би так тоді пополудні десь коло третьої години був на Голгофту прийшов Пилат, і як би був до Розп'ятого сказав: Господи, не гнівайся на мене! Я Тебе тяжко скривдив, я тебе несправедливо засудив. Але то жиди так налякали мене своїми криками й погрозами. Я тепер щиро жалую... Нема найменшого

сумніву, що Ісус був би Пилатові з усього серця простив. І Юді Іскаріотському був би напевно простив. І були б ті два великі грішники навернулися, і були б може стали великі святі, і сьогодні, може бути, ми до них молилися б, кажучи: Святий Пилате, й святий Юдо Іскаріотський, моліть Бога за нас грішних!

Одначе Пилат і Юда не вірили, що Ісус аж такий добрий і ласкавий. Ні, Пилат і Юда не вірили й не знали. А ми, Богу дякувати, віримо й знаємо, якого маємо доброго й ласкавого Спасителя. Його Пресвяте Серце— то океан безмежної любови й милосердя.

Ніколи в житті не забуваймо на цю велику, святу й потішаючу правду, а в потребі користаймо з неї якнайбільше.. До Пресвятого Серця Ісусового, до того джерела небесних вод ласки й милосердя ми якнайчастіше молитвою нашою приступаймо, без ніякого остраху, й несмілости. Навіть коли б, не дай Боже, ми тяжко зблудили, навіть коли б смертельний гріх нашу душу кайданами скував,— ми з непохитною надією до Христового Серця ідім: Воно напевно нами, нужденними, не погордить, нас не відкине. Ісус сказав раз Петрові, а через Петра й усім духовним, що треба відпускати ближньому провини не тільки по сім раз на день, а сімдесять і сім разів по сім, або простіше сказати б: **завжди.** А в Евангелії від святого Івана виразно стоїть: "Того, що до мене приходить, від себе я ніколи не віджену." То ж приступаймо всі з радісним дитячим довір'ям до Пресвятого Ісусового Серця, що такою невимовною любов'ю палає, горить до нас усіх, бідних, нужденних грішників!

Найважніше питання для нас усіх: Пощо ми властиво на цім світі живемо? А найкраща та наймудріша відповідь: На цім світі ми живемо на те, щоб Господа Бога своїм розумом пізнавати, своїм серцем Його любити, своїми силами Йому служити, та й колись у небі з Ним на віки вічні веселитись.

Чи ви їсте, чи п'єте, чи що інше робите, все на славу Божу робіть!—1. Лист до Коринтян, 10, 31.

Чемні й ласкаві слова не багато коштують. Язик від таких слів ніколи не пухне й не болить, і ніколи ще ніхто не набрався від них нервової недуги. Одначе хоч і які дешеві вони, ті ласкаві та чемні слова,—то проте вартість їх незвичайно велика: вони засівають мир, згоду й любов у людських серцях.

Згіршення

Учений, але одночасно й дуже гордий Беренгарій, що жив ув одинадцятому віці, перший виступив проти католицької науки про дійсну присутність Ісуса Христа в Пресвятій Евхаристії під видами хліба й вина. Своєю ересією вдалось йому заразити багато інших людей, що подібно як колись фарисеї й книжники в Палестині, збунтувались проти ясних і виразних Христових слів: "Прийміть і їжте, оце є тіло моє. Пийте з цієї чаші всі, оце є кров моя." Тому що слабеньким своїм розумом не могли зрозуміти, як може цілий і живий і прославлений Христос поміститись під маленькою крихіткою освяченого хліба, під дрібною каплею освяченого вина, тому відкинули всю оту Богом об'явлену таємницю, й тим самим відпали від святої Христової Церкви так як восени під подихом холодного вихру пожовкле й зов'яле листя від деревини відпадає.

Довго треба було чекати, поки та еретицька дурійка у Беренгарія перешуміла, й поки йому самому розкрились очі, щоб виразно побачити й зрозуміти, яку страшну кривду заподіяв він Божому Синові, святій Його Церкві католицькій і безсмертним душам, що через нього змарнувалися. Аж на смертній постелі зрозумів він ясно те все, й зо страху став дрижати мов у пропасниці. Священик, що в останніх хвилях при ньому був, надармо намагався потішити його, заспокоїти.

"Ось, незабаром"— так казав Беренгарій— "стану я на суд перед Ісусом Христом. За свої власні гріхи я не боюсь, бо маю сильну надію, що Бог мені простить. Та коли згадаю ті несчислені гріхи, що до них я інших своєю наукою допровадив, то мені здається, що прощення для мене вже неможливе. І я боюсь, що буду проклятий на віки, бо навіть не знаю, як можна б направити всі оті величезні шкоди."

Правда: ми знаємо, що Ісус Христос добрий, милосердний, знаємо, що ласкавість Його Пресвятого Серця безгранична, необмежена. Можна сміло припустити, що Він розкаяного еретика Беренгарія на смертній постелі помилував, і від вічного пекольного огня захоронив. Але всетаки треба сказати: яка це спасенна осторога для тих, що не тільки дорогою гріха ідуть, а ще й других багатьох своїм грішним прикладом зводять!

Убога дитина, що бавиться мідяними центами, не менше є щаслива від дитини багатої, що золотими монетами бавиться.

ВПР. о. М. Т. ПЕЛЕХ

Впр. о. М Т. Пелех уродився 20 листопада, 1895, в селі Городище Василіянське, п. Сокаль. Батько називався Трохим, мати Ксеня Ройко. Приїхали до Канади, Вінніпегу, на весні 1905, з пятьма дітьми. Початки науки Михайло побирав у школі наших українських Сестер.

На священика був висвячений Преосвященним Н. Будкою 12-го липня, 1919.

Всеч. о. М. Пелех це перший священик канадійського виховання. На початку обслуговував ревно підвінніпеґські кольонії та секретарював Епископові Будці. Відтак був капеляном Митрополичої Бурси, а в роках 1924-6 був ректором.

Впр. о. М. Т. Пелех

У році 1927 Сестри св. Йосифа отворили школу в Сифтоні. До помочі цій школі як духовного управителя й до обслуги кольоній Преосв. Будка вислав Всеч. о. М. Пелеха. Завдяки його старанности школа гарно розвивалася, а на кольоніях повстало щось пять нових церков і парохій.

В році 1936 Преосв. Епископ В. Ладика переніс Всеч. о. М. Пелеха до Саскатуну. Тут у Саскатуні о. М. Пелех став всіма улюбленою особою й осередком релігійного й культурного життя. Інтересувався як релігійною так і народньою працею. За старанням п. Осипа Прийми і Всеч. о. М. Пелеха куплено власний дім на Бурсу. Українські Сестри зістали звільнені від податку в сумі поверх $300 річно. Також Дім Просвіти за старанням о. М. Пелеха звільнено від податку на суму $200 річно.

За його старанням українські Сестри отворили дві рідні школі—одну в парохії, другу в Домі УНО. В році 1939 у парохії св. Юрія почалась будова української католицької церкви— одної з найкращих церков у Канаді. В році 1940 вже відправлено першу Службу Божу в новій церкві. Помешкання для священика також відновлено.

В році 1941, видячи великий брак духовної опіки для Українців католиків у Канадійській Армії, о. М. Пелех 15-го листопада вписався до війська. В році 1942, 10-го березня, вже був назначений військовим капеляном в ранзі капітана для українців католиків з осідком у Вінніпегу.

Капелянові Впр. о. М. Пелехові желаємо Божого благословення та найкращих успіхів на новій ниві праці.

МЕДВІДЬ І МАЛПА

Раз кудлатий медвідь пустився у погоню за малпою; вже от-от мав схопити її в свої лабети, коли хитра малпа вискочила спритно на деревину, та й вилізла високо ген-ген аж на сам вершечок.

Задер косматий бурмило свою голову вгору, дивиться—дивиться, а далі й каже сам до себе: "Нема ради! Силою тут нічого не вдієш, а такому грубому звірові як я, на вершок дерева спинатись— небезпечно. Тут треба хитрощів."

От і пустився наш волохатий вуйко на тії хитрощі. Простягнувся як довгий під деревиною, та й давай удавати неживого.

Дивиться малпа з гори на медведя, а медвідь той наче й справді неживий. Без ніякого знаку життя, без ніякого руху, лежить мов та гнила колода.

Приглядається наша малпа ще ліпше, вже й цікавість зачинає її розбирати, а тимчасом у малп'ячому її мозку прокинулась дотепна гадка: "Чого боятися тут? Хіба ж здохлий медвідь може кусати?!"

Отак поміркувавши, наша малпа злізла собі зовсім безпечно на землю. Їй ще ніколи не траплялась така чудова нагода переконатись, як виглядає здохлий медвідь, тому бажала цим разом надивитись на нього до схочу.

Але ще не вспіла вона обійти кругом нього, як медвідь нагло й несподівано на рівні ноги зірвавсь, та й схопивши малпу в свої дужі обійми, пригорнув до серця так ніжненько, що всі кісточки у неї захрумтіли.

Зовсім подібно й диявол хапає деколи свою здобич. Спочатку душа звичайно буває мудра, обережна, й на крилах молитви піднімається так високо, що дияволові годі аж туди за нею гнатися. Тоді він пускається на хитрощі, й удає, що його вже нема, що небезпека минула. Тимчасом душа, охолонувши з того спасенного страху, що є початком мудрости поволеньки набирає охоти поглянути ще раз на ту нагоду до гріха, чи на ту спокусу, не знаючи, що там пекольний ворог її жде. Упадок тієї душі тоді вже майже певний.

Недобрий Брат

(Легенда)

Давно, дуже давно це діялось. Жив собі бідний чоловік. Мав він, правда, маленьку нивку землі, але що з того: не було в нього коня, не було чим тієї нивки зорати.

"Позичте мені коня, нехай я зорю свою нивку,"— просив він то цього то того сусіда, але кожний так само відказував:

"Мушу насамперед свою ріллю справити, своє поле зорати, заволочити."

Чекає бідняк, чекає, все сподівається, що хтось накінець таки змилується й коня позичить, а весна тимчасом вже й до кінця добігає, а він коня ні в кого не годен допроситися.

Людські поля вже гарно зорані, всілякі збіжжя вже посіяні, городина засаджена,— а біднякова нивка сумно стоїть, навіть і не торкана.

А мав той бідняк у селі брата, що був великий багач. От іде він до свого багатого брата раз, другий, третій, десятий; іде, просить, благає.

"Позич мені коня! У тебе шестеро коней, дві парі волів, то ж позич мені одного коня, щоб і я свій загін зорав.

"Не маю часу тепер, пізніше тобі позичу."

Іде бідняк знову, й просить:

"Хоч на пів дня позич мені конину."

"Не маю як."

Аж прийшла Великодня Субота.

Приходить бідняк ізнов до свого брата:

"Позич сьогодні. Адже твоя робота вже покінчена."

"Взавтра тобі позичу,"— відповів багач.

Зажурився бідняк, почувши таке тверде слово, і незвичайно важко й сумно зробилося йому на серці, коли подумав, що він на сам Великдень буде орати; але що робити? Іншої ради нема, треба взяти коня та й іти за плугом.

Аж ось і Великдень настав. Боже сонечко вже на небо зійшло, над зеленими нивами жайворонки свої чудові трелі виводять, весняні пахощі кругом розливаються, чути велику радість на землі й над землею. Ідуть люди святочно прибрані, йдуть до церкви на Воскресну Утреню й Службу Божу, дзвони на дзвіниці весело гомонять, вже чути, здається, як співають під церквою "Христос Воскрес із мертвих",— а бідняк іде на свою нужденну нивку, і на серці так важко йому, наче б олив'яну гору на собі двигав.

Вийшов на ниву, став орати...

"Тягни, коніку, тягни!... І тобі дивно, чому сьогодні тільки ти один мусиш працювати, коли ввесь світ радіє, веселиться. Та що ж я, бідний, винен, що брат мені не хотів помогти? Крайся, свята земленько, крайся!... І тобі тяжко розкривати своє нутро в таке велике свято... Та що ж діяти, коли я такий бідний і нещасливий?"

Жалується бідний чоловік і йде за плугом.

А сивий дідусь заступає йому дорогу:

"Гей! Що ти тут робиш?! Що ти діеш? Сьогодні в таке велике, рокове свято ти орати йдеш?!"

"Ой, дідусю мій!"— оправдується бідний чоловік — "я просив, благав, щоб хто змилувався і коня позичив, але люди немилосердні.. тільки сьогодні дав мені коня мій.."

"Хто тобі дав?"

"Мій брат"...

"Послухай мене, чоловіче,"— каже дідусь— "остав тут свого коня з плугом, і йди до церкви на Службу Божу, а нивкою не журися.

"Задумався наш бідолаха, що йому робити, та коли побачив, що дідусь не жартує й бере йому коня з рук, він покинув плуг і пішов до церкви.

В церкві люди весело співали, а бідакові було сумно.

Після відправи вертається він додому, дивиться й своїм власним очам не хоче вірити: його нивка зорана, засіяна й заскороджена. Ні коня, ні плуга в полі нема.

Здивувався й багач, коли в стайні застав свого коня. Пішов отже поглянути, чи брат поле зорав. Але поки дійшов до зораної нивки, як нараз ясне сонечко за хмари сховалось, і холодний вітер піднявсь, а незнайомий дідусь простягнув до багача руки, й грізно кричить:

"То ти на Великдень орати велів! У таке велике, рокове свято ти бідну нивку краяти казав! Ти жалував на один день відірвати коня від роботи... Будеш тепер до суду віку орати, будеш рити землю в темряві, й Божого світла ніколи не побачиш!"

Так сказавши дідусь, став невидимий і тихо щез.

А твердосердий багач перемінився у кертицю, що постійно риє та й риє під землею, оре її там як може, й вічно ховається перед світлом сонця.

На смертній постелі віднайдена

На передмісті Ню Йорку в задній частині великої кам'яниці лежить смертельно хора жінка й умирає. Кімната простора й висока, але крім ліжка й стола, старого фотеля й двох дерев'явних крісел ніяких інших меблів у ній не видко. На полинялих фіранках, давно не праних, видно вже виразні сліди старости.

"Терезо, хочу пити!"— з великим трудом простогнала недужа.

Тереза, шістдесятилітня жінка, підходить до ліжка, вливає кілька капель у склянку води, подає недужій, та обережно підтримуючи її руками, помагає сісти на ліжку.

"Сьогодні, пані, маєте дуже великі болі"— промовила лагідним милосердним, голосом.

"Не маєш поняття, Терезо, як мене тут страшно пече" —сказала хора, показуючи на чоло. "Здається, що це не моя голова, а якась купа огнистого жару."

Потім, глибоко зідхнувши, вона знов опала на подушку. Хто ж вона властиво така, та вмираюча жінка?

Це італійська співачка, що тому двадцять років іще така голосна, так славна й багата була, Аврора Фраккі. Тоді ще її портрет блистів на всіх виставах, а найголосніші часописи навипередки прославляли її надзвичайні таланти кожний раз, як у залі, виповненій ущерть, вона відспівала "свій архитвір." Тоді вона мешкала в першорядному готелі в місті, мала на свої услуги коштовні, пишні карети, а в сальонах її постійно гуртувалось добірне товариство, що визначалось багацтвом, дотепом або великими талантами. Заробляючи гроші тисячами, химерна й пещена італійка не жалувала їх, і так само тисячами розкидала їх щедро на всі боки. Та часи достатків скоро проминули, а тепер... ах, як усе змінилося!

Довга недуга грудей спричинила ту велику зміну. Всі свої дорогоцінні предмети з золота, срібла, всі перли, бриллянти, коштовні меблі й пишні одяги мусіла хора співачка поволі попродати, й накінець дійшло до того, що, як би не Тереза й лікар, доктор З., то була б опинилась у звичайному шпиталі. Тереза, бідна сирота з Ірляндії, служила їй вірно колись у дні щастя й слави, то ж і в часах убожества й забуття не відступала від неї. Доктор З. також хорою сердечно опікувавсь, бо їй завдячував він своє майно й славу через те, що вона присилала йому колись дуже численних і дуже багатих пацієнтів.

"Терезо,"— сказав одного дня лікар— "мусите на якийсь час піти до моєї сестри; я вже з нею про це говорив; ваші сили вже майже зовсім вичерпані, але як відпочинете кілька днів, то зможете знов вернутися. Вашій хорій пані нічого тут не бракне; ще сьогодні ввечері прийде сюди одна Сестра милосердя, щоб вас заступити. Здається, що так буде найкраще, Терезо, а ви як думаєте?"

Тереза нічого не відказала, тільки фартушком пересунула по очах, щоб не показати нікому своїх сліз.

Ввечері прийшла Сестра милосердя. Тереза переказала їй потихеньку деякі поучення щодо ліків, а потім сердечно стиснувши руку своїй пані, вийшла, кажучи:

"Я незабаром вернуся."

Сестра якийсь час просиділа в фотелі тихенько; аж побачила, що хора нагло звернулась до неї й попросила склянку свіжої води.

Тоді Сестра привітавшись із нею сердечно, побігла швидко, щоб сповнити її бажання. Помогла їй трохи піднестись на ліжку й подала їй воду. В ту хвилю хора піднесла свої очі й задивилась на Сестру. Та це не довго тривало й вона, немов чогось настрашившись, подалась взад і спитала зо зворушенням:

"Скільки вам років, Сестричко?"

"Вісімнадцять."

"Вісімнадцять!"— повторила хора протяжно, зідхнувши дуже глибоко.

"Чи знаєте, Сестро, що я небавом умру."

"Нічого мені про це не казали, що з вами, пані, так зле; маймо одначе надію, що лікарська штука за Божою поміччю зможе вас іще порятувати."

"Що? Порятувати?"— відказала хора слабим, непевним голосом. "По що мені довше жити? Краса й молодість—ото правдиве життя. А мені вже не до того... Ні, моя дитино, я вже умерла!"

Сестра замовкла й взяла в руки свій молитовник та стала молитись. Тільки від часу до часу кидала оком на недужу, що дуже скоро віддихала. Хора, здавалося, дрі-

мала, але хвилями, розплющивши очі, звертала свій зір, на половину цікавий, на половину здивований і зичливий, на Сестру, що молилась. Нагло обернулася хора й запитала:

"Сестро, як називаєтеся?"

"Сестра Вероніка."

"Я хочу знати ваше світське ім'я."

"Наше правило забороняє нам виявляти його."

"Але ж ви, Сестро, можете мені сказати, де живуть ваші родичі."

"Я вже не маю родичів; мій батько помер."

"А мати?"

"Я її ніколи не знала."

"Бідна дитина"— зідхнула хора. "Ти мусіла отже так скоро в самому розквіті життя поховати себе живцем в манастирських мурах."

"Ви, пані, самі не знаєте, що говорите"— відповіла Сестра весело й спокійно. "Ви бачили світ і всю його велич та пишноту, а всетаки мусите тепер признати, що це була тільки марнота й пуста омана. А я тимчасом задоволена й весела серед мого вбожества."

Хора притиснула дрижучу руку до чола й важко зідхнула. Потім знов заговорила:

"Може бути, що ви, Сестро, маєте рацію. Може бути, що все на цім світі марнота й пуста омана; а проте я прожила один рік правдивого щастя зо своїм чоловіком; і тепер ясно бачу, що свого чоловіка ніколи я не повинна була перестати щиро любити, бо він дійсно на ту любов собі заслужив." При тих словах голос умираючої дрижав, а в очах заблисла щира сльоза.

"Мала я тоді саме вісімнадцять літ, як ви тепер, Сестро. Прошу вас, візміть оцей ключик, і відчиніть оту маленьку скриньку, що на вікні; там знайдете засвідчення мого шлюбу й метрику з моїм правдивим ім'ям: Ганна Більґер. О, коли б він тепер був тут коло мене! О, коли б я могла почути тепер із його уст ці слова: "Ганно, я все тобі прощаю." О! як солодко було б мені вмирати!"

Сестра Вероніка поблідла й тільки з найбільшим напруженням висказала ці слова:

"А чоловік, що про нього говорите, чи не називався Михайло Штахельгарт?"

"Так, Михайло Штахельгарт; але звідки ви, Сестро, знаєте це ім'я?"

"Він мене виховав; це мій батько!"

"Отже ти уродилась у Швайцарії, в Люцерні; а твій батько, як тільки я покинула його, взяв тебе з собою до Німеччини?"

На те питання Сестра відповіла "так"; більше говорити вже не могла; упала на коліна перед віднайденою матірю, вкриваючи руки її сердечними поцілунками. А хора, зібравши рештки своїх завмираючих сил, притиснула дочку до грудей, плакала з надзвичайної радости й казала:

"Так, це дійсно ти, моє одиноке, моє найдорожче дитя! Слава, слава нехай буде вселаскавому Богові, що тебе сюди нарешті до мене привів! О, стільки ласки й радости я напевно не варта!"

Потім узяла голову донечки в свої руки й довго дивилась у ті невинні її очі, що з надмірної втіхи блистіли сльозами.

"Отже ти зовсім не знала, хто я така, коли тебе сюди кликали?"

"Батько ніколи мені не згадував про співачку Аврору Фраккі."

"Але де і як помер батько?"

"В малому містечку над горішнім Реном у Німеччині. Туди він заховавсь від світу, щоб жити тільки для Бога, й пильнувати мого виховання. Там він і помер, з правого боку держачись за мою руку, а з лівого за руку священика. Останні його слова були такі: "Молися за свою матір, щоб Господь Бог дав їй колись ласку щасливої смерти!"

І дійсно Господь Бог вислухав молитву батька й дочки; а мати на смертній постелі віднайшла не тільки свою дитину, але також Ісуса Христа й Його святу Церкву. В солодких обіймах своєї рідної дочки, Сестри милосердя, заснула вона спокійно в Господі, покріплена на дорогу до вічности Христовими Тайнами.

Дитина від першого дня свого народження аж до п'ятого року життя—це ваш пан; від п'ятого року до десятого—ваш слуга; від десятого до п'ятнадцятого— ваш дорадник і помічник, а пізніше ваш приятель, або ваш ворог.

Малі діти частенько наступають своїм батькам на ноги,— а великі наступають їм на серце.

Не знати напевно, чи діти більше вчаться вухами, ніж очима. Мабуть стільки само вчаться очима, що й вухами.

Цілющий лік на злі подружжя

Чи є де який цілющий лік на злі, нещасливі подружжя? Чи є такий спосіб, щоб вернути подружню згоду й любов тим серцям, що себе вже обопільно зненавиділи, й одне одному зробилось лютим катом? Так, напевно такий цілющий лік існує. Це ласка Господа нашого Ісуса Христа, що прийшов на землю лікувати всі наші немочі й недуги.

Хай нещасні, недібрані, розчаровані й огірчені подруги звернуться до Пресвятого Серця Ісусового, як до джерела святої, християнської любови, і звідтам хай намагаються зачерпнути тієї подружньої любови, що в день шлюбу обопільно собі прирікали, поклавши руку на святе Евангеліє.

Буде тому років може зо тридцять, а може й більше, як в одній парафії відбувалась велика духовна місія. Отець Парох, бажаючи, щоб місія та якнайкраще вдалася, та рясні овочі видала на славу Божу й спасення душ, виставив у церкві новий, дуже гарний образ Серця Ісусового, щоб вірні перед ним сердечно молилися, й якнайбільшу честь і славу пресвятому Серцю віддавали. І справді: за ввесь час місії перед образом тим ясне світло безперестанку горіло, й цілими днями постійно видко було більший або менший гурток побожних душ, що стояли навколішках перед святим образом.

Одна парафіянка, мати кількох діточок, мала чоловіка дуже недоброго, що їй усе життя затроював, і дітям страшне згіршення давав своїм пияньством і проклонами. Підчас місії жінка просила й благала його, щоб пішов бодай кілька раз до церкви послухати гарних місійних наук. Одначе замість відповіди, одержала від нього кілька болючих кулаків, та огидних проклонів.

Коли вже місія добігала до кінця, бідна жінка ще раз іспромоглась на відвагу, й сказала:

"Піди, чоловіче, та принаймні подивись на той чудовий образ Пресвятого Серця Ісусового, що тепер підчас місії виставлений у церкві; люди не можуть того образа нахвалитися, так їм дуже припав до вподоби."

"О, на образ подивитися, можу піти; чому ні"?

І дійсно: приходить той безбожник до церкви, сідає напроти образа, й зачинає оглядати його. Спочатку дивився він на той святий образ, як на звичайне оттаке собі "мальовило," що зручному маляреві вдалося несогірше вималювати. Але по хвилі його очі пильно звернулись на ту глибоку рану, що її видко на Серці Ісусовім, і на колюче терня, що те пресвяте Серце вінком із усіх боків оточує.

І нагло, несподівано грішникова душа наче б зо сну міцно пробудилась: йому пригадалась давно забута правда, що то за нього самого, нужденного грішника, Спасителеве Серце стало так глибоко пробите, та що то він сам є тим негідником, що колючим вінком невинне Серце Ісусове оточив.

Ця ясна гадка розбудила в ньому таке сильне зворушення, що гарячі сльози струмочками ринули йому з очей, і він розплакавсь, як мала дитина.

Виплакавши перед Серцем Христовим доволі сліз правдивого покаяння, той грішник приступив до Сповіди, а звідти, вже цілковито навернений та перемінений, пішов приготовлятись до святого Причастя.

Як уже відправа й проповідь у церкві скінчились, навернений грішник вернувся з незвичайною радістю додому, росказав жінці й дітям, яке велике щастя йому Господь Бог несподівано послав, поцілував сердечно всіх, і так накінець сказав:

"Досі давав я вам тільки згіршення, і був я немов катом для вас. З цієї хвилі буду намагатись справляти вам тільки радість і потіху."

Навернений грішник додержав слова: і з тієї пори та нещасна хата, що перше була неначе малим пеклом на землі, перемінилась, завдяки Пресвятому Ісусовому Серцю, в чудовий передсінок неба.

"Марнота марнот— усе на світі марнота." Цю сумну правду висказав колись старозавітний мудрець Соломон. Тільки одна річ на світі не є марнота: Господу Богу вірно служити, щирим серцем Його любити й на Його славу працювати. Оце напевно не є марнота!

Діти скоріше завважують те, що старі роблять, ніж те, що старі кажуть.

ЯК НАЙЛЕГШЕ ВБИТИ ЯКУСЬ ОРГАНІЗАЦІЮ?

Якщо ви вписані в якусь організацію, і дуже вам на тім залежить, щоб та організація якнайскоріше розлетілась,— то пильнуйте докладно заховувати оці прості й практичні правила:

1). На збори звичайно не приходіть.

2). Якщо приходите, то кожний раз намагайтесь прийти якнайпізніше.

3). Коли на дворі погода не зовсім така, як ви любите, то сидіть собі преспокійно в хаті, ні про які збори не думаючи.

4). На всіх урядовців своєї організації завжди дивіться оком глибокого недовір'я, все повторяйте, що їм тільки "гонорів" хочеться, а про роботу їм байдуже.

5). Коли ж вам самим хочуть поручити якийсь уряд та наділити вас "гонорами," то ви рішуче відмовте й не приймайте, бо далеко легше другим піддавати мудрі думки й прекрасні пляни, ніж самому їх виконувати.

6). Одначе не забудьте показати свого невдоволення, коли вас поминули, й ані уряду ніякого не поручили вам, ані до комітету вас не вибрали.

7). Коли на зборах голова організації просить вас висловити ясно свій погляд на якусь дуже важну справу, то ви, солоденько всміхнувшись, відповіжте: "Та я нічого спеціяльного не можу про це сказати. Я цілком годжуся на те, що другі кажуть." Але після зборів кожному кажіть і повторяйте по кілька разів, як то властиво треба б було справу полагодити.

8). Ніколи не робіть нічого понад те, що конче потрібне, а коли бачите, що другі члени, закасавши рукави, щиро й несамолюбно взялись за працю, то ви гірко жалуйтесь перед усіма, що невеличка "кліка" захопила все в свої руки, й нікого другого до роботи не допускає.

9). Плачення членської вкладки звичайно відкладайте можливо якнайдовше, або ще краще: таки зовсім нічого не платіть.

10). Про нових членів організації ви ні трохи не журіться. Навіть не думайте про них.

11). Якщо вас вибрали головою комітету, то ви всяку справу рішайте все самі, а других членів ніколи не радьтесь.

12). Критикуйте всякий помисл і всякий план, що не вийшов від вас, а від когось іншого. А коли хтось про той план висловлюється з великим запалом, то ви негайно облийте його холодною водою, кажучи, що лиш наївним і недосвідченим, щось таке може подобатись.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

В суботу раненько, 16. травня, ц.р. помер в Йорктоні, в шпиталі Королевої Вікторії, 60-літній **Григорій Бенько,** член-основник укр. греко-католицької церкви Успення Божої Матері в Бівердейл, Саск., і член-основник читальні "Просвіта", що знаходиться біля тої церкви. Оставив жінку, 5-ох синів, з котрих Дмитро служить при канадійській армії в Венкувер, Б.К., і 2 дочці.

1906 р. Покійний приїхав із Західної України, села Маковиско, повіт Ярослав, до Канади й біля Вилловбрук, Саск., взяв наділ землі й тут добре розгосподарився.

Покійний був глибоко релігійним і щирим українським патріотом. Любив українську греко-католицьку Церкву, її Єпископів та її духовенство. Їх шанував і в потребі перед напасниками їх щиро боронив. Коли не було Богослуження в парохіяльній церкві, їхав на відправу до сусідних парохій, або до Йорктону.

Був віруючим і свідомим сином св. Церкви, України й Канади. Любив і читав українську католицьку пресу.

19. травня, при великім здвизі народу, величаві похоронні Богослуження в наміренні душі бл. п. Гр. Бенька відправили в його домі й церкві пр. оо. Дмитро Гаврилюк і Петро Лаптута ЧНІ. ВІЧНА ЙОМУ ПАМЯТЬ!

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Найсердечнішу подяку складаю Найсолодшому Серцю Ісусовому, Матері Божій Неустаючої Помочі і Святому Йосифові за отримані дві великі ласки, а також за всі ласки, котрі я одержала через ціле життя. Нехай буде прославлене Серце Ісусове по цілому світі від усіх людей аж до кінця світа.

Н.Н. Йорктон.

Сердечно дякую Божій Матері Неустаючої Помочі за вислухання молитов. На пресфонд Голосу Спасителя складаю $1.00.

М. Скалуба, Йорктон, Саск.

Сердечно дякую Преч. Діві Марії за виздоровлення з болів голови.

П-ні Йосифа Стечишин, Сифтон, Ман.

Ні око не бачило, ні вухо не чуло, ні на думку людині ніколи не прийшло, яку велику нагороду Бог приготовив тим, що Його люблять, що Йому служать. —Слово Апостола Павла.

Дитина повинна навчитись молитви вже на руках, або на колінах у своєї рідної мами.

Католицьким Світом

ТРИНАЦЯТОГО МАЯ СВ. ОТЕЦЬ обходив якраз 25 ліття своїх епископських свячень. Тому 25 літ покійний Папа Венедикт висвятив тодішнього о. Евгенія Пачеллі на архієпископа міста Сарді, посилаючи його на апостольського нунція до Баварії. Свячення відбулися в Сикстинській каплиці в Римі і святив сам св. Отець. Першим ділом новоіменованого нунція, коли тільки прибув до Баварії, було предложити мирові заходи перед баварським королем і поробити такі самі заходи перед тодішним німецьким цісарем. Всі однак тодішні заходи і старання були даремні.

Тепер, 25 літ згодом, св. Отець промовив через радіо.

"Знова взиваємо всі народи до мира, всіх без виїмку!"

"Також перед вибухом війни ми працювали для мира цілим нашим серцем і силою, як далеко нам позволяє наше апостольське покликання."

"Але тепер, коли народи живуть в болючій трівозі і ожидають недалеких воєнних ділань, ми ради цеї нагоди нашого ювілею ще раз звертаємося до світа зі словом мир."

"Говоримо це з рівним відношенням до всіх воюючих і з однаковою любовю до всіх верств всіх народів."

"І ми вповні здаємо собі справу з того, що в теперішних обставинах дуже мало остало можливости уложити подрібно мирові предложення для справедливого і почесного мира."

"Радше діється так, що кождим разом, коли скажемо лише слово про мир, то наражаємо себе на образу одних чи других."

"Коли одна сторона покладає свої надії на осягнених успіхах, то друга знова надіється на вислід будучих дій."

"Підчас коли нема зараз миру, то війна несе чимраз більше

знищення."

"Нині з тим більшим натиском кличемо, бо загрожує ще більше збройне знищення."

"По батьківськи напоминаємо національних провідників. Не зводіть народу від вищого поклику обовязку. Не відбирайте дітий від добродійного нагляду родичів. Мудрі провідники націй зуміють почути той поклик— не ради слабосилости, але ради мудрости."

Св. Отець згадав, що в цій війні потекло більше сліз, як колинебудь. І взивав до замирення в дусі справедливости і розваги, навіть якби таке замирення не відповідало всім намірениям воюючих.

ПОДАЮТЬ З НЮ ЙОРКУ, що в "Краківських Вістях" з дня 5 квітня ц.р. є відповідь православних владик України на зазив Митрополита А. Шептицького до злуки й згоди в одній Українській Католицькій Церкві. Відповідь поміщено за підписами еп. Паллядія, краківсько-лемківського й арх. Іляріона, холмського. При тім епископ Паллядій заявив, що говорить від імени митрополита Діонізія, Варшавського. Православні владики подають, що готові є до злуки й раді усунути всякі перепони, які стоять на шляху до здійснення тої великої ідеї.

Те саме число тої часописі містить Лист Митрополита А. Шептицького до української інтеліґенції. В цім Листі Митрополит годиться, щоби Митрополитом Київським став котрийсь з теперішних православних владик і коли той Митрополит дійде до згоди і єдности з нашою Церквою, сам Митрополит Шептицький годиться визнати його зверхність. При цім Митрополит підчеркує, що питання повної злуки вимагає богато передуми й глибокої застанови. Українці католики почувають себе правдивими визнавцями східнього обряду— однак в Українській Православній Церкві московський Синод значно викривив і знищив давні українські питоменности обрядові, а завів натомість свої московські, котрі належить усунути й довести не лише до єдности віри, але також обрядового зрівнання.

Митрополит Шептицький кличе українську інтеліґенцію до праці над з'єдиненням Церкви, бо та праця є дуже важна для зміцнення української єдности.

Коли всемогучий Бог і Пречиста Його Матір дасть нам дожити тої хвилі, що в Україні настане злука й замість роз'єднання та ненависти воскресне єдність та любов в одній правдивій Церкві Христовій—що буде одно Стадо і один Пастир, тоді й година нашого національного визволення близька. О це молім Пречисту з глибин наших сердець, щоб почин і віковий замисл нашого Митрополита стали дійсністю.

В РАДІЄВІЙ ПРОМОВІ 13 мая, св. Отець звертає увагу світа, що многі переслідують тепер Церкву і вона опинилася "в терорі і небезпеці" наче в часах перших христіян. "Воюючe безвіря, послідовне протихристіянство, зимна рівнодушність виповіли Церкві війну..."

"В деяких краях люди в проводі забули на моральні обовязки і заступили право грубою силою. Вони це гремлять тепер проти христіянства, закидаючи йому це, що колись першим христіянам..."

"А злочин, що закидають тепер христіянам є все той самий, —непорушна вірність до Царя всіх царів і Господа сил."

За те христіянам тепер недовіряють, ганять, понижують, відпихають, доводять до нужди і біди— як каже дальше св. Отець.

Супроти того остало нам лише одно.

Наслідувати чесноти перших христіян, їх святість, їх ревність.

І знова звертає св. Отець увагу на святість родини і остерігає, щоби ніхто не важився нарушувати родини від того призначення, що дав її Бог— стати жерелом життя для грядучих поколінь і виховати їх гідно для свого краю і народу, перед Богом і перед людьми.

"Не допустіть до того, щоби родина, дім і школа стали лише передсінком до боєвого поля."

Тому св. Отець звертається до державних мужів світа, щоби отворили дорогу для націй до "чесного мира в дусі справедливости і поміркування—навіть, колиб такий мир не заспокоював всіх їхніх сподівань."

ПІДЧАС ПРИЯТТЯ в честь американської матері, пані В. Бері у Валдорф-Асторія готелі в Ню Йорку, арх. Спельман зложив їй желання від католиків. Пані Бері є католичка і матір 13 дітий. Вона відповіла так: "Ми свідомі того, що наш обовязок підчас війни, чи підчас мира є все той самий. Маємо родити дітий і навчати їх, що це є привілей служити своїй країні."

ДНЯ 18 МАЯ СВ. ОТЕЦЬ ПАПА ПІЙ XII надав всім католицьким священикам світа власть примінювати повний відпуст за душі усопших, який дістають в цім ювілейнім році, коли будуть правити Службу Божу на кождім престолі в часі від 13 мая 1942 до 13 мая 1943 р. Досі такий привілей мали тільки певні престоли на світі, чи певні священики на означений час. Тепер кождий католицький священик має власть примінювати повний відпуст за душі усопших при кождій заупокойній Службі Божій, де він її править. То є власть дуже велика і ми повинні користати з неї для дорогих наших усопших, щоби вони потім з неба молили Бога за нас тут на землі.

30-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ СВЯЩЕНСТВА 12 травня, ц.р. святкував у Сифтоні, Ман. **Всеч. о. Мирон Кривуцький,** парох Сифтону й околиці. Рідке свято торжественно відбулося в Сифтоні й Давфині в прияві 13-ох священиків і великого здвигу народу.

Дорогому Отцю Ювілятові бажаємо Божого благословення, найкращих успіхів в релігійно-народній праці та прожити ще Многая й Благая Літа!

ВАТИКАН ПОМАГАЄ БРИТІЙСЬКИМ ПОЛОНЕНИМ.—Недавно певні часописі накидалися на Рим і на св. Отця за це, що увійшов в дипльоматичні зносини з Японією. Нині ці самі мусять признати, що це було дуже мудре і продумане. Через устaлення дипльоматичних зносин з Японією, католицькі священики на Далекім Сході стали посередниками тепер між Англією а нашими полоненими жовнірами в Гонґ Конґ і довозять їм всю потрібну поміч в живности і ліках. Про це частинно згадав в англійськім парляменті А. Іден, коли говорив про поміч для полонених в Японії.

КАТОЛИКИ на чолі політичної добродійности.— Славний дипльомат і знавець Сходу Брюс Льокгарт навернувся до католицтва в 1923 році. Він був дієвим генеральним конзулем в Москві від 1914 до 1917, потім по революції представником Англії в совітах і головою надзвичайної місії до большевиків в 1918 р. Тепер він стоїть в Льондоні на чолі Політичного Управління, а його два найблищі помічники є також католиками. Брюс Льокгарт написав кілька незвичайно цікавих і повчаючих томів своїх спогадів. З них "Спогади британського аґента" є прецікаві і говорять якраз про початки російської революції та її страхіття.

300-ЛІТТЯ ЗАЛОЖЕННЯ МОНТРЕАЛУ обходили тамошні французи в релігійнім дусі, богослуженнями і промовами духовних і світських достойників. Головну Службу Божу в Монтреалі правив арх. Шарбоно, присутними були Апостольський Делеґат, Ексцеленція Антоніютті і Еміненція Кард. Вільнеф. Між вірними на цій відправі виднів корпус кадетів і група доглядачок хорих, вбраних по взору Жан Манс, котра тому триста літ заложила найстарший католицький шпиталь—Отець Діє, в Монтреалі. Преосв. Антоніютті зложив дар від св. Отця—золоту чашу для арх. Шарбоно.

МІЙСЬКА РАДА КВЕБЕКУ ухвалила і післала святочні желання для св. Отця з нагоди 25 ліття епископських свячень від свого Квебеку, жителів міста, як "найстаршого французько-канадійського і католицького міста північно-американського суходолу."

ТОРЖЕСТВО

Посвячення Новозбудованої Школи в РОБЛИН, МАН. відбудеться в

Неділю 28 червня

Служби Божі читані й сповіди від год. 7 рано. **Год. 10: Торжественна Полева Служба Божа з діяконами на площі перед Школою. Проповідь. Торжественне Посвячення Нової Школи при співучасті численного духовенства світського й монашого. Промови визначних бесідників.**

На площі можна буде дістати перекуску.

НА ЦЕ РІДКЕ ТОРЖЕСТВО ЗАПРОШУЄМО ВСІХ УКРАЇНЦІВ!

оо. Редемптористи, Роблин, Ман.

Дитині не багато треба часу, щоб навчилася говорити. Але щоб мовчати навчилася вона,—о! на те нераз, і цілого людського життя за мало!

ПРЕСФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"

Торонто, Онт. Парохія Божої Матері Неустаючої Помочі.— За стараннням Впр. Каноніка о. П. Каменецького приєднано 15 нових передплатників "Голосу Спасителя", а $17.00 переслано на пресфонд "Голосу Спасителя".

Впр. о. Канонікові та щедрим жертводавцям за труд і ласкаві жертви сердечно дякуємо.

Шіго, Саск.— В понеділок 1. червня, ц.р. в церкві Різдва Пресв. Богородиці, о. Р. Хомяк, ЧНІ. відправив Службу Божу й Парастас в наміренні бл. п. Михаїла Шевчука.

В часі спільного обіду, що відбувся з цеї нагоди в хаті п. П. Шевчука, отець сказав кілька слів про українську пресу й заохотив приступних до жертв на пресфонд "Голосу Спасителя". В тій ціле жертвували слідуючі: По $1.00— о. Р. Хомяк, Ст. Прокопишин, М. Михайлюк, Ів. Павлюк. По 50ц.: Д. Стан, Й. Франціщин, Й. Крупа. По 25ц.: П. Шевчук, М. Заставний, П. Мельничук, В. Вільховий, Н. Когут, Т. Козакевич, К. Войцешко, А. Михайлюк, П. Дідик, Гр. Козакевич, М. Когут, П. Березний, Д. Козакевич, М. Чайківський, М. Вовк. По 15ц.: М. Крупа.

* * *

Всеч. о. Д. Гресько $1.00; М. Скалуба $1.00; Н.Н. Йорктон $1.00.

Усім жертводавцям за ласкаві жертви сердечно дякуємо.

Адміністрація Голосу Спасителя.

ЧИТАЙТЕ ПРЕКРАСНІ КАТЕХИЗМИ

Народний Катехизм, стор. 114 ..... 10ц.

Діточий Катехизм, о. др. В. Кушнір, прекрасний ілюстрований катехизм для дітей ..... 10ц.

Наша Релігія, о. А. Луговий, катехизм в українській і англійській мовах ..... 15ц.

Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ЧИТАЙТЕ... ЗАМОВЛЯЙТЕ...

ПРОПАМЯТНУ КНИГУ

З НАГОДИ 50-ЛІТТЯ НАШОГО ПОСЕЛЕННЯ В КАНАДІ

Ціна $2.50 за Примірник з Пересилкою

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

Висилка тільки за попереднім надісланням грошей.

НОВІЦІЯТ

оо. Редемптористів приймає тих, що бажають служити Богу й працювати яко монахи-місіонарі Чина Найсв. Ізбавителя для українського народу в Канаді й Злучених Державах.

УМОВИ прийняття до Новіціяту для кандидатів на священиків-місіонарів є слідуючі: 1) Щире й рішуче бажання служити Ісусу Христу в Чині оо. Редемптористів. 2) Добре здоровля. 3) Добре поведення. 4) Покінчення щонайменше вищої школи (Гай Скул). 5) Відповідний вік. **До Новіціяту приймається теж молодців, що бажають служити Ісусу Христу яко монахи-братчики в Чині Найсв. Ізбавителя.** Умови прийняття для кандидатів на братчиків є ті самі, що на священиків, крім вищих студій. Братчики займаються домашньою працею в монастирі, як господарі, кухарі, кравці, дяки, друкарі і т.п.

По ближчі інформації проситься писати на адресу:

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION NOVICIATE, YORKTON, SASK.

ГУРТОВИЙ СКЛАД
ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 14, No. 7 & 8 YORKTON, SASK., July & August, 1942

КАЛЄНДАР НА ЛИПЕНЬ, 1942

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
18 С Мч. Леонтія	1 С Косми і Дамяна
19 Ч † Ап. Юди Тадея	2 Ч † Пол. Ризи Пресв. Богор.
20 П Сщмч. Методія	3 П Мч. Якинта
21 С Мч. Юліяна	4 С Св. Андр. Крит., Пр. Мар.
22 Н 6 по С. Сщмч. Евзевія	**5 Н 6 по С. † Кирил. і Метод.**
23 П Мч. Агрипіни	6 П † Атаназія Атон.
24 В Різдво св. Ів. Хрестителя	7 В Прп. Томи і Акакія
25 С Прмч. Февронії	8 С Вмч. Прокопія
26 Ч Преп. Давида	9 Ч Сщмч. Панкратія
27 П Преп. Сампсона	10 П † Антонія Печерського
28 С Перен. мощей Кира і Ів.	11 С Мч. Евф. і Ольги, кн. Укр.
29 Н 7 по С.; Ап. Петра і Павла	**12 Н 7 по С.** Мч. Прокл. і Іляр.
30 П Собор 12 Апостолів	13 П Собор Арханг. Гавриїла
1 В Липень. Косми і Дамяна	14 В Ап. Акили
2 С 2 † Пол. Ризи Пр. Богор.	15 С † Волод. В. кн. України
3 Ч Мч. Якинта	16 Ч Сщмч. Антиногена
4 П Св. Андр. Крит. Пр. Март.	17 П Вмч. Марини
5 С † Кирила і Методія	18 С Мч. Якинти і Емініяна
6 Н 8 по С. † Атаназ. Атон.	**19 Н 8 по С.** Прп. Макр. і Дія
7 П Преп. Томи і Акакія	**20 П Пр. Ілії** (на нед).
8 В Вмч. Прокопія	21 В Прп. Симеона і Івана
9 С Сщмч. Панкратія	22 С Марії Магд. і Фоки
10 Ч † Антонія Печерського	23 Ч Мч. Трофима і ін.
11 П Мч. Евфимії і Ольги кн.	24 П † Мч. Бориса і Гліба
12 С Мч. Прокла і Ілярія	25 С † Успення св. Анни
13 Н 9 по С. Соб. Арх. Гавр.	**26 Н 9 по С.** Сщмч. Єрмолая
14 П Ап. Акили	27 П † Вмч. Пантелеймона
15 В † Волод. В. кн. України	28 В Ап. Прохор. і св. Ін. папи
16 С Сщмч. Атиногена	29 С Мч. Каліника
17 Ч Вмч. Марини	30 Ч Ап. Сили і ін.
18 П Мч. Якинта і Емініяна	31 П Правед. Евдокіма

УСТАВ НА ЛИПЕНЬ

5. Нед. 6 по Сош.—Гл. 5. Єв. утр. 6. На Сл. Б. ап. 110, Єв. Мат. 29.

7. Різдво Івана Хрестителя: На Сл. Божій ап. 112, Єванг. Луки 3.

12. Нед. 7 по Сош. і Апп. Петра і Павла: Гл. 6, єв. утр. 7. На Сл. Б. Троп. воскр., Ап. і Конд. воскр. Сл. Конд. Ап. Ін. Богор. Все проче неділі і Апост. Ап. 116 і 193. Єв. Матея 33 і Івана 67.

19. Неділя 8 по Сош. і † Атаназія Атонського: Глас 7, еванг. утр. 8.

26. Нед. 9 по Сош. і Отців перших 6-ти Соборів: Гл. 8, єв. утр. 9. На Сл. Б. Конд. воскр. Сл. Отців, Ін. Богор. Все пр. нед. і От.

Це число "Голосу Спасителя" є вакаційне. Слідуюче число появиться аж за вересень.

ВЕЛИКИЙ ВІДПУСТ

В ЙОРКТОНІ, Саск., розпочинається в НЕДІЛЮ 5-го ЛИПНЯ й буде тривати ТРИ ДНІ, 6, 7 і 8 ЛИПНЯ

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Нсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницю $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 14, Число 7, 8 **Липень, Серпень** **1942**

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛИПЕНЬ

Щоб люди краще сповняли великий обов'язок ходити на Службу Божу.

Як сонце своїм блеском безмежно перевищує всі інші світила на небі, так Служба Божа невимовно перевищує всі інші богослуження на землі. Правда: всі богослуження наші— святі, одначе пам'ятаймо, що Служба Божа незрівняно святіша від них усіх. Бо коли про всі інші богослуження можемо сказати, що свята Церква їх установила й свята Церква їх відправляє, то про Службу Божу треба сказати, що її сам Божий Син установив, і сам Божий Син її на наших святих вівтарях по всьому світі безперестанку відправляє.

Розуміється, що на Службі Божій ми очима бачимо при престолі священика, цебто звичайну, смертну людину і одначе не забуваймо, що це тільки слуга того Небесного нашого найвищого Архієрея, Ісуса Христа, що на цей світ ласкаво прийшов, щоб за нас грішних Службу Божу відправити, й себе самого віддати на жертву Всевишньому Отцеві. Так, то Ісус Христос сам особисто на вівтарі святім ту саму жертву за нас приносить, що її колись на Голгофті за наші гріхи приніс. Тільки що тоді його жертва була кривава, а тепер вона на престолі безкровна. На Службі Божій на престолі маємо те саме Тіло Його пречисте, що колись до хреста прибите було, й ту саму Кров Його невинну, що колись по хресті на землю спливала; і кожний раз, як Служба Божа правиться, Христос Спаситель, руками своїх слуг, священиків, віддає те своє тіло невинне й кров свою пречисту Небесному Отцеві, щоб милостивий був для нас грішних. І власне тому Служба Божа така надзвичайно свята, така важна. І тому то Церква Христова від найдавніших часів наложила на своїх дітей важний, преважний обов'язок Служби Божої в неділі й свята набожно слухати. Розуміється: коли хто має якусь важну перепону, то він зовсім не грішить тим, що до Церкви тоді не йде. Коли хто хорий, або не має в що одягнутися, або до Церкви надзвичайно

далеко, або дорогу снігами завіяло, або маленьких дітей не має з ким оставити вдома, або якась інша важна причина трапиться, —то можна спокійно тоді в хаті оставати: гріха за це нема. Одначе горе тому, що без ніякої розумної причини Службу Божу легкодушно занедбує! Хай знає, що велику кривду робить він цим Божому Синові, та що поправді належиться йому велика кара за цю зневагу.

О, ніколи не вважаймо це за дрібничку якусь легкодушно опустити хоч би тілько одну, однісіньку Службу Божу! Завжди пильно й охоче на неї ходім, щоб Господу Богу належито сплатити наші великі довги, й багато ласк зібрати, що зо святого вівтаря такими рясними струями в часі Служби Божої розливаються.

Просім Господа милосердного, щоб і нам і другим дав велику ласку зрозуміти, яка це велика річ – Служба Божа, а тоді обов'язок ходити на Службу Божу не буде для нас тяжкий, а солодкий і легкий.

Скажім собі в серці щиру постанову й благаймо Господа, щоб нам поміг її вірно виповнити:

"Доки мене Господь на світі буде держати, доки сили мені стане в ногах, так довго на Службу Божу буду ходити і її з великою набожністю завжди слухати!"

"БОГОРОДИЦЕ ДІВО" В ПОЯСНЕННІ МАЛОЇ ДИТИНИ

Розмова між малою, п'ятилітньою дитиною й одним учителем, що нам про це сам росказує:

Івасю, про що ти думаєш, коли вимовляєш слова "Богородице Діво, радуйся?"

Я думаю тоді, що входжу до неба, кланяюсь низенько Божій Матері й кажу до Неї: "Слава Ісусу Христу!"

А коли говориш, "Обрадованная Маріе, Господь з Тобою?"

Я кажу тоді Божій Матері: "Ти маєш у своїх руках усе, і Ти так близько коло Господа Бога!"

А коли кажеш, "Благословенна Ти в женах?"

Я їй кажу: "Ти далеко краща й ліпша, ніж усі інші жінки; тільки мама може така добра, як Ти."

А коли кажеш: "І благословен плод чрева Твоєго, яко родила еси Христа, Спаса, Ізбавителя душам нашім"?

Тоді я звертаюсь до малого Ісуса, кланяюсь Йому й кажу: "Ти певно мусиш бути вдоволений, що маєш таку добру маму."

22. ПСАЛОМ ЦАРЯ ДАВИДА

Велике пророцтво про страсти нашого Господа Ісуса Христа.

1. Боже мій, Боже! Чого ж ти покинув мене?
   Молюся й стогну,—та далеко від мене мій рятунок.
2. Боже мій! Кличу до тебе вдень, а ти не відзиваєшся,
   І вночі,—та не знаходжу собі спокою.
3. Знаю одначе, що ти Святий,
   Прославлений піснями Ізраїля.
4. На тебе вповали наші батьки;
   Вповали, і ти визволив їх.
5. До тебе кликали й спаслися;
   На тебе надіялись, і не були посоромлені.
6. Щодо мене, то я червак, а не людина,
   Посміховище людям і викидень народу.
7. Всі, що бачать мене, кепкують собі з мене;
   Розтулюють губи свої й, хитаючи головами, кажуть:
8. "Він на Господа покладався! Хай же Господь рятує його тепер!
   Хай визволить його, коли він такий любий йому!"
9. Ти справді, Господи, той, що мене визволив із материнього лона,
   Той, що надію в мені розбудив, ще при грудях моєї матері.
10. Від самого народження мого, ти взяв мене до себе на коліна,
    Від лона матері почавши, Ти все був мій Бог!
11. Не відступай же від мене тепер, коли тривога так близько,
    І ніхто не йде мені на підмогу.
12. Круґом мене згуртувались численні бики,
    Так, могутні базанські бики обступили мене.
13. Роззявили на мене пащі свої,
    Як той лев, що реве, свою здобич шматуючи.
14. І став я, мов розлита вода, всі сустави мої розв'язались;
    Серце ж моє, мов віск, у нутрі моїм розтопилось.
15. Висохла сила моя, мов глиняне череп'я,
    І язик мій присох до піднебіння,
    І ти розтер мене на порох смерти.
16. Бо обсіли мене скажені собаки, й товпа лиходіїв обступила мене,

Прокололи наскрізь мої руки та й ноги.
17. Можна б порахувати всі кости мої;
Вирячили на мене свої очі, й не можуть надивитись.
18. Розділили поміж себе мою одіж,
А на туніку мою кидали жереб.
19. Але ти, Господи, не здержуй здалека від мене своєї руки,
Ти, моя сило, прийди мені хутко на підмогу!
20. Захорони від меча мою душу,
І життя моє від кігтів лютих собак!
21. Рятуй мене від пащі лева,
Спасай безпомічність мою від круторогого буйвола!
22. Зате сповіщу я ім'я твоє своїм братам,
І серед громади прославлю тебе, кажучи:
23. Ви, що боїтесь Господа, вихваляйте його,
Ви всі, потомство Якова, прославляйте його!
24. Всі покоління Ізраїлеві, віддайте честь йому!
Бо він не мерзиться й не гордує молитвою нещасного,
Ані не відвертає від нього свого обличчя,
Але слухає, коли бідняк до нього кличе.
25. Про тебе, Господи, буде пісня моя серед великого збору,
Обітниці свої сповню я перед тими, що бояться тебе.
26. Бідаки їстимуть і наситяться,
Будуть шукати Господа й вихваляти його;
Душа їх буде жити повік.
27. Схаменуться й навернуться до Господа всі кінці землі;
Поклоняться йому всі покоління народів.
28. Бо царство належить Господеві
І володіє він над народами.
29. Всі могутні землі впадуть ниць перед ним,
Всі, що в порох розсипаються, честь віддадуть йому.
30. Для нього житиме моя душа,
І потомство моє служитиме йому.
31. Слава про Господа перейде до грядучих поколінь.
Вони прийдуть і розповідатимуть його правду,
Народові, що має народитися, будуть росказувати його діла.

* * *

Оцей святий псалом,—то одне з великих пророцтв про страсти Господа нашого Ісуса Христа. Читаючи його уважно, ми наче на власні вуха чуємо, як бідний, розп'ятий Ісус смутно скаржиться, що страждання Його такі невимовно страшні, а потіхи й осолоди ні звідки нема.

Не забуваймо ніколи, що Спаситель наш дорогий—то не тільки правдивий, усемогучий Бог, але також і правдива людина. І власне та людська Його природа в часі страстей так страшно була пригноблена й винищена, що на засохлих, спалених людських устах зродилося слово, навіяне безмежним смутком: "Боже мій, Боже, чого ж Ти покинув мене?"

Так то скаржилось розп'яте Ісусове чоловіцтво перед Пресвятим Його Божеством...

А фарисеї тимчасом у стіп хреста стояли, з превеликої втіхи руки затирали, й киваючи головами, говорили: "Коли ти Син Божий, то покажи, що вмієш: зійди з хреста— тоді повіримо в тебе!"

А цар Давид, Духом Святим просвічений, уже довгі сотні років наперед усе те бачив, усе чув, і так виразно те все в оцім чудовім псалмі описав.

Одначе не лиш пониження й страждання Ісусові передбачив тоді Давид,— ні: він також і славну перемогу Христову своїм пророчим духом заздалегідь оглядав, і вже довгі віки наперед нею сердечно тішився. Тому цей віщий псалом зміняє наприкінці цілковито свій тон, і сумовита скарга кінчиться бадьорим запевненням, що страсти Христові на марне не пішли. Ні, ті Його страсти гіркі, то живе джерело, звідки по кінець віків буде трискати радість і сила і життя для незлічимих людських поколінь.

Читаючи цього псалма, ми спочатку сердечно спочуваймо страдальному Ісусові, що за наші гріхи так невимовно на хресті мучився, а при кінці тішмося й щирим серцем радіймо світлим тріюмфом нашого дорогого Спасителя!

ПРЕКРАСНА ВІДПОВІДЬ

Раз один учитель запитав у школі малого хлопчину:

"Скажи мені, Васильку: якби так на світі нікого більше не було, тільки ти сам,— чи Ісус Христос був би за тебе умер на хресті?"

"Ні!" відповів хлопчина.

"Чому ні?" питає далі вчитель, уже трошки здивований.

"Тому що тоді в світі нікого не було, щоб Ісуса до хреста прибити."

Без Бога ні до порога, а з Богом,—то хоч і за море!

Подвійно грішить той, хто гріх свій старається оправдати.

АБО—АБО...

Один молодий чоловік (так росказує про це стародавня історія) покінчив щасливо свої студії медицини в університеті міста Падви, і тільки одне ще непокоїло його: чи вдасться йому здати іспит перед державною комісією; а це конче потрібне, щоб мати дозвіл виконувати лікарську практику.

Хтось із знайомих сказав йому, що найкраще буде з цією справою піти до Флоренції: там у тому славному місті є така й така церква, а в тій церкві чудотворний хрест із Розп'ятим; і коли хтось перед тим хрестом щиро помолиться, то зараз має виразний знак, чи його молитва вислухана, чи ні.

Молодий студент радо послухав тієї мудрої ради, й вибравсь на прощу до Флоренції; прийшов, відшукав згадану церкву, й ставши навколішки перед чудотворним хрестом, так молився:

"Господи Ісусе, прошу Тебе, допоможи мені щасливо перейти ці нелегкі іспити. З огляду на моїх батьків, що стільки грошей на мої студії витратили, благаю Тебе: не відмов мені цієї ласки!"

На превелику втіху юнака, голова Розп'ятого на хресті похилилась і дала виразно пізнати, що молитва його ласкаво вислухана. Та юнак далі казав:

"Господи! Поблагослови мою лікарську працю, щоб вона увінчалась великими успіхами, та й здобула мені славу першорядного лікаря."

І знов Пресвята Голова похилилась на знак ласкавої згоди. Побачивши це, молодий студент набрав іще більшої відваги, й так продовжав свою молитву:

"Господи Ісусе! Поблагослови мене щасливим родинним життям, добрими й мудрими діточками, і дай мені ласку довго прожити на землі, щоб міг я досить натішитись, бачучи їхні успіхи й щастя." І на цю просьбу Розп'ятий відповів юнакові притакливо.

Здавалося, що до щастя на цім світі вже більш нічого не може забракнути. Тому щасливий юнак поспішив закінчити свою молитву ще так:

"Господи Ісусе, дай, щоб проживши довгі роки аж до глибокої старости, легко й спокійно умер і ввійшов до Твого царства!"

Цього разу одначе Пресвята Голова Розп'ятого зовсім не поворухнулась на хресті. Тільки уста Спасителя тихо й сумовито прошептали:

"Сину дорогий! Можна дістати тільки одне небо! Коли ж ти вибрав собі небо на землі, то посмертного неба вже не дістанеш."

———

ЯК ПОПРАВЛЯТИ ДИТЯЧІ ПРОМАХИ?

Один славний професор баварського університету росказує ось таку пригоду зо свого власного життя.

Раз у неділю (а пішло мені тоді було саме на сьомий рік) стояв я собі пополудні на невеличкім горбочку перед церквою,— аж тут нараз надбігає гурток веселих хлопчиків, і давай до мене кликати:

"Ходи, Петрусю, з нами, нарвемо собі багато гарних квітів у городі старого ткача."

Мене не треба було довго просити; якийсь більший хлопець ухопив мене за руку, й ми скоро побігли разом.

Нам треба було обережно скрадатись сусідськими городами, перелазити багато плотів, але таки нарешті добилися ми щасливо до славного ткачевого квітника, де росли прекрасні, розкішні нарцизи. Тоді кожний із нас нарвав собі тих біленьких квіток, скільки хотів, а мені добрі хлопці ще й своїх нарцизів понадавали, так що ввечері вернувся я додому з важким оберемком гарних квітів.

Мама, завваживши квітки, глянула на мене гострим зором і спитали:

"Звідки в тебе ці квітки, Петрусю?"

"Ми нарвали їх у городі старого ткача," відповів я.

Мама нічого на це не відказали, але я бачив, що вони ні трішки тими квітками не втішились.

Мені стало ніяково, й я пішов у другу кімнату; там саме сиділи батько, читаючи якусь книжку. Глянули на мене й на мої квітки, але так якось холодно, так суворо, що в одній хвилі мої чудові, запашні нарцизи обридли мені невимовно, і я нараз почув, що вони пахнуть гріхом. О, як дуже хотілось мені кинути їх тоді геть далеко від себе!—але перед гострими батьковими очима я не міг на це відважитись. Поклав я отже спокійно свого букета в самім куточку на столику. Батько довгенько приглядались до мене.

"Ходи сюди, Петрусю!"— сказали нарешті.

Я приступив ближче.

"Звідки в тебе ці нарцизи?"

Почувши таке питання, я ввесь почервонів і довго не міг до слова прийти. Накінець видушив я з себе насилу ось таку відповідь:

"З нашого городу."

"В нашім городі нема таких нарцизів," сказали батько дуже сердито: "звідки вони?"

"Сусід Б. дав мені їх."

Батько взяли мене за руку, притягнули ближче до себе, й уважно глянувши в очі, сказали:

"У сусіда Б. нема нарцизів; скажи правду, Петрусю: звідки ти їх набрав?"

На силу здержуючи сльози, я признався щиро до всього.

Тоді батько сказали:

"Коли недавно Михась (сусідський син) забрав у тебе м'ячика, чи тобі це приємно було?"

"Ні!"

"І коли ти його питав, чи не бачив він де твого м'ячика, то він не тільки не признався, а ще й хотів у тебе вмовити, що то ти сам кинув свого м'ячика в криницю; а на другий день ти сам ясно побачив, що він твоїм м'ячиком бавитися... Ну, скажи: чи тобі це подобалося?"

"Ні!"

"Тобі так страшно це не подобалось тоді, що ти, ввесь червоний від обурення, прибіг до мене й просив, щоб я Михася добре палицею набив, бо Михась дуже лихий хлопець і брехун. А я тобі виразно сказав:

Уважай, Петрусю, і Господа Бога проси, щоб і тобі самому не впасти колись у такий гріх!

Зрештою, ти мені сам позавчора росказував, як то пан учитель хвалив тебе, що ти так гарно вивчив десять Божих заповідів; ану, скажи мені сьому заповідь!"

"Сьома заповідь: Не кради!" відповів я.

Батько ще раз протяжно повторили цю заповідь, вияснили мені її, й накінець так сказали:

"М'ячик, що його Михась у тебе забрав, належав тобі; а не Михасеві; і коли він крадькома того м'ячика взяв, то скажи мені: що він тоді властиво зробив?"

Я потиху відповів:

"Він украв."

"А тепер слухай уважно," казали далі батько: "нарцизи, що в городі старенького ткача росли, були його власність, а не твоя. І коли ти без його відома й позволення потайки ці нарцизи забрав, то скажи: що ти властиво вчинив?"

Почувши це, я настрашився, й насилу спромігся на коротку відповідь:

"Я вкрав."

"А коли Михась тобі говорив, що твого м'ячика не брав, та що ти сам його кинув у криницю, то він, розуміється, збрехав. За це ти тоді дуже на нього сердився і зовсім слушно: бо брехня— це обридливий гріх і велика ганьба. Наш Спаситель називає самого диявола "батьком брехні." І коли я тебе передше запитав, звідки в тебе ці нарцизи, а ти мені відповів, що вони з нашого городу,— а потім, що тобі їх сусід понадавав,— то скажи мені: що ти тоді вчинив?"

Тяжко було мені признатися отверто до брехні, і я хотів знайти якесь інше слово, трохи приємніше для вуха, й не таке осоружне; одначе батько сильно натискали на мене, так що я мусів відповісти:

"Я збрехав."

Батько казали мені далі:

"Так, ти збрехав передо мною, твоїм рідним батьком, що так сердечно тебе любить; але чи не знаєш ти, що всюди, де б ми не були, Господь Бог є коло нас, і бачить нас, і чує, й святі Його ангели нас бережуть? Отже не тільки передо мною, твоїм рідним батьком, але й перед самим Господом Богом і Його святими ангелами ти допустився крадіжки, а потім іще нікчемно збрехав. Тому сьогодні й узавтра й частенько ти до Господа Бога щиро говори:

"Ах, Ісусе дорогий! Я тяжко согрішив перед Тобою! Я вчинив крадіж, а ще й батька рідного обдурити хотів. Прости мені, Господи, ці гріхи! Дай мені, Боже, серце чисте, дай мені ласку, щоб ніколи вже не постигло мене таке нещастя."

Почувши це, я сильно розплакався, а батько сказали:

"Ти гірко плачеш тепер,— і добре робиш, бо гріх направду гіркий. Господь Бог показує це ясно карами, що їх за гріхи наложив. Діточок карає Господь Бог за гріхи рукою родичів, щоб добре запам'ятали, який гіркий є гріх. Ось там за великим годинником лежить моя тростинка: принеси мені її!"

Я приніс і піддався заслуженій карі; але та кара не боліла мене так, як саме переконання, що я Господа Бога образив і свого рідного батька засмутив.

З тієї хвилі я завжди бридився всякою брехнею. Не

раз іще пізніше трапилось, що я чимнебудь провинився і батько вже хотіли мене карати, але тому що я до всього щиро признавався, то батько мені завжди прощали, кажучи:

"Тому, що ти щирий, і провини свої вірно визнаєш і за них жалуєш, я тобі ще цей раз усе дарую."

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА СЕРПЕНЬ

Нехай фальшивий страх перед людьми ніколи не відвертає нас від доброго діла!

Єсть у Святому Письмі надзвичайно цікава історія про останнього юдейського царя Седекію. Седекія той був собі людина чесна, порядна,— та, на жаль, волі міцної не мав, тимто й характер у нього вийшов хисткий, непостійний. Седекія занадто бажав подобатись усім, занадто боявся задертися з деякими своїми підданими, занадто часто питав себе з острахом: "Що люди скажуть?"

І от саме ця слабість характеру завела в загибіль і самого царя й усю його нещасну державу. Юдея, подібно як і багато інших країв західньої Азії, підлягала тоді могутньому вавилонському цареві Навуходоносорові. Розуміється, що юдейським патріотам такий чужинецький протекторат не міг подобатись, і вони щораз голосніше стали говорити про бунт. Седекія ні за що в світі не хотів образити тих запальчивих патріотів, і тому погодився на їх божевільні плани, та й став приготовляти повстання.

Але ось одного дня, коли так цар зо своїми вельможами нараджувався, прийшов до нього великий пророк Єремія з важкими кайданами на руках і ногах, та з деревляним ярмом на шиї.

"Слухай, царю," каже пророк, "слухай, що моїми устами переказує тобі безсмертний Цар неба й землі: Я віддав Навуходоносорові владу над землями. Царі й народи мусять служити йому й його наслідникам аж до часу, коли я відвідаю царство його. І ти, царю Седекіе, похили шию свою під ярмом, то й житимеш разом із народом своїм. А збунтуватися—це те саме, що стягнути на себе меч, голод і заразу."

Почувши це, Седекія дуже радо був би піддався Богові, одначе страх перед людьми таки переміг, і він далі приготовлявсь до повстання.

Кари Божої не треба було довго чекати: з велетенською армією Навуходоносор підступив під Єрусалим та став облягати

святе місто. Єремія, надхнений Божим Духом, безперестанку повторяв, що конче треба піддатися. Тоді юдейські вельможі схопили його й запроторили в темну тюрму.

Правда, Седекія випровадив пророка з темниці, але, боячись образити вельмож, він не випустив його цілковито на волю, а казав його примістити в передсінку тюрми. Та юдейські князі знов схопили Єремію, й спустили його шнурами в глибоку яму, думаючи, що він там із голоду й загине.

Довідавшись про це від одного Етіопійця, Седекія знов поспішив пророкові на поміч, але знов казав його замкнути в передсінку тюрми, замість поступати поправді й дати йому повну волю.

Одного дня почувши великий неспокій у душі, Седекія казав завести пророка до святині, та й став його питати:

"Єреміе, скажи мені правду й нічого від мене не затаюй: що мені властиво тепер робити?"

"Треба конче піддатись цареві Вавилону," відповів пророк.

"Але що зроблять зо мною тоді мої піддані?"

"Господь Бог захоронить тебе. Покорись цареві, бо інакше нещастя страшні впадуть, мов дощ на тебе, на родину твою, на святе місто й на все твоє царство!"

Вислухавши огнистих слів пророка, Седекія вже от-от мав піддатися, одначе страх перед людьми був таки в його серці сильніший ніж надія на Божу поміч. І він далі намагавсь ставити опір цареві Вавилону. Небавом потім Єремія був невеселим свідком усієї жахливої катастрофи, що її так ясно був сам передсказав.

Ось до чого допровадила безхарактерність і надмірна журба про те, що люди скажуть."

Ах, той низький, невільничий страх перед людьми! Як багато лиха він уже в широкім світі накоїв, як багато шкоди Божій справі наніс!... Хіба ж не зо страху перед жидівськими архіереями Пилат невинного Божого Агнця на хресну смерть засудив?.. Зо страху перед людьми таку страшну кривду заподіяв він самому Богові, дарма що сам глибоко переконаний був в невинності Ісусовій, дарма що сумління виразно остерігало його, і навіть власна його дружина Прокуля спеціяльного післанця до нього прислала з проханням: "Не роби нічого злого тому Праведникові!"

До найбільшого злочину може нераз довести отакий невільничий страх перед людьми. А чень ми добре знаємо, що Бога треба більше боятися ніж людей, Богові треба подобатись більше ніж людям. Коли до святих Тайн Христових побожно приступаємо, коли в пятницю мяса не їмо, на Службу Божу точно хо-

димо, датків щедрих не жалуємо на добрі ціли й усякі інші добрі діла намагаємось по можности робити, то зовсім не журімся тим, що якийсь там легкодух стане кепкувати собі з нас, кажучи: "Дивись, який святий! Живцем на небо лізе! Фарисей!" Навчімся нехтувати такий низький страх перед людьми, а люди, побачивши, що ми не боягузи, й своїх переконань не стидаємось, і голосу свого християнського сумління вірно слухаємо,— не тільки перестануть сміятися з нас, а ще й з пошаною на нас споглядати муть. Бо ніхто в світі не заслуговує більшої погорди, як боягуз, й нікому більша пошана не належить, як героєві, що в оборону правди й добра навіть кров свою й життя без жалю не вагається віддати.

"Хто перед людьми стидається Мене," каже Ісус Христос, "того й Я постидаюся перед Отцем моїм." Пам'ятаючи на ці святі слова, молім сердечно Ісуса Христа, щоб ми ніколи зо страху перед людьми не стидались признаватися отверто до Його святої справи.

Щоб ніколи з фальшивого стиду чи страху перед людьми не занехали ми якогось доброго діла, а сміло й відважно поступали завсіди так, як цього Божа справа вимагає, і як сумління християнське нам наказує.

Хіба не знаєте, що неправедні царства Божого не наслідять? Не обманюйте себе: ані чужоложники, ані ідолопоклонники, ані клеветники, ані нечисті розпусники, ані злодії, ані п'яниці, ані грабіжники не ввійдуть до царства Божого. Слово Св. Павла.

Коли хочете, щоб лямпа ваша не погасла, то налийте оливи в сам час.

Хіба не знаєте, що ви храм Божий, та що Дух Святий у вас живе? Коли одначе хто Божий храм у руїну обертає, того напевно зруйнує Бог. Слово Святого Павла.

Душа вашої маленької дитини,—то врожайна, плодюща рілля: здорове зерно правди й чесноти так легко в ній може кільчитись і виростати... Одначе добре пильнуйте, щоб дике хабаззя й буряни, засіяні світом грішним, того доброго насіння не заглушили й не вбили!

Нагинайте деревинку, поки ще податлива, гнучка; так само й дитину вашу навчайте правди й чесноти, поки дитина ще молоденька й незіпсута.

Любов Сильніша, ніж Смерть

Дня сьомого лютого, Року Божого 203, дві святі мученици, Перпетія й Феліція, віддали своє молоде життя за Ісуса Христа, й геройською своєю кров'ю зросили арену великого амфітеатру міста Картагени, в північній Африці. Перпетія, що саме тоді мала двадцять і два роки, походила зо славетного роду Вібіїв, і була напричуд гарна та дуже старанно вихована. Умираючи, полишила вона маленького свого сина немовлям і сиротою.

Від Феліції теж силоміць відібрали її дводневну донечку-немовлятко, коли їй казали йти на арену, й там дожидати нападу диких звірів.

В очах поганського світу між тими двома молоденькими матерями була велетенська ріжниця: Перпетія була багата пані, а феліція тільки бідна слуга й невільниця. Одначе в християнському календарі їх імена вже на віки получені разом. Нерозривно злучені вони й у пам'яті тих, що добре знають історію їхнього геройства, й історію тієї великої любови, що з багатої пані й бідної невільниці вчинила одне, в Ісусі Христі, Господі Нашім.

Декому може часом здаватися, що мученики— це люди якісь зовсім інакші, ніж ми; що вони наче викуті з заліза, або зо сталі твердої вилиті, та що в їх серці, опріч любови до Бога, всяке інше ніжне, тепле, людське почуття зовсім уже завмерло. Одначе це велика помилка так думати.

Ось саме перед нами історія двох справжніх великих мучениць, Перпетії й Феліції. Історію цю власноручно списала сама свята Перпетія, поки ще сиділа в тюрмі й дожидала своєї смерти, а потім уже один побожний свідок самовидець історію цю трохи доповнив і закінчив. І власне з цього зворушливого оповідання можна бачити ясно, як ті дві славні мученици вміли ніжно-сердечно любити своїх батьків, дітей і приятелів. Через те, що всіх любили вони в Ісусі Христі, їх людська ніжна любов не тільки не зманіла в серці й не остигла, а ще незвичайно зросла й розгорілась. І вони, ті великі героїні Христові, вміли щи-

ро по-людському плакати й гарячі сльози проливати, коли бачили, як їх найдорожчі за ними плачуть, побиваються. Подібно й Пресвяте Серце Спасителя нашого колись бідне в грудях кривавилося, відчуваючи безмежний смуток Страдальної Матері...

Перпетію й Феліцію арештували на основі цісарського едикту, що був проголошений іще 202 р. Разом із ними попались тоді в тюрму ще чотири інші християни: Ревокат, Секундус, Сатурній і Сатур, одначе про них ми не багато знаємо, хіба те, що Ревокат був невільник разом із Феліцією, та що Секундус сам добровільно видав себе в руки цісарської поліції, бажаючи стати мучеником разом із другими.

За тодішнім римським звичаєм ув'язнених якийсь час держали в приватному домі, аж до дня судової розправи.

Скоро батько Перпетії (а він тоді ще поганин був) довідався, що дочка його арештована, то зараз прийшов намовляти її, щоб відступила від віри християнської бо це ж йому, нещасному батькові, була б велика ганьба й неслава, коли б так його рідну дочку та засудили на смерть. Одначе на всі ті батьківські просьби й намови Перпетія ось, як відповіла:

"Чи бачите, тату, оцю посудину на столі?"

"Бачу," відповів старий батько.

"Чи можна назвати її інакше, ніж вона дійсно називається?"

"Ні."

"І я теж," сказала свята мучениця: "не можу назвати себе інакше, як християнкою. Так, я християнка й такою остану назавжди."

Почувши таку тверду відповідь, нещасний батько на якийсь час відійшов від своєї дочки.

Небавом потім арештованих перевели з приватного дому до в'язниці. Перпетія спочатку дуже боялась чорної в'язничної темряви; нестерпна задуха тісного місця душила її й не давала дихати, а страх і непевність, що станеться з її сином-немовлятком, безперестанку мучила її бідну душу.

Підкупивши в'язничних сторожів, побожні християни приходили відвідувати й потішати в'язнів. Між тими, що навідувались до тюрми, була мати й рідні брати Перпетії.

"Я невимовно терпіла," пише Перпетія: "коли бачила, як вони всі мене жалують і щиро за мною побиваються."

Найбільшою розрадою для неї було те, що їй позволили забрати з собою в тюрму її маленького сина-немовлятко. "Через те," так пише сама Перпетія, "моя темна, в'язнична кімната перемінилась немов у ясну, розкішну палату."

"Там у тій темній тюрмі всі наші в'язні прийняли святе хрещення, бо перед тим були вони тільки "оглашенні."

Скоро по місті розійшлась вістка, що небавом має відбутися судова розправа проти них, то батько Перпетії ще раз прийшов намовляти свою дочку:

"Змилуйся," казав він їй: "змилуйся над моєю сивою головою! Пожалій свого старенького батька, якщо я взагалі гідний іще зватися батьком твоїм. Я ж тебе пильнував, мов ока в голові, і мов ту рожу чудову викохав я тебе аж до повного розквіту. Я тебе завжди цінив вище, ніж твоїх братів, то ж принаймні не виставляй мене тепер на глум та на посміховище перед людьми! Поглянь на своїх засмучених братів, на свою матір бідну, заплакану, на своє дитятко любе, ніжне, що без тебе ніяк не зможе обійтись. Покинь свою впертість, і не пригноблюй нас усіх!" Так промовляючи, бідний батько цілував свою любу доню по руках, і до ніг їй покірно припадав, і гарячими сльозами плакав, і казав, що вже не хоче вважати себе її батьком, а радше невільником, аби тільки вона згодилася бути його панею й рятувати себе від неминучої смерти.

Простенькими словами росказує свята мучениця про свій страшний смуток, що серце їй тоді шматував: "Прикро було мені дивитись на бідного батька й думати, що він один із усіх моїх найдорожчих не зможе знайти ніякої потіхи, коли мене вже поведуть на муки. Я намагалась підбадьорити його, кажучи: "Не бійтесь, тату, на судовій розправі станеться те, що Богові до вподоби. Пам'ятайте, що ми всі в руках Божих."

"І бідний батько," так далі оповідає вона, "відійшов від мене, глибоко засмучений."

Нарешті настав очікуваний день судової розправи. Скоро звістка про це по місті розійшлась, то велика товпа народу стала з усіх усюдів сходитись на ринок, а між ними й старенький батько Перпетії. Він до останку надії не втратив, що накінець таки йому пощастить зламати ту страшну її впертість. "Принеси жертву богам!" говорив він: "що тобі це шкодить кинути кілька зерен кадила на вогонь?... Нехай куриться перед богами! Змилуйся над маленьким немовлятком своїм!"

Навіть сам прокуратор, Іларіон, чуючи це, був глибоко зворушений і казав:

"Перпетіє, пожалій сивої голови свого батька, й ніженького віку свого рідного сина. Принеси жертву богам за здоров'я й щастя Імператора!"

На це Перпетія рішуче відповіла:

"Ні, я жертви вашим богам не принесу."

"Чи ти християнка?" спитав її суддя.

"Так, я християнка," бреніла її відповідь.

Почувши це, її батько став так несамовито кричати й репетувати, що суддя приказав силоміць відвести його на бік і бити тростиною. "Сумно, невимовно сумно було мені," каже Перпетія, "коли я бачила, як мій батько терпить, і було мені так, наче б мене саму сильно били. Жаль було мені дивитися, як він на старість мусить іще, бідний, так страшно мучитись."

Нарешті суддя врочисто проголосив свій присуд: "Ув'язнених християн мають розшарпати хижі звірі на найближчих ігрищах і забавах, що відбудуться в величавому амфітеатрі на честь римського Імператора."

Повні святої радости й утіхи вернулися Христові Герої знов у свою темну, непривітну тюрму, щоб там приготовлятися до великого, кривавого тріюмфу.

Перпетія просила, щоб їй далі позволили задержати при собі дороге дитятко, але сам старенький батько цьому спротивився, й дитину від неї відняли.

Ще кілька днів перебували вони всі разом у тій тюрмі, й такі всі веселі були, що сам в'язничний сторож не міг надивуватись на ту їх надлюдську відвагу.

Коли вже день цісарських ігрищ був зовсім близько, батько Перпетії ще раз прийшов до в'язниці, знищений важкою журбою, і в чорній розпуці став рвати собі бороду й волосся на голові; а потім припавши лицем до землі він зачав проклинати й нарікати, плачучи, на свою гірку долю. Перпетія знов росказує про це простенькими словами: "Мій батько так жалібно голосив, що світ увесь від того зворушився б. А мені було жаль його нещасної старости."

В день перед самими ігрищами Перпетія й Сатурній мали від Бога об'явлення, що заповідало їм славну перемогу на цім світі, й вічну славу в небі, коли скінчиться їх земна боротьба. Того дня сторожі вивели Секундуса з тюрми й убили його гострим мечем.

Феліція, коли її ув'язнили, була при надії, а тепер уже

восьмий місяць їй переминув. А що римський закон забороняв карати смертю жінок, що були при надії, то вона боялася, щоб її не минула ласка святого мучеництва. Ах, вона так бажала вмерти разом зо своїми дорогими приятелями! Цієї ласки вона щодня разом із другими мучениками у Господа благала. І Господь Бог вислухав ту її сердечну молитву, бо напередодні цісарських ігрищ найшли на неї нагло родильні болі, й вона привела на світ дитятко-донечку. В часі тих болів вона плакала й кричала сильно. Почувши той крик, один із слуг в'язниці сказав їй:

"То ти вже тепер так сильно з болю кричиш? А що буде, коли вкинуть тебе між звірів, що ними ти так легкодушно погордила, коли відмовилась принести жертву римським богам?"

На це питання Феліція відповіла йому словами, що повні віри й надії, й виявляють таємницю мученичої сили: "Тепер тільки я сама мучуся й терплю, а тоді буде разом зо мною терпіти Той, що з любови до Нього я на всяке терпіння готова піти." Так, то направду сам Христос страждав і терпів у своїх мучениках і кріпив їх своєю Божою відвагою й силою.

Досі сама Перпетія описала свою власну історію в темній в'язниці. В навечір'я своєї мученої смерти закінчила вона цю історію ось такими словами: "Досі писала я сама аж до дня, що попередив цісарські ігрища; про самі ж ігрища нехай уже напише, хто хоче." Оте побожне її бажання сповнив один свідок-самовидець її геройської смерти.

В день перед самими ігрищами Християни, засуджені на смерть, справляли в тюрмі радісне свято. Як у сьогоднішніх часах модерні закони, так само колись і старинні закони позволяли засудженим на деякі розвеселення й приємности перед смертю. Користаючи зо свого привілею, християнські мученики влаштували собі отже в тюрмі так звану "аґапу," цебто свято християнської любови. А найважніша точка в програмі того свята— була Пресвята Евхаристія. Під заслоною білого пшеничного хліба й під видами вина Христос невидимий, але дійсно живий усемогучий прийшов відвідати тих, що приготовлялись за Нього терпіти й умерти.

Нарешті настав довго очікуваний день їх преславного тріюмфу. Святі мученики вийшли з тюрми, й тремтючи, не зо страху, а радости великої, поступили на велетен-

ський амфітеатр, увесь ясно освітлений і переповнений цікавими видцями, що прийшли наситити своє жорстоке серце невинною кров'ю Христових борців.

Римські вояки намагались зодягнути святих мучеників у шати поганських жреців і жрекинь богині Церери, та християнські герої рішуче проти цього запротестували: "Ми якраз на те й віддали своє життя, щоб нічого спільного не мати з фальшивими церемоніями," сказала в імені всіх свята Перпетія.

Почувши це, сотник уже їх більше не турбував, і позволив їм виступити на арену в їхніх звичайних одежах. Перпетія, немов відчуваючи передсмак славної перемоги, стала весело співати. Мужчини: Ревокат, Сатурній і Сатур голосно грозили суддям і всій зібраній кровожадній товпі страшним Божим судом. Зате глядіятори накинулись на них і стали бичувати їх немилосердно. "Тоді святі мученики," так пише побожний автор, "з глибини серця дякували Богові за те, що позволив їм прийняти дещо з Господніх страждань."

Сатурній голосно заявив іще в тюрмі, що він охоче стане поживою хоч би й найдикіших звірюк, аби тільки Христос не відмовив йому славного вінка своїх вибраних героїв.

Господь сповнив докладно це його бажання, бо разом із Ревокатом видано його на поталу кровожадному леопардові, а накінець на куски розшарпав його тіло голодний ведмідь. Сатура волочив по арені спершу дикий Та ведмідь (не знати чому) не мав чогось охоти вилазити зо своєї ями, тому сторожі випустили з залізної клітки леопарда, і той уже доконав святого мученика. Умираючи, Сатур сердечно прощався із вояком Пудентієм, що стояв біля нього на арені. Той римський вояк уже нераз показав свою охоту прийняти святу віру, одначе мав іще деякі сумніви. "До побачення, дорогий Пудентіє," казав йому Сатур, "не забувай про святу віру та й про мене. Нехай те, що тепер бачиш, не засмучує тебе, а радше підбадьорує й кріпить!"

Потім здіймивши перстень із руки вояка, він замочив його в своїй власній крові, й віддав його Пудентієві на спомин. Пізніше той вояк, покріплений геройським прикладом, що його бачив власними очима, теж віддав своє життя за Ісуса Христа, й ім'я його, ім'я святого Пудентія, віковічно стоятиме виписане нестертими літерами в історії Христових мучеників.

Проти Перпетії й Феліції, немов на глум їх жіночої природи, випустили сторожі роз'юшену, дику корову. Круторога звірюка кинулась насамперед на Перпетію й звалила її з ніг. Підвівшись із землі, свята Мученця завважила, що одежа її з одного боку була зовсім роздерта. Не довго думавши, вона взяла обидва кінці тієї одежі й повязала їх докупи, дбаючи радніше про свою скромність, ніж про люте терпіння. Потім узяла гребінець і впорядкувала собі буйне волосся на голові. Не хотіла, бач, умирати з розпущеним волоссям, бо розпущене волосся— це знак глибокого смутку, а вона всіх хотіла переконати, що з невимовною радістю в серці віддає своє молоде життя за дорогого Спасителя.

Вставши на рівні ноги, Перпетія приступила до своєї подруги Феліції, що лежала на землі, простягнула їй руку й помогла підвестись.

Вид тих двох молоденьких і ніжних жінок ізм'якшив тверде серце театральної товпи, й усі стали домагатись, щоб на святих мучениць не пускати вже більше ніяких звірів.

Увесь час свята Перпетія була в такому надзвичайному захваті, що навіть і не завважила, як дика корова кинула її на землю; вона аж потім це зрозуміла, як побачила, що тіло її поранене й одіж сильно пошарпана.

Закликавши голосно до свого брата, що був "оглашенний" і стояв посеред товпи, свята мученця промовила до нього такими прощальними словами:

"Стійте непохитно в святій вірі, любіть один одного, як Христос нас усіх полюбив, і не гірщіться нашими стражданнями!"

Як уже ігрища добігали до кінця, порішено вбити святих мучениць гострим мечем. Перпетія й Феліція обмінялись іще останній раз сердечним поцілунком, а потім пішли на вказане їм місце. Феліція мовчки прийняла смертний удар меча, й умерла дуже скоро. Зате Перпетія мусіла ще багато намучитись. Коли гострий меч проколов її шию між кістками, вона срикнула з болю. Рука ката, видно, "блукала" ще, бо ще не звикла спритно мордувати безборонних жінок. Тому хоробра Перпетія сама вказала катові відповідне місце на своїй шиї, й так одержала смертний удар.

"Дуже можливо," додає старинний автор, "що навіть диявол чув страх перед відвагою тієї великодушної жінки; і як би не те, що вона сама дуже смерти бажала, то

хто зна, чи взагалі було б можливо кому її убити."

О, преславні, пресвяті Христові Мучениці, Перпетіє й Феліціє! Ви одержали нев'янучі вінки слави від Ісуса Христа, Царя вашого; тому благаємо вас: заступіться перед тим ласкавим Царем за нас грішних, що вашу пам'ять тепер побожно вшановуємо, про вашу геройську, лицарську мужність згадуючи! Випросіть нам у Господа хоч крихітку тієї сильної, непохитної віри, що склонила вас зложити своє молоде життя, мов запашну жертву у стіп Ісуса Христа, Спасителя і Бога нашого. Амінь.

ЗБІРКА НА БОЖИЙ ДІМ

Коли цар Давид уже зовсім постарівся, й зміркував, що смерть мабуть недалеко, він відступив панування своєму синові Соломонові, бажаючи сам провести решту своїх днів у цілковитім спокою. Одначе в серці старенького царя залишилась іще одна журба, велика й свята журба про храм Господній. Тимто покликав він до себе всіх князів, військових отаманів і народніх проводирів, та й каже:

"Послухайте мене, браття дорогі й представники Ізраїля: велике було бажання моє збудувати відповідну святиню Господеві; одначе Господь мені виразно сказав: "Не ти, а син твій Соломон збудує Мені святиню." Всі ви добре розумієте, що діло це надзвичайно важке; бо ж річ у тім, що треба збудувати гідну домівку не людині, а самому Богові. На ціль оту зібрав я вже за час мого володіння незлічимі багатства: сто тисяч талантів золотом, один мільйон талантів сріблом,а крім цього велетенські купи заліза, міди, дерева, мармуру, й усякого дорогого каміння. Одначе дуже багато ще буде потрібно. Тому якби так хто зпоміж вас був ласкав причинитись до будови Божого дому, хай розкриє щедру долоню свою та й зложить свій дар Господеві."

Вислухавши цареву бесіду, наставники родів і племен, військові сотники й отамани, та й усі ізраїльські дуки й багатирі охоче прирекли свою щиру поміч. І ще того самого дня зібрано між ними п'ять тисяч талантів золота, десять тисяч талантів срібла, вісімнадцять тисяч міди, сто тисяч заліза; крім цього ще кожний із них віддав усе дорогоцінне каміння, яке тільки мав.

Не сподівався старенький цар аж такої надзвичайної щедрости, тимто й радість у його душі була велика, надзвичайна.

"Браття," промовив він, "благословім за це велике діло Господа!"

Тоді всі зібрані, зворушені аж до сліз, стали сердечно молитися й благословити Господа за те, що зволив їхні серця надхнути до такої щедрости.

Потім збори однодушно, однозгідно порішили, що наступного дня мають зібратись усі перед престолом, щоб жертву Богові принести на знак глибокої вдячности. І справді: другого дня вранці, в означену годину несчисленна товпа обступила святий жертівник. Жертва, принесена Богові того дня, була надзвичайно щедра й багата: заколено тисячу волів, і тисячі ягнят, а крім цього розлито багато вина, як звичайно. Так то колись Ізраїлитяни дякували Господу Богу за ту честь, що позволив їм причинитись до прикраси Божого дому.

Що ж тепер скажемо на це ми, новозавітні люди, ми, християни-католики? Хіба ж це для нас не велика ласка та й честь, що можемо будувати й прикрашувати святі церкви?

О! не будьмо з тих, що марного цента шкодують дати на піддержку святої церкви!

Ані з тих, що про тацу й колекту тільки тоді думають, коли критикують її, чи на неї гірко, прегірко нарікають!

Боягуз умирає тисячу разів, а відважна людина тільки раз.

Як нема на цім світі рож без гострих колючок, так теж нема й порядного життя без терпіння.

Як бистрії річки в море течуть, так і життя несчисленних людських істот безперестанку вливається в океан Божої вічности.

Пам'ятайте, що душа маленької вашої дитини,—то чистий, свіжий віск: пильнуйте витиснути на тім воску печатку правди й чесноти!

хто зна, чи взагалі було б можливо кому її убити."

О, преславні, пресвяті Христові Мучениці, Перпетіє й Феліціє! Ви одержали нев'янучі вінки слави від Ісуса Христа, Царя вашого; тому благаємо вас: заступіться перед тим ласкавим Царем за нас грішних, що вашу пам'ять тепер побожно вшановуємо, про вашу геройську, лицарську мужність згадуючи! Випросіть нам у Господа хоч крихітку тієї сильної, непохитної віри, що склонила вас зложити своє молоде життя, мов запашну жертву у стіп Ісуса Христа, Спасителя і Бога нашого. Амінь.

ЗБІРКА НА БОЖИЙ ДІМ

Коли цар Давид уже зовсім постарівся, й зміркував, що смерть мабуть недалеко, він відступив панування своєму синові Соломонові, бажаючи сам провести решту своїх днів у цілковитім спокою. Одначе в серці старенького царя залишилась іще одна журба, велика й свята журба про храм Господній. Тимто покликав він до себе всіх князів, військових отаманів і народніх проводирів, та й каже:

"Послухайте мене, браття дорогі й представники Ізраїля: велике було бажання моє збудувати відповідну святиню Господеві; одначе Господь мені виразно сказав: "Не ти, а син твій Соломон збудує Мені святиню." Всі ви добре розумієте, що діло це надзвичайно важке; бо ж річ у тім, що треба збудувати гідну домівку не людині, а самому Богові. На ціль оту зібрав я вже за час мого володіння незлічимі багатства: сто тисяч талантів золотом, один мільйон талантів сріблом,а крім цього велетенські купи заліза, міди, дерева, мармуру, й усякого дорогого каміння. Одначе дуже багато ще буде потрібно. Тому якби так хто зпоміж вас був ласкав причинитись до будови Божого дому, хай розкриє щедру долоню свою та й зложить свій дар Господеві."

Вислухавши цареву бесіду, наставники родів і племен, військові сотники й отамани, та й усі ізраїльські дуки й багатирі охоче прирекли свою щиру поміч. І ще того самого дня зібрано між ними п'ять тисяч талантів золота, десять тисяч талантів срібла, вісімнадцять тисяч міди, сто тисяч заліза; крім цього ще кожний із них віддав усе дорогоцінне каміння, яке тільки мав.

Не сподівався старенький цар аж такої надзвичайної щедрости, тимто й радість у його душі була велика, надзвичайна.

"Браття," промовив він, "благословім за це велике діло Господа!"

Тоді всі зібрані, зворушені аж до сліз, стали сердечно молитися й благословити Господа за те, що зволив їхні серця надхнути до такої щедрости.

Потім збори однодушно, однозгідно порішили, що наступного дня мають зібратись усі перед престолом, щоб жертву Богові принести на знак глибокої вдячности. І справді: другого дня вранці, в означену годину несчисленна товпа обступила святий жертівник. Жертва, принесена Богові того дня, була надзвичайно щедра й багата: заколено тисячу волів, і тисячі ягнят, а крім цього розлито багато вина, як звичайно. Так то колись Ізраїлитяни дякували Господу Богу за ту честь, що позволив їм причинитись до прикраси Божого дому.

Що ж тепер скажемо на це ми, новозавітні люди, ми, християни-католики? Хіба ж це для нас не велика ласка та й честь, що можемо будувати й прикрашувати святі церкви?

О! не будьмо з тих, що марного цента шкодують дати на піддержку святої церкви!

Ані з тих, що про тацу й колекту тільки тоді думають, коли критикують її, чи на неї гірко, прегірко нарікають!

Боягуз умирає тисячу разів, а відважна людина тільки раз.

Як нема на цім світі рож без гострих колючок, так теж нема й порядного життя без терпіння.

Як бистрії річки в море течуть, так і життя несчисленних людських істот безперестанку вливається в океан Божої вічности.

Пам'ятайте, що душа маленької вашої дитини,—то чистий, свіжий віск: пильнуйте витиснути на тім воску печатку правди й чесноти!

Найкраще вчити прикладом

Маленька Ганнуся сиділа собі в кутку кімнати й бавилась ляльокою. Накриття до підвечірку стояло готове на столі, а мати якраз вийшла до кухні по каву, давши тимчасом своїй маленькій донечці кусок цукру. Та для Ганнусі, що так дуже любила всякі солодощі, один кусок —то рішуче за мало. Свої ласі оченята вона уважно звернула на стіл, чи нема там більше цукру, а побачивши велику цукерничку, добре заповнену, вона стала тягнути до себе убрус так довго, аж поки змогла досягнути рукою цукорничку. "Тільки один маленький кусочок візьму," подумала собі Ганнуся: "цього ж мама ніяк не спостережуть."

Одначе мати, вернувшися з кухні, відразу завважила, що убрус був пом'ятий.

"Ганнусю, чи то ти його рухала?"

Дитя мовчало.

"Ганнусю, гнівно закликала мати: "ти ж знаєш, що Господь Бог усе бачить і чує. Він любить добрі діточки й бере їх до себе до неба, але злими Він бридиться. Скажи правду!"

Дитя бавилось ляльокою й дожидало відповідної хвилі. Негайно відложило ляльку на бік, і склавши рученята, мов до молитви, закликало:

"Так, то я його рухала."

"Ну, гарно, моя кохана дитинко," сказала мати: "добре, що ти призналася. Треба завжди говорити правду. Цим разом тебе не покараю, але обіцяй мені, що ніколи вже більше цього робити не будеш."

"Ні, мамусю, не буду!"

Ганнуся далі спокійно бавилась і повторяла своїй ляльці, що не годиться ніколи говорити неправди, бо Господь Бог за це гнівається в небі.

Аж ось увійшла служниця й сповістила, що пані М. і її дочка прийшли зложити візиту.

"Ах, ті погані "пльоткарки!"— сказала півголосно Ганнусина мати; "які вони докучливі!"

"Погані пльоткарки"— повторяла собі шепотом маленька Ганнуся.

Але як обидві пані ввійшли до сальону, Ганнусина мати вибігла їм на зустріч із радісною міною:

"Ах, як мило мені вас вітати! Як гарно, пані, ви виглядаєте, а донечка ваша, здається, з кожним днем робиться краща! Прошу ласкаво сідати, прошу розгоститись; знаєте, дорогі пані, як дуже люблю з вами розмовляти."

Ганнуся відложила свою ляльку на бік, і широко розкривши очі, цікаво дивилась на маму, що ті погані пльоткарки вважала тепер за добрі й гарні.

А коли візита, посеред тієї штучної й удаваної чемности, добігла до кінця, мати, зідхнувши, сказала:

"Господи, слава Тобі, що вже вступилися!"

"Мамо!" промовила Ганнуся.

"Чого хочеш?"

"Чи ви любите ті "погані пльоткарки?"

"Що?! Чи ти будеш тихо, чи ні?! Зараз мені йди спати! Чуєш?!"

Другого дня мати завважила в кухні, що з горнятка де стояв сироп, тільки черепочки на долівці валялись. Хто ж інший міг би його розбити, як не Ганнуся, що така ласа на солодкі речі? Стала отже мати випитувати дитину; просила, трозила, згадувала про гнів і кару Божу, але це нічого не помогло: Ганнуся відперлася всіма силами.

* * *

Тринадцять років минуло з тієї пори, й Ганнуся стала заручена, а небавом потім і звінчана з паном Карлом С. Тому, що Карло був дуже багатий, вона вийшла за нього на приказ своїх родичів, і фальшиво присягнула йому перед Богом і людьми любов і вірність, хоч серце її давно вже належало іншому.

Проминуло кілька років серед щастя, й нещастя, серед радости й смутку, серед світового блеску й виставности. Аж ось одного дня прийшов Карло, Ганнусин чоловік, потайки до її родичів і так став нарікати:

"Все вже скінчилося! Через неї майно моє зруйноване, а серце нещасне, розбите! Обдурила мене й обманула! Перша заява її любови— це була підла брехня."

"Тьху! Стидайся!" сердито відказала мати: "як можеш про мою дочку щось подібне говорити?! Ми ж її виховали строго й поважно, як личить правдивій християнці, й від самого дитинства вповали ми в неї любов до прав-

ди. Від перших років дитинства навчали ми її, що Господь Бог брехнею бридиться й карає за неї. Від нас вона вчилася говорити тільки правду, й сама говорила завжди щиру правду. Чи знаєш ти, де шукати правдивої причини вашого нещасного пожиття? Отже причина в тім, що ти непорадний, розтратний, зовсім не розумієшся на бізнесі, а при тім надзвичайно заздрісний!"

* * *

І знов минуло кілька років. На тих самих сходах, де колись так звинно бігала весела Ганнуся, видно було, як насилу спиналась угору слаба,, бліда, немічна жінка. То була нещасна Ганнуся. Увійшовши в кімнату своїх родичів, вона впала на землю й зомліла. Перед смертю визнала всю свою вину. Здивовані й засмучені родичі стали перед страшною картиною зруйнованого життя, що вже погасало.

"Ах, як же ти могла поступати так проти правди?" спитала мати: "де ж ти навчилася такого обманства?"

"У вас!" бреніла відповідь.

"У нас?... безбожна дитина! Чи я тебе не вчила від самої колиски, як то Господь Бог карає за неправду?"

"Я поступала за вашим прикладом," відповіла дочка, "аби тільки милосердний Бог зволив простити і мені і вам!"

Так то мати стала причиною страшного нещастя власної дочки; вона вправді заохочувала її словами до доброго, але що з того, коли своїм прикладом учила її брехні.

З цієї сумної історії, що на жаль ,не рідко в родинах повторяється, учіться, ви матері християнські, як треба виховувати свої дочки, щоб і вас подібна доля не стрінула колись, як ту нещасну матір. Не так словами, як радше добрим прикладом треба заохочувати своїх дітей до чесноти й побожного життя.

Хто хоче бути добрий суддя, мусить мати два вуха, але обидва однакові.

Якщо хочете з доброго сусіда зробити собі ворога, то позичте йому багато грошей.

Найдовший мир ніколи не наговорить стільки брехні, що найкоротша війна.

СВЯТА ДОРОТЕЯ

ЛЕГЕНДА В ДВОХ ДІЯХ

ОСОБИ:

Валерія, жінка цісаря Галера.
Корнилія, жінка проконсула Кесарії.
Каліста, дочка Корнилії.
Флора,
Ліда,
Діона,
Свята Доротея,— приятельки Калісти.
Мала, християнська дівчинка
Боноза, стара невільниця Корнилії.
Малий ангел.

У живій картині при кінці: Пречиста Діва Марія та кілька більших і менших ангелів.

Місце: Дім Корнилії в Кесарії.

Час: Переслідування християн за Діоклетіяна.

ПЕРША ДІЯ

1. Ява.

(Кімната Корнилії, стіл, крісло; на столі дзвінок, одна посудина з жертівним кадилом і друга з розжареним вугіллям).

Корнилія (докінчує саме писати листа при столі): Ах, досить уже цієї писанини! Ще тільки дві-три слова поздоровлення, печатка, і хай іде! (Дзвонить). Все, що тільки може висказати материня любов, виписала я в цім листі теплим, люблячим серцем. Ах, як би Каліста хоч трошки зрозуміла, як дуже я за її долю затривожена,— вона напевно була б сьогодні приїхала, напевно не була б завдала мені такого смутку. А я все таки на неї гніватись не буду,—о, ні! Хай ніяке огірчення не нарушить моєї ніжної любови до Калісти! Бо в тій дитині боги дали мені правдивий скарб! Що ж отже дивне, що мені так важко без того скарбу обійтися!

2. Ява.

Боноза (входить, низенько кланяється й чекає).

Корнилія: Ось, Бонозо, занеси цього листа до квестора нашого дому. Хай гарно запечатає його й вишле першим проконсулевим послом. Чуеш? ПЕРШИМ послом, бо це лист до моєї найдорожчої донечки Калісти, що так далеко тепер від мене.

Боноза: Позвольте, пані...

Корнилія: Ось, мій печатний перстень! Хутко!

Боноза: Позвольте, ясна пані, що перший раз посмію вам противитись: я цього листа з дому не винесу!

Корнилія: Чому ні? Чи може післанець уже відійшов? Чи за пізно вже?

Боноза: Цього не знаю.

Корнилія: Ну, то чого ж вагаєшся? Мені знов прийдеться чекати три тижні, поки Каліста приїде, то ж нехай хоч оцей лист перекаже їй як дуже моє серце за нею тужить, як дуже любить її.

Боноза: Позвольте, пані, сказати вам одне слово!

Корнилія: Ах, яка нестерпна ти з оцим загадковим говоренням, та й із оцим твоїм підозрілим виглядом! Ну, ну, говори!

Боноза: Калісті не треба вже ніякого писаного поздоровлення від вас, пані: весело й голосно може вона те поздоровлення почути з ваших уст, і так само голосно й весело може на нього відповісти, бо ж вона тут.

Корнилія: Що?! Каліста тут?! В Кесарії? Коли ж вона сюди приїхала? Адже ти сама стояла в брамі, коли приїзджали вози з Нікомидії, й ти сама прийшла мені сказати, що приїхали сотні всіляких людей, а Калісти між ними не було.

Боноза: Один віз, прошу пані, трохи спізнився: не знаю, чи пригода яка трапилась, чи коні ліниві були, чи може погонич нездарний.

Корнилія: Ах, не плети багато! Скажи: чи тим возом приїхала моя дитина?

Боноза: Так, пані,—і я думаю...

Корнилія: Тихо, тихо: я вже знаю досить. Тепер хутко йди поклич дівчат, приятельок Калісти, хай прийдуть гарно привитати її! Поклич їх скоро сюди! Розуміється, що лист уже тепер непотрібний. А поклич дівчат із найзнатніших домів,—ти їх знаєш.— Отже Каліста тут! Слава безсмертним богам! Треба піти зустрічати її! (Кидає трохи кадила на вугілля). Хай боги благословлять щасливий поворот Калісти до рідного дому. (Виходить).

Боноза (докидає ще трохи кадила): Мені здавалося, що Корнилія заслабне з великої втіхи, коли почула від мене радісну звістку. Я була б охоче росказала їй усе докладно, подрібно, але дарма: вона погналась, мов та буря шумна, й не хотіла навіть слова одного більше слухати. Та нехай уже! А тепер мені треба йти покликати дівчат, щоб гарно привітали Калісту. (Виходить).

3 Ява.

Корнилія (входить, ведучи за руку Каліcту): Ось новий, рідний дім моєї Калісти! Тут, доню, будеш жити й богам служити, та й ніколи вже не розійдемося.

Каліста: Ні, тільки смерть одна могла б відірвати мене від вас; мамо, ви не знаєте, скільки я без вас уже натерпілася... Хай боги не допустять, щоб я ще коли мала вас покинути. Я вже добре пізнала, яка то страшна мука не мати коло себе рідної мами...

Корнилія: Ти, доню, навіть не всилі уявити собі, як дуже я за тобою тужила, як мучилась я душею й тілом, тебе так довго дожидаючи.

Каліста: Простіть мені, мамо, що я так довго забарилась: адже тепер я вже знов коло вас у рідній домі.

Корнилія: Нічого не треба тобі прощати, моя дитинко! Я тепер тільки тішуся. А щодо минулих терпінь, то їх уже нема, тільки спомини по них остались, та й ті вже тепер не гіркі, а якісь приємні, солодкі. Ну, скажи, як тобі подобається наш новий дім, чи гарний?

Каліста: О, вже з першої хвилі, коли переступила його поріг, цей дім видався мені чарівним дивом; і город, і подвір'я, і передсінки, і сходи, і кімнати,— усе тут таке чудове, наче б його сюди з самого Риму перенесено.

Корнилія: Чи справді? О, як я тішуся, що ти задоволена!

Каліста: Мені, правда, нелегко було покидати вірних друзів мого дитинства, там де навіть найменший камінчик був для мене любою пам'яткою. Одначе тут у цім домі все мені таке миле, таке, здається, знайоме, рідне й близьке, що я направду почуваю себе вдома.

Корнилія: Слава богам! А я так боялася, що все тут буде моїй донечці зовсім незнане, чуже...

Каліста: Ах, чи могло б мені бути незнане й чуже те місце, де моя рідна мама проживає, де її любляче око мене береже, де її ніжні руки мене голублять?

Корнилія: О, безсмертні боги! Як же мені не тішитись та не радіти такою доброю дитиною?... А тепер, доню, привитай добрим словом любих своїх приятельок і товаришок із дитячих літ. Ось вони вже надходять!

4 Ява.

Флора й Ліда приходять.

Флора: О, ти таки справді тут! Вітаємо тебе, Калісто!

Ліда: Вітаємо тебе!

Каліста: О, як любо чути мені такий сердечний привіт із ваших уст! Вітаю вас щиро-сердечно, Флоро й Лідо! (Бере їх за руки).

Діона (приступаючи): А не забудь і про мене, Калісто!

Каліста (хватаючи руку Діони): Щиро дякую й тобі, люба Діоно, за твій милий привіт.

Корнилія: Я найкраще оставлю тебе, Калісто, тут серед любого гуртка приятельок. Бо ж я не тільки мама, а ще й господиня дому, тимто мушу припильнувати, щоб моїй найдорожчій донечці все було приготовлене гарно й до вподоби. До побачення отже, дитинко!

Каліста: До побачення, матусю! (Корнилія виходить).

5 Ява.

Діона: А тепер роскажи нам, Калісто, про Рим і про свою подорож.

Флора: Чи море було спокійне? Чи легко колихало тебе на своїх шумних хвилях? Чи не було бурі й небезпеки, поки доплила ти до берегів нашої Азії?

Ліда: Правда, Калісто, що тут у Кападокії гарно й соняшно, майже занадто соняшно?

Діона: Але ж позвольте їй відітхнути й прийти до слова!

Каліста: На ці всі питання можу відповісти коротко: Подорож моя була щаслива, без ніяких пригод чи перешкод. Увесь час нашої плавби небо було чисте, ясне.

Флора: А ми день-у-день за тебе пам'ятали при всяких богослуженнях і жертвах.

Ліда: Так: ми за тебе благали всіх богів, що володіють морем і землею, щоб захоронили тебе.

Каліста: За всі ваші побожні молитви я вам тепер глибоко вдячна.

Діона: І я за тебе молилася. Храм богині Гери був за свідка моїх сердечних молитов.

Флора: Що?! І Діона молилась?! Коли ж ти, Діоно, так спобожніла? (До Калісти): Не вір у це!

Ліда: Адже ти, Діоно, завжди була завзятуща філософка, що ніяких богів не признає.

Діона: Я їх тепер признала з огляду на Калісту.

Флора: На всякий випадок боги мусіли дуже здивуватись, коли твоя молитва до них долетіла.

Каліста: А може така рідка молитва богам якраз найбільше сподобалась, і завдяки Діоні ми всі захоронились від нещастя.

Діона: От вам мудре слово! Пізнати, Калісто, що ти була в Римі!

Флора: Ах, правда! Ти нам ще нічого не росказала про Рим!

Каліста: Наперед позвольте мені роздати вам деякі дарунки.

Ліда: З Риму?

Діона: Що ти нам привезла?

Каліста: Маю для вас кілька гарних спрячок, і ще деякі прикраси, що їх уживають у Римі навіть на цісарському дворі.

Діона: То ти й на цісарському дворі була? А бачила ти імператора Максиміяна?

Каліста: Він був до мене дуже ласкавий і позволив мені брати участь у цісарських бенкетах.

Флора: О, ми тут у Кесарії теж маємо цісарську палату!

Каліста: Чи Валерія ще далі перебуває в Кесарії?

Ліда: Певно, що перебуває; нас уже нераз запрошувано до її палати.

Діона: Що ж дивне в цім? Адже й ми належимо до славних родів так само, як і перший ліпший патрицій у Римі.

Флора: І ти, Калісто, мусиш із нами колись піти до палати; ми тебе представимо цісаревій.

Каліста: Це буде для мене незвичайна приємність, а також і велика честь.

Ліда: Валерія вже нераз про тебе нас розпитувала.

Діона: А як ви думаєте? Чи не добре було б іще сьогодні туди піти?

Флора: Чудова гадка! Нехай уже сьогодні Валерія тебе побачить!

Каліста: Чого так скоро?

Ліда: Взавтра приїзджає Галер до Кесарії, й Валерія мусить його врочисто стрічати.

Діона: І ми теж будемо коло цісаревої на тому святі.

Флора: Там і Калісти не сміє забракнути.

Каліста: А я таки чогось боюся. Не знати, чи дружина могутнього цісаря схоче так хутко допустити мене до цієї високої почести.

Діона: Це вже, Калісто, нам полиши!

Флора: Ми тобі цього й не обіцяли б, як би не всилі були додержати.

6 Ява.

Доротея входить.

Каліста: Ах, дивіться! Що найкраще та найлюбіше приходить на сам кінець!

Доротея: Вітаю тебе, дорога Калісто, й завжди благословенна будь!

Каліста: Доротее! Ти остання перла в кружку моїх найдорожчих приятельок! Тепер нашому вінкові нічого вже більше не бракує. Бо де моя люба Доротея перебуває, там серце моє почуває себе направду вдома.

Доротея: Не вмію я промовляти так гарно, як Каліста. Одне тільки можу тобі, Калісто, сказати: в своїм серці я заховала тобі непохитну вірність.

Діона: І ми теж, Калісто!

Каліста: О, я знаю вас! Ви всі щирим серцем мені віддані. Одначе Доротея, як ви всі про це знаєте, народилася того самого дня, що й я, й уже з першого дня віддихала тим самим повітрям, що я, в домі претора. І це вже дає їй якесь першенство: не завидуйте їй цього!

Ліда: Ми зовсім не завидуємо! Доротея нам так само дорога, як і тобі.

Доротея: О, як це гарно жити отак у згоді!

Каліста: А тепер ходіть, та й подивіться на прикраси, що я їх привезла для вас із Риму. Ходи, Доротее! Але ні, пождіть. Я маю тут у кишені рідкий скарб, що його одержала я з рук самого цісаря Максиміяна.

Діона: Покажи, покажи!

Флора: О, як ти вручно вмієш загострювати нашу цікавість!

Ліда: Чи можемо відгадати, що це за скарб такий?

Каліста: О, бачу я, що мої любі дівчатка в Кесарії зачинають бути нервові! А що буде, якщо я вас далі оставлю в непевности, й нічого вам не покажу?

Флора: Шкода!

Ліда: Ах, яка ти недобра!

Діона: Недобра й жорстока!

Каліста: А ти, Доротее, нічим не докораєш мені?

Доротея: Ні, Калісто! Передо мною ти все можеш сховати собі, аби тільки тебе саму я могла бачити, то моє серце цілковито задоволене.

Каліста: За це твоє гарне слово мушу тобі, Доротее, віддячити: тобі, й тільки тобі покажу свою дорогоцінність.

Діона: А нам ні?

Доротея: І їм також, Калісто, їм також!

Каліста: Хай буде! Але тобі насамперед.

Флора й Ліда: Але зараз потім і нам!

Каліста (виймає з кишені золотого хрестика): От подивіться, й угадайте, що воно таке.

Діона: Мабуть прикраса якась. А може шпилька?

Флора: Але виглядає якось дуже дивно.

Ліда: Подібне до шибениці, що на ній розпинають невільників.

Доротея: Це хрест! Хрест!

Каліста: Ти добре вгадала: це справді хрест.

Діона: І ти одержала його з рук самого цісаря Максиміяна?

Каліста: Так. Цього хрестика здіймили з шиї одного вбитого християнина. Був це прекрасний, молодий мужчина,— здається, називався Панкратій.

Доротея: Цей хрест від нього? То Панкратій, кажеш, умер?

Каліста: Чи ти може знала його?

Доротея: Його батько був сенатор.

Каліста: Так, але син не вдався в свого батька. Він був прихильником підлої секти Назорейців, і за кару погиб як християнин.

Діона: І цей хрестик був на його шиї?

Каліста: Так, його знайшли на тілі того злочинця, або краще сказати на рештках тіла, що їх не догризли в цирку хижі звірюки.

Флора: Це певне якийсь чарівницький знак Назорейців— оцей хрест.

Ліда: Він, кажуть, захоронює їх від усякого нещастя.

Діона: Та проти диких звірів цей знак показався безсильний; бо вони безумного християнина таки розшарпали.

Доротея: Чи дуже залежить тобі, Калісто, на цім хрестику?

Флора: Як?! Хіба ти не чула, що це дарунок із рук самого цісаря?

Каліста: Так, у цім його вся вартість! Правда, я дуже тішилася цим почесним дарунком,— одначе він не є для мене аж такий дорогоцінний, щоб я не могла відступити його своїй любій приятельці, коли їй це справляє приємність. Чи хочеш, Доротее, мати цю назорейську прикрасу?

Доротея: Так, Калісто, дай мені цього хрестика, прошу тебе.

Каліста: На, маєш, люба Доротее! Добре це боги уложили, що тобі скоріше, ніж другим можу дати пам'ятку з цісарського Риму. Аби тільки цей підлий, огидний знак Назореїв не приніс якої шкоди! (Дає хрестика Доротеї).

Доротея: З глибини серця дякую тобі, Калісто, ти навіть уявити собі не можеш, який великий скарб передала ти мені з пам'яткою по мученику.

Діона: Такої дивоглядної християнської цяцьки я направду тобі не завидую.

Флора: Я й до рук боялася б узяти це християнське золото.

Ліда: Хай безсмертні боги бережуть нас від назорейських подарунків!

Доротея (сама до себе): Господи, прости їм, бо самі вони не знають, що говорять.

Каліста: Не журіться! Нашого порога не посміє переступити ніякий християнин? Хай собі Доротея тішиться своїм золотим хрестиком, а нас будуть веселити інші прикраси. Ходім!

Дитина (за сценою чути тривожний крик): Рятуйте, рятуйте! Ах, чи ніхто не схоче нам помогти? Ах, рятуйте, змилуйтеся!

Діона: Що це таке?!

Ліда: Певне якесь нещастя!

Каліста: Ходімо на вулицю, подивимось!

7 Явa.

Дитина (вбігає в кімнату, й стає навколішках): Ах, змилуйтесь! Поможіть мені, шляхетні панночки! Мою матір забрали, й батька посадили в тюрмі, і напевно засудять на смерть. Поможіть мені бідній, нещасній! Просіть претора, щоб їх помилував, та й життя дарував!

Каліста: Що? Претора просити? Дитино, твої батьки, видно, допустилися великого злочину.

Дитина: Ні, ні, вони напевно не вчинили ніякого зла; вони завжди були добрі, побожні, милосердні й справедливі.

Каліста: Коли так, то претор напевно скаже їх випустити.

Дитина: О, ні: він цього не зробить, бо ми християни.

Каліста: Що?! Ви християни?!

Діона: То ти дитина християн?!

Ліда: Чи ти не віриш у наших богів?

Дитина: Ні, я вірую тільки в Ісуса з Назарету.

Флора: Тьху! Назорейська дівчина!

Каліста: Забирайся звідси геть! Ти саме стоїш перед дочкою претора, й досі ніхто ще з тих проклятих християн не посмів переступити порога цього дому. Забирайся геть, щоб гнів безсмертних богів не знищив нас.

Діона: Віддаймо її під суд!

Флора: Так, заведім її перед суддю; це підле гаденя не сміє втекти від заслуженої смерти!

Каліста: Ні, має вийти звідси безпечна. Я не хочу стати їй за ката. Хоч вона й християнка, то з хвилею, коли звернулася до нас благати помочі, вона неначе гість у нашім дому. А гостя не годиться ніколи кривдити. Дитино! Я не хочу тобі робити ніякої прикрости. Одначе йди собі звідси геть, бо не можу далі на тебе дивитися. Забирайся!

Діона: Послухайте мого плану! Коли вже ця християнська дитина попалась у наш дім, то нехай послужить нам до побожної забави. Зробім над нею суд,—добре?— Там на ринку твій батько переслухує й судить старих Назореїв, а ти, його дочка, можеш зробити те саме з цією дитиною. Ми тобі в цім добрім ділі поможемо, й вийде прекрасний, чудовий жарт! Що думаєте?

Флора: Так, так, зробімо суд над християнською дівчиною!

Ліда: Й намагаймось відвернути її від християнських забобонів.

Діона: Ходи, дитино!— Поставимо її хіба посередині, так буде найкраще. А дивіться, як вона поблідла, як дрижить, як страшно боїться нас. Ну, ну, ходи ближче, мала християнко!

Доротея (виступає проти Діони): Перестань, Діоно. До цієї дитини не смієш навіть доторкнутися.

Діона: Дай спокій, Доротее, адже це тільки жарт, тільки весела забава.

Доротея: То ви хочете забавлятись тривогою бідної дитини. Ганьба вам!

Діона: Ганьба?!! Та за що?!

Ліда: Не розумію тебе, Доротее!

Доротея: Яке ж ви серце маєте в грудях? Подумайте тільки: ця дівчинка просила у вас помочі, милосердя, розради, й прихильного слова перед претором, а тимчасом, коли її батько й мати може тяжко мучаться й марно гинуть на ринку,— ви загадали жорстоко бавитись нещасною сиріткою?! Чи не бачите, який ваш план негідний і ганебний?

Каліста: Ти, Доротее, мала б напевно рацію, як би це не була дитина християнська.

Діона: Так, так: це молода християнка, й нам не годиться її жалувати.

Доротея: То хто ж вони властиво такі— ті християни?

Флора: Питаєш, хто вони такі? Вони—правдива зараза й загибіль славного Риму.

Ліда: Ти знаєш, Доротее, яка це погана голота—ті наші невільники. А все таки Назорейці сто раз гірші й підліші від них.

Доротея: Чи й ти, Калісто, так само думаєш про бідних християн?

Каліста: Невже ти хотіла б їх боронити, Доротее?!

Доротея: Так, я буду їх боронити, бо ви ні трохи не знаєте християн, що ними так глибоко погорджуєте, й так завзято безчестите їх.

Діона: Не бійся: ми добре знаємо християн! Це скажені пси, що їх треба вбивати, де лиш у руки попадуться.

Доротея: Коли так, то слухайте, що вам скажу: Доротея теж скажена собака, тому треба вбити її! Я теж християнка! Чуєш, дитино?

Дитина (пригортається з довір'ям до Доротеї): Богові хай буде слава, що мене сюди привів!

Діона: Аж тепер мені ясно, що воно таке: Доротея хоче зажартувати собі з нас і вдає християнку. Справді, Доротее, твоя гра дуже гарно вдалася! З усього серця признаю це тобі!

Флора: Так, вона прекрасно відіграла цю комедію. Її бесіда неначе живцем вийнята з уст християн!

Ліда: А тепер давай цю дитину!

Доротея: Що?! Ви знов своє?! Навіть коли я визнала свою віру святу, ви сміете домагатись дитини?! То я мала б видати

вам на посміховище свою дорогу сестру в Христі?

Каліста: Ну, ну, вже досить цієї комедії!

Флора: Нехай ця дитина йде собі!

Ліда: Доротея прекрасно нас забавила.

Доротея: Яка пітьма вам розум окутала? Це не жарт,— я таки направду християнка.

Каліста: Прошу тебе, Доротея, не говори вже більше цього! Ці кімнати не привикли до підлого ймення християн, і на саму згадку йому могли б задрижати.

Доротея: А я тисячу разів це готова повторити. Оцим святим знам'ям, дорогоцінною пам'яткою по мученику, я вповню тебе, що я тепер не жартувала. Я вам виявила чисту правду: я християнка й вірую в Ісуса Христа, однородного Сина Божого, що став людиною для нашого спасення. І як щиро я надіюся вічного спасення, так само щиро визнаю тепер перед вами мою святу віру християнську.

Каліста: Доротее, схаменися! Що з тобою діється?! Але я сама цьому винна. Я не повинна була давати тобі в руки те чародійне християнське знам'я хреста. Разом із отим хрестиком, що скупаний в крові християнського злочинця, напали на тебе чари; віддай мені цього хрестика назад, щоб усяке небезпечне марево вступилося тобі з голови.

Доротея: Колись, Калісто, ти його одержиш назад. Тоді як Бог зволить прикрасити Доротею мученичим вінком, той хрестик достанеться тобі в спадщину.

Каліста: Ах, мені й на гадку не йшло, що той хрестик принесе тобі таке засліплення, а мені завдасть стільки болю!

Діона: Так, проклятий хрестик усьому винен.

Флора: Я вже з першої хвилі його боялася.

Доротея: Ви помиляєтесь усі; не думайте, що я зачала вірувати в Божого Сина аж тоді, коли вперве взяла до рук оцей золотий скарб; ні: я вже від давна належу до християнської громади. Тому сім років я відродилась із води та з Духа Святого, але що ж,— ви цього не всилі зрозуміти.

Каліста: О, нещасний сьогодні день! Чи на те прибула я сьогодні до Кесарії, моєї нової батьківщини, щоб тут утратити свою найлюбішу приятельку, подругу з дитячих літ?! Геть від мене, Доротее, геть! Моє серце бридиться тобою тепер, мов їдовитою гадюкою. О, безсмертні боги, не гнівайтесь, що до цього несплямленого місця ми позволили прийти комусь, що є вашим найзавзятішим ворогом. Ми навіть не знали, яка страшна гадина залізла сюди через оцей чистий поріг. Ах, боги, не відвертайтесь своїми ласками від нас! Даруйте, й помилуйте! Золотий хрестик усьому винен. Коли б я знову його дістала, то

кинула б його в найглибше море, щоб уже ніякого лиха на нас не накликав. Дорогі приятельки, поможіть мені тепер переблагати гнів безсмертних богів!

Діона: Заспокійся, Калісто, тебе обдурено, ти невинна, за таке розумні боги не карають.

8 Ява.

Корнилія (входить): Чи то ти, Калісто, так голосно кликала?

Каліста (тулиться до грудей матері): Ах, матусю, надходите в сам добрий час: біль і тривога зовсім зламала мене.

Корнилія: Який оце біль упав на тебе, дитинко? Скажи, поясни!

Каліста: Ах, там... О, я вже навіть сили не маю туди дивитися...

Корнилія: Оця дитина, дівчинка? Хто вона така?

Діона: Вона молода християнка.

Корнилія: Християнка?!! І Доротея не бридиться держати її за руку?!

Флора: Бо вона теж християнка.

Корнилія: Не може бути! Неправда!

Каліста: На жаль, гірка правда. Ах, матусю, як мені смутно! Потіште мене!

Корнилія: Доротее, мені не хочеться вірити, поки не почую правди з твоїх власних уст. Чи ти справді християнка?

Доротея: Так, я християнка!

Корнилія: Що?!! Чи не знаєш, що це слово означає смерть, з волі нашого божественного цісаря?

Доротея: Знаю про це, Корнеліе!

Корнилія: І ти смієш своєю присутністю зогиджувати цей чистий дім, дім самого претора?! Геть ізвідси, і знай, що ганебна смерть тебе незабаром постигне!

Доротея: То ж ходи, моя люба мала сестричко, разом підемо на зустріч золотій волі, на святу мученичу смерть. Мир вам усім! (Обертається й відходить).

Корнилія: Ніякого мира нема для Назореїв!

Флора й Ліда: Не мир, а боротьба з тобою!

Діона: І вічна, палюча ненависть! (ЗАСЛОНА СПАДАЄ).

(Далі буде).

З усього того, що ми звичайно говоримо, найбільше правди є в слові, "може бути."

Хто не попробував гіркого, зовсім не має поняття про солодке.

Пятьдесятиліття Сестер Служебниць

Цього року минає 50 літ, коли старенький о. Кирило Сілецький в своїй парохії Жужелі коло Белза своїм коштом і старанням зібрав перших дівчат для совершеннішої служби для Бога і свого українського народу— а о. Єремія Ломницький ЧСВВ—уложив і провів в життя правила нового Згромадження, у висліді чого ми дістали Сестер Служебниць. З того приводу в Канаді видано відозву за підписом Сестри Провінціональної Єлисавети та її писарки Сестри Софронії, з котрої звертається увагу на цей ювілей та намічується спосіб його переведення.

Нема найменшого сумніву, що Сестри в Канаді виконали для нашої Церкви й народу незаступиму працю на Божу славу, а нам на добро.

Тисячі й тисячі нашої дітвори щорічно користають з праці Сестер чито по містах у вечірних школах і недільних, чи на прерії користаючи з вакаційних шкіл і навчання Сестер. За добру науку тяжко відплатити самим Спасибіг і кількома центами. Це вклад в ціле наше життя від коріння і за таку науку дістаємо потім розріст, скріплення й кращу будучність, а за це годі заплатити грішми.

Отже в першу чергу ми повинні молитвою віддячити Сестрам за всі їхні труди, щоби всемогучий і найліпший Бог дав їм сил, здоровля і витревалости далі й далі трудитися в Канаді, будувати нові свої доми, Сиротинці, Старечі Доми й лічниці, та збільшати число свого покликання.

Треба заохотити многих чистих, а бажаючих вищого життя, совершеннішого й з більшою посвятою дівчат, вповні ідейних—щоби вступали до Згромадження наших Сестер.

Буде також красно, коли з тої нагоди золотого ювілею кожда парохія церква й навіть далекі місійні станиці зложать від себе грошеву жертву на Згромадження.

Це є людське й пригадує нам, що хтось і на цім світі оцінює нашу працю.

А ці гроші певно лишаться тільки між нами й Сестри

знають вже, як найкраще їх ужити та примінити для релігійно-народніх потреб. Особливо кладемо всім на серце наш Сиротинець в Айтуні, котрим віддано й з посвятою Сестри наші опікуються.

ПОСВЯЧЕННЯ НОВОГО МОНАСТИРЯ й КОЛЄГІЇ ОТЦІВ РЕДЕМПТОРИСТІВ У РОБЛИН, МАН.

Канадійська Україна збагатилася в одну гарну й дуже пожиточну інституцію. Нею є новий монастир і Колегія Отців Найсвятішого Ізбавителя в Роблин, манітобської провінції. Численні й тяжкі труднощі гамували будову цего релігійного й народного гнізда, однак при Божій помочі поборено всі перешкоди, та в неділю 28 червня ц.р. посвячено цей осередок культурного життя, звідки має промінювати світло віри й знання, будуть виходити молодці, що пізніше мають стати апостолами Христової католицької віри.

Були дуже слабі вигляди, щоб торжество посвячення могло відбутися з розмахом; обильні дощі робили все, що могли, щоби масі людей замкнути дорогу на торжество. Однак Той, що приказує вітрам і морю вжив своєї сили так могучо, що аж сонічко з високого неба ясно й тепло засміялося, а люди з далеких сторін висипались на площу монастиря як пчілки на квітуче поле, а з парохій Мерідейл, Ман. і Роблин св. Михаіла, прийшли з процесіями. Торжество зачалося співаною Службою Божою. Вівтар був устроєний в монастирських входових сінях, а вірні стояли під голим небом перед монастирем.

Службу Божу відправляв Впр. о. Ювілят М. Кривуцький, парох Сифтону; діяконували Впр. о. Ю. Шумей, парох Давфину і всеч. о. Йосиф Форнальчик ЧНІ. Співав хор студентів-богословів ЧНІ, а співав так вміло, що муніціпальний секретар Вествуд сказав: "До тепер я був все того переконання, що мішаний хор є найкращий— однак тепер мушу змінити свою гадку."

По Євангелії виголосив проповідь Впр. о. Гр. Шишкович ЧНІ.. У своїй бесіді проповідник вказав на абсолютну конечність релігії і закінчив тими словами: "Най буде благословенна та хвиля, в котрій пускається в рух цю духовну машину. Най в хвилі посвячення цего духовного дому отворяться широко двері Божого милосердя, най благодать Божа сплине широкими струями на цей релігійний осередок— най всемогучий Бог охоронить його перед всякими напастями видимих і невидимих ворожих

сил— най монахи цего монастиря будують усіх своїм Богоугодним життям, най молодці, що будуть вчитися в цій школі поступають з дня на день в знанню та в ласці Божій так, щоб вони пізніше могли стати добрими апостолами Христа Спасителя для Божої слави й для добра душ свого українського народу"!

По Службі Божій, целебрант о. Кривуцький теплими словами заохотив людей, щоб вони давали своїх синів до цеї школи, що приготовляе будучих священиків місіонарів.

Обряду посвячення Монастиря й Колегії довершив о. Кривуцький при співучасти діяконів оо. Шумея й Форнальчика. Впр. о. Візитатор С. Бахталовський сповняв уряд господаря дому.

По посвяченню відбувся бенкет в салі Колегії. Місцеві жінки й дівчата удекорували її українськими-британськими-канадійськими й американськими відзнаками. Гостей було багато, около 400 осіб, між ними також англійці й французи. На бенкет загостив всеч. о. А. Сабурен з чотирма товаришами. Всеч. о. Сабурен добре знаний українцям тої околиці, бо яких 25 літ тому він був їх парохом. Гостями на бенкеті були також: мейор міста Роблин п. Нютон, муніціпальний секретар п. Вествуд, принципал місцевої школи, головний контрактор будови п. Логан, плюмбер п. Ленґ і електрик п. Чепмен. Крім знаних уже нам гостей на бенкет загостили: Директор Колегії св. Йосифа в Йорктоні Пр. Бр. Альойзій ЧБХШ., разом із другим своїм співбратом-монахом і Сестра Настоятелька Інституту Пресв. Серця Христового в Йорктоні Пр. С. Йоанна в товаристві других Сестер Служебниць П.Н.Д.М.

Бенкет зачався молитвою. Господарем бенкету був всеч. о. Іван Бала ЧНІ. Із свого обовязку господар бенкету знаменито вивязався. В часі бенкету життя й товариська веселість панували між гостями.

Підчас бенкету було багато промов. Всеч. о. Сабурен говорив по українськи, англійськи й французьки. Він висловив свою радість, що українці тої околиці визначаються тою самою побожністю, якою вони визначалися тоді, коли він між ними працював. По нім промовляли о. Ст. Бахталовський, о. Мирон Кривуцький, і о. В. Шумей. Цей послідний підкреслив, що по Бозі й по своїх родичах він завдячує своє священиче покликання оо. Редемптористам в Йорктоні, як своїм колишнім душпастирям. Промовляли ще Пр. Бр. Альойзій ЧБХШ, мейор міста, муніціпальний секретар, принципал місцевої школи та інші. Всі вони висловлювали радість, що український нарід здобувся на таку гарну інституцію й виразили свій подив, як можна було довершити такої будови при так малих фондах.

Бенкет закінчив о. Ів. Бала горячим закликом до всіх, щоби

вони любили дорогий наш край, Канаду, й щоби вірно видержали при свому королеві Юрієві VI, особливо тепер, коли наша імперія переживає тяжкі часи теперішної війни. Вкінці відспівано канадійський й український гимн.

Успіх бенкету треба завдячити місцевим і дооколичним людям. Треба було подивляти особливо жінок з Роблин і поблизьких парохій, як вони вже кілька днів перед торжеством постійно трудилися, щоби все до смаку приготовити. Най добрий Ісус стократно винагородить їм їх труд і най дасть їм змогу дочекатися ще многих і благих літ.

По бенкеті гості подивляли просторі салі й модерне урядження нової будівлі.

Це велике торжество напевно запишеться нестертими буквами в серцях учасників, і можна бути певним, що неодні родичі пішлють своїх синів до тої школи, де вони будуть приготовлятися на будучих священиків-місіонарів і добродіїв свого українського народу.

Як віддих конечний для тіла, так молитва конечна для душі.

Якби ми щороку викоренили з себе одну якусь хибу, то накінець були б із нас правдиві праведники.

Золото й багатства можна втратити, але чесне ім'я лишається на віки.

Святість і велике багатство рідко коли бувають злучені разом.

Міст між втіхою й смутком дуже короткий.

Брехня, це перший крок на дорозі, що до шибениці провадить.

ДО НАШИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Просимо всіх наших Передплатників, що відновляють свою передплату, щоби в листі долучували ЗАВСІДИ картку, яку одержують на цю ціль. Це нам улегчить роботу, а Вам знова дасть більшу запоруку, що не зайде ніяка помилка.

Католицьким Світом

НОМІНАЦІЇ.—Згідно з розпорадженням Всесв. о. Архимандрита **Впр. о. Ст. Бахталовський** є Візитатором оо. Редемптористів і Ігуменом у Йорктоні; **Впр. о. Степан Іван Шавель** Ігуменом і Директором школи в Роблин, Ман. та **Впр. о. Володимир Корба** Ігуменом в Айтуні, Саск.

На отців професорів у Роблин, Ман. призначено **Впр. оо. Н. Копяківського, Йосифа Корбу й Йосифа Форнальчика.**.

Нехай всемогучий Бог кріпить здоровлям і благословить працю Впр. о. Візитатора, Впр. оо. Ігуменів та оо. професорів.

МОНАШІ ТОРЖЕСТВА.—Дня 20. травня ц.р. після Служби Божої в монастирській молитовниці дорогий брат Юрій (Теодор) Бала зложив дочасні обіти: убожества, послуху й чистоти на руки Впр. о. Ст. Бахталовського, Візитатора оо. Редемптористів.

9. червня ц.р. в тій самій каплиці, після Служби Божої, відбулося торжество облечин. Того дня дорогий брат Николай (Клементій) Палюх з рук о. Візитатора приняв монашу рясу, хрест і вервицю й розпочав новіціят. В часі обох тореств були присутні Отці, студенти, новики й брати ЧНІ. Принагідне слово виголосив Впр. о. Візитатор.

Дай Боже, щоб оба ці молодці витривали в Чині Найсвятішого Ізбавителя та трудились на Божу славу й добро українського народу.

ПОСЛАННЯ КАНАДІЙСЬКИХ ЕПИСКОПІВ в справі війни.—Іх Еміненція кард. Вільнеф і всі канадійські католицькі єпископи видали спільне пастирське послання, в котрім з'ясовують становище католиків в цій війні та наші обовязки.

Владики підчеркують, що сам перегляд нацистівського навчання і листи Папів з другої сторони вказують нам, що Церква в Европі терпить переслідування. Тому ми тут вільні повинні піддержати наших борців постійною молитвою і посвятою. Також ми повинні помогти нашому війську через працю у воєннім промислі, рільництві і сусідних царинах, через закуп воєнних ощадностий та підчинення всім воєнним обмеженням, які накладає наш уряд в харчах чи інших справах.

"Молімся за наших борців, що одушевлені такими думками і з чистих понук, пішли на бій, щоби витревали докінця рішено, неустрашимо, по геройськи. Подумаймо часто, що вони відчувають брак тих дорогих своїх, що залишили по домах— про терпіння ранених і болі умираючих. Тому ми повинні постійно за них молитися і жертвувати."

Преосвященні владики Канади в своїм посланню і заклику до єдности і посилення наших воєнних зусиль для побіди, звертають також увагу на воєнні недомагання і жадають їх усунення. Вичислені там такі недомагання: Непошанування морального закону в промислі і пошкрення продажі середників проти запліднення— богохульні клятби піянство— нарушення святкування неділі і свят— фабрична праця замужних материй— пропаганда безбожницького комунізму. Преосвященні остерігають, що через теперішні відносини часто дається нагоду для безбожницької пропаганди комунізму, а тоді наша побіда в цій війні "сталаб лише передишкою перед революцією," що привелаб внутрішні межиусобиці і терор. Владики взивають до вірности релігії і Богу.

ТОРЖЕСТВЕННЕ ПОСВЯЧЕННЯ новопомальованої катедри нашої у Філядельфії відбулося 3 мая. Передтим цілий тиждень давав св. місію о. В. Краевський ЧНІ. з Канади. Була архієрейська Служба Божа Преосв. Богачевського в сослуженні многих отців, а потім спільний обід в Парохіяльнім Домі. Церква є під візванням Непорочного Зачаття і маляр помістив образ Матері Божої над самим головним престолом.

Парохом церкви є о. канцлер Филимон Тарнавський.

ЗБУДУВАЛИ ПРЕГАРНУ НАШУ ЦЕРКВУ в Гемтремк, біля Дітройт. Посвячення нової церкви було 31 мая 1942. Першу церкву збудували на Грейлінґ вулиці 1914 р. за о. Евгена Бартоша, організатора парохії. При церкві є великий мурований Народний Дім, що тепер служить за цілоденну парохіяльну школу під проводом Сестер. Сестри мають окремий дім. В 1934 році

докуплено нову площу під будову церкви за о. М. Струтинського. Коли на пароха прийшов о. Стефан Тиханський в 1936 році, парохія стала збирати фонди на будову, котра почалася рік тому. Парохія має 800 родин членів, при ній гуртується 25 організацій —Брацтва, Сестрицтва, 3 відділи УНС, один Провидіння, 2 відділи Союзу Українок, Апостольство Молитви, відділи Марійської Дружини, ітд.

В БИРМИНГГЕМ, АЛЯБ. відбулися 32 наради католицької преси Америки й Канади, получені зі з'їздом. Католицьку пресу названо там прилюдно "одним з найбільших і найважнійших завдань Католицької Церкви." Торжественну Службу Божу правив Преосв. Тулен а проповідував Преосв. Йосиф Румель, арх. Ню Орлінс.

Преосв. Тулен сказав так підчас своєї промови потім на з'їзді: "Коли католицька преса має сповнити завдання, для котрого повстала, то мусить зайти до кождого католицького дому, а навіть до хати некатолика. Многі некатолики радіб і цікавіб почути католицьку правду, а це можливе лише через нашу пресу. Треба великого руху для виховання в цім напрямі, щоби поширювати нашу католицьку пресу."

"Це виховання мусить початися не від народу, але від священика. Коли нема більшого зацікавлення католицькою пресою, то причина цьому по найбільшій часті лежить по стороні священика. Так, священик має много обовязків, много повинностий, але коли справа лежить йому на серці, він для неї богато зробить."

І дальше сказав Преосв. Тулен: "Особисто я волівби, щоби католицька часопись ішла до кождого дому в парохії, як мати много річий, котрі пароxи уважають за суттеві. Зараз по старанню о престіл я поклавби на черзі старання про католицьку часопись і книжку."

"Нам треба захоплення, підбадьорення, жертвенности, якщо католицька преса має осягнути свою ціль. Ми говоримо, "кожда католицька дитина до католицької школи!" Але чому не говоримо, "до кождої католицької хати католицьку часопись і книжку!"? Це можна виконати! Виконаймо!"

Преосв. Румель так сказав у своїй проповіди: "Ви мужно боретеся в імени святої Матері Церкви проти невіжества, блудів, упередження і перекручування. З незахитаною вірністю ви постійно голосите католикам і некатоликам думку Церкви, як вона виражена св. Апостольською Столицею і Гіерархією, стараючися тим чином витворити і зберегти правдивий дух Христа, що перейшов до нас через століття аж до тих так ворожих часів."

Ці похвали і слова заохоти для католицької преси з уст високих достойників Католицької Церкви варті, щоб над ними застановитися.

ПРЕОСВ. ІВАН ДЖ. КЕНТВЕЛ, арх. Льос Анджельос в Каліфорнії сказав на з'їзді Лицарів Колюмба, що "побіда при помочі фізичної сили сама собою ще не спасе світу."

Виступаючи проти новітнього поганства, котре полягає в матеріялістичнім почитанню богацтва, або держави, "Нацизм і комунізм це лише кінцева стадія духового розкладу. Війна це лише найвища криза жертви, що давно вже безвиглядно хоріла. Матеріялізм це наука смерти, а не життя— наука грубої зради, а не прославлення людини. Ми бачили страшну трагедію людини, котрій говорили, що треба відректися Христа, коли хоче на землі творити ліпше життя. І ми є свідками тепер трагічного наслідку того в розбурханій воєнній полуміні."

ПРЕОСВ. РОБЕРТ Е. ЛЮСЕЙ, арх. Сан Антоніо, сказав, що причиною теперішної війни і злощасного самовинищування християн в Европі є половичне християнство і многі відступства.

ПО КАТОЛИЦЬКІХ ЦЕРКВАХ в Голяндії прочитано послання епископів, що противляться розпорядженню нацистів в справі примусової праці молоді по таборах. Німці хочуть збирати до цеї праці всю молодь від 18 до 24 року життя.

ПРИЙШЛИ НЕПОТІШНІ ВІСТИ зза моря, що на Україні померли письменниця Ольга Кобилянська, одна з найбільших письменниць України й донька нашої Буковини— та проф. Антін Горбачевський, учений і політик, що помер в Празі.

НА ОСТРОВІ МАЛИЙ ДІОМЕД на морі Берінга, лише пять миль від Великого Діомеда, що належить до совітів, навернувся тепер останний ескімос поганин, так що ціле населення острова 165 душ—всі є католиками. Живе між ними о. Тома Конингем від 5 літ і його праця не пішла намарне. Зараз напроти починається царство воюючого безбожництва— а тут на далекій північі, серед снігів і ледів всі до одного віруючі католики, а між ними католицький священик. —Ось взір дбайливости та місійної ревности Католицької Церкви.

ЧИ ВИ ВЖЕ ВІДНОВИЛИ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ?

ВИЩА ШКОЛА В РОБЛИН, МАН.

Чим для корабля керманич, чим для аеропляна пільот, тим для народу духовні провідники.

Щасливий нарід, що має много добрих духовних провідників.

Українці католики Канади мають замало духовних провідників, замало священиків-місіонарів, що вели б нарід дорогою правди й любови, дорогою Божих законів до кращої його долі тут і вічного щастя в другому життю.

оо. Редемптористи ведуть від ряду літ вищу школу, де приготовляють ідейних молодців до будучого стану Христових апостолів, священиків.

Цю школу перенесено цего року з Йорктону до нового будинку в Роблин, Ман., з північної сторони цего міста, в мальовничій околиці західної Манітоби, взноситься велика мурована будівля з золотим хрестом у верху. Її добре видно з залізничого шляху, що в віддалі пів милі перетинає місто Роблин.Це монастир і вища школа оо. Редемптористів. Положення на фармі, біля ліску, уладження модерне з центральним огріванням, водопроводами, елєктрикою, гарна каплиця, ясні наукові салі, велика бібліотека: англійська й українська, площі до забав і руханки літом, зимою ховзанка, все те дуже відповідне, щоби приготовити до звання священика-місіонаря.

Навчають самі Отці. Наука обіймає плян клясичних Вищих Шкіл Канади. Виховання має на цілі виробити з молодців характерних мужів, сильних духом, при тім здорових тілом, будучих священиків-місіонарів.

Наука релігії, українознавство, українська історія, література займать відповідне місце. Молодці пізнають наші богослуження, наш обряд і спів.

Початок шкільного року 1. вересня.

УСЛІВЯ ПРИЙНЯТТЯ

1. Тільки ті можуть бути приняті до цеї школи, котрі бажають стати священиками-монахами Чина Найсв. Ізбавителя.
2. Мусять бути з чесної родини, греко-католицького обряду.
3. Повинні мати скінчений 7-ий грейд, і бути в літах від 12 до 14.
4. Платять місячно $12.00. За це дістають ціле удержання (помешкання, харч,) книжки й науку.
5. Про одіння, білля дбають самі родичі.

При поданню треба залучити:
а) метрику хрещення,
б) Свідоцтво від лікаря, що молодець є здоровий.
в) Свідоцтво моральности від свого о. Пароха.

По скінченні цеї Вищої Школи, що треває пять літ, молодці переходять до Новіціяту, де приготовлюються до монашого життя. По році новіціяту слідує наука фільософії і богословія. У новіціяті й богословії сам монастир удержує молодців.

Дорогі Родичі! Маєте сина, що скінчив семий грейд і має охоту вступити до нас, щоби посвятитися Богові, пішліть його до нашої школи.

Дорогий хлопче! Коли хочеш бути монахом-священиком, коли бажаєш пізніше працювати для слави Ісуса Христа, для добра свого народу, вступай тепер до школи оо. Редемптористів у Роблин, Ман. Христос кличе, як колись перших своїх учнів: "Ходи за мною!" Слухай Його голосу! Щасливий, хто піде за голосом свого покликання!

По інформації звертайтесь на адресу:

REV. FATHER DIRECTOR, REDEMPTORIST FATHERS COLLEGE,
Box 355, ROBLIN, MAN.

ПРЕСФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" Жертвували:

Ю. Воробець $1.00; Ю. Гливська 95ц.; В. Шанайда 85ц.
Сердечно дякуємо всім жертводавцям за ласкаві жертви.
Адміністрація "Голосу Спасителя."

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Найсердечнішу подяку складаю Пресвятому Серцю Христовому й Матері Божій Неустаючої Помочі за особливішу поміч в тяжкій операції, котрій піддався 1. травня, ц.р.

Іван Гутнан, Едмонтон, Алта.

Щиру подяку складаю Матері Божій Неустаючої Помочі й св. Антонієві за велику ласку, що її одержала по короткій гарячій молитві. Нехай Імя Марії буде прославлене.

З. Білінська, Торонто, Онт.

Щиру подяку складаю св. Антонієві за одержану ласку, о котру просила.

М. Токар, Торонто, Онт.

Обі вище згадані особи гарячо поручають усім, щоб у прикрих хвилях життя вдавались з просьбою до Матері Божої й св. Антонія— а вони їх просьбу вислухають.

С. Матея, Торонто, Онт. складає подяку св. Антонієві за правдиво чудесну ласку, котру одержала несподівано скоро, що по людськи говорячи було зовсім неможливе.

Складаю щиру подяку Матері Божій Неуст. Помочі за вислухані молитви й уздоровлення дитини з тяжкої недуги.

Е. Гаррісон, Еденвуд, Саск.

Сердечну подяку складаю Преч. Діві Марії за її ласку й поміч в одній грізній справі.

Сестра Евпраксія, Сл. П.Н.Д.М., Ріджайна, Саск.

НОВА КНИЖЕЧКА...

РОБІТНИКОВІ НЕ ТРЕБА РЕЛІГІЇ?!

У ній коротко, але ясно розвязується питання: Чи робітникові треба Христа, та Його науки, чи ні? Чим був робітник перед Христом, що вчинив Христос і Церква для нього. Книжечка дуже хосенна. Стор. 40. Ціна 10ц. Повинна найтись у кожній українській хаті. Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

НА БУДОВУ ЮВЕНАТУ (МАЛОГО СЕМИНАРЯ) В РОБЛИН, МАН., ЖЕРТВУВАЛИ:

По $10.00: всеч. о. Й. Пуляк, Брендон. По $5.00: всеч. оо. Ст. Семчук, В. Довгович і п. Панько Хруник, Вест Бенд. По $3.00: П. Броцький. По $2.00: Юрій Івашко. По $1.00: Петро Пальцат, Павліна Волосюк, Ірена Щерба, Михайло Коваль, Василь Ісаїв, Іван Сніданко, Григорій Сніданко. По 25ц.: В. С.

Всім ласкавим Добродіям складаємо щиру подяку за їх жертви. Нехай Всевишній винагородить якнайщедріше їх жертволюбивість, а Мати Божа Неустаючої Помочі нехай заєдно має їх у своїй опіці.

Всякі жертви просимо ласкаво слати на адресу:

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION JUVENATE, YORKTON, SASK.

ЧИТАЙТЕ ПРЕКРАСНІ КАТЕХИЗМИ

Народний Катехизм, стор. 114 ..... 10ц.
Діточий Катехизм, о. др. В. Кушнір, прекрасний ілюстрований катехизм для дітей ..... 10ц.

Наша Релігія, о. А. Луговий, катехизм в українській і англійській мовах ..... 15ц.

Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ЧИТАЙТЕ... ЗАМОВЛЯЙТЕ...

ПРОПАМЯТНУ КНИГУ

З НАГОДИ 50-ЛІТТЯ НАШОГО ПОСЕЛЕННЯ В КАНАДІ

Ціна $2.50 за Примірник з Пересилкою

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.
Висилка тільки за попереднім надісланням грошей.

— ЧИТАЙТЕ —

Життя й навернення св. Володимира	.05
Короткі застанови над станом своєї душі	.05
Найкраща потіха в годині смерти	.15
О Покаянню, Митрополит А. Шептицький	.20
О Любові, Митрополит А. Шептицький	.20
О св. Причастю	.15
Пощо сповідатися?	.05
Про Христа Спасителя	.15
Служба Божа наше життя	.10
Сповідь наверненого лікаря	.15
Як сповідатися?	.05
Чи наука противиться вірі?	.25

Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

МОЖНА НАБУТИ повний річник "Голосу Спасителя" від 1934—1941 р. Поодинкі роки "Г. Сп." можна теж доповнити поодинокими числами. Ціна одного річника "Г. Сп." з пересилкою є $1.25 Річник висилається лиш за попередним надісланням належитости. Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

В лікаря.—Добрий день.
—Як ся маєте, пане Пампушинський! Лекше Вам?
—Все гаразд, тільки те віддихання мучить мене.
—Не журіться, ми і з Вашим віддиханням скоро скінчимо!

Лікар до піяка:— Мабуть будеш мусів умерти, бо внутренности спалені.

Піяк:—Но, то хіба в ночі спалилися, бо в день я все їх поливав.

Панянка:—По чому продаєте яйці?
Купець:—Свіжі, цілі по 25 центів, потовчені по 15 центів.
Панянка:—То потовчіть мені два тузіни!

КАЛЄНДАР НА СЕРПЕНЬ, 1942

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
19 С Преп. Макрини і Дія	1 С Пр. Ч. Хр., 7 мч. Макав.
20 Н 10 по С. і Прор. Ілії	**2 Н 10 по С.** Пер. м. св. Стеф.
21 П Преп. Симеона і Івана	3 П Прп. Ізаакія і ін.
22 В Марії Магд. і Фоки	4 В Мч. 7 молодців у Ефезі
23 С Мч. Трофима і ін.	5 С Мч. Евсигнія
24 Ч † Мч. Бориса і Гліба	**6 Ч Преображення ГНІХ**
25 П † Успення св. Анни	7 П Прмч. Дометія
26 С Сщмч. Єрмол., Параскевії	8 С Ісп. Еміліяна
27 Н 11 по С. † Вмч. Пантел.	**9 Н 11 по С.** † Ап. Матія
28 П Прохора і св. Іннок. папи	10 П Мч. Лаврентія
29 В Мч. Каліника	11 В Мч. Евпла
30 С Ап. Сили і ін.	12 С Мч. Фотія і Анікити
31 Ч Праведного Евдокіма	13 Ч Прп. Максима
1 П Серпень. Пр. Ч. Хр.	14 П Пр. Міхея
2 С Пер. мощ. св. Стефана	**15 С Успення Пресв. Богор.**
3 Н 12 по С. Ізаакія і ін.	**16 Н 12 по С.** Пер. Нерук. Обр.
4 П Мч. 7 молодців у Ефезі	17 П Мч. Мирона
5 В Мч. Евсигнія	18 В Мч. Флора і Лавра
6 С Преображення ГНІХ	19 С Мч. Андрея Страт.
7 Ч Препмч. Дометія	20 Ч Пр. Самуїла
8 П Ісп. Еміліяна	21 П Ап. Тадея і ін.
9 С † Ап. Матія	22 С Мч. Агатоніка і ін.
10 Н 13 по С. Мч. Лаврентія	**23 Н 13 по С.** Мч. Лупа
11 П Мч. Евпла	24 П Сщмч. Евтиха
12 В Мч. Фотія і Анікити	25 В Возвр. м. ап. Вартоломея
13 С Преп. Максима	26 С Мч. Адріяна
14 Ч Прор. Міхея і пер. м. Т.П.	27 Ч Прп. Пімена
15 П Успення Пресв. Богор.	28 П Прп. Мойсея Мур., Авгус.
16 С Пер. Нерукотвор. Образа	**29 С Усік. Гол. Ів. Хр.** (на нед).
17 Н 14 по С. Мч. Мирона	**30 Н 14 по С.** Св. Александра
18 П Мч. Флора і Лавра	31 П † Пол. Пояса Пр. Богор.

УСТАВ НА СЕРПЕНЬ

2. Неділя 10 по Сошествію і Пророка Ілії: Гл. 1, Євангеліе утр. 10.
9. Нед. 11 по Сош. і † Вмч. Пантелеймона: Гл. 2, Євангеліе утр. 11.
14. Проісхожд. Ч. Хреста, 7 Мч. Макавеїв і Памятка Хрещення України: Від нині починається Спасівка, піст, що тревае до 27 серп. навеч. Усп. включно. Ап. 125 і 330, ев. Ів. 60 і Мт. 38.
16. Нед. 12 по Сош. Гл. 3, ев. утр. 1. На Сл. Б. Ап. 158, Єв. Мат. 79.
19. Преображення ГНІХ: Ап. 65, Єв. Мат. 70. Свячення Овочів.
23. Нед. 13 по Сош. і Попразд. Преображення: Глас 4, ев. утр. 2.
28. Успення Пресв. Богород.: Сл. Б. ап. 24, Єв. Лук. 54. Свяч. Зілля.
30. Нед. 14 по Сош. і Попразд. Успення Пр. Д.М. Гл. 5, ев. утр. 3.

СВЯТА МІСІЯ

в церкві св. ПЕТРА й ПАВЛА в РОЗБУРН, МАН., на фармах від 12—19 ЛИПНЯ. Голосити буде ті о. Місіонар з Йорктону.

НОВІЦІЯТ

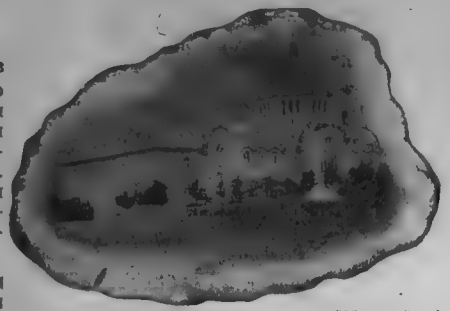

оо. Редемптористів приймає тих, що бажають служити Богу й працювати яко монахи-місіонарі Чина Найсв. Ізбавителя для українського народу в Канаді й Злучених Державах.

УМОВИ прийняття до Новіціяту для кандидатів на священиків-місіонарів є слідуючі: 1) Щире й рішуче бажання служити Ісусу Христу в Чині оо. Редемптористів. 2) Добре здоровля. 3) Добре поведення. 4) Покінчення щонайменше вищої школи (Гай Скул). 5) Відповідний вік. **До Новіціяту приймається теж молодців, що бажають служити Ісусу Христу яко монахи-братчики в Чині Найсв. Ізбавителя.** Умови прийняття для кандидатів на братчиків є ті самі, що на священиків, крім вищих студій. Братчики займаються домашньою працею в монастирі, як господарі, кухарі, кравці, дяки, друкарі і т.п.

По ближчі інформації проситься писати на адресу:

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION NOVICIATE, YORKTON, SASK.

ГУРТОВИЙ СКЛАД
ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE
Vol. 14, No. 9. YORKTON, SASK. September, 1942

КАЛЄНДАР НА ВЕРЕСЕНЬ, 1942

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
19 В Мч. Андрея Страт.	1 В † Поч. церк. року. Сим.
20 С Прор. Самуїла	2 С Мч. Маманта і ін.
21 Ч Ап. Тадея, мч. Васси і ін.	3 Ч Сщмч. Антима
22 П Мч. Агатоніка і ін.	4 П Сщмч. Вавили
23 С Мч. Лупа	5 С Пр. Захарії
24 Н 15 по Сош. Сщмч. Евтиха	**6 Н 15 по С.** Чудо Арх. Мих.
25 П Возвр. м. ап. Вар. ап. Тит.	7 П Мч. Созонта
26 В Мч. Адріяна і Наталії	**8 В Різдво Пресв. Богород.**
27 С Преп. Пімена	9 С Правед. Йоакима і Анни
28 Ч Преп. Мойсея Мур.	10 Ч Мч. Минодори і ін.
29 П Усік. Гол. Ів. Хр. (нед.)	11 П Прп. Теодори
30 С Св. Александра і ін.	12 С Сщмч. Автонома
31 Н 16 по С. † Пол. пояса МБ.	**13 Н 16 по С.** Віднов. Храма
1 П † Поч. цер. року. Сим.	**14 П Воздв. Ч. Хреста. Піст.**
2 Мч. Маманта, св. Івана пост.	15 В Вмч. Никити
3 С Сщмч. Антима, Пр. Теот.	16 С Вмч. Евфимії
4 Ч Сщмч. Вавил., пр. Мойсея	17 Ч Мч. Софії і її дітей
6 П Прор. Захарії	18 П Прп. Евменія
6 С Чудо Арх. Мих. Евдоксія	19 С Мч. Трофима і ін.
7 Н 17 по С. Мч. Созонта	**20 Н 17 по С.** Вмч. Евстахія
8 П Різдво Пр. Богородиці	21 П Ап. Кондрата
9 П Правед. Йоакима і Анни	22 В Сщмч. Фоки
10 С Мч. Минодори і ін.	23 С Зачаття Ів. Хрестителя
11 Ч Преп. Теодори	24 Ч Првмч. Теклі
12 П Сщмч. Автонома	25 П Прп. Евфрозини
13 С Віднов. Храма, Корнилія	**26 С Престав. І. Богосл. (нед.)**
14 Н 18 по С. Воздв. Ч. Хреста	**27 Н 18 по С.** Мч. Каліграта
15 П Вмч. Никити	28 П † Прп. і ісп. Харитона
16 В Вмч. Евфимії	29 В Прп. Киріяка
17 С Мч. Софії і її дітей	30 С Сщмч. Григорія

УСТАВ НА ВЕРЕСЕНЬ

6. Нед. 15 по Сош.: Гл. 6, Єв. утр. 4. Сл. Б.: Ап. 176, Єв. Мат. 92.
13. Нед. 16 по Сош. і Усік. Голови Ів. Хрестителя: Гл. 7, Єв. утр. 5. Устав той сам, що на св. Ап. Петра й Павла в неділю 12 липня.
20. Нед. 17 по Сош. і Пер. Воздв. Ч. Хр., Предпр. Різдва БМ.: Гл. 8, Єв. утр. 6. Сл. Б. Ап. 182 і 215, Єв. Матея 62 і Івана 9.
21. Різдво Пресв. Богор. Все Празника.
27. Нед. 18 по Сош. і Воздв. Ч. Хреста: Гл. 1, Єв. утр. 7. Воскр. сл. опускається. Сл. Б. Ап. 125, Єв. Ів. 60. **Нині заховуємо піст.**

НА ПРЕСФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" жертвували:

А. Гамуляк 75ц.; М. Сохан 75ц.; І. Прокопович 65ц.; Карло Стець $2.75. -- За ласкаві жертви щиро дякуємо.

Адміністрація Голосу Спасителя.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Нсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 14, Число 9. **Вересень** **1942**

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ВЕРЕСЕНЬ

Щоб католицька молодь святу Церкву, як матір і учительку, щораз більше любила й шанувала.

Смутно на серці робиться, коли подумати, як то неодна добра, любляча мати, замість дочекатись помочі й потіхи від своїх діточок, мусить бідна на старші літа гіркі сльози проливати, бачучи, як ті її діти з дня на день робляться гірші й для своєї мами ні крихітки серця вже не мають. А вона з ними стільки біди зазнала, стільки клопотів нераз перебула, поки виховала їх!.. І за всі ті її болі, за всі журби материнського серця, за всі безсонні ночі, що над їх колискою, затривожена, пересиділа, коли вони бувало лежали хорі,— отака тепер їй жорстока від них заплата...

До тієї покривдженої матері дуже часто буває подібна й свята Церква Католицька. Бо й у неї теж є діточки, о! мільйони й сотні мільйонів діточок! Їх вона водою Святого Хрещення породила до нового, божественного життя, й прийняла щодо них обов'язки дбайливої матері, щоб те надприродне життя Божої ласки в їхній душі розвивати, кріпити, й перед усякими небезпеками захоронювати. На жаль, дуже часто, ті її діти від неї відвертаються й сходять на злу дорогу, й проти своєї святої матері, як вороги, виступають. Особливо дорастаюча молодь виставлена на отаку небезпеку зіпсуття.

Так, особливо на молодь християнську католицьку пекольний дух закидає свої хитро приладжені сіти. На ту бідну, недосвідчену молодь чатує зараза безбожництва, атеїзму, комунізму, піянства й розпусти, щоб той ніжний цвіт, ту надію святої Церкви люблячої матері, розтоптати й знищити.

Свята Церква всіх сил докладає, щоб цьому нещастю запобігти. Вона безперестанку проповідує, учить, напоминає своїх молодих християн. Вона старається гуртувати їх у всіляких добрих організаціях, товариствах і брацтвах, щоб їх віру в душі кріпити й молоді серця від зіпсуття зберігати.

Одначе не забуваймо, що самої тільки праці в такому важному

ділі—абсолютно за мало. Треба ще молитися. І от саме цього місяця свята церква взиває всіх членів Апостольства Молитви, щоб із таким прекрасним наміренням сердечно молилися. Так, молімся й усіх серцем милосердного Бога просім, щоб своєю ласкою католицьку молодь зберігав, щоб не сходила вона на погубні манівці беззаконня, а пильно слухала голосу люблячої своєї матері, святої Церкви католицької.

73. ПСАЛОМ ЦАРЯ ДАВИДА

1. Так, я знаю, що Бог добрий для праведника,
   Для того, що має серце чисте!
2. А всетаки я мало що не збився із правої дороги,
   І мало що не поховзнулись стопи мої.
3. Бо ото став я заздрити бутним людям,
   Бачивши щасливу долю тих беззаконних.
4. Вони бо не знають горя до самої смерти,
   Тіло їх повне живучої сили.
5. Не знають вони людської нужди,
   Та й не бідують гірко, як інші.
6. Тимто гордістю прикрашують вони себе, немов намис-
   І насильством зодягаються немов одежою. (том,
7. Беззаконня виходить із їхнього нутра,
   Грішні думки із їхнього серця.
8. Вони глузують собі з інших людей, клеветою обкиду-
   І гордо хваляться своїм насильством. (ють їх,
9. Уста свої звернули вони проти неба,
   І язиком своїм перемірюють землю.
10. Вони кажуть: "Як може Бог знати, що ми робимо?
    Хіба ж є якесь знання у Всевишнього?"
11. Отакі то вони— ті безбожники,
    Що преспокійно накопичують свої багатства.
12. І погадав я собі. Отже то на дармо зберігав я своє серце чистим,
    Надармо вмивав я свої руки між невинними;
13. Бо кожного дня приходилось мені гірко терпіти,
    И кожного ранку нова журба була коло мене.
14. І коли б я був сказав: "Буду говорити так, як вони,"
    То я був би зрадив покоління твоїх дітей.
15. І став я застановлятись, щоб зрозуміти ці речі,
    Одначе трудність ця була надто велика передо мною,
16. Аж поки я духом увійшов у таємні Божі плани,
    И зрозумів, яка є остання доля їх.

17. Бо направду Ти, Господи, ставиш їх на ховзьких доро-
    І провалюєш їх у погибіль. (гах,
18. Дивіться: одна хвиля—і вже по них!
    Кінець їм! Пропали вони в лихій пригоді.
19. Як той, що, пробудившись, відкидає від себе прикрий сон,
    Так Ти, Господи, відкинеш від себе образ їх.
20. Коли серце моє гіркістю наповнялось,
    І глибоке зворушення обхопило мене,
21. Я стуманів був цілковито й не розумів нічого,
    І немов та німа скотина був я, Господи, перед Тобою.
22. Та на щастя, не покинув я Тебе, і оставсь біля Тебе,
    Права Твоя рука задержала мене при собі.
23. Твоїм Провидінням Ти надалі поведеш мене,
    І приймеш мене колись у свою славу.
24. Кого ж бо іншого, ніж Ти, маю сподіватися в небі?
    Мавши Тебе, нічого іншого не треба мені й на землі.
25. Тіло моє й моє серце зотліють і розпадуться,
    Одначе твердиня серця мого й доля моя—Бог по віки.
26. Бо ось погибнуть усі, що від Тебе віддалились;
    Ти знищиш усіх тих, що, спроневірившись, від Тебе відступили.
27. Щодо мене, то злука з Богом, моє єдине щастя;
    Надію свою я покладаю на Господа Бога;
    Буду проповідувати, Господи, всі твої діла!

* * *

Оцей псалом росказує нам, яка страшна спокуса проти віри в Боже Провидіння застукала раз до серця Царя Давида, і як за Божою поміччю він ту спокусу щасливо переміг. А була така хвиля, що він от-от уже мав сказати: нема Божої справедливости, тому й не варт завдавати собі труду, щоб жити чесно й порядно; бо от на світі так багато безбожників, що закон Божий ногами топчуть і серце своє гріхами розвеселяють, а всетаки добре їм ведеться, й ніяка кара з неба на них не падає, ніякий смуток їхньої радости не скаламучує. А тимчасом неодин праведник, що серцем чистим увесь свій вік намагається Богові вірно служити, стогне бідний під тягаром важких хрестів, клопотів і терпінь, і ніякої нагороди за те його праведне життя якось не видко. Де ж властиво той справедливий Бог, що на таку страшну несправедливість на світі позволяє? Отак, промовляє нераз у хвилі спокуси навіть найліпший християнин і готов цілковито стратити довіря до Божого Провидіння, й зійти на блудну дорогу. Отак говорить бідна людина, бо своїм коротким розумом вона не всилі зрозуміти, чому Бог не спішиться, щоб на світі запровадити цілковиту справедливість, і кожного поставити на місці, що йому

належиться й кожному заплатити по заслузі. Отак говорить короткозора людська істота, бо їй здається, що на цім світі має закінчитися вся велетенська драма людської історії. А в дійсності та драма на цім світі тільки розпочинається, а кінець її буде в вічності. Господь Бог не спішиться, бо має час. Людина бідна спішиться, бо чує, що хвилі її життя ограничені, а Господь Бог має всю безконечну вічність на свої услуги. Там у вічності зробить Він досконалу справедливість, і кожний одержить те, що собі заслужив і кривди ніякої нікому там не буде. Воно правда, що безбожники нераз безкарно на цім світі гуляють собі й веселяться, одначе не завидуймо їм: та радість їхня грішна може кожної хвилі розприснутись, мов та миляна банька, а потім чекає їх смуток і розпука на віки... Правда також, що нераз праведникові приходиться важко страждати на цім світі, одначе що воно властиво таке супроти тієї вічної радости, що її Господь приготовив для своїх праведників на небі?

То ж коли до нас подібна спокуса підступить, застановімся побожно й скажім разом із Царем Давидом, що не нам, нужденним сотворінням критикувати таємні Божі плани, не нам диктувати Господу Богу, як має світом керувати. Нам тільки треба перед Господом Богом упокоритись з цілим серцем віддатись тому Батьківському Провидінню, що всім світом премудро керує й ніякому сотворінню кривди не робить, і всіх хоче задовольнити, і всіх хоче зробити учасниками свого безконечного щастя.

А я кажу вам: Любіть ворогів своїх: благословіть тих, що вас проклинають, робіть добро тим, що вас ненавидять, і моліться за тих, що над вами знущаються й переслідують вас; і так будете ви гідними дітьми Отця вашого, що на небі; він бо каже сонцю свому світити і на лихих і на добрих, і дощеві каже росити на праведних і на беззаконних. Коли ви любите тільки тих, що вас люблять, то яка нагорода належиться вам за це? Хіба ж митарі й грішники не роблять так само? І коли поздоровляєте тільки кревних і приятелів ваших, то що властиво в цім таке надзвичайне? Хіба ж погани не роблять так само? Ви, отже, намагайтесь бути совершенні, як і Отець ваш небесний є совершенний! (Мат. 5, 44—48).

Деревина належить до садівника, що її посадив, образ належить до маляра, що його намалював; статуя-фігура— до різьбаря, що її вирізьбив; цегла— до того, що її з глини зліпив; а ми, люди, належимо до Господа Бога, що нас сотворив і нашу слабеньку істоту своєю всемогучою рукою постійно підтримує.

Чудо Господньої Крови

Року Божого сімсот вісімдесят і сьомого зібрались єпископи з широкого християнського світу на великий, вселенський Собор до міста Нікеї, щоб боронити честь святих образів. Бо саме тоді вибухла була нова єресь так званих іконоборців, що завзято нищили й палили святі хрести, образи й статуї, кажучи, що віддавати честь образам,—це ніщо інше, як грубе ідолопоклонство.

В обороні святих образів навіть кров геройських мучеників текла тоді рясними потоками, а подекуди Господь Бог і чуда великі та надзвичайні чинив, на доказ, що католицька практика шанувати святі образи—Йому до вподоби.

Ми оце саме хочемо росказати тут про одне таке чудо, що сталось у місті Бериті, недалеко Тиру й Сидону.

Отже якийсь християнин, що в згаданому місті мешкав біля великої жидівської божниці, мав у себе в кімнаті над ліжком невеличкий, але гарно намальований образ Господа нашого Ісуса Христа. Якось так сталося, що чоловік той, переїхавши згодом на інше місце, забув узяти з собою той образ Спасителя. Всі інші речі забрав, а образ якось залишив.

Небавом до опорожненого помешкання спровадився якийсь жид. Але дивна річ: примістившись у новій хаті, жид оставив святий образ Спасителя спокійно на давньому місці, не звернувши на нього особливішої уваги.

Одначе раз зайшов до тієї хати якийсь інший жид, що дуже завзято ненавидів християн. Кинувши оком на стіну, він відразу завважив там зненавиджений образ "Назорейця."

"Бійся Бога!" закликав він, мов опарений, до господаря хати: "Ти, жид із діда-прадіда, і ти відважився держати в себе в хаті оце поганське мальовило! Пожди, я тебе навчу розуму!!"

І, наче самим сатаною опанований, він став тоді висказувати проти Ісуса Христа такі жахливі богохульства, що їх ми ні за що в світі тепер не повторили б. Потім, вибігши на двір, він просто побіг сповістити про всю ту пригоду наставників синаґоґи.

Другого дня, хоч іще дуже рано було, несчисленна жидівська товпа вже зібралась кругом тієї хати з образом.

До середини ввійшли тільки найзнатніші жиди, а побачивши образ, що далі преспокійно висів на стіні, вони підняли на господаря хати голосний крик, а товпа на дворі підхопила й собі той крик, і небавом счинився такий несамовитий вереск, наче б там із них тоді хтось живцем шкуру здіймав. Та згодом, коли вже той огидний рев притих, усі одноголосно порішили, що винуватець раз назавжди має бути виклятий із правовірної жидівської громади.

Накінець здіймили вони святий образ зо стіни й закликали:

"Як наші батьки глузували собі колись із цього Ісуса, так і ми, давай, покепкуємо собі з нього сьогодні!"

І стали вони плювати на святу Спасителеву подобу і бити її кулаками й зневажати всіляко.

"Ми чули," так говорили вони: "що наші батьки прокололи колись гострими цвяхами руки й ноги Ісусові; зробім так само й ми його образові!"

Це сказавши, вони відразу вбили цвяхи в руки й у ноги.

"Наші батьки напували його колись оцтом і жовчею на хресті."

Хтось із присутніх ухопив тоді бутельку оцту в кухні, й вилляв той терпкий напиток на спрагнені уста Спасителя.

"Батьки наші били його колись тростиною по голові. Зробім тепер так само." І стали бити пресвяту голову на образі.

"Батьки наші пробили йому бік гострою пікою!"

За цим словом, наставники громади казали принести великого й дуже гострого ножа, і давши його одному з присутніх, веліли йому пробити святий образ наскрізь.

Та, саме тоді сталося щось нечуване й надзвичайне:

З глибокої рани на образі витриснула кров і вода, й потекла рясним струмочком.

Одначе жидівські проводирі, замість налякатись, побачивши таке диво, далі, мов божевільні, глузували, кажучи:

"Християни хваляться, що їх Ісус великі чуда чинив, а ми сьогодні переконаємося, скільки в цьому правди. Ми візьмемо тепер оцю кров і воду до нашої святині, та й скличемо туди недужих із цілого міста. Потім помажемо їх цією кров'ю й водою; і якщо нікому від цього не полегшає, то це буде нам найкращий доказ, що християнство —низька й підла брехня!"

Не довго думавши, приставили вони скляну посудину до рани, й посудина та хутко наповнилась. Тоді пішли всі до синаґоґи, порозсилавши на всі боки посланців, щоб

скликали з міста всіх хорих.

Цих останніх не треба було довго просити: кожному з них остогидла вже та нещасна хороба, кожний з них бажав собі здоров'я і кожної хвилі був готов повірити в чудо.

Насамперед принесли разом із ліжком одного недужого, що був паралітик від свого народження; всі в місті знали про того нещасного. Та заледви помазали його кров'ю й водою, як він на рівні ноги встав і зачав ходити, мов би ніколи слабости в ногах не мав.

Потім ішли за порядком сліпі, глухі, біснуваті, і всім та чудотворна кров помагала, всі ставали здорові в одній хвилі. Накінець синаґоґа стала занадто мала для такого великого числа всіляких хорих, що з усіх усюдів приходили по чудо.

Усі в божниці плакали з глибокого зворушення.

Переконані такими велитенськими чудами, ті жидівські рабіни, провідники, чоловіки, жінки, а навіть і діти всі разом голосно кликали:

"Слава тому Ісусові, що Його наші батьки розп'яли колись на хресті, слава Спасителеві, що його образ святий ми сьогодні так страшно покалічили! О, ми віримо в Нього тепер! Віримо в Тебе, Господи, Ісусе Христе, Сину Бога живого, ми в Тебе віримо й Тебе любимо! Прости нам усі наші гріхи!"

Потім гурмою пішли всі разом до місцевого єпископа, віддали йому в руки чудотворний образ, росказали докладно все, що сталося, й заявили, що всі хочуть стати християнами. Єпископ, покликавши на підмогу кількадцятьох священиків, став виясняти жидам найважніші правди святої віри, а накінець усім вділив святої Тайни Хрещення. Після того він посвятив велику жидівську синаґоґу й перемінив її на християнську церкву, назвавши її "Церквою Спасителя."

Пізніше, за згодою населення, всі інші синаґоґи того міста теж перемінено на християнські святині.

Була це велика й загальна радість у Бериті не тільки через те, що так багато хорих нагло віднайшли здоров'я свого тіла, але ще більше через те, що ласка Божа замешкала в людських душах.

Щоб усе росказати поправді, додаймо, що єпископ міста Берити порозділював ту чудотворну кров між усі церкви своєї дієцезії й установив для свого міста спеціяльне свято "Страстей Спасителя на образі," на п'ятого дня місяця листопада кожного року.

Врятована Душа

У великому й многолюдному місті Н. вже довший час шаліла заразлива недуга, й чинила страшне спустошення між населенням. В заразі тій вірні християни бачили виразну кару Божу за гріхи, тому масово горнулись до церков на покаянні богослуження, і там навколішках перед святим кивотом голосно плакали, рятунку в Господа благаючи.

Учені й лікарі тимчасом, як день, так ніч, голову собі помили й на всякі можливі способи брались, щоб загадкову натуру тієї страшної недуги прослідити та й лік якийсь відповідний на неї винайти.

Одначе всі ті людські зусилля оставали даремні, й грізна недуга ніяк не хотіла виявити свого зловіщого секрету.

Річ самозрозуміла, що в таких невеселих обставинах навіть поверховні й оспалі християни з грішного сну прокидались, приспану віру свою в серці розбуджували, напів забуту молитву наново пригадувати й щирим серцем навертались до ласкавого Бога, Немало було й таких, що недавно ще з Бога й релігії легкодушно собі глузували, а тепер, усякий фальшивий людський стид і страх знехтувавши, посилали явно по священика, щоб хоч сяк-так приготовитись на дорогу до Божої вічности.

І от одного дня, покликано старшого парафіяльного сотрудника до одного з тих високопоставлених панів, що їх звичайно називаємо "можними цього світу." Про того недужого пана все інше можна було сміло казати, тільки не те, що він добрий християнин. Навпаки: між людьми ходила про нього дуже лиха слава. Проте невмолима смерть і на нього сміло накинулась, навіть не сповістивши чименько наперед, що приходить.

Години швидко минали за годинами, нарешті вже й пізній вечір зробився, і північ стала наближатись, а нашого старшого сотрудника все ще не видко було.

"Це щось підозріле,"— промовив до Отця пароха молодший сотрудник: "Боюся, щоб його там яке нещастя не стрінуло."

"Не думаю," спокійно відповів старенький парох: "Досі були б ми вже мали якусь вістку про це; навпаки, мені здається, що наш старший сотрудник дуже гарну роботу там зробив, хоч боротьба мабуть не проста й нелегка була."

Саме в ту хвилю, коли парох ці слова вимовляв, відхилися двері, й у кімнату ввійшов старший отець сотрудник, ледве тримаючись на ногах від надмірного знесилення й утоми.

"Слава Богу! Вже по роботі!"— промовив.

"Ну, як же вам, Отче, пішло з тією роботою? Сідайте й росказуйте!"

"А от, як пішло," став росказувати старший сотрудник: "Я ввійшов до великого й пишного сальону, та й прошу служачого негайно сповістити свого хорого пана, що я вже готов на його услуги. Почувши це, слуга зробив дуже здивовану міну, потім глянув на мене недовірливим оком і відійшов. А я тимчасом сів собі у фотелі й чекаю. Прийшлось мені чекати довго, дуже довго; вже й часослов увесь відчитав я докладно, й газету перечитав а тут ні живої душі нема й нема. Аж накінець появилась дружина хогого пана й спитала, чи я приніс із собою святий єлей. Я відповів їй досить нервово:

"Але ж прошу вас, пані, про святий Єлей ще не пора говорити: адже хорий іще не висповідався!"

"Ах, правда," немов крізь сон, промовила пані, потім приказала служачому накривати стіл, мов до вечері, та й знов іщезла за дверима.

За кілька хвиль вийшов лікар із кімнати недужого, приступив до мене й довірочно сказав мені зниженим голосом:

"Знаєте, отче, що? Прошу з ним (цебто з недужим) зробити все тільки так про людське око."

Почувши це, я очима змірив того панка від стіп до голови та й кажу йому:

"Чи ви може теж лікуєте часом ваших пацієнтів тільки так про людське око?"

Лікар на це тільки усміхнувсь, і—зубами прикусивши губи— сказав:

"Ну, ну, Отче, прошу так скоро не гніватись; деякі форми й церемонії доконче треба заховати з огляду на людські язики: сам здоровий розум цього домагається."

Я, поглянувши йому гостро в очі, запитав:

"Скажіть-но ви мені, докторе, ясно й недвозначно: як довго ще той ваш хорий може жити?"

"Найдалі до взавтрішнього вечора."

"В такому разі нема що даремне тратити час; поста-

райтесь, будь ласка, щоб мене негайно допустили до нього."

"О, це не така легка справа, як вам здається."

"Чому не легка?"

"Це зробить на хорого занадто сильне враження."

"Хіба ж ви думаєте, докторе, що я йому хочу яке лихо заподіяти?"

"Ні, цього я не думаю; але ж ви, отче, самі мабуть знаєте, що це прискорює смерть."

"Може бути, що смерть дочасну, хоч і це не зовсім слушне; частенько це навіть дуже гарно впливає й на саме здоров'я тіла, а в кожному разі рятує душу від смерти вічної."

"Ех!" сказав нетерпляче лікар,—потім, мов за напасть усміхнувсь і здвигнув плечима.

Накінець іще раз запитав:

"Чи ви, отче, взяли з собою святий Єлей?"

"Чому про це питаєте?" кажу йому досить холодно.

Він знову тільки усміхнувсь.

"Чи хочете, докторе, щоб я холодного трупа єлеєм помазував?!"

"Перепрошую"— промовив: "обов'язок кличе мене"; і пішов. Я знов остався сам у просторій та пишній світлиці. За хвилю надійшов служачий із бутелькою вина в руці й хотів уже накривати стіл до вечері.

"Що ви собі нарешті тут гадаєте?!" скрикнув я гостро: "Чи ви думаєте, що я прийшов до вас їсти й пити?! Геть із цим усім!"

Зібравши решту своєї терпеливости, ходив я великими кроками поздовж і поперек у просторій кімнаті. Згодом прийшов до мене старенький "камердинер," (цебто служачий трохи вищої ранги,) людина наскрізь чесна й добросердна. Став я отже просити його, щоб мені якось допоміг дістатись до недужого.

"Мені дуже виразно сказали, що ніяк не смію впустити Отця Добродія до хорого," відповів камердинер: "одначе я буду старатись переконати паню, щоб таки позволила Отця Добродія туди допустити."

Старенький добряга вірно додержав слова, і зробив дійсно, що тільки міг. Небавом вийшла до мене сама пані й стала заливати мене рясними потоками слів, навчаючи, як маю з недужим обходитись, як до нього промовляти, як уважати, щоб його, Боже борони, чим небудь не роздражнити, й багато ще дечого іншого.

"Прошу вас, ласкава пані," відповів я їй: "лишіть уже це все мені самому; одного тільки треба мені тепер, а саме: без ніяких перепон якнайскоріше дістатись до хорого."

Почувши ці мої слова, вона нагло побліднла й насилу промовила:

"Побачимо, чи це можна буде зробити."

І знов забралась і відійшла, мене надалі полишивши самого в розкішному сальоні.

На старосвітському годиннику на стіні, поважним, урочистим тоном, вибила одинадцята. І пригадалися нараз слова Спасителя: "Горе вам, багатирі! Горе вам! Легше верблюдові крізь вушко голки пролізти, ніж багачеві в царство небесне увійти." Ах, як глибоко відчув я тоді всю гірку правду тих євангельських слів!... До моєї кімнати від часу до часу долітав приглушений гомін людського життя: хтось коридором біг, хтось двері голосно зачиняв, хтось ішов сходами вниз. Мені майнуло нараз через голову: "А що ж мені хто зробить, коли я непрошений увійду до хорого? А чей голови мені не відрубають. У найгіршому разі випросять мене за двері, може навіть і того не зроблять, а я душу грішну врятую від загибелі! І нараз, немов сонце ясне заблисло в моїй голові, і я зрозумів, що мені робити. Зідхнувши отже з глибини серця до Господа Бога, скорим кроком пройшов я довгенький ряд сальонів, і небавом опинився на порозі кімнати, де лежав хорий. Побачивши мене, всі мимохіть ізжахнулись, наче б несамовитий упир з'явився їм опівночі. Хорий лежав на ліжку, білий, мов полотно, всі інші стояли й мовчки дивились на мене й— здається мені,— були щиро вдоволені, що я відважився увійти. Одні за другими потихеньку виходили з кімнати, й накінець оставили мене самого біля хорого.

Хорий запитав мене хрипким і дрижучим голосом:

"Чого собі, отче, бажаєте?"

"Я католицький священик, сотрудник тутешньої парафії; мені сумління ніколи не дало б спокою, коли б я вас, Ексцелєнціє, не відвідав у вашій тяжкій недузі; знаю дуже добре, що ви багато терпите, тому бажав би я вам щиро допомогти."

"Ви, мені допомогти?"— здивованим тоном запитав хорий, і попросив мене сідати.

"Хоч я сам, Ексцелєнціє, особисто вам не годен помогти, то знаю когось такого, що вам зовсім певно поможе, бо Він уже неодному допоміг, неодного вирятував з біди."

"А хто ж він властиво такий— той незвичайний добродій?"

"О, ви, Ексцелєнціє, напевно Його знаєте; принаймні чули ви про Нього нераз: хора жінка, що перед тим надаремно витратила все своє майно на лікарів,, віднайшла нагло своє втрачене здоров'я, доторкнувшись до краю одежі Його; Він навіть сліпородженому здоровий зір вернув і воскресив мерця, що вже чотири дні лежав був у темному гробі."

"Ах, то ви про це говорите?"... промовив хорий розчаровано.

"А що ж? Хіба не знаєте, який Він милосердний і могучий? Він направду одинокий помічник, що людини не опускає навіть тоді, як уже всі її покинули, опустили."

"Дайте спокій, Отче Добродію, лишім це."

"Але ж, Ексцелєнціє, ми абсолютно нічого не втратимо, коли Його на поміч покличемо, навпаки: безмежно скористаємо; Його милосердя так само безконечне, як і всемогучість Його, бо ж Він направду Син Бога живого!"

"Легко вам казати: Син Бога живого! Хіба ж це таке певне, що взагалі існує якийсь Бог?"

"Господи!" погадав я собі: що мені тут бідному діяти? Запускатися в довгі й фільософічні розмови—нема вже коли, тому я сказав просто й коротко:

"Ну, а що буде, коли Господь Бог направду існує, і ви небавом самі в цьому переконаєтесь, побачивши Його особисто? Ви, Ексцелєнціє, знаєте так само добре, як і я, що впродовж історії всі народи землі признавали над собою всемогучого Бога і Пана. Тільки одиниці злобні й зіпсуті виступали проти того святого переконання здорової більшости людства; невже ж і ви бажали б належати до тих нещасних?

"Ні"— промовив дрижачим голосом хорий.

"Звернімся отже до того милосердного Бога, що нас сотворив, і всі хвилини нашого життя вже перед віками порахував; в Його руках наше життя і наша смерть. Йому віддаймо себе цілковито й сповнім святу волю Його, щоб доступити нам Його ласки, коли нас покличе перед свій небесний престол.

"Але ж, отче Добродію, ніхто ще з того світу до нас не прийшов, щоб нам сказати, чи існує яке посмертне життя."

"Вважайте, Ексцелєнціє, що не вмерлі, а свята Церква має завдання нас учити,—та Церква, що її сам Божий Син

оснував, і її всемогучою своєю рукою постійно на світі підтримує. Зрештою це зовсім неслушно говорити, що ніхто ще з того світу не прийшов нам сказати, як там те все виглядає. Є хтось такий, що до нас ізвідти прийшов і нам виразно сказав, що праведники будуть подібні до Божих Ангелів і ввійдуть у Царство Небесне по вічну нагороду, а грішники окаянні підуть у безодню невгасимого вогню. Той правдомовний Свідок— то сам Божий Син, що славно переміг усю злобу гріха, проливши свою невинну кров на хресті. А потім третього дня, з темного гробу вставши, Він дав своїм священикам право відпускати людям гріхи, й виразно обіцяв розв'язати на небі те, що вони на землі розв'яжуть. Тому й вам, достойний Пане, раджу тепер сокрушенним серцем усіх гріхів сповідатися, щоб могли ви спокійно закрити очі тут на цім світі, й увійти в радість вічну, приготовану для Божих дітей на небі!"

"Сповідатися?" з великою неохотою промовив недужий: "Сповідатися?... Ні, я ніяк негоден сповідатися."

"Чому ж би ні? Здоровий розум нам диктує, що ні за що в світі не сміємо виставляти себе на страшну небезпеку вічного прокляття. Чи ви коли подумали, яка то жахлива річ: бути раз назавжди відкиненим від Бога, й разом із найпідлішим шумовинням людського роду навіки каратись ув огнистій тюрмі Божої справедливости?"

"Говорите, Отче, речі страшні й несамовиті!"

"Страшні вони тільки для тих, що не хочуть із Богом поєднатись, але для тих, що до свого найліпшого Отця з дитячим довірям звертаються,— вони невимовно любі й солодкі. Бо хоч би ми й, не знати, які страшні злочини мали на своїм сумлінні, то Господь завжди готов вернути нам утрачену ласку. Устами свого пророка Він ясно й виразно сказав: **"У той день, коли грішник до мене навернеться, викину я з пам'яти всі беззаконня його.** Згадайте, достойний пане, як любо було вашому серцю, коли ви мали спромогу зробити кому якесь велике добро, і навпаки: як прикро було вам, коли ви мусіли когонебудь тяжко карати, Ачей Боже милосердя безконечно більше від людського! Скажіть: Чи не варт назвати божевільним того, хто не хоче скористати з доброї нагоди, й таким легким способом, як сповідь, забезпечитись від вічного нещастя?"

Це сказавши, я став у своїй душі сердечно до Господа Бога молитись за ту бідну, нещасну душу, а потім знов промовив я зо щирим співчуттям:

"Правда, пане, що ви таки ласки Божої від себе не від-

кинете? Правда, що з Господом Богом поєднаєтесь і святі Тайни Його покірно приймете? Правда? Скажіть!"

"Добре, Отче," сказав хорий: "якщо гадаєте, що це мене може ще врятувати,— я на все готов. Отже в ім'я Боже!"

Тоді я висповідав його з усього життя, і подав йому Святі Тайни; він після того жив іще з десять мінут, і розпрощавшись із рідними,— спокійно вмер.

"А що ж пані на те?" запитав отець парох.

"О, вона мала тоді багато інших клопотів на голові, але лікар поглянув мені пильно в очі й, хитаючи головою, сказав:

"Ви, Отче Добродію, справді по-мистецькому тут справились. Я ніколи не був би цього сподівався по вас."

Я теж поглянув йому відважно в очі й сказав:

"Те, що тут сталося, зовсім не моє діло, а діло ласки милосердного Бога. Але вас, докторе, вас, що в Бога не вірите, стріне колись страшна кара за те, що так немилосердно кривдите ваших пацієнтів. З рук ваших, докторе, колись справедливий Бог домагатиметься нещасних душ, що через вашу злобу стали навіки прокляті. Бо хоч ви з пекла й смієтеся тепер, то будьте певні, що воно направду горить, від віків приготоване для сатани й для тих, що з сатаною побратались!"

"А він що на те сказав? Чи знов усміхнувся, здвигнувши плечима?" спитав старенький парох.

"О, ні! На превелике диво, мій доктор поважно замислився, а по хвилі сказав:

"З вас, Отче, страшна людина! Такої страшної правди мені ще ніхто не відважився сказати мені в очі! О, зле було б зо мною, якщо мало б статися так, як ви кажете!"

Небо—це вічна нагорода за добре життя. Не кажемо: за довге, але за добре життя. Не в тім отже лихо, що життя неодного коротке, а в тім, що недобре й грішне.

Ніде й ніколи Господь Бог не обіцяв дати людям рай на землі. Тимто й не диво, що раю на землі ніде нема й ніколи не буде.

Тому, хто нарікає, що Служба Божа така "страшенно" довга, можна б зовсім слушно відповісти: "Ой, то не Служба Божа така страшенно довга,— то набожність ваша, на жаль, така страшенно коротка."...

Святий Петро в Римі

Ведений рукою Божого Провидіння святий Петро, верховний Апостол і видимий Голова Христової Церкви, покинув свої рідні, дорогі сторони в Палестині та й пустився у дорогу на захід аж до далекого Риму.

Нікому на широкім світі тоді й на гадку навіть не йшло, що та подорож простого галилейського рибака могла мати якесь важніше значення. Одначе в Божих планах уже від віків виразно стояло, що Петро, прибувши до Риму, цебто до столиці подішнього поганського світу, заложить там нову столицю Христового Царства на землі.

Не людський, а сам Божий розум оце незвичайне Петрове підприємство придумав, та й не людська, а тільки всемогуча Божа правиця могла те велитенське підприємство здійснити.

Щоб оцю велику правду нам краще пояснити, один із Отців Церкви ось так драматично описує прихід святого Петра до Риму:

Натомлений довгою мандрівкою, прикурений дорожнім порохом, але з безмежною надією в серці на Божу поміч, прибув нарешті Христовий Апостол у горду столицю поганських кесарів. Якийсь старий римлянин, дуже ласий на всілякі новинки, відразу звернув на Петра пильну увагу, й не довго думавши, приступив ближче та й став його довго випитувати, так що вийшла між ними цікава розмова:

Римлянин: Чоловіче добрий, бачу, що ти в Римі чужинець; чи не міг би я тобі в чімнебудь помогти? Скажи: яка важна справа тебе в наше славне місто припровадила?

Петро: Я прийшов, щоб у цьому великому місті проповідувати незнаного Бога, щоб тут на руїнах поганського ідолопоклонства збудувати величний храм правдивої релігії.

Римлянин: Направду? О! Це вельми цікава новина! Дуже тішуся, що матиму небавом що росказувати своїм друзям, проходжуючись із ними головною вулицею Риму. Слухай, чесний чужинче, я бажав би з тобою трохи довше побалакати. Та насамперед скажи, будь ласка, звідки приходиш? Як називається твоя батьківщина?

Петро: Я належу до народу, що його ви, Римляни, силь-

но ненавидите. От недавно ще прогнали ви з Риму всіх моїх земляків. Та тепер їм знов позволено вернутись, тому й я, скориставши з доброї нагоди, прийшов сюди. Земляки мої, здається, живуть недалеко звідси— по тім боці річки Тибру; отже з походження я Ізраїльтянин.

Римлянин: Та серед свого власного народу ти мабуть якась надзвичайно "груба риба?"

Петро: Дивись он там: чи бачиш тих убогих рибаків, що на тім боці річки? Моє ремесло таке саме було, як і їхнє. Велика частина мого життя пішла на те, щоб ув озерах рідного краю рибу ловити й рибацькі сіти латати, і так здобувати кусок насущного хліба. Нема в мене ні золота ні срібла у кишенях.

Римлянин: Але, може бути, що згодом, покинувши рибацьку роботу, ти вчився високої мудрости в школі славних фільософів і бесідників?... Може бути, що в тебе якийсь надзвичайний хист бесідника?...

Петро: Я людина зовсім проста, без ніякої вищої освіти.

Римлянин: Якщо так, то справді не розумію, як ти можеш сподіватися,що будеш мати якісь успіхи між людьми, щоб поширити свою нову релігію. Та може твій Бог уже сам собою такий для людської натури приємний та принадний, що навіть не треба буде його нікому захвалювати, бо самі люди з усіх боків до нього липнутимуть, мов ті мухи до солодкого меду.

Петро: Незнаний Бог, що Його буду проповідувати, був розп'ятий на кривавому хресті й умер ганебною смертю між двома розбійниками.

Римлянин: І що ж ти властиво хочеш нам доброго сказати про того свого дивного Бога?

Петро: Хочу вам проголосити таку науку, що в очах людей гордих, розпусних виглядає, мов божевілля; науку, що осуджує всі грішні пристрасти, прославлені в ваших поганських святинях.

Римлянин: Що ти кажеш?!!... Ти хочеш тут у нашому славному Римі вчити нас такої непрактичної фільософії?! Де ж іще задумуєш ти поширити ту нову науку?

Петро: По всьому широкому світі.

Римлянин: На як довго?

Петро: На всі часи аж по кінець віків.

Римлянин: О! Клянусь тобі самим богом Юпітером, що підприємство твоє не піде легко!... Тобі, друже, треба б уже заздалегідь здобути собі могутніх прихильників та покровителів між сильними цього світу, бо інакше вони можуть убити твоє діло в самому зародку. Одначе (не гнівайся, що тобі щиру правду скажу:) мені здається, що ані могутній римський кесар, ані сенатори, ані багатирі, ані фільософи—до твоїх приятелів не пристануть.

Петро: Багатирів хочу я навчити, яка то велика ганьба для людини віддавати себе тілом і душею на услуги золотої мамони; великим ученим і фільософам хочу показати, як розум людський повинен покірно схилитись під ярмом божественної віри; Кесарям римським приходжу відібрати уряд і титул найвищого Архиєрея, бо уряд той і титул з цієї пори будуть належати тільки мені й моїм наслідникам.

Римлянин: Хіба ж ти, чоловіче, не знаєш нашої людської природи?! Якщо так будеш поступати, то всі могутні цього світу, замість пристати до тебе, звернуться проти тебе й твоїх учнів з несамовитою ненавистю. Що ж ви тоді бідні будете діяти?

Петро: Тоді умремо, як мученики, за святу Правду.

Римлян: Отак! З усього, що ти мені досі сказав, то це ще найбільш правдоподібне, що вас чекає мученича смерть. Спасибі тобі, чесний чужинче, що ти мене своїми цікавими планами гарно забавив. Тому що час мій сьогодні доволі обмежений, я ще колись послухаю тебе іншим разом. Бувай здоров! (до себе самого): От, якийсь нещасний божевільний! А шкода; бо дійсно виглядає на людину чесну й добрячу.

* * * *

А проте той убогий галилейський рибак прекрасно сповнив своє надлюдське завдання в Римі й переміг потугу поганських кесарів і фальшивих ідолів... бо сила Божа була з ним.

Той, що з волі Божої, замітає вулицю в місті, є далеко більший, ніж преславний цар, що на троні золотому сидить та й над народами великими пануе,—але проти волі Божої.

КОЛЕГІЯ СВ. ЙОСИФА ЙОРКТОН, САСК.—Повідомляється всіх інтересуючихся, що наука в Колегії св. Йосифа пічнеться один тиждень пізніше, то є на 21-го ВЕРЕСНЯ (Септембра). Робимо це тому, що на фармах бракує робітників а студенти вищих кляс можуть їх заступити. —Заряд.

Служба Божа й Священики

В країні еспанських Басків малі діти дуже часто бавляться в "питання й відповіди". Це полягає на тім, що одна дитина скоренько ставить цілий ланцюг приписаних питань, а друга, так само скоренько, дає на кожне питання приписану відповідь. Часом той ланцюг питань і відповідей буває доволі довгий, так що виходить дуже гарна вправа для молоденької дитячої головки. Звичайно відповідь на кінцеве питання містить у собі якусь гарну й вельми глибоку науку. І власне ту останню відповідь дають усі діти разом і кричать притім дуже голосно, так що аж у вухах лящить.

—Кукурікуку-у-у! співає наприклад перша дитина.
—Що тобі, півнику, сталося? питає друга.
—Ох, лишенько! Кровця з головки йде!
—Хто ж тебе, півнику, так поранив?
—Лютий лис мене жорстоко покусав.
—Де ж того ворога-лиса шукати?
—Він у ліс побіг.
—Де ж той ліс росте?
—Ого! Ліс у вогні згорів.
—Де ж той вогонь? Скажи!
—Погожа вода залляла його.
—Де ж та водичка? Де?
—Ого! Коровка вже випила всю!
—Що ж та коровка поробляє?
—У полі просо сіє.
—Навіщо кому того проса?
—Рябеньким курям на обід.
—Нащо кому тих рябеньких курей?
—Священикам нашим на обід.
—Навіщо кому ті священики?
—Щоб Службу Божу відправляли.
—Нащо ж та Служба Божа кому здалась?

Тоді всі діти разом із усієї сили співають останню відповідь:

—На те, щоб увесь світ спасати,
Від загибілі страшної рятувати.

* * *

Одного разу, в надзвичайному запалі надприродної любови, свята Маргарета Кортонська так до Господа Бога говорила:

"Ах чому ж я не маю стільки сердець у грудях, скільки золотих зірок серед неба, скільки крапель води в океані, зерняток піску на широкій пустині, і листочків на буйних деревах,—щоб могла я достойно любити, хвалити й величати Тебе, мого Творця і Господа!

Небавом опісля почула вона виразну Божу відповідь, що на дні її серця бреніла:

Потішся, люба дитино: бо кожний раз, коли набожно слухаєш Служби Божої, ти віддаєш мені всю ту славу й честь, що про неї мрієш тепер, і навіть безмежно більше.

* * *

Один дуже працьовитий і незвичайно меткий парох завважив одного дня з великим смутком, що йому нараз—наче б хто крила підтяв: якась загальна неміч безцеремонно розсілась у всім його тілі, так що сил уже зовсім не стало продовжувати далі важку щоденну працю.

Послухавшись добрих людей, наш хорий звернувсь до одного славного лікаря, що був великий спеціяліст не тільки в науці медицини, але й у Божих справах теж прекрасно визнавався.

Лікар насамперед розпитав свого пацієнта докладно про все, потім сумлінно його оглянув, обстукав, прослідив якнайкраще, а накінець каже:

"Видаток цей, Отче Добродію,— дуже поважний. Вам тепер треба надзвичайно дбайливого догляду, а передовсім конче треба вам абсолютного відпочинку. Отже на ввесь час лікування конче мусите здержатись від усякої душпастирської праці; зовсім не роблю вам ніяких надій, що те ваше лікування небавом скінчиться. Навпаки: воно мабуть потягне доволі довго."

"Чи ви, пане Докторе, забороняєте мені також відправляти Службу Божу?" запитав Отець Парох, дуже затривожений таким строгим приписом на такий довгий неозначений час.

"О! щодо Служби Божої— то інша річ, Отче Добродію: прошу далі відправляти Службу Божу щодня... Нещасному світові так дуже тепер Служби Божої потрібно!..."

* * *

Перший: Ах, занадто багато вже на світі тих священиків набралось! Через це власне світ такий бідний та не-

щасний тепер!...

Другий: Кажете, що священиків занадто багато? Ну, то як же вам здається: скільки їх повинно бути?

Перший: Гм!... Дивне питання... А чи я годен знати, скільки?

Другий: Ну, то може принаймні знаєте, скільки їх тепер на світі є?

Перший: А чи я там знаю?

Другий: Брате! Якщо не знаєш ані скільки їх повинно бути, ані скільки їх у дійсности є, то не говори дурниць, і не кажи, що їх на світі занадто багато. Ісус Христос на цій справі напевно краще від тебе розуміється, у й своїй святій Євангелії Він каже ясно й виразно, що жниво Його велике а робітників мало. Тому частенько в молитвах наших ми Небесного Пана щиро просім, щоб на велике жниво своє якнайбільше число робітників ласкаво післав! Для добрих священиків роботи в світі завжди буде багато, О! так багато!...

Не бійтесь тих, що тільки тіло вбивають, а душі вбити не можуть; радніш жахайтеся тих, що і тіло і душу можуть запротори-ти в геенну вічну. (Матей 10, 28).

Гроші— то загальний пашпорт, важний до всіх країн, тільки не до неба. Все за гроші можна в світі купити, опріч правдивого щастя й спокійного сумління.

---

†

В наступі на **Дієпп** у Франції дня 19. серпня 1942 геройською смертю в бою згинув **Іван Козакевич** з Айтуни, Саск., син бл. п. Якова й бл. п. Євфимії Лищишин.

Родився 24. червня, 1914 р. в Шіго, Саск. Полишив 4-ох братів і 4-ох сестер.

В 1940 р. добровольцем зголосився до війська й служив у Гемилтонській Дівізії. В лютім 1941 р. відїхав до Анґлії.

25. серпня, в церкві М.Б.Н.П. в Йорктоні о. Р. Хомяк, ЧНІ., в наміренні Покійного відправив заупокійну Службу Божу.

Честь українському католицькому жовнірові!

СВЯТА ДОРОТЕЯ

ДРУГА ДІЯ

1. Ява

Декорація та сама, що й у першій дії. Каліста сидить на кріслі, Корнилія закосичує її перлами й квітками, а Боноза стоїть серед кімнати, держачи в руках скриньку з дорогоцінними прикрасами. Ліворуч, на столику, лежить золотий ланцюжок і золотом гаптований плащ.

Корнилія: Ну, слава богам, уже все в порядку. Ще тільки ланцюжок подай мені, Бонозо!

Боноза (подає): Але ж бо й гарна стала наша молода пані! Там напевно ні на кого не будуть так завзято дивитись, як на неї. І справді вона таки варта цієї слави.

Каліста: Ех, не плети, Бонозо, дурниць! Я знаю, що ти це так зо щирого серця говориш. А всетаки воно не добре, бо я накінець готова в це все повірити та й зробитись надто гордою.

Корнилія: Не бійся, Калісто, така гордість тобі не зашкодить. Ти зовсім сміло можеш тішитись своєю молодістю, що саме тепер мов квітка пишна процвітає.

Боноза: А хіба ж не правда, Калісто, те, що я тобі все говорю? Одного разу (то вже буде тому тридцять років) бачила я одну дівчину, зовсім таку, як ти. То була молоденька королівна, дочка нещасного володаря Партів. Закувавши її в кайдани, як воєнну бранку, цісар Авреліян казав її провадити вулицями Риму підчас свого тріюмфального походу. О, яка чудова краса була в тієї молоденької королівни! Преславний Рим цілими тижнями тільки на неї дививсь, тільки про неї говорив. А людям, що товпою вистоювали під вікном в'язниці, мало очі з лоба не повилазили, так дуже охочі всі були хоч раз один поглянути на ту чудову дитину. З тієї пори доводилось мені бачити неодну гарну жінку, але тільки сьогодні пригадалась мені та прегарна королівна, коли я глянула на свіже личко нашої молодої, пишної Калісти.

Каліста: Чи довго ще, мамо, будете вбирати мене? Бо наша Боноза своєю мовою готова ще мене замучити на смерть, або принаймні вбити мій веселий настрій.

Боноза: А хіба ж я може неправду говорю? Та я це й тисячу разів готова повторити.

Корнилія: Лиши це тепер, Бонозо! Подай мені плаща.

Боноза (подає плаща Корнилії, а та закидає його Калісті на

плечі). Хіба ж наша цісарева Валерія не думає так само, як я? Хто ж коли таке чував, щоб вона зараз після першої короткої візити запросила когось на свої найкращі торжества?

Каліста: Наша цісарева завжди добра й ласкава.

Корнилія: Цим разом мушу признати Бонозі повну рацію. Це справді нечувана й надзвичайна ласка, що Валерія так скоро покликала тебе до своєї палати, та разом із тобою вибирається на зустріч цісареві. Мабуть Кесарія ніколи ще не бачила, щоб комусь так швидко вдалося здобути серце нашої цісареви.

2. Ява

(Флора й Ліда входять)

Флора: Як?! Каліста ще не готова?!

Ліда: Я не дуже й дивуюся: то в Римі навчили її так довго чепуритись.

Каліста: Ну, вибачайте: я в цьому зовсім невинна; якщо хочете, то сваріться радніше з мамою, що мене так довго зодягають.

Корнилія: Я вже скінчила; вже можеш іти, Калісто.

Лідія: Там уже з усіх усюдів сходяться на ринок учасники славного походу.

Флора: Там зібралися сивоволосі сенатори в своїх сніжно білих одягах.

Ліда: І римське лицарство в золотосяйних шоломах.

Флора: І римська шляхта в пурпурових тогах із блакитним обшиттям.

Ліда: Навіть ліктори вичистили сьогодні свої сокирки, та розчесали свої наїжені бороди.

Каліста: А батенька мого там іще не видко?

Корнилія: Він же давно вийшов із дому.

Флора: О, Претор не стоїть на видному місці на очах товпи, то й не диво, що ми не завважили.

Ліда: Він тепер мабуть у палаті, й ми побачимо його щойно в товаристві самої цісареви Валерії.

Діона (входить задихана): Нарешті віднайшла! Вітаю вас! Там уже всі зібрались і, здається, наче б усе місто ще тільки вас очікувало.

Каліста: Це була б для нас надто велика честь від цілого міста.

Діона: Та й проконсуля ще досі нема.

Каліста: Що? Мого батька там іще нема?

Діона: Ні. У нього якась дуже пильна урядова справа.

Корнилія: Урядова справа?Сьогодні не пора на урядові справи.

Каліста: Сьогодні свято й спочинок від усякої праці й усякого урядування.

Діона: О, ні! Проконсуль мудрий! Послухайте тільки.

Флора й Ліда: Ну, росказуй, росказуй мерщій!

Діона: Вам усім відомо мабуть, що цісар наш Ґалер— завзятущий ворог християн. Тимто проконсуль, бажаючи подобатись цісареві, проголосив сьогодні засуд...

Каліста: Засуд? Який засуд? На кого?

Діона: Засуд смерти на одну дівчину з дуже високого роду. Вона сама видала себе, кажучи виразно, що вона християнка.

Корнилія: Це мене дуже тішить. Я горда з того, що можу бути дружиною такого чоловіка.

Діона: І скажіть: Чи це не мудро обдумане? Рука, що її проконсуль простягне сьогодні цісареві, буде освячена жертвенною кров'ю одної християнки. Це напевно цісареві буде до вподоби, напевно буде гідне найкращої цісарської заплати й нагороди.

Каліста: Хто вона така— та християнка?

Флора й Ліда: Чи може знайома яка?

Діона: О, так! Ми всі її добре знаємо! Чи догадуєтесь уже?

Каліста: Ні. Хто це міг би бути?

Флора: О! Вже знаю! Доротея!

Каліста (скрикує): Ні! Не може бути!... Діоно, скажи, що то не Доротея! Скажи!...

Діона: Так! То напевно вона! О, це буде великий день слави для богів, коли ту зрадливу гадину, що так довго ховала від нас свою їдь, прошиє тепер гострий меч справедливости.

Флора (показує на право): Дивіться: вояки переходять попри нас.

Ліда: Чому ж вони не в парадній зброї сьогодні?

Діона: Дивіться ліпше. Чи не бачите християн, закутих у залізні кайдани?

Корнилія: Вони дивляться чогось на наш дім. Ось завертають усі в нашу браму. Біжи-но, Бонозо, поглянь, що воно властиво таке.

Боноза: Так, я хутко біжу. (Відходить на право).

Каліста: Чи вже минули нас?

Флора: Ні, чекають чогось.

Ліда: Я бачу двох в'язнів.

Діона: Ах, правда: та мала дівчина, що вчора, мов песеня, скавуліла тут і благала помочі від нас, засуджена вкупі з Дороте**ею**.

Флора: Дуже добре: вкупі зловили, вкупі й повісять їх.

Корнилія: Ось, сторожа зближається вже перед нашим домом. Треба спитати в них, чого їм треба від нас. (відходить на право).

Діона: Доротея звернула свій погляд на нас! Дивись, Калісто!

Каліста: Лишіть мене! Я не всилі на неї дивитись.

Діона: Чи це може співчуття?

Каліста: Ні... Страх, досада, обридження... Зрештою назвіть це, як хочете.

3. Ява

Доротея й дитина, разом скуті, входять.

Доротея: Мир вам!

Флора: Не треба нам твого миру!

Діона: Як ти посміла, Доротее, ввійти сюди?

Каліста (сама до себе): І чого вона властиво хоче? (відвертається).

Доротея: Це була остання ласка, що її я в проконсуля випросила.

Діона: Як? І він послухав тебе?

Деретея: Так: він мені позволив увостанне попрощатись із Калістою.

Флора: То ти хочеш іще й з Калістою тепер ставати до розмови?!

Ліда: Ні, зрадлива християнко, це вже тобі тепер не вдасться.

Діона: Чуеш, Каліcто?! Хоч і як смішно воно— ця християнка бажає з тобою говорити.

Флора: Калістині вуха, Доротее, на твою бесіду вже раз на завжди закриті.

Ліда: Вона тобою бридиться тепер.

Діона: Вона ненавидить тебе.

Доротея: Мовчіть! Хай скаже це вона сама! Каліcто, позволь мені з тобою попрощатись!

Діона (до Калісти): Ні, ні! Не слухай її! Не забудь про наші сьогоднішні торжества!

Флора: Геть із підлими християнами, назорейцями!

Ліда (до Калісти): Та, скажи вже щонебудь, Каліcто! Хай ця їдовита гадина не стоїть отут довше коло нас. Скажи їй голосне й рішуче: Ні! О, це було б велике нещастя, коли б ти послухала християнки!...

Доротея: Невже маю йти на смерть, не розпрощавшись?

Діона: Так: іди й щезай із наших очей!

Доротея: Каліcто!

Каліста: Оставайся тут, Доротее!

Доротея: Слава Господеві!

Діона: Що з тобою діється, Каліcто?!... Ти хочеш слухати мови християнки, що вже справедливо засуджена на ганебну смерть?!

Ліда: Так, так! Ходім уже на цісарське торжество. Каліста напевно буде каятись цього. (Флора й Ліда виходять на право).

Діона: Якже це так?! То ти, Каліcто, навіть на свято не підеш?!

Каліста: Я не казала, що не піду. Я піду слідом за вами.

Діона: Ну, нехай буде й так! (відходить на право).

4. Ява

Каліста (відвертається від Доротеї).

Доротея (поступивши трохи вперед): Каліcто! Вже наперед дякую тобі за солодке слово любови.

Каліста (все ще відвернена, та з удаваним холодом): Нема вже ніякої любови між нами.

Доротея: Чому ж це так? Яке ж лихо заподіяла я тобі?

Каліста: Ти ще смієш питати?! Невже ти забула ті щасливі, дитячі часи, коли ми разом ходили до наших святинь? Обидві з однаковою пошаною приносили ми колись запашне кадило безсмертним богам. І коли жрекиня шептала над нами таємні слова, вкладаючи нам на голови священні вінки, ми в захваті стояли, обнявшись із любов'ю й наші душі тоді зливалися в одне. З тієї пори я полюбила тебе всіма силами своєї душі. О, то була справді гарна й свята любов!

Доротея: Нам тоді так здавалося!

Каліста: А тепер... О, нещасний вчорашній день! Сьогодні ти, колишня моя найкраща приятелька, стаєш в обороні дівчини з окаянного християнського роду, і я (о, горе мені)! примушена бачити тебе між ворогами наших богів, між зрадниками нашої батьківщини, між найпідлішими злочинцями!

Доротея: Почекай!

Каліста: Ти гіркою отрутою знівечила всі мої дитячі спомини. Ах! Я так довго водилась із християнкою, нічого навіть не підозрівала! Аж накінець таки впала з твого обличчя брехлива маска! І це власне й убило в моєму серці любов, не тільки до тебе, але й до всіх людей узагалі. Бо хто ж тепер не зрадить мене, коли ти, найкраща подруга моя, мене так нікчемно зрадила, безсоромно назвавшись християнкою, тож не говори мені вже більше про любов. Не обкидуй болотом цього святого слова!

Доротея: Коли ти, Каліcто, вже людей не всилі любити, то принаймні Бога люби!

Каліста: Ах, я й про богів уже більше не дбаю. Колись я направду була побожна. Колись моя віра така щира, така простодушна була. То ти, Доротее, вчинила мене злою, невірною. То ти вирвала з мого серця віру в безсмерних богів!

Доротея: Слава Всевишньому Господеві за це! Дорога моя Каліcто! Покинь фальшивих богів, то може й знайдеш правдивого Бога, джерело безмежної, невмірущої любови.

Каліста: Нічого вже більше не буду шукати, то й нічого не знайду.

Доротея: І навіть не поглянеш на ту, що має небавом умерти?

Каліста: Ні!

Доротея: Слухай! Там на дворі вже кат мене дожидає. І коли

я тепер від тебе відходжу, пам'ятай, що оце востанне чуєш ти мій голос. Не можу сказати, що востанне бачиш мене, бо ж ти на мене навіть не дивишся тепер.

Каліста: Ну, йди вже, йди!

Доротея: Калісто дорога! Хоч руку свою мені подай! Хоч раз останній іще ми гарно попрощаймось!

Каліста: Ні, не смію я доторкнутись до рук християнки!

Дитина (благальна): Ах, будь така добра: подай руку любій сестрі!

Каліста: Мовчи, ненависна дитино. Знай, що саме через тебе все оце нещастя. Коли б ти не була надійшла, боги може були б усе те якось на добро перемінили. Та з твоїм приходом утекло благословення з нашого дому.

Доротея: Не гнівайся, Калісто. Двох річей ти мені вже відмовила; сповни хоч мою останню просьбу!

Каліста: Ах, іди вже раз! Своїми словами ти просто добиваєш мене!

Доротея: Віддаю тобі назад того хрестика, що його ти мені вчора подарувала. Візьми його й заховай на спомин моєї смерти.

Каліста (швидко бере, зворушена): Так, дай мені його! Добре. Вже знов маю тебе, ти страшне, чарівницьке золото! Так, це правда: то не через оцю дитину прийшло прокляття на наш дім,— ні! То оця християнська відзнака всьому завинила. Ах, маю тебе тепер, ненависне знам'я, й ніколи вже ти мого сховку не покинеш, ніколи більш ніякого нового лиха мені не накоїш. Але що це я кажу? В цих кімнатах не сміє бути хреста! Ні, не хочу я цього проклятого золота. Ти, Доротее, вже так чи сяк мусиш умерти, тобі все одно, тож візьми цього хрестика з собою. Занадто довго вже палив він мою руку. (кидає хрестика Доротеї).

Дитина (підносить хрестика): Ах, вітаю тебе, бідний любий хрестику! (цілує його).

Доротея: Тож бувай здорова, Калісто! Мир з тобою! (хоче йти).

Каліста (нарешті звертається до неї): Ах, Доротее, бідна, нещасна приятелько! Які ж вони страшні, які важкі оці твої кайдани!...

Доротея: О, моя люба й бідна Калісто!

Каліста: Прошу тебе, Доротее: на одне мені тепер мусиш відповісти!

Доротея: На все тобі відповім, люба Калісто: тільки сміло питай!

(Далі буде)

ЄПИСКОП ПОМІЧНИК ДЛЯ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

18. липня, 1942 прийшла радісна вістка до Преосв. Константина Богачевського, єпископа ординарія українців католиків у Злучених Державах, про іменування о. А. Сенишина ЧСВВ., ігумена й пароха церкви св. Николая в Шикаго.

Впр. о. Амвросій Сенишин, ЧСВВ.

Єпископ-Номінат родився 23. лютого, 1903 р. в Старому Самборі в Західній Україні. Там побирав і свої початкові науки. До гімназії ходив у Львові й мешкав в Інституті св. Свящ. Йосафата, де ректором у цей час був пізніший Преосв. Іван Бучко.

До ЧСВВ вступив 16. липня, 1823 р. По скінченні новіціяту продовжував свої студії в Лаврові, Добромилі й Кристонополі. Обіти зложив 9. серпня, 1931 р., а рукоположений на священика 23. серпня, 1931 р. Працював зразу при українській греко-католицькій церкві у Варшаві, а від 1933 р. у Шикаго. Дня 1. вересня, 1937 р. став ігуменом монастиря в Шикаго й тут розвинув свою ревну парохіяльну працю. Кромі виратування з довгів церкви св. Николая на Оклей, виратовує також і другу церкву, задовжену на Савт-Сайд і Пулман, як і також купує четверту церкву на Борнсайд. Попри ведення цілоденної школи св. Николая з правом прилюдности купив 1941 р. дім для Сестер Василіянок у Шикаго. З нагоди ювілею Хрещення України його старанням повстав памятковий величавий хрест. Найвеличавішим ділом парохіяльної праці о. А. Сенишина було зорганізування й переведення Евхаристійного Конгресу Східних обрядів, що відбувся в Шикаго в червні 1941 р.

Назначення нового єпископа для українців католиків у Злучених Державах це новий і незабутній доказ великої любови й дбання Апостольської Столиці про наш український нарід. До нашої ерархії прибула знову одна свіжа, ревна й достойна сила в особі Єпископа-Номіната о. А. Сенишина.

Новоіменованому Єпископові бажаємо Божого благословення, здоровля й успіхів в єпископській діяльності. На многі літа Владико! **—оо. Редемптористи й Видавництво "Г. Спасителя."**

ВИЩА ШКОЛА В РОБЛИН, МАН.

Чим для корабля керманич, чим для аеропляна пільот, тим для народу духовні провідники.

Щасливий нарід, що має много добрих духовних провідників.

Українці католики Канади мають замало духовних провідників, замало священиків-місіонарів, що вели б нарід дорогою правди й любови, дорогою Божих законів до кращої його долі тут і вічного щастя в другому життю.

оо. Редемптористи ведуть від ряду літ вищу школу, де приготовляють ідейних молодців до будучого стану Христових апостолів, священиків.

Цю школу перенесено цего року з Йорктону до нового будинку в Роблин, Ман., з північної сторони цего міста, в мальовничій околиці західної Манітоби, взноситься велика мурована будівля з золотим хрестом у верху. Її добре видно з залізничого шляху, що в віддалі пів милі перетинає місто Роблин.Це монастир і вища школа оо. Редемптористів. Положення на фармі, біля піску, уладження модерне з центральним огріванням, водопроводами, електрикою, гарна каплиця, ясні наукові салі, велика бібліотека: англійська й українська, площі до забав і руханки літом, зимою ховзанка, все те дуже відповідне, щоби приготовити до звання священика-місіонаря.

Навчають самі Отці. Наука обіймає плян клясичних Виших Шкіл Канади. Виховання має на ціли виробити з молодців характерних мужів, сильних духом, при тім здорових тілом, будучих священиків-місіонарів.

Наука релігії, українознавства, українська історія, література займають відповідне місце. Молодці пізнають наші богослуження, наш обряд і спів.

Початок шкільного року 15. вересня.

По інформації звертайтесь на адресу:

REV. FATHER DIRECTOR, REDEMPTORIST FATHERS COLLEGE, Box 355, ROBLIN, MAN.

Не самим тільки хлібом живе людина,—а всяким словом, що виходить із Божих уст. (Матей 4, 4).

30-ЛІТТЯ СВЯЩЕНСТВА

Дня 4. серпня ц.р. Їх Ексцеленція Преосвященний Кир Василій обходив трицятьліття свого священства. Тому 30 літ у Філядельфії тодішний єпископ, Преосвященний Сотер Ортинський, уділив св. Тайну священства нашому теперішному владиці, котрий знова тому 13 літ приняв епископські свячення і був інтронізований у Винипегу. Торжественна Служба Божа з того приводу була в церкві св. Николая в Винипегу, котру відслужили отці Мирон Кривуцький, парох Сифтону— П. Божик, парох церкви св. Андрея у Винипегу і Й. Бала, парох з Етелберт, Ман. Діяконували отці—Й. Пуляк з Брендону і Ів. Кришталович з Винипегозис. Присутними були 32 отці— між ними протоігумен оо. Василіян Бараник і візитатор оо. Редемптористів Ст. Бахталовський. Проповідував о. Гр. Шишкович, ЧНІ. про гідність єпископа— чим є єпископ для Бога, чим є для нас. Сказав о. Шишкович: "Во славу мою создах тя" а та слава Божа так велика, що колиб весь світ зі щирого золота і ми мали всі самоцвіти та це все принесли на Божу честь, то воно тільки краплина в морі. Безконечному Божому маєстатові можна належно віддати честь тільки в один спосіб— через св. Службу Божу, бо на цій безкровній жертві сам Бог приноситься в жертву. І ту найвищу можливу честь віддаємо Богу руками священика. І коли гідність священика так велика перед Богом, то щож доперва гідність первосвященика? Того, котрий кладе свої руки на голову питомця і висвячує його на священика Бога вишнього."

Під кінець відправи проповідував ще о. канонік Каменецький з Торонта і згадав на канві літ про тяжкість епископського хреста і діяльність нашого єпископа.

Заяву вірности, любови і послуху від священства зложив о. Мирон Кривуцький і тоді священики поодиноко складали свою любов свому єпископові через поцілунок.

Накінець промовив сам Преосвященний і дякував Господу Богу в Тройці святій єдиному за все, за свої літа, за гідність свого стану, за численне духовенство, що слухняно і без найменшого спротиву все виконує прикази свого єпископа, за працю і любов своїх вірних.

Многолітствія закінчили це глибоке почуваннями торжество.

Співали самоїлкою під проводом Тимкова, на органах грала панна Запісоцька.

Пополудні був обід, підчас котрого в короткій програмі слідувало кілька торжественних слів і тоастів, на котрі знова відповів Преосвященний Ювілят словами признання і подяки для свого

духовенства, заповідаючи найкращі можливости нашого розвою в Канаді.

Тоасти піднесено в честь св. Отця, Їх Величности, нашого короля і королевої, діецезії та Преосвященного, котрому вручено від священиків і вірних дар любови.

Потім була товариська гутірка між отцями, котрі раді були стрінутися тут з подальших сторін.

Годиться замітити, що наш Преосвященний закінчив якраз 58 літ життя і за два роки дасть Бог діждати будемо обходити 60-ліття їх уродин.

НА МНОГІ ЛІТА ВЛАДИКО!

Католицьким Світом

5,000 ПРОЧАН НА ЦЬОГОРІЧНІМ ВІДПУСТІ В ЙОРКТОНІ.— Відпуст у Йорктоні 6,7 і 8 липня ц.р. відбувся з прегарним успіхом. "Ди Йорктон Ентерпрайз" місцевий часопис, подав, що в цьогорічнім відпусті взяло участь 5,000 прочан. Були вони здебільша з йорктонського й сусідніх округів. Одначе були теж люди з дальших місцевостей як Мус Джо, Саскатун, Кадворт, Вінніпеґ і т. ін.

В навечеря празника св. Івана Хрестителя, Впр. о. Ст. Бахталовський, Візитатор оо. Редемптористів, в сослуженні оо. Григорія Шавля й Петра Лаптути, ЧНІ. після Литії, торжественно посвятили новопомальовану церкву Матері Божої Неустанної Помочі. Після цього посвячення в супроводі процесії, при звуках мелодійних дзвонів, співі побожних пісень і освітлення відбувся обхід з Найсвятішими Тайнами довкруги церкви через монастирський город при участи многих отців і маси народу. Перед Найсвятішими Тайнами йшли діти під проводом Прп. Сестер Служебниць і кидали квіти.

7-го липня торжественну Службу Божу на монастирськім подвірю відправив Впр. о. парох Ст. Бахталовський в сослуженні дияконів Пр. оо. Боского й Лаптути, ЧНІ.

В часі відпустових торжеств проповідував Впр. о. Григорій Шишкович, ЧНІ. Проповіді були дуже повчаючі. До маси народу проповідував о. місіонар через голосник.

Пополудні, в 3-ій годині, в домівці під церквою відбувся концерт дітей під проводом Преп. Сестри Модести СПНДМ. учительки в Інституті Пр. Серця Христового в Йорктоні. Концерт був гарний і підбадьорюючий. Простору салю домівки вщерть заповнили прочани.

Відпустові торжества почались у понеділок, 6. липня, співаною Службою Божою й закінчились торжественною Службою Божою в середу, 8-го липня. В часі відпусту 1050 приступило до Господньої Трапези й покріпилось ангельським хлібом.

В часі вдіпусту можна було дістати в Пр. Сестер Служебниць побожні річи. Українські католицькі жінки Йорктону й околиці приготовили обід для прочан в парохіяльнім домі.

Відпустові торжества оставили незатерте враження.

МОНАШІ ТОРЖЕСТВА.—Дня 28 липня, 1942, в день св. Володимира Великого, рівноапостольського й великого князя України, в монастирській молитовниці оо. Редемптористів в Йорктоні відбулося торжество облечин. Того дня **Андрій Бараник,** учень ювенату оо. Редемптористів в Роблин, Ман., з рук Впр. о. Ст. Бахталовського, ЧНІ. прийняв монашу рясу, хрест і вервицю та розпочав однорічний новіціят. В часі облечин о. Візитатор виголосив науку про велич покликання до монашого життя.

Дня 29-го липня, ц.р. відбулося друге торжество: зложення обітів братів-новиків. О 9. годині після Служби Божої, що її відправив Впр. о. Н. Копяківський, ЧНІ., в церкві МБНП., брати-новики: Павло Малюга й Семен Іваночко зложили дочасні обіти: убожества, послуху й чистоти на руки Впр. о. Ст. Бахталовського, ЧНІ. Перед зложенням обітів принагідну проповідь виголосив о. Гр. Шишкович, ЧНІ.

В часі обох торжеств були присутні отці й брати ЧНІ.

Дай Боже, щоб ці молодці витривали в монашому покликанні, стали місіонарями в Чині оо. Редемптористів та трудилися на Божу славу й добро українського народу.

З ПОЧАТКОМ ЛИПНЯ відбулося посвячення величавого замку-домівки Сестер Служебниць в Америці в Словтсбурґу в присутности Преосв. Богачевського і Преосв. Ладики, та многих отців і вірних. Проповідником торжества був Впр. о. Володимир Краєвський, ЧНІ.

В НЕДІЛЮ 2 СЕРПНЯ відбувся ювілейний конґрес в Мондері з нагоди 50 ліття нашого поселення в Канаді, підчас котрого промовляли представники нашого священства, БУК-а і уряду. Присутних було десять тисяч людий, як подали УВісти. Погода дописала і все відбулося з найкращим успіхом.

ПОСВЯЧЕННЯ УГОЛЬНОГО КАМЕНЯ нової нашої церкви у Гвайт Біч, Саск. було 2 серпня— парохом і одним з основників цеї нової нашої парохії є о. Н. Сірий з Аррану.

о. ІВ. ВАЛЬДЕ сказав на радієвій годині в Ню Йорку, що "навіть таке страхіття як тотальна війна може стати жерелом невисказаного добродійства, коли приймемо терпіння як нагоду ділити їх з Христом."

ЧУДЕСНІ УЗДОРОВЛЕННЯ в Сейнт Ан Де Бопре в Квебеку, де є церква св. Анни і чудесний образ, подають, як слідує: Одинацятьлітний Вилі Дунан ходив на кулях від 2 літ. Цього року на св. Анни мама взяла його з собою до чудесного образа. В церкві малий нараз закричав: Мамо, мені не треба більше куль! Я годен ходити!—і пішов о власних силах. Так само доносять звідтам, що 23-літний Октавій Надо, що від 3 літ ходив на кулях —чудесно оздоровів. Цього року прибули туди на відпуст тридцять тисяч паломників—з того двацять тисяч приступили до св. Причастя. Чудотворне місце обслугують оо. Редемптористи.

ДОНЬКА бельґійського амбасадора при Ватикані вступила до монастиря Сестер Успення. Високі ідеали Христові запалюють великі серця. Ось примір до наслідування.

о. ФУЛТОН ШІН сказав через радіо так: "Ця світова війна не є війною народів, як минула, але боротьбою ідеольогій. Це не є так боротьба між союзами і мужами, як між догмами і вірами. Боротьба у воздухах, на морі і на суші це лише вставка у великім дужанню в області ідей."

ПРОТИ ВТЯГАННЯ МОЛОДІ в заранню працю.— Католицька Ліґа Жінок приняла рішення проти намагань тяжкого промислу втягати заскоро молодих хлопців і дівчат до фабричної праці. Їм обіцюють високі платні і відривають від науки.

ДІМ ДЛЯ ПЯТЕРНЯТ будують в Календер, Онт. ціною $50,000. В цім домі пятернята будуть жити вже разом під одним дахом зі своїми родичами і прочими братьми та сестрами. Їхня мрія, за котру вони боролися— родичі, тепер сповняється. Родичі старалися, щоби всі їх діти були разом з ними, а не окремо.

З МОНТРЕАЛУ відплив корабель з живністю до Греції, котрий благословив грецький митрополит Атейнагорас. Корабель повіз 15,000 тон пшениці, ліків вартости $50,000 і 10 самоходів для розвоження тих припасів потім на місці.

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"

Всечесніші Отці:

Сердечно дякую Вам, Всечесніші Отці Місіонарі, за Ваші такі гарні, чудові науки. Нехай Господь Бог Вам помагає на дальшу працю для українського народу...

Мун Гилс, **Дмитро Равлик**

"Високопреподобні Отці:

"Тільки один раз я перечитала "Голос Спасителя," але він мені так сподобався, що хочу його замовити на один рік, починаючи від місяця серпня. Пересилаю Вам $1.25 за цей місіонар..

Чесапік Сіті, **С. Аркатин.**

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАННЯ МОЛИТОВ

Юніонтавн, Па.—Н.Н. Дякує Серцю Христовому, Матері Божій і Душам в Чистилищи, за одну особлившу ласку отриману в місяці червні.

НА БУДОВУ ЮВЕНАТУ (Малого Семинаря) В РОБЛИН, МАН. жертвували: По $10.00: Василь Стець. По $5.00: Іван Гуска. По $3.00: пані Евфрозина. По $2.00: Іван Лаптута, Филомена Рудик. По $1.00: Михайло Каракоцюк, М. Гуменюк, Павліна Корнак, М. Матвіїв, Затвардніцький, Василь Таньчук, і Мартин Явний.

Всім ласкавим Добродіям складаємо щиру подяку за їх жертви. Нехай Всевишній винагородить якнайщедріше їх жертволюбивість, а Мати Божа Неустаючої Помочі нехай заедно має їх у своїй опіці.

Всякі жертви просимо ласкаво слати на адресу:

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION JUVENATE, YORKTON, SASK.

ЧИТАЙТЕ ПРЕКРАСНІ КАТЕХИЗМИ

Народний Катехизм, стор. 114 ..... 10ц.
Діточий Катехизм, о. др. В. Кушнір, прекрасний ілюстрований катехизм для дітей ..... 10ц.

Наша Релігія, о. А. Луговий, катехизм в українській і англійській мовах ..... 15ц.

Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

НЕДІЛЮ 2 СЕРПНЯ відбувся ювілейний конгрес в Мондері з оди 50 ліття нашого поселення в Канаді, підчас котрого про-ляли представники нашого священства, БУК-а і уряду. При-них було десять тисяч людий, як подали УВісти. Погода до-ала і все відбулося з найкращим успіхом.

ОСВЯЧЕННЯ УГОЛЬНОГО КАМЕНЯ нової нашої церкви у йт Біч, Саск. було 2 серпня— парохом і одним з основників нової нашої парохії є о. Н. Сірий з Аррану.

. ІВ. ВАЛЬДЕ сказав на радіевій годині в Ню Йорку, що "на-таке страхіття як тотальна війна може стати жерелом невис-аного добродійства, коли приймемо терпіння як нагоду діли-х з Христом."

УДЕСНІ УЗДОРОВЛЕННЯ в Сейнт Ан Де Бопре в Квебеку, церква св. Анни і чудесний образ, подають, як слідує: Оди-ятьлітний Вилі Дунан ходив на кулях від 2 літ. Цього року в. Анни мама взяла його з собою до чудесного образа. В кві малий нараз закричав: Мамо, мені не треба більше куль! оден ходити!—і пішов о власних силах. Так само доносять там, що 23-літний Октавій Надо, що від 3 літ ходив на кулях удесно оздоровів. Цього року прибули туди на відпуст три-ь тисяч паломників—з того двацять тисяч приступили до св. частя. Чудотворне місце обслугують оо. Редемптористи.

ОНЬКА бельгійського амбасадора при Ватикані вступила до астиря Сестер Успення. Високі ідеали Христові запалюють кі серця. Ось примір до наслідування.

ФУЛТОН ШІН сказав через радіо так: "Ця світова війна не йною народів, як минула, але боротьбою ідеольогій. Це не к боротьба між союзами і мужами, як між догмами і вірами. отьба у воздухах, на морі і на суші це лише вставка у великім анню в області ідей."

РОТИ ВТЯГАННЯ МОЛОДІ в заранню працю.— Католицька Жінок приняла рішення проти намагань тяжкого промислу ати заскоро молодих хлопців і дівчат до фабричної праці. біцюють високі платні і відривають від науки.

М ДЛЯ ПЯТЕРНЯТ будують в Календер, Онт. ціною $50,000. м домі пятернята будуть жити вже разом під одним дахом зі ми родичами і прочими братьми та сестрами. Їхня мрія, за у вони боролися— родичі, тепер сповняється. Родичі ста-ся, щоби всі їх діти були разом з ними, а не окремо.

МОНТРЕАЛУ відплив корабель з живністю до Греції, котрий ословив грецький митрополит Атейнагорас. Корабель по-5,000 тон пшениці, ліків вартости $50,000 і 10 самоходів для оження тих припасів потім на місці.

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"

Всечесніші Отці:

Сердечно дякую Вам, Всечесніші Отці Місіонарі, за Ваші такі гарні, чудові науки. Нехай Господь Бог Вам помагає на дальшу працю для українського народу...

Мун Гилс, **Дмитро Равлик**

"Високопреподобні Отці:

"Тільки один раз я перечитала "Голос Спасителя," але він мені так сподобався, що хочу його замовити на один рік, починаючи від місяця серпня. Пересилаю Вам $1.25 за цей місіонар..

Чесапік Сіті, **С. Аркатин.**

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАННЯ МОЛИТОВ

Юніонтавн, Па.—Н.Н. Дякує Серцю Христовому, Матері Божій і Душам в Чистилищи, за одну особлившу ласку отриману в місяці червні.

НА БУДОВУ ЮВЕНАТУ (Малого Семинаря) В РОБЛИН, МАН. жертвували: По $10.00: Василь Стець. По $5.00: Іван Гуска. По $3.00: пані Евфрозина. По $2.00: Іван Лаптута, Филомена Рудик. По $1.00: Михайло Каракоцюк, М. Гуменюк, Павліна Корнак, М. Матвіїв, Затвардніцький, Василь Таньчук, і Мартин Явний.

Всім ласкавим Добродіям складаємо щиру подяку за їх жертви. Нехай Всевишній винагородить якнайщедріше їх жертволюбивість, а Мати Божа Неустаючої Помочі нехай заєдно має їх у своїй опіці.

Всякі жертви просимо ласкаво слати на адресу:

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION JUVENATE, YORKTON, SASK.

ЧИТАЙТЕ ПРЕКРАСНІ КАТЕХИЗМИ

Народний Катехизм, стор. 114 ..... 10ц.
Діточий Катехизм, о. др. В. Кушнір, прекрасний ілюстрований катехизм для дітей ..... 10ц.

Наша Релігія, о. А. Луговий, катехизм в українській і англійській мовах ..... 15ц.

Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

НОВІЦІЯТ

оо. Редемптористів приймає тих, що бажають служити Богу й працювати яко монахи-місіонарі Чина Найсв. Ізбавителя для українського народу в Канаді й Злучених Державах.

УМОВИ прийняття до Новіціяту для кандидатів на священиків-місіонарів є слідуючі: 1) Щире й рішуче бажання служити Ісусу Христу в Чині оо. Редемптористів. 2) Добре здоровля. 3) Добре поведення. 4) Покінчення щонайменше вищої школи (Гай Скул). 5) Відповідний вік. **До Новіціяту приймається теж молодців, що бажають служити Ісусу Христу яко монахи-братчики в Чині Найсв. Ізбавителя.** Умови прийняття для кандидатів на братчиків є ті самі, що на священиків, крім вищих студій. Братчики займаються домашньою працею в монастирі, як господарі, кухарі, кравці, дяки, друкарі і т.п.

По ближчі інформації проситься писати на адресу:

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION NOVICIATE, YORKTON, SASK.

ГУРТОВИЙ СКЛАД
ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

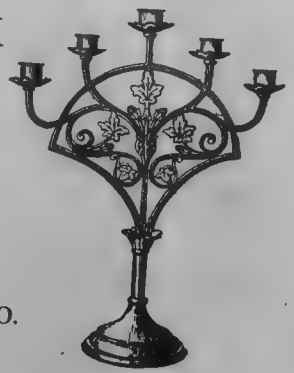

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE
Vol. 14. No. 10. YORKTON, SASK. October, 1942

КАЛЄНДАР НА ЖОВТЕНЬ, 1942

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
18 Ч Преп. Евменія	**1 Ч Покр. Пр. Богор.**(на нед.)
19 П Мч. Трофима і ін.	2 П Сщмч. Кипріяна
20 С Вмч. Евстахія і ін.	3 С Сщмч. Діонізія
21 Н Нед. 19 по С. Ап. Кондр.	**4 Н 19 по Сош.** Сщмч. Єротея
22 П Сщмч. Фоки і пр. Йони	5 П Мч. Харитини
23 В Зачаття Івана Хрестителя	6 В † Ап. Томи
24 С Первомч. Теклі	7 С Мч. Сергія і Вакха
25 Ч Преп. Евфрозини	8 Ч Прп. Пелагії і Таїси
26 П Престав. І. Богосл. (нед.)	9 П † Ап. Якова
27 С Мч. Калістрата	10 С Мч. Евлампія і Евлампії
28 Н 20 по С. † Харитона	**11 Н 20 по Сош.** Ап. Филипа
29 П Преп. Киріяка	12 П Мч. Прова і ін.
30 В Сщмч. Григорія	13 В Мч. Карпа і ін.
1 С Покр. Пр. Богор. (нед.)	14 С Прп. Параскевії
2 Ч Сщмч. Кипріяна, мч. Юст.	15 Ч Прп. Евтимія
3 П Сщмч. Діонізія Ареоп.	16 П Мч. Лонгина
4 С Сщмч. Єротея	17 С Пр. Озії і ін.
5 Н 21 по С. мч. Харитини	**18 Н 21 по С.** † Ап. і Єв. Луки
6 П † Ап. Томи	19 П Пр. Йоіла
7 В Мч. Сергія і Вакха	20 В Вмч. Артемія
8 С Преп. Пелагії і Таїси	21 С Прп. Іляріона В.
9 Ч †Ап. Якова, пр. Андроніка	22 Ч Аверкія
10 П Мч. Евлампія і Евлампії	23 П Ап. Якова
11 С Ап. Филипа, Преп. Теоф.	24 С Мч. Арети
12 Н 22 по С. Празн. Хр. Царя	**25 Н 22 по С. Празн. Хр. Царя**
13 П Мч. Карпа і ін.	**26 П Вмч. Димитрія**
14 В Пр. Параск., мч. Назарія	27 В Мч. Нестора
15 С Преп. Евтимія, прмч. Лук.	28 С Мч. Параскеви
16 Ч Мч. Лонгина	29 Ч Прмч. Анастазії
17 П Пр. Озії і ін.	30 П Мч. Зиновія і Зиновії
18 С Ап. і Єв. Луки	31 С Ап. Стахія

УСТАВ НА ЖОВТЕНЬ

4. Нед. 19 по Сош. і по Воздв. Ч. Хреста.—Від. Воздв. Ч. Хр. Гл. 2. Єв. утр. 8. На Сл. Б.: Ап. 194 і 203. Єв. Лук. 26 і Мар. 37.

11. Нед. 20 по Сош. і св. Престав. Ів. Богосл. з пятниці:— Гл. 3, Єв. утр. 9. Гляди устав Святого Бдінного в Неділю.

18. Нед. 21 по Сош. і Покров Пресв. Богор.— Гл. 4, Єв. утр. 10. Все після уставу Празн. Богор. в Нед.

25. Нед. 22 по Сош.; Св. Отців 7 Собору і Празник Христа Царя.— Гл. 5, Єв. утр. 11. На Сл. Б. Ап. 250 і 251. Єв. Ів. 59.

ПОМЯНИК ЗА УСОПШИХ РОДИНИ, з пересилкою ..... 15ц.
Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Нсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 14, Число 10. **Жовтень** **1942**

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЖОВТЕНЬ

З великим довір'ям кличмо завжди на поміч Божих Ангелів!

Дуже часто в побожних християнських хатах можна бачити на стіні такий образ:

Маленьке кучеряве хлоп'ятко йде собі весело й безжурно доріжкою, навіть не думаючи, скільки всіляких небезпек йому на тій доріжці загрожують. Ось іще кілька кроків, і треба буде переходити вузенькою кладкою понад річку, а річка та, після великих дощів, так скажено кипить, так сердито жене вперед свої пінисті хвилі й клекотить, що лячно й глянути туди.

Трохи далі, на другому березі річки, видно ліс, під лісом, коло самої стежки, сороката гадина, на сонці вигрівається: горе тому, хто посміє той солодкий її відпочинок скаламутити!

Ще кілька кроків уперед, і стежка ховається в темний ліс, а там...ах, як страшно й небезпечно запускатись самій, безпомічній дитині ...

Та, не зважаючи на всі оті страхіття й небезпеки, є надія, що кучеряве хлоп'ятко в дорозі не пропаде й здорове вернеться додому, бо світлий Божий Ангел над ним свої опікунчі крила широко простягнув та й, узявши його за руку, веде второпно й безпечно.

О, яка люба й чарівна ця картина! Вона делікатно пригадує нам одну дуже приємну й потішаючу правду нашої святої релігії, а саме, що ми всі на життьовій нашій дорозі маємо такого світлого Провідника й Хоронителя.

Правда: дорога наша наїжена несчисленними страхіттями й небезпеками, а людський розум наш такий короткий, а воля наша така немічна, а сили наші такі обмежені й малі! Та, на щастя, ми не самі. Боже Провидіння, нас усіх щиро любить, уже з першої хвилі нашого існування поставило коло кожного з нас небесного свого Ангела, щоб нам помагав, щоб нас провадив і просвічував, щоб увесь час нами піклувавсь, як щирий та люблячий наш друг, аж поки свінчиться наша земна мандрівка, і ми дійдемо до тієї найвищої нашої мети, де Ангели й Праведники Пресвяту Божу

Гройцю відкрито бачать і прославляють!

Правда: того дорогого, любого, крилатого нашого Приятеля, ми тепер ще не можем очима бачити, бо ж він чистий дух, а наші очі матеріяльні, одначе пам'ятаймо, що він направду коло нас. Тішмося, що маємо його постійно, коло себе, поздоровляймо його від часу до часу сердечним братнім привітом, особливо ж не забуваймо кликати його на підмогу, коли опинимось серед небезпек.

Ми знаємо, що з цієї науки про Ангелів Хоронителів сьогоднішній безбожник і матеріяліст сміється, мов із старомодної казки, що для малих дітей. Ми знаємо, що цей матеріялістичний спосіб думання, немов страшна, небезпечна зараза, в сьогоднішнім світі дуже поширений. Тому пильнуймо себе, щоб і нам самим не заразитись, та й щоб інших від тієї жахливої зарази матеріялізму рятувати. Молімся, особливо цього місяця, щоб якнайбільше число людей зрозуміли, що опріч видимого світу, наповненого істотами матеріяльними, є ще інший, кращий, невидимий світ наповнений чистими духами, що називаються Ангели, та що ті Ангели до нас прихильні, нас щиро люблять і кожної хвилі готові нам помагати.

43. ПСАЛОМ ЦАРЯ ДАВИДА

1. Боже, ми чули власними ушима,
   Наші батьки переказали нам,
   Які великі діла чинив Ти за їх днів,
   У давен-давні часи.
2. Як рукою своєю Ти розігнав поган,
   А їх на тому місці осадив,
   Як народи чужі Ти розгромив,
   А своєму власному дав єси домівку вигідну й простору.
3. Бо то не гострий їх меч здобув землю для них,
   То не їх власна рука дала їм цю перемогу,
   А правиця Твоя, й Твоє рам'я, та й світло твого обличчя,
   Бо Ти був ласкавий до них.
4. Так, Ти один є мій Цар і мій Бог,
   В Твоїх руках усе спасення й увесь рятунок Якова.
5. Тобою ми поб'ємо всіх наших ворогів,
   Ім'ям Твоїм розчавимо тих, що проти нас повстали.
6. Бо не на лука свого покладаю я тверду надію,
   Та й не гострий меч буде всилі мене спасти.
7. То тільки Ти визволюєш нас від наших ворогів,
   І посоромлюєш тих, що нас ненавидять.

8. В Господі вся наша похвала день-у-день,
   Твоє ім'я будемо величати по вік.
9. Одначе тепер Ти нас, Боже, відкинув,
   І не йдеш уже більше уперед із нашими військами;
10. Ти спокійно дивишся, як ми відступаємо перед противником,
    І як ті, що нас ненавидять, плюдрують нас, скільки хочуть.
11. А нас віддав Ти всіх, мов вівці на заріз,
    І розпорошив єси нас між поганами.
12. Народ свій Ти продав без ніякої користи,
    Не поставивши за нього високої ціни.
13. Ти віддав нас на погорду нашим сусідам,
    На посміховище та й на наругу тим, що кругом нас.
14. Ти вчинив нас поговіркою між поганами,
    Щоб народи хитали головами, слухаючи про нас.
15. Упокорення моє стоїть мені безперестанку перед очима,
    И рум'янець стиду задляв мені обличчя.
16. Коли чую голос глузуна та хулителя,
    Коли бачу злочинця і мстителя.
17. Все оце впало на нас, та ми не забули Тебе,
    Ні, ми не спроневірились Твоєму заповіту;
18. Серце наше не відвернулося взад,
    Та й стопи наші не зійшли з Твоєї правої дороги,
19. Хоч Ти й зігнав нас у печеру диких шакалів,
    Та й накинув на нас чорну кирею смерти.
20. Як би ми були забули ім'я нашого Бога,
    І руки свої простягнули до чужих богів,
    То хіба ж Ти, Боже, був би про це не дізнавсь?
    Тобі ж відомі всі таємниці сердець.
22. Ні, то радніш задля Тебе безперестанку мордують нас,
    Та й уважають нас за вівці, призначені на заріз.
23. Пробудися! Не спи вже довше, Господи!
    Прокинься! Встань! Не відкидай нас вічно від себе!
24. Чого ховаєш Ти від нас своє обличчя,
    Забуваєш про наше горе та скруту?
25. Бо душа наша аж до земного пороху нагнулась,
    І тіло стало, мов приковане до землі.
26. Прокинься, Господи, й прийди нам на підмогу,
    Та й спаси нас Твоїм безмежним милосердям!

* * *

Оцей святий псалом то прегарний, чудовий взір сердечної молитви в часі національного смутку й руїни. Псалмопівець з великою тугою згадує ті щасливі часи, коли Господь Бог своїм виб-

раним народом дбайливо опікувався, і допоміг йому перемогти всіх небезпечних ворогів та здобути собі країну багату й вигідну. Одначе ті щасливі часи Божого благословення вже минулися. Настали часи пониження й поневолення того нещасного народу. І псалмопівець-патріот сумно скаржиться Господеві на лютого ворога, що синів Ізраїля під ноги бере й, мов черв'яків, хоче їх розчавити усіх. Та, не зважаючи, на страшний отой допуст із Божих рук, нарід далі від правдивого Бога свого не відступає, далі Йому одному поклоняється, й вірить, що тільки в Божих руках увесь його рятунок та спасення. Накінці псалмопівець із великим запалом просить Господа Бога, щоб уже змилувавсь, і бідний нарід з великого упадку вирятував.

Мимохіть насувається гадка, що ми, українці, можемо дуже легко пристосувати цей старозавітній псалом до обставин нашого дорогого народу. Колись Господь Бог ясно й виразно благословив наш український нарід: За часів Ольги, Володимира, Ярослава й інших наших славних князів Боже благословення виразно спочивало на великій, незалежній і могутній українській державі. А потім, мало-помалу прийшов упадок щораз нижчий, щораз страшніший. А сьогодні... Виглядає, наче б Господь від нас відступив, наче б увесь наш чудовий, рідний край віддав на поталу нашому ворогові, що нас усіх люто ненавидить, що нами погорджує, що нас уважає просто за сміття, і тільки про те й думає, щоб нас у далекі світи повивозити, а землі наші оставити собі й своїм дітям... Як Ізраїльський псалмопівець колись, так ми сьогодні можемо Господу Богу сердечно скаржитись на лютого ворога. Одначе, подібно, як Ізраїль, так і ми ніколи не зневіруймось, і пам'ятаймо, що доля України теж у Божих руках. Нарід наш терпить тепер страшне чистилище, одначе чистилище мусить колись скінчитися. Тільки пекло ніколи не скінчиться, а чистилище мусить мати кінець. В Бозі надія отже, що зо страшного чистилища, в Богом назначений день, наш український нарід, закутий тепер та замучений ворогами, вийде на волю, очищений, скріплений і відновлений. Одначе, щоб той щасливий день приспішити, ми разом із псалмопівцем кличмо до Господа, й не переставаймо ніколи кликати: "Прокинься, Господи, встань! Прийди нам на підмогу, й спаси нас Твоїм безмежним милосердям!"

Чи я добрий, чи злий—залежить від того, які мої діла: які вони, такий і я. Я ж деревина, а мої діла—це овочі, що на тій деревині виростають. А чи деревина добра, чи зла, це по овочах найлегше розпізнати. (Святий Августин).

З нагоди ювілею основання Згромадження Сестер Служебниць ПНДМ.

У серпні ц.р. Сестри Служебниці П.Н.Д.М. обходили 50-ліття основання свого Згромадження.

На початку другого пятдесятьліття добре буде згадати теплим словом минуле, глянути оком у будучність.

В історії Згромадження Сестер Служебниць справджується історія євангельського зерна гірчиці, що менше з усіх зернят розрослося в могутнє дерево, що стало приютом для многих птиць.

З малих, незначних початків, наче з дрібного зерна засадженого двома Божими мужами: о. К. Сілецьким, парохом Жужеля, і о. Ломницьким ЧСВВ., з незнаного села близько українського княжого города Белза, виросло величаве дерево Згромадження Сестер Служебниць ПНДМ.

Короткі, сухі статистичні дати вистарчать, щоби переконатися про правдивість цего.

Згромадження основано в серпні 1892 р. В р. 1938 числило в Европі 92 доми, 446 Сестер і 48 новичок, у Бразилії 13 домів, 67 Сестер, 175 новичок.* А вже прямо неімовірно скоро й гарно розвинулоея це Згромадження в Канаді й Америці. Нині це Згромадження в Канаді й Зл. Д.П.А. числить 33 доми, 160 Сестер, 30 новичок.

Нема майже релігійно-просвітно-харитативної ділянки, на якій не працювали би Сестри: Дбалість про красу Божих домів, церковні ризниці, цілоденні школи, вечірні школи, недільні катехизації, вакаційні катехизації, Рідна Школа, шпиталі, поміч хорим (обслугуючи їх по домах), доми старців, сиротинці, інститути для дівчат з нижчих і вищих шкіл, санаторії для старших священиків...

О, кілько праці тихої, невсипучої, повної посвяти... а притім усім молитва, вправи совершенного життя...

Дійсно слідна тут рука Божого Провидіння, що благословить цю працю для Його слави й добра нашого народу. Видно ясно, що Непорочна Діва, під котрої Омофором зістає Згромадження, по материнськи піклується своїми дітьми.

Та це початок праці, правда початок дуже гарний.

---

*) Нинішного стану Згромадження в Европі і Бразилії годі знати. Певно число Сестер мимо лихоліття збільшилося там.

Новіціят Сестер Служебниць П.Н.Д.М.
в Мондері

Може це дивно вражає, що кажу це початок. Що так воно є, вистарчить порівнати стан покликань до монашого життя в нас, та в других католицьких народів Канади й Америки.

В Канаді й З. Д.П. Америки є українців-католиків у трьох дієцезіях около 868,000. На це число припадає Сестер (Сестер Василіянок і Служебниць разом) около 320, то значить одна Сестра на 2,700 вірних. У других католицьких народів Америки є безпорівнання більше Сестер. Приміром у римо-католицькій дієцезії в Філядельфія на 822,120 вірних є 5,193 Сестер, себто одна Сестра на 158 вірних. Після тої пропорції у нас в Канаді й Америці повинно би бути 5425 Сестер.

О, кілько треба покликань до монашого життя, до Згромадження Сестер, щоби відповісти всім релігійним потребам нашого народу по цім боці океану!

Молімся о покликання до стану монашого, стараймося при кождій нагоді помагати в цій справі, бо жниво велике, а робітників мало. Коли наш нарід буде мати відповідну скількість Сестер, всюди буде наша молодь ходити до українських-католицьких шкіл. Наші хорі-недужі будуть у наших шпиталях, наші старці в наших приютах, наші сироти в наших сиротинцях...

Нехай Ісус і Марія допоможуть діждатися того тим, що за 50 літ будуть боходити 100-ліття основання Згромадження Сестер Служебниць.

Доми Згромадження Сестер Служебниць европейської провінції Страждучої Божої Матери.

Сестра Йоанна Сл. ПНДМ.

Місійна Праця Сестер Служебниць ПНДМ.

В ЙОРКТОНІ, САСК.

У 50-літні роковини основання Згромадження Сестер Служебниць, подаємо тут коротенький начерк одного з важніших монастирів цего Згромадження.

За стараннем Впр. оо. Редемптористів, Сестри Служебниці П.Н.Д.М. зачали свій дім в Йорктоні 3. липня, 1914 р.

Отці Редемптористи дуже ревно занялися цим святим ділом і в році 1917 вже був дім скінчений, в якім було приміщення на 80 осіб. На початку було 70 дітей, з тих 30 сиріт. Школу провадили тоді Сестри до 8. степеня.

В 1920 році Сестри зачали місійну працю по кольоніях. Від того часу майже кождого року користає з науки ка-

Сиротинець св. Анни в Айтуні, Саск.

техизму поверх 1,000 дітей, при тім Сестри виучують дітей літургічних і народних пісень, вщіплюють любов до Бога й рідного народу через провадження рідних шкіл.

1932 р. зачали Сестри вищу школу до 12. степеня і рік річно виходить з Інституту Пресв. Серця Христового поважне число панночок, що тепер працюють і помагають Сестрам на широкій канадійській ниві як учительки та норси. Деякі з них мають посади в державних урядах. Около 50 панночок з цього Інституту вступило до Згромадження Сестер Служебниць. Більша часть з них покінчили вищі студії і працюють тепер як Сестри учительки та норси по школах і шпиталях.

До 1931 р. Сестри приймали до Інституту хлопців і дівчат. Від того року хлопці містяться в Сиротинці в Айтуні, Саск. З тих хлопців є кілька ревних священиків, що є великою потіхою для Сестер.

Від того часу школа Сестер вступила в нову стадію світлого розвитку. Число учнів у школі піднеслося до 90, 100, а навіть понад 110. В послідній році було в школі Сестер 97. У нижчих степенях є хлопці і дівчата; у вищих самі дівчата.

Крім місійної праці й вищої школи, Сестри ведуть Марійське Товариство Дівчат, відвідують хорих по шпиталях і домах, а також провадять ризницю церковної утвари.

Коли глянемо оком на такий гарний розвій праці в минувшині, то з наших сердець мимохіть виривається велика вдячність Доброму Богові, Непорочній Діві Марії й тим, що помагали Сестрам в тім ділі

ГИМН НА ЧЕСТЬ ХРИСТА-ЦАРЯ

Перед Тобою, Царю всього світу,
Коліна клонять нині вірні люди,
Тобі у дарі, краще самоцвіту,
Складають радо: чисте серце в груди.
Прийми Ісусе цей дар над дарами
Як доказ віри, надії, любови,
Царюй, Владико, по віки над нами
І нашим Паном будь все тільки Ти!
Поглянь ласкаво на нашу Вкраїну,
На весь наш нарід із за синіх хмар,
Тоді, як Церква голосить новину,
Що Ти наш Господь і Предвічний Цар!

Предвічний Царю, Боже всемогучий,
До Тебе нині мольби шлем горячі.
Поглянь із неба на народ страждучий,
На Свої діти, бідні незрячі.
Дай нам пізнати, що Ти правда вічна,
Що Ти для світа, дорога життя;
Що лиш у Тебе держава відвічна,
Що Ти цар світа, щастя і життя!
Поглянь ласкаво на нашу Вкраїну,
На весь наш нарід і т.д.

І промовив Бог: сотворім людину на образ наш і на подобу нашу, та й нехай володіє людина над рибами морськими, і над птахами небесними, і над звірятами земними, і над гаддям усім, що повзає по землі. І сотворив Бог людину на свій власний образ; так: на образ Божий сотворив її: чоловіка й жінку сотворив їх. (Книга Сотворення 1, 26-27).

Хочете пізнати, яка тепер вартість грошей? Старайтесь позичити їх у свого найліпшого сусіда, то побачите.

Леґенда Про Терпеливість

Одного разу (так росказує стародавня леґенда) сидів Авраам на порозі свого намету, й думав побожні думи.

На заході вечірнє сонце, похилившись додолу, золотило своїм останнім промінням і ліси, і гори, і долини. А зо сходу, швидкою ходою, тихий вечір уже наступав.

Задивившись на всю оту красу сотвореного світу, святий Патріярх відчував, що серце його наливається щораз більшою вдячністю супроти Господа Бога, найвищого Добротворця всіх видимих і невидимих істот.

Аж от дорогою, що провадила попри багатий Авраамів намет, надійшов якийсь сивоволосий дідусь, та такий уже старезний, такий якийсь немічний та заморений, що ледве ноги за собою волік. Досить було на нього тільки оком кинути, щоб зміркувати, яка страшна нужда й дикий голод силоміць гнали його в широкий світ між людей по кусок жебрацького хліба.

Побачивши таку чорну людську нужду, преславний ізраїльський Патріярх (а він під ту пору найбільший багатир був на всю околицю) мало не заплакав від сильного зворушення. І, вставши з порога, він вийшов нещасному дідусеві назустріч, узяв його до свого гостинного намету, посадив на м'якому килимі та й став його так сердечно гостити, що могло б було тоді кому здаватися наче б то не чужа йому людина була, а рідний і найдорожчий батько його був.

Одначе, коли старий уже доволі попоїв і наситився, Авраам спитав його гострим тоном:

"Чому ж ти, чоловіче, не молишся й не дякуєш Господу Богу за харчі, що їх Він тобі голодному подав моїми руками?"

А старий на це так відповів:

"Тобі, достойний пане, я щиро дякую, бо ти справді був милосердний і ласкавий для мене. Одначе Богові дякувати—не маю, за що. Хіба ж я знаю, чи взагалі існує який Бог?"

Почувши таку богохульну відповідь, побожна душа

Патріярха спалахнула полум'ям святого обурення, і він, ухопивши до рук свою палицю, став із усієї сили карати старого безбожника. Потім, утомившись тією незвичайною вправою, він знову сів собі на порозі відпочивати. В своєму серці він відчував велике вдоволення з того, що так ревно оборонив честь Усемогучого Бога.

Аж тут нараз почувся голос Божий поза наметом:

"Авраме, Авраме! Ходи сюди!"

Почувши це, Авраам кинувся миттю на двір, та й каже:

"Промовляй, Господи, бо слуга Твій уважно слухає!"

"Сто років уже," каже Господь: "терплю я цьому чоловікові, а ти не міг стерпіти йому одну-одніську ніч?!!"

І каже стародавня леґенда, що Авраам усю ту ніч щиро плакав за свій гріх нетерпеливости, так що раннє сонце, прокинувшись зо сну, ще побачило на очах його сльози, що блистіли, мов найдорожчі перли.

БЛАЖЕННИЙ ПОСІХ

Раз одна вчителька катехизму виясняла своїм учням, як то треба пильно берегтися злих книжок, нескромних та безстидних малюнків, і таке інше. Нараз один хлопець, що очевидячки був цією наукою надзвичайно зацікавлений, підніс угору свою руку й запитав:

"Прошу пані, чи наука ще довго триватиме?"

"Ні. Ще кілька хвиль, і закінчимо"—бреніла відповідь.

"А чи не можна б закінчити вже тепер?" питає далі хлопчина майже благальним тоном.

"Чого ж тобі сьогодні так спішно?" каже вчителька, трохи здивована: "Мені здавалося, що тебе сьогоднішня лекція зацікавила."

"Так, навіть дуже зацікавила"— відповідає хлопчик: "тому я хочу якнайшвидше бігти додому, й кинути в піч один поганий малюнок, що висить у нашій кухні на стіні."

Коли ходите коло хорих, намагайтесь завжди мати обличчя погідне й усміхнене; веселе обличчя впливає на хору людину майже так само благодатно, як гарна соняшна погода.

Всякий скаже, що ти мудрий, якщо будеш похвалювати його бизнес.

Як Повстало Місто Єрусалим?

Про це з давен-давна існує ось такий чудовий переказ:

Були собі колись два рідні брати. Обидва були жонаті, обидва хлібороби-фармері, й господарили гарно та й мирно в дуже близькому сусідстві, або (як то бувало люди говорили) межа в межу.

Старшому братові послав Господь чималу громадку діточок, а в молодшого, на превеликий його смуток і жаль, ні однієї дитини не було.

Раз якось той старший отак собі подумав:

"Мого молодшого брата не поблагословив Господь діточками, то певне смутно йому на цім світі жити. От я й попробую його якось розвеселити. Як тільки смеркнеться й темна нічка настане, я вийду в поле, візьму кілька гарних снопів пшениці, та й перенесу на братову фарму, нікому про це нічого не сказавши."

Але ж бо й молодшому братові подібна гадка до голови прийшла, і він сказав:

"У мого старшого брата така велика сім'я, стільки дрібних діточок, що нераз, може бути, він із тривогою питає себе, як їх усіх прокормити й зодягнути. От я й попробую йому трошки допомогти: як тільки нічка над сонною землею чорні крила простягне, я, замість спати тоді, піду в поле, візьму кілька гарних снопів пшенички, й перенесу на його бік, ні слова про це не сказавши нікому."

Як задумали два рідні брати, так і зробили: старший переніс кілька снопів на поле молодшого, і навіть на гадку йому не йшло, що молодший переніс стільки саме снопів на його поле. І так ті переносини снопів повторялись ніч-у-ніч щось аж півтора тижня. Одначе скільки ні надвигались брати тих важких пшеничних снопів, ніякої зміни на полі не було, й пшениці в кожного з них було завжди стільки само, що й на самому початку. Для одного й другого це була велика й цікава загадка.

Аж накінець уся таємниця прекрасно роз'яснилась: однієї ночі стрінули вони один одного на полі під час тих щедрих переносин. І саме те місце, де вони, зо снопами

на плечах, разом докупи зійшлись, стало з тієї пори таке святе, що на ньому згодом побудовано святе місто Єрусалим, цебто Боже Місто.

* * *

Прочитавши цей старинний переказ, може дехто подумає: "От звичайна собі історійка та й годі." Ми цього й не думаємо заперечувати. Може бути, що дійсно це така от собі тільки маленька видумана історійка, як багато інших. Може бути, що в дійсності такої пригоди зо снопами ніколи не було. Хто знає? Може й не було... Але що воно властиво нам шкодить? Як-не-як, а історійка ця подає нам чудову й дорогоцінну науку, а саме, що **там, де мир і згода і любов панують, там маємо справжній Єрусалим, святе місто Господнє, бо сам Господь Бог там залюбки перебуває, мов у своїй найприємнішій домівці.**

Не збирайте собі скарбів на землі, де червяки й іржа їх їдять, і де злодії підкопуються й крадуть. Збирайте ж собі скарби на небі, де ні іржа, ні червяки їх не їдять, де злодії не підкопуються й не крадуть. Бо де скарб ваш, там буде й серце ваше. (Матей 6, 19-21).

Нема на всьому Божому світі нічого більшого від Ісуса Христа, а в Ісусі Христі нічого більшого нема над Його жертву; а в жертві Його нічого більшого нема над момент Його смерти, коли Спаситель, закликавши голосно, сказав: "Отче, в руки Твої віддаю духа мого." (Боссюет).

Не хвались ні своїм ростом, ні красою свого тіла; будь-яка недуга може його зв'ялити й опоганити так, що важко буде тебе пізнати.

Не величайся своїми добрими вчинками, бо Господь Бог судить інакше, ніж люди; Йому нераз не подобається саме те, що людям дуже до вподоби.

Не вважай себе за ліпшого від других, щоб ти часом не показався гірший перед Господом Богом, що докладно знає правдиву вартість людини.

Біда, куме! Тікаймо звідсіля!...

В своїм листі до Римлян святий Апостол Павло незвичайно гостро осуджує тих, що правдивого Бога не знають, хоч і небо, і земля, й уся природа безперестанку їм тисячними голосами кличуть і повторяють, що існує над нами Найвищий Пан, що все сотворив, і все в руках своїх держить, і всім премудро керує, і тому належиться Йому честь, і слава, і поклін від усякого сотворіння на віки вічні.

Про таких людей каже святий Апостол, що їх ніяк оправдати не можна, бо ж вони навмисне собі вуха заткали, щоб правди Божої не чути, і очі заслонили собі, щоб величі Божої не бачити, і сумління в душі своїй заглушили, щоб воно їм про справедливого Бога не згадувало.

Ті нещасні напевно від строгого осуду не зможуть викрутитись, кажучи:

"Ми не бачили, не чули та й не знали."

Еміль Золя, голосний французький повістяр, відвідав раз славну печеру Непорочно Зачатої Діви Марії в місті Люрд, і там на власні очі бачив чудесне уздоровлення однієї жінки, що від кількох років смертельно була хорувала на туберкульозу. Після чудесного уздоровлення та жінка прожила ще досить довгі літа без ніякого сліду своєї попередньої недуги.

І що думаєте? Чи безбожний той письменник, може втішився, що мав велику ласку бачити надзвичайний знак Божої Всемогучости? Чи може навернувся? Послухайте: В своїй наступній повісти він докладно описав те нагле уздоровлення смертельно хорої жінки, але позволив собі накінець свідомо й добровільно збрехати: він написав, що уздоровлена жінка, вернувшися з великою радістю додому, назад попала в ту саму недугу й небавом на туберкульозу померла.

Коли один католицький лікар обвинувачував його за таке брехливе перекручування правдивих фактів, Золя безличнo відповів, що він є пан своїх власних книжок, та що в тих книжках йому вільно писати, як хоче. А накінець додав оці замітні слова:

"Я не вірю ні в які чуда; навіть коли б усі недужі, з цілого світу з'їхались до Люрд, були там моментально уздоровлені, то я всетаки не повірив би в чуда."

От вам правдивий недовірок чистої крови! Мимохіть нагадується стара історія африканського струса, найбільшого із усіх теперішніх птахів на світі. Отже кажуть, що в того африканського струса є дивна натура: він ніколи не хоче признати, що програв, хоч би це таке ясне було, як сонце. Коли бачить, що ловці на бистрих конях вже от-от мають його дігнати, та в нього вже більше сили нема далі утікати, він, замість признати, що вже рятунку нема й тому треба піддатися,—пхає свою голову в пісок, і думає, що вже безпечний. І власне тоді, коли йому здається, що вже ніякої небезпеки для нього нема, приходять до нього ловці й забирають його з собою, як дорогоцінну здобич.

Чи не подібний до того африканського птаха наш недовірок, що навмисне закриває очі свої перед ясним сонцем Божої правди, а потім на ввесь голос кричить, що того ясного сонця нема? Він тієї Божої правди не любить, він її боїться, він хоче, щоб її не було, і він у себе самого й у других хоче вмовити, що тієї Правди нема. Чому ж він властиво її так дуже боїться? Він боїться, щоб вона його не просвітила й не навернула. І подібно, як та сова, що від сонця ховається й сонця не любить, бо воно разить її в очі, так і недовірок обороняється, як може, перед ясним промінням Божої Правди, що в його темну душу хоче ввійти.

Одного разу відбувалася в французькому місті Тур величава процесія з мощами святого Мартина, що жив у четвертому столітті там де сьогоднішня Франція й робив надзвичайні й дуже численні чуда. Ще тепер нераз коло його мощів діються чуда й невилічимо хорі люди нагло віднаходять своє втрачене здоров'я. Але трапилися раз такі дивні хорі й каліки, що якраз боялися чудесного уздоровлення. То були жебраки, що своїм каліцтвом зворушували побожних людей і мали від тих людей щедрі милостині. Отже одного разу, як вулицями міста Тур мала переходити процесія з мощами святого чудотворця Мартина, ті жебраки сказали один до одного: "Біда, куме! Тікаймо звідсіля, бо процесія йде! Коли б, не дай Боже, святий Мартин нас уздоровив, то що ми тоді будемо робити? Хто нам тоді милостиню подасть? А братися до ро-

боти— то неприємна річ. Отже тікаймо звідси якнайдалі!"

Так і недовірок боїться, щоб часом правда Божа не просвітила його та й не переконала, бо тоді треба б навернутися, треба б змінити грішне життя, треба б покинути гріх, а це йому не дуже приємна річ. Отже залишається одне: тікати від правди якнайдалі.

Дві Ірляндські Сироти

Дві убогі ірляндські дівчинки, близнята, були круглі сироти, й жили разом у велетенській столиці Англії, в Лондоні. Католицьку релігію пізнали досить пізно, бо аж у чотирнадцятому році життя, і то під час однієї місії. Один із них місіонар вияснив насамперед найголовніші точки святої католицької віри, а коли накінець став говорити про Найсвятіші Тайни, дівчинка закликала з надзвичайним захопленням:

"Чи направду, Отче, наш любий Господь і Спаситель перебуває живий у Найсвятіших Тайнах? Чи Він дійсно той сам, що на небі царює?"

"Так, дитинко," відповів священик: "І той безконечний і всемогучий Бог готов кожної хвилі стати поживою твоєї бідної душі."

Сильне зворушення потрясло тоді всією істотою побожної дівчинки: здавалося, наче б уся була затоплена в ту недовідому таємницю нашої релігії. Мабуть у ту хвилю сам Дух Святий наповняв її душу надприродним світлом віри в Пресвяту Евхаристію. Потім нагло закликала:

"О, який Він гарний! Який великий! Який невимовно добрий і ласкавий Ісус!"

З радісними сльозами в очах споглядав місіонар на ту душу, що виховувалась і виростала серед такого великого убожества й незнання, а проте так хутко пізнала найглибшу таємницю св. віри. Її невинне серце скоро спалахнуло любов'ю до Ісуса Христа, й вона негайно висловила своє найгарячіше бажання прийняти Спасителя в святім Причасті. Накінець сказала:

"О, як я хотіла б тепер, щоб і моя сестра могла чути й пізнати те все, що я про Найсвятіші Тайни навчилась! От я побіжу по неї, Отче, а скоро прийде, то прошу їй ласкаво вияснити святу католицьку науку й сказати, що наш

любий Господь і Спаситель сам особисто перебуває в Найсвятіших Тайнах у кивоті на престолі. Вона напевно цим буде тішитись так само, як і я.

Небавом потім вернулась вона до місіонаря разом із сестрою, що теж із надзвичайним захопленням прийняла божественну науку.

По кількох днях стояли обидві сестри навколішках перед святим престолом, і з невимовною радістю приймали перший раз до люблячого серця свого Бога й Творця під видами Евхаристійного, біленького хліба.

СИЛА МОЛИТВИ

Кільканадцять років тому в одній місцевості покликано священика до вмираючого. То був якийсь зовсім незнаний і чужий чоловік, що, йдучи вулицею в місті, нагло заслаб і повалився зомлілий на землю.

Поки добрі люди коло нього там на вулиці порались, поки його трохи відрятували, так що він іще очі розплющив, священик уже прибув із недалекої церкви.

Та, побачивши його, хорий зовсім не втішився. Навпаки: обличчя його запалилося полум'я скаженого гніву, а очі заіскрились диявольською ненавистю.

"Чого вам треба від мене! Хто вас сюди покликав?!" кричав він несамовито.

"Ось, добрі люди, що покликали мене до вас," відповів священик: "може бути, що вам потрібно моєї помочі."

"Ніякої помочі мені від вас не треба," сказав понуро хорий чоловік. "Ані священик, ані єпископ, ані навіть сам Папа мені вже не всилі помогти." І він став тоді виговорювати найстрашніші богохульства, на які тільки безбожний язик може спромогтись.

Священик показав умираючому хрест розп'ятого Спасителя й зачав росказувати йому про безмежну Божу любов і ласкавість до людей, одначе нещасний той заткав собі пальцями вуха, щоб нічого не чути, та й далі своє говорив. Накінець священик, звернувшись до людей, що кругом умираючого зібрались, сказав:

"Тут ніяка людська сила вже нічого не поможе. Тут потрібно чуда Божої Всемогучости. Тому прошу вас усіх: ставаймо навколішки й молімся за бідного грішника."

Всі тоді разом впали на коліна та й стали голосно й сердечно молитися. Хорий тимчасом намагавсь своїм безбожним верескoм заглушити ту їхню молитву, але мало-помалу крик його ста-

вав щораз слабший, а згодом і зовсім затих. Накінець, коли люди голосно проказували прекрасну молитву до Божої Матері: "Згадай, всемилостива Діво Маріє," він зачав сердечно плакати.

"Боже мій, Боже! Чи є ще бодай маленький промінчик надії для такого нужденного злочинця, як я? Чи Ти, Господи, направду мені ще все простиш?"

А потім... потім сталося чудо: всі присутні вийшли з кімнати, а вмираючий грішник, зібрав рештки своїх сил, щоб щиро, побожно висповідатись.

ВІДСЛОНЕННЯ ПАМЯТНИКА КОЛО ЦЕРКВИ СВ. АНДРЕЯ У ВИННИПЕГУ

Парохія церкви св. Андрея в Вінніпегу збудувала памятник коло сходів перед церквою в честь українських вояків в канадійській армії й їх пробратимам по зброї. Памятник 18 ступнів високий, в формі піраміди, на горі знаходиться ангел, з лавровим вінком в руці. З долини до памятника провадять три ступені збудовані з цементу, а на їх краях храмуги з цвітами. Памятник збудований з круглого граніту, повязаний всередині залізом і цементом, щоб стояв сильно.

Памятник канад. укр. вояків у Вінніпегу

Збудувати памятник церковний комітет постановив з того погляду, що мовляв, вернуться українські вояки з війни домів здоровими й гожими, чи не вернуться, закінчиться війна зараз, чи пізніше, то воякам належиться від батьків та української суспільности пошана, яку можна виразити в формі збудованого памятника. Помисл цей був настілько оправданий і симпатичний, що около двісті людей причинилися до будови памятника більшими, або меншими жертвами. Причинилися до будови памятника також парохії в Вінніпегу й деякі світські товариства.

В неділю 13-го вересня в третій годині пополудні відбулося відслонення памятника при великім здвизі українців, якого доконав Достойний Р. Ф. МекВілліямс, представник британської Корони на Манітобу, який також виголосив першу промову до зібраних. Промовляв також капітан Р. Дж. Капен, посадник міста І. Квін й інші. Була запрошена військова банда 17-19 батерії, яка державними гимнами переплітала промови. Підчас церемонії розміщені були два ряди війська, що прибули, щоб звеличити торжество. Акту посвячення памятника доконали місцеві укр. католицькі священики, які крім многолітствія церковній владі, Королю Великої Британії, армії й урядам при кінці навколішки сказали на голос разом з людьми "Отче наш" і "Богородице Діво" за тих, що впали в боях в Гонг Конг, Дієп та інших фронтах. При закінченню церемонії представники парохій і деяких світських товариств та ті родичі, що їх сини находяться при війську, а також діти трьох рідних шкіл зложили в підніжжу памятника вінки й китиці цвітів. Англійський щоденник "Фрі Прес" з події свята 14-го вересня помістив знимку і відповідну рецензію, в якій між іншим сказав, що в підніжжя памятника зложено багато вінків і сотки китиць цвітів.

Не від річи треба сказати, що вінки біля памятника зложили не лише українці, але й англійці, сиріяни, словаки, поляки й навіть жиди тому, що памятник збудований нетільки для українських вояків, але й інших, які плече в плече боряться разом з тим самим ворогом, що грозить Британії, а заразом і Канаді.

Інтузіязм при відслоненні памятника був поважний, що лишиться довго в памяти вінніпеґських українців, тим більше, що памятники не часто будуються та відслонюються, а також тому, що на святі відслонення була зарепрезентована державна, військова і цивільна влада, що рідко бувае.

Ініціятор Памятника.

З катехизму знаємо, що ласка Божа до спасення конче потрібна. Іншими словами: без Божої ласки спасення неможливе. Де ж отже тієї ласки шукати? Де вона?— На це важне питання католицька наука дає прекрасну відповідь: Господь Бог зложив усю свою ласку в руки Преблагословенної Діви Марії. Туди отже з великим довір'ям звертаймось і напевно потрібної ласки нам ніколи не забракне.

Працюймо над спасенням нашим так, наче б воно залежало тільки від нас самих! одночасно просім і благаймо Господа Бога так, немов би все тільки від Нього залежало, і ні крихітки від нас.

СВЯТА ДОРОТЕЯ

(Докінчення)

Каліста: Бачиш, Доротее, мені ніяк не може поміститись у голові, щоб божевілля назорейців могло тебе аж так сильно захопити. І вважай, що то не тільки з тобою одною таке сталося—ні: двісталітній досвід ясно вже показав, що християни мають спосіб притягати до себе найкращі й найбільш благородні одиниці суспільности. Чи це може в них такі чари могутні, чи диявольська сила по їх боці, чи може таки направду їх Бог благословить християн...— це власне для мене—нерозрадна таємниця.

Доротея: Каліcто, дякуй Богові Найвищому, що вже зачинає виразно стукати до твоєї душі.

Каліста: Жаль мені тебе, Доротее, що ти така забобонна стала. А коли подумаю, що через оті немудрі забобони ти відцуралася мене, і вирекласъ молоденького життя й зненавиділа цей світ—то серце моє сильно б'еться з обурення й досади.

Доротея: Скажи, Каліcто дорога, за що мала б я любити цей світ. Що він нам властиво дає?

Каліста: Хіба ж у тебе очей нема, що не бачиш усієї світової краси кругом себе? Ось кругом нас рідне наше місто дороге з добродушними своїми мешканцями, ось поважні святині безсмертних богів, і веселі ігрища й торжества, і любе товариство розсміяних приятельок... і все оце ти мала б покинути через якийсь підлий обман, через нікчемну людську видумку?! Через якусь дурну мрію ти мала б так марно й передчасно піти в те царство смерти, де пітьма вічна, страшна, де від тривоги кров у жилах стигне й ціпеніє?...

Доротея: Помиляешся, Каліcто. Око моє не сліпе й не захмарене, тимто й багато ясніше я бачу, ніж ти. Коли дивлюсь на синє небо, думаю про вічну батьківщину, де Господь Бог, Отець і Син і Святий Дух у Трійці нероздільній царюють, де святі Ангели й Архангели, Пророки, Апостоли й Мученики, а з ними разом і Пречиста Мати самого Христа Спасителя проживає.

Каліста: Чекай! Сама ти не знаеш, що говориш! Покинь ці мрії! Людський розум не всилі збагнути того, що поза гробом. Тут на землі наше щастя!— Ах, поглянь тільки через вікно: дивись, як розкішно купається вся земля в золотих променях сонця,—слухай, як любо кличе вона тебе до себе, як чарівно вабить зеленими садами, чудовими квітками й пахощами!

Доротея: Коли думаю про небо, то земля виглядає тоді дуже бідна й нужденна.

Каліста: Бачу, що ти зовсім уже піддалася хоробливим привидам.

Доротея: Не дивуйся, Каліcто, що я так говорю. Адже я саме вибираюсь тепер у дорогу до небесної батьківщини. Вже немов іздалека бачу перед собою райську браму.

Каліста: Хто ж тобі дає таку певність?

Доротея: Хто? Моя віра.

Каліста: Проти твоєї віри я ставлю свою віру. Моя віра багато певніша. Я тобі можу ясно показати, до кого я молюся. Наші боги перебувають у своїх величних храмах: їх можна очима оглядати, до них можна руками доторкатися, вони не є собі якимсь хоробливим маревом.

Доротея: Хіба ж для людини найвищу вартість має те, що його можна очима бачити, руками облапувати?

Каліста: Мені здається, що це таки найпевніше. Якби ти мені могла подати в руки гарного букета з розкішних райських рож, або хоч одну однісіньку небесну квітку... тоді— ах, тоді й мені не було б уже тяжко повірити.

Доротея: Що ти кажеш? Я мала б?...

Каліста: Дай мені в руки кілька рож із небесного саду?.. А! Бачиш? Ти цього не всилі зробити! То ж іди геть із твоїми забобонами! Умерти ти умреш, але нарвати рож по смерти вже не зможеш.

Доротея: Каліcто! Можу тобі обіцяти, що по смерти пришлю тобі рожу з небесного саду.

Каліста: Приймаю твою обітницю, але наперед уже знаю, що ти її не всилі додержати. У царстві холодної смерти нема ніяких рож!

5. ЯВА

Приходять: Діона, Флора, Ліда, пізніше Корнилія.

Флора: Каліcто! Ти ще тут?!

Ліда: Хутко, Каліcто, вже остання пора!

Діона: Як можеш так псувати собі торжество через оцю підлу приязнь!

Каліста: Розпрощаймось уже, Доротея. Тішуся, що розходимось у мирі.

Корнилія: Гей, Каліcто! Де ж ти забарилась? Сторожам уже терпцю нестає. Геть із відси, Доротее, не заражуй мого чесного дому своєю підлою присутністю!

Доротея: Оставайся здорова, Каліcто!

Каліста: Ось моя рука, Доротее!

Корнилія й Діона (стають між ними): Не сміеш доторкнутись

до христіянки!

Каліста: Лишіть мене! (Приступає до Доротеї й бере її за руку). Ось моя рука! Не гнівайся, Доротее, якщо я зробила тобі яку прикрість. Прощавай!

Доротея: Мир з тобою, Калісто! (До дитини): Ходи! (Обидві відходять).

Корнилія: Обдивись тепер уважно, чи все в порядку.

Каліста: Так, усе, мамо.

Флора й Каліста: Ну, то ходи вже з нами!

Каліста: Ага, правда: йдемо до нашої цісареви. Чекайте!! Ох, та ж я забула взяти свій перстень, одержала я колись від цісаря Ґалера.

Корнилія: Отак, без цього перстеня не сміеш іти, особливо сьогодні!

Діона: Ну, і знов прийдеться чекати!...

Каліста: Ідіть уже, йдіть! Я тільки пошукаю перстеня! (Флора Ліда й Діона відходять).

Корнилія: Де ж ти його закинула? (Шукає).

Каліста (шукаючи): Сама не знаю. О, правда! Ідіть уже мамо на ринок, я зараз за вами прийду. Я забула свій перстень у себе в кімнаті. Це довго не потривае; зараз прибіжу.

Корнилія: Добре, Калісто, але хутко! Чуеш? Хутко!!

Каліста: Вже з першої хвилі цісар був би невдоволений, коли б побачив, що в мене перстеня нема. (Відходить на ліво).

6. Явa

(З правого боку входить малий ангел із кошиком, повним рож).

Каліста (Надходить із лівого боку, вкладаючи перстень на руку): Слава богам! Тепер маю вже й перстень. Остання пора вже йти!

Ангел (Заступае їй дорогу. Ясне світло).

Каліста: Що це! Хто ти такий—чудовий хлопчино?

Ангел: Я Ангел Божий. Доротея поздоровляе тебе.

Каліста: Доротея?! Де ж вона тепер?

Ангел (показуючи в гору): В небі.

Каліста: Там у тій чудовій батьківщині, що про неї так дуже любила росказувати? В тому розкішному саді? То це не мріясон,—а дійсна правда?

Ангел: Там на райській леваді назбирала вона для тебе повний кошик рож, і—як обіцяла, так присилае їх тобі.

Каліста (бере кошик): Тепер і мені пора прославити правдивого Бога й Господа. Так! В моїй голові стало ясно! Дякую тобі, Божий Ангеле, за ці рожі. Ах, небавом і я поєднаюсь із Дорогеею, щоб разом із нею ходити райськими левадами, де вічно рожі процвітають.

Ангел: До побачення, Калісто! (Відходить).

7. Явa

Каліста: Якась нестримна туга тягне мене тепер до того світлого неба, до вічно зеленого саду, де моя люба Доротея мене чекае. Вітаю вас, райські рожі— ні за що в світі не віддала б я одного вашого листочка, ні за що не відреклася б своєї віри!

Діона (Раптово з правого боку): Ти все ще тут, Калісто? Хіба може кепкуеш собі з нас? Уважай, що з цісаревою не жарт!

Флора (разом із Лідою): Що ти робиш?! Та це ж нечувана річ!

Ліда (дивиться на рожі): То на що ці рожі?

Діона: Чи хочеш собі ще й вінок на голову почепити?

Флора: Тепер уже не пора на це.

Ліда: То лишім це й ходім. Нема вже часу.

Каліста: Я з вами не піду: ідіть самі.

Діона: Ет, не плети дурниць!

Флора: Тільки тебе одної ще там у поході бракуе.

Каліста: Мене там уже ніколи не буде... Одначе ви можете собі йти.

8. Явa

Корнилія (входить): Калісто! Цісарева вже про тебе розпитуе!

Каліста: Нехай розпитуе!

Корнилія: Дитино, схаменися! Чи ти мене розумієш? Валерія вже двічи допитувалась, чому тебе нема.

Каліста: Не гнівайтесь, мамо! Я й сама не знаю, як про це думати та як це словами висказати; знаю тільки, що маю віру тверду й незмінну!

Корнилія: Що це сталось із моею дитиною тепер, у таку поважну хвилю?!

Діона: І для нас це якась темна загадка.

Флора: Вона вже навіть на цісарські торжества не хоче йти.

Ліда: Так: вона сама нам це допіру сказала.

Корнилія: Калісто! Який нещасний випадок, яке божевілля помішало тобі розум у голові?!

Каліста: Мамо, простіть мені! Я не всилі людськими словами висказати, що зо мною сталось. Велике чудо мою душу прояснило наскрізь!

Корнилія: Дитинко, ти напевно хора!

Каліста: Була хора—та тепер уже здорова, наче б удруге на світ народилась. Мамо, мамо! Ви мене не зрозумієте, одначе я мушу вам сказати всю правду: Те все, що ви називаете вірою в богів, тепер мені стало таким пустим і марним і поганим, що аж гидко про це думати. Все, що ви вважаете за царську ласку, — тепер у моїх очах не має більшої вартости, як той дим, що в повітрі розходиться й щезае.

Діона (показуючи на право, здивована): Ах, Корнеліе, дивись!

Флора: Сама цісарева надходить!

Корнилія: О, безсмертні боги! Цісарева йде!

Ліда: Уже входить у головну браму.

Корнилія: Яка надзвичайна ласка! Яка добрість! Цісарева зволила відвідати наш дім! Сама особисто прийшла взяти тебе з собою на торжество! О, тепер уже напевно все буде гаразд!

9. Ява

..**Валерія** (входить у товаристві двірських дам. Усі мовчки їй кланяються).

Валерія: Де ж та наймолодша прикраса нашого торжества?

Корнилія: Простіть, Найясніша Пані! Я вважаю це за велике щастя, що дочка моя спізнилась, бо через те нашому домові сталась тепер така надзвичайно велика честь.

Валерія: Сподіваюся, що й Каліста буде тепер ласкава з нами піти.

Корнилія: Вона зараз піде, Найясніша Пані. Хто ж посмів би спротивитись Вашій Величності?

Каліста: А я, мамо, таки посмію спротивитись.

Корнилія: О, безсмертні боги!!

Валерія: Що це ти кажеш, дівчино?

Калісто: Простіть мою сміліcть, мою нечемність! Одначе не вимагайте, щоб я тепер із вами пішла.

Валерія: Я цього від тебе рішуче тепер вимагаю, й приказую!

Каліста: Не гнівайтесь, Найясніша Пані, але я таки не послухаю.

Валерія: Говориш тепер із якоюсь божевільною відвагою! Уважай, а то жалуватимеш гірко опісля!

Каліста: Вислухайте мене, Найясніша Пані! Я вже не та Каліста, молода дівчина, що низько схиляла голову перед блеском цісарської величі, що покірно поклонялась камінним статуям божків, що з набожним засліпленням курила в святині кадило перед ними. Тепер я всім серцем бриджуся тими плюгавими ідолами з каменю, дерева й міди!

Корнилія: Калісто! Ти вбиваеш мене!

Валерія: Ще ніхто зо смертних людей не відважився на такі слова передо мною!

Корнилія: І для мене, Найясніша Пані, ця мова моеї дитини — це немов удар грому з рук безсмертних богів!

Діона: З тієї хвилі, як Доротея.—

Корнилія: О, правда! Тут була Доротея, і з тієї хвилі...

Валерія: Ви мабуть говорите про ту християнську дівчину, що сьогодні рано згоріла на жертвенному вогні?

Каліста: О, Доротее! Блаженна й свята сестро моя!

Валерія (до Корнилії): Що може бути спільне між Доротеею, християнкою—і твоєю дочкою, Калістою? (До Калісти): Чи ти не служиш богам?

Каліста: Ні, Найясніша Пані!

Валерія: Як же це так? Виясни мені це, Корнеліе... Або ні: Мовчи! Калісто, чи ти може християнка?

Каліста: Так, Валеріе, я всією душею християнка.

Корнилія: Дитино! Що ти кажеш?! Найясніша Пані, простіть!

Валерія: Мабуть якісь злі духи піддали мені думку відвідати цей дім! (Відходить із Діоною, Флорою, Лідою й панями).

10. Ява

Корнилія: Ах, дитино, що ти мені наробила!

Каліста: Мамо! Богові Небесному хай буде дяка за те, що ви коло мене остались, коли всі інші від мене відступили!

Корнилія: Ах, ти недобра дитино! Але що я кажу! Адже ти сама говорила, що ти хора. Ось чому тобі все в голові поміша-лось. Ні, ні! Ти моя вірна, добра донечка! Правда, що ти не є ніяка християнка? Я мерщій побіжу вияснити це нашій цісареві. Вона сердита звідси відійшла, а може вдасться мені ще якось її переблагати. Правда, Калісто, що ти не є ніяка назорейка?

Каліста: Мамо, мамо! Як же я можу вам ясніше це сказати: Я християнка, й такою вже навіки залишусь.

Корнилія: Що?! Ти знов своє?! Хіба не знаеш, дитино, як страшенно цісар ненавидить християн?! Він тебе за це скаже вбити. Чи хочеш марно пропасти, як християнка?

Каліста: Так, мамо, я готова вмерти за свою віру!

Корнилія: Коли так— то ти вже не моя дитина. Наш чесний дім, наш славний рід зберіг у цілості прадідівську віру в богів. Та віра для мене дорожча, ніж власне тіло, ніж рідна кров. В любові носила я тебе колись під своїм матернім серцем,— та тепер відвертаюсь від тебе, мов від їдовитої гадини, коли ти, наймолодша галузка на дереві нашого славного роду, так погано вродилася... Калісто, Калісто! Благаю тебе ще раз: покинь оце страшне божевілля!

Каліста: Ні, мамо, не божевілля це, а Божа Мудрість!

Корнилія: То ти свідомо вирікаешся прадідної нашої віри в богів?

Каліста: Тієї фальшивої віри в моему серці ні крихітки нема.

Корнилія: То ти таки направду хочеш бути християнкою?!

Каліста: Мамо, я вам уже виразно казала, що хочу.

Корнилія: Хай безсмертні боги боронять, щоб християнці було вільно називати мене матірю! Прокліи мій хай упаде на голову твою! Іди із мого дому!

11. Ява

Каліста: Мамо, мамо!! Цього вже надто багато!! О, Доротее, сестричко моя свята! Чи не маєш для мене потіхи якої? Невже моя віра в Христа має розпочинатися проклоном рідної неньки? Ах, я не всилі вмирати з таким страшним проклоном, я мушу з мамою... (за сценою чути похід, що наближається): Що це!! Похід!... Плюгаве торжество!... Великий Боже християн, чогож Ти покинув мене? Чому зачинив передо мною райську браму? Ах, Ісусе Христе! (падає на коліна й долонями закриває обличчя. Тимчасом у поході співають пісню. В часі співу приходить Ангел, приступає до Калісти, й легко доторкається її плечей).

Ангел: Каліcто!

Каліста (Дивиться вгору): О, Божий Ангел! Ясний посланець від Доротеї! (Встає): Ах, ви блаженні духи, ви не знаєте, як бідне серце людини корчиться з великого болю! Ангеле Божий, моя рідна мати кинула страшний прокляття на мою бідну голову!

Ангел: Каліcто! Сам Божий Син переказує тобі моїми устами оці слова: Хто любить батька або матір понад мене, не варт моєї приязні.

Каліста (Повторяє): Хто любить батька або матір понад мене, не варт моєї приязні.— Так! Я хочу здобути собі приязнь Божого Сина. Цісар Галер мене напевно скаже вбити; нічого: я умру за свою віру, й побачу любу Доротею. Чи так воно, Божий Ангеле?

Ангел: Направду: ще сьогодні будеш із нею в раю.

Каліста: Ще сьогодні! Ах, блаженний сьогоднішній день!... Але моя мати!... Моя бідна мати!...

Ангел: Хіба ж ти не можеш і для неї випросити світла у Господа?

Каліста: Чи Господь мене послухає?

Ангел: Напевно послухає. Адже Він дав себе до хреста прибити з великої любови до людей!

Каліста: Це правда! Його розп'яли на хресті! О, який він мені тепер дорогий, той хрест святий! Шкода, що я його не взяла, коли Доротея мені його давала, йдучи на смерть!

Ангел: Коли хочеш, можу тобі його принести назад.

Каліста: Ах, коли б я знов могла мати в руках. Разом із ним пішла б відважно на місце страчення, разом із ним через боротьбу й терпіння до світлого тріюмфу-перемоги!

Ангел: Разом із ним до вічної слави в Божому царстві. Амінь! (Обоє стають на переді з лівого боку. Задня стіна підноситься. На темному підвищенні лежить Доротея, скута кайданами, держачи хрест в руці. На передньому ступені, голову сперши на Доротеї, лежить мале дівчатко, мертве, з червоною раною. Біля неї сокира або меч. В головах і в ногах стоять ангели навколішках.

Позаду вгорі видко Божу Матір, що простягає білу руку до Доротеї, наче б кликала її до себе. Кругом Божої Матері більші й менші Ангели. Ясне світло та спів. Малий ангел приступає до мучениці, бере хрестика з її руки й подає його Калісті. Каліста побожно цілує його, й разом із Ангелом відходить на право Чути ангельські співи).

КІНЕЦЬ

Католицьким Світом

ПРЕОСВ. Др. ЙОСИФ СЛІПИЙ, Архієпископ-помічник у Львові.—Вже давніше українська преса за океаном подала була вістку, що о. доктор Йосиф Сліпий, ректор Духовного Семинаря у Львові, став єпископом. Та через невідрадні воєнні обставини годі було ствердити правдивість тієї вістки, або щось більше довідатись про обставини висвяти нового українського владики.

Дня 26 вересня, 1942 р. прийшов зі Швайцарії до Впр. о. Боднара ЧСВВ, бувшого питомця в інсбруцькім університеті маленький часопис: "Кореспонденційний Листок Союзу Священиків" за липень, 1942 р. і в ньому є подане не лише потвердження вістки про єпископство Преосв. Йосифа Сліпого, бувшого богослова інсбруцького університету, але й деякі цікаві подробиці відносно його життя і висвяти. Читаємо там таке: "Перша номінація, що дійшла до нашого відома в цьому (останньому часі) була номінація Всечесного **о. др. Йосифа Сліпого на Архієпископа-Помічника в Львові.** Новоіменований князь Церкви, що належить до українського обряду, вродився 17 лютого (1892 р.) в Заздрості, Галичина. Осінню 1912 р. приїхав він до Інсбруку, щоб почати свої фільософічно-богословські студії. Але вже по першім році студій захворів він на вакаціях у своїй батьківщині так, що

аж у грудні 1913 міг знову продовжати свої студії." Далі читаємо, що він був слабого здоровля, однак вже тоді його настоятелі цінили в тихім і обережнім студенті благородний і правдиво священичий характер, що проявлявся в замилуванню до науки й щирій побожності. Тої самої думки про нього був і його епископ, коли його, тоді ще молодого священика, іменував префектом, а кілька літ пізніше ректором великого греко-католицького Семинаря у Львові. На цьому становищі він не тільки оправдав надії покладані на нього, але й ще показав себе в тяжких часах вірним дорадником та помічником свойого церковного зверхника.

Російська інвазія 1939 р. прогнала його з його уряду, але важко досвідчуваний муж тримався невгнутим. При наступі німців на Галичину в 1941 р. большевики засудили д-ра Сліпого на смерть, від якої однак спасся чудом. Позвольмо князеві Церкви самому це розказати: "Страшним був відворот большевиків. Пополудні заїхав большевицький човг (танк) перед катедру. Нас витягнула поліція з помешкань і поставила під мур. Енкавудисти роздерли на мені також рясу. Так стояли ми дві до три години, а за плечима машинові кріси, ручні гранати, човги й панцирні гармати. Ми збудили в собі жаль і очікували смерти. Від часу до часу ще слідили. Вкінці прийшов старшина й пустив нас на волю.

В порівнанню з першими місяцями по приході большевиків переніс я ці погрози далеко спокійніше. Тоді клався я вечером спати до ліжка й не був певним, чи я рано знову стану здоровий. Тоді приходили мені на думку слова пророка Ісаї: Прийде час, коли вони рано будуть з тугою ожидати вечора, а вечером ранку.

Після освободження забрався я до віднови зруйнованого Духовного Семинаря. За два місяці міг я з Божою поміччю усунути трупи, будинок відновити, зібрати професорів і отворити академічний рік. Прийшло 70 питомців і все ще нові зголошувались.

Важким ударом для нашої Академії було замордування д-ра Миколи Конрада, декана фільософічного факультету й професора д-ра Іщака. Дав би Бог, щоб ця велика жертва виеднала нам небесне благословення."

Про свої епископські свячення говорить владика ось це: Я був тайно висвячений ще в 1939 р. на празник Непорочного Зачаття Матери Божої, 22-го грудня, в архієпископській каплиці ВПреосвященним Митрополитом і єпископами Никитою Будкою та д-ром Николаем Чарнецьким ЧНІ. в присутности митрополичої капітули. Опісля мої епископські свячення проголошено урядово. Я не міг ставити перешкод моїм свяченням, бо в час гонення епископські свячення не є честю, а в першій мірі тягарем.

За єпископський жезл отримав я деревляну палицю митрополита, яку він уже раз був дав бл. п. єпископові Йосифові Боцянові в Києві як пастирський жезл, а також той самий єпископський перстень й той самий гіератикон. Ці всі річи дуже дивним способом вратувались перед большевицьким знищенням в духовній семинарії. Я добачував у тому особливий палець Провидіння..."

В тому самому виписку є згадка теж про д-ра Івана Шімрака, крижевацького владики, також бувшого учня в Канізіянум у Інсбруці. Там кажеться за ватиканським часописом "Оссерваторе Романо," що від 4 квітня (1942), Преосвященний Шімрак з гідности Апостольського Адміністратора в крижевацькій єпархії зістав піднесений до достоїнства єпископа-ординарія крижевацької дієцезії. В крижевацькій дієцезії, як відомо, проживає багато українців греко-католиків.

АПОСТОЛЬСЬКА СТОЛИЦЯ признала священикам в латинськім обряді на час війни і лише тим, що повнять душпастирську працю на фронті, що замість вівтарного каміння з мощами, як закон велить в латинськім обряді, можуть уживати нашого антимінсу. Отже в практиці наш антимінс тепер на війні найшов повне признання і принятя з конечности в латинськім обряді. Антимінс це платок з образом складання тіла Христового до гробу, на рогах є образи чотирох евангелистів, а в горі є зашиті епископом мощі святого. Епископ посвячує антимінси підчас Служби Божої у Великий Четвер.

ВІД 31-го СЕРПНЯ до 4-го вересня відбулися духовні вправи для дієцезального духовенства в Йорктоні, Саск. Провідником реколекцій був Впр. о. Г. Шишкович, ЧНІ. 31 священиків взяло участь у духовних вправах. Ухвалено далекосяглі резолюції та основано важні товариства.

ПОСВЯЧЕННЯ БУДИНКУ Українського Католицького Семинаря.—Стемфорд, Конн.—Дня 7 вересня 1942 відбулося благословення нової будови Українського Католицького Семинара в Стемфорді. На це свято прибули 1,500 вірних, представники українських орґанізацій і 30 священиків. Архиерейську Службу Божу відправив Преосв. Владика Константин Богачевський, в асисті Впр. оо. Канцлера Ф. Тарнавського і Антона Лотовича. Діяконували оо. Андрушків і Гриньох, а майстром церемонії був о. Побуцький з Дітройту. Співав хор св. Петра і Павла з Джерзі Сіті, Н. Дж., під батутою проф. В. Гели. Владика виголосив зворушаючу промову підчеркуючи великі жертви українських робітників, що впродовж девятьох літ збудували український центр в Стемфорді, коштом біля $700,000. По англійськи промовляв Всеч. о. Юрій А. Калган, пригадуючи, що українці так як і ірлянд-

ці своїми власними силами будували церкви, школи, музеї і інші культурні установи.

По богослуженні відбулося посвячення величавого модерно урядженого будинку, а опісля відбувся бенкет. Товстмайстром був др. Л. Цегельський, а промовляли канцлер Ф. Тарнавський, о. Я. Дебур, майор міста Ґонод. Від організацій промовляли: Р. Слободян, від У.Н. Союзу; о. В. Білинський, від Провидіння і В. Лотоцький, від часописі Америка. При кінці промовив впорядчик і господар цього свята, Всеч. о. Роман Крупа.

По бенкеті відбувся концерт в салі семинара. Співав джерзисітський хор під проводом В. Ґели.

ПАННА БИРН, ірляндка, 40-літ щоденно ходить на Службу Божу і приступає до св. Тайн. Потім вона находить досить часу, побіч своїх щоденних занять ще помогти **місійній справі Церкви.** Вона відвідує родини і збирає жертви на католицькі місії. За 40 літ вона зібрала на ту ціль $150,000 і далі тихо а невтомно трудиться. Живе в Доблині. За її ревну і посвятну працю св. Отець надав медалю "Доброї Заслуги."

ГОР-БЕЛІША В КАТОЛИЦЬКІМ МОНАСТИРІ. Леслі Гор-Беліша, бувший міністер війни в британськім уряді, щойно вернувся до парляменту з літніх вакацій, які він провів у католицькім монастирі.

Гор Беліша каже, що політик, який постійно зайнятий публичними справами, повинен час до часу замкнутись на самоті і призадуматись над справами вищими від життевих турбот на цім світі.

Беліша є жидівського походження.

Монахи Цистерціяни відзначаються тим, що живуть відрубно від решти світа, задержують цілковиту мовчанку, а як уже мусять порозуміватись між собою, то замість звичайної людської мови, уживають знаків.

Гор Беліша, який колись розкішно переводив свої вакації на французькій Рівіері, провів у монастирі 10 днів. Він вставав о другій годині рано на нічну відправу в білій каплиці, брав участь у всіх богослуженнях, а навіть услугував до Служби Божої. Разом з монахами Гор Беліша працював на фармі, жав та лупив кукурудзу. Він приглядався, як монахи ткали полотно, пекли хліб, оправляли книжки й різьбили. Він їв монастирську поживу, що складалася з самої ярини, без куска мяса.

В день і в ночі бувший міністер війни Британії замикався в келії й цілі години проводив на самоті, читаючи книжки й застановляючись над тим, чого чоловік прийшов на цей світ, яке його призначення тут та яка остаточна ціль життя людини.

ПІДЧАС ЦЬОГОРІЧНИХ ДУХОВНИХ ВПРАВ, що їх відбули українські католицькі священики від 31. серпня до 4. вересня в Йорктоні, Саск., покликано до життя два товариства: допомогове для світських священиків і місійне.

Допомогове товариство для світських священиків під назвою: "Допомогове Товариство св. Методія" має за ціль нести допомогу священикам-членам у конечних випадках. Місячна вкладка для кожного священика виносить одного доляра.

"Місійне Товариство св. Йосафата" має за ціль помагати бідним околицям при будові церков і обслугуючим священикам. Це Товариство має включати всіх священиків діецезії, так світських як і монаших. Звичайне членство, для світських людей і для священиків виносить одного доляра на рік. До того члени- добродії платять $5.00, а члени-основники $25.00. За всіх членів правиться раз у рік Служба Божа: 1. за здоровля, 2. за померших. Преосв. Владика призначить одну неділю на рік, т. зв. місійну неділю на збірку для місій. До цего товариства, так корисного для нашої Церкви повинні численно вписуватись наші вірні. Обидва ці товариства Преосв. Василій Ладика апробував листом з дня 10. вересня, 1942 р. під ч. Орд. 88/42.

В справах Місійного Товариства св. Йосафата належить писати до: REV. MICHAEL GREGORICHUK, BOX E, SANDY LAKE, MAN.
а членські вкладки й жертви присилати до:

REV. B. DZURMAN, BOX 570, PORTAGE LA PRAIRIE, MAN.

НА ПРЕСФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"

Йорктон, Саск. З нагоди духовних вправ нашого світського духовенства, що відбулися в Йорктоні від 31 серпня до 4 вересня, ц.р. зібрано між священиками на фонд української католицької преси $57.00. З цеї суми призначено на пресовий фонд для видавництва "Голос Спасителя" $5.00. Гроші доручив Всеч. о. Н. Сірий, парох Аррану, Саск.

Ольга Фіщич, Давфин— $1.00; М. Кушнір, Гемтремк— $1.55
Н.М.— $2.00. Щира подяка всім ласкавим жертводавцям.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"

Всечесніший Отче:

...Дякую за регулярне висилання "Голосу Спасителя." "Голос Спасителя" є моєю потіхою й кормом духовним, з якого я дуже вдоволений. Желаю Вам, Всеч. Отче, світлих успіхів в видаванню так взнеслого місячника, яким є "Голос Спасителя."

Остаю з глибокою пошаною,

Йосиф Яніцький, Вінніпег, Ман.

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАННЯ МОЛИТОВ

Найсердечнішу подяку складаю Пресвятому Серцю Христовому й Матері Божій Неустаючої Помочі за особливішу поміч в тяжкій операції, котрій піддалася 25 квітня ц.р. Залучаю $1.00 на пресфонд "Голосу Спасителя."

Ольга Фічич, Давфин, Ман.

Просить о одну ласку в Матері Божої, Ю.П., Райдінг Мавнтен, Ман.

Де є в світі такий мудрець, щоб міг усе докладно знати?... Тому ніколи не вповай занадто на свою власну гадку, але охоче послухай також гадки інших людей.

ПОДВІЙНА ПОМИЛКА

Раз одного старенького й дуже поважного добродія попросили до комісії, що мала роздавати "прайси" на якійсь великій виставі псів. Старенький джентельмен ці гонори дуже охоче прийняв, і дуже йому та ціла вистава подобалась, бо колєкція псів була дійсно гарна, чудова. Але одна річ вражала його дуже прикро й псувала йому гумор увесь час, а саме дивоглядні жіночі одяги. З одягів тих йому деколи було важко зміркувати, чи дана особа мужчина, чи жінка.

"От погляньте-но, панство," сказав він голосно до тих, що були кругом нього: "погляньте наприклад на онтого молодого юнака біля дверей: волосся в нього коротко стрижене, штани гарно випрасовані, дим від цигарки випускає він носом, мов старий, практичний курець, а на руках держить пару чудових песенят; а спитайте мене, чи це хлопець, чи дівчина,— то я вам ніяк не годен цього напевно сказати. Біда його знає, що воно таке."

"Це дівчина," відповів подразненим тоном хтось із тих, що недалеко стояли й чули його слова: "це моя дочка."

"Ах, вибачайте, добродію, я вас дуже перепрошую. Я ні за що в світі не був би так безцеремонно висловився про вашу дочку, як би був знав, що ви її батько."

"Але ж, пане, вважайте, що говорите!" закликала та особа, ще більш поденервована: "я не є ніякий її батько,—я її мати."

Почувши такий несамовитий секрет, наш поважний джентельмен тільки очі широченно розкрив, і довго-довго не міг того вечора прийти до слова. З тієї пори чув він таку страшну відразу до тих дивацьких жіночих мод, що на саму згадку про них, йому робилося недобре.

ВЖЕ ПОЯВИВСЯ...

ВЕЛИКИЙ, ЦІКАВИЙ ТА ІЛЮСТРОВАНИЙ

КАЛЄНДАР
"Голосу Спасителя"

НА 1943 РІК

МІСТИТЬ:—Царюй між нами; Царице Наша; Боже, послухай благання; Церковний Калєндар; Загальний устав; Церковний устав на Рік 1943; о. Ст. Демко: Католицька Церква; о. М. Оленьчук: В 30-ліття мого приїзду до Канади; Г. Форд о вірі; Канонік о. П. Божик: У шпиталі Мізерікордія; А. Т.: Три мами; о. Ст. Семчук: "CITY BELL"; Статистика Релігійности між ученими; о. Ст. С. Шавель, ЧНІ.: Як грецькі Митрополити, а опісля московські фальшували українські літописи; о. П. Криворучка: Християнське Виховання Дітей;"Що сталося з тою дитиною, яку Христос поставив перед учениками як взірець?; о. Р. Хомяк, ЧНІ.: Вінок на Могилу Священика Піоніра; о. М. Оленьчук: Між українськими Героями; Тайно пропавші люди; Ангелятко без крил; о. Ст. Семчук: Або то що поможе,; Єпископ Помічник; Ширіть "Голос Спасителя"!; Канонік о. П. Божик: Судовий Процес; Нерозривність Подружжя; о. М. Оленьчук: Боротьба українського народу за волю; У Цьоці Варвари, Комедійка; о. Ст. Семчук: Переломана Дорога; Опіка Матері Божої; Український Народе, Гляди; Веселий Кутик; о. др. В. Кушнір: Що діється з Европою?; Що є найбільшим щастям народу?; Брат С. Методій, ЧБХШ.: Колегія св. Йосифа; Адресар укр. кат. духовенства в Канаді й Америці. —Спис добрих книжок і часописей, оголошення та 49 гарних ілюстрацій. Стор. 160.

Почтою Календар коштує 30ц.

Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ЧИТАЙТЕ... ЗАМОВЛЯЙТЕ...

ПРОПАМЯТНУ КНИГУ

З НАГОДИ 50-ЛІТТЯ НАШОГО ПОСЕЛЕННЯ В КАНАДІ

Ціна $2.50 за Примірник з Пересилкою

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

НОВІЦІЯТ

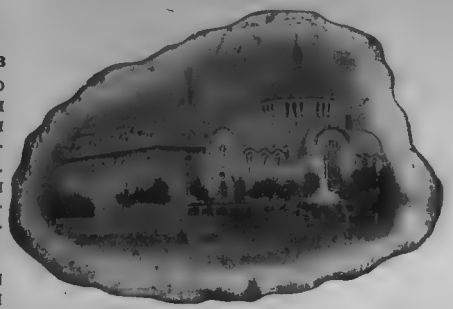

оо. Редемптористів приймає тих, що бажають служити Богу й працювати яко монахи-місіонарі Чина Найсв. Ізбавителя для українського народу в Канаді й Злучених Державах.

УМОВИ прийняття до Новіціяту для кандидатів на священиків-місіонарів є слідуючі: 1) Щире й рішуче бажання служити Ісусу Христу в Чині оо. Редемптористів. 2) Добре здоровля. 3) Добре поведення. 4) Покінчення щонайменше вищої школи (Гай Скул). 5) Відповідний вік. **До Новіціяту приймається теж молодців, що бажають служити Ісусу Христу яко монахи-братчики в Чині Найсв. Ізбавителя.** Умови прийняття для кандидатів на братчиків є ті самі, що на священиків, крім вищих студій. Братчики займаються домашньою працею в монастирі, як господарі, кухарі, кравці, дяки, друкарі і т.п.

По ближчі інформації проситься писати на адресу:

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION NOVICIATE, YORKTON, SASK.

ГУРТОВИЙ СКЛАД
ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE
Vol. 14, No. 11. YORKTON, SASK. November, 1942

КАЛЄНДАР НА ЛИСТОПАД, 1942

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
19 Н **23 по Сош.** Прор. Йоїла	**1 Н 23 по С.** Косми і Дамяна
20 П Вмч. Артемія	2 П Мч. Акиндина і ін.
21 В Преп. Іляріона В.	3 В Мч. Акепсима
22 С Аверкія	4 С Прп. Йоанікія В.
23 Ч Ап. Якова	5 Ч Мч. Галактіона
24 П Мч. Арети	6 П Св. і іспп. Павла
25 С Мч. Маркіяна і Мартирія	7 С Мч. Єрона і ін.
26 Н 24 по С. Вмч. Димитрія	**8 Н 24 по С. Собор Арх. Мих.**
27 П Мч. Нестора	9 П Мч. Онисифора
28 В Мч. Параскеви	10 В Ап. Ераста і ін.
29 С Препмч. Анастазії і проч.	11 С Мч. Мини і ін.
30 Ч Мч. Зиновія і Зиновії	**12 Ч Сщмч. Йосафат.** (на нед.)
31 П Ап. Стахія і ін.	13 П † Ів. Золотоустого
1 С Безсреб. Косм. і Дамяна	14 С † Ап. Филипа
2 Н 25 по С. Мч. Акиндина	**15 Н 25 по С.** Мч. і іспп. Гурія
3 П Мч. Акепсима	16 П † Ап. і Єв. Матея
4 В Йоанікія В., мч. Нікандра	17 В Св. Григорія
5 С Мч. Галактіона і Епістим.	18 С Мч. Плятона і Романа
6 Ч Св. і іспп. Павла	19 Ч Пр. Авдія
7 П Мч. Єрона і ін.	20 П Прп. Григорія і ін.
8 С Собор Архистр. Михаїла	**21 С Вхід в Храм Пр. Богород.**
9 Н 26 по С. Мч. Онисифора	**22 Н 26 по С.** Ап. Филимона
10 П Ап. Ераста і ін.	23 П Св. Амфілохія
11 В Мч. Мини, Віктора і ін.	24 В Вмч. Катерини
12 С Сщмч. Йосафат. (на нед.)	25 С Сщмч. Климента папи
13 Ч † Івана Золотоустого	26 Ч Прп. Алипія
14 П † Ап. Филипа	27 П Вмч. Якова перс.
15 С Мч. і іспп. Гурія і ін.	28 С Прпмч. Стефана
16 Н 27 по С. † Ап. і Єв. Матея	**29 Н 27 по С.** Мч. Парамона
17 П Св. Григорія	30 П † Ап. Андрея

УСТАВ НА ЛИСТОПАД

1. Нед. 23 по Сош.— Гл. 6, Єв. утр. 1. Сл. Б. Ап. 220, Єв. Лук. 38.

8. Нед. 24 по С. і Вмч. Димитрія: Гл. 7, Єв. утр. 2. Все після уставу святого Бдінного в Неділю.

15. Нед. 25 по Сош.— Гл. 8, Єв. утр. 3. Сл. Б. Ап. 224, Єв. Лук. 53.

21. Собор св. Архистрат. Михаїла— Все після Свят. Бдін. в будні.

22. Нед. 26 по Сош. —Гл. 1, Єв. утр. 4. Сл. Б. Ап. 229, Єв. Луки 66.

28. Субота. Служба † Ап. Матея береться нині. Початок Пилипівки. Піст до Різдва Христового.

29. Нед. 27 по Сош. і Сщмч. Йосафата. Гл. 2, Єв. утр. 5. Все після свят. Бдінного в Неділю.

ПОМЯНИК ЗА УСОПШИХ РОДИНИ, з пересилкою ..... 15ц.
Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Нсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 14, Число 11. Листопад 1942

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛИСТОПАД

За збереження віри в Европі.

Смутно виглядає світ, коли (буває) восени сонце на небі закриється важкими, олив'яними хмарами, і з хмар отих на землю пуститься дрібний холодний дощ, і кругом занесеться на довгу, безнадійно довгу слоту. Так понуро тоді скрізь, так сіро, так вогко й непривітно!...

Але, коли накінець ясне сонечко ті чорні хмари від себе прожене, коли знову серед неба весело-любо усміхнеться, й на землю своїм рясним промінням посипле,— Божий світ відразу не той стає, відразу веселішає. Адже в соняшному сяєві кожна капля роси світить, мов дорогоцінний брилянт, і навіть болото на дорогах, мов щире золото, блистить!

Так: ясне сонце ввесь наш світ веселить, гріє та й озолочує. І нам просто годі уявити собі ту жахливу й несамовиту руїну, що запанувала б кругом, як би так, не дай Боже, сонечко серед неба погасло.

Та далеко тяжче збагнути нам, яке страшне й огидне стало б людське життя на землі, коли б так світло святої віри між людьми цілковито померло. Не мавши ніякої віри, людина вважала б себе тільки за таку от собі двоногу скотину, без ніякого вищого призначення та й без ніякої відповідальности. Скотина та (мовляв) якийсь час по світі ходить, потім мало-помалу старіється, ослабає й гине, і в землю запорпують її, і в порох розсипається вона, і вся історія її кінчиться в темній ямі, бо нічого вищого, таємного, недовідомого нема: ні Бога, ні душі, ні пекла, ні неба. О! якщо так,— то чого ж боятися: можна сміло робити, що кому подобається, можна відважно задовольняти всі забаги, вимоги, й пристрасти своєї звіринної природи.

Перейнявшись наскрізь такою низькою й підлою фільософією, з людини дуже легко може зробитись звір, що зпоміж усіх земних звірів— найстрашніший, найжорстокіший: ніякий лев, чи тигр, чи ведмідь, чи велетенський змій не всилі накоїти в світі

стільки лиха, що людина, вірна цій безбожній фільософії.

Та, на щастя, над людським родом на землі вже від віків заблисло сонце святої Віри й Христової Євангелії. Показалося, що люди не звірі, а діти, що на небі мають спільного, доброго Отця. Сотворені на образ і подобу Божу, вони мають незвичайно високе призначення дістатися до неба, щоб там із Господом Богом вічно жити, веселитися. Небесний Отець їх сердечно полюбив, і хотів своїм власним щастям із ними поділитися. А коли первородний гріх перед ними райські ворота зачинив, тоді сам Божий Син на землю з неба зійшов, і в людську природу зодягнувсь, і на Голгофті всю свою невинну кров пролляв, щоб за нас усіх грішних переблагати Божу Справедливість.

З тієї блаженної хвилі Господне Небо вже знову навстіж відчинене для всіх, і знов Божа ласка рясними потоками на людський рід спливає, і голос святої Євангелії по всіх кінцях світу гомонить, а люди доброї волі, слухаючи того голосу, кажуть: Слава Тобі, Господи, слава Тобі! Слава Тобі за те, що ти для нас сонце своєї Божественної Премудрости засвітив, за те, що пітьму чорну із наших душ прогнав,за те, що прийняв єси нас за своїх власних діточок. Тепер уже знаємо, що направду варто на світі жити, варто служити Тобі, Безсмертному Володареві, варто всім серцем любити Тебе, Найліпшого Отця, варто закон Твій святий, непорочний виповняти...

Ах, воно то правда, що на цім світі раю тепер нема й ніколи вже не буде; правда, що вся земля тепер, немов та широка долина і сліз, і болів, і страждань. Одначе в ясному промінні святої віри кожна людська сльоза блистить, мов найчистіша перла, що нею можна собі купити царство Боже, а кожний біль, і страждання, і хрест— то неоцінений скарб, що має забезпечити нас на всю безконечну блаженну вічність. У тому ясному світлі навіть смерть не виглядає вже така похмура й страшна, як та зрадлива потвора, що знечев'я на людину кидається й, схопивши її за горло своїми кігтями, немилосердно душить. Ні: в очах людини, що Бога в серці має, та в Спасителя вірить, смерть похожа радніш на милосердного Ангела, що ключем золотим відчиняє їй ворота Божої вічности.

І так то сонце Божественної Віри опромінює, очищує й озолочує все людське життя на землі.

Маємо виразне запевнення від самого Ісуса Христа, що те ясне сонце правдивої Віри буде на кулі земній аж до кінця віків світити, та що ніякому ворогові ніколи не вдасться цілковито погасити його. Це зовсім певна річ, що ніяка злоба: ні людська, ні диявольська ніколи не зможуть допровадити до того, щоб правдива Христова Віра на всім світі завмерла. Адже слова Господні виразні—ясні: **"І ворота пекольні не переможуть її."** Але, хоч ворог не має сили знищити Віру й Церкву на цілім світі, то, на жаль, знайдеться в нього доволі сили й завзяття, щоб руйнувати її принаймні в окремих краях, та в окремих частях. З історії Церкви знаємо наприклад, що колись у перших віках у Малій Азії та Єгипті Христова Церква незвичайно гарно й розкішно росла й процвітала. А потім що сталося? На ті християнські краї наїхали хижі орди магометанських арабів і турків, а разом із ними прийшла туди непроглядна темрява, і сонце правдивої віри, наче густими хмарами закрилось на довгі, довгі століття.

Коли ж тепер уважно поглянемо на мапу сьогоднішнього світу, ми легко зрозуміємо, що свята віра сьогодні найбільш загрожена в Європі. Нещасна Европа безпомічна тепер лежить, закута кайданами, придавлена важким чоботом огидного насилля й терору. Серед отого страшного пекла ненависти, що там в Європі тепер так люто розгорілось, напевно дуже легко може прийти до загального здичіння звичаїв, до низького упадку моральности, а слідом за тим усім до частинного (якщо не повного) затьміння віри в правдивого Бога й правдивого Спасителя світу, Ісуса Христа. Це тим більше, що власне там явні й отверті безбожники й вороги Христові, узброївшись від стіп до голови, всіх сил докладають, щоб царство сатани закріпити в усіх краях Европи, а потім і на ввесь світ поширити його.

Одначе пам'ятаймо, що доля цілої земної кулі постійно в Божих руках. Тому до Господа Бога Всемогучого ми в наших молитвах сердечно звернімся, особливо цього місяця, й просім, щоб милосердний і ласкавий був для нещасної Европи. Благаймо Ісуса Христа, Сина Божого, щоб сонцю своєї Божественної Євангелії не дав померкнути в тій Європі, де воно стільки вже віків так ясно світило, звідки проміння своє розсилало на ввесь світ широкий.

Ісусе, Сину Божий, Спасителю світу, рятуй нещасну Европу, де стільки християнських і католицьких народів живе, де пресв'яте Твоє Ім'я досі в такій великій пошані було. Господи, простягни всемогучу руку Твою і, як колись на тиверіядському морі приказав єси небезпечній хуртовині втихомиритись, так і тепер від бідної Европи віджени страшні хмари безбожности й безвірства, що під цю грізну пору їй так дуже загрожують. Дай, милосердний Господи, щоб опромінена світлом Твоєї Євангелії, бідна Европа щасливо перебула сьогоднішню криваву пробу, та щоб вийшла із неї ще більш покріплена й утверджена в тій правдивій вірі, що її нам Ти сам об'явив, а свята Мати наша, Твоя Церква Католицька нам до вірування ласкаво подає!

139. ПСАЛОМ ЦАРЯ ДАВИДА

1. Господи! Ти прослідив мене наскрізь, та й знаєш мене;
2. Знаєш, коли сідаю й коли встаю,
   Та й здалека вже схоплюєш мої думки.
3. Очі твої постійно на мені: і коли йду, й коли відпочи-
   Та й знані тобі всі дороги мої. (ваю,
4. Поки ще слово зродилось у мене на язику,
   Ти вже, Господи, знаєш докладно його.
5. І ззаду, і зпереду обступив ти мене,
   І руку свою поклав єси на мене.
6. Надмірно дивне мені твоє знання,
   Занадто високе, щоб міг я збагнути його!
7. Куди ж мені б піти від духа твого?
   Куди втекти із-перед твого обличчя?
8. Якщо вийду на небо,— там ти перебуваєш;
   Якщо зійду до аду, —то й там ти є;
9. А якщо позичу собі крил у ранньої зірниці,
   Та на край моря полечу,
10. То й там рука твоя попровадить мене,
    Та й попаде мене твоя правиця.
11. І коли скажу: "Хай пітьма чорна сховає мене,
    Хай темна ніч буде одиноким світлом кругом мене!"
12. То й ніч перед тобою стане, як білий день,
    І темрява засяє ясним світлом.
13. То ти, Господи, сотворив моє нутро,
    Уткав єси мене в лоні моєї матері.
14. Дяка най буде тобі, що створив єси мене так предивно:
    Чудові, Господи, всі діла твої!
    Душа моя радісно це визнає.
15. Кості мої не були закриті перед тобою,
    Коли я в тайні починався
    Коли ткалась моя істота в таємній глибині материнського
    лона.
16. Очі твої бачили тендітну істоту мою,
    В твоїй книзі вже були списані всі мої дні,
    Хоч ні один із них не був іще настав.
17. О, які вони мені любі-дорогі, ті думки твої, Боже!
    Які несчислені діла твоєї премудрости!
18. Як би їх так зрахувати,
    То вийшло б більш, ніж піску на пустині.
19. О, коли б ти, Боже, вигубив тих беззаконників,
    О, коли б уже раз відступили від мене ті людоїди!

20. Ті, що про тебе говорять так безбожно,
    Ті, що пусто кличуть твоє ім'я—вороги твої.
21. Хіба ж, Господи, не повинен я ненавидіти тих, що те-
    бе ненавидять,
    Та й мати в погорді тих, що проти тебе повстали?
22. Так, я повною ненавистю ненавиджу їх,
    І вважаю їх за моїх власних ворогів.
23. Прослідй мене, Боже, й пізнай серце моє!
    Випробуй мене, й розпізнай мої думки!
24. Подивись, чи не йду я дорогою зла,
    Та й попровадь мене дорогою вічною!

Оцей святий псалом— то справжня, дорогоцінна перла високої поезії, глибокого мислення й сердечної молитви. Псалмопівець із найщирішим захопленням співає нам про того безконечного Бога, що всюди є, і все бачить, і все чує, і все знає, і в своїй усемогучій руці ввесь світ безперестанку держить. А згадавши, як то Господь Бог своїм ласкавим оком дбайливо за ним слідив іще з тієї хвилі, коли він у матерньому лоні починався,— святий Пророк висловлює свою глибоку вдячність і свою гарячу любов Господеві, а накінець із дитячим довір'ям віддає себе в ніжно-матерні руки Божого Провидіння.

Псалом складений так ясно, що легко можна його розуміти без ніяких пояснень. Одна тільки річ може бути зле зрозуміла, а саме та ненависть Пророка до Божих ворогів. Пророк показує Господеві свою любов тим, що Господніх ворогів ненавидить усім серцем, і тільки того бажає,щоб вороги ті всі до одного пропали й пощезали якнайхутче. Читаючи цього псалма, не думаймо, що й нам вільно ненавидіти безбожників і беззаконників, тому що вони Божі вороги. Ні: нам тільки можна ненавидіти їх гріхи, самої ж особи їхньої нам ненавидіти не вільно, бо найстрашніший грішник на цім світі— наш ближній, і ніякого зла йому желати не сміємо. Правда: і ми можемо бажати, щоб безбожники й беззаконники пропали й щезли, але тільки так, щоб із них поробились праведники й Божі приятелі, а не інакше. Так, коли чогось бажаємо безбожникам, то бажаймо їм, щоб та їжня безбожність щезла й пропала, а вони самі щоб до Господа Бога щирим серцем навернулись.

Сам тільки Бог, вічний, безконечний, що всюди є й усе наповняє, може людському серцю подати щиру втіху та чисту, нескаламучену радість.

Невдячний Син

Молодий столяр Іван Р. справляв гучне весілля. Всі дуже охоче забавлялися, співали й танцювали, тільки мати молодого чогось була смутна та невесела. П'ять років тому поховала вона свого чоловіка, і з тієї пори перелляла всю свою ніжність і любов на сина-одинака. Не легке було її життя. Нераз недостатки дошкулювали бідній удові, а навіть чорна нужда кілька разів у хату зазирала, але відважна жінка не піддавалася. Від досвіта до пізної ночі все була на ногах, все при важкій роботі, щоб мозолистими, спрацьованими руками захороняти свого дорогого сина від небезпечних злиднів. Не досипляла бідна, не доїдала, а деколи й останню скибку хліба від уст собі відіймала, аби тільки синові її вигідно було, аби тільки він забезпечений був. І так своїм геройським самовідреченням довела до того, що син її не занидів у нужді й голоді, а виріс здоровий і сильний, як дуб, а до того ще й вивчився на першорядного столяра. Правда: трохи легкодушний був і нераз своїй матері велику прикрість справляв, але коли опісля приходив її перепрошувати, та добра мати все йому прощала, все забувала, й далі любила його ніжно, сердечно, наче б нічого прикрого між ними ніколи й не було.

Одначе цим разом завдав він її матерньому серцю найстрашніший удар, бо одружився з дівчиною, що своїм негідним поведенням могла стягнути ганьбу на всю її чесну родину. Бідна мати просила, благала, плакала,— та це нічого не помогло. Тимто й смутне та невеселе було для неї оте синове весілля.

І коли інші весело забавлялися, співали й танцювали,— то їй нещасній здавалося, наче б вона на похороні була, а зранене серце в грудях із болю корчилось, віщуючи якесь страшне, невимовне лихо.

На жаль усі ті її прикрі побоювання й прочуття небавом справдились. Молода невістка для неї не дитина була, а люта гадина. Не вважала її за матір, а радніш за служницю, що своїй пані ніколи не догодить. А син на те все, як то кажуть, крізь пальці дивився, а деколи навіть по стороні жінки ставав проти матері.

Гірке було життя тієї старенької жінки, й надії вже майже ніякої не було, що справа поліпшиться, бо син щоразу більше про свою матір забував. Аж одного разу трапився випадок, що ту синову й невістчину невдячність виявив у всій її невимовній гидоті.

Невістка пригрівала раз у кухні вечерю над великою алькоголевою лямпою. Але, здіймаючи риночку, вона незручно зачепила лямпу своїм рукавом і стягнула її на підлогу. В ту хвилю запалився ввесь розлитий на підлозі алькоголь, і полум'я обхопило молоду жінку з усіх боків, так що одежа на ній зайнялася. Нещасна скрикнула голосно з переляку, та й повалилась на землю зомліла.

На щастя, старенька мати була недалеко й що сили кинулась рятувати нещасну невістку.

Молодий столяр, почувши крик, скоро прибіг, а коли побачив, що діється, скинув усю вину на матір і зневажив її дуже поганими словами.

Тимчасом і невістка опам'яталась і, замість дякувати старенькій за материнську поміч, вона разом із чоловіком підло зневажала її. Мати пробувала оправдуватись; але коли син щораз гостріше до неї ставився, а навіть казав їй іти собі геть із його хати, вона приступила до нього й, гірко заплакавши, сказала:

Бажання твоє, сину, сповниться. Я піду собі звідсіля, й більш уже мене тут не побачиш. Але напевно пожалуєш колись того, що так негідно поступив єси з рідною матірю! На дітях твоїх Господь скарає тебе за ту кривду, що ти мені її сьогодні заподіяв.

Так промовивши, бідна мати відійшла геть, і більше вже туди не вернулася. По кількох тижнях умерла бідна в шпиталі. При її смерти була тільки шпитальна обслуга,— а сина-одинака не було.

Небавом потім молодий столяр діждався маленького сина. Радість його незвичайно велика була, але також і незвичайно смутно закінчилась, бо по році показалося, що дитина була придурковата й глуха-німа. Навіть ніякої надії не було, що дитину можна буде лікувати. Годі уявити собі, який гіркий був смуток тих бідних родичів. Особливо нещасному батькові сумління спокою не давало, й вічно повторяло йому: "це така Божа кара на тебе за зневагу рідної матері."

П'ять років пізніше трапилось, що родичі вийшли обоє з хати, оставивши свого придуркуватого сина самого. Аж тут нараз довідуються, що там удома в столярні розгорівся вогонь. Перелякані, вертаються вони мерщій, але вже за пізно, бо все згоріло й вони залишились жебрака-

ми. Як же це сталося? Отже той придурковатий їх синок кинув запаленого сірника між гиблівки, а потім і сам упав жертвою лютого полум'я, що миттю спалахнуло й розгорілось.

Признав нещасний столяр, що то справедлива Божа кара на нього впала, та що слова покривдженої матері сповнились. Сокрушивши серце своє щирим жалем за гріх, він перепрошував і Господа Бога, і матір. Потім став працювати в одного столяра як помічник, але вже ніколи нічого не доробивсь, і в захисті для вбогих закінчив він смутні дні свого життя.

Благословення рідної матері вчинило його спочатку заможним,— прокляття рідної матері кинуло його на дно жебрацької нужди.

ДАЙ БОЖЕ, ЯКНАЙБІЛЬШЕ ТАКИХ ЧАРОДІЇВ!..

Давно колись, ще за поганських цісарів, відбувалася раз у римському суді надзвичайно дивна розправа: один римський громадянин стояв обвинувачений за те, що ніби нечистими чарами доробився великого майна.

Вдійсності чоловік той ні на яких чарах не розумівся; він тільки завзятою, невсипущою працею й ощадністю вибився так високо понад рівень нужди й убожества. Та зависть людська не могла йому цього простити, і от він у суді опинивсь, обвинувачений за чари. За такий злочин римський закон назначував дуже велику кару. Одначе тим разом обійшлось без кари, бо невинно оскаржений чоловік приніс із собою всі свої знаряди праці й, показавши їх суддям, промовив щиро й переконливо:

"Ось усі мої чародійські засоби; правда, був іще один, але того вам показати тепер не можу: то був той рясний піт, що нераз мені струмочками по обличчі спливав, нераз очі заливав серед завзятої, невсипущої праці. Я зовсім тепер не відпираюся, що праця та, неначе чари діяла, одначе на "чари" такі в римських законах не постановлено ще ніякої кари."

Почувши таку щиру й мудру заяву, судді звільнили оскарженого від вини й кари.

А ми від себе хіба щиро можемо додати: Дай, Господи, щоб якнайбільше таких чарівників у нас було, що чесною й невсипущою працею та ощадністю кращої долі добиваються для себе, для своїх дітей, та й для свого рідного, дорогого народу!

ВИШНІ ХОРИ

Вишні хори, неба сили,
Най Тя славлять, Михаїле,
Ти їм передуєш, в небі торжествуєш,
Земним помагаєш, пеклом покараєш,
2. Слава най лунає від небесних сил!
Най славиться днесь Божий Михаїл!
Вожде пренебесний, Князю безтілесних,
Славен, славен, славен будь.

При небеснім Божім троні
Ти сторожиш у Сіоні,
В славі необнятий, в чуда пребогатий,
В ласці преобильний, Божий вожд пресильний
2. Против гордих духів Ти до бою став,
Вкинув в пекло їх, гордість покарав;
Борче Божий смілий, славний Михаїле,
Славен, славен, славен будь.

Ти ж не менше Богу милий,
О пресвітлий Гавриїле,
Знеба зіступаєш, Діві обіцяєш
Слова воплочене, а людям спасене,
2. При Марії троні в небі пристоїш,
Повен слави Ти, нині ся красиш;
Чудний сніжнокрилий, Божий Гавриїле,
Славен, славен, славен будь.

Хороніть все Церков Божу!
Побідіть всю власть ворожу!
Будьте поміж нами, крийте нас крилами;
Споможіть в потребі, всіх зберіть нас в небі,
2. Щоб ми сполучившись з Богом пресвятим,
Честь Йому дали серцем всі одним,
З вами прославляли, Богу пісню співали:
Свят, свят, Господь Саваофт!

Геройство Священика

Цілий католицький світ знає й шанує святого Івана Непомука, пражського каноніка, що в навечірря Вознесення Господнього, дня шістнадцятого травня, Року Божого тисячя триста дев'ятдесят і третього прийняв мученичу смерть за те, що безбожному чеському королеві Вячеславові не хотів сказати, з чого сповідалась королева Йоанна. В дикому роз'яренні приказав король своїм посіпакам наперед жорстоко мучити його, а потім кинути з високого моста в річку Велтаву. З тієї пори вся католицька Церква величає святого Івана, як славного мученика за ненарушний секрет святої сповіди.

Тесяча сімсот двадцять дев'ятого року, коли розкрито гріб святого Мученика, лікарська комісія знайшла тільки його кости без тіла, одначе язик його був зовсім цілий, свіжий і так добре збережений, наче б святий допіру кілька годин тому помер. Таке чудесне відзначення одержав від Бога той язик, що так по-геройському вмів мовчати й страшної таємниці сповіди не зрадив.

Подібну й дуже цікаву історію про секрет сповіди бажаємо саме тепер росказати нашим читачам. Звертаємо увагу шановних читачів на те, що всі подробиці, наведені в цій історії—зовсім правдиві. Ось подаємо їх слово за словом так, як їх оповів один ірландський священик, що оту дивну й страшну пригоду сам особисто пережив.

"Моя родина"— так росказує він: "походила з давнбої шляхти, одначе була дуже вбога, як зрештою всі ірландські родини, що остались вірні католицькій Церкві, а до того ще зберегли свої старошляхетські традиції, й ні за що в світі не хотіли братись до купецького ремесла. А без того ремесла годі було направити всі ті велетенські страти, що їх ірландська шляхта потерпіла під час великого повстання.

Батько мій умер як високий офіцер французької армії, а мати виховувала нас із тієї невеличкої пенсії, що їй, як удова, одержувала від уряду. Старший мій брат мав стати теж офіцером, а мене молодшого, післали до духовного семінара в Сент Омер. Року тисяча сімсот дев'ятдесятого висвятили мене на священика, а небавом потім післали, як сотрудника, до одної з численних парафій у Дебліні, де всі були моєю працею дуже задоволені.

По якомусь часі мій брат (а він тоді вже сотником був) приїхав до Дебліна, щоб у нас провести пів року на відпустці. Коли ж одначе та відпустка скінчилась, моя мати не позволила йому вертатись назад до війська, але просила, щоб він конче покинув ту службу в французькій армії. По довгих ваганнях він на те накінець погодився. І саме ця обставина стягнула на нас велике нещастя. Прошу терпеливо слухати далі, як це сталося.

Мій брат, що до того часу привик був до твердої військової дисципліни й до життя надзвичайно трудящого й рухливого, не вийшов добре на тій наглій зміні. Не маючи ніякої відповідальної роботи, він зачав дуже скоро псуватись, ледащіти. Не можу сказати, щоб був направду злий, одначе поступав так, наче б за всяку ціну бажав придбати собі лиху славу. Більшу частину свого вільного часу пересиджував у клюбі й "бір-парлері," курив від ранку до вечора, як Турок, залазив у довги по самі вуха, розпочинав бучу при першій ліпшій нагоді, і накінець допровадив до того, що майже всі боялись його, як вогню, і мало хто його любив.

Мати моя, засліплена гарячою любов'ю до сина, не завважувала в ньому тієї зміни; а коли накінець таки мусіла глянути страшній правді ввічі, вона смертельно цим зажурилась. Я ще раз повторяю, що брат мій властиво не був зла людина, навпаки: він серед отого гулящого життя зберіг у своїх грудях серце надзвичайно тепле й ніжне. І хоч (нема куди правди діти): тяжко нераз у Божих очах провинявсь, то бридився тим усім, що грішний світ уважає за низьке, підле й негідне. Ми гадали, що зможемо його навернути на праву дорогу, як би нам удалося одружити його. Він на ті наші плани охоче пристав, і прирік робити все чого від нього зажадаємо. Ми вже від якогось часу мали на приміті одну дівчину, що крім доброго виховання, краси й маєтку, відзначалась великими прикметами доброго серця.

Все отже дуже гарно складалось, і ми вже майже певні були, що от-от незабаром відбудеться сподіваний шлюб. Брат мій любив дуже свою наречену, і був за неї заздрісний. Якийсь молодий міщух, що вже давніше задумував із нею одружитись, тепер став страшенно ворогувати на мого брата. Про ненависть між братом і тим міщухом знали люди в цілій околиці, і навіть були переконані, що між обома суперниками таки прийде колись до кривавого

порахунку. Одного вечора стрінули вони один одного в клюбі, і там посварились іще сильніше, ніж звичайно; було б може не обійшлось і без стрілянини, як би не те, що міщух забрався з клюбу в сам час. Небавом потім і брат пішов додому.

Дві години пізніше на одному із передмість знайдено трупа того міщуха; груди мав прошиті наскрізь, але його власний меч був далі застромлений у піхву, це був виразний знак, що двобою в цім випадку бути не могло. Убитий мав при собі два годинники й портфель із грішми, отже годі було думати, щоб хтось убив його для звичайної грабежі. На перший погляд усім ясно було, що душогуб хотів тільки помститися. А що крім мого брата ніякого іншого ворога той міщух, здається, не мав, то ж не диво, що мого брата відразу поліція арештувала. Нещастя хотіло, що меч мого брата був на самому кінці трошки надломаний, а він не міг тієї подробиці в суді добре вияснити, хоч постійно повторяв одне і те саме, що абсолютно нічого спільного зо злочином не має.

Обвинувачено його отже за вбивство . Комісія знатоків одноголосно заявила, що те обвинувачення має дуже сильну основу, і тому відразу мого брата замкнули в тюрму; там він мусів дожидати останнього судового засідання, що мало відбутися аж за два місяці.

Всі зверхні познаки так сильно промовляли проти мого брата, що я сам був би його напевно засудив, як би мене хто поставив був за суддю. Тільки мати моя ніяк не могла повірити в його провину. І хоч була смутна, одначе зразу не дуже журилася, думаючи, що на судовій розправі вийде його невинність наверх. Я тимчасом щодня відвідував брата в тюрмі й старався всіма силами довести до того, що б він визнав свій злочин. Одначе він спочатку дуже сильно обурювався на мене за те, що я вірив у його провину. Але в міру того, як наближався день судової розправи, він ставав щораз більше лагідний і відважний. Його бесіда день-у-день робилась поважніща й повна справжньої гідности. Він довгими годинами розчитувавсь у Святому Письмі, а приготовлятись до якоїсь мудро обдуманої оборони на судовій розправі— навіть не думав.

"Гріхи мої," говорив він: "були великі й численні, одначе Господь Бог не буде від мене по смерти жадати строгої покути за них, бо вже на цім світі я відпокутую все через те, що в людських очах умру як душогуб, хоч ніколи не допустився я такого страшного злочину, Господь Бог

поступає зо мною тепер дуже гостро,позбавляючи мене на цім світі чесного імени, що його, не зважаючи на всі мої промахи, старався я за всяку ціну заховати вільним від плями."

Чуючи отакі братові заяви, я дійсно не знав, що мені про те все думати. Слухаючи його, я виразно відчував, що в словах його була чиста правда. Мені просто здавалося неможливим, щоб він був злочинець. Але згодом, коли я був на самоті, мені знов приходило на думку, що брат мій не тільки душогуб, а вдобавок іще брехун і облудник; і я почав боятися, щоб він разом із тілом також і душі своєї, не дай Боже, не занапастив.

У Велику П'ятницю мав я в церкві велику проповідь про страждання й смерть Ісуса Христа. Признаюся, що я на проповідниці був глибоко зворушений, тим то й проповідь вийшла вимовна: майже всі мої слухачі в церкві плакали, а й мені самому гарячі сльози лились із очей. Після проповіди пішов я слухати сповідей, бо люди вже чималою громадкою чекали мене кругом сповідальниці. Була вже пізня ніч, як я, вийшовши зо сповідальниці, вертався до захристії,—аж тут нараз виходить ізза стовпа якийсь чужий, зовсім незнайомий чоловік, хватає мене за руку, й благальним голосом просить, щоб я був ласкавий ще й його висповідати. Я йому відповів, що я вже аж надто перетомлений, отже нехай прийде до сповіди наступного дня, або нехай пошукає собі якогось іншого сповідника.

"Отче, змилуйтесь!" сказав він мені на те: "я тут зовсім чужий і незнайомий чоловік, то ж годі мені шукати іншого сповідника, а зрештою я маю до вас, Отче, якесь особливіше довір'я, бо я чув сьогодні вашу чудову проповідь; а до взавтрішнього дня чекати— мені абсолютно неможливо, бо чую, що я далеко більший грішник, ніж усі ваші парафіяни на купу."

Почувши таку незвичайну бесіду, я вже не мав відваги далі йому опиратися, і ра-не-рад мусів вернутись до сповідальниці. Чоловік той був християнин і католик, але не багато ріжнився від першого ліпшого опришка в Каляврії. Між іншим визнав мені, що замордував людину. Почувши це я, розуміється, подвійно загострив свою увагу. Оповідав мені, що працював як урядовець у деблинському банку, розпродуючи льоси до великої королівської льотерії.

"Одного такого льоса," казав він далі: "продав я одному й знайомому юнакові, а той, звинувши його в трубку,

недбало всунув його в кишеню від камізельки. Зовсім випадково я запам'ятав собі число того льосу. За кілька днів приспали нам до банку "витягнені нумери," а я, кинувши на них оком, відразу завважив, що нумер мого знайомого юнака виграв дуже великі гроші: дві тисячі фунтів стерлінгів. Наступного дня вранці ті нумери мали вже бути публично проголошені, отже я сказав собі, що нема мені багато часу до страчення. Я добре знав усі звички того молодого юнака: і до котрого клюбу заходить, і як довго там звичайно сидить, і котрими вулицями вертається додому. Засівшись отже в відповідному місці, я незвичайно вручно й спритно його замордував, а потім скоренько витягнув льоса з кишені від камізельки, нічого іншого навіть не рухавши."

Таку то історію розказав мені той злочинець. А я, розпитавши про деякі особливі обставини й подробиці того злочину, дійшов до цілковитого переконання, що заморджований не був ніхто інший, як ворог і суперник мого брата. Ну, і прошу собі уявити, що в моїм серці почало діятись! Я насамперед дуже втішився й сердечно дякував Богові, що брат мій зовсім невинен. Але коли потім пригадав я собі свій обов'язок священика, коли усвідомив собі своє жахливе й безвихідне положення, я скрикнув голосно, та й зомлів.

А потім, опам'ятавшись, я вже не був у сповідальниці, а на колінах у свого каянника, що однією рукою держав мене за голову, а другою подавав мені до уст якісь дуже запашні каплі, щоб мене скріпити на силах.

Опріч нас двох нікогісінько вже в церкві не було. Я підніс очі вгору до нього й насилу простогнав оці слова:

"Ах, нещасний чоловіче, чи ти знаєш, що за душогубство обвинувачують мого рідного брата?"

"Що?!... То ви, Отче, рідний брат сотника Фіц-Грагама?"

"Так, я його рідний брат, і син його старенької матері; розумієш?"

"О, мій Боже!... А я вам, Отче, сповідався зо свого злочину! Чи ви мене тепер зрадите? Чи дасте знати на поліцію? Пам'ятайте, що таємниця сповіди ненарушна, свята!"

"Ох, чоловіче, чоловіче," кажу я йому: "я аж надто добре це знаю. Але ж я не годен допустити, щоб мій невинний брат повис на шибениці!"

"Ну, на це вже я нічого не пораджу. Я теж не маю найменшої охоти умирати, особливо тепер, коли я нараз став такий багатий!... Але, чекайте-но, Отче: у цій церкві є кивот, де переховується Пресвята Євхаристія, отже мусите мені присягнути на ту Найсвятішу Тайну, що моєї сповіди не зрадите, а як ні, то!!!..."

"Слухай, чоловіче," перебив я йому: "вже рік із того часу проминув, коли Богові зложив я врочисту присягу, яко священик. А тобі присягати тепер не маю ніякого обов'язку, і не присягну."

Він судорожно поклав свою праву руку на рукав моєї ряси, але я швидко від нього увільнився, а потім обома руками стиснув я його так міцно, що йому стало зовсім ясно, хто з нас обох сильніший. Тоді він став усім тілом тремтіти, мов у пропасниці, і плакав, як дитина, але я спокійно відпровадив його до церковних дверей, та й кажу:

"В ім'я Божої Тройці приказую тобі, чоловіче, щоб ти мене взавтра ввечері дожидав отут, на цьому місці, та й о тій самій порі, що тепер. А я тимчасом добре обдумаю, що мені чинити, щоб і братові помогти, й свій священичий обов'язок докладно виповнити. Одначе, як би там воно не було, я прирікаю тобі, що ти зможеш сюди прийти, і звідси відійти без ніякої перешкоди, чи небезпеки."

Тієї ночі, розуміється, я вже не міг заснути аж до ранку, бо ввесь час мучило мене докучливе питання: "що робити?" Передо мною були дві дорозі: або зрадити секрет сповіди, або позволити, щоб мій невинний брат марно погиб на шибениці. Наступного дня вранці написав я до свого Архієпископа й просив у нього поради, не виявивши (розуміється) ані одним словом особи душогуба. Архієпископ негайно відповів мені словами святого Вернарда:

"Коли священик у сповідальниці довідається, що того й того дня, на тому й тому місці будуть на нього чатувати вбивники, то він всетаки мусить на те місце піти, якщо мав звичай туди щодня заходити."...

А трохи далі святий Вернард додає:

"Така є правдива наука всієї Церкви Католицької. А чому? Тому, що священик, вийшовши зо сповідальниці, повинен (на скільки це для людської немочі можливе) забути абсолютно все, аж до найменшого словечка."

Далі Архієпископ радив мені вияснити каянникові, що він має подвійний обов'язок: по перше не допустити, щоб невинного повісили, (це ж було б іще одне душогубство) а по друге: явно й при свідках словами, або письменно визнати свою вину, щоб таким чином невинного вирятувати;

одначе на те все каянник має погодитись цілком добровільно й без найменшого примусу.

"Коли б одначе чоловік той далі був упертий і не хотів послухати, тоді, Дорогий Сину, (так писав мій Архієпископ) обов'язок твій буде дуже важкий і прикрий, але кінче мусиш його сповнити: треба тобі буде багато молитися й мовчати. Правда: своїй старенькій матері можеш сказати, що ти цілковито переконаний в невинності брата, одначе вважай, щоб ані єдиним словечком, ані рухом, ані виразом свого обличчя не дати мамі пізнати, що тобі відомо, хто властивий душогуб. Бо ще раз повторяю тобі, Дорогий Сину, що перший обов'язок католицького сповідника: мовчати. Найбільшим злочином священика було б цьому святому обов'язкові спроневіритись. Сповідник мусить мовчати, як гріб, хоч би йому й найстрашніша смерть грозила за це. Кріпися отже духом, і вповай на Господа!"

Такого листа одержав я від свого Владики, Преосвященного Єроніма, Архієпископа міста Деблина. Прочитав я його від кінця до кінця і раз, і другий, і третий і постанова моя не відклична була: застосуватись цілковито до нього, як до виразної волі Божої.

Прийшовши потім до мого брата до тюрми, я закликав голосно:

"Брате мій дорогий, брате! Прости мені, що я міг сумніватись у щирості твоїх слів! Я вже знаю тепер, о! я зовсім певний, що ти зовсім невинен. Чуєш? Я вже більше ніякого сумніву не маю."

"Слава Богу!" закликав він, і став із радости плакати, як мала дитина. "Слава Богу," повторив іще раз: "Але як же ти довідався, що я невинен? Коли ж мене звідси випустять?"

Я дійсно не знав, як йому на те відповісти, і я вже сильно жалував своїх невторопних слів: тими словами я розбудив у ньому надію, але тільки на те, щоб за хвилю цілковито знищити її. Додому я вже не мав ніякої охоти вертатись, бо боявсь, щоб там із матір'ю не стрінув мене той сам клопіт, що з братом. Більшу частину дня провів я отже в церкві, а потім ходив я сюди-туди вулицями міста, аж поки настала пізня пора, коли я мав стрінутись із убивником. Потім уже більш, як пів години стояв я сам у церкві недалеко сповідальниці, та й уже став потерпати, що може злочинець не покажеться, аж нараз дивлюся: а він помалу й непевним кроком іде, але постійно обзираєть-

ся на всі боки, чи де засідки якої нема. Я перший до нього відізвавсь; він зупинивсь, і мені видно було, як він ховав під плащ свою зброю, що її досі мав у руках. Побачивши, що в церкві опріч нас двох нікого більше не було, він хотів уже ставати навколішки коло сповідальниці, але я здержав його, кажучи:

Ходім до мене до хати, там буде можна поговорити довго й вигідно. Він подивився на мене недовірливо.

"Мені краще було б виговоритись тут у сповідальниці," промовив: "сповідальниця має в собі більше святости, ніж звичайне крісло в хаті."

"Слухайте, пане," відповів я йому: "священик, де б він не був, остається завжди священиком; як би я вас був хотів зрадити, то ви вже давно були б арештовані."

"Ну, так, Отче, але ви всетаки думаєте рятувати свого брата."

"Певно, що хочу рятувати свого брата; але насамперед мушу рятувати свою власну душу, щоб її не стратити."

Він знов поглянув на мене гостро, й здавалося, наче б вагався, чи йти, чи ні, але по хвилі взяв мене за руку, і ми вийшли з церкви. На вулиці не говорили ми до себе ні слова. Прийшовши до хати, я посадив його на фотелі недалеко печі, і сам сів напроти нього. Я перший зачав розмову про свого брата, кажучи, що це незвичайно страшне дивитися, як зовсім невинна людина пропадає на ганебній шибениці. Він відповів, що це справді дуже страшне й сумне, але що на це вже ради нема, бо ж йому самому ніяк не хочеться марно гинути. Я намагавсь яскравими кольорами змалювати смертельний смуток і біль старенької матері, але це все його не зворушувало ні трохи. У того чоловіка тільки дві сильні пристрасти були: захланність і бажання заховатись живим. Потім я говорив йому багато про кару Божу в пеклі й про страшний рахунок, що колись на Божому суді мусітиме здавати, і ще багато дечого подібного; слухаючи тих страшних правд святої віри, він був сильно зворушений, плакав, хлипав, і жертвував мені, сто, потім двісті, а накінець триста фунтів стерлінґів, аби тільки я дав йому розрішення.

Я навіть не пробував намовляти його, щоб він сам добровільно видав себе в руки справедливости. Я тільки хотів його переконати, що найкраще було б, як би він виїхав за границю, залишивши мені писемну заяву, стверджену свідками, що то він сам, а не мій брат, учинив той страшний злочин. Одначе на тій заяві мусіли б бути подані від-

повідні обставини, що переконали б суддів. Та, даремні були всі мої зусилля. Той чоловік уже нікому не довір'яв. Боявся, щоб свідки його не зрадили, поки він опиниться за границею. А зрештою він навіть найменшої охоти не мав покидати рідний край, ставши нараз таким багатирем.

Признаюсь, що була хвиля, коли моя терпеливість нагло урвалась, і я наче забув про свій святий обов'язок католицького священика. Страшенно втомлений і вичерпаний даремними зусиллями, я відважився загрозити тому злочинцеві, що сам видам його в руки поліції, якщо він не згодиться рятувати мого брата. Почувши це, він витягнув зпід свого плаща гострий штилет, але я йому відразу той штилет із рук відібрав, мов дитині, та й викинув вікном на вулицю.

Потім, засоромлений тим, що я аж на такий негідний спосіб узявсь, я кинувся тому чоловікові до ніг, обілляв їх гарячими сльозами й просив у нього прощення. А він .. дивне диво: дивився зовсім байдужно, мов би нічого надзвичайного не було. Чоловік той, здавалося мені, взагалі людського серця в своїх грудях уже не мав. Він був наче дике звіря, одначе без звірячої сили й відваги!

І так проминула нам та страшна ніч. А як на дворі почало вже світати, я випровадив його на вулицю. Потім у хаті, навіть не роздягнувшись, я кинувся на ліжко, вже цілковито зломаний і винищений двома безсонними ночами. Я дуже хутко заснув міцним сном. А пробудившись, побачив я біля ліжка свою бідну матір, що бліда й заплакана надо мною похилилась, і важко віддихала.

Мені майнула думка через голову, що може я крізь сон говорив, і аж мороз пішов мені поза шкуру на саму гадку, що так можна б виговорити всю ту страшну таємницю. Одначе, Богу дякувати, так зле ще не було. Правда: крізь сон я багато говорив про невинність свого брата, потім розмовляв я досить довго з правдивим душогубом, але, на щастя, я ані єдиним словом не натяknув, звідки в мене ця певність взялася, і хто властиво той душогуб, і як я про те все довідався.

Мати отже зачала мене мучити всілякими питаннями, що на них я ні за що в світі не міг і не хотів відповісти. Накінець, загнівана моєю впертою мовчанкою, бідна моя мати стала робити мені гіркі докори, і з розпуки рвала собі волосся на голові; потім кинулась на землю й, заливаючись сльозами, благала мене, щоб я їй віддав улюбленого

сина.

На щастя, до хати ввійшов Архієпископ, і тоді мати залишила нас у кімнаті самих. Я ще раз росказав Архієпископові своє нещастя, а він, вислухавши мене зо сльозами в очах, додав мені відваги, й сердечно потішив мене, кажучи:

"Напевно Господь Бог хоче допровадити тебе до великої чесноти, Дорогий мій Сину, коли в молодім віці зсилає на тебе таку страшну пробу, що другої такої мабуть за ввесь час історії ще не було!"

Потім узяв мене за руку, подержав кілька хвилин, і нагло закликав:

"Дякуй Богові, Сину, що маєш гарячку! Господь Бог, що вміє оцінити велич твоєї жертви, посилає тобі цю тілесну неміч, щоб на якийсь час заощадити тобі жахливих болів серця. З цієї пори ти вже не будеш відповідальний за свої слова, що тобі в гарячці можуть вихопитись. Але, тому що ти мені зо своїм клопотом уже звірився й тепер не можеш себе самого пильнувати, то знай, що твій Архієпископ бере на себе цей важкий обов'язок, і не відступить від тебе ні на хвилю."

І дійсно: цілих вісім днів, коли я мав сильну гарячку й без пам'яти говорив, Архієпископ ані вдень, ані вночі не відступав від мого ліжка, й нікому, навіть моїй матері не позволяв до мене приступити. А коли я знов опам'ятався, я був такий ослаблений, що навіть уже сили не мав, щоб відчувати терпіння.

Тимчасом надійшов фатальний день, і мого брата повісили. Так, дійсно: повісили. Відібрали йому шляхетський титул, закули в кайдани й повісили. Перед самим стратченням кат зломив на двоє його шляхетського меча, й на шматки подер старинний шляхетський герб нашої родини.

А я з Архієпископом увесь той день молився за конаючих. Кілька разів крик товпи й голос бубнів переривав нам ту молитву. З нагоди страчення мого брата спроваджено до міста досить багато війська. Християнський спокій мого брата, його згода з Божою волею й часті запевнення, що вмирає зовсім невинно, здобули йому в місті дуже багато прихильників: отже уряд боявсь, щоб часом не було якого заворушення. Бо треба знати, що під ту пору в Ірландії на всякі заворушення й повстання було зовсім не важко.

Моя мати не могла довго пережити такого страшного удару. Помучилась ще вісім днів і відійшла до Божої віч-

ности, щоб там уже на віки получитись зо своїм улюбленим сином. В хвилі, коли її душа вже готова була покинути цей світ, Архієпископ нахилився над її ліжком. Не знаю, що він їй тоді сказав, але радість заблисла їй в очах, коли їх піднесла вгору до неба; з цієї хвилі вона вже була зовсім певна, що там угорі, в небі зустріне свого втраченого сина. Мушу сказати, що з тієї хвилі, як мого брата повісили, моя мати чула до мене якийсь жаль, і навіть дивитись на мене вже не могла. Але тепер перед самою смертю прикликала мене до себе, обняла своїми висохлими руками, пестила мене ніжно й цілувала, називаючи мене своїм святим, блаженним, мучеником, а коли Архієпископ уділив їй благословення, вона зажадала, щоб я також її на далеку дорогу до Божої вічности поблагословив.

Ласкавий Бог дав мені велику ласку дожити того радісного дня коли невинність мого брата вийшла на верх. Правдивий душогуб сам прилюдно визнав свій злочин. Тоді моєму братові принаймні по смерти віддали зрабовану честь, і привернули його назад до шляхетського стану й до давнього достоїнства.

Коли б оця історія не була вже від кількох років загально знана в цілій Ірландії, то хіба ж мені, католицькому сповідникові, вільно було б вам про це все сьогодні так виразно писати?"...

Оцю правдиву історію оголосив був той ірландський священик вже тому близько півтори сотні років. Одначе такі історії, як ця, ніколи не постаріються й своєї дорогоцінної вартости ніколи не втратять. Читаючи їх, християнська душа кріпить свою віру й переконання, що сповідь святу не люди, а тільки один Бог міг установити, бо не люди, а тільки один Бог міг на сповідників наложити такий страшний, такий невмолимий, такий надлюдський обов'язок мовчати.

"Як галузка сама від себе не може родити овочу, коли не буде злучена з виноградиною, так само не можете й ви, коли не будете злучені зо мною," каже Ісус: "Я виноградина, — а ви галузки. Хто в мені перебуває, а я в ньому, той багато овочу приносить; бо без мене не можете робити нічого." (Євангелія від Івана 15, 4-5.)

Ремесло й праця ніколи не понижають людини. Навпаки: треба це вважати собі за правдиву честь, коли хто заробляє на прожиток серед фізичних трудів і напруження. (Папа Лев XIII).

Дитяча Мрія Св. Терези

П'ЄСА ДЛЯ ДІВЧАТ

ОСОБИ:

Тереза, семилітня дівчинка, що мріє про мученичу смерть.
Беатріче Агумада, її мати.
Родріго, її маленький брат.
Фернандо, її дядько.
Марія, Касильда, Педро,— малі приятелі Терези.
Федальма, стара циганка.
Ромні, циганський хлопчик.
Гінда, циганська дівчинка.
Малик, старий Мавр.
Гассан, його син.
Два Ангели

Дія відбувається в Еспанії Року Божого 1522, серед великого лісу, що недалеко родинного дому Святої Терези.

Тереза (входить із великим букетом квітів на руках): Ну, тепер ми вже напевно далеко від дому відійшли!... Що ти думаєш, Родріго? Чи це вже може та країна Маврів?

Родріго: Не знаю, Терезо. Та мені здається, що ми страшенно довгу дорогу вже пройшли.

Тереза (ніжно-сердечно): Любий братіку! Я бачу, що ти бідний уже таки порядно втомився. Мабуть уже сильно ноги болять. Одначе доведеться нам іще багато витерпіти, багато лиха зазнати, коли хочемо стати мученики.

Родріго (бадьоро): Ні, Терезо, я ще ні трохи не втомився! Побачиш, який я буду хоробрий і відважний, коли Маври захоплять нас у неволю.

Тереза: Маю надію, що вони нас небавом спостережуть та й дадуть нам вінок мучеництва. О, яка це буде для мене честь увійти в преславне товариство святої Агнети, Кикилії, Лукії й усіх інших блаженних мучениць!

Родріго: І я тішуся, що побачу святого Севастіяна, Панкратія й багатьох інших хоробрих Христових воїнів, що свою кров пролляли за Спасителя.

Тереза: О! Як найшвидше ходім до тієї країни Маврів здобувати собі пальму святого мучеництва!

Родріго: Так, ходім, поспішаймо, бо інакше вдома завважать, що нас нема, та й пустяться за нами навздогін.

Тереза (оглядається позад себе): Ні, це не сміє статися! Я конче хочу ще сьогодні до неба ввійти, поки вечір настане.

Родріго: Та не знати, чи ті Маври нас відразу зарубають на смерть. Може якийсь час будуть нас іще держати в тюрмі?

Тереза: Мусимо бути готові на все... А тепер станьмо на коліна й сердечно помолімся, щоби любий Ісус і Його Небесна Мати захоронили нас від лиха й подали нам силу терпіти й умерти за святу віру.

Родріго: Дуже добре. Але дивись, Терезо, яка гарна статуя Божої Матері! Між деревами ми її досі й не завважили.

Тереза: Богу дякувати! Тепер я вже певна, що ми на добрій дорозі. Наша стара нянька нераз росказувала нам про велику статую, що стоїть недалеко країни Маврів.

Родріго: Так, так, пригадую собі. Вона казала, що Маври намагались оту статую знищити, але кожного разу якась чудесна сила до цього не допускала.

Тереза: Добре, що я не забула з собою взяти оці квітки для Божої Матері! Треба їх покласти покірно у її стіп, і благати її материнської опіки. (Кладе квітки, й обоє стають навколішки перед статуєю).

Тереза: Небесна Царице й Пресвята наша Мати! Поблагослови нас ласкаво на дорогу, та дай нам щасливо дійти до країни Маврів. Ми бажаємо віддати своє життя за Ісуса Христа, й здобути собі мученичий вінок. Вчини, Пречиста Діво, щоб Маври нас негайно стрінули, та й щоб ми незабаром до неба пішли оглядати й прославляти Твого Божого Сина.

Родріго (Встає й розглядається кругом): Чуєш, Терезо? Хтось надходить до нас. Мабуть Пресвята Діва вислухала нашу молитву, й Маври вже йдуть, щоб нас повбивати.

Тереза: Дуже гарно— хай ідуть. А як уже будуть близько коло нас, ми побожно зробимо знак святого Хреста,— то вони відразу догадаються, що ми Християни.

(Трое або четверо дітей вибігають на сцену).

Марія: Терезо, а ти звідки тут? Невже ти з дому зайшла аж сюди пішки з твоїм маленьким братом?!

Тереза: Так, ми пішки прибули, і нам ні трохи не здавалося далеко. Але чого ж ви тепер у цей ліс прийшли? Чи може також бажаєте стати мученицями?

Марія (сміючись): О, ні! Яка дивна гадка в тебе, Терезо! Це ж далеко приємніше жити та втішатись цим чудовим світом!

Тереза: Твоя бесіда, Маріє, зовсім поганська. Але скажи мені, як ви сюди дістались, і чого прийшли.

Марія: Наш дядько привіз нас сюди своїм великим возом. О, як гарно й приємно нам їхалось!

Касильда: Та ми не тільки так собі на прогульку вибрались — ми прийшли збирати суниці. Дивись: наші кошички вже майже повні, а тут кругом багато кущів, що їх ми ще й не рухали. Ходи ж і ти з нами збирати суниці.

Тереза: Ні, дякую вам; це занадто припізнило б нашу подорож.

Касильда: Вашу подорож!! Чи може хочеш нам сказати, що ви обоє, такі малі діти, вибрались самісінькі в далеку подорож?

Родріго: Так, і ми далі думаємо подорожувати зовсім самі.

Педро (сміючись): Ну, не далеко доведеться вам іти. Перша ліпша циганська ватага схопить вас, і буде держати вас у себе, аж поки батько ваш не зложить їм великі гроші, щоб вас на волю випустити.

Касильда: Або Маври схоплять вас і повбивають на смерть.

Тереза: Нічого— помремо як мученики й прекрасна буде наша доля.

Касильда: Така прекрасна доля мені зовсім не до вподоби. Життя на цім світі занадто миле, солодке, щоб його можна було так швидко змарнувати.

Марія: Слухай-но, Терезо: чи ти поважно це говориш, чи тільки жартуєш собі з нас? Ходи з нами; там на нашому возі місце ще знайдеться для вас. А волочитись отак лісами, це для таких малих дітей, як ви, дуже небезпечно.

Тереза (усміхаючись): Божа Мати нас не опустить. А ви за нас ні трохи не журіться: веселі й здорові збирайте собі далі суниці.

Марія: Ну, коли не хочеш із нами йти, то принаймні візьми собі оцей кошичок суниць. По такій довгій мандрівці ви мабуть добре поголодніли, особливо малий Родріго.

Тереза: Щиро дякую тобі, Маріє, й охоче приймаю дарунок, бо ми з собою не взяли ніякої перекуски з дому, а дорога наша ще не скінчена. (Чути дядьків голос).

Марія: Ось уже дядько кличуть нас. Ходіть-но, діти, шкода часу.

Педро: Ну, малі мандрівники, бувайте здорові. Поклоніться там від мене своїм приятелям Маврам, коли їх стрінете. (Всі трое або й четверо хутко відходять).

Родріго: Мені здається, Терезо, що той Педро кепкує собі з нас.

Тереза: Нічого, братіку. Всі Божі слуги мусіли терпіти погорду й пониження за Христову справу. Таке саме чекає й нас.

Родріго: Ах, я краще хотів би дати собі відрубати голову за

одним махом, ніж терпіти такі насьмішки.

Тереза: І я так думаю; та, можливо, що святі власне отак стали приятелями Господа Бога й заслужили собі ласку мучеництва.

Родріго: Може й правда твоя, Терезо. Але чи підемо зараз далі в дорогу?

Тереза: Мусимо насамперед покріпити свої сили. Сідаймо, Родріго, на оцім поваленім пеньку, та їжмо суниці, що їх Марія так приязно нам подарувала. (Сідають).

Родріго: О, які смачні суниці! Знаєш, Терезо, я думаю, що голодова смерть із усіх найстрашніша.

Тереза: Богу дякувати, що вона нам поки що не загрожує. За кілька годин будемо в країні Маврів, а вони негайно зроблять із нами кінець.

Родріго: А що буде, як вони не схочуть нас убити, й пороблять із нас невільників?

Тереза: Я чула, що деякі християни в неволі дійшли до великої святости; одначе мені самій більше подобається мученича смерть.

Родріго: Дивись, Терезо! Чи бачиш онту вузеньку стежку серед лісу? Якісь люди йдуть просто до нас.

Тереза: Так, бачу їх: це вже мабуть Маври надходять. Тоді наша подорож скінчена й мета осягнена.

Родріго: Ні, це якісь діти йдуть; вони зовсім не виглядають страшні.

Тереза: Спитай їх, хто вони такі. (Входить циганська дівчинка й хлопчик, а слідом за ними й стара циганка).

Родріго: Хто ви такі? Та й чого сюди прийшли?

Ромні (сміючись): Ми так само могли б і тебе запитати, малий чоловічку. Цей ліс більшим правом наш, ніж ваш.

Родріго: Що?! Цей ліс ваш?! Я тільки хотів би знати, чому.

Ромні: Слухай, чоловічку: твій батьківський дім онтам далеко в місті, а в нас іншого дому нема, як оці пущі й ліси.

Тереза: То чому ж ви собі не будуєте домів?

Ромні: Тому що ваші християнські закони забороняють нам будувати доми. Чи розумієш це— моя маленька пані?

Тереза: Як же це так? Хіба ж ти, бідний хлопче, не християнин?

Ромні: Ні, моя маленька пані; а зрештою не називай мене "бідним хлопцем," бо свого вільного мандрівного життя я не проміняв би на всі скарби Еспанії.

Родріго: Ну, то ви певно мусите бути цигани.

Ромні: Так, малий пане; ваш нарід каже на нас: цигани, але ми самі називаємо себе панами лісів і пущ.

Федальма: Ходи, Ромні, не тратьмо дурно часу на балачку. Бери з собою хлопця, а я тимчасом візьму дівчинку. (Намагається взяти Терезу за руку).

Тереза (вирива́ється): Але ж я не хочу з вами йти, бо ви ані не християни, ані не Маври.

Федальма: Чи ти, дитино, охоче з нами пішла б, як би ми були Маври?

Тереза: Так, ми власне йдемо шукати Маврів.

Федальма: Чого? Адже вони гірше б із вами обійшлись, ніж ми.

Тереза: Я знаю це. І тому власне ми вибрались у дорогу.

Федальма (здивована): Що ти кажеш, моя гарна дівчинко? То ви вибрались у дорогу, щоб Маври над вами збиткувались?!

Тереза: Про це прийшлося б довго говорити; але тому що ви не християни, то вам це тяжко буде зрозуміти.

Ромні (сміючись): О, мені вже ясно. Я наслухався багато істо́рій про тих християн, і мені здається, що ці діти хочуть бути замучені на смерть за свою віру. Чи не так?

Тереза: Дійсно так; чи не хотів би й ти дістатись якнайшвидше до неба?

Ромні: Ні, не хотів би; світ цей такий гарний, веселий, що жаль було б покидати його так скоро.

Гінда (До Терези); Ти мені подобаєшся, мала дівчинко, тому прошу тебе: ходи з нами, будемо жити разом онтам на зеленім роздолі поза лісом.

Тереза: А чи є там у вас церква, де ми могли б молитись перед Найсвятішими Тайнами?

Гінда: Ні, але зате ростуть там чудові квітки: будемо рвати їх та закосичуватись ними.

Тереза (з погордою): О, це пусте! Коли я збираю квітки, то це завжди для Пречистої Діви Марії. Дивіться: ось Її чудо́ва статуя, а вам ще й на гадку не прийшло стати навколішки та й гарно помолитися до Неї. (Відступаючи взад): Ні, я не маю найменшої охоти жити з вами.

Федальма: Ха! ха! Чи маєш охоту, чи ні— прийдеться жити з нами, мала дівчинко. Ходи отже, бо ми вже й так стратили доволі часу.

Родріго: Куди ж ви нас поведете? . . . . . .

Федальма: Побачиш. Наше шатро мабуть не буде таке гарне, як дім твого батька, одначе й воно послужить вам якийсь час, поки ваш батько пришле гроші, щоб вас викупити на волю.

Ромні (відважно): Так, батько вам гроші пришле, але пам'ятайте, що опісля заслужена кара вас таки не мине.

Федальма: Ха! ха! Що за відважна бесіда! Але ходіть-но ви, дітоньки, бо шкода часу; ми будемо вас держати в себе, поки від вашого батька прийдуть гроші, і то самі такі блискучі, дзвінкі, золоті.

Тереза: Я таки з вами не піду, бо ви не християни.

Федальма: Не бійся, моя маленька: ми вам ніякого лиха не зробимо.

Тереза: Як би ви любили Пречисту Діву, о! тоді я ні трохи не боялася б із вами йти.

Федальма (сміючись): Ха! ха! Я її так сильно люблю, що зараз таки заберу собі цю гарну її медалю, що в тебе на шиї на золотому ланцюшку.

Тереза (Держить цупко медалю): Можете взяти собі золотий ланцюшок, але медалі Божої Матері вам ні за що в світі не віддам.

Гінда: Мамо, візміть для мене золотий ланцюшок, а медалі мені зовсім не треба. Не хочу її.

Ромні (що вважно роздивляється кругом): Хутко, мамо, беріть ланцюшок, і тікаймо мерщій звідсіля! Я чую чиїсь кроки; хтось надходить до нас. (Всі троє хутко тікають).

Тереза: Бачиш, Родріго, Божа Мати нас захоронила, тому що ми навколішках до Неї молилися.

Родріго: Так, але нам іще треба буде її опіки. Бо ось надходять люди, що виглядають дуже дикі й страшні; вони мабуть далеко гірші від циганів.

Тереза (сплеснувши в долоні): О, це певне вже Маври! Братіку, готовмося на мученичу смерть!

Родріго: Так це зовсім певно Маври; я їх пізнаю по одежі та й по срібній відзнаці півмісяця, що на їх шапках. (Входять Маври).

Малик: Так, малий чоловічку, ми Маври, а півмісяць, це краща відзнака, ніж той ганебний хрест, що ви, християни, йому, як Богові, поклоняетесь.

Родріго (Обурений): Ми хрестові не поклоняємось, як Богові, ми тільки віддаемо йому честь, як знакові нашого спасення.

Малик (Сміючись): Дивіться, дивіться, якого вченого теольога ми тут стрінули! Та ми, хлопче, не думаємо з тобою тепер про ці речі сперечатися. У нас діло далеко важніше.

Тереза: Якщо шукаете християн, щоб їх убити, то знайте, що ми обоє Християни.

Малик (сміючись): О, я розумію, що ви обоє приготовились на смерть. Але за кого мене властиво вважаете. Чи гадаєте, що я дикун, людоїд?

Тереза: Ні, але ми чули, що ви деколи вбиваете Християн і посилаете їх до неба. То ж і нам прийшла охота стати мученіками.

Малик: Так? Направду? О, може бути, що колись іншим разом я зможу вам помогти в цім ділі й послати вас до неба; але тепер у мене діло важніше на голові. Слухай-но, Гассане, чи це та статуя, що ти мені про неї росказував?

Гассан: Так, тату, та сама, одначе виглядае якось інакше.

Малик: Де ж та золота корона й ті перли дорогі, що тобі так

були сподобались?

Гассан (збентежений): Тату, вони кудись іщезли. Але вчора були вони ще напевно тут.

Малик: О, я вже догадуюсь: то певне ті прокляті волоцюги цигани були тут перед нами й заграбили ці скарби. Але вони ще попадуться колись у мої руки. Ходи, поможеш мені перевернути статую, й підемо собі геть. (Родріго й Тереза кидаються до статуї й, простягнувши широко руки, заступають Маврам дорогу).

Родріго: О, прошу вас, не робіть ніякої кривди Божій Матінці.

Тереза: Можете порубати нас на кусочки, але образа Небесної Цариці не сміете доторкнутися.

Малик (сміючись): А то раз! Слухай, дитинко, я міг би зачавити тебе, мов ту мушку дрібну, що в повітрі бренить; одначе не зроблю тобі ніякого лиха, бо завзяття твоє мені подобається.— Ну, Гассане, тут ми вже нічого мудрого не вдіємо, то ж ходімо шукати якої доброї засідки на тих циганських волоцюг. (Відходять).

Тереза: О, яка радість, що нам удалося врятувати статую Матері Божої. Це майже таке гарне діло, як саме мучеництво.

Родріго: Слухай, Терезо: ми стрінули вже Маврів, але вони не хотіли нас убити за нашу віру. Це може знак, що Ісус не бажае собі нашого мучеництва. Чи не краще було б тепер вернутися додому?

Тереза: Ні, любий братіку, почекаймо ще: може інша ватага Маврів дасть нам те, чого шукаємо. Але ти, бачу, вже дуже втомлений. Відпочиньмо трошки у стіп Небесної Неньки, а потім гайда в дорогу! Обоє вони сідають, туляться до статуї й засипляють. За хвилю чути тиху й ніжну музику, й два ангели приходять; один несе золоту корону, другий— терновий вінок і темний вуаль Сестри Кармелітки).

Перший Ангел (похилившись над дітьми): Спіть, маленькі, спіть. Ваш Ангел Хоронитель над вами свої крила простягнув. Спіть, невинні ягнятка. Занадто молоді ви ще на криваву жертву. Може бути, той мученичий вінок, що його тепер ви так гаряче бажаете, дістанеться ще вам колись. Та покищо Небесний ваш Отець задоволений тією великою любов'ю, що вам казала шукати мучеництва.

Другий Ангел (похиляється над Терезою, держачи в руках терновий вінок і вуаль): Так моя дитинко, з любови до Ісуса Христа, доведеться тобі терпіти довге, повільне мучеництво монашого життя, життя повного жертв і самовідречення. Оцей терновий вінок мусітимеш носити на своїй голові, поки Небесний Жених увінчає тебе золотою короною невмірущої слави. Чоло твоє

мусить прикритися темним вуалем Кармелітки, поки руки зможуть стиснути пальму святого мучеництва. Та ти, дитинко, не бійся; одне й друге чекає тебе: насамперед Хрест, а потім Слава. (Ангели потихеньку відходять, музика стихає і діти прокидаються зо сну).

Тереза: О, Родріго! Якби ти знав, який чудовий сон мені приснився! Два Ангели стояли біля мене. Один держав у руці золоту корону й говорив, про мучеництво, а другий мав терновий вінок і вуаль сестри Кармелітки та казав, що це для мене. Що ти скажеш на це? Мені здається, сам Господь післав своїх Ангелів, щоб мені сказали, як маю Йому на цім світі служити.

Родріго: Не знаю, люба сестричко: можливо. В такому разі нам краще буде вернутися додому й чекати, аж Господь нам дасть ясний і виразний знак.

Тереза: Так, мені здається, Господь Бог хоче, щоб ми пожили ще трохи довше на цім світі, й служили Йому нашим самовідреченням. Хоч (зітхає) я таки краще бажала б одержати мученичий вінок. (На сцену входить їх мати й дядько).

Фернандо: Дивися, Беатріче! Ось твої діти живі й здорові.

Беатріче: О, слава Богові Небесному, що я їх віднайшла!— Діти мої, чогож ви забралися з дому потайки й наробили нам такого страшного клопоту?

Родріго: Ми не думали, мамо, що ви будете так дуже журитися.

Беатріче: Дитинко! Я не мала ні одної спокійної хвилі з того часу, коли вас не стало в хаті. Чого ви мене покинули й зайшли в цей темний ліс?

Родріго: Мамо, ми помолилися перед оцією статуєю й Божа Мати захоронила нас від усякого лиха.

Беатріче: Слава й подяка хай буде Божій Матері за це. Прирікаю засвітити грубу свічку на Її честь. Але мені здається, що в вас було щось інше на голові, коли ви так викрались із хати. Скажи, Терезо, чого ти шукала в цій дивній та незвичайній мандрівці?

Тереза: Найдорожчі мамо, ви нас так часто вчили, що треба Господа Бога любити понад усе, так щоб у потребі навіть життя своє за Нього віддати. Ви нам росказували чудові історії про святих мучеників, та й про ті славні вінки, що їх чекають у небі. То ми й вибрались оце в дорогу до країни Маврів, добувати вінок мученичої слави.

Беатріче: Зачекай, дитинко, поки стане зовсім ясно, що Господь Бог домагається від Тебе такої жертви.

Тереза: Так, найдорожчі мамо, Господь Бог об'явив мені вже свою волю, зіславши своїх Ангелів до мене. Він бажає, щоб я

служила Йому між посвяченими дівицями, що себе самих віддають на жертву в манастирі.

Беатріче: Це звання, моя дитино, дуже високе, й може рівнятись із самим мучеництвом. Але покищо вертаймося додому, бо вже ось смеркає, а там удома ваш батько й сестри такі зажурені за вас.

Тереза: Я дуже радо вертаюся з вами, найдорожчі мамо, бо така покищо воля Божа. Пізніше, коли виросту більша, мушу вступити до манастиря Сестер Кармеліток, і там буду називатися: "Тереза від Ісуса."

Кінець.

Коли хто не любить Господа Ісуса Христа, хай буде проклятий! (Слово Апостола Павла до Коринтян 1, 16, 22).

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАННЯ МОЛИТОВ

Матері Божій за особливішу опіку й за дві великі ласки.— Св. Йосифові й Братові Андрееві за цілковите виздоровлення. Після операції на міґдалки, я кашляла через сім місяців. Флегма, що збиралася в горлі, іретувала горло в часі дня, а в ночі часто дусила мене. По двох новеннах, що їх відправила до Св. Йосифа і Брата Андрея, кашель і біль в ногах остав. Лікар узнав іще перед операцією, що цей біль зпричинила отруя з міґдалок. В часі новен смарувала болючі части оливою, що її дістала з Ст. Джозефс Ораторі в Монтреалю, Квебек.

Сестра Марія Служ. ПНДМ., Йорктон, Саск.

Складаю сердечну подяку Матері Божій Неустаючої Помочі, св. Герардові й св. Терені від Дитятка Ісус, що виєднали мені в Пресв. Серця Христового одну дуже велику ласку.

Н.Н., Йорктон, Саск.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"

Слава Ісусу Христу!

Всечесні Отці:

Засилаю Вам на передплату "Голосу Спасителя" $1.00, бо я люблю читати "Голос Спасителя" — й щиро признаю, що це дійсно через Ваші уста говорить наш Божественний Спаситель до людських сердець. Желаю Вам усім працівникам у винниці Христовій доброго здоровля, радости і веселости.

Ю. Мішталь, Брендон, Ман.

Католицьким Світом

СВ. ОТЕЦЬ візвав всіх католицьких епископів світа, щоби ми всі молилися на вервиці за мир. Треба візвати заступництва Цариці небес, щоби ці кровавi змагання вкоротилися, що так діймаюче ранять Церкву і все людство.

В ЧЕТВЕР, 22 ЖОВТНЯ 1942 в церкві св. о. Николая в Шикаго Їх Екслеценції наші Владики, Кир Константин Богачевський з Америки, Кир Василій Володимир Ладика з Канади і Кир Василій Такач, епископ карпатських українців, висвятили нового нашого епископа помічника для Америки, Преосвященного Амврозія Сенишина ЧСВВ. Новому нашому Владиці, Їх Ексцеленції Преосвященному Амврозію бажаємо Божого благословення та найкращих успіхів в архипастирській праці.

В ДНЯХ 10, 11 і 12-го ЖОВТНЯ ц.р. відбувся в Саскатуні величавий річний З'їзд Брацтва Українців Католиків Саскачеванської Секції. Намічено ряд праць до виконання.

О. ПРАЛАТ ВЕРГУН НАЗНАЧЕНИЙ ВІЗИТАТОРОМ.— Польська Телеграфічна Агенція подає з Ватикану вістку, що пралат о. др. Петро Вергун зістав назначений св. Отцем на візитатора над католицьким духовенством і вірними на Україні. Це мають уважати "зворотною точкою в історії Української Церкви." Досі апостольським візитатором для України був Преосв. Чарнецький ЧНІ. з осідком в Дубні. Тепер, коли майже всі землі України опинилися під німецькою окупацією, о. Вергун буде візитатором всіх тих земель, як також перенимає релігійну опіку над всіми українськими примусовими робітниками в Німеччині. В новинці згадано, що о. Вергун має епископську юрисдикцію— себто правовласти епископа, однак не подано, чи епископа ординарія і як так, коли мають відбутися, чи були його свячення. Взагалі ця вістка досить баламутно зложена і треба підождати повного потвердження тої вістки з урядових жерел нашої Церкви.

АПОСТОЛЬСЬКИЙ НУНЦІЙ відвідав 150 канадійських і австралійських полонених, що працюють в Італії при будові каналу. Він відправив для них Службу Божу і сказав проповідь в англійській мові та уділив їм благословення. Також лишив для них гроші на їхні потреби.

НЕ ЛИШАЙТЕ ФАРМІВ!— Епископ Чікутими в провінції Квебеку, Преосв. Мелянкон візвав своїх вірних, щоби не лишали фармів. "Оставайте на своїй ріллі, не продавайте її чужинцям! Коли вона для тих стільки варта, то так само з певністю вона вартує і для вас. А ви, молоді хлопці, женіться з дівчатами своєї околиці, з тими, котрих ви довго знали і котрих чеснота є запоручена якістю їх родичів та одержаним родинним вихованням. Задержіть красу, ніжність і чистоту ваших родин! Лишіться вірними традиціям наших родин, що все мали численних дітий. А це є запорукою сталости націй." Ці слова Преосвященного епископа з Чікутими повинні наші матері вишивати і вони повинні прикрашувати стіни наших домів. Золоті це слова! Тільки їх виконати!

СЛАВНИЙ мексиканський фільмовий актор і співак Джое Моіка вступив тепер до монастиря Отців Францішканів в Арекві-па, в Перу. Від молодих літ він все мав бажання вести краще і досконалійше життя. Потім прийшла шумна карієра і маєтки. Але в 1940 році померла йому матір, він мав тоді 45 літ життя. Тоді лишив світ і маєтки, щоби шукати замість людської лише Божу славу і спасення своєї душі.

В ЛЬОНДОНІ померла тепер в 91 році життя старенька монахиня з Чину Кармеліток, француженка з роду, котра замолоду прибула до Англії і вспіла заснувати там 32 монастирі. До смерти вона не навчилася поправно говорити по англійськи, але вміла говорити Божою мовою до людських сердець і праця її була так чудесно успішна. Спровадив її кардинал Маннінг і вона стала видимим доказом, що може надприродна сила ласки Божої навіть в слабім і обмеженім людськім тілі.

ПРЕМІЄР ҐОДБУ сказав в Квебеку групі ліберальних жінок робітниць, що він самий остеріг владу перед небезпекою вживати жінок до роботи далеко поза домом, колиб зайшла потреба жіночої праці для війни з примусу. Ніхто не має права жертвувати своїм домом, сказав премієр.

КАЛЄНДАР НА ГРУДЕНЬ

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
18 В Мч. Плятона і Романа	1 В Пр. Наума
19 С Пр. Авдія, мч. Варлаама	2 С Пр. Авакума
20 Ч Преп. Григорія, Прокла	3 Ч Пр. Софонія
21 П Вхід в Храм Пр. Богор.	4 П Вмч. Варвари
22 С Ап. Филимона	5 С † Прп. Сави Освящ.
23 Н 28 по С. Св. Амфілохія	**6 Н 28 по Сош. св. Николая**
24 П Вмч. Катерини і Меркурія	7 П Св. Амвросія
25 В Сщмч. Климента папи	8 В Прп. Патапія
26 С Преп. Ампія	**9 С Непороч. Зач. Пр. Д. М.**
27 Ч Вмч. Якова перс.	10 Ч Мч. Мини і ін.
28 П Прпмч. Стефана	11 П Прп. Даниїла стовп.
29 С Мч. Парамона і Філумена	12 С Прп. Спиридона
30 Н 29 по Сош. † Ап. Андрея	**13 Н Праотців.** † Мч. Евстратія
1 П Грудень. Пр. Наума	14 П Мч. Тирса і ін.
2 В Пр. Авакума	15 В Сщмч. Елевтерія
3 С Пр. Софонія	16 С Пр. Аггея
4 Ч Вмч. Варвари і ін.	17 Ч Пр. Даниїла
5 П † Преп. Сави Освящ.	18 П Мч. Севастіяна
6 С Св. Николая Чудотворця	19 С Мч. Боніфатія
7 Н 30 по Сош. Св. Амвросія	**20 Н Отців.** Сщмч. Ігнат. Бог.
8 П Преп. Патапія	21 П Мч. Юліянії
9 В Непорочне Зачаття Пр. Д.	22 В Вмч. Атаназії
10 С Мч. Мини і ін.	23 С 10 мч. на Кріті
11 Ч Преп. Даниїла Стовп.	24 Ч Пмч. Евгенії, Навеч. Різд.
12 П Преп. Спиридона	**25 П Різдво ГНІХ**
13 С † Мч. Евстратія і ін.	**26 С Соб. Пр. Богор., св. Йос.**
14 Н Праотців. Мч. Тирса і ін.	**27 Н по Різдві і Прмч. Стефана**
15 П Сщмч. Елевтерія, Павла	28 П 20,000 мч. у Нікомидії
16 В Пр. Аггея	29 В Невинних Дітей
17 С Пр. Даниїла	30 С Мч. Анисії
18 Ч Мч. Севастіяна	31 Ч Прп. Меланії

УСТАВ НА ГРУДЕНЬ

4. Вхід в Храм. Пресв. Богор.— Все Празника. Ап. 320, Єв. Лк. 54.
6. Нед. 28 по С.— Гл. 3. Єв. утр. 6. Сл. Б. Ап. 250, Єв. Лук. 76.
13. Нед. 29 по Сош. † Ап. Андр.: Гл. 4. Єв. утр. 7. Все після Полиєл.
19. Св. Ник Чуд.: Всеноч. Єв. утр. Ів. 36. Сл. Б. Ап. 335, Єв. Лк. 24.
20. Нед. 30 по Сош.: Гл. 5. Єв. утр. 8. Сл. Б. Ап. 258, Єв. Лук. 91.
Слідує седмиця 31.
22. Непорочне Зачаття Пр. Д. Марії: Всеночне. Єв. утр. Лук. 4. Сл. Б. Ап. 320, Єв. Лук. 3.
27. Нед. Праотців. Попраз. Неп. Зач.: Гл. 6, Єв. утр. 9. Сл. Б. Ап. 257, Єв. Лук. 76.

ПОМЯНИК ЗА УСОПШИХ РОДИНИ, з пересилкою ..... 15ц.
Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Нсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Загранicею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 14, Число 12. Грудень 1942

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ГРУДЕНЬ

"Щоб усі вони були одно."

Коли Господь наш Ісус Христос після Тайної Вечері вже мав іти зустрічати свої страсти гіркі й свою криваву смерть то найбільш боліло його те, що мусів розставатися зо своїми дорогими учнями й апостолами. Він добре бачив наперед, яка тверда доля чекає їх усіх на цім світі, та які страшні вороги й небезпеки їм із усіх боків будуть загрожувати. Серед грішного світу вони будуть немов те стадо безборонних ягнят, оточене зграєю хижих вовків...

І тому Спаситель сердечно до Свого Небесного Отця молився за них усіх: не тільки за тих, що тоді разом із Ним Тайну Вечерю їли, але також і за тих, що по них мали прийти, цебто за всіх своїх вірних, що на земній кулі впродовж віків будуть безперестанку чергуватися аж до кінця світу.

І те, чого тоді для них Ісус у Свого Отця найбільше просив— то божественний дар святої єдности.

"Отче," казав Ісус: "освяти їх правдою Твоєю, щоб усі вони були одно; так як ти, Отче, з Тобою одно, так дай, щоб і вони були звершені в єдності, щоб світ повірив, що Ти мене послав."

З оцих слів, записаних у святій Євангелії, ясно виходить, що га єдність, що її Ісус тоді в свого Отця просив,— то мала бути виразна відзнака Його правдивої релігії. Єдність та мала бути така надзвичайна, що люди доброї волі, бачучи її, повинні б казати: "Це чудо Божої Всемогучости! Це для нас певний знак, що Бог цю релігію встановив, та що релігія ця правдива!"

Небесний Отець вислухав молитву свого Сина Однородного, і дав Його Церкві святій той надприродний дар святої єдности, що його Вона завжди вірно зберігає. І ось серед широкого світу люди доброї волі можуть постійно бачити чудо Божої Всемогучости: чотириста мільйонів католиків, що по всій земній кулі розсіяні, співають те саме "Вірую," приймають ті самі Христові Тайни, та з пошаною слухають того самого Пастиря, що до ньо-

го Христос виразно сказав: Паси вівці Мої, паси ягнята Мої!"

Кожному, хто щирим оком на ту католицьку єдність погляне, стає ясно, що така єдність тільки від Бога може прийти— не від людей. Ні, вона понад людські сили, понад сили природи людської. В природі людській є великий нахил до того, щоб ділитись, розбиватись на партії, щоб творити щораз нові секти й нові релігійні організації. З одного тільки лютеранізму витворилось аж понад триста ріжних-преріжних сект. Не дивуймося: це зовсім згідне зо схильністю людської натури. Кожна людина має свою голову, свій розум, кожна поясняє собі Біблію по своєму, кожна хоче мати рацію— тому й не диво, що секти так легко множаться; це зовсім по-людському.

Одначе таке явище, як чотириста мільйонів католиків, що визнають одну й ту саму віру, мають один і той сам культ, та слухають тієї самої духовної Влади—і то не рік-два-три, а сотні й тисячі років уже— о! це напевно є вже явище надприродне, що гільки від Бога може походити; це називається чудо католицької єдности.

Цього місяця Апостольство Молитви має прекрасне наміреннія молитися, щоб ота Єдність свята між учнями Христовими в світі росла й кріпилася, щоб якнайбільше людей до тієї єдности навертались і приставали. Це наміреннія буде напевно дуже приємне Господу Богу, бо ж воно таке саме, як те, що його мав Спаситель світу, коли по Тайній Вечері молився, кажучи: "Отче, дай, щоб усі вони були злучені в одно, щоб світ повірив, що Ти мене післав!"

Що може дати тобі світ без Ісуса? Життя без Ісуса— страшне пекло, а з Ісусом— розкішний рай. Коли Ісус буде з тобою, ніякий ворог не зможе пошкодити тобі. Хто Ісуса знайшов, знайшов дорогоцінний скарб понад усі скарби. А хто втратив Ісуса, той утратив безмежно багато: більш, ніж увесь широкий світ. Найбідніший у світі той, що живе без Ісуса; а хто добре з Ісусом живе, той напевно в світі найбагатіший. (Наслідування Ісуса Христа, II. 8).

Чисте сумління—передсмак Божого неба! Як сонечко на небі чорні хмари розганяє, так і чисте сумління розганяє всі наші смутки життьові. І подібно як той мед, що не тільки сам солодкий, а ще й інші навіть дуже гіркі речі осолоджує, так і сумління чисте може осолодити навіть найгіркіші болі й страждання в нашому житті.

---

93. ПСАЛОМ ЦАРЯ ДАВИДА

1. Боже справедливої пімсти, Господи,
   Боже справедливої пімсти, з'явись!
2. Устань, праведний судде землі,
   Відплати гордим по заслузі!
3. Доки ж ті беззаконники, Господи,
   Доки беззаконники ті тріюмфуватимуть?
4. Вони виголошують зухвалі бесіди,
   Та й вихвалюються,— всі ті діячі беззаконня.
5. Господи, вони розтоптують нарід твій,
   Вони гноблять твоє наслідя,
6. Вбивають удовицю й чужинця,
   І сиріток безборонних мордують.
7. І кажуть вони: "Не побачить Господь,
   Та й не спостереже Бог Яковів."
8. Схаменіться ж, нерозумні люди!
   Коли ж, божевільні, буде розум у вас?
9. Невже той, хто вухо насадив, не почує?
   Невже той, хто кого сотворив, не побачить?
10. Чи той, хто народам кари роздає, не покарає?
    Той, хто розум людині дарував, хіба не зрозуміє?
11. О, Господь знає людські думки,
    Він знає, що вони пусті!
12. Щасливий, Господи, чоловік, що його ти остерігаєш,
    І навчаєш його свого закону,
13. Щоб успокоїти його в день нещастя,
    Поки викопається яма беззаконному.
14. Ні: не відкине Господь народу свого,
    Та й не оставить свого наслідя;
15. Бо суд вернеться знов до справедливости,
    І всі люди правого серця підуть слідом за ним.
16. Хто повстане за мене проти лиходіїв?
    Хто підтримає мене проти діячів беззаконня?
17. Як би так Господь не допомагав мені,
    То незабаром душа моя замешкала б у мовчазному гробі.
18. Коли кажу: "Хитається нога моя,"
    Твоя милість, Господи, підтримує мене;
19. Коли я сильно стривожений від натовпу моїх думок,
    Потіхи твої розвеселяють душу мою.
20. Чи може бути що спільне між тобою й судом погибелі,
    Що творить кривду в ім'я закону?

21. Вони накидаються на життя праведника,
Та засуджують кров цілком невинну.
22. Одначе Господь твердиня моя,
Бог мій— скеля мого притулку.
23. Він відверне на них їх власне беззаконня,
Їх власною злобою він викоренить їх,
Він зовсім винищить їх, Господь, наш Бог!

* * *

Девятдесять і третій псалом Царя Давида, це голосний, енергійний протест проти жорстоких тиранів, несправедливих суддів та гордовитих гнобителів, що над безборонним народом насильям запанувавши під, ноги його беруть і без милосердя розтоптують. Одначе зо своїм слушним протестом надхнений псалмотує певець не звертається до якогось високого людського авторитету— ні: ситуація така безвихідна, така (по людському судячи) безнадійна, що людська сила нічого тут не вдіє. Ті безбожники так сильно забезпечились, так зручно закріпили свою владу, стільки могутніх союзників і спільників здобули собі всюди, що апелювати проти них до якогось вищого людського суду, до якоїсь Ліги Націй— ні на що не придасться. Тому святий пророк до Всемогучого Бога зо своєю скаргою звертається, з глибини серця кличучи: "Боже справедливої пімсти, Господи, Боже справедливої пімсти, з'явись!"

І вилившн ввесь жаль свого серця перед Богом, псалмопівець знаходить потіху й покріплення в тій думці, що Бог таки про вірних своїх слуг не забуде: адже Він, що очі й вуха людям дав, напевно сам усе бачить і чує; Він, що розумом людську душу обдарував, напевно добре розуміє, чия правда, а чия кривда; Він у своїй безконечній Премудрості напевно зуміє покерувати світом так, щоб усе накінець вийшло на добро його вірним приятелям.

Тому псалом кінчиться бадьорим тоном надії та дитячого довір'я: "Господь—твердиня моя; Мій Бог—скеля мого ряткунку!"

Нечисте сумління, мов той червяк, що зродивсь із гріховного бруду, затроює людині всяку радість, огірчує кожну хвилину життя. Людина з нечистим сумлінням похожа на того злочинця, що його засудили на смерть: навіть найбільші розкоші цього світу вже не всилі дати йому крихітки правдивого задоволення.

Слово Святого Єфрема про Покуту

Одного разу, натомлений довгою дорогою, спинився я на зеленому горбку, та й сів, відпочивати. Кругом мене було під ту хвилю якось так надзвичайно тихо, так спокійно, що я легко завважував свій власний віддих, і навіть докладно чув, як серце в грудях билося. Серед тієї глибокої, врочистої тиші я став роздумувати про своє земне життя, яке воно повне неспокою, клопоту й метушні. І зробилося мені на серці так невимовно важко та смутно, що я вголос заплакав, і так сам до себе промовив: "Оце моє земне життя минає наче тінь, утікає як той швидконогий верхівець, і в'яне як весняна квітка в чистім полі." І ця гадка мене чогось дуже затривожила. По хвилі я далі став казати: "Земне наше життя хутко проминає, й ми самі не знаємо—як. А чому ж ми такі недбалі, що даємо себе в'язати ланцюгами пустих думок, грішних та й підлих учинків?"

Отак роздумуючи, підніс я свої очі до неба, й попав неначе в захват. Великий страх пройняв тоді всю мою істоту наскрізь, бо душевними очима побачив я Господа Бога на престолі небесної слави й здавалося мені, що Він так до мене заговорив:

"Чому ж ти, бідна душе, так легко забуваєш про свою небесну домівку, що сяє блеском невимовної слави? Чому не любиш ти свого непорочного, безсмертного Жениха? Чому так безумно легковажиш усі скарби й багатства, що їх тобі Я зготовив у царстві вічного життя? Чому, душе, віддалилася ти від мене негідними своїми гадками й ділами? Чому не стоїш із ясним світильником у руці, чекаючи радісного поклику: **Оце надходить Жених**! Чому, душе, не подбаєш ти про одіж весільну, сніжно-білу? Чому не радієш тією гадкою, що в небі чекає тебе вічна слава? Чому не маєш ти доброго серця для Мене, що тебе вирятував від загибелі вічної? Я ж смерть добровільно на себе прийняв, щоб тебе з собою поєднати! Я так гаряче бажав дарувати тобі своє власне дідицтво! Я тебе обсипав несчисленними добрами, бо я всещедрий Цар! Ради тебе, душе, я став людиною, щоб твоє життя спасти від немину-

чої смерти. Я тобі гарне місце в небі приготовив на вічну радість і славу! А ти, невдячна душе, так нікчемно від мене відвернулася! Ти з погородою покинула Мене, Небесного Жениха, й усі Мої несчисленні добра, що їх тобі Я в небі приготовив! Хто ж на всім світі більш гідний твоєї любови, ніж Я, що світ увесь вирятував від заглади? Де ж є ліпший від Мене отець? А ти, нещасна душе, полюбила огидну земну марноту,— Мене ж, Небесного Отця, покинула!"

Так то душа моя слухала всіх отих жалібних докорів Господа нашого Ісуса Христа, й щораз ясніше бачила свою власну підлість. А в серці відчував я такий великий біль і страх, що я всім тілом дрижав і трясся, мов у пропасниці, і думав, що цього не переживу, і не знав я, куди б мені зо стиду дітися. Тоді вирвались мені з уст оті розпучливі слова: "Гей, ви, гори та скелі стрімкі! Впадьте на мене, й розчавіть мене підлого грішника й безбожника!" Потім знову заплакав я гірко й, зо стиду похиливши голову, жалів я самого себе та й став нарікати:

"По що ж я властиво родився? По що? Чи на те, щоб Господа милосердного зневажати? Шкода, що я на світ прийшов, шкода, що малим у колисці не вмер! На що придалися мені ті великі дари, що ними Господь мене так щедро обсипував, ті ласки й скарби Божого милосердя, що їх я безперестанку одержував?"

І повалився я, обезсилений, на землю, і плакав і голосив гірко, вмиваючись гарячими сльозами:

"Не відкинь моєї скарги, Господи, й прийми благання нужденного грішника, що, перенятий щирим жалем, стоїть тепер перед Твоїм обличчям! Довготерпеливий і многомилостивий Боже, не суди мене по моїм ділам, не пам'ятай моїх страшних провин, що стягають на мене Твій справедливий гнів! Почекай іще трохи, ласкавий Чоловіколюбче, ще принаймні хвильку мені нещасному почекай, щоб міг я гідно спокутувати свої гріхи! Ласка Твоя обмила вже безліч провин моєї молодости, тож нехай обмиє також і беззаконня моєї старости. Я добре це знаю, що Ти, довготерпеливий Господи, виразно поклявсь самим Собою, кажучи: **"Як правда те, що Я живу, так теж правда, що не бажаю смерти грішника, а хочу, щоб вирятувався він від свого беззаконня."**

Многомилостивий Чоловіколюбче, милосердний Господи! Ти в своїй ласкавості поклявсь, що не хочеш смерти грішника, а бажаєш, щоб грішник навернувся й жив.

Будь же милостивий мені, бідному грішникові, що на Твоє безмежне милосердя надію покладає! Позволь мені з Тобою раз на завжди поєднатися! Замість того, щоб страшна Твоя кара впала на мене неприготованого, дай, щоб ласка Твоя заздалегідь на мою душу зійшла, й захоронила мене від Твого гніву!"

Так благав я тоді сердечно ласкавого Господа. І скільки разів приходить мені на гадку той день і та година, як мене той невимовний страх напав, то завжди робиться мені гірко на душі, і я мимохіть плачу й важко зідхаю. Та, на жаль, занадто хутко забуваю я про молитву, сльози, страх і покуту, та марную той дорогоцінний час, що його мені Господь у своїй доброті так щедро на цім світі ще подає. Як же це діється, що моє серце остає далі таке холодне й тверде, та що я такий недбалий, і так скоро про все забуваю? Бувають хвилі, правда, коли плачу й щиро каюся своїх гріхів, а все таки небавом опісля я знову стаю змисловий, безбожний, гнівливий та легкодушний, і ні трохи не думаю вже про покуту й про справедливий Божий суд. Хіба ж Господь не буде зважати на мої діла? О!— Ні!

Прошу вас, друзі мої щирі та й дорогі, моліться за мене грішника до ласкавого Чоловіколюбця й Господа. На те власне й розповів я вам оту пригоду, що мені так несподівано трапилась того незабутнього дня. Ви напевно можете, якщо тільки схочете, перед Богом заступитися своїми молитвами за мене грішного.

Знаю дуже добре, що молитва вірних у Єрусалимі визволила колись Апостола Петра з тяжких кайдан і з темної в'язниці. Так само й ваша сердечна молитва вирятує й мене, нещасного грішника й безбожника від страшної загибелі.

Не забувайте про мене ви, Божі приятелі й браття Христові! Благайте гарячими молитвами милосердного Спасителя, хай захоронить мене від того лютого ворога, що безперестанку засмучує душу мою! В Тройці Єдиному Богові: Отцеві, Синові, й Святому Духові хай буде честь і слава по всі віки! Амінь.

Ось одна із тих чудових та зворушливих наук, що їх говорив колись святий Єфрем своїм учням. Може бути, що наука ця з першого разу не промовить нам до серця, але попробуймо прочитати її уважно й поволі ще раз і ще раз, то може й наше серце накінець зворушиться, згадавши гріхи свого життя й своє нужденне недбальство...

Цариця Ґваделюпи

Це сталося в суботу, дня дев'ятого грудня Року Божого тисяча п'ятсот тридцять і першого. Дорогою, що провадить до манастиря святого Якова в ТляльтеТолько (так називається одна з дільниць великого містаМехіко) ішов убогий Індіянин, що звався Жуан Дієґо. Подібно, як щодня так і тим разом поспішав він до манастирської церкви на Службу Божу.

Він уже був дійшов недалеко славного узгір'я Тепе-Як, де ще недавно перед тим погани вбивали людей на криваву жертву огидному ідолові— аж тут нараз, зовсім нежданно-неподівано, серед ранньої тиші, розлягся якийсь чудовий, надземний спів. Індіянин на хвилину спинився, і став уважно слухати й роздивлятись кругом, чи де не зуздрить надзвичайних співаків. Та, замість них, побачив він серед неба ясну, світляну хмару, що чудово мінилася й мерехтіла сімома барвами веселки. Одначе ані той таємний спів, ані оте надзвичайне явище серед неба ні трохи не збентежили нашого простенького Індіянина. Навпаки: його серце наповнилось невимовною втіхою-радістю.

"Що це може бути?" спокійно спитав він самого себе. "Що це за видіння таке перед моїми смертними очима?... А може то я вже не на землі, а серед райського саду, в тій надземній, небесній країні, що закрита від ока смертних людей?"

Одначе та чудова поява тривала не довго. За кілька хвилин світляна хмара на небі щезла, й таємні співи замовкли. Та зате з горбка Тепе-Як почувся чийсь милий срібний голос, що кликав зовсім виразно: "Жуане Дієґо! Жуане Дієґо!" Вийшов отже наш покірний Індіянин аж на сам верх узгір'я,—дивиться й очам своїм не вірить: перед ним стоїть чудова Пані в усій величі й блеску свого царського маєстату. Вона ласкаво до нього усміхається, й рідною його індіянською мовою любо розмовляє:

"Жуане Дієґо, сину мій дорогий, куди так раненько поспішаєш?"

"Світла Володарко," відповів він: "я йду до Тляльте-Только на Службу Божу."

"Слухай, сину," каже вона йому далі: Слухай уважно й знай, що з тобою розмовляє Вседіва Марія, Мати Правдивого Бога, Творця й Володаря всіх людей. Я дуже бажаю, щоб тут на цім узгір'ї побудовано гарну святиню на мою честь. Колись усі, що мене в цій країні шанують і люблять, знайдуть мене тут як добру й ласкаву Матір. Тут рясним дощем сходитиме благословення моє на тих, що до мене будуть кликати з любов'ю та довір'ям. Іди, отже, сину, мерщій до Єпископа й перекажи йому від мене, що я конче бажаю мати святиню на цьому місці. Розповідж йому докладно все, що ти тут бачив і чув. Я щедро віддячу тобі за всю твою ревність і пильність."

Поклонившись Їй покірно аж до землі, побожний Індіянин так промовив:

"Пресвітла Володарко! Я, Жуан Дієґо, твій вірний слуга, й негайно виповню Твої прикази."

Так сказавши, він іще раз низенько Їй поклонився, і швидкою ходою пішов до міста, щоб якнайхутче застукати в браму єпископської палати Преосвященного Жуана Зумараґи, першого Владики міста Мехіко.

Слугам єпископа та рання візита простого й дуже нужденно зодягненого Індіянина ні трохи не подобалась, і вони намагались відправити його ні з чим. Одначе Жуан Дієґо своєю терпеливою рішучістю щасливо переміг усі труднощі й перешкоди, й накінець явився перед Його Преосвященством і докладно виявив свою справу.

Єпископ терпеливо вислухав усе до кінця, одначе не повірив у всю оту надзвичайну історію. На його думку той непоказний, бідно зодягнений Жуан Дієґо ні трохи не надававсь до такого високого посланництва. А зрештою простому, неосвіченому Індіянинові могло щось у дорозі привидітись або причутись, отже було б дуже нерозважно відразу повірити в усе, що він росказує.

І так Жуан Дієґо мусів вертатись додому, з важкою журбою на серці. Його місія не вдалася... Що ж він відповість Пресвітлій Володарці, коли Її вдруге зустріне?

* * *

Вечірне сонце вже спускалося на захід, і останнім промінням своїм золотило ще вершок узгір'я Тепе-Як, коли наш Жуан Дієґо вертався невеселий додому. Був іще віддалений від вершка на кілька кроків, аж тут нагло та сама чудова картина, що вранці, знов розгорнулась перед його очима! Пресвітла Володарка в усій своїй надземній величі й маєстаті вже його дожидала, щоб почути відповідь Єпископа.

Покірний, як мала дитина, наш побожний Індіянин по-

хилив перед Нею свою голову та з болем серця признавсь, що посланництво його зовсім не вдалось.

"Пресвітла Володарко," сказав він Їй: "великі люди ніколи не повірять такому простому й темному Індіянинові, як я. Тому пошукай собі якогось відповіднішого посланця."

Пречиста ласкаво усміхнулась на ту його дитячу простодушність, і сказала:

"Сину мій дорогий, мені не бракує ні слуг, ні посланців. Одначе тебе я вибрала собі, щоб ти сповнив бажання мого серця. Піди отже взавтра до Єпископа ще раз, і ще раз докладно перекажи йому те гаряче бажання Вседіви Марії."

"Не гнівайся, Пресвітла Пані, що я так до Тебе посмів говорити. О, я охоче піду! Я всім серцем рад би послужити Тобі! Правда, боюся, що мені й цим разом не пощастить, бо Єпископ мені не схоче повірити, одначе, як би там воно й не було, взавтра ввечері я принесу тобі відповідь від Єпископа."

Так сказавши, покірний Індіянин низенько вклонився, і відійшов додому.

Наступного дня, в неділю десятого грудня він набожно вислухав Служби Божої й науки катехизму в манастирській церкві, а потім знов пішов стукати в браму єпископської палати, щоб дістатися до Владики. Але й тим разом прийшлося йому витерпіти багато упокорень і насмішок із боку нечемних слуг, поки його накінець допустили на авдієнцію до Єпископа.

Увійшовши туди, Жуан Дієго зібрав усі сили свого розуму й серця, щоб якнайкраще розповісти, як то Божа Мати вдруге з'явилася йому на тому самому місці, і як удруге казала йому йти ще раз до Єпископа й виразно йому переказати Її гаряче бажання, і як накінець він сам, Жуан Дієго до глибини душі переконаний, що то не був ніякий привид, а таки направду Мати Предвічного Бога, сама особисто до нього промовляла.

Єпископ спокійно вислухав оповідання Індіянина, і був уже схильний вірити в правдивість тих надзвичайних фактів. Але, щоб краще забезпечитися перед можливим обманом і небезпечною засідкою диявола, Владика завдав нашому простенькому Жуанові ще багато різних перехресних питань, а накінець відправив його, кажучи:

"Якщо хочеш, щоб я повірив тобі, то мусиш мені дати виразні докази. Йди отже, й перекажи тій Світлій Пані,

що тобі з'явилася, хай тобі дасть якийсь виразний знак, щоб я міг переконатися, чи ти говориш чисту правду."

Пішов отже бідний Жуан, зажурений додому, а Єпископ приказав двом своїм слугам потайки слідити за ним, і добре вважати, кудою йде й що робить. Так пустилися ті два шпигуни слідом за Індіянином, але, як уже були недалеко горбка Тепе-Як, вони нагло стратили його з очей. Даремно шукавши його ще якийсь час, вони вернулись сердиті й обурені до єпископської палати, й оскаржили Жуана Дієго за чарівництво. Також просили Єпископа не вірити в ту надзвичайну історію Індіянина, й гостро показати його, як би він ще раз відважився до палати прийти.

* * *

Тимчасом побожний наш Індіянин вийшов собі спокійно на сам вершок узгір'я, де вже Пресвітла Пані його дожидала. Він докладно розповів Їй свою розмову з Владикою. Тоді небесна Цариця додала йому відваги, кажучи ніжно, лагідно:

"Сину мій дорогий, прийди взавтра сюди на це узгір'я, то я тобі дам виразний знак, що переконає Єпископа щодо правдивости твоїх слів."

Тим разом відійшов Індіянин із перед обличчя Світлої Володарки цілковито піднесений духом; на серці було йому невимовно легко, а з очей трискало проміння святої радости.

Одначе вдома застав він несподіваний клопіт: його дядько, Жуан Бернардіно, тяжко заслаб і лежав у великій гарячці. Наступного дня, в понеділок, одинадцятого грудня, хорому стало ще гірше, так що бідний Жуан Дієго мусів піти по лікаря, а про обітницю, дану Божій Матері, цілковито забув.

У вівторок ще вдосвіта, зміркувавши, що хорому залишилась уже дуже мала надія подужати, Жуан пустився в дорогу по священика. І щойно тоді, коли вже побачив перед собою узгір'я Тепе-Як, пригадав собі ту важну обітницю, що її повинен був виконати, ще попереднього дня. Боячись отже, щоб Божа Мати не докоряла йому за його недбальство, він, замість іти простою дорогою вперед, скрутив на бічну польову доріжку.

"Насамперед піду покличу священика до хорого," подумав він собі: "а потім, коли вже буду вертатись, спинюся тут якийсь час, то може вийде до мене Пресвітла Володарка.

Та, заледве він собі так у серці помислив, як уже небесна Цариця зійшла з горбка Тепе-Як, і заступила йому дорогу.

Пречисте обличчя Її було опромінене надземним сяєвом; на голові мала царську діедему з ясних зірок; срібнокрилі ангели підтримували фалди Її пишної шати.

"Куди йдеш так раненько, мій сину?" спитала його ласкавим голосом: "Чому не тримаєшся простої дороги, а звертаєш на цю польову стежку?"

Почуття великого страху й стиду огорнуло бідного Індіянина; він упав на коліна, та став Її перепрошувати, оправдуючись тим, що в нього в хаті тяжко хорий дядько лежить.

"Сину," сказала йому ласкаво Божа Мати: "не журися! У мене є здоров'я для недужих, і життя для тих, що вмирають. Покинь уже всяку журбу про свого дядька: йому ніщо не грозить— він уже цілковито здоров."

Невимовно втішився й зрадів Жуан Дієго, почувши таку веселу звістку; він скочив на рівні ноги, й закликав:

"Пресвітла Царице моя, пішли мене негайно до Єпископа; але дай мені для нього потрібний знак і доказ!"

Пречиста показала йому рукою вершок узгір'я, й лагідно промовила:

"Йди мерщій на сам верх горбка Тепе-Як, і нарви собі квіток, що їх там побачиш. Потім прикриєш їх полою свого плаща, й занесеш Єпископові."

Індіянин негайно так і гробив. Вийшов на верх узгір'я, де була доволі широка камяна площина; і дивне диво: на тій безплодній каменюці, де навіть одного стебла трави ніхто ніколи не бачив,—тепер розцвілись розкішні, запашні рожі, а на їх ніжно барвних, пелюстках каплі роси мерехтіли, мов найцінніші перли. Захоплений Індіянин нарвав багато тих чудових квіток, та й вернувся до Неї. Вона ж сама, поскладала гарно ті рожі, завинула їх старанно в його плащ, а накінець промовила:

"Нікому на дорозі не показуй, що несеш; і не розгортай свого плаща, аж поки станеш перед самим Єпископом. А тепер, мій сину, йди в спокої."

* * *

І так Жуан Дієго вже втретє опинивсь перед єпископською палатою; одначе слуги ні за що в світі не хотіли впустити його до Владики, хоч як він їх просив і благав, і навіть плакав перед ними. Один із слуг, завваживши, що Індіянин щось ховає в своїм плащі, прискочив до нього та й каже: "Покажи, що ти там так старанно ховаєш від нас?" Але Жуан рішуче відмовивсь показати йому свій скарб. Тоді той нікчемний слуга силоміць потягнув за один кінець плаща. Та, заледве він це вчинив, як якийсь надзвичайний, небесний запах розійшовся кругом. Тоді збіглися всі інші слуги, та й зміркувавши, що щось дуже важне діється, запровадили Індіянина до Єпископа.

"Ось, чудові квітки," закликав радісно Жуан: "що їх Пресвітла Володарка посилає Тобі, Владико." За цим словом він розгорнув свій плащ, і розкішні рожі посипались до ніг Преосвященного. Та це ще не все: на вбогому плащі Індіянина виднівся прегарний образ Пречистої Богородиці, чисто так, як вона виглядала на узгір'ї Тепе-Як, коли з'явилась Жуанові Дієго.

З якнайбільшою пошаною став тоді Єпископ на коліна, й так само зробили й усі його слуги. То був перший побожний поклін перед тим чудесним образом, де пізніше впродовж століть мали з великим довір'ям і любов'ю молитися побожні товпи паломників.

Віддавши належну честь Небесній Цариці, Єпископ побожно здіймив Індіянинові з плечей той надзвичайний плащ, і заховав його в своїй приватній каплиці. Згодом образ той був перенесений на інші місця, а накінець до величавої базиліки, де ще й сьогодні можна його бачити.

Преосвященний Жуан Зумараґа взяв своїх слуг, а з ними й Індіянина, та й пішов на узгір'я Тепе-Як. Там Жуан Дієго докладно описав їм усі появи Небесної Цариці, а накінець просив, щоб йому позволили вернутися додому. При тім росказав він Єпископові про свого дядька, що його Божа Мати обіцяла чудесно уздоровити з дуже небезпечної недуги. Почувши це, Єпископ казав двом своїм слугам іти разом із Індіянином, і його дядька, якщо він справді уздоровлений, негайно взяти з собою до єпископської палати.

* * *

Так отже наш Жуан Дієго вернувся додому в товаристві двох слуг Єпископа. Як уже були недалеко хати, вийшов їм на зустріч сам Жуан Бернардіно, веселий і здоровий; навіть найменшого сліду недавньої недуги не видко було по нім. Єпископські посланці попросили його чемно піти разом із ними до Владики, а Бернардін почувши це, голосно закликав:

"Так, так! Пречиста Діва вернула мені цілковите здо-

ров'я. Вона мені казала піти до Єпископа; Вона конче бажає, щоб на Її честь збудовано святиню; там Вона буде називатися: Цариця Гваделюпи."

Цариця Гваделюпи! Такий титул вибрала собі сама Непорочна Діва. Слово "Гваделюпа" (так виясняють його найкращі знавці) складене з двох арабських слів, що згодом дістались до еспанської мови. По-українському можна б їх перекласти: "Бистра Річка" або "Світляні Потоки."

Отаке, в усій своїй історичній правді, є те велике чудо, що дало почин новій прекрасній набожності до Вседіви Марії. Набожність та, що її сама Божа Мати засадила на мексиканській землі, згодом розрослась у могутнє дерево, що буйні віти свої заспустило в краї Південної й Північної Америки. Набожність до Пречистої Діви, як преславної Цариці Гваделюпи, є навіть досить знана в Франції, Італії й Еспанії. Але особливо кожному католицькому мексиканцеві вона надзвичайно дорога, і він з великим довір'ям до Божої Матері вже змалку вчиться казати: "Неустра Сеньора де Гваделюпе, руега пор носотрос! Наша Володарко Гваделюпи, молися за нас!"

ПРАВИЛО ЖИТТЯ

В день першого Причастя свята Джемма Ґальґані записала до свого зшитка ось такі постанови:

1. Кожний раз, коли буду сповідатись і причащатися, старатимусь робити це так щиро й сердечно, наче б то вже була моя остання Сповідь та й останнє святе Причастя.

2. Якнайчастіше буду відвідувати Ісуса в пресвятій Тайні Евхаристії, особливо тоді, як на серці буде мені важко та смутно.

3. До кожного свята Божої Матері буду приготовлятись якоюсь особливою покутою, щоб так заслужити собі Її благословення.

4. Буду старатися завжди пам'ятати, що Бог усюди присутній, та що я постійно в Його руках.

5. Кожний раз, як почую, що на годиннику б'є година, буду казати Ісусові три рази: "Ісусе мій, змилосердися надо мною!"

На перший погляд постанови ці дуже простенькі, одначе, заховуючи їх вірно й докладно, Джемма Ґальґані дійшла до великої святости. Вона померла 1903 р., маючи заледви 25 літ, а вже року 1940 Святіший Отець Пій XII. врочисто проголосив її святою.

ДО ХРИСТА

ІСТОРИЧНА ДРАМА В ЧОТИРЬОХ ДІЯХ

Особи Першої Дії:

1. **Аврелій,** римський патрицій
2. **Фульвія,** його дочка
3. **Маркила,** його невільниця
4. **Валеріян,** освободжений невільник
5. **Езоп,** невільник
6. **Прокуль,** римський офіцер

ПЕРША ДІЯ

Дія відбувається на ґарній, квітками оздобленій терасі перед домом багатого римського пана Аврелія; зблизька видно кілька симетрично розставлених крісел, а фонтан далі блищиться озеро й тягнеться величавий парк. Білий день при кінці дії поволі гасне.

Фульвія (надходить з правого боку; з її блідого обличчя й непевного ходу видко, що недавно перебула тяжку недугу. Служниця Маркила підтримує її).

Маркила: Чи останешся тут, Фульвіе? День сьогодні напричуд гарний.

Фульвія: Так, я трохи посиджу; я вже не така слаба. (Рішуче): Ні, сьогодні не хочу бути слаба!

Маркила: Спочинь трохи коло цих квіток: вони так гарно пахнуть!... (Помагає їй сісти).

Фульвія: Квітки? О, мені вже стільки понаносили їх у кімнату! Та я не люблю квіток: вони так хутко в'януть і всихають, а мені здається, що разом із ними теж і я поволі в'яну та всихаю.

Маркила: Покинь отї смутні думки, Фульвіе; адже ти вже здорова!

Фульвія: Так, Маркило, здорова, й це завдячую тобі. Ах, скільки днів і ночей ти, бідна, коло мого ліжка пересиділа! Нераз я, бувало, вдаю, що буцім то вже сплю, а тимчасом крадькома споглядаю, що ти робиш. А ти, замість користати з нагоди, щоб очі на хвилю заплющити й задрімати,—ти за мене тоді сердечно молилася... Так, то ти, Маркило, врятувала мене!

Маркила: Ні, шляхетна Фульвіе, не я, а інший хтось був, що тебе врятував.

Фульвія: Я знаю, хто: Христос, що Його святе Хрещення я з ві-

рою прийняла.

Маркила: Пст!... Тихо, а то не доведи, Господи! готові тебе ще почути!...

Фульвія: Мені однаково! Хай чують: скоріше, чи пізніше мій батько й так про все дізнається.

Маркила: Та чи второпно це? Адже ти ще така ослаблена.

Фульвія: Ні, я почуваю себе цілком добре. (По хвилині). Аби тільки вечір хутко настав!... Якщо сьогодні не піду на збори, то —здається мені— ніколи вже туди не зможу піти.

Маркила: Чому? Чого ти так боїшся?

Фульвія: Хіба ж я можу знати, що станеться? Скоро зустріну батька, то зараз скажу йому просто: "я християнка; коли я лежала в довгій недузі, Маркила навчила мене вірити в Христа, і я забажала христитися; і от одного дня, за дозволом Апостола, Маркила мене охристила."

Маркила: Ах, як ти це все роскажеш, то пан Аврелій тяжко покарає мене, стару невільницю, або відішле мене на свої землі в далекій Сицилії, де вже тебе ніколи не побачу.

Фульвія: Не бійся: мій батько мене дуже любить; він зробить так, як мені буде до вподоби; він тебе напевно не покарає, а я ще й постараюсь випросити в нього щось далеко більше й краще для тебе.

Маркила: Щось далеко більше й краще?

Фульвія: Так, Маркило, хочу тобі випросити волю!

Маркила: Спасибі тобі, шляхетна Фульвіє, за твоє добре серце; але скажи сама: що мені вже з тієї волі? От позволь мені радніш остатися з тобою. Я щаслива, що можу служити тобі: ти мене й так не маєш уже за рабиню.

Фульвія: Ні, Маркило, ти не рабиня; ти в мене, мов рідна мати!

Маркила: Якщо так, то до щастя мені нічого більш не потрібно.

Фульвія (По хвилині): Поможи мені підвестись, та й ходім у город.

Маркила (Подає їй руку): Ось і Аврелій, бачу, вже вертається; коло нього, здається, йде також Валеріян.

Фульвія: Валеріян? Колишній його невільник, що одержав волю? Ти, Маркило, здається, любиш його?

Маркила: Так, ми тут колись служили разом. Він, що правда, був гордий і простакуватий, але пан Аврелій його дуже цінив, тож і я, звичайна рабиня, не могла про нього зле думати.

Аврелій (Разом із Валеріяном надходить з правого боку): До-ню моя дорога! Як я тішуся, що тебе знов тут бачу! (До Валеріяна): Правда, Валеріяне, що по ній уже ніякої недуги не пізнати?

Валеріян: Ні, пане; навіть сліду з недуги вже не видко.

Аврелій: Ти, Фульвіє, кудись ідеш?

Фульвія: Так, тату, йду трохи до городу.

Аврелій: Тільки не відходи далеко; ти ж знаєш, що сьогодні Прокуль має до нас прийти.

Фульвія: Так, я знаю; але я хутко вернуся.

Аврелій: Ну, то до побачення, дитинко! (Фульвія з Маркилою відходять): Чого ж це ти, Валеріяне, так довго до нас не показувавсь?

Валерій: Хіба ж мені так дуже приємно сюди вертатися?

Аврелій: Я тебе розумію: ти боїшся віднайти тут своїх давніх знайомих.

Валеріян: Заледви переступлю поріг твоєї палати, а вже дверник балакає зо мною без ніякої церемонії, наче б я був йому рівня, цебто такий самий невільник як він; скоро ввійду до твого парку, то зараз усі огородники перешіптуються між собою, показуючи на мене пальцем; навіть стара Маркила, відходячи звідси, обкинула мене своїм гострим, гадючим поглядом. Твої раби, Авреліе, занадто смілі!

Аврелій: Люблять тебе, як галапаса— ха, ха, ха! Що ти властиво тепер поробляєш?

Валеріян: А що ж галапас може поробляти? От живу коштом других!... Одначе не легкий це хліб!

Аврелій: Чи дійсно не легкий!

Валеріян: Юпітером тобі клянусь, що ні. Вранці встаю, й не знаю, в кого доведеться обідати. Скоро стріну яку грубшу рибу, цебто багатого консуля, чи молодого шляхтича-патриція, то вже здалека кланяюсь йому низенько, стримую його на вулиці, хвалю його шляхетний рід, його дорогі одяги, його золоті обшиття. Потім іду слідом за ним довгими вулицями, поки наконець він запросить мене до себе на обід, чи вечеру, якщо не того самого дня, то принаймні на другий день. Але скільки балакання коштує мене оте нещасне запрошення, скільки нервів воно мені з'їсть! Нераз приходиться хвалити такі підлі одиниці, такі погані пики, що аж страх! Та іншої ради нема: треба хвалити.

Аврелій: Ну, і вдається тобі та штука?

Валеріян: Чи вдається, питаєшся? Ще й як вдається! Гермесом тобі клянусь, що я вже був на обіді майже у всіх римських сенаторів, а деколи навіть у ще більших панів.

Аврелій: Мабуть у преторів, консулів?

Валеріян: Ще вище, мій пане!

Аврелій: Ще вище? У кого ж би це могло бути? Хіба може в самого...

Валеріян: Так, так, мій шляхетний пане: я обідав у самого цісаря!

Аврелій: У Нерона?

Валеріян: Вір мені: це не був ніякий жарт. Він бідачисько деклямував нам свої мізерні вірші, а при тім так незугарно вимахував руками, так дико завертав своїми великими очима, що аж лячно було дивитись. Потім чогось замислився, виймив з кишені гострого ножика, й приказав Суріеві, щоб йому протяв головну жилу на руці.

Аврелій: О, я собі добре пригадую той вечір; я тоді саме був у Сурія.

Валеріян: У Сурія? Ти там був? Хто ж іще був там тоді з тобою? Що ж люди про нього кажуть?

Аврелій: Нічого важного.

Валеріян (на бік): Ну, й затялася стара біда, так що нічого не довідаюсь! (До Аврелія): Кажуть, що й Геренній уже засуджений на смерть.

Аврелій: Геренній? А то за що?

Валеріян: Хіба ж ти не римлянин, що ще питаєш, за що? Просто за те, що такий багатир! Його велетенське майно цісареві дуже придасться. Що ж ти на це скажеш, Авреліе?

Аврелій: Що ж я можу на це казати? Я з Геренніем добре знайомий. Він людина заслужена, то ж буду оплакувати його смерть.

Валеріян: Ну, добре... але... цісар?

Аврелій: Цісар? Що хочеш цим сказати?

Валеріян: Чи не думаеш, що він собі уже занадто багато позволяе? Якщо не спиниться, то готов мало-помалу всіх найкращих римлян на той світ післати!... Як би так римська шляхта схотіла...

Аврелій: Нема вже римської шляхти. Покоління шляхетного Брута вже вимерло.

Валеріян (сам до себе): Ну, й завзята ж ця стара біда: таки нічого мені не скаже! (голосно): Та, чи ти Авреліе за себе нічого боїшся?

Аврелій: Чого ж би мені боятись? Я все тримаюся здалека від політики, та й рідко коли бачить мене хто на форумі. Я вже чоловік старий, а до того ще й тихомирний; а моє майно не е аж таке велике, щоб спокушувало цісаря.

Валеріян: Ти дійсно щасливий, і житимеш довго, як я тобі це передсказав. Ти держишся засади Горація, що "середня дорога —золота дорога"; чи не так, шляхетний пане?

Аврелій: Чи ти, Валеріяне, далі займаешся літературою?

Валеріян: Я займаюся всім, щоб усім подобатись. Коли я мав честь бути в тебе на службі, мені дуже припали до вподоби твої цінні збірки старинних книжок.

Аврелій: Так? Ти звернув на них увагу?

Валеріян: Я звертаю увагу на все, достойний пане! Оце недавно відчинив я над річкою Тибром малу крамничку, де знавці можуть знайти багато старих і нових творів мистецтва й літератури, та й інші дорогоцінні речі. Я взяв із собою невільника, що тобі покаже грецькі статуйки. Чи позволиш покликати його?

Аврелій: О, щодо мене, то не маю ніякої охоти до цього, але можемо показати ті статуйки моїй дочці. Якщо вона сподобае собі деякі з них, а ти не будеш занадто дорого цінити, то я охоче для неї це куплю. (Йде до дверей і кличе до середини): Хлопче! Там у передсінку сидить чужий невільник, що має гарні статуйки на продаж: поклич його сюди! (Йде на середину тераси, але незабаром знову вертається до дверей). Чекай, хлопче! Піди до городу й скажи моїй дочці, що я хочу її бачити. (Йде на середину). Чи ти Валеріяне, оглядав тут чудовий краевид? Дивись, як гарно видко звідси місто й римські села, та горбочки довкола!

Валеріян: Бачу; це дійсно чудове. Та чиї це такі гарні городи, що зараз близько коло твоїх?

Аврелій: Це городи Салюста.

Валерій: Так, так пригадую собі. А там мабуть Помпееві сади?

Аврелій: Так. А онтам за горбком Палятином видко римський цирк.

Валеріян: Чудовий краевид! Твій дім напевно варт великі гроші. Бувши тобою, Авреліе, я боявся б заздрісних людей, особливо... (Входить Валеріянів невільник, несучи в скриньці різні грецькі статуйки).. Ось мій вірний слуга. Ходи ближче, Езопе!

Аврелій: То він Езоп?

Валеріян: Коли я його купив, він називався Ахіль. Але тому, що такий поганий з лиця, я назвав його Езопом. (Надходить Фульвія).

Фульвія: Здається, хочеш мене бачити, тату?

Аврелій: Так, але чому ж ти сама? Де Маркила?

Фульвія: Вона мене просила, щоб їй можна було на хвилину віддалитися.

Аврелій: Чи не сказала тобі, куди йде?

Фульвія (Вагаючись): Ні, тату.

Валеріян: Яке діло може мати невільниця поза домом свого пана?

Аврелій (до дочки): Ну, нічого. Маеш право завжди посилати її, куди хочеш. (Показуе їй статуйки). А тепер дивись на оце все.

Фульвія: Ах, які чудові статуйки!

Аврелій: Котрі тобі подобаються? Скажи: я їх куплю.

Фульвія (тішиться): О, це гарно, тату, дуже гарно, дякую. (На-

гло стає поважна, й каже сама до себе): Але ж ні! Мені вже не можна!

Валеріян (показує Фульвії всі статуйки за чергою): Чи любиш оцього Гермеса, що між усіма богами Олімпу найкращий? Він мій особливий покровитель, і тому приношу йому жертву щомісяця.

Фульвія (відвертається з обридженням і потиху каже: Ні, ні, не цього...

Валеріян: Ах, чи я здурів? Тобі треба богинь, а не богів. Може хочеш Юнону, богиню женихів і покровительку подружнього життя? Подивись на її пишну поставу...

Фульвія: Ні, ні, не хочу її...

Валеріян: Що? Ти ще не думаєш про жениха? Ну, то візьми собі оцю невинну Діяну, опікунку молодих дівиць: дивись, яка чудова на ній одежа. (Фульвія навіть не слухає). Ні? І Діяна тобі не подобається? То може бажаєш мати Венеру, богиню любови?

Аврелій (бачучи, як Фульвія засоромилась і мовчки стоїть): Що тобі сталося, Доню? Чи ти може хора?

Фульвія: Ні, ні, тату, я не хора, одначе жадна з оцих статуйок мені не подобається. (До Валеріяна): Того Бога, що його моє серце любить, у тебе, бачу нема.

Валеріян: Чому ж нема? Дивися, гарна Фульвіє: у мене всі боги є; ось Юпітер, Аполлон, Нептун, Плутон... Так, я маю всіх богів і неба, і пекла, землі. Скажи тільки, яке в тебе бажання, а буде воно сповнене ще таки цього вечора.

Фульвія: Ні, ні, не хочу я вже нічого: забери собі геть оце все. Всі твої боги погані, дивоглядні й смішні!

Аврелій: Доню, перед хвилею казала ти, що всі вони такі гарні.

Фульвія: Я помилилась... Я не знала...

Валеріян: Ну, добре. (До слуги): Йди собі вже. (Той виходить). Чи я стратив уже сьогоднішній вечір? (До Фульвії): Чи принести новий вибір гарних статуйок? (Готов уже йти до дверей).

Фульвія (лагідно): Направду нічого вже не хочу! Бог, що його собі я вибрала, безмежно більший і кращий над усіх... але ти його не знаєш. (Відвернувшись від Валеріяна, вона йде до батька, й пригортається до нього).

Валеріян (виходячи, каже сам до себе): О!... то може Фульвія вже християнка? Якщо так, то вечір цей для мене ні трохи не страчений! Якщо дійсно так, то я їх усіх маю в кишені. (Голосно до Авреліа): Бувай здоров, Авреліе! Всього найкращого!

Аврелій: До побачення, Валеріяне, до побачення! (До дочки): Слухай, дитино! Ти мене мучиш. Чому погордила ти моїми дарунками? У тебе видко, якась таємниця на серці. Та рідному батькові повинна ти все сказати.

Фульвія: Тату, вислухай мене уважно: я погордила тими богами, бо не вірю в них, та й кланятись їм уже не думаю.

Аврелій: Дитино, схаменись! Ти не віриш у богів?!!

Фульвія: Не вірю! Цих божків створила уява старинних поетів. На горі Олімпі ні одного з цих божків нема. На тій горі, як і всюди зрештою, є тільки один Правдивий Бог.

Аврелій: Можливо. За молодих літ вірив і я в усі ті леґенди, та сьогодні бачу, що мало хто вже дбає про них. Правда: є десь у світі могутні духи— добрі чи злі, але ми їх не бачимо. А оцим олімпійським богам ми, римляни, приносимо жертви радніш із дривички, ніж із правдивого переконання.

Фульвія: Ось, бачиш, тату: сам не віриш у тих богів; то на щож нам їх статуйок?

Аврелій: Їх купуємо, як твори гарного мистецтва; можна ними в душі погорджувати, але назверх треба вдавати, що віримо в них.

Фульвія: Оцього власне я не можу робити, бо я поклоняюсь тільки одному, правдивому Богові, й ні за що в світі не хотіла б прогнівити Його.

Аврелій: Що значить: одному, правдивому Богові? Адже всі вони однакові!

Фульвія: Ні, тату: Всі олімпійські боги—людська видумка; тільки Він один правдивий Бог, що сотворив і небо, і землю, й усе, що лиш існує. Я покланяюсь також Божому Синові, Ісусові, що в Юдеї дав себе на хресті розп'яти за спасення грішного світу.

Аврелій: Що ти кажеш, дитино?! Невже ти повірила в ті нові жидівські забобони, що стільки руху наробили в світі останніми часами? Коли це сталося? Як? Хто тебе намовив? Чому ж ти насамперед із батьком не порадилась?

Фульвія: Тату! Я така хора була! Мені здавалося, що смерть моя вже недалеко. Я дуже лякалася думки, що треба покинути життя й пірнути в нічевість. Тоді стара Маркила, що мені услугувала, стала мені росказувати про небо й вічне життя, про Ісуса —Божого Сина й про Його безмежну любов до нас. І хоч я не багато ще з того всього розуміла, Маркила одержала від християнського Апостола позволення охристити мене в небезпеці смерти: так я стала християнкою.

Аврелій: Чому ж невільниця зробила це, не спитавши наперед мене, чи я годжуся? Вона заслужила собі дуже строгу кару!

Фульвія: Тату, прошу тебе, не карай її! То я сама просила в неї потіхи й порятунку, і вона вчинила мене щасливою.

Аврелій: Ну, добре, Фульвіє, зроблю, як бажаєш. Одначе не ро-

зумію, чому мали б ми затрачувати наші давні римські звичаї. Що нас обходять оті чужі вірування?

Фульвія: Тату: Божий Син прийшов на землю не тільки для одного народу, не тільки для жидів, а для всіх людей, що по всьому світі розсіяні.

Аврелій: Для всіх людей? Чи також і для невільників?

Фульвія: Так, тату: навіть для невільників.

Аврелій: Я вже сердитий, моя дитино, що ти не зважаєш на свою високу гідність! Ти ж римська патриційка шляхетного роду— тобі не слід приятелювати з невільниками! Тепер у нашому Римі стільки всяких релігій намножилось, а ти вибрала собі якраз ту, що гідна найбільшої погорди.

Фульвія: Тату, моя релігія зовсім не понижує ні мого шляхетського роду, ні моєї високої гідности, одначе вона також стає в обороні потоптаної гідности бідних невільників; адже й вони люди так само як і ми. Сам Божий Син, з любови до нас усіх упокорився так, що став подібний до невільника: народився в бідній стайні, потім важкою працею заробляв собі на прожиток, а накінець умер на хресті, розп'ятий, мов невільник.

Аврелій: Я знаю краще від тебе історію того Ісуса; сам Понтій Пилат мені про нього росказував: отже хороблива уява деяких жидів вчинили його Сином Божим, а стара Маркила наплела тобі мов маленькій дитині, всяких байок про нього. Та я тобі не буду противитись, бо потрібно мені твого веселого усміху й твоєї любови в цій самоті.

Фульвія: Тату, ти знаєш, як дуже тебе люблю.

Аврелій: О, як би ти мене не любила, дитино... але ні: не хочу я тебе засмутити... боюся... ми були такі щасливі!... Тепер ти знов здорова, й щастя знов до нас любо всміхається, одначе серце моє чує, що якесь велике горе впаде на нас. (Кладе їй руку на плече): Фульвіє, потіш мене й скажи, що мене не покинеш, та що Бог твій не боронить тобі любити твого старенького батька.

Фульвія: Тату, мій Бог виразно наказує мені шанувати й любити тебе ще більше, ніж перед тим.

Аврелій (По хвилі): Скажи, дитино, чи ти ще думаєш про свого Прокуля?

Фульвія: Так, тату, часом думаю.

Аврелій: Пам'ятай, що він твій суджений: він уже має слово твоє й моє. Чи тобі буде можна з ним одружитися?

Фульвія: Сподіваюсь, що так. А зрештою, я ще спитаюся християнських наставників. В кожному разі мені можна буде вийти заміж за християнина.

Аврелій: Що хочеш цим сказати?

Фульвія: Що Прокуль може колись стати (він їй заперечує головою) Тату, маю до тебе одну просьбу...

Аврелій: Сміло кажи: яку?

Фульвія: Я хотіла б цього вечора піти на християнську відправу; Маркила піде зо мною.

Аврелій: Як? Уже цього вечора? Дитино, ти ще така ослаблена, ледве на ногах держишся... А де ж вона буде, та їхня відправа?

Фульвія: В домі Прискилли.

Аврелій: Що? Прискилла теж уже християнка?

Фульвія: Так. Маркила мені про це росказувала.

Аврелій: Дивна річ: Прискилла римлянка чистої крови, ще й високого шляхетського роду... (По хвилі): Я тобі не бороню; можеш спокійно йти собі на ті їх збори. Одначе, візьми з собою громадку своїх невільниць, щоб я за тебе був цілковито спокійний.

Фульвія: Тату, чи не досить буде, як Маркила зо мною піде?

Аврелій: Маркила вже стара жінка... Але от хтось до нас іде (приглядається ліпше, й по хвилі каже до неї): О, то наш дорогий Прокуль до нас іде! Старайся гарно прийняти його.

Фульвія: Добре, тату.

Аврелій: Чи ти уважно обдумала те, що перед хвилиною сказала? Чи гадаєш, що Прокуль міг би стати християнином? Він же офіцер цісарської армії!

Фульвія: В римській імперії нема ще ніякого закону, що забороняв би християнську релігію; а навіть, як би був...

Аврелій: Тоді що?

Фульвія: Тоді треба було б сказати: Бог вищий від людей, і Божий закон важніший від людського!

Аврелій: Ах, прошу тебе, залиши цю нерозважну бесіду! Ось Прокуль уже коло нас. Вітаємо тебе, любий друже! (Подає руку Прокулеві, що входить з правого боку).

Прокуль: Вітаю тебе, пресвітлий пане! (Біжить до Фульвії): О, Фульвіе! Як я тішуся, що ти вже на ногах, що вже здорова!

Фульвія: Дякую тобі, що ти до нас зайшов. Я навмисне встала, знаючи, що цим дуже потішу тебе.

Прокуль: Дійсно мудру думку піддали тобі безсмертні боги! Але мені здається, що з того часу, як ми останній раз бачились, ти багато змінилася.

Фульвія: Так? Ти завважив якусь зміну?

Прокуль: Ще й як завважив! І в твоїх очах, і в сміху, і в рухах; з твого обличчя, здається, дише якесь зовсім нове життя...

Аврелій: От, бачиш, Прокуле: я все казав, що з тебе кращий поет, ніж вояк. Я все дивуюся, чому ти вступив до війська, за-

мість піти до школи славного Сенеки. Ти служив би тепер іншому панові...

Прокуль (збентежений): Де ж тут знайти іншого пана?... Нема на всім світі іншого пана, крім того, що панує в Римі. Тут мусимо мовчки коритися всім тим, що один по одному засідають на цісарському троні.

Аврелій: Всі ми те саме відчуваємо; все, що в Римі було чесне, шляхетне, вже погибло, або ховається зо страху.

Прокуль: З того часу, як покинув я свої рідні ґалійські ліси й став римським громадянином, старайся ні про що інше не думати, як любити цю батьківщину, а в потребі за неї навіть умерти.

Фульвія: Ти такий іще молодий і вже думаєш про смерть?

Прокуль: Правда: життя має для мене велику вартість, особливо тепер, коли ти, дорога Фульвіє, знов здорова й весела. Одначе скажи мені: чи ти, як добра римлянка, не бажаєш, щоб я прямував до високих ідеалів, і навіть коштом свого життя здобув собі велику славу?

Фульвія: Я все тебе буду заохочувати сповняти свої обов'язки й служити правді: це далеко цінніше, ніж слава.

Прокуль: Цінніше ніж слава? Не гнівайся, Фульвіє, що з цим я не погоджуюсь. Слава—то мій одинокий бог, а інших богів я не признаю.

Фульвія: Треба ще признавати іншого, Прокуле!

Прокуль: Іншого бога? Якого? (Хвиля мовчанки).

Аврелій: Докінчи, доню... нехай Прокуль...

Фульвія: Ні, ні, ще ні! Може пізніше...

Прокуль: Що? Ви ховаєте від мене якусь таємницю?

Фульвія: Небавом усе буде знати; це гарна й величава таємниця. Тільки будь терпеливий і рішучий, як твої предки ґалійці.

Прокуль: Правда: хоч я зодягнений, як офіцер римської армії, то всетаки чую, що серце в мене ґалійське. Деколи навіть відчуваю велику тугу за рідним краєм.

Фульвія: Так? Ти любиш свій рідний край?

Прокуль: Уже п'ятнадцять років минуло з того часу, як я свій край покинув. Тоді був я ще майже дитина. Батьки мої померли, і я разом із іншими хлопцями пішов слідом за римським легіоном. Потім інші хлопці вернулися додому, а я остався з вояками. Один офіцер, що звався Марцій (ви його мабуть знаєте) взяв мене з собою. Він мав право взяти мене за свого невільника, одначе він вивчив мене, прийняв за свого сина, й поміг мені дістатись до легіону. Так я знайшов у ньому неначе другого батька, а в цім місті неначе другу батьківщину. Та признаюся, що деколи таки мрію про своїх рідних хліборобів у Ґалії, про свою справжню батьківщину. Тоді глибоко відчуваю серцем, що

в Римі я тільки сирота й чужинець.

Аврелій: Пам'ятай, сину, що маєш тут також щирих приятелів. А оцей мій дім, є також і твій власний.

Прокуль: Прости мені, шляхетний пане, що я так отут розговорився. Направду не маю ніякої причини тужити і сумувати, особливо тепер, коли твоя дорога Фульвія мене так щиро любить.

Аврелій (до дочки): Ось Маркила вже надходить. Чи вона потрібна тобі?

Фульвія: Так, маю їй щось сказати. Чи можна?

Аврелій: Добре, добре! Ходім ізвідси, Прокуле! (Бере його за руку, й відходять обидва за сцену).

Маркила (надходить з другого боку).

Фульвія (тихо до Маркили): Слухай, Маркило, батько позволив мені цього вечора вийти з тобою.

Маркила: Ні, шляхетна Фульвіє, це неможливе... одного з наших братів замордували на вулиці... його тіло лежить у домі Прискилли, ще цього вечора будуть його ховати.

Фульвія: Ну, то це ще більша причина, щоб іти сьогодні на збори.

Маркила: Ні, Фульвіє, бо може...

Фульвія: Бо може бути небезпека? Чекай, я спитаюсь батька. (Кличе за сцену). Тату! (Аврелій вертається на сцену, вона йому каже щось на вухо).

Аврелій: Якщо так, то не можеш сьогодні йти: навіть із ескортою невільників небезпечно.

Фульвія: Ніякої ескорти мені не треба. Один чоловік вистарчить. Прокуле, цього вечора я буду в небезпеці, чи ти хотів би...?

Прокуль: Боронити тебе? Я все готов!

Аврелій: Але ж це нерозумне: сам Прокуль не може...

Фульвія: Тату, прошу тебе! (До Прокуля): Чи підеш зо мною? Ні?

Прокуль: Піду з тобою; яке щастя, що опинюся в небезпеці, щоб тебе боронити!

Фульвія: Дякую! Я ніколи не сумнівалася, що ти добрий; а тепер із тобою нічого не боюсь, навіть смерть мені вже не страшна!

Прокуль: Куди ж ти хоче іти?

Фульвія (Зідхнувши): На збори християн!

Кінець Першої Дії.

Як проповідник виясняє людям Божий закон у церкві, так і сумління проповідує нам той сам Божий закон у святині нашої душі.

Католицьким Світом

ПОСВЯТА СЕРЦЮ МАРІЇ—З нагоди 25 ліття чудесного обявлення Матері Божої в португальській Фатимі, промовив через радіо св. Отець і віддав увесь роз'ярений війною світ в покров непорочного Серця Пресвятої Діви. Світ і Церкву заливає тепер новий потоп поганства, що є цілком матеріялістичним— гинуть любов Христа і справедливість. Молім Пречисту о мир для всіх, щоб серед спокійного ладу ми здійснили царство Боже на землі.

ПІДЧАС ПРИНЯТТЯ румунських редакторів, св. Отець візвав всіх редакторів світа, щоб виконали ідейний обовязок підготовувати світ до справедливого і поміркованого миру, до забезпеки всіх законних прав навіть малих і слабких народів. Завдання преси в теперішній добі є незвичайно важне під тим оглядом.

ЙОРКТОН, САСК.—В неділю, 8. листопада, 1942 р. в день св. великомученика Димитрія, в монастирській молитовниці оо. Редемптористів відбулося торжество облечин. **Теодор Литвинчук,** учень ювенату оо. Редемптористів у Йорктоні—Роблин, Ман., з рук Впр. о. Ст. Бахталовського, Візитатора оо. Редемптористів, прийняв монашу рясу, хрест і вервицю та розпочав однорічний новіціят. В часі облечин о. Візитатор виголосив науку про благодать покликання до монашого життя. В часі торжества були приявні отці й брати ЧНІ.

В АМЕРИКАНСЬКІМ СТЕЙТІ Масечусетс недавно піддано під голосування внесок до поправки закону, щоб лікарі могли дозволено подавати інформації замужним особам, щодо практикування контролі уродин. Хоч сторонники того проекту, між ними деякі протестантські й жидівські духовники, сильно агітували в пресі й на радіо за внеском, то однак католики при співпраці многих некатоликів при голосованню більшістю голосів повалили цей внесок.

На запит, яке є становище католицької Церкви в справі контролі уродин американський кардинал О'Коннел, архієпископ Бостону дав таку відповідь: "Католицька Церква недвозначно й беззастережно осуджує і відкидає як важке нарушення Божого права всякі штучні забіги, щоб знівечити святі цілі подружжя.

Таке, коротко, є станиище католиків відносно до цієї шкідливої науки й практик.и Церква навчає, а історія доказує, що практика штучної контролі породу неминуче веде до сумних наслідків для одиниць, родин, держави й народу. Її становище спирається певно й непохитно на Святому Письмі й безперервнім християнськім переданню. Те, що треба сьогодні, то не знижування себе до поганської розпусти, а сили християнської чесноти; не потурювання собі, але погамовання себе; не контролі породу, але контролі себе.

Так коротко я висказав католицький погляд на науку й практику про контролю уродин. Це становище однак не є виключно католицьке, бо мільйони, що знаходятьхся поза католицькою вівчарнею завжди приймали цей мудрий погляд, розуміючи його значіння для одиниць і добра родини та народу. Вкінці на запит, чи можна кооперувати в якій будь практиці чи науці, що нарушує Боже право, відповідь релігії й здорового розуму є рішуче "Ні!"

В ЛИСТІ до арх. Генуї Папа заявив співчуття для жертв недавних бомбардувань і виразив свій спротив проти бомбардувань цивільних людий.

МИХАЙЛО ГОЛИНСЬКИЙ У ЙОРКТОНІ.—У своїй концертовій подорожі по Канаді, вельми шановний мистець М. Голинський при кінці листопада ц.р. загостив до Йорктону.

На просьбу Команди Летунства, 23. листопада співав артист для летунів, їх родин і запрошених гостей. Співав мистець Голинський без винагороди, бажаючи уприємнити лиш канадійським летунам військові труди та додати їм більшої охоти до праці при обороні Канади й Імперії.

В середу, 25. листопада співав артист в театрі "Принсес" для українців міста Йорктону. Концерт Голинського відбувся дуже гарно. Його милим, багатим і вібруючим голосом слухачі були прямо захоплені. Враження концерту остало велике.

В четвер 26. листопада М. Голинський гостив в монастирі оо. Редемптористів, а опісля відвідав українські католицькі школи: Колегію св. Йосифа й Інститут Пресвятого Серця Христового.

Тогож дня вечером в честь артиста М. Голинського відбувся бенкет в Йорктон готелі. Господарем бенкету був Впр. о. Ст. Бахталовський, Візитатор оо. Редемптористів. В часі гостини

виголошено 11 промов в честь артиста і сама гостина дуже гарно відбулася. При кінці бенкету промовив сам мистець М. Голинський, дякуючи комітетові за уладження сеї гостини, заявив, що в Йорктоні пережив одну з найкращих хвилин свого життя.

ЗА НАЙКРАЩИЙ ПОСТУП в науках панна Лелія Джурман дістала грошеву надгороду в колегії Льоретто в Торонті, котра управнює її до цілорічного удержання даром. Це відзначення українки в католицькій вищій школі є радістю для нас усіх.

З НАГОДИ 25 ліття совітської влади в Росії, Православна російська Церква уважала за відповідне перший раз поблагословити Сталіна— відколи большевики прийшли до влади.

ЛИСТОПАДОВИЙ КОНЦЕРТ У ЙОРКТОНІ відбувся в неділю 29. листопада в салі Колегії св. Йосифа. Добірну програму, зложену з пісень, деклямацій, промов і музичних кусників виконали учениці Інституту Пресв. Серця Христового й учні Колегії св. Йосифа. Гарним успіхом концерту була одушевлена численна публика.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

У вівторок раненько, 17. листопада ц.р. на удар серця помер у Йорктоні, 72 літній **Стефан Клепак,** член основник укр. католицької церкви Зіслання Св. Духа в Плейнвю, Саск. Оставив жену, дві дочки й 3-ох синів, з котрих Йосиф є моряком у Венкувер, Б.К., а Іван учитель біля Гаяс, Саск.

1903 р. із Західної України, села Заміхів, повіт Ярослав— Покійний приїхав до Канади й замешкав в Плейнвю, Саск., взяв наділ землі й тут добре газдував.

Був глибоко релігійним і щирим українським патріотом. Любив українську католицьку Церкву. Довгі роки був місто-предсідателем парохії. Через 14 літ перетримував отців духовних при нагоді місячної відправи та відвозив їх до Мелвил, залізниці, віддаленої 17 миль. А все те робив даром, без цента винагороди.

На старість продав фарми й 1935 р. перенісся до Йорктону.

19. листопада, при великім здвизі народу, величаві похоронні Богослуження за душу бл. п. Ст. Клепака відправили в його домі й церкві Матері Божої Неустаючої Помочі Впр. оо. Ст. Бахталовський, Фр. Боский і Д. Гаврилюк, ЧНІ. Похоронну проповідь виголосив Впр. о. Візитатор оо. Редемптористів.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМЯТЬ!

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Сердечну подяку складаю Пр. Діві Марії та Пресвятій Родині за отриману ласку. З цеї нагоди посилаю $2.00 на малювання церкви М.Б.Н.П. в Йорктоні, Саск.

Янів, Ман., пані Хоронжа.

Найсердечнішу подяку складаю Пресв. Серцю Христовому і Матері Божій Неустаючої Помочі за вислухані молитви. Залучаю $2.00 на пресфонд Голосу Спасителя.

Анна Озеранік.

Сердечну подяку складаю Пресв. Серцю Ісусовому й Матері Божій за вислухані молитви й поміч у тяжких хвилях життя.

Е. Г., Еденволд, Саск.

НА ПРЕСФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"

Зложили: А. Озеранік, $2.00; Ф. Рудик $1.25; Й. Яніцький 50ц.; А. Копалівський $1.00.

Всім ласкавим жертводавцям щиро дякуємо за жертву—

Адміністрація "Голосу Спасителя."

НА МАЛЮВАННЯ ЦЕРКВИ М.Б.Н.П. В ЙОРКТОНІ:

Жертвувала $2.00 пані Хоронжа, Елма, Ман.

НА МАЛИЙ СЕМИНАР оо. РЕДЕПТОРИСТІВ У РОБЛИН, МАН.

жертвував $6.25 Впр. о. Й. Бала, Етелберт, Ман.

Щира подяка всім ласкавим жертводавцям—

оо. Редемптористи, Йорктон, Саск.

ХТО ВИГРАВ?

У парохіяльнім Базарі, що відбувся в днях 2-4 листопада виграли слідуючі числа: 1854, 1748, 2196, 2028, 1606, 1720, 1783 і 1354.

Всім, що брали участь у базарі й допомогли в той спосіб Парохії, складаємо щиру подяку.

Йорктон, Саск. Заряд Парохії.

-ЗАМОВЛЯЙТЕ-

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ— Друге справлене й побільшене видання: 15ц.
ЦЕРКОВНІ КОЛЯДИ з додатком колядок і щедрівок чисто народних. Третє справлене й побільшене видання ..... 15ц.
ПРОСКОМИДІЯ ЛІТУРГІЯМ—у церковно-словянській мові: 50ц.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"

Слава Ісусу Христу!

Всечесніший Отче:

...люблю читати Голос Спасителя, бо він є моєю потіхою і розрадою...

Винипегозис, Ман., Марія Зволяк.

Слава Ісусу Христу!

Дорогий Отче:

Отсим залучаю $1.00 на річну передплату "Голосу Спасителя," а 50ц. на пресовий фонд Вашого Видавництва. Голос Спасителя, який через цілий рік одержую, є цілющим кормом для моєї душі і його дуже люблю читати. Признаю щиро, що се дійсно через Ваш місячник промовляють уста нашого Божественного Спасителя до людських сердець і ведуть людий на дорогу правди і чесного, християнського життя.

Хто ще не передплачує і не читає такого взнеслого місячника "Голосу Спасителя", нехай собі його замовить, а не пожалує. Календар Голосу Спасителя на 1943 р. маю вже, дуже гарний, і його варта мати.

Желаю Вам, Всечесніший Отче і всім працівникам Вашого видавництва обильних ласк Божих і Божого благословення.

Остаюсь з глибокою пошаною,

Вінніпег Ман., И. Яніцький.

ЖЕРТВИ НА СИРОТИ

Найсердечнішу подяку складають Сестри Служебниці з Сиротинця св. Анни, в Айтуні слідуючим Добродіям.

На панахиді за поляглих воїнів в Кизеві, Саск., зібрано $5.40. До цеї жертви теплими словами заохотив вірних Впр. о. Н. Копяківський ЧНІ.

За заохотою Впр. о. С. Шевчука ЧСВВ, Пароха гр. кат. церкви Св. Духа на Пойнт Сейнт Чарльс в Монтреалі зібрано підчас панахиди Листопадової жертву $20.00.

Також, отримано чек на $20.00 від Впр. о. А. Роборецького, когру то суму зібрано між Членами Союза Укр. Брацтв при Парохії св. Йосафата в Торонті, з нагоди їх конвенції.

Женщини Парохії Різдва Пресв. Богородиці в Шіго, Саск. ухвалили $5.00 на Сиротинець. Сю суму переслали через Впр. о. Д. Гаврилюка ЧНІ.

Жертву $5.00 на Сироти отримано від Бр. Василія Тріски, з Вегревил, котрий вступаючи до монастиря, просив діточої молитви о ласку витривання в своїм званню.

Панночка Геня Піскор з Вінніпегу жертвувала $1.00 на солодощі для Сиріток.

Отримано від Панства О. Черевик з Норквей, Саск., більшу скількість мяса.

Нехай Господь благословить всіх жертводавців своїми обильними ласками.

Сестри Служебниці з Сиротинця св. Анни.

АРТИСТ-МАЛЯР

Раз один багатий пан забажав мати в своїй палаті величавий образ, що представляв би, як то колись жиди, за проводом Мойсея, переправлялись через Червоне Море, а єгипетський цар зо своїм військом гнався слідом за ними.

От і оповістив той пан у часописах, що так і так: хоче мати таку й таку картину, тож нехай артисти-малярі, охочі малювати її, зголошуються негайно.

За які два-три дні поназголошувалось їх уже сила-силенна, так що було нівроку з чого вибирати.

А був там між ними один такий панок, що на малярстві розумівсь може не більш, ніж баран на зорях, та зате мав він надзвичайний хист орудувати спритно язиком, і легко витуманювати гроші від людей.

Став отже той мантій так гарно та зручно захвалювати свої малярські здібности, що всіх інших, навіть дуже здібних малярів, загнав у кут, і сам згодився малювати той величавий образ.

Пан, дуже радий, що знайшов такого надзвичайного маляра, відступив йому в своїй палаті щонайвигідніші покої на мешкання, а щодо грошей, то вже показався невимовно щедрий: просто сипав їх повними жменями в артистові кишені, на жалуючи нічого, аби тільки артист задоволений був, аби тільки картина йому якнайкраще вдалася.

Скориставши з такої чудової нагоди, наш дотепний артист урядив собі життя цілком по-панському: їв, пив, веселився, а про образ навіть не думав.

Правда: часом мусів удавати, що малює: тоді він замикався на ключ ув одній просторій залі і, кинувшись на ліжко, довгими годинами там вигідно собі спав, а потім, уставши, хвалився перед

паном, що буцімто праця його значно поступила вперед.

Пана вже нераз брала сильна цікавість заглянути на хвилину до тієї залі, одначе маляр ні за що в світі не хотів погодитись на те, кажучи, що аж тоді можна буде туди ввійти, як уже картина буде цілковито скінчена.

І так проминуло кільканадцять довгих місяців. Нарешті надійшов той довго очікуваний день, коли артист мав відслонити свій архитвір. З нагоди того врочистого відслонення пан улаштував у своїй палаті величавий бенкет і понаспрошував повно-повнісінько гостей, щоб було перед ким похвалитися своїм дорогоцінним образом.

Після бенкету, коли вже вся ота аристократична сметанка сиділа на м'яких фотелях у просторій, ясно освітленій залі, та з запертим віддихом дожидала появи чогось надзвичайного,— артист нагло потягнув за шнурок і блакитна заслона підійнялась угору. Але дивне диво!... замість чудової картини, побачили вони перед собою велетенське, сіре полотно, що долом було сильно захляпане червоною фарбою.

Побачивши таку красу, видці в першій хвилі оторопіли; вони спершу своїм власним очам не хотіли вірити: кожний з них думав, що то тільки йому, щось таке привиділось, і тому боявся голосно про це до других заговорити.

Перший, що посмів перервати ту мертвецьку тишу, був господар палати:

"Що це властиво таке, оте брудне страховище?!!" закликав він із найбільшим обуренням до маляра.

"Це, ясновельможний пане, не є ніяке брудне страховище," відповів буцімто сильно ображений і покривджений маляр: "це картина розбурханих хвиль на Червоному Морі!"

"Ну, то де ті жиди, що мали переправлятись через море?" питає далі пан, але вже з меншим обуренням, ніж перед тим.

"Ого!" каже артист: "жиди вже давно на другий беріг перейшли; вже їх навіть не видко!"

"Ну, а де ж єгипетський цар, де ж те його військо, що мало гнатись за жидами?" питає далі пан, уже без ніякого обурення.

"Ого! вже по них!" каже маляр: "вже по єгиптянах: вони всі пірнули в морську глибінь, і тільки запінені хвилі тепер над ними люто клекотять"...

І як став тоді наш дурисвіт своїм язиком зручно крутити, вертіти й обертати на всі боки, то так усім голови позавертав, що не тільки ніхто не думав карати його за обман, але ще деякі були сильно переконані, що оте брудне, сіре полотно, захляпане червоною фарбою,— то був справжній архитвір малярської штуки.

ВЕЛИКИЙ, ЦІКАВИЙ ТА ІЛЮСТРОВАНИЙ

КАЛЄНДАР "Голосу Спасителя"

НА 1943 РІК

Містить історичні статті, спомини, образки з місіонарського життя та многі інші гарні й дуже повчаючі оповідання, одно представлення (комедійку), вірші, жарти, цікаві вісти, адресар українського католицького духовенства в Канаді й Америці, повний Устав Богослужень, спис добрих книжок і часописів, оголошення та 49 ілюстрацій Сторін 160.

Почтою Календар коштує 30ц.

Хто приднає двох нових передплатників на рік для українського релігійного місячника "Голос Спасителя" та пришле їхні адреси, даром одержить цей календар. Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ЧИТАЙТЕ... ЗАМОВЛЯЙТЕ...

ПРОПАМЯТНУ КНИГУ

З НАГОДИ 50-ЛІТТЯ НАШОГО ПОСЕЛЕННЯ В КАНАДІ

Ціна $2.50 за Примірник з Пересилкою

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

НОВА КНИЖЕЧКА...

РОБІТНИКОВІ НЕ ТРЕБА РЕЛІГІЇ?!

У ній коротко, але ясно розвязується питання: Чи робітникові треба Христа, та Його науки, чи ні? Чим був робітник перед Христом, що вчинив Христос і Церква для нього. Книжечка дуже хосенна. Стор. 40. Ціна 10ц. Повинна найтись у кожній українській хаті. Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

НОВІЦІЯТ

оо. Редемптористів приймає тих, що бажають служити Богу й працювати яко монахи-місіонарі Чина Найсв. Ізбавителя для українського народу в Канаді й Злучених Державах.

УМОВИ прийняття до Новіціяту для кандидатів на священиків-місіонарів є слідуючі: 1) Щире й рішуче бажання служити Ісусу Христу в Чині оо. Редемптористів. 2) Добре здоровля. 3) Добре поведення. 4) Покінчення щонайменше вищої школи (Гай Скул). 5) Відповідний вік. **До Новіціяту приймається теж молодців, що бажають служити Ісусу Христу яко монахи-братчики в Чині Найсв. Ізбавителя.** Умови прийняття для кандидатів на братчиків є ті самі, що на священиків, крім вищих студій. Братчики займаються домашньою працею в монастирі, як господарі, кухарі, кравці, дяки, друкарі і т.п.

По ближчі інформації проситься писати на адресу:

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION NOVICIATE, YORKTON, SASK.

ГУРТОВИЙ СКЛАД
ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

Complete U.K. 1943

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 15. No. 1. YORKTON, SASK. January, 1943

КАЛЄНДАР НА СІЧЕНЬ, 1943

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
19 П Мч. Боніфатія	**1 П Н. Рік, Обр. ГНІХ., Вас.В.**
20 С Суб. п. Різдв., Ігнатія Бог.	2 С Сильвестра папи
21 Н Нед. п. Різдвом св. Отців	**3 Н Неділя пер. Просвіщ.**
22 П Вмч. Анастазії	4 П Собор 70 Апостолів
23 В 10 мч. на Креті	5 В Навеч. Богоявл. (Піст).
24 С Навеч. Різдва, Евгенії.	**6 С Богоявлення ГНІХ.**
25 Ч Різдво ГНІХ(Загальниця)	7 Ч Соб. св. Ів. Хрестителя
26 П Соб. Пр. Богор. і св. Йос.	8 П Пр. Георгія і Еміліяна
27 С Первомч. Стефана	9 С Мч. Поліевкта
28 Н Нед. по Різдві	**10 Н Нед. по Просв.**
29 П Невинних Дітей	11 П † Прп. Теодозія
30 В Мч. Анісії	12 В Мч. Татіяни
31 С Преп. Меланії	13 С Мч. Єрмила і Стратоніка
1 Ч Н. Рік. Обр. ГНІХ. Вас. В.	14 Ч Прп. Отців у Синаї, Раїті
2 П Св. Сильвестра папи	15 П Прп. Павла Тив.
3 С Суб. пер. Просв. Малахії	16 С Поклін оковам ап. Петра
4 Н Неділя перед Просвіщ.	**17 Н 29 Нед. по Сош., † Ан. В.**
5 П Нав. Богоявл. Теопемта	18 П Св. Атаназія і Кирила
6 В Богоявлення ГНІХ	19 В Прп. Макарія
7 С † Соб. св. Ів. Хрестителя	20 С † Прп. Евтимія В.
8 Ч Преп. Георгія	21 Ч Прп. Максима
9 П Мч. Полієвкта	22 П Ап. Тимотея
10 С Св. Григ. Ніс.	23 С Сщмч. Климента
11 Н по Просв. † Пр. Теодозія	**24 Н 30 нед. по Сош.**
12 П Мч. Татіяни	25 П † Св. Гр. Богослова
13 В Єрмила і Страт.	26 В Прп. Ксенофонта
14 С Преп. Отців у Синаї	27 С † Перен. м. св. Ів. Золот.
15 Ч Преп. Павла Тив. і Івана	28 Ч Прп. Єфрема
16 П Поклін оковам Ап. Петра	29 П Перен. м. св. Ігн. Богон.
17 С † Преп. Антонія В.	**30 С Трьох Святителів**
18 Н Нед. 31 по Сош.	**31 Н 31 Нед. по Сош.**

УСТАВ НА СІЧЕНЬ

3. Нед. пер. Різдв. св. Отців: Гл. 7, Єв. утр. 10. Сл. Б.: Ап. 328, Єв. Мат. 1. "Хвалите" і "Радуйтеся." **Слідує седмиця 33.**

6. Навеч. Різдв. Хр.: Сл. Б. Вас. В. з Вечір. Ап. 303, Єв. Лук. 5. Піст.

7. Різдво Христове: Сл. Б. Ів. Золот. "Єлици." Ап. 209, Єв. Мат. 3.

8. Соб. Пр. Богор. і св. Йос. Обр.: Всеноч. Сл. Б. Ап. 306, Єв. Мт. 4.

9. Суб. по Різдв. і Первм. Стеф.: Сл. Б. Ап. 288 і 17, Єв. Мат. 46 і 87

10. Нед. по Різдві: Св. Богоотець: Гл. 8, ев. утр. 11. Сл. Б. Ів. Зол. Ап. 200; Єв. Мат. 4. **Слідує седмиця 29.**

14. Нов. Рік, Обр. ГНІХ. і св. Вас. Вел.: Утр. Єв. Ів. 36. Сл. Б. Вас. Вел.: Ап. 254 і 318. Єв. Лук. 6 і Мат. 11.

17. Нед. пер. Просвіщ.: Гл. 1, Єв. утр. 1. Сл. Б. Ап. 298, Єв. Мар. 1.

19. Богоявл. ГНІХ.: Повечеріе Вел. з Всеночним, як перед Різдв. Сл. Б. Ів. Зол. Ап. 302, Єв. Мат. 6. Водосвяття. Слідує седм. 30.

24. Нед. по Просвіщ.: † Преп. Теодозія: Гл. 2, Єв. утр. 2. Сл. Б. Ап. 224 і 176, Єв. Мат. 8 і 43. Слідує седмиця 31.

31. Н. 31 по С.: Гл. 3, Єв. утр. 3. Сл. Б. Ап. 280, Єв. Лук. 93. Сед. 32

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Нсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск.
Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 15, Число 1. **Січень** **1943**

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
Їх Ексцеленції Кир Василієві, Всеч. і Впр. Отцям, Преп. Сестрам, усім передплатникам, добродіям і приятелям "Голосу Спасителя"

ЩАСЛИВИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО І БЛАГОСЛОВЕННОГО НОВОГО РОКУ

бажають

оо. Редемптористи
й Видавництво "Голосу Спасителя."

ПАСТИРСЬКЕ СЛОВО

З НАГОДИ ПРАЗНИКА ХРИСТОВОГО РІЗДВА

До Всіх Всечесних Отців Духовних і Всіх Вірних Нашої Дієцезії.

Христос Раждається!

Дорогі в Христі!

Вже четверте Різдво приходиться нам святкувати серед війни.

Даремне остерігав перед вибухом цієї війни Папа Пій XII. Без наслідку пролунав Його голос у навечеря теперішньої всесвітньої війни, щоб народи полагоджували свої міжнародні справи у любові й справедливості. Могучі цього світу злегковажили також радами, що їх Христовий Намісник уже три рази давав з приводу надходячих Різдвяних Свят, щоб заключити справедливий і почесний мир.

Ненадійно започаткована війна років тому три, не лише що не проминула, не зменшилася, не ограничилася до од-

них якихось країв, але почала з кожним роком так дуже поширюватися й прибирати такого розгону, що тепер у воєнному вирі знаходяться майже всі народи, краї й держави світу. Воєнна заграва перекотилася майже через цілу Европу, перекинулася до Азії, Африки й Австралії й нині загрожує вже обом берегам Америки. Побіч інших свободолюбних народів у Канаді й наш український нарід станув до боротьби в обороні загроженої людської свободи, посилаючи на війну найкращих своїх синів, що нині борються на суші, морі й у воздусі.

У наслідок війни кожне Різдво останніх трьох літ приносило зі собою тінь смутку в неодній українській родині, де при св. Вечері не міг бути присутний, чи батько для малих дітей, чи син для улюбленої матери, чи муж для щирої дружини. Смуток наших душ ще більше поширився у цьогорічньому Різдві 1942 р. Бо скільки це родин мусітимуть оплакувати своїх рідних на різних воєнних фронтах, що їм кожної хвилі заглядає у очі смерть? Скільки вже рідних є полонених у ворожому краю? А скільки вже вбитих жертв? І ці жертви війни безупинно збільшуються.

Такі то думки ворушили моєю душею, коли я забирався писати до Вас, Дорогі в Христі Братя й Сестри, це Різдвяне Послання. Щирий відгомін знаходить у моїй душі Ваш теперішний біль по причині війни та її наслідків. Глибоко відчуваю й переживаю теперішні спільні терпіння. Жаль мені найперше Ваших зболілих душ, що їх провід поручило мені Боже Провидіння. Я глибоко відчуваю відсутність Ваших Батьків, Синів, Братів, що їх вирвала з родинного дому конечність війни й примістила в військових таборах, боєвих фронтах, чи в руках ворогів. Жаль мені й мого доброго, щирого й многострадального народу, що вже стільки переніс на собі горя, як ні один може другий нарід у історії. І тому в своїому зболілому серці я хотівби знайти для усіх Вас розраду, покріплення й підйом з приводу Різдва. Де його можна знайти? Серед теперішнього притемненого, воєнного лихоліття, лише в Бозі можемо це все знайти! Тільки у св. вірі! Одиноко в науці святої Католицької Церкви!

Чимало разів уже знаходився світ над берегом пропасти. Подати своєї помічної руки ніхто не був у силі, кромі одного Бога, що на нікого не забував, що Його кликав на поміч. Щоб спасти нас від найбільшої неволі, що нею була неволя гріха, то Бог не вагався післати з неба на землю свойого Єдинородного Сина. У цьому різдвяному часі завзиває і нас усіх св. Церква, щоб ми йшли за світлом вифлеємської зірки з трьома мудрцями віддати поклін Новонародженому Христові; щоб з Ангелами співали ми: Слава на висоті Богу, а на землі мир людям доброї волі; щоб з убогими, але побожними пастирями поклонилися Дитяти-Ісусові, що з любови до нас стався чоловічим сином, щоб ми могли статися прибраними Божими синами; що стався безсильним, щоб нас скріпити; що дав себе завязати в пеленки, щоб розвязати нас з гріховних оков; що зродився плачучи, щоб осушити наші сльози; що не знайшов місця у цілому Вифлеємі, щоб знайшлося для нас місце в небі.

Новонароджений Христос нехай благословить Вас всіх денебудь Ви знаходитеся, чи то над берегами нині не-Спокійного Океану, чи на широких преріях західних провінцій, чи в робітничих містах східньої Канади. Нехай зішле на Вас якнайбільше у цих Різдвяних Святах потіхи для Ваших зболілих душ. З особливішими почуваннями своєї душі я співчуватиму з усіми, що зітхають у смутку, важкій грижі й терпіннях теперішньої хвилі.

Моє Архієрейське благословення я засилаю всім цим шляхотним синам, що їх конечність війни вирвала з родинних домів, а військовий обовязок прикував до воєнних окопів, кораблів і літаків. Для всіх, що боряться з оружжям у руках моє благословення нехай буде обороною, для хворих і ранених ліком, а для полонених скріпленням.

Не забуваю також і за ввесь наш український нарід, що терпить тепер, чи то на своїх рідних землях, чи проживаючи поза своєю батьківщиною. Нехай Дитя-Ісус осолодить його теперішнє горе, дасть ласку витревання й освободження всіх українських земель.

З нагоди Свят Христового Різдва й Нового Року складаю усьому нашому Всечеснішому Духовенству та всім Вірним у Христі Браттям і Сестрам свої найщиріші бажання великих Божих ласк, щастя й дібр від Новонародженого Христа.

Вінніпеґ, дня 6. грудня, 1942.

† ВАСИЛІЙ, Єпископ.

ЧИ ВИ ВЖЕ ВІДНОВИЛИ ПЕРЕДПЛАТУ? КОЛИ НІ— ВЧИНІТЬ ЦЕ НИНІ!

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА СІЧЕНЬ

За Святішого Отця

"Такого, що дійсно помочі потребує, то хоч не жаль і порятувати,"— так каже нам усім звичайний наш здоровий людський розум. І мимохіть питаємо себе:Хіба ж Святіший Отець нашої помочі дійсно потребує, що маємо за Нього молитися? Хіба ж на світі мало таких, що їм наша щира молитва багато більше придалася б, ніж Йому?...

Якщо хочемо влучно відповісти на це питання, то розважмо, що на цім світі нема уряду вищого й важнішого, як уряд Римського Папи; та й обов'язків тяжчих нема, як ті, що їх Господь Бог вложив на плечі свого Намісника. В день своєї урочистої коронації, в Церкві святого Петра в Римі, одержує Папа потрійну корону, так звану тіяру, на знак потрійної його влади: учительської, священичої та пастирської. Так, Папа Римський наш непомильний учитель Христової науки на землі; він наш найвищий Архієрей або Первосвященик; він верховний Пастир цілої отари Христової. І щоб ті велетенські обов'язки свої він міг сповнити, як слід, йому треба безмежно більше Божої помочі, ніж комунебудь іншому в світі. Тому гарне це, й Господу Богу напевно дуже приємне діло, коли вірні християни-католики в своїх молитвах не забувають за того, що дійсно є спільним Батьком усього християнського світу. Особливо тепер у часі війни, коли пекло діявольської ненависти між народами так страшно горить, молімся за святішого Отця, щоб Господь Бог допоміг йому щасливо керувати кораблем святої Церкви, що нас усіх має завезти до країни вічного мира-спокою.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

С. Тереса П.Н.Д.М. дякує Серцю Христовому за виздоровлення і за премногі ласки, Матері Божій за поміч у одній важній справі й за одну велику ласку.

С. Розалія П.Н.Д.М. дякує св. Антоніеві за одну велику ласку і св. Тадееві за особлившу поміч в одній справі.

С. Єремія П.Н.Д.М. дякує св. Йосифові й св. Тадееві за одну велику ласку.

С. Тадея П.Н.Д.М. дякує св. Йосафатові за одну велику ласку.

Шамокін, Па.

ПРОРОЧИЙ ПСАЛОМ ПРО ВІЧНЕ ЦАРСТВО МЕСІЇ

1. Про милості твої, Господи, співатиму повік;
   Твою вірність буду розголошувати всім поколінням.
2. Ти бо сказав: "На віки основана милість моя,
   І вірність моя закріплена на небесах.
3. Договір учинив я з вибранцем моїм,
   Поклявсь я Давидові, моєму слузі:
4. На віки забезпечу я потомство твоє,
   На всі роди збудую твій престія."
5. Нехай же небо прославляє, Господи, твої чудеса,
   І громада святих—твою вірність!
6. Хто ж бо на небі міг би рівнятись із Господом,
   Хто подібний до Господа з-поміж Божих Синів?
7. Бог страшний у великій громаді святих,
   Невимовно страшний для всіх, що кругом нього.
8. Господи, Боже небесних військ, кому рівнятись із тобою?
   Могутній ти, Господи, й вірність твоя кругом тебе!
9. Ти приборкуєш гордість безкрайого моря,
   Втихомирюєш розбурхані хвилі його;
10. Ти розтоптуєш Гордого Бунтаря, наче трупа,
    Рам'ям потуги своєї розпорошуєш своїх ворогів.
11. Твої бо небеса, та й твоя вся земля;
    Увесь світ і всю повню його ти оснував.
12. Ти сотворив і північ, і полудень;
    Тавор і Гермон радіють твоїм ім'ям.
13. Рам'я твоє— рам'я великої потуги;
    Сильна твоя рука, й високо піднята твоя правиця.
14. Справедливість і суд—підвалини твого престолу;
    Ласкавість і правда стоять перед обличчям твоїм.
15. Щасливий нарід, що вміє радісно до тебе кликати,
    Та й ходити в сяєві твого обличчя.
16. Він постійно втішатиметься твоїм ім'ям,
    Твоєю правдою буде здійматись усе вище та вище.
17. Ти бо, Господи, слава й могутність його;
    Прихильність твоя підіймає вгору наш ріг.
18. Від Господа ж походить наш оборонний щит,
    І від Ізраїлевого Святого—наш цар.
19. Колись у видінні промовляв ти до своїх вірних, кажучи:
    "Помічну руку свою простягнув я героєві,
    Вгору підняв я вибранця з мого народу.

20. Так, я знайшов Давида, вірного свого слугу,
Єлеєм своїм святим помазав я його.
21. З ним буде постійно моя рука,
І грам'я моє кріпитиме його.
22. Не застукає його ніякий ворог зрадливий,
Ані син беззаконня не подужає його.
23. Я розчавлю перед ним противників його,
І тих, що його ненавидять—до одного поб'ю.
24. Моя вірність, і милість моя буде з ним,
Ім'ям моїм розростеться потуга його.
25. Руку його покладу я на широкеє море,
І на бистрії ріки правицю його.
26. Він буде казати мені: "Ти мій Отець,
Ти Бог мій, і скеля мого рятунку!"
27. І вчиню я його за свого первородного,
За найвищого між царями землі.
28. Повсякчасно збережу я до нього свою ласкавість,
Мій договір із ним останеться вічно незмінний.
29. На віки закріплю я потомство його,
Його трон стоятиме непохитно, як небо.
30. Коли ж сини його покинуть мій закон,
І не ходитимуть у моїх заповідях;
31. Коли стануть переступати повеління мої,
І моїх приказів зберігати не схочуть,
32. То палицею каратиму переступи їх,
І в'їдливими батогами—їхні гріхи.
33. Проте милости своєї від нього не відійму,
Та й не зламаю своєї вірности.
34. Ні, я не знищу своєї власної угоди,
Не зміню свого слова, що вийшло з уст моїх.
35. Раз бо поклявся я своєю святістю,
Тож перед Давидом ніколи не злукавлю.
36. Потомство його триватиме повік,
І трон його, мов сонце те передо мною,
37. І, наче місяць той, він стоятиме вічно,
Мов вірний свідок серед неба!"
38. А все таки, Господи, ти нас відкинув, ти відцурався нас,
І гнівом запалав єси на свого Помазанця!...
39. Нелюба стала тобі угода зо слугою твоїм,
І діядемою його кинув єси об землю!
40. Ти порозвалював усі мури його,
Оборонні ж його замки пообертав ти в руїну.
41. Всі, що повз нього проходять, ограблюють його,

І став він посміховищем своїх сусідів.
42. Ти високо підніс правицю гнобителів його,
Всім його ворогам справив єси потіху.
43. Вістря його меча завернув ти назад,
І в бою не підтримав єси його.
44. Ти відібрав від нього всю величність його,
І престіл його повалив ти на землю.
45. Ти вкоротив йому віку молодого,
Та й соромом страшним покрив єси його.
46. Доки ж, Господи? Невже вічно будеш ховатися ти,
І лютість твоя вогнем палахкотітиме?
47. О, згадай, яке коротке наше життя!
Мов ті перелетні тіни, сотворив ти людських синів!
48. Де між живими такий, що смерти не зазнає,
Що душу свою визволить із-під влади темного гробу?
49. Де ж ділись, Господи, колишні милості твої,
Що на них ти Давидові поклявсь своєю вірністю?
50. Згадай, Господи, про знеславлення слуг твоїх;
В своїм серці терплю я нарругу від багатьох народів.
51. Поглянь, Господи, на зневаги від ворогів твоїх,
Від тих, що збезчестили сліди твого Помазанця!
Благословен хай буде Господь на віки! Амінь! Амінь!

* * *

Щоб краще зрозуміти цей великий псалом, поділім собі його на три розділи:

В розділі першому, цебто від самого початку аж до рядка тридцять восьмого, є величаві й надзвичайно врочисті обітниці, що їх Господь Бог дав колись своєму вибранцеві, Давидові. Згідно з тими божественними обітницями, Давидове потомство буде царювати повіки; своєю силою й славою підійметься воно високо понад усіх земних володарів, і ніяка ворожа потуга ніколи не захитає троном його. Бо всемогуча Божа рука буде його повсякчасно берегти, буде вічно підтримувати його, й ніколи від нього не відступить...

Та зараз у другому розділі псалма, від рядка тридцять восьмого аж до сорок п'ятого, надхнений Пророк ставить нам перед очі страшну й невимовно смутну картину: ввесь край Давидів сплюндрований, понищений, руїнами вкритий. А на руїнах тих, та на румовищах лютий ворог зухвало регоче-насміхається... Де ж отже ділися ті чудові блискучі обітниці, що ними колись Господь Бог царя Давида звеселив, та що й власною своєю святістю врочисто поклявсь, що їх вірно додержить? Невже Господь Бог своє святе слово зламав?... На перший погляд так могло б видаватися. Та псалмопівець у це не вірить: він до глибини ду-

ші переконаний, що Господь Бог усі ті обітниці вірно виповнить у свій час. Тому в останньому розділі псалма він покірно Господа Бога благає, щоб ласкавий був страшну кару свою від нещасного Ізраїля відвернути, й царський трон свого улюбленого вибранця, Давида, піднести з упадку та пониження.

Молитва святого псалмоспівця, разом із молитвами всіх праведників Старого Завіту, на марне не пішла. Господь змилувавсь над бідними людьми, й величаві обітниці, дані колись Давидові, якнайвірніше виповнив. Одначе виповнив їх безмежно краще, ніж люди того сподівалися.

Ото до Назарету святий Архангел Гавриїл із високого неба злетів, і до Непорочної Діви Марії промовив: "Не лякайся, Маріє: знайшла бо еси ласку в Бога. І ось зачнеш ти в утробі твоїй, та породиш Сина, й назвеш Його ім'ям: Ісус. Він буде великий, і Сином Всевишнього буде зватися; і дасть Йому Господь Бог престол Давида, отця Його, і царюватиме Він над Якововим домом повіки, й царство Його не буде мати кінця."

Тепер ми вже розуміємо, про яке то потомство Давидове була мова в святому псалмі. То Ісус, Божий Син, стався сином Непорочної Діви Марії, що походила з царського роду Давида, став також правдивим потомком того славного ізраїльського Царя. І хтож тепер не бачить, як чудово сповнилися Божі обітниці?

Той Ісус, що людську природу свою з Давидового роду прийняв, той Ісус, що до Нього колись жидівські сліпці в Палестині цілком слушно кликали: "Ісусе, Сину Давидів, помилуй нас!" той Ісус тепер на престолі вічної слави сидить, як безсмертний Цар неба й землі, і царство Його не буде мати кінця.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"

Христос Раждається!

Всечесніший Отче:

Дуже люблю читати Ваш місячник "Голосу Спасителя" і тому відновляю свою передплату на 1943 р.

Желаю Вам Отче і всім Отцям Веселих Свят Різдва Христового, і Щасливого Нового Року.

Ню Йорк, Оля Петрик.

Їх Ексцеленції Кир Василієві, Впр. і Всеч. Отцям духовним, Пр. Сестрам, Парафіянам та всім Приятелям, **якнайщиріші побажання** з нагоди Різдва Христового й Нового Року,

пересилають

оо. Редемптористи, Айтуна, Саск.

ДУМКИ...

Так полюбив Бог світ, що Сина свого однородного дав, щоб кожний, хто в нього вірує, не погиб, а мав життя вічне. Не на те бо послав Бог Сина свого на світ, щоб осудити світ, а на те, щоб світ вирятувати через нього. Той, хто в нього вірує, не є осуджений, хто ж не вірує, той уже осуджений, тому що не вірує в ім'я однородного Сина Божого. Причина ж засуду така: світло прийшло на світ, а люди полюбили темряву більше, ніж світло, тому що вчинки їх були лихі. Всякий бо, хто чинить лихе, ненавидить світло, й не йде до світла, боячись, щоб учинків його не стрінула догана. Але хто чинить правду, той охоче до світла йде, щоб ясно показалося, що вчинки його зроблені в Бозі. (Іван, 3, 16-21.)

* * *

І Слово тілом сталося й замешкало між нами. І ми бачили його славу, славу таку, як та, що її має від свого Отця однородний Син, повен благодати та й правди. (Іван, 1, 14).

* * *

Він на своє прийшов, та свої не прийняли його. Тим же всім, що його прийняли,—тим, що вірують у його ім'я, дав він спромогу стати Божими дітьми; вони бо не з крови, ані не з хотіння тілесного, ані не з хотіння чоговічого— а з Бога народилися. (Іван, 1, 11-13).

* * *

Як соняшне світло прикре для хорого ока, так і слово Боже прикре для людини злої волі.

* * *

Хто Господа Бога боїться найбільше, той боїться людий найменше.

* * *

Багато людей хотіли б увійти в небесне царство Ісусове; та мало хто з них готов узяти на плечі хрест Його. Чимало таких, що бажають Його солодких потіх; але рідко хто любить гіркі страждання Його. Всі раді б узяти участь у Його радості, та небагато таких, що охочі терпіти щонебудь задля Нього. (Наслідування Ісуса Христа, II, 11.)

Покликання

Панство Д., хоч і які релігійні та набожні були, то проте ніяк не хотіли погодитись, щоб їх син вступив до семінара заграничних місій. На їх думку, оте синове покликання розбивало на дрізки всі їхні золоті плани, нищило всі їх земні надії. І здавалося їм, що разом із улюбленим сином вони відразу й безповоротно втратять на цім світі все, для чого направду варто жити. Коли він від них піде, (так думали вони)— то хто ж їм старість осолодить, хто їм очі на смертній постелі колись ніжно, делікатно закриє, хто збереже традиції й ім'я їх чесного роду й передасть їх своїм дітям, внукам і правнукам?... А вони все так про свого сина дбали, так ним тішились! Його життя було їм далеко дорожче, ніж їхнє власне, а він тепер, замість віддати своє життя на потіху тих, що його так сердечно любили, посвячує його на терпіння, невигоди, й хрести, а може навість на тортури й мучеництво десь там у півдиких краях, далеко від рідної батьківщини!

Роберт, (так називався той юнак) всіма силами намагався родичів своїх переконати, щоб не противились його святому й дуже виразному покликанню; він їх просив, благав, і навіть плакав перед ними, та це нічого не помагало: згодитись на його просьбу вони не мали відваги.

—Пан Д,. що з великої журби передчасно постарівся й посивів, ходив звичайно мовчазний та похмурий, а бідна мати нераз цілими ночами плакала; тимчасом у серці побожного юнака щораз сильніше розпалювалось бажання йти в широкий світ рятувати й спасати безсмертні людські душі.

"Чи можу ввійти?" почувся любий голос матері.

Роберт кинувся відчиняти двері своєї кімнати; пані Д. задержалась хвилину на порозі й глянула на ту вбогу синову кімнатку, звідки будучий апостол-місіонар усунув усякий комфорт,— бажаючи вже заздалегідь призвичаїтись до євангельського вбожества, що таким невимовним чаром його серце до себе манило.

"Пресвята Діво," сказав тихо в своїм серці юнак: "подай мені силу й відвагу до кінця опертися всяким намовам матері, якщо дійсно така Божа воля!"

Пані Д., по хвилі переступила поріг, увійшла в кімнату

й, ледве здержуючи сльози, що силоміць до очей підступали, промовила:

"Чи не думаєш ти, сину, що ця твоя грішна впертість може накінець допровадити до великого нещастя? Твій батько з великої журби очевидячки сохне й нидіє, й здається, що то вже не він, а тільки тінь із нього осталась."

Ті слова матері завдали невимовного болю Робертові. Він кинувся перед матір'ю на коліна, й заломаним голосом насилу простогнав:

"Мамо, мамо! радніш бажав би я вмерти, ніж Вас або Тата засмутити! Але Господь Бог кличе мене до себе, о! так виразно кличе!... Як би це не було правдиве покликання від Бога, то звідки набралося б у мене стільки сили й відваги ставити опір Вам, моїм найдорожчим Родичам?"

"Роберте! Обіцяй мені, що від нас не підеш. Скажи, що нас не покинеш. Хіба ж чужа рука закриє нам очі, як помремо?"

"Хто любить батька й матір понад мене, той недостойний мене." Мамо, ці слова Ісуса Христа напевно осудили б мене, як би я вас послухав. О, не спокушуйте вже більш мого серця! Життя на цім світі так хутко проминає й кінчиться. Там, у Божій вічності віднайдемося всі, там нас уже ніхто не розлучить!"

Пані Д. встала й відійшла, залишивши синові страшне слово, висказане тоном гіркої розпуки: "Невдячний!"

Роберт далі стояв навколішках; лютий біль йому серце в грудях роздирав. "Невдячний!" Отже рідна мама добачила в ньому невдячність. Але ж невдячність— огидна річ і перед Господом Богом, і перед людьми!

І щось неначе до вуха переконливо шептало йому: "Роздумай, Роберте, чи не є в цім знак Божої волі, щоб ти від свого заміру відступив? Адже Господь Бог у четвертій своїй заповіді ясно й виразно приказав батька-матір любити, шанувати й слухати. Невже той сам Небесний Отець від тебе домагається тепер, щоб ти своїм дорогим родичам затруїв усю решту їх життя, щоб їх до розпуки довів? Чи ти зовсім певний, що цього саме жадає від тебе Божа воля?!"

Спокуса була така сильна, така вперта й хитра, що Роберт от-от мало що до матері не побіг сказати, що вона може бути зовсім спокійна, бо від неї він не думає вже йти нікуди. Бо хіба ж не велика це річ: з любови до батька-матері великодушно виректись своєї власної волі й своїх молодечих мрій?

Роберт зачинив двері; його очі інстинктово звернулись до образа Пречистої Діви. По хвилі він уже стояв навколішках у стіп найніжнішої Матері.

"Радуйся, Царице Апостолів і Мучеників!" молився юнак голосно й сердечно: "Радуйся, Царице тих, що Тобі всім серцем на службу себе віддали; подай, благаю Тебе, більше світла й потіхи моїм дорогим родичам, щоб вони радісно погодились із волею Твого Сина; а мені, Пресвята Діво, випроси в Господа більше відваги й сили! Твій Син вибрав собі мене, щоб я Його святу Євангелію проповідав людям, що потопають іще в темряві та тіни смертній— а я тимчасом, замість дякувати Господеві за ту надзвичайно велику ласку, я... тремчу та вагаюсь... О, горе мені, нужденній та слабосилій билині, що під подихом найменшого вітру додолу хилиться! Підпори мені треба, помочі треба! Пречиста Діво, ніхто крім Бога не знає мого серця так добре як Ти; Ти знаєш, як щиро й сердечно люблю я своїх дорогих родичів. І власне те мене найбільш тепер болить, що вони не вірять уже в мою вдячність і любов до них. Пресвята Царице й Мати моя! Якщо ця гірка чаша не може оминути мене, то подай мені геройську силу, щоб я не заломився, не піддався."

Так молився побожний юнак, надіючись на могутню поміч небесної Неньки.

Тимчасом під дверима кімнати почувся голосний плач: то плакали його батько й мати. Вони обоє чули ту його гарячу молитву й серце їм у грудях зворушилось. Вони вже довше синові не опиралися. "Коли Бог кличе," казали вони: "то треба слухати й іти за Його покликом."

Роберт тепер уже далеко, дуже далеко від батьківського дому! Працює ревно на місіях. Його родичі освячують свою старість добрими християнськими вчинками, дожидаючи радісної стрічі зо своїм найдорожчим сином у Божім небі.

НА ПРЕСФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" ЗЛОЖИЛИ:

оо. Редемптористи, Айтуна, Саск. $5.00; Гр. Гуцуляк, Ленігген, Саск. $1.00; К. П. Дзюба, Мікадо, Саск. 50ц.; Є. Леськів, Філядельфія, Па. $1.00; Ів. Гриценко, Амстердам, Саск. $1.00; Гр. Івасюк, Ст. Мартин, Ман. $1.00; Ст. Маційовський, Пітсбург, Па. $1.00; П. Політило, Вільна, Альта. 70ц.

За ласкаві жертви щиро дякуємо.

Адміністрація "Голосу Спасителя."

Хто слідуючий?

Таємниця Ґалерника

Отець Лявінє, французький єзуїт, що довгі роки ревно працював між так званими "ґалерниками," цебто злочинцями, засудженими на примусові роботи в морських пристанях, росказував раз таку надзвичайну історію:

Не знаю, чи живе, чи може вже помер той чоловік, що про нього хочу вам тепер оповідати. Я тільки два рази в житті мав нагоду його бачити й розмовляти з ним, одначе пам'ять про нього запала мені глибоко в душу. Чоловік той, на мою думку, був направду святий, хоч люди мали його за звичайного злочинця "ґалерника."

Одного вечора, коли я в місті Баньо сповідав нещасних ґалерників, прийшов і він до мене до сповіди. Давши йому святе розрішення, я задержав його ще кілька хвилин коло себе, щоб його про дещо розпитати. То вже була така моя звичка заходити в розмову з тими нещасливцями, щоб їм показати свою прихильність та симпатію, і таким чином бодай хоч трошки осолодити їм гірку їхню долю. Та тим разом, мав я до такої приязної балачки ще й особливу причину. Той ґалерник уже з першої хвилі мені незвичайно подобався. На його обличчі малювався глибокий, нічим нескаламучений спокій, а з очей визирало тихе щастя. В його розумній мові, в його певних і коротких відповідях, і в усій його зрівноваженій істоті був якийсь незвичайний чар, що сильно загострював мою розбуджену цікавість. Відповідаючи на мої питання, він не вишукував своїх слів, не додавав ні одного зайвого словечка, не казав нічого понад те, про що я його питав. Кінець-кінцем, по довгих зусиллях, мені якось пощастило неначе змусити його, щоб мені розповів історію свого життя.

—Скільки вам років? запитав я його.

—Сорок і п'ять, Отче Добродію.

—Як довго вже тут перебуваєте?

—Десять років.

—Чи довго ще тут маєте оставати?

—До смерти.

—За що вас засудили?

—За підпал.

—Ну, сподіваюся, Друже, що ви давно вже Господа Бога переблагали за той страшний злочин.

—Отче Добродію, не відпираюся, що нераз у житті я

Господа Бога тяжко прогнівив, одначе такого страшного злочину, як підпал, я ніколи не допустивсь. А все ж таки мушу щиро признати, що мене зовсім справедливо засуджено. Бо не хто інший, а сам Справедливий Бог засудив мене.

—Не розумію Вас, Друже. Що властиво хочете цим сказати?

—Отче Добродію, я був дуже великий грішник, і дуже сильно зневажав я Господа Бога. Та, накінець Божа ласка таки перемогла, й моє грішне серце сокрушилось. Тоді я невідклично постановив цілковито змінити своє життя, й Богові заподіяну кривду по можності направити. Одначе, не зважаючи на все те моє щире навернення, на всі мої сповіди, молитви й покути— моя душа була дали неспокійна й затривожена, а на серці було мені так важко, наче б хто велетенський камінь на груди мені поклав. Адже ж то не рік, не два, а довгі роки кривдив я ласкавого Бога, то як же міг я уявити собі, щоб Він так хутко все мені простив, та й усе забув. Я вправді не знав, як маю спокутувати гріхи своєї молодости, одначе якийсь таємний голос на дні душі мені раз-у-раз говорив і повторяв, що та покута мусить бути велика й тяжка.

Аж раз уночі в моїх найближчих сусідів спалахнув страшний пожар. Усі обставини того нещасливого випадку якось так дивно склались, що дуже сильне підозріння впало якраз на мене— і мене негайно арештовано. Всі зверхні познаки сильно свідчили проти мене, тому легко можна було передбачити, що мене засудять за той підпал. Я одначе нічого не боявсь і, приготований на все, спокійно чекав я судової розправи. Нарешті надійшов той важний день, коли мала вирішитись моя доля. Судова розправа розпочалась. Присяглі судді вже вийшли з головної залі, щоб у сусідній кімнаті між собою порадитись щодо мене. І власне в ту хвилю (так принаймні мені здавалося) я почув виразний голос, що мені в серці ласкаво промовив:

—Сину, тебе напевно тепер засудять. Та ти нічогісінько не бійсь: я буду з тобою й подам тобі в серце правдиве щастя, та й верну тобі спокій душі раз на завжди.

—І дійсно: в тій самій хвилині я відчув у серці великий спокій і радість. За кілька хвиль присяглі судді вернулись у судову залю, й одноголосно признали мене за виконавця того підпалу. Моєму адвокатові якось удалося переконати суддів, щоб, замість засудити мене на смерть, вимірили мені кару трохи меншу. І от мене засудили на досмертні роботи при кораблях. Почувши той судовий присуд, я сильно мусів здержати себе, щоб не вибухнути плачем. Я не хотів там плакати перед людьми, бо ті люди ніяк не були б повірили, що я з надмірної радости плачу, а були б напевно всі подумали, що то розпука моя таким сильним плачем виявляється. Але коли мене назад завели в мою тюремну келію, я кинувся на своє тверде ліжко, і тоді з очей моїх ринули рясні потоки сліз. Одначе сльози ті ні трохи не були гіркі, а невимовно солодкі.

Святий спокій, що тоді в мою душу вступив, не покинув мене й по сьогоднішній день. Я стараюся виповняти тут усі свої обов'язки якнайкраще, та й бути слухняним для всіх, бо в тих, що мені приказують, бачу я не в'язничного сторожа, не урядовця чи директора,—а самого Господа Бога. Молюся завжди й усюди, куди поступлюся, і час летить мені скоро, як блискавиця. Ніхто тут властивої правди про мене не знає; всі думають, що мене засуджено по заслузі за якийсь великий злочин, але як воно дійсно було—того ніхто й не підозріває. І Ви, Отче, теж не будете знати мене. Не скажу Вам ані свого дійсного імени, ані свого арештантського нумеру. Тільки прошу Вас дуже, згадайте мене в своїх молитвах, щоб я міг сповняти Божу волю вірно аж до кінця свого життя.

Цим словом закінчив той щасливий ґалерник свою історію. Потім іще тільки один раз бачив я його, як одного вечора знов приступив із другими в'язнями до святої сповіди. Я питав в'язничного капеляна, чи не знає чогось більше про того чоловіка, але відповів мені, що нічогісінько не знає. З тієї пори минуло вже кількадцять років. Мені довелося ще два рази відвідати ту пристань Баньо. Одначе всі мої намагання віднайти того надзвичайного "ґалерника" були даремні.

Тут кінчиться оповідання Отця Лявінє. А ми від себе хіба скажемо: Великий єси, Господи, й чудові діла Твої!... Той простий в'язень, що в людських очах уважався за звичайного покараного злочинця, ховав у своїй геройській душі чудову таємницю. Та його терпеливість і готовість до смерти терпіти таку страшну кару за несповнений злочин— то було діло не людське, а Боже. Тільки ласка всемогучого Бога може в людській душі вчинити таке чудо, щоб та душа, замість від хреста втікати, хрест із любов'ю обнимала й цілувала, і в тяжкій покуті знаходила вже на цім світі передсмак Божого неба...

ДО ХРИСТА

ІСТОРИЧНА ДРАМА В ЧОТИРЬОХ ДІЯХ

Особи другої Дії: Святий Петро, Тимотей
Марко, 1-ий християнин, 2-ий християнин,
Августа, Мірта, Фульвія, Маркила,
Прокуль, Валеріян, Езоп і якщо можливо,
ще гурток християн.

ДРУГА ДІЯ

Дія відбувається в римських катакумбах. Сцена представляє місце під землею, де збиралися колись перші християни перед богослуженнями. Місце освітлене оливними лямпами. З лівого боку видко вузенький коридор, на право вхід до молитовниці.

Перший християнин (входить з 2-им хр-ном зліва): Ми досить рано прийшли: ще нікого з братів тут не видко.

Другий християнин: Одначе діякон уже напевно тут був, бо лямпи позасвічувані. (Августа надходить із Міртою зліва).

1-ий християнин: Мир вам, сестри! Вітаємо вас! (Обидва кланяються їм).

Августа: Мир і тобі, брате; Ти вже вернувсь?

1-ий хр.: Так, вернувсь: Мій пан покликав мене, щоб я йому услугував при столі.

Августа: Слава Богу, що ти вже знов між нами! Але скажи: чи там не спостережуть, що тебе нема?

1-ий хр.: О, не бійся! Мої товариші всі п'яні лежать, і напевно до самого ранку не прокинуться.

Августа: Бідні люди!... Хай їх Бог просвітить!

1-ий хр.: Я молюся за них усіх. Ага! Коли ж Сульпіцій прийде зо своєю нареченою на збори християн?

Августа: Сподіваюся, що незабаром. Прошу тебе: молися за нього. А хто це такий прийшов сюди з тобою?

1-ий хр.: Це мій вірний приятель; він незабаром прийме святе Хрещення.

Августа: Свобідний, чи може теж невільник?

1-ий хр.: Невільник так само як і я: він належить до Руфа.

2-ий хр.: Насамперед до Бога,— потім до Руфа.

1-ий хр.: А хто оце, сестро, з тобою?

Августа: Це Мірта, що була за невільницю в цісаря.

Обидва християни: Вітаємо тебе, сестро! Мир тобі!

Августа: Чи не схотіли б ви, братя, піти на гріб мого батька, та помолитись за його душу?

2-ий хр.: Дуже радо. Підемо разом усі! (ідуть на право; тимчасом зліва на сцену входять Тимотей і Марко).

Тимотей: І так убитого покинули серед вулиці!...

Марко: Власне там застав я його тіло, жорстоко поранене, скривавлене: я хутко переніс його до дому Прискилли, та сповістив про все Апостола.

Тимотей: Чи може й Апостол прийде цього вечора до нас?

Марко: Не знаю: він тепер у Прискилли перебуває; там приготовляють величавий похорон.

Тимотей: Я не всилі зрозуміти, яка властиво могла бути причина цього страшного злочину; хто ж міг щонебудь мати проти Аполлонія?!

Марко: Кажуть, що кбивники вважали його за ворога Риму. Ти ж знаєш, що вони й нас усіх мають за таких ворогів.

Тимотей: Божевільні!... А темний нарід так легко вірить їм. О, страшна кара впаде колись на оце прокляте місто, за невинно пролиту кров Божих дітей! Хай жерущий вогонь обхопить його з усіх боків, як колись безбожний Содом та й розпусну Гомору!...

Марко: Але ж схаменися, брате! Християнин не сміє нікому бажати такого страшного лиха! Справедлива пімста й відплата— не в наших, а в Божих руках!

Тимотей: Так, це правда. (Хвиля мовчання). Я немов серцем прочуваю, що чекає нас усіх ще дуже важка проба. Безбожне місто ненавидить нас тільки через те, що ми шукаємо вищої чесноти. Одначе в Бозі надія, що та проба страшна— то буде початок світлого нашого тріюмфу-перемоги.

Марко: Нехай нас Господь захоронить від усякого лиха! Але, коли така свята воля Його, щоб ми терпіли, то нехай нас Господь покріпить, нехай нам сили додасть своєю ласкою!

Тимотей: Може підемо на гроби помолитися? Будемо мертвих благати, щоб нам додали відваги так само вмерти за Господа. (Вони відходять на право, а тимчасом на сцені появляється Прокуль із Фульвією й Маркилою).

Прокуль: Чи ми добре потрапили? (Розглядається).

Фульвія: Так, Прокуле, ми вже на місці.

Маркила: Наші браття вже десь певно на гробах моляться.

Прокуль: Яке тут усе дивне! Мені здається, Фульвіе, що тут іще більше ніж деінде потрібна тобі моя оборона.

Фульвія: Ні, Прокуле; тут нам нічого боятися: тут ми всі браття й сестри в Господі.

Прокуль: Що це ти, Фульвіє?!... Хіба ж і ти вже християнка?! Досі мені здавалося, що добре знаю тебе, та, на жаль, бачу те-

пер перед собою якусь другу Фульвію.

Фульвія: Ні, Прокуле, я не змінилася, я далі та сама твоя вірна Фульвія, й тепер люблю тебе ще більш, ніж перед тим. Останься зо мною тут цього вечора, то Бог і тебе може просвітить.

Прокуль: Добре, остануся, але чогось боюся за тебе. (Хапає за меч). Під зоряним небом ні трохи мені не страшно, але тут, у цій понурій ямі... може бути зрада.

Фульвія: Ні, між християнами зради нема! Чи не так, Маркило?

Маркила: Та, воно правда, панночко... а все таки...

(Тимчасом проходить Валеріян і хутко ховається в тіни).

Прокуль: Що? Ти чогось боїшся? Кажи!

Маркила: Та, на нещастя не дуже багато треба: сюди міг би легко закрастися хтось непрошений... Але християнам смерть не страшна.

Прокуль: Ах, Фульвіє, куди це ми зайшли!? Ходи, я не позволю тобі тут марно пропасти! (Тягне її набік; на сцену входить Августа з Мірою).

Августа: О, як любо й солодко тут молитися! В цім святім затишку так і чути, що душа відпочиває й нової сили набирається. (до Фульвії): Ах, Вітаю тебе, сестро! Мир тобі! (до Прокуля): І тобі теж желаю пізнати й полюбити нашого Господа.

Фульвія: Щиро вітаю вас, сестри! Мир вам!

Мірта: Чогось тепер, сестро, дуже невеселі новини по місті ширяться: щораз голосніше говорять люди про злочини цісаря.

Августа: Нерона? О, як багато злочинів у нього вже назбиралося! Адже всі знають, що він замордував свого брата, свою дружину, свою рідну матір, та й багато-багато ще інших осіб із вищих римських родів.

Мірта: Та, невеселе мабуть його життя, коли знає, що всі його ненавидять.

Августа: Так йому й треба: нема спокою й радости для таких нечестивих злочинців!

Мірта: Одного разу, сховавшись між кущами в цісарському городі, я зблизька бачила нещасного цісаря: був сумний і понурий, як темна ніч; проходжуючись розкішним городом, він сам до себе голосно сказав: Проклятий Рим уже мені так страшенно обрид, що мушу його знищити, мушу спалити його!

Августа: Добре! Нехай палить! Це буде вершок поганських злочинів!

Марко (надходить, і чує останні слова): Тихо, діти! Таких речей тут говорити не можна! От похоронний похід уже близько. Сам Апостол буде сьогодні між нами, й відправить святу жертву біля мощів замученого Аполлонія.

(Надходять християни з свічками в руках; за домовиною Мученика йде Апостол Петро).

Фульвія (До Маркили): Чи це Апостол Петро?

Маркила: Так, панночко.

(Прокуль увесь час уважно придивляється до Апостола. Домовину кладуть посеред сцени. Апостол стає за домовиною).

Апостол Петро: Браття в Господі! Послухайте голосу свого Апостола: ось іще один наш дорогий брат, замучений поганами! Дивлячись на його домовину, піднесіть свої серця в гору, й нехай не буде між вами ні байдужих, ні хитких, ні боязливих; бо оце надходить година твердої боротьби й великих жертв.

Тимотей (до Марка): Чуеш? Він зовсім говорить так, як я. (Марко заспокоює його).

Петро: Аполлоній, що хоробро поляг за Христа, був, як самі знаєте, один із найвірніших наших братів: тим то ми щиро переконані, що Господь уже прийняв його праведну душу в своє Царство, а тіло його теж буде колись прославлене, безсмертне.

Прокуль (зідхаючи): Прославлене, безсмертне, ах...

Петро: Діти мої любі! Наближається буря страшна; між вами появляться фальшиві пророки— та ви стережіться їх, зберігайте між собою святу любов, будьте покірні й розсудні, бо диявол, мов той лев, що на пустині реве, крутиться довкруги вас, і тільки нагоди жде, щоб вас пожерти. О, стійте, стійте в вірі святій, і не бійтесь терпінь, що вас чекають! Терпіння ваші хутко проминуть, а слава й радість у Божому Царстві треватимуть на віки вічні. Амінь.

Тимотей (до Марка): Апостол чогось дуже сумний цього вечора; щось так, наче б боявся якогось великого нещастя, що кожної хвилини готове впасти на нас усіх.

Марко: Він просвічений Духом Христовим, тим то й бачить такі речі, що для нас недоступні.

Прокуль (до Фульвії): Хто це такий, Фульвіє? Чи може сам Христос?

Фульвія: Ні, це тільки учень Христовий—Петро. Христос Господь залишив його між нами, як свого намісника. Він людина смертна.

Прокуль: Одначе говорить про речі надземні, надлюдські.

Петро (що ввесь час після своєї проповіди молився, кладе руки на голову Августи й Мірти): Кріпіться, діти! Хай вас Господь поблагословить, і нехай прославить ту геройську душу, що за неї так гаряче тепер молитесь!

Августа: Ах, Отче! (Цілує край одежі його).

Петро (повільно приступає до інших): Благословлю вас усіх, браття дорогі! Взавтра треба вам буде дуже багато сили й хоробрости. (До Тимотея): Молись, брате, за своїх друзів: Гос-

подь уже вибрав їх до небесної слави.

Тимотей: Як треба буде моєї крови—я готов.

Петро (Тихо до Тимотея): Треба буде! (До Маркили): А ти, добра сестро, виглядаєш сьогодні чогось надзвичайно щаслива.

Маркила: Отче, ось та моя панночка, що її я охристила за Твоїм позволенням.

Петро (приступає до Фульвії): Так, пригадую собі, Сестро: Бог у святім Хрещенні прийняв тебе за свою дитину; чи ти готова боронити цей титул проти всього й усіх?

Фульвія: Так, Отче!

Петро: Навіть ціною свого власного життя, або й того, що тобі навіть дорожче від життя?

Фульвія: Так, Отче!

Петро: Слухай, що каже Христос: Я не приніс на землю мир, а меч: задля мене виречеться батько своїх дітей, і дочка покине батьків своїх; вашими ворогами стануть ті, що їх ви найбільше любите.

Прокуль (приступає до Петра): Ну, годі вже, годі! Мовчи вже!

Петро (простягає до нього руку): Мир тобі, римський сотнику! Бог і тебе вже назначив, і чекає тебе велика боротьба. Досі ходив ти вільно, куди хотів, та незабаром хтось інший звяже тебе й поведе, куди сам схоче.

Прокуль (потирає рукою чоло): Що це за таємні такі слова? Чи вони мені радість заповідають, чи може горе й смуток? (це каже він ніби сам до себе).

Петро: Так, блаженний ти, вибраний воїне, бо чекає тебе велике терпіння... (Святий Петро йде далі й, звернувшись до Валеріяна, що схований у кутку, каже): А ти, роби скоро те, що задумав єси робити! (Виходить на право).

Валеріян: Богом Геркулем клянусь, що цей хитрий старець угадав мої плани!... (Утікає на ліво).

Марко: Браття, ходім до святині на святу Відправу, але пам'ятаймо, що тільки хрещені можуть прийняти святе Причастя: Оглашенні хай остаються в притворі. (Виходять несучи домовину).

Фульвія (до Маркили): Чи я теж можу ввійти до святині?

Маркила: Так, панночко, ти хрещена вже: ти повинна там бути. (Відходить також на право).

Фульвія: Ти ж, Прокуле, залишися тут і дожидай мене; нічого не бійсь!

Прокуль: Ні, Фульвіе, слухай: уся душа моя стривожена чогось— не йди туди.

Фульвія: Не можу остатися, мушу туди піти, я ж християнка.

Прокуль: Ні, ні, пожди ще трохи... може й я туди піду...

Фульвія (До Маркили за сцену): Маркило, зажди ще трохи, я вже йду.

Маркила: А не забудь, що ти сказала Апостолові!

Прокуль: Дякую тобі, що ти ще коло мене задержалась. Я так багато хотів би тепер з тобою говорити! Промова Апостола Петра запалила всю мою істоту якимось дивним вогнем: ніколи ще ніякий поганський священик чогось подібного не говорив. Слухаючи вашого Апостола, я вже набрав охоти теж стати християнином. Одначе ти, Фульвіе, обіцяла йому, що будеш любити Бога більше, ніж когонебудь іншого в світі, більше, ніж батька, навіть більше, ніж мене самого. Мені здається, що ця твоя обітниця власне викопала між нами страшну пропасть, та що ми вже стали собі ворогами. Ах, Фульвіе, ти знаєш, як дуже я тебе люблю. Скажи ж мені: Чи твій Бог осуджує оту мою любов? Чи мушу я з твоїм Богом боротися, щоб собі твоє серце здобути?

Фульвія: Ах, Прокуле, не говори вже більше цього! Хіба ж ти не знаєш, що бувають речі більші й святіші від найкращої земної любови? Сам же ти сказав, що найбільшу вартість для тебе має слава й честь: невже для мене, твоєї судженої, хотів би ти виректися слави й чести? Невже бажав би ти, щоб я полюбила розкіш більше, ніж твою честь, твоє тіло більше, ніж душу, твоє життя більше, ніж твій обов'язок? Невжеж тобі подобалося б, як би так я бажаючи за всяку ціну прихилити тебе до себе, вимагала від тебе знищення й потоптання того всього, що в твоїй душі найшляхетніше, найкраще?

Прокуль: Ти, Фульвіє, занадто добра, щоб вимагати чогось подібного.

Фульвія: Прокуле, скажи мені щиру правду: чи не покинув би ти мене, як би я була тобі на перешкоді до слави, честі й обовязку?

Прокуль: На щастя, такою перешкодою ти, дорога моя Фульвіе, не є.

Фульвія: А як би, не дай Боже, була: що тоді?

Прокуль: О, тоді... не гнівайся: тоді я знайшов би в своїй душі силу, щоб з Тобою радніш розійтись, ніж спроневіритись моїм найвищим ідеалам...

Фульвія: От бачиш! Всемогучий Бог— мій найвищий ідеал. Його мушу любити понад усе. І коли б ти, не дай Боже, домагався від мене, щоб я від Бога відступила, то я радніше тебе мусіла б покинути ніж Бога; коли б ти свою волю хотів мені накинути проти волі Божої, тоді мусіла б я радніше Бога послухати, ніж тебе.

Прокуль: Чи так навчає Апостол?

Фульвія: Так. Напевно треба любити Бога більше, ніж суджено-

го, більше, ніж рідного батька, більше, ніж матір рідну. А навіть у конечній потребі, треба б радніше їх усіх виректись, ніж Господа Бога зрадити. Чи розумієш уже цю християнську науку?

Прокуль: Здається, розумію. А все таки не легко мені зжитися з тією гадкою, що твоє серце буде отже поділене... І сама гадка про той поділ мене обурює.

Фульвія: Ні, Прокуле, це не є ніякий поділ. Любов до Господа Бога не тільки не ослаблює чесної любови людської, а ще невимовно скріпляє її, очищує й забезпечує. Маю надію, що й ти колись добре зрозумієш оту чудову гармонію між Божою й людською любовю'. Так: настане колись день, що й ти полюбиш Господа Бога твого більше, ніж мене, твою вірну й люблячу Фульвію.

Прокуль: Не знаю ще, коли й як це станеться. Одначе вірю, що власне так воно станеться, як кажеш.

Фульвія: Душа твоя, Прокуле, вже майже християнська. Божа ласка просвітить тебе цілковито.

Прокуль: Ти бажаєш, щоб я став християнином?

Фульвія: Так, усім серцем бажаю; і день, коли оте бажання сповниться, буде найщасливіший у моєму житті!

Прокуль: О, моя люба Ґалліе, мій рідний краю дорогий! Як же забути мені твої широкополі лани, твої шумні діброви, де колись батьки, діди й прадіди своїм богам по своєму молились і щедру жертву приносили? Як порвати мені цю золоту нитку, що мою душу в'яже з тобою, незабутня ти моя батьківщино? Як же міг би я виректися тебе й стати християнином?!

Фульвія: Прокуле! Незабаром уся твоя батьківщина Ґалія стане теж християнська. Я чула, що вже учні Христові приготовляються в дорогу до того краю, щоб там запалити ясне огнище божественної Правди... Але пора мені вже йти, бо свята Жертва мабуть уже розпочалась—не хочу, я не смію спізнитись. Ходи зо мною, провадь мене! (Ідуть; тимчасом на сцену виходить зліва Валеріян).

Валеріян: А я вже журився, як мені їх ізвідси позбутися! Аж сам їх провідник піддав мені добру гадку: "Що задумав єси робити, роби скоро!" сказав він мені. Отже не бійтеся! Я скоро з вами покінчу, скоро вас усіх на той світ відішлю! (Кличе тихо): Езопе, Езопе! (йде на ліво за сцену й знову кличе): Езопе! (Вертається на сцену з Езопом). Слухай, Езопе! Йди скоро й візьми собі кількох невільників до помочі: потім розійдіться по всіх передмістях і підпаліть Рим одночасно з усіх боків. Так, цієї ночі має спалахнути величавий, маєстатичний пожар: такого ще досі ніхто не чував, не видав.

Езоп: Пане! Приказ твій цим разом жахливий! Про такі злочини навіть у наших диких краях ніхто не думає. Не так учили мене колись батьки мої...

Валеріян: Ех, дурний же ти разом із твоїми батьками! Роби те, що тобі кажу, а напевно не пожалуєш: зроблю тебе вільним громадянином Риму, а вдобавок іще дістанеш великі гроші. За страшний пожар оскаржимо християн. Роскажемо всім, що християни сходяться поночі в катакумбах, мордують і пожирають маленькі діти, задумують розвалити могутню римську імперію, і навіть змовляються на життя самого цісаря. А ось саме був я на похороні Аполлонія, що його за моєю порадою замордувала вчора вулична товпа. І власне на тім похороні стрінув я деякі дуже важні особи, що їх конче треба буде позбутися. Між іншими була там і Фульвія: чи пригадуєш собі її? Та, що погордила нашими статуйками. Отже як не стане її разом із її багатими батьками, тоді все їхне майно мені дістанеться, і ти, Езопе, заживеш собі в мене, як вільний римський громадянин, безжурно та й вигідно. Тільки будь слухняний: Іди й роби, як тобі приказую.

Езоп: Добре, пане, я йду; тільки ти не забудь даного слова! (Відходить на ліво).

Валеріян: Здається мені— хтось надходить: треба отже сховатись у тінь. (Ховається в кутку, а на сцену входить Прокуль. Тоді Валеріян виступає сміло вперед і поздоровляє Прокуля, кажучи): Здоров був, шляхетний Прокуле! Вітаю тебе!

Прокуль (сильно збентежений): Хто ж ти такий, що поздоровляєш мене тут по імени?

Валеріян: Як? Ти хіба не знаєш мене?

Прокуль (надумується хвилину): Ні, не знаю... Не пригадую собі, де я вже раз таке обличчя бачив... Ні, не годен пригадати собі... чи ти християнин?

Валеріян: Дивно мені почути таке питання з твоїх уст, хоробрий сотнику. Хіба що ти вже сам християнин...

Прокуль: Я навіть не знаю, що воно властиво таке— християнин.

Валеріян: Гай, гай! Як же можеш зайти в ці підземелля нічого навіть не знавши про християн? Одначе вірю тобі, й догадуюсь, що не охота християнитися, а інша якась причина привела тебе сюди в оцю непривітну яму.

Прокуль: Не знаю, що означає твоя неясна бесіда. Чи тобі про мене хто говорив?

Валеріян: Це вже моя річ. Але ти, Прокуле, послухайся моєї ради, й християнам не довіряй, бо взавтра вже може бути за пізно.

Прокуль (вагаючись): Чи знаєш тут яких ворогів? Кажи сміло.

(Далі буде).

КОЛИ ЧОГО НЕ ЗНАЄТЕ, ...
.....СПИТАЙТЕ В ТИХ, ЩО ЗНАЮТЬ!

1. Питання: Про Святішого Отця, Римського Папу, звичайно кажемо, що Він Христовий Намісник на землі. Чи не можна б так само сказати, що Римський Папа—Христовий Наслідник?

Відповідь: Ні: казати про Папу, що Він Христовий Наслідник,— ніяк не годиться. Ісус Христос ніяких наслідників не має, та й навіть не може мати. Він має тільки намісника.

Земні володарі мають наслідників, бо ж вони смертні, та й час володіння їх обмежений. Кожному з них, хоч би й не знать, який великий та славний він був,—скоріше чи пізніше приходить час умирати, й панування його на цім світі невідклично кінчиться: його трон, корона, і влада дістаються наслідникові.

Та не так воно з Ісусом Христом: Він вічний, безсмертний Цар, і володіння Його ніколи не скінчиться, як це виразно зазначене в нашому "Вірую" християнському,— "Єгоже Царствію не будет конца—І Царство Його не буде мати кінця."

І хоч Ісус тепер на престолі вічної слави в небі сидить, і хоч на цім світі очима Його не видко, то проте віра свята нам виразно каже, що то Він сам особисто своєю Церквою далі управляє, як її небесний Володар, її найвищий Голова. Тим то й наслідника Він не буде мати ніколи.

Святіший Отець, Римський Папа— то тільки Його Заступник, гільки Намісник Його на землі.

Коли земний якийсь володар має імперію дуже велику й простору—то й він по ріжних краях своєї імперії настановляє віцекоролів або намісників, що в його імени тими краями управляють.

Земний володар робить це з конечности; йому неможливо без тих намісників обійтись, бо ж сам він не всилі доглянути ладу в цілій державі, особливо тоді, як краї тієї держави порозкидані по ріжних частях світу, порозділювані морями-океанами.

Для Ісуса Христа вправді такої конечности не було: Він напевно сам, без нічиєї помочі, міг би керувати своєю Церквою аж до кінця віків. Він же всемогучий Божий Син, тож ніяких помічників Йому не потрібно. Одначе в своїй безмежній ласкавості Ісус пристосувавсь до нашої людської природи, і на цім світі залишив нам свого видимого Намісника, Римського Папу, давши йому до помочі єпископів і священиків.

Теперішний Святіший Отець, Пій XII.—то наслідник усіх Римських Папів, що перед ним Христовою Церквою управляли; Він також наслідник Апостола Петра, того першого Папи, що його Христос назвав непорушною скалою. Так, верховний Апостол Петро має та й мусить мати наслідників, бо ж він тільки якийсь час Христовою Церквою на землі управляв, а потім умер, і володіння його скінчилося. Христос одначе ніякого наслідника не має, й навіть не може мати, бо Христове володіння триває вічно. Людина може бути тільки Його слугою, Його посланцем, Його заступником або намісником, одначе наслідником—ніколи!

2. Питання: Чому наші священики не згадують у Службі Божій слова "православний"? Адже слово те так ясно й виразно в наших церковних книжках надруковане, що не завважить його хіба тільки сліпий, або такий, що взагалі читати не вміє. Чого ж отже обминати його? Невже те слово, що з давен-давна між нашими предками в такій великій пошані було, тепер нам стало погане й осоружне?

Відповідь: Ні: слово "православний," саме собою, не є ні погане, ні осоружне. Навпаки: воно своїм властивим значенням навіть дуже гарне й симпатичне. Воно ж властиво означає те все, що відноситься до правдивої релігії, цебто до релігії, що Господа Бога "право славить," поправді славить, або віддає Йому правдиву славу.

Та тільки одна в світі релігія є правдива а саме та, що її Божий Син установив,— та, що гуртується кругом непохитної скелі Апостола Петра, цебто релігія католицька. Так, тільки вона одна ні в чім не перекрутила, ні не пофальшувала Христової науки; тільки вона одна віддає Господу Богу славу повну, чисту, правдиву; тільки вона одна Господа Бога поправді славить, добре славить, або "право славить." І тому тільки їй одній слушно належить гарний почесний титул "православної."

Та, на жаль, людська злоба навіть найкращу річ на цім світі може опоганити й попсувати. Не диво отже, що злобі тій удалося й прекрасне слово "православний" так страшно перекрутити, що зробилась із нього сумна відзнака роз'єднання й роздору. І дійшло до того, що в сьогоднішнім світі слово "православний," замість пригадувати нам правдиву славу, належну Богові— пригадує нам якраз те, що правдивій Божій славі найбільше противиться, цебто роздор, роз'єднання й зухвалий бунт проти Столиці Петрової. І власне тому слово "православний" для нас тепер прикре, сумне, баламутне, а подекуди й небезпечне. І тому Преосвященні Владики наші порішили того слова в богослуженнях покищо не згадувати. В богослуженнях повинні стояти тільки такі слова, що мають значення добре й святе; а що до сло-

ва "православний" людська злоба силоміць причепила значення фальшиве й грішне, то слово те тепер не надається. Бо правдива релігія—то релігія згоди та християнської єдности, а не релігія ворожнечі й нехристіянської схизми-роздору.

Щоб іще краще зрозуміти сумну долю того гарного слова "православний," згадаймо, що подібна доля стрінула в сьогоднішніх часах також прекрасне слово "товариш.". З-давна-давен слово "товариш" між добрими людьми в великому пошанівку було. Товаришами звалися ті, що разом до одної школи ходили, разом якесь спільне ремесло виконували, разом ув одній якійсь організації, чи товаристві гуртувались; сама назва "товариш" пригадувала тим людям, що вони між собою повинні бути зв'язані вузлами щирої прихильности, повинні одні одним помагати, та обопільно рятувати себе в потребі. Значення слова "товариш" було отже дуже гарне й благородне. А дивіться, як безбожні московські комуністи те прекрасне слово поплямили й зогидили. Є люди, що їм тепер те слово "товариш" через горло вже не може пройти, так дуже вони ним бридяться.

Перед війною в нашім "Старім Краю" повстала гарна організація юнаків, що мала титул "Орли." Цікаво, що члени тієї організації вже не називали себе по давньому "товаришами," а "братами." Казали просто: брат-голова, брат-секретар, брат-скарбник, а коли вибирались на вакації в ліси або в гори, то мали навіть брата-кухаря, немов у якім манастирі.

Вони навмисне викинули з ужиття слово "товариш," бо не хотіли, щоб воно пригадувало їм тих страшних, безбожних, жорстоких "товаріщів" комуністів, що стільки християнських єпископів та священиків безсердечно вимордували, стільки мільйонів бідного українського народу голодом виморили, стільки гнилі та бруду в широкім світі посіяли.

Є надія, що світ за Божою поміччю від тієї страшної зарази червоного безбожництва вирятується. Але треба ще буде довго чекати, поки слово "товариш" цілковито очиститься й, замість означати безбожника й ворога Христового, буде знов означати людину зичливу, прихильну й готову в потребі щиро порятувати.

Так само є надія, що й наші нез'єдинені братя знову вернуться до дорогої матері, правдивої Христової Церкви, й признають владу того доброго Пастиря, що до нього Христос ясно й виразно сказав: Паси вівці Мої—паси ягнята Мої!

Тоді й слово "православний" позбудеться свого фальшивого значення й, немов та дорогоцінна перла, що її піднесли з болота й обмили, віднайде свій колишній блеск, свою чудову красу. Тоді вже не буде ніякої причини опускати те слово в наших богослуженнях, тоді знов можна його буде співати голосно й урочисто, бо воно вже не буде спокушувати людей до ніякої схизми-роздору, а буде заохочувати всіх, щоб Господа Бога право славили, цебто віддавали Йому правдиву славу, що Йому від усього сотворіння поправді належить.

3. Питання: Раз у четвер, рано-пораненьку, ще ясне сонечко вставати й не гадало, як Місіс К. прокинулась зо сну, та й думає: "Ах, знову та п'ятниця сьогодні!... Знову клопіт нещасній моїй головоньці!... Там у коморі м'ясо свіже, чудове, аж душа радується,—а ти, бідна Катерино, тимчасом голову собі суши, та з думками бийся, що властиво на обід зварити! Та, воно правда: можна б і з набілу несогірший обідець виштудерувати, та чи будуть із нього задоволені? Чи будуть їм смакувати тепер молочні страви, коли всі добре знають, що зарізана безрога розкішно серед комори розверулась, та й аж проситься, щоб її брати на гарну, смачну печеню?..." Від тих сумних та невеселих думок, бідній Місіс К. аж недобре зробилося. "Ех, нехай буде, що хоче!" промовила накінець рішучим тоном сама до себе: "треба варити м'ясо: будемо постити іншим разом, коли м'яса не стане, а тепер годі!" І дійсно того дня в панства К. була на обід свиняча печеня, та така соковита, така смачна, що всі з охотою їли, й від'їстись не могли— ще й облизувались. А в Місіс К. аж серце в грудях веселіше билося, коли бачила, як дуже той її обід усім смакує.

Та, на жаль, радощі на цім світі не довго тривають... Пополудні у нашої Мсіс К. сумління поволі обрушилось: "І нащо мені було сьогодні в п'ятницю на м'ясо лакомитись? Хіба ж без м'яса не можна б дуже доброго обіду зварити? Адже на фармі, слава Богу, не бракує ні яєць, ні молока, ні сира, ні сметани"... І серце бідної Місіс К. чорним смутком покрилось. Бо треба знати, що та Місіс К., хоч і не дуже побожна була, то проте віру в серці мала, до церкви на Службу Божу ходила, до святого Причастя щось два чи три рази в рік приступала, одним словом: до найгірших вона не належала, й сумління в неї було ще доволі чутке. Тож не диво, що те сумління тепер із усією силою прокинулось, та стало їй гірко докоряти. І став їй дуже ясно перед очима сумний її сьогоднішній гріх: адже вона не мала ніякої розумної причини варити в п'ятницю м'ясо... А вдобавок іще яке страшне згіршення для дітей! Які ж із них християни вийдуть, коли змалку привикнуть отак церковні заповіди безжурно переступати?

Отак прикрі думки ворушились у душі бідної Місіс К. та спокою їй не давали.

Аж увечері, як уже лямпа ясно в кухні світилась, дивиться наша Місіс К. на календар та й очам своїм не вірить: сьогодні не

п'ятниця, а звичайний собі четвер. "А бодай би то!" думає собі вона: "а я вже й засмутилася була!... Та, Богу дякувати, що так сталося: взавтра п'ятниця, отже будемо постити; а що сьогодні печеня була, то це нічого не вадить, бож сьогодні четвер, а не п'ятниця, як мені здавалося. От і добре, що гріха не було, та що не треба буде з того всього сповідатися!" так промовила сама до себе Місіс К., та й аж повеселішала.

Одначе ми спитаємося: чи дійсно гріха не було? Чи направду непотрібно з "того всього" сповідатися?

Відповідь: Напевно був гріх, і то тяжкий, смертельний гріх, тому Місіс К. без ніякої розумної причини свідомо й добровільно подала на обід м'ясо, хоч сумління їй виразно казало, що це гріх, бо ж "сьогодні п'ятниця свята." Правда: це була помилка, бо в дійсності то був четвер, а не п'ятниця; а все таки Місіс К. напевно допустилася тяжкого, смертельного гріха, тим що в важній справі ділала проти виразного голосу свого сумління. Тому конче треба буде той гріх у сповіді щиро сказати.

Слово Вифлеєм, коли його перекласти по-українському, означає Дім Хліба. І хто ж не бачить, яка відповідна це назва для містечка, де мав народитись Христос, Богом обіцяний Месія? Так: Вифлеєм, цебто Дім Хліба— то найвідповідніше місце для народження Того, що сам про себе каже: Я хліб живий, що з неба зійшов, і дає життя світові. Хто до мене приходить, той ніколи голоду не зазнає, і хто віруе в мене,— ніколи спраги не відчуе. Направду, направду говорю вам: хто в мене вірує, має життя вічне. Я—хліб життя. Батьки ваші їли манну серед пустині, та повмирали вони. Але ось хліб, що з неба зійшов, щоб його їсти й не вмирати ніколи. Я сам той хліб живий, що з неба зійшов. Коли хто їсть цей хліб, буде жити навіки; і хліб, що-я його дам— то моє тіло, за спасення світу. (Іван, 6, 47-51).

* * *

"Молися й працюй!" каже стародавне християнське гасло. Коли не хочеш працювати, то й молитва тобі нічогісінько не поможе. Пам'ятай, що набожність наша мусить застосуватись до обовязків нашого звання. Якщо набожність стоїть на перешкоді тим нашим становим обов'язкам, то будьмо певні, що це грішна набожність, фальшива чеснота. Хто обов'язки свого звання занедбуе, той, хоч би й мертвих із гробу воскресив, напевно живе в стані смертного гріха й напевно йде тією дорогою, що в пекло вічне провадить. І хоч би він молився ввесь час, і хоч би постив увесь свій вік, проте напевно буде осуджений. (Св. Фр. Салезій)

Католицьким Світом

12. ГРУДНЯ, 1942. наші брати Питсбурґської Дієцезії в Америці святкували 40-літній ювілей священства Їх Ексцеленції Кир Василія Такача.

Преосв. Василій Такач уродився 27 жовтня, 1879 р. в селі Вучкові, в Мармарощині, в Карпатській Україні. Його батько Василь, а мати Олена Долинай дуже дбали, щоб своїому синові дати добре виховання. До шкіл ходив у Сукмачі, в Мукачеві й Ужгороді. По скінченні середних шкіл молодий Василь вступив до Духовного Семинаря в Ужгороді й отримав ласку священства 12. грудня, 1902 р.

Перші свої священичі обовязки сповняв у Малих Раковцях, а в 1912 р. він став урядником у дієцезальній управі. Наступного року назначено його директором бурси для греко-католицьких студентів. В тому часі, як його вибрано на єпископа, він був духовним провідником у семинарі в Ужгороді.

Єпископські свячення отримав у церкві св. Атаназія при Папській Грецькій Колегії в Римі, 15 червня, 1924 р. того самого дня, що й Преосв. Константин Богачевський.

Преосв. Василій Такач є титулярним епископом Зелі й ординаріем у греко-католицькій питсбурґській дієцезії в Америці, що від 1924 р. обіймає вірних греко-католиків походженням з Карпатської України, з Хорватії, Мадярщини й Словаччини. Його престольна церква, посвячена св. Іванові Хрестителеві й знаходиться в Гомстед, Па.

Владика-Ювілят був співсвятителем обох наших владик: Кир Василія Ладики й Кир Амвросія Сенишина, взяв також участь у Укр. Євхаристійнім Конгресі в Шикаго, 1941 р. і співпрацює дружньо з усім українським єпископатом.

Єпархія Преосв. Такача має 262,602 вірних, 143 священиків, 186

церков і місійних станиць, 118 парохіяльних шкіл, 1 сиротинець, свою пресу: Небесная Цариця й Істерн Обзервер, та ріжні релігійні організації.

З нагоди 40-нього ювілею священства "Голос Спасителя" пересилає Преосв. Ювілятові свій привіт і сердечні побажання. Нехай Ісус благословить працю Преосв. В. Такача, кріпить здоровлям та зволить прожити на многі й благі літа.

ТОРЖЕСТВО МАРІЙСЬКОЇ ДРУЖИНИ В ЙОРКТОНІ, Саск.— 22. грудня, 1942 р., в день Непорочного Зачаття М.Б. в церкві М.Б. Н.П., в Йорктоні, в часі вечірнього Богослуження впр. о. Ст. Бахталовський, візитатор оо. Редемптористів, **прийняв до Марійської Дружини 23 слідуючих дівчат:** Ст. Андрейчук, О. Вирцимага, А. Гаврилюк, А. Гукало, Д. Гуцуляк, А. Ґаздевич, В. Знамірівська, Н. Козакевич, В. Кузик, А. Летавська, П. Мусій, М. Павлюк, Є. Пахолко, А. Пшеничка, Н. Ромашенко, Ґ. Славута, П. Стасюк, Р. Степа, М. Татарин, Ст. Філевич, І. Хабун, І. Шалай, і В. Якимишин — майже всі ці панночки, це учениці Інституту Пресв. Серця Христового, в котрім учать і виховують нашу молодь Пр. Сестри Служебниці. Торжественне прийняття так численних кандидаток зробило прекрасне враження на учасників торжества.

Після зворушаючої картини в церкві, Марійська Дружина влаштувала в церковній домівці святочну **Академію в честь Непорочної Діви.** Програма була слідуюча:

1. Взиграйте людіє: хор дівчат, що складався з понад 40 членкинь Марійської Дружини. 2. Вступне слово: О. Гаврилюк. 3. Станьмо згідно: хор. 4. Пречиста Діво: віддеклямувала І. Хабун. 5. Бог сотворив моє життя: Хор. 6. Скрипкове сольо: А. Гукало. 7. Пречиста гріхови чужа: хор. 8. Пісь Непорочній: віддеклямувала М. Татарин. 9. Надія: відспівали Д. Черевик, О. Гаврилюк, А. Біловус і А. Кукура. 10. Мати Пречиста: сольо І. Шалай. 11. Пренепорочна: відчит Й. Василишин. 12. Як мило Марії служить: хор. 13. Пренепорочна: віддеклямувала А. Попик. 14. Скрипкове сольо: А. Гукало. 15. **Ave Maria: Grace Ladouceur,** французька дівчина, що приїхала з Виндзор, Онт. до Йорктону до школи українських Сестер Служебниць. Хоч родом чужинка, одначе українську мову любить і нею говорить! 16. О, Пречиста Благодати: хор. 17. Аероплян св. Катерини: Представлення. 18. Достойно есть: хор. Точки святочної Академії були влучно виконані—спомин із неї остав великий—нестертий. Це овоч тої праці, що її вложили в приготовання цеї Академії Пр. Сестри: Корнелія й Харитина, провідниці дівчат Марійської Дружини.

Марійська Дружина дівчат, основана 1923 р. в Йорктоні дуже гарно розвивається на славу й добро нашої св. Церкви. Кожної другої пятниці дівчата Мар. Дружини мають свої конференції.

НА ЧЕСТЬ ПРЕНЕПОРОЧНОЇ ДІВИ.— 22. грудня, 1942 р. дівчата Марійської Дружини в **Модельфарм, Саск.,** після Богослуження в церкві, улаштували в парохіяльній домівці концерт на честь Пренепорочної Діви. Програма була слідуюча: 1. Вступне слово. 2. Мати Пречиста: хор. 3. Квартет: О. Хруник, П. Попик, Ю. Хруник, Є. Попик. 4. Слава Пр. Д. Марії між укр. народом: відчит А. Хруник. 5. Пренепорочна: віддеклямувала П. Попик. 6. Радуйся світе: хор. 7. Пречиста Діво: декл.: Ст. Олещук. 8. У цьоці Варвари—представлення. 9. Станьмо згідно: хор. 10. Кінцеве слово: о. Р. Хомяк, ЧНІ. Концерт оставив гарне враження.

ЖЕРТВИ НА ЯЛИНКУ ДЛЯ СИРІТ

Слідуючі жертви вплинули на ялинку для сиріт в Айтуні, Саск.: Персонал Українських Вістей $10.00; Впр. оо. Редемптористи з Айтуни $15.00; М. Голинський $15.00; пані Фідор, Айтуна, Саск. $5.00; П. Семчишин, Кленвілям, Ман. $5.00; А. Мусій, Айтуна $2.00; Ю. Вонцол, Кленвілям, Ман. $1.00; панна К. Спільчак, Бедфордвил, Саск. $1.00; Н. Жабінський, Ґудів, Саск. $1.00; пані Новак, Вест Бенд, Саск. $1.00; пані Собчук, Ленґ, Саск. $1.00; Всеч. о. М. Горошко, Принц Альберт, $10.00; П. Данило Финишин, Дайсарт, Саск. $3.00; Василь Чарний, Судбори, Онт. $2.00; пані Ф. Саранчук, Ґудів, Саск. $1.00; пані М. Косова, Вінніпеґ, $1.00; пані А. Гарасим, Садерленд, Саск. $1.00; Волод. Василишин, Йорктон $3.00; Г. Козяк, Лішор, Альта 50ц.; П. Ґлух, Росборн, Ман. $1.00; пані А. і Н. Бобисюк, Вінніпеґ $2.00. З Парохії Дана переслав Всеч. о. Цимбалістий: пані Е. Шабага $1.00; пані П. Пирдюча $1.00; Петруся Пентела $1.00; пані А. Мисюра $1.00; Никола Мисюра 50ц.; Кат. Сисновська 50ц.; Кат. Матіешин 50ц.; Кирило Дідура 50ц.; Марія Ваврух 25ц.; пані Н. Місюра 25ц.; Марія Пентела 25ц.; Антін Матіешин 25ц.; Михайло Комарніцький 25ц. Панство Н. і А. Скубленик з дітьми з Ватерфорд, Онт. $4.50. Отримали через руки пана Гука з Ріджайни: зібрано на обіді в панства Н. Андрейчуків, жертвували отсі: п-ство Н. Андрейчуки $5.05; Всеч. о. А. Фик $1.00; Всеч. о. А. Хорунжий $1.00; панство Ю. Гук $1.00; Д. Ґоран $1.00; А. Вороновський $1.00; пані Е. Стасюк $1.00; пані Г. Грицуляк 25ц.; пані Ю. Онишко 20ц. Женщини з Парохії св. Покрови, Модел Фарм— через руки Впр. о. Візитатора Бахталовського ЧНІ. $4.00. Пані Ковальчук, Ґудів, Саск. $1.00. Збірка в пані Ґуляк на Райн, Саск. переслав Впр. о. Д. Гаврилюк ЧНІ. $17.25. Пані Головата з Сент Боніфас, $1.00; пані А. Хай з Монмартер, Саск. $1.00; пані М. Шидловський , Монтмартер, Саск. $1.00.

Всім добрим і щирим жертводавцям складаємо щиру подяку. Хай Господь Милосердний надгородить Вам стократ Своїми щедрими добрами. Сестри Служебниці П.Н.Д.М.

НА ВСЕ МУСИТЬ БУТИ СВІЙ ЧАС!

Раз один скупар, на превеликий свій жаль, завважив, що сам один на фармі ніяк собі ради не дасть, та що конче треба буде пошукати когось до помочі. От він оголосив у часописі, що прийме до роботи сильного й здорового чоловіка за таку й таку платню тижнево чи місячно. Небавом потім зголосився якийсь молодий чоловік і найнявсь до роботи.

Першого дня, коли вони вранці поснідали, прийшла скупареві дивна гадка до голови, що практичніше було б від разу за одним заходом з'їсти й обід, щоб опісля в полудне не марнувати дорогого часу. Новий робітник дуже радо погодився на ту пропозицію, тимбільше що снідання було досить слабеньке,— і так незабаром уже було й по обіді.

"Що ви думаєте," питає тоді господар свого робітника: "Чи не було б іще краще, як би ми так за одним заходом і повечеряли? Так можна б заощадити багато дорогого часу, та й менше клопоту було б увечері."

"Та мені," каже робітник: "все одно; я міг би ще й повечеряти— чому ні?"

І так за кілька хвилин уже й по вечері було."

"А тепер гайда до роботи!" каже задоволений господар.

Одначе робітник лиш руками розвів і, на ввесь рот позіхнувши, сказав: "Дуже вас, пане господарю, перепрошую, але я ніколи не йду до роботи по вечері."

ВИСОКІ ОБЦАСИ

"Прошу Отця: чи це може гріх, коли хтось ходить у черевиках, що на дуже високих обцасах?"

З таким питанням звернулася раз до святого Филипа Нерія одна багата дама, що дуже любила ганяти за найновішими модами.

"Ні, прошу пані," відповів добродушно, всміхаючись, святий Филип: "За те, що ходите на дуже високих обцасах, ніякого гріха нема; одначе я раджу вам добре вважати, щоб не впасти часом та й не потовктись."

ТЯГАР

Їхав раз селянин дорогою, а жінка йшла до міста, несучи на плечах великий клунок.

"Сідайте, кумо,"— каже до неї селянин. "Трохи вас підвезу, бо й я до міста."

Сіла жінка на віз та й далі держить клунок на плечах.

"Та скиньте бо з себе цей клунок!"— каже селянин.— "Та ж вам тяжко держати..."

"Е, дай вам, Боже, здоров'я, що мене везете, а ще такий тягар класти на фіру!...

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Найсердечнішу подяку складаю Матері Божій Неустаючої Помочі за Її материнський покров над усіми моїми дітьми, а передовсім за чудесну охорону мого сина Петра від смерти, в страшнім (карколомнім) припадку з вантажним автомобілем, що з нього вийшов всеціло. Жертвую $2.00 на світло й славу Пречистої Діви Марії. **Марія Федор,** Айтуна, Саск.

НА МАЛИЙ СЕМИНАР оо. РЕДЕМПТОРИСТІВ у РОБЛИН, МАН. жертвував **А. І. Василенчук, Стінен, Саск. $50.00;** Н.Н. $5.00; С. Візняк, Роблин $1.00.— Хто слідуючий?

Щира подяка за ласкаві жертви. **— оо. Редемптористи.**

ПОВІДОМЛЕННЯ

Увесь наклад Календаря "Голосу Спасителя" на 1943 рік уже розійшовся 11-го грудня, 1942 р.

Отці Редемптористи, Йорктон, Саск.

-ЗАМОВЛЯЙТЕ-

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ— Друге справлене й побільшене видання: 15ц.
ЦЕРКОВНІ КОЛЯДИ з додатком колядок і щедрівок чисто народних. Третє справлене й побільшене видання ..... 15ц.
ПРОСКОМИДІЯ ЛІТУРГІЯМ—у церковно-словянській мові: 50ц.
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ЧИТАЙТЕ... ЗАМОВЛЯЙТЕ...

ПРОПАМЯТНУ КНИГУ

З НАГОДИ 50-ЛІТТЯ НАШОГО ПОСЕЛЕННЯ В КАНАДІ

Ціна $2.50 за Примірник з Пересилкою

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

НОВА КНИЖЕЧКА...

РОБІТНИКОВІ НЕ ТРЕБА РЕЛІГІЇ?!

У ній коротко, але ясно розвязується питання: Чи робітникові треба Христа, та Його науки, чи ні? Чим був робітник перед Христом, що вчинив Христос і Церква для нього. Книжечка дуже хосенна. Стор. 40. Ціна 10ц. Повинна найтись у кожній українській хаті. Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

НОВІЦІЯТ

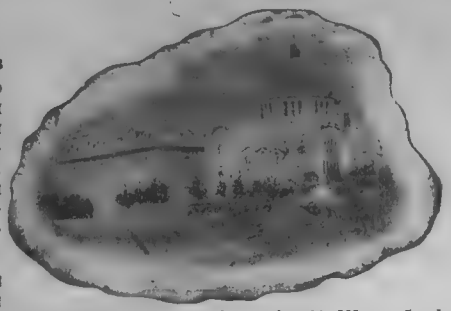

оо. Редемптористів приймає тих, що бажають служити Богу й працювати яко монахи-місіонарі Чина Найсв. Ізбавителя для українського народу в Канаді й Злучених Державах.

УМОВИ прийняття до Новіціяту для кандидатів на священиків-місіонарів є слідуючі: 1) Щире й рішуче бажання служити Ісусу Христу в Чині оо. Редемптористів. 2) Добре здоровля. 3) Добре поведення. 4) Покінчення щонайменше вищої школи (Гай Скул). 5) Відповідний вік. **До Новіціяту приймається теж молодців, що бажають служити Ісусу Христу яко монахи-братчики в Чині Найсв. Ізбавителя.** Умови прийняття для кандидатів на братчиків є ті самі, що на священиків, крім вищих студій. Братчики займаються домашньою працею в монастирі, як господарі, кухарі, кравці, дяки, друкарі і т.п.

По ближчі інформації проситься писати на адресу:

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION NOVICIATE, YORKTON, SASK.

ГУРТОВИЙ СКЛАД
ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE
Vol. 15, No. 2. - YORKTON, SASK. February, 1943

КАЛЄНДАР НА ЛЮТИЙ, 1943

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
19 П Преп. Макарія Єгипет.	1 П Мч. Трифона
20 В † Преп. Евтимія В.	**2 В Стрітення ГНІХ.**
21 С Преп. Максима	3 С Симеона і Анни
22 Ч Ап. Тимотея	4 Ч Преп. Ізидора
23 П Сщмч. Климента	5 П Мч. Агафії
24 С Преп. Ксенії	6 С Прп. Вукола
25 Н 32 по С. † Гр. Богосл.	**7 Н 32 Нед. по Сош.**
26 П Преп. Ксенофонта	8 П Вмч. Теодора
27 В † Пер. мощ. св. Ів. Золот.	9 В Мч. Никифора
28 С Преп. Єфрема Сир.	10 С Мч. Харалампія
29 Ч Перен. м. Ігнат. Богон.	11 Ч Сщмч. Власія
30 П Трьох Святителів	12 П Св. Мелетія
31 С Кира і Івана безсребрен.	13 С Прп. Мартиніяна
1 Н Нед. Митаря і Фарисея	**14 Н Нед. Митаря і Фарисея**
2 П Стріт. ГНІХ. (Загальниця)	15 П Ап. Онисим. **(Загальниця)**
3 В Симеона і Анни прор.	16 В Мч. Памфила
4 С Преп. Ізидора	17 С Вмч. Теодора Тирона
5 Ч Мч. Агафії	18 Ч Св. Льва папи
6 П Преп. Вукола	19 П Ап. Архіпа
7 С Преп. Партенія	20 С Прп. Льва Кат.
8 Н Нед. Блудного Сина	**21 Н Нед. Блудного Сина**
9 П Мч. Никифора	22 П Найд. м. мч. в Евгенії
10 В Мч. Харалампія	23 В Сщмч. Полікарпа
11 С Сщмч. Власія	24 С † 1 і 2 найд. Гол. Ів. Хр.
12 Ч Св. Мелетія	25 Ч Тарасія
13 П Преп. Мартиніяна	26 П Св. Порфірія
14 С Суб. Задуш. Преп. Авкс.	27 С Прп. і ісп. Прокопія
15 Н Нед. Мясопустна	**28 Н Нед. Мясопустна**

УСТАВ НА ЛЮТИЙ

7. Нед. 32 по С., † св. Григ. Богосл. Гл. 4, Єв. утр. 4. Ап. 285 і 151, Єв. Лук. 94 і Ів. 36. **Слідує седмиця 33.**

12. Трьох Святителів: Всеночне. Утреня: Єв. Ів. 36. Сл. Б. Ап. 335, Єв. Мат. 11.

14. Нед. Митаря і Фарисея: Гл. 5, Єв. утр. 5. (Від нині зачинається Тріодь Постна). Сл. Б. Ап. 296. Єв. Лук. 89. Загальниця.

15. Стрітення ГНІХ.: Всеночне. Все празника. На благословення хлібів Троп. Празника 3 р. Сл. Б.: Ап. 316, Єв. Лук. 7.

21. Нед. Бл. Сина і Попразд. Стрітення. Гл. 6, Єв. утр. 6. Сл. Б. Ап. 135, Єв. Лук. 79.

27. Субота Задушна. Сл. Б.: Все за усопших. Ап. і Єв. дня і усоп.

28. Нед. Мясопустна: Гл. 7, Єв. утр. 7. Сл. Б. Ап. 140, Єв. Мат. 106.

ПОМЯНИК ЗА УСОПШИХ РОДИНИ, з пересилкою ..... 15ц.
Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Нсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск.
Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 15, Число 2. Лютий 1943

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛЮТИЙ

Молімся, щоб мир між народами закріпився на основах справедливости й любови

"Ах, коли ж та жахлива війна покінчиться вже раз?" із страхом питається неодне стривожене людське серце; одначе певної відповіди на болюче питання оте ні від кого не чути. А тим часом рік за роком бистро проходить, і війна по всіх частях земної кулі далі завзято кипить, а кінця їй усе ще не видко та й не видко.

Одначе всі ми добре знаємо, що кінець той мусить таки настати колись, з кожним роком, з кожним місяцем, і днем, і годиною, той очікуваний кінець війни стає все ближчий та ближчий. Скоріше, чи пізніше, розійдеться по світі радісна вістка, що війна вже закінчена, і гострі кулі перестали зловіщо шуміти, й кров нещасних людських дітей перестала червоними потоками литися, бо воюючі держави вже між собою порозумілися та й підписали мир...

Мир? О, яке любе, святе, яке чудове й божественне це слово!.. Воно особливо нашому серцю християнському надзвичайно солодке й миле, бо мимохіть пригадує нам нашого дорогого Спасителя, що своїх учнів так ніжно-сердечно поздоровляв, кажучи: Мир вам!

Так, мира ми всі хочемо, й мира нетерпеливо чекаємо; але одночасно й боїмось, що мир той між народами знов може бути фальшивий, повний несправедливости й диявольської ненависти.

Тому двадцять і кілька років з'їхалися до Версалю коло Парижа державні мужі усіх воюючих народів, і підписали мир. Але що він вартий був—той версальський мир? Чи можна це назвати миром, коли сильніший приложить слабшому гострий ніж до горла, та й крикне: давай гроші, давай усе що маєш,—а ні, то марно згинеш? Чи можна сказати, що це дійсний мир, коли премудрі версальські дипломати таку страшну дурницю встрілили, що наприклад великому народові українському ні клаптика зем-

лі на власність незалежну не признали? Про інші страшні кривди супроти других народів тут навіть не згадуємо. А тих кривд там теж не мало було. Хіба ж такий мир міг народи направду погодити, задоволити й успокоїти?! Ні, такий мир, то тільки пекольний зародок нової, і то ще страшнішої війни. Тому й не диво, що за такий недовгий час, бо заледве за двадцять років після тієї підлої версальської комедії, всесвітня війна знову з усієї сили розгорілась.

Щоб ота фатальна історична помилка не повторилась іще раз при кінці теперішньої війни, треба вже заздалегідь Господа милосердного благати, щоб допоміг воюючим народам перемогти ненависть, гордість, самолюбство, захланність і низьку жадобу пімсти, та замиритись на засадах справедливости й правдивої любови.

Не якогонебудь мира у Господа Бога просім, а мира справедливого, що ніякого народу не засуджує на неволю, на гнет, та на страшне, повільне винищення, а кожному признає його природне право жити, рости, розвиватись, та й Господа Бога прославляти.

І не думаймо собі ніколи, що ті "Отченаші" й Богородиці," що ми їх побожно будемо проказувати, не багато в тій справі помożуть. Щира молитва має завжди перед Господом Богом велику силу, й вона напевно затяжить на тій справедливій Божій вазі, де важиться доля мира й війни, доля всіх народів, і держав, і всієї земної кулі...

НЕМА ЧОГО ТАК СИЛЬНО БОЯТИСЬ

"Чого ви себе постійно мучите такими смутними гадками?" казав раз святий Филип Нерій до одної побожної особи, що завжди була неспокійна за своє спасення: "Адже Господь Бог вас напевно любить, і місце ваше в небі вже приготоване."

"О, прошу Отця— не знати; це не таке певне," відповіла згадана особа.

"То я вам ясно покажу, що воно дійсно так," каже далі святий: "ану, скажіть ви мені за кого Христос умер?"

"За грішників."

"А ви до кого себе зараховуєте?"

"Та, до грішників."

"Ну, то чого ж вам так дуже боятися? Христос уже за вас умер, отже тепер лиш спокійно виповняйте свої звичайні обов'язки з дня на день то напевно до неба дістанетесь."

1. ПСАЛОМ ЦАРЯ ДАВИДА

1. Щасливий той чоловік,
   Що за радою безбожників не ходить,
   Ні не вистоює на дорозі грішників,
   Ні не засиджується в товаристві глузунів;
2. А в законі Господнім знаходить свою розкіш,
   І про закон той, як день так ніч, розмишляє.
3. Він буде, немов та деревина, край потока посаджена,
   Що овоч свій видає у відповідний час,
   І лист на ній не в'яне, не всихає;
   Так і йому щаститиме в усіх його ділах.
4. Не так буде з безбожними, не так:
   А будуть вони, мов та полова, що її вітер розносить.
5. Тим то не встояться безбожники на суді,
   Ні грішники на зборах праведників.
6. Знає бо Господь дорогу праведних;
   Дорога ж безбожників закінчиться руїною.

** ** **

Оцей коротенький псалом пригадує нам одну з найважніших правд релігійної мудрости, а саме, що дорога праведних веде до щастя, а дорога безбожних до вічної загибелі й руїни.

Між тими двома протилежними дорогами поставило нас на цім світі Боже Провидіння, давши нам вільну й розумну волю, щоб ми свідомо рішились самі, кудою хочемо йти: на право, чи на ліво.

Дорога, що на ліво веде, виглядає дуже принадна: вона широка, гладка, вигідна, та й легко нею йти, бо вона вдолину спускається. Ніякого труду, ніяких зусиль на дорозі тій завдавати собі не потрібно: діявол там на все позволяє. "Чого тільки захочуть ваші пристрасти, чого забагне зіпсуте серце ваше," так кличе до своїх прихильників той зрадливий проводир: "ви все те спокійно робіть, ні трохи не зважаючи ні на Бога, ні на людей, ні на протест затривоженого свого сумління."

І незчисленна товпа легкодушних та безглуздих людських істот брехливого того голосу слухається, й широкою тією дорогою безжурно собі йде, визнаючи тільки одне низьке, матеріялістичне "Вірую": "їдж, пий, веселися!"

Одначе при кінці тієї розкішної дороги чекає їх усіх страшна, жахлива пропасть: вона роззявила вже пекельну пащу свою, щоб їх усіх на віки вічні поглотити....

Такий, напевно такий буде сумний кінець тих, що добровіль-

но й свідомо на дорогу безбожности зійшовши, на дорозі тій уперто витривають аж до останньої хвилі. Відвернувшись від Господа Бога, цебто від безмежного океану добра, щастя й краси, вони неминуче мусять опинитись накінець у пропасті невимовного зла, гидоти та смутку, мусять попастись у пекло розпуки вічної.

Одначе Господь Бог, що нас сердечно полюбив, і за своїх улюблених дітей нас прийняв, не хоче нашої загибелі: Він нас усіх ласкаво кличе на ту другу дорогу, що на право веде. Правда: дорога та вузька та прикра, й не легко нею йти, бо вона вгору спиняється. На тій дорозі гостре каміння й тернові колючки нераз бідним мандрівникам натомлені ноги калічать, а піт краплистий їм очі заливає. О, на тій дорозі треба собі нераз багато труду завдати, щоб закон Божий виповнити як слід, щоб свої низькі пристрасти перемогти, грішне серце погамувати, немічну свою людську природу відвернути від гріха!

Одначе всі оті труди й невигоди хутко проминуть, і невигідна дорога закінчиться. А там, на порозі вічности чекає своїх праведників той ласкавий небесний Отець, що їх сотворив, той добрий Спаситель, що їх своєю невинною Кров'ю відкупив, той Дух Святий, що їх своєю ласкою освятив; так: сам безконечний Бог, у Тройці святій єдиний, стріне на порозі вічности своїх улюблених діточок, і обітре всяку гірку сльозу з їхніх очей, і всякий смуток із їхнього серця на віки прожене, і щастям своїм власним їх наситить, і радістю безмежною напоїть, і на віки вічні пригорне до свого чудового Божого серця...

Оттаку то велику й святу правду пригадує нам цей перший Давидів псалом. Тому читаймо його уважно по кілька разів, щоб спасенна та його наука запала глибоко нам у серце, й заохотила нас відважно й витревало тією правою дорогою йти, що до вічного щастя непомильно провадить.

Деякі християни ухиляються від заховування Божого слова, кажучи: "навіть сам проповідник не заховує його." Вони подібні до тих, що стрінувши на роздоріжжі дороговказ, не хочуть далі йти, та чекають, аж поки дороговказ рушиться з місця, й піде наперед. (Святий Августин).

* * * * * *

Слава доброї людини— це засвідчення чистого сумління її. Старайся мати постійно сумління чисте, то завжди будеш веселий і спокійний. Лихі люди ніколи не мають правдивої радости, й ніколи справжнього спокою в серці не відчувають. бо "нема спокою для безбожників," каже Господь. (Ісая 57. 21).

* * * * * *

Прости Ворогові!...

Преосвященний Андієр, єпископ і місіонар індіянських племен у середущій Америці, росказує таку пригоду:

Одного разу прийшли до мене знайомі індіяни з сумною звісткою, що начальник їх славного племени упав у бою, смертельно ранений ворожою стрілою. Запитали мене, чи я не схотів би його відвідати, бо мабуть не довго вже доведеться йому жити на світі.

Мене, розуміється, не треба було в цій справі довго просити, і я хутко вибрався з індіянами до їх умираючого начальника.

Заледве переступив я поріг його хати, а вже хорий піднявсь на своїй постелі, та й питає мене:

—Чого тобі тут треба, чорна рясо?

—Приходжу до тебе, славний начальнику, щоб тобі допомогти в тяжкій твоїй недузі, та й облегшити тобі вступ до палати Великого Духа.

—Ох, нічого вже ти мені не поможеш,— сказав понурим тоном недужий.— Занадто глибоко в'їлась у моє тіло стріла лютого ворога.

За цим словом він розкрив на грудях свою страшну рану, що на неї дійсно вже годі було сподіватись якогонебудь рятунку.

—Одначе прошу тебе— додав він по хвилі: росказуй мені багато про Великого Духа— я радо послухаю.

—Якщо хочеш увійти в чудову палату Великого Духа, то насамперед мусиш вірити в те все, що Він тобі моїми устами переказує, а крім того ще мусиш обмитися водою святої купелі.

—Що ж отже зволив переказати мені Великий Дух?— запитав хорий начальник із надзвичайною повагою, а при тім із цікавістю малої дитини.

Тоді я став йому росказувати про всемогучого Бога, що сотворив і небо, і землю, та в трьох Особах об'явив себе людям, щоб їх усіх запросити до своєї чудової палати. Начальник уважно слухав кожного мого слова, потакуючи головою на знак задоволення.

—Це все для мене не таке дуже нове— промовив наріщті спокійно: чув і я неодну річ про Великого Духа, й знаю, що Він дійсно промовляв до людей.

Потім оповідав я йому про людське щастя в земному раю, та й про те, як через переворотний гріх своїх прародичів усі люди стали грішні, бідні й нужденні на землі.

—Про те все також оповідали мені мої батьки— замітив хорий, ні трохи не здивований тим, що він мене чув.

Тоді я говорив йому багато про безмежно ласкавого Отця, що однородного свого Сина на цей світ прислав, і як той Божий Син помічну свою руку нещасним людям простягнув, щоб їх із упадку піднести й запровадити до небесної палати Великого Духа.

Почувши це, хорий підвівся на своїй постелі й глянув на мене широко розкритими очима, що променіли невимовною радістю.

—Гарна ця твоя наука, чорна рясо— закликав він: гарна й потішаюча.

—Слухай, великий начальнику— відповів я йому по хвилі: Божий Син прислав мене сказати тобі, що маєш робити.

—Що ж отже маю робити? запитав хорий цікаво.

—Мусиш усім серцем у Нього вірити й любити Його.

—Я зачав у Нього вірити й любити Його вже в ту хвилину, як ти став мені про Нього росказувати. Ах, чому ж би я мав не вірити в Великого Духа?

Так промовляючи, він узяв мою руку, підніс угору й притиснув її собі до чола на знак великої вдячности.

Одначе вважай, великий начальник,— кажу я йому далі: не тільки треба тобі любити Божого Сина, що з любови до тебе народився, як маленьке Дитятко. Ні: цього ще за мало. Мусиш також любити людей, так— усіх людей, навіть найгірших ворогів своїх!

Від цих моїх слів спокійне обличчя індіянського начальника прибрало раптом зловіщий вираз, очі дико заіскрились, і він, глянувши на мене недовірливо, сказав:

—Любити навіть найгірших ворогів своїх?... Ти хочеш, щоб я може простив своїм запеклим ворогам, і любив тих, що мені завдали цю смертельну рану?! Ні! Індіянин не прощає. Браття мої мусять за мене люто помститись. За мене одного, за начальника, мусить упасти сім ворогів. Так наказують нам наші індіянські закони. Не можна прощати ворогам! О, ні!

Втомлений надто великим зусиллям, хорий замовк. Жадоба кривавої пімсти очевидячки пожирала останки його життя. Хвилину мовчав і я, а потім знов відізвавшись, я старався вияснити йому, що то не я домагаюсь від нього такої великої жертви, а сам Великий Дух, той сам, що його сотворив, і з любови до нього став людиною.

Слухаючи мене, хорий тільки потрясав головою, а потім намагавсь переконати мене, що Великий Дух напевно чогось такого нерозумного не міг домагатися. Адже пімста походить від предків із діда-прадіда: це ж річ самозрозуміла, конечна й цілком справедлива.

Два інші індіяни, власне ті, що мене до свого хорого начальника були покликали, теж переконували мене, що пімста—річ дозволена й свята. Я казав їм мовчати й, звернувшись до начальника, промовив я так:

—Ось ти, преславний начальнику бажаєш увійти в палату Великого Духа. Одначе вважай, що й у ворогів твоїх є таке саме бажання. Адже Великий Дух сотворив твоїх ворогів так само, як і тебе; Він так само хоче бути ласкавий до них, як і до тебе. Але ж годі ворогам жити разом у палаті Великого Духа, бо там панує вічний мир і вічна згода. Тим то доконче треба з душі простити ворогам уже на цім світі.

Одначе мені здавалося, що хорому індіянинові ця наука ніяк не могла поміститись у голові. На його обличчі, що мінилося вже барвами смерти, видно було страшну впертість і непереможне завзяття. Глянувши уважно на умираючого, я відчув такий великий страх, що мене аж зморозило. Тоді я вхопив у руки свій нагрудний хрест і показавши його індіянинові, промовив я голосно:

—Дивися, великий начальнику,— оце Божий Син на хресті! Люті вороги так само поранили Його смертельно, так само покалічили без милосердя, й гострими цвяхами до хреста прибили, як отут виразно бачиш. Дивися, як жорстоко замордували вони Божого Сина, зовсім невинного! А все таки ласкавий Спаситель не мстився на них. Ні: Він, що всі ті невимовні муки з любови до нас грішних добровільно прийняв, щоб нам усім відчинити райську палату Великого Духа, цебто свого предвічного Отця,— Він, умираючи на хресті, простив усім своїм ворогам, і до свого Отця промовив: "Отче, прости їм, бо вони самі не знають, що роблять!" Слухай отже, великий начальнику: твій Бог і Спаситель твій прощає ласкаво своїм ворогам, а ти хіба не простиш?

Почувши це, індіянин розкрив широко очі, й уважно став придивлятись до Розп'ятого на хресті; на його обличчі малювалось дуже сильне здивування.

—Чи правда те, що кажеш, чорна рясо? запитав мене.

—Так, великий начальнику: чиста правда.

—Присягни мені на Великого Духа, що слова твої правдиві!— промовив він спокійно й поважно.

—Присягаю тобі отже на свого Бога, що є також і твоїм Богом! Знай, що то Він сам мене між вас, між індіян прислав, щоб я вам Його святу Правду об'явив. І горе мені, якщо посмів би я перед вами оту Правду фальшувати й перекручувати!

Так урочисто присягнув я індіянському начальникові, сам до глибини душі пройнятий невимовним чаром тієї хвилі.

—Якщо це правда, що Спаситель на хресті молився за своїх ворогів, і з усього серця простив їм, то й мені треба вчинити так само, як Він учинив— промовив начальник до двох індіян, що стояли біля його ліжка.— Ідіть отже й покличте сюди чоловіків із мого покоління!

Обидва індіяни негайно вийшли, щоб виповнити даний приказ, а ми з хорим начальником залишились у хаті самісінькі. Якийсь час не промовили ми до себе ні слова. Я в глибині душі молився й просив у Бога світла для того нещасного. Крім цього старався я ріжними дрібними прислугами облегшити йому страшне його терпіння. Він усе те прийняв із великою вдячністю.

Небавом у хату стали сходитись індіяни, найвизначніші з усього племени. Смутні й затривожені обступали вони ліжко свого нещасного начальника. А коли вже всі в хаті зібралися, умираючий так до них урочисто промовив:

—Ось, як бачите, я умираю. Великий Дух прислав мені цього білого чоловіка в чорній рясі, щоб мене обмив водою святої купелі та впровадив по смерти до небесної палати. Але насамперед треба мені вчинити так, як сам Великий Дух учинив: Він своїм найлютішим ворогам із усього серця простив!

З якнайбільшою увагою слухали індіяни тих слів, і так були сильно здивовані, що своїм власним вухам не довіряли: думали, що то щось таке їм тільки так причулося. А начальник далі казав:

Присягніть мені на Великого Духа, що не будете мститись за мене на моїх ворогах! Цього рішуче бажаю й домагаюся від вас усіх! Відложіть отже вашу зброю набік, і присягніть!

Вони, послушні як малі діти, відложили зброю, й присягнули.

Тоді казав я принести до хати води, щоб начальника

охристити. І коли я отак старався приготовити все, що потрібне, він закликав голосно:

—Здійміть мене з ліжка!

Даремно старався я переконати його, що повинен спокійно залишитись на ліжку, бо ж усяке порушення завдає йому страшного болю.

—Браття індіяни!— закликав він іще раз: Візьміть та й покладіть мене на землі; чую, що Великий Дух хоче до мене заговорити.

Мовчки сповнили індіяни останню волю свого начальника.

А він, із невимовною радістю та з простотою дитини, прийняв із моїх рук небесний дар святого Хрещення. Присутні індіяни були глибоко зворушені. Потім, на даний знак, вони всі вийшли з хати, залишивши мене самого з умираючим. Я старався ще підповідати йому всілякі коротенькі молитви, щоб так покріпити його душу на дорогу до Божої вічности. Для мене була це велика потіха бачити, з якою гарячою вірою той ново- охрещений індіянин проказував за мною ті молитви, хоч голос його очевидячки ставав усе слабший і слабший.

А як вечірній сумерк уже землю покрив, не стало індіянського начальника між живими. Він спокійно умер, цілуючи хрест розп'ятого Спасителя, що своєю смертю вернув утрачений спокій людям "доброї волі."

Шляхетний той індіянський начальник навчив своїх людей, як треба прощати навіть найлютішим ворогам. Його християнська смерть багато причинилась до того, що поволі й усе те індіянське плем'я прийняло Христову віру, й охристилося.

Неодин викручується від слухання проповіди тим, що має занадто коротку пам'ять. "На що придасться мені слухати," каже: "коли я й так нічогісінько з того всього не запам'ятаю?"

Відповідаючи на цей пустий викрут, ужиймо такого простенького порівнання:

Коли хто черпає воду брудним кошиком, то вода вправді витече з кошика вся, й нічого з неї не залишиться там, одначе кошик із того багато скористає: він позбудеться свого бруду, й гарно очиститься. Так само буде з тим, що має пам'ять коротку-слабу: він вправді забуде майже всі проповіди, що їх коли небудь чув. А все таки: якщо буде їх уважати й покірно слухати, то за якийсь час душа його напевно очиститься з усього гріховного бруду.

Прошу Висповідати Мого Батька!

Славний французький письменник і хоробрий оборонець католицької Церкви, Люї Вейот, залишив цікаві спомини з довгого свого життя. Між іншим пише він там про себе таке:

Молоді мої літа проминули без ніякої пошани до релігії; ані з дому, ані пізніше зо школи не виніс я ніякого релігійного знання, а ті, що мали на мене рішальний вплив, навчили мене споглядати на католицьку Церкву з погордою, а то й ненавидіти її. Аж пізніше рідна дитина, моя люба донечка навернула мене на дорогу Божої правди.

Як була ще маленька, то бувало нераз далася мені добре в знаки своїми химерами, своїм невгомонним плачем. За оту її примхувату й докучливу натуру не злюбив я її, та був супроти неї нетерпеливий і строгий. Моя жінка, віруюча католичка, частенько мені повторяла:

—Чекай; дитина підросте, піде до першого святого Причастя, то й поправиться—побачиш.

Признаюся, що я ні трохи в це не вірив. Але воно дійсно так сталося. Донечка підросла, й стала ходити на науку катехизму. З того часу зробилася послушна, чемна, пильна, й повна любови та сердечного прив'язання до нас. Тоді прийшла мені дивна гадка до голови, чи й мені не піти б раз до церкви, та послухати тієї чарівної науки, що мою дитину так хутко перемінила, поправила. От я й пішов. І почув я там правди, що для мене були зовсім нові, бо перед тим ніколи я про них ні відкого не знав.

З тієї хвилі мав я вже багато більше серця для своєї донечки, й мій спосіб обходитися з нею змінився цілковито. Не можу сказати, що це була правдива любов,—ні: це радніш було почуття якогось незвичайного поважання й пошани. Я мимохіть відчував, що стою багато нижче, ніж вона; бо вона була мудріша й багато ліпша від мене.

Одного ранку, вислухавши в церкві Служби Божої, вернулася вона додому, та й зараз прибігла в мою кімнату, де я був тільки сам.

—Кохані таточку!—промовила: день мого першого

святого Причастя вже недалеко. Але поки зможу приступити до Ісуса, мушу насамперед одержати Ваше благословення. Також хочу перепросити Вас за всі мої провини, та за всі клопоти й прикрощі, що я Вам коли небудь справила. Тому прошу пригадати мені всі мої проступки, та й гостро покарати мене, щоб я вже з того всього поправилась.

—Дитинко,— промовив я тоді: я все тобі з глибини серця прощаю, й ні трохи на тебе не гніваюсь.

Глянула на мене очима, повними сліз, та й руками обняла мене за шию.

—Кохані Таточку,— сказала: маю до Вас іще одну просьбу.

Мені не тяжко було догадатися, що в неї було на думці, бо вже й моє власне сумління мені те саме говорило, — але якийсь дивний неспокій заволодів мною тоді, й сильна тривога стиснула мене за серце.

—Іди вже, дитинко,— сказав я: ще взавтра будеш мати час росказати мені все, а тепер іди.

Бідна дитина не знала, що на це відповісти; віддалилася смутна, й просто пішла в свою кімнатку, де був маленький вівтар із образом Божої Матері.

Та заледве вона відійшла, як мені зробилося невимовно жаль, що я так негарно з нею поступив. Тому я негайно встав, присунувся на пальцях до дверей її кімнатки, й цікаво заглянув до середини. Дитя моє навколішках стояло перед образом Пречистої Богородиці, та всім серцем молилося. І в оту хвилю я в своїм серці відчув те, що мусить відчути смертна людина, коли побачить Божого ангела. Я по-тихеньку вернувся тоді в свою кімнату, сів на кріслі й, схопивши голову в руки, хотів уже плакати, бо серце моє було переповнене.— Аж тут раптом чую коло себе легенький шелест; дивлюся, й своїм власним очам не вірю: передо мною стоїть моя кохана донечка. На личку її малюється занепокоєння й тривога, але разом із тим видно відвагу й безмежну, дитячу любов...

—Таточку,—промовила: мені годі чекати аж до взавтра; ще сьогодні мушу Вам сказати, що в мене на душі; прошу Вас, ходіть у наступну неділю разом зо мною, і з мамою до святого Причастя.

Почувши ці слова, я ніяк уже не міг здержатись від плачу, й гарячі сльози ринули тоді рясними струмками з моїх очей. Обома руками обняв я дитину за шию, й промовив:

—Так, так, кохана донечко,—ще сьогодні заведи мене до свого сповідника, й скажи йому: "Прошу висповідати мого батька!"

Так то могутній ворог Церкви й Віри навернувся, й став одним із найзавзятіших борців за права релігії в Франції. І це все завдяки щирій молитві побожної, невинної дитини.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА 1943 РІК

Січень: Загальні й окремі наміри Святішого Отця.

Лютий: Щоб мир між народами основувався на засадах справедливости й любови.

Березень: Щоб Серце Христове благословило товариства, що в наших часах опікуються жертвами війни.

Квітень: Щоб процвітало Папське Діло Священичих Покликань.

Травень: Щоб провидінне післаництво Апостольського Престолу для добра всього світу ставало всім усе більше ясне.

Червень: Щоб родичі пильніше дбали про релігійне, моральне й горожанське виховання своїх дітей.

Липень: Щоб Бог, Творець і Правитель усього, був усе більше прославлюваний ученими.

Серпень: Щоб вірні з внутрішним переконанням у всьому словом і ділом ішли за думкою й духом Церкви.

Вересень: Щоб при помочі парохіяльних місій і духовних вправ ми зробили себе гідними трівкого мира.

Жовтень: Щоб люди часто й побожно приймали св. Тайну Покути.

Листопад: Щоб люди були обзнакомлені з практикою совершенного жалю.

Грудень: Щоб усе й всюди люди дякували Богові за отримані добродійства.

Невідправлені Служби Божі

В одній католицькій парафії в Баварії працював якийсь час молодий і ревний сотрудник, що звався Отець Бенедикт. Він мав надзвичайно велику набожність до душ у чистилищі. При кожній нагоді, коли тільки міг, відправляв Службу Божу за ті бідні душі, що в чистильному вогні так страшно мусять каратися-страждати, а рятувати себе ніяк уже негодні.

І от власне тому Отцеві Бенедиктові трапилась раз дуже дивна пригода з одною такою душею, що прийшла до нього з чистилища в гості.

Якось одного вечора сидів він собі вигідно в своїй кімнаті, й приготовляв проповідь на неділю. На стіні великий, старосвітський годинник поважно й урочисто вибив уже десяту годину, й далі спокійно-преспокійно тарабанив своє монотонне "чик, чик, чик, чик, чик..." Опріч того одностайного чикання, можна ще було виразно чути, як шипіло сталеве сотрудникове перо, сковзаючись по білих листках паперу, й залишаючи за собою чорні й покручені сліди.

Аж тут раптом, зовсім нежданно, несподівано, відчиняються двері; але відчиняються якось так тихо, що навіть найменшого шелесту не чути. Дивиться здивований Отець Сотрудник, та й виразно бачить, як у кімнату його входить якийсь незнайомий старенький священик; й цікава річ: священик той не звертає на Отця Бенедикта ніякої уваги, не відзивається до нього ні словом, та мовчки похиливши свою старечу голову, йде просто до його спальні, мов до своєї власної.

Незвичайно зацікавлений Отець Сотрудник встає тоді зза стола, та й іде подивитися, що воно властиво таке. Приходить, роздивляється в спальні на всі боки, перешукує докладно всі кутки: за стареньким священиком і слід пропав. Таємний той гість, немов під землю провалився...

Хоч Отець Бенедикт був цілковито певний, що власними очима бачив виразно ту дивну появу, то все таки не смів про неї росказувати Отцеві Парохові, щоб не наразі-

ти себе на сміх. Та, коли наступного вечора в тій самій годині те саме дивне явище повторилося докладно ще раз, молодий сотрудник уже ні трохи не вагавсь, і все росказав щиро та просто. Вислухавши докладно всю оту дивну пригоду, старенький парох так накінець промовив:

"Отче Бенедикте, я переконаний, що той надзвичайний ваш гість, то ніхто інший, як покійний мій попередник, парох цього села. Як би він іще раз до вас прийшов, не бійтеся до нього заговорити, може йому дійсно вашої помочі потрібно."

Тривожно билося серце молодого Отця Бенедикта, коли він того вечора, замкнувшись у своїй кімнаті, дожидав таємного гостя. І десь коло десятої години гість той утрете прийшов.

Тоді сотрудник запитав його, хто він властиво такий, чого приходить і чого собі бажає.

"Я справді покійний душпастир цієї парафії," відповів старенький священик: "в книзі Божої справедливости стоїть іще мій великий довг: тридцять і п'ять Служб Божих невідправлених... Гроші на ті Служби Божі я прийняв від ріжних людей уже наперед, але смертельна недуга не дозволила мені сповнити цей обов'язок. Прошу тебе, Брате, відправ ті Служби Божі, щоб Божа справедливість була задоволена, та й мені щоб уже раз можна було зазнати небесного спокою."

Розуміється, що отця Бенедикта не треба було в тій справі довго просити. Він усі ті Служби Божі якнайскоріше відправив, але з тієї пори вже ніколи не можна його було намовити, щоб прийняв гроші на кілька Служб Божих наперед; він іще й других священиків, своїх товаришів перед цим сердечно остерігав. І власне один такий священик, що ту спасенну пораду взяв собі дуже до серця, оповістив пізніше друком всю оту дивну пригоду отця Бенедикта з незвичайним гостем із чистилища.

Життя кожного християнина повинно прямувати до того, щоб Ісус Христос був щораз більше знаний, щораз більше люблений, щораз більш прославлений.

** ** **

Добрий апетит—це певна ознака тілесного здоров'я; так само й охота слухати або читати духовні науки— це найкращий знак, що душа християнська здорова.

** ** **

ДО ХРИСТА

ІСТОРИЧНА ДРАМА В ЧОТИРЬОХ ДІЯХ

Валеріян: Го, го, християни до всього здібні... а гарна Фульвія ще здібніша від усіх.

Прокуль: Ти за багато сказав... поясни мені це... але наперед скажи мені, хто ти такий, бо як ні, то... (хапає за меч).

Валерій: Успокійся, гарячий сотнику. Ти мене частенько бачив у палаті. Чи знаєш дещо про християн?

Прокуль: Це бідні люди, що мають релігію з Палестини.

Валеріян: Вони тільки таких бідних і невинних удають, щоб обдурити нарід. Але тут у цих підземеллях вони допускаються найстрашніших злочинів. Ти ще нічого, Прокуле, не бачив, ти ще на їх відправі не був. Навіть Фульвія боялася взяти тебе з собою на ту огидну жертву християн.

Прокуль: Я їх тут бачив усіх: виглядали дуже чесні й благородні.

Валеріян: О! Перед тобою вони навіть не могли бути інакші.

Прокуль: Ну, якщо ти так усе добре знаєш, то роскажи, що вони там роблять на тих своїх таємних зборах.

Валеріян (приступає ближче, й говорить трохи тихіше): Християни заколюють у жертву новонароджену дитину, потім усі п'ють її кров і їдять пошматоване тіло її; це має означати загальну руїну й загибіль, що її вони всіма способами приготовляють Римові й усьому світові. Навіть задумують спалити наш столичний Рим, а потім пустити поголоску, що то сам цісар пожар той спричинив.

Прокуль: Мовчи! Це несамовите! Божевільне!

Валеріян: Божевільне? Чи ти не чув, як той Апостол їхній заповідав руїну цілого світу? Хіба ти забув, як та молода дівчина росказувала, буцімто Нерон задумує спалити Рим? А друга додала, що з того пожару вийде для них світлий тріюмф і славна перемога! Вір мені, що це вже остання пора для тебе рятуватися. (Виходить на ліво. Входить Фульвія).

Прокуль: Ах, добре що від них утекла! Ходім геть ізвідси!

Фульвія: Що це ти, Прокуле?

Прокуль: Фульвіе, я переконаний, що ти невинна: ходім, утікаймо якнайдалі від тих злочинців!

Фульвія: Від злочинців?; Мої браття-християни злочинці?! Прокуле! Я тебе зовсім не пізнаю. Що сталося?

Прокуль: Що сталося? Слухайно, Фульвіе: скажи мені, яку таємницю мають християни в своїх богослуженнях?

Фульвія: Не можу, Прокуле, тобі цього сказати.

Прокуль: Отже я вже й без того знаю про все: це таке страшне, таке невимовно жахливе й несамовите... І ти не дрожиш?

Фульвія: Прокуле! Схаменись! Що говориш? Я християнка й Богом святим клянусь, що ніяких злочинів між нами не буває.

1-ий християнин (вбігає з правого боку задиханий): Ах, страшне нещастя! Рим горить! (вибігає на ліво).

2-ий хр. (вбігає): Що? Рим горить?! (заглядає на ліво): Горе! Горе! Який страшний пожар! (вибігає на ліво).

Тимотей (надходить і приглядається): Ах, таки справді Рим уже горить. Це кінець світу мабуть уже настав: ось справедлива пімста впала на цей безбожний Вавилон! (Вибігає на ліво).

Прокуль: (до тепер обоє з переляком гляділи на ліво). Бачиш, що сталося? Чуеш, як вони сміються з цього нещастя? Фульвіе! вирікайся їх!

Фульвія: Я християнка, й християнкою буду аж до смерти.

Прокуль: Так? Ти християнка? Ненавиджу тебе.. (Поважно) Але я римський сотник, чоловік обов'язку: я обіцяв твоєму батькові, що тебе буду боронити, а в потребі то й силоміць тебе вирву з небезпеки... (Вибігають інші християни з молитовниці; всі вони сильно перелякані й кличуть): Пожар! Пожар! Це все цісарева робота! Так: це Нерон палить столичний Рим!...

Прокуль (кидається між них із добутим мечем): Мовчіть, підлі зрадники, злочинці нікчемні! Знаю я вас! То хтось із вас підпалив наше місто! Я про все чув уже докладно. Тому арештую вас тепер усіх, а справедливий гнів цісаря й люта пімста народу впаде на ваші голови! (Завіса спадає скоро).

(Кінець другої дії).

ТРЕТЯ ДІЯ

Видко частину Риму над Тибром: палати, доми, сади і т.і.

Аврелій (надходить із Валеріяном): То пожар— кажеш— шалів цілих шість днів?

Валеріян: Так; вогонь аж тепер починає потроху втихати. Але з римських передмість остались тільки руїни та згарища.

Аврелій: Ах, скільки бідних людей тепер без даху над головою, без скибки хліба, без одежі: це ж були найбідніші дільниці міста!

Валеріян: Не журімся! столичний Рим побудує собі нові передмістя, багато вигідніші та й кращі: от добре, що панські палати не погоріли.

Аврелій: Так; але поки будуть нові передмістя, то багато бідного народу погине з голоду й нужди. (Здалека чути метушню й крики: "На смерть їх, на смерть! Ріж, бий, мордуй усіх християн!...")

Аврелій: Що це за крики такі?

Валеріян: То римський нарід так мститься за страшний пожар.

Аврелій: Мститься— кажеш? На кому мститься?

Валеріян: На християнах. Кажуть, що той велетенський пожар, —то діло тайної секти християн. Адже пожар той спалахнув одночасно в шістьох місцях; це не може бути діло одного якогось злочинця: це напевно змова була.

Аврелій: Що ж вони роблять із тими християнами?

Валеріян: Що?! Кого тільки попадуть, убивають на смерть!

Аврелій: Це страшне! А може вони ні в чім невинні?

Валеріян: Кажуть, що деякі з них уже призналися до злочину; зрештою: винні, чи невинні— то все таки краще, щоб озвіріла товпа мстилась на тих нуждарях, ніж на нас та й усій римській шляхті. (Дуже близько розлягаються крики: "Смерть! Смерть усім християнам!")[1]

Валеріян (наляканий): О, вже знов когось убивають! Треба сховатися, щоб помилково не... До побачення, Авреліе! (відходить).

Аврелію: До побачення, але незабаром знову зайди до нас... Дивна річ: християни підпалили Рим? Що ж тоді моя Фульвія? Ні, не хочу я дивитись на її смерть! Вона мусить виректись тієї непевної секти! (Сідає й задумується).

Фульвія (з квітками в руках): Добридень, таточку!

Аврелій (Прокинувся з задуми): А це ти, Фульвіе? Де ж ти була?

Фульвія: Я молилася, таточку, до Христа, нашого Господа!

Аврелій: А римських богів ти вже викинула з своєї молитовниці?

Фульвія: Не викинула, бо їх і так там не було: їх зрештою ніде нема.

Аврелій: Ах, доню, доню, вважай, щоб ті боги не помстились на нас!

Фульвія: Але ж ви, таточку, самі не вірите в них.

Аврелій: Не вірю, а все таки боюся. Моє серце прочуває якесь страшне горе... (Знов чути жахливі крики: "Ріж, бий, мордуй християн!" Чи чуеш крик безсердечної пімсти?...

Фульвія (зітхає): Ах, чую, чую: терплять, страждають мої брати християни! Божевільна товпа обвинувачує їх за підпал Риму...

Аврелій: Хіба ж ти зовсім певна, що вони невинні? Ти ж ще не мала нагоди їх добре пізнати. Чи не ховають вони від тебе своїх злочинів?

Фульвія: Ні, таточку, ніяких злочинів між ними нема. Їх провідник, Апостол Петро — це вельми праведна, свята людина. Маркила, хоч як уже довго з християнами пристає, теж нічогісінько злого про них не знає.

Аврелій: Маркила, доню, вже стара жінка: її дуже легко можна обдурити. Валеріян мені казав, що деякі з християн уже самі призналися до злочину.

Фульвія: Самі призналися? Ніколи не могла б я в це повірити! (За сценою чуки крики).

Аврелій: Чуєш? То нарід так мститься на них. І кожної хвилі та роз'юшена зграя може й на тебе накинутись, споневіряти тебе й жорстоко розшарпати на моїх таки очах: чи аж такого страшного болю хочеш завдати мені?

Фульвія: Справді, аж лячно подумати, що так могло б статися. Та, на щастя, ніхто не знає, що я християнка.

Аврелій: Хіба ж ти певна, що ніхто не знає? Чи на ваших зборах не могло бути яких шпигунів, або зрадників?

Фульвія (тре чоло): Ах, справді... я не знаю...

Аврелій: От бачиш... Найкраще відречись від тієї секти непевної, а може навіть і злочинної.

Фульвія: Тату! Що кажете?! Схаменіться! Я мала б вирікатись Христа?!...

Аврелій: А хто ж властиво був Христос? Бунтівник, агітатор і буритель спокою. Мій приятель, Понтій Пилат зовсім розумно поступив, коли для святого спокою казав його розп'яти на хресті. І ти, римська патриційка, вважаєш собі тепер за честь бути християнкою!... Вір мені, доню: це все хороблива фантазія, що нею забавляла тебе стара Маркила в часі твоєї недуги. Хіба ти вже не любиш свого Прокуля? Чи він може не гарний, не хоробрий, не вартий тебе? А може й Прокуль уже збратавсь із християнами?

Фульвія: На жаль, ще ні! Він теж оскаржує християн за підпал.

Аврелій: Що? Прокуль теж оскаржує християн? То вони вже зовсім певно злочинці! Слухай, Фульвіе, коли ти конче хотіла стати християнкою, я тобі цього не боронив, уважаючи це просто за от таку собі дитячу примху. Одначе тепер, коли через ту примху грозить тобі велика небезпека, то я, як батько, мушу стати в твоїй обороні. Невже ти християн більше любиш, ніж мене, твого рідного батька, або Прокуля, твого вірного судженого. Хіба ж ти й без них не можеш бути щаслива? Я завжди щиро бажав тобі щастя, дитино; тому благаю тебе й тепер: послухайся моєї доброї ради, та й відсахнись від них!

Фульвія: Ах, таточку, мені здається, що я вже нічого не бачу, не чую, не розумію... (плаче).

Аврелій (зворушений): Не плач доню, твої сльози печуть мене, мов вогонь.

Фульвія (по хвилі): Ах, далі не видержу... скінчилося... таточку, я годжуся на все... Ах, Ісусе Христе, не гнівайся на мене! Прости мені бідній... (Сідає, й голову схопивши в руки, плаче).

Аврелій: Дякую тобі, донечко; яка ти добра! Дякую... О, який же я тепер щасливий! Та й ти, доню, будеш безпечна й щаслива. (Чути стукіт— він глядить у вікно): От уже й Прокуль надходить; він певно верне тобі веселу, безжурну усмішку, й забудеш про всякі смутки. (Ніжно гладить її голову).

Фульвія (раптом схоплюється на рівні ноги): Ні, таточку, я тут не можу тепер остатися. Позвольте мені відійти на самоту, мені треба з цього зворушення охолонути, опам'ятатися... Я хутко вернуся...

Аврелій: Добре, дитинко, але куди властиво підеш?

Фульвія (ледве жива): Піду хоч трошки помолитися, але... до котрого Бога? О, я вже сама не знаю, що робити... (відходить спотикаючись).

Прокуль (наляканий): Ах, добре, що я тебе застав, шляхетний Авреліе!

Аврелій: Що таке сталося? Як бачу,— ти чогось схвильований.

Прокуль: Приношу страшну новину! Цісар проголосив едикт, що приказує вишукувати й арештувати всіх християн. Хто не схоче принести жертви римським богам, буде замучений на смерть. Я от саме й прибіг, щоб рятувати Фульвію: всім же відомо, що вона християнка— тому конче треба її вивезти з Риму. Я готов до всяких послуг.

Аврелій: Сердечно дякую тобі, любий друже, за твоє добре серце, одначе думаю, що небезпеки ніякої вже нема, бо Фульвія вже вирекласи тієї секти.

Прокуль: Що? Фульвія вирекласъ християнства?... (тре чоло): Годі в це вірити... А зрештою, може воно й ліпше... Так, так багато ліпше...

Аврелій: Так, то мені самому пощастило якось переконати її. Якщо буде потрібно, то вона взавтра прилюдно принесе жертву нашим богам. От почекай, я покличу її, то сам їй докладно розкажеш, яка страшна небезпека їй грозила. (Відходить на бік і кличе Фульвію).

Прокуль (сам до себе): Як же я їй тепер погляну в очі: ми ж разом були на зборах християн...

Фульвія (виходить поважно): Ось я, таточку.

Аврелій: Слухай, дитино! Прокуль приніс нам страшну новину: цісар уже приказав переслідувати християн, а їх релігію забо-

ронив під карою смерти.

Фульвія (складає руки на грудях): Добре, хай мене арештують і в'яжуть,— я кожної хвилі готова вмерти за Христа.

Аврелій: Що? Ти мені таке сміеш тепер казати?! Мовчи!

Прокуль (задоволений): Так, це правдива Фульвія!

Фульвія: Тату! Я піддалася вашим намовам, бо хотіла щоб ви заспокоїлися. Але на молитві Христос Бог мене просвітив і так сильно скріпив, що нічого вже не боюсь. Я щиро перепросила Христа, та й вас тепер перепрошую: знаю, що цим засмучую вас, але йнакше не можу. Багато бідних християнських невільників, навіть малі діти охоче віддають своє життя за свого Спасителя: я теж християнка, й бажаю вмерти за Нього.

Аврелій: Бачу я, доню, що по-доброму з тобою ні до чого мудрого не договорюся. Отже буду поступати строго. Тому забороняю тобі належати далі до тієї секти, розумієш? О, я вже більше не подамся перед твоїми дитячими примхами—ні! Якщо треба буде, то не завагаюсь навіть замкнути тебе на ключ, і карати тяжко, а разом із тобою також і ту стару Маркилу. А перед владою врочисто заявлю, що я сам особисто за тебе відповідаю.

Фульвіе: Тату, робіть зо мною, що хочете,— я християнка, й такою вже залишуся до смерти!... (Стає навколішки й схрещує руки на грудях).

Аврелій: Чи гадаєш, що це лиш такі от собі марні погрози? О, ні! Ти невдячна дочка, ти самолюбна! Тепер я бачу, що ти мене ніколи направду не любила.

Фульвія: Таточку, вірте мені: я вас усім серцем люблю, але все таки християнкою останусь уже назавжди: бо понад усе треба боятися й любити Бога, що безмежно більший і сильніший від земного цісаря.

Аврелій: Отже я покличу невільників та скажу канчуками бити тебе без милосердя.

Фульвія: Бийте мене й карайте,— з любови до Христа я все готова терпіти... Тату, тату: я добре знаю, якого страшного болю вам завдаю,— мені самій через те невимовно прикро, але нехай це наше терпіння буде на славу Того, що за нас усіх на хресті кривавім терпів та й умер, щоб і ви тож одержали світло правдивої віри й полюбили Його, Христа, правдивого Божого Сина.

Аврелій: Що?! Я мав би полюбити Христа?! Мовчи, божевільна! (Звертається до Прокуля): Старайся ти переконати її: вонаж твоя суджена! (виходить сердитий).

Фульвія (встає): Чи й ти схочеш стати ворогом моєї душі?

(Далі буде).

Святий Дизма

ЛЕГЕНДА

Божий Ангел сповістив святого Йосипа, що кровожадний Ірод хоче вбити маленького Ісуса, й казав йому тікати мерщій у Єгипет. Посадив отже святий Йосип Божу Матір із Дитятком на осла, та й пустивсь у далеку дорогу.

Боячись за свій царський престіл, безбожний Ірод скрізь порозсилав своїх посіпак із гострими мечами. Одначе даремні всі ті ворожі зусилля його: царська зброя вже пресвятого Дитятка не досягне.

Втікає свята Родина. О! Вже так далеко вони зайшли! Кругом них, куди лиш оком повести, жовтіються піски пустині, й кінця їм не видко. В горі серед синього неба ясне сонце горить-палає, й голови бідних утікачів неначе жаром обсипує, а в долині гарячий пісок, мов розпалене вугілля в ноги пече.

Мовчить безводна пустиня, й ніякий гомін не сміє глибокої тиші її скаламутити. Не чути співу ніякої пташки, не видко ні деревини, ні кущика, ні квітки, ні травички. Не дзюрчить ніде бистрий струмок по камінчиках, навіть дрібної крапельки роси ніде не зустрінеш. Страшна, безводна пустиня, мов те піскове море безкрає...

Одначе наші святі подорожні ніякої тривоги не відчувають: Вони певні, що око Небесного Отця з невимовною любов'ю на них дивиться, та що Божі Ангели їх провадять.

Аж тут нагло й несподівано наскочила на них ватага опришків. Понаставляли свою зброю довкола, й гострі їх мечі виблискують на сонці.

—Давайте гроші та майно, а ні, то смерть чекає вас!—кричать несамовито.

—Божа Мати боїться й тремтить за Диттяко своє, ніжно тулить його до серця, загортає його, й ховає бідна, як може, та з сльозами в очах благає в опришків помилування для свого маленького Сина.

Святий Йосип тим часом виступив сміло до оборони, й усі удари опришків відбиває хоробро, мов юнак.

Раптом личко Божого Дитятка засяло ясніше від сонця ясного, й ватажок розбійників, що досі був лютий, як хижий звір, тепер закликав рішучим тоном:

—Хай буде мир!

Так промовивши, він сам кинувся боронити святу Родину, й своїх товаришів-розбійників змусив від нападу відступити. Потім сам чемно запросив святих Подорожніх у свою домівку, де вони заночували й відпочили після томливої дороги. Він сам сердечно погостив їх, чим мав. Дав їм їсти й пити, ще й сіна пахучого постелив на ніч.

І з тієї пори ватажок опришків став святій Родині за провідника й оборонця в дорозі.

І жалував він за свої гріхи й каявся сердечно.

А Божа Мати потішала його, кажучи:

—Не бійся! Відпустить тобі предвічний Бог твої гріхи в милосерді своїм. Те милосердя поставить тебе колись по правиці Господній, та скаже тобі виразно, що разом із Господом будеш у раю.

Так воно й сталось опісля. Коли Господь Ісус уже за наші гріхи на хресній дереві повис, то розбійник, по правому боці розп'ятий, був саме той колишній ватажок опришків, що святій Родині став у такій великій пригоді.

До нього звернувся умираючий Спаситель, кажучи:

—Направду, направду кажу тобі: ще сьогодні будеш зо мною в раю.

Щасливий той розбійник називається тепер: святий Дизма.

Щасливий той, хто розуміє, що значить любити Ісуса, й себе самого ні за що не мати, ради Ісуса. Любов до сотворіння зрадлива, й швидко проминає; любов же до Ісуса вірна й тривала. Хто прив'яжеться до сотворіння, той упаде й минеться так само, як і воно; хто ж до Ісуса прив'яжеться, той буде забезпечений і закріплений на віки. Люби отже й зберігай щиру приязнь до Того, що тебе не покине ніколи. Хоч би всі від тебе відступили й опустили тебе, то Він один від тебе не відступить; і коли надійде твій кінець, Він не дасть тобі марно загинути-пропасти. Чи ти хочеш, чи не хочеш— все одно: колись треба буде тобі з усім розстатися. Держися отже Христа в житті й у смерті. Здайся на вірну Його любов: Він бо один може тобі помогти навіть тоді, коли все інше вже тебе зрадить і опустить. Не вповай, і не покладайсь на немічну тростину, що під подихом вітру вгинається: не забувай, що кожна смертна людина, немов трава, і слава її минається, мов та квітка польова, що цвіте та й хутко відцвітає.

(Наслідування Ісуса Христа, II. 7.)

** ** **

Щасливі ті, що слухають слова Божого, й заховують його! (Лука 11, 28).

** ** **

КОЛИ ЧОГО НЕ ЗНАЄТЕ, ...СПИТАЙТЕ В ТИХ, ЩО ЗНАЮТЬ!

4. Питання: Чому католицькі священики забороняють нашим людям запрошувати собі православних сусідів у куми? Хіба ж це гріх показати нез'єдиненим братам трохи якоїсь християнської зичливости та прихильности? Адже вони не жиди, не турки, та й не погани якісь, а так само хрещені люди, як і ми: вони направду наші браття в Христі! Та й зрештою яка там шкода може вийти для католицької релігії, коли добрий православний сусід зробить сусідові католикові ту вигоду, що його дитину подержить до хресту? Навпаки: з цього навіть може вийти та користь, що православний кум, бачучи, що католицька Церква ним не погорджує, ні не цурається його, набере до тієї Церкви більше симпатії, почне шанувати її, а згодом може навіть щиро її полюбить і до неї навернеться. Добротою й прихильністю можна б іще багато нез'єднених притягнути до святої католицької єдности, а погордою й ворогуванням хіба тільки поглибимо той сумний та нещасний роздор, що між нами, на превеликий жаль, запанував.

Відповідь: Ваша політика щодо нез'єднених братів, політика щирої християнської зичливости й любови— зовсім слушна, й ми стопроцентово на неї погоджуємось. Бо коли закон Христовий зобов'язує нас любити всіх людей взагалі, то напевно зобов'язує нас любити особливо тих, що до нас такі близькі, і нам такі рідні й свої, як браття українці нез'єднені. Так: будьмо завжди справедливі супроти них, любім їх щиро по-християнському, молімся за них, добро їм творім, ніколи ними не погорджуймо, ніколи на них вовком не споглядаймо, не ображаймо їх, не роздражнюймо їх, не вигребуймо з грішною насолодою давніх неприємних порахунків, не ятрім колишніх болючих ран, що може якраз тепер починають уже поволі гоїтись-засихати, а делікатною християнською добротою та лагідністю намагаймось тих рідних наших дорогих братів до себе прихилити, щоб вони разом із нами, одною душею й одним серцем, небесного Бога радісно прославляли в святій католицькій єдности...

А все таки, вертаючись тепер до вашого властивого питання, **чи можна нез'єднених запрошувати в куми,** ми ні трохи не завагаємось відповісти вам рішуче: **Ні;** ані нез'єднених православних, ані ніяких інших не-католиків запрошувати в куми не мож-

на. Доки хто ясно й виразно католицької віри не визнає, доти не сміємо допустити його до того, щоб держав католицьку дитину до хресту. Чи хочете знати, чому? Прошу далі терпеливо слухати.

Стародавній християнський звичай уживати при хрещенні кумів— має надзвичайно глибоке й гарне значення. Особи, що згодилися малу дитину держати до хресту, через те саме згодилися стати тій дитині за духовних родичів. Вони неначе кажуть:

"Ось, бідна людська дитина, що ласки Божої ще немає; рідний батько та мати постарались, щоб дитина ця одержала від Господа Бога життя людське, земне, природне, та щоб стала горожанином видимого світу. А ми тепер постараємось бути їй за духовних батьків: ми подбаємо, щоб дитина ця одержала від Пресвятої Тройці найвищий дар життя Божого, небесного, надприродного, та щоб стала вона справжнім горожанином і живим членом того великого Христового Царства, що називається:одна, свята, католицька та апостольська Церква."

Отак неначе промовивши, куми звертаються до католицького священика, щоб дитину був такий добрий охристити.

Тоді священик голосно читає з требника стародавнє й надзвичайно поважне питання:

"Чи відрікаєшся сатани, і всіх діл його, і всіх ангелів його, і всієї служби його, та всієї гордині його?"

Питання те відноситься до дитини, що має бути охрещена, але що дитина сама відповісти ще не вспіла, то куми за неї три рази голосно відповідають: "відрікаюся." В імени малої дитини, її хресні родичі відрікаються отже сатани та й усього того, що сатані справляє велику втіху. А напевно найбільшу втіху справляє йому та незгода й ненависть, що з неї повстають між християнами всякі роздори-схизми, ереси та секти. Так: усякі напади на божественну скалу католицької Церкви, усякі зусилля, щоб оту скалу порозбивати на дрібне каміння більших і менших церковних організацій, все те можна назвати ділом самого сатани. І власне того діла відрікаються куми, коли відповідають на питання: "Чи відрікаєшся сатани, і всіх діл його?..."

Потім священик читає з требника друге врочисте питання:

"Чи обіцяєш служити Христові, та вірувати в Нього?" Іншими словами: "Чи обіцяєш служити Христові так, як Він сам цього від тебе домагається, цебто служити Йому в одній, святій, католицькій і апостольській Церкві? Чи обіцяєш визнавати до смерти ту правдиву віру святу, що її Він сам об'явив, а католицька Церква нас непомильно її навчає?"

І знов хресні родичі відповідають тричі, кажучи: "Обіцяю".

Тоді разом зо священиком ідуть вони до тетрапода, а йдучи

проказують голосно святе католицьке "Вірую," і немов прилюдно й урочисто заявляють:

"Ми християни-католики, тому хочемо, щоб оця наша духовна дитина теж прийняла святу католицьку віру; маємо надію, що дитина ця згодом одержить від своїх рідних батьків релігійне католицьке виховання; коли б одначе показалось, що рідні батьки про те релігійне виховання дитини зовсім не дбають, то ми вже самі постараємось, щоб дитина свою святу віру пізнала, в ній виростала та її заховувала."

Отака дійсно є роля хресних родичів або кумів у католицькій Церкві. Роля ця, як бачимо, надзвичайно поважна; гідно та щиро можуть відіграти її тільки католики; а коли цю прекрасну ролю дамо грати в нашій Церкві особам не-католицьким, то вийде з цього нещира й дуже погана комедія. Як же ви хочете, щоб ті хрестні родичі в імени дитини визнавали щиро католицьку віру, коли вони самі тієї католицької віри не мають, та й навіть не заявляють ніякої охоти мати її? Це чиста комедія. Так, але на комедію місце на театральній сцені, а не в Домі Божім! Така погана комедія в церкві, то велике пониження нашої святої релігії. Правда: добродушні наші люди часто навіть гадки не мають, що то аж таке страшне, одначе воно в дійсності таке. Католицькі священики це добре розуміють, тому ніколи свідомо не допустять, щоб у наших церквах такі погані комедії відбувались.

Коли вже конче хочете православним сусідам вашим справити якусь приємність з нагоди хрещення своєї дитини, то можете запросити їх до церкви й поставити в другій парі кумів. Одначе перша пара кумів, цебто дійсні хресні родичі,— ті що дитину держать до хресту, ті що відповідають священикові "відрікаюся" й "обіцяю," ті що їм опісля священик подає запалені свічки до рук, та накінець записує їх імена в метрику хрещення,—о! ті куми мусять обидвоє бути католики! Такий є закон у католицькій Церкві, й ніхто розумний не буде сердитись на нас за те, що ми той закон із пошаною заховуємо.

5. Питання: "Ах, що ж я зробив!... та нащо ж мені було курити, і то ще так удосвіта!... Господи! Такий гарний відпуст сьогодні в нас, така прекрасна відправа, стільки священиків у церкві, лиш піти б та й висповідатись і святе Причастя прийняти, як Бог приказав та й добрий християнський звичай велить,— ото був би в мене відпуст! А так що? Через оте дурне та погане курення прийдеться мабуть доволі довго чекати, поки знов трапиться догідна нагода висповідатись."

Отак гірко додоряв собі один порядний християнин за те, що забувшися вранці закурив, і до святого Причастя вже не міг того

дня приступити. Одначе ми спитаємось: Чи дійсно не міг? Чи є де такий закон, що забороняє причащатися після курення?

Відповідь: Ні: такого закону в Христовій Церкві покищо нема. Є, правда, дуже строгий закон, що не позволяє приймати святого Причастя, коли хтось того самого дня, почавши від півночі що-небудь їв або пив, одначе той закон до курення не стосується; бо ж усі добре знають, що курити—це зовсім не те саме, що їсти й пити. Отже той порядний християнин, що на сам відпуст забувся, вранці закурив, міг опісля цілком сміло висповідатись і до святого Причастя приступити. Навіть коли б він і не забувся був, а зовсім свідомо був собі закурив, то й тоді мав повне право причащатися, бо ще раз кажемо, що ніякого закону що забороняв би курити перед святим Причастям; у Христовій Церкві покищо нема.

А все таки християни на загал здержуються перед святим Причастям не тільки від їди та пиття, але ще й від курення. І вони роблять це з великої пошани до Пресвятої Евхаристії. Побожне серце християнське каже їм, що з любови до того доброго Бога, що нами, бідними грішниками, не погорджує, а ласкаво приходить до нас під заслоною хліба й вина,— з любови до того милосердного Спасителя варто наложити на себе якусь добровільну покуту, щоб гідно до святого Причастя приготовитись. І власне отак добровільно здержатись перед святим Причастям від курення, це похвальна покута. Для тих, що привикли часто курити, це буде навіть досить прикра покута, але хіба Ісус Христос не варт, щоб ми з любови до Нього навіть і прикру покуту деколи на себе наложили?...

Все таки мусимо признати, що для деяких надзвичайних курців, здержатися отак від курення— просто неможливо. Це, правда, рідкі випадки, але вони трапляються. Буває, що такий налоговий курець міг би без їдження й зо три дні обійтись, а без курення й три години не видержить. Що ж отже такому робити? Чи може зовсім перестати до святого Причастя приступати? Ні: такому сильному курцеві скажемо щиро: йди сміло причащатися, не зважаючи на те, що ти вже того самого дня курив. Гріха за це ніякого не буде, бо ж курення перед святим Причастям не є ніяким законом заборонене. Правда: здержатися від курення перед святим причастям— це вельми гарна й похвальна покута, але як кому неможливо її виповнити, то неможливо. Можна якусь інакшу покуту тоді на себе наложити, та й усе буде "ол райт."

Отже ніхто не повинен від святого Причастя викручуватися, кажучи: "мені занадто тяжко здержатись від курення."

Католицьким Світом

ПАПА ПІЙ X буде проголошений блаженним. Таку вістку подало німецьке радіо. Папа Пій X був головою католицької Церкви від 1903 аж до своєї смерти 20 серпня 1914 року.

ПАПА ПІЙ XII подарував на відбудову знищених церков на острові Мальта $20,000.

ПРИ КІНЦІ 1942 р. минуло 40 літ, коли до Канади приїхав о. С. Дидик ЧСВВ., теперішний ігумен і парох в Едмонтоні. Праця о. Ігумена це взір ідейної служби на Божу славу, добро українського народу та спасення душ. Попри працю в Чині, парохіях, о. Дидик був одним із тих, що старалися о призначення нашого Єпископа для Канади та основником наших часописів. Нехай Ісус кріпить здоровлям вельми заслуженого Ювілята та позволить прожити йому ще многі й благі літа.

РОСІЙСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА на службі большевиків. На початку місяця січня усі большевицькі газети радянського союзу на перших сторінках рознесли вістку, що голова російської православної Церкви, митрополит Сергій, розписав збірку фондів між духовенством на будову повзів для червоної армії. Сам митрополит дав напочаток 100,000 рублів. Сергій, якого престіл знаходиться в Москві, вислав телеграму до Кремліна, осідку совітського уряду з повідомленням, що з фондів зібраних межи священством створять відділ повзів ім. Димитрія Донського, князя, котрий в середних віках побив Татар і котрий є узнаний за святого російською Церквою.

Сталін, в імени своїм і цілої армії подякував митрополитові

Сергієві такими словами: "Я пересилаю російському православному священству і віруючим, мої побажання і подяку від червоної армії за їх дбайливість для змеханізованих повзових частин червоної армії."

Ці вістки за большевицькою пресою подала вінніпегська Фрі Прес дня 5 січня 1943 р.

Знова 6 січня, ця сама газета подала, що на різдвяні свята в Москві правилось різдвяне богослуження в більше чим 20 церквах, відчинених на святий вечер. Священики російської Церкви публично закликали вірних до збірок на збудування відділу повзів для червоної армії ім. Димитрія Донського, започаткованого митрополитом Сергієм. Сам митрополит правив богослуження в одній з церков в Москві. Людий по церквах так було богато, що лише з великим трудом можна було вийти з церкви чи ввійти до середини. В середині церков нема лавок, люди всі стояли, один коло другого. Свічки були одиноким світлом в великій базиліці в Москві.

"ВІДТЕПЕР ОЦЕЙ БУДЕ ТОБІ ЗА БАТЬКА."

Святий Климент Гофбавер був ще малим шестилітнім хлоп'ям, коли помер його батько. Тоді мама, забувши про власний смуток, узяла свого маленького сина, й припровадила до ліжка, де лежав її покійний муж. Над ліжком висів хрест із подобою Розп'ятого Спасителя. Показуючи рукою на ту святу подобу, мати сказала Климентові:

"Дивися, дитинко... Відтепер Оцей буде тобі за батька. Вважай, щоб ти ніколи не засмутив його ніяким гріхом."

Глибоко запали в серце хлоп'яти ті побожні мамині слова, й до кінця свого життя святий Климент їх вдячно згадував. Може бути, що той дорогоцінний спомин із хлоп'ячих літ немало допоміг йому на дорозі до надзвичайної, геройської святости.

ДО НАШИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Просимо всіх наших Передплатників, що відновляють свою передплату, щоби в листі долучували ЗАВСІДИ картку, яку одержують на цю ціль. Це нам улегчить роботу, а Вам знова дасть більшу запоруку, що не зайде ніяка помилка.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ."

Слава Ісусу Христу!

Dearest Rev. Father Missionary!

Enclosed you will find two dollars for the subscription fee of your grand magazine that my parents love so well. We will pray, especially me so that the Redeemer's Voice may be in every Ukrainian Catholic home because it is such a wonderful magazine that when my father reads its to us, it seems to me just as though Father Missionary is here himself visiting us.

Please accept by most humble prayers and appreciation of your magazine!

I remain, Faithfull in Christ,

Helen Halitsky, Sayre, Pa.

Христос Раждається!

Всечесніший Отче!

Я Вам щиро дякую за Ваші сердечні поучення. Я дуже люблю читати Голос Спасителя. Посилаю $1.00 як різдвяний дарунок на пресфонд Голосу Спасителя.

Едмонтон, Альта., Марія Марцинюк.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Складаю прилюдну подяку Пресвятому Серцю Ісуса й Матері Божій Неустаючої Помочі за дві особливші ласки.

Л. В., Аврора, Онт.

* * *

Щиру подяку складаю Матері Божій Неустаючої Помочі за велику ласку, що її одержала по короткій, горячій молитві. Нехай імя Марії буде прославлене.

Марія Буратинська, Вайтсенд, Саск.

НА ПРЕСФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" ЗЛОЖИЛИ:

М. Марцинюк, Едмонтон, $1.00; А. Калавська, Камроз, 50ц.; М. Сидор, Пітсбург, $2.50; В. Филипович, Арран, $1.00. **Хто слідуючий?**

За ласкаві жертви всім жертводавцям щиро дякуємо.

Адміністрація "Голосу Спасителя."

ЧИ ВИ ВЖЕ ВІДНОВИЛИ ПЕРЕДПЛАТУ? КОЛИ НІ— ВЧИНІТЬ ЦЕ НИНІ!

ЮВІЛЕЙНА КНИГА

СЕСТЕР СЛУЖЕБНИЦЬ

Появилась з початком січня, 1943 р. в 50-ту річницю оснування Згромадження. Вийшла з друкарні "Українських Вістей" на прекраснім папері, має 208 сторін і 172 світлин.

"Ювілейна Книга" це поважний, великий твір, то історія Згромадження й підсумки праці Сестер Служебниць. Містить багато гарних і хосенних статей. Повинна найтися в хаті кожного свідомого українця. Ціна $1.00.

Замовлення разом з грішми треба слати на адресу:

PROVINCIAL HOME, SISTERS SERVANTS OF MARY IMM.,
9638—108 Ave., EDMONTON, ALTA.

-ЗАМОВЛЯЙТЕ-

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ— Друге справлене й побільшене видання: 15ц.
ПРОСКОМИДІЯ ЛІТУРГІЯМ—у церковно-словянській мові: 50ц.
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

МОЖНА НАБУТИ повний річник "Голосу Спасителя" від 1934—1942 р. Поодинокі роки "Г.Сп." можна теж доповнити поодинокими числами. Ціна одного річника "Г. Сп." з пересилкою є $1.25 Річник висилається лиш за попередним надісланням належитости. Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ЧИТАЙТЕ ПРЕКРАСНІ КАТЕХИЗМИ

Народний Катехизм, стор. 114 ..... 10ц.
Діточий Катехизм, о. др. В. Кушнір, прекрасний ілюстрований катехизм для дітей ..... 10ц.
Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ВОЯК ПОТІШАЄ СВОЮ МАТІР

Найдорожчі Мамо!

(Так пише до своєї матері один хоробрий вояк, а при тім добрий, люб'ячий син):

Я, слава Богу, живий, і маю несогірший апетит. Одначе виглядаю тепер інакше, ніж перед тим. Сьогодні лікарі відняли мені ліву ногу. А що я привик був жити з тією ногою, то розлука була прикра й болюча. Офіцер одначе обіцяв мені, що незабаром дадуть мені нову, штучну ногу.

Але Ви, Найдорожчі Мамо, не плачте, коли до Вас дійде ця звістка: погадайте собі, що я міг був зовсім пропасти, й марно загинути, як багато хоробрих вояків, моїх однолітків, товаришів. О, так: тих, що загинули, або радніш родину їхню треба жалувати. Але над моєю долею нема чого плакати. Скоро загоїться рана моя, то мене звільнять від служби; тоді вернуся щасливий до Вас, щоб уже на завжди при Вас оставатись, бо штучною ногою не зможу дуже далеко бігати. Як Бог здоров'я дасть, то заживемо собі разом щасливі та веселі. Ось, дивіться: то моя сльоза впала мені з очей на папір, та не думайте, що це сльоза смутку та жалю,— ні: то сльоза сердечної втіхи та радости, що Вас незабаром зможу побачити.

Ваш щиро-люб'ячий син

Михайло.

ЯК ОСЕЛЕДЦІ ПОМОГЛИ КОЗАКОВІ ЗАГРІТИСЯ

Приїхав раз запорозький козак під якусь жидівську корчму, привязав коника до плота, та й пішов грітися.

Приходить, дивиться: корчма велика, простора,— здається, й возом не тяжко було б у ній навертати, але за те холодна, холодна така, що годі встояти. Правда: на самій середині видко якусь маленьку піч, а в тій печі мабуть і полінце якесь невеличке є, та й потихеньку (мов за напасть) ніби тліє, ніби горить. Але як до тієї печі приступити? Як до неї присунутись? Кругом люди обсіли її густо, як мурашки, так що й руку проміж них годі було б пропхати, а не то, щоб широкоплечому козакові тудою протиснутися. А тимчасом і від дверей, і від вікон, і від стін, із усіх боків таким лютим морозом потягає, що аж у костях, здається, чути його.

Бачить наш запорожець, що звичайним способом нічого тут не вдіє: треба конче пуститись на хитрощі. От він і став думати

собі щось у своїй голові, а по хвилі кличе на ввесь голос:

—Гей, Мошку! Чуеш? Мошку!!!

—Ну, ну, чую: чого вам, козаче треба?

—Чи є в тебе оселедці?

—Ну, чого б їх у мене не мало бути? Певно, що є.

—Слухай, Мошку, там на дворі стоїть мій кінь, прив'язаний до плота: винеси йому добру порцію оселедців, бо вже дуже довго, як він нічого не їв.

—Ну, ну, що воно таке? Коневі нести порцію оселедців? Хто таке вигадав? Ви мабуть жартуєте собі з бідного жида, але нехай там! Добре то кажуть: дай, Боже, жартувати, аби лиш не хорувати. Ну, козаче, може вашому коневі дати вівса, а не оселедців?

—Кажу оселедців, то давай оселедців, нічого не питавши! Я ж задурно від тебе не хочу, а правдивими грішми плачу. Але спішися, Мошку, бо там бідна коняка з голоду вже ледве на ногах стоїть!

—Ну, ну, я зараз. Я тільки хотів знати, чи ви не жартуєте.

І Мошко дійсно поклав у миску три гарні оселедці, та й поніс козацькому коневі. А за Мошком пішли й усі ті люди, що кругом печі сиділи, гріючись. Так: усі до одного забрались і пішли подивитися на того дивоглядного коня, що замість сіна й вівса, солоні морські оселедці з охотою їсть-пожирає.

А наш хитрій запорожець, використавши добру нагоду, присунувся близько до печі, поправив у ній вогонь, та й давай вигідно грітися. І поки там на дворі на морозі бідний Мошко коня його оселедцями трактував, козакові стало так тепло та любо, як рідко коли в житті.

Ну, ну, я вже наперед знав, що ви собі з бідного жида жартуєте— закликав Мошко вертаючись у корчму: ваш кінь не то що їсти, він навіть дивитись на ті оселедці не хотів.

—Ха, ха, ха!— зареготав на всю корчму веселий запорожець: не хотів—кажеш? Ну, то давай же ті оселедці мені, а йому занеси добру порцію вівса, то й побачиш, що буде їсти з охотою.

За цим словом хитрий козарлюга узявся до смачної порції оселедців. А коли вже все до останньої кришки стеребив, прийшла йому незвичайна гадка до голови, й він сказав, ніби сам до себе, але так, що й другі могли виразно чути:

—Ну, й прекрасні ж сотворіння Божі, ті оселедці! Колись у синьому морі весело плавали собі, гуляли, тішились, що на Божому світі живуть, а по смерти ще козакові таку велику прислугу віддали: і загрітись гарненько допомогли, і лютий голод його чудово зацитькали-заспокоїли...

ПРЕКРАСНІ РЕЛІГІЙНІ ДРАМИ И КОМЕДІЇ

Успення	.40	Вуйцуньо	.30
Плащик Ганусі	.25	Отроєна	.30
Перше Причастя в Вязниці	.50	Марія Магдалина	.30
Вестальки	.50	Похорон укр. незгоди	.30
Чудо-Диво	.40	Кров за віру	.30
Міріям з Магдалі	.25	Ніч у квітках	.30
Розпни Його	.25	Пропала й знайшлася	.30
Пастир Пастирів	.40	А совість обрушилась	.50
В Зарання Щастя	.25	Свята Доротея	.40
Чудо в Люрд	.40	Дитяча мрія св. Тереси	.20
Медалик	.25		
Аероплян св. Катерини	.25		
Ворожбитка	.25		
Чарівниця	.25		
У лісі	.25		

Увага: Отсі представлення висилаеться лише тим, що вперед надішлють означену належитість.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ЧИТАЙТЕ... ЗАМОВЛЯЙТЕ...

ПРОПАМЯТНУ КНИГУ

З НАГОДИ 50-ЛІТТЯ НАШОГО ПОСЕЛЕННЯ В КАНАДІ

Ціна $2.50 за Примірник з Пересилкою

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

НОВА КНИЖЕЧКА...

РОБІТНИКОВІ НЕ ТРЕБА РЕЛІГІЇ?!

У ній коротко, але ясно розвязуеться питання: Чи робітникові треба Христа, та Його науки, чи ні? Чим був робітник перед Христом, що вчинив Христос і Церква для нього. Книжечка дуже хосенна. Стор. 40. Ціна 10ц. Повинна найтись у кожній українській хаті. Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ЧИТАЙТЕ

Всьо переминає	05
Канадійські оповідання	.15
Короткі застанови над станом своєї душі	.05
Кривавий більшовицький потвір	.10
Мартин Лютер - патріярх протестантів	.15
Найкраща потіха в години смерти	.15
Не дайся	.05
О Вірі, Митроп. А. Шептицький	.20
О Любові, Митроп. А. Шептицький	.20
О Покаянню, Митроп. А. Шептицький	.20
О св. Причастю	.15
Пощо сповідатися	.05
Про супружество	.05
Про Христа Спасителя	.15
Про церковні заповіди	.10
Робітникові не треба релігії?!	.10
Служба Божа наше життя	.10
Як сповідатися?	.05

КАРТКИ ДО ВЕЛИКОДНОЇ СПОВІДИ— 100 карток ..... 25ц.

Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ГУРТОВИЙ СКЛАД
ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 15, No. 3. YORKTON, SASK. March, 1943

КАЛЄНДАР НА БЕРЕЗЕНЬ, 1943

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
16 П Мч. Памфила і ін.	1 П Прмч. Евдокії
17 В Вмч. Теодора Тирона	2 В Сщмч. Теодота
18 С Св. Льва папи	3 С Мч. Евтропія
19 Ч Ап. Архіпа	4 Ч Прп. Герасима
20 П Преп. Льва Катен.	5 П Мч. Конона
21 С Преп. Тимотея	6 С 42 мч. в Аморії
22 Н Нед. Сиропустна	**7 Н Нед. Сиропустна**
23 П Сщмч. Полікарпа **(В.П.)**	8 П Теофілякта **(Вел. Піст)**
24 В † 1 і 2 найд. Гл. Ів. Хрест.	9 В † 40 мч. у Севастії
25 С Тарасія	10 С Мч. Кондрата
26 Ч Св. Порфірія	11 Ч Св. Софронія
27 П Преп. і ісп. Прокопія	12 П Пр. Теофана і Гр. Двоєсл.
28 С Преп. і ісп. Василія	13 С Перен. м. св. Никифора
1 Н Березень. 1 Нед. Посту.	**14 Н 1 Нед. Великого Посту**
2 П Сщмч. Теодота	15 П Мч. Агапія
3 В Мч. Евтропія	16 В Мч. Савина, папи
4 С Преп. Герасима	17 С Прп. Алексія
5 Ч Мч. Конона	18 Ч Св. Кирила
6 П 42 мч. в Аморії	19 П Мч. Хризанта і Дарії
7 С Сщмч. в Херсоні	20 С Прп. Отців уб. в об. Сави
8 Н 2 Нед. Посту	**21 Н 2 Неділя Посту**
9 П † 40 мч. у Севастії	22 П Сщмч. Василія
10 В Мч. Кондрата	23 В Прмч. Нікона
11 С Св. Софронія	24 С Прп. Захарії і Якова
12 Ч Пр. Теоф., Гр. Двоєсл.	**25 Ч Благовіщ. Пр. Діви Марії**
13 П Перен. м. св. Никифора	26 П Собор Арх. Гавриїла
14 С Преп. Венедикта	27 С Матрони
15 Н 3 Нед. Посту. Хрестопокл.	**28 Н 3 Нед. Посту, Хрестопокл**
16 П Мч. Савина, папи	29 П Прп. Марка і Кирила
17 В Преп. Алексія	30 В Прп. Івана Ліств.
18 С Св. Кирила	31 С Прп. Іпатія

УСТАВ НА БЕРЕЗЕНЬ

7. Нед. Сиропустна: Гл. 8, Єв. утр. 8. Сл. Б.: Ап. 112, Єв. Мат. 17.

8. Понеділок: Початок Великого Посту. В Середи і Пятниці Великого Посту Сл. Божа Преждеосвящених Дарів і Сорокоусти.

14. Нед. 1. Вел. Посту: Гл. 1, Єв. утр. 9. Сл. Б. св. Вас. Вел.: Ап. 329, Єв. Ів. 5. За Достойно: "О Тебі радується."

21. Нед. 2. Вел. Посту: Гл. 2, Єв. утр. 10. Сл. Б. Вас. Вел.: Троп. воскр. Сл. Конд. Тріоди, Ін. Богор. Ап. 304, Єв. Марка 7.

28. Нед. 3. Посту: Хрестопоклінна: Гл. 3, Єв. утр. 11. Сл. Б. Вас. В.: "Кресту Твоєму", Прок. і Прич. Хреста. Ап. 311, Єв. Мар. 37.

ПОМЯНИК ЗА УСОПШИХ РОДИНИ, з пересилкою ..... 15ц.
Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Нсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 15, Число 3. Березень 1943

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА БЕРЕЗЕНЬ

Молімся за товариства, що опікуються жертвами війни.

Бажаючи добре вияснити, як дуже треба любити нам свого ближнього, Господь Ісус росказав отаку притчу:

Один чоловік ішов раз дорогою, що веде з Єрусалиму до Єрихону. І от трапилась йому страшна пригода: на нього напали лютi розбійники, й не тільки заграбили йому все, що при собі мав, але ще й його самого тяжко поранили та покалічили, і так напівмертвого покинули серед дороги.

Небавом потім переходив тудою жидівський священик. І хоч добре бачив він того нещасного, що в калюжі крови безпомічний лежав, то проте навіть не вважав за відповідне спинитися біля нього бодай на хвилину, і зовсім байдуже пішов собі далі.

Так само зробив і жидівський левіт, що трохи пізніше тією дорогою йшов. Він теж до людського горя був байдужий. Аж накінець над'їхав якийсь Самарянин. Побачивши нещасного чоловіка, він приступив до нього ближче, обмив його криваві рани чистим вином, а потім, щоб так страшно не пекли, налляв на них оливи, та й старанно поперев'язував. І взявши його на свого осла, він завіз його до найближчої гостинниці та й піклувався ним, мов рідним братом. А другого дня вранці, маючи вже їхати в дальщу дорогу, він вийняв два денари, дав їх господареві гостинниці й сказав: Доглядай цього недужого чоловіка, і хоч би тебе це мало коштувати й більше, то я тобі все сплачу, як буду вертатися."

Читаючи уважно цю чудову притчу нашого Господа, ми так і чуємо, що милосердний Самарянин— то ніхто інший, як сам Ісус, безмежно ласкавий та милосердний наш Спаситель. Коли Він ще зо своїми Апостолами по Палестині ходив, милосердився Він над усякою людською нуждою, не тільки душевною, але й тілесною. І хоч як пильно слідили за Ним Його запеклі вороги, і хоч стільки страшних клевет на Нього повидумували, то проте ніколи не сміли сказати про Нього, що Він до людського горя й

терпіння байдужий.

Своїм безсмертним словом, і прикладом усього свого божественного життя Ісус дав світові велику науку про те, як щиро треба любити свого ближнього, й осолоджувати йому поможності всякі його терпіння. І наука та, Богу дякувати, видала вже в світі несчисленні плоди. Підо впливом Ісуса, Милосердного Самарянина, й тверде людське серце навчилося, як трёба перев'язувати болючі рани своїх братів.

Колись у поганському світі навіть мови не було про те, щоб наприклад під час війни організувати щось подібне до сьогоднішнього "Червоного Хреста." О, ні! Раненими тоді ніхто не журився. Лиш круки чорні над ними літаючи крякали, й дожидали, коли вони, бідні, на побоєвищі сконають...

А тепер по всім широкім світі, навіть у поганських китайців чи Японців, такий уже прийнятий закон, що навіть ворогам на побоєвищі, треба рани старанно перев'язати, і до шпиталя відвезти їх; і піклуватись ними, як своїми.

Під знаком "Червоного Хреста," під тим прапором Милосердного Самарянина працюють тепер по всім світі численні організації й товариства, що стараються осолодити гірку долю нещасним жертвам сьогоднішньої війни. А тих жертв уже так страшенно багато! Те, що в часописах читаємо про всякі налети бомбовиків— то тільки маленька частина правди: а скільки там людського горя й терпіння кожний такий налет бідним людям завдає, про те все хіба аж на Страшнім Суді довідаємося докладно.

Христова Церква завжди всіма силами старається до війни між народами не допустити. Коли ж, не зважаючи на всі оті її материнські зусилля, людська злоба таки до війни допроваджує, то свята Обручниця Христова всіх сил тоді докладає, щоб жорстокість і страхіття війни поможності зменшити. І тому з таким сердечним запалом поручає вона воюючим народам організувати якнайбільше таких товариств, що поспішають на поміч раненим, полоненим, і тим, що без даху над головою остались, і тим, що кусочка хліба жадні та з голоду пухнуть, і взагалі всяким нещасним жертвам війни. І тому на місяць березень цього року мають члени Апостольства Молитви особливе намірення молитися за розвиток подібних товариств. Так, просім Ісуса, милосердного Самарянина, щоб усі ті добродійні товариства благословив, щоб вони під Його святим знам'ям, знам'ям "Червоного Хреста," по всім світі якнайкраще розвивались, і щоб разом із ними ширилась у світі велика й безсмертна Христова ідея про щиру й сердечну любов та милосердя для ближнього.

ВЕЛИКЕ СТАРОЗАВІТНЄ ПРОРОЦТВО ПРО СТРАЖДАННЯ МЕСІЇ
(Ісай, 52, 13—53, 12)

52, 13. І ось пощастить моєму Слузі;
І стане величний він, і прославиться вельми.
14. І, як чудувались неодні, коли бачили його,
Як він спотворений був, так що й вид його не був уже подібний до людини,
а й обличчя його не було, як у людських дітей:
15. Так само дивом дивуватимуться числені народи,
Коли побачать величність і славу його.
Царі з острахом та пошаною стулять губи свої перед ним,
Бо побачать таке, чого їм ще ніхто ніколи не казав,
І почують таке, чого ще не чували ніколи.
53, 1. Хто ж увірить у те, що нам було сповіщене?
Та й кому явною стане всемогуча Господня правиця?
2. Ото Він (Месія) піднявсь перед ним, мов квола деревинка,
Мов паросток ніжний, що виходить із сухої землі;
І не було в нього ні постави, ні краси, що очі до себе манили б,
Ані пишної вроди, що розбуджувала б нашу любов.
3. І був він у нарузі та й погорді глибокій у людей,
Як чоловік, що немало зазнав і болю, і терпіння,
Як щось таке, від чого відвертаємось із обридою;
Він виставлений був на найгіршу наругу, так що ми просто не мали його ні за що.
4. Та в дійсності то були наші власні недуги, що їх він на собі терпів,
То власні наші болі були, що ними він себе самого обтяжив.
А ми,—о! нам здавалося, що то кара така на нього впала,
Що то Бог його так тяжко побив, та й понизив так страшно.
5. Одначе то за наші власні гріхи він заколений був,
То за наші беззаконня замучено його.
Так: на нього одного впала та кара, що нам усім приносить мир,
І ранами його ми стали оздоровлені.
6. Всі ми були, мов блудні овечки,

7. І кожен з нас своєю власною стежкою йшов;
Господь же скинув на нього одного,
Ввесь тягар нашого беззаконня.
7. І от із нього знущаються вже, але він доброхіть піддається терпінню
Та й навіть уст своїх не відчиняє,
Мов те ягня, що його ведуть на заріз.
І, як овечка стоїть німа перед тими, що її стрижуть,
Так само й він не відчиняє своїх уст.
8. От уже занапастили його і насильством, і судом;
Та кому з сучасників ішло тоді на думку,
Що він вирваний був із землі живих,
Та й ранами покритий був за гріхи мого народу?
9. Йому призначили були гріб із лиходіями,
Але він після смерти спочив у багатого,
Бо ж не вчинив він був ніякого гріха,
Та й ув устах його не було ніякої неправди.
10. Господеві вгодно було зламати його терпінням;
Коли ж віддасть він свою душу на жертву покаянну,
Побачить численне потомство, і буде проживати довгі дні,
І в руці його здійсняться легко Божі плани.
11. За всі страждання своєї душі,
Побачить він те все, і буде задоволений.
Своїм знанням мій праведний Слуга до праведности приведе багато людей,
І на себе самого візьме їх беззаконня.
12. Тим то я й дам йому долю між великими,
І він буде розділювати здобич разом із потужними;
За те, що віддав свою душу на смерть,
За те, що позволив себе зарахувати між злочинців,
За те, що доброхіть на себе взяв гріхи багатьох,
Він буде заступатися за грішників.

** ** **

В Святім Письмі нового завіту, в книзі Апостольських Дій, у розділі восьмому є записана ось така дивна пригода:

Одного разу промовив Ангел Господень до Пилипа (то був один із сімох діяконів, подібно, як і святий Степан) та й так йому сказав:

"Вставай, і йди на південь, тією дорогою, що веде з Єрусалиму в Газу."

Почувши такий виразний приказ, святий Діякон хутко встав і пішов. Саме тоді їхав тією дорогою один дуже великий пан:

то був міністер етіопського царства, управитель усіх дібр самої цариці Кандакії. Він приїхав був на якийсь час до Єрусалиму, щоб там у преславній ізраїльській святині помолитись правдивому Богові, принести багаті жертви, та й очистити своє грішне сумління. Полагодивши щасливо те святе діло, він спокійний вертався вже в свою рідну Етіопію додому, й по дорозі читав іще книгу святого пророка Ісая.

Тоді Дух Святий піддав гадку Пилипові приступити ближче до того панського воза. Наблизився отже Пилип та й чує, що вельможа той читає голосно велике пророцтво про Месію.

"Та чи розумієш ти добре, що читаєш?" питає його Пилип. "Як же мені" каже той— "розуміти, коли ніхто мені ще не пояснив?" І попросив він тоді святого Діякона сісти поруч із ними на возі. А слова, що їх він саме тоді в пророчій книзі читав, були такі: "Мов те ягня ведуть його на заріз. І, як овечка стоїть німа перед тими, що її стрижуть, так само й він не відчиняє уст своїх." І питає тоді вельможа в Пилипа: "Про кого властиво пророк тут говорить? Про себе самого, чи про когось іншого?" Тоді святий Пилип став йому проповідувати євангелію, цебто добру новину про Ісуса Христа. І такий щасливий успіх мала та свята проповідь, що етіопський міністер усім серцем навернувся до правдивої віри, та незабаром, як тільки при дорозі стрінули чисту воду, він із великою радістю охрестився.

І от саме те велике старозавітне пророцтво, що його колись той вельможа, вертаючись із Єрусалиму, по дорозі читав і не розумів,— подаємо в українському перекладі нашим Дорогим Читачам, і сподіваємось, що вони його легко зрозуміють. Колись міністрові етіопського царства могло ще бути неясно, про кого святий Ісай у тім пророцтві говорить; тому конче треба було когось, щоб таємні пророчі слова йому пояснити. Та нам, християнам-католикам, тепер уже й пояснення не потрібно.

Ми, що Ісуса Христа вже змалечку пізнали, і святу Євангелію Його нераз уважно слухали, і про страждання Його гіркі нераз розмишляли, і рани Його криваві на святій плащаниці нераз по-

божно цілували,—о! ми без найменшого зусилля розуміємо, що то про Його невимовні муки та пониження говорить святий Ісай у своїй надхненій книзі.

Просвічений Духом Святим, великий ізраїльський Пророк бачив усі ті наруги нашого Господа так ясно, наче б сам особисто був у Велику П'ятницю в Єрусалимі, та власними очима до всього зблизька придивлявсь. А в дійсності він писав свою книгу **на сім сот років перед Різдвом Ісуса Христа!** У тій книзі святій росказує він ще багато інших важних речей про Спасителя, а саме, що народиться Він чудесним способом із чистої Дівиці, що буде Він одночасно і Бог і чоловік, і буде надзвичайно великий чудотворець, і через свої гіркі терпіння й ганебну смерть дійде до великої слави. Зараз таки по смерти стріне Його та честь, що Його не закопають разом із розбійниками (хоч і як ворогам Його було б це до вподоби) але "спочине у багатого," цебто поховають Його, як знаємо, в новому й свіжому гробі, що викутий у твердій скалі серед саду багатого пана, Йосипа з Ариматеї. А потім дійде Месія до таких великих тріюмфів, що про них смертні люди ніколи перед тим не чували. Також і про долю Христової Церкви на цім світі висловив святий Ісай неодне важне пророцтво.

Тим то й не диво, що його вважають за найбільшого з усіх старозавітніх пророків. А святий Єронім просто називає його Євангелистом Старого Завіту, бо ж неодну цінну річ, що чотири євангелисти: Матей, Марко, Лука й Іван мали про свого Спасителя побожно записати в Євангелію, він уже сімсот років наперед у своїй преславній книзі написав.

Вищеподане пророцтво про страждущого Месію читаймо уважно, та побожно, пам'ятаймо, що то не прості людські слова,— а Божі. Читаймо їх отже з живою вірою та якнайглибшою пошаною, і нехай оте читання розбуджує в наших серцях щораз більшу любов до того ласкавого Спасителя, що за наші гріхи так невимовно, бідний, страждав...

"Нехай не тривожиться серце ваше: віруйте в Бога, та й у мене віруйте. В домі Отця мого помешкань багато. Коли б ні, то я вам був би сказав, бо я оце йду приготовити місце для вас. І коли відійду й приготовлю вам місце, знову прийду й заберу вас до себе, щоб там, де я перебуватиму, також і ви перебували. Дорогу ж до того місця, куди я йду, ви знаєте." І сказав йому Тома: "Господи, не знаємо, куди йдеш, то якже могли б ми знати дорогу туди?" Сказав йому Ісус: "Я сам—і дорога, і правда, і життя; ніхто не йде до Отця, як тільки через мене." (Іван, 14, 1-6).

Перше Святе Причастя

Пан Рох, хоч уже довгі роки виконував у Парижі уряд державного ката, то все таки доброї слави в людей через те не втратив. Ніхто зо знайомих не цурався його, ніхто не обминав його здалека, як "лютого та безсердечного ката," нікому навіть на гадку не йшло називати його катом; ні: на нього всі казали просто "пан Рох," і шанували його, бо ж усім добре відомо було, що він людина зовсім чесна й порядна, а при тім іще віруючий та побожний католик.

Одного разу, коли він був на якійсь гостині в гуртку своїх добрих старих приятелів, розмова мимоволі якось зійшла на грабіжників, душогубів і таких інших злочинців, що життя своє здебільшого закінчують ганебно на шибениці. Хтось із присутніх промовив:

—Я дуже цікавий знати, чи трапився вже коли такий злочинець, що після засуду на смерть щиро розкаявся, й перед смертю прийняв у в'язниці своє перше святе Причастя.

—Так: я сам на власні очі бачив раз такого,— відповів пан Рох.

Почувши це, всі враз замовкли, й уважно стали слухати цікавої історії пана Роха:

—Так, пригадую собі дуже докладно того молодого чоловіка: був це гарний, високий юнак із чорними блискучими очима, що на кожного робили надзвичайно сильне враження. Він мав тоді заледве двадцять і один рік. Був спокійний, лагідний і говіркий (принаймні того дня, що попередив перше його святе Причастя). Казав, що аж у в'язниці зрозумів, що то властиво таке добрий гумор,— бо давніше був завжди понурий і постійно замкнений сам у собі.

Послухайте отже, що він мені сам росказав про своє життя:

—Я не уродився на те, щоб життя своє нужденно закінчити на шибениці. Господь Бог дав мені направду все, що тільки потрібне було, щоб із мене вчинити людину чесну, порядну. Ввесь секрет мого злочинного життя є в тім, що я не прийняв першого свого святого Причастя. Батько мій усім серцем був затоплений у політиці; поза політи-

кою, здається, ні про що інше не дбав. Пригадую собі тільки, що для мене бажав він школи безрелігійної,—де не було б ні священика, ні катехизму.

—Як дванадцятилітній хлопець, хотів я, подібно як і мої товариші, записатись на науку катехизму, одначе батько добре наказав директорові школи, щоб тієї моєї "глупоти" не слухав.

Одного дня прийшов священик до школи. Побачивши мене, він запитав:

—А ти, дитинко, що за один? Я тебе, здається, ніколи ще не бачив. Чи ти не ходиш на катехизм?

—Мій батько не бажає собі, щоб я учився катехизму; він каже, що це "глупота," відповів я гордо священикові.

—Чи твій батько, як був іще малий хлопець, ніколи не приступав до святого Причастя?

—Батько каже, що приступав, одначе додає, що для хлопця це зовсім непотрібне,— бо досить з нього, якщо буде чесним, порядним республиканцем.

—Скажи, дитинко, коли я мігби бачитися з твоїм батьком? В котрій годині можу його напевно застати вдома?

—Щодня від години восьмої ввечері.

Коли я опісля вдома росказав матері всю ту свою розмову з священиком, вона мовчала; така вже в неї вдача була, що ніколи батькові ні в чому не противилась.

—Нехай собі батько робить, що хоче,—я до того мішатися не буду!—отака була її одинока відповідь.

А як вечір настав, і на годиннику вже доходила восьма, я добре чув, що серце мені в грудях щораз сильніше билося. Поглянувши в вікно, побачив я отця катехита, що швидкою ходою наближавсь до нашого дому. Я хутко побіг відчинити йому двері,— він погладив мене делікатно по голові, потім привітавсь із матір'ю та й росказав їй, чого властиво прийшов.

—Нехай собі батько робить із ним, що хоче,— бреніла знову її звичайна відповідь.

Нарешті й батько вернувся; він зараз узяв священика з собою, й замкнувся разом із ним у своїй кімнаті.

Мене, розуміється, велика цікавість брала, що вони там будуть говорити: адже вся ота їхня мова не про кого іншого, а про мене самого йшла. От я, не довго думавши, підійшов тихенько до дверей, притулив вухо до дірки від ключа, та й став уважно ловити кожне їх слово.

—Чого ж ви, добродію, так завзялися, щоб сина ніяк не допустити до першого святого Причастя? Він, як бачу, хлопець уже доволі розвинений, розумний і навіть, здається мені, повний запалу. Якщо дозволите йому отак виростати без ніякої релігії, без любови до Бога й до своїх обов'язків, та й без того найсильнішого гамульця на небезпечні пристрасти, що кожної хвилі готові спалахнути, —то знайте, що ви своїй рідній дитині найстрашніший ворог: ви готовите їй загибіль зовсім певну.

Одначе батько постійно повторяв те саме, що й мені був уже сказав; і хоч священик як сильно його вговорював та переконував, і хоч як сердечно просив, то все таки батько далі вперто держався свого, й послухатись ніяк не хотів. Накінець священик, бачучи, що ні до чого доброго вже не договориться, піднявся з крісла, й відійшов. А відходячи, сказав він батькові ті страшні слова, що по сьогоднішній день у моїй душі смутно бренять:

—Не гнівайтесь, добродію, що скажу вам щиру правду в очі: Ви тепер завзято працюєте над руїною свого власного сина. Та прийде колись час, що ви, через того самого сина, станете глибоко нещасливі; і потіхи не буде ніякої, бо постійно сумління вам казатиме, що ви самі тому винні.

Смутний відійшов отже священик з нашого дому, хоч до мене був далі так само ласкавий та прихильний, як і перед тим.

З тієї пори я став глузувати собі з моїх товаришів, що ходили вчитися катехизму, і ні до кого не мав я вже ніякої пошани. Три роки опісля дійшло навіть до того, що я втік із батьківського дому за те, що батько ударив мене одного разу в лице. По ріжних авантурах, пригодах і тарапатах пристав я до банди молодих злодіїв, і ми жили з дрібних крадежів. Мені було сімнадцять років, як я перший раз попався в руки поліції. Але, що ніякого великого злочину мені ще тоді доказати не могли, то віддали мене до дому поправи, щоб я там навчився якого ремесла. Та, на жаль, замість у тім домі поправитись, я там іще більше зіпсувався. На моє превелике нещастя, я знюхався з двома товаришами, що були багато гірші, ніж я. Ми разом стали змовлятися й робити плани, як би то в світ широкий утекти й на волю вибратись. І хоч як пильно нас усіх у тім домі стерегли, то проте нам якось пощастило серед темної ночі вимкнутись утрійку. Це сталося тому два роки; мені саме тоді кінчився дев'ятнадцятий. З тієї пори я жив тільки з розбою та грабунку. Але під час мого останнього нападу власник дуже завзято боронився.

Мені, правда, вдалося завдати йому смертельну рану, одначе він іще мав настільки сили й притомности, що покликав собі когось на підмогу. Побачивши небезпеку, я кинувся щосили втікати, але мене таки незабаром спіймали. А що вся одіж моя була поплямована свіжою кров'ю, —то й сумніву ніякого бути не могло, що то я сам той душогуб і злочинець. І так я попався в оцю тюрму. І от мене засудили на смерть. Та й зовсім добре зробили: бо я не один раз, а сто разів уже смерть собі своїми гріхами заслужив.

—Ви дивуєтесь, що я так до вас тепер говорю?

—Та, правду сказати б, таки трохи дивуюся,— відповів я.— Бо звичайно засуджені злочинці рідко коли признаються до своєї провини. Вони майже всі відчувають сильну спокусу себе перед другими оправдувати й вибілювати.

А він тим часом далі говорив:

—Може бути, що й я тепер так само перед вами вибілював би себе, як і вони. Одначе тюрма мене навернула й змінила чисто. В вхилі, коли переступив поріг цієї в'язниці, я був неначе божевільний: я лютував, бісився, кричав, шалів, проклинаючи і Бога, і людей.

Аж от раптом відчинилися двері, й до мене приступив надзвичайно гідний і поважний священик. Власне той сам, що колись мого батька так сердечно просив, щоб мені позволив приготовитись до першого святого Причастя.

—Ну, що з тобою, друже?— промовив до мене священик тоном рішучим, а при тім і лагідним. — Ти мабуть християнин. Може ще пригадуєш собі той чудовий, соняшний день, коли ти перший раз святе Причастя прийняв? Правда, що ти тоді щасливий був, і задоволений, і веселий?

—На жаль, ніколи в мене того щастя не було,— відповів я смутно. —Першого святого Причастя я ніколи не прийняв. Але скажіть, Всечесний Отче: чи не міг би прийняти його бодай тепер у тюрмі?

—Певно, що міг би, відповів заохочуюче той добрий священик, і таки зараз дав мені в руки коротенький катехизм.

О яка гарна це книжечка, добродію, які чудові в ній молитви! От коли б я був передше знав про те все!... А яке добре й ласкаве серце в того священика! Погляньтено, добродію, на той хрест, що на стіні. То власне той священик зробив мені такий гарний презент. Здається, що на всю в'язницю тільки я один маю такий чудовий

хрест на стіні. О, яка шкода, що того святого знаку Розпятого Спасителя не має кожний в'язень перед очима. Мені здається, що неодин щиро сокрушив би серце своє, як би так уважно до тих ран кривавих Спасителя свого придивився. Вірте мені, добродію, що тепер уже ні на кого в світі не гніваюсь; навіть батька свого не проклинаю вже більше; маю надію, що й він, бідний, накінець опам'ятається, та й покине дорогу тієї безбожности, що для мене мала такі смутні й жахливі наслідки. Я вже навіть кілька разів молився за свого нещасного батька... Але ось мій добрий священик уже надходить—ще кілька хвилин поговоримо разом, і побачите, що він позволить мені взавтра приступити до першого святого Причастя.

Так закінчив своє цікаве й щире оповідання той навернений юнак. А я від себе хіба тільки те додам, що він у в'язниці здобув собі загальну пошану та прихильність у всіх. В п'ятницю він увесь день заховував гострий піст так що навіть каплі чистої води не хотів узяти до уст.

—Мені стидно, казав він: я ж іще нічогісінько не зробив на честь і на славу того ласкавого Бога, що за мої тяжкі злочини свою невинну кров на хресті пролляв.

Останнього дня перед смертю бажав він іще раз прийняти святе Причастя. Ми всі були тоді на Службі Божій; він увесь час, як Служба Божа правилась, навколішках сердечно молився, а навіть і по Службі Божій довго ще в каплиці оставав, цілком затоплений у гарячій молитві. Опісля снідав з дуже добрим апетитом, був спокійний, щасливий і, здавалося, майже веселий. З кожним в'язничним сторожем і урядовцем розпрощався чемно й сердечно. Дехто з них таки не міг видержати, щоб не розплакатись із великого зворушення. Та він заспокоював їх, кажучи:

—Такого нужденного злочинця й душогуба, як я, не варто й жалувати. Сподіваюся одначе, що Господь милосердний, мене помилує, як і розбійника розкаяного на Голгофті ласкаво помилував: отоді я в раю за вас усіх напевно не забуду. А покищо прошу вас, помоліться бодай хоч коротенько, але щиро, за мою грішну душу.

І признаюся вам, дорогі друзі, що я по сьогоднішній день ніколи не забуваю до своїх ранніх молитов докинути одне "Богородице Діво" щодня за його душу.

Ідучи вже на смерть, він іще хвилинку спинився на порозі тюрми, й так до мене сказав:

—Воно, знаєте, Добродію, зовсім не страшно вмирати в

двадцять і першому році життя, коли хто свідомо й добровільно приймає ту смерть, як справедливу кару й заслужену покуту за свої гріхи.

Той сам священик, що його до першого святого Причастя приготовив, відпровадив його аж під саму шибеницю. А мені самому в ту хвилю мало серце в грудях не розірвалося із великого жалю. Так, шановні панство: я сам, — цебто той кат, що його мав незабавом убити, той кат, що дехто про нього ніколи не може йнакше висловитись, як "лютий та безсердечний кат"— я тоді плакав, як мала дитина. Я щиро пригорнув того дорогого юнака до своїх грудей, і поцілував його сердечно, мов рідного та найдорожчого сина. А в хвилі, коли, плачучи, завдав я йому вже смертельний удар, я закликав до нього голосно:

—Дитино щирої скрухи, йди до життя ліпшого та кращого!

ЧОГО ТАК СИЛЬНО ПЛАЧЕТЕ?

Одного разу покликали святого Вернарда до якогось смертельно недужого чоловіка. Та чоловікові тому, на жаль, навіть і в гадці не було користати з присутності священика, щоб по-християнськи приготовитись на смерть, і з Богом поєднатись. Ні: замість того, він почав гірко скаржитись на свої нестерпні болі, та на люті-прелюті страждання.

"Ах, коли б уже раз та проклята смерть прийшла, бо далі вже не видержу!" закликав він голосом чорної розпуки.

Почувши це, святий Вернард став плакати, і то так щиросердечно, що аж сам той хорий незвичайно здивувався.

"Чого так сильно плачете?" запитав він: "чи вам направду так дуже жаль, що я мучуся?"

"Ні," відповів Святий: "я плачу, бо думаю, що коли ти помреш отак нерозкаяний, то незабаром у вічности казатимеш те саме."

"Що ж я там казатиму?"

"Будеш казати: Ах, коли б уже раз та проклята смерть прийшла! А, коли б який кінець уже мені настав, бо далі тут не видержу!—Одначе в пеклі вже смерти ніякої не буде, та й кінця стражданням не буде там ніколи."

Оця поважна гадка, висловлена в щасливий момент, промовила до серця закаменілого того грішника: він щирим серцем до Бога навернувсь і, гарно розкаяний, спокійно відійшов до Божої вічности.

Юда з Каріота

Леґенда

Коли Юда з Каріота побачив, що пресвятого його Вчителя вороги вже засудили на смерть, то огорнув його тоді такий несамовитий страх, що він усім тілом задрижав, мов у пропасниці. В його чорній душі прокинулось нещасне сумління, та й стало йому гірко-прегірко докоряти: "Ах, що ж ти зробив!"

І пустився він бігти тоді вулицями Єрусалиму все наперед та наперед, аби тільки не бачити людей, аби тільки як найдалі від їхніх очей утекти. Бо здавалося йому, що всі ті люди читають у його душі, і всі вони безсердечно осуджують його, і ніхто зпоміж них уже серця для нього не має. По дорозі, малі вуличники, глузуючи собі з нього, питалися:

—А що там, Юдо? Де твої срібняки?

—Всі ті прокляті срібняки віддав я вже владикам-архиреям ізраїльським! Відчепіться від мене! Чого хочете?— кричав Юда. —Я вже вам кажу, що срібняки відніс я вже до святині!

І він безперестанку втікав усе далі та далі...

Купець Левій, побачив його на торговиці й, затираючи руки з задоволення, закликав уже здалека:

—А, вітаю тебе, Юдо, з твоїм учорашнім торгом! Гарний з тебе апостол, нічого й казати, ге, ге, ге!

Вже майже за містом, старий швець Агасвер, що сидів перед хатою, зачепив його та сказав:

—Чого так закриваєшся своїм плащем? Куди так швидко біжиш? О, я тебе добре пізнаю,—ти апостол Юда, що вчора за гроші продав свого Вчителя. Отже той твій Месія щойно недавно йшов повз мою хату, несучи на плечах важкого хреста. Хотів у мене на подвір'ї відпочити, бо дуже був знесилився, та я на те не позволив, і прогнав його звідсіль. О, ти певне біжиш милосердно помагати йому!...

А Юда далі втікав, не слухаючи Агасверових насмішок.

—Наперед, наперед!—щось наче кричало йому розпучливо в душі. Наперед,— але куди?

—Сяду може тут, та й відпочину,— подумав собі.— А може Вчителя в останній хвилі вороги помилували? А мо-

же Він сам показав їм свою надлюдську силу, та й вирвався їм з рук?...

І від усяких думок у неспокійній Юдиній душі зароїлося. Аж раптом— ах! що це? Який страшний гамір та крик!

А, то на Голгофті вся ота метушня! Чути, як там ударяють молотами, наче б хто цвяхи в дерево забивав. Удар іде за ударом,—видко, що там поспішають із тією роботою.

І щось наче тягне Юду туди, все ближче та ближче до того людського гамору. От уже здалека видко хрест. А на хресті— його пресвятий Учитель висить розп'ятий.

І дивиться Юда на скривавлене тіло Христове, а Христос іще живий!

І здається Юді, що ласкавий Учитель звернув просто на нього свій погляд, і здалека на нього дивиться.

І думає собі Юда:

—Чи не добре було б мені піти тепер та впасти перед Ним на коліна й перепросити Його? Він добрий, милосердний,— може й не відкинув би мене?

Але ось друга гадка, страшна, розпучлива гадка до душі йому підступає і, мов та гадюка їдовита, зловіщо шипить:

—За пізно, Юдо, за пізно! Що раз сталося, відстатись уже не може! Дарма! Пропало... Ось велетенський кедр із дужими гіллями...

І вмить закинув собі Юда шнурок на шию, та й повис на тій деревині.

І ось хитається на вітрі мертве Юдине тіло з розкуйовданим волоссям на голові. Спинилося вже його нещасне серце в грудях, і кров у жилах вся застигла. Бездушний, холодний труп...

Аж враз на дворі потемніло. Грім! Землетрус! Мерці оживають і виходять з могил. І холодний Юдин труп, завішений на дереві, ожив! Так: він усе бачить, і все чує! Кругом нього хмарою літають сови та пугачі, а до рота налазить йому повно плюгавої комашні.

Тимчасом блискавиці пишуть йому на небі засуд огненними літерами, а вихор той страшний засуд читає, та безнадійно свище: "Загинь, Юдо,—двічі проклятий, загинь на віки вічні!"

ДО ХРИСТА

ІСТОРИЧНА ДРАМА В ЧОТИРЬОХ ДІЯХ

Прокуль (засоромлений): Ні, Фульвіє. Прости мені. Я шаную твоє чудове геройство. Не гнівайся, що того вечора в катакумбах я посмів зневажити тебе й братів твоїх, християн.

Фульвія: О, я ні трохи на тебе не гніваюсь, Прокуле. Тішуся, що ти вже зачинаєш пізнавати й любити святу Правду.

Прокуль: Добре, Фульвіє, але не забувай про страшний цісарський едикт. Я не думаю, що християнський Бог вимагає від нас, щоб ми легкодушно виставляли себе на смерть, коли можна сховатися, й обминути її.

Фульвія (чути страшні крики): Чи чуєш, Прокуле? Тепер, коли вмирають мої брати— я посміла б утікати?! Ні, я піду між них, буду відвідувати їх по в'язницях, буду потішати їх, аж поки й мене саму ув'язнять, та й...

Прокуль: Ні, Фульвіє. треба тікати. Хіба ж тобі ті чужі люди дорожчі над твого рідного батька? (Знову чути крик: "Ріж, бий, мордуй! Смерть християнам!) Фульвіє! Рятуй своє життя! (силоміць тягне її за руку, а тим часом на сцену вбігають посіпаки).

Езоп: Ловіть її, бийте її, вона християнка!

Прокуль (добуває меча; Фульвія ховається за нього). Стійте, підлі раби! Не смійте й кроком ступити вперед, а то...

Езоп: Що воно таке? Цісарський офіцер боронить християнку? Ми одержали приказ ловити ворогів Риму.

Прокуль: На те є хоробрі римські вояки, а не такі вуличні собаки, як ви. Геть ізвідсіля!

Езоп: Навіть між римськими вояками бувають зрадники. Хіба ж я не бачив тебе на зборах християн?

Прокуль: Підлий донощику! Християни ні в чім невинні.

Езоп: Смерть християнам! (Всі три кидаються на Прокуля, та він спритно борониться мечем).

Прокуль: Ще раз кажу: геть ізвідси, а то поб'ю вас, мов собак!

Маркила (кидається між них): Що ви хочете від Фульвії? Вона зовсім невинна. То я завинила, я: я сама охрестила її. (Маркилу хапають ті бандити, й витягають на ліво за сцену; вона ще за сценою кличе голосно: "Слава Тобі, Ісусе Христе!")

Фульвія: Прокуле, рятуймо її. Ах, бідна моя Маркила! (Вибігають обоє за сцену; кілька хвиль чути галас, метушню, болючий

стогін, а потім стає тихо).

Прокуль (вернувшись з Фульвією на сцену): Шкода! Не вдалося нам врятувати їй життя. Вони її від першого удару вбили, та й потягнули до річки. А коли я прибіг із мечем у руках, то вже було за пізно.

Фульвія (плаче): Ах, моя ти вірна Маркило! Ти завжди була для мене така добра! Тобі я завдячую безмежно багато. Відпочивай собі тепер солодко в Божому царстві, й за мене грішну молися до Господа, щоб ми скоро побачились.

Аврелій (приходить задиханий): Що тут сталося? Фульвіє, дитино моя!

Фульвія: Таточку! Тут був напад на нас, та Прокуль врятував мені життя. А Маркилу схопили ті розбишаки, й убивши її, потягнули до річки.

Аврелій (дрижачи, простягає руку Прокулеві): Дякую тобі, Прокуле, за твою вірність.

Прокуль: Я тільки сповнив свій обовязок; але сам ти, шляхетний Авреліе, бачиш, що Фульвії конче треба виїхати з міста, та сховатись на хуторі. (За сценою слуга каже: Пане Авреліе! Тут маю листа до начальника цісарської сторожі).

Прокуль (поступає за сцену, бере листа, читає й по хвилі каже): На жаль, мені конче треба відійти. Мене покликують до цісарської палати в дуже важній якійсь справі. (Подає руку Авреліеві): До побачення, шляхетний Авреліе, й ще раз пригадую, що під цю непевну пору найкраще вибратись із міста на хутори. До побачення, дорога Фульвіе! (Подає їй руку, й хутко виходить на ліво).

Фульвія: Таточку! Я піду трохи помолитися в спокою.

Аврелій: Добре дитинко. (Фульвія виходить). Але як ті розбишаки могли сюди дістатися? Хто ж їм браму відчинив? Валеріян, правда, тудою виходив... Але ж годі підозрівати його — він мій щирий приятель... Нічого вже не розумію.

Валеріян (надходить із лівого боку): Ах, усе місто тепер схвильоване, ніде нема безпечного місця!...

Аврелій: О, вітаю тебе, Валеріяне, й дякую, що за мене не забуваєш. Мені тебе якраз тепер дуже потрібно. Може б ти був такий добрий узяти мою дочку, й запровадити її в яке безпечне місце. Я щедро віддячу тобі за це.

Валеріян: О, дуже радо! Я маю для неї вигідне й чудове місце; ще таки цієї ночі заведу її туди.

Аврелій: Дякую, Валеріяне, дякую; вона тепер у молитовниці молиться; от я піду росказати їй про це, а потім вийду бічною брамою, і там за містом на роздоріжжі будемо тебе дожидати; там ми й стрінемось. (Подають собі руки, й Аврелій відходить

на право, а Валеріян звертається наліво, погрожуючи кулаком в сторону Аврелія. По хвилі на сцену виходить Езоп).

Валеріян: Ех, Езопе, Езопе,— дурний же з тебе цап! Та чому ж ти Прокуля не вбив, як я тобі казав?

Езоп: Еге, попробуй тільки сам! Побачиш ти, що з тим офіцером не жарт!

Валеріян: Ну, то нащо тобі було мордувати ту бідну невільницю Маркилу?

Езоп: Що?! Хіба ж тобі жаль того старого порохна?!...

Валеріян: Певно, що жаль: ми колись разом служили в Аврелія, й вона нераз порятувала мене в біді... Але добре, що бодай Фульвія в наших руках.

Езоп: Що ж ти з тією Фульвією думаєш тепер почати?

Валеріян: Що? Побачиш: Найперше змушу її, щоб усю свою спадщину переписала на мене, а потім замкну її в тюрму, як христіянку. Її батькові, Авреліеві, я вже вислав підробленого цісарського листа; я певний, що він, прочитавши того листа, негайно протне собі головну жилу, і марно згине.

Езоп: Тоді, Валеріяне, ти загорнеш усі Авреліеві палати, достатки та багатства, ще може замість нього й сенатором станеш; а я, за всі свої труди, за всі прислуги, хіба лиш дулю з'їм... Так, я в тебе далі буду наче той цуцик, що його можна здурити якимнебудь недогризком...

Валеріян: Ну, ну, не говори дурниць! Слухай тільки й роби, що кажу. Якщо цієї ночі добре справимось, то будь певний, що й тобі коло мене криди ніякої не буде. —Але от хтось надходить —ховаймося! (Утікає наліво).

Езоп (сам до себе): Ах, ти підлий римщуку! Я тобі покажу, що ми, греки, від вас таки хитріші! (ховається; тим часом на сцену входить повільним кроком Фульвія).

Фульвія: Страшна річ: Прокуля покликали до служби в цісарській гвардії, батько кудись виїхав, а мене віддав під опіку Валеріяна, свого друга. Але що буде, коли мене тут пізнають, і знов нападуть? [1]Чи Валеріян буде всилі мене оборонити? А що булоб, як би він так задумав мене зрадити?.. Все можливе... Одначе я не сама: зо мною Христос; Він живе в моїй душі! (Стає на коліна й сердечно молиться): Ісусе Христе, Учителю мій! Ось, я перед Тобою навколішках, я—Твоя христіянка, що недавно покинула темряву, й приступила до ясного Твого світла; Ти знаєш, Господи, яка я немічна: зо страху перед рідним своїм батьком я захиталася в вірі й заявила, що Тебе вирікаюся... (беться покірно в груди). Ах, прости мені, Господи, цей мій гріх! Не гнівайся на мене! Я знаю, що Ти добрий, ласкавий для бідних грішників — тому знов усім серцем до Тебе навертаюся. Дай мені свою не-

бесну ласку, своє світло ясне,—тоді не будуть мені страшні ніякі муки, ні навіть смерть найлютіша, коли така воля Твоя, щоб я умерла. Признаюся Тобі, Ісусе, що мені приємніше було б жити, ніж умерти тепер; я ж ще молода, й хотіла б жити для свого батька, щоб йому старість осолодити, та й для свого дорогого Прокуля, щоб його душу привести до Твоєї святої Правди. Одначе не моя—а Твоя воля свята нехай діється! Роби зо мною, Господи, що Тобі до вподоби! Благослови всіх Твоїх ревних Апостолів, що в широкому світі Твою славу між народами розголошують, благослови всю Твою Церкву святу, що на цій долині сліз мусить так люто мучитись-страждати, благослови особливо тих, що під цю пору ідуть на мученичу смерть за те, що в Тебе непохитно вірують, за те, що люблять Тебе... (Похилена, молиться тихо).

Апостол Петро (надходить дуже повільним та поважним кроком): Ніч, темно, не бачу вже добре, куди ступити; а вийти з міста конче треба, бо... (завважує Фульвію): Що це таке? Не бачу добре; здається хтось навколішках стоїть. Чи не буде це хтось із наших братів-християн? (Дотикається рукою до плечей Фульвії).

Фульвія (хвилину дивиться на Апостола, протирає очі й, вагаючись, каже): Чи це наш улюблений Апостол Петро? О, так, — пізнаю: то ти, святий Отче! Як же я тішуся, що тебе тут бачу,— уже нічогісінько не боюсь.

Апостол (хвилину придивляється): Встань, дитино; хто ти така, що мене знаєш?

Фульвія: Я Фульвія! Отче святий, я християнка. (Встає). Ти мене благословив на останніх зборах.

Апостол: О, так, пригадую собі; то Маркила охристила тебе, й привела до нас.

Фульвія: Бідна Маркила: сьогодні її вбили та й кинули в річку!

Апостол: Ні, дитино, Маркили не треба жалувати: вона віддала своє життя за Господа, й тепер уже напевно щаслива з Господом у раю.

Фульвія: Чи я, Отче, добре роблю, що до неї молюся?

Апостол: Добре, дуже добре, дитино. Прийде день, коли й до тебе вірні християни будуть молитися.

Фульвія: Чи я теж буду в раю? Отче святий, я саме задумувала втікати з Риму: чи може треба мені тепер остатися тут? Я вже готова на все!

Апостол: Тим, що можуть утекти, я сказав: "Утікайте!" Іншим дав я приказ ховатися, де хто може. Як дбайливий батько, я не хочу наражувати віру своїх дітей на таку страшну пробу, коли нема конечної потреби. От я й сам виходжу з Риму тепер, що б світло Христової Правди занести в інші сторони.

Фульвія: Куди ж ти вибираєшся, Отче святий?

Апостол: Ще сам не знаю, куди. Одначе всюди буду говорити про Розп'ятого Ісуса, буду христити тих, що увірують, буду ширити Царство Христове на землі.

Фульвія: А хто ж Римом буде піклуватися?

Апостол: О, Риму Господь своєю ласкою не опустить! В Римі буде столиця всієї Церкви Божої аж до кінця віків!.. (хоче йти далі).

Фульвія: Отче святий, ще хвилину одну почекай; скажи мені, чи Господь не відкине мене за те, що я сьогодні Його відреклась, зо страху перед батьком своїм? Скажи, що мені робити, щоб одержати Боже прощення?

Апостол: Слухай, дитино: на цім світі навіть найсильніші можуть спотикнутися й упасти. Коли Господа нашого вороги кайданами скували, й на суд неправедний повели, то й Апостоли зо страху порозбігалися на всі боки, та й поховались, бідні. А Петро... о, Петро тоді з-поміж усіх Апостолів найгірше поступив: опам'ятавшись із першого переполоху, він, правда, вернувся на подвір'я жидівського Архирея Каяфи, щоб розвідати, як справа стоїть; одначе там дожидала його найстрашніша з усіх спокус, а саме спокуса виректися Найліпшого Господа... (Петро похиляє голову на палицю, й хвилину мовчить): Так: коли мене там люди стали підозрівати, що я належу до учнів Христових, мене опанував такий великий страх, що я став відпиратися й присягати, що нічого спільного з Ісусом не маю. І поки півень другий раз по півночі заспівав, я прилюдно відрікся Господа аж три рази... (Плаче хвилину). Саме тоді випровадили Ісуса з Архиреєвої палати. Проходячи повз мене, Він подивився мені в очі так жалісно й смутно, а при тім так ніжно й ласкаво, що я враз схаменувся: я пішов на самітне місце, щоб дати волю гарячим сльозам покаяння. З тієї пори, кожний раз, як згадаю той ніжний погляд милосердного Господа, то сльози з очей моїх рясними потоками ллються... (Плаче). О, я знаю, що Господь уже ні трохи на мене не гнівається. Він уже давно мені простив. І мене, негідного Апостола, настановив Він головою своєї Церкви, й своїм намісником на землі. Тим то й сльози мої тепер уже не гіркі, а невимовно солодкі...

Фульвія: Отче святий, цієї гарної науки я ніколи не забуду. Вона вернула моїй душі утрачений спокій.

Апостол (Кладе їй руку на голову): Хай Господь простить тобі дитино, як і я тобі в Його імени прощаю.

Фульвія: Тепер я на все готова: нічого вже не боюсь.

Апостол: А мені в дорогу пора... Оставайся в мирі! (нагло

заблиснуло ясне світло з боку з-за сцени; там Апостол побачив Христа, й скрикнув у захваті): **Ах,** (по хвилі): **Куди ж Ти йдеш, Господи?** (Фульвія теж упала на коліна, й придивляється до ясного блеску).

Апостол: О, Господи! Я вже розумію... тим то й останусь вже тут... я готовий на все...навіть на хрест... (Світло по хвилині щезає; вони обоє встають; Апостол сильно зворушений): Дитино, я бачив Господа!

Фульвія: Я тільки невиразно чула голос Його; що Він казав?

Апостол: Він солодко докоряв мені за те, що я втікаю з Риму. А потім сказав: "Ось Я сам іду до Риму тепер, щоб другий раз дати себе прибити до Хреста за тебе..." Отже така виразна воля Його, щоб я нікуди з міста не йшов.

Фульвія: Отче святий! Позволь і мені остатися в Римі, я готова на всі страхіття.

Апостол: Ні, дитино, не виставляй себе легкодушно на смерть! Воля Божа й тобі може незабаром об'явиться. А мені треба вертатись до своєї любої отари... (виходить).

Валеріян (вбігає й кричить): Ага! Аж тепер я знаю, хто ти така! З ким ти тут так любо розмовляла?

Фульвія (сама до себе): Що йому відповісти? Неправду казати—гріх. (До Валеріяна): Цього тобі не скажу! Ти радніш на моє питання відповідай: коли ми вже вийдемо з міста?

Валеріян: Коли? Тоді, як мені скажеш, хто він такий, той старий чоловік, що з тобою тут розмовляв.

Фульвія: Як ти смієш зо мною, патриційкою, так нечемно поступати?!

Валеріян: Ха, ха, ха! з патриційкою!...(глумливо): Християнка ти, от що!...

Фульвія (налякана): І як він це знає?... (по хвилі рішуче): Так, я християнка!

Валеріян: Чи ти нічого не знаєш про цісарський едикт?

Фульвія (гордо): Знаю.

Валеріян: Ну, і як? Не послухаєш цісаря?

Фульвія: Бога треба слухати перше, ніж людей!

Валеріян: Ну, а що буде, як я тебе прикажу арештувати?

Фульвія (сама до себе): Боже мій! Невже це моя остання година? (До Валеріяна): А що ти обіцяв моєму батькові?

Валеріян: Я не обіцяв, що буду рятувати ворогів Риму! Не хочу бути зрадником цісаря!

Фульвія: Ну, то роби, що тобі до вподоби.

Валерія: Чи не знаєш, що тебе, як християнку, чекає смерть?

Фульвія (гордо): Знай, що Авреліева дочка смерти не боїться!

Валеріян: Правда, я міг би тебе ще вирятувати—чому ні? Але

з одною умовою.

Фульвія: З якою?

Валеріян: Що відступиш мені всю свою спадщину, та й настановиш мене дідичем усього майна.

Фульвія (гостро): Що?! Підлий напаснику!— Знай, що тільки батько мій є законним паном усього того добра!

Валеріян (хитро): Батько? Хіба ж ти певна, що він іще живий?

Фульвія (налякана): Що ти кажеш?... Ах, Боже!... (по хвилі) Таточку мій нещасний, таточку... (плаче).

Валеріян: Отже вибирай: або майно або життя!

Фульвія: Про земне майно я не дбаю, одначе трусливістю рятуватись від смерти не думаю.

Валеріян: Так? Побачимо. Гей, хлопці, ходіть-но сюди! (плеще в долоні, прибігає Езоп із двома іншими рабами).

Фульвія (до тих двох рабів): Що? Ви, мої слуги, теж проти мене стали?... О, я розумію! (До Валеріяна): То ти сам їх підмовив, щоб мене занапастили; то за твоєю намовою був той напад на Прокуля й на мене; ти сам відчинив тим бандитам браму до нашого городу; так,— ти видав на смерть мого доброго батька, хоч він тобі ніякої кривди ніколи не вчинив, і навіть волю тобі дарував; тепер і мене задумав єси замучити на смерть? Ах, підлий зраднику, душогубе, нікчемнику! Кара Божа тебе не мине, й справедливий Бог пімститься за мене; кров моя нехай упаде на твою... (спиняється й сама до себе каже): Але ж ні! Я християнка! Мені не можна проклинати! (лагідно): Нехай тебе Господь просвітить, нехай простить тобі, як... (зітхає) як і я тобі всім серцем прощаю.

Валеріян (до Езопа) В'яжи її!

Езоп: Кого? Хіба може тебе, підлий зраднику!

Валеріян (до інших двох): В'яжіть її! За це дарую вам волю, а йому приготовляю смерть. (Кидається на Езопа, й хоче зв'язати його, але той по хвилі вирівається, й утікаючи, кличе):

Езоп: Побачимо! Ми ще обидва порахуємось! (Вибігає на ліво).

Валеріян: Ну, й чого ж ви стоїте? Аврелія вже нема, тепер я ваш пан: в'яжіть її! (Обидва раби кидаються на Фульвію й в'яжуть їй руки; вона не обороняється).

Валеріян: А тепер ведіть її на суд, а потім..(зідхає) на смерть.

Фульвія (звернувшись до публики, каже радісно): А потім до життя, до неба, до Бога!

(Завіса спадає скоро).

ЧЕТВЕРТА ДІЯ

Дієві особи четвертої Дії:—Прокуль, Фульвія, Тимотей, 1-ий християнин, 2-ий християнин, Валеріян, Езоп, Офіцер, Мірта, Майстер ігрищ; (заввага: офіцер має час перебратися за майстра ігрищ).

Сцена: в'язнична келія в підземеллях цирку; праворуч двері до другої в'язничної келії, ліворуч коридор, що провадить до цирку. По келії ходить вартовий офіцер. Прокуль скрадається з лівого боку.

Прокуль: Вітаю тебе, друже!

Офіцер: Що? Прокуль тут? Що ж тебе аж сюди пригнало?

Прокуль: Маю до тебе діло: відступи мені сьогодні своє місце на варті.

Офіцер: Відступити тобі своє місце? Але ж я незабаром маю випровадити в'язнів на арену, на смерть.

Прокуль: Нічого,—я це можу зробити замість тебе.

Офіцер (підсміхаючись, кладе йому руку на плече): Друже, твій підступ занадто простий: в'язні що їх я сьогодні стережу—то християни, а твоя прихильність до них уже всякому знана.

Прокуль: Я з тією прихильністю вже й не ховаюся.

Офіцер (підсміхається стиха): Мабуть хтось між тими в'язнями тобі надзвичайно дорогий. Чи не суджена твоя? Ха, ха, ха! Прокуле, ти від якогось часу, мов не той став.

Прокуль: Ех, друже, хоч бодай ти мене не муч!

Офіцер: Ну, нічого, нічого: ставай сміло на моє місце; якщо хочеш когось із них рятувати—не бійся: ніхто не завважить.

Прокуль: Дякую, друже, дякую за щире твоє серце.

Офіцер: А все таки будь обережний, і всіх не випускай, бо конче треба когось вивести на арену, на ігрища.

Прокуль: Ах, це страшне!

Офіцер: Чи думаєш, що тільки тобі одному їх жаль? Але що робити? Ми вояки: нам тільки слухати, дивитись і... мовчати.

Прокуль: А воно не легко мовчати; я й сам дивуюся, що мене ще й досі не замкнули за слова правди.

Офіцер: Мабуть іще не завважили; але кажу тобі: стережись!

Прокуль: Чого б то мені й боятися? Я ж іще не християнин, та й багатства в мене ніякого нема; коли ж моя сміліва мова стягне на мене кару смерти або вигнання, то для мене буде це навіть ліпше. (Зідхає).

Офіцер: Чого тобі так тієї смерти, або того вигнання захотілося? Хіба життя в Римі не гарне?

(Докінчення буде)

КОЛИ ЧОГО НЕ ЗНАЄТЕ, ...
.....СПИТАЙТЕ В ТИХ, ЩО ЗНАЮТЬ!

6. Питання: Один латинник, що дуже часто ходить до нашої церкви на Службу Божу, сказав мені раз таке: "Всі ваші церковні співи, церемонії та богослуження мені дуже подобаються; вони направду гарні й повно в них глибоко релігійного змісту. Одна тільки річ вражає мене в вашім обряді дуже неприємно, а саме те, що святе Причастя подають у вас ложечкою. Вихований у латинському обряді, де спосіб причащатися—такий чистий та делікатний,—я, здається, тепер уже ні за що в світі не міг би пристати на ту вашу пракиту спільної ложечки, що переходить через стільки всіляких уст, та й стільки всіляких язиків її облизують. Говоріть собі, що хочете, і думайте, що вам до вподоби, а я таки своє кажу, що цей звичай до нашого двадцятого століття вже зовсім не надається!" Таке сказав мені той латинник, а я, признаюся, зовсім не знав, що йому на те відповісти, і прикро мені було, наче б хто в лице мені дав. І от саме тепер пишу до Вас, Дорогі Отці, й питаюся: що властиво про ту латинникову бесіду думати?

Відповідь: Признаємося, що й ми самі чули подібні речі вже не раз, та що й нам теж неприємно було їх слухати. Така то вже, бачите, натура в нас усіх, що нам прикро стає, коли хтось позволяє собі, хоч би тільки словом одним, критикувати те, що нашому серцю таке рідне, таке дороге й святе, як віра, обряд, рідна мова й народність. І коли така критика наших святощів нас болить, то це властиво добрий знак, і навіть дуже добрий знак,—це найпевніший знак, що ми ті свої святощі щиро любимо. Бо коли б ми їх не любили, то нам зовсім байдуже було б, чи хто їх хвалить, чи ганить, чи навіть болотом обкидає.

В одній українсько-католицькій парафії (не скажемо, де це було) трапився тому кілька років такий випадок: Була велика місія, і нарід гарно на всі науки ходив, і все, здається, йшло так, що краще годі й подумати; а вже найбільшу радість справляли Місіонарам малі діти, що так пильно катехизму слухали, так побожно до святої Сповіди приготовлялись, а потім у сповідальниці Ісуса за свої гріхи так щиро-сердечно перепрошували. Наступного дня мали всі вони разом приступити на Службі Божій до святого Причастя. Місіонарі заздалегідь подбали приготовити все, щоб оте спільне святе Причастя дрібної дітвори, відбулося

якнайбільш урочисто й величаво, щоб любий спомин тієї важної хвилі залишився дітям на все їхнє життя.

Ну, і хто б був тоді подумав, що трапиться страшна несподіванка? Наступного дня, в назначеній годині, Отець Місіонар збирається на Службу Божу, а дітей усе ще в церкві не видко. Прийшлося отже чекати: п'ять мінут, чверть години, пів години, годину,— та й усе даремне: з усієї великої громади дітей, до святого Причастя приступило тільки двоє. Ну, а з другими що сталося? Адже всі вони попереднього дня так гарно висповідались! Дивна загадка...

Отже послухайте, що сталося: хтось у школі (мабуть учитель) дітям сказав, що це дуже поганий звичай у наших церквах подавати святе Причастя спільною ложечкою, що переходить з уст до уст, та й усякий доторкається ложечки своїми зубами, а навіть її й облизує. Тим то діти пішли всі до святого Причастя в латинській церкві.

Ну, і прошу подумати, що мусілося тоді діяти в душі бідного Місіонара, коли почув таке просте, а при тім і таке незвичайно сумне вияснення цілої загадки! Бо як же можна сподіватися, щоб ті діти пізніше свій рідний святий обряд любили й шанували, коли їм уже й тепер приймати святе Причастя в тім своїм обряді неприємно?

Місіонарі порішили отже те страшне згіршення, дане дітям у школі, негайно й рішуче направити. От вони й оголосили людям, щоб такі добрі були своїх діточок пополудні ще раз на науку катехизму прислати. А коли вже діти всі зійшлись, Отець Місіонар так до них промовив: "Любі Діточки: я чув, що ви всі прийняли сьогодні святе Причастя в латинській церкві. Я переконаний, що ви дуже побожно й гарно запричащалися, та що Ісус направду був із вас задоволений. Одначе я вас тепер усіх сердечно прошу: прийдіть узавтра ще раз до святого Причастя, але вже в своїй рідній церкві; прийдіть і побачите, як чудово й делікатно можна причащатися і в нашім святім обряді. Я сподіваюся,—ні, я зовсім певний, що ви, як добрі, побожні діти,— ви що Ісуса щиро любите— ви мені цього не відмовите, і всі, так усі до одного взавтра сюди до церкви прийдете в годині восьмій раненько. І то не тільки я сам вас запрошую, ні— то Ісус вас до себе запрошує. Так: той сам Ісус, що Його ви сьогодні прийняли в святім обряді латинськім, хоче до вас іще взавтра прийти в вашім рідним обряді святім. Ісус напевно буде тішитися, коли побачить, що ви всі свій рідний і святий обряд любите й шануєте. Скажіть мені отже, любі Діточки: чи прийдете взавтра вранці в годині восьмій?" "Прийдемо, прийдемо!" відповіли діти разом голосно.

І дійсно: наступного дня всі вони до одного прийшли. Тоді Отець Місіонар коротенько пояснив їм, як то в нашому обряді люди повинні причащатися. Отже річ це дуже легка й дуже проста: треба лиш голову піднести сміло вгору й уста добре відчинити, та чекати, аж святе Причастя впаде до уст. Щойно тоді можна уста спокійно зачинити, щоб Божі Дари споживати. Ложечки не треба доторкатися ані язиком, ані губами, ані зубами, ніяк, —ложечка має остатися зовсім чиста.

Діти дуже добре зрозуміли цю ясну й простеньку науку, й прекрасно всі запричащалися: не було ані одного такого випадку, щоб хтось із них забувся та й до ложечки доторкнувсь. Кожне з них підносило голову сміло вгору й відважно, без жадного фальшивого стиду, відчиняло уста, щоб святе Причастя могло з ложечки туди безпечно впасти. І вийшли діти потім із церкви щасливі й задоволені, бо самі на власні очі переконалися, що облизування ложечки зовсім до нашого обряду не належить, та що наше святе Причастя може бути подане дуже чисто, делікатно й симпатично.

Правда, давніше люди трохи інакше мали звичаї, ніж ми тепер. Колись по хатах їли всі з одної миски й нікому навіть на гадку не йшло цим бридитися. Тим то й не диво, що також і в церкві люди сміло облизували ложечку, а священик ще й обтирав кожному уста після святого Причастя.

Одначе тепер часи вже не ті. Тепер кожний з нас любить їсти з чистого тареля, та ще й ложкою, що її ніхто не мав у своїх устах, а якщо й мав, то ми хочемо щоб ту ложку насамперед добре обмили, поки нам подадуть. Ми вже не ті люди, що колись були: ми вже тепер навчилися чимнебудь бридитись, і то деколи навіть аж занадто. Тому зовсім не дивуюся тому латинникові, що йому облизування ложечки під час святого Причастя не подобається. Бо й нам самим це не подобається, і ми всіма силами бажаємо той несимпатичний звичай, якщо він іще подекуди держиться, якнайскоріше викоренити. Ми, що свій святий, український греко-католицький обряд любимо й шануємо, ми хотіли б, щоб він, мов те сонце ясне, блестіло, щоб на ньому ніхто ніякої плями знайти ніколи не міг.

Одначе ваш латинник дуже помиляється, коли думає, що облизування ложечки належить до нашого обряду. Ні— воно не тільки що до нашого обряду не належить, воно ще в сьогоднішніх часах нашому обрядові противиться, бо воно наш святий та чудовий обряд понижає в очах чужинців, а навіть і багатьох своїх. Тим то якнайскоріше треба того негарного звичаю позбутися. Це справа дуже легка й проста; аби тільки люди хотіли послухати священиків, і вважали, щоб у хвилі святого Причастя

1) голову добре й сміло піднести вгору, 2) уста відважно й, без ніякого фальшивого стиду широко розкрити, й чекати, аж поки святе Причастя з ложечки впаде до уст. Щойно тоді можна уста спокійно зачинити, й Божі Дари побожно споживати. Ложечки отже не треба доторкатися ані язиком, ані губами, ані зубами, ніяк,— ложечка має остатися цілковито чиста. Уст по святім Причастю обтирати не потрібно. Дай Боже, щоб усі наші люди якнайскоріше це зрозуміли й так навчилися святе Причастя побожно приймати! Тоді напевно латинник скаже: у вашім обряді причащатися не тільки не є менше приємно, ніж у нас, але, здається, навіть іще приємніше, ніж у нас, бо ж у вашій церкві святе Причастя подають під двома видами, а до того ще й золотою, чистенькою ложечкою!

Ніхто не годен двом панам служити; бо, або одного ненавидітиме, а другого буде любити; або до одного прихилиться, другим же стане гордувати. Не можете служити Богові й Мамоні-Богатству. (Матей, 6, 24).

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Сердечну подяку складаю Пресвятому Серцю Ісуса й Матері Неустаючої Помочі за великі й многі ласки. З цеї нагоди складаю $2.00 на пресовий фонд "Голосу Спасителя," бо всі ті ласки прийшли через читання цего прекрасного місячника-місіонаря.

А. Барилюк.

Прилюдну подяку складаю Преч. Діві Марії, Матері Неустаючої Помочі за отримані ласки. М. Подлужевич, Торонто.

Щиру подяку складаю Матері Божій, Неустаючої Помочі за три великі ласки. Є. Гуль, Мелеб.

НА ПРЕСФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" Зложили:

Парохія Св. Архистратига Михаїла, Вишарт $12.82
Парохія Різдва Пресв. Богородиці, Шіго 4.23
Д. Барилюк, Наван 2.00
В. Карпелюк, Філядельфія 1.50

По $1.00: М. Никифорук, Вегревил; А. Сороколіт, Торонто; о. М. Кінаш, Йонкерс; о. М. Колодій, Рама; Гр. Кошман, Трибюн; Ф. Свечишин, Винипег 60ц.

ХТО СЛІДУЮЧИЙ?

За ласкаві жертви всім добрим жертводавцям щиро дякуємо.

Адміністрація "Голосу Спастеля."

В СПРАВІ ВЕЛИКОГО ПОСТУ НА 1943 РІК

1. Від неділі мясопустної до неділі сиропустної є час заборонений на танці й музики. В тім часі не вільно їсти з мясом у середу і в пятницю.

2. Давні часи Великого Посту не позволяли на мясні страви ані на набіл. Задля важних причин наша свята Церква уділяла диспензи в той спосіб, що в перший і послідний тиждень Великого Посту не вільно було їсти мясних страв. Позволялося однак на набіл у вівторок, четвер, суботу й неділю. В 2-ий, 3-ій, 4-ий, 5-ий і 6-ий тиждень Великого Посту не вільно було вживати мясних страв у понеділок, середу і пятницю (так само і в сиропустний тиждень). У вівторок четвер, суботу й неділю позволялося їсти мясні страви, за відмовленням 5 "Отче наш" і 5 "Богородице Діво" перед обідом і перед вечерею.

Всі повинні старатися й тепер заховувати в той спосіб св. Великий Піст. Однак, хто не може заховувати посту як давніше приписано, той може придержуватися загальної практики, що є в Канаді й може користати з дизпензи даної Епископським Ординаріятом письмом під ч. 136/42.

3. Через цілий Великий Піст позволяється їсти набіл щодня крім Великої Пятниці. Позволяється на мясні страви в понеділок, вівторок, четвер, суботу й неділю, через цілий Великий Піст, однак відмовляти належить 1 "Отче наш" і 1 "Богородице Діво" перед їдою.

Позволяється вживати смальцю для мащення страв, якщо нема набілу.

Через цілий Великий Піст **не вільно їсти з мясом у середу й пятницю.**

4. При такій великій полегші посту, кожний обовязаний надолужити Господу Богу за піст іншими добрими ділами й учинками милосердя, молитвою, поклонами, внутрішніми умертвленнями та щирим жалем за гріхи. Належить застановитися над страстями і смертю нашого Спасителя, зложити жертву на бідних і на сироти, або на церкву чй на католицьку пресу. В пості належить стримуватися від приємностей, як наприклад пиття, курення і таке інше. Відправити Святу Великодну Сповідь з належним приготуванням і щирим жалем за гріхи.

5. Час Великодної Сповіди і св. Причастя зачинається в неділю сиропустну.

Епископський Ординаріят.

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

В Римі пильно розглядають справу беатифікації індіянської дівчини, Катерини Текаквіти, що її звичайно називають "Леліею Могаків." Дівчина та жила в другій половині сімнадцятого століття в околицях сьогоднішнього Монтреалу в східній Канаді. Оставшись круглою сиротою ще в ранньому своєму дитинстві, вона виховувалась під опікою одного з своїх дядьків. Як мила, чемна, послушна й пильна до праці дитина, вона хутко здобула собі велику любов у свого опікуна. Одного дня зайшли до того дому три католицькі місіонарі. Катерина мала тоді нагоду бачити зблизька як вони разом побожно молились, і це їй надзвичайно подобалось. Також великі чесноти тих геройських місіонарів—їх лагідність, терпеливість, доброта—зробили на неї дуже сильне враження. З тієї хвилі мала вона тільки одне бажання: стати якнайшвидше християнкою. Правд святої віри навчив її Отець де Лямбервіль і року 1670 вона прийняла святе Хрещення, маючи тоді саме чотирнадцять літ. Поганські індіяни стали тоді немилосердно докучати їй та збиткуватись над нею за її віру й велику набожність. І от одного дня покинула вона рідні свої околиці й перейшла до Ляпрерії, недалеко Міста Марії, сьогоднішнього Монтреалу. Приглянувшись там уважно до життя католицьких Сестер-монахинь, вона з іще більшою ревністю стала прямувати до святости, й зложила Господу Богу обіт досмертної чистоти. З тієї хвилі думала тільки про одне, а саме, про щораз сильнішу любов до Господа Бога. І як та чиста, воскова свічка, що на престолі полум'ям ясним горить та в полум'ї тім на славу Божу спалюється, так і життя тієї молодої індіянської дівчини постійно горіло й спалювалось у тім надземнім, надприроднім, небеснім вогні чистої любови до Господа Бога. А року Божого 1680, саме в страстний тиждень перед Великоднем вона спокійно й гарно умерла, маючи тоді двадцять і чотири роки. Великі й численні чуда, що на її гробі діялись, довели до того, що церковна влада стала докладно розсліджувати цілу історію життя тієї надзвичайної індіянки, й зачала робити в Римі потрібні старання, щоб її проголосити насамперед блаженною, а потім і святою. Беатифікаційні процеси тягнуться в Римі звичайно дуже довгий час, бо ж у такому важному ділі, як проголошування блаженних, католицька Церква поступає дуже обережно, й нічого не рішає, наперед добре й докладно всього не прослідивши. Але от недавно, дня 11. січня, 1943 р. свята Конґрегація Обрядів проголосила

в Римі, в присутності самого Святішого Отця, дуже важний декрет, що урядово стверджує вже геройські чесноти Катерини Текаквіти. Цим декретом посунено справу її беатифікації на один крок уперед. Отець Карло Мічінеллі, єзуїт, що справою тією спеціяльно займається, висловив за це Святішому Отцеві сердечну подяку в імени всіх Єпископів і вірних, а між ними особливо Індіян, що живуть у Канаді й Злучених Державах. Бо ж усі вони хотіли б якнайскоріше почути непомильне рішення Христового Намісника, що "Лелія Могаків"—Свята, та що можна їй віддавати славу і честь, належну великим Христовим героям.

Західна Україна віддала честь Митрополитові Андрееві Шептицькому в 50-ліття священства. Як подає польська преса, дня 22 серпня 1942, наш старенький галицький митрополит Андрей Шептицький обходив золоту річницю священства. В той день, в храмі св. Юра правилася велика, торжественна Сл. Божа в присутности многих єпископів і соток священиків. Церкву св. Юра, площу і всі закутини святоюрської гори залягли непроглядні маси народу. По Сл. Божій митрополит благословив нарід з балькону своєї палати. Як пише преса, митрополит Андрей виголосив дуже зворушаючу проповідь до своїх вірних, в якій мав сказати, що тішиться і дякує Богові за то, що дав йому щастя жити і провадити українською католицькою Церквою в Західній Україні, в так відповідальних часах. Крім столичного міста Львова, золотий ювілей митрополита Андрея святкувала ціла Галичина. В дні 22 серпня по всіх церквах Галичини були спеціяльні Богослуження і торжества в честь митрополита.

Ми в Канаді тішимося, що наш дорогий митрополит ще живе й в так важних часах провадить нашою католицькою Церквою в Галичині. Дорогому Ювілятові шлемо наші щиро-синівські привіти.

Торжественне прийняття дівчат до Марійської Дружини в Йорктоні— 15. лютого, ц.р. в день Стрітення Г.Н.І. Хр. в церкві М.Б.Н.П. в Йорктоні, в часі вечірнього Богослуження відбулося торжественне прийняття до Марійської Дружини 3-ох дівчат, учениць і вихованок Інституту Пресв. Серця Христового в Йорктоні, Саск. В часі торжества, що його звеличали гарним співом Пр. Сестри Сл. П.Н.Д.М. та приявність численних членкинь Марійського Товариства, о. Р. Хомяк, ЧНІ., провідник Товариства прийняв: Е. Библів, Ю. Лукій і М. Пахолко до Марійської Дружини та сказав принагідне слово.

Дай Боже, щоб наша молодь під могучим покровом Непорочної Діви Марії зберігла невинність душі й тіла, здобула релігійну й народну свідомість та стала апостолом добра для Церкви й народу!

ДРУЖЕ, ВІРЮ ТОБІ!...

Кажуть, що одного разу Олександер Великий був заслаб на якусь дуже поважну недугу. Одначе він ні трохи цим не злякався, бо мав безмежне довір'я до свого здібного лікаря, що одночасно був і його щиро-відданим другом. От він негайно покликав до себе того свого лікаря-друга, та й приказав мерщій приготовляти щонайсильніші ліки.

Оглянувши докладно недужого короля, лікар негайно кинувся варити цілющий напиток, що нераз уже в подібних випадках показався успішний і помічний.

Але, поки той цілющий лік був готовий, королеві передали листа, а в тому листі хтось короля сердечно просив лікареві вже більш не вірити, бо він підлий зрадник, і тільки доброї нагоди жде, щоб свого короля отруїти.

Прочитавши таку невеселу новинку, король глибоко замислився. До того часу він завжди на свого лікаря дивився, як на найкращого та найвірнішого друга. Адже чоловік той показав йому вже стільки щирої прихильности, стільки цінних прислуг йому віддав, стільки разів уже з великої небезпеки його врятував... Аж тут раптом такий страшний донос! Тим то й не диво, що Олександер нагло засмутився та й глибоко замислився.

Але, коли лікар уже приніс йому приготований напиток, усі ті чорні думки та сумніви короля розвіялись, мов дим на сильному вітрі. Подавши лікареві того листа, король ніжно поглянув в очі, та й промовив: "Читай, що там про тебе пишуть; одначе знай, що я ніколи не буду сумніватися в твоїй вірності!"

Так сказавши, Олександер приклав собі чарку до уст, і за одним махом випив увесь той лік аж до самого дна...

Прекрасний доказ довір'я до щирого друга... Не забуваймо одначе, що Ісус Христос—наш найщиріший та найвірніший друг. Він також найкращий наш лікар. Тому ніколи не вагаймось показати Йому нашого повного, непохитного й нічим необмеженого довір'я!

"ДОСИП КУЛЕШКИ—ДОЛИЙ МОЛОЧКА!"

Пригода, що її вам тепер роскажу, сталась іще в "Старім Краю," в одному подільському селі, років тому буде вже з сімдесят, а може й більше. Цього, бачите, добре вже не пам'ятаю, а ті, що докладно могли б мені пригадати—не близько, отже й спитатися годі. Та воно зрештою не таке дуже й важне.

Напевно знаю, що сталося це серед літа, саме в той найгарячіший час, коли сонце вже не тільки гріє, а ще й немилосердно пече й, здається, не промінням, а просто жаром огнистим вас засипує. Тоді на плодючому Поділлі жнива вже в повному розгарі,

тоді рясний піт людям очі заливає, тоді щира праця кипить безперестанку день-у-день від досвіта аж до темної ночі.

У той гарячий час не багато стрінете людей у селі. Всяке, що чує в собі бодай трохи сили, хапає тоді за серп, і гайда в поле жати, щоб "хліб святий," (не дай, Боже), не пропав, та й не змарнувався. В селі залишаються тоді хіба тільки старенькі, немічні люди, що вже своє, як то кажуть, на цім світі відробили, та й ті, що їх до важкої праці запрягти ще не пора, цебто дрібні діти, як от наприклад мала Катруся Сташків. Їй тоді заледве сьомий рочок кінчавсь. Усі старші, цебто батько, мати, сестри й брати пішли з серпами в поле, її ж саму залишили вдома "на господарстві."

Відходячи з дому, мати наказувала свою донечку:

"А пильнуй-но мені, Катрусенько, хати, щоб де яка біда часом не влізла! А як зголоднієш, то можеш узяти собі кулешки й молочка,— я там поставила в пивниці."

Осталась отже Катруся сама коло хати, та й думає собі в своїй малій головці:

"І яка б то властиво біда могла влізти до хати? Що це за біда така, що мама так дуже її бояться? Я ні трохи тієї біди не боюся. Я навіть хотіла б її раз отут бачити!"

Та заледве вона отак собі подумала та помислила, як на дорозі, за парканом щось раптом стало бурмотіти, і то щораз сильніше, щораз голосніше. Настрашилась дитина отого дивного бурмотіння, бо прийшло їй відразу на гадку, що то вже мабуть та "біда" лізе.

А то не "біда" була,— то був звичайний собі старосвітський жебрущий дід, старий-престарий, із довгою сивою бородою, обвішаний торбами й торбинками; підпираючись грубою палицею, він заходив по дорозі до кожної хати, а йдучи проказував голосно "Отченаші" й "Богородиці" за тих добрих людей, що милостині старому не пожалували. І от саме тих його "Отченашів" і "Богородиць" налякалась мала Катруся, думаючи, що то вже та "біда" лізе й по дорозі так страшно бурмотить.

Побачивши на подвір'ї аж таку "велику" господиню, старий скинув із себе свої торби та й сів у холодочку відпочивати. З розмови з дитиною довідався він хутко, і як вона називається, і скільки в неї братів та сестер, і як далеко вони від дому відійшли, і коли вернуться, і що будуть увечері їсти. А коли Катруся, не підозріваючи ніякого лиха, просто та щиро сказала йому, що на вечер буде кулеша з квасним молоком, та що те все вже в пивниці готове стоїть, то старому дідові аж слина на язик потекла, так дуже захотілося їсти.

—Катрусенько моя ти люба та кохана,— промовив він: а мо

же б ти мені продала трохи кулешки та й молочка? Мені, пташечко, багато не потрібно, отак трішки лиш у маленьку мисочку, а за те дам тобі чотири ґрейцарі.

У Катрусі аж очі засвітилися з утіхи, як почула оту дідову просьбу. За маленьку мисочку кулеші з молоком дістане аж чотири ґрейцарі... Гей, та ж то гроші! Гей, та ж то сума не якабудь!...

І, ні трохи не вагавшись, принесла вона дідові мисочку кулеші з молоком. Дід виїв насамперед кулешу, а молока трохи в мисочці лишив, та й каже:

—Касюньцю, душечко, дивися: молочка ще трошки осталося— досип мені до того ще кулешки.

Досипала вона йому кулеші, а він тимчасом молоко вже геть чисто вихлептав та й каже:

—Зозулечко моя ти дорога, мушечко люба та й золота, кулешки ти мені дала, але що з того, коли вже молочка нема. Я вже старий дід, то де вже мені суху кулешу їсти: долий-но мені, ластівонько, ще трошки молочка.

Не вспіла ще Катруся долити йому молока, як він уже й кулеші домагається, бо (мовляв) самого молока не любить.

І як стала вона йому раз-у-раз то досипати кулешки, то доливати молочка, то незабаром там у пивниці вже мало що й залишилось на вечерю для женців. А дід усе ще їв та їв, аж за вухами гріщало.

Завважила Катруся, що з тією справою щось не в порядку, та й аж настрашилась. А дід знову своє:

—Катериньцю люба ти моя, квіточко пишна, золота, а досипно ти мені ще трошечки кулешки.

А Катруся йому на те:

—Там уже в пивниці кулеші мало що осталося; мама будуть на мене гніватись, як вернуться з поля.

—Ну, каже дід: як не даси мені більше кулеші, то добре: я тобі не дам тих чотирьох ґрейцарів.

Так сказавши, дід обтер собі уста рукавом, а потім встав, пообвішувався знову своїми торбами й торбинками та й, підпираючись грубою палицею, пошкандибав далі селом.

А мала Катруся осталася, бідненька, на подвір'ї та й гірко заплакала. Вона втихомирилась аж тоді, як мама, вернувшись увечері з поля, пригорнула її, свою "маленьку господиню" до грудей та й ласкаво промовила: "Цить, дитинко, не плач! Нещастя велике не сталося— якось ми собі ще раду з вечерою дамо та з голоду не помремо. От, Богу дякувати, що гірша яка біда не влізла в хату!"

ПРЕКРАСНІ РЕЛІГІЙНІ ДРАМИ Й КОМЕДІЇ

Успення	.40	Вуйцуньо	.30
Плащик Ганусі	.25	Отроєна	30
Перше Причастя в Вязниці	.50	Марія Магдалина	.30
Вестальки	.50	Похорон укр. незгоди	.30
Чудо-Диво	.40	Кров за віру	.30
Міріям з Магдалі	.25	Ніч у квітках	.30
Розпни Його	.25	Пропала й знайшлася	.30
Пастир Пастирів	.40	А совість обрушилась	.50
В Зарання Щастя	.25	Свята Доротея	.40
Чудо в Люрд	.40	Дитяча мрія св. Тереси	.20
Медалик	.25	Успення Марії	.40
Аероплян св. Катерини	.25		
Ворожбитка	.25		
Чарівниця	.25		
У лісі	.25		

Увага: Отсі представлення висилається лише тим, що вперед надішлють означену належитість.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ЧИТАЙТЕ... ЗАМОВЛЯЙТЕ...

ПРОПАМЯТНУ КНИГУ

З НАГОДИ 50-ЛІТТЯ НАШОГО ПОСЕЛЕННЯ В КАНАДІ

Ціна $2.50 за Примірник з Пересилкою

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

-ПОВІДОМЛЕННЯ-

Многі читачі "Голосу Спасителя" просять переслати їм молитовник "З НАМИ БОГ." Отсим повідомляємо всіх заінтересованих, що молитовник "З НАМИ БОГ," друге видання, вже видрукований, однак ще неоправлений. Коли ж буде готовий, тоді його сейчас перешлемо всім тим, що його собі замовили.

Отці Редемптористи, Йорктон, Саск.

ЧИТАЙТЕ

Всьо переминає 05
Канадійські оповідання ..... .15
Короткі застанови над станом своєї душі ..... .05
Кривавий більшовицький потвір ..... .10
Мартин Лютер - патріярх протестантів ..... .15
Найкраща потіха в годині смерти ..... .15
Не дайся ..... .05
О Вірі, Митроп. А. Шептицький ..... .20
О Любові, Митроп. А. Шептицький ..... .20
О Покаянню, Митроп. А. Шептицький ..... .20
О св. Причастю ..... .15
Пощо сповідатися ..... .05
Про супружество ..... .05
Про Христа Спасителя ..... .15
Про церковні заповіди ..... .10
Робітникові не треба релігії?! ..... .10
Служба Божа наше життя ..... .10
Як сповідатися? ..... .05

КАРТКИ ДО ВЕЛИКОДНОЇ СПОВІДИ— 100 карток ..... 25ц.
Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ГУРТОВИЙ СКЛАД
ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

Голос Спасителя

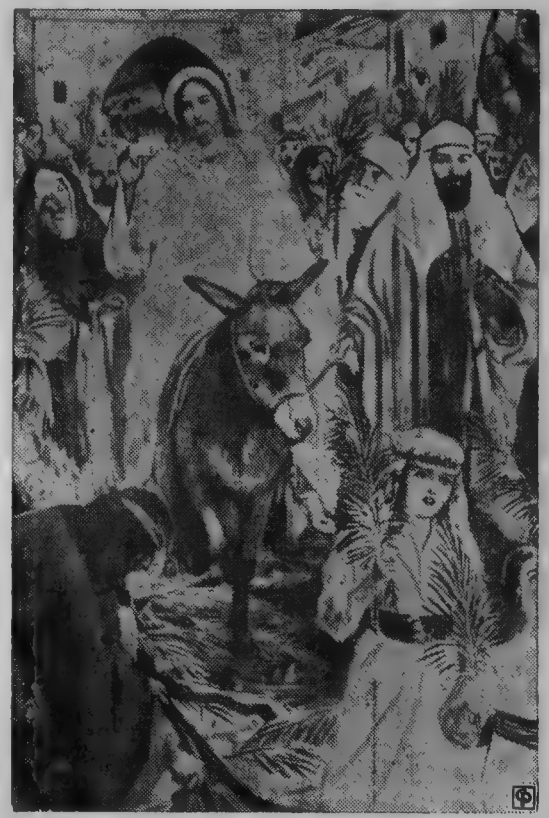

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 15, No. 4. YORKTON, SASK. April, 1948

КАЛЄНДАР НА КВІТЕНЬ, 1943

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
19 Ч Мч. Хризанта і Дарії	1 Ч Прп. Марії Єгипетської
20 П Пр. Отців уб. в Об. Сави	2 П Прп. Тита
21 С Преп. іісп. Якова	3 С Прп. Никити
22 Н 4 Неділя Посту	**4 Н 4 Неділя Посту**
23 П Прмч. Нікона	5 П Мч. Теодула
24 В Преп. Захарії. Пр. Благов.	6 В Св. Евтихія
25 С Благовіщ. П.Д.М. (Покл.)	7 С Прп. Георгія **(Поклони)**
26 Ч Собор Арх. Гавриїла	8 Ч Ап. Іродіона
27 П Матрони	9 П Мч. Євпсихія
28 С Преп. Іляріона	10 С Мч. Терентія
29 Н 5 Неділя Посту	**11 Н 5 Неділя Посту**
30 П Преп. Ів. ЛістВич.	12 П Прп. іісп. Василія
31 В Преп. Іпатія	13 В Сщмч. Артемона
1 С Квітень. Пр. Марії Єгип.	14 С Св. іісп. Мартина папи
2 Ч Преп. Тита	15 Ч ап. Аристарха
3 П Прп. Никитиісп.	16 П Мч. Агапії
4 С Преп. Йосифа	17 С Прп. Симеона
5 Н Нелідя Квітна	**18 Н Неділя Квітна**
6 П Св. Евтихія	19 П Прп. Івана Староп.
7 В Преп. Георгія	20 В Прп. Теодора Тріхини
8 С Ап. Іродіона	21 С Сщмч. Януарія
9 Ч Мч. Євпсихія	22 Ч Прп. Теодора
10 П Велика Пятниця	**23 П Вел. Пят. Георгія (н.нед.)**
11 С Вел. Суб. Сщмч. Антипи	24 С Вел. Суб. Мч. Сави Страт.
12 Н Воскресення Христове	**25 Н Воскр. Хр. † Ап. Марка**
13 П Світ. Пон. (Загальниця)	**26 П Світ. Пон. (Загальниця)**
14 В Світлий Вівторок	**27 В Світлий Вівторок**
15 С Ап. Аристарха	28 С Ап. Ясона
16 Ч Мч. Агапії	29 Ч 9 мч. в Кизиці
17 П Преп. Симеона	30 П † Ап. Якова

УСТАВ НА КВІТЕНЬ

4. Нед. 4 Посту: Гл. 4, Єв. утр. 1. Сл. Б. Вас. В.: Ап. 314. Єв. Мар. **40**

7. Благовіщення Преч. Діви Марії: Всеночне. Сл. Б. Ів. Золот.: **Ап.** 306, Єв, Лук, 3, **Вечером Утреня з Поклонами.**

11. Н. 5 Посту: Гл. 5, Єв. утр. 2. Сл. Б. В, Вел,: Ап, 321, Єв, Марк, **47**

18. Нед. Квітна: Всеночне. Вся воскресна служба опускається. Сл. Б. Ів. Золот.: Ап, 246, Єв, Ів, 41.

22. Великий Четвер: Сл, Б, Вас. Вел. з Вечірнею. Вечером Страсти.

23. Велика Пятниця: Царські часи. Вечером Єрусалимська Утреня при Божім Гробі. Отпуст Великої Суботи.

25. Великдень: Сл. Б. Ів. Золот. Цей тиждень загальниця. Час заказаний. Через Світл. Тиждень не правиться заупок. Сл. Б.

26. Світлий Понеділок: Сл. Б,: Троп, Воскр, Ап. 2, Єв, Ів. 2.

27. Світ. Вівторок: Сл. Б,: Антиф, і Вход. Пасхи. Ап. 4, Єв. Лук, **113**

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Нсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 9, 1934

Рік 15, Число 4. Квітень 1943

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА КВІТЕНЬ

Молімся за розквіт Папського Діла священичих покликань.

Кожний розумний володар, що в державі своїй бажає вдержати лад та порядок, доконче мусить мати міністрів-помічників. Бачучи, що сам він усьому ради дати не всилі, володар розділює тягар управління між своїх міністрів. Одному наприклад каже він бути міністром освіти та дбати про школи, другому— бути міністром війни та займатися справою армії, третьому— бути міністром рільництва, четвертому— міністром торговлі, п'ятому —міністром справедливости, і так далі. І коли між поодинокі міністерства праця отак мудро в державі розділена, тоді ніякого замішання нема, тоді всі колеса державної машини обертаються як слід.

А тепер подивімся, чи й у католицькій Церкві нема чогось подібного до державних міністерств. Адже Церква католицька— це немов велика Христова Імперія, що свої провінції розкинула по всій земній кулі, та вплив свій поширила більш менш на всі народи світу. Кожна з тих католицьких церковних провінцій має свою місцеву владу, свого єпископа, архієпископа, митрополита або патріярха, але найвища центральна влада, спільна для всієї Церкви—є в Римі: її виконує Христовий Намісник, Святіший Отець, Римський Папа. Одначе в католицькій Церкві так багато всяких важних справ, що полагодити їх одній людині рішуче неможливо. Тому й святіший Отець мусить розділити тягар управління між поодинокі свої міністерства, що мають спеціяльну назву "Святих Римських Конґрегацій."

Одна з тих конґрегацій наприклад спеціяльно дбає про місії між поганськими народами, друга пильнує, щоб яка фальшива наука не закралася між католицький нарід, третя опікується монашими Чинами, четверта полагоджує справи східніх обрядів, п'ята розсліджує історію тих, що мають бути проголошені Блаженними, або і Святими.

Опріч цих п'ятьох, є ще кілька інших Конґрегацій, а між ними

КАЛЄНДАР НА КВІТЕНЬ, 1943

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
29 Ч Мч. Хризанта і Дарії	1 Ч Прп. Марії Єгипетської
30 П Пр. Отців уб. в Об. Сави	2 П Прп. Тита
31 С Преп. іісп. Якова	3 С Прп. Никити
2 Н 4 Неділя Посту	**4 Н 4 Неділя Посту**
3 П Прмч. Нікона	5 П Мч. Теодула
4 В Преп. Захарії. Пр. Благов.	6 В Св. Евтихія
5 С Благовіщ. П.Д.М. (Покл.)	7 С Прп. Георгія **(Поклони)**
6 Ч Собор Арх. Гавриїла	8 Ч Ап. Іродіона
7 П Матрони	9 П Мч. Евпсихія
8 С Преп. Іляріона	10 С Мч. Терентія
9 Н 5 Неділя Посту	**11 Н 5 Неділя Посту**
10 П Преп. Ів. Лістевич.	12 П Прп. іісп. Василія
11 В Преп. Іпатія	13 В Сщмч. Артемона
12 С Квітень. Пр. Марії Єгип.	14 С Св. іісп. Мартина папи
13 Ч Преп. Тита	15 Ч ап. Аристарха
14 П Преп. Никитиісп.	16 П Мч. Агапії
15 С Преп. Йосифа	17 С Прп. Симеона
16 Н Нелідя Квітна	**18 Н Неділя Квітна**
17 П Св. Евтихія	19 П Прп. Івана Староп.
18 В Преп. Георгія	20 В Прп. Теодора Тріхини
19 С Ап. Іродіона	21 С Сщмч. Януарія
20 Ч Мч. Евпсихія	22 Ч Прп. Теодора
21 П Велика Пятниця	**23 П Вел. Пят. Георгія (н.нед.)**
22 С Вел. Суб. Сщмч. Антипи	24 С Вел. Суб. Мч. Сави Страт.
23 Н Воскресення Христове	**25 Н Воскр. Хр. † Ап. Марка**
24 П Світ. Пон. (Загальниця)	**26 П Світ. Пон. (Загальниця)**
25 В Світлий Вівторок	**27 В Світлий Вівторок**
26 С Ап. Аристарха	28 С Ап. Ясона
27 Ч Мч. Агапії	29 Ч 9 мч. в Кизиці
28 П Преп. Симеона	30 П † Ап. Якова

УСТАВ НА КВІТЕНЬ

1. Нед. 4 Посту: Гл. 4, Єв. утр. 1. Сл. Б. Вас. В.: Ап. 314. Єв. Мар. **40**

7. Благовіщення Преч. Діви Марії: Всеночне. Сл. Б. Ів. Золот.: **Ап.** 306, Єв, Лук, 3, **Вечером Утреня з Поклонами.**

11. Н. 5 Посту: Гл. 5, Єв. утр. 2. Сл. Б. В, Вел,: Ап, 321, Єв, Марк, **47**

18. Нед. Квітна: Всеночне. Вся воскресна служба опускається. Сл. Б. Ів. Золот.: Ап, 246, Єв, Ів, 41.

22. Великий Четвер: Сл, Б, Вас. Вел. з Вечірнею. Вечером Страсти.

23. Велика Пятниця: Царські часи. Вечером Єрусалимська Утреня при Божім Гробі. Отпуст Великої Суботи.

25. Великдень: Сл. Б. Ів. Золот. Цей тиждень загальниця. Час заказаний. Через Світл. Тиждень не правиться заупок. Сл. Б.

26. Світлий Понеділок: Сл. Б,: Троп, Воскр, Ап. 2, Єв, Ів. 2.

27. Світ. Вівторок: Сл. Б,: Антиф, і Вход. Пасхи. Ап. 4, Єв. Лук, **113**

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Нсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск.
Передплата на рік в Канаді $1.00—Загранипею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Futhers, Yorkton, Sask: Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 15, Число 4. Квітень 1943

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА КВІТЕНЬ

Молімся за розквіт Папського Діла священичих покликань.

Кожний розумний володар, що в державі своїй бажає вдержати лад та порядок, доконче мусить мати міністрів-помічників. Бачучи, що сам він усьому ради дати не всилі, володар розділює тягар управління між своїх міністрів. Одному наприклад каже він бути міністром освіти та дбати про школи, другому— бути міністром війни та займатися справою армії, третьому— бути міністром рільництва, четвертому— міністром торговлі, п'ятому —міністром справедливости, і так далі. І коли між поодинокі міністерства праця отак мудро в державі розділена, тоді ніякого замішання нема, тоді всі колеса державної машини обертаються як слід.

А тепер подивімся, чи й у католицькій Церкві нема чогось подібного до державних міністерств. Адже Церква католицька— це немов велика Христова Імперія, що свої провінції розкинула по всій земній кулі, та вплив свій поширила більш менш на всі народи світу. Кожна з тих католицьких церковних провінцій має свою місцеву владу, свого єпископа, архієпископа, митрополита або патріярха, але найвища центральна влада, спільна для всієї Церкви—є в Римі: її виконує Христовий Намісник, Святіший Отець, Римський Папа. Одначе в католицькій Церкві так багато всяких важних справ, що полагодити їх одній людині рішуче неможливо. Тому й святіший Отець мусить розділити тягар управління між поодинокі свої міністерства, що мають спеціяльну назву "Святих Римських Конгрегацій."

Одна з тих конгрегацій наприклад спеціяльно дбає про місії між поганськими народами, друга пильнує, щоб яка фальшива наука не закралася між католицький нарід, третя опікується монашими Чинами, четверта полагоджує справи східніх обрядів, п'ята розсліджує історію тих, що мають бути проголошені Блаженними, або і Святими.

Опріч цих п'ятьох, є ще кілька інших Конгрегацій, а між ними

й та, що дбає за розвиток католицьких університетів та духовних семінарів. Вона пильнує, щоб наука в тих вищих школах, де підготовляються кандидати на католицьких священників, стояла відповідно високо, та щоб получена була з глибоко побожним вихованням.

І от саме при тій "Святій Конгрегації Семінарів та Університетських Студій," теперішній Святіший Отець, Пій XII, дня 4. листопада 1941-го року, оснував новий відділ, що одержав назву "Папське Діло Священичих Покликань." Ця нова інституція має особливе завдання подбати, щоб у католицькому світі число священичих покликань щораз більше зростало.

Річ зовсім певна, що в теперішнім світі дуже багато правдивих священичих покликань марнуються й пропадають тільки через те, що нема кому їх плекати й розвивати. З неодного християнського юнака міг би напевно вийти добрий священик, як би було кому ним зайнятись, на добру дорогу наставити та й від зіпсуття захоронити. Священиче покликання— то дуже ніжна рослинка, що її сам Господь Бог у серці хлопчини засаджує. Треба на рослинку ту добре вважати, щоб її холод згіршення не заморозив, гарячий подих пристрасти не зв'ялив, терня грішних звичок не заглушило... Неодні вже батьки змарнували щастя свого рідного сина, заборонивши йому йти за тим Божим покликом, що так виразно на дні молоденького серця бренів: "Сину, ходи,— будеш Моїм священиком!" Але, дуже можливо, що ті батьки зробили так тільки через те, що добре справи не розуміли. Як би так був їм хто добре пояснив, яка то велика честь мати сина Христовим священиком, як би хто був сердечно їх заохотив, намовив, переконав, то може бути, що замість ставити перешкоди, вони охоче були б сказали: "Дитинко, йди, куди тебе Христос покликує, та й усіма силами старайся, щоб вийшов із тебе добрий та ревний священик."

Неодин хлопчина дуже радо пішов би до школи, де приготовляються кандидати на католицьких священиків,— але, на жаль, батьки занадто вбогі й не стати їх навіть і на малу оплату. Як би так знайшовся хто між багатішими католиками, що згодився б тому бідному хлопчині трохи грошима допомогти, то може бути, що Христова Церква збагатилася б на одного доброго священика. А між багатими католиками напевно знайшовся б неодин такий охочий, як би йому хто добре пояснив, яке це велике діло, своїми грішми причинитися до того, щоб Христос мав на свої услуги більше добрих священиків.

Накінець треба сказати, що напевно більше було б на світі добрих священиків, як би християни більше про це Господа Милосердного благали. Адже виразно сказав Спаситель до своїх учнів: "Моліться, й просіть Господа, щоб більше робітників послав на жниво своє!"

Недавно основане в Римі "Папське Діло" має отже перед собою велике завдання подбати, щоб по всім католицькім світі було якнайбільше таких, що своїми словами, ділами, щедрими датками та ревними молитвами хочуть збільшити число добрих священиків на землі.

Дай Боже, щоб оте "Папське Діло," що має таку святу та високу ціль, якнайкраще розвивалось, та щоб свій благодатний вплив поширило на всі католицькі краї! Дай Господи, щоб велика ідея Пія XII,—ідея старанно плекати священичі покликання, прийнялася особливо між нашим українським народом, що так дуже ревних та добрих священиків потребує!

Не судіть, щоб і вас не суджено колись; бо так само, як судите ви—і вас колись судитимуть; і якою міркою міряєте ви— такою й вам колись відміряють. Чого це ти дивишся на соломинку в оці брата твого, а поліна, що в твоєму власному оці, не чуєш? І як можеш ти казати братові твоєму: "Дай, вийму я соломинку тобі з ока," коли он у тебе самого в оці ломака стремить? Лицеміре, насамперед вийми в себе самого з ока ломаку, тоді й бачити меш, як вийняти братові твоєму з ока соломинку. (Матей, 7, 1-5).

** ** **

Оце моя заповідь, щоб ви любили один одного, як я полюбив вас. Ніхто не може мати любови більшої від тієї, щоб душу свою покласти за друзів своїх. Ви друзі мої, коли робите те, що я вам приказую. Вже більш не називаю вас слугами, бо слуга не знає, що робить пан його; вас же назвав я друзями, бо все, що чув я від свого Отця, об'явив я вам. (Іван, 15, 12-15).

** ** **

Щасливий той, хто постійно має перед очима годину своєї смерти, та й щодня приготовляється на смерть. Якщо ти бачив коли вмираючу людину, то погадай, що й тобі треба буде піти тією самою дорогою. Коли ранок настане, подумай собі, що може вже вечора не побачиш; а ввечері не смій обіцювати собі, що доживеш до ранку. Будь отже постійно готов, і жий так, щоб смерть тебе неприготованим ніколи не застала. (Наслідування Ісуса Христа, I. 23).

96. ПСАЛОМ ЦАРЯ ДАВИДА

1. Співайте Господеві пісню нову,
   Співайте Господеві, всі живущі на землі!
2. Співайте Господеві, благословіть ім'я його,
   День-у-день сповіщайте спасення його.
3. Розповідайте між народами славу його,
   Між племенами всіма—чуда-дива його!
4. Великий бо Господь та й достойний найвищої слави,
   Безмежно страшніший він понад усіх богів.
5. Всі бо поганські боги—марна нічевість,
   Господь же сотворив небеса.
6. Блеск і краса стоять перед його обличчям,
   Сила й величність наповняють святиню його.
7. Віддайте ж Господеві ви, покоління народів,
   Віддайте Господеві хвалу та й честь!
8. Віддайте Господеві славу, належну імені його,
   Принесіть жертовні дари, й увійдіть у двори його.
9. Поклоніться Господеві в своїй священній одежі,
   І тремтіть перед ним ви всі, що живете на землі!
10. Кажіть між народами: "Господь—Цар;
    Він закріпив землю на непорушних основах,
    Він поправді судитиме народи.
11. Нехай радіє небо, нехай тішиться земля,
    Нехай грає-шумить море й уся повня його,
12. Нехай веселяться поля й усе, що на них росте,
    І всяка деревина лісова хай радісно викрикує
13. Перед Господом, бо вже він ось надходить,
    Бо вже надходить він судити землю.

14. Він судитиме світ у справедливості,
    І всі народи—у вірності своїй.

* * *

Між надхненими псалмами пророка Давида є кільканадцять таких, що подібно, як і оцей, відзначаються незвичайно бадьорим настроєм. Ті псалми—то радісні, тріюмфальні пісні на похвалу Всевишньому. Співаючи їх, святий Пророк навмисне ударяє тільки в ті струни, що весело бренять; він забуває тоді про всі свої земні смутки, болі й страждання, не скаржиться вже більше перед Господом на своїх лютих ворогів, не виливає гірких сліз сердечного жалю за гріхи, не висловлює ніякої тривоги свого серця; ні,— в таку врочисту хвилю він забуває про всю нужду свого земного життя, і тільки тішиться та всім серцем радіє з того, що Господь Бог такий безмежно великий та славний. Пророк сердечно накликує тоді і небо, і землю, і ангелів, і людей і всі сили природи, щоб разом із ним прославляли Найвищого свого Творця і Пана. Послухаймо й ми гарячого того закличу Божого Пророка, і з усього серця співаймо похвальну пісню Господеві. Пам'ятаймо, що тільки Господь Бог направду великий, а все інше—порожня нічевість. Читаймо уважно цей радісний, тріюмфальний псалом, читаймо його навіть по кілька разів, аж доки нам серце в грудях не розвеселиться, відчувши бодай хоч трошки ліпше невимовну велич та маєстат Безсмертного Нашого Царя і Господа.

Згадайте слово, що я вам сказав: Нема слуги більшого від пана свого. Коли мене переслідували, то й вас переслідуватимуть; коли моє слово заховували, то й ваше заховуватимуть. Та це все робитимуть вам ради мойого імени, бо не знають того, шо мене післав. Як би я не був прийшов, і не був говорив, то не були б мали гріха; але тепер не мають вони оправдання в грісі своїм. Хто мене ненавидить, той ненавидить і мого Отця. Як би я не був учинив між ними діл, що їх ніхто інший не вчинив, то не були б мали гріха; та тепер, коли вже бачили (всі ті мої діла,) вони ненавидять мене та й мого Отця. Одначе все це на те, щоб справдилося слово, написане в їх законі: "зненавиділи мене без ніякої причини." (Іван, 15, 20-25).

Мамин Проклін

При кінці четвертого століття в місті Кесарії Кападокійській жила одна багата вдова, що визначалась дуже великими чеснотами. Ті, що її добре знали, вважали її просто за святу. Вона мала десятеро дітей: сім синів і три дочки; тішилася ними всіма й любила їх невимовно.

Та, раз якось її найстарший син забувся аж так сильно, що в присутності всіх братів і сестер зневажив тяжко свою матір, і то не тільки грубими, образливими словами, але ще й чинно, вдаривши її рукою в обличчя. Одначе найсумніше було те, що ніхто з присутніх дітей не обстав за бідною мамою, та що ніхто з них не спромігся на слово сердечного обурення й гіркої догани для найстаршого брата.

Від такої простацької й огидної несподіванки та нещасна мати мало з розуму тоді не зійшла. Під враженням невимовного болю вона стала кликати до Господа Бога, й благала Його, щоб сам за неї заступивсь, і світові виразно показав, що не дозволить своєї четвертої заповіди безкарно брати під ноги.

Молитва матері була аж надто явно вислухана, бо в ту саму хвилю напала всіх її дітей така страшна тривога, що вони стали всім тілом дрижати й тремтіти, мов ті осикові листки на сильному вітрі. Зо страху перед своїми земляками вони вибрались із рідного міста й, пішовши в світ за очі, тинялися, бідолашні, по ріжних містах розлогої римської імперії.

Двоє з них: Павло й Палладія, прибули накінець аж до Гіппони, де святий Августин був під ту пору єпископом. Щодня приходили вони обоє до церкви й побожно молилися перед престолом, де були заховані мощі святого мученика Степана, і де чуда великі, надзвичайні діялись. І от одного дня (а було це саме на Великдень) коли вся церква наповнилась вірними аж по береги, Павло, що знову навколішках перед престолом святого Степана молився, упав нагло на землю, неначе мертвий, але за кілька хвилин піднявся вже цілковито здоров. А з дотеперішніх його хоробливих дрижаків, ні сліду найменшого не осталось.

"Той молодий чоловік"— так росказує сам святий Августин: "був потім у нас на обіді й оповів нам усю історію

свого нещасного життя. У великодній вівторок казав я братові й сестрі стати разом на проповідниці, щоб уся церква могла їх добре бачити. Тоді один з дияконів голосно прочитав історію їх життя. Під час того читання бідна Палладія тремтіла ще, мов у пропасниці, але заледве зійшла з проповідниці й хвилину помолилась перед престолом святого Степана, вона стала зовсім оздоровлена. Побачивши оте подвійне чудо, всі присутні стали голосними окликами виявляти свою радість, і прославляли Господа Бога.

Нехай отже діти вчаться з цього прикладу, як треба шанувати й слухати своїх батьків,—промовив я;—але також і батьки нехай добре вважають, щоб на своїх дітей надто сильно не гніватись та й не проклинати їх. Бо ж виразно стоїть у святому Письмі: "Батьківське благословення будує дітям доми, а материн проклін руйнує їх дощенту."

Отакими то словами закінчує святий Августин оту дивну історію, а нам тим часом аж проситься на язик стародавнє наше, чудове українське прислів'я: "Отцева й материна молитва зо дна моря рятує, а проклін і в калюжі топить."

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ:

Після обітниці вчиненої, складаю прилюдну подяку Пресв. Серцю Ісуса і Матері Б. Н. П., св. Ґерардові, Св. Антонієві та душам в чистилищі за: 1. привернення двох родин до католицької Церкви і зроду в родині, 2. виздоровлення одної особи з тяжкої недуги, 3. велику ласку, що одна особа, що жила кілька років обоятно, без св. сповіди, висповідалася і практикує християнське життя, 4. віднайдення згубленої річи. Ті всі ласки я отримала по відправлених новеннах за посередництвом бл. п. о. Альберта Дельфоржа ЧНІ., за що в особливіший спосіб складаю сердечну подяку. Сифтон, Ман., С. Агафія, Сл. П.Н.Д.М.

* * *

Сердечну подяку складаю Пресв Серцю Ісуса й Матері Неустаючої Помочі за вислухані молитви.

З цеї нагоди складаю $1.00 на пресовий фонд "Голосу Спасителя." С. Романів, Фирпорт.

Сповідь у Масонській Льожі

Отець Е., єзуїт і довголітній місіонар між африканськими муринами, росказує ось таку надзвичайно цікаву пригоду:

Сталося це в Парижі дня 22-го грудня 1867-го року. Я вже від якогось часу перебував у тім місті, щоб там серед знайомих добродіїв зібрати трохи грошей на наші школи й сиротинці в Африці, та й щоб своє надірване здоров'я трохи поправити в лагідному підсонні Франції.

Адже з тридцяти й сімох місіонарів, що разом зо мною з ріжних країв Европи виїхали були на африканські місії, ще тільки два остались живі, а решта вже всі впали жертвою жовтої пропасниці, або яких інших смертельних недуг. Мені самому теж уже до смерти не багато бракувало, і тільки довший побут здалека від пустині Сагари та й нездорових мокляків Нубії міг мене ще врятувати.

Дня 22-го грудня моя збірка на африканські сироти вдалася мені незвичайно гарно, так що ввечері, вертаючись додому, я ніс повну мошонку грошей, і з глибини душі дякував Господу Богу за Його ласку, та й молився за щедрих жертводавців. Признаюся, що після того довгого ходження по місті я вернувся додому доволі втомлений. Одначе тут, замість відпочинку, дожидав мене ще більший клопіт. Десь коло десятої години ввечері, коли я став читати свій часослов, хтось нагло застукав у двері мого помешкання. Здивований, що комусь у таку пізню годину ще чогось від мене потрібно, я взяв у руки свічку та й пішов відчинити двері. Пізній мій гість, елеґантно зодягнений мужчина, привітався зо мною дуже чемно й сказав:

—Дуже Вас, Отче Добродію, перепрошую, що в таку пізню пору не даю Вам спокою. Одначе справа дуже важна й негайна. Одна особа вмирає, і дуже хоче з Вами ще перед смертю поговорити.

—Але ж, Дбородію,— відповів я трохи нетерпеливо, — чому ж саме до мене звертаєтесь у цій справі? Я ж тут у Парижі цілковито чужий! Вже краще покличте собі когось із тутешніх парафіяльних священиків.

—Я це все й сам добре знаю,— відповів мені мій незнайомий гість,— одначе вмираючий виразно просив, щоб тільки Вас, Отче, до нього покликати. Я, розуміється, Отця Добродія не змушую, а тільки питаюся, чи Отець будуть ласкаві сповнити останню волю вмираючого, чи ні. Та й зрештою нема вже багато часу до страчення.

Почувши таке, я хутко зібрався й пішов за тим паном на вулицю. Там уже дожидала нас прекрасна люксусова карета. Незнайомий пан чемно попросив мене ввійти до середини, навіть поміг мені вигідно сісти, потім замкнув ізнадвору двері, а сам сів собі поруч із погоничем. Коні бистро рушили з місця й побігли брукованою вулицею. В кареті, де я замкнений сидів, було зовсім темно, але коли ми переїжджали попри вуличні лямпи, я на своє превелике здивування завважив, що опріч мене, були ще в кареті три інші мужчини, що виглядали якось дуже підозріло й загадково. Мене огорнув великий страх, і я вже збирався, щоб відчинити двері й вискочити на вулицю. Але в ту саму мить один із них ухопив мене сильно за комір, а другою рукою приклав мені до грудей гострий штилет. Другі два звернули на мою голову свої револьвери. Про втечу отже й мови бути не могло. Тоді вже для мене не було іншої ради, як віддатися цілковито в руки Божого Провидіння й старанно приготовлятися на смерть, бо я був переконаний, що кінець мій уже недалеко. Я зовсім уже не пробував противитись, коли мої страшні товариші зав'язали мені хусткою очі, щоб я навіть не міг бачити, в котрім напрямі їдемо. Вони вправді запевняли мене ,що ніякої кривди мені не зроблять, якщо буду заховуватися спокійно, та мені все таки здавалося, що від таких таємних людей можна сподіватися тільки чогось найгіршого. Їхня глуха мовчанка під час цілої подорожі ще подвоювала мою тривогу.

По двох годинах швидкої їзди, карета нагло спинилась. Мені помогли злізти на землю, а потім, запровадивши мене до якогось незвичайно великого дому, водили мене довгенько всілякими коридорами та сходами то вгору, то вниз, то вправо, то вліво. Накінець розв'язали мені очі, й віддалившися від мене, замкнули за собою двері. Здивований та застрашений тим усім, став я боязко розглядатися кругом себе. Я знаходився в величавому сальоні, що ввесь був покритий розкішними килимами. Незвичайний люксус, що його було видно в цілій тій обстанові, позволяв мені легко додуматись, що я опинився в палаті

якихось дуже багатих панів. Даремно водив я очима кругом, чи не побачу де того недужого, що перед смертю ніби забажав зо мною говорити. Наче зачарований та заклятий, стояв я непорушно на тому місці, де мене покинули мої таємні проводирі. І не знав я, ані що думати, ані що казати. Аж нараз чую: хтось важко зідхнув. Приглядаюся ліпше,— а вглибині сальону, зо старосвітського фотеля підіймається якийсь пан, що ні трохи не подобав на хорого, а навпаки: був повний здоров'я, сили й життя. Багато білих волосків, що на голові визирали з-поміж чорних, свідчили, що мужчина той уже до молодих не належав. Приступивши ближче, він поздоровив мене дуже ввічливо та й попросив сідати. Я тоді відізвався й промовив:

—Добродію,— мене покликали сюди до вмираючого, але бачу, що зайшла якась помилка, або може криється в цім якийсь підступ, бо, якщо не помиляюся, ви виглядаєте цілковито здорові.

—Так,— відповів той пан, гірко всміхнувшися,— здоров'я моє саме тепер у прекрасному стані, але все таки за годину мушу вмерти, і тому прошу Вас, Отче, поможіть мені приготовитись на добру християнську смерть.

—Що ви цим хочете сказати? запитав я.— Ви, що зовсім здорові, маєте за годину вмерти?!

Незнайомий тоді так мені став говорити:

—Щоб не запускатися в довгі пояснення, скажу Вам, Отче Добродію, коротко, що я член тайного товариства масонів. І то не звичайний, простий член, ні,— я стою на одному з найвищих щаблів у нашій могутній організації; тут добре вміли оцінити мої здібности й мій великий вплив на справи державні й суспільні, та використали мої сили для поширення масонської ідеї. Признаюся, що я всім серцем і душею був відданий нашому тайному товариству, і служив йому вірно двадцять і вісім років. Аж ось недавно випав на мене жереб, що я маю вбити одного високого церковного достойника; знаючи особисто того незвичайно гідного й побожного прелата, я рішуче відмовився виконати даний мені приказ, хоч я добре знав, що згідно з нашими невмолимими статутами чекає мене за це кара смерти. І так я став засуджений, і тому ще цієї ночі мушу вмерти. Коли мене приймали в члени товариства, вимагали від мене присяги, що ані за життя, ані в хвилі смерти не буду жадати ніякої помочі від священика; одначе на таку присягу я ні за що в світі не хотів згодитися. Бачучи, що я для товариства все таки можу бути дуже корисний, провідники позволили прийняти мене без такої присяги. І тільки тому вволили тепер мою волю й дали мені нагоду перед смертю висповідатись. Одначе, щоб обминути всяке підозріння, покликали Вас, Отче Добродію, як священика незнайомого й зовсім тут, серед паризьких обставин, чужого.

—Який рід смерти присудили вам?

—О, це річ зовсім проста— відповів він.— Засудженому вбивають залізні вилки в долішню частину шиї, так що два їх кінці прошивають головні жили. Смерть наступає в одній хвилині, і не видко ніякої широкої рани. Я сам власноручно спрятав таким практичним способом понад п'ятдесят членів, що не хотіли додержати даного слова. Коли вже присуд смерти на когось проголошений, то вже ніякої апеляції, ні рятунку від нього нема. Бо навіть коли б і пощастило такому засудженому на якийсь час добре сховатися, то все таки йому це не довго поможе, бо тайні сітки нашого товариства розставлені по всім широкім світі. А тепер прошу Вас, Отче, вислухайте ласкаво сповіди з усього мого життя; буде це сповідь дуже довга, бо сумління моє обтяжене кров'ю, святокрадством й усякими іншими злочинами. Маю заледве одну годину перед собою— сказав він, поглянувши на свій золотий, брилянтами оздоблений годинник.— Не тратьмо отже дорогого часу!

Так сказавши, він став навколішки біля мого крісла.

Минула може година, а може навіть і ні, як нагло відчинилися двері, й до сальону ввійшло кілька мужчин, щоб засудженого випровадити на смерть. Мій каянник став їх тоді сердечно просити, щоб дарували йому ще бодай пів години часу, бо сповідь ще не скінчена. Вони спочатку навіть чути про це не хотіли, бо— казали— вже й так перша по півночі минула. Один із них навіть ухопив його вже був за плече бажаючи силоміць витягнути його за двері. Тоді засуджений покликався на приречення товаришів, що оставлять йому повну свободу в справах вічного спасення. Я також долучив тоді свою сердечну просьбу до просьби мого нещасного каянника. Богу дякувати, ті страшні люди дали себе вблагати, і дарували йому ще двадцять мінут. За той час він щасливо закінчив свою сповідь. З якнайщирішою скрухою а при тім із найвищою потіхою поєднався він з Господом Богом, одержавши від мене святе розрішення. З вдячности за

це він поцілував мою руку; одночасно я почув, як на руку впала мені його гаряча сльоза. О, як мені було тоді прикро, що я не міг йому дати святого Причастя! Замість пресвятого Тіла Христового, дав я йому мощі святого Хреста, що їх до того часу носив я все на грудях, як скарб найдорожчий. Я щиро заохотив свого каянника покласти всю свою надію на Того, що на хресним дереві за гріхи цілого світа так страшно мучився, і перед смертю так ласкаво помилував розп'ятого розбійника. Зворушений аж до сліз, він ніжно притулив святі мощі до уст, і заховав їх на грудях під одежою. Тоді я спитав його, чи не має ще якої важної справи, що я її міг би полагодити.

Попросив мене отже, щоб я поздоровив його найдорожчу й дуже побожну дружину, та й дві дочки, що з них одна вступила до Згромадження Пресвятого Серця Ісусового і напевно багато молилася за свого безбожного батька.

—Прошу Вас, Отче, скажіть їм, що я закінчив своє життя зовсім по-християнськи, поєднавшись сердечно з Господом Богом.

—Добре,— сказав я,— дуже добре, одначе я боюся, що вони мені не схочуть повірити, коли не покажу їм якогось цілковито ясного доказу. Прошу мені отже написати для них кілька слів: коли побачать ваше власноручне письмо, тоді напевно повірять, і це буде для них великою потіхою в гіркім смутку.

Він тоді видер один листок із свого записника, й такі слова написав:

—Дорога Кльотильдо! Примушений розпрощатись із цим світом, благаю Тебе, не гнівайся на мене за той біль і смуток, що його Тобі напевно завдасть моя неприродна смерть! Поздоровi від мене мої кохані, побожні діти, та потіш їх і себе саму тим, що я вмираю з Богом щиро поєднаний, та що колись там у небі маю надію з Вами стрінутись. Моліться побожно за мою бідну душу! Твій Теодор.

Незвичайно чемно вклонившись, той пан (його стан та ім'я були мені тепер уже знані) дав мені в руки свого останнього листа, й просив мене сказати йому ще кілька солодких слів потіхи. Я дуже радо був би йому говорив багато потішаючих наук нашої святої віри, але—нажаль—хутко відчинилися двері й до середини ввійшли чотири мужчини, щоб засудженого вивести на смерть. Тоді я став боронити того нещасного та пробував заслонити його своїми власними грудьми, щоб тих душогубів до нього не допустити. Не знаю, звідки набрав я тоді такої сили й відваги, щоб з тими страшними людьми змагатися. Зміркувавши, що силою нічого не вдію, я став їх просити й благати, щоб дарували життя нещасній людині, та щоб своїх рук і сумління не плямили його кров'ю. Але на всі ті мої благання ті страшні люди були глухі. Кепкуючи собі з мене, вони своїми залізними руками відіпхнули мене так сильно на бік, що я мало що не перевернувсь. Мені тоді прийшло на гадку просити їх, щоб мене самого повели на смерть, а йому позволили вернутися до своїх рідних-найдорожчих, але вони навіть чути про це не хотіли. Я кинувся тоді перед ними на коліна, і так сердечно благав, що— здається— каміння було б зворушилось, а ті нелюди ще й ногами відштовхували мене від себе. Холоднокровно звязали вони нещасного та й повели. А він іще в дверях, звернувшися до мене, закликав:

—Спасибі, Отче, за Ваше добре серце! Нехай Господь Милосердний винагородить за все добро, що ви мені вчинили. Прошу Вас, Дорогий Отче, не забувайте за мене грішного в Ваших молитвах та Службах Божих!

До глибини душі зворушений, дивився я вслід за ним, аж поки двері не замкнулись. Ще тільки якийсь час чув я глухий гомін від їх кроків у довгому коридорі, а потім знов настала цілковита тиша. Я впав на коліна й, голову схопивши в руки, став я дрижучими устами проказувати молитву й сердечно просити в Бога ласки та милосердя для того нещасного, що від людей не міг уже нічого доброго сподіватися. Те, що я тоді в своїй душі перетерпів, тільки Бог один знає, а словами виповісти це— неможливо. За свого життя пережив я, правда, вже неодне страхіття: кілька раз доводилося мені чути, як страшно ревіли тигри й пантери в пальмових гаях та скалистих проваллях Етіопії; одного разу огидний крокодил уже роззявив був на мене свою жахливу зубату пащу та й мало що не досягнув мене; раз, під час моєї мандрівки через ліс, велетенський вуж-давун уже накинувся був на мене, і був би напевно задушив мене своїми дужими звоями, якби не гострий ніж, що я тоді, на щастя, з собою мав; не багато бракувало мені до смерти й тоді, коли дикі мурини з Дарфур і Вадай намагались поцілити мене своїми затрутими стрілами... Одначе вся дикість земних потвор та найменш цивілізованих народів, здається, не така страшна, як ота діявольська злоба нелюдська жорстокість і невмолима суво-

рість тих таємних товариств, що залюбки говорять про волю, рівність та братерство, а в серці ховають гадючу їдь, без ніякого жалю мордуючи тих, що їх повинні признати за братів. З діявольською ненавистю ті товариства намагаються явно й скрито захитати підвалинами Христової Церкви, щоб на її руїнах розпочати будову нової вавилонської вежі. Тисячі думок тиснулися мені тоді до голови. Кругом мене було тихо, мов у гробі. Краплі холодного поту виступили мені рясно на чоло, й мені здавалося, що я живцем похований. Як довго мучили мене ті душевні тортури, цього напевно сказати не можу.

Але, здається мені, що добра година пройшла, поки знов відчинилися двері й чотири страшні мужчини стали коло мене. Навіть не чекаючи, аж мені скажуть, я сам простягнув до них руки, щоб їх вони закували в кайдани. Вони усміхнулися, потім зав'язали мені очі, та й знов водили мене всілякими коридорами та сходами то вгору, то вдолину, то вправо, то вліво, як і першого разу. Нарешті зняли мені перев'язку з очей. Я знаходився знов у якімось прекрасному сальоні, що був дуже ясно освітлений. Всі вікна були щільно заслонені віконницями. На великих столах було повно полумисків з розкішним печивом, овочами й усякими присмаками; в блискучих срібних самоварах кипів китайський чай а густо наставлені бутельки ріжної форми, барви й величини позволяли легко додуматись, що тут "уживання світа" доходить дійсно до найвищого ступеня. В сальоні був постійно рух. Численні пані й панове то входили до нього, то знов виходили.

Деякі сиділи за столами та й їли, інші тихо розмовляли собі по кутках; тут одна група гостей голосно сміялась, слухаючи якогось дотепного жартуна, а там знов стояв хтось сам один, мов би затоплений у глибоких думах. Кілька елеґантних дам і панів приступили до мене й просили, щоб я теж приступив до стола та трохи покріпився, але я їм за це подякував, кажучи, що нічого їсти не буду, бо ґодинник вже показує третю по півночі, а я конче хочу правити вранці Службу Божу. Почувши це, вони вже більше мене не припрошували, і віддалилися. Але коли я збирався, щоб відійти з того таємничого бенкету, приступило до мене знов кілька панів, запровадили мене сходами вниз, там зав'язали мені очі, та й посадили в карету, що вже стояла напоготові. По кількох годинах швидкої їзди то брукованими вулицями, то знов м'якими польовими дорогами, карета спинилася. Мої товариші мовчки

випровадили мене на вулицю, потім ішли разом зо мною кілька кроків, і нарешті посадили мене на якийсь твердий, залізний предмет. Холодний піт виступив мені на чоло, бо я подумав собі, що аж тут позбавлять мене життя. Може з годину просидів я в отій тривозі без ніякого руху, але смерть не надходила. Тоді я відітхнув трохи легше, а тому що не чути було ані нічиїх кроків, ані людських голосів, я набрав більше відваги, і трохи відслонив собі очі. Я був цілковито сам. Наглим рухом руки зірвав я ту перев'язку з очей, і вставши з залізного крісла, я зачав розглядатися уважно кругом. Тому що вже починало потроху ровиднюватися, я легко зміркував, що ті страшні люди залишили мене серед якогось парку, що був обсаджений гарними деревами й кущами. Якраз недалеко від мене стояла велика теплярня, а в ній повно всіляких заграничних рослин. Я підійшов ближче до тієї будівлі, шукаючи якого виходу на дорогу. Тоді завважив я двері, що провадили до невеличкого, але доволі чепурного дому. Я несміло застукав у ті двері; за хвильку вийшла якась жінка, дуже здивована, що так удосвіта хтось приходить. Я перепросив, що в таку ранню годину не даю їй спокою, але я збився з доброї дороги, вертаючись від хорого. Жінка закликала свого чоловіка й сказала:

—Ось Отець духовний заблукали сюди до нас і не знають, як ізвідси вийти; тож візьми та й виведи їх на добру дорогу.

—Але скажіть мені насамперед, де я властиво тепер є? —запитав я трохи несміло.— Чи я в Парижі?

—Звідси до Парижа, Отче, треба їхати добрих три години— відповів мені той молодий, кремезний мужчина.

Я спершу навіть не знав, що властиво на це казати, так сильно був я збентежений.

—Три ґодині треба їхати звідси до Парижа,— повторив я сам собі механічно, та й замислився.

—Чи Вам, Отче, скоро треба бути в Парижі?— запитав мене той огородник;— у мене є коні й візок, то можу легко стати в пригоді. Я таки незабаром туди поїду, бо щодня вожу до міста квітки та городину.

З великою втіхою та вдячністю прийняв я ту щиру пропозицію зичливого огородника, і ми разом вибрались у дорогу; і дійсно за три години я вже був у себе вдома. Одначе Служби Божої того дня я вже не смів правити, бо почував себе занадто розстроєним та розбитим, як на тілі, так і на душі. Ледве живий приволікся я до своєї кімнати

й відразу кинувся на крісло. А в голові ворушилось питання: чи всі оті мої страшні пригоди останньої ночі,— то був лиш хворобливий сон, чи направду дійсність? На жаль —то була невмолима й жахлива дійсність!

Наступного дня відправив я в найближчій церкві сестер-монахинь Службу Божу за душу нещасного члена тайного товариства. А коли по Службі Божій я вже мав відійти, сестра настоятелька запитала мене, чи я припадково не хорий, бо страшно зле виглядаю. Я спочатку дав їй на це відповідь виминаючу й неясну, але бачучи, що вона такою відповіддю не задоволиться, я росказав їй усі страхіття, що мені попередньої ночі трапились. Вислухавши мого оповідання, настоятелька, зворушена до сліз, сказала мені, що дочка замордованого пана є монахинею якраз у їх манастирі, та що дуже багато молиться за свого батька, знаючи, що він належить до тайного товариства. Вона напевно дуже втішиться, коли почує, що її найдорожчий батько щиро до Бога навернувся.

Другого дня (а то вже було свято Різдва Христового) знов роздумував я про ту таємничу історію. Взявши в руки паризьку ґазету, я мимоволі став переглядати ту сторінку, де звичайно бувають оголошені всілякі випадки смерти; тим разом вичитав я, що в міській трупарні виставлено шість трупів якихось незнаних осіб. Я негайно зібрався й побіг до тієї трупарні, сподіваючись, що пізнаю там трупа мого знайомого. Але, на жаль, ані один з тих трупів не був подібний до нього. Розчарований та невдоволений, хотів я вже вертатися додому, аж тут дивлюся, а на стіні трупарні, на шнурочку висить моя срібна коробочка з дорогоцінними мощами правдивого Господнього Хреста; розглянувшись ліпше, я розпізнав також повішене на стіні убрання знайомого пана. Приглядаюся тоді докладніше до найближчого трупа, і пізнаю, що він дійсно той сам, хоч і немало змінений на обличчі. Щоб іще краще переконатись, що то направду він, я відслонив його шию і дійсно завважив там дві малесенькі дірки,— знак, що обидві головні жили були пробиті. Сторож трупарні приступив до мене й запитав цікаво:

—Чи ви може шукаєте між цими покійниками когось знайомого?

—Ні, пане,— відповів я йому,— я вчився колись медицини, тож люблю розпізнавати всілякі роди смерти.

Так кажучи, я неправди не говорив, бо дійсно в своїх молодих літах я трохи вчився медицини, і це мені потім на

місіях в Африці дуже придалося.

Цього пана витягнули з річки Секвани, —сказав сторож,— він був утопився.

Я мовчав, щоб не зрадити перед ним свого болючого секрету, і тому полишив його в переконанні, що той пан дійсно в річці Секвані утопився. Мені дуже хотілося здіймити зо стіни дорогоцінні мощі, а боявся, що цим можу звернути на себе небезпечне підозріння. Також прийшло мені на думку, що може ніхто не схоче зневажати такої святої речі,— і тому я відступив від свого заміру. Наступного дня знов пішов я правити Службу Божу в монастирській церкві сестер. По Службі Божій прийшла до мене до розмовниці одна сестра, і заливаючись слізьми так до мене промовила:

—Прошу Отця, моліться в ваших Службах Божих за мого нещасного батька!

—Чи можу спитати Вас, Сестро, що сталося з Вашим батьком?

—Ах,— відповіла вона,— я втратила свого найдорожчого батька, і то подвійно втратила: і в часі, і в вічності! Коли б був умер в ласці Божій, я була б якось ту втрату переболіла за Божою поміччю, але вмерти нагло після такого безбожного життя,— о, це страшне, невимовно страшне! Як би я могла ще для свого батька щось добре зробити, я охоче прийняла б на себе всі кари чистилища аж до Страшного Суду! Всі недуги, каліцтва, терпіння й прикрощі земні, а навіть усі муки пекельні, здається, не були б мені страшні, якби можна було ними врятувати ту душу, що для мене така дорога.

—Сестро, не смутіться занадто!— промовив я.— Милосердний Спаситель помилував розп'ятого розбійника в останню хвилю життя! Тож і Ваші сердечні молитви напевно перед Богом не пропали, і дорогому батькові Вашому помогли.

—На жаль, мушу в цім сумніватися,— відповіла монахиня, —бо мій батько був членом тайного товариства, а хто вже раз туди попався, той навіть у хвилі смерти відкидає всяку поміч нашої святої релігії.

—Ну, а що було б, як би так, не зважаючи на всі оті припущення, Ваш батько перед смертю щиро висповідався?

—І я витягнув з кишені та й показав їй передсмертну записку її батька. Вона побачивши його власноручне письмо, притулила ту записку собі до уст, потім упала на

коліна та, піднявши вгору заплакані свої очі, закликала голосом сильним і повним радости:

—Боже! Слава й подяка Тобі на віки вічні! Мій найдорожчий батько врятований!

НА ПРЕСФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕПЯ" ЗЛОЖИЛИ:

М. Жмутин, Бриджтон, $2.50; К. Нагнибіда, Арран, $2.70. По $1.00: М. Дудар, Елмайра, Ф. Рудик, Бофало, А. Чикорлій, Форт Віліям, П. Щербак, Честер, К. Погорецька, Гронлід, Н. Кропивницький, Давфин, С. Романів, Фирпорт, М. Михайлюк, Винторп. По 75ц.: М. Попівний, Рочестер, А. Зуп, Сейр, В. Павлів, Рочестер, А. Зубрицький, Відір, 50ц. і Н.Н. 20ц.

Хто Слідуючий?— За ласкаві жертви всім добрим жертводавцям щиро дякуємо. Адміністрація "Голосу Спасителя."

** ** **

Арран, Саск.—В четвер дня 25 лютого відбулося поминальне богослуження в церкві св. І. Хрестителя за душу бл. п. Василя Кінащука, котре відправив місцевий парох о. Н. Сірий. По богослуженні приятелі і запрошені гості удалися до хати Анни Кінащук, жени покійного, на поминки, підчас яких Кирило Нагнибіда, приятель родини Кінащуків, зібрав на пресфонд Голосу Спасителя і Будучности Нації $6.70. З цеї суми призначено на Г.С. $2.70. Крім пресфонду Кирило Нагнибіда приєднав одного нового передплатника на Голос Спасителя і Будучности Нації, а це свого брата Василя, котрий відразу зложив $2.00 на передплати.

Подаємо імена жертводавців, котрі зложили на пресфонд Г.Сп. і БН.: Анна, син Андрій і жінка, разом дали 70ц., 50ц. дав Кирило Нагнибіда, по 25ц. зложили: Олекса Корчак, П. Німець, Василь Нагнибіда, Стефан Камінський, Ігнатій Німець, Е. Гусак, Михаїл Губич, Онуфрій Зарицький, Демко Кінащук, Василь Войтків, Марія Мартинюк, Ірина Корчак, Марія Німець, незнаний. 30ц. дав Федір Войтків, а 20ц. Роман Томінчук. Дрібні жертви винесли $1.50. Кирило Нагнибіда.

Щири дякуємо усім жертводавцям за ласкаві жертви, а пану Нагнибіді за переведення збірки і за прислання її до нас.

Адміністрація "Голосу Спасителя."

ДО ХРИСТА

(Історична Драма в Чотирьох Діях—Докінчення)

Прокуль: Може й гарне, та не для всіх. Там на фронті, я охоче виконував би свої вояцькі обов'язки, та боровся б із ворогами Риму; але тут вести на смерть зовсім невинних людей... о! це мене обурює... цього я стерпіти не всилі. Адже я не кат,—я чесний римський лицар!

Офіцер: Таких, як ти, Прокуле, тут, на жаль, не багато знайдеться! (тихше): Чому не підготовляєш повстання? Ми тобі з охотою допоможемо...

Прокуль: О, ти, бачу, мене ще не знаєш. Таке діло мені зовсім не під смак. Я ж присягав цісареві на вірність, і слова свого не зламаю.

Офіцер: І я теж ні. Але ось уже пора кликати християн; про розмову нашу, ти, розуміється, нікому й словечка не скажеш—правда?

Прокуль: Можеш числити на мене. (Офіцер відходить на ліво).

Прокуль (зідхає): За хвилину приведе їх сюди. Чи між ними буде й Фульвія?...

Офіцер (гострий тон і рухи): Ставайте вряд! Чи всі прийшли? (числить їх).

Прокуль (побачивши між ними Фульвію): Ах, Фульвіе! (вхопився за голову).

Офіцер: Підпиши мені оцей папір: якщо когось із-поміж них забракне, то це твоє діло. (Прокуль підписує). До побачення, сотнику! (відходить на ліво).

Прокуль: Звичайно ті, що йдуть на смерть, складають поклін цісареві; але я сьогодні клоню свою голову героям, що смерти не бояться! (Низенько кланяється християнам). А тобі (показує рукою на Фульвію) маю щось важне сказати. (Обоє відходять на бік).

1-ий християнин: Чи це не той сам офіцер, що раз на наші збори приходив?

2-ий християнин: Так, то він сам.

1-ий християнин: І він нас тепер поведе на арену на смерть? То може він до нас на збори приходив, як шпигун?

2-ий християнин: Думаю, що ні; він може й сам незабаром навернеться.

1-ий християнин: Дай Боже! Нехай наша кров вийде йому на

добро та на спасення.

Прокуль (що досі тихо розмовляв із Фульвією збоку, вертається до християн, і каже): Поки зачнуться ігрища, відійдіть іще в ту другую келію; я вам не ворог, я знаю, що ви ні в чім невинні; скажіть мені сміло, які в вас останні бажання: зроблю, що тільки зможу, щоб вам останні хвилі осолодити.

Тимотей (пошепки порадившись із другими): Коли ти такий прихильний до нас, то просимо тебе, дай нам трохи пшеничного хліба та й правдивого вина.

Прокуль: Дуже радо вам це доставлю, але прошу вас, ідіть уже в ту другу келію. (Відчиняє їм двері, вони всі входять туди, та Фульвію стримує Прокуль за руку): Фульвіе!

Фульвія: Прокуле, роскажи мені скоро: що сталося з моїм батьком?

Прокуль: (сумно): На жаль...

Фульвія: Умер? (Руку кладе на серце, й плаче). Умер... умер ... у темряві поганства (плаче).

Прокуль: Останнього дня я ще був коло нього: він постійно про тебе згадував; просив мене, щоб я тебе за всяку ціну рятував, а останні його слова були такі: "перекажи їй, що її батько перед смертю помолився до Бога християн!"

Фульвія (радісно): Не вже це правда?

Прокуль: Чиста правда!

Фульвія (підіймає руки вгору): Боже! Дякую Тобі всім серцем за цю ласку! Тепер уже можу мати надію, що свого дорогого батька віднайду в небі; там уже нас ніяка сила не розлучить. (До Прокуля): Кажи мені, що тільки знаєш про нього.

Прокуль: Він перед смертю узяв собі твій хрестик із молитовниці, і коли ми разом розмовляли, я бачив, що він увесь час на той хрестик ніжно споглядав; а як уже мало не вся кров ісплила з його жил, я виразно бачив, що завмираюча його рука той хрестик іще судорожно стискала наче б боялася той скарб свій дорогоцінний стратити.

Фульвія (схопивши голову в руки): Ах, таточку любий! Які страшні болі ти мусів, бідний, витерпіти! Але я християнка— тож надіюся, що Господь прийме Твою душу до свого Царства; там ми обоє небавом стрінемось.

Прокуль: Я закрив йому очі, а потім кинувся шукати тебе. А коли не вдалося мені ніде тебе знайти, я зрозумів, що тебе зрадили. З тієї хвилі я бігав до цирку на кожні ігрища, думаючи, що тебе там побачу. І кожний раз вертався я звідтіль бігцем, щоб не бачити, як ллється кров невинних людей.. А сьогодні... (заломлює руки з жалю).

Фульвія: Не жалуй мене, Прокуле; я почуваю себе дуже щасливою!

Прокуль: Але ж я не позволю, Фульвіе, щоб тебе за кілька хвиль пожерли тут хижі звірі; я мушу тебе вирятувати; ось я тепер на сторожі коло в'язнів: незабаром почнуть сходитися люди до цирку, тоді ти можеш замішатися між них, і вийти зовсім непостережена. Я вже придумав для тебе добру схованку.

Фульвія: Ні, дорогий Прокуле, мені вже втікати не можна.

Прокуле: Чому? Чого ж боїшся? Ніякої небезпеки нема. Чи конче хочеш умирати?

Фульвія: Бог мені свідок, що я собі смерти не шукала. Коли ж Бог до того допустив, щоб мене зрадили й на смерть засудили; коли Бог дав мені таку велику силу, що я всі страхіття й погрози в судах щасливо перебула, то можу сподіватись, що Він і на далі мене не опустить, і поможе мені й останні муки й тортури перенести. Коли за кілька хвилин голодні звірі кинуться на мене, щоб мене розшарпати, мої тілесні судороги будуть тривати коротко, а потім... ах, яка велика нагорода? Чому хочеш ти відібрати мені ту славну пальму, що її я хочу й повинна собі здобути?

Прокуль (сумно): Я знаю, Фульвіе, що ти смерти ні трохи не боїшся, але я сподівався, що ти зглянешся на мене...

Фульвія: Якщо хочеш увільнити когось із тих невинних, то можеш: тут є одна мати, що має дрібні діти; тут є також один син, що без нього старенький батько його не зможе собі ніяк дати ради. А моє життя нікому непотрібне: батько й Маркила кличуть мене до себе.

Прокуль: А про мене ти не думаєш? Ти не хочеш жити разом зо мною?

Фульвія: Я хочу вмерти за тебе, хочу смертю своєю випросити Тобі в Бога небесне благословення.

Прокуль: Пригадай собі, як ми колись мріяли про тихе щастя на дорозі життя...

Фульвія: Подібно як мене кличуть тепер, так і я покличу тебе колись до себе.

Прокуль: Я знаю, що прийдеться вмерти мені з туги й розпуки, але чи потім віднайду я тебе?

Фульвія: Так, ми напевно можемо бути з собою злучені на віки. Чи бажаєш такого щастя?

Прокуль: Так, бажаю з тобою бути, й ніколи не розставатись.

Фульвія: Отже не задержуй мене на землі, а ходи разом зо мною до неба. Піднеси своє серце понад мене, бо я тільки немічне сотворіння; полюби своїм серцем Того, що нас усіх сотворив, і всіх нас у своїй руці держить; поклонися правдивому Божому Синові, Ісусові Христові, що за нас грішних на хресті мучився й

умер. Обмийся цілющою водою святого Хрещення...

Прокуль: Так, так, Фульвіе: я хочу вірити в правдивого Бога; я знаю, що всі римські боги—пуста людська видумка. Чи цього ще за мало?

Фульвія: Віддай себе в руки правдивого Бога сміло; з любови до Нього виречися всього: людської слави, земної любови, а навіть власного свого життя.

Прокуль: Слави, любови, життя? Ні, серце моє ще на таку жертву не приготоване.

Фульвія: Ну, то принаймні кажи й повторяй Богові, що Його любиш і хочеш у Нього вірити.

Прокуль: Вірую, Господи, що Ти один правдивий мій Бог! Ти сам уже скріпи в моїй душі цю віру немічну-слабу!...

Фульвія: Тепер уже позволь мені відійти до братів-християн; хочу разом із ними молитися ще.

Прокуль (бере її за руки): Ах, Фульвіе, з тієї келії ти вийдеш хіба на смерть. (Фульвія вививається йому з рук, і йде до келії; він сумно споглядає як двері за нею зачиняються).

Майстер ігрищ (надходить з лівого боку): Вже пора відчинити двері до цирку. Чи в'язні є?

Прокуль (сумно): Так, вони всі там. (Показує на право).

Майстер: Нарід уже нетерпеливий, мушу відчинити двері.

Прокуль: Роби, як знаєш. (Майстер виходить, чути скрегіт великих ключів, дзеленкотіння ланцюгів, а потім галас і шум народу за лівою кулісою).

Валеріян (входить гордо, зодягнений, як сенатор): Гей, там, старшино!

Прокуль: Я тут. (Сумно): Чого тобі треба?

Валеріян: Чи нема там між в'язнями... (нагло відвертається, й сам до себе каже потиху): Ах, безсмертні боги! То це ж Прокуль тут є! (Хапається за голову).

Прокуль (стискає кулаки): Що?! Валеріян? Ах, ти, підлий зраднику!

Валеріян (по хвилі опам'ятався, й гордо каже): Я не зрадник! Я вірно служу цісареві. Я сенатор.

Прокуль: Ах, ти, підляку! Ти сенатор? На місце того, що його ти так підло зрадив і видав на смерть? А тепер сюди приходиш шукати ще другої жертви? Геть ізвідсіля!!!

Валеріян: Тоді піду, коли мені схочеться. Чи Фульвія тут?

Прокуль: Геть від неї, негіднику! (хватає за меч).

Валеріян: О, ти певне сюди прийшов, щоб її звідси випустити. Що?

Прокуль: О, цього тобі треба? Йди, йди, проклятий донощику, сповісти про це всіх, кого тільки можеш.

Валеріян (лагідно): Слухай, Прокуле, якщо Фульвія тут, то прошу тебе, постарайся, щоб вона звідси втекла.

Прокуль: О, то ти аж на такі підлі хитрощі пускаєшся? Геть ізвідсіля!

Валеріян (лагідно): Не віриш мені: я тебе розумію. Одначе я говорю щиро. Я не хотів би допустити до того, щоб і Фульвія умерла: вже маю досить тієї крови. Дух Аврелія мучить мене страшно; як би так можна врятувати Фульвію, то було б краще не тільки для неї самої, але й для тебе, і... для мене.

Прокуль (з досадою): Хіба ж ти зможеш вернути їй рідного батька, та й зграбоване майно? Ах, ти негіднику!

Валеріян: Ти мене не розумієш, Прокуле: я страшенно мучуся-страждаю.

Прокуль: Дуже добре розумію я тебе: клеветою занапастив ти насамперед її батька, потім нечесною дорогою дійшов до його сенаторської гідности й заграбив усе його добро, а тепер від його одинокої дитини, що через тебе йде на жорстоку смерть, хочеш іще мати прощення...

Валеріян: Слухай, Прокуле: погорджуй мною, скільки хочеш, але поможи мені її врятувати.

Прокуль: Вона, як вірна християнка, відмовилась утікати, але тобі, драбуго, не втекти від заслуженої кари: якщо є над нами справедливий Бог,— то напевно кара його тебе не мине. (Надходить майстер цирку).

Майстер: Цирк уже заповнився народом. Сам цісар уже засів у своїй льожі.

Прокуль (дрижить): Чи вже може час випускати в'язнів?

Майстер: Почекай ще кілька хвиль. Ігрища все розпочинаються боротьбою глядіяторів. Може хочеш подивитися на ту їх боротьбу?

Прокуль: Ні, це огидне!...

Майстер: Що? Не любиш дивитися, як пливе людська кров? Дивний з тебе офіцер! Увесь Рим аж пищить, так дуже хоче бачити ту кров: мабуть самі сенатори підуть незабаром боротись на арену, коли нарід цього зажадає.

Прокуль: Коли підлий раб стає у нас тепер сенатором, то зовсім не диво, що з такого сенатора зробиться небавом кровожадна потвора. (вказує рукою на Валеріяна, що ховається за майстра).

Майстер: А й справді, що робить тут оцей чоловік? Нікому ж не можна заходити сюди! Чому ти його сюди допустив?

Валеріян: До побачення, Прокуле! Але горе тобі! (Хоче втікати, але надбігає Езоп).

Езоп: Валеріяне! А ти що тут робиш? Нарід бажає тебе ма-

ти на арені.

Валеріян: Підлий рабе! Скажи насамперед: що ти тут робиш?

Езоп: Го, го, го! Тепер я горою! (Чути галас народу за лівою кулісою). Нарід домагається, щоб ти йшов,—і викруту нема.

Валеріян: Мовчи! Я вже йду.

Езоп: О, зраднику! Ти прийшов дивитися на смерть бідної Фульвії, що її ти видав до цирку

Валеріян (виходячи): Мовчи! Не гавкай, як собака!

Езоп: Го го, го! Тепер я тобі покажу, що я не тільки гавкати, а ще й кусати вмію, як собака. Ти мене намовляв і змушував до найстрашніших злочинів, а своїх обітниць не додержав ні разу: тепер прийшла моя година жорстокої пімсти!

Валеріян (до майстра): Прожени звідсіля цього раба!

Езоп: Достойний Майстре, послухай мене! Дай йому в руки меч, і ми підемо обидва боротися на арену. Я маю з ним дуже великі й важні порахунки.

Майстер (до Валеріяна): Чи годишся на його пропозицію?

Валеріян: Я тепер член римського сенату,— а не гладіятор якийсь!

Езоп: Ти член сенату? А то відколи? Якщо не погодишся на двобій, то зараз іду та й роскажу про це народові; там усі знають, що ти ще недавно був простий раб-невільник; стережися, Валеріяне, народнього обурення, бо буде тобі далеко гірше.

Валеріян: Ну, нехай уже! Ходім на двобій! (До Майстра): Дай мені гострого меча.

Майстер: Ось маєш! (дає йому свого власного меча.)

Валеріян: Стережися, підлий рабе, бо горе тобі! (погрожує мечем).

Езоп: Ти думаєш, що висмикнешся з моїх рук? О, ні! Марш уперед!

Валеріян: Побачимо! (виходить на ліво; чути брязкіт шабель, оплески народу, галас і слова заохоти для борців).

Майстер (придивляється здалека, й плеще в долоні): Славно, славно, добре йому так... дуже добре... (До Прокуля): Випровадь уже християн! (Виходить на ліво, плещучи в долоні).

Прокуль (насамперед сумовито споглядає на ліво, потім поволі йде на право, відчиняє двері й каже): Виходьте всі, бо надійшла пора! (християни виходять на сцену; за сценою чути могутній галас товпи; християни моляться).

Прокуль (до Фульвії): Чуеш, Фульвіе, як страшно верещить товпа?

Фульвія: Домагаються, щоб ми вже йшли на смерть. Бідний нарід! Як низько він упав!

Прокуль: Ні, то кара Божа! Валеріян з Езопом борються мечами на арені.

Фульвія: Валеріян? Ах, Боже, прости йому всі його злочини!

Майстер (входить): Вже по всьому: обидва лежать убиті.

Прокуль: Обидва лежать убиті? О, Боже, бачу я, що суди Твої справедливі, та що за зло Ти поправді караєш!

Майстер: Так, але нарід дуже невдоволений, що двобій той так хутко закінчився. Тому треба мерщій провадити на арену християн. (За сценою знов чути шалений крик; майстер дивиться якийсь час на християн мовчки, а накінець каже): Ласкавий наш імператор іще й тепер готов дарувати вам життя, якщо відречетеся тієї поганої секти, й принесете кадило на престіл Августа. Ану, хто з-поміж вас послухає доброї моєї ради? Хай виступає вперед! (Чекає хвилину, та ніхто не рухається з місця). Ще останній раз вам кажу: віддайте славу й честь нашим римським богам, а ні—то згинете марно всі у лютих муках.

Тимотей: Між нами страхополохів нема: всі ми з охотою життя своє віддамо за славу й честь Ісуса Христа.

Майстер (До Фульвії): Слухай мене принаймні ти: як бачу, ти ще така молода й така гарна,—чи не хочеш жити?

Фульвія: Йди геть від мене, спокуснику! Я християнка, й християнкою хочу умерти!

Майстер (до Августи й Мірти): А ви ще майже діти: чи не страшно вам? За хвилю голодні звірі будуть вас гострим зубом на куски роздирати. Послухайте мене, відійдіть набік, а цісар вас напевно помилує.

Мірта: Для цісаря буде багато краще, коли я помру; я рішилась віддати своє молоде життя на жертву, щоб спасти бідну душу нашого імператора.

Майстер: Ну, і як? Ніхто не хоче покоритися волі цісаря? Нехай буде по-вашому! (До дівчат): Ви йдіть перші, ви ще малі—вас не будуть довго мучити: вам тільки зрубають голови. (Обидві беруться за руки й виходять. Чути стукіт). Ах, жаль серце стискає: такі діти мусять голову покласти під сокиру! (Увесь час він дивиться на ліво). Але що ж, коли вони такі вперті?... Дійсно: в цих людей видко якусь надлюдську відвагу... Так, уже по всьому: голови покотились уже на пісок арени.

Прокуль (він увесь час нервово проходжувався): Ах, цього вже надто багато! Не можу вже довше опиратись Богові, що мене так ласкаво просвічує! Смерть тих мучениць учинила чудо: насіння їхньої крови вже починає кільчитись; я вже вірю в правдивого Бога християн: я хочу так само вмерти, як вони! Я християнин! Чуєте? Я християнин!...

Фульвія: Слава Тобі, Ісусе Христе!... Тепер я вже можу йти на смерть цілковито спокійна, а навіть весела.

Прокуль (бере її за руки):Так, дорога Фульвіє, помремо разом, і ніяка сила нас уже не розлучить!...

Майстер: Що з тобою сталося? Іди геть ізвідси, бо горе тобі!...

Прокуль: Так, я хочу, щоб і мене стрінула та сама доля, що й братів моїх; (Стає поруч із християнами.)

Майстер (хватає його шаблю): Віддай зброю! Арештую тебе!

Прокуль: На маеш! (віддає йому свого меча; за сценою чути крики: браво! браво! хай живе! Ні, ні, на смерть його!)

Майстер: Цісар приказав віддати вас хижим звірам на поталу.

Всі християни: Добре, добре, ми вже готові! Господи, Ісусе, кріпи нас, немічних!

Прокуль: Ходи, Фульвіє, підемо разом на вічне весілля в небі!

Фульвія: Там, де любов безперестанку цвіте, та й ніколи не відцвітає...

Прокуль (піднявши очі вгору): Ісусе Христе! Тільки Тобі, одинокому моєму Панові-Володареві, хочу тепер служити всіма силами! Тільки в Тебе можна дослужитися правдивої слави, що ніколи не меркне, не темніє. Тільки Тебе одного варто любити всім серцем, понад усе. Тепер я це вже добре розумію! Ах, обмий мене, Господи, з усього земного бруду, поки ввійду я до Твого вічного царства! Обмий мене моєю власною кров'ю, що її за хвилю маю пролляти. Нехай ця кров буде плодовитим насінням нових християн! Віддаю Тобі, Ісусе Христе, в жертву цю мою кров за всіх тих, що Тебе ще не знають. Прийми мою кров за всіх моїх рідних, дорогих, за всіх моїх земляків, за мій рідний край, за батьківщину мою. Вчини, щоб усі Тебе ясно пізнали, щоб усі любили Тебе!

Майстер: Мовчи вже, мовчи, плетеш, немов у гарячці! (За сценою чути крик: Смерть християнам! Смерть!...)

Прокуль: Слава нехай буде во віки Ісусові Розп'ятому! (бере Фульвію за руки, й виходять разом; за ними йдуть смілою ходою всі інші християни).

Всі разом: Ходім, поспішаймо на зустріч Ісусові Христові!...

(Завіса спадає.—Кінець Драми).

Всякий, хто слухає ці слова мої й виконує їх, буде подібний до чоловіка мудрого, що дім свій збудував на скалі; і пішли дощі, і ринули води, і подули вітри, та й наперли на той дім, одначе він не завалився, бо оснований був на камені. Всякий же, хто слухає ці мої слова й не виконує їх, буде подібний до чоловіка нерозумного, що свою хату збудував на піску; і полились дощі, і ринули води, і подули вітри, та й наперли на ту хату, а вона завалилася, й руїна її була велика. (Матей, 7, 24-27).

КОЛИ ЧОГО НЕ ЗНАЄТЕ, ... СПИТАЙТЕ В ТИХ, ЩО ЗНАЮТЬ!

7. Питання: В малім катехизмі, що його маю перед собою, сказано, що коли в Велику П'ятницю Спаситель умер на хресті, то зараз Його пресвята Душа зійшла до аду. На дальше питання: "Що це таке ад?" читаю відповідь: "Ад—то було якесь особливе місце, де душі праведних, що померли перед приходом Ісуса Христа, спокійно та без ніяких болів очікували Спасителя." Більш нічогісінько про ту справу малий катехизм не каже, а мені тим часом насуваються до голови всілякі інші питання; я хотівби знати, які то властиво ті праведні душі в аді були, скільки їх там було, тай чому вони, замість до неба піти, в ад попалися. Чи може ще недостойні були з'явитись перед Божим Обличчям, і насамперед мусіли в аді удосконалюватись? Чи може той ад — то було якесь таке старозавітнє чистилище?

Відповідь: До праведників, що в аді очікували Спасителя, зачисляємо всіх тих, що перед Ісусом Христом померли в Божій ласці, не маючи на сумлінні ніякого смертельного гріха. Перший із тих, що так щасливо зійшли з цього світу, був праведний Авель; йому отже першому довелось увійти в оту таємну країну аду. Слідом за своїм найдорожчим сином Авелем пішли туди опісля Адам і Ева, бо ж і вони, по довгих літах гіркої покути за свій великий гріх, умерли в Божій ласці. І в міру того, як проходили віки, країна аду стала щораз більше заселюватись та наповнятися новими мешканцями.

Деякі з-поміж них дуже добре нам знані, як наприклад праведний Ной, що в час жахливого потопу разом зо своєю родиною врятувавсь від загибелі, або преславні ізраїльські патріярхи Авраам, Ісаак і Яків, або великі Божі Пророки: Мойсей, Давид, Ісай, Єремія, Даниїл, Йона, та й багато інших старозавітніх Святих. А з тих, що вже до Нового Завіту зачисляються, були в аді такі, як праведний Симеон, що перед самою смертю мав невимовне щастя держати Боже Дитятко на руках або великий Пророк і Предтеча Господній, Іван Хреститель, або святий Йосип, голова пресвятої Родини в Назареті. Так, навіть той улюблений святий Йосип, що так солодко умер в близькій присутності Ісуса й Марії, не пішов по смерти просто до неба, а мусів якийсь час перебувати в аді.

Опріч тих великих та надзвичайних Святих, були ще в аді всі ті, що хоч за свого життя багато грішили, то все таки накінець

із Богом поєдналися та в ласці Божій померли. Не знаємо ані їх імен, ані їх докладного числа,—це все для нас недослідима Божа таємниця, що хіба аж у вічності буде цілковито роз'яснена. Але вже й тепер можемо зовсім сміло сказати, що число тих навернених душ напевно не мале було; пам'ятаймо, що Ісус Христос мав померти на хресті за всіх людей, тому ласка Божа вже від самого початку стукала до кожної людської душі, заохочуючи її до щирого навернення.

Якщо між тими, що в ласці Божій з цього світу сходили, були такі, що перед смертю ще всіх своїх провин не спокутували, то вони на якийсь час ішли до чистилища; там, серед лютих страждань, платили вони всі свої довги Божій справедливості, і тільки тоді можна їм було переступити поріг святого аду.

Як бачимо, ад був зовсім щось інше, ніж чистилище. В аді не було ніякого терпіння, ні болю, ні смутку, ні очищення. Там перебували душі, вже наскрізь чисті й святі, серед невимовного спокою та радости. Той ад,— то був властиво Божий рай. Коли Ісус вислухав на Голгофті покірну молитву розкаяного розбійника, то сказав йому виразно: "Направду, направду кажу тобі,— ще сьогодні будеш зо мною в раю." Ісус, розуміється, говорив тоді про ад, а не про властиве небо, бо ж Його пресвята Душа не до неба відійшла в Велику П'ятницю, а до аду. Отже ясно виходить, що ад— то правдивий рай. Одначе, не зважаючи на всю свою святість та цілковиту непорочність, ніхто з тих праведників не осягнув був іще найвищої радости, бо в аді ніхто з них не бачив іще пресвятого Божого Обличчя. Відвічна Божа постанова була, що ніхто з смертних людей на Боже Обличчя не погляне, аж доки Спаситель світу не помре, аж доки ціна відкуплення роду людського не буде дійсно заплачена. І власне та Богом від віків назначена хвиля, настала в Велику П'ятницю около третьої години пополудні, коли Ісус, закликавши голосно: "Отче, в руки Твої віддаю душу мою," похилив голову, та й умер. Тоді та пресвята Ісусова душа, відділена від тіла, але надалі нерозривно злучена з Божеством, зійшла до аду. І власне в ту хвилю всі праведники, що в аді тоді були, одержали найвищу потіху, бо ясно й відкрито побачили Пресвяту Божу Тройцю, цебто безмежний океан життя, радости та щастя...

З тієї хвилі всі праведники в аді зазнавали вже направду невимовної небесної радости та втіхи. Одначе до неба вони ще відразу не пішли. Небо оставало перед ними надалі замкнене аж до Вознесення. Бо не випадало, щоб хтось із звичайних людей до неба ввійшов, поки Божий Син, воскреслий і прославлений, гуди врочисто вознісся. Так: небесна палата, приготована для праведників уже від самого початку світу, стала відчинена аж

сорокового дня після Христового Воскресення. Щойно тоді покинули праведники таємну країну аду, та й перейшли в пресвітле царство неба.

З тієї пори, кожна праведна душа, що цілковито сплатила вже всі свої довги Божій Справедливості, від разу йде до неба, та без ніякої проволоки одержує там найвищу нагороду, цебто бачить ясно й відкрито Пресвяту Божу Тройцю. А колись, як іще ціна спасення нашого не була заплачена Христовою Кров'ю на Голгофті, така праведна й очищена душа, мусіла йти до аду, й чекати там своєї подвійної нагороди, цебто неба й оглядання Божого Обличчя.

З цього виходить, що ад—то не було ніяке старозавітне чистилище, а радніш велика, прекрасна почекальня, де святі душі зовсім спокійно, без ніякої нудьги та смутку, радісним серцем піддавшись Божій Волі, дожидали своєї черги.

8. Питання: Чому на світі так багато всіляких християнських сект? Адже Христос тільки одну Євангелію проголосив, тільки одну релігію оснував, і найгарячіше бажання Його Серця було, щоб учні Його держалися разом, у згоді та єдності. Як отже пояснити те дивне, а при тім і надзвичайно сумне явище, що християнство тепер таке роз'єднане, таке розбите, та й на стільки всіляких сект роздроблене?

Відповідь: Так, Ісус Христос напевно хотів, щоб учні Його жили в єдності. Коли вже надійшла була пора, щоб Він віддав Себе в руки лютих ворогів, Христос гаряче молився за своїх учнів і до Отця свого казав: "Отче, освяти їх правдою Твоєю, щоб усі вони були одно; так як Ми, Отче, з Тобою одно, так дай, щоб і вони були в досконалій єдності, щоб світ повірив, що Ти мене послав." І щоб оту єдність між християнами аж до кінця світу плекати та зберігати, Він оснував одну свою Церкву, і назначив одного найвижчого Пастиря, кажучи до нього: "Паси вівці Мої, паси ягнята Мої!"

Безпосередньо перед своїм Вознесенням, Ісус врочисто запевнив усіх своїх учнів та апостолів, що Він, хоч і відійде на небо, то все таки своєї святої Церкви, свого дорогого стада во вік не покине: "А Я з вами буду аж до кінця віків." Христова Церква має отже раз на завжди запевнення від самого Сина Божого, що Він ніколи не дасть їй пропасти, та що "ворота пекольні ніколи не переможуть її!" Ні! Ворог Христовий, Сатана, ніколи Церкви не зруйнує, це певне,— але все таки він має спромогу безперестанку їй шкодити, і то нераз дуже страшно шкодити. Діявол із усім своїм завзяттям намагається отже розбити святу християнську ед-

ність. Для тих своїх пекольних планів він дуже легко здобуває собі союзників та помічників між деякими християнами; бо не забуваймо, що й християни, не зважаючи на свою приналежність до правдивої Христової Церкви, далі зберігають свобідну волю, і можуть тієї Церкви виректись та від неї відпасти. Християнська єдність вимагає від усіх покори та послуху супроти Церковної Влади, а тимчасом людська природа така схильна до гордости та до непослуху! Деяким наприклад багато краще подобається пояснити собі слова святої Біблії по-своєму, аніж так, як найвищий учительський Уряд в Церкві навчає. Коли ж одначе стане кілька таких "мудрих" поясняти собі Біблію кожний на свій лад, (бо ж кожна людина має свою голову, свій розум, і кожна хоче мати рацію,) а як до того ще прилучиться велика впертість та гордість, то напевно вийдуть з того фальшиві науки, єреси й секти. А що таких хиб, як гордість, впертість, зарозумілість та й інші, ніколи людському родові на світі не забракне, тому зовсім не диво, що всякі секти від самого початку серед християн творилися, і напевно до кінця світу будуть творитися. Нічого дивного в цім нема. Це зовсім згідне з зіпсутою людською природою; це також виразний знак, що "ворота пекольні" не спочивають, а безперестанку проти Церкви воюють.

Але, не зважаючи на всю оту роботу пекла, велика єдність Христової Церкви далі існує. Є тепер у світі близько чотириста мільйонів католиків, що по всій кулі земній розсіяні, співають одне й те саме "Вірую," приймають ті самі Христові Тайни, та з пошаною слухають того самого Пастиря, що до нього Христос виразно сказав: "Паси вівці Мої, паси ягнята Мої!" І ота велика католицька єдність, що від самого початку християнства аж по сьогоднішній день перетривала, і далі кріпиться, замість щораз ослабати та нидіти,— це направду велике чудо Божої Всемогучости,— це знак, що Ісус Христос своєї Церкви пильно стереже, та що "ворота пекольні не переможуть її."

Щоб пояснити всякі секти та схизми, вистане сказати: "гордість, упертість, бунт, непослух та й безмежна людська неміч."

Але щоб вияснити, як то Церква католицька ще по сьогоднішній день серед світу стоїть і далі розростається, хоч несамовита злоба людська й діявольська вже дві тисячі років намагаються повалити її,—о! на це тільки можна дати одне розумне пояснення, а саме: чудо Божої Всемогучости.

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Йорктон, Саск.—В 8-му річницю геройської смерти бл. п. о. А. Дельфоржа ЧНІ., в неділю 21 березня, після співаної Служби Божої в церкві М.Б.Н.П., в приявности дуже великого числа вірних, відправлено торжественну, соборну Панахиду. Правили її Впр. о. Ст. Бахталовський, Візитатор оо. Редемптористів у сослуженні Впр. оо. Гр. Шишковича й Ів. Бали, ЧНІ.

В понеділок 22 березня, о. Д. Гаврилюк ЧНІ., відправив співану Службу Божу за о. А. Дельфоржа. В часі Служби Божої, що о неї подбало Жіноче Товариство йорктонської парохії, многі вірні приступили до св. Тайн.

Покійний о. Альберт працював між українським народом у Канаді й Західній Україні від 16. жовтня 1919 до 21. березня 1935 р. Любив український нарід любовю посвяти цілковитої, аж до саможертви. Вічна Йому Память!

Помер о. Микола Струтинський.—В четвер 11 березня, в місті Майнерсвил, Па., Злучені Держави, помер український католицький священик о. Микола Струтинський. Покійний прожив 73 роки, уродився в Калуші, Західна Україна, до Америки приїхав 1902 року.

Покійний був дуже здібним провідником, добрим священиком, парохом, організатором і письменником. З його рук вийшла драма "Страйк," яку ще і до нині виставляють по українських просвітних салях, повість "При битій дорозі" і другі твори.

В 1925 р. зорганізував Шкільну Комісію для всіх Рідних Шкіл Америки. Однак найбільшим ділом покійного є це, що за його старанням і працею, збудовано велику, стилеву і прегарну церкву св. о. Николая в Шікаго, яку тепер обслугують оо. Василіяни.

Вічна йому память!

Примір, гідний наслідування!— 1. березня, ц.р., шість учениць Інституту Пресв. Серця Христового в Йорктоні, вступило до монастиря Сестер Служебниць П.Н.Д.М. Імена цих панночок є слідуючі: Богдан Оля, Гуцуляк Дарія, Ґаздевич Неоніля, Леник Оля, Півнюк Марія і Татарин Марія. Всі вони належать до Марійської Дружини в Йорктоні, Саск.

Дай Боже українському народові тисячі покликань серед української молоді до духовного і монашого стану!

Реколекції для Марійської Дружини.—В днях 4—7 березня ц.р. членкині Марійської Дружини в Йорктоні мали духовні вправи. Провідником реколекцій був Впр. о. Гр. Шишкович, ЧНІ.

Дня 17. березня помер підчас сну, нагло, о. Й. Филима, бувший український католицький священик в Канаді, а від кількох років парох української православної церкви св. Апостолів Петра і Павла в Шікаго, Злучені Держави. Похорони відбулися дня 22-го березня в Шікаго.

Дня 19-го лютого помер в Блейн Лейк, Саск., одинокий український посол до Саскачеванського парляменту бл. п. Орест Жеребко в 55 р. життя. Покійний уродився 15 червня 1887 р. в місті Городенці, Західній Україні, з селянських родичів. До Канади приїхав 1900 р. і скінчив своє університетське образування в манітобськім університеті в Вінніпегу. 1938 р. був вибраний послом до саскачеванського парляменту з ліберальної партії в Окрузі Редбері. Бл. п. Орест Жеребко осиротив жену і четверо дітий, три дочки і одного сина. 22-го лютого відбулися похоронні богослуження, котрих довершив о. Н. Дрогомирецький, парох Геффорд, Саск.

Смерть бл. п. Ореста Жеребка є великою стратою для цілого українського народу в Канаді, як також для Брацтва Українців Католиків. Покійний був незвичайно працьовитий і дуже здібний. Богато читав в українській, англійській і німецькій мові, гостро виступав проти марнования часу. Був першим канадийським українцем, що скінчив університет в Канаді і одержав степень БА. Не пив алькогольних трунків і не курив через ціле життя.

Бл. п. посол Жеребко брав живу участь в житті нашої орґанізації БУК, будучи її одним з першим основників. Він знав, що така орґанізація є конечна для українців католиків Канади і тому, коли повстала гадка в 1932 р. до основання цеї орґанізації, посол Жеребко був одним з тих, котрі були підписані в першій летючці, котра закликала до заложення цего товариства. Також на першім з'їзді БУК-а в Саскатуні 28. XII. 1932 р. не забракло бл. п. посла Жеребка, котрий щирими словами завзивав присутніх до праці в БУК. І таким щирим, ревним прихильником БУК-а був до кінця свого життя, все помагав на з'їздах, промовляв, закликав, а коли було треба помочі бурсі БУК-а в Саскатуні не пожалував на неї своєї грошевої жертви. Вічна йому память!

ЧИ ВИ ВЖЕ ВІДНОВИЛИ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ?

–ВЖЕ ПРОДАЄТЬСЯ–

Великий молитовник **"З НАМИ БОГ"**, 2-ге видання, **оправлений в полотно,** стор. 512. Ціна $1.50. Молитовник в дорожчих оправах ще неоправлений. Висилається пиш тим, що пришлють означену належитість. Хто замовляє найменше 25 молитовників дістає опуст. Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

АПОСТОЛЬСТВО МОЛИТВИ: Вписовий лист і Устав Апостольства Молитви.— Нове видання ..... 10ц.
КНИЖЕЧКА для вписування колекти і других добродійних жертв на церкву ..... 15ц.
Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ЧИТАЙТЕ... ЗАМОВЛЯЙТЕ...

ПРОПАМЯТНУ КНИГУ

З НАГОДИ 50-ЛІТТЯ НАШОГО ПОСЕЛЕННЯ В КАНАДІ

Ціна $2.50 за Примірник з Пересилкою
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

–ЗАМОВЛЯЙТЕ–

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ— Друге справлене й побільшене видання: 15ц.
ПРОСКОМИДІЯ ЛІТУРҐІЯМ—у церковно-словянській мові: 50ц.
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ЧИТАЙТЕ ПРЕКРАСНІ КАТЕХИЗМИ

Народний Катехизм, стор. 114 ..... 10ц.
Діточий Катехизм, о. др. В. Кушнір, прекрасний ілюстрований катехизм для дітей ..... 10ц.
Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ДУХОВНА ВЯЗАНКА– Молебень до І. Христа, Молебень і Параклис до Матері Божої, разом із найкращими молитвами до Серця Христового й Матері Божої та поясненнями святої години в честь Серця Христового... 10ц. Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

НОВІЦІЯТ

до Новіціяту для оо. Редемптористів приймає тих, що бажають служити Богу й працювати яко монахи-місіонарі Чина Найсв. Ізбавителя для українського народу в Канаді й Злучених Державах.

УМОВИ прийняття кандидатів на священиків-місіонарів є слідуючі: 1) Щире й рішуче бажання служити Ісусу Христу в Чині оо. Редемптористів. 2) Добре здоровля. 3) Добре поведення. 4) Покінчення щонайменше вищої школи (Гай Скул). 5) Відповідний вік. **До Новіціяту приймається теж молодців, що бажають служити Ісусу Христу яко монахи-братчики в Чині Найсв. Ізбавителя.** Умови прийняття для кандидатів на братчиків є ті самі, що на священиків, крім вищих студій. Братчики займаються домашньою працею в монастирі, як господарі, кухарі, кравці, дяки, друкарі і т.п.

По ближчі інформації проситься писати на адресу:

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION NOVICIATE, YORKTON, SASK.

ГУРТОВИЙ СКЛАД

ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОҐ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

Голос Спасителя

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 15, No. 5. YORKTON, SASK. May, 1943

КАЛЄНДАР НА ТРАВЕНЬ, 1943

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
18 С Преп. Івана	1 С Прор. Єремії
19 Н Неділя Томина	**2 Н Нед. Томина**
20 П Преп. Теод. Тріхини	3 П † Пр. Теод. Печерського
21 В Сщмч. Януарія	4 В Прмч. Пелагії
22 С Преп. Теодора	5 С Мч. Ірини
23 Ч Вмч. Георгія (на нед).	6 Ч Йова многостр.
24 П Мч. Сави Страт.	7 П Явлення Ч. Хреста
25 С † Ап. і Єв. Марка	**8 С Івана Богослова** (на нед.)
26 Н Нед. Мироносиць	**9 Н Нед. Мироносиць**
27 П Сщмч. Симеона	10 П † Ап. Симона Зил.
28 В Ап. Ясона	11 В Сщмч. Мокія
29 С Мч. в Кизиці	12 С Св. Еліфанія
30 Ч † Ап. Якова	13 Ч Мч. Гликерії
1 П Травень. Прор. Єремії	14 П Мч. Ізидора
2 С Св. Атаназія Вел.	15 С Прп. Пахомія В.
3 Н Н. Розслб. † Теод. Печер.	**16 Н Неділя Розслабленого**
4 П Прмч. Пелагії	17 П Ап. Андроніка
5 В Мч. Ірини	18 В Мч. Теодота
6 С Переполовення. Йова	**19 С Переполовення.** Патрикія
7 Ч Явлення Ч. Хреста	20 Ч Мч. Талалея
8 П Івана Богослова (на нед)	21 П † Константина і Єлени
9 С † Пер. мощ. св. Николая	22 С Мч. Василіска
10 Н Нед. Самарянки	**23 Н Неділя Самарянки**
11 П Сщмч. Мокія	24 П Прп. Симеона
12 В Св. Еліфанія	25 В † З найд. Г. Ів. Хрестителя
13 С Мч. Гликерії	26 С Ап. Карпа
14 Ч Мч. Ізидора	27 Ч Сщмч. Терапонта
15 П Преп. Пахомія В.	28 П Прп. Никити
16 С Преп. Теодора Освящ.	29 С Мч. Теодозії
17 Н Нед. Сліпородженого	**30 Н Неділя Сліпородженого**
18 П Мч. Теодота	31 П Ап. Єрмія

2. Неділя Томина: Гл. 1, Єв. утр. 2. Ап. 14, Єв. Ів. 65. Роз. Артос. Від нині похорон звичайний. Місто 'віч. память': 'Хр. Воскр.' Зр.

9. Нед. Мироносиць і Вмч. Георгія: Гл. 2, Єв. утр. 3. На Сл. Б. Ап. 16 і 29, Єв. Марка 69 і Івана 52.

16. Нед. Розслабленого, † Преп. Теодозія Печерського: Гл. 3, Єв. утр. 4. На Сл. Б. Ап. 23 і 334, Єв. Івана 14 і Матея 43.

23. Нед. Самарянки і Ап. і Єв. Ів. Богослова: Гл. 4, Єв. утр. 7. Сл. Б. Ап. 28 і 68, Єв. Ів. 12 і 61.

30. Нед. Сліпородженого: Гл. 5, Єв. утр. 8. Сл Б. Ап. 38, Єв. Ів. 34,

– ВЖЕ ПРОДАЄТЬСЯ –

Великий молитовник **"З НАМИ БОГ"**, 2-ге видання, **оправлений в полотно,** стор. 512. Ціна $1.50. Молитовник в дорожчих оправах ще неоправлений. Висилається лиш тим, що пришлють означену належитість. Хто замовляє найменше 25 молитовників дістає опуст. Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Нсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 15, Число 5. **Травень** **1943**

ПАСТИРСЬКЕ СЛОВО

З приводу назначення нового епископа в Канаді.

Всечесні й Високопреподобні Отці
Та Дорогі в Христі Браття та Сестри:—

Повіяв буйний, теплесенький вітер по лісах і горах, по ріках і розлогих ланах канадійської домінії, ясне сонічко освітило своїм життєдайним промінням нашу землицю й під подувом того вітру, під чарівним дотиком соняшного світла й тепла пробудилась з довгого зимового сну вся природа. Вона скинула зі себе біле, холодне покривало, а стала одягатись у новий зелено-квітистий стрій.

Весна йде й повінь радости та нових надій на кращу будуччину вона несе.

І не тільки пробудження в природі ободрює серце кожного та наповняє його радісним настроєм.

Ще інша велика подія й ідея в цю весняну пору звеселила й кріпить серце людини, особливо щиро віруючого християнина. Ось це 25-го квітня по всьому світі понеслась могутня побідна пісня: Христос Воскрес! Воскрес як переможець над ложю, злобою й смертю та приніс нам нові світлі надії на остаточну побіду добра над злом у тій великанській боротьбі світла з темрявою.

Воскресший Ісус, що мов то сонце ясне зійшов із гробу, скріпив нашу віру й надію і як той бальзам гоїть наші рани, що їх завдала нам ця жахлива світова війна. Як для Христа так і для нас, його віруючих приклонників, прийдуть кращі дні по днях смутку й горя. То ж вгору серця!

Та цьогорічна весна й великодній час приніс для нас українців католиків у Канаді ще одну особливу й надзвичайно радісну та многонадійну вістку, а це, що **Св. Апостольська Столиця номінувала нового українського греко-католицького епископа для Канади в особі Впр. о. Ніля Саварина, ЧСВВ.**

Чому ж це радісна й многонадійна новина? Кожному це добре відомо, що наш нарід на канадійській землі росте й розвивається, а з ним зростає й розвивається також наша рідна Церква. За минулих пятдесять років зорганізовано сотки парохій, побудовано багато українських греко-католицьких церков, збільшилось число духовенства так монашого як і світського, здвигнено нові інституції, і т.д. І той ріст та розвій релігійного й церковного життя не спинюється, а розвивається все більше, все ширше. Це дуже радісний обяв, що веселить серце кожного свідомого українця католика й заповідає світлу нашу будуччину в Канаді. Але одночасно поступ уперед ставить нові вимоги, зроджує нові потреби. Мусимо не тільки зберегти, забезпечити й оборонити все те, що з так важким трудом здобулось, але й вести роботу над набуттям того, що нам ще недостає.

Виконання тих великанських завдань, що їх має наша Українська Греко-Католицька Церква між нашим народом у Канаді зависить дуже багато від церковного проводу, а особливо від її єпископа.

Ми були завжди цего добре свідомі, що доля і стан нашої Церкви дуже залежить від нас і одночасно ми відчували той великий тягар обовязку, що з кожним днем не то що не зменшувався, а ріс і збільшався та переходив сили одної особи, яка по 14 роках виснажуючої епископської праці серед всяких труднощів ізнемоглась та втратила багато сил і здоровля.

І тому в нашій потребі й журбі за добро душ і за долю нашої Церкви ми звернулись за поміччю до Верховного Пастиря Вселенської Церкви, до Св. Отця Папи Римського, що з волі Ісуса Христа пасе вівці й ягнята всього Христового Стада. Вже від кінця 1930 р. ми старались і молились за це, щоб наша канадійська дієцезія дістала другого єпископа й щоб тим чином майбутність нашої Церкви в Канаді була краще забезпечена. Ріжні труднощі, а особливо теперішня війна, стояли на перешкоді. Однак усі перепони Апостольська Столиця поборола й дала всім нам на радість молодого й повного сил єпископа в особі Ексц. о. Ніля Николая Саварина, ЧСВВ., що має нам помагати в дальшій нашій праці, яку за Божою поміччю будемо продовжувати доки нам сил і здоровля стане.

Новий Єпископ-номінат уродився в Старому Самборі в Західній Україні, дня 19-го травня, 1905 р. До Чина св. Василія Великого вступив 28-го серпня, 1922. По скінченню фільософічних і богословських наук одержав св. тайну священства з рук Преосв. Кир Йосафата Коциловського в Крехові 23-го серпня, 1931 р. Лиш коротко працював на галицькій землі, бо Божа воля покликала його на місійну працю до Канади в 1932 р. В Канаді за минулих

10 років працював ревно й з посвятою по кольоніях кругом Мондеру, а при тім ще й був професором богословських наук у Мондері.

Глибока наука, визначні чесноти, надзвичайна ревність і посвята, такт, доброта й покора о. Саварина вплинули на те, що при виборі нового єпископа саме на нього Св. Отець звернув своє бачне око й виніс його на високе становище єпископа-помічника.

Іменування нового єпископа для українців католиків у Канаді є новим доказом батьківської дбайливости Св. Отця за нашу Церкву й зичливости для нашого народу в теперішних грізних часах, а також і виявом того, що Апостольський Престіл хоче й бажає нашого зросту й скріплення.

Маємо нового єпископа на весні другого 50-ліття поселення українського народу в Канаді. Радіймо й дякуймо Г. Богу за його премудре й благе провидіння над нашою Церквою! Щирі почування вдяки плекаймо в особі також і до Св. Отця Папи Пія XII. за те, що про нас памятає й збільшив нашу церковну єрархію. А для нового владики, що разом із високим достоїнством приняв на себе важкий хрест відповідальности й обовязку покажім нашу пошану, любов і співпрацю, щоб його благородні зусилля і труди могли увінчатись великими успіхами для слави Бога, розвою нашої Церкви й Українського Народу.

Сповіщаючи радісним серцем номінацію нового єпископа для українців у Канаді просимо всіх сердечно молитися, щоб Небесний Отець благословив нас, щоб Божественний Спаситель і Архієрей Ісус Христос помагав сповняти нашу спільну архієрейську місію гідно по Його взору й щоб Дух Святий просвічував і кріпив нас своєю ласкою та дав сторичний плід тому зернові, що його кидатимемо в людські серця.

Молімось також до Пренепорочної Цариці Українського Народу, щоб Вона виблагала в Свого Сина релігійного обєднання й обновлення нашого народу в Канаді, щоб він як одно стадо під одним пастирем провадив справжнє християнське життя.

Нехай отже ця весела вістка, що її передаємо тут нашим дорогим вірним буде віступкою нової весни в нашім церковнім життю й обновить усіх, приверне заблуджених і стане почином до оживленої праці так між духовенством як і між вірними.

А щодо відомостей відносно часу й місця висвяти Єпископа-номіната, то подамо їх всім до відома в свойому часі.

Благодать Господа нехай буде з нами всіми, Амінь.

† ВАСИЛІЙ, Єпп.

Дано в Вінніпегу, Ман., в Неділю Томину, дня 2 травня 1943.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ТРАВЕНЬ

Щоби Провидінне післанництво Апостольського Престолу для спасення цілого світу ставало всім усе більше ясне.

Щоби спасти людський рід, Христос установив святу Церкву, видиму інституцію, під управою правних пастирів, єпископів і священиків, а передусім верховного Пастиря Римського Папи. Тим пастирям Христос дав власть навчати, уділяти св. Тайни, рядити вірними і так провадити їх до вічного щастя, небесної вітчини. То сам Христос сказав до своїх апостолів і всіх їх правних наслідників: "Як мене післав Отець і я посилаю вас. Ідіть, навчайте всі народи христячи їх в імя Отця і Сина і Святого Духа, навчаючи їх заховувати все, що я заповідав вам. І се я з вами по всі дні до кінця віків (Ів. 20. 21. Мат. 28, 19. 20).

Христова Церква основана на св. Петрі, це установа Божа, вона перетриває всі віки, мимо всіх затій диявола й його слуг, дітей цего світу. Христос сказав: "Ти єси Петро (скала) і на цій скалі збудую мою Церкву й ворота пекольні не переможуть її. (Мат. 16. 18, 19). Цю свою обітницю Ісус сповнив, коли над тиверіядським озером сказав до св. Петра: "Симоне, сину Йони, паси ягнята мої, паси вівці мої (Ів. 21, 15-18).

Ті всі слова, що їх Христос сказав тому більше 1900 літ до убогого галилейського рибака, Симона Петра, справджуються безнастанно протягом віків історії людства й остануть правдиві на все. Це слова Божі, творчі.

З волі Христа Господа католицька Церква це організм, якого невидимим головою сам Христос, душею св. Дух, що рядить через церковну єрархію, єпископів, що зістають під верховним Проводом видимої голови, св. Петра і його наслідників, Римських Папів.

Боже Провидіння так постановило, що св. Петро в своїх наслідниках має особливіше післанництво: бути основою Христової Церкви ("Ти єси Петро, скала..." Мат. 16, 18), бути найвищим Пастирем Христового стада ("Паси ягнята мої, паси вівці мої" Ів. 21, 15), одним словом продовжати діло спасення світу.

Історія людства за послідних 19 століть це історія цего Провидінного післанництва престолу св. Петра.

В перших віках Апостольський Престіл, Римські Папи, працюють над поширенням Христіянства серед усіх народів Европи, Малої Азії, північної Африки. Апостольська столиця боронить того христіянства від ріжних блудних наук еретиків. Петровий

престіл захищає христіянську культуру перед навалою диких мандрівних народів. Не хто інший, а Папа св. Лев І. боронить Рим від знищення Вандалів.

В пізніших століттях Апостольська Столиця шле місіонарів до поганських народів цілої земської кулі. З христіянством приходить до тих народів просвіта, наука, культура.

Апостольська Столиця все стояла й стоїть на сторожі чистоти віри й обичаїв, що є основою щастя й розвитку цілого людства. Світ подібний до розбурханого моря, що безнастанно кидає филями. Одинокою інституцією, що наче скала стоїть непорушна серед того розбурханого моря, і шле ясні лучі правди на цілу вселенну, це той муж, що мешкає при гробі св. Петра на ватиканській горі і звідтам кермує Петровою лодкою, Христовою Церквою. Віки переходять, держави повстають і падають, все зміняється, а Столиця Апостольська не зміняється.

Так дивилися й дивляться на Рим найбільші мужі.

Коли до великого цісаря, Наполеона, прийшов один посол (Марзерія) і намовляв його, щоби Наполеон знищив католицьку Церкву, бо інакше грозять йому кайдани Риму, цісар відповів: "Над справами, що відносяться до неба, Рим має повну власть. Рим буде рішати не питаючися мене про раду і в тім буде добре поступати, бо то його право. Папство, ця інституція до захования єдности віри є дійсно подиву гідна. Деякі дивляться на Папу, як на осібну самостійну власть, і він дійсно є такою властю, а ми маємо за це дякувати Господу Богу. Віки минають і він ділав і добре ділав; кермувати душами, це найсовершенніша інституція, про яку лиш можна подумати."

Славний письменник нинішних часів, Джіованні Папіні так виражується:

"Папа, це одинока особистість у цілому світі, не лиш одинокою що до своєї гідности й примату (першенства), але в усіх значіннях і для всіх людей. Цего мужа (папу), найвищого серед людського роду, треба слухати й йому повинуватися перше, чим якому панові, чи якому небудь монархові."

Знаний американський радієвий промовець, о. др. Фултон Шін, каже: "Лиш одна є річ у світі, що є не лиш міжнародня, але понаднародна, а нею є Церква, якої намісник є Батьком усего христіянства, а його одинокою потугою є моральна сила Христової Справедливости й Правди. Рік по році народи стрічаються на голгофті світового побоєвища, метають кістками міжнародної політики, розправляють то над монетарною системою золота, то над довгістю пушок-гармат, то над рівновагою торговлі... і все стоїть серед них Хтось Один, Котрий прийшов принести на землю Мир і Котрий може бути суддею народів, бо Він є

духовною потугою поза народами, а вони повинні лиш сидіти й уважати."

О, коби всі народи дійсно слухали голосу Намісника Христового!

В часі послідної світової війни великий папа Венедикт XV. предкладав народам дуже корисні условини миру. На жаль його не послухали... і нині земська куля знову купається в крові.

Для нас українців Апостольська Столиця це одинокий правдивий приятель на цій землі. Наша історія від святого Володимира Великого до нині вимовно це доказує. Кілько разів благодатне ділання Апостольської Столиці більше впливало на наші землі, тільки разів наш нарід кріпшав, зростав у силу.

У 25 ліття епископських свячень св. Отця Пія XII. які якраз тепер припадають, просім Пресвяте Серце Христове через заступництво Діви Марії, щоби нещасний людський рід пізнав Божу установу католицької Церкви, зрозумів власть св. Отця, Папи, його значіння нелиш для духовного, але й для суспільного ладу, щоби до Столиці Апостольської звертав свої очі, як до одинокого, певного, ясного світла, що освічує темряву цего світу й веде народи до щастя тут і на віки.

ВЕЛИКИЙ І МАЛИЙ БОГ

Раз у неділю якийсь учений недовірок стрінув на дорозі стареньку жінку, що йшла до церкви на Службу Божу. Бажаючи перед простенькою старушкою похвалитися своїми "мудрощами," він став її питати:

—А куди ви оце, бабусенько, так зарання вибрались?

—До церкви,— відповідає старенька жінка.

—А що ж ви там таке в тій церкві вашій робите?

—Гм... Дивне питання... Що я там роблю? А що ж би; Богові небесному молюсь!

—Так? А котрому Богові: великому, чи малому?— питає далі недовірок, очевидячки глузуючи собі з Господа Бога.

—Панноньку, той Бог, що Йому я в церкві молюся, є одночасно й великий, і малий.

—Що? що?! одночасно й великий, і малий?! Як це може бути? —закликав недовірок, зацікавлений несподіваним словом старушки.

А вона спокійно й переконливо казала далі:

—Пане, Господь Бог такий великий, що й небо, і земля помістити Його не всилі, та одночасно Він такий малий, що може замешкати в серці навіть такої немічної людини, як я!...

Дуб, Посвячений Марії

В однім баварськім селі жив столяр, що називався Руперт. В цілій околиці люди вважали його за великого дивака. Бо хоч столярське ремесло своє знав він досконало, так що дуже легко міг би був (як то кажуть), "збітувати" всіх інших сусідних столярів, —то він зовсім не дбав про те, щоб до себе притягнути людей. Навпаки: він на всякі способи брався, щоб людей поможності обминати, та й з ними якнайменше стрічатися. Ніхто ніколи не бачив його веселим, усміхненим: постійно ходив задуманий, смутний, похмурий. Але найгірше те, що ані до церкви ніколи не показувався, ані вдома ніколи не молився.

Побожна його жінка Регіна бувало нераз просила його, щоб принаймні вважав на свого десятилітнього сина Петра, та й не псував рідної дитини таким страшним прикладом. Але Руперт звичайно тоді сердився на жінку й казав:

"Чого хочеш від мене? Адже я ніколи не виступаю ані проти Бога, ані проти Церкви, ані проти священиків... Також нікому кривди не роблю, ні з ким не гніваюся, не впиваюся, грошей у карти не програю, працюю та й живу, здається, зовсім не гірше, ніж неодин із тих, що часто в церкві бувають."

Одного дня мусів він нагло перервати замовлену роботу, бо жінка прислала по нього післанця й просила якнайшвидше вертатися додому. Прийшовши в хату, бідний батько незвичайно злякався, коли побачив свого сина-одинака без пам'яти на ліжку. Жінка, заливаючись гарячими сльозами, росказала йому, як то бідного їх Петруся люди знайшли в лісі під "дубом, присвяченим Марії," та принесли його звідтам непритомного, скривавленого.

"Під дубом, посвяченим Марії,"— сам до себе говорив Руперт, а смертельна блідість виступила йому на обличчя.

Тим часом малий Петрусь відзискав притомність, і промовив слабеньким голосом:

"Не гнівайтесь на мене, тату,— мама післали мене були до села Дорнфельд, і коли я вертався лісом додому, пустилися за мною два хлопці: Генрих і Олександер, обидва вже старші та й сильніші від мене. Вони вже здавна були на мене лихі, і завжди грозили мені, що колись я попаду-

ся їм у руки. Тому я дуже налякався їх, і став щосили втікати, аж нарешті, зачепивши ногою за якийсь пеньок, упав я без пам'яти під дубом, посвяченим Марії."

"Під дубом, посвяченим Марії," знову повторив сам до себе Руперт, і дивна дрож потрясла всім його тілом.

Прийшов лікар, оглянув хлопця й заявив, що рани не є дуже небезпечні, та що недуга довго не потягне,—і записав відповідні ліки. По відході доктора покликав свою жінку до другої кімнати, та й глибоко зворушений так до неї промовив:

"З далеких сторін прибула ти до нашого села, то може бути, що не знаєш про випадок, що трапився тому кільканадцять років на тім самім місці, де сьогодні упав наш Петрусь."

"О, я чула вже нераз про це: Дуб, посвячений Марії, має в собі глибоко вросли образ Пречистої Діви, що держить Дитятко Боже на руках. Кільканадцять років тому якийсь злочинець кинув у той образ каменем, а потім, неначе б іще замало було йому тієї зневаги, пробив його ножем."

"Регіно!"— закликав Руперт голосом чорної розпуки: "Той злочинець,— то був я сам; я був тоді молодий, легкодушний, зухвалий хлопець. Ніхто з людей не догадувався вправді, що то я допустився того безбожного вчинку, але за те рука Божа покарала мене дуже тяжко. Кільканадцять років прожив я серед страшного неспокою. Сумління гризло мене без перестанку. Я ніколи не відважився з того часу переходити стежкою, що веде попри те незабутнє, святе дерево з образом Марії. І от власне причина, чому я до церкви не ходжу та й уникаю всякої релігійної практики. Святі образи, а навіть побожні розмови, ранять мені очі та вуха; сама думка про сповідь і святе Причастя, немов гострим ножем пробиває мені серце наскрізь. І саме тепер Марія карає мене тяжко й убиває мою дитину за те, що я колись Її там й Дитя Її зневажив так страшно. Ось, до чого доводить життя розпусне, неморальне!..."

"Пресвята Цариця неба й землі не відмовляє своєї ласки навіть і найбільшому грішникові, як хоче щиро каятися,"— сказала побожна Регіна, бажаючи свого чоловіка трошки піднести на дусі.

"О, для мене вже ніякої ласки ані милосердя нема, бо я не вмію молитися,"— ледве простогнав Руперт, сильно плачучи.

Тимчасом стан хорої дитини значно погіршився. Батько знову побіг по лікаря. Вернувшися додому побачив, що син знову лежав без пам'яти в великій гарячці, а нещасна мама молилася коло ліжка.

"Наш Петрусь," промовила заплакана Регіна: "здається, вже не вийде з цього, хіба що Господь змилується, і чудом уздоровить його."

"Якщо Господь Бог не поможе," відповів на це Руперт: "то я піду в ліс, і там, під дубом, посвяченим Марії, буду благати Пречисту Діву й Дитятко Її Пресвяте, щоб дарували мені мій страшний злочин, та спасли мого бідного сина."

"Ні, Руперте, не йди! Тепер же ніч, і темно так, що й дороги не видко."

Але нічого не помогли ні просьби ні намови жінки. Руперт із великим поспіхом побіг до ліса, впав на коліна під дубом, посвяченим Марії, і сльози ринули йому з очей. З великою скрухою серця він став бити себе рукою в груди, і перший раз розкрив свої уста до щирої молитви: "О, найсолодший Спасителю мій, прости мені ту страшну зневагу, що я на цім образі завдав і Тобі, і Твоїй Пресвятій Матері, а при цім даруй мені й усі інші гріхи, що їх я нераз допустився, живучи неморально, безбожно. Прирікаю Тобі, що з цієї пори буду ревним, побожним християнином. Пречиста Діво Маріє, випроси мені милосердя у Свого Сина, та й подай мені небесну ласку свою, але при тім виблагай також здоров'я для мого сина."

Молитва ця незвичайно піднесла його на дусі, і він вернувся додому зовсім спокійний та повний надії.

"Пречиста Діва така добра, що ніякому грішникові не відмовляє своєї помочі, якщо тільки він із правдивою скрухою в серці та з правдивою надією до Неї звертається,"— так сказав Руперт до жінки, переступаючи поріг своєї хати. "Цариця неба вже оздоровила хоре серце моє; як до того ще верне здоров'я моїй бідній дитині, то буду Її за це величати та прославляти на віки вічні. Але, якщо Господу Богу й Пречистій Його Матері сподобається забрати з цього світу дитину за мої гріхи, то я скажу покірно як колись праведний Йов казав: Господь дав, Господь узяв: нехай отже Ім'я Його буде благословенне!"

"Амінь!" додала Регіна, звернувши свої заплакані очі до неба.

Тимчасом Петруся огорнув спокійний, глибокий сон. Прийшовши лікар, заявив, що всяка небезпека промину-

ла, та що дитина небавом одужає. І так воно дійсно й сталося.

Але як же здивувалися всі мешканці того села, коли наступної неділі побачили, що Руперт не тільки до церкви на Службу Божу прийшов, але ще й до святого Причастя побожно приступив! З тієї пори він уже правильно на всі богослуження ходив, а навіть у будень старався Службу Божу раненько вислухати, та кожного місяця бодай раз причащатися. Він просто змінився так, що годі було розпізнати, чи то дійсно та сама людина була, що перед тим: Для ближніх своїх був він дійсно повний щирої любови й зичливости, і всім старався світити якнайкращим прикладом. Сусіди, що його здавна добре знали, не могли надивуватися на ту його надзвичайну зміну. Особливо цікавило їх те, що дуже часто бачили його в лісі, як він під дубом, посвяченим Марії, навколішках стояв, і сльозами заливаючись, сердечно молився. Коли питали його, чому він це робить, відповідав дуже ввічливо: "Дитятко Боже й Непорочна Мати Його зберегли мого сина від дочасної смерти, а душу мою від загибелі вічної. Хіба ж цього ще не досить, щоб бути їм вдячним на віки вічні?"

Хто має віру в майбутнє воскресення мертвих, той не буде занадто сумувати й плакати по смерти своїх найдорожчих; адже не плачемо та й не сумуємо, коли ввечері ясне сонце за гори та за ліси перед нами ховається, бо ж добре знаємо, що наступного дня вранці ми знову його з радістю побачимо. В кожному разі вважаймо, щоб по смерти наших найдорожчих не попадали ми в надмірний смуток, мов ті погани, що не мають правдивого світла віри, та й ніякого воскресення мертвих не очікують.

*** *** ***

Як на весіллі в Кані Галилейській перемінив Ісус звичайну воду в розкішне вино, так і в день воскресення мертвих перемінить Він теперішню нашу смертну й звичайну природу в дорогоцінну й безсмертну.

СИЛА ДОБРОГО ПРИКЛАДУ

Одна мати лежала раз тяжко хора, і мучилась бідна, щось уже кілька місяців. Хороба та була получена з дуже докучливими болями, одначе недужа на ті свої болі ніколи й словом нікому не скаржилась, і все терпіла мовчки.

Одного вечора прийшла до неї середуща її дочка, дев'ятиліття дівчинка, та й каже:

—Мамо, я чула сьогодні, як люди про вас говорили: казали, що ви надзвичайно терпеливі, бо ніколи в терпіннях не скаржитесь, не нарікаєте.

—А чому ж би я не мала бути терпелива? відповіла хора жінка. — Не маю найменшої причини жалуватись та нарікати. Дивись, дитинко, на онтой хрест, що на стіні напроти нас: він постійно пригадує мені, що Ісус, Божий Син, безмежно більше мучився, ніж я; та Він до того ще й зовсім невинний був, а я— бідна грішниця.

З тієї хвилі проминуло шість місяців. За той час хора жінка поволеньки одужала, та й стала вже потроху приходити до сил. Та заледве одна біда з хати вступилась, як уже друга на її місце в хату приволоклась: замість матері занедужала її дев'ятилітня донечка. Тяжка слабість загніздилась їй у грудях довкола серця, й спричиняла дуже болючі й дошкульні спазми. Та дивна річ: дитина ніколи на свої болі не скаржилась. Одного дня її тітка прийшла відвідати маленьку хору, й дуже здивувалась, коли побачила, що, не зважаючи на таку прикру недугу, дитина далі була спокійна, усміхнена й терпелива, як ангел.

—З тебе, дитинко, незвичайно терпелива пацієнтка, як бачу,— промовила тітка.

—А чому ж би я не мала бути терпелива? бреніла негайна відповідь. — Адже Спаситель наш безмежно більше терпів, хоч Він і найменшого гріха ніколи не вчинив.

Мати, що недалеко стояла, й усю ту розмову добре чула, не могла з дива вийти: дитина докладно повторила її власні слова, висказані тому пів року. Отже приклад матері заохотив донечку до такої чудової, ангельської терпеливости в недузі.

Старайтесь так само й ви, добрим та гарним прикладом виховувати душу своєї дитини до чесного, християнського життя!

Одна Служба Божа, набожно вислухана за життя, принесе нам далеко більше користи, ніж сто Служб Божих, що їх правитимуть за нас по нашій смерти.

*** *** ***

ШКОЛА БЕЗ РЕЛІҐІЇ

Кількадесят років тому в Парижі трапився надзвичайно дивний випадок: Поль Бервіль, чотирнадцятилітній хлопець, а при тім найкращий учень на всю школу, замордував свого молодшого товариша, і то тільки через те, що дуже сподобав собі його нову шапку, а той ніяк не хотів йому тієї шапки відступити.

Молодого душогуба небавом зловили та й привели на суд; частина судової розправи, що її ось тут подаємо шановним Читачам, ясно показує, як зерно безбожности, що його безрелігійна школа й зла преса засівають у серцях молодих дітей, падає нераз на дуже пригожий ґрунт, і видає плоди, незвичайно сумні та жахливі.

Суддя: Скажи, хлопче, що тебе властиво привело допуститися такого підлого злочину?

Оскаржений: Він не хотів мені дати своєї нової шапки, що мені дуже була сподобалась.

Суддя: Як?! Через дурну шапку тобі не стидно було вбивати безборонного свого товариша?

Оскаржений: Чого мало бути стидно, коли мене ніхто тоді не бачив? Адже нікого при нас у ту хвилю не було.

Суддя: Хіба ж тобі не страшно було перед своїм власним сумлінням?

Оскаржений: Сумління?... Ні: бо я ще ніколи сумління в житті не бачив. Правда, нераз мені говорили, що існує якесь там сумління, але ніхто ще не поставив мені його ясно перед очі, та й не показав. А пан інспектор, відвідуючи недавно нашу школу, сказав нам виразно всім, що ніколи не треба вірити в те, чого не можна бачити, та що католицьке духовенство і його прихильники-клєрикали— це вороги правдивої освіти та поступу, бо навчають і вірять зовсім інакше.

Суддя (очевидячки збентежений): Чи вам у школі не казали, що крадіж і вбивство противляться здоровій моральності? Чи не вчили вас, що маємо обов'язок шанувати людське життя й чужу власність, та що на тім саме й полягає правдива релігія?

Оскаржений: Так, пане: нам це нераз у школі повторяли; одначе ніколи не пояснили нам, чому властиво маємо виконувати цей обов'язок, та яким чином може ще існувати якась релігія, коли ніякого Бога над нами нема. Мені дуже дивно було, коли я, поставивши раз такі питання своєму професорові в школі, не міг одержати від нього ніякої задовільної відповіди. Один старенький пан, позбавлений недавно посади через те, що він віруючий католик, хотів мені раз те все докладно вияснити, але я боявся його слухати, бо загрозили мені, що коли до нього піду, то не одержу шкільного свідоцтва.

Зрештою пан суддя добре знають, що ми в школі святкуємо день двадцять першого січня, як радісну пам'ятку, що того дня замордовано короля Людвика XVI. Опріч цього наші вчителі захвалюють нам імена Орсінія, Пассанта й багатьох інших таких, що мордували царів та королів. Та й щодня чуємо в школі похвали на адресу пана міністра С., префекта А., судового радника М., тільки за те, що вони прогнали Отців Єзуїтів, Капуцинів, Барнабітів та й інших монахів із їхніх манастирів, післявши туди поліцію та слюсарів, щоб насильно розбивати манастирські двері.

З цього всього я зрозумів, що не завжди маємо обов'язок шанувати чуже життя й добро, а тільки тоді, коли самі на цім нічого не тратимо. Коли ж, позбавляючи когось майна або й життя, сподіваємось із цього великої користи, то можемо робити це зовсім сміло, ні на що не зважаючи.

І от саме тому й убив я свого товариша; мені захотілося конче мати його шапку, він не хотів мені її дати, а я був переконаний, що ніякої небезпеки для мене нема, бо ж ми були самі та й ніхто нас не бачив...

Суддя (потиху): Ах, проклятий лотре! Бачу я добре, що й ти укритий клерикал! (голосно): Ну, досить уже того мудрого говорення,— ти допустився злочину, що заслугує на кару смерти! Шкода тільки, що ти ще на таку кару замолодий!

Оскаржений (безстидно): Ха, ха! Смерть?! Це власне для мене найкраща річ! Я мав дядька, що повісився, і брата, що застрілився— не мали вже більш грошей на свої приємности, та й життя їм цілковито було обридло. Якщо мене посадите на довгий час до в'язниці, то я зроблю так само, як мій дядько та й брат. У нічогісінько на цім не страчу. В школі ж виразно вчили нас, що в хвилі смерти вся історія людини кінчиться. І я певний, що по смерти не буду терпіти більше, ніж та наша краса корова, що недавно здохла.

—Дозвольте дітям приходити до Мене— кликав Ісус— і не бороніть їм, бо таких є царство Боже ... І обіймав їх та благословив, кладучи руки на них.— Мр. 10, 14-16.

Суддя: Мовчи, підлий душогубе! Не побільшай своєї провини в очах суспільности.

Оскаржений: Суспільности? А мене суспільність що обходить? Я їй нічого не винен. Та й навіть добре не розумію, що це властиво таке— та суспільність... Пригадую собі одначе, як наш учитель виславляв перед нами орґанізацію вільнодумців і масонів. А власне один з великих панів тієї орґанізації, Юлій Феррі навчає, що катехизм— то велика дурниця, та що люди так само безсмертні, як рослини й звірята, а не інакше. Наша корова, що недавно здохла, далі живе собі в своїм телятку, а дядько мій, що повісився, живе в своїх нещасних дітях.

Про таку то безсмертність росказував нам учитель, кажучи, що це все написано в учених книжках вільнодумців. Я сам читав уже не одну таку книжку. А багато веселіше наука та була представлена в ґазеті, що мені раз попалася була в руки. Титул тієї ґазети був (даруйте за слово!) "Свиня." О, які цікаві й смішні були малюнки в тій ґазеті!

Суддя: Жандарми, відведіть оскарженого до тюрми!— (Сам до себе): Треба признати, що наука катехизму мала колись добрий вплив на дітей...

I

Сьогодні людина живе,— а взавтра вже її нема. А скоро щезне вона з очей, то й пам'ять про неї хутко пропадає. О, яке ж воно нерозумне та тверде, те людське серце, що тільки про теперішне думає, а про майбутне зовсім не дбає! В усіх твоїх ділах і помислах повинен ти заховуватись так, наче б іще сьогодні твоя смерть мала прийти. Коли б у тебе сумління чисте було, ти не дуже боявся б умирати. Краще було б стерегтися гріхів, ніж утікати від смерти. Якщо ти сьогодні ще не готов, то хіба взавтра будеш? Взавтрішній день цілковито непевний; та й звідки знаєш ти, що взавтрішній день ще для тебе настане? (Наслідування Ісуса Христа, І. 23).

*** *** ***

Навернення Старого Джансена

В одній римо-католицькій парафії в Західній Канаді (буде тому років уже може зо двадцять) завважили люди, що один старий фармар, колись один із перших та найревніших парафіян, став цілковито занедбувати свої релігійні обов'язки. Минала неділя за неділею, а старого Джансена ніхто в церкві на Службі Божій не бачив, — навіть на Великдень не показувався туди. І так воно тягнулося довгий час, щось кільканадцять років.

Справа ця, розуміється, не могла бути байдужою для душпастиря тієї парафії; він кілька разів навідувавсь до старого Джансена, але той завсіди вмів винайти якусь причину, щоб себе виправдати перед священиком: раз казав, що дуже перемучений, бо тяжко мусить працювати, щоб якось кінці пов'язати до купи, отже належиться йому на тиждень принаймні один день відпочинку; іншим разом викручувався тим, що йому літом у церкві занадто душно, а зимою занадто холодно, то знову тим, що не мав звідки позволити собі на порядне убрання, а показуватися в церкві між людьми в якійнебудь одежі якось йому ніяково.

І так оті часті відвідини й намови ревного пароха оставались без ніяких видимих наслідків. Старий Джансен далі недбалий був, і ані на Службу Божу не ходив, ані ніколи не сповідався.

Раз якось перед Різдвом один монах Венедиктинець проповідав у тій парафії місію, що надзвичайно гарно вдалася. Не лиш католики, але й різні сектанти приходили на місійні науки дуже численно. Одначе старого Джансена й тим разом ніхто в церкві не бачив.

Отець парох росказав місіонареві всю ту смутну історію, та й просив його піти й відвідати завзятого грішника. Місіонаря, розуміється, не треба було довго в цій справі просити: він дуже радо пішов,— але, на жаль, ніякої користи з цього не було.

Нарешті вже й місія скінчилася, та й Різдв'яні Свята проминули, а старого Джансена далі ще в церкві не видко

та й невидко. Аж одного разу в неділю, вже перед самим Великим Постом, на превелике здивування всієї громади та на втіху доброго душпастиря, старий Джансен вислухав Служби Божої, і з того часу став уже зовсім правильно бувати в церкві.

Священик, розуміється, був дуже цікавий знати, що властиво було причиною того несподіваного навернення. От він раз при найближчій нагоді відвідав старого Джансена та й каже: "Дуже мені приємно, пане Джансен, бачити вас що неділі на Службі Божій. Але скажіть мені, будь ласка, котре то з моїх слів промовило вам до серця й переконало вас?"

"Ні, Отче Добродію," відповів старий Джансен: "то не ваші слова переконали мене."

"Ну, то може слова Отця Місіонаря?"

"Також ні: Слова Отця Місіонаря так само, як і ваші, були для мене, немов той горох, що ним об стіну кидають."

"Ну, то це для мене, пане Джансен, правдива загадка," каже священик, усміхаючись: "виясніть мені, прошу вас, цю загадку."

"Чи знаєте, Отче, старого Брента? Він живе звідси три милі на полудне, на тій самій секції, що й Робінсон. Отой власне Брент переконав мене, що я повинен що неділі ходити точно на Службу Божу. І кажу вам, Отче, щиру правду: таку добру науку мені дав, що, здається, до смерти буду пам'ятати її, й ніколи не забуду."

"Пане Джансен," каже священик, сильно розчарований: "ви собі з мене жартуєте хіба! Адже старий Брент не тільки що протестант, а ще й до того завзятий сектяр-оранжист!... Як же він міг вас навернути на добру дорогу? Я скоріше повірив би, що він намовляв вас пристати до його поганої секти оранжистів."

Але, побачивши, що старий Джансен далі поважний і зовсім не думає жартувати, священик змінив свій тон, і каже:

—Ну, то роскажіть, прошу вас, якими словами промовив вам той Брент до сумління. Признаюся, що такого дива, я ще з роду ніколи не чував.

—Отже послухайте, Отче, а я вам усе докладно розповім. Раз у неділю, (то було зараз по Різдві) став я вранці коло свого "ґейту," та й стою. Аж їде Брент із родиною до своєї церкви на відправу. Побачивши мене, він спинив ґару та запитав мене, чи і я не йду до своєї церкви на Службу Божу. Бо він, розуміється, добре знає, що

я католик. Я сказав йому правду, що на Службу Божу не йду, та що вже кільканадцять років я в своїй церкві ногою не був.

—Ну, і що вам на це відповів тоді старий Брент?— питає священик, незвичайно зацікавлений.

—Отже відповів мені таке, чого я ніколи не був би від нього сподівався,— сказав Джансен. — Він запитав мене:

"Чи ви, Джансен, вірите, що коли священик вимовить слова освячення над хлібом і вином, то сам Христос, живий Бог і Чоловік є присутній на престолі?" Я відповів йому: "О, так, я вірю в це, бо ж сам Господь у своїй Євангелії нам це виразно каже, та й Церква Христова нам це до вірування подає."

—Ну, то добре, Джансен, можеш собі вірити в це чудо, скільки хочеш,— каже мені старий Брент,— а я не вірю. Одначе, як би я міг вірити так, як ти, то знаєш, що я робив би? Я ніколи не опустив би ні одної Служби Божої. Я ходив би до церкви що неділі, і не могли б мене від цього спинити ані найсильніші морози лютої канадійської зими, ані найстрашніша спека серед літа. А переступивши церковний поріг, я кинувся б на коліна, і так із великою набожністю я навколішках сунувся б аж до того місця, де на вівтарі святім перебуває живий мій Бог і Сотворитель!"

—Так сказав тоді до мене старий Брент, і— признаюся вам, Отче, що власне ті його слова навернули мене й переконали цілковито. Потім, коли вже гара його сховалась за горбочком, я став роздумувати над тими його словами, і мені тоді зробилося незвичайно стидно, що такий сектяр-єретик бере релігійну справу багато поважніше, ніж я— католик із діда-прадіда...

В присутності своїх учнів Ісус, розуміється, вчинив іще багато інших чудес, що не записані в цій книзі. Оце ж написано, щоб ви вірували, що Ісус є Христос, Божий Син та що б, віруючи, мали ви життя в ім'я Його. (Євангеліє від Івана 20, 31).

** ** **

"ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ МАТЕРІ"

"День Матері"—це для всіх дітий усього світа найкращий день у році, не тому, що він припадає в найгарнішому місяці— в місяці травні. Хоч й це має своє глибоке значіння, бо місяць травень—місяць найбуйнійшого розцвіту в природі, місяць Найвищої Матері—Пречистої Діви, а в ньому одна неділя, в якій діти усього світа приносять своїм мамам найкращі квіти душі: квіт дитячої любови, квіт привязання та квіт вдячности— три-зілля чистого дитячого серця. Та не тому це найкращий день для дітий, а тому, що в той день діти пригадують усю посвяту, всю жертву, всі терпіння, всю глибінь безмежної любови їх матерей для них.

Так діти всього світа. А українські діти?

Для них, для українських дітий, це не тільки найкращий, а й найщасливійший День!

В цей День українська дитина відчуває багато, багато більше. Українська дитина глядить тоді в минуле свого народу і бачить, що це, що наш нарід, без огляду на всі удари, на всі нещастя на протязі тисячліть устоявся досі, то це заслуга передусім Української Матері. Вона від найдавнійших часів перша учила своїх дітий рідної молитви, вливала в душі своїх дітий любов до рідної землі, до рідного народу. Вона вчила його цінити, й любити рідну мову й пісні та дорожити ними. Вона ставила дітям перед очі рідне славне минуле, славних великих предків. Вона перша гартувала тіла й душі своїх дітий на важкий шлях життя, на службу й посвяту для рідного народу, для України.

Дитина для української матері, це її найбільший скарб. Крови свого серця для її щастя вона не пожалілаби, а однак, коли прийшла рішуча хвиля, коли рішалося "бути, небути" українського народу, вона сміло говорила своїм дітям, синам і донькам: "Не жалійте нічого для рідної справи, навіть крови власної, навіть життя!" І висилала дітий на жертву за рідну справу, хоча важко в душі терпіла. Ставила собі тоді перед очі цю Найсвятійшу Матінку, Матір усіх Матерей— Пречисту Діву, що для спасення людського роду віддала без нарікань єдиного Сина на муки й на соромну смерть. За цим світлим зразком ідучи й Українська Мати слала своїх синів і дочок на жертву за велику справу.

Марійська Дружина Дівчат у Йорктоні, Саск. під проводом СС. Корнелії й Харитини Служ. П.Н.Д. М., та о. Р. Хомяка, ЧНІ. На знимці, що її взято 14. березня, 1943 р., бракує трьох членкинь. Отсі панночки, це студентки Інституту Преєв. Серця Христового в Йорктоні, Саск.

Цій Українській Матері українська дитина віддає в "День Матері" найнижчий поклін—за цю любов безмежну, за всі терпіння, за муки, за самовідречення— поклін і подяку й заразом пригадання, що все життя не забуде наук і вказівок і йтиме шляхом Правди і Посвяти, який Вона вказала своїм прикладом і наукою. Цій Українській Матері складає українська дитина пригадання, що поки житиме— то для неї слово: МАМА буде найбільшою святістю і найкращим словом, як було воно для нашого безсмертного Кобзаря, що найвище цінив і в своїх творах найкраще з усіх поетів світа звеличав достоїнство Матері.

Українська дитина, за прикладом великого Кобзаря, свідома цього: що жадна мати на світі не зазнала тільки терпінь і горя, як українська; що ніодна мати не виявила тільки Любови й Посвяти й тому в "День Матері" кличе вона з повної молодечої груди, з глибини серця:

—Слава й честь Тобі, Українська Мати!

(Світ Дитини).

ГОРОД ВЕЛИКОГО ПРОРОКА ІЛЛІ

Недалеко старинного манастиря на Кармилській Горі в Сирії можна бачити одне дуже цікаве місце, що зветься "Городом Великого Пророка Іллі," або ще простіше, "Городом Кавунів."

Стародавня легенда каже, що колись, перед віками, проходив тудою великий Божий Пророк Ілля, і бачив, як якийсь чоловік вартував коло свого городу, що ввесь був засаджений розкішними кавунами, або—як дехто любить казати—мельонами.

Зголоднілий та спрагнений, а до того ще й добре натомлений довгою дорогою, святий Пророк попросив чоловіка, щоб позволив йому взяти собі одного кавуна та й покріпитися.

—Що?! Кавуна?!— скрикнув, ніби дуже здивований чоловік,— нема тут ніяких кавунів! Це лиш таке собі округле каміння!

—Ну, то добре: нехай буде камінням!— промовив Пророк, і спокійно помандрував далі.

Але від того його слова безсердому скупареві аж мороз поза шкуру пішов. Він поглянув на свої кавуни, а вони й справді всі до одного камінням перекинулись.

І по сьогоднішній день, хоч уже тисячі років з того часу пройшли, можна на тому місці оглядати багато округлого каміння, що своєю величиною та виглядом цілковито подобає на гарні, соковиті кавуни.

ЧУДО ПРЕСВЯТОЇ ЕВХАРИСТІЇ

Раз у Єрусалимі один магометанин загадав понизити християнського єпископа перед народом, і прилюдно поставив йому ось такі три питання, думаючи, що єпископ не буде всилі на них відповісти:

—Як це може бути,— спитав він насамперед єпископа,— щоб хліб і вино могли в одній хвилині перемінитись у Тіло та й Кров Христову?

Глянувши йому спокійно в очі, єпископ лагідно відповів:

Ось ти, чоловіче, був колись, правда, маленький: тоді ще мав ти на собі мало тіла та й мало крови. Але тому що тебе дбайливо годували, тому що постійно приймав ти в себе поживу, — твоє тіло поволі виросло та й кров у твоїх жилах помножилась. Коли отже людський організм має таку силу, щоб поживу перемінювати в живе людське тіло та кров, то яка ж у тім може бути штука для Всемогучого Бога, коли Він перемінює хліб і вино в живе Тіло та Кров Христову?

—Ну, добре,— каже тоді магометанин,— але поясніть мені, як це може бути, щоб Великий і Преславний Христос міг поміститися в такій маленькій та непоказній частиці пшеничного хліба, або в каплі вина?

—Чоловіче,— відповідає йому на те єпископ,— подивися на те небо, що над нашими головами: дивися, яке воно велике й широке. А всетаки ти своїм оком можеш його оглядати, можеш любуватися ним. Коли отже в малому твоєму оці може поміститися велетенський образ синього неба, то хіба ж не зможе Всемогучий Бог зробити так, щоб Христос помістився навіть у маленькій частиці Евхаристії?

Накінець магометанин поставив єпископові ще третє питання:

—Скажіть, Владико, як це діється, що один і той сам Христос одночасно перебуває цілий на всіх місцях, де тільки переховують Евхаристію?

Подумавши хвилину, єпископ так промовив:

—Подивись, чоловіче, в велике дзеркало, то побачиш там виразну свою подобу. Коли ж опісля розіб'єш оте дзеркало на сто частин,— то завважиш, що подоба твоя стане видима в кожній частині розбитого дзеркала; так, —образ твій появиться одночасно в усіх кусочках того дзеркала. Коли отже такі дивні явища трапляються вже в звичайному нашому щоденному житті, то хіба можуть вони бути неможливі для Господа Бога? Адже ви, магометани, також вірите, що Господь Бог всемогучий, та що нічого неможливого для Нього нема.

Оті мудрі відповіди єрусалимського єпископа Самони варто добре запам'ятати собі, щоб і ми в потребі знали відповісти тим, що проти віри в Пресвяту Евхаристію виступають, кажучи: "Евхаристія— то річ абсолютно неможлива."

ЯКА КОРИСТЬ ІЗ ПРОПОВІДИ?

Раз якийсь міщух, подорожуючи по провінції, побачив, як одна господиня білила своє полотно: насамперед мочила його в воді, а потім простелювала на леваді, щоб до сонця просохло. Приступивши ближче, цікавий подорожній зайшов із тією господинею в розмову, а згодом став її розпитувати й про релігію.

—А скажіть-но ви мені щиру правду: чи ви ходите щонеділі до церкви?— питає він її.

—Так,— відповідає жінка,— ходжу, коли тільки можу.

—О, то ви мабуть і проповідь кожний раз уважно слухаєте?

—О, так: певно, що слухаю.

—Ну, то роскажіть мені, будь ласка, про що наприклад говорив вам священик минулої неділі на проповіди?

Задумалась жінка добру хвилю над тим питанням, але ніяк не могла собі пригадати, про що була бесіда на останній проповіди.

—От і бачите,— каже тоді подорожній тріюмфальним тоном, —нащо придасться вам слухати проповідей, коли ви й так нічого собі з них негодні запам'ятати!...

Одначе проста жінка ні трохи цим не збентежилась, і так йому відповіла:

—Дивіться, добродію, як я вибілюю оце полотно: заледве змочу його водою, а вже сонце своїми промінням всю оту воду з нього хутко випиває; а все таки я певна, що праця моя дармо не пропадає, бо полотно за кожним разом стає щораз біліше та біліше. Так само чистішою та білішою поволеньки стає й християнська душа, що пильно й уважно проповідь в церкві слухає, хоч би навіть і не змогла добре собі тієї проповіди запам'ятати.

Є ще й багато інших річей, що їх зробив Ісус. Як би їх так списати всі подрібно, то думаю, що й сам світ не помістив би написаних книг. (Кінець Євангелії від Івана).

КОЛИ ЧОГО НЕ ЗНАЄТЕ, ——— СПИТАЙТЕ В ТИХ, ЩО ЗНАЮТЬ!

9. Питання: Чому в Католицькій Церкві ніколи не можна дістати розводу? Невже дійсно Церква не має права ніколи позволити на розвід? Як же тоді розуміти ті слова, що їх Ісус Христос виразно сказав до Апостолів та їхніх наслідників: "Направду, направду говорю вам,— усе, що зв'яжете на землі, буде зв'язане й на небі, і все, що на землі розв'яжете, й на небі буде розв'язане"? Чи не виходить ясно з цих слів, що Церква одержала від Ісуса Христа право розв'язати в конечній потребі навіть святий вузол християнського подружжя?

Відповідь: В правдивій Церкві Христовій нема й ніколи не може бути розводу з тієї простої причини, що Ісус Христос розвід виразно заборонив, навчаючи, що зв'язь християнського подружжя є нерозривна. Коли фарисеї питали Його, чи розвід дозволений, Господь їм так відповів: "Чи ви не читали в Святім Письмі, що з самого початку сотворив Бог чоловіка та жінку? І тому покине чоловік свого батька та й матір свою, і пристане до своєї дружини,— і будуть вони двоє в тілі однім. Нехай отже не посміє людина розлучати того, що сам Бог ізлучив." (Мат. 19, 4-8).

Святі Євангелисти Марко й Лука подають ту саму науку Ісуса Христа так: "Коли хто прожене від себе свою жінку й одружиться з другою, він допуститься чужолоства; так само чужолоства допуститься й той, хто одружиться з прогнаною."

Святий Павло каже зовсім виразно, що тільки смерть може направду розірвати подружу зв'язь. "Замужна жінка є законом зв'язана з чоловіком своїм, поки він живе; коли ж чоловік умре, тоді вона звільнена з того закону, що її в'язав із ним. Якщо отже за життя свого чоловіка вона вийде заміж за іншого, то допуститься чужолоства; одначе, якщо чоловік її умре, то вона вже не зв'язана більше законом, і не буде в тім уже ніякого чужолоства, коли вона стане жінкою другому чоловікові. Щодо осіб одружених, то не я, **а сам Господь приказує їм:** нехай жінка не розходиться з чоловіком своїм! А навіть коли й розійдуться з ним, то або нехай уже не виходить заміж за ніякого іншого, або нехай знов зо своїм власним чоловіком помириться!"

Святе Письмо, як бачимо, ясно осуджує та забороняє розвід. Гим то в Церкві Католицькій від найдавніших часів було сильне переконання, що навіть найвища церковна Влада, цебто Римський Папа, або Вселенський Собор не мають права розірвати важного християнського подружжя. Правда, Церква одержала від Бога власть "в'язати й розв'язувати," одначе власть ота до християнського подружжя не відноситься, бо подружжя християнське зв'язує сам Бог, а при тім виразно каже, що ніхто, абсолютно ніхто з людей не сміє його розв'язувати. "Нехай отже не посміє людина розлучати того, що сам Бог ізлучив!"

Коли в шіснадцятім столітті англійський король Генрих VIII. зажадав від Папи, щоб позволив йому взяти розвід з його законною жінкою Катериною Арагонською,—то Намісник Христовий міг на це дати тільки одну відповідь: "Не можу, не маю права." І хоч могутній той володар як сильно грозив, що буде за це мститися, та що ввесь нарід англійський відірве від Апостольської Столиці, то з Риму могла на це прийти тільки одна й та сама відповідь: "Не можу, не маю права."

Як би не ота нещасна розводова справа Генриха VIII, то правдоподібно ввесь нарід англійський держався б по сьогоднішній день правдивої Церкви Христової, і до англіканської схизми та ереси було б не дійшло. Одначе Апостольська Столиця зовсім того не жалує, що дала тоді королеві таку відмову й рішучу відповідь. Вона добре знає, що в тім випадку йнакше поступити було неможливо; осудивши ясно й отверто розвід гордого англійського володаря, Католицька Церква сповнила виразну волю свого Божественного Оснувателя, Ісуса Христа.

Правда, всякі інші християнські релігійні організації, як православні, так і протестантські, не дивляться на цю справу так "трагічно." У тих церквах можна досить легко, а в деяких навіть дуже легко дістати розвід. Але власне з цього можна ясно пізнати, що в тих церквах нема вже християнства правдивого, цілого, чистого, а є тільки якесь християнство покалічене та пофальшоване.

Одна тільки на світі є правдива Церква, що Христову Євангелію в повноті вірно зберегла та й ні одної букви з тієї Божественної Науки не перекрутила— а саме Свята Церква католицька. І тому в Католицькій Церкві ніколи розводу не було, нема, не буде та й ніколи бути не може, бо сам Ісус Христос розвід виразно осудив і раз на завжди заборонив.

10 Питання: Чому наші священики в Канаді, співаючи Службу Божу, не згадують у ній Митрополита Андрея Шептицького? Адже Церква наша тут у Канаді так багато завдячує Митрополитові Андрееві! Не забуваймо, що Він, той добрий та дбайливий Пастир, аж два рази через широкий океан сюди приїздив, щоб особисто та зблизька приглянутись до життя та потреб нашого

народу в новій батьківщині. Не забуваймо теж, що то головно завдяки його старанням Апостольська Столиця назначила для нас у Канаді першого нашого Владику в особі Преосвященного Никити Будки. Та й зрештою всьому українському народові, де б він не був, ім'я Митрополита Андрея повинно бути надзвичайно дороге, бо ж мало котрий нарід на широкім сьогоднішнім світі може повеличатись та похвалитись таким великим та славним Архиреєм, як Він, Митрополит Андрей, наш Князь, наш Батько, наш Мойсей, наша Слава!... Отже факт, що імени його на нашій Службі Божій тут у Канаді не чути, виглядає мені, як якась дивна, й підозріла загадка.

Відповідь: У факті тім, що Митрополита Андрея наші священики тут у Канаді на Службі Божій урочисто не згадують,— нічого таємного, ні загадкового нема. Це справа зовсім проста. В Католицькій Церкві на всім широкім світі є така встанова, що кожний Владика, хто б він не був,— чи Єпископ, чи Архієпископ, чи Митрополит, чи Патріярх,— має свою докладно означену територію, де він є правдивим господарем, і де виконує свою архипастирську владу. Поза межі тієї означеної території влада його не простягається.

Тільки влада Римського Папи простягається на ввесь світ, бо його територія—то вся куля земна; тим то Римського Папу називаємо Архиреєм вселенським, цебто всесвітнім. І власне тому Римського Папу згадують католицькі священики в Службі Божій по всіх краях земної кулі, а кожного іншого Владику згадують тільки на тій території, де той Владика має архирейську владу.

Високопреосвященний Митрополит Андрей має теж свою докладну територію: Він є Архієпископ львівський і Митрополит галицький, або інакше кажучи, має в львівській дієцезії владу архієпископську, а опріч того в цілій Галичині має владу митрополичу. Поза межі тих його територій ані його влада архієпископська, ані митрополича не простягається. Тому й нічого дивного в цім нема, що наші канадійські священики, співаючи Службу Божу, імени Митрополита Андрея врочисто не згадують. Це тільки знак, що Канада—не Галичина, а зовсім інший край. І як у Галичині свята Апостольська Столиця назначує для нашого українського народу Архипастирів, так і в Канаді назначила для нас Архипастиря насамперед Преосвященного Никиту Будку, пізніше Їх Ексцеленцію Кир Василія, а останніми днями розійшлась між нами радісна вістка, що дієцезія наша канадійська одержала ще й Єпископа-Помічника в особі Їх Ексцеленції Кир Ніля Саварина.

Може бути, що колись, якщо нарід наш у Канаді буде жити, як Бог приказує, і добре розростеться й сильно скріпиться,— ми будемо мати ще більше своїх Єпископів; тоді українську католицьку дієцезію, що тепер простягається від океану до океану, можна буде поділити на кілька дієцезій: наприклад Альберта й Британська Колюмбія могли б творити одну дієцезію, Саскачеван другу, Манітоба— третю, а Схід—четверту. І могло б до того дійти, що наприклад Владика у Вінніпегу був би одночасно українським католицьким Митрополитом на всю Канаду. Тоді в кожній із тих канадійських наших дієцезій священики згадували б на Службі Божій насамперед Святішого Отця, всесвітнього Архирея, потім канадійського Митрополита, а накінець свого місцевого Єпископа... Одначе те все належить іще до будучности. І щоб воно колись могло дійсно так статись, то нарід наш український мусить тут у Канаді поробити ще великі поступи. Покищо тішмося тим, що маємо; будьмо вдячні Апостольській Столиці за те, що за нас так по матерньому дбає, і таких гідних та добрих Архипастирів нам дає.

А за преславного Митрополита Андрея, хоч його імени тут у Канаді на Службі Божій голосно й офіціяльно не згадуємо, — не забуваймо щиро молитися, щоб Господь зберіг його як найдовше на потіху всьому українському народові. Ім'я того надзвичайного Мужа й Архирея буде напевно записане на віки вічні золотими літерами в історії України. Того Владику сміло можна прирівняти до найбільших людей, що їх колинебудь Україна видала впродовж віків, як наприклад Володимира Великого, Ярослава Мудрого, Короля Данила, Гетьмана Хмельницького, Мазепу, Тараса Шевченка та інших. Напевно ніхто не був би здивований, як би так Митрополит Андрій називався колись в українській історії Андрій Великий. Усім своїм праведним життям, усім своїм геройством та велетенською посвятою для добра нашої Святої Церкви та для всього українського народу— Митрополит Андрій напевно собі такий титул "Великого" заслужив.

Мала, але добровільна покута за життя, має більшу вартість перед Господом Богом, ніж покута велика, але примусова по смерти. Подібно, як маленький кусочок золота вартніший, ніж велика олив'яна штаба.

** ** **

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Св. Отець Пій XII візвав католиків в цілім світі, щоб у місяці травні засилали молитви до Пречистої Діви Марії за мир.

НОВИЙ ЕПИСКОП В КАНАДІ.— 23 квітня наспіла весела вістка, що Ап. Столиця номінувала для нашого Преосв. Кир Василія Епископа-Помічника в особі **Впр. о. Ніля Саварина ЧСВВ.,** Ігумена мондерського монастиря оо. Василіян.

Преосв. Еп.-Пом. уродився в Старому Самборі в Західній Україні, 19 травня 1905 р. Початкові студії побирав у Старому Самборі і в Новому Самборі. До Чина Св. Василія Вел. вступив 28 серпня 1922 р. Звичайні обіти по скінченні Новіціяту зложив 6 травня 1924. Торжественні обіти зложив у Кристинополі 14 вересня 1930. Тайну Священства одержав з рук Преосв. Кир Йосафата Коциловського в Крехові 23 серпня 1931 р.

Яко священик визначався ревністю в Службі Божій. І занимав визначні уряди в Чині вже від початку свойого священства. І так в другому році по свяченнях на священика Настоятелі Чина вислали його до Канади на місійну працю 1932 р.

Тут занимався з початку місійною працею по кольоніях в околицях Мондеру, а також був професором аж до Номінації в Чині. Крім цього занимав ріжні уряди в Чині оо. Василіян. Був консультором Провінції, а від 1938 р. був Ігуменом великого монастиря в Мондері.

В особі Номіната Епископа наша Церква дістала нову силу в церковній ерархії. Це також є новим доказом дбайливости Апостольської Столиці для нашої Церкви й народу у Канаді в таких тяжких часах.

Радіючи номінацією нового українського Епископа бажаємо Божого Благословення і великих успіхів у праці на новім високім церковнім становищі.

о. Антін Лотович, парох української католицької церкви в Брукленд, Ню Йорк, зістав іменований генеральним вікаріем української католицької дієцезії в Злучених Державах.

Українці греко-католики, що служать у канадійській армії дістали вже другого військового духовника.За одобренням церковних і військових властей став ним від 16. березня, 1943 р. о. Теодозій Добко, ЧСВВ. Попри свої душпастирські обовязки в Венкувері, новопризначений о. капелян буде обслугувати духовні потреби українських вояків, що перебувають у Британській Колюмбії.

Отець Т. Добко уродився 4-го травня 1908 в Бівердейл, Саск. Середні науки покінчив в ювенаті оо. Редемптористів в Йорктоні, Саск., вступив до Чина оо. Василіян 28. IX. 1925, а священиком став 2. X. 1932 р. Працював як місіонар у Альберті, а тепер є парохом парохії св. Стефана в Венкувері й околиці. Новому українському капелянові бажаємо Божого благословення і великих успіхів у праці над душами українських жовнірів у канадійській армії.

В Саскачевані є 79,777 українців.— На основі загального перепису населення з 1941 р. виходить, що Саскачеван є одинокою провінцією Канади, в якій число меншканців не тільки, що не зросло, але і зменшило. І так в 1931 р. було в Саскачевані 921,785 мешканців, в 1936 р. 931,547, а в 1941 р. 895,922. Отже число мешканців цеї провінції зменшилося на 25,793.

З провінції Саскачеван вибралося до других канадийських місць богато фармарів англійських, французьських, ірляндських, а їх місця заняли в великій части наші українські фармарі.

Число українців в порівнанні з 1931 р. збільшилося на 16,377 душ. В 1931 р. було українців в Саскачевані 63,400, в 1936 р. 75,987, в 1941 р. 79,777.

30 березня 1943 р. доміняльний посол із округи Ветревил п. Антін Глинка вручив секретареві премієра Кінга Меморандум від Комітету Українців Канади з датою 23. березня в справі незалежности України по війні. Копії меморіялу були передані британському міністрові заграничних справ Іденові, який був тоді в Оттаві і канадійському підсекретареві стану Н. А. Робертсонові. Безпосередною притокою до вислання меморандуму був спір між Польщею й Росією за будучі польські границі на сході, отже за західно-українські землі. У своїм меморандумі Комітет Українців Канади видвигає три точки: 1)—заявляється проти дискусії тепер над вирішенням границь на Сході; 2)—стверджує, що головним нашим завданням під цю пору є виграти війну й 3)— домагається створення незалежної української держави на основі однакового трактування всіх народів, як це висловлено в Атлянтійськім Чартері.

Канадійські поляки з приводу цього меморіялу зробили квасну міну, а комуністи вислали телеграфічно заяву до премієра Кінга в якій заперечують КУК-ові право говорити в імені українського народу в Канаді, бо то право хотіли б вони присвоїти собі.

Централя Комітету Українців Канади оповістила, що в днях 22-24 червня, 1943, в Вінніпегу відбудеться Всеканадійський Конґрес Українців.

Масон хвалить Церкву.—Самуїл В. Рейнолдс, президент "Омага Чемберс оф Коммерс", звісний масон, недавно заявив в Крейтон Університеті, що католицька Церква це число 1. оборонителька Америки перед радикалізмом. "Я не є певний," сказав він, "в чім полягає причина того, але мені здається, що Церква є старинна інституція, і яко така вона визнається дуже добре в цих пережитих, немудрих фільософіях, без ріжниці яку маску вони прибирають нині."

Він дальше говорив, що навіть деякі найповажнійші американські інституції є нині розсадниками радикалізму, під покришкою американської свободи. В тих інституціях процвітає погубна наука. "Вони затроюють уми нашої молоді, але для Церкви, та наука не є нічим новим. В історії людства вона пережила диктатури, і її не легко здурити якимсь фашизмом, національним соціялізмом, націзмом а хочби бюрократією. Я гордий з того, що наш Легіон зробив для добра фундаментального американізму в протягу 25 послідних років. Він стоїть на другім місці. А на першім місці стоїть одна інституція, яко оборонителька Американізму, а тою інституцією є Католицька Церква, число 1. оборонителька цего краю перед радикалізмом."

Спільне свячене в українськім католицькім Народнім Домі в Йорктоні, Саск., дня 3-го травня, було милою родинною гостиною. По вечірнім майськім богослуженні в церкві, присутні перейшли до Народного Дому, де ждала їх, приготована жіночим товариством, смачна перекуска. Впр. о. Парох С. Бахталовський ЧНІ. поблагословив Великодним благословенням приготоване їдження; відтак усі позасідали до столів. Серед української католицької громади Йорктону були присутними на салі: Впр. Отці ЧНІ., Парох, Шишкович, Бала, Лаптута, Пр. Браття Хр. Ш.: Директор, Методій, Префект, а також трьох жовнірів, що прибули на відпустку домів: п. І. Пристай, п. Крамар й п. Паньковський. В часі перекуски промовляло більше бесідників. Впр. о. Парох желав усім правдивої воскресної радости; Впр. о. Шишкович ЧНІ. заохочував до любови св. Церкви, католицької віри і нашого українського обряду. Пр. Брат Методій ЧБХШ. похвалив приявність наших жовнірів на цім спільнім свяченім, подібно виразився в своїй гарній промові Пр. Брат Директор Колегії. Пан К. Ісопенко підчеркнув гарну працю, що ведеться в укр. катол. Парохії в Йорктоні. пан М. Ніньовський заохочував до активности в парохіяльнім житті. Великодні спільні пісні переплітали промови й товариську гутірку. По перекусці слідували радісні гагілкові забави. Веселий, бадьорий настрій ціхував цей гарний вечірок, що певно остане милим спомином для всіх присутніх.

В ОБОРОНІ НЕВИННОСТИ

Одного разу еспанський король Пилип II. відвідав величезну державну тюрму, де перебували злочинці, засуджені за найстрашніші проступки. Переступаючи поріг могутньої тюрми, король зробив сильну постанову випустити на волю всіх тих, що просто, щиро й покірно признаються перед ним до злочину, та й покажуть якийсь виразний знак правдивого жалю та покаяння.

Став отже король проходжуватись між довгими рядами засуджених, і питав їх, за що властиво попалися вони в оту страшну, понуру в'язницю. Та заледве почули вони те питання, як із усіх боків знявся гіркий їх плач і голосіння: кожний із тих злочинців, заливаючись гарячими сльозами, жалібно скаржився монархові на свою страшну кривду: бо ж його, цілковито невинного, тільки підла людська брехня та клевета запроторила в те жахливе пекло нічим не заслуженої кари...

І дивна річ: куди тільки король поступав, він усюди чув постійно одне й те саме: всі ті засуджені були цілковито невинні— всім отже страшенну кривду заподійно.

Аж накінець завважив король, що між тими "невинними" стояв собі спокійно якийсь іще доволі молодий в'язень, і нічогісінько не говорив.

Приступивши ближче до нього, Пилип поставив йому подібне питання, як і другим, а саме: за що його властиво засудили на таку страшну кару. Молодий в'язень увесь почервонів, як буряк, а по хвилі відповів зовсім просто:

—Мене, Найясніщий Пане, покарали зовсім справедливо. Колись, бувши ще дитиною, не хотів я ніколи слухати батька-матері, потім утік я з рідного дому та й пустився на дорогу злодійства й усякої неморальности. Як би я хотів показати докладно всю чорну сторінку свого грішного життя, то мабуть і трьох годин було б на те замало.

Спокійно вислухав еспанський володар отієї щирої бесіди, а потім закликав ніби то з великим обуренням:

—Якже це сталося, що такого великого злочинця, як ти, посміли примістити тут посеред оцих чесних та невинних людей?! Ану, забирайся звідси якнайскоріш, щоб коло тебе й оці чесні громадяни не зіпсувались та на злу дорогу не зійшли!

Почувши такі незвичайні слова свого короля, тюремні сторожі кинулись до молодого в'язня та й, знявши з нього окови, випустили негайно на волю. А "невинні" лиш носи поспускали безнадійно вдолину, знаючи, що мусять далі коротати своє нещасне життя в страшній та понурій в'язниці.

У століття смерти о. М. Шашкевича, та в пятиліття УКЮ,

В ДНЯХ 4—5 ЛИПНЯ в САСКАТУНІ, в ЧИТ. ПРОСВІТИ,

відбудеться ПЕРШИЙ КОНГРЕС Українського Католицького Юнацтва.—Участь беруть всі провінції. Делегатів сподіємось з найдальших закутин. Крім бесід, викладів і організаційних справ, відбудуться мистецькі виступи та контест з вибором королевої конгресу. За точною і цікавою програмою слідіть в пресі.

За Головний Заряд УКЮ—
о. М. Горошко, голова панна А. Жук, секретарка

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"

Христос Воскрес!

Всечесніший Отче:

Люблю читати "Голос Спасителя" і його виглядаю щомісяця як дорогого гостя. Він є моїм улюбленим приятелем. Посилаю $1.00 на передплату. З пошаною, **Олена Яник,** Овкбурн, Ман.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Щиру подяку складаю Пресв. Серцю Христовому і Матері Божій, що помогли перетерпіти мені тяжку недугу. З цеї нагоди жертвую $1.00 Сиріткам на пасху в Айтуні.

Перед квітною неділею в суботу тяжко заслабла. Зачала сильно мерзнути й горло запухло так, що я навіть не могла нічого напитися. Так тривало через ніч і через неділю. Я не могла заснути, бо сильно мене все боліло. Під вечір мені ставало гірше й я думала кликати лікаря. Потім я собі роздумала, що лікар може приказати мені вдатися до шпиталю, а бідні сирітки остануться самі (бо я вдова), й не буде кому приготовити їм пасхи на свята. Тому я відкинула думку про земського лікаря, а взяла собі небесних лікарів. Я вчинила такі офіри, що відмовлю вервичку до Пресв. Серця Христового й Матери Божої Неустаючої Помочі, дам $1.00 на Колегію оо. Редемптористів у Роблин, Ман. і прилюдно за це подякую в Голосі Спасителя, коли тільки виздоровію. Як я скінчила вервичку то за пару хвилин почула, що мені лекше стало, на другий день я вже могла через хату перейти, а на третій день я вже могла трохи працювати і так до нині працюю.

За це добродійство складаю прилюдну подяку Пресв. Серцю Христовому і Матінці Божій Неустаючої Помочі.

Павліна Библів, Вайтсенд, Саск., 28-го квітня, 1943.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Найщирішу, глибоку подяку складаю Найсолодшому Серцю Ісусовому, Божій Матері Неустаючої Помочі й Душам в чистилищі, за щасливе перебуття тяжкої операції. Дай Боже, щоб ця скромна подяка причинилася до збільшення слави Н. Серця Хр. і Пр. Д. Марії та поглиблення Їх почести по цілому світу.

Едмонтон, Алта., С. Елисавета Служ. П.Н.Д.М.

Щиру подяку складаю Пресв. Серцю Ісусовому, Матері Божій Неустаючої Помочі, Пресвятій Родині, Св. Йосифові, св. Антоніеві, св. Терені від Дитяти Ісуса та Душам у чистилищі за одержані ласки. З цеї нагоди складаю $1.00 на пресовий фонд "Голосу Спасителя". **Анна Василишин,** Вінніпег.

Щиру подяку складаю Пресв. Серцю Ісуса і Преч. Діві Марії Непорочно Зачатій за вислухані молитви. **Н.Н.**

Прилюдну подяку складаю Пресв. Серцю Ісуса й Матері Божій Неустаючої Помочі за одержані ласки.

Марія Кунанець, Бронт, Онт.

Сердечну подяку складаю Найсолодшому Серцю Ісусовому й Матері Неустаючої Помочі за вислухання молитов. З цеї нагоди складаю $1.00 на пресовий фонд "Голосу Спасителя."

Анна Бородай, Монтреал.

Щиру подяку складаю Ісусу Христу і Преч. Діві Марії за многі одержані ласки. З цеї нагоди жертвую $1.00 на пресовий фонд "Голосу Спасителя." **Михайло Зеліско,** Вестон, Онт.

Щиру подяку складаю Пресв. Серцю Ісуса й Матері Неустаючої Помочі за виздоровлення руки. З цеї нагоди жертвую $1.00 на пресовий фонд "Г. Сп." **Теодозія Мадараш,** Мичелвю, Саск.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" зложили:

По $15.00: Парохія Матері Божої Неустаючої Помочі, Торонто (збірку переслав Впр. о. Канонік П. Каменецький) і пані Меланія Іванцьо, Клівленд. По $5.00: Всеч. о. В. Осадець, Виндзор. По $2.00: Всеч. о. П. Криворучка, Саскатун, Д. Гарасимчук, Торонто, В. Стець, Елмайра, Е. Сеньків, Керот Ривер. По $1.00: М. Зеліско, Вестон, А. Бородай, Монтреал, А. Василишин, Вінніпег, Н.Н., П. Боднарук, Сірвил, Т. Мадараш, Мичелвю. По 75ц.: А. Петрик, Юнгставн. По 50ц.: М. Кривінський, Бур, і А. Леник, Гирнсей.

ХТО СЛІДУЮЧИЙ? За ласкаві жертви всім щирим жертводавцям сердечно дякуємо. **Адміністрація "Голосу Спасителя."**

НОВІЦІЯТ

до Новіціяту для оо. Редемптористів приймає тих, що бажають служити Богу й працювати яко монахи-місіонарі Чина Найсв. Ізбавителя для українського народу в Канаді й Злучених Державах.

УМОВИ прийняття кандидатів на священиків-місіонарів є слідуючі: 1) Щире й рішуче бажання служити Ісусу Христу в Чині оо. Редемптористів. 2) Добре здоровля. 3) Добре поведення. 4) Покінчення щонайменше вищої школи (Гай Скул). 5) Відповідний вік. **До Новіціяту приймається теж молодців, що бажають служити Ісусу Христу яко монахи-братчики в Чині Найсв. Ізбавителя.** Умови прийняття для кандидатів на братчиків є ті самі, що на священиків, крім вищих студій. Братчики займаються домашньою працею в монастирі, як господарі, кухарі, кравці, дяки, друкарі і т.п.

По ближчі інформації проситься писати на адресу:

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION NOVICIATE, YORKTON, SASK.

ГУРТОВИЙ СКЛАД

ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

Голос Спасителя

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 15, No. 6. YORKTON, SASK. June, 1943

КАЛЄНДАР НА ЧЕРВЕНЬ, 1943

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
19 В Сщмч. Патрикія	1 В Мч. Юстина
20 С Мч. Талалея	2 С Св. Никифора
21 Ч Вознесення ГНІХ.	**3 Ч Вознесення ГНІХ**
22 П Мч. Василіска	4 П Св. Митрофана
23 С Преп. іісп. Михаїла	5 С Сщмч. Доротея
24 П Неділя Св. Отців	**6 Н Неділя св. Отців**
25 П † 3 найд. гл. Ів. Хрест.	7 П Сщмч. Теодота
26 В Ап. Карпа	8 В Вмч. Теодора Стратилата
27 С Сщмч. Терапонта	9 С Св. Кирила
28 Ч Преп. Никити	10 Ч Сщмч. Тимотея
29 П Прмч. Теодозії	11 П † Ап. Вартоломея і Варн.
30 С Суб. Задушна. Пр. Ісаакія	12 С Прп. Онуфрія
31 П Сошествіе св. Духа	**13 Н Сошествія св. Духа**
1 П Червень. Пресв. Тройці.	**14 П Пресв. Тройці (Загальн.)**
2 В Св. Никифора	15 В Пр. Амоса
3 С Мч. Лукиліяна	16 С Тихона
4 Ч Св. Митрофана	17 Ч Мч. Мануїла
5 П Сщмч. Доротея	18 П Мч. Леонтія
6 С Преп. Висаріона	19 С † Ап. Юди Тадея
7 П Неділя Всіх Святих	**20 Н Нед. Всіх Святих**
8 П Теод. Страт. (Петрівка)	21 П Мч. Юліяна (Петрівка)
9 В Св. Кирила	22 В Сщмч. Евзевія
10 С Сщмч. Тимотея	23 С Мч. Агрипіни
11 Ч Прсв. Евхаристії (на нед.)	**24 Ч Пресв. Евхар. Різд. Ів. Хр.**
12 П Преп. Онуфрія	25 П Прмч. Февронії
13 С Мч. Акилини	26 С Прп. Давида
14 П Нед. 2 по Сош.	**27 Н 2 Неділя по Сош.**
15 П Прор. Амоса	28 П Перен. мощ. Кира і Івана
16 В Тихона	**29 В Ап. Петра і Павла**
17 С Мч. Мануїла	30 С Собор 12 Апостолів

3. Вознесення Господне, † Конст. і Єлени: Всеночне. Сл. Б. Ап. 1 і 49, Єв. Лук. 114 і Ів. 35.

6. Нед. Св. Отців Першого Нікейського Собору: Гл. 6, Єв. утр. 10. Сл. Б. Ап. 44, Єв. Ів. 56. Місто "Достойно" Ірмос Вознесення.

13. Сошествіе св. Духа: Всеночне. Сл. Б. По Благословенно Царство співається Царю Небесний з коліноприклоненням. Ап. 3, Єв. Ів. 27. **Загальниця через цілий тиждень.**

14. Пресвятої Тройці: Сл. Божа: Ап. 229 і 197, Єв. Мат. 75 і 116.

20. Неділя Всіх Святих: Гл. 8, Єв. утр. 1. Сл. Б. Ап. 330, Єв. Мат. 38.

27. Нед. 2 по Сош. і Празник Пр. Евхаристії: Служба Пр. Евхаристії. Гл. 1, Єв. утр. 2. Сл. Б.: Ап. 149, Єв. Ів. 23. Обхід з Нсв. Тайн.

ВЖЕ ПРОДАЄТЬСЯ: Великий молитовник **"З НАМИ БОГ",** стор. 512, 2-ге видання. **Оправлений в полотно** ціна $1.50; **в наслідування скірки** $1.75. Молитовник в дорожчих оправах ще неоправлений. Висилається лиш тим, що пришлють означену належитість. Хто замовляє найменше 25 молитовників дістає опуст.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Нсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 15, Число 6. Червень 1943

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЧЕРВЕНЬ

Щоби родичі старанніше дбали про релігійне, моральне й суспільне виховання молоді.

Молодь, це будучність кождого народу. Тому добре виховання молоді рішає про долю чи недолю краю, народу, держави. До того виховання має право насамперед св. Церква, Божа інституція, що має на ціли вести людство до Бога.

Сейчас по св. Церкві мають право й обовязок виховувати молодь родичі. Цего вимагає саме природне право. Батько й мати, стаючи з Божої волі родичами дитини, дістають від Бога власть і обовязок виховувати своїх дітей. Діти дістаючи від родичів життя, мають дістати від них також і виховання аж до віку зрілої людини. Згідно з цим природним правом св. Церква навчає:

"Родичі мають дуже тяжкий обовязок дбати після своїх сил про релігійне, моральне, фізичне й суспільне виховання свого покоління, а також постаратися для них о їх дочасне добро." (Кодекс Кан. Права, § 1113).

Виховання повинно зачатися від зарання. Прекрасно про це говорить св. Отець Пій XII. в своїм слові до матерей дня 26. X. 1941 р.: Батьки й матері приготовляйте вже перед народженням дитини чистоту родинної атмосфери, в якій її очі й її душа стане втворятися до світла й до життя: атмосферу, що витисне на всіх кроках морального поступування дитини милий запах Христа... Думайте про це, що ваші діти стають через св. хрещення прибраними Божими дітьми, улюбленими для Христа, і що їх Ангели все видять лице небесного Отця,... ви маєте бути другими ангелами в пильнованню, виховуванню дітей, щоби задля вашого старання й чуйности заєдно подивляли вас у небі."

Ум дитини, що приходить на світ, то наче чиста картка паперу; на цій чистій картці записуються образи, які її окружають, враження, які дитина дістає... Вона дуже цікава; її очка все рухливі, на все втворені... в її душі вже зарання ворушаться різні чувства, то радости, то смутку і зачинають кільчитися різні на-

клони чи до доброго, чи до злого. Про це все повинні родичі гямити й старатися, щоби ціле окруження, а передусім їх життя, бесіда, захования впливали якнайліпше на виховання дитини.

Родичі повинні добре слідити дитину від її молоденького віку; бо коли дитину спізнають, її наклони, вади, дарования, будуть знати проти чого ділати, а що старатися в дитині розвинути.

Виховання має обіймати цілу людину.

1. Пізнавання, розум. Родичі мають дбати про виобразованя розуму й пізнавання. "Не давайте, каже папа в згаданому письмі, дітям фальшивих ідей, фальшивого розумования. На їх питання не давайте неправдивих відповідей, кермуйте їх пізнаванням з терпеливістю й любовію."

2. Вихования характеру. Справляйте блуди характеру, а старайтеся про взріст добрих прикмет, їх координуйте, ладнайте так, щоби характер дітей набрав сталости потрібної в цілім життю до совісного еповнювання всіх обовязків.

3. Вихования серця. Родичі повинні ушляхотнювати, ублагороднювати серця своїх дітей головно через ніжну набожність до Ісуса й Марії.

Чим дитина старша, тим більше вимагає старання в вихованню, бо більше грозить її небезпек.

Найбільшу бачність повинні звертати родичі на релігійне нихования дитини: учити дітей молитов, катехизму, говорити дитині, що Бог нашим Отцем, нас безконечно любить і бажае нашої любови, щоби відтак по цім життю взяти нас до Себе, до неба, де вічне щастя, вічна любов, тому треба Бога любити, Йому служити. Защіплювати в серцю дитини любов і довіря до Божої Матері.

Релігія, це основа, фундамент життя кождого чоловіка. Де нема релігійного вихования, там будівля вихования опираеться на піску... і кождої хвилі падае.

З релігійним вихованням дитини вяжеться й моральне її вихования. Христова Наука є для дитини світлом, що освічуе дорогу її життя. Молитва, св. Тайни дають силу поступати після Божого закону, боротися з покусами, вправлятися в чеснотах. На це все мають звертати родичі бачну увагу.

В міру розвитку дитини має поступати й її суспільне вихования в дусі засад католицької Церкви. Коли того брак, молодь чуеться чужа, обоятна взглядом усего, що діеться в суспільстві, в державі. Пізніше вона буде бокувати від участи в суспільнім життю. З цего користають ворожі живла, що захоплюють у свої руки провід суспільности, народу й держави на шкоду релігії й загального добра.

З цего короткого начерку можна пізнати, як великі обовязки

щодо вихования дітей спочивають на родичах, як велика їх відвічальність! Щоби так виховувати, родичі мусять мати до цего відповідне підготовання, знання і то практичне знання вихования. Таке знання повинні вони набути взарання, слухаючи в Церкві наук і конференцій в тій справі, читаючи відповідні книжки видані віруючими людьми. Правдиво релігійне життя, молитва, часте принимання св. Тайн є для родичів джерелом просвічення й сили в вихованню дітей.

Просім у цім місяці Найсв. Серце Ісуса Христа, щоби за молитвами Пресв. Богородиці родичі якнайліпше знали виховувати дітей й докладали всіх старань, щоби добре вихователи свої діти собі на потіху, Богу на славу, св. Церкві й народові на честь і пожиток.

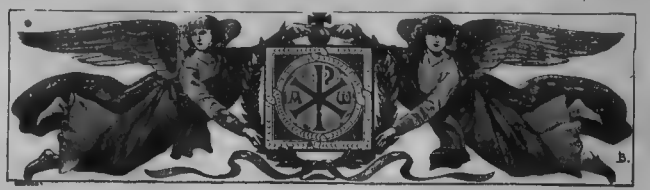

Як згадаю за деякі побожні душі, що приступають до Твого, Господи, Таїнства з як найбільшою побожністю й говінням, тоді нераз сам перед собою стидаюся, й від сорому паленію, що я такий млявий і такий холодний приступаю до Твого вівтаря й до престола святого Причастя; що я лишаюся таким сухим і без тепла в серці й що я не горю вдесь перед Тобою, Боже мій; що я не маю в собі такої сильної жадоти і жару серця, як багато побожних людий, що з превеликого бажання Причастя й з горячої любови в серці не могли стриматися від сліз; але серцем і устами з глибини душі багнули Тебе, Боже, живучого джерела й не могли інакше свого голоду ні заспокоїти, ні наситити аж поки з великою втіхою й духовною жадобою прийняли Твоє Тіло. Яка то справді горяча віра в них: певний доказ Твого святого буття! (Наслідування Христа, Книга IV., глава 14).

** ** **

Бо скільки разів їсте цей хліб і п'єте чашу, смерть Господню звіщаете, аж він прийде. Тому хто буде їсти цей хліб, або буде пити чашу Господню недостойно, буде винен тіла й крови Господньої. Нехай же досвідчае себе самого чоловік і так нехай їсть цей хліб і п'є цю чашу. Бо хто їсть і п'є недостойно, суд собі їсть і п'є, не розріжняючи тіла Господнього. (Послання св. Павла до Коринтян, II, 26-29).

У ТІМ ЗНАКУ ПОБІДИШ!

В одній церкві в Італії знаходиться над фронтовими дверми ось такий напис: "Господь надія моя."

Такий самий напис повинні ми виписати над кожними дверми наших церков, помістити їх на наших хоругвах і фанах, на кожній нашій хаті. Пресвяте Серце Ісуса є наша надія.

Колись Папа Лев XIII казав: "Появився новий знак, найщасливіший і найкращий, це Пресвяте Серце Ісуса, украшене й завершене хрестом, жаріюче великою полумінню. У нім треба положити всю нашу надію; від нього походить наше спасення."

Від цеї хвилі, відколи св. Отець заохотив нас почитати Пресв. Серце Ісуса, наша католицька справа не є ще забезпечена в світі. Католицька Церква є завсіди жертвою ріжних переслідувань і наклепів зо всіх сторін. Чи це може хиба Ісуса, що може не хоче нам помогти? О ні, Серце Ісуса є виразом найщирішої любови й безграничного довіря.

Відповідальність паде на людей, що не хотіли стати рішучо по стороні Ісуса Христа. Рука Господа Бога не скоротилася, і в очах віруючої людини не є вона слабша ніж у часах цісаря Константина Великого. Одначе воїни вміли молитися тоді, заки зачали боротьбу, уміли послухати голосу, що доходив до них з неба, і полководці виступали на чолі свого війська лиш тоді, коли перед ними несли прапор з іменем Ісуса й Марії. Константин Великий умів звернути свої очі до неба й велів виписати на щитах своїх жовнірів ось цей напис: У цім знаку побідиш!

Чи хочемо мати для нашої святої Церкви, нашої батьківщини й цілого світу—мир, що його так усі горячо бажаємо? Коли так, то звернім наші очі до Пресвятого Серця Ісусового, а Воно дасть нам його.

Може слабі характери лиш здвигнуть раменами, бо вони не мають того довіря. Таким людям не дамо іншої відповіди як ту, що її дав сам Ісус Христос св. Петрові: "Маловіре, чому ти сумнівався?" Це значить: Коли б ти менше числив на свої власні сили, а більше на опіку й поміч Ісуса, то всі твої зусилля увінчалися б успіхом.

І чи мало маємо причин, щоб у нинішних часах мати сильне довіря на поміч Пресвятого Ісусового Серця? Скільки то славних Церков у світі є посвячених Пресвятому Серцю Ісуса!

"Якщо роздумаємо—каже славний кардинал, що почитання Пресвятого Серця Ісусового є дане якраз в цих останніх часах, як запорука Божественної любови, що бажає вилляти обильні ласки на нас, в міру як світ зближається до свого упадку; якщо роздумаємо, що ця набожність була захороною віри й підтримкою побожности, особливо проти зіпсутого й обоятного світа; якщо роздумаємо, що якраз перед престолом Пресв. Серця Ісусового вірні душі дістали стільки ласк і стільки актів любови й відпокутування жертвували; якщо роздумаємо про превелику потребу любови й милосердя, що їх нинішний світ так відчуває, що мимо всего—це для нас одиноке щастя, знайти в набожности до Пресв. Серця Ісуса ясний знак Провидіння, що хоче нас захоронити й спасти."

Так, у набожности до Пресвятого Серця Ісуса знайдемо знак небесної захорони й запоруку спасення!

І дійсно—коли Господь з нами, то хто проти нас? Ми побачимо, що всі вороги св. Церкви поляжуть тисячами по нашій лівиці, десятками тисяч по нашій правиці. Їх ненависть буде безсильна й напади даремні.

Але молитвою і набожністю до Пресв. Серця Ісусового треба прихилити небо на нашу сторону.

З'єднаймося зо всіми тими, що взносять щодня до Ісуса клич любови й довіря: "Серце Ісуса, сило непобідимая, помилуй і спаси Тебе величающих."

Побожно повторяймо цей клич кожного дня в місяці червні. Потворяймо ревно! До цего ще додаймо малу жертву, прийдім на молебень до Серця Ісусового—а наша надія сповниться. А як прийде свято Пресв. Серця Ісуса відсвяткуймо його якнайкраще. Перепросім Ісуса за всі зневаги, що їх завдав і завдає Йому нинішний світ, щоб Серце Христове запанувало над цілим світом.

Сам Ісус Христос обіцяв св. Маргареті, що ті всі, що будуть почитати Його Пресв. Серце, дістануть обильні ласки, навіть грішники, коли лиш з любовю й жалем поглянуть на Того, котрого прибили до Хреста. Їх серце сокрушиться, на вид Христових ран, і цілої Церкви, що засипає до Ісуса свої співи й зітхання, і вони зачнуть оплакувати

ті обиди, що їх заподіяли Ісусові, найвищому Цареві, вони ввійдуть в себе самих, і напевно від тої хвилі зачнуть любити Ісуса.

А ті, що Його люблять ще більше утвердяться на службі Пресвятого Серця Ісусового, так дуже погордженого й зневаженого, і тим ревніше віддадуться Йому. Ревність над спасенням душ буде їх найпершою гадкою й ціллю. Ісус бачучи це, буде радуватися.

Наші найгорячіші бажання й кріпка, непохитна надія кажé нам, що Справедливість Божа, що в своїм милосердю все простила Содомі задля десять праведних, простить і нинішньому світові ще радше, коли всі люди на світі взнесуть до неба благання, молитви просьби й покути в злуці з Пресвятим Ісусовим Серцем, його Начальником і Головою.

Перша Пятниця

Одного вечера застукав до дверей парохіяльного дому якийсь молодий почтовий урядник і заявив, що він хотів би бачитися з отцем парохом.

За кілька хвиль отець парох зявився.

—Всечесніший отче парох,— сказав молодець,— я дуже перепрошую Вас, що я Вам докучаю, але тому, що нині є перша пятниця в місяці, то я дуже просив би Вас, щоби Ви ласкаво запричащали мене.

—Тепер запричащатися?, відповів здивовано священик,— чи ви не знаєте, що воно вже далеко по шестій годині вечером і що ви не можете причащатися, коли ви не є натщі?

—Знаю отче, що воно вже так пізно, однак я ще нині нічого не їв. Чи я дійсно вже нині не можу приступити до святого Причастя?

—А чому ви нині рано не причащалися?

—Бачите отче, я є урядником почтовим при одній залізничій компанії. Ми виїхали вчера вечером в 9 годині, їздили безперервно через цілу ніч і день й заїхали до тутейшої юнійної стації в шестій годині цего вечера. Я знав, що нині є перша пятниця в місяці, а що я вже через 16 літ, значить від восьмого року мого життя, приступаю до святого Причастя кождої першої пятниці, то я цим разом не хотів його опустити. Чи воно направду вже так пізно, що мені не можна причащатися?

Отець парох чувся глибоко зворушений словами того чесного молодця, та з сердечною зичливістю й святою гордістю поглядав на него.—А чи ви не чулися спокушені до зломання свого довгого сухого посту? Аджеж нині було так гарячо!— сказав отець парох.

Відважний молодець усьміхнувся. Покуса була, та ще й сильна, відповів він,— мое горло було дуже сухе через цілий день, але щоби не улягти покусі, я вилляв всю воду через двері вагону.

Десять мінут пізніше той молодий герой католицької релігії вже клячав і побожно робив своє благодарення по святім Причастю.

Це не була безвартісна привичка, або підле лицемірство, що спонукувало того молодця до святого Причастя за всяку ціну, це була глибока віра й внутрішна потреба. Бо на запит отця пароха, чому він так рветься до св. Причастя в першу пятницю, він відповів поважно:

—Всечесніший отець парох знають, кілько ласк потребує молодий чоловік, щоби встоятися против покус. Я також памятаю про обітницю Ісуса Христа, що Він не опустить в годині смерти того, що почитає Його Пресвяте Серце. Тож я кождої першої пятниці приймаю св. Причастя на честь Пресвятого Серця Христового, щоби статися гідним Його обітниці, а це мені дуже потрібне, бо на "трені" чоловік ніколи не є певний свого життя. Впрочім наша добра мама вже від ранного дитинства призвичаювала нас до св. Причастя в першу пятницю місяця, і я того святого звичаю не хочу занедбати.

Що за молодець, що за золотий хлопець!

Як він завстиджує тих, що не приступають до святих Тайн з вимівкою, що їм задалеко до церкви й що їм затяжко так довго постити!

Як він вчить молодих людий де шукати сили против покус і помочі до практикування чесноти.

Яким він мусів бути добрим сином, коли він так вірно захóвував те все, чого мати навчила його.

Гей милий Боже, дай нам багато таких хлопців, а тоді Україна заслужить собі направду на похвальну назву: "Свята Русь!"

о. Ст. Бахталовський, ЧНІ.

У Століття Смерти о. Маркіяна Шашкевича

7. VI. 1843 — 7. VI. 1943.

В Новосілках Ліських, убогому селі галицької України заснув у Бозі дня 7. червня 1843 р. по короткім, а повнім труду й терпіння житті батько українського відродження в Галичині, о. Маркіян Шашкевич.

Жив він недовго, бо всего 32 роки, та це що зділав прямо епохальне.

Сумні були це часи, коли він жив. Простий нарід стогнав під ярмом панщини. Просвічених людей було дуже мало, а й ті цуралися української мови, в письмі і прилюдних виступах уживали чужої мови, або якогось тяжко зрозумілого "язичія." Живою українською мовою соромилися писати й говорити, бо думали, що вона занадто проста.

о. Маркіян Шашкевич

Молодий Маркіян, що мав серце повне любови до свого народу, глибоко відчував красу народньої мови й пісні і її несправедливе пониження. В його благородній душі зродилися великі ідеї: 1) щоби всі галицькі українці вживали української живої мови в слові й письмі; 2) щоби на засадах Христової науки двигнути український нарід і поставити його на рівні з іншими великими народами Европи.

Як молодий студент фільософії й богословії зєднав для своїх ідей гурток своїх товаришів. Він кликав:

"Дайте руки юні други,
Серце к'серцю най припаде,
Най щезають тяжкі туги,
Разом, разом! Кто сил має,
Гонім з Руси мраки тьмаві,
Разом, к'світлу други жваві."

Його ідеї стрінули страшні труднощі. Та ними він не знеохочувався, але палав ще більшою ревністю й завзятям. 1837 р. появилася перша книжечка друкована народньою мовою під наголовком "Русалка Дністровая." Від цеї невеликої книжечки (обіймала всего сторін XX і 133 малої вісімки) зачинається нова доба в історії літератури Західної України.

"Русалка" стрінула спротив подібний що і Маркіянові ідеї. Однак раз започатковане діло не загинуло. о. Шаш-

РУСАЛКА ДНѢСТРОВАЯ.

Ruthenische Volks-Lieder.

Відбитка заголовка книжки "Русалка Дністровая."

кевич продовжає і далі свою працю. Мимо слабенького здоровля він трудиться понад сили: як священик проповідає народньою українською мовою, перекладає св. Письмо, пише читанку для народу, оповідання, поезії. Одним словом працює на всіх літературних і просвітних ділянках. Він бачить, як много треба зділати, як дуже україн-

Сказати нам дащо о правописи сей книжочки. Хочемо зачинати, проте знати нам конче, якє теперѣшному язикови истинноє лице; за-для-того держалисмо-ся правила: „пиши як чуєшь, а читай як видишь.“ Из сего огляда приймилисмо сербскоє *ц* (виџу *wydzu*) и волоскоє *ў* (*aў*, *av Erazm. Rotterd.*, *au*, *eў*, *ev*: спѣваў, *spiwav*; душеў *dušev*) а *є* завсѣда в силѣ *je* або *ье* употребляєм (моє, *moje* землє, *zemlě*, загородє, *zahorodě*, *zahorodie*.) —

Поклони-ся Русалко наша низко Всечестному Сподареви Николѣ Верещинскому, що тобє звелѣў родитися, и всѣм що тя пристроѣли пѣснями на-

Пята сторона "Русалки Дністрової." Частина "Передслівя."

ці запізнились, і своєю ревною, неструдженою працею старається те все надолужити. Всі труднощі його не зневірюють, бо він будує на Бозі. Прекрасно це висказав у своїх "Псальмах Русланових," що є дорогоцінною перлиною нашої літератури.

Дійсно лиш жива віра в Бога і Його Провидіння могла бути тою непереможною силою, що його кріпила до посліднього віддиху його життя.

Його життя згасло скоро, тихо в червні 1843 р. у Новосілках Ліских. Там його й похоронили. Але кинені ним ідеї не згасли. Вони оживляли все більші круги шляхотних душ. І коли 1848 повіяв весняний подув свободи народів, українці під проводом ученика Маркіянового, Миколи Устияновича стають до рішучої праці для народу. А в 50 літ від смерти о. Маркіяна відроджені діти загадали

пошанувати память свого батька. 31. жовтня 1893 р. у величавому поході, що перемінився на Маркіяновий тріюмф, перенесли тлінні останки незабутнього поета з Новосілок до Львова. Тоді на могилі о. Шашкевича промовив один з учасників, О. Барвінський: "Зложім присягу, що так, як безсмертний Маркіян, так і ми не збочимо з дороги простої, ним указаної, що руська мова, руська народність, просвіта і добро руського народу будуть метою наших змагань, наших заходів і дбалости."

На Білій Горі коло Підлисся, де наш поет зобачив перший раз денне світло, станув величавий залізний хрест-памятник у честь незабутнього Маркіяна. Рік річно тисячі українського народу приходить тут помолитися й відсвіжити своє наболіле горем серце памяттю цего великого мужа, що велит духом, хоч слабий тілом збудив галицьку Україну з вікового сну.

о. Маркіян Шашкевич вказав дорогу, якою по нім ішли всі найкращі мужі галицької України: Іти в народ, щоби працювати для народу над його реліґійним, просвітним і культурним підйомом, реліґійно-народньою свідомістю. о. Маркіян, український католицький ревний священик це провідник, за яким повинні піти всі, що бажають кращої долі українського народу. Що шлях ним указаний є одиноко правдивий і дійсно хосенний того доказом є те відродження і народня свідомість, в якій народиться Галицька Україна, поле де розпочав працю о. Маркіян, а його учні продовжали.

І для нас, українців на канадійському -американському суходолі Маркіянові ідеї повинні бути кличем нашого ділання: Праця для добра українського народу, праця основана на живій вірі в Бога, українсько-католицькій Церкві, праця над реліґійним, просвітним піднесенням рідного народу, праця над його народньою свідомістю, праця неустанна, повна посвяти, витревала, без зневіри, аж до смерти.

Закінченням цих стрічок, нехай будуть слова Богдана Лепкого:

"Бачите памятник Шашкевича на Білій Горі? Та могила, на якій він стоїть, це часи перед Маркіяном, коли здавалося, що українська справа в Галичині пропала й умерла; той камінь важкий, що приляг могилу, це часи за Маркіяна Шашкевича, важкі—важкі мов камінь, котрий треба було із гробу відвалити; тая легка висока вежа, що пнеться все висше і висше, гнучка, залізна, звязка

й безпечна від бурі— це теперішний наш стан.
Будучність належить до тих, що по нас ідуть.
Але якаб вона славна й величава не судилася нам, памя-

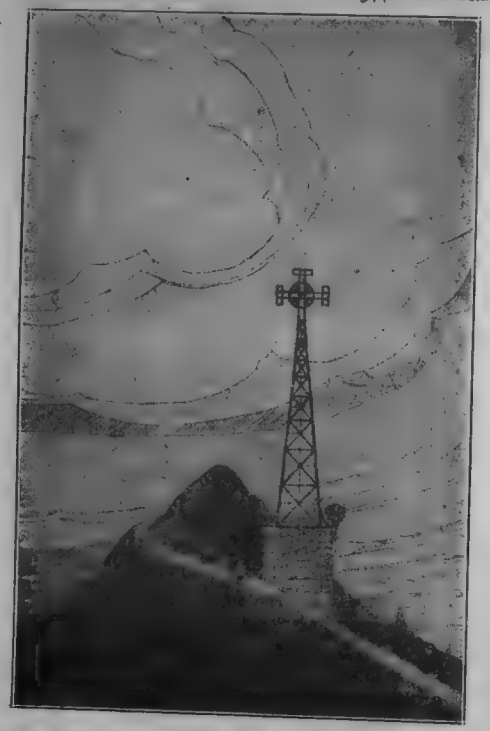

Памятник о. Маркіяна Шашкевича на Білій Горі в Підлиссю.

тати годиться тих, що відвалили камінь від могили. А між ними одним з перших, найясніших і найдостойніших єсть незабутній Маркіян Шашкевич."

***

ПСАЛМИ РУСЛАНОВІ

Великий ест Бог і велике імя Єго! З небес на землю, від кінця сьвіта до кінця простирає ся воля Єго; всьо, що під сонцем і вис-

ше сонця в сьвітї і за сьвітами, розгомонює мудрость безначальну і безконечну Єго; а понад сею мудростию марниця всї мудрости наші, як крапля перед морем, як червина перед велитом, як годинка перед віками. Мудрость і воля Єго сут двоє і едно, як душа і мисль еї, поломінь і огонь. Мудрость тая світови, що вода рибі, що людям воздух, що надія серцю чоловічому: возьми тее, а погибне сее. Гордиш ся, чоловіче, умом твоїм і розумом твоїм, як день сьвітлом забувши на сонце, як в подобі ворона павляним пірем; гордиш ся і кажеш: нїт Бога!— То й тебе нїт—сон єсь і мара, а твоє імя вітер на степах України, а мисль твоя—дим, заворот, а житє твоє—житє каміня у земли глубоко, а надія твоя—як піна на водах: і не лишит ся по днях твоїх слїд. Мраки огортали тя по сім і темнота гірка наляже на тя по тім боцї, бо Бог хотїв, щобись сьвіт видів, а ти в пітьму влюбив ся—і вволит ся ти воля твоя.

***

Віра серця мого як Бескид твердо постановилась на любови; і смуток твій знидіе, а радість слїди єго позамітає, а сумна північ буде ясним полуднем і звеселиш ся, а око твоє заблищит зірничкою а буйній пітьмі житя твоєго і огорнеш ся зоревою свитою тихомиря і линяет над тобою милость Божая, бо надія із серця твого не втекла—бо хто, яко Бог?

Сполошиш ми долю і проженеш щасте, день ми спаморочиш і сьвіт ми западе, нуждов мя вдариш і нашлеш ми злиднї, сьвіт ми спустїе і йме ворогувати, знидїе радість і плач мя огорне, туга ми ранком і вечером журба, і ніч ми несонна і горюване з сонцем, вирвеш ми очи і душу ми вирвеш а не возьмеш милости і віри не возьмеш, а не видреш любови і віри не видреш; бо руске ми серце та й віра руска.

***

"Хто з Богом, Бог з ним,"— мовлят люде наші. І добре мовлят, бо хто, яко Бог?— Бо цурати ся тобов будут люде і станут тя судити сусїди і брат твій скаже: "нїт менї брата" і отець твій скаже: "не мав ем сина"; а матїр твоя назве тя гадиною, син твій двигне руку на тебе, а свояки твої виречут ся тебе і вержут на тя соромом, неславляти тя станут далеко і широко, бо не вгодив єсь їх лихій волї... Але ти не журись, не вдавай ся в розпуку, бо хто, яко Бог?— Той, що звелїв нїчому зродити сьвіти, величное сонце і місяць і тьми зьвізд, що велїв темноті перекинути ся в сьвітло, з котрого долонї сверкнули огнї і вдарили води; котрий спряг з собою безначаток і безконець, котрого серце всему сьвіту серце, а воля—гаразд всїх віків і всїх сторін щасте, той з тобою—Бог з тобою!

Поставмо Капличку...

Великий французький письменник Люї Вейот росказує дуже цікаву історію, що її він чув від стареньких людей в одному швайцарському селі в високих горах Альпах. Отже ті старі швайцарські верховинці казали йому таке:

"Колись, Добродію, було дуже небезпечно пускатися в дорогу від нас до сусіднього села. Бо дорога та, або радше гірська доріжка з великим трудом протискалась проміж скелі та каменюки, а місцями провадила понад велику пропасть,— і то таку страшенну пропасть, що лячно було туди поглянути, бо дна в ній не видко було. І як котрий із подорожніх необачно звернув свій зір у ту пропасть, то відразу в очах робилося йому темно, голова зо страху починала йому крутитися, ноги під ним дрижали, і він, похитнувшися, летів у ту страшну безодню, щоб там нехибно розбитись об скелі кам'яні. Особливо одне місце на тій доріжці було небезпечне, а саме там, де доріжка завертала нагло наліво: всі люди були переконані, що там, на тому скруті засівся сам диявол, ворог пекольний, і чатував на подорожніх. І як хто тільки надійшов, —то він його зараз кидав у ту пропасть, звідкіля рятунок уже був неможливий. І так багато людей на тій небезпечній доріжці гинули й марно пропадали.

Одного дня зібралась уся громада, та стала раду радити, що властиво робити, щоб оте тяжке лихо якось від себе відвернути. І однодушно, однозгідно ухвалили вони, що при доріжці тій, на найбільш небезпечному місці треба конче видовбати в скалі маленьку, але гарну капличку на честь Божої Матері, то може Небесна Цариця змилується, та й небезпечну доріжку візьме під свій могучий Покров. І так, як громада порішила, так воно дійсно й сталося: небавом зголосився один побожний молодий верховинець і взався за роботу. Він спритно видрапавсь на стрімку скелю, що над доріжкою стреміла, і там долотом і молотком видовбав у твердій каменюці маленьку, але дуже гарну капличку на честь Божої Матері. Там опісля поставили її образ святий, а в день урочистого посвячення навіть світло воскове засвітили та й квітки запашні побожними руками перед тим образом поклали.

І з тієї хвилі доріжка перестала бути небезпечною, зовсім сміло вже можна було нею йти, ніхто в пропасть не падав, бо сама Небесна Цариця брала подорожніх під свою материнську опіку, а диявола від доріжки далеко відганяла.

В отій історійці, що її побожні швайцарські верховинці оповідають собі в високих горах Альпах, криється дуже глибока наука для нас, та й для всіх християн взагалі:

Та вузенька стежка, що з тяжкою бідою проміж скелі протискається, й понад безодню веде,— то дорога нашого життя. Так,— дорога нашого християнського життя також вузенька та прикра, вона вгору спинається, й нелегко нею йти. На тій дорозі треба собі багато труду завдати, щоб закон Божий зберегти, своє грішне серце погамувати, свою душу до Бога піднести й захоронити від гріха. На дорозі тій треба постійно боротись зо спокусами, з гріхом, та з зіпсутою природою людською. А спокуси нераз бувають такі докучливі, а гріх до себе так сильно манить, а сили наші людські такі малі, що навіть найліпшому християнинові може легко завернутись голова, і він може зійти на погубні манівці.

І ота вузенька дорога нашого життя провадить понад пропасть пекольну, де вогонь вічно горить і ніколи не вгасає, де хробак грішного сумління вічно гризе й ніколи не вмирає. Хто раз у ту пропасть попадеться, той на віки пропащий уже, бо звідти ніхто вже не вертається, звідти рятунку ніякого нема. Але найгірше те, що при доріжці тій нашій вузькій засівся сам диявол, наш лютий ворог, та й чатує на нас. Той ворог наш— то був колись ангел Божий. Так, диявол був колись прекрасний Божий ангел, —він називався Люціфер, цебто Світлоносець, той що розносить ясне світло. Одначе ангел той у серці своєму згордів і забажав рівнятися з самим Господом Богом. Він захотів поставити свій трон ще вище, ніж Божий трон стоїть, і жадав, щоб усі сотворіння поклонялись йому, як Богові. За оту його гордість постигла його кара страшна. Поражений громом Божої справедливости, Люціфер полетів у пропасть пекольного вогню разом із тими ангелами, що його послухали та проти Господа Всевишнього збунтувалися. З тієї хвилі в серці Люціфера горить страшна ненависть до Господа Бога та й до всіх сотворінь, що Бога люблять, і вірно хочуть служити Йому. Той страшний ворог також і нас усіх ненавидить і не може стерпіти тої гадки, що нас Господь Бог полюбив, і небо для нас приготовив. Так, диявол завидує людям, що вони ще надію на

спасення мають, бо в нього самого останній промінь надії вже на віки погас. І каже він сам до себе: "Що?! Я, славний-преславний Люціфер-Світлоносець і я небо на віки втратив, а тим часом люди, цебто нужденні земні хробачки мали б туди на моє місце дістатися?! Ні, того не буде! До того ніяким чином не допущу!" І тому то диявол на всі способи береться, щоб людей до неба не допустити. І тому взяв він на себе вигляд їдовитого змія, що до раю приповз, і там перших прародичів наших до гріха тяжкого намовив. І так, завдавши глибоку рану всьому людському родові, той страшний ворог по сьогоднішній день між людьми на світі працює, щоб їх усіх занапастити. Подібно як рибак сіти свої в воду закидає, щоб рибу виловити, так і ворог пекольний на нас усіх безперестанку злощасні сіти свої заставляє. Ненависть до Бога, до Ісуса Христа та й до душ, що відкуплені Христовою Кров'ю, додає тому ворогові такого завзяття, що він ніколи не спочиває, та постійно працює, щоб справі Божій шкодити та душі людські до гріха тягнути. Навіть, коли люди сповідаються, причащаються та побожно стараються жити—диявол надії не тратить, що пізніше всетаки вдасться йому переконати їх та від Бога відвернути. Навіть, коли християнин на смертній постелі останні Тайни Христові вже прийняв та по християнськи побожно на смерть приготовився, диявол ще не піддається, і далі коло його ліжка стоїть і всяких способів пробує, щоб умираючому останні хвилі огірчити, або навіть надію на Боже милосердя вирвати з душі. Такого то ворога маємо!...

І він хитрий-прехитрий, той ворог, бо ж розум у нього великий, ангельський, а не маленький, немічний, як у людей! Він добре знає, як до людей братися, з котрого боку підступати до них, якими словами до них промовляти. Він уже досвід має незвичайно великий, бо він уже старий, та й практику свою диявольську розпочав давно-давно, ще перед віками.

Серед отаких то небезпек ідемо ми на цім світі дорогою нашого земного життя. При кінці тієї дороги, в небі чекає нас той добрий, ласкавий Бог, небесний Отець, що нас сотворив, нас полюбив, нас за дітей своїх прийняв; Він хоче, щоб ми всі до Нього дійшли та з Ним на віки були щасливі. Одначе не забуваймо, що й диявол чекає нас усіх у пеклі; він теж хоче нас мати всіх, коло себе, щоб нас на віки вічні мучити, над нами люто знущатися. Там у небі чекає нас Ісус Христос, Спаситель наш любий та дорогий, що нас сердечно полюбив та за нас Кров свою пресвяту на Голгофті пролляв,— але в пеклі очікує нас диявол, що нас усім серцем зненавидів і вічного лиха нам бажає. Ісус Христос приготовив нам прекрасне місце в Своїм небі, а диявол приготовив нам місце в своїм пеклі...

Отака то наша ситуація на цім світі. Доріжка наша вузька та прикра, на тій доріжці спокуси напастують нас, і гріх нашу немічну природу людську до себе тягне й неначе очаровує, а під ногами нашими безодня вічного вогню палахкотить, а ворог наш лютий та хитрий тільки хвилі догідної жде, щоб нас у свої сіти захопити та в оту страшну безодню кинути... І якщо ми були б самі, —то напевно смутна та невесела була б наша доля. Бож сили в нас такі малі, а небезпеки, що з усіх боків нам загрожують, такі великі. Одначе, на щастя, ми не самі. Ні: Небесний наш Отець за нас не забув. Він не покинув нас сиротами на цім світі; Він дав нам Матір, добру й ласкаву, що нас усіх сердечно любить, за нас молиться, й повсякчасно готова нам помагати. Вона називається Пречиста Діва Марія, Божа Мати. Якщо у Неї помочі станемо просити, то напевно не пропадемо, й дорогу життя щасливо пройдемо. Наслідуйте отже побожний приклад віруючих верховинців швайцарських: вони коло небезпечної гірської доріжки поставили капличку на честь Небесної Цариці. Зробім так само й ми: коло доріжки нашого християнського життя збудуймо капличку на честь Божої Матері! Не таку капличку з дерева, з каменя, з металів твердих; ні,— поставмо їй гарну капличку в нашім серці християнськім, цебто Пречисту Діву Марію ми сердечно любім, до Неї щодня побожно молімся; Її пресвяте ім'я нехай завжди буде в нас у великій пошані. На честь Божої Матері, пісні співаймо, маївку відправляймо, квітки їй приносім, ясне світло світім, і нехай щира дитяча любов до Неї у серцях наших щораз краще розвивається!

Пам'ятаймо, що до неба ми самі своїми власними силами не дістанемось. Це понад наші немічні людські сили. Нам треба Божої помочі, нам треба Божої ласки. Адже катехизм виразно нас учить, що без ласки Божої не спасемось, та що ласка Божа всім до спасення доконче потрібна. Де ж отже тієї Божої ласки знайти, де шукати її? Як би так Господь Бог замкнув свою ласку за залізними брамами, за сталевими замками—і, як би сказав до нас: "люди, отам за тими залізними брамами, за тими стале-

вими замками є моя ласка,— попробуйте добути її, бо ж без неї пропадете ви, без неї для вас ніякого ряткунку нема." В такому випадку ми мусіли б придумати якийсь спосіб, як би ті залізні брами порозбивати, і ті сталеві замки поторощити, щоб ласку Божу знайти та й душу свою від загибелі рятувати.

Як би Господь Бог кинув свою ласку на дно моря глибокого, і сказав до нас: "Люди, там на дні глибокого моря моя ласка лежить; пробуйте дістати її, бо без неї надії ніякої для вас нема." Тоді ми мусіли б аж на дно моря пірнути, щоб ласки Божої дістати, і так душу свою спасти.

А як би Господь Бог свою ласку поставив високо вгорі понад зорями небесними, понад облаками ясними, то навіть тоді нам оставалося б тільки одне: думати, як би то понад ті зорі та й ті облаки небесні піднятись і ласку Божу досягнути, бо без неї загибіль вічна нам усім.

Одначе, на превелике наше щастя, Господь Бог своєї ласки не замкнув за залізними брамами, за сталевими замками,—ні! Господь Бог не кинув своєї ласки на дно моря глибокого,—ні! Господь Бог не поставив своєї ласки на недосяжній висоті понад зорями ясними та облаками небесними,—О, ні! Він усю свою небесну ласку зложив у руки Пречистої Своєї Матері, поручивши Їй, щоб Вона щедрою рукою ту ласку нам усім роздавала. До Марії отже, до Небесної Цариці, в усіх наших клопотах, журбах та смутках життєвих ми сміло та без ніякого страху звертаймося, а напевно поміч її ласкаву, материнську одержимо. Не забуваймо ніколи, що Вона на нас із високого свого небесного престолу ласкаво споглядає; Вона добре знає, як ми називаємось, як пишемось, знає, що нас болить, що нашу бідну душу тривожить, і Вона щиросердечно хоче нас усіх спасти та до неба допровадити. І це власне одна з найбільш потішаючих правд святої нашої релігії, що ми на цім світі не самі, бо за нами слідить любляче око нашої небесної Неньки. Коли під її опіку щиро віддамо себе—то ми цілковито безбечні, бо ж Вона могуча Цариця неба й землі, Вона на услугах своїх має пресвітлих Ангелів, а ціле пекло з усіма дияволами перед Нею зо страху дрижить. Коли наша українська приповідка гарно каже, що материна молитва таку велику силу має, що дитину навіть зо дна моря рятує, то що ж казати про молитву Божої Матері? Коли Вона до Свого Сина за когось помолиться, то той, хоч би вже й над самою пропастю пекольною глибоко нахилився, напевно в ту пропасть не

впаде, і вирятується ще. Аби тільки в розпучливу ту хвилину він до Марії не забув тривожно закликати, як дитина в хвилині небезпеки до рідної матері кличе: "Мамо, рятуй, бо я пропадаю!"

Один католицький німецький священик подає ось такий приклад, що потішаючу цю науку виразно потверджує:

"В місті Н., так росказує він: "був я на парафії вже з п'ятнадцять років, і здавалося мені, що своїх парафіян знав я вже всіх докладно. Аж раз якось покликали мене до одного хорого, що був мені зовсім незнайомий. Побачивши мене коло свого ліжка, той хорий так до мене відізвався: "Не думайте, Отче, що я хочу перед вами сповідатися; ні,—я вас казав покликати в зовсім іншій справі." Так промовивши, чоловік той відчинив шуфлядку від свого столика, і вийняв звідти невеликий, але дуже гарний образ Божої Матері, та й каже: "Отче, цей образ одержав я колись від своєї рідної матері. Я тоді ще був малий хлопчина, а мати, умираючи, передала мені цей образ і так до мене промовила: "Синочку, візьми цей образ святий, шануй його, й ніколи не позволь, щоб хто посмів його колинебудь зневажити. А Божа Мати буде тебе за це благословити та пильно стерегти, так що ти в житті не пропадеш." Останні ці мамині слова запали мені глибоко в молоду пам'ять, так що ніколи я не міг забути про них. Пізніше одначе, як став я підростати, попався я в кумпанію злих товаришів, що мене зіпсули, та навчили сміятися з релігії та кепкувати собі з найбільших християнських святощів. Накінець упав я так низько, що стративши віру, я записався до таємного товариства масонів, і з тієї пори став я завзятим ворогом Церкви й Релігії. Але, дивна річ, я завжди цей образ мав у великій пошані, і ні за що в світі не був би позволив комусь його зневажити. Все інше втратив я, а пошана до цього образа Божої Матері в моїм серці ще осталася. І саме тепер, поки очі свої на віки замкну, хочу вам, Отче, цей образ передати, бо боюсь, щоб він у безбожні руки не попався, що його збезчестили б, та зневажили. Візміть, Отче, цей образ, я знаю, що ви йому кривди не зробите. Це пам'ятка від моєї рідної матері."

Так промовив до мене той хорий чоловік, а я йому на те кажу:

Дякую вам, пане, за такий гарний дарунок, але ще краще зробите, якщо душу свою побожно подаруєте тому доброму й ласкавому Богові, що вас сотворив, вас полюбив,

і вас там у небі чекає.

—Отче,— відповів мені смутно умираючий,— це вже не для мене; для мене вже ніякої надії нема.

—Чому нема?— кажу,— для вас напевно ще надія є. Пречиста Діва Марія, що Її образ святий ви ціле життя своє шанували, напевно не позволить, щоб ви до пекла пішли. Вона вас мусить вирятувати. То напевно Вона сама так мудро справою покерувала, що вам прийшла думка мене до себе покликати. Будьте певні, що Вона вас щиро любить, за вас тепер Сина Свого благає, і не дасть вам у пропасть вічного вогню безповоротно пірнути."

І як став тоді той ревний священик тому безбожникові росказувати, яка Пречиста Діва Марія добра та милосердна для нещасних грішників, то умираючий масон накінець сердечно розплакався та й, сокрушивши серце своє, з Господом Богом щиро поєднавсь. Він казав негайно оголосити в часописах, що виступає з безбожної секти масонів, та хоче вмерти, як віруючий християнин-католик, як дитина святої Христової Церкви. Висповідавшись на смертній постелі та побожно прийнявши святе Причастя й Тайну Єлеопомазання, він спокійно міг замкнути свої очі й явитись на Божий Суд. Небесна Цариця в сам час поспішила йому на поміч, і так віддячилась йому за те, що він, хоч і безбожник, а все таки Її образ святий у такій пошані держав. Такі приклади, як оцей, повинні нас заохотити до щораз більшої набожности до Божої Матері. Якщо хочемо доріжку нашого земного життя пройти щасливо й безпечено, якщо хочемо вирватись із тих погубних сітей, що їх диявол на нас усіх заставляє, то збудуймо коло небезпечної доріжки нашої гарну капличку на честь Божої Матері! Капличку—не з дерева, не з каменя, не з металів твердих, а капличку зо щирої набожности в нашім серці християнськім. Інакше кажучи: Пречисту Діву Марію ми щиро-сердечно любім, до Неї щодня побожно молімся! Нехай Її образ святий буде нам дуже дорогий, нехай ім'я Її буде в нас завжди у великій пошані! На Її честь пісні співаймо, молебні відправляймо, на маївку пильно ходім, перед Її престолом квітки запашні складаймо та й світло ясне світім. Скільки лиш можемо, стараймося Божій Матері на цім світі славу та честь віддавати, а напевно Ісус Христос буде тішитись тією гарною капличкою, що ми на Славу Його найдорожчої Матері в нашім побожнім серці поставимо. А Пречиста Діва Марія з любов'ю простягне до нас свою всепомічну руку, й перепровадить нас безпечно дорогою цього земного життя до того Небесного Царства, де Вона разом із Сином Своїм царює на віки вічні.

З Господа Бога Не Смійся!

Давно це було. Дуже давно. У Ірляндії жив бідний чоловік, що був з початку дуже ревний християнин-католик.

Дуже любив працю. Для неї віддав усі свої сили й при її помочі доробився гарного маєтку. На жаль, цей маєток став для нього загибіллю. По якімсь часі він зачав занедбувати свої релігійні обовязки, особливо в неділю й обовязкове свято опускав Службу Божу. Отець парох запримітив це, і з батьківською добротою звернув йому увагу. Але дарма. Любов до грошей так сильно запанувала його серцем, що любов до Господа Бога й надприродних річей не могла поміститися в його серці. Щораз рідше приходив він до Церкви, аж по якімсь часі зовсім покинув. На всі напімнення Отця пароха він відповідав, що він все поладнає в хвилі смерти.

І так проминали літа без жадної зміни. Аж одного дня він захворів тяжко. Священик чим скоріше вдався до хворого й щиро заохочував його до поправи свого життя. Та всі спроби, щоб поєднати його з Господом Богом полишились безуспішними. Тоді священик зачав говорити йому про годину його смерти, про пекло й небо. Хворий відповів холодно, що його остання година ще не прийшла, й що внедовзі він виздоровіє. Священик відійшов з засумованим серцем.

По якімсь часі слабість погіршилася. Далося чути, що хвиля смерти не є така далека як хворий це собі уявляв. Затривожений тим, велів недужий закликати священика, що забув всі попередні образи і з поспіхом пішов до нього. Та заки священик до нього прийшов, то недуга слабого трохи притихла, й слабому стало легше. Дивна це й неімовірна річ— що вказує як сильно серце того грішни-

ка закаменіло. Як лиш побачив що слуга Божий, священик, вступає до його хати, хворий зачинає клясти, висмівати його й каже вигнати його з хати.

Надійшла темна, глуха ніч, і знова страшні болі зачали мучити слабого. Далеко сильніші як всі попередні. Слабий перелякався, і просить, щоб ще раз закликали цего, котрого він з проклонами й наругами виґнав з хати. Священик, що навчився від доброго Ісуса платити добром за зло, чимскоріше пішов туди, безнайменшого вагання. Коли вступив на поріг, знова повторилися ті самі наруги, обиди, й проклони. З надміром болю в серцю, засумований священик вийшов з хати, кажучи: Боже, змилосердися над нещасним грішником.

Це вже було забогато; міра вже була повна.

Слабий мучився ще один день. Слідуюча ніч мала бути для нього остання, хоч він не хотів цему вірити. Коли післанець прийшов в ночі по священика, йому відповіли, що священика нема вдома, і що він верне аж позавтра вечером. Хворий довідавшись про це, зачав плакати, й просити, щоб хтось пішов на друге село, до монастиря оо. Домініканів і звідтам привіз священика. Вислано чоловіка. Приходить він, стукає до дверей, раз, другий і третій. Нема нічого! Шукає зо всіх сторін цего великого монастиря якогось отвору, щоб дістатися до середини. На дармо!

Нагло побачив він на горішнім поверсі маленьке віконце, слабенько освічене. "Ох! закликав сам до себе, там напевно мусить хтось бути." Тоді зачав кричати на все горло... Гробова тишина... Нараз вхопив він камінчик і кинув в те освітлене віконце. І ось: йому здається що хтось підносить вікно—але жадної особи не бачить. Нещасний висланець зачинає кричати скільки лиш сили стає:

—Великий грішник умирає. Нема коло нього священика. Змилосердіться й вишліть священика якнайскоріше.

Коли перестав кричати, почув виразний голос, що йому відповів:

—На цю ніч—нема священика.

На те післанець, переразливим голосом закликав: Змилосердіться, не лишайте так цего великого грішника.

Знова дався чути той сам голос, такий самий поважний і строгий:

—Цеї ночі—нема священика.

Опісля, вікно замкнулося, і настала тиша. Тої самої ночі цей грішник помер страшною смертю, без священика, без святих Тайн, без молитви.— **Справедливість Божа перейшла.**

*** *** ***

Церква вважає за дуже велику провину для священика, колиб він не хотів уділити святих Тайн якомусь умираючому чоловікові, що просить і бажає їх дістати. І коли місцевий єпископ довідався о тім що сталося, поїхав до монастиря оо. Домінікан, щоб розслідити справу й покарати винних. Але дуже здивувався, коли довідався від настоятеля дому, що ні він, ні жаден з монахів не знає найменшої річи про причину його приїзду. Всі вони одноголосно заявили, що цеї так трагічної ночі вони нічогісенько не чули.

Єпископ скликав усіх монахів— опісля впроваджено висланця до салі, й він мав виказати винного.

Ексцелєнціє, сказав чоловік, я нікого не бачив, а лиш чув голос, але жадної особи я не видів.

Коли так, то запровадь нас перед вікно, з якого ти чув цей голос, а ми тоді будемо знати хто провинився.

Всі вийшли на двір. Без жадного вагання чоловік пішов просто до цего вікна, яке тої страшної ночі відхилилось було, і показав його своїми пальцями:

—Ексцелєнціє, сказав він— ось те вікно.

—Отче Настоятелю,— сказав єпископ,— а це вікно від чиєї кімнати?

Ексцелєнціє— відповів Отець Настоятель зворушаючим голосом: Це вікно від каплиці і це слабеньке світло, що він його бачив, це напевно світло, що світиться перед Найсв. Тайнами.

Не було жадного сумніву. Голос, що його чув цей висланець, це голос Ісуса, утаєного в Найсв. Тайнах. Відмова священика—й ласки, якої священик є лише оруддям для цего грішника, що тільки вже разів надуживав цеї ласки,— вийшла з уст самого Ісуса Христа.

—Дорогі, сказав Єпископ,— ось страшна наука! Господь Бог хотів нам дати наочний доказ, що його ласки не можна безкарно відкидати, і що Господь відмовляє своєї ласки закаменілому грішникові, що бажає її мати лиш в останній хвилі свого життя, щоб тим способом уникнути вічних мук у пеклі.

І тепер неодин з читачів сам себе буде питати: Чи це дійсно правда? Хто може запевнити нам, що воно так дійсно сталося?

Так воно було справді. Автор того оповідання є священик, що є добре знаний з правдивости й точности, і котрий сам належить до Чина, в котрім ця страшна драма сталася.

Нехай ця справедлива Божа кара стане осторогою для всіх тих, що йдучи за прикладом того нещасного грішника, думають провадити гріщне життя, обіцюючи собі ласку навернення в годині смерти.

ЮВІЛЕЙ

Сестер Служебниць в Йорктоні

Золотий Ювілей основання Згромадження Сестер Служебниць Пресв. Н. Д. Марії відбувся сильним відгомоном у всіх провінціях Канади. Упаджено величаві торжества в осередках нашого поселення в Канаді. Початок зробив матірний дім Сестер Служебниць на континенті Півн. Америки в Мондері, Алта. На Йорктон, Саск. припадає закінчити цей ювілейний рік.

Дім Сестер Служебниць у Йорктоні, це один з перших і найбільших домів цих Сестер у Канаді й З.Д.П.А. Йорктон це осередок, звідкіля Сестри дають катехизм тисячам українських дітей Саскачевану й східної Манітоби.

Однак Йорктонський монастир Сестер здобув собі голосне імя головно тим, що тут находиться повна цілоденна нижча й вища школа з Інститутом для дівчат, найбільшим того рода на цілу Канаду. Звідси вийшли сотки хлопців, а ще більше дівчат, що нині займають визначні суспільні становища в Канаді й З.Д.П.А., і беруть живу участь у церковному й народному житті нашого народу. Нині число учнів цеї школи доходить 100, а з того числа 10 дівчат цего року ґрадуються. Тут у цій школі були й є діти ріжних провінций. Можна сміло сказати, що ця

Учениці Інституту Пресв. Серця Христового в Йорктоні, Саск.. зо своїми учительками Сестрами Служебницями.

школа сягає своїм благодійним впливом до найдальших закутин Канади, від моря до моря, а посередно доходить і до З.Д.П.А. З Йорктону походить 40 монахинь Згромадження Сестер Служебниць, з котрих многі працюють нині на свобідних землях Вашінґтона.

Одним словом: Монастир з Вищою Школою Сестер у Йорктоні це одна з найцінніших інституцій, що їх посідають українці на північно-американськім континенті. А цего довершили Сестри Служебниці витревалою працею полученою з духом молитви, самопосвяти й довіря до Бога.

Йорктонські ювілейні торжества мають бути висловом узнання й вдяки для Сестер Служебниць.

З нагоди цего ювілею Ювілейний Комітет бажає вручити Сестрам "Ювілейний Дар," що міг би хоч у части бути винагородою їх трудів і посвяти для добра нашої Церкви й народу. На монастирі й школі Сестер в Йорктоні тяжить ще троха довгу, затягненого з нагоди будови цієї інституції. Найкращим практичним овочем йорктонських ювілейних торжеств буде, наколи ювілейний дар для Сестер увільнить їх інституцію від згаданого довгу й можна буде спалити моргедж. Довголітна, тиха, повна жертви праця йорктонських Сестер для добра української молоді вповні на це заслугує.

Тому звертаємося до всіх українців з щирою просьбою, щоби взяли ласкаву участь у цім ювілею. В часі великого річного Відпусту в Йорктоні, дня 7. липня ц.р. буде закінчення ювілейного торжества.

Ласкаві жертви прошу слати на адресу:

JUBILEE COMMITTEE, c|o REV. S. BACHTALOWSKY, CATHERINE ST., YORKTON, SASK.

Ласкавим жертводавцям уже наперед щире Спасибіг.

А коли небесна благодать і правдива любов завітає до тебе, тоді нема вже ні зависти, ні вузькоглядности, ні теж самолюбство не опанує. Бо любов Божа все перемагає й піднімає вгору всі сили душі. (Наслідування Христа, Книга III., глава 9).

*** *** ***

Я хліб життя; хто до мене приходить, не буде голодувати, а хто вірить в мене, не буде прагнути ніколи. (Єв, від Івана, 6, 35)

КОЛИ ЧОГО НЕ ЗНАЄТЕ, ... СПИТАЙТЕ В ТИХ, ЩО ЗНАЮТЬ!

11. Питання: Чи я мушу заховувати свята? Аджеж це не Бог, а священики повидумували ті ріжні свята.

Відповідь: Помиляється той, що думає, що це священики повидумували свята. Святкування свят, це заповідь Найвищої Церковної Власти, й кожний християнин-католик є обовязаний під смертельним гріхом заховувати ту святу заповідь.

Ісус Христос сказав до св. Петра: "Дам тобі ключі царства небесного, й що звяжеш на землі, буде звязане на небесіх." — Вязати значить тілько, що давати закони, бо закон наче вяже чоловіка, силує його сповняти означений обовязок. Отже Петро святий і його наслідник Святіший Отець, Папа Римський дістав від Ісуса Христа власть видавати закони, а ті закони найвищої власти Церкви є в небі приняті як закони Божі. Коли отже ж найвища власть Церкви звязала вірних законом, щоб святкувати деякі свята, то це Божа воля, щоб ми слухали голосу нашої духовної Матері католицької Церкви й шанували установлені свята. Не важмося отже ж зневажати святочний день. Ісус Христос каже: "Хто не слухає Церкви, то най вам буде як поганин і митар." Це значить, що коли хтось не слухає Церкви й не заховує свята, то його треба вважати гейби поганином і публичним грішником.

12. Питання: Нащо нам так багато свят? Буває, що чоловік має тілько тої роботи, що не знає, де голова стоїть, а тут серед найгіршого розгару праці свято, й то один день свято, другий день свято, та ба й третій день! Як би я так міг, то я скасував би всі ті свята, а лишив би хіба лиш Різдво та Великдень.

Відповідь: Не касуй чоловіче свят— не касуй, бо інакше то й себе скасуєш! Памятай, що ти не сотворений на те, щоби доробитися матеріяльно, але щоби доробитися духово. Якраз свята дають чоловікові нагоду відложити собі дещо для вічності. Бо ось то в свято ти ради Бога від тящої роботи повстримуєшся і до церкви на Службу Божу прийдеш, і проповіди вислухаєш, і помолишся більше, та може й до святих Тайн приступиш. А то все капітал, солідний капітал для вічності. Якби не так ті свята, то ти в своїй захланності так зарився б в дочасних справах, що ти забув би про Бога, про душу й вічне життя.

Впрочім ти знаєш, що навіть конина потребує спочинку, бо

інакше вона згине. Хочби отже в тебе чоловіче була кінська сила, то ти мусів би час від часу спочати, бо йнакше ти пішов би до гробу завчасу. То чому ж нарікати, чому свята касувати! Не касуй чоловіче, не касуй свят, бо йнакше ти себе скасуеш для дочасности й для щасливої вічности.

МАМИН ПАЛЕЦЬ

Маленька Юлька була дуже рухлива й непосидюща дівчина. Якась пригода вигнала її з хати, й вона побігла в город і сіла собі серед густої алеї. Тримаючи один палець в устах, задумалась і посоловіла.

Старий Панько, що полов недалеко неї моркву, здивувався дуже з її мовчанки. Бо Юлька звичайно бігала по городі як стріла, і щебетала як пташка, а нині немовби її щось сталося.

—Що тобі сталося,— питав він;— ти певно зробила якісь збитки? Може мама насварили на тебе?

—Так,— відповіла Юлька, що ніколи не говорить неправди.— Я взяла кусень чоколяди й мамця довідалася. А в хаті не було нікого. Скажіть мені- як вона про це могла довідатися?

—Я напевно знаю, як вона довідалася! Це її палець оповів їй все.

Її палець?!...— Юлія, дуже здивована, глядить на свої пальці, і навіть на цей найгрубший, що тримала в устах, і радо зачинає говорити та розпитуватися старого Панька.

—Як цей малий палець може все розповісти? Таж пречінь пальці не уміють говорити?

—О так, так, вони говорять до маминого вуха, і оповідають про всі збитки, які лише діти зроблять.

—Але як вони можуть бачити все, що діти роблять,— закидає далі невірна Юлька... В тій хвилі вдерлася через діру в плоті, стара квочка з курятами й зачала порпати грядку, і Юлька занята другим клопотом, перервала свою розмову.

—Я є певний,— сказав старий Панько,— що ти лишила фіртку отворену.

І сам розігнався, щоб вигнати квочку з города.

***

По якімсь часі, Юлька не хотіла йти так скоро спати, і зволікалася вечером, сидячи коло мами—аж на кінець взяла несміло

мамину руку й один палець притулила собі до вуха.

—Скажіть мені мамо, чи то правда, що ваш палець говорить? Я не чую нічого. І як він потрафить видіти це все, що я роблю, коли він не має очей?

—Що ти говориш, Юлько,— відповідає мама,— пальці не є на це, щоб бачити й говорити. Вони є на це, щоб зашивати, писати, варити, вбирати й роздягати дітей, і їх складається що-вечора й ранку до молитви, але хто тобі це сказав, що вони можуть говорити й дивитися?

—Старий Панько, мамо, сказав мені,— відповіла завстиджена Юлька.

І мама уважно слухає цю замотану історійку, в якій розходиться про чоколяду, про стару, чорну квочку, старого огородника, і мамів, що бачуть все що діється, навіть коли вони там не є присутні.

Мама зрозуміла все, і похилилась солодко над цею малою, неспокійною душею, що просила о світло.

—Старий Панько оповідав тобі історійку, що її часто оповідається дітям, щоб вони були чемні й добре заховувалися, коли мами нема в дома, але це лиш оповідання, з якого малі діти можуть богато навчитися. Я тобі скажу що є правдою... Іменно: Господь Бог дав батькам і матерям все, щоб добре виховати своїх діточок, і добре їх провадити в життю. Тому вони не мусять мати дуже добрих очей, ні завсіди бути зо своїми дітьми... Вони відчувають в своїм серці, чи їх діточки є добрі, чи злі...

—Якщо я не любила б тебе, й не бажала, щоб з тебе була добра й чемна дівчина, з чистим серцем, то я не старалася б відчитати в твоїм серці чи ти була чемною...

—Ах, це справді так,— закликала Юлька... Я тепер розумію. Ви бачите все в моїх очах!...

—Так, моя люба, матері уміють читати в очах своїх дітей, але не забудь, що Господь Бог бачить серце кождого чоловіка... Говори часто до Нього, кажи Йому, що ти Його любиш, і проси щоб ти завсіди позістала доброю... Кожний раз, коли прийде охота до злого, скажи собі: Господь Бог бачить мене й я зроблю Йому прикрість. Побачиш, що та гадка остереже тебе від багатьох прогріхів!

—А ви мамцю побачите тоді в моїх очах, що я добра дівчина? —сказала Юлька, звертаючи до мами свої великі, ясні очі.

—Так,— відповіла мама, зачудована, що її донечка так гарно зрозуміла науку.— Це для мене найбільша потіха, бо найбільшим щастям для матерей, це знати, що Господь Бог є вдоволений з їх діточок.

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Новий Відпуст.— "Найсвятійша Трійце, ми почитаємо Тебе і через Марію передаємо Тобі нашу просьбу. Даруй всім єдність Віри і відвагу визнавати її непохитно."— Хто відмовить сю молитву доступає частинного відпусту 300 днів, повного відпусту доступить сей, хто буде її відмовляти через цілий місяць, приступить до св. Сповіди і св. Причастя і помолиться в наміренню св. Отця. Про сей новий відпуст проголосила з Ватикану в дні 12 квітня 1943 р. св. Пенітенціярія з волі св. Отця Папи Пія XII.

Папа за Релігійним Миром.— Святійший Отець Папа Пій XII знова промовив з Ватикану і остерігав перед миром "за всяку ціну." Кінець теперішної війни мусить дати кождому чоловікові свободу, його права і релігію. Теперішня війна, говорив св. Отець, не повинна принести знищення жадному народові і св. Отець вірить, що мир, котрий запанує по війні не повинен принести спірних точок для дальших війн. Покликуючись на висказ Христа: "Віддайте отже що цісарське цісареві, а що Боже Богови" (Мат. 22, 21), св. Отець сказав: дайте людям то, що є людське, а саме: свободу, його права і релігію.

Вістка про свячення Єпископа Номіната Н. Н. Саварина в дні 1-го липня в Торонті, відбилася широким відгомоном по цілій Канаді. Супроти цього, що вже від тепер заповідається дуже велике число присутних на свяченню, головно наших людий, стало ясним ,що церква св. Йосафата в Торонті не помістила би навіть 10-ої части зголошених гостей. Тому постановлено, що свячення Єпископа Номіната Н. Н. Саварина будуть в величавій катедрі СВ. МИХАЇЛА в Торонті. Церква св. Михаїла є дуже простора, вигідна, так, що усі наші люди котрі прибудуть на це свято, навіть з найдальших околиць, будуть могли бути присутними в церкві, будуть все видіти, та зможуть брати безпосередну участь в цім торжестві.

Наш Преосвящений Кир Василій будуть в дні 1-го липня головним святителем Єпископа Номіната, а Преосвященні: Кир Константин Богачевський, Єпископ Ординарій для Українців Католиків в Злучених Державах і Кир Амброзій Синишин, Єпископ Помічник Преосвященного Константина Богачевського, будуть співсвятителями. Преосвящений Кир Амброзій Синишин виголосить підчас свячень проповідь по українськи, а по анґлійськи буде проповідати один з архієпископів.

Шіго, Саск. В неділю 23. травня ц.р. о. Володимир Шевчук ЧСВВ. відправив Службу Божу в сослуженні рідного брата о. Севастіяна та о. Григорія Шишковича ЧНІ. Крім батьків, ближчої й дальшої родини, було ще багато других людей, що мимо дощу прийшли на це торжество. Проповідь про велич священства виголосив о. місіонар Гр. Шишкович.

Отець Володимир Шевчук є вже другий священик-монах з парохії Різдва Пресв. Богородиці в Шіго, а девятий український католицький священик з йорктонського округу.

о. Володимирові бажаємо Божого благословення й успіху в душпастирській праці.

Йорктон: В неділю 23. травня ц.р. в авдіторії Колеґії св. Йосифа відбулося торжественне градуованя 10 студенток Інституту Пресв. Серця Христового та 18 студентів Колеґії св. Йосифа— Учениці, що покінчили вищу школу в Інституті Пресв. Серця Христового, де вчать і виховують Сестри Сл. П.Н.Д.М., були слідуючі: С. Андрейчук, Й. Василишин, В. Знаміровська, О. Леник, А. Летавська, Р. Степа, М. Татарин і Д. Черевик.

Учні, що покінчили 12-у клясу в Колеґії св. Йосифа під проводом Братів Християнських Шкіл, були отсі: О. Балавайдер, Я. Буґа, Е. Бискаль, Н. Гречка, П. Ґабінет, Г. Ґалаґер, В. Зазуля, К. Капуста, В. Качур, Ів. Королюк, В. Костюк, А. Кузик, О. Курило, А. Мацала, В. Оруський, В. Скалуба, В. Тхір і Ю. Усій.

В обох цих українських католицьких школах наші українські дівчата й хлопці, крім солідної науки, дістають ще релігійне й народне виховання. Добре чинять українські батьки й матері, що посилають своїх дітей до цих шкіл.

ПОХОРОН У МОДЕЛЬФАРМ, САСК.

Дня 18. травня ц.р. упокоїлася в Бозі **Юлія Новак,** мати знаного в Вінніпегу українського лікаря п. Григорія Новака.

Покійна була найстарша віком в цілій парохії Модельфарм, бо досягнула майже 91 рік життя.

Послідних шість літ життя були для неї правдивим чистилищем. Стареча неміч так зломила її силу, що коло неї треба було ходити як коло дитини. Цей самаританський обовязок сповнив її син, Семен Новак, фармар в Модельфарм. Цему чесному чоловікові треба дати повний кредит за його терпеливу й повну любови опіку над своєю матірю. З його уст ніхто не чув ніодного слова нарікання на свою матір; тягар, що його Провидіння Боже зложило на його рамена, він зносив з такою самозрозумілою резигнацією, яку можна стрічати лиш у правдивих християн.

Похорон відбувся в четвер 20. травня. На похорон прибув п.

доктор Григорій Новак з Вінніпегу. На похорон своєї бабусі приїхали також внуки покійної, Григорій Новак, студент богословія в Отців Редемптористів у Йорктоні, й його братаничі Ярослав і Андрей Новак, учні Колегії Отців Редемптористів у Роблин, Ман.

Похоронні богослужения відправляли два Отці з Йорктону, Впр. о. Ст. Бахталовський, Візитатор Отців Редемптористів й о. Григорій Шишкович ЧНІ. Похоронну службу Божу відправив о. Візитатор, а діяконували о. Гр. Шишкович і Пр. Брат Григорій Новак. Проповідав отець Шишкович.

Для характеристики помершої Юлії Новак, отець проповідник сказав таке:

—Покійна була подібна до того дерева, що через цілий час свого існування було схилене на право. Це була особа старої дати, душа незаражена духом нинішного часу, духом безбожности, бунту й грішного вживання. І її діти, оскільки я їх знаю, це не безбожники, не зрадники своєї Церкви, ані гіршителі— противно, це одні з найліпших парохіян, одні з найчесніших християн. І її внуки пожертвувалися Богу вже в молодім віці подібно до Матері Божої, що вступила до Храму Господнього вже зарання свого життя. Це все йде на кредит покійної, свідчить про солідність її чесноти, бо коли овочі благородні, то напевно й дерево благородне.

По похороні всі численні присутні були запрошені на обід до дому пані Марії Новак, вдовиці по Михайлові Новак, сині помершої Юлії.

Тут ще треба запримітити, що такий величавий похорон з двома священиками й діяконами належить до великих рідкостий на фармах. Такої чести удостоюються звичайно лиш визначні й заслужені люди. Чим же ж заслужила собі на таку честь та старенька убога женщина з Модельфарм? На таку честь вона заслужила собі через свою чесноту! Якби вона була відступила від Бога й від Його святої Церкви, якби вона своїм злим прикладом була згіршила свої діти й внуки, тоді може б і священик не був би на її похороні; тоді були б загребали її тіло в якімсь темнім куті й ніхто й не був би згадав про її смерть. Одначе тому, що вона була примірна християнка й мати, якраз тому, що вона терпеливістю многострадального Йсва зносила хрести своєї глибокої старости, якраз тому вона заслужила собі на таку честь, яку лиш Церква свята може дати серед подібних обставин. "Смерть грішників страшна," каже святе Письмо, а від себе можу додати: Смерть праведних свята.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Найсердечнішу подяку складаю Преч. Діві Марії, Матері Неустаючої Помочі за вислухання молитов і одержання великої ласки. 50ц. залучаю на пресфонд Голосу Спасителя.
Анна Чорній, Торонто.

Сердечну подяку складаю св. Йосифові за виздоровлення з довгої недуги. **Н. Н.** Норт Дакота.

Щиро дякую Пресв. Серцю Христовому, Матері Божій, Душам в чистилищі, бл. п. Сестрі Стефанії за отриману ласку. Залучаю $1.00 на пресфонд Голосу Спасителя. **К. Підлужна,** Форт Віліям.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД ЗЛОЖИЛИ:

Парохія Модель Фарм, Саск. $19.40. З того по $1.00 жертвували: П. Хруник, Ів. Середа, С. Новак, Гр. Галик, П. Литвин, Д. Сирник, Р. Хруник, Ів. Федірко. По 50ц.: А. Гадєвич, Ю. Гопко, А. Войтас, В. Івасенко і В. І. Середа. Дрібними жертвами $8.90.

Парохія Йорктон $18.35, Парохія Голар, Саск. $8.68; Всеч. Отці на соборчику в Вінніпегу $8.75; Парохія Ярослав, Саск. $8.45, Парохія Мелвил, Саск. $8.25; Парохія Бівердейл, Саск. $7.00; Парохія Сторновей, Саск. $6.30; Парохія Красне, Саск. $6.10; Парохія Дніпро-Райн, Саск. $4.00 з нагоди концерту в честь Матері.

К. Атляс, Ню Йорк $2.00. По $1.00: М. Мамчак, Провіденс; К. Підлужна, Форт Віліям, і П. Валько, Голден, Альта. М. Сохан, Дітройт, 75ц. А. Чорній, Торонто, 50ц.

ХТО СЛІДУЮЧИЙ? За ласкаві жертви всім щирим жертводавцям сердечно дякуємо. **Адміністрація "Голосу Спасителя."**

ЧИТАЙТЕ ПРЕКРАСНІ КАТЕХИЗМИ

Народний Катехизм, стор. 114 ..... 10ц.
Діточий Катехизм, о. др. В. Кушнір, прекрасний ілюстрований катехизм для дітей ..... 10ц.
Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ— Друге справлене й побільшене видання: 15ц.
ПРОСКОМИДІЯ ЛІТУРГІЯМ—у церковно-словянській мові: 50ц.
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

АПОСТОЛЬСТВО МОЛИТВИ: Вписовий лист і Устав Апостольства Молитви.— Нове видання ..... 10ц.
Замовляйте:
КНИЖЕЧКА для вписування колекти і других добродійних жертв на церкву ..... 15ц.
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

НОВІЦІЯТ

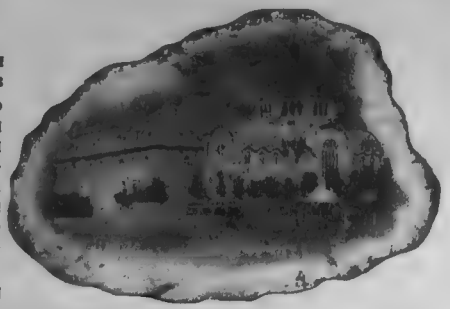

до Новіціяту для оо. Редемптористів приймає тих, що бажають служити Богу й працювати яко монахи-місіонарі Чина Найсв. Ізбавителя для українського народу в Канаді й Злучених Державах.

УМОВИ прийняття кандидатів на священиків-місіонарів є слідуючі: 1) Щире й рішуче бажання служити Ісусу Христу в Чині оо. Редемптористів. 2) Добре здоровля. 3) Добре поведення. 4) Покінчення щонайменше вищої школи (Гай Скул). 5) Відповідний вік. **До Новіціяту приймається теж молодців, що бажають служити Ісусу Христу яко монахи-братчики в Чині Найсв. Ізбавителя.** Умови прийняття для кандидатів на братчиків є ті самі, що на священиків, крім вищих студій. Братчики займаються домашньою працею в монастирі, як господарі, кухарі, кравці, дяки, друкарі і т.п.

По ближчі інформації проситься писати на адресу:

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION NOVICIATE, YORKTON, SASK.

ГУРТОВИЙ СКЛАД
ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

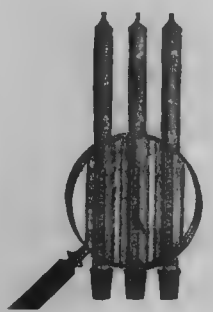

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

Голос Спасителя

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 13, No. 7 & 8 YORKTON, SASK. July & August, 1943

КАЛЄНДАР НА ЛИПЕНЬ, 1943

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
18 Ч Мч. Леонтія	† Ч Косми і Дамяна
19 П С. Хр. (н.н.) Состр. М.Д.	**2 П С. Хр. (н.н.)** † Пол. Ризи
20 С Сщмч. Методія	3 С Мч. Якинта
21 Н Нед. 3 по С. Мч. Юліяна	**4 Н 3 Нед. по Сош.**
22 П Сщмч. Евзевія	5 П † Кирила і Методія
23 В Мч. Агрипіни	6 В † Атаназія Атонського
24 С Різдво св. Ів. Хрестителя	7 С Прп. Томи
25 Ч Прмч. Февронії	8 Ч Вмч. Прокопія
26 П Преп. Давида	9 П Сщмч. Панкратія
27 С Преп. Сампсона	10 С † Антонія Печерського
28 Н Нед. 4 по Сош.	**11 Н 4 Н. по С. Ольги кн. Укр.**
29 П Апп. Петра і Павла	12 П Мч. Прокла і Ілярія
30 В Собор 12 Апостолів	13 В Соб. Архан. Гавриїла
1 С Липень. Косми і Дамяна	14 С Ап. Акили
2 Ч † Полож. Ризи Пр. Богор.	15 Ч † Вол. Вел. князь України
3 П 3 Мч. Якинта	16 П Сщмч. Атиногена
4 С Св. Андрея Крит.	17 С Вмч. Марини
5 Н 5 по С. † Кир. і Методія	**18 Н 5 Неділя по Сош.**
6 П † Атаназія Атонського	19 П Прп. Макрини
7 В Преп. Томи і Акакія	**20 В Прор. Ілії** (на нед.)
8 С Вмч. Прокопія	21 С Прп. Симеона
9 Ч Сщмч. Панкратія	22 Ч Марії Магдалини
10 П † Антонія Печерського	23 П Мч. Трофима
11 С Мч. Евфимії і Ольги кн.	24 С † Мч. Бориса і Гліба
12 Н Нед. 6 по Сош.	**25 Н 6 Н. по С. † Усп. св. Анни**
13 П Собор Арх. Гавриїла	26 П Сщмч. Єрмолая
14 В Ап. Акили	27 В †Вмч. Пантелеймона
15 С † Волод. В. кн. України	28 С Ап. Прох. і св. Іннокентія
16 Ч Сщмч. Атиногена	29 Ч Мч. Калініка
17 П Вмч. Марини	30 П Ап. Сили
18 С Мч. Якинта	31 С Праведного Евдокима

УСТАВ НА ЛИПЕНЬ

4. Нед. 3 по С. і Празн. Пр. Серця Хр.: Гл. 2, Єв. утр. 3. Все Празн.
7. Різдво Івана Хр.: На Сл. Б. Ап. 112, Єв. Лук. 1 (з переступками)
11. Нед. 4 по Сош.: Гл. 3, Єв. утр. 4. Сл. Б.: Ап. 93, Єв. Мат. 25.
12. Верховних Апостолів Петра і Павла. Всеночне. Утреня: Єв. Ів. 67. На Сл. Б.: Ап. 193, Єв. Ів. 67.
18. Нед. 5 по Сош. і Святих Кирила і Методія: Гл. 4, Єв. утр. 5. Все по уставу 9 і 16-го травня. Сл. Б.: Ап. 103 і 318, Єв. Мат. 28 і 11.
25. Нед. 6 по Сош.: Гл. 5, Єв. утр. 6. Сл. Б.: Ап. 110, Єв. Мат. 29.

УВАГА:— Це число виходить ПОДВІЙНЕ, ВАКАЦІЙНЕ. Слідуюче число "Голосу Спасителя" вийде на місяць вересень. Нехай на це памятають наші читачі.— **Усім бажаємо веселих вакацій.**

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Нсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Futhers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 15, Числа 7 і 8. Липень - Серпень 1943

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛИПЕНЬ

Щоб учені щораз більше прославляли Господа Бога, Творця та Вседержителя.

На початку року 1815 в італійськім місті Флоренції, один смертельно хорий чоловік заявив священикові, що сповідатися зовсім не думає, бо релігія, мовляв, добра тільки для простих та зовсім темних людей, а людина просвічена може без неї легко обійтись.

Священик, бажаючи ясно показати йому, що погляд отой цілковито фальшивий, став вичисляти ріжних славних людей ,що, не зважаючи на всю свою надзвичайну вченість, були дуже релігійні та набожні. Між іншими згадав він також і про великого фізика Вольту, що саме під ту пору стояв на вершку своєї слави, як один із найбільших учених у всій Европі.

Почувши ім'я того надзвичайного вченого, хорий чоловік аж скрикнув із великого дива:

"Що ви кажете?!.... Вольта релігійний і побожний?!... Трудно мені в це повірити!..." Але за хвилю, надумавшись, додав: "Коли мені докажете, що Вольта католик із переконання, а не тільки так про людське око,— то я теж готов стати релігійний та й сповідатися."

Священик таки того самого дня звернувся листовно до Вольта та й просив його написати кілька щирих слів нещасному грішникові. І ось прекрасна відповідь, що за три дні наспіла з Медіолян від великого вченого фізика:

"Не розумію, як може ще хтось сумніватися, що моя віра щира й сердечна. Віру свою визнавав я завжди сміло й отверто, так у житті приватнім, як і публичнім. В тій вірі святій апостольській та католицькій мене маленьким колись охристили, в ній мене виховали, в ній бажаю жити аж до смерти, з нею хочу явитись на порозі щасливої вічности.

Воно то правда, що нераз у житті занедбував я ріжні добрі діла, що їх від віруючого католика слушно можна очікувати й домагатися; правда також, що неодним гріхом засмутив я лас-

каве Серце свого Спасителя; але, завдяки виїмковій ласці Божій, я ніколи не допустив до свого серця думки проти святої віри.

Якщо мої провини та недбальства дали комусь причину думати, що я не є католик із переконання, то мушу це згіршення поможности направити. Отже в ім'я святої правди заявляю тепер і готов повторити це тисячу разів, хоч би й прийшлось за це терпіти наруги та переслідування, що я завжди вірив та визнавав, і далі вірую й визнаю свою святу католицьку релігію, як одиноку в світі релігію, правдиву й непомильну. Я щиро вдячний Господу Богу за отой неоцінений скарб святої віри, що земну мою мандрівку опромінює й веселить, показуючи мені просту та певну дорогу до вічного життя.

Хоч я завжди вважав святу віру за надприродний Божий дар, то проте ніколи не занедбував я природних людських засобів, щоб оту віру в собі кріпити та забезпечувати проти можливих сумнівів та спокус.

Я намагався якнайглибше вивчити правди своєї віри; я читав твори і тих, що її обороняють, і тих, що на неї зайло накидаються; я добре розважив докази одних і других, і так мав я щастя своїм власним розумом ясно побачити, на яких міцних та непохитних фундаментах спирається наша віра свята, і яка вона надзвичайно гарна. Така гарна, що кожна благородна душа, ще не зіпсута гріхом та низькими пристрастями, ту святу віру від першого погляду любить і піддається її божому чарові.

Оце визнання віри, що його у мене просите, даю з великою радістю; я написав його своєю власною рукою, і підписав своїм повним ім'ям. Можете показати його, кому тільки хочете, бо я не стидаюся Христової Євангелії. Дай Боже, щоб оця моя щира отверта заява допомогла декому скріпитися в вірі та поступити хоч одним, однісіньким кроком уперед на дорозі Христової Правди.

Медіолян, дня 5. січня 1815.

Олександер Вольта."

Не треба вже навіть казати, яке сильне враження на хорого недовірка зробив отой лист Вольти, одного з найвищих представників науки в тодішнім світі. Спасенне враження скріпилось іще більше, коли священик став хорому росказувати, що вчений Вольта побожно слухає щодня Службу Божу, молиться на вервиці, вчить маленьких дітей катехизму, в святочні дні приступає до святого Причастя, і кожної суботи на честь Пречистої Діви Марії світить лямпочку перед її образом, уміщеним над входовими дверима свого дому...

На жаль, між сьогоднішніми людьми нераз можна почути твердження, ніби глибока наука відвертає людину від релігії, та що

великому вченому майже неможливо вірити в Бога. Та таке твердження зовсім безосновне та наскрізь фальшиве.

Послухаймо, що каже про цю справу великий бельгійський учений Ван Бенедем:

"Чим глибше є в нас пізнання світу й природи, тим ясніше бачимо, що таємниці природи та людського життя можна розумно вияснити тільки вірою в премудрого та всемогучого Творця, що і небо, і землю, і світ увесь збудував за своїм божественним пляном. Ставмо пам'ятники великим та славним людям, що визначились своїми надзвичайними талантами, своїм генієм! Одначе не забуваймо насамперед віддати належну честь і славу Тому, що чуда-дива свої помістив навіть у найменшому зернятку піску на пустині, та в найдрібнішій каплі води в океані!"

Коли хоч трошки уважно перегляне хто історію вчених людей, то зараз завважить, що найбільші між ними були глибоко релігійні. Кеплер, один із найславніших астрономів світа, у своїм великім архитворі "Таємниця Всесвіту" пише при кінці так: "О, який же Він великий той наш Господь Бог! Направду, направду безконечна мудрість та могучість Його! Хай прославляють Його отже з усіх своїх сил і небо, і земля, і сонце, і місяць, і зорі ясні... І ти, душе моя, співай славу Творцеві своєму найвищому, поки віддиху тобі стане! Йому хай буде слава, честь і поклін на віки вічні. Амінь!" А при кінці другого свого твору "Про гармонію світів" великий той астроном поміщує осьтаку молитву свою: "Господи, Всевишній Творче мій! Найглибшу подяку складаю Тобі, що Ти позволив мені оглядати небесні зорі, прекрасні діла рук Твоїх. О скільки це було можливе для немічного розуму мого, я старався виявити людям велич вселенної, що її Ти всемогучим словом своїм сотворив, і своєю премудрістю так чудово уладив. Одначе, якщо в своїх книжках я написав щось таке, що не є гідне та достойне Твого безконечного Маєстату, то зволь ласкаво простити мені!"

Ньютон, славний англійський астроном і математик, був такий побожний, що покірно здіймав капелюха з голови кожний раз, коли вимовляв Боже ім'я. І хоч світ цілий надзвичайно шанував його за велику його вченість, і хоч неодні дивувалися, як може в голові його поміститися стільки мудрости, то він одначе оставався далі покірний і казав:

"Мені деколи здається, ніби я ще мала дитина, що бавиться на березі широкого моря. Від часу до часу попадається мені в руки якась блискуча мушля, якийсь цікавий слимачок, якийсь надзвичайний камінчик,— але сам безмежний океан правди, з усіми своїми непроглядними таємницями, перед мною закритий."

А іншим разом він іще простіше це казав: "Те що я знаю—

то лиш маленька капля води, а те чого ще не знаю— то широкий та безмежний океан."

Одного разу запитав хтось славного французького хеміка та бактеріолога Пастера, як це діється, що він при всій своїй учености може ще бути такий побожний, як простенький бретонський селянин. На питання це славний Пастер дав таку відповідь: Власне тому, що я так багато вчився, я тепер побожний, як простий бретонський селянин. Коли б я ще більше був навчився, то, може бути, я ще побожніший був би; я був би мабуть побожний, як проста бретонська селянка."

З оцих прикладів бачимо, що навіть найвища вченість може йти легко в парі з якнайбільшою релігійністю. Отже твердження, що релігія добра тільки для простих та темних людей, а для вчених вона неможлива,— це твердження не має в дійсності ніякої підстави, і є наскрізь фальшиве.

Молімся особливо цього місяця, щоб між ученими в сьогоднішнім світі було якнайбільше таких, що Господу Богу покірно служать, і широким масам добрий приклад дають, як треба Всевишньому Творцеві на цім світі поклонятися й любити Його, щоб заслужити собі в Нього ласку та й на віки колись прославляти Його в Божім Царстві.

Просім Ісуса Христа та Пресвяту Матір Його, щоб своєю ласкою захороняли вчених людей від діявольської гордости та засліплення, що каже: "Нема Бога!", а навпаки, щоб надхнули їх покорою, та великою любов'ю до правди, особливо до найвищої Правди, до вічного джерела Правди, що називається Господь Бог, Всевишній Творець і Вседержитель.

Направду, направду кажу вам: коли ви не будете їсти тіла Сина Чоловічого, не будете пити його крови, життя не будете мати в собі. Хто їсть моє тіло й п'є мою кров має життя вічне, і я воскрешу його в послідний день. Бо моє тіло це правдивий корм, а моя кров це правдивий напій. Хто їсть моє тіло й п'є мою кров, в мені перебуває, а я в нім. (Євангеліє від Івана 6, 53-56).

* * * * * *

Яке велике багатство Твоєї, Господи, ласкавости, що її Ти ховаєш для тих, що бояться Тебе! (Пс. 30, 20).

* * * * * *

107. ПСАЛОМ ЦАРЯ ДАВИДА

1. Прославляймо Господа, бо він добрий,
   Бо вічне милосердя його!
2. Нехай так скажуть ті, що їх вирятував Господь,
   Ті, що їх він визволив із руки ворога,
3. І згуртував їх разом із усіх країв,
   Зо сходу й заходу, від півночі й від моря!

* * * * * *

4. Серед пустині блукали вони самітною дорогою,
   Не знаходячи собі ніякого місця на оселю.
5. Голод і спрага дошкулювали їм,
   І душа в них уже завмирала.
6. У скруті своїй вони стали кликати до Господа,
   І він визволив їх від їхньої тривоги.
7. Він простою дорогою попровадив їх,
   Щоб їх завести до людяного міста.
8. Хай отже прославляють Господа за ласкавість його,
   Та й за дива його в користь людських синів.
9. Бо ж він душу прагнущу напоїв,
   Він голодну душу наситив усяким добром.

* * * * * *

10. В темряві та тіни смертній сиділи вони,
    Скуті терпінням та залізом.
11. За те, що були збунтувались проти Божого слова,
    За те, що погордили радою Всевишнього,
12. Він упокорив їхнє серце, терпінням,
    І знесилені падали вони, й ніхто не спішив їм на підмо-
13. Тоді в скруті своїй стали вони кликати до Господа, (гу.
    І він визволив їх від їхньої тривоги.
14. Він витягнув їх із темряви та тіни смерти,
    Він порвав їхні кайдани.
15. Хай отже прославляють Господа за ласкавість його,
    За його чудеса в користь людських синів.
16. Він бо розбив ті брами мідяні,
    Та й засуви залізні поторощив.

* * * * * *

17. О, безумні! Своїм злочинним поведенням,
    Своїми беззаконнями стягнули вони на себе це терпін-
    ня:
18. Душа їх із обридженням відверталась від усякої стра-
    І вони вже опинились були перед дверима смерти. (ви.
19. Та в скруті своїй вони кликали до Господа,
    І він визволив їх від їхньої тривоги.

20. Він слово своє післав і їх оздоровив,
І позволив їм уникнути темного гробу.
21. Хай отже прославляють Господа за ласкавість його,
За великі його чудеса в користь людських синів.
22. Хай принесуть йому жертву вдячности,
Та й окликами радости хай розголошують його діла!

** ** **

23. Ті, що кораблями пустились були на море,
Щоб на водах широких купецьке діло робити,
24. Побачили Господні діла,
Та й чуда-дива його серед безодні.
25. Він промовив, і знявся вітер-буревій,
Що вгору підкидає морські хвилі.
26. Тоді стали вони підійматись аж під небо,
Та западатись у безодню, і душа в них зо страху завмирала.
27. Від завороту голови коливались вони, мов п'яні,
І мудрість їхня вся дощенту обідніла.
28. Та в скруті своїй вони закликали до Господа,
І він їх увільнив від їхньої тривоги.
29. Він хуртовину перемінив на подих легкого вітру,
І втихомирились розбурхані хвилі.
30. І зраділи вони, побачивши, що стало тихо,
І Господь допровадив їх до бажаної пристані.
31. Хай отже прославляють Господа за ласкавість його,
За його чудеса в користь людських синів.
32. Хай величають його на велелюдних зборах,
Хвалу нехай йому віддають на раді старших!

** ** **

33. Він перемінив ріки на безводну пустиню,
І водяні джерела на суху землю.
34. Ріллю плодовиту—на соляний степ,
За злобу тих, що там проживали.
35. Він пустиню обернув у водяні озера,
І суху землю—у ґрунт, повний джерел.
36. І поселив він там голодних людей,
І оснували вони собі місто на оселю.
37. Вони позасівали поля, понасаджували виноградники,
Та й стали збирати багатії плоди.
38. Він їх поблагословив і вони розмножились сильно,
І не дозволив він, щоб стада їх змаліли.
39. Колись було їх дуже мало, та й були упокорені,
Придавлені горем і терпінням.
40. Він бо накинув був ганьбу на їхніх князів,

Та й казав їм скитатись манівцями крізь пустиню.
41. Одначе накінець він видвигнув нещасного із нужди,
І родину його розмножив, мов отару.

** ** **

42. Люди правого серця бачать це все й радіють,
І всяка злоба замикає уста свої.
43. Хай отже той, хто розумний, зверне увагу на ті речі,
І нехай зрозуміє Господні милості!

** ** **

В оцім надхненім псалмі святий Пророк учить нас, як маємо Господу Богу дякувати за незлічимі добродійства Його. Щира вдячність— це один із найголовніших обов'язків усякого розумного сотворіння супроти Сотворителя свого. Та, на жаль, про обов'язок той люди так легко, так надзвичайно легко забувають. Число невдячних на цім світі—безконечне. Коли думаємо про них, то мимохіть нагадується нам історія десятьох прокаженних, що їх Ісус чудесно оздоровив. Чи знаєте, що властиво таке проказа й прокаженний? Проказа—то одна з найстрашніших недуг, що можуть на цім світі на людину накинутись. Хорий на ту недугу прокаженний— то істота невимовно нужденна й нещаслива. Тіло прокаженного від стіп до голови страшними ранами й струпами покрите; воно, хоч іще живе, то все таки вже за життя чути його справжнім трупом, що гниє й розкладається...

Колись у Законі Мойсея були дуже гострі приписи щодо прокаженних. Тим нещасним істотам не вільно було жити між здоровими людьми;вони мусіли втікати від людських осель, і шукати собі захисту в лісах, у дебрах, у печерах, немов дикі звірі. Милосердні люди приносили їм деяку поживу, але не підходили зблизька до них, щоб не заразитись. Вони тільки здалека подавали прокаженним ту страву, або просто кидали їм трохи сухого хліба, немов голодним псам...

Одного разу, як росказує свята Євангелія, вийшло на зустріч Ісусові десять таких прокаженних. Не сміючи підходити близько до Нього, вони, бідні, здалека голосно кричали: "Господи, Ісусе, помилуй нас!" А Він, милосердний Спаситель, зворушений тією сердечною молитвою, негайно їх усіх оздоровив, і вони, радіючи, відійшли, назад до свого родинного міста.

Та тільки одному з тих десятьох оздоровлених прийшла думка до голови, що треба вернутися й Ісусові за його ласку подякувати. Так, тільки один сповнив свій обов'язок вдячности, а інші всі про це цілковито забули. Побачивши оздоровленого чоловіка перед собою, Спаситель, наче дивуючись, сказав: "Хіба ж не десять стали оздоровлені? Де ж отже інші дев'ять?"

На жаль, до тих дев'ятьох невдячних подібні в світі незлічимі

маси людей. В біді, в нещасті, в клопотах ще вміють люди до Бога кликати: "Рятуй нас, Господи, бо пропадаємо!" Одначе мало таких, що за одержаний рятунок уміють потім подякувати. "Як тривога, то до Бога", каже наша стародавня приказка та й додає: "а як уже по тривозі, то й по Бозі." В біді та скруті неодин спішить до священика й каже: "Отче, будьте такі добрі відправити Службу Божу, щоб Господь змилувався та й поміг із біди якось вилізти." Та рідко хто приходить священикові сказати: "Отче, відправте Службу Божу, й від мене Господу Богу щиро подякуйте за те, що мене порятував та й допоміг мені якось від нещастя вирятуватись."

Одначе трапляються випадки ще далеко страшнішої невдячности. Буває неодин такий, що просто й отверто каже: "За що маю Богові дякувати? Що Він мені властиво таке дуже велике дав, або вчинив? Адже Бог ані готового хліба, ані готових грошей мені з неба не скинув. На все, що маю, мусів я тяжко працювати, та й гірко бідувати, поки потрохи доробився. Так, — я сам собі мусів усього надбати, а Бог мені нічого готового не дав."

Якщо той невдячний ще хоч дрібку здорового розуму має, то можна ще попробувати йому таке казати: "Брате, схаменися! Що говориш?! Кажеш, що сам собі ти всього надбав, та й сам доробився?! А хто ж тобі ту силу дав, що можеш працювати й дороблятись? Хто піддержує життя твоє й здоров'я твоє, що воно не рветься, не пропадає? Хто в твоїх грудях пускає твоє серце в рух, так що воно безперестанку тріпочеться-б'ється? Хто ж тобі, смертна людино, розум дав, що ним ти можеш думати, промишляти, та й раду собі в світі давати? Звідки взялось те повітря, що ним дихаєш, і вода, що її п'єш, і сонце, що тебе огрівае? Пам'ятай, пам'ятай, чоловіче, що сам ти від себе нічого не маєш, і сам від себе нічогісінько не можеш. Сам від себе ти вічний жебрак, порожня нічевість. Не забувай, що все ти від Бога одержав: і життя, і здоров'я, і тіло, і душу, і розум, і пам'ять, і силу, і змисли. Кожний кусочок хліба, що його споживаєш —то Божий дар, і кожна капля води, що спрагу твою гасить і одежа, що наготу твою прикриває— то Божий дар, і за нього повинен ти Господу Богу Небесному щиро дякувати щодня."

А коли до того ще нагадаємо собі, скільки всіляких надприродних ласк Господь Бог нам у житі не пожалував, то обов'язок щирої вдячности стане нам іще ясніше перед очима. Адже Господь Бог нас від віків полюбив, за своїх улюблених дітей у святім Хрещенні нас прийняв і позволив нам, щоб ми до Нього сміло казали щодня "Отче Наш!" Так, Він для нас небо чудове приготовив, Він у небі для нас прекрасне місце вже заздалегідь призначив, бо Він бажає своїм власним щастям із нами навіки поділитися. З невимовної любови до нас Він Сина Свого Однородного не пожалував, і на хресну смерть Його за наші гріхи віддав. Він для нас Церкву Святу оснував, щоб нас дорогою правди провадила, щоб нас Божим словом просвічувала, щоб гріхи нам у сповідальниці прощала, Христовим Тілом невинним і кров'ю пречистою нас кріпила, щоб ласкою небесною всі наші немочі й недуги душевні лікувала...

Та скоріше можна б почислити зорі на небі й пісок на широкій пустині, ніж усі добродійства, що їх Господь Милосердний розсипав над усім родом людським. За це все належиться Йому щира-сердечна вдячність. У вищеподаному псалмі святий Пророк показує нам в кількох прекрасно змальованих картинах, як то Господь Бог в ріжних прикрих і страшних ситуаціях поспішає нещасним на підмогу й рятує їх від загибелі. І росказавши кілька таких випадків, Цар Давид за кожним разом додає: "Нехай отже (ті врятовані) прославляють Господа за ласкавість Його, та й за дива Його в користь людських синів!"

Читаймо цей святий псалом з якнайбільшою увагою та набожністю, то може нам стануть перед очима всі ті трудні ситуації, де —може бути,— ми в житті були опинилися, а Господь Милосердний нас ласкаво з них випровадив. Може бути, що колись у такій і такій пригоді життя наше вже висіло на волосочку, і лиш маленька дрібничка бракувала нам іще до смерти. А якщо ми були тоді в тяжких гріхах, то не тільки дочасна, але й вічна смерть і загибіль нам загрожувала. А все таки Господь нам руку свою пресвяту та ласкаву простягнув, і ми не пропали. Якось далі живемо, та й раду собі даємо, та надію святу християнську в серці маємо, що за поміччю ласкавого Отця Небесного не пропадемо, і шлях життя безпечно перейдемо, і до ціли нашої вічної, до Царства Божого, дістанемося. Так, читаймо ще раз і ще раз велику науку, що нам Божий Пророк у цім святім псалмі подає, і вчімся на кожнім кроці й повсякчасно Господу Богу щиросердечно дякувати за незлічимі Його ласки, за несчисленні добродійства Його!

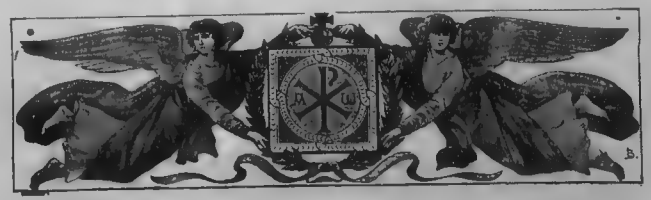

„Ман-гу? Що Воно Таке?“

1. МАННА В СТАРОМУ ЗАВІТІ

Господи! Як сильно тішився колись ізраїльський нарід, вирвавшись із страшної єгипетської неволі!... За проводом великого Божого Пророка Мойсея щасливо перейшов він Червоне Море, та й безпечною ногою ступив на півострів Арабії. О, якою невимовною радістю наповнились тоді серця усіх синів Ізраїля! Скінчилася нарешті їх жахлива неволя,— минулася панщина люта, знущання та безсердечні насмішки ворогів; так,— усе те вже минулося, розвіялось, мов страшний сон і, дай Боже, щоб уже ніколи не вернулось! Тішився нарід ізраїльський, невимовно тішився, чуючи, що нема вже над ним ні лютого фараона, ні жорстокого ката, ні тирана, а є тільки добрий вселаскавий Бог, дбайливий Батько, що про нарід свій завжди пильно дбає та не дасть йому марно загинути-пропасти...

Одначе недовго безжурна та Ізраїлева втіха тривала. На широкій арабській пустині їм хутко забракло хліба. Втікаючи з Єгипту, вони небагато могли взяти з собою харчів на дорогу, тим то й небавом не мали вже бідні що їсти. А на пустині, як звісно, хліба не знайдеш. На пустині скрізь пісок та й пісок, там скель та каміння повнісько, а хліба—ні кусочка. І бідний нарід сильно зголоднів, а в голоді пропала й його радість. Тоді став Ізраїль сильно нарікати на свого святого Проводиря, Мойсея, і став йому казати:

“Ну, й чого ж ти нас сюди на цю страшну пустиню запровадив?! Невже ти хочеш, щоб ми тут усі з голоду повмирали, щоб ми свої кістки на цих жовтих пісках та каменюках полишили?! Вже краще було нам у Єгипті сидіти, про ніяку втечу не думаючи. Правда, там неволя була, там нас на панщину гнали, та й люто знущалися з нас. Але все таки мали ми бодай кусок чорного хліба, бодай ложку теплої страви щодня. А тут прийдеться нам усім із голоду гинути-пропадати...

І голодний нарід став такий лютий та сердитий на Мойсея, що готов був його розшарпати на кавалки, Бо голодний нарід жартів не знає. Коли в якімсь краю нарід голодом примирає, то революція зовсім певна. Мойсей добре це знав, і тому народнього гніву сильно налякався. Бо треба знати, що Мойсей, хоч і великий Богом надхнений Пророк, то все таки він був людина, як і кожний із нас, а чей усякому життя дороге, і всякий інстинктово смерти боїться та в обличчі небезпеки дрижить. Зовсім не диво отже, що й Мойсей лютої смерти налякався та перед Господом заплакав, кажучи:

“Господи, Боже мій! Звідки ж я цим голодним людям хліба наберу? Де ж тут серед безлюдної пустині хліба знайти?”

Господь почув тривожний крик свого улюбленого Пророка, і так йому сказав:

“Не журися, не плач: я сам подбаю за хліб для голодних людей.”

І так проминув день ;а наступного дня вранці пробуджується Ізраїль зо сну, встає, розглядається й очам своїм не вірить: довкола табору, на жовтих пісках пустині щось біліється, неначе б свіжий сніг упав. Приходять вони ближче, приглядаються, а то на піску якісь дивні сніжнобілі зернятка розсипані лежать. І беруть голодні люди оті зернятка в руки, а то зовсім щось інше, ніж сніг, бож воно ані не холодне, ані в теплій людській долоні не топиться. І здивовані люди одні одних питають: “Ман-гу? що воно властиво таке?” І прикладають вони оте біленьке диво до язика, а то надзвичайно смачне; зачинають вони їсти ті дивні зернятка, і чують, що то дуже поживна страва. Наївшися досита, вони набралися від того такої великої сили, що могли безпечно машерувати крізь пустиню цілісінький день аж до вечора. На другий день так самоє кругом ізраїльського табору на жовтих пісках пустині свіжим снігом забілілися розсипані біленькі зернята, надзвичайно смачні та поживні. І знову нарід питався здивований: “Ман-гу? що воно таке?” і знову їв оту прекрасну страву, що додавала всім сили й відваги до дальшої мандрівки. І от єврейське слово “Ман-гу?”, що в українській мові визначає “Що воно властиво таке?” осталося й по сьогоднішній день, тільки що вимовляємо його тепер трошки інакше, кажучи: Манна. Так, та дивна біленька пожива, що її голодний Ізраїль серед пустині на пісках збирав, називається Манна. І так день-у-день падала та Манна по дорозі, рятуючи бідних мандрівників від смерти. І те чудо-диво повторялося сорок довгих ро-

ків безперестанку. Бо ж сорок довгих років довелося ізраїльським синам блукати по пустині, поки накінець добилися вони до обіцяного краю, до святої землі, до Палестини. Всемогучий Бог отаке велике й надзвичайне чудо робив, щоб нарід той від загибелі рятувати. Бо ж нарід ізраїльський, хоч іще такий маленький, бідний та нужденний, мав уже велику майбутність перед собою. То був вибраний нарід, і з його нутра мав вийти опісля Месія, Спаситель світу, Ісус Христос. Ні, той нарід ізраїльський не смів по дорозі загинути, і тому біленька Манна день-у-день на пустині падала й на жовтих пісках кожного ранку білілася.

Аж накінець дійшов Ізраїль до бажаної мети, й переступивши святу річку Йордан, дістався щасливо до Канаану. Тоді вже Манна йому стала непотрібна, бо в обіцяному краю хліба й усякої поживи—доволі. Там золота пшениця на ланах дозріває, там виноград розкішним вином наливається, там просто земля, молоком та медом текуща. І тому Манна в Палестині перестала падати. Одначе провідник народу казав заховати ще трохи тієї манни в золотій чаші, що стояла в Кивоті Завіту. Це все на пам'ятку того великого чуда, як то Господь Бог колись їх батьків та дідів чудесною манною на пустині годував. І кругом того кивота Ізраїль став у новому краю розростатись, господарити й багатіти. І мав він опісля своїх власних князів і королів, своїх рідних священиків і левітів. І посилав йому Господь Бог великих Пророків, що йому постійно пригадували про обов'язок вдячности супроти Всевишнього. Цар Давид у своїх псалмах співав нераз про Манну, про той "небесний, ангельський хліб," що колись на пустині жидів від смерти рятував. Бо ізраїльтяни дійсно переконані були, що то самі Божі ангели той біленький делікатний хліб у небі приготовляли, й на пустиню голодним людям кидали...

І витворилося потім між народом тим переконання, що як прийде на світ обіцяний Спаситель-Месія, то він теж, подібно як і Мойсей, голодних людей чудесною манною нагодує. В жидівському Талмуді по сьогоднішній день збереглись оці дивні слова, "Перший Спаситель випросив у Бога чудесну манну серед безводної пустині; а другий Спаситель, як появиться на світ, теж безперечно манну дасть голодним людям." Жиди називали Мойсея першим Спасителем, тому що він їх вирятував з Єгипту, з дому неволі, а другим Спасителем називали вони Того, що Його

пророки вже сотні років наперед заповідали, цебто Месію, бо Він мав вирятувати всіх із неволі гріха та й смерти вічної.

II. МАННА В НОВОМУ ЗАВІТІ

І накінець, блаженний той, Богом від віків назначений час настав, і появився на світ Спаситель, безмежно більший від Мойсея, Господь наш Ісус Христос, Син Божий. В убогій стаєнці в Вифлеємі, Він із Пречистої Діви Марії народився, потім у бідній хатині в Назареті виростав, широкому світові довгі, довгі роки цілковито незнаний. Аж у тридцятому році життя, покинувши рідний Назарет, пішов Він на святу річку Йордан, покірно прийняв хрещення із рук свого святого Предтечі Івана, і тоді став збирати кругом себе учнів і апостолів, і зачав людям проповідати свою святу Євангелію, цебто добру та радісну новину, що наблизилось уже до людей царство Боже. А люди з усіх усюдів збігалися Його слухати та й не могли нахвалитися тієї Його науки. Бо ніхто від віків не вмів ніколи так сильно й гарно промовляти, як Він. Отак! Коли Ісус промовляв, то сліпим очі розкривалися, німим язик розвязувався, глухі виразно чули, й прокаженні ставали чисті в одній хвилі. Коли Він говорив, то паралітики підіймались із лежанок своїх, повні сили й бадьорости, всяка недуга від людей утікала, ба навіть невмолима смерть, послушна Його всемогучому слову, нещасні жертви свої випускала з холодних рук. І люди доброї волі, бачучи оті божественні чуда-дива Його, ні трохи не сумнівалися в тім, що то вже той обіцяний, той довго очікуваний Месія до них загостив.

Та не так було з садукеями та фарисеями жидівськими. Їх заздрість брала, що за Ісусом нарід із таким нечуваним запалом іде, а від них байдужно відвертається. Тим то вони Христа всім серцем зненавиділи, й народові стали казати:

"Не йдіть за ним! Не слухайте його! Він обманець! Правда: Він чуда-дива всілякі вам показує, але знайте, що то за поміччю самого сатани він ці дива робить, щоб вас обдурити, та на злу дорогу звабити. Мойсей був правдивий пророк,— Мойсей колись нашим дідам-прадідам у пустині манну від Бога випросив, а цей—тільки штуками діявольськими вас бавить, а манни ніякої не дає." Так безперестанку підюджували вони свій нарід, щоб його від Христа відвернути.

Але от одного дня вчинив Ісус таке велике та гарне чу-

до, що зворушений нарід, на знак найглибшого признання, хотів Його вибрати за свого царя. Сталося це на весну около жидівського Великодня, на рік перед Ісусовими стражданнями та смертю. Кругом Спасителя зібралися були тим разом великі маси народу, та й довго-довго слухали Його чудових слів за все інше на світі цілковито забувши. Аж накінець, коли Ісус скінчив свою Божу проповідь, звернувся до Апостола Пилипа та й каже: "Звідки ж ми тепер хліба наберемо, щоб нагодувати стільки людей?" На це питання святий Пилип відповів: "Господи, навіть коли б ми купили хліба за двісті динарів, то й того, мабуть, іще замало було б, щоб усі могли дістати по кусочкові!" А святий Андрій, рідний брат апостола Петра, таке додав: "Господи, тут між людьми є один юнак, що має п'ять ячмінних бохоняток хліба та дві рибі; але що воно— на таку масу людей?"... Почувши це, Ісус велів Апостолам усадовити ввесь нарід на зеленій траві, довгими-довжезними рядами, а потім узяв у руки ті ячмінні бохонятка хліба та й ту рибу, і поблагословивши те все, приказав давати людям їсти. І сталося тоді чудо надзвичайно велике: Того хліба та риби набралося так багато, що всі маси народу наїлися досита й нікому не забракло. А треба знати, що тільки самих мужчин було там зо п'ять тисяч; жінок та дітей ніхто навіть не пробував рахувати. Поживи не тільки не забракло, але ще самих окрушин назбирали опісля повних дванадцять кошиків. Побачивши це, ввесь нарід аж ахнув із дива: люди доброї волі вже ні трохи не сумнівалися, що Ісус—правдивий Месія та Спаситель народу, бо чудесним хлібом уміє годувати голодних людей, як колись Мойсей на арабській пустині.

Але вперті садукеї та фарисеї жидівські ще не вірили. Їм усе ще було за мало доказів, що Ісус правдивий Месія, і тому, звернувшися до Нього, так промовили:

"Учителю, колись наші батьки їли манну серед пустині; Мойсей своєю молитвою їм у Бога манну випросив; і то був виразний знак, що Мойсей не був звичайна собі людина, а направду Богом покликаний Пророк; а ти, учителю, який нам знак даєш, що ти Пророк і Месія?" Цими словами вони немов хотіли Ісусові сказати: "Ми бачимо, що ти робиш великі чуда та дива, одначе правдивий Месія повинен людям ще манну дати, як Мойсей колись дав, а тим часом ти ніякої манни не даєш."

На цей закид Ісус їм так відповів: "Це правда, що ваші батьки їли колись манну серед пустині; одначе манна та

тільки на якийсь час їх від смерти захоронила, а потім усе таки довелося їм усім умерти. Та я вам дам таку манну, що коли хто їстиме її, той буде мати в собі життя вічне, і смерти не має чого боятися, бо хоч на цім світі він і помре, то я воскрешу його в останній день. А хліб той, що я його дам— це моє тіло. Направду, направду кажу вам: тіло моє—правдива пожива, і кров моя—справжній напиток; і якщо не будете їсти тіла Сина Чоловічого, та не будете пити крови його, не будете мати в собі життя."

Тоді багато з тих, що слухали, стали з обуренням казати: "Що він говорить?! Він хоче нам дати тіло своє їсти, кров свою пити?! Гей! Хто ж таких слів буде ще слухати? Хто ж таке вигадав говорити?!..." І так зачали Ісуса слухачі покидати, зачали від Нього щораз більше й більше відступати так, що накінець остався тільки невеличкий гурток самих апостолів! І так стояли вони, ті бідні Апостоли, сумні та невеселі, бачучи, що їх Учителя нарід покинув. Тоді Ісус, поглянувши на них, промовив:

"Чи може й ви хочете собі від мене геть іти?" А значення цього слова було таке: "Чи може ви теж не хочете мені вірити, що я вам дам тіло своє на поживу та й свою кров на напиток? О, якщо мені не вірите, то можете собі від мене йти, я вас коло себе силоміць не тримаю, я нікого не змушую. Своїми чудами я вже так ясно вам показав, що я не проста людина,— а Син Бога Живого, тому маю вже право вимагати від вас, щоб ви мені вірили на слово, хоч слова того, може бути, ще не розумієте."

На Ісусове питання в імени всіх Апостолів відповів святий Петро, кажучи: "Господи, до кого ж ми підемо? Ти маєш слова життя вічного!" Іншими словами: "Господи, куди ж нам властиво йти? Хто ж нас краще навчить, ніж Ти? Чи може грішний лукавий світ?... Хіба ж недовірки та безбожники мудріші від Тебе? Господи, ми вже Тебе знаємо не від сьогодні, ми бачили Твої надлюдські діла, ми були щасливими свідками Твоїх божественних чудес, Ми знаємо, що Ти нас не обманюєш, і Тому віримо Тобі, бо Ти маєш слова життя вічного."

З тієї пам'ятної хвилі проминув один рік, і наблизився час, коли Ісус уже мав піти на страшні муки, на смерть. У Великий Четвер, увечері зібрав Він іще всіх своїх дорогих Апостолів, і вкупі з ними засів до спільного стола споживати Тайну Вечерю. Ой, сумна то була та остання Його вечеря. На другий день, у Велику Пятницю, Він

уже мав бути прибитий до хреста, а Юда, нещасний зрадник, мав із розпуки повіситись... Ісус добре це все знав наперед, і тому невимовним смутком оповите було Його Пресвяте Серце ввесь час. І власне підчас тієї прощальної вечері Ісус, узявши в руки хліб, поблагословив його, переломив, подав апостолам і сказав: "Беріть і їджте; оце є тіло моє, що за вас і за багатьох ломиться на відпущення гріхів." Опісля ж, узявши чашу з вином, Ісус поблагословив її та сказав: "Пийте з цієї чаші всі: оце є кров моя, що за вас і за багатьох проливається на відпущення гріхів." І коли Господь оті свої всемогучі слова вимовляв, то хліб ув одній хвилі перестав бути хлібом звичайним, а перемінився у пречисте Тіло Христове; і вино в чаші перестало бути звичайним вином, а перемінилось у невинну Кров Христову. І тоді, на тім прощальнім бенкеті Ісус подав своїм дорогим Апостолам святе Причастя, правдиву Манну, що забезпечує душам життя вічне. І сказав Ісус Апостолам: "Робіть і ви так само на мою пам'ятку." Цими словами Він дав їм священичу власть освячувати хліб і вино, та перемінювати на пресвяте Його Тіло та Кров на Службі Божій.

Пізніше, коли Ісус уже з гробу преславно воскрес, і сорокового дня тріюмфально на небо відійшов, і звідти Духа Святого зіслав, Апостоли добре зрозуміли свій священичий обов'язок. І кожний раз, як сходилися з вірними на спільну молитву то брали хліб і вино, та й освячували їх усемогучим Христовим словом. Так відновляли вони Тайну Вечерю та приносили Богові пречисту жертву з Тіла та й Крови Господньої. І всі, що на тій жертві присутні були, приймали святе Причастя, кажучи: "Вірую, Господи, та визнаю, що Ти направду Христос, Син Бога живого."

І оту велику, божественну власть освячувати хліб і вино —передали опісля Апостоли своїм наслідникам, цебто єпископам і священикам. І власть ота переходила аж по сьогоднішній день із роду в рід, і далі так буде переходити аж до кінця віків. Тим то на світі Служба Божа по сьогоднішній день правиться й безперестанку аж до Судного Дня буде правитись на незлічимих престолах широкого католицького світу. І кожний раз як над хлібом пшеничним та над природним вином Христовий священик вимовить страшні та всемогучі Божі слова освячення, з неба на землю сходитиме правдива Манна Нового Завіту, Манна безмежно краща від тієї, що колись голодним жидам на пустиню падала; Манна, що забезпечує людські душі від смерти вічної, Манна, що дає людським душам вічне, щасливе життя.

І як колись на пустині голодні жиди манну біленьку з вдячністю споживали, щоб від голодової смерти рятуватись, так і ми повинні вдячним серцем Христову Манну споживати, якнайчастіше святе Причастя приймати, невинним Христовим Тілом та пречистою Його Кров'ю кріпити себе, щоб на пустині цього земного життя не пропасти, а щасливо її перейти аж до кінця, та й до обіцяного Краю Божого, до Раю вічного, до Царства небесного дістатися. Амінь.

МІСІЯ В СЕЙНТ КЛАВД, МАН.

Чи Ви, дорогі люди, знаєте в якій закутині канадійської Домінії шукати й знайти греко-католицьку парафію Ст. Клавд? Вірте мені, що я про це довідався доперва тоді, коли отець парох Василій Дзюрман завіз мене туди. І прошу не гіршитися моїм невіжеством, бо є ще багато інших людий, що нічого не знають про Ст. Клавд, хоч повинні знати.

Коли на приклад отець парох Дзюрман вибрався перший раз до тої парафії й по дорозі спитався одного англійця: "Which way to St. Claude?", то відповідь була: "I do not know!"— хоч той англієць вже 20 літ мешкає в тій околиці. Ну й якже ж тепер мені бідному знати "which way to St. Claude," коли я аж з далекого Йорктону?

Дорога, що веде до того славного Ст. Клавд, є також дуже славна.

Одного разу отець парох взяв з собою до Ст. Клавд своїх хористів з Портедж ля Прері. До речі говорячи, тих хористів не було багато, бо лиш трьох; за те треба сказати, що то були найліпші співаки. Їхали ґарою. Їдуть хористи, й по дорозі роблять свою пробу, а отець парох одною рукою кермує ґарою, а другою диригує. Нараз, як підскочить ґара, як гопне, то бідні хористи аж тропар один ликнули так, що на другий день не могли його відспівати. То ж то раз дорога!

Вам, чесні люди, не треба дивуватися, що парафія Ст. Клавд така ще незнана. Адже ж вона не мала ще часу прославитися, бо то доперва чотирилітна дитина. Її духовним батьком є отець Йосиф Пуляк, теперішний парох Брендону, Ман.

Я дуже боявся, що та чотирилітна дитина не зрозуміє вартости св. місії, й що вона не прийме солідної духовної страви, яку подає місіонар підчас місії.

Мої побоювання про успіх місії змоглися ще більше, коли в перший день місії, значить в понеділок Сошествія св. Духа, ляв дощ через цілий день і зробив дороги попросту неможливими до ужитку так, що в той день прибуло на місію заледви яких 40 осіб. Я знаю з досвіду, що коли першого дня не загріється людий до св. місії, то така місія звичайно дуже сухорлява

Та Богу дякувати чотирилітний Ст. Клавд показав більше розуму, як його молодий вік позволяв того сподіватися. Бо коли другого дня випогодилося, то в церкві було вже поважне число людий. Те число постійно зростало так, що було вдоволення голосити Боже слово.

В 10 годині перед полуднем кождого дня, відбувалися спільні молитви, на них була катихизаційна наука. Опісля слідувала Служба Божа з місійною наукою.

По полудні, по школі, шкільні діти приходили на свою діточу місію, а вечерами вірні збиралися в церкві на головну місійну відправу, значить на молебен і велику місійну проповідь.

Окрім вечірних проповідий для всіх людий, мужчини й невісти мали ще свої, окремі, станові конференції.

В пятницю 18. червня діти мали свою сповідь, а в суботу рано всі діти приступили до спільного св. причастя, по котрім слідував прекрасний обряд благословення дітвори з відповідною наукою й многолітствієм для молоденьких парафіян. При цій спосібности кожда шкільна дитина дістала на памятку гарний, великий образ, а молодші діти по хрестикові.

З нагоди благословення дітий, роздавано нагороди тим матерям, що привели на світ найбільше дітий. Найкращу нагороду дістала одна жінка, що дала життя 15 дітям.

В неділю по співаній Службі Божій парафіяни мали спільний обід.

По полудні тої неділі, вірні зібралися на кінцеву місійну відправу. По водосвяттю і торжественнім посвяченню гарного, місійного хреста, відбувся хрестний обхід навкола кілька-акрової церковної площі. Опісля місіонар виголосив проповідь про значіння місійного хреста й уділив вірним благословення в імени святішого Отця.

Для довершення доброго діла місіонар заложив ще товариство Апостольство Молитви для жінок з припорученням,що це товариство має рівночасно сповняти обовязки церковного сестрицтва.

Так закінчилася св. місія в Ст. Клавд. Не була це 100 процентова місія. Тому іменно, що ця парафія зачала організуватися щойно 4 роки тому; це ясна справа, що тамошні люди не можуть бути "херувимами" побожности. Багато людий відвикли від релігії так, що хоч отець парох відвідував їх підчас місії особисто й запрошував їх на місію, то вони таки не прийшли.

Однак все ж таки ця перша місія зробила много добра й є в Бозі надія, що при ревній праці теперішного пароха о. В. Дзюрмана й при добрім прикладі ліпших людий, остаточно розтопляться всі леди й буде одно стадо й один пастир.

„Со Святими Упокой"

Двадцять першого січня, Року Божого тисяча сімсот дев'ятдесят і третього, десь коло години десятої ввечері, (а це діялось у Парижі) вернулася одна старенька жінка додому, задоволена, що вдалося їй купити коробку гостій, або— як ми кажемо— "агнців" до Служби Божої. Одначе до отого її задоволення долучилася ще й журба, а навіть велика тривога: йдучи додому, старенька жінка завважила, що якийсь підозрілий мужчина слідкував за нею ввесь час, і задержався аж тоді, коли докладно побачив, де вона мешкає. Увійшовши в хату, старенька з поспіхом сіла на кріслі, що його подав їй поважний, сововолосий мужчина.

"Отче," промовила вона до нього: "ховайтеся! Прошу вас, отче, ховайтеся мерщій! Бо хоч ми й рідко коли показуємося в місті, то проте я певна, що кожний наш рух, кожний крок наш їм досконало знаний."

"Скажіть, сестро, виразніше: чи може завважили ви якусь нову небезпеку, що загрожує нам?" відізвалася друга старушка, сидячи недалеко печі.

"О, так!" відповіла перша: "Підозрілий чоловік, що вже від кількох днів крутиться в околиці нашого дому, сьогодні слідкував за мною в місті ввесь час!"

За цим словом, троє мешканців тієї бідної хатини переглянулись між собою значливо, а на обличчі в них видко було сильне занепокоєння й тривогу. Старенький мужчина, здавалося, ще був найменше неспокійний з них усіх, може якраз тому, що саме йому загрожувала найбільша небезпека.

Обидві жінки звернули стривожений свій зір на старенького, і відразу видко було, що власне про нього вони найбільш були неспокійні. (Треба знати, що старушок

той був священик, а жінки—Сестри монахині).

"Не тратьмо надії, Сестри," промовив священик притиченим голосом: "Бог добрий. Коли Він до того не допустив, щоб я погиб разом із Отцями Кармелітами, то мабуть має щодо мене якісь інші пляни, і на ті Божі пляни Його треба мені вже заздалегідь погодитися, ні трохи не опираючись. То ж не журіться так дуже про мене, а радніш подбайте, щоб самі ви добре себе забезпечили."

Обидві жінки одноголосно запротестували проти останніх тих його слів, а та, що саме з міста щойно вернулася була, подала священикові коробку з біленькими гостіями, кажучи:

"Ось, Всечесний Отче, прекрасні гостії, що їх мені ще вдалося якось роздобути. Отже будемо ще мати Службу Божу!... Але, що це?... Чи чуєте? Хтось сходами до нас іде!"

Тоді всі троє вони загострили свою увагу, та й пильно стали прислухуватись. Серед глибокої нічної тиші можна було виразно чути людські кроки на сходах. Старенький священик з великим трудом примістився в якійсь шафі, а одна з монахинь ще й накинула на нього кавалок темної матерії.

"Сестро Агафіє," ледве чутним голосом заговорив він: "можете вже замкнути шафу."

Саме в той мент таємничий гість постукав у двері три рази. Почувши стукіт, побожні жінки стали тремтіти зо страху. Вони машинально глянулись між собою, немов хотіли порадитись, що їм властиво робити, одначе не сміли вимовити ні одного слова. І так стояли вони, розвівши руками, мовчазні та безрадні, але щиро віддані на Божу Волю. Тимчасом пізній гість, хоч не почув ніякої відповіди, відчинив собі двері сам, і нагло ввійшов до середини. Бідні монахині мало не скрикнули з переляку, коли пізнали в ньому того самого підозрілого мужчину, що вже яких п'ять-шість днів безперестанку крутився недалеко їх дому, і пильно слідив за найменшим їх рухом. Побачивши його так нагло й несподівано у себе в хаті, вони обидві стали мов приголомшені та й довго не могли опам'ятатись із переляку.

Незнайомий мужчина був середнього росту, симпатичний, трохи присадкуватий; ані в його рухах, ані в вигляді обличчя, ані в очах не вказувало, щоб була це людина підла та злобна. Подібно як і монахині, він якийсь час стояв на однім місці мовчки, обзираючись уважно на всі

боки.

Не було там одначе в тій кімнаті багато що так дуже оглядати: Два солом'яні сінники, покладені на дошках, служили за ліжко для монахинь. Посеред хати стояв простий, звичайний стіл, а на ньому мідяний свічник, кілька тарілок, три ножі та й округлий бохонець хліба. Маленька піч, а коло неї невеличка купка дров у куточку,— виразно свідчили про велике вбожество двох старенських монахинь. Тільки одну блискучу прикрасу можна було завважити в тій хатині, а саме якісь мощі, що в срібній оправі висіли на стіні. Ті мощі, то певне була пам'ятка, що її з собою взяли ті Сестри на дорогу, коли революціонери грабували їх манастир, а бідних монахинь із нього проганяли. Три крісла, два куфри і старосвітська комода, доповняла умеблювання кімнати. Двері, вибиті в стіні недалеко печі, позволяли легко догадуватися, що за стіною була ще друга кімната.

Незнайомому гостеві досить було двох секунд часу, щоб оглянути все багатство вбогої тієї келії, та зрозуміти ситуацію двох бідних пустельниць. На його обличчі почало малюватися почуття великої прихильности до них. Здавалося навіть, що він був не менше заклопотаний, ніж вони, і та дивна його мовчанка тривала майже цілу мінуту. Аж накінець догадавшись, що ті бідні, безборонні істоти напевно мусять бути страшенно перепякані його несподіваною появою,він промовив до них тоном лагідним і наче боязливим:

"Громадянки,"... сказав він, але хутко поправився: "Сестри, не думайте собі, що приходжу сюди до вас, як ворог. Ні, навпаки: як би вам якесь лихо трапилось, то будьте певні, що я ні трохи до того не причинився. Я тільки хочу просити в вас одної ласки."

Монахині далі мовчали, нічого йому на те не відповівши.

"Якщо я вам справляю яку прикрість своєю присутністю, якщо бажаєте, щоб я звідси якнайхутше забрався, то добре: скажіть лиш одне слово,— я піду собі геть ізвідсіль. Одначе знайте, що я до вас щиро, якнайщиріше прихильний. І коли думаєте, що я міг би вам чимнебудь прислужитися, скажіть, я буду дуже щасливий, що зможу вам стати в пригоді."

В голосі незнайомого чути стільки сердечности й доброї волі, що Сестра Агафія мимохіть показала йому рукою на крісло, наче б хотіла тим рухом йому сказати: "сідайте!"

Зрозумівши значення того німого її слова, незнайомий гість трохи повеселішав, одначе виразна тінь смутку все таки ще залишилася на його очах. Він сів на кріслі, але аж тоді, коли вже обидві монахині посідали.

"Я знаю дуже докладно," почав казати несподіваний гість: "що ви, Сестри, переховуєте в себе дуже поважного священика, що не хотів вложити революційної присяги. Священик той уже мав бути замучений укупі з монахами Кармелітами, але, завдяки якомусь дивному припадкові, вирятувався від смерти.

"Добродію," відізвалася тоді Сестра Марта, рішуче протестуючи: "Знайте, що ніякого священика тут у нас нема, а якщо..."

"Прошу вас, Сестри, не бійтеся мене,— я все дуже добре знаю, одначе шкодити вам не думаю," промовив незнайомий і, простягнувши руку по латинський часослов, що лежав на столі, додав: "а навіть якби я нічогісінько не знав, то вже сам оцей часослов мені позволив би догадатися, що тут у вас перебуває якийсь священик, бо ж самі ви мабуть по латині не розумієте, отже й цього часослова не читаєте..."

На цім слові він нагло урвав свою бесіду, побачивши, як бідні монахині його слів дуже налякалися й поблідли, мов смерть, він у душі став каятися, що так багато їм уже сказав. Вони обидві тремтіли, мов у пропасниці, а в очах у них було повно сліз.

"Ще раз дуже вас прошу, Сестри, не бійтеся мене," сказав незнайомий рішучим тоном: "я добре знаю, хто ви, і як називаєтеся, і докладно знаю також ім'я вашого гостя. Ось уже шостий день, як я довідався і про вашу скруту, і про ваші геройські зусилля рятувати Отця..."

"Тихо!" простодушно закликала Сестра Агафія та й зробила рукою такий рух, наче б хотіла заткати уста незнайомого.

"Подумайте лиш, Сестри: якби я був хотів вас ізрадити, я був би це вже давно зробив; чого б мені так довго було чекати?"

Після цих останніх слів незнайомого, старенький священик відчинив свою тісну в'язницю, й появився посеред кімнати.

"Ніяк не можу повірити, Добродію," відізвався він до незнайомого: "що ви могли б бути одним із наших гонителів, і тому, на знак довір'я, стаю оце перед вами. Скажіть, чого собі від мене бажаєте?"

Оте просте довір'я сивоволосого священика, та благородний вигляд його поважного обличчя, здається, були б роззброїли навіть найгірших злочинців-душогубів. Незнайомий мужчина обкинув іще раз уважним поглядом групу тих трьох істот, а потім, понизивши свій голос, наче б сам хотів виповісти якийсь дуже важний секрет, так до священика промовив:

"Всечесний Отче, я хотів би вас просити, будьте ласкаві відправити Службу Божу за упокій душі... одного... так: одної особи... її тіло, як чую, ніколи не спочине в святій землиці."

Почувши це, священик мимохіть іздрігнувся; обидві ж монахині, не зрозумівши ще гаразд, про кого властиво незнайомий хотів говорити, стояли непорушно в поставі напруженої цікавости. Священик став уважно вдивлятися в незнайомого, наче б хотів своїми очима заглянути йому глибоко в душу й побачити, що це властиво людина така та, чи можна безпечно їй вірити. На обличчі таємного гостя тимчасом малювалася якась надзвичайна тривога, а в очах видко було вираз гарячої просьби.

"Отже згода, Добродію," сказав по хвилі священик: "Прийдіть сюди опівночі, принесемо Господу Богу одиноку жертву, що всилі переблагати Його за цей страшний злочин."

Можна було завважити, що при кінці останніх священикових слів, нічний гість нагло затремтів, але все таки тиха й поважна радість узяла верх над його таємним терпінням і він, із глибокою пошаною вклонившись священикові й монахиням, розпрощався з тими трьома великодушними особами, й відійшов.

Дві умовлені години дуже хутко проминули й настала північ, незнайомий вернувся назад і легенько постукав у двері. Сестра Агафія вийшла відчинити двері, та впровадила його до другої кімнати того скромненького помешкання; там уже все було приготовлене до відправи, найсвятішої з усіх відправ на цім світі, а саме до Безкровної Жертви нового завіту. При стіні, між двома невеличкими віконцями Сестри поставили старосвітську комоду, й застеливши її білим убрусом, перемінили на вівтар. Великий чорний хрест, завішений на жовтій стіні, силоміць притягав до себе очі всіх присутніх. Чотири маленькі свічечки, що їх Сестри поставили на тім убогім вівтарі, кидали на стіну своє бліде світло, таке слабе та немічне, що навіть не мало сили відбитися від стіни, і полишало кімнату

майже в півсумерку.

Та, не зважаючи на всю оту просту, нужденну обстановку, відправа та була така поважна та врочиста, що більш урочистої й поважної уявити собі просто неможливо. Глибока тиша темної ночі сповивала всю оту сцену якимсь сумовитим маєстатом, що мимохіть розбуджував у душі релігійний, містичний жах. З обидвох боків престола на кам'яній підлозі стояли навколішках побожні монахині, зовсім не зважаючи на те, що від підлоги тягнуло прикрим холодом і вогкістю. Старенький священик, зодягнений у святі ризи, поставив на престолі золоту чашу, що вся блистіла від дорогоцінних брилянтів. Оту коштовну чашу пощастило йому врятувати від хижих грабіжників, що напали були на його парафіяльну церкву.

Незнайомий гість також став навколішки поруч із монахинями та став сердечно молитися. Але коли глянув на великий чорний хрест на стіні над престолом, то в душі в нього нагло пробудилися такі болючі спомини, що його широке чоло відразу покрилось краплистим потом.

Священик, дві монахині, й незнайомий мужчина, в саму глуху північ справляли похорон нещасному королеві Франції, хоч ні тіла його, ні домовини на похороні тім не було. І на ту заупокійну Службу Божу, що в бідній хатині опівночі правилась, здається, уся Франція зійшлась: священик і монахині представляли передреволюційну монархію, а саму революцію заступав той незнайомий гість, якого обличчя та й уся постава зраджувала неспокійне сумління та безмежний жаль. Була навіть хвиля, коли він не міг здержати свого плачу, а саме в часі "Отченашу." Обидві монахині виразно бачили, як дві грубі сльози скотилися йому з очей і впали на підлогу, залишивши за собою довгий слід на сумовитих щоках.

Коли вже та похоронна відправа скінчилася, священик дав рукою знак, що монахині можуть віддалитися, та залишившись із незнайомим сам у каплиці, звернувся до нього тоном лагідним і трохи сумовитим:

"Добродію, якщо ви замочили руки свої в крові нашого покійного короля й мученика, то прошу вас, розбудіть у серці своїм надію на безмежне Боже милосердя. Немає в світі такого страшного злочину, що в Божих очах не міг би стати відпущеним, особливо коли хтось у серці чує такий великий жаль, як ви тепер."

Почувши ці слова, незнайомий спочатку здрігнувся всією своєю істотою, але заволодівши над своїм обуренням,

відізвався спокійно:

"Всечесний Отче," промовив він, і виразно чути було, що голос його сильно змінився був: "я ні трохи не винен в тім, що нашого короля вчора так підло замучили, замордували."

"Коли так кажете, Добродію, то мушу вам вірити," відповів священик.

Але по хвилі, немов догадуючись, що чоловік той належить може до тих боягузів, що зо страху видали бідного короля на люту смерть, боячись за свою власну голову, додав:

"Розважте добре, мій сину, що вам тепер скажу: страшного злочину допустилися не тільки ті, що брали діяльну участь у вбивстві володаря Франції; також і ті, що не стали вірно в його обороні, будуть за це відповідати колись перед Володарем Небесним."

Це останнє слово священика очевидячки було великим ударом для незнайомого. Одначе, щоб успокоїти себе, він запитав:

"Отче Добродію! тоді як нашого короля вже вели на страчення, вояки вдержували на вулицях лад і порядок, щоб не було ніякого замішання,— невже й вони будуть відповідати за це душогубство?"

"Ні!" відповів священик: вояки не винні."

Незнайомому від того священикового слова аж на серці полегшало. Йому здавалося, що та відповідь, розв'язувала його замотане питання, та відповідала на всі його болючі сумніви. І він, очевидячки успокоєний, так до священика промовив:

"Всечесний Отче, я нізащо в світі не відважився б давати вам тепер які небудь гроші з нагоди заупокійного богослуження за нашого короля. За таку дорогоцінну прислугу, як та, що Ви мені її сьогодні віддали, можу хіба відплатитися Вам гідно оцим дарунком, що направду має вартість неоцінену. Колись пізніше, сподіваюся, Ви може зрозумієте, який це великий скарб, оті мощі, що їх Вам тепер на вдячний спомин віддаю."

За цим словом він передав священикові маленьку коробку в руки, а потім відчинивши двері до кімнати, де були обидві монахині, сказав поважно до них:

"У цій хатині, мої Сестри, ви безпечніші, ніж деінде в Франції. Оставайтесь отже тут спокійно. Побожні душі подбають уже, щоб вам речей, конечних до життя, не забракло, і так перебудете безпечно цілу революційну заве-

руху, аж поки настануть веселіші часи... А дасть Бог дочекати, на другий рік, двадцять першого січня (вимовляючи цю дату, він усім тілом задрижав), якщо до того часу не зміните свого мешкання, я прийду ще раз сюди на Службу Божу, "за відпущення гріхів."

Ці останні слова він ледве зміг вимовити, так дуже сильно був зворушений. Обкинувши ще раз очима вбогу хатину й троє її побожних мешканців, таємний гість їм чемно поклонився й відійшов.

А тим часом загадкова коробка, що її він так незвичайно врочисто був подав до рук старенькому священикові, лежала спокійно на столі та силоміць притягала до себе увагу і священика, і монахинь. Накінець розкривши її, сестра Агафія витягнула звідти якийсь довгий платок дуже тоненького полотна, що було вогке від поту.

Обидві монахині з великим зацікавленням стали оглядати дивний той кусок полотна, й завважили на ньому маленькі плями, майже чорні, наче б його хто болотом обстраскав.

"Ні, Сестри," сказав поважно священик: "це не болото, а кров!"

Після того, для обох Сестер-монахинь історія того таємного гостя замість вияснитися, ще більше затемнилася. Досі був він для них тільки незнайомий, а тепер став правдивою загадкою, що розгадати її було абсолютно неможливо. Щодо священика— то він з того дня вже навіть не пробував розгадувати її. Одначе ввесь час революції, навіть у дні найстрашнішого терору, всі троє вони виразно відчували, що якась таємна рука їм постійно помагала. І так мали вони завжди у своїй хатині досить дров, білизни, одежі й харчів. Не зважаючи на те, що страшний голод шалів тоді в Парижі, та невловима й таємна рука приносила їм аж під самі двері добру порцію білого хліба щодня. Вони ні трохи не сумнівалися в тім, що то була рука того незнайомого нічного гостя, що двадцять першого січня був у них вночі на Службі Божій: тим то молилися вони за нього і вранці, і ввечері кожного дня. Просили для нього у Господа Бога щастя й здоров'я на землі, і спасення вічного в небі. Вони троє частенько про нього між собою говорили, і нетерпеливо дожидали наступного двадцять першого січня, коли він удруге обіцяв їх відвідати. Хотіли, розуміється, скористати з доброї нагоди, щоб йому висловити свою глибоку вдячність.

Нарешті довго очікувана ніч двадцять першого січня,

надійшла. Точно опівночі, почулися тяжкі кроки таємного гостя на старих дерев'явних сходах. В кімнаті все вже було приготовлене до Служби Божої й свічки на вівтарі вже горіли. Та цим разом Сестри не чекали вже, аж він застукає, а відчинили йому двері заздалегідь. Сестра Марта навіть вийшла йому на зустріч із свічкою в руках, щоб освітлити сходи, і привітала його тихим словом, кажучи:

"Ходіть, Добродію, ходіть, ми вас уже давно дожидаємо."

Загадковий мужчина підняв голову до гори, обкинув монахиню своїм поглядом, одначе нічого не відповів. Сестрі здавалося, що її наче б морозний вітер обвіяв. Ввесь час незнайомий заховувався так здержливо й майже холодно, що нікому вже не приходила охота розсліджувати його таємницю. І священик і монахині добре зрозуміли, що мужчина той хотів остатися для них надалі незнайомий, чужий. Мусіли отже з цим хоч-не-хоч погодитися. Таємний гість вислухав отже побожно Службу Божу, помолився й відійшов, чемно вклонившись усім присутнім. На сердечні запросини монахинь, щоб такий добрий був прийняти хоч маленьку перекусу, що для нього вони спеціяльно прилагодили, він чемно, але рішуче відмовив.

І так з року на рік, приходив той таємний гість в ночі двадцять першого січня, щоб у вбогій хатині вислухати Службу Божу "за відпущення гріхів." Аж тоді, як настала вже в Франції релігійна свобода, так що і старенький священик і обидві монахині могли зовсім безпечно показати себе всюди,— тоді таємний гість перестав до них приходити раз у рік на нічну Службу Божу. Так священик, як і Сестри-монахині любили опісля часто росказувати своїм рідним і знайомим, як то вони давали собі раду в часі найстрашнішого терору революції, і як рука Божого Провидіння їх піддержувала, і як кожного року, двадцять і першого січня, правилась опівночі Служба Божа за "відпущення гріхів," одначе дивний мужчина, що разом із ними молився за нещасного короля Франції, остався надалі в їх пам'яті дивною та й нерозгаданою загадкою.

Хто ж він властиво був?

Аж його внук виявив цю таємницю, написавши опісля свої Спомини: отже той загадковий і таємний нічний гість, то був пан Сансон, паризький державний кат!...

ВЕЛИКЕ ПИТАННЯ

Хто виграє цю війну? Котра держава? Котрий нарід? Цей нарід, що остане по війні внутрішно **сильний,** морально здоровий, а це залежить від його **релігійности.**

Даремні побіди над зовнішними ворогами, марні здобутки землі країв... наколи нарід дасть знищитися **внутрішними ворогами,** що розточуть його душу, виснажуть його моральні сили. Тими внутрішними ворогами, стократно небезпечнішими від зовнішних, це безбожність, брак моральности, одним словом нерелігійність.

Колегія отців Редемптористів, Роблин, Ман.

Щоби нарід був релігійний, віруючий, мусить мати відповідне число священиків, місіонарів. Св. Павло питається: "Як увірять тому, котрого не чули? А як учують без проповідаючого ? " (Рим. 10, 15).

Учні з отцями професорами ЧНІ.

Нема релігії там, де нема священиків. **Чим більше ревних священиків, більше віри,** більше релігійности.

Наш український нарід має замало священиків, місіонарів. Щоби улекшити для української молоді приготування до стану священика-місіонаря, **є в Роблин, Ман. Колегія,** де приймають хлопців, що бажають бути священиками-місіонарями.

Ця школа міститься в новім, великім, мурованім будинку з північної сторони міста Роблин. Будівля ця положена на фармі, близько міста в прекрасній околиціЗахідної Манітоби.Уладження модерне, гарна каплиця, ясні наукові салі, літом забавова площа, зимою ховзанка. Плян науки цеї школи відповідає плянові наук у Вищих Школах Канади, з особливішим узглядненням будучого звання молодців: священика місіонаря. Наука релігії, українознавство (українська література, українська історія). Молодці пізнають тут наше Богослуження, наш гарний обряд і спів.

З отцем професором учні роблять досвіди з хемії.

Навчають самі Отці Місіонарі Чина Найсвятішого Ізбавителя. Попри науку дістають тут солідне виховання на характерних мужів, сильних духом, здорових тілом, свідомих українців-католиків, будучих священиків місіонарів.

Із о. Копяківським учні вибираються на прохід.

До Колегії в Роблині приймається хлопців з укінченим семим грейдом. Хто є з вищим грейдом (ступнем), може також зголоситися до цеї школи.

Дорогі Родичі! Коли маєте сина, що має охоту вступити до нас, щоби стати священиком-місіонарем, пішліть його до нашої Колегії в Роблині. Бог цего хоче.

Дорогий молодче! Коли бажаєш працювати для Божої слави

й добра українського народу яко монах-священик, вступай до цеї Колегії в Роблині. Нема кращого стану, як стан священика-місіонаря! Ісус кличе, іди за Його голосом!

По всякі інформації прошу звертатися на адресу:

Reverend Father Director, Redemptorist Fathers College,
Box 355, Roblin, Man.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА СЕРПЕНЬ

Щоб вірні завжди з правдивим переконанням ішли за думкою та духом святої Церкви.

В серці нормальної, ще незіпсутої дитини лежить безмежне довір'я до рідної мами. Маленьким отим серцем своїм дитина виразно чуе, що рідна мама до неї завжди щиро прихильна, і добра їй бажае, і неба готова б їй прихилити, якби так можна було. І тому то дитина своїй рідній мамі так сильно вірить, до неї так охоче горнеться, і в її обіймах почуває себе така безпечна.

А коли трапиться десь-колись така дивоглядна дитина, що своїй рідній мамі не хоче вірити, і постійно боїться, що та рідна мама може її обдурити, ошукати та скривдити, то всякий скаже, що то виродок якийсь, а не дитина...

Після цих вступних слів, згадаймо, що свята Церква Христова, —то направду наша рідна, дорога Мати; Вона водою святого Хрещення нас до життя Божої ласки породила, та крижмою християнської праведности зодягнула, як ми ще маленькі були. Потім дбайливим своїм оком материнським слідила вона за нами, щоб ми на блудні манівці не зійшли, де ворог пекольний на душу нашу засівся й безперестанку на неї чигає. Отак! Свята Церква нас постійно правди Божої навчала, нас Тайнами Христовими скріпляла, нас на добру дорогу благословила; а коли бачила, що ми на тій дорозі падали, то кожний раз помічну руку свою простягала, щоб із того упадку нас ласкаво піднести, та з болота грішного обчистити. О, яка вона добра,— та рідна Мати наша, та свята Церква Христова! Вона нас дійсно щиро любить і всім серцем бажає нам добра та щастя і на цім світі, і особливо на тім, де небесні Ангели та всі Святі Божу Тройцю віч-на-віч у небі бачать і прославляють.

Всією своєю добротою та щирістю свята Церква заслужила собі повне непохитне довір'я всіх своїх діточок, усіх християн.

Так, вона варта того, щоб їй вірити, щоб за її вказівками йти, щоб її ласкавої руки сильно держатися; вона напевно на злу дорогу нікого не заведе. Бо ж вона має в собі Духа Божого, того Небесного Утішителя, що до неї в день Зелених Свят, під знаком огненних язиків урочисто з неба зійшов, і ніколи вже її не покине. Так, Христова Церква має Духа Божого, і тому вона непомильна учителька святої Правди на землі. Хто за її материнськими вказівками йде, може бути цілковито безпечний, що не буде блукати серед темряви, а матиме постійно ясне світло кругом себе.

О, як смутно на серці робиться, коли нераз іще між нашими людьми доводиться чути такі легкодушні слова: "Тут у Канаді українсько-католицька дієцезія має свого власного епископа лиш до якогось часу, а по смерти теперішнього Владики, Рим уже нам другого не назначить, а віддасть нас усіх під владу айришів, щоб із нас мало-помало поробити латинників."

Господи! Як прикро подумати, що між хрещеними людьми ще можуть бути такі лукаві, та тверді серця, щоб Церкву Христову отак несправедливо підозрівати, та отак безсердечно обмовляти її!

Не забуваймо ніколи, що Церква Свята Христова то наша любляча Мати, а найвищий на цім світі її видимий керманич, Святіший Отець, Римський Папа, то добрий та зичливий наш Пастир і Батько, що нам добра та щастя усім своїм серцем бажає. Він не тільки не думає відбирати нам те, що нам діди та прадіди наші передали, та що нашому серцю святе та дороге, а навпаки хоче, щоб ми ті свої святощі любили, щоб ми свого чудового, рідного обряду сильно держалися, щоб ми за проводом своїх дорогих рідних Владик і Пастирів єдналися, росли й розвивалися якнайкраще.

Відновім отже в нашім серці велике дитяче довір'я до Церкви Христової, до її найвищого Провідника, Святішого Отця, Римського Папи, до своїх дорогих Владик, Правдивих наших Пастирів Духовних. За їх проводом, за їхніми щирими вказівками завжди охоче йдім, маючи сильне переконання, що Церква Христова не хоче нам шкодити та кривдити нас, а щиро-сердечно бажає нам помогти та на дорогу щастя нас вивести.

Просім у Ісуса Христа та в Його Пречистої Матері, щоб ми ніколи не були подібні до тієї дитини,виродка, що мамі своїй рідній не вірить, а радніш до тієї доброї, нормальної, незвихненої дитини, що з безмежним довір'ям в обіймі своєї мами віддається, і в обіймах тих почуває себе зовсім безпечна, бо ж рідна мати напевно їй ніякої кривди не зробить.

Гість із Чистилища

Року тисяча вісімсот вісімдесят і сьомого помер в Єрусалимі один славний домініканець, що звався Отець Матей Леконт. Як надзвичайно здібний проповідник, він за свого життя об'їхав був майже всю Францію вздовж і впоперек, і своїми проповідями в ріжних величавих катедрах навернув дуже багато недовірків та безбожників. Останні роки свого життя посвятив він спеціяльно на те, щоб оснувати домініканський манастир в самім Єрусалимі на місці, де колись невірні жиди замордували першого Христового мученика, святого діякона Степана. І власне той манастир Святого Степана в Єрусалимі тепер став у всім католицькім світі дуже славний своїми глибокими студіями над Святим Письмом.

Отець Матей, занедужавши тяжко, перебув останні свої тижні в французькім шпиталі в Єрусалимі, де його аж до самої смерти дуже дбайливо доглядала одна французька Сестра Милосердя, стараючись поможності облегчити йому великі та прикрі терпіння. І в міру того, як смерть приспішеним кроком наближалась, Отець Матей ставав щораз більш неспокійний, думаючи про страшний рахунок що його мусітиме здати на Божім Суді. Побожна монахиня, бажаючи потішити його в тім гіркім смутку, пригадувала йому великі його праці місіонарські, і монаше його життя, посвячене на славу Божу, ну, і так багато всяких недовірків та безбожників, що завдяки його ревним проповідям до Бога щиро навернулися.

"Сестро," промовив він до неї ледве чутним голосом: "Щоб Господу Богу направду подобатись, не вистарчить робити в житті добрі діла, а ще треба робити їх з якнайчистішим наміренням!... Тому прошу вас: коли умру— моліться багато за мою бідну душу!"

Сестра щиро прирекла, що буде молитися. Але, завваживши, що він іще далі сумний та неспокійний, додала:

"А зрештою, якщо вам, Отче, так дуже буде потрібно помочі, то прийдіть по смерти мені це сказати, а я буду робити все, що тільки зможу, щоб вас рятувати."

Недужий священик тільки сумовито усміхнувсь та й каже:

"Чи думаєте, Сестро, що звідти можна так легко сюди

вернутися?"...

"Чому не можна? Попросіть гарно Господа Бога, то позволить вам вернутися. На всякий випадок я обіцяю вчинити все, що буде в моїй силі, щоб вам приспішити вступ до небесного царства."

Кілька днів після тієї дивної розмови з монахинею, Отець Матей умер, і з якнайбільшою парадою поховали його в старинній гробівниці, що її знайдено в часі будови фундаментів під манастир Святого Степана.

Побожна монахиня вірно сповнила свою обітницю, і молилася за душу покійного щось кілька тижнів, але пізніше, маючи багато всіляких інших справ на голові, перестала згадувати про нього в молитвах.

І от одного дня, коли так сиділа в своїй кімнаті, латаючи білизну, почула вона біля себе наглий і страшний вибух; одночасно по кімнаті став розходитися дивний і надзвичайно прикрий дим і сопух сірки, а серед диму почувся благальний і зовсім виразний голос покійного Отця Матея, що казав:

"Сестро, Сестро; Моліться за мене далі, бо я страшно, ох, дуже страшно терплю...

І все нараз притихло й розвіялось, мов би й зовсім нічого не було.

П'ятнадцять день опісля те саме явище повторилося ще раз, але вже не було таке страшне. Покійник тим разом заявив, що молитви, святі Причастя, вервиці, покути, умертвлення та й інші добрі вчинки монахині дуже багато йому помогли та болі йому значно осолодили.

"Дякую вам, Сестро, щиро дякую; ваше милосердя було мені дуже помічне, а побожна молитва ваша, рясним дощем падала на чистильний вогонь, прохолоджуючи його жахливе полум'я... Тепер іще попрошу в вас, Сестро, одної прислуги: Підіть якнайскоріше до мого колишнього настоятеля в манастирі Святого Степана, та й попросіть його, щоб за мене доконче відправив дев'ять Служб Божих; тільки так зможу я цілковито бути увільнений від мук чистилища, й до неба щасливо дістатися."

Почувши це, монахиня негайно зібралася, й пішла сповнити просьбу покійника. Ігумен манастиря Святого Степана Отець Моніс, вислухав усю ту цікаву історію до кінця, одначе не дуже був схильний повірити в її правдивість. Хоч своїх сумнівів, розуміється, він Сестрі так просто в очі не казав, то в душі був щиро переконаний, що все те був тільки пустий та хоробливий привид. Ко-

ли ж опісля, по відході Сестри згадав, з яким щирим переконанням вона йому ту історію росказувала; коли подумав, що та Сестра визначається дуже здоровим розсудком, а велика її чеснота навіть не дозволяє подумати про можливість якогось обману чи удавання,— отець Моніє погадав собі в своїм серці так: "Щодо тих дев'ятьох Служб Божих, то я їх відправлю. Бож навіть коли б ота дивна поява була звичайним привидом, то все таки Служби Божі на марне не підуть і покійний мій співбрат із них напевно скористає." І зараз таки наступного дня, ні словечком не сказавши нікому про те, що сталося, він розпочав дев'ятницю заупокійних Служб Божих.

А ввечері дев'ятого дня, коли в манастирі Святого Степана всі монахи вже стали розходитися кожний у свою келію на нічний відпочинок, один із братчиків почув, що хтось виразно постукав тричі до його кімнати. Трохи здивований, що в так пізню пору ще хтось до нього приходить, монах поспішив відчинити двері, і там... о! Господи!... там побачив він перед собою Отця Матея, що з виразом невимовного щастя й радости до нього сердечно привитався. Лагідно усміхаючись, як бувало ще за життя, став він випитувати братчика про новини в манастирі

"Коло нас, Отче, все Богу дякувати, несогірше, тільки смутно нам дуже, що вас уже між нами нема!"

"Це ще не велика біда!" відповів щасливий покійник: "Я ось саме тепер маю відійти до неба. Звідти буду вам іще більше допомагати, ніж за свого життя на землі."

За цим словом, він ухопив братчика за руку і, прощаючись із ним, стиснув ту руку так сильно, що кілька днів пізніше братчик іще в руці наслідки того стиснення відчував. Так розпрощавшись, Отець Матей спокійно відійшов, старанно зачинивши двері за собою. По хвилі братчик знову відчинив, але вже нікого там не побачив: кругом панувала тиша й самота.

Тоді він негайно пішов до свого настоятеля, себто до Отця Моніє, і, незвичайно зворушений, росказав йому докладно що сталося. Отець явно побачив, як оповідання Сестри монахині і братчика досконало згідні між собою. Бо ж Сестра заповіла, що при кінці дев'ятниці Отець Матей буде увільнений від чистилища, а братчик якраз дев'ятого дня приходить йому переказати, що о. Матей уже відійшов щасливий до неба. Згідне свідоцтво отаких двоє свідків, що ані між собою ніколи не розмовляли, ані навіть не бачились,— було очевидячки правдиве, і сумніватися вже довше було неможливо.

Кілька місяців пізніше Отець Моніє бувши в місті Ліоні, в Франції, оповідав цю надзвичайну пригоду в гуртку поважних своїх приятелів. Один із тих слухачів, пан Антін Боді, року 1900 їздив умисне до Єрусалиму, щоб особисто розпитати докладно про те дивне явище насамперед Сестру-монахиню в французькому шпиталі в Єрусалимі, а потім Братчика-монаха в манастирі Святого Степана. Обидвоє вони повторили йому ще раз своє цікаве оповідання і, каже згаданий той пан Антін Боді, в голосі їх було стільки щирости та певности, що він дав би собі радніше голову відрубати, ніж заперечити, або принаймні під сумнів піддати правдивість тієї історії.

В Обороні Найсв. Тайн

Барон Артур С., син великого протестантського магната, надзвичайно любив відвідувати, як турист, головніші міста прекрасної й поетичної Італії. Одного разу прибув він до міста Ліворно саме в день Божого Тіла, цебто в свято, що його в тім місті святкують із надзвичайно великим блеском та виставністю.

Погода того дня була незрівняно гарна. Пресвітле сонце зливало на землю рясні потоки своїх золотих променів, на могутніх дзвіницях весело гойдалися дзвони, наповняючи повітря святою радістю, на кожній палаті, на кожному долі видно було дорогоцінні килими, хоруговки, квіти, гірлянди й усілякі прикраси, здовж головної дороги, якою проходила процесія, у відповідних відступах стояли приготовані величаві престоли, а вулиці, посипані квітками, наповнились великими масами народу, що мовчки та побожно ставав навколішки та й честь і славу віддавав Ісусові, укритому в Божественній Евхаристії. Так, увесь нарід навколішках молився, коли надходив старенький архієпископ із дорогоцінною монстранцією в руках, під золотим бальдахимом, а слідом за ним ішли десятки свя-

щеників та високих достойників, і світських, і церковних.

Тільки один чоловік тоді не хотів похилити своєї голови перед Ісусом, не хотів упасти перед своїм Спасителем на коліна. То був той молодий барон Артур С. Голову свою гордо задерши до гори, він зухвало між набожним народом стояв, а на устах у нього грала іронічна усмішка, що немов говорила: "Які ті папісти ще забобонні!"

Аж тут нараз, нагла, несподівана, та й надзвичайна дивна зміна: глумлива усмішка безслідно враз щезає, молоде баронове обличчя стає бліде, як стіна, і він, той гордий та зухвалий недовірок, заливаючись гарячими сльозами, стає покірно та побожно навколішки.

Що ж отже властиво сталося?

Послухаймо: протестантський барон сам усе нам гарно роскаже й вияснить:

"Коли я оком недовірка поглянув на дорогоцінну монстранцію, здавалося мені, що сам Господь Ісус звернув до мене свій погляд, невимовно лагідний та ласкавий, але також повний глибокого смутку; тоді в душі моїй сталося щось таке, чого ані розумом зрозуміти, ані язиком роскказати я не вспів: я впав на коліна, повірив у всі правди католицької релігії, і віддав честь Евхаристійному Богові."

З молодим бароном сталося отже щось подібне, як колись із завзятим Савлом, на дорозі до Дамаску.

Нагло навернений той протестант вирікся своєї єреси, вступив до Чину Отців Єзуїтів і став одним із найкращих членів Товариства Ісусового

Любов його до Найсвятіших Тайн була надзвичайно ніжна та гаряча. На честь Пресвятої Евхаристії він писав і виголошував чудові проповіди, проводив часто довгі години на молитві перед святим кивотом, і щодня віддавав своє життя Богові на жертву, щоб направити Ісусові великі кривди та зневаги, звернені проти Його найбільшої Тайни.

Одного року, в часі великого посту, післали його настоятелі до помочі одному старенькому парохові в гористій околиці Сабіни. Під ту пору околиця та дуже сильно терпіла від злодіїв та розбійників, що були зорґанізовані в великі банди так, що ніяка поліція ради їм дати не могла.

Одного вечора вже доволі пізно, старенького пароха покликали до хорого, а Отець Єзуїт С. тим часом відчинив вікно своєї кімнати, щоб досхочу надивитися на зоряне італійське небо та налюбуватися чаром тихої, маєстатичної тихої ночі. Та очі його мимоволі зверталися в сторону невеличкої церковці, що стояла лиш на кілька кроків від парафіяльного дому. Побожне серце того священика й апостола віддавало честь і поклін Божественному В'язневі кивота, і завидувало тій вічній лямпі, що перед Евхаристією як день так ніч горіла, і лагідним блеском своїм старалася Ісусові уприємнити Його самоту.

І власне завдяки тій вічній лямпі Отець С. завважив, що в церкві ворушиться якась підозріла тінь. Занепокоєний священик не чекає довго, йде просто до церкви, і бачить, що двері до неї відчинені. Дивиться він ліпше, аж там якісь два злочинці відчинили собі кивот і вже приготовляються викрасти дорогоцінну дарохранительницю, де були заховані Найсвятіші Тайни. Що робити, Отець С. добре знає, що під дзвіницею лежить захована велика сокира, і приходить йому спочатку думка до голови: вхопити ту сокиру в руки, та двох розбишак на місці покласти трупом.

Але ні: побожний священик ту гадку від себе відразу відігнав.

"Ні, ні,"— промовив він сам до себе: "рука, що на Службі Божій приготовляє Хліб Життя, не підійметься, щоб завдати смерть цим нещасним."

Так до себе промовивши, він потиху, навшпиньках посувається вперед і, поки злочинці вспіли його завважити, він уже стояв коло них. А що ростом був він від них багато вищий, то дуже легко було йому простягнути руку понад їх голови, і нагло вхопити дарохранительницю з престола.

Збентежені та налякані розбишаки в першій хвилі думали втікати, але завваживши, що мають до діла тільки з одною людиною, не хотіли виректися своєї дорогоцінної здобичі, і завзято кинулись на священика, щоб вирвати йому з рук святу дарохранительницю. Але він, опершися на престіл, й обома руками притиснувши дарохранительницю сильно до грудей, своєю власною особою заслонював Божі Дари від розбійників і, не зважаючи на всі їх удари, не подавався й стояв непохитно, як мур. Тоді один із розбійників, доведений до скажености тим надлюдським опором священика, вистрілив із револьвера й поцілив його в саму голову. Смертельно ранений священик повалився на землю, але руки його рештками сил далі притискали до грудей Божественний Скарб.

"Господи," закликав він: "допоможи мені, бо сили вже

опускають мене!"

І саме в ту хвилю ввійшли до церкви старенький парох і паламар, а з ними ще два чоловіки, що не хотіли в ночі пустити їх у дорогу самих і товаришили їм.

Побачивши їх, розбишаки відразу кинулися втікати. А тим часом перед очима старенького пароха та його товаришів розкрилася жахлива картина: У стіп святого престола лежав, уже майже неживий, Отець С., що перед годиною був іще повний сили й життя. На голові у нього видко було страшну глибоку рану, звідки рясним потоком трискала гаряча кров, а руки його все таки притискали ще до серця святу дарохранительницю, облиту кров'ю. Небесна усмішка появилася на обличчі умираючого героя, коли він віддав Божі Дари в безпечні руки старенького пароха. Тепер уже нічого було йому боятися, тепер уже безпечно міг заплющити очі. Рятувати його— вже було зовсім неможливо. Небавом на обличчі його показалися виразні познаки смерти, що за всяку ціну рішилася забрати свою жертву. І там у стіп скривавленого престола в останнім святім Причасті, умираючий монах прийняв до свого серця того доброго, ласкавого, що з любови до нас грішних віддав себе на криваву жертву на хресті. І поки ранішнє сонце своїм першим променем схід розвеселило, преславний мученик герой, без ніякої заслони, ясно та виразно бачив уже Того, що Його на цім світі він так щиро, так сердечно любив.

Добре Виховання,— Дорогоцінний Скарб

У вісімнадцятому році життя— так росказує один старенький француз,— я остався сиротою: насамперед помер мій батько, а кілька місяців опісля— моя мати. Стративши добрих родичів, я разом із ними стратив усе. Від їхньої смерти не минув навіть рік, як уже моя віра й моральність заламались. Наперед моральність, потім віра. Воно зрештою завжди так буває. З мене зробився завзятий вольтеріянець, безбожник, матеріяліст; накінець я пристав до тих, що їх ви сьогодні називаєте вільнодумцями. Опанований діявольським завзяттям, я намагався поступати згідно з моїми новими ідеями. І подумайте лиш: я,— син такої набожної, майже святої родини, перестав зовсім ходити до церкви; ніхто не бачив мене в Божім домі ані на Великдень, ані на Різдво, ані на ніякім похороні, чи шлюбі. Таке своє поведення старався я оправдати всякими безбожними та блюзнірськими твердженнями, що надзвичайно гіршили всю парафію. Старенький священик, той сам, що колись мене охристив та й опісля до першого святого Причастя приготовив, написав до мене листа, щоб мене спитати, чи я надалі бажаю задержати собі в церкві родинну лавку. На того листа я навіть не був ласкав йому відписати, і з того часу перестав я на вулиці йому кланятись.

І так проминули мені вісімнадцять довгих років. Якщо хочете краще зрозуміти, який страшний безбожник зробився тоді з мене, то послухайте ось такої історії. Одного дня, а було це саме на Великдень, коли на дзвініці всі дзвони разом весело загомоніли, і нарід святочно прибраний поспішав на Воскресну Утреню, я вхопив у руки велику сокиру та й кинувся рубати старого дуба, що ріс на моїм полі при самій дорозі. Так хотів прилюдно протестувати проти "старосвітських народніх забобонів."

Два роки після отого мого виступу сталась у селі страшна пригода: одна родина, цебто батько, мати й троє дітей погибли нагло серед бурі, убиті громом.

Вся парафія, як один муж, зібралася на той надзвичайний похорон, і з пошаною відпровадила тих п'ять домовин насамперед до церкви, а потім на цвинтар. Я теж уважав за відповідне прилучитися до товпи. Сам здоровий розум казав мені, що йнакше поступити було б зовсім не на місці. Я певний, що того дня були б мене люди побили каміням, якби я не був узяв участи в похороні, або як би не був увійшов разом із другими до церкви. Я рішився увійти.

Отже уявіть собі моє дивне положення: вісімнадцять років уже моя нога не переступила була церковного порога, тим то я почував себе зовсім ніяково серед віруючих людей, що того дня наповнили Божий дім аж по береги. Інстинктово я став розглядатись довкруги, чи не побачу

де якого відповідного куточка, щоб туди відійти та сховатися. Аж тут, на моє велике здивування, приступає до мене старший брат та дає мені рукою знак, щоб я ішов слідом за ним. Я машинально пустився йти, питаючи сам себе, чого б то властиво той чоловічок від мене міг хотіти. А він тим часом запровадив мене до старої лавки, що її колись уживала в церкві вся моя родина. Та лавка далі стояла на своїм місці, зовсім вільна, неначе б я далі правильно платив свою річну вкладку церковному комітетові.

Та це ще не був кінець моїм несподіванкам.

За кілька хвилин прийшов паламар і приніс мені маленький ключик, трохи поржавлений, кажучи: "Ось, маєте пане, ваш ключик."

Тоді я нагадав собі, що в нашій родинній лавці була невеличка скринька, напів дерев'яна, напів металева, куди моя побожна мати ховала наші молитовники.

Отже скринька та була також іще на своїм місці, і я добре пізнав і її і ключик від неї. Здається мені, що якась надприродна сила змусила мене в ту хвилю якнайшвидше відчинити скриньку. Ну, і подумайте лиш: я віднайшов там усі мамині молитовники. Так,— усі лежали там на своїм місці, тільки були трошки ушкоджені зубом часу та й вогкістю.

Моя присутність в церкві, і то ще в лавці своїх родичів була б напевно викликала велике вражіння в інших обставинах. Але тим разом, завдяки такій великій товпі народу, що зійшовся на той надзвичайний похорон, на мене зовсім не звертали уваги. Я був отже неначе сам, і я міг спокійно не так молитися, як радше мріяти та роздумувати. Від молитви я вже був цілковито відвик. Але щоб собі надати перед людьми більшої поваги, я взяв у руки одну з книжечок, а розгорнувши її, знайшов я в ній один пожовклий листок паперу. На ньому була оця молитва, написана рукою моєї святої матері:

—Господи! Прости мені, що віра в мене ще така немічна-слаба! Колись мати святого Людвика щиро бажала, щоб син її радніше трупом упав, ніж мав би допуститися тяжкого гріха. Я не маю відваги збудити в собі подібне бажання. Одначе я всім серцем благаю Тебе, Господи.— збережи життя й здоров'я моєї найдорожчої дитини! Збохорони, Ісусе, мого сина від страшного нещастя смертельно образити Тебе! Якщо одначе колись мій син мав би зійти на манівці, та й покинув би віру й християнську моральність, то прошу Тебе, вселаскавий Пастирю, приклич

його до Себе своєю ласкою, та й до Серця Пресвятого пригорни, як милосердний батько пригорнув колись свого блудного сина!

Вам не тяжко буде додуматись, що мусіло діятись тоді в моїй душі, коли я прочитав цю мамину молитву. Я всіма силами здержував себе, щоб уголос не розплакатись. Одначе сльози самі рясним потоком ринули з моїх очей. Не смію сказати, що в ту хвилю я вже був зовсім навернений. О, ні! Це так швидко не йде! Вісімнадцять років безбожного життя— це не жарт! Одначе, хоч і не навернений ще, то все таки я був уже сильно зворушений і захитаний у своїх протирелігійних переконаннях. Ще того самого дня я пішов подякувати старенькому парохові, що був такий ласкавий заховати для мене стару лавку моєї родини. Я знав, що то він сам із власної кишені платив за мене вкладку церковному комітетові цілих вісімнадцять років. Одначе мені треба було довго торгуватись, поки він згодився на те, щоб йому той довг звернути.

"Бачите, Пане Шовіні, який то великий скарб—добре, християнське виховання. Я завжди мав надію, що Ви нагадаєте собі добру науку своєї побожної матері і до святої Церкви навернетесь. Так, так,— я майже певний був, що скоріше або пізніше ви прийдете ще колись до Божого дому і станете навколішки в своїй старій лавці чесної родини Шовіні."

А потім, узявши мої обидві руки в свої долоні, ревний душпастир додав:

"Тішуся, Сину, дуже тішуся, що Ви сьогодні вступили до церкви. Але прошу Вас, не забудьте туди щераз і ще раз, і якнайчастіше приходити. Так Ви осолодите останні роки життя старого священика, що сердечно любив і шанував Ваших покійних родичів, і сам зазнав від них великої любови та пошани."

Що ж вам іще більше сказати про своє навернення? Наступної неділі я пішов на Службу Божу. А Божа ласка докінчила решту великого діла.

КОЛИ ЧОГО НЕ ЗНАЄТЕ, ——— СПИТАЙТЕ В ТИХ, ЩО ЗНАЮТЬ!

13. Питання: В римо-катодицьких катехизмах стоїть зовсім виразно, що Святого Причастя зубами розтирати не годиться, а просто так зо слиною треба проковтувати його. Через те й між нашими людьми дехто сумнівається, чи й ми не зобов'язані захо-вувати той сам припис, що римо-католики, бо ж віра наша зовсім одна й та сама, та й Евхаристійний Ісус абсолютно той сам у нас, що й у латинників. Що ж отже відповість на це "Голос Спаси-теля"?

Відповідь: Що віра наша зовсім одна й та сама, що в римо-католиків, та що Ісус Христос у Пресвятій Евхаристії абсолютно той сам у нас, що й у них,— у цім ніхто між нами сумніватися не може. Ісус Христос напевно один, та й Божественна Тайна Евха-ристії в усій Христовій Церкві—одна. Різниця можлива тільки в зверхнім вигляді. Бо хоч усі католики мусять до Евхаристії вживати пшеничного хліба ,то проте не всі мусять той хліб пек-ти зовсім однаково. У нас, наприклад, печуть його, як звичай-ний пшеничний хліб: насамперед водою розчиняють трохи пше-ничної муки й додають дріжджів, потім добре місять, досипають відповідну кількість муки, а накінець, коли вже тісто добре під-росло," саджають його в піч. З цього виходить зовсім звичай-ний пшеничний хліб, з тією тільки різницею, що в хлібі, призна-ченім до звичайного вжитку бувають різні додатки, як наприк-лад сіль, молоко, масло, родзинки і таке інше, а в тім хлібі, що призначений до Служби Божої, не сміє бути зовсім ніяких додат-ків.

Латинники інакше приладжують хліб до Служби Божої: вони розчинюють водою пшеничну муку, й відразу наливають ту роз-чину тоненькою верствою на гарячу металеву форму і так пе-чуть біленькі пластинки, що їх звичайно називають оплатками. Ті латинські оплатки такі тоненькі, що в хвилі святого Прича-стя вони дуже легко прилипають до язика і, змішавшись зо сли-ною, розпливаються в устах. Розтирати їх зубами—нема зовсім ніякої потреби. І от тому власне існує в латинників той вираз-ний припис, поданий у їхніх катехизмах, що святого Причастя зубами їсти не годиться. Припис той одначе до нашого обряду не стосується.

Бо ж наше святе Причастя виглядає не, як легенький оплаток, а радніш, як кусочок солідного, твердого хліба, що його конче

треба гризти зубами, з слиною він не розпускається, та й про-ковтувати його дуже трудно. В деяких наших парафіях освя-чені частиці Евхаристії такі великі, що проковтувати їх просто неможливо, особливо тоді, як вони ще вдобавок добре засуше-ні. Тимто в нашім обряді можна зовсім сміло вживати своїх зу-бів, споживаючи святе Причастя. Ніякої образи Божої в цім нема, бо ж Ісус виразно сказав: "Прийміть і їджте, це є Тіло моє," а всякий знає, що при їдженні мусимо вживати зубів, коли якась пожива досить тверда так, що проковтнути її разом зо слиною неможливо.

ПОХОРОН БЛ. П. ЕВДОКІЇ МАЙДАН

В навечеря празника Вознесення Г.Н.І. Хр., в приявности мужа й дочки, в міськім шпиталі в Саскатуні, Саск., в 52 р. життя 2-го червня ц.р. заснула сном блаженних **Евдокія** Блажка, віддана за Стефана **Майдан.**

5. жовтня, 1922 р. приїхала Покійна з дочкою Василиною до Йорктону, Саск., з села Григорів, повіт Бучач, де пережила першу світову війну й де зазнала всіх її страхіть, терпінь і невигод евакуації. Приїхала до Ка-нади до свого мужа, вже з підірваним здоровлям і терпіла докучливі болі ревма-тизму до смерти. Приїхала сюди слаба тілом, та сильна духом. Визначалась глибо-кою побожністю та релігій-ною свідомістю. Любила українську греко-католиць-ку Церкву, її епископів і отців. Їх шанувала й перед напасниками боронила. За-любки читала "Голос Спа-сителя," "Будучність Нації" та "Українські Вісти". Була ревнителькою Апостольства Молитви.

бл. п. Евдокія Майдан

Хоч слабість постійно точила її здоровля, вона ніколи не на-рікала а все повторяла: "Нехай діеться Божа воля"! Дякувала Ісусові, що зволив її вибрати на апостолку терпінь. Все моли-

лася за здоровля мужа, що має сталу працю й кождий цент, що дістала від нього не змарнувала, а зужила на добрі ціли. Від збірки на базарі парохій, чи Преп. Сестер, чи інші добродійні українські та канадійські ціли пані Майдан ніколи не відмовилася, хоч той труд не є дуже приємний і вдячний. Притім сама, пе́рша давала добру жертву. Не одна річ у церкві М.Б.Н.П. в Йорктоні ще довгий час свідчитиме про її великодушне християнське серце.

Величавий похорон, при дуже великім здвизі парафіян і знакомих, відбувся в Йортоні 5. червня. Похоронні Богослуження відправили Впр. о. Ст. Бахталовський, Візитатор оо. Редемптористів, і Пр. о. П. Лаптута, ЧНІ. Зворушаючу проповідь по українськи та англійськи (на похороні було много англійців) виголосив Впр. о. Іван Бала, ЧНІ.

За душу Покійної 5 Служб Божих найняло Українське Католицьке Жіноче Товариство, а 3 другі Служби Божі найняли: пані Евдокія Пристай, пані Дембровська та Брати Християнських Шкіл.

Квіти-Вінки на могилу померщої жертвували: Укр. Кат. Жіноче Товариство, панства: Гр. Пристай, В. Шпаковський, В. Семанців, Д. Смукович, Е. Б. Смит, Рипел, А. Л. Дав, Крол, Метюс з Кемлупс, Б.К., та Кенедіен Утілітіс. ВІЧНА ЇЙ ПАМЯТЬ!

СВІЖА МОГИЛА В ЙОРКТОНІ

8. червня ц.р. в 66 р. життя, упокоїлася в Бозі в Йорктоні Саск. **Параскевія** Кишко, замужна за Матвія **Пахолко.**

До Канади з мужем і трьома малими дітьми приїхала в 1909 р. з села Ветлин, повіт Ярослав. На наділі землі в околиці Джедбург, Саск., працювала разом із мужем і дітьми через 33 роки.

Була членкинею-основницею української греко-католицької парохії Успення Пресвятої Богородиці в Бівердейл, Саск.

В 1942 р. переселилася з чоловіком до Йорктону. Тут дуже раділа, що могла не лиш у неділю й свято, але й буддень прийти на св. Службу Божу та приступити до св. Тайн.

Похоронні Богослуження, при численній участи рідні й знакомих, відправили отці: Д. Гаврилюк і П. Лаптута ЧНІ. Похоронну проповідь виголосив о. Д. Гаврилюк ЧНІ.

Покійна оставила мужа, 3-ох жонатих синів і одного нежонатого, 5-ох відданих дочок, 18 внуків і одного правнука.

Упокій душі бл. п. Параскевії Пахолко, а канадійська земля нехай буде їй легкою.

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

На Многі і Благі Літа Владико! Дня 1. липня ц.р. в катедрі св. Михаїла в Торонті, Онт., відбулися свячення Єпископа Помічника Преосвященного Кир Николая, Ніля Саварина ЧСВВ. Українська Католицька Церква в Канаді пічне своє друге 50-ліття з двома українськими епископами, з поверх 100 рідними священиками, з сотками тисяч своїх вірних синів. Канадійські українці радіють і з глибини сердець витають нашого другого Єпископа Помічника й висказують йому свої найкращі докази любови й послуху.

Промова св. Отця до робітників.—Св. Отець Папа Пій XII, в своїй промові до 25,000 робітників, котрі прибули до Ватикану з ріжних закутин Італії, щоби зложити Папі поклін з нагоди ювілею, осудив антирелігійну пропаганду, котра закинула Папі, що то Католицька Церква винна за вибух війни. "Це найбруднійший наклеп, який будьхто кинув на Ватикан," говорив Папа. "Ніхто інший, говорив далі св. Отець, не противився так завзято вибухові війни й поширенні її, й ніхто другий не працював ревнійше за миром як власне Католицька Церква." Дальше св. Отець вказав, що соціяльна забезпека робітництва є конечна, коли бажає людство жити далі в спокої, мирі і любові. Вкінці св. Отець остеріг робітників перед фальшивими пророками, котрі виступають проти взаємних умов між капіталом і працею, а за те голосять, що спасіння людству може дати тільки революція. "Ні, спасіння не приносить революція, а еволюція через взаємний договір," кінчив св. Отець.

29. липня ц.р. Високопреосвященний Андрей Шептицький, князь української греко-католицької Церкви в Західній Україні святкувати буде 78 літний ювілей своїх уродин.

Великий Митрополит став батьком усего українського народу. Для нього віддав він все своє знання, шляхотське родинне походження й своє добре серце. Для добра свого народу не жалів він ні матеріяльних дібр, ні праці, ні терпінь. Помагав усім у потребах. Молоді й безробітним, вдовам, сиротам і інституціям.

Нехай Всевишній кріпить здоровлям Митрополита Кир Андрея, позволить йому діждатися свободи України та прожити ще многі й благі літа!

Всеканадійський Український Конґрес, що відбувся в Винипеґу в днях 22, 23 і 24 червня 1943 р. випав дуже велично і торжественно. Велика саля готелю Роял Александра, де відбувався Конґрес, ледви могла змістити усіх прибувших делеґатів і гостей, ко-

Частина священиків-учасників Всеканадійського Конґресу: Сидять (зліва на право): о. Капітан М. Пелех, Вінніпеґ; о. Канонік П. Каменецький, Торонто, Онт.; о. др. Кушнір, Вінніпеґ; о. М. Оленчук з Альвени, Саск.; о. Гр. Шишкович ЧНІ. з Йорктону; о. Н. Демків з Комарно, Ман.; о. Капітан Т. Добко з Ванкувер, Б.К. **Середний ряд**, стоять: о. Б. Слобода ЧСВВ з Вінніпеґ; о. М. Швед з Овкбурн, Ман.; о. І. Борецький з Брентфорд, Онт.; о. І. Калуський з Вайта, Ман.; о. М. Григорійчук з Сенді Лейк, Ман.; о. М. Горошко ■ Принс Альберт, Саск.; о. М. Сірий з Арран, Саск. о. Е. Пащак ЧСВВ з Вінніпеґ; о. А. Луговий з Вінніпеґ; о. І. Шпитковський з Вінніпеґ. **Останній ряд:** о. Х. Кондратюк ЧСВВ з Вернон, Б.К.; о. Г. Теплий з Вінніпеґ; о. М. Колодій з Канора, Саск.; о. В. Фірман з Саскатун, Саск.; о. І. Кристалович з Винипегозис, Ман.; о. І. Перейма з Ошава, Онт.; о. М. Пасічник ЧСВВ з Дервент, Алта.; о. І. Олійник з Комарно, Ман.; о. Й. Сеньків ЧСВВ, Вінніпеґ. Разом усіх отців на повищій знимці є 26.

ґрі з'їхалися до Вінніпеґу з провінцій Квебек, Онтеріо, Манітоба, Саскачеван, Альберта і Бр. Колюмбія. Самих делеґатів було 715. Щодо чисельности, то БУК був найбільшим числом зарепрезентований, бо аж 110 делеґатами і 30 гістьми. Усіх наших священиків було 33. Манітоба вислала від БУК-а 44 делеґатів, Саскачеван 41, Альберта 16, Онтаріо 6 і Брітіш Колюмбія 2. Між присутніми священиками були також оо. Василіяни і Отець Редемпторист Гр. Шишкович.

Першого дня Конґресу, вечером, в салі театру Плейгавз був Масовий Збір Перемоги. Другого дня вечером був великий концерт в міській авдиторії, на котрому виступали слідуючі артисти: Любка Колесса, пяністка, Р. Придаткевич, скрипак і М. Голинський, співак. Присутніх на салі поверх 3,500 осіб. На закінчення Конґресу, дня 24 червня, відбувся спільний бенкет усіх делеґатів і гостей. Присутніх на бенкеті було 650 гостей. Між другими резолюціями Конґрес ухвалив слідуючі: Установлення фонду допомоги воєнним біженцям і засланцям з України. Постановлено домагатись від управи СВС радіопередач для українців. В справі повоєнної еміґрації до Канади рішено, щоби наших поселенців уряд ставив на рівні з іншими бажаними поселенцями до Канади.

Йорктон, Саск.— Дня 10. червня ц.р. у монастирській молитовниці оо. Редемптористів, дорогий брат Николай-Климентій зложив дочасні обіти: убожества, послуху й чистоти на руки Впр. о. Ст. Бахталовського. Слово принагідне виголосив Впр. о. Візитатор. В часі цего монашого торжества були приявні отці, студенти, новики й брати ЧНІ.

ВЕСТ БЕНД, САСК.—В 50-ту річницю вінчання панства І. і К. Середів.—До дому панства Івана і Катерини Середів зїхались у понеділок, 14 вересня вся їх родина, щоб вшанувати їх з нагоди 50-літньої річниці їхнього супружого життя. Приїхав з Едмонтону син, др. Дмитро Середа з невісткою і внуком; дочка Сестра Служебниця Венедикта з Саскатуну; син Петро, інжинір в Калґарах, Алта.; дочка пані Настя Спільчак з Бедфордвил, Саск., і дочка пані Марія Шевчук з Фовм Лейк. Бракувало тільки сина Михайла, який служить у війську в Вернон, Б.К., і який не міг дістати відпустки на той час. Зявилась також дальша родина з околиці і всі справили панству Середам несподіванку в той торжественний день їх життя.

Того дня рано, Впр. о. С. Бахталовський, Візитатор Отців Редемптористів, відправив співану Службу Божу в церкві в Модел Фарм. Вся родина приступила до св. Причастя. По Службі Божій відбувся спільний обід у домі панства Івана й Катерини Сере-

дів. Господарем прийняття був др. Дмитро Середа. Побажання родичам висловили Сестра Венедикта, Ілля Попик і Впр. о. С. Бахталовський. На всі промови відповів п. Іван Середа й зі зворушенням дякував дітям, родині і Впр. о. Бахталовському за справлення для них найбільшої і найприємнішої несподіванки в їх житті.

Підчас спільного обіду переведено збірку на українську католицьку пресу.

Панству Середам бажаємо прожити в здоровлю та щастю ще многі літа, а всім жертводавцям щира подяка. — **Присутній.**

ДВІ КАТЕГОРІЇ ЛЮДЕЙ

"Чого б мені властиво до сповіди йти? З чого буду сповідатися? Я ж не такий великий грішник!... Мені, здається, що я навіть зовсім не грішу." Так говорив раз своєму парохові один панок.

"Добродію," відповів йому на те парох: "на світі є дві категорії людей, що дійсно ніколи не грішать: до першої належать ті, що до розуму ще не дійшли, а до другої ті, що розум стратили. До котрої ж із тих двох категорій належите ви?"

ПОЯСНЕННЯ "ЗАВТРА"

Один учитель, що вчив початкуючих учнів, запримітив, що вони не розуміють, що то значить "завтра."

"Діти, каже він, я бачу, що ви не розуміете, що то значить "завтра," тож уважайте добре, я вам поясню: "Завтра" то не є ні нині, ні вчера, але "завтра" то є **завтра.** Та я бачу, що вам ще не ясно, тому я вам хочу це сказати ясніше. Уважайте: Так приміром для вчера, то "завтра" є позавтра, а для завтра, "завтра" є нині, але для нині то "завтра" не є ні нині, ні позавтра, але **завтра.**—О! ви ще не розуміете, я вам ще то ясніше представлю, то ж слухайте: Для позавтра то "завтра" є вчера, але для нині, то "завтра" не є вчера, але то є таки **завтра,** тож тримайте те "завтра" діти і щоби ви вже раз на все розуміли, що то значить "завтра," тому я вам так ясно це представив.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Щиру подяку складаю Пресв. Серцю Ісуса й Матері Божій Неустаючої Помочі за ласки, що їх одержав я в життю. У всіх своїх прикростях, слабостях і терпіннях я завсіди звертався до Найсолодшого Серця Ісуса й Преч. Діви Марії й ніколи я не відходив з порожними руками. Немаю слів, щоб належно висказати подяку за так обильні ласки, котрі я одержав. Із вдячністю складаю $1.00 на пресовий фонд Голосу Спасителя, щоб Голос Спасителя доходив нетільки до всіх українських родин, але й всіх наших українських сердець. **Ярослав, Ман., Ю. Михальчук.**

Після вчиненої обітниці складаю прилюдну подяку Матері Божій Неустаючої Помочі через заступництво блаженної памяти о. А. Дельфоржи ЧНІ., за охорону від вогню та за всі ласки.

Сифтон, Ман., Сестра Агафія, П Н.Д.М.

Прилюдну подяку складаємо Преч. Діві Марії за отримані ласки протягом місяця травня, ц.р.

Сифтон, Ман., Діти з Рідної Школи св. свщм. Йосафата.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" ЗЛОЖИЛИ: Й. Іржа, Вунсокет $1.75; К. Нижолайчук, Вайда $2.00; оо. Редемптористи в Айтуні зо збірки на укр. кат. пресу $34.00; Ю. Михальчук, Ярослав,$1.00; гості на забаві п. М. Півнюка, Шелмайвт, $5.31, гості з нагоди несподіванки в честь п. Ів. Білинського в Поннічай, $4.00; та О. Лапчак, Нюварк, 75ц.

Шелмавт, Ман.: З нагоди вінчання Катерини Півнюк з Едвардом Сігак 6. червня, відбулася забава в хаті батька молодої, п. Михайла Півнюка в Шелмавт, Ман. В часі забави гості не забули про укр. кат. місячник, місіонар "Голос Спасителя," і жертвували $4.31, а п. М. Півнюк $1.00—разом $5.31. Збіркою зайнялися п. П. Знак і п. М. Якимишин.

ХТО СЛІДУЮЧИЙ? Усім жертводавцям дуже красно дякуємо за ласкаві жертви, а панству К. і Е. Сігак бажаємо прожити в щасливім подружжю многая літа!

Адміністрація "Голосу Спасителя."

ВЖЕ ПРОДАЄТЬСЯ: Великий молитовник **"З НАМИ БОГ",** стор. 512, 2-ге видання. **Оправлений в полотно** ціна $1.50; **в наслідування скірки** $1.75. Молитовник в дорожчих оправах ще неоправлений. Висилається лиш тим, що пришлють означену належитість. Хто замовляє найменше 25 молитовників дістає опуст.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ— Друге справлене й побільшене видання: 15ц.
ПРОСКОМИДІЯ ЛІТУРГІЯМ—у церковно-словянській мові: 50ц.
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

УКРАЇНЦІ ЙОРКТОНУ И ОКРУГУ СЛУХАЙТЕ РАДІОПЕРЕДАЧУ українських пісень, музики, промов і викладів про українську історію, літературу, визначних мужів українського народу та наших привілеїв і обовязків у Канаді в кождий понеділок, о год. 7.30 вечером. Час 7.30 є йорктонський, або "мавнтен-дейлайт сейвінг." Отсю українську програму видає Українсько-Канадійський Культурний Гурток у Йорктоні через **йорктонське радіо CJGX.**

НОВІЦІЯТ ОТЦІВ РЕДЕМПТОРИСТІВ ПРИЙМАЄ ТИХ, що бажають служити Богу й працювати яко монахи-місіонарі Чина Найсв. Ізбавителя для українського народу в Канаді й Злучених Державах. **УМОВИ ПРИЙНЯТТЯ** кандидатів на священиків-місіонарів є слідуючі: 1) Щире й рішуче бажання служити Ісусу Христу в Чині оо. Редемптористів. 2) Добре здоровля. 4) Покінчення шонайменше вищої школи (Гай Скул). 5) Відповідний вік. **До Новіціяту приймається теж молодців, що бажають служити Ісусу Христу яко монахи-братчики в Чині Найсв. Ізбавителя.** Умови прийняття для кандидатів на братчиків є ті самі, що на священиків, крім вищих студій. Братчики займаються домашньою працею в монастирі, як господарі, кухарі, кравці, дяки, друкарі і т.п. По ближчі інформації проситься писати до:

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION NOVICIATE, YORKTON, SASK.

ГУРТОВИЙ СКЛАД

ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

Голос Спасителя

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 15, No. 9. YORKTON, SASK. September, 1943

КАЛЄНДАР НА ВЕРЕСЕНЬ, 1943

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
19 С Мч. Андрея Страт.	1 С † Поч. церк. Р., Симеона
20 Ч Прор. Самуїла	2 Ч Мч. Маманта
21 П Ап. Тадея	3 П Сщмч. Антима
22 С Мч. Агатоніка	4 С Сщмч. Вавили
23 Н Нед. 12 по Сош.	**5 Н 12 Неділя по Сош.**
24 П Сщмч. Евтиха	6 П Чудо Арх. Михаїла
25 В Возвр. м. ап. Вартоломея	7 В Мч. Созонта
26 С Мч. Адріяна	**8 С Різдво Пр. Богородиці**
27 Ч Преп. Пімена	9 Ч Правед. Йоакима і Анни
28 П Преп. Мойсея, св. Август.	10 П Мч. Минодори
29 С Усік. Г. Ів. Хр. (на нед.)	11 С Прп. Теодори
30 Н Нед. 13 по Сош.	**12 Н 13 Неділя по Сош.**
31 П † Пол. Пояса Пр. Богор.	13 П Сщмч. Корнилія
1 В † Поч. церк. Р., Симеона	**14 В Воздв. Ч. Хреста. Піст.**
2 С Мч. Маманта	15 С Вмч. Никити
3 Ч Сщмч. Антима	16 Ч Вмч. Евфимії
4 П Сщмч. Вавили	17 П Мч. Софії
5 С Прор. Захарії	18 С Прп. Евменія
6 П Нед. 14 по Сош.	**19 Н 14 Неділя по Сош.**
7 П Мч. Созонта	20 П Вмч. Евстахія
8 В Різдво Пресв. Богородиці	21 В Ап. Кондрата
9 С Правед. Йоакима і Анни	22 С Сщмч. Фоки
10 Ч Мч. Минодори	23 Ч Зачаття Ів. Хрестителя
11 П Преп. Теодори	24 П Првмч. Теклі
12 С Сщмч. Автонома	25 С Прп. Евфрозини
13 П Нед. 15 по Сош.	**26 Н 15 Нед. по С.,Пр. Ів. Бог.**
14 П Воздв. Ч. Хреста. Піст.	27 П Мч. Каліграта
15 В Вмч. Никити	28 В † Прп. і ісп. Харитона
16 С Вмч. Евфимії	29 С Прп. Киріяка
17 Ч Мч. Софії	30 Ч Сщмч. Григорія

5. Нед. 12 по Сош.: Гл. 3, Єв. утр. 1. Сл. Б.: Ап. 158, Єв. Мат. 79.
12. Н. 13 по С., і Усік. Ч. Г. Ів. Хр.: Всеночне. гл. 4, Єв. утр. 2. Сл. Б.: Ап. 166 і 33, Єв. Мат. 87 і Марк. 24.
19. Нед. 14 по Сош.: Гл. 5, Єв, утр. 3. Сл. Б.: Ап. 170, Єв. Мат. 89.
21. Різдво Пр. Богородиці: Всеночне. Сл. Б.: Ап. 240, Єв Лук. 54.
26. Н. 15 по Сош.: Гл. 6, Єв. утр. 4. Ап. 215 і 176, Єв. Ів. 9 і Мат. 92.
27. Воздв. Чесного Хреста: Всеночне. Сл. Б.: Ап. 125, Єв. Ів. 60.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" ЗЛОЖИЛИ:

Гості з нагоди золотого ювілею вінчання панства І. і К. Середи, Вестбенд, Саск. $2.50. Збірку переслав І. П. Хруник. Гості з нагоди 35-літного ювілею панства Ю. і А. Сороків, Мавнтен Ровд, Ман. $4.00. Гроші переслав І. Зурбик. Всесв. о. Кан. П. Каменецький, Торонто, Онт., з нагоди несподіванки в день іменин— $5.00. Н.Н. $2.50. М. Г. Івасюк, Овкбурн, Ман., з нагоди пращання $2.00. По $1.00 жертвували: А. Лукаш, М. Чорній, Торонто, Н. Німець, Питсбург, А. М.; В. Черрі, М. Гуцуляк, А. Філяс і І. Поцалуйко 25ц. **ХТО СЛІДУЮЧИЙ?** — Усім жертводавцям дуже красно дякуємо за ласкаві жертви. Адміністрація "Г. Спасителя."

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Нсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Загранicею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Futhers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 15, Число 9. **Вересень** **1943**

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ВЕРЕСЕНЬ

Місіями та духовними вправами вчинім себе гідними трівкого мира!

Такої страшної війни, як теперішня, від коли світ світом, на земній кулі напевно ще не було. Четвертий рік уже проминув, як розгорілася вона, а кінця їй усе ще не видко та й не видко. Христовий Намісник, що з Петрової Скелі стривоженим оком на цю всесвітню катастрофу споглядає, вже кілька разів урочисто накликував християнський світ до благальної молитви за мир. Зовсім певна річ, що голос Святішого Отця над нещасним світом на марне не пролунав: він могутнім відгомоном відбився в мільйонах гарячих сердець і мільйони побожних рук до неба стали підійматись, і мільйони щирих уст до Бога стали молитовно кликати: "Господи, рятуй нещасний світ від загибелі! Боже, погаси страшне пекло ненависти, що між народами несамовито горить-палає! Змилуйся над нещасним родом людським, що в засліпленні своїм сам себе так жорстоко винищує! Пішли, Господи, народам землі, духа згоди, духа справедливости, духа любови християнської, щоб запанував уже раз на землі справедливий та трівкий мир!"

Та, не зважаючи на всі ті гарячі благання і Святішого Отця, і єпископів, і священиків, і вірних усякого стану й віку,— жахлива війна далі невпинно шаліє, а на мир, як то кажуть, навіть не заноситься.

Видко, що чаша гірких сліз та страждань, призначена грішному світові,— ще не повна, та що такої великої ласки як трівкий справедливий мир, людство ще покищо негідне.

Каже Святе Письмо, що коли б у Содомі та Гоморрі було знайшлося бодай десять праведних душ, то Господь Бог був би ті многолюдні міста помилував, і не був би їх знищив сіркою та вогняним дощем. Та, на жаль, серед тієї наскрізь зіпсутої маси народу, навіть такого невеликого числа праведників годі було на-

рахувати. І власне тому нещасний Содом та й Гоморра не обминули заслуженої кари.

Дуже можливо, що й тепер рятунок для нещасного світу залежить від того, чи знайдеться на кулі земній відповідне число душ, що живуть праведно, цебто в стані Божої ласки. Можливо, що аж тоді відверне Господь Бог кару від грішного світу, коли означене число праведників буде повне. Правда: ми не знаємо ані того, яке велике має бути те число, ані того, скільки ще до повноти йому бракує,—це Божий недовідомий секрет. Та ми повинні всіма силами намагатись, щоб оте число праведних душ поможності збільшити. Спитаймо себе отже насамперед, чи ми самі до того вибраного числа належимо та, чи належать до нього ті, що до нас найближчі, та серцю нашому найдорожчі. Подбаймо, щоб душі наші, вільні від темряви сметрельного гріха, постійно блистіли ясним світлом перед очима всевідучого Бога. А потім не забуваймо молитися й за тих, що в чорній грішній пітьмі ще поринають, щоб сонце ласки Божої їх опромінило, та щоб громада Божих приятелів на цім світі зростала.

Одначе будьмо сильно переконані, що найкращий та найпевніший спосіб збільшати число праведних душ,— це місії та духовні вправи, або реколекції. Так: досвід довгих століть ясно показує, що на тих духовних вправах, коли нарід масово сходиться слухати місійних проповідей, і разом із місіонарями щиро молиться,— то ласка Божа вже не росою, а просто рясним дощем на душі людські падає. Так, місії— то духовна обнова християнських парафій,— то цілюща купіль, де з душевної прокази очищуються великі маси народу, та й щирим серцем до Бога навертаються. Хто бодай раз у житті мав щастя вислухати всіх місійних наук, та сокрушенним серцем визнав щиро всі свої гріхи в загальній сповіді,— нехай буде переконаний, що одержав від Господа Бога велику та надзвичайну ласку. Якби не та місія, то хто знає, що з його душею було б сталося. Неодин із тих, що в небі Господа Бога разом із Ангелами та Святими прославляють, мусить признати, що якби не місія,— то душа його була б напевно в пеклі опинилася. І навпаки: неодин із тих, що разом із дияволами в пеклі мучаться, був би напевно до неба дістався, як би був на місію пішов і могучого слова Божого уважно вислухав. Місія— то дійсно така велика та надзвичайна ласка, що на цім світі належно оцінити її ми не всилі. Аж у світлі Божої вічности ясно побачимо, скільки людських душ спасення своє місії, чи реколекціям завдячують.

Коли отже хто на цім світі дійсно бажає якнайбільшу славу віддати Господу Богу, та причинитися до спасення якнайбільшого числа безсмертних душ, то нехай постарається, щоб у його парафії, чи кольонії могла відбутися правильна місія. Це буде направду велике та Господу Богу надзвичайно приємне діло.

Цього місяця хай члени Апостольства Молитви сердечно Господа Бога просять, щоб дав світові багато щирих та ревних місіонарів. Так, благаймо Пресвяте Серце Христове, щоб велике діло святих Місій росло та якнайкраще розвивалось, та щоб якнайбільше число людських душ із тієї надзвичайної ласки могло скористати. Таким чином збільшиться на світі громада Божих приятелів, а завдяки їм,— маймо надію!— Господь Бог відверне страшну кару від нещасного світу і, якщо будемо того гідні, дасть нам трівкий справедливий мир.

ТРИ "БОГОРОДИЦЕ ДІВО."

Одного разу свята Мехтильда запитала Пречисту Діву, який є найлекший спосіб забезпечити собі ласку доброї смерти. На те Пречиста Діва відповіла їй ось як: "Доню моя, коли хочеш одержати ту велику ласку, то кожного вечора перед спанням кажи побожно три "Богородице Діво," щоб Трійці Пресвятій подякувати за всі добродійства, що їх ти в житті одержала, та щоб, за моїм заступництвом, одержати накінець добродійство найбільше з усіх, а саме: добру, щасливу смерть."

Преосвященний Дюпанлю любив часто повторяти чудову й глибоку відповідь, що її раз одержав від одної одинадцятилітньої дівчинки в часі катехизації:

"Дитинко," запитав він її: "чи ти знаєш де є та дорога, що до неба веде?"

"Прошу Преосвященного, дорога, що до неба веде, є всюди, на кожнім кроці."

"Якже це так, дитинко? Всюди?"

"А так, прошу Преосвященного, бо це дорога добрих діл, а добрі діла можна творити всюди, на кожнім кроці."

37. ПСАЛОМ ЦАРЯ ДАВИДА

1. Не попадай у лють через лиходіїв,
Не завидуй тим, що творять беззаконня.
2. Бо хутко поникнуть вони, мов підкошена трава,
І мов зелене листя те—пов'януть.
3. Всю надію свою зверни на Господа, й твори добро;
Оставайся в країні, та й проживай безпечно.
4. У Господі шукай собі потіхи та розради,
То й дасть він тобі все,
Чого твоєму серцю треба.
5. Усю долю свою віддай у руки Господеві,
Та й самого себе вручи йому з довір'ям:
А він уже про тебе сам подбає.
6. Він зробить так, що невинність твоя заблисне наче світло,
І правда твоя стане ясна мов полудень.
7. Сиди тихомирно перед Господом та й уповай на нього;
Не запалюйся гнівом на того, кому щаститься дорога,
На чоловіка, що лихі свої помисли сповняє.
8. Відхились від гніву, покинь нетерпеливу лють,
Не хвилюйсь,— це тільки могло б вийти на гріх.
9. Бо лиходії будуть цілковито винищені,
А ті, що надіються на Господа,
Будуть володіти країною.
10. Ось і ще трохи, та й не стане беззаконника;
І споглянеш на місце його,— аж його там уже нема.
11. Покірні ж стануть володарями землі,
І втішатимуться безмежним миром.
12. Беззаконник задумує лихі речі проти праведника,
І зубами своїми скрегоче на нього.
13. Та Господь сміється з беззаконника,
Бачучи, що недалекий вже останній день його.
14. Ось безбожники добувають меча та напинають лука
Щоб повалити покірного та вбогого,
І порубати тих, що правою дорогою ходять.
15. Та меч їх увійде в їх власне серце,
І луки їхні поламаються.
16. Більш варт малий достаток праведника,
Ніж багатство неодного беззаконника;
17. Бо руки безбожників будуть поторощені,
Праведників же піддержить сам Господь.
18. Господь знає дні тих, що непорочні,

І їхня спадщина останеться повіки.
19. Вони не будуть посоромлені в лиху годину,
І в день голоднечі будуть насичені.
20. Бо беззаконники пропадають;
Господні вороги, мов краса зеленої левади,
Щезають,— о так: вони щезають, мов дим.
21. Беззаконник позичає й не думає віддавати;
Праведник же милосердиться й дає милостиню.
22. Ті, що їх Господь благословить, володіють землею,
А ті, що їх він проклинає, будуть винищені.
23. Господь закріпляє кроки чоловіка праведного,
Та з уподобою споглядає на дорогу його.
24. Коли ж часом трапиться йому впасти,
То не буде лежати він простягнений на землі,
Бо Господь піддержує руку його.
25. Я був молодий, і ось уже й постарівся,
Та не бачив я, щоб праведник був опущений,
Або щоб рід його ходив за прошеним хлібом.
26. Він завжди щедрий, і радо дає позичку,
І потомство його буде благословенне.
27. Відвертайся від зла й твори добро,
Та й по віки живи в своїй оселі.
28. Господь бо любить праведність,
І не покине він своїх вірних.
Вік-вічно він буде їх стерегти,
Потомство ж безбожників пропаде безслідно.
29. Праведники володітимуть країною,
І вік-вічно будуть у ній проживати.
30. Уста праведника виголошують мудрість,
І язик його висказує правду.
31. Закон його Бога в серці його;
Тим то, йдучи, не спотикається він.
32. Безбожник чигає на праведника,
І зо світу хоче зіпнати його.
33. Та Господь не залишить праведника в руках його,
Ні не позволить на суді осудити його.
34. Дожидай Господа й держись дороги його,
То він удостоїть тебе, й будеш володіти землею,
Та й побачиш, як беззаконники будуть вигублені.
35. Я бачив безбожника, як він сіяв пострах кругом себе;
І розростався він, мов дерево те зеленолисте.
36. Аж раз якось надходжу я,— а його вже нема;
І шукав я його, та знайти не довелося вже.

37. Зверни свою увагу на безвинного й дивись на праведного;
Бо щаслива будучність запевнена людині мирній.
38. Проступники ж будуть винищені всі до тла,
І потомство лиходіїв загине.
39. Спасення праведника походить від Господа,
Він сам твердина їх у час тривоги.
40. Господь поспішає їм на підмогу й визволяє їх;
Він їх рятує від беззаконників і спасає їх,
Бо вони в ньому шукали собі притулку.

** ** **

Ніхто на цім світі не може ніколи сказати: "Я цілковито безпечний, і ніяка катастрофа вже моїй душі не загрожує." Навіть ті, що довгі роки праведно в ласці Божій прожили, можуть іще в хвилю спокуси низько впасти й, від Бога відвернувшись, душу свою занапастити. Святий Апостол Павло без винятку всіх остерігає, кажучи: "Той, що стоїть, хай уважає, щоб не довелось упасти!" Щоб до Божого Царства дістатись, не вистарчить на добру дорогу ступити та й нею тільки якийсь час іти,—ні: на дорозі тій треба конче видержати аж до кінця, аж до смерти. День-у-день треба Господу Богу вірно служити, обов'язки свої християнські гарно виповняти, правду любити, добро творити, серце своє від гріха відвертати. І то не лиш якийсь означений та недовгий час,— тиждень, місяць, рік, чи навіть кільканадцять років, а все своє життя, аж до останнього віддиху. Бо тільки той, хто на дорозі праведности витреває до кінця, одержить від Справедливого Судді вінок безсмертної слави.

Виходить отже, що оте витревання в добрі аж до кінця,— річ надзвичайно важна. Ласка витревання,— як кажуть святі Учителі Церкви,— це ласка понад усі інші ласки. Вона така велика й цінна, що навіть найбільший праведник не всилі заслужити її. Тільки покірною молитвою можна собі в Милосердного Бога її виблагати. Хто покірно, щиро та витревало тієї ласки в Господа Бога просить, напевно одержить її: бо ж обітниця Господня зовсім виразна: "Проси́ть, то й дасться вам."

Та ціла річ власне в тім, чи нам схочеться покірно, щиро та витревало Господа Бога просити. Неодин молиться якийсь час до Бога, щиро-сердечно молиться, а згодом приходить спокуса та й зачинає переконливо до нього промовляти: "Ну, і яка ж тобі властиво користь із отих твоїх молитов? Дивися, скільки на світі таких, що ніколи й слова до Господа Бога не промовлять, ніколи коліна свого перед Ним зігнути, чи голови похилити не

думають, а чень не гірше їм живеться ніж тобі.

Ба що більше: безбожники їдять, п'ють, бенкетують, сміючись із усіх святощів, і дивись: ані громи на їхню голову з неба не падають, ані земля під ними не западається; їхнє життя, мов той гірський потік, пливе собі шумно, бистро, весело. А ти ось і молишся і Бога день-у-день навколішках благаєш, і ніякої користи з цього не видно: не тільки, що ворота райські перед тобою не відчиняються, але навіть сонце на твоє поле не світить ясніше, ніж на поле безбожника, та й дощ твоєї ниви не поливає краще від ниви завзятого безвірка."

Якщо християнин отих небезпечних думок від себе відразу не віджене, і стане в серці над ними застановлятись, то шкода з цього буде надзвичайно велика. Під впливом таких думок, навіть найсильніший запал до молитви може погаснути, навіть найбільша ревність може перемінитись у страшну духовну холоднечу. І так душа християнська, що довгі роки на службі у Господа Бога вірно вибула, може в службі тій накінець знеохотитись і, покинувши її, може замашисто ступити на дорогу вигідну, широку, гладку,— цебто на дорогу, що в загибіль вічну своїх мандрівників провадить...

Пророк Давид, Духом Святим надхнений, добре розумів небезпеку знеохоти та зневіри, що буде постійно загрожувати на цім світі навіть найбільшим праведникам, і буде намагатись відвернути їх від вірної служби Господу Богу. І власне проти тієї страшної спокуси він дає нам сильну зброю в своїм чудовім псалмі тридцять і сьомім. Фальшиві думки, що їх нам спокуса підсуває поборюймо правдивими думками, що їх сам Дух Святий великому Пророкові ласкаво подиктував. Коли наприклад спокуса нам каже, що безбожники практичніше поступають, ніж ми,— відповідаймо словами святого псалма:

"Не завидуй тим, що творять беззаконня,
Бо хутко поникнуть вони, мов підкошена трава,
І мов зелене листя те— пов'януть.
Всю надію свою зверни на Господа й твори добро;
Оставайся в країні, та й проживай безпечно.
Господь сміється з беззаконника,
Бачучи, що недалекий вже останній день його.
Господь знає дні тих, що непорочні,
І їхня спадщина останеться по віки."

Кожний рядок цього великого псалма немов цілющим бальсамом душу покріпляє й охоти їй додає Господу Богу вірно слу-

жити, всю надію свою на Нього звернути, і з доброї дороги ні за що в світі не сходити.

Читаймо цей святий псалом уважно та набожно по кілька разів, і Духа Святого просім, щоб дав нам зрозуміти глибоку та спасенну науку, що там захована. Нехай наука та зміцнить у нас непохитне переконання, що варто Господу Богу всіми силами служити, варто всім серцем любити Його, варто завдати собі всяких зусиль, щоб на дорозі праведного життя витревати до кінця, бо тільки та дорога до правдивого щастя та до вічного життя нас непомильно заведе.

Слово Святої Терези від Дитятка Ісуса:

"Я знаю, що незабаром умру. Але коли?... О, та смерть чогось так довго отягається! Я подібна до малої дитини, що її до себе манять солодким коржиком; здалека показують дитині того коржика... а потім, коли вона вже підбігла близько та й хоче його вхопити, рука нагло підіймається вгору!... Одначе я хочу цілковито піддатися Божій Волі, і зовсім байдуже мені: чи жити, чи вмирати. Якщо така Божа Воля—то я навіть хотіла б іще подужати та поїхати на місії в далеку Кохінхіну."

"Я переконана, що ніякі ліки вже мені нічого не поможуть. Одначе я приймаю їх, і прошу Господа Бога, щоб були вони помічні тим бідним місіонарям, що на далекій чужині не мають ні часу, ні спромоги лікуватися. Так, Господи, дай, щоб усі мої ліки вернули здоров'я недужим Твоїм робітникам, що в далеких місійних країнах на Твою славу хочуть працювати."

—Свята Тереза від Дитятка Ісуса.

** ** **

"В святій Євангелії сказано, що Господь Бог прийде по нашу душу, як злодій. Він отже прийде незабаром украсти мене! Ах, як дуже бажала б я допомогти Йому у тій крадежі!"

—Свята Тереза від Дитятка Ісуса.

о. С. Семчук

ЕКЗАРХ

Східне право знає одиноке в своїм роді титул ЕКЗАРХА, по грецьки екзархос. В цивільнім праві давньої римської імперії титул екзарха надавано намісникові важної і великої провінції. Таким чином екзархом Італії, після розбиття ґотів, був екзарх в Равенні 552-751. В ужиттю духовнім титул екзарха виступає на многих соборах, приміром на вселенськім соборі в Халкедоні 451 р., канон 9, патриярхи названі ще екзархами. В пятому столітті назва патріярх стає виключною для 3 найдавніших столиць християнства, котрі Нікейський собор в 325 р. зве "стародавними": Рим, Антійохія і Александрія. Пізніше до тих трох столиць долучено ще дві: Царгород і Єрусалим. Число тих 5 патріярших столиць остало непорушним.

Вміжчасі на видівню церковного життя виступили інші помітні епископські столиці на сході, котрим однак вже не признано титулу патріярхату, але котрі уважалися вищими від митрополії. Діоклеціян поділив східну префектуру на екзархати. Екзархат Азії зі столицею в Ефезі обіймав 11 провінцій. Екзархат Кападокії і Понту зі столицею в Кесарії мав також 11 провінцій. Екзархат Тракії зі столицею в Гераклії обіймав 6 провінцій. З того бачимо, як далеко розтягалася влада екзархів і як важним було се становище. Церква на сході прийняла згодом сей адміністраційний поділ і хоча названі столиці зчасом підупали, однак гідність екзарха з широкими повновластями осталася. В цім розумінні, а іменно канонічного права, екзархат означає правну одиницю нищу тільки від патріярхату, але вищу від митрополії. Отже екзархи то були ті митрополити, котрих влада розтягалася не лише на власну митрополію, але також на інші. В цім розумінні титул екзарха згадує собор в Сардиці 343 р.

Згодом на заході назва екзарха вийшла з ужиття і заступлено її іншою, як вікарій апостольський, а дальше примас. На сході та гідність істнує досі. Наше східне церковне право, що тепер кодифікується, в каноні 215, параґраф 1, каже так: "Лишень до найвищої власти церковної належить закладати патріярхат, екзархат, церковні

провінції, дієцезії, апостольські вікаріяти, апостольські префектури." Значиться, наше право зараз по патріярхаті ставить найблищим гідности екзархат.

Булля, силою котрої призначено для українців католиків в Канаді нового епископа помічника Преосв. Ніля Николая Саварина ЧСВВ, з днем 3 квітня 1943 р. виразно підчеркує високу гідність екзарха для нашого Преосв. епископа ординарія Василія Володимира Ладики ЧСВВ аж три рази. Четвертим разом ця булля називає нашу дієцезію в Канаді Екзархатом.

В світлі повищих доказів маємо чим тішитися. Наш епископ Ладика дістав титул і власти давніх екзархів Церкви одинокі в своїм роді які знає східне право, а котрі знова тепер велично відтворив і увінував ними нашу св. Церкву в Канаді Св. Отець Папа Пій XII.

Сим вивисшенням наша українська католицька Церква в Канаді поставлена вище звичайної митрополії, названа Екзархатом, котрого гідности перевисшає один тільки патріярхат.

Най буде найвисша подяка Всемогучому Богу, що в цей тяжкий час всесвітної війни посилає нам руками земного намісника, св. Отця, цю небуденну почесть і вивисшення!

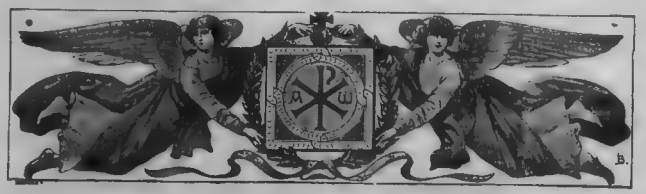

"Я ніколи не була подібна до Пилата, що не хотів слухати правди. Я завжди казала щиро: Господи, Боже мій, бажаю почути голос Твій! Тому благаю Тебе, відповідж на питання моє: **Що таке правда?** Дай мені ласку, щоб я пізнала правдиву вартість речей, а не лиш так поверховно, як речі перед людським оком виглядають!" — Свята Тереза від Дитятка Ісуса.

"Вчора просила я Пречисту Діву відійняти мій кашель, щоб Сестра Ґеновефа могла спокійно спати в ночі. Але опісля, надумавшись, я додала: "Пречиста Діво, якщо молитви моєї невислухаєш, то я Тебе буду любити ще більше, ніж досі."

Вороги Пречистої Діви

Правдиву подію, що оце про неї хочемо нашим Дорогим Читачам росказати, описав колись дуже докладно Люї Вейот, один із найбільших французьких письменників. Нам здається, що в сьогоднішніх часах, коли всякої безбожности в світі, на жаль, так багато, намножилось, пригадувати людям такі надзвичайні й правдиві факти, як оцей,— річ надзвичайно корисна.

Кількадесять років тому в одній місцевості в горах Піренеях жив дуже вчений і чесний лікар, що називався Доктор Фабас. Власне від того славного лікаря Люї Вейот чув про цю надзвичайну подію, що свого часу зробила дуже глибоке вражіння на мешканцях цілої тієї околиці.

Отже одного разу прибув до Доктора Фабаса один доволі старий чоловік, що мав на нозі понижче коліна дуже велику рану від кулі. Та рана, хоч уже була дуже стара, бо мала вже щось зо тридцять років, ніяк не хотіла гоїтися. Але найгірше те, що черв'яки розмножилися в ній, і ніяк не можна було їх звідти позбутися. Вчений лікар брався вже на всякі способи, щоб рану ту бодай хоч від черв'яків очистити, але всі зусилля його були даремні. Накінець хорий, стративши вже всяку надію, щоб одужати, так лікареві сказав:

"Дайте вже спокій, пане Докторе! Видко, така Божа Воля, щоб я оцю свою нужду аж до самої смерти терпів. Бо ні виходу, ні рятунку мені вже з цього ніякого нема."

"Дійсно," відповів на це лікар: "випадок ваш надзвичайно дивний та загадковий; такої рани, як ваша, я ще в житті ніколи не стрічав, хоч, як самі бачите, я вже не молодий, та й не одну страшну рану доводилось мені вже лікувати."

І ще раз, може вже який двадцятий раз питав доктор свого пацієнта:

"Скажіть мені щиру правду: де ви властиво одержали цю загадкову рану?"

"В Еспанії," відповів недужий: я ж вам уже нераз казав, що в Еспанії. Одначе я вам іще не сказав, чому властиво моя рана не може загоїтися. Тепер я вже рішився всю правду до кінця вам росказати, щоб ви знали, та ще й

другим при нагоді оповіли.

"Отже діялось це року тисяча сімсот дев'ятдесят і третього, в сам гарячий час французької революції; мені було тоді двадцять років, і я силою обставин був змушений пристати до воєнного відділу, що одержав був наказ вирушити до Еспанії. У тому відділі я знайшов двох своїх товаришів, що були з того самого села, що й я. Була з нас дуже весела трійка: Тома, Франц і я. Наші молоді голови були, розуміється, заповнені всілякими революційними гаслами й ідеями. І всі три були ми недовірки, ба що більше: завзяті та запеклі вороги Ісуса Христа й Його святої релігії... Але годі! Така безбожність була тоді загально поширена та модна.

"В дорозі через Піренеї, прибувши до одного гірського села, на велике наше здивування побачили ми велику статую Пречистої Діви. Статуя та була там у такій великій пошані, що не зважаючи на ввесь революційний запал, ніякий безбожник не посмів на неї підняти своєї руки, тому стояла вона ще зовсім ненарушена на своїй гарній підставі з білого мармуру недалеко парафіяльної церкви. Одному з нашої веселої трійки прийшла нещасна думка до голови знищити той "пам'ятник сільських забобонів." У кожного з нас була своя рушниця на плечах. Тома піддав нам гадку стріляти з рушниці в статую. Францові та пропозиція дуже припала до вподоби і він привітав її вибухом веселого сміху. Мені, правду сказати, це ні трохи не подобалось, і я делікатно й несміло старався відвернути товаришів від того злочинного заміру, що моє серце наповнив невимовним жахом. Я нагло пригадав собі свою побожну матір, і на серці в грудях у мене похололо... Завваживши, що я боюся, мої товариші стали весело натягати мене та глузувати собі з моїх "забобонів." Тома вхопив з руки свою рушницю та й стрілив. Куля попала статую в саме чоло. Тоді Франц давай і собі стріляти, та й поцілив статую в груди.

"Ну, друже," закликали тріюмфально вони обидва: "тепер на тебе черга!"

"У мене забракло сили волі, щоб їм опертися; я зняв свою рушницю з плечей, прицілився, й мимоволі заплющивши очі, стрілив, і попав кулею...

"В ногу?" запитав нагло лікар, зацікавлений цим оповіданням.

"Так, куля попала статую в ногу, понижче коліна, в те саме місце, де тепер у мене рана на нозі! Чи розумієте

вже, чому рана моя не може загоїтися?"

"Після того безбожного геройства ми вже збиралися іти далі своєю дорогою, аж тут напроти нас виходить якась старенька жінка та й каже: "Ви, бачу, йдете на війну; але запам'ятайте собі те, що ви тепер учинили, напевно не вийде вам на добро!"

"Тома загрозив старушці, щоб замовкла, бо йнакше уб'є її на місці. Я в душі був сильно лихий сам на себе, що послухав других та й дався намовити до такого огидного вчинку. Франц, хоч і менше зворушений, ніж я, теж не був гордий зо свого злочину. Ми обидва здержали Тому, щоб дав спокій старенькій жінці. Потім ми пустилися далі в дорогу, але доброго гумору вже не могли віднайти аж до кінця тієї днини.

"Ввечері ми вже були злучилися зо своїм регіментом, а кілька днів опісля виступили вже в бій проти ворога. Мушу признатися, що на фронт ішов я з невеселим переконанням, що йду, наче засуджений на смерть. Ввесь час не сходила мені з гадки прострілена статуя Пречистої Діви. Одначе все пішло нам того дня якнайкраще. Ми тим разом мали над ворогом доволі гарну перемогу, а мій товариш Тома навіть відзначився в бою справжнім геройством. А ввечері, коли вже ворожі лави були заломані, і бій притих, і наш генерал приказав нам уже здержатись від дальшої атаки,— тоді нагло й несподівано почувся ще один вистріл із рушниці, і мій земляк Тома повалився, як довгий, додолу, лицем обернений до землі. Ми з Францом кинулися рятувати його; та він уже був без життя. Ворожа куля поцілила його була в чоло межи очі, в те саме місце, де кілька днів перед тим, він був прострілив статую. Ми мовчки поглянули собі взаємно в очі, Франц і я, а обличчя наші стали бліді, мов смерть.

"Тієї ночі я не міг заснути ні на хвилину. Франц, що недалеко мене лежав, теж неспокійно перекидався на своїй лежанці з боку на бік. Я тільки того чекав, щоб він до мене заговорив; я був би йому піддав гадку молитися; але тому, що він увесь час завзято мовчав, я не посмів звертати розмови на таку делікатну справу, як молитва.

"Другого дня вранці ворог виступив проти нас із подвійною силою. Побачивши здалека ворожі відділи, Франц, ухопивши мене за руку та промовив:

"Сьогодні черга на мене; маєш щастя, що ти гірше цілив у статую, ніж ми!"

"Нещасний Франц не помилявся.

"Того разу ми мусіли відступати під напором ворога. Минали години за годинами, багато наших вояків падало по дорозі, а ми з Францом усе ще були цілі й ненарушені. У серці в нас почала будитися надія, що може кара Божа нас обмине. Але даремно. З одного рова, де лежав якийсь смертельно ранений еспанський вояк, почувся раптом вистріл, і мій нещасний Франц упав, мов підкопана билинка, на землю. Куля прошила йому груди наскрізь. Ах, любий Докторе, якби ви були бачили, яка то страшна та його смерть була! Він у страшних болях качався ввесь час по землі, та й благав, щоб до нього покликати священика. Але ті, що слова його чули, тільки насмішливо знизували плечима, аж поки він, бідний, у невимовній розпуці не сконав. Ми залишили його там на дорозі.

"З тієї хвилі я вже не сумнівався, що небавом і мене ворожа куля поцілить; тим то рішився я добре приготовитись на смерть. Моя постанова була висповідатись перед першим священиком, що мені доведеться його стрінути по дорозі. Та, на жаль, священика ніде не пощастило мені стрічати. А тим часом війна в Еспанії стала поволі притихати, небезпека смерти з дня на день ставала менша, і так мало-помалу я перестав пякатися, а вкупі зо страхом розвіялись і мої побожні постанови.

"Мій регімент одержав тим часом наказ вертатися назад до Франції. Я вже тоді мав ранґу капраля, і ні трохи не думав ні про свій злочин, ні про кару, ні про покуту. Про те все нагадав я собі нагло аж тоді, коли ми знов переходили через село, де була поранена статуя Пречистої Діви. І власне в тім селі діткнула мене рука справедливого Бога. Не знати, як властиво пояснити той факт, але досить того, що хтось із наших вояків тоді вистрілив (мабуть зовсім нехотячи) і куля поцілила мене в ногу, як самі бачите. Так сповнилося пророцтво старенької жінки, (що була свідком нашого святокрадства):"Ви, бачу, йдете на війну; але запам'ятайте собі: те, що ви тепер учинили не вийде вам на добро!" Два мої товариші вже були мертві, а я—скалічений.

"Одначе рана моя, на перший погляд, зовсім не виглядала страшна. Оглянувши її лікар, заявив, що по кількох днях, перебутих у шпиталі, вже буду цілковито здоров. Мені й самому так тоді здавалося. Яке одначе велике було здивування лікаря, коли незабаром побачив, що в рані почали розмножуватися черв'яки! Спробувавши всяких можливих способів, щоб мою рану від тих черв'яків очистити, здивований лікар лиш руками безрадно розвів, кажучи, що способу на це він не знає.

"І так уже тридцять років мучуся я з отою страшною раною. Ах, скільки ріжних лікарів я вже радився, скільки всякого зілля та масти купував,— так усе надармо. Одначе, хоч я і прошу Бога, щоб мене помилував, і хоч не трачу надії на Боже милосердя, то все таки мушу признати, що моя страшна рана віддала мені великі прислуги. Вона цілющим ліком була насамперед для моєї бідної душі, а потім і для других. І коли прийду я накінець до своєї вічної мети так, як я цього сильно сподіваюся, то це буду завдячувати своїй надзвичайній рані. Тоді зовсім не буду вважати це за велике нещастя, що я тут на землі не міг ходити просто, а мусів палицею підпиратися. І хоч я вже сильно сумніваюся, чи вдасться мені ще цю рану загоїти, то все таки я ніякого сумніву не маю, що Господь Бог буде для мене добрий, ласкавий. Я маю сильну надію, що буду мати невимовне щастя в Божій ласці умерти колись, бо за мене напевно молиться і перед Сином своїм сердечно заступається Та, що її я в нещасній молодості своїй так страшно зневажив."

Місіонар і Поганин

Отець Клавдій Ферро, що довгі роки працював на місіях у Японії, росказує таку пригоду:

Одного разу, їдучи потягом, витягнув я з кишені свій старий часослов та й став молитися. В часослові, як звичайно, було чимало побожних образців, а найкращий між ними був образець Пречистої Діви з Дитятком Божим на руках. Подорожній, що коло мене з лівого боку сидів, завваживши той прегарний образець, так до мене промовив:

—Чи ця чудова женщина—ваша дружина?

—Ні, добродію,— відповів я йому,— це моя мати.

—О, так!... А оте прекрасне дитя, що в неї на руках,

то певне ваш молодший брат?

—Ні, добродію, це мій старший брат.

Можна собі легко уявити, як незвичайно здивувала незнайомого мого сусіда ота моя відповідь. Він якийсь час сидів тихо, не відзиваючись до мене ні одним словом, наче старався розгадати дивну загадку. По хвилі немов зрозумівши, в чім річ, незнайомий так промовив:

—О, тепер мені ясно,—ця фотографія була зроблена ще тоді, як брат ваш був маленький!

—Так, добродію, відповів я на це.

—А скільки років тепер вашому братові?

—О, вже тисяча й дев'ятсот років проминуло, як він умер!

Тим разом бідний мій сусід уже не сумнівався, що я собі з нього жартую. Він став отже щиро сміятися, а я дуже радо прилучився до того його сміху.

—Ну, добродію, скажіть тепер, як вам подобається моя мати?

—Надзвичайно подобається!— закликав незнайомий тоном глибокого переконання,— вона дійсно чудова, прекрасна!

—О, так, добродію,— докинув я: у всьому світі нема й ніколи не буде женщини кращої й святішої від Неї. І знайте, що женщині оцій світ увесь широкий славу й честь віддає; Вона цариця неба й землі: Її називають Пречиста Діва Марія.

І тоді, завваживши, як дуже мій співбесідник почав цікавитись, я старався по можності вияснити йому науку святої віри про Христа і Його Матір. Незнайомий мовчки слухав мене й, здавалося, ловив кожне моє слово з великою увагою. Шкода тільки, що ми не мали вже багато часу на ту цікаву розмову, бо потяг незабаром доїхав до кінцевої стації, і треба нам було, на жаль, розійтися.

А все таки я маю надію, що та коротка наука про Христа й Його Пречисту Матір не останеться безкорисна для того бідного поганина. Адже він із таким сердечним уподобанням дивився на Її образ святий, і так щиро похвалив Її надземну красу та красу Її любого Дитятка! З вдячности за оте його щире признання, за оту похвалу й честь, що він Їй несвідомо віддав, Божа Мати може знайде в своєму материнському серці таку ласку, що бідного поганина в щасливу хвилю просвітить і до Божого царства допровадить...

ПЛАЩ РОЗДЕРТИЙ НА ДВОЄ

ДРАМАТИЧНА КАРТИНА

ОСОБИ: **Убогий чоловік** (старий)
Ангел, покровитель Галлії
Ангел Хоронитель Мартина
Три римські вояки:
Мартин (оглашений)
Гермес (християнин)
Северій (поганин)

(Дія відбувається в опущеній хаті недалеко міста Аміен, при славному гостинці Агрипи. В кутку видно піч, а біля неї чималу купу сухого ріща. В печі палахкотить вогонь. Коло стіни стоїть кілька стільців із недбало обтесаних дощок. Хата освітлена великим смолоскипом.)

Перша Ява

Северій сам, потім **Гермес.**

Северій (докидає ріща до вогню): Клянуся богом Бакхом, що оцей проклятий край так само холодний, як і снігова країна Аллоброгів! Щастя, що бодай вдалося стрінути оцю нужденну колибу при дорозі, а то прийшлося б таки добре зубами кланцати та всім тілом від холоду тремтіти! Ах, уже давно не бачив я такої лютої холоднечі! Мабуть бог Єол повипускав із печери всі свої найстрашніші вітри... (Хвилину мовчить) ... Ну і ані Гермеса ще не видко, ані Мартина... Дивні люди! Завжди на ногах, завжди вірні своїй службі... Правдиві ревні вояки! І чого вони властиво за свою вірність та ревність сподіваються?... Але нехай собі роблять, як хочуть,—побачимо, що з того вийде.

Гермес (увіходить): О, що бачу! Вогонь! Ах, направду вогонь! Саме небо надхнуло тебе, Северіє, таким щасливим помислом!

Северій: Яке небо?! Небо тут зовсім ні при чому! То страх перед смертю від лютого морозу порадив мені мерщій розвести цей вогонь. Ну, і як же подобався тобі твій прохід! Трохи холоднуватий— правда?

Гермес (гріючись): Ах, мало чоловік не закостенів від того морозу! Але що ж: служба!...

Северій (поважно): Ніколи не спішись робити того, що його можна відложити на пізніше!

Гермес (сміючись): Ну, ну: як бачу, гарні в тебе засади!

Северій: Гарні, чи негарні,— мені однаково: аби тільки вигідні й практичні були. Ці засади мені виходять на користь.

Гермес: А римським легіонам на загибіль...

Северій (глузуючи): Ну, і що з того? Що нас, Гермесе, обходять римські легіони, римська армія, та й сам славетний Рим? Будьмо раз щирі, та й говорім просто без облуди: Ось наприклад ти сам родом аж із Греції, Мартин із Панонії, а я з Нумідії. Тим то римські орли та й усі інші воєнні відзнаки не можуть пригадати нам нічого іншого, як тільки наше нещасне невільництво, та й поневолення рідних народів. І якщо замість римського кесаря запануе тут якийсь інший ворог, то що ж ми властиво на цім стратимо?... Отже?

Гермес: Не забувай, що ми склали врочисту присягу!

Северій: Так, але й ти не забувай, що ми склали її на ту ворожу зброю, що розторощила наші народи. Ненаситні та пажерливі римські орли розшарпали нам нашу батьківщину. Хай отже за те будуть тричі прокляті!... А я завжди своє повторяю та й повторятиму, що батьківщина наша тільки там, де нам добре. Але ось подай мені ще трохи дров,— треба хоч загрітися.

Гермес (подаючи йому ріща): Ну, ти вже як напалиш, то напевно подушимось тут...

Северій (поправляючи вогонь): Ех, не плети дурниць! Обличчя в тебе, мов боз посиніло від морозу, та й зуби кланцають, аж лячно слухати... А все те через дурну твою ревність та вірність, що за неї ніхто тобі ніякої нагороди не дасть. (Гермес показує рукою небо). Що?! Боги?!... Ах, дурний, хто ще надію на них покладає... Та й хто там властиво знає, чи взагалі існують які боги... Правда, ви, християни, сильно вірите, що ваш Бог існує.

Гермес: Ми не тільки в Нього віримо, а ще й любимо Його.

Северій (здивований): Це справді виглядає мені дуже дивне. Я розумію, що можна Бога деколи боятися, можна жертвами переблагати його, можна навіть служити йому, але любити його,—о! це вже ніяк не може поміститись в моїй голові. Не розумію, як може Бог домагатися від вас чогось подібного.

Гермес: Він перший нас полюбив.

Северій (задумавшись): О, так. Ти мені про це росказував уже... Ваш Бог страшенно терпів... Він умер, розп'ятий на хресті, за панування цісаря Тиберія... Одначе то вже стародавня історія. Ті, що його тоді бачили, як він за них мучився могли

дійсно любити Його; але ви?! Любити когось, що тому триста років помер?!

Гермес: Северіе, наш Бог не мертвий, а живий!

Северій: Живий? О, так, я чув про цю історію... Одначе трудно повірити в те його воскресення. А навіть коли б це дійсно правда була, то все таки його тепер уже нема.

Гермес: Він повсякчасно між нами живе, і не покине нас аж до кінця віків.

Северій: Не розумію цієї дивної загадки. (Хтось стукає в двері). Хто це такий? Прошу! (Двері відчиняються). Ну, хутче, хутче, ходи до середини, й зачиняй, бо інакше морозу напустиш повну хату, що позамерзаємо.

Друга Ява.

Ті самі й убогий чоловік

Северій (безсердечно): Звідкіля ти, чоловіче, тут узявсь? Та й чого тобі треба?

Убогий: Хочу трохи загрітися.

Гермес (робить йому місце): Ходи сюди, ближче до вогню.

Северій (брутально): Чи ти, Гермесе, здурів, чи що?! Хіба ж ми будемо ночувати в себе всіляких волоцюг, що снуються здовж гостинця Агрипи? Ця колиба й для нас трьох уже доволі тісна, то на якого біса нам іще четвертого непрошеного гостя?

Гермес (співчуваючи): Слухай-но, Северіе, Мартина ще покищо нема. То що ж нам це зашкодить, коли оцей бідак на його місці трохи побуде та й погріється. (До вбогого): Приступи, друже, ближче до вогню,— загрійся!

Убогий (поважно): Спасибі тобі. За те, що сьогодні ти для мене робиш, одержиш стократну нагороду в свій час.

Северій (регочучи): Ну, чи чував хто таке? Стократну нагороду, кажеш? Від кого це?

Убогий (врочисто): Від Того, що сірих горобців у чистім полі годує, та й про найменшу мушку в повітрі пам'ятає. Від Того Небесного Отця, що нічого не залишає без нагороди, та всещедро платить навіть за склянку води, навіть за дрібку тепла.

Гермес (робить на серці знак святого хреста): Чи ти, чоловіче, може з наших?

Убогий: Так.

Северій (не завваживши святого знаку): З наших?!... Ну, вже що ні, то ні!... Я перший знайшов оцю колибу при дорозі. І навіть не думаю робити з неї притулок для всяких волоцюг. Ну, чоловіче, вже досить нагрівся ти коло мого вогню, а тепер гони на чотири вітри, щоб навіть духом твоїм тут не пахло!

Гермес: Северіе, прошу тебе,— змилуйся!

Северій (роздратований): Ні, досить мені вже твоїх дурниць!

Убогий (благально): Там на дворі мороз такий страшний, і вітер аж до кости проймає.

Северій (глузуючи): Ну, ну, не бійся так дуже, біда тебе так хутко не вхопить...

Убогий (звернувшись до Гермеса): Ну, то хоч ти змилуйся надо мною, і дай мені в щонебудь загорнутися. Моя нужденна одежина, як бачиш, уже геть розлетілася. Лютий мороз крізь кожну дірку січе й кусає.

Северій (далі кепкуе собі): Ну, ще чого не бувало! Після вогню, ще одежі хоче. Ось до чого доводить нерозважне милосердя над волоцюгами. Але добре тобі так, легковірний Гермесе! Будеш на другий раз слухати моеї мудрої ради.

Гермес (лагідно до вбогого чоловіка): Брате, я хотів би тебе задержати коло себе. Одначе, я тут не господар,—я мушу слухати приказів оцього другого. А він, як бачиш, не позволяе. Щодо одежі, якої в мене просиш, то, на жаль, мушу тобі сказати щиру правду, що я нічогісінько не маю.

Убогий: Чим же в ночі накриваешся?

Северій (обурений): А то влізлива біда!

Гермес: Оцим плащем, що навіть не мій, а цісарський, та й оцим покривалом, що походить від одного купця з Лютеції.

Убогий (настае): Оце покривало твоє. Будь такий добрий, дай мені його.

Гермес: Не можу, брате... (Сам до себе): Давати милостиню з того, без чого можна обійтись,— це я розумію. Але віддати комусь те, що мені самому конче потрібне,— це було б зовсім нерозумне.

Убогий: Отже не хочеш порятувати мене?

Гермес (несміло): Хочу, брате, але, на жаль, не можу. Сам бачиш моє положення. Але можеш іще хвилину задержатись коло вогню та загрітися.

Северій (лютий): Ах, Юпітером клянусь, що довше цього не стерплю. Чи ти, волоцюго, підеш собі вже раз до біди, чи силоміць мушу тебе звідсіль проганяти?!

Убогий (простягаючи руки до вогню): О, якби ти знав великий Божий дар!

Гермес (завваживши дивні знаки на руках убогого): Що це за знаки такі в тебе на долонях?

Убогий: Знаки з колишніх ран.

Северій (зацікавлений): Хіба ж ти був вояк?

Убогий (лагідно): Ні... Я ніколи людської крови не проливав ... Хіба свою власну.

Гермес (неспокійний): Що? що? Що ти кажеш? Не розумію тебе... (Тимчасом убогий чоловік іде до дверей, і там, простягнувши руки навхрест, нагло щезае.)

Третя Ява

Северій, Гермес

Гермес (кричить голосно): Господи, мій Боже! (кидається за вбогим навздогін).

Северій: Ну, і здурів хлописько, цілковито здурів. Ах, дивні голови в тих християн! (По хвилі—сміючись). Здається й несогірші люди вони, вірні, хоробрі, услужні, але що з того, коли в кожного з них у голові п'ятої клепки недостае. Їх релігійні мрії геть чисто подіравили їм мозок. (До Гермеса, що вертається): Ну, сиди ж тепер, Гермесе, спокійно, й не рипайся! Вже й так напустили ви в хату лютого вітру й морозу.

Гермес (глибоко задуманий): А вбогий той так якось нагло й несподівано щез, мов під землю запався... Дивне диво.

Северій: Не бійся за нього. Він уже десь у рові спокійно собі спить. Біда його не вхопить.

Гермес (зажурений): Я таки повинен був йому відступити своє покривало. Може бути доведеться йому там замерзнути цієї ночі.

Северій: Мав би замерзнути ти, то вже краще хай він замерзне. А зрештою ти чоловікові тому зовсім нічого не винен.

Гермес (таємниче): А може й винен,— хто знае?

Северій (здивований): Як? Хіба ж ти його знаеш?

Гермес (щораз більше неспокійний): Можливо, що я повинен був його пізнати.

Северій (нетерпляче): Ех, дай уже мені спокій з твоїм загадковим балаканням! Юпітером клянусь, що від якогось часу говориш, мов надхненна Сибілла на своїм пророчім триніжку. Забудь уже раз про того нещасного! Ти поступив із ним, як годиться людині розумній.

Гермес (засоромлений): Але не так, як лицює християнинові.

Северій: То хіба християни зобов'язані скинути з себе останню сорочку й віддати її першому ліпшому?... Гарна мені це релігія... нема що й казати! Та по-моєму це не релігія а зорганізоване божевілля... Одначе що воно таке, що нашого Мартина десь не видко... Що могло б із ним трапитись? Він же ані не впивається, ні в розпусту ніяку не вдається, ані гри ніякої не любить... (Якийсь час дивиться на Гермеса). Ну, і що мені нещасному з такими товаришами робити: один десь поночі пропадае, а другий ось глибоко замислився,— мабуть про місяця ясного мріе... або про свого жебручого діда... А мене з того всього вже й нудьга береться. От треба трохи вина проковтнути, то може на серці повеселішае. (Витягае з клунка шкіряну пляшку

з вином, і п'е. Мовчить кілька хвилин, а потім каже): Гермесе, ти спиш?

Гермес: Ні... На дворі, здається, стало якось спокійніше, і небо, бачу, прояснюється.

Северій (сміючись): Та що ти, дурний, небом журишся. Боїшся може, щоб ясні зорі не померзли?

Гермес: Там такий мороз, що каміння від нього тріскає, а той убогий чоловік...

Северій (нетерпляче): Ну, і ще про нього не забув? Богом Меркурієм клянусь, що той нужденний жебрак геть чисто відібрав тобі здоровий розум.

Четверта Ява
Ті самі й Мартин

Мартин (весело): Вітаю вас, друзі! Ох, який гарний вогонь!

Северій: Ну, й нарешті приволікся ти! А мені вже трохи навкучило тебе так довго дожидати. Отже слухай, що тобі скажу: По перше, тут у хаті буде тобі далеко краще, ніж надворі. А по друге, допоможеш мені забути всі ті дурниці, що зродились у голові оцього мрійника. (Показує рукою на Гермеса).

Мартин (здивований): Які дурниці? (Затирає закостенілі руки). Здається, такої гарної ночі, як сьогоднішня, я ще зроду не бачив. Усе небо ясними зорями сяє, аж горить. Одначе мороз від того, мабуть іще міцніше тисне.

Гермес (неспокійний): Чи не стрічав ти по дорозі якого вбогого чоловіка?

Мартин: Так, стрічав...

Северій: Ах, знов та стара історія! Бачиш, Мартине, він уже знов до своїх сумних думок вертається.

Гермес: Ні, я не вертаюся, бо я їх ні на хвилину ще не покинув. Скажи, Мартине, де він тепер, той убогий чоловік?

Мартин: Не знаю. Мабуть уже дійшов до міста Аміен. (Простягає руки до полум'я).

Северій: Ти! Слухай-но, ти: покажи мені, що це в тебе за плащ такий!

Мартин (ніяково): Та нащо тобі його?

Северій: Хочу подивитися, бо він виглядає ніби роздертий. (Встає й уважно придивляється до плаща). Та що я кажу: роздертий? З нього заледве половина осталася... Гей, що це таке? Чи тебе де розбійники напали?

Мартин: Ні.

Северій (показуючи плащ): То може який нещасний випадок трапився?... Ну, й справді чудасія!... Ця половина плаща виглядає зовсім так, наче б її хто мечем відрубав. О, так, усіми богами клянусь, що вона дійсно мечем відрубана.

Мартин (спокійно): Так, це правда.

Северій (недовірливо): Гей, покинь таємниче балакання, й говори ясно: Я ж твій наставник, і маю право знати про цю справу.

Мартин: Добре, я все роскажу. Я виповнив уже був приписану службу, і мав вертатися мерщій у хату, аж на дорозі приступив до мене той убогий чоловік.

Гермес (радісно): Слава Тобі, Господи!

Северій (сердито): Мабуть той сам голодранець, що й у нас був!

Мартин: Прошу тебе, не зневажай його... Він мене так сердечно просив... Він усім своїм тілом тремтів від холоду. А в мене навіть одного денара в кишені не було. Тільки оцей плащ ще на плечах теліпався. "Друже," промовивя до того бідолаха: "Те, що маю, в ім'я Боже, тобі даю, або радніше ділюся ним з тобою." вхопивши свого меча, розрубав я оцей плащ по половині. Ось, і вся моя пригода.

Гермас: Хай же Господь благословить тебе за це! Ти направив мою провину.

Северій (щораз більше здивований): Бачу я, бачу, що їм обом у голові вже перевернулося. Один жалує й кається біда знає, чого,— а другий божевільні милостині роздає... Що ж скаже на це взавтра наш центуріон?

Мартин: Я про це зовсім не думав.

Северій: Побачиш, що батоги тебе не обминуть. У нас за таке карають строго. Я, розуміється, прискаржувати тебе не буду, але ж ця річ сама йому впаде в око... Принаймні видумай якусь імовірну історію, то може якось викрутишся.

Мартин: Нам, християнам, говорити неправди неможна.

Северій (здвигаючи плечима): На, маєш!... Щораз краща історія! Ну, як собі хочеш; сподіваюся, що батоги наженуть тобі кращого розуму до голови.

Мартин: Ісус Христос, мій Бог і Спаситель, за гріхи мої добровільно піддався лютим батогам; Він і мені допоможе цю кару терпеливо прийняти.

Северій: Чи він також приказав вам давати милостиню з того, що не ваше?

Мартин: Ні. Одначе він домагається від нас милосердя супроти ближнього, навіть коли те милосердя нас трохи коштує. Гроші за плащ я верну зо своєї військової платні.

Гермес (засоморлений): Я поможу тобі цей довг сплатити... Я дуже зле поступив... Той убогий чоловік просив у мене покривала, та я рішуче відмовив. Я боявся холоду. О, нікчемний з мене боягуз, хоч я й вояк, а до того ще й християнин. Ти, Мар-

тине, краще від мене зрозумів Христову Євангелію, хоч ти щойно тільки оглашенний.

Северій (сердито): Ну, досить уже, досить тієї балаканини! Що сталося, того вже завернути не можна. Отже спім! Мій плащ, на щастя, цілий, буде в що наніч загорнутися... А вам бажаю солодких мрій. (Далі буде).

КОЛИ ЧОГО НЕ ЗНАЄТЕ, ...СПИТАЙТЕ В ТИХ, ЩО ЗНАЮТЬ!

14. Питання: Чи нема в тім ніякого зла, коли хто молиться, лежачи в ліжку?

Відповідь: Це залежить від обставин. Коли наприклад хтось хорий і годі йому встати, то ясна річ, що навіть тіни ніякого зла в тім нема, коли він молиться в ліжку. Бо ж краще вже ббдай у ліжку помолитися, ніж зовсім опустити молитву.

Одначе робити так без відповідної причини— не годиться. Молитва, це розмова з самим Господом Богом, і тому повинна відбуватися завжди з великою пошаною. Коли ж хто без жадної причини має звичай молитися тільки в ліжку, то це невеселий знак, що ані сильного духа віри, ані великої пошани для Господа Бога в нього нема. Якби наприклад якийсь великий достойник приходив до нас що вечора на коротку розмову, щоб ласкаво послухати, чого нам треба,— то ми напевно не посміли б прийняти, його недбало розвернувшися в ліжку, хіба що якась конечність нас до цього змусила б. Отже пильно зберігаймо прекрасний наш християнський звичай молитися зо зверхніми ознаками пошани, цебто навколішках або принаймні стоячи. Навіть коли по цілоденній праці почуваємо себе трохи втомлені, не

занедбуймо стати до молитви навколішках бодай на дві-три коротенькі хвилини. Коли ж опісля, по тій короткій вечірній моливі положимось до ліжка, то не біймося тоді далі до Господа Бога і в ліжку побожно промовляти, поки сон надійде. Дуже гарна це річ отак із тихою молитвою на устах уночі засипляти. Ніякої зневаги Божої в цім нема, бо ж Господь Бог добре знає, що ми немічні та й навколішках усю ніч молитися не можемо.

15. Питання: Багато на світі всяких релігій; так багато, що тяжко їх усіх зрахувати, а ще тяжче запам'ятати. І дивне диво: кожна з тих релігій має себе за правдиву, непомильну та Божу. Та ясна річ, що всі вони від Бога походити не можуть. І власне тут розпочинається моя трудність: По чім властиво можна легко та певно пізнати котра релігія походить від Бога? Я хотів би на це питання мати відповідь поможності якнайпростішу, щоб легко було її запам'ятати, та й іншим при нагоді подати.

Відповідь: Щоб напевно можна сказати, що якась релігія походить від Бога, а не від людей, то на це треба мати якийсь Божий знак, цебто такий знак, що тільки Всемогучий Бог може його дати, а ніяка інша істота підробити його не всилі. Коли наприклад бачимо, що якась релігія сильно зорганізована, що будує величаві святині, має гарний спів, прекрасні церемонії, і таке інше, то це все справді може нам подобатися, але це ще не є той певний та непомильний Божий знак, що по ньому розпізнаємо правдиву релігію. Творити сильні організації, будувати величаві святині, плекати чудовий спів, і робити гарні церемонії та паради,— це все тільки людська річ, тільки людський знак. Чому? Тому що людська сила може створити його. Та щоб розпізнати правдиву релігію, треба мати знак не людський, а Божий. Той Божий знак називається чудо.

Коли хто правдивої релігії ще не знайшов, але щиро шукає її, хай тільки пильно розвідає, в котрій релігії чуда діються. А коли переконається, що по сьогоднішній день великі та надзвичайні чуда трапляються в Люрд,Льорето, Сент-Ан-де-Бопри та інших славних чудотворних місцевостях католицького світу, хай буде зовсім певний, що знайшов правдиву релігію. Бо все на світі людська штука може підробити. Одначе чуда не тільки штука людська, але навіть діявольська підробити не всилі. Отже там, де направду чуда діються, там справді є Палець Божий, там правдива релігія.

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Посвячення Історичного Памятника в Стюартбурн, Ман. —Першою українською католицькою церквою в Манітобі була церква св. Духа в Стюартбурн, збудована 1898 р. на площі дарованій на цю ціль М. Думанським. Згодом ця церква згоріла й церковну

Преосвященний Кир Ніль Николай Саварин, ЧСВВ., посвячує памятник. По правій стороні Преосвященного стоїть місцевий парох о. Іван Калуський.

площу перемінено на цвинтар. В 1911 збудовано на її місце другу церкву, Пресв. Тройці, що стоїть недалеко від місця, де стояла перша церква.

Парохіяни церкви Пресв. Тройці, щоби показати свою вдячність до піонірів, що збудували першу церкву в Манітобі, та щоби лишити віковий монумент для грядучого українського покоління, поставили на цьому місці де стояла колись перша церква св. Духа, величавий памятник, посвячення котрого довершив в неділю, 8 серпня 1943 Преосвященний Н. Н. Саварин ЧСВВ.

Як бачимо на знимці, памятник збудований з гранітних округлих камінів, має форму піраміди, яку завершує український хрест, яких сотки тисяч стоять в Галичині на гробах Січових Стрільців, що своє життя віддали за волю України. Памятник високий на 14 стіп, на вмурованій таблиці знаходяться слова по українськи й англійськи: "В честь українських католицьких поселенців, котрі на цьому місці побудували 1898 р. першу церкву в Манітобі. Стюартбурн, 1943."

Святочні торжества посвячення почалися архієрейською Сл. Божою, котру відправив Преосвященний Ніль в церкві Пресв. Тройці. Опісля достойний Владика, в асисті о. І. Калуського і в супроводі многотисячної маси вірних, удався перед памятник, де відбулося посвячення. По посвяченні, в парохіяльній салі, був величавий бенкет, підчас котрого промовляли: Преосвященний Ніль, що представив заслуги й працю українських піонірів для Канади, Католицької Церкви й українського народу; І. Пробіжанський, найстарший поселенець в Стюартбурн, котрий, представивши життя перших піонірів, взивав сучасне покоління до праці й любови; посол І. Соломон поґратулював парохіянам Стюартбурн за їх історичне діло. Накінець о. І. Калуський подякував Преосвященним і усім присутним за прибуття.

Велике і величне діло довершили парохіяни церкви Пресв. Тройці в Стюартбурн. Належиться їм і їхньому парохові о. І. Калускому велика честь. А їх слідами повинні піти ті наші парохії в других провінціях Канади, де були збудовані перші українські католицькі церкви. Честь Вам парохіяни церкви Пресв. Тройці в Стюартбурн!

Новий Український Тижневик в Аргентині.— Дня 10 червня 1943 появилося в Буенос Айрес перше число українського-культурного-інформаційного тижневика Перелом. Число має 10 сторінок, а редаговане А. Білопольським.

3,000 прочан на Відпусті в Йорктоні, Саск.— Цьогорічний великий Відпуст в Йорктоні в монастирській церкві Отців Редемптористів відбувся з прекрасним успіхом. Многі св. Служби Божі, численні приступлення до св. Тайн і Слово Боже, що його голо-

сив о. місіонар 6, 7 і 8 липня, були часом великих Божих благодатей і духовних користей для вірних почитателів Пречистої Діви Марії, що приїхали з ріжних сторін Саскачевану й Манітоби. Тисячі вірних християн католиків тут перед чудотворною іконою Матери Божої Неустаючої Помочі відновили свої приречення живої віри й любови до Господа Бога, віддали себе під Її покров, щоб витревати в своїх добрих постановах.

Мимо прикрих комунікаційних обставин, на відпусті можна було нарахувати три тисячі вірних. Аж любо було глянути як та кількатисячна товпа залягла простору площу між монастирем і друкарнею "Голосу Спасителя" та побожно приглядалась до величавих церемоній торжественної Служби Божої з дияконами, що її відправлено на високій, гарно на це приладженій та прикрашеній трибуні.

Всі науки проповідував о. Володимир Краєвський ЧНІ. Проповіді голосив о. місіонар з великим жаром, тому й оставили вони незатерте враження.

В часі відпусту приступило 1,030 прочан до св. Причастя.

Завдяки рухливости українських католицьких жінок Йорктону й околиці кожний з учасників міг легко дістати обід у парохіяльній домівці.

На празник св. Івана Хрестителя 7 липня ц.р. о год. 3.30 пополудні в церковній домівці відбувся ювілейний концерт-академія з нагоди 50-ліття оснування Згромадження Сестер Служебниць ПНДМ. Простора церковна домівка по береги була заповнена прочанами. Діти з Інституту Пресв. Серця Христового під проводом Сестри учительки Марії Сл. ПНДМ, відспівали ряд пісень і віддеклямували кілька деклямацій. В часі цеї академії промовляли Впр. оо. Ст. Бахталовський і Ів. Бала ЧНІ. У своїй промові о. в. Бала вказав на те велике релігійне, народне й культурне добро, що його дає українському народові вже більше як 25 літ Інститут Пресв. Серця Христового в Йорктоні під проводом Сестер Служебниць; вказав на високий рівень науки в цім інституті та заохотив присутних посилати своїх дітей до цеї школи. Впр. Візитатор оо. Редемптористів у своїй промові звеличав заслуги української греко-католицької Церкви для добра українського народу на полі релігійнім, народнім, просвітнім, економічнім і культурнім та вказав на велике релігійне- народне й культурне добро, що його виконали для українського народу в часі 50-ліття своєю жертвенною й тихою працею Сестри Служебниці. З нагоди золотого ювілею оснування Сестер Служебниць о. Ст. Бахталовський вручив Пр. Сестрі Йоанні, настоятельці Сестер у Йорктоні, чек на $850.00 як ювілейний дар від парохії й йорктонського, канорського та рамського округів і других жертводавців, при чім заявив, що збірка ще не закінчена й далі продовжається. Преп. Сестра Настоятелька сердечно подякувала всім жертводавцям за цей красний ювілейний дар.

Перший Конґрес Українського Католицького Юнацтва в Саскатуні 4 і 5 липня, 1943.—Кілька днів перед Конґресом Заряд примістив свою канцелярію в бурсі БУК-а ім. о. М. Шашкевича. Між присутними з комітету були— о. Дрогомирецький, провідник контесту; о. М. Горошко, діевий голова УКЮ, секретарка п-на А. Жук, касієр В. Комарницький, Р. Качур, М. Турчиняк і о. Фірман. 2-го липня рано приїхав о. І. Бала ЧНІ., що богато причинився до підготовки Конґресу. В суботу, 3-го липня був незвичайний рух у бурсі. Від рана зїздилися делеґати й реєструвалися. Реєстрацію переводили п-на А. Жук і В. Комарницький. До вечера зареєструвались 67 делеґатів.

Неділя 4-го липня 1943— прекрасна погода. Ранком приїхали ще жовніри з Британ Колюмбії— всі вдалися до церкви св. Юрія. Парохіяни Саскатуну викінчили гарно церкву в середині та подбали о якнайкращий зовнішній вигляд тоїж. Люди вже зранка зїзджалися до церкви. Коло десятої години церква була переповнена. На Службу Божу прийшов Бриґадіер Трудо, зо своїми двома донечками, в товаристві Всеч. о. Капеляна М. Пелеха, А. Яремовича і Лефтенента П. Воробця. Хор під управою Вол. Гнатюка прекрасно співав. Бриг. Трудо кілька разів підчеркнув: "Ви маєте прекрасну церкву. Ваше Богослуження гарне, а ваш хор на мене зробив гарне враження." Службу Божу відслужив о. Н. Дрогомирецький, а дияконували о. Пасічник ЧСВВ з Вінніпеґу і о. Фірман. Надзвичайно патріотичну проповідь виголосив о. І. Бала ЧНІ., знаний місіонар з Йорктону. — "Любіть Бога, Церкву, свою батьківщину Канаду. Не забувайте за свій нарід! Працюйте й просіть о ласку й благословенства в Бога!" —кликав о. місіонар. Сльози котились з очей матерей, а молодь вслухувалась в звук виразних і історичних слів. Службу Божу закінчено відспіванням "Боже вислухай благання!"

Опісля всі вдались на спільний обід, підготований працьовитими панями під проводом їх голови п-ні Яніцької. Підчас обіду була реєстрація членів, так, що коло 2-ої години на листі списаних було 108 делеґатів— один з Британ Колюмбії, один з Торонта, три з Вінніпеґу, чотири з Альберти. Було пів сотки учителів, учительок і студентів—8 священиків, один капелян, Брат Методій ЧБХШ., два офіцери, представники мійської й фармерської молоді та богато гостей. Між присутніми ми бачими представників молоді зо всіх закутин Саскачевану,— а далі місто-голову молоді Вінніпеґу— Марію Карпець і Всеч. о. М. Пасічника ЧСВВ.

з Едмонтону секр. Пров.Заряду УКЮ Альберти, п-ну Ґ. Гамерник, п-ну Килявську учительку з Равнд Гил, Павла Іваника та Ірину Воркун з Калмар, Альберта.

Точно у годині 2.30 почалось святочне відкриття. По відспіванню молитви, "Царю Небесний," відспівано національний гимн: "О Канадо!" і "О Україно!" Всеч. о. М. Горошко, почесний і діевий голова відчинив Конґрес словами: "—Хочби нарід стратив всі земські добра—державу, майно і дах над головою, то не згине, не пропаде, коли не стратить найбільшого скарбу, а це є молодь. Кликав грецький мудрець: "Дай мені серце молоді а світ буде належати до мене. — УКЮ зродилось зза душевних мрій і бажань молоді зберегти св. віру, українську католицьку Церкву, мову, культуру і честь свого народу.. Ідейні священики, учителі і молодь дали фундамент для існування УКЮ— збудувати організацію без засобів матеріяльних. Перешкоди, трудности не зневірювали Головний Заряд, який вперто і послідовно працював і оце маємо перший Конґрес.... На нас звернені очі всього укр. народу. Від наших нарад, ухвал і рішень в великій мірі залежати будуче зорганізоване життя нашої молоді в Канаді.. Віддаючи честь юнакам і юначкам, що служать в канадійській Армії, присутні на заклик Всеч. Отця хвилевою мовчанкою віддали честь всім героям, що полягли на полю битви за свободу, рівність і братерство— великі принципи демократії.

Кінчив о. М. Горошко— "Хай буде честь і поклін Небесному Отцеві! Хай буде честь і слава Канаді, що ми на волі, вільні сини!— Та хай буде слава Укр. Кат. Юнацтву!" о. М. Горошко покликав на предсідника Б. Л. Корчинського, директора школи в Рама, Саск. Б. Л. Корчинський, як співосновник УКЮ, подякувавши за честь, якою Конґрес його наділив, попросив на писарів—п-ни Г. Гамерник і А. Жук.

В президії засіли: Бриг. Трудо зо своєю донечкою, мейор міста Саскатуну, Лт. П. Воробець, о. Капелян Пелех, Проф. Симпсон, о. І. Бала ЧНІ., Брат Методій ЧБХШ, о. Фірман, А. Яремович. Опісля прочитано привіти: від премієра Мекензі Кінґа, Преосв. Кир Василія і Кир Ніля, о. др. Кушніра і Поручника Данила Жука.

На Конґресі промовляли визначні промовці. Мейор Саскатуну, С. Н. Мекічерн звернув увагу на потребу задержання в Канаді культурних і артистичних цінностей середно-европейських народів. Знову премієр Саскачевану Петерсон сказав молоді, що хочуть брати участь у політичній роботі мусять звернути увагу на дві основні річи— свої здібности й довіря до себе в народі.

Бр. Методій ЧБХШ, довголітний професор у Колегії св. Йосифа в Йорктоні, дав короткий начерк історії української культури й заохочував молодь, щоб вона вчилась пізнавати й шанувати свою рідну культуру в Канаді. Професор саскачеванського університету Ґ. В. Симпсон говорив про обовязки молоді підчас і після війни. Між іншим підчеркнув він вартість релігії й релігійного виховання. Без релігії людина стає "клубком пристрастей"— сказав професор Симпсон. Гість з Вінніпегу п. А. Яремович промовляючи на тему: "Церква, демократія і молодь" сказав, що католицька Церква дає людині особисту гідність й дбає про добробут усіх народів. Між католицькою Церквою а демократичним суспільним ладом нема суперечностей. На молоді, вихованій у релігійнім дусі, що належить до Церкви, лежить обовязок перебудови повоєнного світа й обнови життя суспільности.. Це повинна тямити також українська католицька молодь у Канаді. Командант Саскачеванського Військового Округу, бригадир Трудо говорив про вклад українців у воєнні зусилля Канади. Промовляли ще також і інші бесідники.

В часі мистецького Контесту в честь о. Маркіяна Шашкевича, о. Ів. Бала ЧНІ. виголосив реферат про життя, ідеї та значіння о. Маркіяна Шашкевича.

У звязку з Конгресом відбувся також контест популярности в якому королевою вийшла Анна Шабага зо Саскатуну. Конгрес УКЮ—це гарний обяв творчої праці й організації нашої молоді в Канаді. Так, треба нам організуватись, працювати, боротись, іти вперед, бо тільки тоді можемо мати надію на краще майбутне.

Йорктон, Саск.—29 липня ц.р. брат новик Андрій Бараник в монастирській молитовниці оо. Редемптористів зложив дочасні обіти: убожества, послуху й чистоти на руки впр. о. візитатора Ст. Бахталовського.

В неділю 22-го серпня, ц.р. відбулося торжество облечин. Після Служби Божої в церкві Матері Божої Неустаючої Помочі, Василь Гуменюк, Василь Айнгорн і Петро Брицький, учні Колегії оо. Редемптористів у Роблин, Ман., прийняли з рук впр. о. Ст. Бахталовського монашу рясу, хрест і вервицю та розпочали одноріч-ний новіціят.

Дай Боже, щоб ці молодці витривали в монашому покликанні, стали місіонарями в Чині оо. Редемптористів і трудилися на славу Божу та добро українського народу.

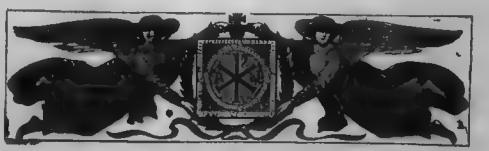

ПАРОХІЯЛЬНИЙ БАЗАР У КАЛДЕР, САСК.

День 28 серпня, Успення Божої Матері, це храмовий день нашої церкви. В цей день ми мали відправу, як кожного року, але кромі відправи ми мали дещо більше. Відправа була на сам храмовий день, в суботу 28 серпня, а також в неділю 29 серпня. Було двох священиків, наш парох о. Копяківський ЧНІ. і до помочі о. Ст. Олійник ЧНІ. По відправах в церкві наше жіноцтво приготовило перекуску для людей, по ній відбувався базар. Була гра в бінго, колесо щастя, продажа ріжних річей, продажа базарових тикетів. Через оба дні всі люди дуже гарно інтересувалися базарем і брали участь у нім. Коли пишу цю допись, то ще не зроблено повного рахунку, одначе можу сподіватися, що цей наш перший парохіяльний базар принесе нам чистого доходу понад $550.00. Докладний рахунок базаровий комітет подасть парохіянам на слідуючій відправі, що буде в неділю 19 вересня. Цей базар устроїлося на поправу й малювання нашої церкви, тому не гільки наші парохіяни, але також інші люди жертвували дуже радо річи на базар. Отсею дорогою хочу подякувати в імени парохіян і в імени базарового комітету всім тим, що чимбудь причинилися до успіху нашого базару. Дякую Пр. о. Н. Копяківському ЧНІ., нашому парохові, що заохотив нас, щоб ми такий базар урядили, та що подав нам свої цінні вказівки. Дякую Пр. о. Ст. Олійникові ЧНІ, що підчас двох днів, помагав нашому о. парохові в церковних відправах. Щира подяка належиться базаровому комітетові, що дуже багато натрудився. Дякую всім тим, що позабирали базарові книжечки й їх розпродували, як також тим, що тикети купували. Дуже щира подяка й признання належиться нашому жіноцтву, що перекуску приготовляли, та всіх людей годували через два дні. Дівчатам і хлопцям також сердечно дякую; Дівчатам, що мали відвагу зближатися до людей з базаровими тикетами й їм їх продавати, а хлопцям і старшим людям, що не жалували свого горла й запрошували до участи в базарі. Як велике заінтересування було нашим базаром, нехай послужить цей факт, що пані Євдокія Фик здобула рекорд в розпродажі базарових книжечок, бо продала сама аж 62 книжечки. Ми горді з того, що нам так успішно удався базар. В нашій парохії буде яких 40 членів, але з базару нам прийшло понад $550. То значить, що коли ми слухаємо доброї ради й коли є співпраця між людьми, то можна доконати великих діл. Не хочу хвалити своїх парохіян, але скажу, що вони добрі й послушні свому о. парохові, та коли о. парох до чого нас заохотить, все нам удається. Тому ще раз сердечно дякую в імени парохіян і базарового комітету всім тим, що чимбудь помогли нам урядити цей базар з таким гарним успіхом. Нехай Господь всіх вас надгородить стократно. — **Павло Брицький,** гол. базарового комітету.

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Складаю найсердечнішу подяку Матері Божій, Серцю Христовому й Дитяткові Ісус, за вислухані молитви й привернення здоровля мому татові, на котрого лікарі вже були зовсім стратили надію.

Ст. Клер, Па., Марія Кузьо.

Складаю найсердечнішу\подяку Матері Божій, Дитяткові Ісус, Найсв. Серцю Христовому й Душам в чистилищі за вислухані молитви й многі ласки. Най буде Бог прославлений в своїй безконечній доброті. Ст. Клер, Па., С. Константина П.Н.Д.М.

Складаю прилюдну подяку Пресв. Серцю Ісуса й Матері Божій Неустаючої Помочі за виздоровлення й отримання многих ласк.

А. Філяс.

Прилюдну й найсердечнішу подяку складаю Матері Божій Неустаючої Помочі, Пресв. Серцю Христовому й св. Йосафатові, за отримані ласки. Особливо за те, що я перейшла свої іспити; я була дуже перестудилася місяць перед іспитами. Так довго то тягнулось, що тиждень перед ними, я дістала "sinus infection". Доктор сказав іти до ліжка, бо не зможу писати. Одначе я щиро молилася і що? Виздоровіла, написала й перейшла. Ось примір другим—віра й молитва напевно поможуть всім! Залучаю $2.00 на Сл. Божі за душі в чистилищі, а $1.00 на прес фонд Голосу Спасителя. А. М.

Дякую Пресв. Серцю Христовому й Пренепор. Діві Марії за особливіші ласки за видужання з тяжкої недуги, і притім складаю $1.00 на світло і славу Матері Божої.

Бедфордвил, Саск., Марія Шпільчак.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"

Слава Ісусу Христу!

Високопреподобний Отче Редактор!— Тут залучаю $1.00 на Голос Спасителя і буду просити або від Нового Року, або вже від вересня висилати мені місіонар Голос Спасителя, бо за липень і серпень я маю і дуже мені сподобався. Много я і моя родина духово користаємо. Се правдиво дорогий скарб для нас по фармах де нема відправи що неділі, а така ґазетка духовна то велике покріплення духове і велика наука для нас. Остаю з глибоким поважанням, М. Регалюк.

Слава Ісусу Христу!

Шановна Редакціе!— Посилаю $1.00 на Голос Спасителя. То дуже гарна ґазета. Я і мої діти дуже любимо її читати.

Дорогий ваш читач,— П. Демянів.

ЖЕРТВА НА СИРОТИНЕЦЬ В АЙТУНІ

Цею дорогою Сестри Служебниці П.Н.Д.М., разом з малими сирітками, складають щиру по"яку Впр. о. Канонікові П. Камєпецькому, парохові церкви Мате и Божої Н.П. в Торонті, як рівно ж всім щирим парохіянам, що були ласкаві зложити таку гарну жертву на Сиротинець в Айтуні, в сумі $61.60. Нехай Господь благословить всіх жертводавців своїми обильними ласками. Слідуючі особи жертвували: По $1.00: о. кан. П. Каменецький, пп. Федорів, Д. Кравців, Годований, Ковальський, Білобровка, Вівчар, Андрій Митро, Замора, Комінка, Уран, Манброда, Д. Санчук, Даркович, пані Капелівська, Д. Метро, Ісарик, Яворська Анна, пані Микетчак, пані Метро, Шурик, пані Зінкевич, пані Луцишин $2.00; Прихідко Марія, Хижа Марія, пані Кащук, Анна Малайна, пані Гриневич $2.00. Разом .... $37.00; срібна колекта $24.60. Все разом $61.60. — По $5.00 жертвували слідуючі особи: И. Остянний, Джедбург, Саск.; В. Борис, Бруклендс, Ман.; Т. Баровська, Вінніпег, Ман.; В. Черенушок, Лонг Лек, Онт. По $2.00: Г. Гуть, Трибюн, Саск.; І. Личак, Дервент, Альта.; А. Гарасим, Садерленд, Саск. По $1.00: Р. Сінг, Кирклеид Лейк, Онт.; С. Крук, Вінніпег, Ман. Збірка з нагоди пращального вечерка в честь Впр. о. Ірхи в Субурі $9.40, в Коністан $3.35. Збірка на пращальнім вечерку для Панства Біланів, Ст. Кетеринс, Онт. $7.40. Збірка Союзу Українців, Дітройт, Миш. $10.00. Діти Рідної Школи, Дітройт, $6.00. Збірка отримана від п. Н. Панька з Елк Ренч, Ман. $2.85.

ГУРТОВИЙ СКЛАД

ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

Голос Спасителя

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 15, No. 10. YORKTON, SASK. October, 1943

КАЛЄНДАР НА ЖОВТЕНЬ, 1943

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
18 П Преп. Евменія	1 П **Покров Пр. Богор.** (н.н.)
19 С Мч. Трофима	2 С Сщмч. Кипріяна
20 Н Нед. 16 по Сош.	**3 Н 16 Неділя по Сош.**
21 П Ап. Кондрата	4 П Сщмч. Єротея
22 В Сщмч. Фоки	5 В Мч. Харитини
23 С Зачаття Ів. Хрестителя	6 С † Ап. Томи
24 Ч Первомуч. Теклі	7 Ч Мч. Сергія і Вакха
25 П Преп. Евфрозини	8 П Прп. Пелагії
26 С Престав. Ів. Бог. (на нед.)	9 С † Ап. Якова
27 Н Нед. 17 по Сош.	**10 Н 17 Неділя по Сош.**
28 П † Преп. і исп. Харитона	11 П Ап. Филипа
29 В Преп. Киріяка	12 В Мч. Прова
30 С Сщмч. Григорія	13 С Мч. Карпа
1 Ч Жовтень. Пок. Пр. Б.(н.)	14 Ч Прп. Параскевії
2 П Сщмч. Кипріяна	15 П Прп. Евтимія
3 С Сщмч. Діонізія Ареоп.	16 С Мч. Лонгина
4 Н Нед. 18 по Сош.	**17 Н 18 по С., Отців 7 Собору**
5 П Мч. Харитини	18 П † Ап. і Єв. Луки
6 В † Ап. Томи	19 В Пр. Йоіла
7 С Мч. Сергія і Вакха	20 С Вмч. Артемія
8 Ч Преп. Пелагії	21 Ч Прп. Іляріона
9 П † Ап. Якова	22 П Аверкія
10 С Мч. Евлампія	23 С Ап. Якова
11 Н Нед. 19 по Сош.	**24 Н 19 Неділя по Сош., Арети**
12 П Мч. Прова	25 П Мч. Маркіяна і Мартірія
13 В Мч. Карпа	**26 В Вмч. Димитрія**
14 С Преп. Параскевії	27 С Мч. Нестора
15 Ч Преп. Евтимія	28 Ч Мч. Параскеви
16 П Мч. Лонгина	29 П Прпмч. Анастазії
17 С Прор. Озії	30 С Мч. Зиновія і Зиновії
18 Н 20 по С., ОО. 7 Соб. Ц.Хр.	**31 Н 20 по С., Празн. Царя Хр.**

УСТАВ НА ЖОВТЕНЬ

3. Н. 16 п. С. і по Воздв. Гл. 7, Єв. утр. 5. Сл. Б.:Ап. 203, Єв. Мар. 37

10. Нед. 17 по Сош. і Івана Богослова: Всеночне. Гл. 8, Єв. утр. 6. Сл. Б.: Ап. 182 і 73, Єв. Мат. 62 і Ів. 61.

17. Нед. 18 по Сош. і Покров Преосвятої Богородиці: Всеночне. Гл. 1, Єв. утр. 7. Сл. Б.: Ап. 188 і 320. Єв. Луки 17 і 54.

24. Нед. 19 по Сош. Гл. 2, Єв. утр. 8. Сл. Б.: Ап. 194, Єв. Лук. 26.

31. Нед. 20 по Сош., Отців 7 Собору, Празник Хрсита Царя і † Ап. Єв. Луки. Гл. 3, Єв. утр. 9. Сл. Б.: Ап. 250 і 251.

12-ИЙ ЗЇЗД БРАЦТВА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ ВІДБУДЕТЬСЯ 9, 10, 11 ЖОВТНЯ В САСКАТУНІ

В ДОМІ "ПРОСВІТИ." УКРАЇНЦІ САСКАЧЕВАНУ ВІЗЬМІТЬ МАСОВУ УЧАСТЬ В ЦІМ ЗЇЗДІ БУК-а!

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Нсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 15, Число 10. **Жовтень** **1943**

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЖОВТЕНЬ

Щоб люди часто й набожно приймали святу Тайну Покути.

Давно колись, як росказує свята Євангелія, була в Єрусалимі дивна сажавка, наповнена водою. Називалася Витезда, або ще інакше: Овеча Купіль. Кругом тієї сажавки завжди перебувало повно хорих людей: були там і сліпі, і глухі, і криві, і сухітники, і паралітики, всілякі. Дехто з недужих тих, почуваючись іще на силах, проходжувався здовж берега, дехто спокійно стояв, дехто тихо сидів, а найбільше було таких, що, обезсилені, лежали. Але в кожного з них, хоч би й як тяжко хорий був, горіла в серці надія, що втрачене здоров'я ще вернеться.

Правда: лікарі, оглянувши їх, тільки рукою безнадійно махнули, та й безрадно заявили, що недуга їх невилічима, та що рятунку на неї ніякого вже нема. Одначе хорі все ще того рятунку чекали, все його виглядали, все сподівалися його. Не від немічної людської штуки, а від Божої всемогучої сили.

Нераз бо траплялося таке, що Божий Ангел злітав на ту Овечу Купіль, і воду в ній сильно каламутив. Тоді та вода ставала цілюща, і якщо в таку щасливу хвилю комусь із недужих удалося в ту воду вскочити, то він відразу ставав цілковито здоров, начеб ніколи недуги ніякої не мав. Одначе тільки той перший віднаходив здоров'я у цілющій воді, а другі вже того щастя не мали. Їм треба було ще далі терпеливо чекати, поки Ангел удруге на воду не злетить, поки її вдруге не скаламутить.

І так за кожним разом хтось один, чудесно оздоровлений, вертався звідтіля веселий та щасливий додому, другі ж іще завзятіше тиснулися кругом сажавки, дожидаючи щасливої хвилі...

Давно, дуже давно це діялось. Згодом вода в сажавці висохла вся, та й Овечої Купелі не стало. Сьогодні в Єрусалимі тільки місце ще люди показують, де та купіль колись була, де такі прекрасні чуда діялись.

Одначе замість колишньої Витезди, що людське тіло лікувала, ласкавий Спаситель наш установив божественну купіль святої

Сповіди, щоб нашу душу грішну оздоровляла.

Цілющі води тієї нової Витезди розливаються по всіх краях широкого світу, і всюди бідні людські душі мають легку нагоду обмитись із смертельної прокази гріха. Треба тільки гріхи свої перед Божим слугою покірно визнати і Господа Бога щирим серцем перепросити. Хоч би тих гріхів не знати як багато в нас було, і хоч би ті гріхи не знати які страшні та великі були, то якщо священик нам святе розрішення дасть, душа наша відразу стане чиста, здорова, і ласка освящаюча опромінить її.

О, коли б ми краще розуміли, яке велике добро зробив наш Ісус Христос, установивши святу Тайну Сповіди! Тоді, замість сповіди боятися, замість якнайдовше відкладати її, ми з великим запалом до неї тиснулися б, як колись у Єрусалимі невилічимо хорі тиснулися кругом Овечої Купелі. Не забуваймо, що душа, в стані тяжкого гріха, є направду смертельно й невилічимо хора. Ніяка медицина чи штука людська нічого їй на цю недугу помогти не всилі, бо ніхто інший не може звільнити людину від гріха, як тільки Ісус Христос, правдивий Божий Син. І кожний раз, як грішник щиро та з жалем сповідається, сам Ісус Христос йому в сповіди гріхи відпускає. Правда, очима ми бачимо тільки священика в сповідальниці, і вухами чуємо тільки те розрішення, що над нами священик висказує, одначе віра свята нам каже, що священик то тільки слуга і видимий заступник Того вічного й найвищого нашого Священика й Архирея, що називається Ісус Христос.

Яке то велике щастя почути над собою ті святі, Божі, всемогучі слова: "Аз разрішаю тя от всіх гріхов твоїх— я звільняю тебе від усіх гріхів твоїх! Іди в спокою, і більш уже не гріши."

Користаймо отже з великого Божого Милосердя, що нас у сповідальниці так ласкаво очікує. Молімся, й особливо цього місяця Пресвяте Серце Христове благаймо, щоб Своєю ласкою якнайбільше число душ до святої Сповіди, до тієї цілющої чудотворної купелі притягнуло.

Не стидайся служити другим, вважатися на цім світі за вбогого, з любови до Ісуса Христа.

Не хвалися ні багатством, якщо воно в тебе є, ні своїми приятелями, тому що вони могутні, але Богом своїм хвались, що все дає, і надо все бажає Себе самого дати.

---

80. ПСАЛОМ ЦАРЯ ДАВИДА

1. Пастирю Ізраїля, послухай нас!
   Ти, що Йосипа провадиш, мов отару;
   Ти, що над Херувимами сидиш на троні,
   З'явись у сяєві!
2. Перед Єфремом, Вен'ямином, Манасієм
   Розбуди свою силу,
   Та й нам прийди на підмогу!
3. Боже, обнови нас,
   Проясни над нами своє лице, і ми спасемось!
4. Господи, Боже небесних сил,
   Доки палатимем гнівом проти благання народу твого?
5. Хлібом-сльозами вигодував ти їх,
   Та й пити дав їм сліз повну міру.
6. Ти зробив із нас предмет сварні між нашими сусідами,
   І наші вороги насміхаються з нас.
7. Господи, Боже небесних сил, обнови нас!
   Проясни над нами своє лице, і ми спасемось!
8. Виноград приніс ти був із Єгипту
   Та й, прогнавши поган, ти посадив був його.
9. Ти очистив був землю перед ним,
   І запустив він своє коріння вглиб,
   Та й наповнив усю країну.
10. Своєю тінню вкрив він гірські верхи,
    І Божії кедри—своїм галуззям.
11. Він свої віти простягнув аж до моря,
    І аж по ріки—паросги свої.
12. Чого ж розвалив ти огорожу його,
    Так що всякий, дорогою йдучи, його обриває?
13. Підгризає його вепр лісовий,
    Та й звір'я польове спасає його.
14. Боже небесних сил, обернися ж,
    Глянь із високого неба, подивись,
    Завітай у виноградник цей,
15. І збережи той корінь, що його посадила твоя правиця,
    І парісток той, що його ти собі був придбав.
16. Ото спалили його вогнем, порубали його;
    Перед твоїм обличчям грізним пропало все.
17. Простягни руку свою над чоловіком твоєї правиці,
    Над сином чоловічим, що його ти собі укріпив.
18. Ми ж уже більш від тебе не відступимо;
    Верни нам життя, то будемо прославляти твоє ім'я.

19. Господи, Боже небесних сил, обнови нас;
Проясни над нами своє лице, і ми спасемось!

** ** **

Оцей святий псалом можна б назвати взором патріотичної молитви. Надхнений псалмопівець-патріот оплакує тут руїну свого рідного краю, розбиття й поневолення своїх земляків, та й сердечно молиться, щоб Господь Бог змилувавсь уже раз, і показав себе знов дбайливим пастирем Ізраїля, як бувало колись за добрих, щасливих часів. Колись бо Господь Бог своєю всемогучою рукою вирвав той вибраний нарід свій із Єгипту, та пересадив його, мов ніжну виноградину, в обіцяну землю Палестини. І прийнялась та виноградина у новій, Богом благословенній землі, і розпустила віти свої широко та далеко, і покрилась рясними грознами. Це означає, що нарід ізраїльський у святій землі розрісся сильно, розгосподарився, розбагатів, мав своїх власних володарів, своє хоробре військо, свою незалежну державу. А потім? Потім занепад прийшов, руїна прийшла; міцний мур, що колись винограду стеріг, упав розвалений, і всі, що дорогою йдуть, тепер уже без ніякого стриму обривають овочі безталанного винограду, і дикий вепр підгризає коріння його, і всяка звірина безкарно руйнує його.

Все таки псалмопівець непохитно вірить, що Всемогучий Бог усе ще може направити. І тому з таким запалом кличе він, і навіть кілька разів повторяє: "Боже, верни нам життя, проясни над нами своє лице, і ми спасемось!"

Оцей святий псалом можна дуже легко застосувати до обставин нашого рідного українського народу. Колись за Святої Ольги, за Великого Володимира, за Ярослава Мудрого нарід наш, мов той буйний виноград розростався і виразне благословення Боже на ньому було. Боже Провидіння дало нам землю багату, врожайну, молоком та медом текучу, так що сусіди наші мали на що заздрісним оком споглядати. Держава наша була сильна, могуча, і слава про неї по всіх краях тодішнього культурного світу широко розходилась. А потім? Потім страшна руїна прийшла...

З того часу, як упали граничні мури, що нас захищали, берегли, ми стали мов той нещасний горох при битій дорозі, і всякий, хто дорогою йде, обскубує його, а навіть безкарно топче та й з корінням вириває його.

А надія? Під цю пору, по-людському сказати б, ніякої надії нема. З двох страшних ворогів, що тепер на землях українських б'ються, ні один, ні другий не має для нашого народу ніякої зичливости. Чи виграє один, чи другий, то для бідної України однакова неволя. По-людському сказати— ніякої отже надії не видно.

Одначе не забуваймо ніколи, що все в Божих усемогучих руках. Не забуваймо, що молитва щира має велику, непереможну силу. Молімся отже, як колись ізраїльський патріот-псалмопівець сердечно за свою безталанну батьківщину молився! Кажім разом із ним: "Господи, Боже небесних сил! Прийди нам на підмогу! Проясни над нами своє лице, і ми спасемось!"

ЧАСТЕ СВЯТЕ ПРИЧАСТЯ

"Ходіть," каже Ісус: "Ходіть до мене ви всі, що страждаєте, вгинаючись під тягарем життя, а я вам долю осолоджу."

Кожна дитина Божа на цім світі мусить нести свій хрест.

О, так: для кожного з нас, раніше, чи пізніше, мусить настати час важкої проби. Такий гіркий та прикрий час, коли нам буде здаватись, що останній промінь надії для нас уже гасне, і розпука до серця добирається.

Хто ж нас у ту страшну хвилю потішить? Хто наше серце тоді покріпить? Хто прожене ту чорну, жахливу пітьму, що силоміць у душу нашу буде втискатися?

Коли згадаємо нещасні помилки минулого свого життя, коли розважимо, які ми немічні, хиткі та завжди схильні до гріха, то ясно стане нам, що самі ми собі ради не дамо. Нам треба сили, великої сили; нам треба могучої та прихильної руки, щоб нас у хвилю проби безпечно піддержувала, та не дозволила марно загинути-пропасти.

На щастя, Спаситель наш усе те докладно передбачив, за все ласкаво подбав. Щоб ми не збилися на манівці, Він показав нам дорогу, зовсім певну й безпечну. Він перший тією дорогою йшов. Своїм святим прикладом Він для нас ту дорогу промостив: дорогу молитви, праці, покори та терпінь.

І тільки Він, Божий Син, Христос, може душу нашу очистити з гріха. Тільки Він один може нас піддержати в чорну годину проби. Тільки Він один може нам ту годину гірку осолодити.

Ідім отже до Нього завжди з великим довір'ям у душі. Приймаймо святе Причастя Його гідно та якнайчастіше! А побачимо, що мир святий, солодкий, надземний мир, обхопить усе наше життя, бо Ісус, Божественний Князь Мира, буде з нами.

А коли, після трудів земного життя, смерть загляне нам в очі і скаже, що вже пора,—ми зовсім спокійно та безпечно підемо до Того небесного нашого Друга, що до нас так часто в Пресвятій Евхаристії приходив.

Таємниця Людського Терпіння

Кожна людина, що родиться на цей світ, мусить терпіти. Такий є невмолимий закон, і від закону цього ніхто не викрутиться, ніхто не втече. Терпіння, як знаємо, нікого на цім світі не обминає: воно сміло заходить у бідну хатину, але не боїться й порога царської палати переступити, бо й там, у пишній палаті, смертельні істоти живуть, а кожній із них призначена більша чи менша чаша, повна смутку, гіркости й болю. І так воно споконвіку було, і так є, і так аж до кінця світу вже останеться. Земля, що на ній живемо, не дармо називається "Долина Сліз."

І від найдавніших часів питали себе люди: "Звідки властиво взялося на світі терпіння? Хто його видумав? Хто його на землю приніс? Хто засудив нещасний людський рід на ті несчисленні болі й страждання, що йому безперестанку загрожують, що його важким тягарем пригнітають?"

Так, терпіння— то велика загадка, що її впродовж віків розум людський намагався розгадати. Старинні Греки й Римляни напраклад вірили, що терпіння походить від богів. "Боги"— так казали вони,— "завидують людям щастя, і тому зсилають на них усякі болі, смутки й страждання." Магометани вірять, що то лукава Доля людей так завзято переслідує, дошкулючи їм усякими терпіннями. Старозавітні жиди, що мали безмежно більше надприродного світла, давали на те питання відповідь далеко розумнішу: "Терпіння," говорили,— "це заслужена Божа кара за гріхи." От і все, що вибраний нарід у Старому Завіті вмів відповісти на питання: "Чому на світі люди мусять терпіти?"

Аж накінець прийшла до людей свята Церква Христова й закликала: "Діти мої, якщо хочете знати, чому нам на світі судилось терпіти, то ходіть разом зо мною на Голгофту: подивіться зворушеним оком, як ваш Спаситель на хресті бідний мучиться, а Мати Його Пресвята, Страдальна Мати, під хрестом стоїть, гірко плачучи. Так, уважно придивіться до святих страждань Ісуса та Марії, а напевно легше вам буде нести свій хрест, що його Боже Провидіння на плечі вам завдало, і сльози ваші не будуть уже такі гіркі, і болі ваші перестануть бути нестерпні, і в смутках ваших не буде вже такої страшної безнадійсности."

Правда: терпіння навіть для нас, християн, остається надалі глибокою загадкою, одначе Свята Церква, наша Мати дорога, помагає нам ту загадку поволі розгадувати. Так, терпіння по сьогоднішній день залишається великою таємницею, що для самого здорового розуму людського закрита, непроглядними заслонами. Одначе свята Церква учить нас ті таємні заслони з пошаною здіймати, і велику таємницю терпіння людського краще розуміти.

Придержуючись отже непомильної науки святої Церкви, піднесім відважно першу заслону, що закриває ту страшну загадку й таємницю, а побачимо там Божу Справедливість. Божа Справедливість домагається, щоб людина була покарана за гріх. А що всі люди на світі грішні, то всі мусять бути більш або менше покарані, всі мусять на цім світі терпіти. В грісі, особливо в тяжкім грісі буває звичайно подвійна злоба, цебто гордість і змисловість. І та подвійна злоба мусить бути покарана терпінням. От, візьмім такий приклад: живе собі великий та багатий пан: він із гордости голову постійно до гори задирає, а на простих, убогих ближніх своїх тільки з погордою споглядає, наче б то не люди були, а якісь нижчі істоти. Тих, що на нього в поті чола свого тяжко працюють, тих, що йому служать і волю його з острахом виповняють, не цінить він більше, ніж свої домашні звірята. Ота несамовита гордість мусить бути скоріш чи пізніше покарана. Припустім, що тяжка недуга звалить того гордого пана з ніг, і силоміць прикує його до ліжка на довгий, довгий час. І ось він, що мав себе за такого могутнього й великого, тепер зробився такий милий та такий немічний, що власними силами навіть не може на другий бік обернутися в ліжку. Він задоволений, коли прийде його слуга, та поможе йому трохи з місця рушитись, щоб плечі так дуже не боліли від непорушного лежання. Його несамовита гордість, як бачимо, сильно приборкана, упокорена, покарана. А тепер погляньмо на он-того другого, що на цім світі тільки змислам своїм догоджує, про ніякий стрим, про ніяку покуту навіть не думаючи. Одиноке "Вірую," що він у житті своїм признає, це: "їдж, пий, веселися та розкошуй!" Він, розуміється, глузує собі голосно з тих, що про якусь здержливість та про пости якісь іще згаду-

ють. Він такий певний себе, що навіть у Велику П'ятницю м'ясо їсть, і хвалиться цим, наче яким геройством. Але ось, одного дня, накидується недуга й на нього, та підкошує його, мов ту немічну билину. Потім минають довгі тижні, минають місяці, а він тяжко хорий у гарячці лежить, та й мучиться—страждає. Він, що в Велику П'ятницю з такою радісною охотою м'ясо колись їв, тепер уже ні їсти, ні пити нічого не годен. Навіть коли трошки води подадуть йому, то відразу термометр іде вгору, гарячка збільшається. Його низька, грішна змисловість назавжди зломана, покарана. Отака є перша відповідь на те велике питання: "Чому на світі люди мусять терпіти?" Вони мусять терпіти за свої гріхи. Цього домагається Божа Справедливість.

Одначе шукаймо дальшої, ще глибшої відповіди. Піднесім відважно другу заслону, що закриває велику загадку й таємницю. За тією другою заслоною доглянемо Божу Мудрість. Та Божа Мудрість ясно бачить, що коли б між людьми на світі ніякого терпіння не було, то люди так сильно прив'язали б серце своє до землі, що про ніяке інше життя та щастя не думали б. Їм тоді могло б дуже легко здаватися, що тут на цім світі правдиве небо, так що іншого вже зовсім непотрібно. Кажуть, що безбожна англійська королева Єлисавета відважилась одного разу Господа Бога такими словами зневажати: "Дай мені, Боже, на цім світі сорок років щасливого панування, а своє небо можеш дати кому іншому!" Нещасна грішниця!... Серед багатств та розкошів цього світу її серце зробилося таке тяжке, що навіть уже ніякої охоти не відчувало підійнятися вище понад землю, понад болото земне, понад марноту земну,— до того вічного Царства, що його небесний Отець споконвіку приготовив для своїх любих дітей. І та безбожниця так легкодушно глузувала собі з Божого Неба!...

Неодин на цім світі, подібно як та королева, тільки про те мріє, якби то життя своє якнайвигідніше, якнайкраще влаштувати. Хотілося б йому збудувати собі гніздечко тепле, затишне й таке безпечне, щоб уже нічим не треба було журитися, нічого боятися, нічого терпіти, а тільки весело, безжурно й самопевно насолоджуватись радощами життя. І коли б ота мрія накінець здійснилася, то дуже можливо, що саме через те пропала б у людській душі всяка думка про вічне щастя в небі. Одначе Божа Премудрість знає, як цьому лихові зарадити. Вона зсилає людині хрест і терпіння і те земне щастя, що його людина з таким великим запалом та завзяттям може довгі роки собі будувала,— нагло розприскується мов та миляна банька, що малі діти нею люблять забавлятися.

Побачивши таку наглу та смутну катастрофу, людина, може бути, на якийсь час заніміє з невимовного болю, і руки заломить у чорній безнадійності. Але дуже можливо, що якраз ота страшна катастрофа вийде їй на велику, дуже велику користь. Під впливом важкого Божого допусту та бідна людська душа стане мабуть глибше та поважніше дивитися на світ та на своє власне життя. І наче пробудившись із глибокого сну, вона промовить сама до себе зо щирим переконанням: "Ах, як я страшно помилилася була! Мені досі здавалося, що на цім світі можна здійснити свою золоту мрію про повне, постійне, безпечне щастя. Та тепер, наче б очі мені перший раз розкрилися, я бачу ясно й розумію, що на цім світі повного щастя нема; ні: раю Божого на цім світі нема. На цім світі ми тільки бідні мандрівники, і пристановища сталого тут не маємо. Наше призначення не на землі, а в небі. Так, до неба нам конче треба дістатися, бо тільки в небі є те правдиве, повне, чисте, нескаламучене щастя, що його серце наше так невимовно прагне..."

І так маємо другу відповідь на запит про людське терпіння. Божа Премудрість посилає людям терпіння на те, щоб люди не прив'язували свого серця занадто до землі, та щоб старались заслужити собі в Господа Бога правдиве та вічне небо.

Коли ж тепер піднесемо ще третю заслону, що перед нами скриває глибоку таємницю людського терпіння, то побачимо там безмежне Боже Милосердя. Так, то Господь Бог, у своїм безконечнім Милосердю на людей важкі хрести та допусти зсилає, щоб людей від загибелі вічної рятувати. Щоб це добре зрозуміти, згадаймо, що коли хто на злу дорогу пуститься, і з неї на час не заверне, то він напевно душу свою на віки занапастить. Одначе Милосердя Боже навіть найгіршого грішника старається ще рятувати, і тому посилає йому нераз дуже страшні терпіння, щоб нещасний грішник опам'ятався, та щоб зо злої дороги на добру дорогу навернувсь. Послухаймо такої простої історії: Жила раз одна велика та дуже багата пані; по-людському судячи, здавалося, що до повного щастя на землі нічого їй не бракувало. Її чоловік, славний та могутній пан, був для неї завжди такий добрий, так сердеч-

но її любив, і всіма силами намагавсь життя їй осолодити. її діти, гарні, чемні та добре виховані, справляли їй завжди велику радість. А люди, бачучи те все, бувало говорили: "Ах, яка вона щаслива! Вона дійсно має все, чого тільки на цім світі можна бажати..."

Одначе люди дуже сильно помилялися. Бо в тієї пані не було того, що дійсно є найважніше. Вона не мала ніякої віри. Вона жила без ніякої надії на вічне, щасливе життя. Вона жила без Ісуса Христа, без молитви, без сповіди, без Служби Божої, без святого Причастя. На людське око виглядало, що вона мала все, що потрібне а вона в дійсності дуже бідна була. І коли б у її житті не було ніякої наглої та несподіваної катастрофи, то дуже правдоподібно вона ніколи до Бога не навернулася б. Одначе безконечне Боже Милосердя про ту нещасну грішницю не забуло та післало їй страшне терпіння. Одного дня, коли вона зовсім ніякого лиха не прочувала, приїхало велике авто перед палату, а в ньому був труп її улюбленого чоловіка. Сталося нещастя: в часі полювання в лісі хтось, чи навмисне, чи нехотячи, прострілив його гострою кулею, і він там небавом потім умер. Нещасна жінка лиш руки з болю заломила над скривавленим трупом, і гірко, гірко заридала. Це був її перший тяжкий смуток у житті. Так, перший, але не останній. За якийсь час померла на сухоти її найстарша дочка, пізніше одинокий син утопився в глибокому озері, купаючись; бідній матері осталась тільки одна потіха: наймолодша її дитина, улюблена донечка. Але і та чогось така слабосильна була, так блідо виглядала, наче б також збиралась незабаром умирати. Бідна мати пройнята страшною тривогою, кликала, мов божевільна: "Ах, смерте, смерте, змилуйся, —не відбирай мені мого дорогого дитятка, це ж одинокий скарб, що на цім світі мені ще залишився!..." Одначе смерть була глуха на оте розпучливе благання. Смерть без милосердя була; заледве один місяць проминув, як дитятко мале в колисці заснуло та й уже більш не пробудилось. Уявім собі отже, якщо можемо, біль тієї многострадальної жінки! Їй нещасній, що все своє щастя на цім світі так скоро втратила, осталося одне з двох: або з великого болю скаменіти, або впасти на коліна, й молитися. І вона, на щастя, вибрала це останнє. Вона стала навколішки, і в сердечній, гарячій молитві віднайшла Господа Бога, віднайшла Ісуса Христа, свого Спасителя, і Пресвяту Його Матір, та з тієї пори вже й до сповіди стала ходити, і святе Причастя з великою набожністю приймала. А що родини своєї власної у неї вже не було, то вона рішилася жити для других. Вона свого великого майна вживала на те, щоб помагати бідним, нещасним вдовам і сиротам, годувати голодних, зодягати нагих, та й притулок теплий забезпечувати тим, що куточка безпечного не мали. Вона частенько заходила до шпиталів, де тяжко хорі на ложі болів мучились-страждали, і там услугувала їм, і старалась ті болі бодай трохи їм осолодити. Так то на добрих ділах християнського милосердя минало її праведне життя, а коли накінець умерла вона, то тисячі очей за нею сльози щирого жалю проливали, а тисячі уст щиро казали: "То наша рідна мама померла, то ангел Божого Милосердя від нас на небо відлетів." З цього бачимо ясно, що великі терпіння й хрести, післані Богом тій жінці, були для неї великим, надзвичайно великим скарбом. Якби не ті хрести, то вона може далі була б жила без Бога, без Ісуса Христа, без віри, без молитви, без сповіди, без святого Причастя, без Служби Божої,— і була б душу свою занапастила. Та Господь Бог за неї щиро подбав у своїм безконечнім милосердю.

Тепер уже розуміємо, що дуже часто великі хрести та терпіння,— це виразний знак Божого Милосердя над нами.

Але підім іще далі; піднесім ще одну заслону з таємниці людського терпіння. Там, за тією заслоною побачимо Божу Любов. Це означає, що дуже часто Господь Бог дає нам великі терпіння, тому що нас дуже любить. Правда, на перший погляд тяжко зрозуміти цю велику правду. І, чуючи її, неодин може закликав би з недовір'ям: "Що?! Господь Бог нас любить, і тому мучить нас на цім світі терпіннями?! Дивна це, та й доволі смішна любов ..."!

Може бути, що простий приклад нам цю велику правду хоч трохи вияснить:

Коли якійсь матері найдорожче її дитя тяжко занедужає, а лікар скаже, що треба конче робити болючу операцію, бо рятунку іншого нема, то мати проти болючої операції не запротестує. Ах, правда, їй прикро, що дитятко буде мучитись, буде з болю бідне корчитись, але все таки вона віддасть його під гострий ніж оператора, тому що своє дитя сердечно любить і за всяку ціну хоче його від смерти рятувати. Подібно поступає з нами нераз і Господь Бог. Він бачить, що душа наша хора, така хора, що

конче треба робити болючу операцію, бо іншої ради нема, і душа готова умерти на віки вічні в грішній байдужності. І той небесний наш Лікар, з безмежної любови до нас, бере в свої руки операційний ніж, ніж гострого терпіння, і душу нашу оперує... Таке є значення четвертої відповіди на питання: "Чому нам судилося на цім світі нераз так страшно терпіти?" Тому що Небесний Отець нас щиро-сердечно любить.

Коли ж іще одну заслону піднесемо, побачимо там Спасителя нашого дорогого, що на Голгофті, на хресті кривавім умирає. Серед моря своїх невимовних страждань, Він лагідним голосом до нас кличе: "Той, хто хоче бути мій ученик, хай відречеться самого себе, та й узявши відважно свій хрест на плечі, хай іде слідом за мною!" Так, ми на світі мусимо більш або менше терпіти, бо ми християни, цебто учні Розп'ятого Христа. Як Він свій хрест відважно на плечі взяв, і терпеливо ніс його на Голгофту за нас грішних, так і ми приймаймо з Божих Рук терпеливо наші хрести та терпіння, не нарікаючи ні на Бога, ні на людей, ні на свою долю, ні на себе самих.

Єсть іще одна заслона на таємниці терпіння людського, одначе тієї заслони нам на цім світі підносити не можна. Аж у вічності Господь Бог сам піднесе її колись, і тоді побачимо, яку то велику вартість мали всі терпіння людські. Кожна гірка сльоза, невинно пролита на цім світі, переміниться в небі на дорогоцінну перлу, а твердий хрест, що нам так страшно плечі нераз ранив, стане дорогоцінним

** ** **

І коли ми отак застановилися над тим глибоким питанням про терпіння людського роду на землі, скажім у серці щиро: "Які ми щасливі, що маємо віру святу! Вона направду нас на цім світі просвічує! Як би не вона,— ми були б неначе ті сліпі, що на вічну темряву засуджені, та й сонця Божого не бачать. На цім світі, правда, всі мусять терпіти; так, усі без винятку: і добрі, і злі, і віруючі, і недовірки: одначе безбожники в терпіннях своїх ніякої душевної осолоди не знаходять; вони не знають ані вартости своїх терпінь, ані правдивого значення їх. І, придавлені нераз страшним хрестом, вони той хрест усією істотою ненавидять, вони проклинають його, всіми силами намагаючись його з себе скинути. А навіть, коли позбутися його вони не всилі, то руку на себе в розпуці накладають і життя відбирають собі. Нещасні!... Думають, що таким способом від терпіння втечуть... А тим часом іще

гірше, безмежно гірше терпіння їх на другім світі чекає, там, де вогонь вічний горить і ніколи не гасне, де черв'як грішного сумління вічно гризе, та ніколи не гине...

А той, що вірою святою просвічений, той що науки святої Церкви вірно держиться, знайде навіть серед найстрашніших терпінь ясний промінь Божого світла, що його душу розвеселить, і терпіння йому хоч трохи осолодить, і не позволить йому попасти в чорну розпуку, та й золоту надію втратити на Божу поміч, на Боже Милосердя, на спасення вічне, на життя та щастя вічне.

ІЗ ПРИКАЗОК СОЛОМОНОВИХ

Розумний син своєму батькові втіха, безумний же—материн смуток.

Не виходять на користь багатства, злочином набуті, правда ж рятує від смерти.

Не дасть Господь голодувати праведникові, захланність же беззаконника він відкине.

Бідніє той, хто працює лінивою рукою, зате роботяща рука збирає багатства.

Хто літом косить і жне— той людина второпна; хто ж у жнива довго висипляється—той син осоромлення.

Благословення сходить на голову праведника, неправда ж закриває безбожникам уста.

Пам'ять про праведника остається благословенна, ім'я ж безбожників розлазиться мов гниль. (Розділ 10, 1-7).

о. Ів. Бала, ЧНІ.

ВРАЖЕННЯ З КОНГРЕСУ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО ЮНАЦТВА

"Прошу Отця написати свої враження про Конгрес та напечатати в "Голосі Спасителя" й "Будучності Нації"...

Отих кілька слів було написано в листі, що я одержав від Панночки А. Жук, Секретарки УКЮ, недовго після Конгресу УКЮ, що відбувся в днях 4 й 5 липня цього року в Саскатуні, Саск.

Лист дійшов до мене з опізненням, бо був заадресований до Йорктону, відкіля я був виїхав до Манітоби на короткий спочинок після цілорічної праці в нашому Семінарі в Йорктоні... Того самого вечера, коли я прочитав лист, мені неможливо було зробити нічого більш, як подякувати за лист й приректи, що одержану просьбу сповню зараз, як тільки буде можливо, тим більше, що вражень було в мене з того Конгресу багато й були вони дуже гарні... Й аж тепер мені вдалось виповнити своє приречення... Я думаю, що Панна Секретарка не буде гніватись, тим більше, що читачам оцієї статті буде мило відсвіжити незабутні спомини, що їм остались як учасникам того Конгресу....

* * *

Саскатун, це місто, що дуже тісно звязане з історією Української Католицької Акції за останній зверх-десяток років. Та історія почалась з незабутнім першим З'їздом Українців Католиків, де було зорганізовано Брацтво Українців Католиків. Від того часу рік річно, а то й частіш навіть, зїзджаються туди сотні й сотні свідомих й активних українців католиків, щоб розпочату акцію продовжувати й зміцняти...

Писателеві оцих рядків Саскатун запав глибоко у серце вже 16 років тому, коли він разом з теперішнім Ігуменом йорктонської монашої Обителі, проповідав святу Місію в тамошній церкві... Кожна місія приковує душу місіонаря до тих людей, що на місію приходили, а ще більш тоді, коли вона мала такі великі успіхи, як місія в Саскатуні, де люди у щерть заповняли давню церкву св. Юрія та з запалом ловили кожне слово Отців Місіонарів...

Тому й недивно, що я Саскатун полюбив й при кожній нагоді радо їду туди наче до рідні...

Так було й цим разом, коли молодий та ревний теперішній парох о. Фірман запросив мене в імені УКЮ приїхати й виголосити пригадну проповідь, й коли сама Організація УКЮ просила виголосити на З'їзді доклад про безсмертної памяті Українського Будителя-Священика Маркіяна Шашкевича...

Й так сталось, що ранком, дня 3. липня, я приїхав до Саскатуну й знаними мені вулицями пішов до недалеко від стації віддаленої нашої Бурси Маркіяна Шашкевича... Й кілька мінут ходу не забрало, як я став в її дверах... Наче вдома... навіть не стукаю, побачивши, що двері незачинені, й входжу до сіней... Невидно нічого й нікого... тишина... Трохи дивно... Звичайно буває так, що назустріч виходить наш милий о. Ректор Криворучка з завжди усміхненим лицем й ми, як давні знакомі пригортаємо сердечно один одного до серця... Сьогодні його невидно... Господиня, що працює в кухні й приязно витає всіх гостей, повідомляє, що о. Ректор виїхали на консекрацію нового Владики у Торонті... Зараз після того заходжу до канцелярії о. Ректора й в тому самому менті зрозумів, чому така тишина... В сусідній кімнаті, що служить за молитовню Бурси чути голос молитви... Відчиняю двері; при престолі знаний читачам молодий організатор й голова УКЮ, о. Горошко, відправляє Службу Божу... Саме кінчає її... Каплиця мала й на долівці видно було клячучу паню...

Я вийшов, щоб самому приготовитись відправити Службу Божу й у тому самому менті ні відсіль, ні відтіль появляється сивоволосий, але на той час в двадцяток літ відмолоділий о. Дрогомирецький... "Витаємо, витаємо о. Місіонаря... просимо звитатись з нашою Секретаркою панною Анастазією Жуківною." Ми тільки обіймились зо старим піоніром й я звертаюсь до панни Секретарки; вона подає руку, котру я радо прийняв й стиснув, бо ж це рука української учительки, що так багато трудилась в УКЮ та без нарікання й матеріяльного винагородження посвячує ввесь свій вільний час організації української католицької молоді... Нехай Бог її благословить!. Молода вона, але з її поступування та виразу лиця пізнати, що її душа повна зрілого досвіду життя... Я пізніш й довідався, що вона вчителька, крім того має на собі відповідальність за все господарство своїх батьків й при тім усім, дуже пильно працює в організації... Не дивно, що на кожного робить сильним й поважним характером незабутнє враження.

Тимчасом надходить всеч. о. Горошко; ми обіймились й він зо зразковою услужністю приготовляє мені престіл до Сл. Божої ... Й у малій молитовні в часі Божественної Літургії з наших сердець линуть до небесного Трону Всемогучого Спасителя щирі молитви за обездолений наш нарід й усе, що йому святе й дороге. Добрий о. Дрогомирецький зволив служити до Сл. Божої. Й так ми почали Конгрес...

Після Служби Божої мене погостили сніданням й зараз після нього просять мене до канцелярії, куди тимчасом один по одному, щораз більш, являються делегати й делегатки на Конгрес...

З усіх усюдів приїзджають... Одні поїздами, інші автобусами й ще інші самоходами...

Багато між ними таких, що їх добре знаю... нераз уже були на з'їздах БУК-а й деякі навіть з наших парохій в йорктонському дистрикті... Ось-тут молодий учитель... тут фармарський юнак ... тут студентка, що саме укінчила бізнесовий курс... мені здається, що ми десь бачились... Вона памятає, бо бувало, приїзджала на відпуст до Айтуни, тільки малою ще була, але дуже подібна до своєї матері, що її добре знаю... тут вояк... тут дівчина з фармів... И так цілий час, від ранку до пізнього вечора...

Я тішусь... Видно, Конґрес буде напевно дуже успішний... Делеґати й делеґатки почуваються в себе, вдома, хоча ми з деякими ніколи не бачились, але вони витаються наче з добрим знайомим... бо ж то священик, а вони, це пізнати на кожному кроці, своїх священиків шанують й люблять...

В одному менті приступає одна з делеґаток... "Я з отцем ще ніколи не стрічалась, але знаю Отця, бо мій брат був доктором в саскатунському шпиталі й там з отцем бачився нераз"... Правда, я памятаю... То панна делеґатка з Вініпеґу... значить, Манітоба вже зарепрезентована... Недовго після того інша, мала ростом, але дуже бистра й розумна делеґатка з Едмонтону... И так час минає, число делеґатів неустанно росте... Слава Богу...

Багато знайомих ще в місті, полагоджують різні справи... Ще їх невидко, але ми певні, що вони будуть.

* * *

Хоч мило мені всіх їх стрічати, але треба покидати канцелярію, щоб піти з Всеч. о. Горошком до його кімнати приготовляти резолюції конґресу... Йду радо, хоча гаряче повітря дається в знаки й сам голова УКЮ чується дещо знесилений, бо дуже мусів бігати й полагоджувати різні справи...

Тільки про одне я хочу ще згадати, що я бачив серед того неустанного перед-конґресового руху...

Кожний раз, коли приїзджали нові делеґати, вони йшли насамперед записати свої імена у списі, що його провадила Секретарка... Сама Секретарка була зайнята буквально від ранку до вечора через три дні... Майже ввесь час мусіла сидіти, писати, випитувати, давати інформації. Це все вона робила з досконалим тактом, що кожному падав у очі. Дай Боже, щоб в нас було багато таких щирих й витривалих працівників...

Друга річ: Коли кожний делеґат записав своє імя, йому подавали дві відзнаки-стяжки: одну звичайну, для всіх учасників конґресу, а другу, призначену тільки для делеґатів; крім того кожному давали білет на торжественний бенкет в найбільшому саскатунському готелі... За стяжки й білет треба було дати два доляри... Я дивився на лиця делеґатів, й ні разу не тільки не чув ні одного слова нарікання, але навіть не бачив знаку невдоволення на лиці... То значить, наша молода суспільність доростає до повної свідомости обовязку й є високо культурною...

* * *

Неділя... Перший день Конґресу...

Вранці в церкві, новій, величавій,— вона буде невмірущим памятником душпастирської праці теперішнього капеляна військового, всеч. о. М. Пелеха, що її був розпочав будувати й довів до викінчення ззовні, – де тепер є парохом молодий, енергійний й надзвичайно працьовитий священик всеч. о. В. Фірман,— за короткий час свойого побуту він вспів ту церкву викінчити внутрі, —відправляю тиху Службу Божу... Людей багато, многі приступають до св. Причастя... Коло пів до одинацятої починається співана Служба Божа... Співає її всеч. о. Дрогомирецький— на тому конґресі вибрали його почесним головою УКЮ в подяку за труди в користь тієї організації,— дияконами є Преп. о. Пасічник, ЧСВВ., й всеч. о. Парох Фірман.— Коло престола бачу свойого старого знайомого, Брата Методія ЧБХШ. Церква заповнена, в лавках нема досить місця, багато приявних мусять стояти. В передних лавках бачу гостя—Генерала Трудо з родиною, коло нього сидять поручник П. Воробець й о. Сотник-капелян Пелех та багато інших, між ними й один делеґат з Торонта, та представник наших орґанізацій...

Співає саскатунський хор під проводом п. Гнатюка... Співають прекрасно, спокійно, притишено... Пізніш я чув, як тим Богослуженням одушевлялись свої й чужі, між ними також Сиві Сестри з місцевої лічниці, котрих прийшло аж десять, здається.

Після Євангелії Преп. о. Пасічник ЧСВВ. дає сердешну промову, звучним, милим голосом; закликує до любови Бога, Святої Церкви Католицької, до жертвенности для церковних й національних справ... Ми обидва вперве тут стрінулись й відразу стали добрими приятелями...

Після відправи спільний обід... Як завжди, дуже смачний, заладжений добрими, услужними й щирими панями Саскатунської парохії...

Обід скінчився й простора саля Дому Просвіти заповнилась гістьми й делеґатами та делеґатками...

Я не маю наміру описувати перебігу всього конґресу, тільки подати деякі свої враження...

Між тими, що на сцені, є сам предсідник того засідання... директор школи в місті Рамі, Саск., також від довгих років добрий знайомий й приятель, п. Б. Л. Корчинський, Генерал Трудо, його донечка, поручник П. Воробець, Бр. Методій, учитель Гриневич.

Саля повна й всі уважно слухають... Переважає молодь. Предсідник добре виконує свою ролю... Промови повні змісту й надхнені духом любови до ідеалів молоді...

Про всі ті промови кожний знає з часописів й, здається, деякі з них— радше доклади, чим промови— будуть окремо напечатані. Тому я не згадую про їх подрібніщ тільки деяких моментів тут не хочу промовчати.

Насамперед, на салі панує зразковий лад, тишина й пильна увага, аж дивно, коли подумати, що повітря гаряче й слухачі, це по більшій часті юнацтво, в інших обставинах неспокійне, рухливе...

Між особами промовців вдаряє особа поручника Воробця... Його також знаю здавна... Молодий мужчина, справжній джентельмен... Своєю працею й гарними прикметами духа добився ще до війни становища шкільного суперінтендента.. Коли вибухла війна, вступив до армії й вкоротці дійшов до ступня поручника тільки через працю й постійний характер. Він також говорить, спокійно, поволі, з переконанням й авторитетом. Буря оплесків нагородила його промову; предсідник дякує й висказує побажання, щоб поручник Воробець був першим українським ґенералом в канадійській армії... сальва грімких оплесків на цілій салі припечатала те побажання... Як би воно й не було, п. Воробець при дальшій щирій праці, й посідаючи хрустальний характер, може сподіватись великих успіхів у свойому життю.

Різні промови й доклади тієї сесії закінчив всеч. о. Дрогомирецький промовою, де пізнати було, що той наш піонір канадійського священства відмолод й горів новим запалом... Волосся сиве, але дух молодий и жвавий... Як усі кажуть, без нього того конґресу було б не було...

Одначе найкращими моментами всього Конґресу були ті хвилі, коли молоді делеґати й делеґатки виступали зо своїми привітами... Ясно, по більшій часті сміло й дзвінким голосом, виголошували свої привіти; між ними являється на сцені також бувший голова УКЮ, тепер рядовик канадійської армії, п. Мир. Голота... Його слова аж дихають бажанням наповнити душі слухачів ідеалами юнацтва... Привітів цілий ряд й всі вони дуже ґарні, деякі майже як доклади... Мова незвичайно чиста, так що можна було тих юнаків й юначок поставити за взір дуже многих інтелігентів у Канаді, що виступають часто на сцені як патріоти, але знанням української мови й способом вислову далеко не дорівняють тим звичайним юнакам й юначкам, що виголошували свої привіти й промови на цьому Конґресі...

Тут хотілося б багато ще сказати... Шкода, що нема в мене в руках писаного тексту тих привітів. Деякі з них прямо елек-

тризували всіх приявних й виявляли незвичайні спосібності делеґатів й делеґаток...

У всіх їх було пізнати, що це гарячі душі, що тужать за чимось новим, святим, великим й тільки шукають зділати себе пожиточними для Канади, й для всього, що на тім світі найдорожче: для вічної правди, для Правдивої Церкви й бідного свойого українського народу...

В понеділок, у другий день Конґресу, промовляв до молоді дост. п. Петтерсон, премієр міністер Саскачевану... Його промова спокійна, дуже річева, пересіяна гумористичними замітками на адресу тих, що завжди чогось хочуть, а самі не знають чого — та нічого не вміють, тільки безцільно судити й критикувати... Нам нераз случалось чути промови лідера теперішнього саскачеванського правительства й ми без застереження заявляємо, що це була одна з найкращих промов нашого премієра... В тоні й змісті пробивалась спокійна журба про задержання всього того, що до тепер нам усім в Канаді таке любе й дороге...

* * *

Я бачу, що опис моїх вражень стає вже занадто довгим й тут бажалося б сказати ще багато більш... Але годі... Треба кінчити...

Величавий успіх Конґресу є в його моральних наслідках... Делеґати й делеґатки того Конґресу не забудуть і память про нього буде їх сильно кликати на другий такий Конґрес, що з певністю, як Бог дасть, відбудеться в наступному році... Вони самі приїдуть і ще й других заохотять приїхати...

Великим був також успіх матеріяльний, завдяки льотерії, що принесла поважну суму гроша... Многі священики в тому зглядді зробили багато добра, помагаючи розпродати білети льотерії ... На фонд Орґанізації складено дуже великі жертви. Честь усім тим, що так великодушно жертвують для своєї молоді...

Конґрес закінчився в Бесборо, найбільшому готелі в Саскатуні... Білет на бенкет коштував півтора доляра й число гостей виносило звиш 200... Коли це порівняти з бенкетом КУК-а в Вінніпеґу, то ясним стане, як великим був успіх Конґресу УКЮ. На Бенкеті проголосили Королеву, що спродала найбільше число білетів льотерії. Честь тим панночкам, що щиро працювали для добра своєї орґанізації й честь тим, що їм помагали...

Скінчився бенкет... проминули гарні моменти Конґресу. Дорога наша молодь розійшлась по містах, містечках й преріях Канади... Після великих, торжественних хвиль Конґресу повернула у сіре та буденне, але своєю вартістю найцінніше життя... найцінніше, бо воно, коли збудоване на всіх тих гарних засадах, що так часто їх проголошувалось на Конґресі, є одиноким справ-

жнім добром, що спасе душі й святі почування молоді й через неї майбутнє, дочасне й вічне, нашого народу на землях нашої прибраної батьківщини...

* * *

Я скінчив... й маю надію, що Секретарка УКЮ задоволена...

Тільки одне слівце пояснення... Не подаю імен, бо думаю, що так краще й зрештою, не в силі запамятати усі ті імена...

Не згадую про дуже многих, що були важними частинами Конгресової душі... без них того Конгресу не було б, але це громадяни, що вже збудували своє імя на полі українсько-католицької суспільно-народньої акції... Деякі з них переходять тернисті моменти життя... між ними п. Гриневич, з котрого душею наша душа на віки звязана святими споминами... Хай Бог їх усіх кріпить й обильно нагородить миром, що його світ не знає й не розуміє... Зокрема не згадую про священиків... бо наші враження з Конгресу однакі... деякі з них чують, що такі Конгреси є для них золотими лучами заходячого сонця... Хай Бог благословить їх за ті труди, що вони вклали у канадійську духову ниву... їм молодь завдячує все своє духове життя... не бути їх, то нічого не було б... Без них, ви, молоді, були б мертвими для правди й народу. Без них, ви, молоді, й гарячі тепер провідники й священики, не мали б того грунту, що дає вам можність праці... Будьте їм вдячні...

Хай дух Маркіянів благословить своїх духових нащадків... хай благословить їх правдивою вірою, що тепер спасає все, що справді українське, та гарячою, чистою, святою любовю, що родиться з Серця Всемогучого Бога... Хай благословить оцю велику працю молоді й її провідників, хай благословить Брацтво Українців Католиків, без якого ніхто не мав би у цей момент його дитини: Українського Католицького Юнацтва...

Нерозумний той, хто надію свою покладає на людей, чи на якенебудь інше сотворіння.

** ** **

Не любуйся своїм хистом, чи своїм таланом, щоб не попасти тобі в неласку в Бога; від Нього бо походить усе те добро, що його ти одержав від природи.

ВКОРОЧЕНИЙ ХРЕСТ

Одного разу (так оповідає стародавня легенда) звернувся Христос до верховного свого Апостола Петра, та й каже:

"Ходи, Сину, покажу тобі своє Царство; там, у тій райській країні, побачиш сяєво моєї безсмертної слави, послухаєш чудових ангельських пісень, навтішаєш серце своє небесною радістю. Одначе остерігаю тебе: що дорога туди буде нелегка. Та дорога надзвичайно вузька, камениста, гострим терням та колючками вкрита. І дуже прикро нею йти, бо вона постійно вгору спинається; а вдобавок іще треба за собою тягнути свій хрест, не забуваючи, що дорога до Царства—то дорога щирого самовідречення й покути."

Та Апостол Петро усіх тих прикрих труднощів та невигід ні трохи не настрашився; він у своїй простій та щирій душі вже заздалегідь тішився тим невимовним щастям, що його в Божім Царстві мав незабаром зазнати.

І звернувшись до Христа, він радісно закликав: "Господи, з Тобою я готов, хоч би й на певну смерть піти, аби тільки до Царства Твого дістатися!"

На другий день удосвіта, ще ясне сонце не вставало, як Господь узяв на плечі свій важкий хрест а разом із хрестом страшний тягар усіх людських гріхів. За прикладом Пресвятого Вчителя, апостол Петро теж обтяжив собі плечі трохи меншим, але всетаки нелегким хрестом. І так удвох вибрались пішки в ту далеку дорогу.

Ідуть отже наші святі Подорожні, ідуть, минають села й містечка, мандрують горами й лісами, пробираються такими страшними пущами, кудою людським ногам мабуть іще ніколи не довелося ходити,— а дорозі їхній усе таки кінця нема та й нема. Святому Петрові прийшла страшна гадка до голови, що (може бути) дорога та ніколи не скінчиться.

А сонце тим часом серед південного неба горить-палахкотить, вогняним жаром землю обсипує; святим Мандрівникам уже гарячий піт геть чисто очі позаливав, і рясними струмочками на гарячу землю спливає. Гостре терня та колючки ранять їм натомлені ноги, а важкий хрест у плечі в'їдається. А кругом них повітря розжарене, немов у печі, так що годі дихати.

Святий Петро аж тепер зрозумів, чому то Господь його так поважно остерігав, малюючи йому заздалегідь страшні труднощі тієї дороги. І бідному Апостолові зробилося страшно на душі, і він уже став каятись, що так самопевно на ту нестерпну подорож погодився. Ще якби так самому йти, без ніяких тягарів, то

може хоч сяк-так якось зайшов би, а то ще той невмолимий хрест наболілі плечі без милосердя розчавляє... Ах, коли б його вдалося хоч трохи вкоротити!... І та гадка про вкорочення хреста не покидала вже Петра ні на хвилю.

Бачучи, як Господь свій безмежно тяжчий хрест терпеливо за собою тягне,— бідний Апостол якийсь час не смів тієї гадки голосно висловити. Одначе згодом зібрався на відвагу, та й каже:

"Господи, прости мені грішному, але я вже далі цього хреста ніяк не годен донести. Він рішуче понад мої сили. Позволь мені, Господи, цей хрест трохи вкоротити, то може ще якось донесу."

А Христос йому на те: "Добре, Сину, я тобі цього не бороню, можеш трохи вкоротити свій хрест, одначе вважай та й не дуже вкорочуй його, щоб опісля не довелось цього жалувати та й гірко каятись!"

Почувши таку відповідь, святий Петро не довго вже надумувавсь. Він ухопив у руки сокиру, та відрубав доволі значний кусень свого хреста. Через те тягар дійсно зробився багато менший, і якийсь час було справді вже легше йти. Але це недовго тривало. Заледве минула одна година, а бідний Апостол уже знов під своїм тягарем жалібно стогне, та до Господа несміло промовляє: "Господи, не гнівайся на мене грішного, але позволь іще трохи вкоротити цей хрест, а то прийдеться мені під його тягарем марно серед дороги загинути!" Милосердний Господь і тим разом Петрові не заборонив, але знов остеріг його, щоб хреста не занадто вкорочував, бо доведеться опісля жалувати та й гірко каятись. І знов Петро, вхопивши в руки гостру сокиру, відрубав порядний кусень від свого хреста. І знова із великою радістю почув він, що тягар його зробився значно легший. Але й ця пільга тільки не довго тривала. За якої пів години знов прийшлося Петрові свій хрест скорочувати, а потім знов, і знов, і знов. За кожним разом Господь його поважно остерігав, щоб свого хреста занадто не вкорочував, а то доведеться жалувати та гірко каятись. Одначе Апостол на всі оті остороги ні трохи не зважав. Йому досить було почути, що Господь йому цього не забороняє. І тому він сміло й відважно рубав та рубав, так що накінець із довгого хреста тільки короткий кавалок на плечах залишивсь. Тоді вже справді Петрові стало легко йти, тим більше, що вечірнє сонце вже не пекло та й свіжою прохолодою зачало в повітрі потягати.

А як останній промінь сонця на заході погас, наші святі подорожні побачили, що дорога їхня вже добігає до кінця, та що безсмертне Христове Царство вже зовсім близько. Завваживши це, святий Петро відразу забув про всі страхіття довгої подорожі,

та мало не скрикнув із превеликої радости, так весело зробилося йому тоді на душі. Одначе солодка радість та небавом у гіркий смуток перекинулась. Бо ось дивиться Апостол наперед себе, та й очам своїм власним вірити не хоче: перед ним розкинувся глибочезний рів,—або краще сказати б: не рів, а прірва страшна; правда: не дуже широка вона, але така страшенно глибока, що дна годі дошукатися в ній, аж лячно оком туди глянути. А там, зараз таки за тією несамовитою прірвою— пресвятий Христовий рай. Там безсмертне сяєво Божої слави ніколи не меркне, там ангельські хори Божу Трійцю радісно величають, там життя невмируще, там щастя чисте, повне, нескаламучене на віки вічні.

Добре, але якже туди дістатися, коли прірва така страшна, та й моста ніякого на ній не видно? Та саме тоді, як святий Петро такими невеселими думками свою душу томив, Господь ізділмив свій важкий та довгий хрест із плечей, перекинув його через ту страшну прірву та й зробив собі вигідний місток до свого Царства. А ввійшовши туди, Він потягнув Свій Хрест за собою, так що Петрові нічого не осталося. Тоді сповнилися слова Христової остороги: "Вважай, Сину, й хреста свого не вкорочуй занадто, щоб не довелось опісля жалувати та гірко каятись!" Бідний Апостол, побачивши своє незавидне положення, став дійсно гірко каятись, і жалувати, і сам на себе нарікати, що був такий нетерпеливий в дорозі та й хрест свій геть порубав. А той хрест був би йому тепер так дуже придався! З нього була б чудова кладка в безсмертний Божий рай.

*** *** ***

Коли нам деколи приходить гадка нарікати на своє тверде життя, на гірку долю, на всякі терпіння та на хрести, що їх нам Боже Провидіння зсилає, нагадаймо собі цю простеньку легенду про вкорочений хрест святого Петра, і скажім тоді поважно: Господь Бог—видко— любить мене, коли стільки доброго матеріялу мені дає, щоб було з чого будувати безпечну та вигідну кладку в безсмертний Божий Рай.

Нічого не пошкодить тобі, коли себе поставиш нижче від усіх; одначе могло б дуже багато пошкодити, якби ти себе поставив вище, хоч би тільки понад когось одного.

Покірна людина зазнає незмінного спокою; в серці ж гордої хвилює зависть і гнів.

(Наслідування Ісуса Христа, Книга І, Розділ 7).

ПЛАЩ РОЗДЕРТИЙ НА ДВОЄ

(Продовження)

Гермес: Мартине, присунься ближче до мене, то поможу тобі краще накритися.

Мартин: О, спасибі тобі.... Я дуже радо.... (обидва вони простягаються під широким білим покривалом, а зверха накидають на себе свої плащі).

Гермес (до Мартина): Чи думаєш, що Христос мені простить мій гріх?

Мартин: О, будь уже спокійний, брате,— Христос бачить, що ти щиро каєшся,— тож не бійся: Його милосердя не знає границь.

Гермес: Ах, той убогий!... Він ніяк не сходить мені з пам'яти. Його слова мали якийсь такий надзвичайний тон... А коли руки свої простягнув, мені направду здавалося, що то був Він сам, живий Христос.

Мартин: Ти зовсім не помиляєшся,— то був таки дійсно Він сам.

Гермес: Що ти кажеш?!...

Мартин: Хіба ж ти забув цю науку Христову: "Направду, кажу вам, кожний раз, як ви що вчинили комусь із оцих найменших моїх братів, то мені самому вчинили ви це."

Северій (нетерпляче): Ну, покинете ви вже раз оту вашу дурну балачку, чи може маю вас чемно попросити?! Розкричались, мов сороки на плоті,—заснути чоловікові не дадуть!... (Чути рівномірну ходу вартівника надворі, опісля відгомін якоїсь вояцької пісні, а накінець усе мовкне-втихає).

П'ята Ява

Ті самі, Ангел Хоронитель

Ангел (позираючи на тих, що сплять): Заснули немічні людські сини. Їхні очі нічого не бачать, їхні вуха нічого не чують, все їх тіло, від стіп до голови скував мертвецький сон кайданами міцними. Всі їх змисли від великої втоми немов задеревіли. Нечулі вже вони тепер на всю дійсність видимого світу. І оце саме найвідповідніша пора, щоб я, нематеріяльний та невидимий дух, з'явився праведній душі. (Приступає до сонного Мартина). Сину! Сьогоднішній день—найкращий із усіх твоїх днів! Ясна

зоря, що за нею ти так охоче пустився йти, вже перед оком твоїм ніколи не погасне. Її проміння золоте буде душу ввесь час кріпити-звеселяти, поки земна проба твоя не скінчиться, поки не опинишся ти на порозі Божого неба. (Ангел похиляється над Мартином, і здіймає з нього решту роздертого плаща). Спи, любий сину, ось Боже небо над тобою похилилось. Та не пора ще тобі до неба того увійти. Господь сьогодні бачив твою сильну віру, твою гарячу любов, але бажає випробувати ще твою надію, поки назначить тебе печаттю вічної своєї любови. (Ангел щезає).

Мартин (прокинувшись зо сну): О! Холодно! Що воно таке? Чи покривало зсунулось? Ні. Отже певно мій плащ? Так. І де ж він властиво дівся? (шукає, облапуючи руками на всі боки).

Гермес (обернувшись до нього): Що тобі сталося? Ти щось загубив? Чи може сон страшний тебе стривожив?

Мартин (далі шукаючи): Десь подівся мій плащ.

Гермес: Як подівся? Адже ти його накинув був на себе.

Мартин: Та що з того, що накинув? Тепер його тут нема.

Гермес: Ах, дивний з тебе чоловік! Чекай, я засвічу, побачимо, в чім річ. (Засвічує смолоскип). Ну?

Мартин (сівши на лежанці): Таки нема! Ах, цього вже мені забагато!...

Северій (підіймається): На, маєш! Вже знов гармидер завели! Правдиві сороки! Ну, скажіть, чого ви ще не спите? Ти, Гермесе, певне ще про того свого жебрака думаєш, а тобі, Мартине, мабуть на думці подертий твій плащ, та й люта кара, що тебе за це напевно не обмине.

Мартин: Так, я дійсно думаю про свій плащ.

Северій: Ну, ну, скажи: що сталося з плащем? Чи може сам від себе полатався?

Мартин: Ні, решта плаща десь пропала.

Северій: Що? що?! Ти ще й ту мізерну половину жебракові віддав?

Мартин: Ні, цим разом я вже нікому нічого не давав. Правду говорю. Я собі спокійно спав; аж нарешті чую: страшний холод дошкулює мені,— от, я й пробудився. Знаю тільки, що плаща мого нема. От, і все. Але як це пояснити?

Северій: Ох, слабенька ж іще в тебе голова! Ти негоден цього пояснити? Отже послухай,—я тобі сам поясню: той твій убогий подумав собі, що цілий плащ напевно більш варт ніж одна половина. І так подумавши, він закрався потайки сюди, і стягнув із тебе ще й ту останню половину. Ось бачиш, до чого доводить глупота та й необраховане милосердя. Якби ти, Гермесе, був його з першого разу прогнав ізвідси мов собаку, то напевно була б йому відпала всяка охота ще раз вертатися сюди.

А ти, замість того, церемонився та панькався з ним, а тепер бачиш сам, як це по-дурному було.

Гермес (сам до себе): Може бути, що таки його правда. Може я й не зле був би зробив, як би був прогнав того чоловіка. Бо на цім грішнім світі нема що так дуже людям вірити, і на кожнім кроці треба стерегтись злодійства та обманства.

Северій: Ну, бачиш, Мартине, як він тобі гарно віддячився за твоє милосердя. І вважай, що то не він буде за це лютo покараний, а ти; то не його шкіра тріщатиме під батогами, а твоя.

Мартин: Я тільки хотів добро вчинити. А кара мені зовсім не страшна. Терпіння на цім світі так хутко проминають... Мені здається, що я тільки сповнив свій обов'язок, навіть коли той убогий...

Северій (насмішливо): Так, навіть коли той убогий запровадив тебе під дурного хату. Ха! ха! ха! Отже ти, Мартине, ще раз зробив би те саме, якби так можна було цю справу ще раз розпочинати?

Мартин (задуманий): Здається— так. За Божою поміччю я це зробив би.

Северій (лютий): Ну, то пресвітлі римські цісарі мали слушність, коли вас, християн, посилали на муки, на смерть! Бо коли оте ваше християнське божевілля поширяться, то світ готов від нього загинути, як від зарази.

Мартин: Або радніш скажи, що світ готов від нього воскреснути до нового, кращого, щасливішого життя. Одначе не гнівайся на мене, Северіе, що я мимохіть позбавив тебе солодкого сну.

Шоста Ява

Ті самі й Убогий

(Чути тиху музику. Ясне світло заливає всю сцену. В кімнату входить Убогий, а на плечах у нього Мартинів плащ, чудесно вже направлений. Одною полою того плаща покрита голова Убогого, тим то й обличчя його остається в тіні. Він стає між Северіем і Мартином).

Убогий: Мартине!

Мартин: Хто мене кличе?

Северій (позіхаючи): Ще не тихо? Ну, годі буде очі заплющити. (Дивиться.) Ах, рятуйте! Богом Плутоном клянусь— хата горить! (Всі три схоплюються з постелі).

Северій (завваживши Убогого): Що?! Цей жебрак іще раз тут? І то ще з Мартиновим плащем?! Ну, чи бачив хто таке?! Але чекай, дам я тобі! (Кидається до нього з криком). Ти волоцюго, ти підляку!! (Убогий відслонює обличчя й простягає руки. Мартин із Гермесом падають на коліна, кажучи):

Гермес і Мартин: Господь мій, і Бог мій! (Северій, сильно перелякaний, відступає назад; Гермес ховає лице своє в долоні, стоячи далі навколішках у благальній поставі. За Мартином появляються Ангели).

Мартин (у захопленні): Господи! Звідки мечі така невимовна честь? Хто ж я властиво такий? Звичайна, сіра одиниця в армії римського імператора. А перед Тобою, Господи, я ще менший, ніж та порошинка марна, що її вітер у світи далеко несе. Тієї великої ласки, що людині спроможність дає бачити Боже Лице, я ще не варт, ще недостойний її. Адже вода святого Хрещення ще до мене й не доторкнулась, ще не обмила мене!...

Убогий (звернувшись до Ангелів): Дивіться, Ангели мої: Мартин, хоч іще неохрещений, а тільки оглашенний, зодягнув мене сьогодні своїм власним плащем.

Мартин (припавши лицем аж до землі): Господи! Я твій нужденний слуга. Славу й глибокий поклін Тобі віддаю!

Ангел Хоронитель: Поки вода Хрещення доторкнулась до його тіла, то вже полум'я любови очистило душу його!

Северій (сам до себе): Обидва вони навколішках перед оцим чоловіком... Хто ж він властиво такий? Невже він бог? Хіба божевільний у щось таке повірив би. А все таки вони обидва бачать у ньому щось надзвичайне, чого я ніяк негоден завважити. Чи мають може ліпші очі ніж я? А оці другі? (приглядається до Ангелів). Хто вони? Звідки? Ах! Чи це сон такий приснився мені, чи може в голові моїй усе вже помішалось, як у Гермеса та Мартина?

Убогий: Мартине, Сину мій, ти дав мені сьогодні свій плащ. В заплату за цю милостиню даю твоїй душі могутнього Ангела Хоронителя, щоб тебе хоробро обороняв перед ненавистю пекельного ворога.

Мартин (здивований): Господи, я ж уже одного Ангела Хоронителя мав!

Убогий: Так, одного ти вже мав. Одначе знай, що треба тобі буде йти дуже вузькою та прикрою стежкою, спиняючись високо, високо аж до найвищих верхів. Від сьогоднішнього дня треба тобі отже аж двох Ангелів. Бо хрест, що його тобі на плечі покладу, буде дуже важкий. (Звернувшись до Ангела): Тобі, вірний Ангеле, покровителю Галлії, вручаю цього свого вибранця. Бережи ж мені його якнайкраще!

Мартин (здивований): Але ж, Господи, я не галлієць.

Ангел Галлії: З цієї хвилі ти, Мартине, галлієць. Правда: не з крови, ані не з роду, а з волі всемогучого Володаря. Бо Його слова— то діла! І слова Його зовсім не такі як наші. Наші слова летять, щезають, мов хмара, розпорошена вітром, а Його всемогуче слово може каміння тверде перемінити на дітей Авраама.

Мартин: Хай же сповниться на мені, Господи, Твоє слово святе, всемогуче!

Северій: Що зі мною діється? Невже приснився мені сон? (Щипає себе). Ай... болить!... Отже я не сплю. То що ж воно таке? Гей! Слухай-но, Гермесе!

Гермес: Чого тобі треба? (Приступає ближче).

Северій: Що це за людина, той убогий? Невже він бог?

Гермес: Так, Він правдивий Бог. Одначе, з любови до людей, Він став убогий, а я відваги не мав, щоб Його з першої хвилі розпізнати. Я побоявся холоду. О, горе мені нещасному! Я всім тілом від холоду тремчу, а Він на мене досі ще й не глянув...

Убогий (до Ангелів): Так, іще раз Вам кажу: бережіть цього хороброго воїна, що стільки доброго серця мені показав. Колись, замість половини плаща, він мені дасть усю Ґаллію в руки. Так, він своїми невсипущими трудами наверне до Мене ввесь той великий край.

Ангел Ґаллії: І кожний раз, як лютий ворог, границі Ґаллії пошарпає, пороздирає, то Мартинове діло буде знову їх понаправляти та скріпити.

Мартин: Але ж, я тільки простий, звичайний вояк!

Ангел Ґаллії: Нічого! Могутня твоя рука поведе і полководців, і звичайних рядовиків. І великі християнські громади будуть величатись твоїм ім'ям.

Северій (щораз більш занепокоєний): Направду, здається мені, ніби я з розуму зійшов. Цей убогий чоловік зовсім ні до кого іншого не подібний. Ще трохи й, здається, я сам готов би впасти на коліна перед ним... Щось надзвичайне зо мною діється.

Ангел Ґаллії: Колись, Мартине, підеш ти до поганських святинь боротись із фальшивими божками-ідолами. Але вже тепер попробуй навернути цього завзятого поганина (показує рукою на Северія).

Мартин (підходить до Северія): Северіє, ти мені нераз говорив, що не можна любити того, чого не бачимо. Отже тепер уже наш Бог об'явився нам, і можемо очима бачити Його. Ходи, Северіє, поклонися Йому!

Северій (понуро): Ні, ні! Я знаю богів! Знаю, що вони люблять мститися. А цього я ще й прогнав був ізвідсіль. Тому й боюся його тепер.

Мартин: Не бійся! Він добрий. На хресті кривавім, на Голгофті, Він сердечно молився за всіх своїх ворогів, катів та розпинателів, і казав до Небесного Отця: "Отче, прости їм цей гріх, бо вони й самі не знають, що роблять!" А коли ти, Северіє, Йому в цій хаті навіть загрітися не позволив, та й прогнав Його надвір на люту холоднечу, то ти в засліпленні своїм напевно сам не

знав, що робиш. Він отже напевно тобі простить.

Северій (недовірливо): Так, так,— ти це мені говориш. Але який мені доказ на це?

Мартин (благально): Господи й Учителю Святий! З мене бесідник немічний та недотепний, і бесіда моя пливе незручно, як бесіда простого дикуна. Мій товариш не сміє до Тебе приступити. —боїться Тебе. Вояки, бачиш, бувають деколи дуже боязливі. Промов до нього, Господи! Скажи хоч одне-одніське слово (засоромлений). Ах, що я сказав? Я, слуга, та й смію Тобі приказувати! Ні, Господи, не приказую, а покірно прошу, навколішках благаю.

Убогий (до Северія): Мир тобі, брате! Одначе вчися милосердя.

Северій (неспокійний): Милосердя? Що це таке?

Убогий: Направду, направду тобі кажу: Милосердя—це Я сам.

Северій (вагаючись): Направду? Що таке правда?

Убогий: Правда, мій сину, це—Я.

Северій (навколішках): О, прости мені, я не знав. Я був сліпий, і серце моє, мов камінь той, було холодне, тверде. Та тепер чую, що від слів Твоїх у моїй душі, немов весна розквітається. І я теж хочу бути добрий та милосердний, хочу бути Твій вірний, люблячий слуга. Якщо не погордиш мною, нікчемним своїм рабом, то я піду, продам усе своє майно, і гроші всі Тобі в дарунку принесу.

Убогий: Більша нагорода в моїм Царстві чекає тих, що мене більше полюбили.

Мартин (показує на Гермеса, що набрався відваги, та й поступає кроком наперед): А цього, Господи, хіба не помилуєш?

Убогий (споглядає сумовито): Не хочу погубити ані одного з тих, що дав їх мені мій Отець. (Докінчення буде).

ПОСЛІДНИХ 20 ЦЕНТІВ ЗА КАТОЛИЦЬКИЙ ЧАСОПИС

В споминах одного ревного католицького мужчини, що "за Божу надгороду" розношував передплатникам недільний католицький часопис, читаємо ось таке:

Одної суботи згаданий рознощик стрінувся з одним убогим, безробітним молодцем, що ходив від хати до хати й просив о милостиню, щоби мати на кусень хліба.

Заняття того молодця було напевно неприємне. Дістати одного цента тут, а одного там— бути прогнаним із многих хат з тяжкими докорами про неробство й волокитство— при тім всім терпіти дошкулюючий голод і бути в безнастанній небезпеці дістатися в руки поліції за волокитство, то це рішучо не належить

до розкошів. Тому немає дивоти, що той молодець виглядав дуже пригноблений.

З цим то молодцем стрінувся вище згаданий розношик недільного часопису. Було це під дверми одної хати, де той молодець просив о милостиню. Побачивши розношика з великим пакунком газет під пахою, безробітний глянув на него заздрісним оком та сказав: "Щасливий ви чоловік!"

"А чому вам здається, що я щасливий?"

"Бо я бачу, що ви маєте якесь заняття й напевно не голодуєте й не бідуєте так як я."

"Прошу," каже розношик, "коли вам ходить о заняття, то ви можете його мати; ви могли би помогти мені розносити цей часопис. Чи згода?"

"Дуже радо," відповів безробітний, але що я за це зароблю?"

"Заробити? Тут ви нічого не можете заробити, бо це є католицька преса й я сам розношу її безплатно."

"Католицький часопис!"— закликав безробітний радісним здивуванням. "А по чому примірник?"

"Примірник 20 центів."

"А я думаю, що на 20 центів я ще спроможуся." По цих словах безробітний сягнув до кишені й витягнув жменю центів. На жаль тих центів було лишень 19. Це засмутило бідного молодця, але він не дав за програну. "Я одного цента ще мушу знайти"— каже він. І зачав він нишпорити по всіх кишенях і на свою превелику радість знайшов ще одного цента між окрушинами від хліба й сира.

"Ось вам 20 центів; дайте мені один примірник вашого католицького часопису."

Одержавши бажаний примірник, убогий робітник аж яснів з радости. Чи не жалував він, що видав послідний цент? Чи забув він, що того дня ще нічого не їв?— Він про то все памятав, але це був чоловік, що для доброї справи вмів жертвуватися!

Це був чоловік, котрий зрозумів, що корм для душі є важніший від корму тілесного. Це був чоловік, що для католицької преси потрафив жертвувати цілу свою посілість. Це був чоловік, котрому совість не позволяла, щоби він за католицький часопис залягав хочби на таку дрібничку як один цент.

Боже, натхни український нарід духом того безробітного. Дай тому народові охоту до читання доброї преси так, щоби той нарід пізнав святу віру й кріпко держався її.

Дай, о Господи, українському народові зрозуміти, що католицьку пресу треба піддержувати за всяку ціну, бо вона є носієм правдивої культури. Боже, дай українському народові те почуття справедливости, що не терпить залеглости за католицьку пресу, бо безсовісність під тим зглядом є руїною доброї преси.

Боже, розпали в українськім народі ревність до читання Твоєї преси, а український нарід дасть Тобі своє серце, розпалене любовю. В такий спосіб сповниться Твоє найсердечніше бажання, бо Ти сам сказав: "Сину, дай мені серце своє"!

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Преосвященний ир Василій Ладика ЧСВВ, єпископ Ординарій, назначив єпископа помічника Преосвященного Нілля Саварина ЧСВВ., Генеральним Вікарієм, з усіми властями, які Канонічне Право дає Генеральному Вікаріеві.

Від 30 серпня до 3 вересня відбулися в Сѓ. Норберт, Ман., реколекції—духовні вправи для світських священиків. Усіх священиків було 35, проводив духовними вправами о. Іван Бала ЧНІ. з Йорктон, Саск. Присутними були також Преосвященний Василій Ладика і Преосвященний Ніль Саварин. Підчас реколекцій єпископ Ладика мав 2 конференції до священиків. По священичих реколекціях, в пятницю 3 вересня, відбувся спільний обід в школі св. о. Николая в Винипегу, який устроїли священики в честь Преосвященного Ніля Саварина. Присутними на обіді були 38 священиків і два єпископи. Підчас обіду промовляли: о. канонік Каменецький з Торонта, о. др. Кушнір з Винипег, о. парох Дрогомирецький з Геффорд, Саск., і о. М. Кривуцький, котрий в імені усіх священиків вручив єпископам дари любови. Промовляли і два єпископи. Обід закінчено многолітствієм для Преосвященних Василія і Кир Ніля, та молитвою Отче Наш.

Сенатор величає Папу.—Американський сенатор із Монтани, Б. Гвилер написав до президента Рузвелта листа, а в ньому осьтакі слова: "Дорогий Пане Президенте! Як некатолик я бажаю подати тобі до відома, що я зо всього серця погоджуюсь із заявою папи Пія XII, що душа всього народу бунтується проти насилля та що народ, що стільки натерпівся, не домагається нічого іншого, як тільки мира, хліба й праці."

Рим Божий Чемпйон.— "Рим держить укріплені становища для всіх нас перед майже переможним походом поганства. Це Рим, що є чемпйоном Богом надхненого світу проти нападів сучасного плиткого модернізму, що вважає святе письмо легендами, не зважавши на факт,що досліди і археольогія докладно потверджують їх. Папа приказав своїм визнавцям любити, студіювати й читати Біблію тоді, як протестанти всюди гірко занедбують цю Книгу

Книг. Рим е чемпіоном християнської моралі, осуджуючи розводи, це зростаюче лихо наших часів, а понад усе осуджує контролю народин, що поганить подружжя, осуджує вбійства ненароджених, що то руйнують мораль молодих людей." — Так пише в лондонськім "Нотингем Джорнал" Вівіян Тамес, вікарій англіканської Церкви, відповідаючи на напасти на католицьку Церкву й Папу. Крім того він зазначує велику вартість католицької сповіди, дає признання католицькій Церкві в Німеччині за її справді християнську поставу в теперішніх часах і закликає англікан, щоб шанували католицьку Церкву. Католицьку Церкву треба не тільки шанувати—до Неї треба також належати всім англіканам, і всім православним, і всім людям у світі, бо це одинока правдива й спасаюча Христова Церква.

З організаційного руху БУК-а.— Останні місяці були зазначені зростом організаційної праці Братства Українців Католиків Канади. Манітоба, Саскачеван, Онтеріо, Альберта відбувають організаційні збори, відновляють працю відділів, приготовляють провінціяльні З'їзди. Це дуже добрий знак, бо католицька організація нам потрібна, конечна. Про це так коротко, а ядерно, пише наш доміняльний голова БУК-а— Впр. о. С. Семчук у своїй відозві з 5 серпня: "Живемо в вирішальних часах. Стаємо свідками й учасниками переломових подій. Наша будучність у Божих руках, але кожний із нас є ковалем своєї долі. Сильний є й побіджає той, хто зорганізований. Що сильніша наша організація, то сильніший кожний із нас. Братство Українців Католиків Канади організує нас фізично, організує нас духово. Стаємо разом в одних рядах, під одним проводом. Ідем до одної цілі, одні для нас кличі.. Ціле наше життя наповнити нашим змістом, все обновити в Христі й через Христа. Всі разом будуємо краще завтра... Тому—ставаймо всі в ряди БУК?а... В кожній нашій парохії, в кожній громаді, всюди, де є тільки гурток свідомих, діяльних, чесних українців католиків, повинен повстати відділ БУК-а."

Бенкет у честь українців-летунів у Йорктон, Саск.— Дня 15 серпня ц.р. в Йорктон-Готелі відбувся бенкет в честь українців, що перебувають в летунській школі ч. 11 в Йорктоні, Саск. Це був перший такий бенкет у Йорктоні. Улаштували його українці католики Йорктну. Кромі гостей-летунів були присутні парох о. Бахталовський ЧНІ., о Бала ЧНІ., адвокат А. Кіндракевич, голова місцевого БУК-а і інші визначні парохіяни. Промовляли шановні гості з летунської школи, оба Отці, п. Кіндракевич і п. Павлюх, яко представник тих, що мають синів-летунів. Серед веселої гутірки скоро перейшов той вечір, лишаючи в серцях присутних милий спомин.

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Прилюдну й найсердечнішу подяку складаю Матері Божій, Пресв. Серцю Христовому та св. Терені від Дитяти Ісуса за вислухані молитви та привернення здоровля. Нехай буде прославлена Пресв. Тройця в своїй безконечній доброті.

о. Гр. Теплий, Вілінгдон, Альта.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" ЗЛОЖИЛИ:

$7.20 Парохія Калдер, Саск. По $5.00: о. Гр. Теплий і Ланівці, Саск.: на поминальнім обіді по бл. п. Йоанні Кобринській, на заклик всеч. о. П. Серветника зібрано $5.00.

Монтреал, Квебек— Дня 16 вересня ц.р. відбулася несподіванка для панства Валендюків. Справляло її Товариство Серця Хр. У цей день з'їхалися члени цего Тов. до дому ювілятів, при вул. Ст. Джордж. Господарем вечірка була пані К. Яцина. По смачній перекусці складали ювілятам свої желання поодинокі члени Товариства, бажаючи їм усього блага, зазначуючи при тім їх побожність, привязання до католицької Церкви та їх жертвенність на добродійні цілі. В часі цего родинного вечірка не забуто також і за нашу католицьку пресу. На заклик пані К. Яцини зложили свої жертви панство Валендюки $3.00, Нагірний 1.00. По 50ц.: пані Франко, пані Бойчук, пані Яцина. По 25ц.: пані Завальніцька, Ділай, Бородай, Голодівська і Шклярик. З цих грошей призначено $3.50 на Українські Вісти, а **$3.00 на Голос Спасителя.** Переслала пані К. Яцина.

Гернсей, Саск.— В суботу 28 серпня поважне число гостей і також уся родина з'їхалась до панства І. Гуцуляків з нагоди їх 40-літного ювілею. Для ювілят була це дуже гарна несподіванка, а також і радість—побачити всю родину й знакомих в одній хаті. Гості гарно забавилися. По вечері родина зложила прекрасні дарунки ювілятам. А на закінчення п. Леник піддав гадку гостям зложити маленьку жертву на Сиротинець в Айтуні. Гості на це дуже радо згодились. п. Леник і Добко занялись збіркою. Жертводавці як слідує: По $2.00: А. Леник. По 1.00: Ів. Гуцуляк, П. Стадничук, В. Підперигора, пані Василюк, Н. Гуцуляк, С. Бий, М. Добко, П. Гуцуляк, Н. Бий, С. Брик, С. Папроцький, М. Папроцький, С. Стадничук, І. Стадничук, Т. Стадничук. По 25ц.: П. Бий, І. Добко, Н. Гуцуляк, Л. Бий, І. Сенько, М. Сенько, В. Василюк, В. Сенько. По 50ц.: С. Добко, Н. Леник, А. Сенько. По 35ц.: пані Біловська. По 10ц.: С. Василюк. Разом $20.95. З того призначено $18.95 на Сиротинець в Айтуні, а $2.00 на пресовий фонд "Голосу Спасителя.

Гість.

Н.Н. 27ц. і Филип Сидор 25ц. — **ХТО СЛІДУЮЧИЙ?—** Усім жертводавцям дуже красно дякуємо за ласкаві жертви.

Адміністрація "Голосу Спасителя."

ПОЯВИВСЯ ДРУКОМ:

ВЕЛИКИЙ, ЦІКАВИЙ І ГАРНО ІЛЮСТРОВАНИЙ КАЛЄНДАР "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" НА 1944 РІК

Замітними й повчаючими є статті: Церква Католицька—Твір Божий; Сектанти; Наша мудрість перед Богом—дурнотою; Клич до молоді; Три образи українського невільництва; Християнство й жінка; як православні руйнували Україну, гнобили та переслідували українців; Християнство потребує тебе; Українське Католицьке Юнацтво; Історія парохії св. Йосафата в Торонті.— Крім того в цім Календарі є Церковний Календар, Загальний Устав Богослужень, Церковний Устав на 1944 р., багато граних оповідань, віршів, світлин, жарти, адресар і багато гарних річей.— Минулого року забракло було календаря "Голосу Спасителя." Спішіться з замовленням. **— Сторін 160 — Ціна 40ц.**

Хто приєднає двох нових передплатників на рік для українського релігійного місячника "Голос Спасителя" та пришле їх адреси, даром одержить цей календар. Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

ГУРТОВИЙ СКЛАД

ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

Голос Спасителя

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 15, No. 11. YORKTON, SASK. November, 1943

КАЛЄНДАР НА ЛИСТОПАД, 1943

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
19 П Прор. Йоїла	1 П Косми і Дамяна
20 В Вмч. Артемія	2 В Мч. Акиндина
21 С Проп. Іляріона В.	3 С Мч. Акепсими
22 Ч Аверкія	4 Ч Прп. Йоанікія В.
23 П Ап. Якова	5 П Мч. Галактіона
24 С Мч. Арети	6 С Св. і ісп. Павла
25 Н Неділя 21 по Сош.	**7 Н 21 Неділя по Сош.**
26 П Вмч. Димитрія	**8 П Собор Арх. Михаїла**
27 В Мч. Нестора	9 В Мч. Онисифора
28 С Мч. Параскеви	10 С Ап. Ераста
29 Ч Препмч. Анастазії	11 Ч Мч. Мини
30 П Мч. Зиновія	**12 П Сщмч. Йосафата (н. нед.)**
31 С Ап. Стахія	13 С † Ів. Золотоустого
1 Н Неділя 22 по Сош.	**14 Н 22 Нед. по С., † Ап. Фил.**
2 П Мч. Акиндина	15 П Мч. і ісп. Гурія **(Пилипів.)**
3 В Мч. Акепсима	16 В † Ап. і Єв. Матея
4 С Преп. Йоанікія	17 С Св. Григорія
5 Ч Мч. Галактіона	18 Ч Мч. Плятона і Романа
6 П Св. і ісп. Павла	19 П Пр. Авдія
7 С Мч. Єрона	20 С Прп. Григорія
8 Н 23 по С., Соб. Арх. Мих.	**21 Н 23 по С., Вхід в Хр. Пр. Б.**
9 П Мч. Онисифора	22 П Ап. Филимона
10 В Ап. Єраста	23 В Св. Амфілохія
11 С Мч. Мини	24 С Вмч. Катерини
12 Ч Сщмч. Йосафата (на н.)	25 Ч Сщмч. Климента папи
13 П † Івана Золотоустого	26 П Прп. Алипія
14 С † Ап. Филипа	27 С Вмч. Якова перс.
15 Н Неділя 24 по Сош.	**28 Н 24 Неділя по Сош.**
16 П † Ап. і Єв. Матея	29 П Мч. Парамона
17 В Св. Григорія	30 В † Ап. Андрея

УСТАВ НА ЛИСТОПАД

7. Нед. 21 по Сош.: Гл. 4, Єв. утр. 10. Сл. Б.: Ап. 203, Єв. Лук. 33.
8. Великомученика Димитрія: Всеночне. Сл. Б.: Ап. 292, Єв. Ів. 52.
14. Нед. 22 по Сош.: Гл. 5, Єв. утр. 11. Сл. Б.: Ап. 215, Єв. Лук. 83.
21. Нед. 23 по Сош. і Архистратига Михаїла: Всеночне. Гл. 6, Єв. утр. 1. Сл. Б.: Ап. 220 і 305, Єв. Лук. 38 і 51.
28. Нед. 24 по Сош. і Свящм. Йосафата: Всеночне. Гл. 7, Єв. утр. 2. Сл. Б.: Ап. 221 і 311, Єв. Лук. 39 і Ів. 36.
Пилипівка—Піст від 28 листопада до Різдва Христового.

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ— Друге справлене й побільшене видання: 15ц.
ПРОСКОМИДІЯ ЛІТУРГІЯМ—у церковно-словянській мові: 50ц.
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Нсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Futhers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 15, Число 11. Листопад 1943

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛИСТОПАД

Щоб якнайбільше чисто людей навчилися збуджувати в серці досконалий жаль за гріхи.

Коли кажемо, що хтось за гріхи свої направду жалує, то це означає, що йому прикро що согрішив. Його серце болить, коли згадає, що своїми гріхами він Бога прогнівив, Ісуса Христа скривдив, свою душу Божої ласки позбавив і, втративши право до неба, вічне пекло собі поправді заслужив. І згадавши це, каянник розуміє, що гріх—то його найбільший ворог, і тому ворога того він зачинає всіми силами ненавидіти, рішуче проганяє його зо свого серця, щиро постановляє в майбутньому пильно його стерегтись, і ні за що в світі вже більш його до себе не допустити.

І власне отой смуток і біль, що його душа відчуває, згадуючи свій гріх, і та відраза й ненависть супроти гріха, а одночасно й постанова на будуче гріха стерегтись,— оце все становить правдивий жаль, за гріхи.

Одначе той щирий та правдивий жаль може бути двоякий: **досконалий і недосконалий.**

Коли хто за гріхи свої щиро жалує, тому що боїться справедливої Божої кари, то його жаль є добрий, навіть дуже добрий. Він у сповіді цілковито вистарчає. Та все таки ми його ще називаємо недосконалим, тому що він зо страху походить. Далеко цінніший від нього є жаль, що народжується з любови до Господа Бога. Такий жаль за гріхи називається досконалий.

Нехай простенька притча нам цю справу краще пояснить: Один багатий батько послав двох своїх синів доглядати отари на гірській полонині. Один із тих синів був уже дорослий юнак, а другий—ще маленький хлопчина. Та, не послухали сини наказів батька: замість пильно стерегти овечок та ягнят, вони безжурно гуляли собі горами й лісами. А вовк тим часом закрався до отари, й наробив багато шкоди. Вернувшися з веселої гулянки, два брати лиш руки з болю заломили, й стали дуже журитися, плакати. Обидва вони сильно каялись, жалували, й міцно поста-

новляли собі на будуче обов'язку свого краще пильнувати. Одначе була величезна різниця між тими їх жалями.

Молодший брат жалував і плакав, бо дуже боявся, що "тато будуть бити." А старший казав: "байка, що тато будуть бити; хай б'ють—я ж собі це заслужив. Не того мені жаль, що батько будуть бити, а того, що я їм таку велику прикрість заподіяв. Вони завжди були для мене такі добрі, так дбали за мене й любили мене, а я тепер ось, яку велику шкоду їм зробив." Молодший, як бачимо, жалував зо страху, а старший—з любови. І як би нас хто запитав, котрий із двох отих синів нам більше подобається, то ми, ні трохи не вагавшись, відповіли б: "старший."

Така сама буває також різниця і між тими, що за гріхи свої в сповіді щиро жалують. Одні жалують, бо знають що з Богом не жарт, і бояться вічного пекла, а другі кажуть у своїй душі: "люблю Тебе, мій Господи, й сумно мені, що я Тебе, мого найліпшого Отця, так підло зневажив, що я Тобі, Спасителю Дорогий, таку велику прикрість заподіяв." У перших є жаль недосконалий, але він у сповіді цілковито вистарчає. Та у тих других, що з сердечної любови до Бога гріхів своїх каються, є жаль далеко кращий. Він такий досконалий, що він навіть уже перед сповіддю серце з гріхів очищує, та й вертає душі втрачену Божу ласку. І коли перед смертю грішник не має нагоди сповідатись, то остається йому ще остання "дошка рятунку," що називається: "досконалий жаль за гріхи."

От наприклад вибрався якийсь подорожній у далеку дорогу. Зайшов між високі гори й ліси, і нараз чує, що коло серця робиться йому якось так слабо, а в очах починає темніти. Ліг він отже, безпомічний, край дороги, та й бачить, що ради вже нема: треба буде вмирати. А на душі у нього тим часом гріхи такі тяжкі, та й так багато їх, аж страх. Що ж отже робити тоді? Церква десь за горами, за лісами, священика ніякого нема, сповідатися неможливо, а смерть не чекає... Чи нема вже ніякого рятунку для грішної душі. Чи мусить вона конче пірнути в пекло вічне? Ні! Рятунок, Богу дякувати, ще є: нехай той бідний грішник збудить у серці досконалий жаль, то всі гріхи будуть йому прощені відразу. Нехай він тільки скаже собі щиро в своїй душі: "Боже, прости мені! Я каюся, що Тебе, мого найліпшого Отця, я так страшно образив. Усім серцем бажаю тепер перепросити Тебе, й хочу до Тебе дійти, щоб у небі вічно Тебе любити, й прославляти Твою безконечну доброту." І як тільки Господь Бог завважить у серці людини такий щирий жаль, і хоч крихітку правдивої любови, то в одній і тій самій хвилі прощає Він людині всі її гріхи, та й віддає їй назад свою святу ласку. І хоч той грішник перед смертю не мав нагоди висповідатись, то

все таки він до Божого Царства дійшов, бо досконалий жаль, неначе золотий, дорогоцінний ключ, йому небесні ворота відчинив.

Та не думаймо собі, що той досконалий жаль віддає людині Божу ласку тільки виїмково, цебто в небезпеці смерти, коли нема нагоди сповідатися. Ні,— той має завжди ту саму спасенну силу, тим то грішник може колинебудь серце своє від гріхів увільнити.

От наприклад іде хтось із тяжкими гріхами до церкви сповідатись, а йдучи, думає про своє нужденне, грішне життя. І нараз каже собі: "Боже Святий! Який ти добрий та ласкавий, що так довго мені терпиш! Ах, ні за що в світі не хочу вже більш засмучувати Твого Пресвятого Серця й доки житиму, хочу вірно Тобі служити, Тебе любити, прославляти Тебе! Ненавиджу гріх, тому що він так тяжко Тебе зневажає, так страшно кривдить Тебе." Заледве грішник отак собі в серці щиро подумав, як уже всі гріхи його прощені, таки там на дорозі, ще поки він до церкви дійшов, щоб до сповіди приступити. І коли він потім до сповідальниці наближається, на його душі вже ніяких тяжких гріхів нема; всі вони вже відпущені, бо в серці грішника всевідуче Око Боже доглянуло було ту неоцінену перлу, що зветься досконалий жаль. Правда: ті тяжкі гріхи, хоч уже й відпущені, конче треба ще буде опісля в сповіді всі до одного виказати, бо така є ясна й виразна Божа Воля, такий є незмінний закон нашого Господа, Ісуса Христа.

Оця католицька наука про досконалий жаль—надзвичайно важна; вона може бути дуже практична для нас усіх. Кожному з нас може трапитись велике нещастя попасти в гріх, і Господа Бога тяжко прогнівити. А не кожний має нагоду та спроможність до сповіди негайно йти. Дуже багато в світі таких християн, що заледве раз на рік мають нагоду висповідатись. А тяжкий гріх колинебудь може трапитись, бо природа наша людська немічна, та й ворог наш, диявол, не спить... Що ж отже робити тоді. Чи може держати той гріх у душі, аж поки в великий піст, за місяць, два—три, а то й пів року зможемо до великодньої сповіди приступити? Ні! Так довго жити з тяжким гріхом на сумлінні,—річ надзвичайно смутна та й небезпечна. Жити без Божої ласки, хоч би тільки один однісінький день— страшно та й небезпечно. Бо ж людське життя, мов слабе павутиння, кожної хвилі може нагло прорватися. А смерть у тяжкому, ще невідпущеному грісі, це ж загибіль страшна на віки вічні... Тож коли (не дай Боже!) маємо нещастя попасти в тяжкий гріх,— не відкладаймо довго нашого навернення. Ще таки того самого дня, ще поки ввечері покладемося спати, намагаймось серце своє сокрушити досконалим жалем. І якщо в нашій душі буде хоч одна маленька іскра правдивої, а не фальшивої та удаваної любо-

ви, то гріх наш, хоч би й який страшний та великий був, напевно буде нам відпущений. Правда: нам іще залишиться обов'язок визнати той гріх у наступній сповіді, але поки те станеться, ласка Божа в нашій душі вже перебуває. І хоч би навіть прийшлося нам перед сповіддю нагло вмерти, то нема чого боятися,— ми безпечні.

Користаймо з цієї спасенної католицької науки про досконалий жаль, і якнайчастіше той жаль у нашому серці розбуджуймо. Не забуваймо одначе, що досконалий жаль за гріхи—то великий і дорогоцінний небесний дар, і тому треба щиро його в Ісуса Христа й у Пресвятої Богородиці просити. Нехай отже члени Апостольства Молитви, особливо цього місяця, сердечно моляться, щоб Милосердний Спаситель та Його Пресвята Мати Своєю ласкою просвітили на світі якнайбільше число людей, і навчили їх, як то можна серце своє досконалим жалем кожної хвилі очистити та до Бога навернути.

А побачивши товпи народу, він вийшов на гору; і коли сів, приступили до нього його учні. Тоді, розкривши свої уста, він став їх (учнів) навчати, кажучи:

Щасливі ті, що вбогі духом, бо царство небесне належить їм!

Щасливі ті, що плачуть, бо вони будуть потішені!

Щасливі ті, що тихі-лагідні, бо вони заволодіють землею!

Щасливі ті, що голодні та спрагнені правди, бо вони будуть насичені.

Щасливі ті, що милосердні, бо й вони доступлять милосердя!

Щасливі ті, що серцем чисті, бо вони побачать Бога!

Щасливі ті, що творять мир, бо вони синами Божими назовуться!

Щасливі ті, що їх переслідують за правду, бо царство небесне належить їм!

Щасливі будете ви, коли через мене, будуть вас зневажати, та переслідувати, і будуть фальшиво виговорювати на вас усяке зло. Радійте тоді та й веселіться, бо велика нагорода ваша на небі. (Матей, 5, 1-12).

Конче Треба Молитися

Сумний досвід показує, що як стане християнин занедбуватись у своїй набожності, то насамперед відпадає йому всяка охота приступати до Сповіди й до Святого Причастя; потім, у неділі та свята щораз рідше видно його на Службі Божій, а накінець таки зовсім перестає він ходити до церкви.

Одначе той християнин іще Господа Бога цілковито не вирікся. Він іще в своїй хаті потрохи молиться. Отак,— бодай десь-колись, бодай тоді, як ніхто не бачить, він іще перехреститься та й до Бога щиро зідхне. Отже існує єще бодай якась одна слабенька нитка, що його лучить із Господом Богом. Коли ж та остання нитка буде перервана, коли те сотворіння грішне цілковито перестане молитися, тоді між ним і всемогучим Творцем настане жахлива прірва. І стане так, наче б та безбожна душа до Бога виразно казала: "Не знаю Тебе, й нічого спільного не хочу з Тобою мати."

Смутно на серці робиться, як подумати, що багато на світі людей уже зовсім не моляться. Правда, колись і вони молилися. Колись, як іще маленькі були, то на руках у мами вчилися рученята свої до побожної молитви складати. (Розуміється, якщо мати їх була сама добра християнка). Потім ті діти молилися може в школі, молилися, як до першої Сповіди йшли, як перший раз Святе Причастя приймали. О, яка щира, проста, сердечна була та їх дитяча молитва!

Але от минуло кілька років, і все страшенно попсулося. Настали, може бути, тверді часи. Прийшли журби та клопоти життьові. Треба було хутко вчитися, як собі самому раду давати в світі. Треба було може передчасто запрягатись у ярмо важкої праці, щоб хліб насущний здобувати. А до того ще може й товариство безбожне трапилось, може грішна кумпанія зустрілася. Тоді низькі та небезпечні пристрасти, що перед тим на дні невинного серця тихо спали, пробудились та прокинулись із усією дикою силою. З тієї пори усіляких спокус уже не бракувало. Щораз більше їх було, щораз сильніші були. Тоді для молитви настали прикрі часи. І нещасна душа зачала молитву щораз більш занедбувати, опускати, потім ціл-

ковито перестала молитись, а накінець навіть зовсім про молитву забула.

Таке повне забуття молитви, то найстрашніший стан, що в ньому людська душа може на цім світі взагалі опинитись. Бо пам'ятаймо, що доки хто молиться, то хоч би він і не знати як низько впав,— все таки надія ще для нього цілковито не пропала. Він іще може вирятуватись. Та хто зовсім уже не молиться, хто ні трохи не хоче молитися, для такого вже навіть і надії нема на якийнебудь рятунок. Великий Учитель Церкви, Святий Альфонс каже виразно: "Хто молиться, той спасеться; хто ж не молиться— буде проклятий."

В оцій статті ми бажаємо нашим Дорогим Читачам вияснити, чому властиво молитва така важна, чому така конечна. Вона важна й конечна тому, що без неї: 1) нема релігії; 2) нема християнства; 3) нема спасеня.

1. Без молитви нема релігії

Кожне розумне сотворіння, що признає над собою Бога, мусить молитися! якщо не молиться— тяжко грішить.

І справді: коли ми віримо в того всемогучого Творця, що і небо, і землю, і всесвіт із нічевости сотворив, коли віримо, що ми постійно в Його руках та, що батьківське Провидіння про нас кожної хвилі ласкаво пам'ятає, те Провидіння Святе, що про найдрібнішу мушку в повітрі, про комарика мізерного не забуває,—коли (одним словом) віримо в Небесного нашого Отця, то мусимо Йому віддати належну славу та честь, мусимо голову свою перед Ним покірно похилити, мусимо коліна перед Ним із пошаною зігнути, мусимо руки наші в благальній молитві до Нього простягнути, інакше кажучи: ми мусимо молитися. Молитва—це найважніший наш довг, що його маємо сплатити всемогучому Творцеві нашому. Так каже нам уже здоровий наш людський розум, так каже й глибоке переконання усіх народів землі.

Як знаємо, в широкім світі існують усілякі релігії: опріч одної правдивої, єсть багато різних фальшивих релігій; але всі вони одноголосно признають, що молитва доконче потрібна. Всі вони однозгідно кажуть, що молитва— то фундамент усякої релігійности. Адже знаємо ,що кожна секта має якийсь спеціяльний свій дім, куди скликає своїх визнавців на молитву. Знаємо також, що жиди моляться по своїх синаґоґах, а магометани по мошеях своїх...

Ті, що багато подорожували по турецьких та арабських краях, росказують, що надзвичайно гарного вражіння заз

нали вони, коли перший раз побачили, як то магометани моляться. Сторож магометанської святині, так званий "муедзін" виходить тричі на день на високу вежу, що зветься "мінарет", і кличе звідтіля голосно до людей: "Аллах великий! Аллах всемогучий! Ніхто не всилі рівнятися з Аллахом! Віддайте Йому славу та честь! Упадьте на коліна перед Ним!" (Турки й араби називають Господа Бога Аллахом).

І всякий, до кого тільки дзвінкий голос "муедзіна" долетить, чи в хаті, чи на дворі, чи на вулиці, стає відразу на коліна, та й молиться. Отже той турок чи араб, що навколішках всемогучому Аллахові честь віддає, незрівняно вище стоїть від хрещеного нашого виродка, що до Господа Бога вже зовсім не хоче молитися.

Ми ж знаємо, що навіть погани моляться. Так, навіть ті темні, непросвічені погани, що Бога правдивого ще не знають, виробляють собі з каменя, з дерева або з металю нужденних своїх ідолів чи божків, і перед ними навколішках стають та й моляться.

Хоч голос Христових місіонарів іще може до тих нещасних, напів диких поган не долетів, то вже сама природа людська відізвалася в них, і виразно сказала їм, що людина щось вище ніж звір, що людині треба релігії, треба Божої помочі, треба молитви. І такий поганин, що за тим голосом своєї людської природи йде і, як уміє, так бідний молиться,— стоїть також без порівнання вище від хрещеного нашого безбожника, що про молитву навіть гадки ніякої вже не має. Безбожник той, вирікшись молитви, немов гідности своєї людської вирікся, та забажав порівнятись із німою скотиною.

Раз якось, підчас кривавої сутички французьких вояків із арабськими бедуїнами в Африці, один французький офіцер попався в ворожий полон. Вояк-араб, що офіцера того мав стерегти, знущався над ним без милосердя, і страшно його зневажав. Кожний раз, як мав йому щось оповісти, то казав: "Слухай, европейський псе!" Ніяк інакше не називав його, як тільки европейським псом. Бідний француз терпів і мовчав довгий час, але згодом і терпцю вже більше не стало, і він, сильно обурений, закликав: "Чого мене завжди називаєш псом? Хіба не бачиш, що я так само людина, як і ти?!"

"Що? Що?... Ти—людина?!!.. аж скрикнув здивований араб; і, лукаво всміхаючись, додав: "Вже ось шостий місяць, відколи ти в неволі у нас, а я ще ні разу не бачив,

чи ти молишся! І ти хочеш, щоб я тебе людиною звав?! Ні: в моїх очах ти тільки звичайний, підлий европейський пес!..."

Вже в старинних часах один великий фільософ сказав, що людина—то істота релігійна. Цебто така істота, що вже з природи своєї має схильність до молитви, до релігії, до Бога. І власне в цім лежить уся вищість людини від нерозумних істот, що ніякої релігії не мають, і не можуть мати.

Не варт отже зватись людиною та нещасна істота, що ні вранці, ні впівдень, ні ввечері про молитву не думає; що ніколи Творцеві своєму слова доброго не скаже, ніколи Його не поздоровить, не привітає, ніколи в Нього нічого не попросить, ні за що не подякує, та й ніколи очей своїх угору до неба не зведе, а вічно в порох та болото земне вдивляється, немов скотина.

Всесвітна історія ясно доказує, що досі не було ще на світі такого народу, що не мав би якоїсь релігії.

Від найдавніших часів усі народи, що жили на земній кулі, постійно шукали Божого Лиця і, як уміли, так Богові Небесному славу то честь віддавали. Так воно було колись, так воно є сьогодні, так воно вже й до кінця світу останеться. Бо ж природа людська завжди одна й та сама. Найкраще бачимо це на прикладі сьогоднішньої большевицької Росії. Не зважаючи на диявольські зусилля безбожників, щоб усяку релігію та віру в Бога знищити там раз на завжди,— та релігія й віра в серцях мільйонів далі непохитно стоїть, даючи ясний доказ своєї божественної сили та й незнищимости. Коли 1939 року червона армія зайняла Західню Україну—то люди побачили дивне диво: большевицькі вояки стали так масово горнутись до церков і костелів, і так відважно там молитись і поклони бити, що вища команда мусіла оповістити аж спеціяльний декрет, щоб заборонити воякам таких "злочинів." І ясно тоді показалося, що в царстві Червоного Сатани лиш панівна червона партія хвалилась своїм виразним безбожництвом, а маси народні далі віру свою зберігали і—як могли, так плекали її. І навіть коли б завзятим безбожникам було вдалося в цілій большевії знищити християнство так, щоб і сліду ніякого по ньому не осталось, то все таки маси народу, далі шукали б собі якоїсь релігії, бодай фальшивої, і тим самим ствердили б іще раз той цілком певний закон, що не було, нема, й не буде на світі такого народу, що обійшовся б без усякої релігії. Природа людська така,

що без релігії їй жити годі; і тому релігія людському родові на цім світі конче потрібна; так само конче потрібна йому й молитва, бо без молитви нема ніякої релігії.

2. Без молитви нема християнства

На початку цієї науки сказали ми, що всяке розумне сотворіння, що признає над собою Бога, мусить молитися. Одначе не забуваймо, що ми не тільки звичайні собі розумні сотворіння,— ми також християни. Ми учні Господа Нашого, Ісуса Христа. Мусимо отже слухати науки Божественного Вчителя нашого. А Він у своїй євангелії нам каже: **"Треба молитися!"** Цими словами висказує Господь не тільки заохоту чи раду якусь, що її можемо прийняти або відкинути безкарно. Ні! В цих Господніх словах ми маємо ясний та виразний приказ: "Треба молитися!" "Просіть," каже Ісус: "то й дасться вам. Шукайте, то й знайдете. Стукайте, то й відчинять вам." Просити та шукати в Бога ласки, і благально стукати до дверей Божого милосердя,— це все означає молитву.

Одначе Ісус не лиш словами дав нам науку про молитву,— Він іще й своїм власним прикладом показав нам, як треба до Бога молитися. Все життя нашого Господа на цім світі,— то була постійна молитва. Вже в Вифлеємі, в нужденній стаєнці, покладене в яслах на сіні, молилося Боже Дитятко за нас грішних, і рученята свої невинні до Отця Небесного підіймало. Потім молився маленький Ісус у Назареті, в тій убогій хатині, де виростав, молився й при тім теслярськім варстаті, де святому Йосипові в тяжкій щоденній праці пильно помагав. Особливо гарна й зворушлива мусіла бути Його молитва, коли Він перший раз прийшов із Пречистою Дівою до Єрусалиму й переступив поріг Божого Хрмау, цебто дому свого Небесного Отця. А коли опісля настав, Богом від віків назначений, час, що Ісус мав уже прилюдно виступити, як Месія й Спаситель усього людського роду,— він пішов над береги святої річки Йордану, та прийнявши хрещення із рук святого свого Предтечі, віддалився на пустиню, щоб там сорок днів і сорок ночей провести на самітній молитві. Тією довгою молитвою приготовлявся наш Спаситель до великої праці, що Його дожидала. Потім, згуртувавши кругом Себе учнів та апостолів, ходив Він із ними від села до села, від міста до міста, проповідував людям радісну новину своєї святої євангелії, і науку свою потверджував несчисленними чудами. Бувало нераз, що по важкій цілоденній праці, коли бідні апостоли ледве на ногах держа-

лися й, потомлені, клалися спати,— то Ісус віддалявсь на недалекий горбок чи узгір'я, і там усю ніч проводив на молитві, цебто на любій, сердечній розмові з Небесним Своїм Отцем.

Але була в житті Бого-Чоловіка одна така особлива година, коли Він молився (здається) з іще більшим запалом та зворушенням, ніж звичайно. То було в Великий Четвер, коли Він, після Тайної Вечері, зайшов до оливного саду, і там припавши лицем аж до землі, до Всемогучого Отця покірно кликав: "Отче! Якщо це можливе,— то нехай віддалиться від мене ця чаша гірких страждань! Одначе не моя, а Твоя воля нехай діється." Отак молився Спаситель наш тоді, як піт кривавий обличчя Йому заливав, як смертельний жах, і смуток, і тривога наповняли всю глибінь Його чудової душі, і нестерпний біль пресвяте Його Серце в грудях шматував. Так, навколішках, у благальній та покірній поставі, молився Ісус у ту страшну годину, коли гурт жидівських посіпак, за проводом Юди з Каріота, вже наближавсь із колами, дрючками та шнурами, щоб на невинного Божого Агнця накинутись. А потім, коли вже арештували Його, і на смерть ганебну засудивши, на хресті кривавім розп'яли, Ісус іще далі сердечно молився за своїх лютих розпинателів, і до Свого Небесного Отця кликав: "Отче, відпусти їм цей гріх, бо вони самі не знають, що роблять." А коли настала хвиля Його пресвятої смерти, Він іще раз закликав голосно: "Отче, в руки Твої віддаю душу мою." О, дай Боже, щоб і ми колись могли в хвилі смерти так само сказати: "Отче, в руки Твої віддаю християнську душу мою." Щаслива смерть тих, що з такою чудовою та щирою молитвою на устах умирають...

І так, як бачимо, все життя нашого Господа на цім світі, то була постійна молитва. Чому ж Ісус молився? Адже Він, правдивий Син живого Бога, мав на свої услуги безконечну Божу всемогучість. Він і без молитви міг напевно мати все, чого тільки бажав. На що отже було Йому ще молитися?... Відповідаючи на це питання, ми скажемо коротко: Ісус молився, щоб нам оставити вічний приклад, як то ми маємо молитися в різних обставинах, та пригодах нашого життя, особливо ж тоді, коли по нас приходить смерть, і вже маємо вибиратись у таємну дорогу вічности.

За тим прикладом свого Спасителя пішли насамперед святі Апостоли. Вони, вже з самого початку сходилися

разом на молитву, пам'ятаючи добре слово Божественного Вчителя: "Там, де зійдуться два або три в ім'я моє, там буду я посеред них." Свята Книга Апостольських Дій оповідає, що перша християнська громада в Єрусалимі дуже швидко розрослась, і праці для Христових Апостолів назбиралося так багато, що самі вони собі ради вже дати не могли. Тоді апостоли взяли собі до помочі сімох побожних християнських мужів і, поклавши на них свої руки, висвятили їх на діяконів. Діякони ті мали в християнській громаді полагоджувати всякі менше важні справи, як наприклад орґанізувати поміч для бідних удовиць та сиріток. Таким чином оставалося вже апостолам більше часу на молитву та проповідь Божого слова. Молитва була отже в них поставлена на першому місці.

З бігом часу, появились у Церкві Христовій святі Мученики. Коли мова про мучеників, то може нам прийти на гадку таке питання: "Звідки властиво ті люди брали стільки геройської відваги, щоб на такі страшні муки й тортури неустрашимо йти, і віри святої не виректись?" Адже вони такі самі смертні люди були як і ми, таке саме чутливе тіло мали, як і ми. І були між тими героями не тільки сильні, хоробрі мужчини, але також немічні жінки, молоденькі хлопці й дівчата, а навіть діти малі, що заледве до розуму були дійшли. Як же пояснити те надзвичайне явище? Отже пояснення цього дивного явища дуже просте: мученики черпали свою силу й неустрашиму відвагу в святій, християнській молитві. Вони щирим серцем кликали до Бога в хвилю небезпеки, і тому сила Божа піддержувала їх, так, що вони не заламалися, не впали.

В міру того, як Христова Церква в широкім світі розросталась, стали появлятись у різних околицях побожні пустельники, що втікали від зіпсутого, грішного світу на пустиню, щоб там на самоті провадити життя суворої покути. Найважнішим зайняттям тих пустельників,— було молитися, з Богом розмовляти.

Слідом за пустельниками пішли й християнські монахи: їх манастирі,—то були такі доми, де святий вогонь ревної молитви і день, і ніч постійно горів, і ніколи не смів погаснути. Так, у правдивих християнських манастирях ще й по сьогоднішній день збереглось чудове старинне гасло: **"Молися й працюй!"** Щасливий той край, щаслива та околиця, що має багато манастирів, цебто таких святих домів, звідки щира молитва, мов дим кадильний, до неба підійма-

ється! Певна річ, що на такий край, на околицю таку, благословення Боже ряснішим дощем буде падати, ніж деінде. Дай Боже, щоб і між нашим народом українським, було якнайбільше таких святих домів постійної та ревної молитви,— тоді напевно й на нас усіх Господь що раз ласкавіше буде споглядати...

За прикладом Христових апостолів, мучеників, пустельників та монахів пішли мільйони та й сотні мільйонів ревних та побожних християн, що молитву постійно держали в надзвичайно великій пошані, й казали, що так, як жива людина не може обійтись без віддиху, так теж і все християнство без молитви не може обійтись. Без молитви нема християнтва.

3. Без молитви нема спасення

Пам'ятаймо, що молитва нам конче потрібна не тільки тому, що ми розумні істоти та ще й у додатку християни; вона особливо потрібна нам, як мандрівникам, що вибрались у далеку дорогу. Дорогою тією до неба маємо дістатись. Одначе пам'ятаймо, що до неба своїми власними силами ми не дійдемо. О, ні! Дорога до неба затяжка! До пекла ми легко могли б дістатись своїми власними силами, бо дорога до пекла вигідна, широка, гладка; та дорога рожами-квітами вистелена, й вигідно нею йти, бо вона вдолину спускається. А дорога до неба вузька, прикра, камениста, ще й гострими колючками вкрита. На тій дорозі треба боротись зо спокусами, з гріхом, з дияволом та з безбожними посланцями його. Так, на дорозі, що до неба веде, треба нераз багато трудів зазнати, багато хрестів надвигатись, багато сліз гірких та гарячих пролити... Щоб отже ту дорогу щасливо пройти, на те потрібно сили далеко більшої ніж наша. Коли маленьких дітей навчаємо основних правд святої віри нашої, то кажемо їм, що ласка Божа до спасення конче потрібна. Отак: без Божої ласки ніхто не всилі дістатися до неба, без Божої ласки й ми не спасемо своєї душі. А звідки ж ту Божу ласку одержимо?... Відповідь на це питання дає нам уже Спаситель, кажучи: "Просіть, то й дасться вам; шукайте, то й знайдете; стукайте, то й відчинять вам!" Інакше сказати б: Молімся, то й будемо мати потрібну силу, щоб дорогу християнського життя щасливо пройти, спокуси поконати, гріхи спокутувати, Божий закон вірно зберегти й на кінець до вічного Божого Царства дістатися.

Молитва— то божественний меч, і тим святим мечем ми можемо оборонити свою душу навіть від найлютіших диявольов пекла.

Молитва— то віддих нашої християнської душі. Що глибший та частіший буде той наш надприродний віддих, то буйніше буде розвиватись у нас надприродне життя Божої ласки, й щораз сильніша буде надія, що душа наша не попадеться в кігті вічної смерти, а втіщатиметься вічним, невмирущим життям.

Молитва—то золотий, дорогоцінний ключ, що ворота Божого царства відчиняє. Щасливий отже християнин, що молиться витривало аж докінця й пильнує, щоб ключ від небесних воріт десь не пропав, не затратився. Йому буде дуже легко в Боже Царство увійти. Але горе тому, хто дорогоцінний ключ святої молитви від себе геть відкинув: ворота Божого Царства остануться перед ним зачинені на віки, і рятунку на це ніякого вже ніколи не буде. "Той, хто молиться,"— каже святий Альфонс: "той спасеться; а хто не молиться—буде проклятий."

Щоб ясно побачити, яку велику силу має щира-сердечна молитва до Бога, подивімся на Голгофту. Там на Голгофті стоять три хрести, а на тих трьох хрестах— три розп'яті висять умираючи. По середині Ісус, а по обох боках два розбійники. Один із тих нещасних розбійників, саме той, що висить по правому боці, звертається в хвилі смерти до Ісуса, та з глибини бідної своєї душі зачинає молитися й казати: "Пом'яни мя, Господи, во царствії Твоєм! Згадай про мене, Господи, як увійдеш у своє царство!" І дивне диво, відповідаючи на ту розбійникову молитву, Розп'ятий Ісус йому врочисто каже: "Направду, направду говорю тобі,— ще сьогодні будеш зо мною в раю."

Словами тими умираючий Спаситель потішив нещасного розбійника, та й останні хвилі його на цім світі невимовно осолодив.

І коли б так хто запитав: За що властиво така велика ласка тому злочинцеві, що на своїм сумлінні не мало мабуть людської кривди, а може й крови людської мав? Чим заслужив собі той нужденний грішник, щоб смерть його була опромінена таким ясним сяєвом надії, а навіть певности, що таки ще того самого дня буде разом з Ісусом у раю? Відповідь на це питання може бути тільки одна: він молився, щиро-сердечно молився, тим то не смів загинути та пропасти на віки. Він молився, і голос тієї щирої молитви мусів до Бога дійти; такий голос завжди до Господа Бога доходить, бо ж Господь Бог не глухий і добре чує. Він усюди присутній і всевідучий. Він бачить нашу мо-

литву навіть тоді, коли ми її устами назверх не вимовляємо, а тільки думкою та серцем до Нього молимось...

Як би так той другий розбійник, ліворуч на Голгофті розп'ятий, був так щиро помолився, то нема найменшого сумніву, що й йому Господь зо щирого серця був би все простив, і райські ворота був би теж і йому широко наостіж відчинив. Але що ж? Той другий молитися не хотів. Міг молитися, напевно міг, але не хотів. Навіть не думав про молитву. І власне тому такий смутний був його кінець, така безнадійно чорна та страшна була його смерть.

Мимохіть насуваються на уста слова святого Альфонса ще раз: "Той, хто молиться— спасеться; а той, хто зовсім не молиться— буде проклятий."

І коли ми отак побожно розважили, як дуже потрібна нам молитва, зробім у серці сильну постанову молитву щораз більше цінити, любити, та плекати. Привикаймо молитися до Господа Бога щораз сердечніше та гарячіше. Молімся до Нього тоді, як нам дорбе, але не забуваймо помолитися й тоді як нам зле. Молімся, коли ми здорові, але не опускаймо цілковито молитви й тоді, як ми хорі, немічні так, що й рушитися негодні. Тоді бодай хоч дві-три слові до Господа Бога скажім, або принаймні серцем до Нього побожно зідхнім на знак, що Його любимо. Молімся до Нього і вранці, і ввечері. Молімся хоч кількома словами, як за стіл засідаємо, щоб дари Божі споживати, або як зачинаємо якусь роботу. Коли в дорогу вибираємось, перехрестімся набожно й попросім нашого Небесного Отця, щоб своїм Провидінням нас від нещасливого припадку захоронив, і до рідної хати позволив щасливо вернутися. Молімся до Господа не тільки устами, але також серцем нашим, думкою нашою. Привикаймо про Господа Бога думати на кожнім кроці, куди тільки поступимось. Бо ж Господь Бог направду на кожнім кроці є, і всюди готов нас слухати. Молімся так усе наше життя, а особливо тоді, як уже надійде наша смерть, і сили наші вже стануть завмирати, збираймо ще рештки тих сил, і кажім, як умираючий Спаситель на хресті казав: "Отче, в руки Твої віддаю душу мою." Так, молитва нехай нам буде на цім світі дуже дорога. З молитвою на устах жиймо, з молитвою також сходім по-християнськи з цього світу, і без страху ставаймо на суді того Бога, що до Нього ми в побожній, чистій молитві все життя наше казали: "Отче наш, Ти, що є на небі!"

Дав Слово Чести

Діялось це року тисяча вісімсот і сьомого. Два молоді французькі офіцери, що тільки-но скінчили були військову школу в Сен-Сір, приїхали оглядати Париж із усіма його пишними чудами-дивами. Між іншим зайшли вони й до церкви Вознесення Господнього, щоб налюбуватись чудовими образами, різьбами та іншими творами високого мистецтва в тій величавій святині. Про побожну молитву вони тоді навіть і гадки ніякої не мали.

Серед урочистої тиші та легкого сутінку, що панував кругом, нашим молодим офіцерам спочатку здавалося, що опріч них нікогісінько тоді в церкві не було. Але за кілька хвиль один із них завважив молодого священика, що недалеко сповідальниці навколішках стояв, і тихо молився перед Найсвятішими Тайнами.

—Дивися,— шепнув він до свого товариша: чи бачиш? Он священик коло сповідальниці; зовсім так, наче б когось чекав.

—Може тебе,— відповів другий офіцер, жартуючи.

—Мене?... Чого ж якраз мене?

—Хто зна? Може хоче вислухати твоєї сповіди.

—Сповіди,... Ну, а що ж ти на це сказав би, як би я так справді пішов до нього тепер сповідатися?

—Ти—сповідатися?!— мало не скрикнув другий офіцер і, сміючись, тільки плечима знизав.

—Ану, за що заклад, що зараз таки піду до сповіди?— промовив перший насмішливим, але теж і рішучим тоном.— Якщо хочеш, то заложімся за добрий обід і бутельку шампанського вина.

—Згода! сказав товариш: Хай буде обід і шампанське вино! Але ти, чуєш, уважай, щоб не попався у яку лапку!

Та, заледве промовив він ці слова, як товариш його вже наблизився до молодого священика, і щось потиху сказав йому до вуха. Священик негайно встав, і пішов до сповідальниці. Слідом за ним пішов і той ніби-каяянник, кинувши ще своєму товаришеві тріюмфальний погляд, що наче виразно казав: "А бачиш, пташку? Програв єси на цілій лінії! Зафундуєш мені отже добрий обід та й шампанського вина гарну бутельку." І він став на коліна, наче й справді до сповіди.

—Що йому сталося? Чи здурів?— муркнув сам до себе другий офіцер, і сів собі на лавці, дожидачи, що з того далі буде.

Прийшлось чекати довгенько: п'ять минут, десять минут, чверть години. "Гей, що воно за біда?" питав він сам себе нетерпляче: "що він там так довго балакає?"

Нарешті відчинилися дверцята від сповідальниці; звідтіля, певною ходою, вийшов молодий священик; виглядав поважно, одначе на обличчі в нього можна було завважити якесь радісне зворушення; йдучи, він легким рухом голови вклонився молодому офіцерові, та й щез у захристії. Наш дотепний "каянник" теж піднявся на рівні ноги, але був очевидячки збентежений, і виглядав червоний, як буряк. Підкрутивши нервово свій вус, він узяв свого товариша за руку, і вони хутко вийшли обидва з церкви.

—Скажи, що з тобою сталося?— запитав цікавий товариш.—Чи знаєш, що майже двадцять минут перебув ти в того священика в сповідальниці? Слово чести: мені на хвильку здавалося, що ти направду сповідаєшся. Отже нема ради,— треба фундувати обід із шампаном! Чи хочеш зараз туди піти?

—Ні,— відповів другий офіцер; сьогодні ще ні. Може іншим разом. У мене сьогодні є ще одна важна справа, тому треба нам негайно розпрощатись.

І з видимим зворушенням стиснув він руку сього приятеля, та й хутко відійшов.

Але що властиво зайшло між молодим підпоручником і сповідником? Про те зараз довідаємося.

Отже заледве той удаваний каянник розкрив був у сповідальниці свої уста, як уже сповідник по голосі відразу пізнав, з ким має діло. Він негайно зрозумів, що хтось хоче собі з нього грубо зажартувати. Офіцер посунув свою простакуватість аж так далеко, що без ніякого стиду заявив: "Ех, що там релігія, що там сповідь!— сміюся з того всього!"

Священик, якому та дивна пригода трапилась, був з природи дуже спокійний та розсудний, а при тім і надзвичайно побожний. Він лагідно спинив свого безбожного каянника, відізвавшись до нього так:

—Досить уже, приятелю, досить. Бачу вже, що ви дійсно легковажите собі релігію. Тож залишім тепер усяку мову про сповідь і говорім про що інше. Я дуже цікавлюся військовими справами,— то позвольте мені про ті справи трохи з вами тепер побалакати. Як бачу, з вас надзвичайний милий та симпатичний юнак. Скажіть, яку ранґу маєте тепер при війську?

Молодий офіцер уже признав у душі, що зробив страшно велику дурницю; тим то, задоволений, що таким легким коштом зможе видобутись із тієї прикрої ситуації, він дуже ввічливо відповів на питання:

—Прошу Отця, я покищо тільки підпоручник. Недавно скінчив я військову школу в Сен-Сір.

—О, ви підпоручник? Чи довго гадаєте оставатись підпоручником?

—Нез наю: може два, три, або навіть і чотири роки.

—А потім?

—Потім стану поручником.

—А пізніше?

—Пізніше буду сотником.

—Сотником? В котрім році життя сподіваєтесь дійти до ранґи сотника?

—Якщо мені добре пощастить,— відповів молодий підпоручник, усміхаючись,— то можу стати сотником уже в двадцятьвосьмому або двадцятьдев'ятому році.

—А потім?

—Потім треба буде довго чекати, поки зможу дослужитись вищої ранґи. У звичайних обставинах треба довго оставатись сотником. Потім можна стати шефом батальйону; опісля підполковником, і нарешті полковником.

Отже в сороковім році життя можете стати полковником. А потім?

—Потім можна стати ґенералом бриґади, а пізніше ґенералом дивізії.

—А потім?

—Потім? Потім хіба можна одержати булаву великого маршала Франції. Одначе аж таких високих амбіцій у мене нема.

—Ну, добре; але скажіть мені, чи оженитесь.

—О, розуміється, що оженюся. Як тільки стану майором або полковником.

Отже гарно: ви оженитесь, станете штабовим офіцером, ґенералом бриґади, ґенералом дивізії, а на навіть може й великим маршалом Франції. Хто знає? Ну, але що ж буде потім, приятелю? Скажіть, що буде потім?

Вже з самого тону, яким священик висловив це останнє питання, легкодушний юнак відчув, що має діло з людиною далеко вищою від себе. Тим то й відповідь його не вийшла вже така самопевна, як попередні.

—Потім?... Ну, направду, Отче, не знаю, що станеться потім.

—Дивна річ,— казав далі священик щораз поважніше —що ви знаєте все, що буде до того часу, а того, що опісля станеться, не знаєте. Отже я знаю, і вам це докладно тепер роскажу. Потім, мій друже, ви умрете. Потім станете перед Богом на суд. А якщо далі будете поступати так легкодушно та безбожно, як досі, то прокляття Господнє вас не мине, і будете навіки горіти в пеклі із дияволами. От, що буде потім.

А коли молодий офіцер, незадоволений із такого наглого обороту своєї авантури, вже хотів відійти від сповідальниці, священик спинив його такими несподіваними словами:

—Ще хвильку, мій друже! Маю вам сказати ще одну важну річ. Думаю, що ви людина чесна, та що почуття гонору в вас іще не завмерло. Ви мене тут, яко священика, дуже тяжко сьогодні зневажили. Отже треба буде цю зневагу направити. Домагаюся цього від вас в ім'я вашого офіцерського гонору. А зрештою це зовсім не буде таке тяжке. Дайте мені слово, що впродовж вісім днів ви щовечора перед спанням станете на коліна і прокажете голосно такі слова: "Колись прийдеться мені вмерти, але я сміюся з того. По смерти стану перед Богом на суд, але сміюся з того. Опісля буду проклятий, одначе сміюся з того. Буду горіти в пеклі на віки вічні, одначе сміюся з того." Більш нічого не вимагаю від вас. Тільки прошу вас, дайте мені слово чести, що так будете казати щовечора впродовж вісім днів, і нічого з моїх тих слів не опустите. Чи згода?

Офіцер, бажаючи якнайхутчій вирватись із нестерпного того положення, дав слово чести, що виповнить докладно все, чого священик від нього домагається.

—Дорогий приятелю,— промовив до нього священик надзвичайно ласкаво: не треба вам навіть казати, що я прощаю вам із глибини серця. Якщо в житті буде вам колись мене потрібно, то застанете мене тут завжди готовим служити вам щиросердечно. Тільки не забудьте про свою обітницю.

Після тих слів вони розсталися, а потім, як ми вже знаємо, обидва офіцери вийшли з церкви.

Відкинувши пропозицію свого товариша, щоб іти разом із ним до ресторану, молодий підпоручник пішов на обід сам, без ніякого товариства. Був сильно пригноблений і смутний. А ввечері, коли вже мав лягати спати, він став вагатися, чи сповнити дану обітницю, чи ні; одначе, згадавши про своє офіцерське слово чести, він став навколішки й промовив:

"Умру, піду на суд; буду може горіти в пе..." Та не стало йому відваги додати ще й ті слова: "одначе сміюся з того." Проминуло кілька днів. Ціла ота його пригода в сповідальниці була йому надзвичайно прикра,—а та ніби "покута" ніяк не сходила йому з думки, та постійно бреніла йому в вухах. І показалося, що нещасний той юнак не був іще так дуже зіпсутий; він був тільки легкодушний та нерозважний, як на загал молоді люди. І не минуло ще вісім днів, як він знову зайшов до церкви Вознесення Господнього, але тим разом уже сам, без товариша. Там він гарно та щиро висповідався, а як відійшов від сповідальниці, то в очах у нього було повно гарячих сліз, а в серці повно втіхи та радости.

З того часу жив він уже, як добрий та ревний християнин.

Щасливу оту зміну спричинила в ньому за Божою ласкою, думка про вічне пекло. Чи й на Тебе, Дорогий Читачу, подібна думка не могла б мати такого самого спасенного впливу? Треба конче застановитись над тією надзвичайно поважною та страшною справою.

ТАК — БЕЗПЕЧНІШЕ...

Святий Іван Віяней відвідав раз одного молодого хлопця, що вже довгий час лежав смертельно хорий. Все тіло нещасного того юнака було від стіп до голови покрите страшними боляками, і ніяких ліків на них уже не було.

"Бідна дитино," промовив святий Парох: "жаль мені тебе, бо ти десь певно дуже страшно терпиш."

"Ні, Отче," відповів хлопець: "я сьогодні не відчуваю вчорашнього болю, а взавтра вже не буду відчувати того, що його сьогодні терплю."

"А все таки ти певне бажав би ще одужати."

"Ні, Отче," відповів на це хлопець: "поки недуга до мене прийшла, я жив у тяжких гріхах. І якби мені ще здоров'я вернулось, я боюсь, що знов міг би попасти в ті самі гріхи. А так— уже безпечніше..."

Вертаючись із тих відвідин, святий Парох сердечно дякував Духові Святому за те, що душу бідного хлопця світлом Своєї ласки так сильно просвітив, і до такої надзвичайної мудрости допровадив.

ПЛАЩ РОЗДЕРТИЙ НА ДВОЄ

(Докінчення)

Гермес: Господи, згадай, що я Тебе з хати не проганяв. Я хотів Тебе залишити біля вогню якнайдовше. Одначе не я тут господар, а він (показує рукою на Северія).

Мартин (зідхаючи): Так,— ти не посмів спротивитись Северієві,— ти побоявся його. Одначе не забувай, що Бога треба боятися більш, ніж людей. За Божу справу треба вміти боротися.

Гермес: Боротися? Я боротьби не боюся! З гострим мечем у руці кинутись на лютого ворога—мені зовсім не страшно. Одначе зусиллями волі поконувати своїх приятелів, і самого себе, о! це понад мої сили!

Убогий: Тільки ті, що неустрашимо борються до кінця, здобувають Царство.

Гермес (засоромлений): Вони сильні; вони вміють перемагати самих себе. А я немічний був. Я занадто дбав про своє тіло. Я побоявся холоду...

Убогий: Дорога, що до царства провадить, прикра й вузька.

Гермес: Я знаю; і тому не повинен я йти за голосом своїх пристрастей. Я думав, що... А зрештою, Господи, Северій більше провинився ніж я; а Ти всетаки йому прощаєш. Так прости отже й мені. Правда, я согрішив, одначе не так дуже, як він.

Мартин (кладучи йому руку на плече): Гермесе, вважай, що говориш. Цього вечора твій жаль був щирий— я сам це добре бачив. Пощо отже псуєш його тепер, виправдуючи себе так негідно? Поклади Господеві до стіп своє серце, сокрушене й покірне! Не відмов Йому свого щирого жалю, як відмовив єси теплого покривала! Пам'ятай, брате, що тільки таким, як покірний митар, прощає Господь. Щодо Северія, то знай, що він далеко менше провинився, ніж ти.

Гермес (обурений): Що?! Він менше провинився, ніж я?! Ну, дивіться! А то раз...!

Мартин: А хіба ж Северій християнин? Тільки від того, хто більше одержав, можна вимагати більше. Згадай євангельську науку про талани. Коли християнин задовольняється тільки тим, що конче потрібне, і більш ніякого зусилля завдати собі не хоче,— то цього рішуче замало.

Гермес (невдоволений): Ну, то чим же я так страшно провинився? Чи я такі великі багатства маю? А що я задержав собі оте одне-однісіньке покривало на ніч, то хіба ж це так багато?

Мартин: Все таки за багато, коли сам Господь у тебе цього покривала домагавсь. У кожного з нас, брате, знайдеться якесь таке покривало, якась така річ, що до неї ми серцем своїм прив'язуємось. І буває нераз хвиля, що ми готові Господу Богу віддати все,— так, усе, з винятком того улюбленого покривала, з винятком тієї любої речі. Одначе пам'ятаймо, що Господь для нас нічого не пожалував. Він нам усе віддав аж до останньої каплі крови, що її за наші гріхи пролляв на Голгофті.

Гермес (уперто): Він прощає Северієві... Але я теж засліплений, був, я теж не знав, що властиво роблю.

Мартин: Правда,— ти не знав, і саме в цім є твоя велика провина. Ти повинен був знати. Ти ж не раз уже чув євангельську науку, що кожний убогий, хто б він не був, то завжди сам Господь. Ти напевно це знав. Найкращий доказ— то сумління твоє, що не дає тобі спокою. Северій ніяких докорів сумління не відчував. Між поганами й нами є саме ця велика різниця. Наше сумління християнське нас осуджує. Ми ясно бачимо свій обов'язок навіть тоді, коли відваги нам не стає його сповнити.

Гермес: Так, Мартине, я розумію. Твоя правда. Але що ж мені тепер робити? Ах, як хотів би я, щоб Господь іще чогось потребував! Я напевно вже нічого б Йому не відмовив. (Стає навколішки): Господи, прости мені, нещасному, я тяжко согрішив. Признаю, що гріх мій далеко більший був, ніж його (показує рукою на Северія).

Убогий: Мені холодно!

Гермес (бере своє покривало й кладе покірно перед Ним). Ах, коли Ти, Господи, такий добрий, і ще раз нагоду мені даєш направити свій гріх, то прийми ласкаво від мене оце тепле покривало.

Убогий: Мені холодно!

Гермес (кидаючи Йому до стіп свій вояцький плащ): Візьми, Господи, від мене й оцей плащ. Нічого Тобі вже не жалую, й усе готов віддати Тобі.

Убогий: Мені холодно!

Гермес: Ах, усього цього ще замало. Видно, що занадто пізно приходжу я зо своїми дарунками. А все таки, бідному серцю моєму, що виреклось уже всього, дай, Господи, своє святе прощення! Віддавши Тобі все, що в мене було, я накінець ще й самого себе Тобі покірно віддаю.

Убогий (Ласкаво всміхаючись:) Мир тобі, друже! Гріх твій уже прощений.

Гермес: Господи, люблю Тебе більш, ніж себе самого, люблю Тебе понад усе!

Убогий: Найкраща жертва є аж тоді, коли хтось самого себе мені цілковито віддає.

Ангел Хоронитель (показуючи на Гермеса й Северія): Ось, Господи, перші плоди з того великого жнива, що його Тобі Мартин своїми ревними руками принесе, коли після довгої служби прийде до Тебе радісний по вічну нагороду.

Ангел Ґаллії (до Мартина): Йди отже, Мартине, боротись із силою пекла! Зрубай оте могутнє дерево поганських забобонів, висуши каламутне джерело пекольної брехні, і всю Ґаллію, що її я щиро люблю й бережу, потягни в сторону Божого Царства! Йди, воїне Христовий! Візьми в руки євангельський світильник, і розвій ту чорну темряву, що ввесь той великий край іще сповиває. Подумай: у несчисленних людських серцях вогонь Божої любови, ще навіть не зайнявсь. Іди ж, і того Бога, що Його так щиро любиш, усім тим безталанним людям сповісти, нехай святе полум'я з холодних тих сердець високо аж до неба підійметься! Одначе будь щось більше, ніж голос,— будь для всіх живим прикладом!

Мартин (подаючись узад): Господи, я негоден... я такий немічний, а до того ще й негідний.

Убогий: Не забувай, Мартине, що ти тільки дрібна галузка, а деревина— то Я сам. (Так сказавши, Вбогий нагло щезає; Мартин подається за ним, але за хвилю задержується).

Ангел (до Гермеса й Северія): Віддайте належну честь і поклін оцьому Вибранцеві Божому! (Показує на Мартина. Гермес і Северій стають навколішки).

Гермес: Мартине, Богом вибраний, молися за нас грішних!

Северій: Так, молися за нас! (Здалека чути голос товпи: Молися за нас усіх!)

Гермес: Усім своїм меншим братам показуй праву дорогу, бо Тебе сам Господь вибрав на Пастира великої отари.

Северій: Лікуй, Мартине, нещасні людські душі, напоєні отрутою болючих сумнівів.

Гермес: Своєю непохитною вірою гартуй нерішені та непевні людські серця. Навчи нас усіх, як маємо віддавати Господеві наше добро, та й накінець і себе самих! Тобі так легко підняти нас усіх до висот християнської праведности! Адже Господь обдарував тебе силою надзвичайних чудес. Ти навіть найбільшого грішника можеш перемінити в правдивого святого. Бо так, як сніжно біле пір'я зодягає пишних лебедів, так ласка Божа, і віра, і надія, і любов, та й усі найкращі скарби небес покривають тебе, немов божественним плащем. Тим то припавши тобі до стіп,

ми покірно тебе благаєм: "Глянь, на нас грішних прихильним оком, та й поділися з нами своїм небесним багатством."

Северій: Так, Мартине, подивись, які ми всі бідні, нужденні: поділись із нами своїми великими скарбами.

Голос невидимої товпи: Святий Мартине, поділися з нами бідними! Поділися з нами небесними своїми ласками!

КІНЕЦЬ.

ЙОРКТОН ВИТАЄ ПРЕОСВЯЩЕННОГО НІЛЯ

В понеділок 25. жовтня ц.р., після архиерейських відвідин у Ріджайні, загостив до Йорктону Преосвященний Ніль, Николай Саварин, ЧСВВ. О год.12 -ій в полудне на сіенарській стації привитали Їх Ексцеленцію Впр. о. Ст. Бахталовський, візитатор оо. Редемптористів і пр. о. Петро Лаптута, ЧНІ., професор св. Богословія в йорктонськім семинарі. Пару хвиль пізніше Преосвященний вже був у монастирі оо. Редемптористів, де отці, богослови, фільософи, новики та домашні брати прийняли від Нього архиерейське благословення.

В часі обіду в монастирській трапезі, відбувся концерт на честь Преосвященного Єпископа. Китицю пісень: Надежда й предстательство, Владика неба й землі, Де срібнолентий Сян пливе й Реве та стогне, відспівав хор богословів і фільософів. Деклямації: Приязнь і Три серця виголосили поміж піснями брати новики. У промові о. візитатор висказав радість, що український нарід у Канаді діждався нового єпископа в особі Їх Ексцеленції Кир Ніля, від отців і братів висказав радість і подяку з нагоди ласкавого приїзду Їх Ексцеленції до йорктонського монастиря, а вкінці в імени отців і братів заявив любов, пошану й послух Преосвященному Єпископові, наслідникові св. Апостолів та побажав Йому обильного Божого благословення та найкращих успіхів у новій архиерейській праці. Відспіванням многих і благих літ закінчив свою промову о. візитатор.

У своїй промові Ексцеленція Ніль подякував за гарні чувства, виявлені в промові, за пісні й деклямації, висказав свою радість, що вкінці мав змогу завитати до Йорктону, згадав про працю й жертву, що її Отці Чина Найсвятішого Ізбавителя виконали для добра українського народу в Канаді, від ранніх літ поселення та вкінці побажав оо. Редемптористам найкращого розвою в Канаді й на рідних землях України.

Після обіду Преосвященний розмовляв із отцями, а відтак в їх товаристві оглянув церкву Матери Божої Неустаючої Помочі, монастир отців, семинар, новіціят, бібліотеку та друкарню "Голосу Спасителя."

О год. 4-ій Преосвященний, в товаристві р. Ст. Бахталовського, відвідав Преп. Сестер Служебниць, П.Н.Д.М., і їх учениць Інституту Пресв. Серця Христового.

О год. 7.30 вечером Преосвященний, в сослуженню о. візитатора та о. Боского відправив молебень в честь Матери Божої в церкві М.Б.Н.П. Діяконували пр. о. Р. Хомяк і богослов Гр. Новак, ЧНІ. В часі Богослуження членкині Марійської Дружини в одностроях Марійського Товариства держали прапори, хоругви й фани. Після Євангелії, парох Йорктону, о. Ст. Бахталовський зложив привіт від парохіян Преосвященному. Висказав радість, що українці католики цего міста удостоїлися щастя бачити й мати в своїй парохіяльній церкві Преосвященного Ніля, наслідника св. Апостолів.

Після Молебня промовив сам Архиєрей. Привитав вірних старинним християнським привітом: Слава Ісусу Христу й передав їм поздоровлення від Їх Ексцеленції Кир Василія, екзарха української католицької Церкви в Канаді. Подивляв так велике число вірних, приявних у буддень на Богослуженні. Вже кілька разів запрошував мене до Йорктону Ваш о. парох, сказав Преосвященний, одначе щойно нині перший раз маю нагоду бути в Йорктоні, в тім великім культурно-освітнім осередку українців у Канаді, про котрий багато чув, читав і думав. Тут є осередок укр. кат. шкіл: Інститут Пр. Серця Христового й Колегія св. Йосифа, осередок оо. Редемптористів, що живим і друкованим словом працюють для українців у Канаді й Зл. Державах, осередок богословських студій,де виховуються будучі священики-місіонарі ЧНІ., будучі провідники українського народу. Поґратулював вірним за прекрасно-розмальовану церкву, що є гордістю української католицької Церкви та українського народу. Відтак на основі св. Письма, розвинув гадку про небо, ціль життя людини на землі. Вказав на середники, котрими можна набути небо, іменно: послух св. церкві, повинуватися приказам заступника Ісуса Христа на землі, св. Вітця, Єпископа в діецезії та о. пароха в парохії. Згадав про св. сповідь і надприродний жаль, що ними вже неодин здобув утрачене небо. Опісля вказав на взаїмну любов, що ущасливлює й упримнює життя людини на землі та є вершком християнського совершенства. Многолітствієм закінчив архиєрей свою дуже гарну проповідь. Вкінці Преосвященний відправив благальну пісню та найсвятішими Тайнами поблагословив вірних, що вщерть наповнили церкву.

Після Богослуження, в парохіяльнім домі відбувся вечірний бенкет, що його приготовили місцеві пані. Бенкет розпочав хор учениць Інституту Пресв. Серця Христового піснею: Кантата. Панна Марія Процевич, учениця школи Преп. Сестер Служебниць

і членкиня Марійської Дружини, виголосила привіт архиєрееві, а відтак той сам хор відспівав пісню: До праці й Многая Літ. В часі бенкету радісні привіти й промови виголосили: о. Іван Бала, ЧНІ., професор фільософії в йорктонськім семинарі, Брат Методій, ЧБХШ., професор у Колегії св. Йосифа, Брат Альойсій, ЧБХШ., директор Колегії св. Йосифа, Андрій Кіндракевич, адвокат у Йорктоні й голова Брацтва Українців Католиків у Саскачевані, та Н. Брик, член парохії М.Б.Н.П. Дар любови від парохії Преосвященному вручив Григорій Пристай, член-основник парохії М.Б.Н.П. Промови й привіти переплітали присутні народними піснями, а студенти Колегії св. Йосифа музичними кусниками. При кінці Ексцеленція Ніль подякував за вечірний бенкет, промови й привіти, релігійну й народну свідомість, виявлену в церкві й парохіяльнім домі та дар любови.

Після бенкету парохіяни витались і розмовляли з новим Владикою.

У вівторок 26. жовтня Преосвященний гостив у Колегії св. Йосифа, де рано відправив Службу Божу.

Того самого дня пополудні Преосвященний Ніль, в товаристві о. Візитатора й о. Гр. Шишковича ЧНІ., відвідав Колегію оо. Редемптористів у Роблин, Ман.

Відвідини Преосвященного Ніля в Йорктоні оставили велике й незатерте враження в серцях усіх, що мали нагоду Його бачити, чути та розмовляти з Ним.

ВЕЛИКИЙ УСПІХ ЗІ СВ. МІСІЇ В МАЙНЕРСВІЛ, ПА., ЗЛ. ДЕРЖАВИ

В днях від 19 до 26 вересня ц.р., відбулася велика св. Місія в Майнерсвіл, Па. Се перша св. Місія в нашій новозбудованій церкві св. о. Николая. Місію провадив знаний нам всім проповідник і Місіонар Впр. о. Вол. Краєвський ЧНІ., з Канади. Цілих 8 днів невтомний о. Місіонар проповідав і так стягнув своїми золотоустими проповідями наших добрих парохіян і угроруських сусідів, що простора і нова церков була битком набита і то був правдивий духовий празник і насолодок для побожних вірних парохіян. Торжественно Місію підносили прегарні соборні богослуження, що відбувались кожного вечора при участи всіх дооколичних священиків. Люде були захоплені коли кожного вечора бачили поважних дооколичних священиків. Зі священиків слідуючі брали участь в святих богослуженнях: Впр. о. Сов. Іван Кутський з Вілксбері, Впр. о. Сов. П. Процько з Редінґ, Впр. о. декан Мартяк з Гейзелтон, о. Е. Бартош з Нентікок, о. В. Обуш-

кевич з МекАду, о. Продан з Теривіл, Конн., о. Капішинський з Майнерсвіл, о. Я. Скроцький з Бервік, о. Закревський з Монт Кармел, о. Миланич з Мейзвіл, о. Капець з Шенандо, о. Коваль з Гейзелтон, о. Григорчук з Кайзер, о. Улицький з Гейзелтон і о. Лесько зі Сейнт Клер, а крім наших і угро-руських священиків брали участь і своєю присутністю звеличували велич наших богослужень священики римо-кат. обряду: Впр .оо. Клевенс і Ракавскас з литовської церкви. Кожного вечора правилися соборні Богослуження на відповідні оголошені о. Місіонарем інтенції.

У вівторок вечором Соборна Панахида за померших трох парохів і всіх усопших парохіян. Ті всі богослуження настроювали сердечно всіх учасників і доповнювали так гармонійно проповіди о. Місіонаря, що один з угорських вірних сказав до о. Пароха: 'Дорогі Отче, тоті отправи були барзо шумні, а проповіди смачні.'

Кульмінаційною точкою і правдивою насолодою і повною сатисфакцією дорогого о. Місіонаря і трудящого о. Пароха була евхаристійна процесія в суботу вечером підготована Преподобними Сестрами Служебницями С. Маркіяною і С. Вірою, що провадять там вечірну школу в Майнерсвіл.

Сотні дітей і молоді зі світлом в руках віддали поклін і виконали процесійний похід, а відтак відправили під проводом о. Місіонаря горячий акт перепросьби перед Евхаристийним Ісусом. Впр. о. Місіонар аж променів з радости і вдоволення, то було його повне душевне задоволення. Сотні вислуханих сповідей — сотні св. Причастій і та торжественна процесія то була його богата нагорода за 8 дневну працю а радість і потіха для енергійного пароха і ревних парохіян. Тож не диво, що таке сердечне і чутливе було пращання, що всі, що були в церкві прослезилися зі зворушення і вдоволення задля великого свята і торжества яке в них було цілий тиждень.

Згадуючи коротко про перебіг св. Місії мушу згадати чия се заслуга. Се заслуга невтомного і енергічного Впр. о. дра. М. Ліщинського, Доктора св. Орієнтального Богословія нашого пароха, котрий обняв від місяця квітня с.р. нашу майнерсвільску парохію. Він за той час вложив багато праці і труду для добра і піднесення нашої парохії. Першим і найважнішим його ділом було заведення школи під проводом Сестер Служебниць П.Н.Д.М Нині у нас 150 діточок користають з тої благодати якою є рідна школа в парохії. А мрією о. Пароха є заснувати по вакаціях в 1944 році цілоденну школу— так як мають тут у нас наші сусіди Литвини, Поляки і всі другі. Коли Бог поможе нам в тім добрім ділі, то наша парохія завстидає неодну сусідну парохію і вибється на перше місце в нашій дієцезії. Ми всі вірні парохіяне сердечно дякуємо отсею дорогою— перше нашому Дорогому Отцю

Парохові, що постаралися о сю св. Місію, відтак возлюбленому о. Місіонареви за його сердечні слова і труд та працю. Всім Дорогим і Високопреподобним Отцям нашої, угро-руської і римокат. дієцезії за звеличання нашої св. Місії своєю присутністю і всім людям за численну участь. Дай Боже, щоби та св. Місія принесла Господу Богу честь і славу а нам всім обильне Його благословення і заохоту до витревання в добрім на все наше життя.

—Учасник Місії.

КАНАДІЙСЬКО-КАТОЛИЦЬКА МІСІЙНА ВИСТАВА В ТОРОНТІ, ОНТЕРІО

Від суботи 16. вечером, до вівторка 19. жовтня ц.р. включно, відбувалася в Торонті канадійсько-католицька Місійна вистава, перша в цім місті відколи католицька Церква існує в Канаді.

В тій місійній виставі брало участь 26 католицьких місійних інституцій, а між тими також і українська католицька Церква в котрій була зарепрезентована українська католицька Дієцезія в Канаді, Чин св. Василія Великого, Чин Найсвятішого Ізбавителя й Чин Сестер Служебниць.

Римо-католицькі місійні інституції підготовлялися до вистави довгими місяцями. Запрягли вони до роботи десятки теслів, малярів і інших артистів, щоб якнайкраще й набільше річево представити рід і успіх своєї місійної роботи. Понадруковували вони також сотки тисяч летючок, щоби друкованим словом доповнити те, чого не можна було представити образово.

Бачучи ті розмашисті приготовання римо-католицьких місійних інституцій, впорядчики українсько-католицької вистави, значить Всеч. оо. А. Роборецький і Н. Кушнірик, тремтіли. Бо ж фондів "дасть Біг," їх помічниками були лиш їх чотири руки, а що до виставових предметів, то хіба те, що під руками, або що може дехто звідкись надішле.

В суботу вечером, 16 жовтня, українська виставова кімната, 17 стіп довга, 12 стіп широка, була готова до оглядання.

Середину головної, задної стіни заняв образ Священомученика Йосафата, покровителя української греко-католицької Церкви. Із правого боку образа були поміщені фотографії оо. Василіян, з лівого боку фотографії українських оо. Редемптористів. Ліво-бічну стіну окрашували фотографії Сестер Служебниць, а праву фотографії Дієцезії.

Простір кімнати був занятий довгими столами, що був прибраний у формі вівтаря. На тім вівтарі пишався прекрасний ківот церкви оо. Редемптористів із Йорктону, й служив рівночасно

як взірець українських церков.

Перед вівтарем стояла деревляна фігура, одягнена в усі священичі ризи, начеб священик. Цей священик-фігура стояв перед отвореним евангелієм і неначе проповідав.

Згадати треба ще, що ціла кімната була удекорована синьо-жовтою матерією, українськими вишивками й килимами. Ліхтарі на вівтарі, як також посудини на квіти були гуцульського виробу. На обох кінцях вівтаря були поміщені малі подушки з українськими вишивками, а на тих подушках лежали прекрасно вигафтовані епітрахилі. Не бракувало також наших славних писанок, ба навіть тризуб український пишався на стіні зараз під портретом Їх Ексцеленції Кир Василія, князя української греко-католицької Церкви в Канаді.

Все те разом взяте, не робить на українця дуже великого враження, бо він до того привик, то для него не є нічим надзвичайним. Однак для не-українців, українська католицька вистава була сензацією. Українська виставова кімната була найбільше популярна, найбільше притягаюча. Цілі людські филі, десятки, тисячі людий пересувалися попід стіни української кімнати. Усім інтересувалися, все оглядали, про все випитувалися так, що тридневну українську католицьку місійну виставу треба би назвати тридневною обрядовою українською Академією. Взагалі треба сказати, що та місійна вистава має для українсько-католицької справи небуденне значіння. Широкі маси римо-католицького світу, як також ріжного роду іновірців, переконалися, що українці це також католики, хоч вони є іншого обряду, вони навчилися цінити наш український бряд, та нашу церковну й національну культуру.

До слави українського імени причинився також український хор, котрий в неділю і понеділок вечером відспівував церковні й світські пісні. Співали також шкільні діти під проводом Сестер Служебниць ПНДМ. зо східного Торонта.

Це було правдивою насолодою для кожного українця, що між тілько культурними народами, що були заступлені на цій місійній виставі, тільки український нарід мав привілей пописуватись своєю милозвучною піснею.

Українська-католицька місійна вистава в Торонті увінчалася отже ж повним успіхом. Це є слава для нашої українсько греко-католицької Церкви! Слава для українського народу взагалі, як також добре заслуженою нагородою для ревних торонтонських українських греко-католицьких священиків, що жертвували тільки часу й труду, щоби українсько-католицькій місійній виставі дати почесне місце між виставами інших культурних народів.

о. Гр. Шишкович, ЧНІ.

КОЛИ ЧОГО НЕ ЗНАЄТЕ, ...СПИТАЙТЕ В ТИХ, ЩО ЗНАЮТЬ!

16. Питання: Чи парастас, відправлений на гробах покійників, має якусь більшу вартість, ніж той, що його правлять у церкві?

Відповідь: Парастас, як офіціяльна молитва Христової Церкви за покійників, має завжди й усюди ту саму вартість, без огляду на те, чи священик відправить його на цвинтарі, чи оподалік від цвинтаря, наприклад у парафіяльній церкві, чи навіть десь аж на другому боці земної кулі. Адже Господь Бог усюди один і той сам, і всюди благальна молитва Христової Церкви до Нього однаково долітає, і всюди може вона бути однаково вислухана.

Це, здається, дуже просте та ясне, а все таки нерідко трапляються ще між нашими людьми такі, що цього не розуміють. Коли, буває, "принесуть" на парастас, то домагаються, щоб священик конче відправив його на цвинтарі, над гробом покійника, хоч тоді може погоди доброї нема та й вітром холодним потягає. Люди ті навіть не подумають, що співати на такім холоднім вітрі —річ надзвичайно прикра та небезпечна: можна собі горло смертельно застудити, та й голос зіпсути раз на завжди.

Або нераз буває таке: приїзджає священик на якусь кольонію на відправу; не на звичайну недільну відправу, а на велике Христове Свято чи просто сказати, Празник. І от з нагоди того празника добрі люди "приносять" на яких сім, вісім, дев'ять, а навіть деколи й більше парастасів, і домагаються, щоб усі ті парастаси були відправлені там на тій кольонії, ще того самого дня.

Тим добрим людям навіть на гадку не приходить, що такими своїми нерозумними вимогами вони руйнують здоров'я свого священика; адже священик не з дерева, не з каменя, не з заліза, а така сама немічна людина, як і другі, тим то й йому належиться якийсь відпочинок. Коли в день празника священик відправить Утреню чи Всеночне, Службу Божу й Водосвяття, коли опріч того висповідає й запричащає кілька десять людей і скаже празничну проповідь, то треба знати, що він уже виконав дуже велику та тяжку працю. Вимагати тоді від нього, щоб він іще дев'ять парастасів відправив того самого дня— це зовсім не по-людськи. Що ж отже робити? Чи зовсім ті парастаси занехати? Ні! Рішуче ні! Стараймося пильно зберігати всі наші рідні, дорогі, святі й чудові звичаї предківські. Ні один із тих добрих звичаїв, що колись нашим дідам та прадідам такі дорогі були, не сміє тут між нами пропасти! Особливо не повинен пропасти той старо-

давний наш чудовий християнський звичай пам'ятати про наших дорогих покійників і, з нагоди празника, чи якогось іншого великого свята, за них панахиди та парастаси відправляти.

Одначе не забувайте, що навіть у найкращих речах треба конче мати якусь розумну міру. Замість домагатись від священика, щоб він, по довгій відправі на празник, ще того самого дня дев'ять парастасів правив, можна прийти й сказати: "Отче, сьогодні вже пізно, та й зрештою відправа вже й без того така довга була, отже думаємо, що найкраще буде, як ви ті всі парастаси відправите в себе вдома."

Тоді священик, вернувшися з кольонії, зможе поволі, гарно й побожно відправити в своїй церкві чи каплиці по-одному або по-два парастаси на день, і все буде в порядку.

"Добре," скаже може де-хто: "але ж наші люди, як уже "приносять" на парастас, то хочуть особисто на тім парастасі бути, молитися, ще свічку в руках держати. Ну, а цього не зможуть зробити, коли священик ті парастаси буде правити десь далеко в своїй церкві чи каплиці."

Отже й на цю трудність знайдеться рада: можна священикові сказати: "Отче, будьте такі добрі відправити тепер на цвинтарі один спільний парастас, а потім у себе вдома відправити ще таких спільних парастасів вісім, і разом буде дев'ять."

Тоді всі ті добрі люди, що на парастас принесли, будуть на тім першім спільнім парастасі на цвинтарі, і будуть тримати світло в руках, і будуть чути, як священик споминає всіх їхніх покійників, і всі будуть задоволені; відправа та не буде занадто довга, ніхто не буде перетяжений, та й для покійників велика користь буде запевнена, бо ж священик зобов'язаний пізніше в себе вдома відправити ще вісім таких спільних парастасів.

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Місійне Товариство св. Йосафата.—Перед нами Звіт Місійного Товариства св. Йосафата за Діловий Рік 1942-43. Минув перший рік існування сього Товариства, і як видно зі Звіту, то праця сього Товариства видала гарні овочі, котрі є найкращим доказом конечности існування такого Товариства в Українській Католицькій Дієцезії в Канаді.

І так, за цілий рік Товариство зібрало з членських вкладок і різних збірок $863.00 і з сеї суми уділило слідуючим Церквам і Інституціям помочі: Церкві в Винипег Біч, Ман. $200.00; церкві в Розбурн-місто, Ман. $150.00; церкві в Рекгем, Ман. $150.00; церкві

в Росел $50.00; церкві в канорському окрузі $50.00; Колегії св. Йосифа, Йорктон $50.00; Бурсі ім. М. Шашкевича в Саскатуні $25.00; Українським Вістям в Едмонтоні $25.00. Разом усіх жертв уділено на $700.00.

Се перший раз в історії українців Канади наше рідне Товариство уділило так великі жертви, як на початок, церквам, котрі сеї помочі потребували. Можна сподіватися, що коли Товариство зросте, тоді много других українських католицьких церков в Канаді, що потребуватимуть помочі, її від сього Товариства дістануть. Головою місійного Товариства ім. св. Йосафата є Преосв. Кир Василій Ладика.

Католицький Єпископат у Канаді осудив Комунізм. — В місті Квебеку, в провінції Квебек, відбулася конференція канадійських архієпископів і епископів католицької Церкви. Архієпископська палата видала по конференції слідуючу заяву:

"Архієпископи й епископи католицької Церкви в Канаді на пленарнім засіданні в Квебеку, 13. жовтня, поновили осудження комуністичної доктрини, без огляду на те, якої назви вживає партія, щоб надуживати добру віру населення.

"Комунізм є одиникою формою революційного соціялізму, основаного на матеріялістичній фільософії, яка заперечує право приватної власности, зосередоточує в руках держави всю економічну й політичну силу і яка заводить тотальний лад, відбираючи волю й понижуючи людську особистість."

Заява каже, що члени Церкви мають свободу належати до якої небудь політичної групи, як довго вона придержується християнства, яке є традиційне для Канади.

"Партія також мусить сприяти, коли йде про економічний і суспільний лад, конечним реформам, які виложені в документах голови Церкви.

Осуд комунізму зі сторони католицького Епископату в Канаді стрінувся з критикою комуністів. Провід Робітничо-Прогресивної Партії заявив, що цей осуд "викличе глибоке невдоволення серед свободолюбних канадійців."

В днях 9, 10 і 11-го жовтня відбувся в Саскатуні величавий 12-ий річний з'їзд БУК-а Саскачеванської Секції. На з'їзд прибули великі маси дооколичних фармарів, учителів і склепарів, як також Преосвященний Кир Ніль Саварин і 14 священиків. Усіх учасників з'їзду нараховують на близько тисячу людий. Підчас з'їзду зібрано на орг. фонд БУК-а $217.08.

Архиерейська Служба Божа почалася в 10-ій год. У Службі Божій асистували всеч. о. А. В. Фик і впр. о. Ст. Бахталовський, візитатор оо. Редемптористів. Діяконували: Впр. о. Вол. Корба, ігумен монастиря оо. Редемптористів з Айтуни та Пр. о. С. Шев-

чук, ЧСВВ.

Були присутні ще слідуючі всеч. отці: о. Гр. Тепилй, о. П. Криворучка, о. М. Оленьчук, о. М. Горошко, о. В. Фірман, о. Н. Дрогомирецький. Пізніше приїхали о. П. Серветник, о. К. Лотоцький і о. М. Колодій.

До заряду на 1943-44 ввійшли:

Покровитель: Їх Ексцеленція Кир Василій Ладика ЧСВВ; Почесний голова:Яків Стратійчук; Дійсний голова: Андрій М. Кіндракевич, адвокат з Йорктон, Саск.; 1-ий заст. голови: о. В. Фірман, парох Саскатуну; 2-ий заст. голови: Іван Свистун, хлібороб з Геффорд; Діловий писар: Володимир Филипович, склепар з Арран; Скарбник: Антін Жук, хлібороб з Геффорд; Члени заряду: Гнат Костенюк з Бруксбі, Николай Жабінський і Ст. Грицак; Провірники: о. К. Лотоцький, Д. Сікорський, бизнесовець з Арран і Гр. Гарах, хлібороб з Кридор; До дирекції Бурси БУК-а в Саскатуні ввійшли: о. Ректор П. Криворучка, о. К. Лотоцький, о. М. Колодій, Іван Свистун, Антін Жук і М. Гриневич.

Йорктон.—В понеділок 4-го жовтня ц.р. в авдіторії Колегії св. Йосифа українські музики й композитори: Р. Придаткевич і Ів. Мельник обдарили українців католиків цего міста й околиці дуже гарним концертом. Першою точкою в програмі була пісня в честь Матери Божої.

Після концерту на честь мистців відбувся в Колегії бенкет, на котрім промовляли многі бесідники. Господарем бенкету був Брат Методій ЧБХШ.

У вівторок 5. жовтня згадані музики гостили в монастирі оо. Редемптристів та оглянули церкву Матери Божої Неустаючої Помочі, друкарню "Голосу Спасителя"—та Інститут Пресв. Серця Христового.

Митрополит Шептицький і проф. Кубійович взивають українців не брати участи в переслідуванню поляків.— Польська газета в Лондоні "Дзеннік Польскі" подає, що українські провідники в Галичині Митрополит Андрій Шептицький і професор Кубійович видали відозву, в котрій перестерігають українських людий не брати учати в переслідуванню польського населення. Цю відозву видав Український Комітет, який очолює проф. Кубійович. Що саме спонукало Митрополита Шептицького і Кубійовича видати таку відозву, лондонські поляки ще не знають, але кажуть, що це перший раз подібна відозва появилася.

В Індії панує страшний голод.—В провінції Бенґаль за послідних чотири місяці згинуло з голоду 25,000 людий. В Калькуті за послідний тиждень згинуло 2,154. Калькута, як подає один кореспондент, стала містом "повільної смерти."

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" ЗЛОЖИЛИ: Пані С. М. Бий $4.00; Войтович, Витків, 50ц.; Анна Шкільник, Йорктон 25ц.— **ХТО СЛІДУЮЧИЙ?**— Усім жертводавцям красно дякуємо за ласкаві жертви.— Адміністрація "Голосу Спасителя."

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Найсердечнішу подяку складаю Пресв. Серцю Ісусовому, Матері Божій, св. Анні, св. Чудотворцю о. Николаю за вислухані молитви, привернення здоровля та всі ласки, що їх я отримала в своїм життю. Катерина Пєцова, Геффорд, Саск.

Великий молитовник **"З НАМИ БОГ,"** 2-ге видання, **оправлений в полотно,** стор. 512. Ціна $1.50, **оправлений в наслідування скірки:** $1.75; **оправлений в скірку** $2.00. Висилається лиш тим, що пришлють означену належитість. Хто замовляє найменше 25 молитовників дістає опуст. Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

НОВА КНИЖКА— **ПРО СХІДНИЙ ОБРЯД**

Написав о. Д. Гаврилюк, ЧНІ.

Зміст: 1) Про церковні обряди взагалі; 2) Про церковні стилі; 3) Устрій Східної Церкви; 4) Про церковні річи; 5) Про Святу Літургію; 6) Інші Відправи; 7) Про обряди св. Тайн; 8) Про обряди свят. У цій книжці цікаво, ясно й коротко обговорює отець місіонар 150 важніших питань. Книжка дуже хосенна й потрібна для молоді й старших людей. Важніші обрядові назви для молоді подано в англійськім перекладі. Книжка прикрашена многими ілюстраціями. Сторін 100—Ціна 25ц. Висилається лиш за попереднім надісланням належитости. Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ЧИТАЙТЕ... ЗАМОВЛЯЙТЕ...

ПРОПАМЯТНУ КНИГУ

З НАГОДИ 50-ЛІТТЯ НАШОГО ПОСЕЛЕННЯ В КАНАДІ

Ціна $2.50 за Примірник з Пересилкою

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ПОМЯНИК ЗА УСОПШИХ РОДИНИ, з пересилкою ..... 15ц.

Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ЦЕРКОВНІ КОЛЯДИ з додатком колядок і щедрівок чисто народних. **Ціна 15ц.**

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ПОЯВИВСЯ ДРУКОМ:

ВЕЛИКИЙ, ЦІКАВИЙ І ГАРНО ІЛЮСТРОВАНИЙ КАЛЄНДАР "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" НА 1944 РІК

Замітними й повчаючими є статті: Церква Католицька—Твір Божий; Сектанти; Наша мудрість перед Богом—дурнотою; Клич до молоді; Три образи українського невільництва; Християнство й жінка; як православні руйнували Україну, гнобили та переслідували українців; Християнство потребує тебе; Українське Католицьке Юнацтво; Історія парохії св. Йосафата в Торонті.— Крім того в цім Календарі є Церковний Календар, Загальний Устав Богослужень, Церковний Устав на 1944 р., багато граних оповідань, віршів, світлин, жартів, адресар і багато гарних річей.— Минулого року забракло було календаря "Голосу Спасителя." Спішіться з замовленням. — **Сторін 160 — Ціна 40ц.**

Хто приєднає двох нових передплатників на рік для українського релігійного місячника "Голос Спасителя" та пришле їх адреси, даром одержить цей календар. Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

ГУРТОВИЙ СКЛАД
ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

Голос Спасителя

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 15, No. 12. **YORKTON, SASK.** **December, 1943**

КАЛЄНДАР НА ГРУДЕНЬ, 1943

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
18 С Мч. Плятона і Романа	1 С Пр. Наума
19 Ч Прор. Авдія	2 Ч Пр. Авакума
20 П Преп. Григорія	3 П Пр. Софонія
21 С Введ в Храм. Пр. Богор.	4 С Вмч. Варвари
22 Н Неділя 25 по Сош.	**5 Н 25 по С., † Сави Осв.**
23 П Св. Амфілохія	**6 П Св. Николая Чудотворця**
24 В Вмч. Катерини	7 В Св. Амврозія
25 С Сщмч. Климента папи	8 С Прп. Потапія
26 Ч Преп. Алипія	**9 Ч Непор. Зач. Пр. Д. Марії**
27 П Вмч. Якова перс.	10 П Мч. Мини
28 С Препмч. Стефана	11 С Прп. Даниїла
29 Н Неділя 26 по Сош.	**12 Н Неділя Праотців**
30 П † Ап. Андрея	13 П † Мч. Еврастія
1 В Грудень. Прор. Наума	14 В Мч. Тирса
2 С Прор. Авакума	15 С Сщмч. Елевтерія
3 Ч Прор. Софонія	16 Ч Пр. Аггея
4 П Вмч. Варвари	17 П Пр. Даниїла
5 С † Преп. Сави Освящ.	18 С Мч. Севастіяна
6 Н 27 по С. Св. Николая Чд.	**19 Н Неділя Отців і 26 по Сош.**
7 П Св. Амврозія	20 П Сщмч. Ігнатія Богон.
8 В Преп. Атапія	21 В Мч. Юліянії
9 С Неп. Зач. Пресв. Богор.	22 С Вмч. Атаназії
10 Ч Мч. Мини	23 Ч 10 мч. на Креті
11 П Преп. Даниїла Стовп.	24 П Навеч. Різдва, пр. Евгенії
12 С Преп. Спиридона	**25 С Різдво ГНІХ.**
13 Н 13 по С., † Мч. Евстратія	**26 Н по Різд., Соб. Пр.Б., св. Й.**
14 П Мч. Тирса	**27 П Пермч. Стеф. (Загальн.)**
15 В Сщмч. Елевтерія	28 В 20,000 мч. у Нікомидії
16 С Прор. Аггея	29 С Невинних Дітей
17 Ч Прор. Даниїла	30 Ч Мч. Анисії
18 П Мч. Севастіяна	31 П Прп. Меланії

УСТАВ НА ГРУДЕНЬ

4. Введ. в Храм. Пресв. Богор.: Всеночне. Утр. єв. Лук. 4. Сл. Б.: Ап. 320, Єв. Лук. 54.

5. Нед. 25 по Сош.: Гл. 8, Єв. утр. 3. Сл. Б.: Ап. 224, Єв. Лук. 53.

12. Нед. 26 по Сош.: Гл. 1, Єв. утр. 4. Сл. Б.: Ап. 229, Єв. Лук. 66.

19. Нед. 27 по Сош. і св. Николая: Всеночне. Гл. 2, Єв. утр. 5. Сл. Б.: Ап. 233 і 335, Єв. Лук. 71 і 24.

22. Неп. Зач. Пр. Д.: Всеноч. Утр. Єв. Лук. 4. Ап. 320, Єв. Лук. 3.

26. Нед. Праотців: Гл. 3, Єв. утр. 6. Сл. Б. Ап. 257 і 233., Єв. Лук. 76 і 106. Слідує седмиця 29.

УЖЕ НА ВИЧЕРПАННЮ—

КАЛЄНДАР "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" НА 1944 РІК

Хто ще його собі не замовив нехай спішиться, бо може йому забракнути як і минулого року. Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 15, Число 12. **Грудень** **1943**

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ГРУДЕНЬ

—Благодарім Господа!
—Достойно і праведно есть...

Коли на Службі Божій надходить найважніша хвиля,—хвиля освячення, тоді священик звертається до вірних і кличе: "Благодарім Господа!" цебто: "Подякуймо Господеві!"

Цими короткими словами свята Церква хоче нам пригадати той важний обов'язок, що його маємо супроти Господа Бога,—а саме обов'язок дякувати Йому за всі Його ласки, за всі добродійства Його.

Обов'язок той, на жаль, дуже часто буває між людьми позабутий, занедбаний. Число невдячних на цім світі— просто безконечне. Переважаюча частина людей подібна до тих дев'ятьох евангельських прокаженних, що їх колись Ісус чудесно оздоровив, а вони весело й безжурно відійшли собі геть, навіть не подякувавши Йому за ту надзвичайну Його ласку. Та рідко хто йде за прикладом того десятого прокаженного, що з дороги вернувся й милосердному Спасителеві заявив щиру вдячність.

В тяжкій біді та нещастю вміють ще люди тривожно до Господа Бога кликати й гарячими сльозами помочі й рятунку благати. Але мало хто з них дякує опісля Богові за те, що молитву вислухав, і всемогучу руку ласкаво простягнув, і з біди поміг щасливо видобутись.

Занадто часто справджується, на жаль, наша народня приказка: "Як тривога—то до Бога; а як по тривозі—то й забув о Бозі."

Але нерідко трапляється й таке, що до своєї невдячности людина додає ще й страшну богозневагу, кажучи: "За що маю Богові дякувати? Що мені властиво таке велике Бог дав? Він ані хліба готового, ані грошей мені з неба не скинув. Треба було самому тяжко працювати й бідувати, поки доробився. Так, усе те, що маю, я сам собі пристарав, сам своєю важкою працею придбав..."

Та на таку безбожну бесіду можна б дуже легко відповісти: "Брате, схаменися! Що говориш?! Ти сам собі раду дав, сам усього надбав?!... А хто ж тобі здоров'я дає, що можеш працювати й раду собі давати? Чия ж то властиво ласка, що руки твої мають силу до роботи, що ноги тобі послуху не відмовляють, що серце в грудях твоїх б'еться, і кров у жилах пливе? Хтож тебе немічна людино, на цім світі держить, що ти живеш, і рухаєшся, і думаєш?

Пам'ятай, брате, що самі від себе ми нічого не маємо; самі від себе ми нічого не можемо; самі від себе ми—нічевість. То Він нас сотворив, Він нашу істоту своєю всемогучою рукою постійно піддержує, бо інакше ми в одній хвилині безповоротно щезли б, і слід по нас пропав би. Так: то Всемогучий Бог—наш найбільший добротворець. Усе, що тільки маємо, усе, що можемо, усі добра, і сили й здібности душі та тіла,—усе те від Нього ми одержали. І життя, і здоров'я, і тіло, і душа, і розум, і пам'ять, і сила, і змисли,— все Божий дар. І кожний кусочок хліба, що його споживаємо—то Божий дар, і кожна капля води, що спрагу нашу гасить, і та одежа, що тіло наше зодягає—усе те Божий дар, і за нього повинні ми Господу Богу Небесному щирим серцем дякувати що дня.

А коли до того ще нагадаємо собі, скільки всіляких надприродних ласк Господь Бог нам у житті не пожалував, то обов'язок щирої вдячности стане нам іще ясніш перед очима. Адже Господь Бог не тільки нас сотворив, а ще й за дітей своїх улюблених прийняв у хвилі святого Хрещення. Він нам позволив, щоб ми до Нього сміло казали щодня "Отче Наш!" Так, Він для нас чудове небо приготовив, а в тім небі прекрасне місце нам уже заздалегідь призначив, бо Він бажає своїм власним щастям із нами навіки поділитись. Той Небесний наш Отець так невимовно нас полюбив, що Сина Свого Однородного на муки та й на смерть жорстоку віддав, аби тільки ми могли з гріхів очиститись, аби ми могли душу свою спасти. Для нашої певности й вигоди Він також Церкву Святу збудував, щоб нас дорогою правди провадила, щоб словом Божим нас просвічувала, щоб гріхи в сповідальниці нам ласкаво прощала, щоб Тілом Христовим і невинною Кров'ю Його нас кріпила, щоб ласкою небесною всі душевні немочі й недуги наші лікувала.

Та скоріше можна б почистити ясні зорі на небі, або зеренця піску на широкій пустині,— як ті добродійства, що їх Господь Бог постійно розсипує над усім родом людським.

Коли кинемо оком позад себе й уважно глянемо на ту дорогу, що її ми вже в нашім житті пройшли, то може стануть нам ясно перед очима всі ті трудні ситуації, де—може бути— ми були опинилися, а Господь Милосердний нас ласкаво з них видобув. Може бути, що колись, у такій і такій пригоді, наше життя вже висіло на волосочку, і лиш маленька дрібничка бракувала нам іще до смерти. А якщо ми тоді були в тяжких гріхах, то не тільки дочасна, але й вічна смерть і загибіль нам загрожувала. А все таки Господь Бог нам руку свою пресвяту простягнув, і ми не пропали. Якось далі живемо, та й раду собі даємо, та надію святу християнську в серці маємо, що за поміччю ласкавого Небесного Отця не пропадемо і шлях земного свого життя безпечно перейдемо, і до ціли нашої вічної, до Царства Божого дістанемось.

За всі ті несчисленні Божі добродійства повинні б ми нашому Небесному Добротворцеві щиро дякувати що дня і що години, на кожнім кроці, куди тільки поступимось. Та, на жаль, наша неміч така велика, що ми якраз про той святий обов'язок надзвичайно легко забуваємо. Тому Свята Церква на кожній Службі Божій до нас урочисто кличе устами свого священика: "Благодарім Господа! Подякуймо Господеві за всі Його ласки, за всі добродійства Його!"

Так, бодай раз у тиждень, бодай у часті Служби Божої, тоді, як найважніша хвиля, цебто хвиля Освячення наближається, розбудім у нашому серці християнському щиру вдячність для Господа Бога!

Скажім Йому з глибини нашої душі: Боже; Ти такий добрий, такий ласкавий для мене був; Ти батьківським своїм Провидінням мною безперестанку піклувавсь; якже я зможу Тобі за те все добро тепер віддячитись? Ти такий великий, такий багатий, Ти всемогучий, безконечний; Ти Пан Неба та землі, а я—немічний, земний черв'ячок; Ти мені так багато вже дав, а що ж я всилі Тобі на знак вдячности дати? Ах, я знаю, що зроблю: я Тобі віддам своє серце християнське, я Тебе буду щиро любити, буду Тобі служити, буду закон Твій святий вірно заховувати. Щоб Тобі, Господи, Боже, хоч трошки показати свою вдячність, буду співати й прославляти Тебе, поки віддиху в грудях мені стане, поки голос мій у горлі не завмре. Так, Господи, з вдячности за всі Твої нещисленні ласки, я віддаю себе невідклично в Твої руки, роби зо мною що хочеш, я бажаю всіма силами служити Тобі й Твою пресвяту Волю на кожнім кроці виповняти.

Коли отак християнин до Господа Бога на Службі Божій скаже, і то скаже не лиш отак устами, а таки направду щирим серцем—то вже називається чудова заява вдячности. Добровільно й свідомо віддати себе в руки Господу Богу, й усю свою істоту з любов'ю посвятити на славу Божу—це, здається, вже сам вершок усякої вдячности. Бо що ж більш могло б земне сотворіння дати ще Господу Богу, коли воно вже віддало йому свої думки, свою

любов, своє серце й душу, всі свої сили та здібности? Здається, що вже більш нічого не осталося. Звичайний розум людський ніякої більшої жертви придумати не всилі.

Одначе віра свята нам каже, що існує ще вища жертва, що її можемо Богові принести на знак щирої вдячности. Коли ми Служби Божої побожно слухаємо, то можемо Господу Богу принести такий великий дар, що більшого нема ні на небі, ні на землі, ні ніде: ми можемо Йому принести в офіру Його власного Однородного Сина, нашого Господа Ісуса Христа.

Адже на Службі Божій, священик бере в руки Його правдиве Тіло та Його правдиву Кров, і підносить угору кажучи: "Твоя от Твоїх, Тебі приносим о всіх і за вся."

Пам'ятаймо, що священик приносить Господу Богу той найцінніший дар не тільки від себе самого, але й від нас усіх. Ми всі маємо право злучитись думкою зо священиком, щоб разом із ним щиро в серці казати: "Твоя от твоїх, Тебі приносим о всіх і за вся." Так: кожний раз, як бачимо, що священик освячені Дари вгору підносить, кажім до Господа Бога всім серцем: "Боже, тішуся, невимовно тішуся, що маю нагоду Тобі відповідно віддячитись за всі Твої несчисленні ласки, за всі добродійства Твої. Ти так багато мені вже своїх дарів подав, одначе й я сьогодні віддаю Тобі такий скарб, що більшого нема ні на небі, ні на землі, ні ніде: руками Свого священика віддаю Тобі в жертву Твого Найдорожчого Сина.

Так, це річ певна, що коли хто хоче гідно подякувати Господу Богу за одержані добродійства, то кращого способу нема, як відправити або побожно вислухати Службу Божу. Церква Христова безперестанку відправляє ту безкровну жертву Евхаристії на несчисленних престолах цілої земної кулі, і так безперестанку сплачує Всемогучому Богові, в Тройці Святій Єдиному, безмежний довг вдячности. (Евхаристія—то слово грецьке; вона по-українському означає подяку) . Служба Божа, то Евхаристійна жертва, цебто жертва подяки, жертва щирої вдячности.

Підім і ми за прикладом святої Матери Нашої, Церкви Христової, й усім серцем прилучімся до тієї великої жертви вдячности. Привикаймо дякувати Господу Богу за всі Його ласки; покажім Йому серце, повне вдячної любови, а станемо варті того, щоб нас Господь Бог щедрою своєю рукою ще більш благословив, та ще більш своїх ласк і добродійств нам послав.

Хто постидається мене й моїх слів посеред роду цього грішного й віроломного, того й Син Чоловічий постидається, коли прийде в славі свого Отця з святими ангелами. (Марко 8, 39).

* * * * * *

НЕПОРОЧНО ЗАЧАТА

Не знаю, як маю оце зачинати,
Та знаю, що мушу вам це росказати,
Як в Люрді Пречиста сама появилась,
Як там Бернадета—дівчина молилась.
То була пастушка—дівчина убога,
Що в неї одна лиш до неба дорога
Була добре знана. Молила Марію,
Та мала на Неї рішучу надію;
В Її руки склала дівичу невинність,
І знала, що зветься дитяча повинність.
Раз мати післала дівчат за дровами,
Та й вони побігли крутими ярами,
Щоб там, назбиравши гилячча сухого,
Хутенько вернутись до домика свого.
Та й випало йти їм усім через річку,
Що видно здалека, як блакитну стрічку.
Старшенькі, що були, річку перебрили,
Й побігли до ліса. Лиш одну лишили
Малу Бернадету, що бігла за ними,
Й не могла здігнати ногами малими.
І вона, втомившись, сіла відпочити,
Й стала на перечу, на скалу дивитись.
Напроти бо дика там скала стирчала,
Що в мові народній Масабієль звалась.
Аж нагло, о чудо! якась гарна Пані
З'явилась нежданно в білому убранні,
І, любо всміхнувшись, дівчинці кивала,
І, руки схрестивши, молитву шептала.
А дівчина стала й собі на коліна
Й казала молитву, яку тільки вміла.
А Пані ласкаво на неї дивилась,
І вервичку білу в руки їй зложила.
Молилась пастушка, і сама не счулась,
Як та люба хвиля хутко проминула.
Й голову підняла, скінчивши молитись,
Та, Пані вже зникла, шкода більш дивитись.
І дівчина встала й вернулась додому,
Навіть не згадала про з'яву нікому.
Та мати сама вже доню запитала,
Що сталося з нею, що вся так дрижала.
Тоді Бернадета усе росказала,
Як та гарна Пані вервичку їй дала.

Та мама боялась пекельної зради,
И хотіла в мудріших просити поради.
Дівчині ж тим часом ходить заказала,
Щоб у сіти злого дівчина не впала.
Та щось так тягнуло її, якась сила,
Що звірилась мамі, й пустити просила.
І мама сказала: "Та вже не бороню.
Лиш свідків ти мусиш взяти собі, доню,
Щоб часом не була та справа нечиста;
І добре послухай, що скаже Пречиста.
Спитай її дошу, як та Пані зветься,
Хай голосно скаже й до тебе всміхнеться."
І дівчина, взявши подруги живенько,
Вийшла до-схід сонця за браму раненько,
И прийшовши на місце, гарно помолилась,
І знову, як перше, та Пані з'явилась.
Була сніжно біла, прегарна собою,
Блистіла, мов зірка ясна над рікою.
И дівчина сміліше проти Неї стала,
И про святе імення відважно спитала.
А Пані ласкаво до неї звернулась,
І постать чудова Її зворухнулась,
І голову легко до неба підняла,
І стала поважна й молитву шептала,
И сказала уголос, і чули дівчата:
Я—Непорочно, без гріха Зачата."
И пішла всюди слава про Паню Чудову,
Що таку сказала надзвичайну мову.
І тисячі люду туди напливають,
Збираються в Люрді та ласки шукають.
Та Пані ласкава усім помагає,
Рятує нещасних, сумних потішає.
Вона наша поміч у кожній потребі,
И наша оборона перед Богом в небі.
Тож слава тій Пані Чудовій вовіки,
За поміч чудесну та за всі опіки,
Що Вона на вірний свій люд простягає!
Хай кожний це знає й добре пам'ятає,
Що одна лиш Пані всім нам помагає,
Хто тільки направду помочі шукає.
Тож поки ме сонце на небі світити,
Будемо Пречисту щиренько любити.

(В подяку за одержані ласки, уложив
В. Вихопень, Сіба Біч, Алберта)

Кара Божа

Діялось це Року Божого сімдесятого. Від смерти Господа Нашого Ісуса Христа минав тоді заледве тридцять і сьомий рік. Надійшли великодні свята, і несчисленні товпи жидів, із усіх сторін широкого світу, зібрались у Єрусалим, щоб споживати Пасху. Тим часом Тит, рідний брат римського цісаря Веспазіяна, підступив із могутньою армією під святе місто та став його з усіх боків облягати. Хотів конче приборкати ворохобних жидів, і покарати їх за часті бунти та повстання.

Не диво, що серед такої густої товпи в Єрусалимі запанував небавом страшний голод. Римський полководець кілька разів посилав своїх послів до нещасних жидів, і радив їм по-доброму піддатися. Оначе всі ті зусилля його були даремні. Жиди стояли вперто при своїм. Правда, багато з них намагались шукати рятунку в утечі; попродавши за безцін усе своє майно, вони проковтували золоті монети, щоб їх забезпечити перед грабунком; одначе фанатичні жидівські провідники не дали їм із міста вихопитись і безсердечно мордували всякого, що показував охоту утікати. Тим часом голод у місті щораз лютіше шалів, а разом із ним росла й скаженість провідників. Коли вже в шпихлірах не стало ніякого збіжжя, тоді ті провідники силоміць вдирались до приватних домів, і грабували. Якщо знайшли трохи якої страви, то жорстоко збиткувались над нещасними мешканцями за те, що, мовляв, переховували в себе припаси поживи. А якщо нічого не могли знайти, то й тоді били тих безборонних людей, підозріваючих їх, що вони заховали поживу; і так найстрашнішими тортурами намагались змусити всякого віддати останню пригорщу муки, останній кусочок хліба.

Було багато таких багачів, що віддавали все своє майно за малу мірку пшениці чи ячменю—а потім утікали де в який найдальший куток, щоб там спокійно гризти ту нужденну поживу. Ніде вже не видно було, щоб хто заставляв стіл до обіду чи до вечері. Кожний хапав страву просто з вогню, не чекаючи, поки звариться. Жінки вирирали хліб своїм чоловікам, чоловіки жінкам, діти родичам, а навіть—і це вже дійсно найстрашніше—родичі дітям.

Накінець Тит казав оточити місто довгими мурами, щоб ні одному жидові не позволити на втечу. Через те положення мешканців Єрусалиму стало ще трудніше. Тоді сповнилося пророцтва Господа Ісуса: "Ото прийдуть на тебе дні, й вороги твої обведуть тебе валами, й обступлять тебе та й стиснуть з усіх боків." (Лука, 19, 43).

Коли, не зважаючи на всі небезпеки, жиди день-у-день виходили з міста, щоб там за мурами принаймні яких корінців або трави назбирати собі до їдження, то Римляни хватали їх цілими громадами й розпинали на хрестах— нераз по п'ятсот, або й більш на день. Не можна було навіть настарчити так багато хрестів, та й місця трудно було досить знайти, щоб усі ті хрести поуставляти. Декотрим із полонених казав Тит відрубувати руки, і так покаліченних та скривавлених відсилав до міста на пострах усім жидам.

Якось одного разу розійшлась між римлянами поголоска, що жидівські втікачі проковтують золоті монети. Тоді вояки римські стали кидатись жадібно на тих нещасних, і кождому, кого тільки могли захопити, розтинали внутренности, щоб там шукати золота. І так одної ночі дві тисячі жидів упали жертвою тієї ненаситної людської захланности. Ота нечувана жорстокість так обурила Тита, що він наказав карати смертю кожного, хто б іще раз посмів щось подібне робити.

В місті Єрусалимі настала така нужда, що жидівський історик, Йосип Флавій, робить слушну заввагу: "Сумніваюся, чи від сотворення світу якесь інше місто витерпіло стільки, що Єрусалим." Голодний нарід кидався навіть на найогидніше плюгавство, і їв. Були такі, що здирали шкіру з обув'я, щоб її пожирати з розпуки. За пригорщу гнилого сіна треба було платити великі гроші.

До дому одної дуже багатої пані вдерлася зграя розбишак та й ограбили її з усього майна та всякої поживи. З нестерпного голоду та з розпуки, нещасна та жінка вбила свою власну дитину її, зваривши її, частину з'їла, а решту заховала на пізніше. Небавом опісля з'явились у неї інші розбійники, а почувши в хаті запах м'яса, вони загрозили господині, що її уб'ють, якщо не схоче з ними тим м'ясом поділитись. Нещасна мати відповіла, що зберегла ще частину обіду, й показала їм смутні рештки вбитої своєї дитини. І хоч серце в тих розбишак уже тверде було, як той камінь, то все таки й вони заздрижали, побачивши порізаного трупа бідної дитини. Жінка ж закликала голосно:

—Так, то мій єдиний син—я сама замочила собі руки в його крові. Не бійтеся, можете сміло їсти, бо ж я перша їла. Хіба ж ви менше відважні, ніж немічна жінка? Хіба в вас більш милосердя, ніж у рідної матері? Якщо серце ваше милосердне не позволяє вам прийняти цього дарунку, то я сама з'їм, так,—я з'їм його до решти.

І дивно диво: розбишаки, що до того часу навіть поняття не мали про якусь людяність, відійшли, пройняті жахом, а рештки огидної тієї страви полишили бідній матері.

Звістка про той випадок і жидів і поган наповнила великим смутком. Голодова смерть убивала цілі родини. На плоских дахах домів видно було повно жінок і дітей, що конали з цілковитого обезсилення. Вулиці були засипані конаючими старцями. Молоді юнаки й мужчини блукали містом мов сновиди, аж лячно було дивитися, такі всі були вихудлі, і падали, як ті мухи, з ослаблення. Жидам уже навіть і сил не ставало, щоб ховати всіх отих небіщиків. Деякі вправді старались віддати умерлим ту останню прислугу, але уже часто й їм самим доводилось падати зомлілим побіч трупів,— інші збирали останки своїх немічних сил, і, як могли, воліклись на цвинтар і так дожидали своєї недалекої смерти.

Серед тієї жахливої нужди не видно було ні одної сльози,— не чути було ні одного зітхнення, ні стогну: бо страшний голод заглушив у душі тих людей всякі людські почуття. Сухими й холодними очима дивились живі на умерлих, а на їхніх посинілих та напухлих обличчях невмолима смерть уже малювала свій огидний портрет. Усюди в місті панувало гробове мовчання. Одначе банди розбійників далі виконували своє діло знищення. За проводом двох своїх завзятих герштів, Івана з Гічалі та Симона, ті кровожадні тигри в людській постаті, вдирались до домів, що вже були радніш гробами небіщиків,—там сбдирали трупів аж до сорочки, і, глузуючи, пробували вістря своїх мечів на живих тілах тих, що іще дихали.

Тому, що такої великої маси трупів не було як у місті ховати, тому викидали їх цілими купами поза мури міста. Побачивши це, римський полководець сумовито зітхнув, але покликав своїх поганських богів на свідків, що він тому всьому не винен.

Одначе не зважаючи на всі оті пекельні страхіття, жорстокі оборонці міста навіть слухати не хотіли про те, щоб

піддатися, хоч Тит уже нераз їх просив скласти зброю. З диявольським завзяттям боронились вони й нераз виходили до бою поза мури міста,— але за кожним разом римляни відпирали їх. Аж нарешті дня сімнадцятого серпня римська армія підступила аж під саму святиню єрусалимську. Один з вояків ухопив запалений смолоскип у руки й, ставши на плечі свого товариша, кинув той вогонь через високий мур до святого храму, хоч Тит був виразно заборонив нищити преславну ізраїльську Святиню. Нещастя хотіло, що той запалений смолоскип упав через вікно на коридор, що провадив до самого святилища.

Небавом увесь величавий храм стояв уже серед жахливого полум'я—а жиди, побачивши це, стали несамовито кричати з розпуки. Наражуючи себе на небезпеку смерти, вони щосили кинулись гасити вогонь; навіть Тит поспішився видати рішучий прикказ рятувати святиню. Він з усієї сили кричав, і руками вимахував, і всілякі знаки давав, але все надармо: такий страшний був там вереск та метушня, що ніхто його приказів не слухав, бо навіть голосу його не можна було чути. Під ту пору вояки римські дали цілковиту волю своїй жорстокості, й мордували цілі громади нужденних та безборонних людей так, що місце, де стояв камінний вівтар цілопалення, небавом заповнилось високими горами трупів. Потоки людської крови спливали мармуровими сходами. Тим часом Тит, побачивши, що вже не спинить скаженості свого війська, ввійшов зо своїми ґенералами до того місця, що звалося "Святая Святих," щоб іще хоч трохи надивитись на велич та багатство тієї надзвичайної будівлі.

Вогонь іще не був дійшов до того найсвятішого місця. Тому Тит скоро вибіг на двір, і видав приказ, щоб за всяку ціну намагались спинити вогонь. Та в ту саму хвилю, коли Тит іще надію мав, що бодай дорогоцінне святилище вдасться йому врятувати, якийсь вояк підложив вогонь під одвірок того святилища, й небавом усе воно стояло залите ясним полум'ям. Тит отже був приневолений опустити святиню, та здалека дивитися на її неминучу руїну. Так згорів преславний ізраїльський храм, дня 17 серпня, Року Божого сімдесятого від Христового Різдва. І дивна річ: день 17 серпня— то була якраз річниця страшної катастрофи, що сталася була в Єрусалимі ще кілька сот років перед приходом Ісуса Христа, коли то вавилонський цар Навуходоносор святе місто зруйнував і храм єрусалимський спалив, і жидів у далеку неволю вавилонську казав повивозити.

У храмовій скарбниці знайшли римляни таку велетенську купу золота, що вартість того дорогоцінного металю в цілій провінції Сирії відразу впала на половину. І тоді, як горіла святиня, римські вояки мордували жидів безперестанку, а крик і стогін конаючих мішались із тріскотом великих забудовань, що палахкотіли й западались. На одному коридорі, під високим склепінням, сховалося було понад шість тисяч жінок і дітей. І ні одне з них не врятувалось від вогню, всі погоріли, разом із отим своїм непевним захистом. Небавом опісля римське військо здобуло й ту частину міста, що лежало на горі Сіон,— і знову розпочалась така сама кривава різанина. Число трупів, що лежали на купах, було таке велике, що цілі вулиці були ними загачені, а кров, спливючи потоками, гасила в декотрих місцях вогонь. Вправді ота різня над вечір трохи притихла, але вогонь далі шалів усю ніч і спалив місто дощенту.

Коли Тит, уже тріюмфально в'їжджаючи до міста, поглянув на могутні його укріплення й твердині, то не міг здержатись від отакого оклику:

—Видко, що сам Бог прогнав жидів із цих укріплень, бо що ж могли б учинити людські руки та людські знаряди проти таких велетенських твердинь?

Грецький письменник Філострат, описуючи життя Аполлонія з Тіяни, каже, що коли посли від різних народів прийшли до Тита ґратулювати йому за таку світлу перемогу над жидами, то римський полководець їм усім заявив:

—Не мені належаться ці ґратуляції й похвали, бо то не я поконав жидів: я тільки позичив своїх рук тому Богові, що був на жидів сильно розгніваний.

Число тих, що на думку жидівського історика, Йосипа Флавія, загинули тоді, чи то від меча, чи від голоду, чи від зарази, перевищила один мільйон і сто тисяч. В неволю забрали римляни теж яких сто тисяч. Всі ті нещасні були жиди, але не всі були родом із Юдеї; більша частина була таких, що з далеких сторін прийшли були в Єрусалим, щоб відсвяткувати Великдень, і при тій нагоді стали замотані в війну. Страшна та облога Єрусалиму тривала понад пів року. Звалища міста й святині казав Тит зарівняти з землею, тільки позволив залишити три вежі, щоб було де поставити сторожу. Приказ свого начального полко-

водця римська армія виконала з такою докладністю, що— як оповідає історик Флавій— навіть сліду не осталося, що там колись стояло велике, многолюдне місто.

Тридцять і сім років перед тим сам Божий Син плакав над нещасливим Єрусалимом і з болем серця кликав: "Ото з землею зрівняють тебе й дітей твоїх, що в тобі й каменя на камені не оставлять, бо не пізнав єси часу навіщення свого" (Лука, 19, 44).

Жахлива катастрофа Єрусалиму ясно показує нам, як всемогучий Бог уміє страшно карати тих, що в злочинах своїх уперті та закаменілі. Те, що колись Справедливий Суддя вчинив злочинному Єрусалимові, може Він учинити й сьогодні грішним та безбожним містам і краям, якщо не схочуть покаятись та серцем до Бога навернутися.

МОЛИТВА ЗА ЛЮТОГО ТИРАНА

Давно колись панував на Сицилії король Діонисій; він був такий лютий та жорстокий тиран, що всі піддані бажали йому якнайскорішої смерти. Одначе була там одна старенька бабуся, що кожного дня щиро молилася за його здоров'я та довгий вік.

Довідавшись про це, Діонисій дуже здивувався; він казав покликати ту стареньку жінку, та спитався її, чому вона не бажає йому смерти так, як другі.

Бабуся йому на те, ось як відповіла: "Коли я ще була маленька дівчина, панував над нами дуже твердий та лютий тиран, і ми всі бажали йому скорої смерти. Та після нього настав другий тиран, іще гірший від першого. Тоді й тому другому стали всі бажати якнайгіршого нещастя та й загибелі.

Коли ж накінець бажання наше сповнилося, і він нагло умер, тоді ти, Діонисіє, прийшов,— далеко лютіший та грізніший, ніж обидва твої попередники.

І от тепер аж лячно робиться мені на душі, коли подумаю, що по твоїй смерті міг би знайтись іще гірший від тебе. Тим то я молюся за тебе день-у-день, щоб ти здоровий був, та й над нами якнайдовше панував.

Найкращі та найцінніші з усіх скарбів світу є ці два: Пресвята Евхаристія й душа невинної дитини. Перший із тих двох найдорожчих скарбів віддав Господь Бог у руки своїх священиків, а другий—у руки батьків та матерей.

*** *** ***

"ТВЕРДЕ ЦЕ СЛОВО!"

Коли перший раз Христос об'явив таємницю Божественної Евхаристії, то—каже Святе Письмо— багато з-поміж Його учнів сильно обурились.

"Тверде це слово," закликали вони: "хто годен слухати його?!" І, відвернувшись від Ісуса вони відійшли собі геть, бо не хотіли з Ним уже більш говорити.

А все таки Ісус Христос своїх слів тоді не відкликав. Бог ніколи своїх слів не відкликує.

Ісус у своїй науці ані однісінького слова, ані букви найменшої не змінив.

Навпаки: Він ще й до Апостолів звернувся й, немов визиваючи їх, спитав:

"Чи може ви теж хочете від мене йти собі геть?"

Одначе на те болюче питання святий Петро відповів із глибокою вірою:

"Господи, до кого ж мали б ми піти? Адже Ти маєш слова Життя Вічного."

Давно те діялось, і з того часу багато дечого на світі Божому вже змінилось. Настали інші звичаї, інші мови, інші держави; одначе натури людська осталася далі та сама.

І сьогодні, так само як і коли між слухачами Ісуса Христа, одні бунтуються, кажучи: "Тверде це слово!" другі ж із глибокою вірою кличуть: "Господи, Ти маєш слова життя вічного."

Правда: для зіпсутої нашої людської природи Боже слово не завжди буває приємне; воно деколи надзвичайно прикре й тверде.

В неділі та свята до церкви на Службу Божу йти, в п'ятницю від м'яса здержатись, принаймні раз на рік гріхи свої щиро в сповіді виказати, й постійно вважати, щоб котрої Божої заповіди не переступити,— це все нераз дуже сильно противиться нашій вигоді, нашій приємності, й бажанням грішного серця нашого..

Одначе сьогодні, подібно як і колись давно, Боже слово стається незмінне.

Тим то й сьогодні багато в світі таких, що від Христа відвертаються, й нічого спільного мати з Ним не хочуть.

Одначе правдивий християнин-католик перебуде щасливо ту пробу. Подібно, як і Святий Петро її перебув. Проказуючи з вірою та безмежним упованням:

"Господи, Ти маєш слова Життя Вічного!"

Може бути, слова ті будуть деколи направду тверді. Та коли їх покірно приймемо, й за їх непомильним проводом підемо, напевно знайдемо Вічне, Щасливе Життя.

Навернула Свою Рідну Матір

Одного разу взимі, року тисяча вісім сот двадцять четвертого,— так пише один священик,— покликали мене до тяжко хорої особи. Мешкала вона в однім великім домі разом зо своєю матір'ю, вдовою, що тоді могла вже мати яких п'ятдесят і кілька років. В кожнім разі виглядала доволі стара.

Довідавшись від хорої дочки, що мати її вже від давна до церкви не ходить і, хто зна, коли сповідалася, постановив я собі зайти до тієї хати ще раз наступного дня, та поговорити зо старою про занедбані її християнські обов'язки. Одначе спроба моя, навернути ту жінку, зовсім не вдалася. Та нещасна грішниця навіть не хотіла зо мною говорити. А коли я опісля ще кількома наворотами навідувавсь до її хати, то втікала від мене, як від вогню, й замикалась у своїй кімнаті на ключ.

А тим часом хора дочка щораз ясніше бачила, що дні її на цім світі вже пораховані, та що смерть її вже зовсім близька. Одначе, замість тривожитись і сумувати, та побожна християнська дівчина говорила про свою смерть зовсім спокійно, та дожидала її з невимовним довір'ям.

Одного дня, коли я ще раз вислухав її покірної сповіди, і вже мав відходити додому, вона зачала плакати й, заливаючись сльозами, промовила благально:

"Отче, прошу Вас дуже, останьтесь іще трохи, та покличте сюди мою маму. Маю їм сказати одну дуже важну річ."

По хвилі мати прийшла, і дуже здивувалася, що дочка її так сильно плаче. Адже до того часу, не зважаючи на всі свої болі та терпіння, була вона завжди така спокійна, навіть весела. Що ж отже сталося їй тепер?

"Чого ж ти плачеш, моя дитинко?"— спитала мати теплим, сердечним тоном:

"Чи болі може стали такі страшні, що вже відвагу зачинаєш тратити?"

"О, ні, мамо, ні!... Не того я плачу, що болі мої страшні. Я гірко плачу, як згадаю, що незабаром прийдеться

мені розпрощатись із вами на завжди.... Так: на завжди... на віки... Ах, ця гадка завдає мені найбільшого болю!"..

"Не плач, моя дитинко! Ти ж мені нераз говорила, що ти готова на все."

"Мамо, мамо, як би ви знали, яка страшна мені ота думка, що розстануся з вами на віки, і ніколи вас уже більш не побачу."

"Але ж ні, моя дитино, ні! Що говориш?!"

"Так, моя мамо, так! Ще раз вам кажу, що розпрощаюсь із вами на віки! На цім світі не йдемо ми разом, тією самою дорогою, то ж і надії ніякої нема, щоб ми ще могли стрінутись у Божій вічності. На цім світі, приступаючи до Святих Тайн, я старалась іти правою дорогою, що її нам свята релігія наша показує. Тим то й надія в мене в серці жива, що брами Божого Царства передо мною відчиняться. Та, ви, дорогі мамо, віддалившись від Христових Тайн, такої солодкої надії мати вже не можете. Дорога, що нею покищо йдете, напевно не до неба веде, а в пекло вічне провадить."

Ці останні слова вимовила хора таким сильним та зворушливим тоном, що аж мені самому чогось зробилося страшно.

Мати сильно поблідла й, здавалося, була надзвичайно зворушена. А дочка тим часом, зібравши рештки своїх немічних сил, піднялась іще на своїх подушках і, ридаючи, далі кликала:

"Мамо моя бідна, мамо! Вже тебе ніколи більше не побачу! Ах, пропало все! Бувай отже здорова, мамо моя дорога, мамо бідна, нещасна, бувай здорова на віки!"

Почувши ті слова, стара жінка впала без пам'яти на землю, й кілька хвилин, лежала неначе мертва. Потім, опам'ятавшись, вона насилу звелась на рівні ноги, і так стала казати:

"Ні, моя люба доню, ні! Не будемо розлучені на віки! Потішся вже, не плач! Досі була я твоя мати, але сьогодні—ти мені стала за матір рідну— ти мене навернула на дорогу правдивого життя. От я негайно піду до святої Сповіди й за Божою поміччю стану вже щирою християнкою-католичкою серцем, і словом, і ділом.

"Отче," сказала вона мені: "чи згодитесь стати моїм сповідником? Хочу своїй любій донечці осолодити останні хвилі її життя, хочу їй дати виразний доказ, що я вже дійсно розпочала нове, чесне життя."

Я назначив їй годину в пополудневій порі; і дійсно: во-

на вірно додержала слова,— прийшла, гарно висповідалась і, є надія, що витреває вже в своїх добрих постановах аж до кінця.

Оте щире навернення рідної матері наповнило серце побожної дочки невимовною радістю. Кілька днів опісля вона тихо, спокійно умерла, а на устах у неї ще й по смерти можна було бачити чарівну усмішку, немов слабенький відблиск того безмежного щастя, що його зазнають Блаженні та Святі у Божій вічності...

ОТ ЩО НАВЕРНУЛО ЇЇ...

Свята Конеґунда мала дві донечки, що відзначались великою вродою та красою. Щаслива мати, бажаючи своїм дітям якнайбільшого щастя, старалась оту їхню красу скріпити коштовними одягами та всякими дорогоцінними оздобами, щоб вони іще більш могли подобатись усім. Була надзвичайно горда, що могла перед людьми похвалитись своїми пишними красунями. Але, на жаль, ті її донечки тільки назверх такі гарні були, а в душі у них витворювалась пустка, щораз сумніша. Вони ні про що інше не думали, як тільки про танці, музики, забави, а позатим пересиджували довгі години перед дзеркалом.

Але от одного дня обидві вони тяжко занедужали й, не зважаючи на всі зусилля лікарів, небавом померли. Уявім собі, який невимовно страшний удар мусів то бути для нещасної матері. Вона мало з розуму тоді не зійшла. Днями й ночами плакала бідна й бажала якнайскоріш померти, щоб зо своїми донями на тім світі побачитись.

Одначе після тих перших вибухів болю вона поволі заспокоїлась, а накінець застановившись над своєю долею поважніше, сказала сама до себе:

—Як могла я бути така нерозумна, щоб Божому Провидінню так зухвало докоряти. Хіба ж я не знала, що мої діти так само смертельні, як і другі? Може то навіть і краще, що вони померли в ранній молодості. Може Господь Бог навмисне їх до себе забрав, щоб вони в грішному світі не зіпсулись? Може Господь Бог хотів отим страшним ударом збудити мою душу, немов із глибокого сну, щоб я про Нього більше пам'ятала? Отже з цієї пори, мій Боже, до Тебе хочу я цілковито належати й Тобі серце своє неподільно й невідклично віддати.

І, як задумала— так і зробила. Покинула грішний світ із усіма його марними насолодами й віддала себе на вірну службу Господеві. На службі тій дійшла до такої високої досконалости, що Христова Церква врочисто проголосила її святою.

Вічне Призначення

Людвик, ляндґраф Тюрингії, хоч мав чимало гарних прикмет духа, то все таки провадив життя надзвичайно грішне, й постійно показувавсь нечулий та глухий на всі спасенні ради, напімнення й остороги. Бувало нераз його щирі приятелі аж просять його, щоб опам'ятавсь та зо злої дороги завернув, бо ж з Господом Богом не жарт, і справедлива кара може кожної хвилі несподівано впасти. Але він на всі їхні аргументи мав тільки одну фальшиву й безбожну відповідь:

—Господь Бог уже від віків поробив свої незмінні плани й постанови. І ніяка істота отих планів та постанов Його змінити вже не всилі. Якщо отже Бог постановив, що я маю бути спасенний, то можу грішити, скільки мені подобається, а все таки неба не втрачу; а якщо Бог порішив, що я маю бути проклятий, то нічого не поможуть мені мої добрі вчинки, щоб до вічного щастя дійти. Чого ж отже мав би я стерегтись гріха й творити добро, коли ані добро, ані зло про вічну долю мою не рішають, а вічне й незмінне Боже призначення?

Так говорив отой нещасний грішник, навіть не думаючи, що кілька сот років пізніше французький єретик Іван Кальвін повторить його безбожну бесіду та проголосить її широкому світові, як жорстоку та смутну єресь про вічне й невмолиме призначення,— одних до неба, других до пекла.

Засліплення безбожного ляндґрафа, замість поволі ослабати, зростало з кожним роком і, здавалося, що вже ніякого ліку на нього не було. Бачучи це, приятелі його та й родина були дуже зажурені. А був між ними також один лікар, людина надзвичайно вчена, розумна й побожна. Він дуже прикро відчував грішний душевний стан свого пана, і нераз уживав цілого свого впливу, щоб закам'янілого грішника завернути з небезпечної дороги,— одначе все було даремне.

Аж накінець сам Господь Бог вмішався в оту справу. Ляндґраф попав у дуже тяжку недугу, що легко могла скінчитися смертю. Негайно прибув лікар, і відразу побачив, що стан хорого надзвичайно прикрий. Нещасний ляндґраф лежав у гарячці та й корчився від страшного

терпіння на ложі болів. Побачивши коло себе свого приятеля лікаря, хорий закликав благально: "Друже, рятуй мене якнайскоріше, бо не можу вже довше видержати!"

Одначе побожному лікареві в ту хвилю прийшло на думку, що тепер саме найкраща нагода лікувати душу нещасного грішника.

Ексцелєнціє— промовив лікар— Вам ніяких ліків не потрібно.

—Чому не потрібно?— запитав недужий— хіба ж не бачиш, який я ослаблений і ледве живий?

—Так, Ексцелєнціє,— Ви справді дуже небезпечно хорі.

—Ну, і ти думаєш, що недуга моя буде лікуватись отак сама від себе?

—Ні, Ексцелєнціє, я так не думаю, але напевно мої ліки Вам нічогісінько не поможуть. Бо якщо Господь Бог постановив, що Ви від цієї недуги маєте умерти, то розуміється, що ліки вже ні на що не здадуться; а якщо в Божих постановах стоїть, що маєте одужати, то і без ліків одужаєте!

Ляндґраф, не зміркувавши ще хитрого підступу лікаря, почав сердитись, і закликав у гніві:

—Ну, чи ти здурів?!... Берись якнайхутчій за працю й сповни свій лікарський обов'язок! Хіба ж не знаєш, що Бог також постановив, що треба вживати відповідних ліків, коли хто хоче з тяжкої хороби одужати? Ти тільки вживай своєї штуки,—а те, що Бог постановви, то вже не твоя річ, а Його.

Саме такої відповіди лікар нетерпеливо дожидав.

—Простіть мені, Ексцелєнціє, промовив він скромно.— Ви думаєте, що сильний лік може Вас іще врятувати, без огляду на Божу постанову про Ваше життя або смерть; чому ж отже не хочете вірити, що так само добрі вчинки можуть причинитись до того, щоб Вам забезпечити вічне щастя? Хіба ж тіло не є так само в Божих руках, як і душа? Те, що говорю про лікування тіла, стосується досконало й до спасення душі. Господь Бог постановив вернути Вам здоров'я тіла, якщо будете вживати відповідних ліків —так само постановив Він спасти Вашу душу, з умовою, що будете вживати духовних ліків цілющої покути та добрих учинків.

Так промовив той чесний, християнський лікар і, на щастя, слова його тим разом не прогомоніли марно. Ті щирі слова трапили до серця нещасного того грішника; маючи розум надзвичайно бистрий, ляндґраф ясно побачив, що

хто погоджується з тим, що відноситься до тіла, мусить також погодитись із тим другим, що відноситься до душі. Отже признав лікареві цілковиту слушність. Щасливий лікар узявся тоді щиро до роботи, приладив якнайкращі ліки, і за Божою поміччю міг сердечно радіти подвійним здоров'ям свого пана: здоров'ям тіла й душі.

Оцей простенький приклад ясно показує нам, що хоч Господь Бог уже від віків знає, чи ми будемо в небі, чи ні, то все таки від нас самих залежить, чи ми спасемось, чи ні, відповідно до того, чи схочемо з Божою ласкою співділати, чи може їй уперто так завзято противитись.

ОБОВЯЗОК РОДИЧІВ ЗГЛЯДОМ ДІТЕЙ

Звернути увагу тепер, більше, як коли, бо війна потягає за собою лихі моральні наслідки, особливо треба на молодь.

"Шануй батька й матір"— каже Бог у четвертій заповіді. Ця заповідь включає в собі також обовязки родичів зглядом дітей, молоді.

Родина це первісне, основне і природне товариство. Родичі є першими вчителями і вихователями своїх дітей. Мають обовязок їм Богом даний. Дитина все догляне, її память бистра, все записує, чи то добре чи зле.

"Хто згіршить дитину, то ліпше було б йому причепити камінь до шиї і затопити на дні моря," вчить Христос. Пильнувати молодь як ока в голові!

Все наклонювати до добрих діл, а хто посіє нині добре діло в серці дитини, той завтра побачить вицвіт доброго діла, тим вицвітом є **чеснота**.

Родичі мусять уважати на своїх синів і доньок. Не добре все лиш кричати на них і безнастанно, загулюкувати, страшити "буком." Навіть є такі родичі, що страшать "ксьондзом" а це відстрашує дитину від церкви. Треба передовсім промовляти до них з любовю і лагідно повчити.

А коли треба вже покарати, то не карати в злости, зараз, але пізніше. Пересторога або кара мають бути **рішучі**.

Як мама карає, то нехай батько не перешкаджає. Також як батько карає, нехай мама не вмішується і не боронить. Але все з **любовю,** а не в злости. Кара в злости виробляє невільничого духа. Дитина боїться, бо родичі будуть бити, але та сама дитина чекає на найближчу нагоду, щоб вирватися зпід контролі родичів і тоді позволяє собі на розгнуздану свободу.

Досвід учить, що навіть дитина чесних родичів поповняє такі

річи, що всі дивуються! Бо часом хоч чесні родичі, вони не вміють виховувати дітей.

Ті дівчата, котрі їдуть геть від родичів на заробки, виставлені найбільше на небезпеку. Нехай родичі впевняться, в кого їх донька мешкає, з ким ходить, коли приходить до дому, чи ходить до церкви, чи належить до клюбу молоді при тій церкві!

Зла бесіда. Як батько критикує маму, або з нею свариться в присутности дитини, або коли це робить мама, це понижає повагу родичів. Критикувати священика а хоч би вчителя в присутности дітей, це понижає повагу особи, а тоді бідна дитина не має пошани до нічого; остаточно та дитина понижає **себе,** краде, живе розгнуздано, пусто.

Є родичі, що в присутности дітей критикують сусіда чи сусідку, потім діти кажуть сусідським дітям: твої тато такі, а твої мама такі. А чому? Тому, що мої тато-мама так казали... З того повстають сусідські спори, сварки.

Навіть небезпечно критикувати державних урядників в присутности дітей або державний устрій. Діти так собі думають: Капіталісти-багачі мають забагато, вони мають те, що повинно нам належатись. Ми бідні і коли трапиться нагода, крадім. Звідси так багато крадіжей.

Як дитина принесла додому чужу річ, спитатися, де вона її дістала. А як то дійсно чужа річ, то хай дитина зверне ту річ безпроволочно.

Це все пишемо, дорогі родичі, з любови до Вас, бо Вас любимо і Ваших дітей та хочемо їм добра, щастя і слави. — **А.Л.**

ЗАВДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ДІВЧИНИ В КАНАДІ

(Промову цю виголосила Панна Марія Музика дня 10. жовтня ц.р. на бесідничому Контесті в Саскатуні).

Українсько Католицька Дівчино:

Коли я оце берусь говорити тобі про твої обов'язки й завдання, то не думай, що хочу казати тобі проповідь, або читати лекцію. Ні— Сестро Дорога,— я ні в чім не почуваю себе вищою понад тебе. Я ж тільки звичайна собі українська католицька дівчина, як і ти. Тим то як рівна з рівною, як сестра із рідною сестрою, хочу з тобою поділитися оцими кількома скромними гадками, що їх я в своїй душі передумала.

Коли згадаю, що обидві ми—дочки того самого дорогого українського народу, та що тісно єднає нас та сама батьківщина Канада й та сама Христова Церква Католицька, то здається мені, що й завдання наші, як мої, так і твої,— здебільшого ті самі.

Переважаючу частину тих завдань ставить перед нас та наша рідна хата, де живемо, та й та парафія наша, куди, як католички, належимо.

Всі ті наші обов'язки супроти рідної хати й парафії можна висловити одним-однісіньким словом, а те слово — **ЛЮБОВ.**

Так, любов до рідної своєї хати, та й любов до рідної парафії,— ото, здається мені, найважніше завдання української католицької дівчини в Канаді.

Покажім отже ділом, що направду любимо насамперед свою рідну хату. Подбаймо, щоб у тій нашій хаті було завжди чисто, гарно, привітно. Прикрасім ту нашу любу, дорогу рідну хату скільки можемо: і квітками, і малюнками, і гарними українськими вишивками, і всілякими іншими оздобами. Не жалуймо на це наших зусиль та наших трудів,— ми ж діти працьовитих українських батьків!...

Особливо ж стараймося всіма силами, щоб у тій хаті нашій панував завжди мир та й тиха радість. Будьмо в своїй рідній хаті немов ангели згоди та радости. Намагаймося, скільки можливо, упримнити та й осолодити життя всім, що в тій нашій хаті живуть: і Татові, і Мамі, і Братам, і Сестрам. Охоче помагаймо мамі в щоденній роботі; користаймо з життьового маминого досвіду, й привикаймо до працьовитости, господарности.

Якщо в нас є менші сестрички та братчики, стараймося добре навчити їх молитви, катехизму, а також читати й писати по-українському. Навчаючи менших, ми й самі навчимося багато при них. Пам'ятаймо, що в нашій хаті мова наша рідна українська не сміє цілковито замовкнути, завмерти! Не йдім за сумним прикладом тих українських дівчат, що навіть у присутності старенького батька чи матері ніяк інакше не будуть говорити, як по-англійськи, хоч і знають, що батько й мати тієї мови не розуміють.

Одначе не забуваймо, хата наша має бути не лиш українська, а також католицька. Пильнуймо, скільки це від нас залежить, щоб у нас у хаті панував дух релігійний, набожний, та щоб усі докладно сповняли свої християнські

обов'язки. Стараймося всім домашнім показати власним своїм прикладом, як то треба молитися, на Службу Божу ходити, до Сповіди й Святого Причастя приступати.

Берімся на всі способи, щоб наша рідна, українська й католицька хата стала таким любим, тихим раєм Божим на землі; тоді всім буде приємно в тій хаті посидіти, й нікому не прийде смутна гадка до голови, щоб якнайхутчій із хати вирватись, та й фальшивого щастя шукати по "пулрумах," "бірпарлерах" та інших подібних місцях.

Побіч тієї щирої та практичної любови до своєї рідної хати, плекаймо ще й таку саму сердечну любов до своєї католицької парафії нашої. Пильнуймо, щоб у нашій парафіяльній церковці на кожнім кроці було знати, що українські католицькі дівчата про неї дбають. Нехай усе там буде чисте, блискуче; нехай престіл пишається завжди сніжнобілими й старанно випрасованими убрусами; нехай і хрест, і образи, і ліхтарі будуть заквітчані гарними квітками-букетами.

Не забуваймо, що то від нас, українських католицьких дівчат дуже багато залежить, щоб спів по наших церквах був гарний, чарівний. Не пожалуймо свого голосу й талану, якщо його маємо, щоб якнайвище піднести красу та велич наших святих Богослужень.

Не будьмо скупі на щирі труди та зусилля й тоді, як треба в парафії влаштовувати концерти, вистави, базарі й усякі інші добрі підприємства. Беручи живу, діяльну участь у всіх тих підприємствах, ми не тільки зробимо багато добра на славу Божу, але ще й матимем прекрасну нагоду розвинути всі наші природні талани, всі наші здібности. Серед рухливої тієї діяльности ми напевно зазнаємо багато щирої втіхи, бо сумління наше буде нам постійно за свідка, що працюємо для великої та святої справи.

Так, Дорога Моя Сестро, українська католицька Дівчино: плекаймо в своєму серці велику й ніжну любов до рідної хати та й до парафії! Подвійна ця любов не дасть нам піти за поганим та небезпечним прикладом тих українських дівчат, що, мов те зов'яле й пожовкле листя, від рідного дерева Народу й Церкви повідпадали. Ця щира любов додасть нам сили, щоб ми все своє життя того великого й святого Дерева міцно держались, і пишним квіттям на ньому буйно-щасливо процвітали.

ПРИВІТ КИР НІЛЮ САВАРИНОВІ ЧСВВ.,
Від Членів Йорктонської Парафії

(Виголосив п. Н. Брик, у понеділок 25. жовтня ц.р.)

Ексцелєнціє, Високопреподобні Отці, Шановні Громадяни!

Після всіх отих прекрасних бесід приходиться й мені сказати слово. Я не бесідник,—на подібних імпрезах мені ще не доводилось виступати. Та, коли вже така воля громади, мушу їй слухняно покоритись.

В житті одиниць, які і цілих народів, бувають моменти, що глибоко врізуються в пам'ять.

Для нас канадійських українців католиків така незабутня подія сталась саме 1-го липня 1943 року, в місті Торонто, коли висвячено Їх Ексцелєнцію Кир Ніля Саварина—другого Єпископа для українців католиків у Канаді.

Подія важна тим, що ми українці починаємо глибше вростати в ґрунт канадійського суспільного життя. Наша релігійна мораль бере верх над шкідливим неморальним вихованням.

Звернім свою увагу на той бік океану, і хай перед очима нашими з'явиться катедра святого Юра, краса української архитектури. Там побачимо улюблену особу Їх Ексцелєнції Митрополита Андрея Графа Шептицького, — символ та ідеал для всіх українців, що живуть в Европі.

А тут у Канаді, як велике це Боже благословення для нас, що маємо двох Князів-Владик нашої святої Церкви!

Живемо саме в надзвичайних часах. Ось уже п'ятий рік, як по всій кулі земній шаліє люта війна. Та, здається, що ніодин край на світі, не натерпівся від цієї війни так багато, як Україна. Нарід наш український за ввесь час своєї довгої історії мабуть ніколи ще не опинився був у такому жахливому положенні, як сьогодні.

А все ж таки в зневіру попадати не потрібно. Навіть у найстрашнішу хуртовину й негоду треба кріпитись надією, що ясне сонечко таки покажеться колись. Уповаймо на Господа Всевишнього, та й будьмо переконані, що Він, Ласкавий Бог, не дасть загинути тому народові, що за правду вже стільки лиха зазнав, стільки болів та мук натерпівся.

Сьогодні в Канаді, де б ми не пішли, всюди говорять про новий пад, про переміну в світі. Та пам'ятаймо одне, — що "без Бога ні до порога." Нарід наш у Канаді, пере-

живши всілякі смутні експерименти, починає щораз краще розуміти, що переможцями є тільки ті, що міцно держаться своєї Віри, своєї Церкви.

Богу дякувати, маємо своїх духовних провідників, своїх добрих Пастирів. Об'єднаймося всі кругом них! Ідім завжди за їх щирим проводом! Будьмо певні, що так, як колись у найприкріших часах нашої історії, так і тепер наша Церква поможе всьому народові українському пережити це жахливе лихоліття й дочекатись кращої долі.

Так: Дай Боже, дай Господи Милосердний, щоб український нарід наш многострадальний збудував собі вже раз свою рідну хату, свою незалежну державу на своїй власній землі, за проводом української греко-католицької Церкви!

ПЕРША КАНАДІЙСЬКА МІСІЙНА ВИСТАВА В ТОРОНТІ

Український павільон один з найбільш популярних.

Приготування до українського павільону ішли ще від місяця мая, але властива праця зачалася спільною нарадою отців парохів з міста Торонто і поблизьких околиць. Нарада відбулася дня 17-го серпня, в Ґримсбі при співучасти о. Сулятицького, о. Кушнірика, о. Роборецького, о. Когута, о. Філевича, о. Заяця. о. Дрібненького і о. І. Лесюка, що секретарював підчас нарад.

На тій спільній нараді начеркнено головні лінії і пляни нашого павільону і відпоручено о. Роборецького і о. Кушнірика, обидвох з самого міста Торонто, щоб занялися перепискою і спровадженням річей на виставу. На їх заклик багато наших парохій відгукнулося й прислали досить гарне число ріжних виставок, що представляли нашу національну й церковну культуру. В послідній тижні прибули до помочі тим отцям о. І. Лесюк, ЧСВВ і три Брати Богослови з Ґримсбі. Вони замешкали в о. Каноніка Каменецького, що ласкаво відступив їм свої кімнати, і зачали працю коло будови і приокрашення павільону. При тім Впр. о. Канонік ще й фондами спомагав справу нашого місійного павільону. До помочі також став о. Гр. Шишкович ЧНІ. з Йорктону, що помагав біля будови як звичайний робітник. Не мало також причинилися до прикраси нашої виставки й Сестри Служебниці з Торонта, що займалися удекоруванням павільону.

Наш павільон завдяки щирій співпраці й добрим плянам зачинав кристалізуватися на один із перших павільонів Місійної Виставки.

Вигляд українського павільону.

Наш павільон був побудований у виді малої церкви. Над павільоном видніла синьо-жовтими буквами виписана напись: "Юкраініен Мишен ін Кенеда" (Українська Місія в Канаді). На горі над павільоном яснів електричними світлами освічений великий хрест. На долі при вступі до павільону стояла фігура грекокатолицького священика убраного в усі церковні ризи, так, як на Службу Божу, і представляла, як той священик читає евангелію. На престолі стояв красний кивот, точна мініятура церкви "ОО. Редемптористів у Йорктоні." По обох боках кивота стояли гуцульського виробу свічники і дві вази з цвітами. На престолі також стояла чаша, дискос, ложечка і взагалі все так, як би правилася Служба Божа. При вступі до цієї церкви-павільону стояли хоругви з українськими вишивками. Взагалі все накриття престолу, фелон, стихар, епітрахилі і т.п. було прикрашене багатими українськими вишивками. Англійки, що оглядали те все, прямо захоплювалися всім і просили де вони могли б набути взірців українських вишивок. (Було б указаним, щоб жіночі комітети, особливо провінціональні БУК, постаралися, щоб ту частину української культури зробити більш доступною для англійського жіноцтва). Замітити також треба, що український спосіб так званими хрестиками (по англійськи Юкраініен крос стич) є тепер уже дуже популярний і міжнародньо прийнятий!

У степенях престолах, дальше, стояла вирізьблена з дерева Тайна Вечеря, але головну увагу звертав на себе великий 5 x 7 стіп образ св. Йосафата, що висів за престолом на протилежній стіні. Образ дуже гарний, представляв ангела, що тримає над головою святого мученичий вінець. Під образом стояв напис: "Св. Йосафат—патрон України." (Сейнт Джосафат, Пейтрон ов Юкрейн). На трьох стінах павільону знов були розміщені знимки з нашого церковного і народнього життя і представляли здобутки за 50 років нашої історії в Канаді. Зокрема представлена була там Дієцезія, Чин св. Василія Великого, Чин Отців Редемптористів і Згромадження Сестер Служебниць. Неможливо тут входити в подробиці, але треба сказати, що всі найкращі церкви нашої дієцезії були там висвітлені і представляли дуже займаючу точку для звідувачів павільону. Особливу увагу звертав на себе красний великий, вбраний в українські вишивки портрет нашого Князя Церкви Їх Ексцеленція Кир Василія.

Добре були там представлені наші видавництва і преса як "Українські Вісти," "Світло," "Голос Спасителя" і "Будучність Нації". Немало цікавости збуджувала велика вирізблена таріл-

ка з українськими писанками. Коло тої то збірки українських писанок найбільш товпилися українські діти, питаючись раз-у-раз: "Ар дей ріл егс?" Багато англійських пань питалися, де вони могли б роздобути таких писанок, щоб вони могли—як казали—поставити їх у своїх сальонах як найдорогоціннішу прикрасу.

Український павільон стягає маси людей.

Кінець кінців наш павільон був цікавий, займаючий і один з найбільш популярних. Не можна сказати, що він був найкращий,

Злучений хор парохії св. Йосафата з Західнього Торонта і Пресв. Евхаристії зі Східнього Торонта, який під управою п. П. Юндака співав на Місійній Виставі в Торонті а також на консекрації Преосвященного Кир Ніля Саварина, ЧСВВ.

але фактично коло нашого павільону все товпилося найбільше народу. Ставали люди в довгі ряди, щоб дочекатися своєї черги вступу до українського павільону. Багато складалося на те, що український павільон притягав такі маси людей. Перше було це, що всі решта павільони представляли собою латинську Церкву, яка глядачам здебільша була досить відома, а тільки наш український павільон представляв їм незнану, а таку багату в різнородність українську католицьку Церкву і її прекрасний традиційний обряд. Це була золота нагода для католиків латинського обряду ближче запізнатися з нашою Церквою і вони постановили її використати. Друге було те, що будь-що-будь ми мали досить гарні виставки в нашім павільоні, хоч не можна сказати, що вони в своїм роді були найкращі,—навіть не найкращі з усіх, що є по наших домах і церквах у Канаді. Але й ті, що були, сповнили своє завдання вдоволяючо. Третє, що помагало стягати людей, було те, що наш павільон був поставлений на виднім і значнім місці, яке годі було оминути. Замітне є те, що коли такі визначні гості як Кардинал Вільнев чи Папський Делеґат сходили з балькону, щоб оглядати поодинокі павільони, то зачинали з нашого боку, де український павільон був зараз другий з ряду, а перший з того роду павільонів, що впускали гостей до середини. (Були такі, що на них можна було дивитися тільки здалека, ізза шнурка). Четвертою причиною великої публики в нашім павільоні було національне тло цього павільону. Коли другі павільони були чисто релігійними виставами, то вдійсности наш павільон представляв звідувачам не тільки нашу церкву але й увесь український нарід. Це можна було пізнати хоч би по таких очевидних знаках, як те, що в нашім павільоні через цілу його ширину висіла гарна сильно-жовта лента, були там національний емблєм тризуб і другі народні відзнаки. Бо й як же ж можна в нас розлучити Церкву від нації, чи націю від Церкви? І ще одна була причина, чому до нашого павільону так горнулися люди. Це була та, що в нашім павільоні стояли все на услугах Брати Богослови з Ґримсбі і радо поясняли всякі трудности і відповідали на всякі запити. Відай тільки ще в однім павільоні таку живу інформаційну, освідомлюючу роботу робили, як у нашім. Не дармо о. Гр. Шишкович ЧНІ. назвав цих Братів Богословів і їх працю "Тридневою Літурґічною Академією!"

Праця в павільоні не кінчилася самим говоренням, але кожний з видців дістав інформаційну літературу про наш нарід, обряд, історію і т.п. у виді гарних і добре написаних памфлєтиків видрукованих в англійській мові. Тих памфлєтиків розійшлося вже першого дня около 15,000!

Коли зважити, що те все діялося в Торонті, де наш нарід не є

так відомий, то можна сміло сказати, що значіння павільону для нашої Церкви й народу було небуденне й історичне. А з тим освідомленням, що дав чужинцям наш український павільон можна хіба тільки порівняти освідомлення що його дало чужинцям Свячення нашого Українського Епископа цього літа в Торонті.

З нагоди "Місійної Вистави" випечатано десять тисяч летючок на 8 сторін під наголовком: "Короткий Начерк Української Місії в Канаді, 1891-1943" укладу о. І. Лесюка, ЧСВВ, як також ще й інші летючки: "Чин св. Василія Великого" на чотири стороні і також летючки про Місійну Діяльність ОО. Редемптористів у Канаді. Всі ці летючки були так живо й інформативно гарно написані, що вже в неділю вечером, на другий день "Місійної Вистави" їх не стало. Кошти летючок, украшення "Українського Павільону," спровадження місійних експонатів і українських взірців на "Місійну Виставу," разом із усіма іншими видатками злученими з українською частиною "Місійного Конгресу" все це покрив Український Епископський Ординаріят у Вінніпегу в сумі понад триста долярів.

До гарного успіху "Місійної Вистави" в Торонті причинилося много осіб. Перш усього їх Ексцеленція Кир Василій Ладика, що відбув кілька конференцій у Вінніпегу з Отцями в справі висилки експонатів на Конгрес і самий вислав много церковних місійних і з народнього мистецтва річей. Нашу Українську Дієцезію представляв у часі чотирьох днів Виставы особливіше висланий на неї їх Ексцеленцією Кир Василієм, Їх Помічник Преосвященний Кир Ніль. Головним впорядчиком української частини "Місійної Виставы" з поручення Їх Ексцеленції Кир Василія був Всеч. о. А. Роборецький, парох із Вест Торонта. Йому до помочі були віддані Всеч. о. Кан. Каменецький, парох церкви св. Покрови в Торонті, Всеч. о. Кушнірик, парох з Іст. Торонта, Впр. о. І. Лесюк, професор Догматики, що приїхав із Гримзбі, і Впр. о. Місіонар Гр. Шишкович ЧНІ., що приїхав із Йорктону. Злучений Український Хор із всіх трьох торонтонських парохій виступав два рази в часі Місійної Виставы. Преподобні Сестри Служебниці викликали надзвичайно гарне враження, коли виступили з Діточим Хором, що складався із триста дітей, так, що діти парами заняли кругом майже цілу площу Місійної Виставы. При будові Українського Павільону, а відтак як інформатори для чужинців через чотири дні, послужили Василіянські Богослови з Гримзбі. Всечесніші Отці Парохи, Монаші Чини й Згромадження, як також Сестри Служебниці присилкою річей на Виставу причинилися цим, що Український Павільон заняв у Торонті одне з найбільш цікавих для відвідуючих гостей місць.

Чотиродневна Місійна Вистава, Український Павільон на Конгресі, участь нашої церковної Єрархії й Духовенства, Конгресові виступи Торонтонського Хору, і наших Дітей, інформативні летючки із різних ділянок нашого місійного релігійного життя в Канаді, все це було не лиш великим піднесенням нашого обряду й нашої Церкви серед католиків інших обрядів і народностей, але також сповненням місійної діяльности нашої Церкви, як інформативного й репрезентаційного чинника нашого українського народу. (Українські Вісти).

КОЛИ ЧОГО НЕ ЗНАЄТЕ, ... СПИТАЙТЕ В ТИХ, ЩО ЗНАЮТЬ!

17. Питання: Чи то правда, що деякі католицькі священики в Канаді вже можуть правити Службу Божу ввечері? Це мені виглядає досить дивне, бо досі я був сильно переконаний, що Служби Божої ніколи не вільно розпочинати пізніш, як о 12-ій годині вполудень. А про таке, щоб комусь вільно було правити її ввечері—мені навіть не снилося. Може б "Голос Спасителя" був такий добрий мені цю справу трохи пояснити?

Відповідь: Це правда, що військові капеляни в Канаді правлять уже подекуди Службу Божу для вояків пополудні о годині п'ятій, шостій, або навіть іще пізніше ввечері. Одначе в факті тім зовсім нічого дивного нема, бо ж ті капеляни, яко католицькі священики, напевно такої великої зміни не запровадили на свою власну руку, а зробили це за виразним дозволом вищої церковної Влади. А що Церква на таку зміну має право позволити, то в цім також ніякого сумніву нема й не може бути.

Від свого Божественного Основателя Свята Церква одержала надзвичайно великі повновласти. Адже слова Христові ясні: "Все, що зв'яжете на землі, буде зв'язане й на небі, і все, що розв'яжете на землі, й на небі буде розв'язане." Христова Церква тільки тих законів не може змінити, що їх сам Бог установив. Наприклад вона не може дати розводу тим, що зв'язані святим вузлом подружжя, бо Апостол Павло виразно каже, що це самим Богом заборонене: "Те, що Бог ізлучив, хай людина не пробує розлучувати!"

Церква також не сміє змінити ні одного слова, ні одної букви в Святій Євангелії, бо Господь виразно сказав, що радніш минуться небо та земля, ніж мала б акась, хоч би й найменша літера з Його Євангелії пропасти. Це зовсім ясне: Того, що сам Бог установив, Церква не сміє ані скасувати, ані зміняти.

Коли ж тепер мова про те, в якій порі треба Службу Божу правити: чи рано, чи ввечері, то ніякого Божого закону щодо цієї справи нема.

Правда: перша Служба Божа, цебто Тайна Вечеря, була відправлена ввечері. Одначе Ісус Христос не казав, що Службу Божу завжди треба буде правити ввечері. Він не заборонив правити її також і вранці. Господь просто полишив цю справу своїй Церкві, щоб вона сама її старанно роздумала, та рішила. І от від найдавніших часів у святій Церкві прийнявся звичай відправляти Службу Божу тільки ранньою порою.

Але останніми часами щораз частіше даються чути голоси, що дуже практично та корисно було б, як би церковна Влада позволила правити Службу Божу також і ввечері. Це було б особливо корисне по великих модерних містах, де народу так багато, що в церквах навіть місця досить нема, щоб усі могли раніньою порою Службу Божу вислухати. А коли б Служба Божа могла правитись також пополудні, то нарід розділився б: одні йшли б до церкви рано, другі пополудні. В сьогоднішніх часах життя по великих містах таке, що багатьом людям легше йти до церкви ввечері, ніж коло полудня. Отже дуже гарно було б також і тим людям дати нагоду Служби Божої вислухати.

Правда, людям злої волі навіть і це не поможе: вони на Службу Божу не підуть ані рано, ані пополудні. Але, Богу дякувати, не бракує ще на світі душ доброї волі, що напевно з цієї практичної зміни скористали б.

Можна сподіватися, що Церква, маючи на увазі духовну користь власне отих людей доброї волі, позволить не тільки військовим капелянам, але також іншим священикам правити Службу Божу пополудні.

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Домініяльний Заряд БУК-а проголошує оцим конкурс на чотири стипендії (Scholarship) 2 для учеників і 2 для учениць, кожда по $25.00, фондом впр. о. військового капеляна, сотника Михайла Т. Пелеха, котрий цим робом стає меценатом нашої молоді і то одним з перших.

Услівя: Вносити подання до Домініяльного Заряду БУК-а, 919 Каледж еве., Винипег, Мна., через дирекцію своєї школи.

Можуть вносити ученики чи учеці українці католики вищих шкіл Канади, наколи є незаможні, релігійні, моральні і роблять добрий поступ в науці.

Подання повинно мати в залученню свідоцтво моральности від свого отця пароха.

Реченець вносити подання до дня 15 січня 1944.

Неприняті подання остануть без відповіди.

Про наділення рішає фундатор впр. о. Мих. Т. Пелех після предложення Домініяльним Зарядом БУК-а.

Йорктон. В день Перемиря, 11. листопада ц.р. в церкві М.Б.Н.П. о. 9. год. о. Р. Хомяк ЧНІ., відправив Службу Божу о справедливий мир у світі. О Службу Божу подбали ученици Інституту Пресв. Серця Христового. У ній взяли участь ученици тоїж школи зо своїми учительками Преп. Сестрами П.Д.М. та учні Колегії св. Йосифа зо своїми учителями Преп. Братами Християнських Шкіл. Многі з них приступили до св. Причастя. Проповідь про причини цеї війни та середники як покінчити її виголосив о. Гр. Шишкович, ЧНІ.

Йорктон. В неділю 14. листопада ц.р. після вечірнього Богослуження в церкві М.Б.Н.П. в авдіторії Колегії св. Йосифа відбувся листопадовий концерт. Багату й добірну програму цего Концерту з хистом виконали ученици Інституту Пресв. Серця Христового під проводом Сестер і учні Колегії св. Йосифа під проводом Брата Методія ЧБХШ. При кінці коцерту зворушаючу промову виголосив о. Ів. Бала, ЧНІ.

Гітлер і Тереса Найман.—Американка Йосифа Квірк подає в католицькім тижневику "Ди Кенедієн Реджістер" вістку про Тересу Найман, славну стигматичку з Кенерсрайт у Баварії.

Тереса ще від 1927 р. нічого не їсть і не пе, тільки щодня приймає св. Причастя. Її стигми—знаки на руках, такі, як мав Христос—далі отвираються кожної пятниці й кривавляться; тоді вона попадає в екстазу, серед якої переживає муки Спасителя. Її відвідують товпи народу кожної пятниці, цікаві оглядати це явище.

Йосифа Квірк подає, що з того часу, як Тереса предсказала упадок Гітлера, нацисти хотіли позбутися її й передовсім закидали їй обман, щоб здержати її розголос.

Кардинал Фавльгабер і о. Фр. Набер, її парох і духовний провідник, вирішили дати її до некатолицької лічниці під опіку нацистичних лікарів і доглядачок, щоб вороги переконалися, що вона не обманює. Тереса згодилася, хоч тим була наражена на велику небезпеку від своїх ворогів. Однак по найближчій екстазі сказала своєму парохові, що Бог перестеріг її, щоб не йшла до лічниці, бо це була б золота нагода для ворогів її позбутися. А тоді сказали б, що вона навмисне постила й умерла з голоду. Між населенням стала опісля кружляти вістка, що Тереса мала вмерти, якщо б була опинилася в некатолицькій лічниці. А це знову роздразнило Гітлера.

Спитається хтось, чому Гітлер не увязнив Тересу, або не згладив її зо світу, коли вона явно критикувала його й предсказала йому упадок? Відповідає Йосифіна Квірк, що він боїться революції. Тересу Найман так усі обожають, навіть протестанти й жиди, що якби Гітлер хотів пімститися на ній, то всі піднесли б революцію. Бо Тереса є Божим символом для всіх віруючих. Гітлер це знає й хоч-не-хоч—мовчить.

В Злучених Державах 144 католицькі, протестантські й жидівські духовні провідники видали спільну "Заяву про Світовий Мир." Ця заява признає Божий моральний закон, як найвищу повагу для всіх народів, і згідність всіх трьох релігійних груп щодо поладнання повоєнних справ згідно з цим моральним законом.

Ця надзвичайна заввага має 7 точок:

1. Світом має керувати моральний закон. 2. Мають бути захоронені права одиниці. 3. Мають бути захоронені права поневолених, слабих, чи й колоніяльних народів. 4. Мають бути запевнені права меншин. 5. Мають бути зорганізовані міжнародні інституції для вдержання справедливого мира. 6. Має бути розвинена міжнародня економічна співпраця. 7. В кожній державі має бути заведений справедливий суспільний лад.

Ця заява зробила в Америці сильне враження. Між католицькими провідниками підписали цю заяву таких наші владики в Америці— Екс. К. Богачевський і Екс. В. Такач.

В Бельгії виключили з Католицької Церкви Льва Дегреля, провідника бельгійських нацистів, за те, що він силою витягнув із церкви священика й замкнув його, як він не хотів дати йому св. Причастя тому, що Дегрель був в нацистському уніформі. В Бельгії заборонено входити до церкви в таких уніформах.

Узаконнено ТУРФДім.— Рішенням канадійського уряду з дня 15 жовтня, узаконнено знова 6 організацій, котрі на початку війни були проголошені незаконними, а се: Свідки Єгови, Технократія, Товариство Український Робітничо-Фармерський Дім (ТУРФ-Дім) і три фінські організації. Усе майно тих товариств, сконфісковане урядом, буде їм звернено. Однак сим рішенням уряд не узаконнив комуністичної партії в Канаді.

Не є конче потрібно, щоб ми на цім світі мали багатства, достоїнства, славу; не є конче потрібно, щоб ми були здорові, сильні, та щоб довгі роки прожили на землі. Ні: навіть нема ніякої конечної потреби, щоб ми існували взагалі. Адже світ дуже легко міг би обійтись і без нас... Одначе коли ми вже раз на цім світі існуємо, то одна річ є нам конче потрібна, а саме спасти свою душу. Мусимо отже вибрати одне з двох: або спасення, або прокляття. Третього вибору для нас нема.

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Найсердечнішу подяку складаємо Пресв. Серцю Ісуса, Матері Божій Неустаючої Помочі, св. Николаєві, св. Антоніеві й св. Терені від Дитяти Ісуса за виздоровлення мого чоловіка та за попередні ласки. — І. і М. Гуцуляк, Гернсей, Саск.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" ЗЛОЖИЛИ:

Фоксфорд: З нагоди похорону бл. п. Ореста Бенрота присутні зложили $16.80 на укр. катол. пресу, з чого призначено $2.60 на "Голос Спасителя."

Роблин, Ман. Підчас весільної гостини в домі панства Юрчаків що видали замуж свою доньку Стефанію за п. Мирослава Перхалюка з Шортдейл, Ман., зібрано на "Голос Спасителя" $4.40. За збіркою промовив п. Лицюк, а перевів її п. М. Півнюк.

Арран. З нагоди весілля панни Анни Гусак, дочки панства Теодора Гусака з Арран, і п. Івана Матійчука, сина панства Якова Матійчуків із Арран Весна, Саск., переведено збірку на пресовий фонд укр. кат. преси, з чого призначено $2.00 на "Г. Спасителя."

Райн: З нагоди 40-літнього ювілею подружого життя панства Михаїла й Петрунелі Деренівських відбувся спільний бенкет і забава 13-го листопада ц.р. З цеї нагоди присутні зложили $8.00 на пресовий фонд "Голосу Спасителя".

Модельфарм: З нагоди 30-літнього ювілею подружого життя панства Михаїла й Марії Гопко—діти приготовили їм 21. листопада ц.р. милу несподіванку. В часі спільного обіду на заклик о. Р. Хомяка ЧНІ., переведено збірку на укр. кат. пресу в сумі $13.35, з чого призначено $7.35 на пресовий фонд "Г. Спасителя."

По $1.00: Г. Хорунжий, Янів, В. Филипович, Арран і п. Марцінюк, А. Підгурська 75ц.. По 50ц.: пані К. Мельник і п. Романюк.

ХТО СЛІДУЮЧИЙ?—Усім ласкавим жертводавцям і впорядчикам збірок щиро дякуємо за щедрі жертви. —Адміністр. "Г.Сп."

Фоксфорд, Саск. Дня 14 жовтня 1943 на фармі панства Романа й Марії Бенрот у Фоксфорд, Саск., наглою смертю помер бп. л. Орест, малий хлопчина, котрий в хаті, в неприсутности родичів, мабуть знайшов десь на підлозі непомітно згублений сірник і запалив його. Убрання на дитині в мить спалахло й дитина згоріла.

Ангелика Ореста оплакують родичі й сестричка старша, та рідня; це була потіха, радість і надія родичів в будуччині.

Панство Бенроти молоді люди, зо своєї праці церковно-народної широко знані, як рівно ж провадять господарство взірцево; щирі українці, ревні католики, патріоти народні, жертвенні, трудящі й лагідної вдачі. Роман Бенрот є місто-голова парохії Св. Апост. Петра й Павла в Шипмен, Саск., де провадить роботу гідну наслідування других.

У домі панства Бенротів усе мешкають священики, коли приїз-

джають на Богослуження, з чого панство Бенроти дуже раді й з щирою посвятою віддають свої услуги так вдомі як і автом. Тож і не диво, що є всіми люблені, й наколи рознеслась вість про тяжкий удар смерти дитини, то всі співгорожани як один заповнили велике подвіря ґарами й троками, співчуваючи великому болю родичів.

Похорон відслужив всеч. о. Теплий з Саскатуну. Прощальну проповідь так в домі як і в церкві виголосив о. Теплий так зворушливо, що присутні отирали сльози, як рівно ж жалібне Богослуження, за що Вам Отче щиро сердечна подяка від нас.

По похороні о. Теплий на просьбу господаря запросив усіх гостей на похоронний обід. По обіді, дяк Г. Світенький попросив о слово, завзиваючи присутних о ласкаву жертву на добро преси. На секретаря покликав п. Ів. Шкляра. Зібрано $16.80, з чого уділено на Будучність Нації $3.00, а для голосу Спасителя $2.60.

Спи отроче Оресте блаженним сном, земля тобі пером!

Григорій Світенький.

ЦЕРКОВНІ КОЛЯДИ **з додатком колядок і щедрівок чисто народних. Ціна 15ц.**

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ— Друге справлене й побільшене видання: 15ц.

ПРОСКОМИДІЯ ЛІТУРГІЯМ—у церковно-словянській мові: 50ц.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ГУРТОВИЙ СКЛАД

ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

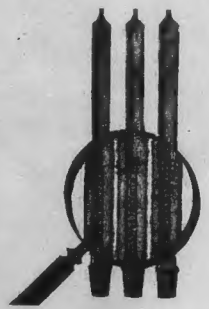

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.